#1 BESTSELLER NEW YORK TIMES

Diana Gabaldon

Ecouri din trecut

Diana Gabaldon
Ecouri din trecut

Traducere din limba engleză
Roland Schenn

LITERA®

Diana Gabaldon (născută în 1952, în Arizona) este o romancieră americana contemporană cu rădăcini mexicane şi englezeşti. A crescut în Flagstaff, Arizona, şi a absolvii studii de zoologie la Northern Arizona University şi de biologie marină la Univcisiiy of California, San Diego. A urmat apoi un doctorat în ecologie, tot la Northern Arizona University.

Printre altele, Diana Gabaldon este autoarea unor serii foarte apreciate şi bine vândute: *Outlanders*şi *Lordjohn.* Cărţile ei sunt însă greu de integrat într-un singur gen, căci conţin elemente de ficţiune romantică, istorică şi science-fiction (sub forma călătoriilor în timp). Aprecierea de care se bucură în rândul cititorilor a dus la publicarea lor în douăzeci şi trei de ţări şi traducerea lor în nouăsprezece limbi.

Autoarea locuieşte în Scottsdale, Arizona.

An Echo în the Bone
Diana Gabaldon
Copyright © 2009 Diana Gabaldon

Editura Litera O. P. 53; C. P. 212, sector 4, Bucureşti, România tel.: 031 425 16 19; e-mail:
comenzilitera.ro
www.litera.ro

Ecouri din trecut Diana Gabaldon
Copyright © 2010 Editura Litera
pentru versiunea în limba română
Toate drepturile rezervate

Editor: Vidraşcu şi fiii
Redactori: Teodora Pavel, Virginia Costeschi
Corector: Cristiana Miu
Copertă: Ionuţ Broştianu
Tehnoredactare şi prepress: Ofelia Coşman

Seria de ficţiune a Editurii Litera este coordonată
de Cristina Vidraşcu Sturza

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
GABALDON, DIANA
Ecouri din trecut / Diana Gabaldon; trad.: Rolland

Schenn.
Bucureşti: Litera Internaţional, 2010 ISBN 978-973-675-974-1 I. I.Schenn, Rolland (trad.)
821.111-31 131.1

Tipărit la Radin Prinţ,
prin reprezentantul pentru România
4 Colours, www.4colours.ro
Radin print 4 Colours

Dragă cititorule,

Tocmai ai deschis o carte scrisă pentru romantici, visători, aventurieri, pasionaţi de istorie, oameni care nu-şi găsesc locul în timpurile moderne şi se întreabă retoric de ce n-au trăit în alte vremuri. *Ecouri din trecut*, cel de-al şaptelea volum al seriei *Outlander,* e o carte despre călători în timp, despre oameni care şi-au dorit să schimbe istoria, despre caractere puternice care s-au luptat pentru convingerile lor sau pentru iubirile lor.

Fiecare tom al acestei serii poate fi citit separat, fără ca acest lucru să îi ştirbească din valoare, pentru că autoarea a avut grijă ca în fiecare dintre cele şapte volume să includă şi informaţie de background. Întreaga serie este construită în jurul personajelor principale Claire Randall şi James (Jamie) Fraser. Aruncată înapoi în timp, în urmă cu peste două sute de ani, călătoarea în timp Claire Randall se îndrăgosteşte de rebelul James Fraser, sufletul ei pereche. După câteva despărţiri

şi împăcări spectaculoase – care se desfăşoară, de-a lungul precedentelor volume ale seriei, pe fundalul nu mai puţin turbulent al istoriei europene – cei doi se căsătoresc şi rămân împreună în timpul lui Jamie, în secolul al XVIII-lea. În urma unor evenimente nefericite care îi pun viaţa în pericol, fiica lor, Brianna, alege să trăiască în secolul XX, la ferma din Scoţia care a aparţinut strămoşilor ei, împreună cu soţul şi cei doi copii.

În acest al şaptelea volum, corespondenţa emoţionantă dintre Brianna şi părinţii care trec prin mai multe aventuri în Scoţia, Franţa şi America din perioada Războiului pentru Independenţă, compune o frescă emoţionantă şi deosebit de puternică a atmosferei acelei epoci.

Tuturor câinilor mei:

Penny Louise
Tipper John
John
Flip

Archie şi Ed
Tippy
Spots
Emily
Ajax
Molly
Gus
Homer şi JJ

Mulţumiri

Pentru a scrie o singură carte din această serie îmi sunt necesari aproximativ trei ani, pe parcursul cărora pun constant întrebări şi diverse persoane îmi oferă informaţii pe care nu m-aş fi gândit să le cer. Nu-i ţin minte pe toţi, dar mă gândesc la ei cu recunoştinţă imensă.

În plus, aş dori să le mulţumesc următorilor:

…John Flicker şi Bill Massey, editorii mei, doi domni cu mult curaj şi multă răbdare, care s-au descurcat cu o carte pe bucăţi (multe bucăţi) şi cu o autoare căreia îi place riscul;

Danny Baror şi Russell Galen, agenţii mei literari care valorează greutatea lor în aur, lucru care spune multe în aceste vremuri de recesiune;

Kathy Lord, eroicul redactor, şi Virginia Norey, designerul acestei cărţi (adică „zeiţa cărţii"), responsabile pentru frumuseţea şi cursivitatea ei;

Vincent la Scala şi celorlalţi membri ai echipei de producţie, care au reuşit să trimită cartea la tipar la timp, în ciuda multelor întârzieri;

Steven Lopata, pentru relatarea vie a urmăririi sale de către un mocasin-de-apă[1] şi pentru descrierea poetică a mirosului şerpilor veninoşi cu cap arămiu („O combinaţie de miros specific locului în care stau şerpii la grădina zoologică şi iz de castraveţi putreziţi");

Catherine Macgregor şi Catherine-Ann MacPhee pentru traducerile din *Gàidhlig* şi pentru ajutorul la pasajele în gaelică[2]. Vreau să-i mulţumesc şi lui Katie Beggs şi membrilor International Gaelic Mafia;

Asistentei medicale Tess, Dr. Amarilis Iscold, Sarah Meir (moaşă calificată) şi altor profesionişti din lumea medicală, pentru sfaturi în domeniu, boli interesante şi cumplite detalii chirurgicale;

Jannet Meconnaughey pentru OEDILF (Omnificant English Dictionary în Limerick Form), pentru că a fost Muza Securilor însângerate şi

1 Specie de viperă care trăieşte în America de Nord (n.tr.)

2 Dialectul scoţienilor de origine celtă din *Highlands,* zona muntoasă, înaltă, a Scoţiei nr.

pentru că mi-a atras atenţia asupra chiparoşilor care explodează;

Larry Tuohy (şi altora) de la care am aflat cum arată jacheta de zbor a unui pilot de avion Spitfire;

Ron Parker, Helen, Esme şi Lesley, pentru că mi-au fost de ajutor cu „maimuţa lor păroasă”;

Beth şi Matthew Shope şi Jo Bourne pentru informaţiile utile privind Religious Society offriends (Societatea Religioasă a Prietenilor). Orice lipsă de acurateţe în acest sens este numai vina mea;

Jary Backman, pentru termenele detaliate, lista de pasaje şi pentru că mi-a spus ce stele se văd în Inverness şi Fraser’s Ridge;

Katrina Stibohar pentru listele detaliate cu cine unde s-a născut şi pentru că a arătat ce s-a întâmplat cu fiecare în acele vremuri. Le mulţumesc şi celor care mi-au spus ce vârstă avea o anumită persoană sau dacă Lordul John l-a întâlnit pe Fergus când avea pojar;

Pamela Patchet Hamilton (şi lui Buddy) care au făcut o descriere pestilenţial de veridică a unui sconcs văzut de aproape;

Karen Henry, ţarina Traficului, care are grijă de folderul meu din Compuserve Books and Writers Community şi de ordonareaconţinutului său (http://community.@compuserve.com/n/pfx/forum.aspx?navstart cwebtagws-books);

Nikki Rowe şi fiicei ei Caitlin, pentru contul Youtube creat pentru mine (http://www.youtube.com/user/voyagesoftheartemis – pentru cei ce doresc să vadă dacă vocea mea seamănă cu cea a lui Donald Răţoiul);

Rosana Madrid Gatti, care se ocupă de pagina

mea de web, pentru actualizările prompte şi designul atractiv;

Susan Butler, pentru suportul logistic constant, pentru că a avut grijă de câini, m-a aprovizionat cu toner negru şi pentru ideile minunate legate de Jem.

Allene Edwards, Katherine Macgregor şi Susan Butler, pentru corectură şi extrema atenţie la detalii;

Shirley Williams pentru prăjiturile din Moravia şi priveliştile din New Bern;

Becky Morgan, pentru cărţile vechi de bucate;

Străbunicului meu Stanley Sykes, pentru replica pe care o dă Jamie referitor la bunii ţintaşi;

Bev Lafrance, Carol Krenz şi multor altora, pentru ajutorul cu limba franceză. Mulţumesc lui Florence, traducătoare, lui Peter Bemdt şi Gilbert Sureau pentru diferenţierea de fineţe între Rugăciunea către Domnul, din 1966 (cu formula *accorde-lui*) şi sintagma veche, formală *accordez-lui).*

John S. Kruska pentru că mi-a arătat cum se scrie şi se pronunţă corect „Kosciuszko” (se pronunţă „Koşciuşko”); în timpul Revoluţiei nimeni nu-i putea pronunţa numele şi toată lumea îi spunea „Kos”.

Doamnelor de la Lallybroch, pentru sprijinul constant şi cadourile cu adevărat interesante;

Soţului meu, pentru că ştie foarte bine ce are de făcut un bărbat;

Alex Krislov, Jannet Meconnaughey şi Margaret Campbell, operatorii Compuserve Books and Writers Community şi multor, multor altora care trec zilnic prin site pentru observaţii, informaţii şi

divertisment în general;
Alfred Publishing, pentru permisiunea de a cita versuri din poemul *Tighten Up* de Archie Bell şi the Drells;
„Lebăda albă” din *Carmina Gadelica* este reprodusă cu permisiunea celor de la Floris Books.

Prolog

Corpul este uluitor de maleabil. Spiritul este maleabil într-o şi mai mare măsură, dar sunt lucruri pe care nu le mai întorci.

Aşa spui, *camarade*? E adevărat, trupu-i uşor de mutilat şi spiritul poate fi schilodit. Cu toate astea, într-un om e ceva ce nu poate fi distrus.

PARTEA ÎNTÂI

Tulburarea apelor

1

UNEORI SUNT MORŢI CU ADEVĂRAT

Wilmington, colonia Carolina de Nord
iulie 1776

Capul piratului dispăruse. William auzise vorbind despre asta nişte oameni care trândăveau pe cheiul din apropiere şi se întrebau dacă va mai fi văzut vreodată.

— Nooo, s-a dus pe veci, spuse un bărbat zdrenţăros, un metis, dând din cap. Dacă nu-i vine de hac aligatoru', are să-l înghită apa.

Un pădurar a trecut bucata de tutun de mestecat dintr-o parte într-alta a gurii şi a scuipat în apă în semn de dezaprobare, zicând:

— Nu, o să rămână aşa cum e pentru vreo zi sau două. Pe urmă bucăţile de carne care-i ţin capul pe umeri se usucă în soare. Se întăresc precum fierul. Am văzut eu asta la cadavre de căprioare.

William a văzut că doamna McKenzie a aruncat o privire fugară spre golf, pentru ca apoi să se uite-n altă parte. S-a gândit că era palidă şi s-a aşezat în aşa fel încât ea să nu-i poată vedea pe bărbaţi şi apa maronie la flux, deşi leşul prins de

par nu se zărea, chiar dacă nivelul apei crescuse. Acest par era un semn care amintea de preţul unei crime. Piratul fusese legat de par şi înecat în mâl cu câteva zile în urmă, iar cadavrul său în descompunere fusese subiect de conversaţie pentru toată lumea.

— Jem! strigă domnul MacKenzie cu asprime, trecând pe lângă William ce alerga după fiul său. Băieţelul, care avea părul roşcat ca mama lui, se apropiase de bărbaţi, ascultând ce vorbesc, apoi se aplecase periculos de mult deasupra apei, ţinându-se de o bintă[3] pentru a vedea cadavrul piratului.

Domnul MacKenzie l-a apucat pe băiat de guler, l-a tras spre el şi l-a luat în braţe, deşi micuţul se zbătea, vrând să o ia spre cheiul mâlos.

— Vreau să văd ualigatoru' cum îl mănâncă pe pirat, tăticule!

Bărbaţii de pe chei au început să râdă, chiar şi MacKenzie a zâmbit, dar când a zărit-o pe soţia lui, zâmbetul i-a dispărut dintr-odată. Într-o clipă a fost lângă ea şi a prins-o de cot cu o mână.

— Cred că trebuie să mergem, a spus MacKenzie, ţinându-l pe băiat astfel încât să o poată sprijini pe soţia lui, care era limpede că nu se simţea bine. Locotenentul Ransom… vreau să spun, Lordul Ellesmere… s-a corectat el imediat, zâmbind stingherit către William, ca şi cum ar fi vrut să-şi ceară scuze pentru greşeală, Lordul Ellesmere are şi alte obligaţii, sunt sigur.

Era adevărat. William urma să cineze cu tatăl său. Însă tatăl său îi dăduse întâlnire la cârciuma de dincolo de chei.

---

3 Stâlp de care se leagă o navă la chei (n.tr.)

William nu avea cum să-l rateze şi le-a spus-o soţilor MacKenzie, rugându-i să mai rămână pentru că îi făcea plăcere să se afle în compania lor, mai ales a doamnei MacKenzie, dar ea a zâmbit cu regret, mângâind capul acoperit al copilului din braţele ei.

— Nu, chiar trebuie să plecăm, a stăruit ea privindu-şi fiul care tot ar mai fi vrut s-o ia la fugă, pentru ca apoi să-şi îndrepte ochii spre chei şi spre parul care ieşea din apă. După aceea şi-a desprins cu hotărâre privirea de chei şi l-a privit pe William în faţă, continuând:

— Micuţa are să se trezească şi îi va fi foame. Ne-a părut bine că v-am întâlnit. Mi-aş fi dorit să stăm de vorbă mai mult.

A rostit aceste ultime cuvinte cu profundă sinceritate şi i-a atins braţul, provocându-i o senzaţie plăcută în stomac.

Acum bărbaţii care trândăveau pe chei începuseră să facă pariuri. Unii susţineau că piratul va reapărea, alţii, că dispăruse pe vecie. Pariau, deşi niciunul dintre ei n-avea un sfanţ în buzunar.

— Doi la unu că e tot acolo când se retrag apele.

— Cinci la unu că trupu-i tot acolo, dar capu' a dispărut. Mie nu-mi pasă ce zici tu de gât, Lem, că îi atârna capu' aşa, doar de-o pieliţă, când a venit fluxu'. Când or veni iar apele, o să-i ia capu'.

Sperând ca această discuţie să se termine odată, William a trecut la un complicat ritual de rămas-bun şi a mers până într-acolo încât i-a sărutat curtenitor mâna doamnei MacKenzie şi, având un moment de inspiraţie, a sărutat şi mânuţa fetiţei, gest în urma căruia au început cu toţii să râdă.

Domnul MacKenzie l-a privit ciudat, fără a părea însă ofensat şi i-a strâns mâna în stil republican. Apoi, ca să facă şi el o glumă, l-a pus pe băieţaşul lui să dea mâna cu William.

— Ai omorât pe cineva? a întrebat băiatul plin de curiozitate, privind sabia lui William.

— Încă nu, a replicat cel întrebat, zâmbind.

— Bunicu' meu a omorât mai bine de douăzeci de oameni!

— Jemmy! au exclamat amândoi părinţii într-un glas.

Micuţul a ridicat din umeri stăruind:

— Da' *chiar aşa* el

— Sunt sigur că bunicul tău este un om tare curajos, l-a asigurat William, luându-şi un aer grav. Regele are întotdeauna nevoie de asemenea oameni.

— Bunicu' zice că regele n-are decât să-l pupe-n fund, replică băiatul foarte sigur pe sine.

— JEMMY!

Domnul MacKenzie i-a pus palma peste gură băiatului.

— Tu *ştii* că bunicul n-a spus asta! a zis doamna MacKenzie.

Băieţaşul a dat din cap aprobator, iar domnul MacKenzie şi-a luat palma de pe gura lui.

— Nu, da' bunica a zis, a ţinut să sublinieze băiatul.

— Bine, bine, a spus domnul MacKenzie, abţinându-se să nu izbucnească în râs. Cu toate astea, nu e bine să spui asemenea lucruri soldaţilor care se află în slujba regelui.

— Ah! exclamă Jemmy vădit neinteresat de subiectul acesta. Apele se retrag acum? întrebă el

plin de speranţă, privind către chei.

— Nu! replică domnul MacKenzie cu hotărâre. Asta se va întâmpla abia peste câteva ceasuri, când tu vei fi deja în pat.

Doamna MacKenzie i-a zâmbit lui William drept scuză, roşind uşor.

Membrii familiei MacKenzie s-au depărtat în grabă, lăsându-l singur pe William, care nu ştia dacă să râdă ori să fie dezamăgit.

— Hei, Ransom!

William întoarse capul şi dădu cu ochii de Harry Dobson şi Colin Osborn, doi sublocotenenţi din regimentul său, care îşi terminaseră serviciul şi acum erau nerăbdători să-şi facă de cap în Wilmington.

— Dumnealor cine sunt? a întrebat Dobson vădit curios, privind în urma grupului care se depărta.

— Domnul şi doamna MacKenzie, prieteni de-ai tatălui meu, a venit răspunsul.

— Care va să zică e măritată, a constatat Dobson, ţuguindu-şi buzele şi continuând să o privească pe doamna MacKenzie. Atunci cred că o să fie ceva mai complicat, dar ce-ar fi viaţa fără provocări?

— Provocări? a întrebat William privindu-şi amuzat prietenul, care era destul de mic de statură. Soţul ei e de trei ori cât tine, în caz că n-ai observat.

Osborn a început să râdă şi s-a înroşit, ţinând să-i spună amicului său:

— Ea e *de două ori* cât tine! O să te zdrobească, Dobby!

— Şi ce te face pe tine să crezi că vreau să fiu dedesubt? a întrebat Dobson, luându-şi un aer plin

de demnitate.

— De ce sunteţi obsedaţi de femeile urieşeşti? a întrebat William privind în urma familiei MacKenzie, care abia se mai vedea în capătul străzii. Doamna este aproape la fel de înaltă ca mine.

— Hai, las-o baltă! a exclamat Osborn, care era mai înalt decât micuţul Dobson, dar tot era mai scund cu un cap decât William. El a vrut să-l lovească pe William peste genunchi, dar William s-a ferit, l-a apucat bine pe Osborn şi l-a împins în Dobson.

— Domnilor!

Glasul ameninţător al sergentului Cutter i-a trezit pe cei trei la realitate.

Erau mai înalţi în grad decât sergentul, dar niciunul nu îndrăznea să scoată acest lucru în evidenţă. Întreg batalionul se temea de sergentul Cutter, care era mai bătrân decât Dumnezeu şi era cam *de* înălţimea lui Dobson. În acel trup mic era, însă, un vulcan gata să erupă.

— Sergent! Locotenentul William Ransom, conte de Ellesmere şi cel mai vârstnic din grupul celor trei ofiţeri, luă poziţia de drepţi, trăgând bărbia în piept. Osborn şi Dobson s-au grăbit să-i urmeze exemplul, pocnindu-şi călcâiele.

Cutter a început să se plimbe prin faţa lor de colo-colo, ca un leopard la pândă. „Parcă-i simţi coada şfichiuitoare şi-l vezi lingând oasele acum goale de carne”, gândi William. Era mai bine să primeşti un şut în fund, decât să aştepţi „muşcătura” sergentului.

— Unde vă sunt oamenii, *domnilor*? a mârâit sergentul.

Osborn şi Dobson au început numaidecât să dea tot soiul de explicaţii, dar locotenentul Ransom a spus cât se poate de liniştit:

— Oamenii mei păzesc palatul guvernatorului şi se află sub comanda locotenentului Colson. Mie mi s-a acordat o permisie, domnule sergent, ca să iau cina cu tatăl meu.

William a vorbit cât se poate de respectuos şi a ţinut să adauge:

— Permisia mi-a fost acordată de către *Sir*[4] Peter.

Nimeni nu i se putea împotrivi lui Sir Peter Packer, şi Cutter a rămas puţin descumpănit. Spre surprinderea lui William, nu numele lui Sir Peter l-a făcut să aibă o astfel de reacţie.

— Cu tatăl dumitale? a întrebat sergentul surprins. Tatăl dumitale este Lordul John Grey, nu-i aşa?

— Aăă… da, a replicat William ezitând. ÎI… cunoaşteţi?

Chiar înainte ca sergentul să fi putut răspunde, uşa cârciumii, care se afla la câţiva paşi, se deschise şi tatăl lui William ieşi din local. William zâmbi fericit pentru că tatăl său îşi făcuse apariţia, dar zâmbetul i se şterse de pe faţă, când văzu că sergentul îl privea cu asprime.

— Nu mai rânji *la mine* ca o maimuţă păroasă! tună Cutter, pentru a se întrerupe când Lordul John l-a bătut pe umăr, un gest pe care niciunul dintre cei trei ofiţeri nu l-ar fi făcut nici măcar dacă i s-ar fi dat o grămadă de bani pentru asta.

---

4 Aici, aşezat inaintea numelui de botez, *Sir* indică faptul ca persoana la care se face referire st t- cavaler, baronet sau lord (n.tr.)

— Cutter! a exclamat lordul, zâmbind călduros. Am auzit sunetul dulce al glasului tău şi mi-am zis: „Să fiu al naibii dacă acela nu-i sergentul Aloysius Cutter! Nici nu poate exista altul, al cărui glas să semene atât de bine cu al unui buldog care tocmai a înghiţit o pisică şi n-a murit din asta!”

— *Aloysius?* a şoptit Dobson, dar William nu a putut decât să mârâie în loc de orice răspuns. Nici nu a putut să facă vreo mişcare, pentru că tatăl său şi a îndreptat atenţia spre el, zicând:

— William, cât eşti de punctual. Îmi pare rău că am întârziat. Am fost reţinut.

Înainte ca William să poată spune ceva sau să-i prezinte pe ceilalţi doi ofiţeri, Lordul John a intrat într-o discuţie cu sergentul Cutter, despre vremuri de mult apuse, despre întâmplări trăite în Câmpiile lui Abraham, în tovărăşia generalului Wolfe.

Astfel cei trei tineri ofiţeri s-au putut destinde puţin, ceea ce în cazul lui Dobson însemna să-şi reia şirul gândurilor:

— Ziceai că păpuşica aia cu părul roşcat e prietenă cu tatăl tău? i-a şoptit el lui William. Află de la el unde locuieşte! Ce zici?

— Idiotule! şopti Osborn. Nici măcar nu-i frumoasă! Are un nas lung întocmai ca… întocmai ca al lui Willie!

— Nu i-am văzut faţa, pentru că nu-s aşa de înalt, a spus Dobson, zâmbind cu ironie. În schimb, sânii ei erau chiar înaintea ochilor mei şi *ăia…*

— Măgarule!

— Şşş! a şoptit Osborne, călcându-l pe Dobson pe picior pentru a-l face să tacă, fiindcă Lordul

John se întorsese către ei.

— Mă prezinţi prietenilor tăi, William? a întrebat lordul pe un ton politicos. Roşind – ofiţerul ştia prea bine că tatăl său auzea foarte bine, deşi fusese la artilerie – William şi-a prezentat prietenii, iar Osborn şi Dobson s-au înclinat, părând că fac un gest de supunere. Până atunci nu-şi dăduseră seama cine era tatăl prietenului lor şi se simţea mândru că erau impresionaţi, dar şi dezamăgit pentru că descoperiseră cine era Lordul John. Mâine tot batalionul va afla cine era tatăl lui William, nu că Sir Peter nu ar fi ştiut deja, dar…

S-a adunat, dându-şi seama că tatăl său îşi lua la revedere de la cei doi prieteni ai lui şi i-a răspuns sergentului Cutter la salut. A salutat repede, dar aşa cum se cuvine. Apoi a pornit după tatăl lui, lăsându-i pe Dobby şi pe Osborn să ţină piept situaţiei.

— Am văzut că stăteai de vorbă cu domnul şi doamna MacKenzie, a spus Lordul John în treacăt. Sper că sunt bine.

Rostind aceste cuvinte, tatăl lui William a privit în lungul cheiului, dar soţii MacKenzie şi copiii lor se făcuseră nevăzuţi de multă vreme.

— Mie mi s-a părut că sunt bine, a răspuns William. *Nu* avea de gând să-şi întrebe tatăl unde locuia familia MacKenzie, dar impresia pe care i-o *făcuse* tânăra femeie *stăruia încă.* Nu putea spune dacă era frumoasă sau nu, dar ochii ei îl impresionaseră.

Erau de un albastru închis, cu gene lungi. Acei ochi îl priveau cu mare intensitate şi i se *încălzise* inima. Impresionant de înaltă, dar… Dumnezeule,

la ce se gândea? Femeia aceea era căsătorită… avea şi copii! Şi avea şi părul roşcat, pe deasupra.

— Dumneata… ăăă… îi cunoşti de multă vreme? a întrebat William, gândindu-se la simţămintele politice de-a dreptul perverse care înfloriseră în familia sa.

— Îi cunosc de ceva vreme. Ea este fiica unuia dintre cei mai vechi prieteni ai mei, domnul James Fraser. Îţi mai aduci aminte de el?

William se încruntă, neputând să îşi amintească numele… tatăl său avea mii de prieteni. Cum ar fi putut…

— Oh! a exclamat ofiţerul. Te referi cumva la un prieten de-al tău din Anglia? Oare nu un anume domn Fraser a venit la munte atunci când tu te-ai îmbolnăvit de… pojar?

Aducându-şi aminte de groaza care îl chinuise în acea vreme, William a simţit cum i se strânge stomacul. Umblase prin munţi deznădăjduit. Mama lui murise cu doar o lună în urmă. După aceea Lordul John se îmbolnăvise de pojar, iar William era convins că şi tatăl său avea să moară, lăsându-l cu totul singur în acele locuri sălbatice. În mintea lui fusese loc atunci doar pentru teamă şi tristeţe, iar din vizita acelui domn nu păstrase decât o serie de impresii confuze. Îşi amintea ca prin ceaţă că domnul Fraser îl luase la pescuit şi se purtase frumos cu el.

— Ba da, a replicat tatăl său, zâmbind. Sunt impresionat, Willie. Mă gândeam că îţi vei aduce aminte de vizita lui mai mult din cauza stării pe care o aveai tu şi mai puţin din cauza bolii mele.

— Ah… Amintirile l-au copleşit şi s-a simţit cuprins de un val de căldură, care era chiar mai

puternică decât aerul umed al verii. Mulţumesc foarte mult! a exclamat ofiţerul. Reuşisem să-mi alung din memorie lucrul acesta până acum, când ai pomenit de el!

Tatăl său a izbucnit în râs şi nu făcea niciun efort pentru a se opri. La drept vorbind se cocoşa de râs.

— Îmi pare rău, Willie, a spus el în cele din urmă, trăgându-şi răsuflarea şi ştergându-se la ochi cu un colţ al batistei. Nu mă pot abţine; a fost cea mai… cea mai… oh, Doamne, n-am să uit nicicând cum arătai când te-a scos din privată!

— *Ştii* că a fost un accident, a spus William înţepat. Obrajii i s-au înroşit când şi-a amintit întâmplarea. Bine cel puţin că fata lui Fraser nu a fost de faţă la umilinţa pe care a îndurat-o.

— Da, bineînţeles, dar… Lordul John şi-a pus batista la gură, iar umerii i se mişcau fără ca el să scoată un sunet.

— Te poţi opri din râs când doreşti! spuse William cu răceală. Unde dracu' mergem? Ajunseseră la capătul cheiului, tatăl său mergea înainte, gâfâind din greu. Intraseră pe una dintre străduţele străjuite de copaci, departe de cârciumile şi de hanurile din port.

— Vom lua masa în compania căpitanului Richardson, a spus lordul, făcând un efort vădit pentru a se stăpâni.

Lordul John a tuşit, şi-a suflat nasul şi a pus batista într-un buzunar, pentru ca apoi să continue:

— Luăm masa în casa domnului Bell.

Casa domnului Bell era albă, curată şi mare, fără a fi ostentativă. Căpitanul Richardson îţi lăsa

cam aceeaşi impresie: un bărbat de vârstă mijlocie, foarte curat, bine îmbrăcat, dar lipsit de stil şi cu un chip şters, pe care îl uitai la scurtă vreme după ce îl vedeai.

Cele două doamne Bell făceau o impresie mult mai puternică, în special cea tânără, Miriam, cu buclele de culoarea mierii ieşindu-i de sub bonetă şi cu ochi mari, rotunzi, care au rămas fixaţi asupra lui William pe tot timpul cinei. Stătea prea departe de el, astfel încât nu a putut purta o conversaţie cu ea, dar şi-a dat seama că gândurile exprimate din priviri dădeau foarte limpede de înţeles că era fascinat de ea, la fel cum şi ea era fascinată de el şi că ar fi dorit să discute mai târziu în particular, dacă s-ar fi ivit ocazia.

Un zâmbet timid, o uşoară înclinare a capului încununat de bucle de culoarea mierii, apoi o privire fugară către uşa care fusese lăsată deschisă spre verandă, pentru a lăsa să pătrundă aerul de afară.

El i-a răspuns printr-un zâmbet.

— Tu ce spui, William? l-a auzit pe tatăl său destul de tare, dând de înţeles că era pentru a doua oară când îi punea întrebarea.

— Oh, desigur! Hm… ce spun în legătură cu ce? a întrebat tânărul ofiţer, pentru că se adresa tatălui, şi nu comandantului său.

Tatăl său i-a aruncat o privire exasperată şi apoi a spus cu răbdare:

— Domnul Bell întreba dacă Sir Peter intenţionează să rămână multă vreme în Wilmington.

Domnul Bell, care se afla în capul mesei, s-a înclinat cu multă graţie şi William a observat că şi-

a îngustat privirea când s-a uitat la Miriam.

„Poate că ar fi mai bine să vin mâine, când domnul Bell va fi plecat cu treburi”, îşi spuse-n gând tânărul ofiţer.

— Cred că vom rămâne aici doar pentru scurtă vreme, domnule, i-a răspuns el respectuos domnului Bell. Înţeleg că există tulburări în interiorul coloniei, cred că vom pleca fără întârziere, pentru a le pune capăt.

Domnul Bell părea mulţumit de răspuns, dar William a văzut cu coada ochiului că Miriam era total nemulţumită de iminenta sa plecare.

— Bine, bine! a replicat Bell cu un aer jovial. Nu am nicio îndoială asupra faptului că sute de oameni loiali Coroanei vi se vor alătura în marş.

— Fără îndoială că aşa va fi, domnule, murmură William, în vreme ce mai lua o lingură de supă. Se îndoia că domnul Bell se va număra printre cei care se vor alătura militarilor. Nu făcea parte din acea categorie de oameni gata să pornească într-un marş. Ofiţerul nu se gândea la asta pentru că o grămadă de ţărani neinstruiţi, înarmaţi cu sape, le-ar fi fost militarilor de mare ajutor.

Încercând să o vadă pe Miriam fără a se uita direct la ea, şi-a dat seama că între tatăl său şi căpitanul Richardson avea loc un schimb de priviri şi asta l-a mirat. Tatăl său spusese foarte limpede că urmau să ia masa în compania căpitanului Richardson. Îi dăduse de înţeles că lucrul important în acea seară era tocmai întâlnirea cu Richardson. De ce?

Apoi a prins privirea domnişoarei Lillian Bell, care stătea chiar vizavi de el, lângă tatăl ei, şi a încetat să se mai gândească la căpitanul

Richardson.

Domnişoara Lillian avea părul negru, era mai înaltă şi mai suplă decât sora ei, şi era chiar frumoasă, remarcă William.

Când doamna Bell şi fiicele ei s-au ridicat de la masă şi bărbaţii s-au retras pe verandă, s-a trezit într-un capăt al acesteia, alături de căpitanul Richardson, în vreme ce tatăl său se afla în capătul celălalt şi se angajase într-o discuţie aprinsă cu domnul Bell, despre preţul catranului. Lordul putea vorbi cu oricine despre orice.

După ce au schimbat obişnuitele formule de politeţe, Richardson i-a spus lui William:

— Am să-ţi fac o propunere, domnule locotenent.

— Da, domnule, a replicat William cât se poate de respectuos.

Curiozitatea lui devenea din ce în ce mai mare. Richardson era căpitan în cavaleria uşoară, dar pentru moment, nu se afla împreună cu ceilalţi militari ai regimentului său. Asta spusese chiar el în timpul cinei, că fusese detaşat. Detaşat în ce scop?

— Nu ştiu ce ţi-a spus tatăl dumitale în legătură cu misiunea mea, a continuat Richardson.

— Nu mi-a spus nimic, domnule.

— Aşa. Mi s-a dat misiunea să adun informaţii în Departamentul de Sud. Înţelegi, desigur, că nu eu mă aflu la comanda *unor* operaţiuni ca aceasta, a ţinut căpitanul să adauge, zâmbind cu modestie. Cu toate acestea, am şi eu un rol.

— Eu… înţeleg valoarea unor asemenea operaţiuni, domnule, a răspuns William, dând dovadă de diplomaţie. Înţeleg, doar că…

— Doar că pe dumneata nu te interesează să fii

spion. Nu, bineînţeles că nu te interesează.

Era întuneric pe verandă, dar tonul sec al căpitanului era evident.

— Puţini dintre bărbaţii care se consideră militari sunt interesaţi de asemenea lucru, a continuat Richardson.

— Nu am vrut să vă jignesc, domnule.

— Nici nu mă simt jignit, a replicat Richardson. Nu am dorit să te recrutez ca spion. Ocupaţia aceasta este cât se poate de delicată şi implică riscuri. Eu aş fi dorit să fii mai curând un curier. Ei bine, dacă făcând asta ai obţine şi anumite informaţii, acest lucru va fi apreciat în mod deosebit. Tânărul ofiţer simţea cum i se urcă sângele-n cap, când şi-a dat seama că Richardson voia să spună că el, William, nu era în stare să facă lucruri delicate şi nici să-şi asume riscuri. A izbutit să-şi păstreze cumpătul, mulţumindu-se doar să exclame:

— Oh!

Se pare că domnul căpitan strânsese suficiente informaţii despre condiţiile existente în Carolina de Nord şi Carolina de Sud şi acum trebuia să le transmită comandantului Departamentului de Nord, generalul Howe, care se afla la Halifax.

— Bineînţeles că nu voi trimite un singur curier, a spus Richardson. Evident că se poate ajunge mai repede la destinaţie cu vaporul, dar aş vrea ca măcar unul dintre curieri să călătorească pe uscat, din raţiuni care ţin mai mult de siguranţă, dar şi de posibilitatea de a face observaţii *pe drum.* Tatăl dumitale este foarte mândru de abilităţile dumitale, domnule locotenent – i s-a părut oare lui William că în vocea aceea aspră precum nisipul a

detectat o undă de umor – şi, din câte ştiu, ai călătorit în Carolina de Nord şi Virginia. Asta contează foarte mult. Nu vreau ca omul care este curierul meu să dispară în mlaştina Dismal, pentru a nu mai fi văzut niciodată.

— Aha! a remarcat William pe un ton politicos, luând aceste ultime cuvinte ale căpitanului drept o glumă. Era convins că Richardson nu fusese niciodată în preajma regiunii Dismal şi ştia că niciun om întreg la minte nu se duce acolo, decât dacă are de gând să vâneze.

Nu dorea deloc să dea curs propunerii lui Richardson, deşi chiar când îşi spunea că nu voia să-şi părăsească oamenii şi regimentul, se şi vedea într-o postură romantică, singur într-un loc întins şi sălbatic, ducând informaţii cât se poate de importante prin furtună, înfruntând primejdii.

Începuse să se întrebe ce avea să-l aştepte după ce îşi va fi îndeplinit această misiune.

Richardson a anticipat întrebarea locotenentului şi i-a răspuns:

— Îndată ce ajungi în nord, ai putea să te alături oamenilor generalului Howe, ceea ce n-ar fi deloc rău.

„Ei bine”, şi-a spus William, „asta era o tentaţie mare!” Ştia foarte bine ce voise să zică Richardson când spusese „ceea ce n-ar fi deloc rău”. Richardson se referise la generalul Howe, nu la William, însă avea încredere în abilităţile sale şi se gândea că ar fi fost bine să demonstreze că putea fi cu adevărat util.

Fusese în Carolina de Nord doar câteva zile, suficient cât să-şi dea seama dacă se putea trece din Departamentul de Nord în cel de Sud. Toată

Armata Continentală se afla sub comanda lui Washington, în nord. Rebeliunea din sud părea a fi fost pornită de grupuri din zonele împădurite şi de tot soiul de inşi, constituiţi ad-hoc în formaţiuni de *miliţie*[5], ori asta nu era o reală ameninţare, iar în ceea ce privea statutul lui Sir Peter şi al generalului Howe în posturile de comandanţi…

— Aş dori să mă gândesc la oferta dumneavoastră, dacă se poate, domnule căpitan, a spus William, sperând că vocea lui nu trădează nerăbdarea. Vă pot da răspunsul mâine?

— Desigur, răspunse Richardson. Cred că doreşti să discuţi despre propunerea mea cu tatăl dumitale. Eşti liber s-o faci.

După ce a rostit aceste cuvinte, căpitanul a schimbat în mod voit subiectul şi, peste câteva clipe, Lordul John şi domnul Bell li s-au alăturat, implicându-se în discuţii.

William nu prea era atent la ce vorbeau, privirea îi era atrasă de două siluete albe, suple, care se zăreau în celălalt capăt al curţii. Două capete acoperite cu bonete albe se apropiau unul de altul, pentru ca apoi să se depărteze; păreau să discute despre cei de pe verandă.

— Şi pentru îmbrăcămintea lui cheltuiesc foarte mult, a spus Lordul John, dând din cap.

— Cum? întrebă William.

— Lasă! replică lordul, zâmbind şi întorcându-se spre căpitanul Richardson, care tocmai spusese ceva despre vreme.

Licuricii luminau curtea, ca nişte scântei verzi în vegetaţia care creştea din belşug. Îi făcea plăcere să vadă din nou licurici. Le-a simţit lipsa în Anglia,

5 Aici cu sensul de grupuri alcătuite din voluntari şi rezervişti (n.tr.)

a dus dorul aerului din sud, care îi lipea cămaşa de trup şi îl făcea să simtă că sângele îi pulsa până în vârful degetelor. Greierii ţârâiau peste tot şi pentru o clipă nu a mai auzit niciun sunet, cu excepţia propriului său puls.

— Cafeaua-i gata dom'lor!

Vocea plăcută a sclavei familiei Bell a întrerupt pentru o clipă şuvoiul neliniştit al sângelui său şi a intrat în casă împreună cu ceilalţi bărbaţi, aruncând o privire fugară în curte. Cele două siluete albe dispăruseră, dar în aerul plăcut şi cald plutea o promisiune.

Un ceas mai târziu se întorcea spre locul în care fusese cantonat, adâncit într-un plăcut amestec de gânduri, cu tatăl său mergând alături în tăcere.

Când s-a încheiat seara, domnişoara Lillian Bell îi dăduse un sărut printre licurici. Fusese un sărut cast şi fugar, dar un sărut dat pe buze, iar aerul dens al verii părea să aibă miros de cafea şi căpşune, în ciuda izului neplăcut care venea din port.

— Căpitanul Richardson mi-a vorbit despre propunerea pe care ţi-a făcut-o, a spus Lordul John într-o doară. Te tentează?

— Nu ştiu, a răspuns William la fel de nepăsător. O să simt lipsa oamenilor mei, dar…

Domnişoara Bell insistase ca el să vină la ceai cândva, în cursul acelei săptămâni.

— Militarul nu stă prea mult într-un loc anume, a spus Lordul John, dând din cap. Te-am avertizat în legătură cu acest lucru.

William a mormăit scurt, în semn că era de acord cu tatăl său, dar nu îl asculta foarte atent.

— E o ocazie potrivită pentru o avansare, a

adăugat Lordul John pe un ton degajat. Cu toate acestea, afacerea implică şi riscuri.

— Cum? a întrebat William, auzindu-l pe tatăl său vorbind astfel. Să plec călare din Wilmington, pentru a lua apoi vaporul la New York? Dar există drumuri care duc până acolo!

— Şi pe drumul acela se află tot soiul de rebeli, ţinu să sublinieze Lordul John. Armata Continentală a generalului Washington este dincolo de Philadelphia, dacă informaţiile pe care le am sunt corecte.

William dădu din umeri, zicând:

— Richardson a spus că ar apela la serviciile mele, pentru că eu cunosc bine locurile. Mă pot descurca şi ocolind drumurile.

— Eşti sigur? Nu ai fost în Virginia de patru ani.

Tonul tatălui său, care exprima îndoiala, l-a supărat pe William şi tânărul ofiţer a întrebat:

— Crezi cumva că nu sunt în stare să ajung unde trebuie?

— Nu, nicidecum! spuse lordul, continuând să aibă o undă de îndoială în glas. Totuşi, îţi asumi un *risc* dacă accepţi propunerea. Nu aş vrea să accepţi, înainte de a te fi gândit bine la toate.

— Ei bine, *m-am gândit,* replică William hotărât. Voi accepta.

Lordul John a mai făcut câţiva paşi în tăcere alături de fiul său, pentru ca apoi să spună dând din cap dezaprobator:

— Este decizia ta, Willie, a spus el încet. Cu toate acestea, ţi-aş fi recunoscător dacă ai avea grijă de tine.

— Bineînţeles că o să am grijă, a replicat William îmbufnat.

Amândoi şi-au continuat drumul la adăpostul arţarilor şi arborilor de *hicori*[6], fără a scoate niciun cuvânt, deşi umerii lor se atingeau din când în când.

La han, William i-a urat Lordului John noapte bună, dar nu s-a dus imediat să se culce, ci a mai rătăcit pe chei, neliniştit.

Apele se retrăseseră. Venise refluxul, după câte îşi putu da seama. Mirosul de peşte mort şi alge putrezite era puternic, deşi o pânză subţire de apă acoperea mâlul, scăldată în lumina unui pătrar de lună.

I-au trebuit câteva clipe pentru a descoperi parul. O clipă a crezut că dispăruse, dar nu era aşa. Parul se afla acolo, o linie subţire şi neagră care se profila pe luciul apei. De el nu mai era fixat nimic.

Parul nu mai stătea drept, ci într-o parte, ca şi când ar fi fost gata să cadă, şi de el atârna o bucată mică de funie, care plutea pe apele ce se retrăgeau. William simţea cum i se strânge stomacul. Ştia că apele singure nu puteau lua trupul. Unii spuneau că prin locurile-acelea s-ar fi aflat aligatori sau crocodili. El nu văzuse însă niciunul până atunci. A privit involuntar în jos, de parcă una dintre acele reptile ar fi urmat să sară din apă şi să se repeadă la picioarele lui. Aerul era cald încă, dar simţi cum îl trece un fior.

S-a scuturat şi apoi s-a îndreptat spre locuinţa în care stătea cu chirie. Se gândi că mai avea o zi sau două până ce va trebui să plece şi se întrebă dacă o va mai vedea pe doamna MacKenzie cu

---

6 Arbore din America de Nord, cu lemn dur, greu şi flexibil, din care se fabrică în special schiuri (n.tr.)

ochii ei albaştri.

Lordul John a zăbovit o vreme pe veranda hanului, privindu-şi fiul cum dispărea printre umbrele copacilor.

Era îngrijorat într-o anumită măsură, pentru că hotărârea fusese luată mai repede decât ar fi vrut, însă avea încredere în abilităţile lui William. Chestiunea implica riscuri, dar aceasta era natura vieţii unui militar. Existau, totuşi, situaţii mai riscante şi mai puţin riscante.

A ezitat o clipă auzind zumzetul glasurilor din cârciumă, dar se bucurase de companie în ziua aceea, astfel încât s-a gândit să se plimbe încolo şi-ncoace sub tavanul jos al camerei sale, care părea că păstrase toată căldura zilei, până ce oboseala avea să pună stăpânire pe trup, chemând la sine somnul.

Lordul se gândi că nu era vorba doar de căldură şi se depărtă de verandă, pornind în direcţia opusă celei în care o luase Willie. Se cunoştea foarte bine pe sine însuşi, încât ştia că fie şi succesul aparent al planului său îl va împiedica să doarmă. Avea să stea treaz, făcându-şi griji ca un câine care găsise un os şi nu ştia prea bine ce să facă cu el. Avea să se gândească la punctele slabe ale planului său şi la modul în care ar fi putut să-l îmbunătăţească. William nu avea să plece imediat şi mai era timp de gândire. Mai era vreme pentru unele schimbări, bineînţeles dacă acestea s-ar fi dovedit necesare.

De pildă, generalul Howe. Oare fusese cea mai bună alegere? Poate Clinton… nu, nu. Henry Clinton era ca o babă cârcotaşă. Nu ar fi mişcat un deget până nu i s-ar fi transmis ordinele în scris,

în triplu exemplar.

Fraţii Howe, unul general, celălalt amiral, erau cunoscuţi drept necioplţi. Amândoi aveau manierele, aspectul şi mirosul unor porci mistreţi în călduri. Cu toate acestea, niciunul dintre ei nu era prost. Nici timizi nu erau, zău că nu, iar Lordul Grey îl credea pe Willie în stare să reziste în faţa lipsei de maniere şi a cuvintelor fără perdea. Avea un comandant care obişnuia să scuipe pe podele. De fapt, Richard Howe îl scuipase chiar pe Willie o dată, dar asta se petrecuse accidental, deoarece vântul îşi modificase brusc direcţia. Cu acest comandant, Willie se descurca mai lesne decât cu alţii pe care îi cunoştea Lordul Grey.

Ofiţerii duri erau de preferat diplomaţilor. S-a întrebat prosteşte care ar li fost termenul potrivit pentru diplomaţi. Dacă scriitorii formau confreria penei, atunci un grup de vulpoi, despre care spunea că-s proşti, ar fi putut fi numiţi cumva… un grup de diplomaţi? Membrii confreriei stiletului? Nu, nu, se gândi lordul. Ar fi un termen mult prea dur. Poate că ar fi cazul să se vorbească despre un soporific al diplomaţilor, despre o confrerie a plicticoşilor. Cu toate acestea, diplomaţii care nu erau plictisitori puteau fi periculoşi uneori.

Sir George Germain era un tip de diplomat pe care-l puteai întâlni mai rar, deoarece era plicticos *şi* periculos.

Lordul John s-a plimbat pe străzile oraşului o vreme, sperând că va obosi, înainte de a se întoarce în odaia lui îmbâcsită. Cerul părea apăsător, mici fulgere se zăreau printre nori, iar atmosfera era încărcată de umezeală. Ar fi trebuit să fie în Albany, nu-i vorbă că şi acolo era

umezeală şi plin de tot felul de gângănii, dar era un pic mai răcoare şi s-ar fi aflat în preajma minunatelor păduri umbroase din ţinutul Adirondacks.

Cu toate acestea, nu regreta că făcuse această călătorie la Wilmington. Willie pornise pe drumul său şi asta era important. Şi sora lui Willie, Brianna… lordul s-a oprit locului. Stătea cu ochii închişi şi se gândea la momentul în care i-a văzut pe cei doi împreună în ceea ce ar fi putut să fie singura întâlnire pe care ar fi avut-o vreodată. Abia dacă fusese în stare să respire, cu privirea fixată asupra celor două siluete înalte, a chipurilor frumoase, îndrăzneţe, atât de asemănătoare.

Lordul şi-a frecat încetişor inelarul mâinii stângi, nefiind încă obişnuit ca acesta să fie gol. El şi Jamie Fraser făcuseră tot ce le stătuse în putere pentru a-i apăra pe cei dragi şi, în ciuda sentimentului de melancolie care-l stăpânea, se vedea nevoit să recunoască faptul că amândoi erau uniţi prin legământul responsabilităţii.

Se întreba dacă o va mai întâlni vreodată pe Brianna Fraser MacKenzie. Nu spusese dacă se vor mai vedea şi pe lord îl întrista acest lucru.

— Dumnezeu să te aibă-n pază, copilă! murmură lordul, clătinând din cap, pe măsură ce se apropia de port. Ea îi va lipsi foarte mult, dar aşa cum i se întâmpla şi în ceea ce îl privea pe Willie, se simţea uşurat la gândul că ea va pleca în curând din Wilmington, că nu se va mai afla în primejdie, dar în acelaşi timp i se accentua sentimentul de pierdere.

A privit involuntar spre apă în momentul în care s-a apropiat de chei şi a răsuflat uşurat, văzând că

de parul care se legăna acum în bătaia curentului nu mai era prins nimic. Nu a înţeles niciodată motivele pentru care ea făcuse ceea ce făcuse, dar îl cunoscuse de prea multă vreme pe tatăl ei şi pe fratele ei pentru a se înşela asupra încăpăţânării pe care o desluşise în ochii aceia albaştri, ca de pisică. Tocmai de aceea i-a adus barca mică pe care o voise şi stătuse pe chei, cu inima bătându-i până în gât, gata să creeze o diversiune dacă ar fi fost nevoie, în vreme ce soţul ei vâslea pentru a o duce la piratul legat de par.

Văzuse mulţi oameni murind, de obicei împotrivindu-se morţii, uneori cu resemnare, dar nu văzuse pe nimeni plecând pe lumea cealaltă cu atâta recunoştinţă în priviri. Grey îl cunoştea foarte puţin pe Roger MacKenzie, dar credea că este un bărbat remarcabil, pentru că făcuse faţă căsniciei cu acea femeie fabuloasă şi periculoasă, ba chiar îi mai şi dăruise copii.

Lordul a scuturat din cap şi s-a întors, pornind către han. Mai putea aştepta liniştit două săptămâni până ce va fi nevoit să răspundă la scrisoarea lui Germain, pe care o scosese cu măiestrie din mapa diplomatică, văzând pe ea numele lui William. Şi-a dat seama atunci că, în momentul în care scrisoarea ar fi trebuit să ajungă la el, Lordul Ellesmere s-ar fi aflat undeva între Carolina de Nord şi New York şi astfel nu avea cum să fie informat despre faptul că era chemat în Anglia. El (Grey) era absolut sigur că Ellesmere avea să regrete profund faptul că ratase ocazia de a se alătura celor ce se aflau în preajma lui Sir George. Desigur că avea să afle totul abia câteva luni mai târziu. Ce păcat.

A început să fluiere „Lillibulero” şi, când s-a întors la han, era binedispus.

S-a oprit puţin în cârciumă şi a cerut să i se trimită o sticlă de vin sus, în odaia sa. Fata care servea la tejghea l-a informat că „domnul” luase deja o sticlă când urcase în odaie.

— Şi-a mai luat şi două pahare, a continuat fata, făcând gropiţe în obraji. De-aia nu cred că are de gând să bea de unu’ singur.

Grey a avut senzaţia că i se urca un miriapod pe spinare şi a spus:

— Îmi cer scuze, ai zis cumva că în odaia mea se află un domn?

— Da, domnule, a replicat fata. A spus că-i un vechi prieten de-al dumneavoastră… Ei bine, mi-a spus şi cum îi zice… Fata s-a oprit o clipă ridicând din sprâncene şi apoi a continuat:

— A spus că-l cheamă Bo-Şo sau cam aşa ceva. Oricum era un nume ce mi-a părut franţuzesc. Avea şi faţă de franţuz. Doriţi ceva de mâncare, domnule?

Nu mulţumesc, zise lordul, făcând un gest de concediere. S-a gândit repede dacă nu cumva lăsase în cameră un lucru care nu s-ar fi cuvenit să stea la vedere.

Un francez pe nume Bo-Şo… *Beauchamp.* Numele i-a trecut prin minte ca un fulger. S-a oprit locului o clipă. A rămas nemişcat pe trepte, pentru ca apoi să urce mai încet.

Sigur că nu era el… Dar cine altcineva ar putea fi? Când s-a retras din activitate, cu câţiva ani în urmă, a intrat în diplomaţie ca membru al Camerei Negre a Angliei, organizaţie obscură ai cărei adepţi erau însărcinaţi cu interceptarea şi

decodificarea corespondenţei diplomatice, dar şi a mesajelor mai puţin oficiale care circulau între guvernele europene. Fiecare stat european dispunea de propria sa organizaţie de genul Camerei Negre. Nu era un lucru neobişnuit ca membrii unei asemenea „camere” să ştie cine le erau duşmanii şi cât erau de numeroşi. Erau duşmani pe care nu-i întâlneau niciodată, dar îi cunoşteau după semnături, iniţiale, după notele pe care le întocmeau şi nu le semnau niciodată.

Beauchamp a fost unul dintre cei mai activi agenţi francezi. Dăduse de urma lui de mai multe ori în anii săi de activitate, deşi nu mai era de multă vreme membru al Camerei Negre. Dacă el îl cunoştea pe Beauchamp după nume, atunci era cât se poate de logic ca şi francezul să fi auzit de el. Confruntările invizibile dintre ei avuseseră loc cu ani în urmă. Nu se cunoscuseră niciodată personal, iar întâlnirea lor urma să aibă loc tocmai *aici…* Şi-a pipăit buzunarul secret din haină şi foşnetul hârtiei l-a asigurat că totul era în regulă.

A ajuns în capătul scării şi a ezitat, dar nu exista niciun motiv să se furişeze. Era aşteptat. A pornit de-a lungul holului cu paşi fermi şi a răsucit mânerul alb din porţelan de China, rece şi neted la atingere.

S-a simţit cuprins de un val de căldură şi involuntar a deschis gura, pentru a inspira cât mai mult aer. Acest gest l-a împiedicat să rostească blasfemia pe care o avea pe limbă.

Domnul care se aşezase pe singurul scaun din încăpere era, într-adevăr, „franţuz”. Avea un costum foarte bine croit, împodobit cu dantelă albă ca neaua la guler şi la mâneci. Pantofii aveau

catarame de argint, care se potriveau de minune cu părul de la tâmple.

— Domnule Beauchamp, spuse Grey, închizând încet uşa în urma sa. Simţi cum i se lipise cămaşa pe trup şi îşi auzi propriul puls bubuindu-i în urechi. Mă tem că m-aţi prins pe picior greşit.

Perseverance Wainwright a zâmbit discret, spunând:

— Mă bucur să te văd, John.

Grey şi-a muşcat limba pentru ca nu cumva să spună ceva necuviincios şi se gândi că necuviincios era tot ce-i trecea prin cap cu excepţia lui „Bună seara”.

— Bună seara, a spus lordul cu glas tare, ridicând din sprâncene. *Monsieur* Beauchamp?

— Oh, da, a replicat Percy dând să se ridice în picioare.

Grey i-a făcut un semn prin care îl poftea să rămână aşezat şi s-a întors cu spatele, căutând un taburet şi sperând că secundele astfel câştigate îl vor ajuta să-şi vină în fire.

Dându-şi seama că timpul nu îi ajungea pentru a-şi reveni, a mai zăbovit puţin deschizând fereastra şi trăgând de câteva ori în piept aerul irespirabil, înainte de a se întoarce şi de a lua el însuşi loc.

— Cum s-a întâmplat? întrebă lordul mimând indiferenţa. Vreau să spun, cum s-a întâmplat să purtaţi numele de Beauchamp? Este pur şi simplu un *nom de guerrex*[7]?

— Oh, nu! a replicat Percy, scoţându-şi batista cu horbote de dantelă şi începând să-şi tamponeze

7 Nume fals, pe care şi-l ia cineva intr-o anume imprejurare, pentru a nu fi recunoscut (lb. franceză) (n.tr.)

discret transpiraţia de pe frunte. De altfel Grey observase că omul începuse să transpire. M-am căsătorit cu una dintre surorile Baronului Amandine. Numele de familie este Beauchamp. Mi-am permis să iau acest nume, datorită căruia am avut acces la anumite cercuri politice şi de acolo…

A dat din umeri şi a făcut un gest plin de eleganţă, prin care sugera că acele cercuri politice i-au facilitat accesul în Camera Neagră „şi, desigur, în diferite alte locuri”, gândi Grey cu încrâncenare.

— Vă felicit pentru faptul că v-aţi căsătorit, a spus Grey, fără a-şi ascunde ionul ironic. Cu cine vă culcaţi, cu baronul sau cu sora lui?

Percy răspunse, părând amuzat:

— Din când în când cu amândoi.

— Deodată?

Percy a zâmbit larg.

— Din când în când, a spus „franţuzul", deşi soţia mea, Cecile, se bucură mai mult dacă verişoara ei, Lucianne, îi dă atenţie, iar eu prefer să mă bucur de compania ajutorului de grădinar. Este un băiat încântător, care se numeşte Emile; seamănă cu dumneata… bineînţeles pe vremea când erai mai tânăr. Este suplu, blond, musculos şi brutal.

Spre dezamăgirea lui, Grey şi-a dat seama că îi venea să râdă, dar a preferat sa spună sec:

— Toate aceste lucruri mi se par a fi tipic franţuzeşti. Sunt sigur că îţi place viaţa pe care-o duci. Ce doreşti?

— Este vorba mai mult despre ce doreşti *dumneata.*

Percy nu băuse încă niciun strop de vin. Ridică sticla şi turnă cu grijă lichidul roşu în pahare.

— Poate că s-ar cuveni să spun chiar că este vorba despre ceea ce doreşte Anglia, a continuat franţuzul, zâmbind şi întinzându-i un pahar lui Grey.

De fapt, este greu să facem distincţie între interesele noastre şi interesele ţării noastre, nu-i aşa? îţi mărturisesc că, pentru mine, dumneata *ai fost* întotdeauna Anglia, John.

Grey ar fi vrut să-i interzică să-i spună pe nume, dar asta nu ar fi făcut decât să sublinieze relaţiile amicale în care se aflaseră la un moment dat.

— Ce doreşte Anglia, a replicat lordul sceptic. Şi ce crezi dumneata că doreşte Anglia?

Percy a luat o gură de vin şi a ţinut lichidul în gură savurându-l, pentru ca abia apoi să-l înghită.

— Dragul meu, dar nu se poate spune că acest lucru ar fi tocmai un secret, nu-i aşa?

Grey a oftat.

— Ai văzut această „Declaraţie de Independenţă" redactată de aşa-numitul Congres Continental? întrebă Percy.

După ce rostise aceste cuvinte, „franţuzul" se întoarse, vârând mâna într-o taşcă din piele pe care o agăţase pe spătarul scaunului şi scoase de acolo câteva file de hârtie, pe care i le întinse lui Grey.

Lordul nu văzuse încă documentul la care se făcuse referire, dar auzise despre existenţa lui. Fusese tipărit cu numai două săptămâni înainte, în Philadelphia, iar exemplarele se răspândiseră prin colonii precum frunzele purtate de vânt. Ridicând din sprâncene şi privindu-l mai întâi pe Percy,

lordul despături hârtiile şi le parcurse imediat, spunând:

— Regele este un tiran?

Lui Grey îi venea să râdă, gândindu-se la sentimentele care ieşeau clar la iveală din acel document.

— Dacă eu sunt Anglia, pot să presupun că dumneata eşti întruchiparea Franţei, cel puţin în ceea ce priveşte această discuţie? a întrebat lordul.

— Reprezint anumite interese acolo şi în Canada, a replicat Percy cât se poate de calm.

Acest răspuns a fost pentru Grey un mic semnal de alarmă. El luptase în Canada alături de Wolfe şi ştia foarte bine că francezii îşi pierduseră posesiunile din America de Nord în timpul acelui război, dar aveau în continuare interesul de a-şi menţine cu orice preţ controlul asupra zonelor din nord, de la Valea Râului Ohio până la Quebec. Oare le puteau face francezii greutăţi? El era de părere că nu şi, cu toate acestea, nu ar fi avut încredere în francezi sau în Percy.

— Anglia doreşte să se pună capăt acestei prostii, spuse Percy, întinzând o mână osoasă spre hârtii. Armata Continentală, sau mă rog, aşa-zisa Armată Continentală, este o adunătură de oameni care nu au niciun fel de experienţă în ceea ce priveşte conflictele. Ce-ar fi dacă eu aş fi dispus să-ţi ofer informaţii care te-ar ajuta să-l ai la mână pe unul dintre ofiţerii importanţi în armata lui Washington şi care nu este credincios jurământului făcut?

— Ce-ar fi? întrebă Grey la rândul său, fără a-şi ascunde scepticismul. Ce beneficiu ar avea Franţa

sau ce-ai avea tu de câştigat din aşa ceva, având în vedere că interesele Franţei şi ale tale nu sunt întru totul identice?

— Observ că timpul nu te-a făcut să-ţi pierzi cinismul, John. Cinismul este una dintre trăsăturile tale mai puţin plăcute. Nici nu ştiu dacă ţi-am mărturisit vreodată acest lucru.

Grey a făcut ochii mari şi Percy a spus oftând:

— Este vorba despre pământ. Teritoriul de Nord-Vest, îl vrem înapoi.

— Cred şi eu că-l vreţi! a replicat lordul, râzând scurt.

Teritoriul în chestiune, o fâşie mare de pământ la nord-vest de Valea Râului Ohio, fusese cedat de către francezi Marii Britanii la sfârşitul războiului care avusese loc între indieni şi francezi. Marea Britanie nu ocupase respectivul teritoriu şi coloniştii nu îl luaseră în stăpânire din cauza opoziţiei indienilor şi a faptului că se purtau negocieri cu ei, în vederea încheierii unor tratate. Era de la sine înţeles că acest lucru nu îi încânta pe colonişti. Grey se întâlnise el însuşi cu unii dintre băştinaşi şi credea că poziţia Guvernului Britanic era una rezonabilă şi onorabilă.

— Negustorii francezi au legături strânse cu băştinaşii din zona aceea, voi nu aveţi astfel de legături.

— Negustorii de blănuri sunt unele dintre… interesele… pe care le reprezinţi?

Percy a răspuns, zâmbind:

— Nu interese majore, doar unele dintre interese.

Grey nici nu s-a ostenit să întrebe de ce Percy se hotărâse să-l abordeze tocmai pe el, un diplomat

care se retrăsese din activitate şi care nu se mai bucura de mare influenţă. Percy ştia foarte bine câtă putere avea familia Grey şi ce conexiuni avea din zilele în care lucraseră în acelaşi domeniu de activitate, iar „Monsieur Beauchamp" ştia foarte multe despre relaţiile personale ale lui Grey din nenumăratele informaţii care ajungeau la Camerele Negre din Europa. Bineînţeles că Grey nu putea interveni el însuşi, dar îl putea aduce în mod discret pe ofiţerul în discuţie în atenţia celor care puteau acţiona.

Simţea că fiecare fir de păr de pe trupul său se ridicase precum antena unei insecte, parcă pentru a preîntâmpina orice pericol.

— Am cere chiar mai mult decât o sugestie, desigur, spuse lordul cât se poate de calm. Am vrea să aflăm numele ofiţerului în chestiune.

— Pentru moment nu eu sunt cel ce poate divulga acest nume, dar îndată ce negocierile vor fi demarate în spiritul bunei-credinţe…

Grey se gândea deja cui să i se adreseze cu această ofertă. *Nu* lui Sir George Germain. Poate Lordului North? Mă rog, mai avea vreme să se hotărască.

— Şi interesele dumitale personale? întrebă el cu oarecare ironie. ÎI cunoştea foarte bine pe Percy Wainwright şi ştia că, din întreaga afacere, el va avea de profitat.

— Ah, interesele mele, răspunse Percy, luând o înghiţitură de vin şi privindu-l pe lord pe deasupra paharului. Este foarte simplu. Eu am fost însărcinat să găsesc un om anume. Cunoşti un scoţian care poartă numele de James Fraser?

Grey simţi că piciorul paharului pe care-l ţinea

în mână i se fărâmă între degete. A continuat să ţină totuşi paharul în mână şi să bea cu înghiţituri mici, mulţumindu-i lui Dumnezeu în primul rând pentru că îl ferise de greşeala de a rosti înaintea lui Percy numele lui Jamie Fraser şi, în al doilea rând, pentru că Fraser plecase din Wilmington chiar în după-amiaza acelei zile.

— Nu, a răspuns lordul cât se poate de calm. Ce doreai de la acest domn Fraser?

Percy dădu din umeri şi spuse zâmbind:

— Voiam să-i pun doar câteva întrebări.

Grey a simţit cum îi curge sânge din palma tăiată. A ţinut cu grijă paharul şi l-a golit. Percy nu a scos niciun cuvânt şi şi-a băut la rândul său vinul, pentru ca apoi să spună încet:

— Condoleanţe pentru pierderea soţiei. Ştiu că a fost…

— Nu ştii nimic, a spus Grey hotărât, aplecându-se puţin şi punând paharul pe masă. Micul bol de sticlă, parte a paharului spart, s-a rostogolit pe masă.

— Nu ştii nimic, a continuat Grey. Nu ştii nimic despre soţia mea şi *nici* despre mine.

Percy a ridicat din umeri cu fineţe tipic franceză, spunând:

— *Fie precum doreşti.*

Ochii lui, încă frumoşi, fir-ar să fie, închişi la culoare şi blânzi – stăruiau asupra lui Grey, exprimând înţelegere.

Grey oftă. Fără îndoială că sentimentele lui erau cât se poate de sincere. În Percy nu puteai avea încredere în nicio împrejurare, dar acum făcuse totul dintr-o slăbiciune, nu din maliţiozitate şi nici din lipsă de sentimente.

— Ce doreşti? l-a întrebat Grey din nou.

— Pe fiul tău… a început Percy şi Grey s-a aplecat deodată peste el şi l-a apucat de umăr. L-a strâns atât de tare încât Percy a gemut discret şi s-a încordat. Grey s-a aşezat, privindu-l pe Wainwright, scuze, pe *Beauchamp,* în faţă. Stătea atât de aproape de el, încât îi simţea pe obraz răsuflarea caldă şi îi putea mirosi parfumul cu care se dăduse. Pătase cu sânge haina lui Wainwright.

— Ultima dată când te-am văzut, era cât pe ce să-ţi trag un glonţ în cap, a spus Grey încet. Nu mă face să regret că m-am abţinut atunci.

Lordul a luat mâna de pe umărul lui Percy, s-a ridicat în picioare şi a continuat:

— Nu te apropia de fiul meu, nu te apropia de mine şi, dacă vrei un sfat bun, întoarce-te în Franţa cât mai repede.

Zicând acestea, Grey s-a răsucit pe călcâie şi a ieşit din cameră, trântind uşa în urma sa.

Aproape că ajunsese în stradă, când îşi dădu seama că îl lăsase pe Percy în odaia sa.

— La dracu’! mârâi lordul şi porni mai departe, hotărât să-i ceară sergentului Cutter un pat în care să se poată odihni. A doua zi dimineaţă era hotărât să facă tot ce îi stătea în putinţă astfel încât familia Fraser şi William sa se afle în siguranţă, departe de Wilmington.

2

ŞI ALTEORI NU-S

Lallybroch
Inverness-shire, Scoţia
septembrie 1980

— Suntem în viaţă, a repetat Brianna MacKenzie cu voce tremurândă. L-a privit pe Roger, strângând bucata de hârtie la piept cu amândouă mâinile. Obrajii îi erau inundaţi de lacrimi, dar în ochii ei albaştri se vedea o lumină, semn clar de fericire:

— Sunt în viaţă!

— Să văd şi eu. Inima îi bătea atât de tare-n piept, încât abia auzea cuvintele pe care el însuşi le rostea.

A întins o mână şi ea i-a dat hârtia mai mult împotriva propriei voinţe. Apoi s-a lipit numaidecât de el, în timp ce citea, nefiind în stare să-şi ia ochii de la bucata de hârtie veche.

Era o hârtie a cărei asprime plăcută o simţea între degete. Era făcută manual, iar rămăşiţele florilor şi frunzelor se simţeau în fibrele ei. Era îngălbenită de trecerea vremii, dar încă surprinzător de dură şi de flexibilă. Bree însăşi făcuse acea hârtie cu două sute de ani în urmă.

Roger şi-a dat seama că mâinile îi tremurau şi că hârtia tremura la rândul ei. Din această cauză scrisul de mână era greu de citit, pentru că cerneala se mai ştersese, odată cu trecerea vremii.

31 decembrie 1776

Draga mea fiică,

După cum îţi vei da seama, dacă vei primi

această scrisoare, noi suntem în viaţă…

A simţit cum i se împăienjeneau ochii şi i-a şters cu dosul palmei, zicându-şi că acum nu mai conta, că muriseră de multă vreme ei doi, Jamie Fraser şi soţia lui, Claire, dar era atât de fericit citind acele cuvinte aşternute pe foaia de hârtie, de parcă cei doi s-ar fi aflat zâmbind chiar înaintea lui.

El i-a descoperit, într-adevăr, pe amândoi. Misiva începea cu scrisul lui Jamie, iar cuvintele parcă erau rostite de vocea acestuia, dar pe pagina a doua se vedea scrisul hotărât al lui Claire.

Mâna tatălui tău nu rezistă să scrie mai mult. Şi e o poveste tare lungă.

A tăiat lemne toată ziua şi abia dacă îşi mai poate descleşta degetele, dar a vrut cu orice preţ să vă spună el însuşi că deocamdată noi nu… am fost făcuţi scrum. Asta nu înseamnă că nu putem fi făcuţi scrum în orice clipă.

În căsuţa din lemn sunt strânşi laolaltă paisprezece oameni, iar eu scriu rândurile-astea stând în vatră, cu bunica MacLeod moţăind pe culcuşul ei, la picioarele mele, astfel încât, dacă va veni pe neaşteptate moartea s-o ia, să-i pot turna whisky pe gât.

— Dumnezeule, o *aud,* a constatat el uimit.

— Şi eu.

Lacrimile şiroiau încă pe faţa lui Bree, dar chipul îi era scăldat în lumină. Îşi ştergea lacrimile râzând şi trăgându-şi nasul.

— Citeşte mai departe, îl îndemnă ea. De ce sunt

în căsuţa noastră din lemn? Ce s-a întâmplat cu casa cea mare?

Roger şi-a plimbat degetul pe foaie, pentru a găsi locul de unde continua scrisoarea şi a exclamat:

— Oh, Iisuse!

Îţi aduci aminte de idiotul acela de Donner?

La auzul acestui nume, a simţit că i se face pielea de găină. Era vorba despre acel Donner care avea posibilitatea de a călători în timp. Era cel mai neînsemnat om pe care îl cunoscuse vreodată, dar în acelaşi timp un ins foarte periculos.

Ei bine, s-a întrecut pe sine, pentru că a adunat o ceată de răufăcători din Brownsville şi i-a convins să-l ajute să jure comoara din pietre preţioase pe care noi am avea-o. Bineînţeles că noi nu aveam o astfel de comoară.

Nu aveau acea comoară, deoarece el, Brianna, Jemmy şi Amanda le luaseră pe cele care mai existau, fiindcă aveau să le fie de folos în timpul zborului lor printre pietre.

Ne-au ţinut ostatici şi au devastat casa, fir-ar ei blestemaţi, şi au spart, printre altele, flaconul cu eter din încăperea unde făceam operaţii. Vaporii ne-au afectat pe toţi aproape pe loc.

El a citit rapid şi restul scrisorii, cu Brianna uitându-i-se peste umăr şi scoţând când şi când

diferite sunete, de teamă sau dezamăgire. După ce a terminat de citit, a lăsat filele deoparte şi s-a întors spre ea, palpitând de emoţie.

— Deci *ai* reuşit, a spus el, ştiind că nu trebuia să rostească acele cuvinte, incapabil, însă, de a se abţine, incapabil de a nu izbucni în râs. Tu şi chibriturile tale afurisite. *Tu* ai dat foc casei.

Chipul ei merita să fie studiat. Trăsăturile ei trădau oroare, indignare şi, da, în cele din urmă o isterică ilaritate, care se potrivea cu starea lui de spirit.

— Nu eu am făcut-o! Eterul mamei a fost de vină. O flacără oarecare ar li putut declanşa explozia…

— Dar nu a fost o flacără oarecare, a ţinut să sublinieze Roger. Vărul tău, Ian, a aprins unul dintre chibriturile tale.

— Atunci a fost vina lui Ian!

— Nu! A fost vina ta şi a mamei tale. Două femei care se ocupă de ştiinţă, a spus Roger, clătinând din cap. Secolul al XVIII-lea are noroc că a mai existat, având în vedere că aţi trăit voi pe-atunci.

Ea a oftat uşor, zicând:

— Ei bine, nu s-ar fi întâmplat nimic dacă nu ar fi fost netotul acela de Donner.

— E adevărat, a recunoscut Roger. Dar el a creat probleme şi în viitor, nu? Cu toate că nu era nici femeie şi nici nu avea preocupări ştiinţifice.

— Hm! a mormăit ea, apucând foile cu multă grijă, dar neputându-se abţine să le frece între degete. Ei bine, *el* nu a supravieţuit secolului al XVIII-lea, nu-i aşa?

Ea închisese ochii şi pleoapele-i erau încă roşii.

— Doar *nu-ţi pare rău pentru el,* nu-i aşa? a

întrebat-o Roger, pentru că nu credea că ar putea nutri asemenea sentiment.

Ea a dat din cap, în vreme ce degetele continuau să i se mişte încet pe hârtia groasă şi moale.

— Nu-mi pare rău *pentru el,* spuse ea. Ci pentru că este posibil să moară cineva aşa. Vreau să spun, singur. Atât de departe de casă.

Nu, nu la Donner se gândea ea. A cuprins-o pe după umeri şi şi-a sprijinit capul de al ei. Ea mirosea a şampon Prell şi a varză proaspătă. Fusese în grădina de zarzavat. Cuvintele scrise pe hârtie se vedeau mai bine sau mai şters în funcţie de felul în care pana fusese muiată în cerneală şi de forţa cu care se apăsase pe foaie, dar literele erau scrise clar, de o mână hotărâtă… un scris de chirurg.

— Nu e singură, a şoptit el, urmărind cu degetul post-scriptumul aşternut pe hârtie cu scrisul lui Jamie. Niciunul dintre ei nu e singur, şi indiferent dacă au sau nu un acoperiş deasupra capului… amândoi sunt acasă.

Am lăsat deoparte scrisoarea. „Am vreme s-o termin mai târziu”, mi-am zis. Am tot scris când am avut timp în decursul ultimelor zile şi nu m-am gândit deloc la faptul că ar fi trebuit să mă grăbesc, pentru a o trimite cu poştalionul. Am zâmbit gândindu-mă la asta, apoi am împăturit cu grijă filele de hârtie şi le-am aşezat în tolba mea cea nouă. Am şters pana şi am pus-o deoparte, apoi mi-am frecat bine degetele dureroase şi m-am bucurat pentru scurtă vreme de simţământul că eram legată de cineva prin scris. Mie îmi e mult mai uşor să scriu decât îi este lui Jamie, dar trupul are şi el nevoie de odihnă şi am avut o zi grea.

M-am uitat la culcuşul aflat dincolo de foc, aşa cum făcusem la fiecare câteva minute şi am văzut că încă era liniştită. Îi auzeam respiraţia. Era un fel de sâsâit prelung care se auzea la intervale atât de rare, încât puteam să jur că murise înainte de a inspira sau de a expira. Nu murise însă, şi după părerea mea nu avea să moară prea curând. Speram, totuşi, să moară înainte ca mica mea rezervă de laudanum să se fi sfârşit.

Nu ştiam ce vârstă are. Părea să aibă o sută de ani, dar putea fi mai tânără decât mine. Cei doi nepoţi ai ei, băieţi ce nu împliniseră încă douăzeci de ani, o aduseseră în urmă cu două zile. Veniseră din munţi. Voiseră să-şi ducă bunica la nişte rude din Cross Creek, înainte de a merge la Wilmington, pentru a se alătura grupurilor de voluntari care se formau acolo, însă bunica „a fost tot rău”, cum se exprimaseră ei. Le spusese cineva că e o femeie-vraci la Ridge, aşa că au adus-o la mine.

Bunica Macleod – nu am ştiut ce alt nume să-i dau; nepoţii nu s-au gândit să-mi spună cum o cheamă înainte de a pleca mai departe, iar ea nu era în stare s-o facă – avea cancer în fază terminală.

Era descărnată şi durerea i se citea pe chip, chiar şi când era inconştientă. Mi-am dat seama ce avea după faptul că pielea ei era cenuşie.

Focul ardea cu flacără mică. Ar fi trebuit să-l mai înteţesc şi să mai pun o creangă de pin. Jamie se odihnea. Îşi pusese capul pe genunchiul meu. Oare puteam să ajung la stiva de lemne fără să-l deranjez? I-am atins uşor umărul cu o mână, ca să-i menţin trupul în echilibru, şi cu cealaltă am

apucat o bucată mai mică de lemn, am tras-o încetişor spre mine şi am izbutit să o arunc în vatră, tulburând tăciunii negri-roşietici şi ridicând pale întregi de scântei.

Jamie s-a mişcat puţin sub mâna mea şi a mormăit ceva neinteligibil, dar după ce am aşezat bucata de lemn în foc şi m-am pus pe scaunul meu, el s-a aşezat mai comod şi a adormit din nou.

M-am uitat la uşă, ascultând, dar am auzit doar şuieratul vântului printre crengile copacilor. Desigur, am crezut că *nu voi* auzi nimic, având în vedere faptul că îl aşteptam pe tânărul Ian.

El şi Jamie făceau cu schimbul, adică păzeau, ascunşi în copacii din preajma ruinei casei celei mari, care arsese. Ian era afară de mai bine de două ore. Ar fi trebuit să vină să mănânce şi să se încălzească la foc.

— Cineva a încercat să omoare scroafa albă, spusese el cu trei zile în urmă la micul dejun, părând uluit.

— Cum? l-am întrebat, întinzându-i un vas cu orz fiert în lapte, cu unt topit şi cu un pic de miere. Spre norocul meu, borcanele cu miere şi cutiile cu faguri se aflau în adăpostul construit deasupra izvorului, când a izbucnit incendiul. Eşti sigur?

El a dat din cap în semn că da şi a tras pe nas vaporii plăcut mirositori din vasul pe care i-l dădusem, pentru ca apoi să-mi spună:

— Are-o rană-n pulpă. Nu-i adâncă şi-are să se vindece, mătuşică.

Ian a dat din nou din cap, convins fiind că voi examina scroafa şi mă voi ocupa de ea, medical vorbind, ca de oricare altă făptură care venea la Ridge.

— Of, Doamne, am exclamat, deşi aş fi putut face prea puţin pentru scroafă, dacă nu i se vindeca rana.

Eram în stare să mă ocup şi chiar m-am ocupat de cai, vaci, capre, hermeline, chiar de găini – dar scroafa aceea era cu totul deosebită.

Amy Higgins şi-a făcut cruce când a auzit de scroafă.

— Cred c-a fost un urs, a spus ea. Nici un alt animal n-ar fi îndrăznit să se apropie de scroafă. Aidan, ia ascultă tu ce zice domnu' Ian! Dinna se cam depărtează de casă şi vezi că fratele tău e pe-afară.

— Urşii hibernează iarna, mamă, a replicat Aidan absent. Era foarte atent la titirezul pe care Bobby, noul său tată vitreg, i-l cioplise şi pe care nu apuse să-l învârtească aşa cum trebuie. Aruncându-i o privire saşie l-a pus încet pe masă, l-a ţinut bine de sfoara cu care era prins şi apoi a tras. Titirezul a început să se învârtă pe masă şi s-a lovit mai întâi de borcanul de miere, făcând *poc,* pentru ca apoi să se îndrepte cu mare repeziciune spre vasul cu lapte.

Ian a întins mâna şi a apucat titirezul. În timp ce mesteca o bucată de pâine prăjită, l-a împins către Aidan, pentru a prinde şi sfoara, a înfăşurat-o bine şi, cu o mişcare a încheieturii, a trimis titirezul drept în mijlocul mesei. Aidan a privit totul cu gura căscată şi apoi s-a strecurat sub masă, căci titirezul căzuse.

— Nu, n-a fost vr'un animal, spuse Ian. Tăietura era făcută ca la carte. A atacat-o cineva care-avea cuţit sau sabie.

Jamie şi-a ridicat ochii de la bucata de pâine

arsă la care se tot uitase, întrebând:

— I-ai găsit trupul?

Ian a zâmbit preţ de-o clipă, pentru ca apoi să dea din cap, spunând:

— Nu, dacă scroafa l-a omorât, atunci l-a şi mâncat, fiindcă n-am găsit nici urmă din trupu' lui.

— Porcii nu se pricep să mănânce frumos, observă Jamie, muşcând cu mare grijă din bucata de pâine. După ce a făcut o grimasă, a continuat să mănânce.

— Crezi c-o fi fost vorba despre un indian? întrebă Bobby. Micuţul Orrie se chinuia din răsputeri să se dea jos din poala lui Bobby, iar noul său tată vitreg l-a aşezat numaidecât în locul lui preferat, adică sub masă.

Jamie şi Ian au avut un schimb de priviri şi am simţit cum mi se face părul măciucă.

— Nu, a răspuns Ian. Indienii Cherokee de prin părţile-astea îi ştiu de frică şi nu s-ar atinge de ea nici de-ar fi să-i plăteşti în aur. Ei cred că-i un diavol, nu-i aşa?

— Şi oricum, indienii nomazi din nord au săgeţi şi securi, a ţinut să spună şi Jamie.

— Eşti sigur că n-a fost vreo panteră? a întrebat Amy cu îndoială în glas. Panterele vânează şi în timpul iernii, nu-i aşa?

— Aşa-i, a asigurat-o Jamie. Am văzut ieri urme la Green Spring. Voi de colo, mă auziţi? a întrebat el, aplecându-se pentru a le vorbi copiilor de sub masă. Aţi înţeles ce-am zis? Nu, nu, a continuat el, îndreptându-şi spatele, Ian ştie care e deosebirea între urmele lăsate de gheare şi tăietura de cuţit. Eu aşa zic.

Rostind aceste cuvinte, Jamie i-a zâmbit lui Ian.

Din politeţe, Ian a încetat să-şi mai dea ochii peste cap, uitându-se la coşul cu pâine prăjită.

Nimeni nu a spus că oricare dintre cei care se aflau la Ridge sau locuiau în Brownsville ar fi putut încerca să ucidă scroafa albă. Presbiterienii[8] de pe acele meleaguri nu erau de acord cu indienii Cherokee în nicio privinţă, excepţie făcând faptul că scroafa albă era un diavol.

Personal nu eram sigură că nu aveau dreptate. Animalul acela supravieţuise şi incendiului casei celei mari. A ieşit din casă sub o ploaie de flăcări, urmată de purceluşii ei.

— Moby Dick! am exclamat, având un moment de inspiraţie.

Rollo şi-a înălţat capul, a făcut mirat „ham?”, m-a privit cu ochii săi galbeni şi a pus din nou capul jos, oftând.

— Care Dick? a întrebat Jamie, ridicându-se în picioare, întinzându-se şi căscând, pentru ca apoi să-şi treacă palma peste faţă şi să se uite la mine.

— Am spus şi eu de ce anume îmi aminteşte scroafa aceea, am explicat. E o poveste lungă cu o balenă. Am să ţi-o spun mâine.

— Dacă o să mai trăiesc până atunci, a replicat Jamie, căscând cu atâta poftă încât a lipsit foarte puţin ca maxilarele să i se desprindă unul de altul. Unde este whisky-ul, sau îţi trebuie pentru biata femeie? a întrebat el, privind trupul învelit în pătură al bunicii Macleod.

— Încă n-am nevoie, poftim, am spus eu, căutând în coşul de lângă mine şi scoţând de acolo o sticlă.

---

8 Adepţi ai Bisericii Calviniste din Marea Britanie şi Statele Unite ale Americii (n.tr.)

A scos dopul şi a băut, iar culoarea i-a revenit încet, încet în obraji.

Pentru că îşi petrecea zilele vânând sau tăind lemne şi jumătate din nopţi stând de veghe în pădurea îngheţată, chiar şi Jamie, un om plin de vitalitate, începea să dea semne de oboseală.

— Cât vrei să o mai duci aşa? l-am întrebat încet, având grijă să nu-i trezesc pe membrii familiei Higgins, adică pe Bobby, Amy, pe cei doi băieţi, pe cele două cumnate ale lui Amy, surorile primului ei soţ, care veniseră la nunta ce avusese loc cu câteva zile în urmă, împreună cu cinci copii, dintre care niciunul nu avea încă zece ani. Odată cu plecarea fraţilor Macleod, parcă se făcuse mai mult loc în căsuţa din bârne, dar pentru că noi toţi, adică Jamie, eu, Ian, câinele lui Ian, Rollo, bătrâna care dormea pe jos, eram în camera mare şi aici se aflau şi lucrurile pe care le-am putut salva când a izbucnit incendiul, aveam câteodată o senzaţie clară de claustrofobie. Nici nu era de mirare că Jamie şi Ian stăteau de veghe în pădure mai mult pentru a se bucura de aerul curat decât pentru că erau convinşi că era ceva primejdios între copaci.

— Nu prea mult, mi-a răspuns el, scuturându-se după ce luase o înghiţitură destul de zdravănă de whisky. Dacă nu vedem nimic în noaptea asta, atunci…

S-a întrerupt, întorcând capul brusc spre uşă.

Nu am auzit nimic, dar am văzut ivărul mişcându-se şi peste numai o clipă a intrat în încăpere o undă de aer rece, care parcă mi-a vârât degete de gheaţă pe sub fuste şi a stârnit mii de scântei în vatră. Am luat repede o cârpă şi am

stins scânteile, ca să nu ia foc părul bunicii Macleod. Până ce am potolit eu focul, Jamie îşi pusese la brâu pistolul, săculeţul cu gloanţe şi cornul în care păstra praful de puşcă, şi vorbea pe şoptite cu Ian, care se afla în uşă. Ian era roşu în obraji de-atâta frig şi era neliniştit. Rollo se ridicase în picioare şi-l tot adulmeca, dând de zor din coadă, vădit nerăbdător să pornească într-o aventură prin aerul îngheţat.

— E mai bine ca tu să rămâi *a cu,* i-a spus Ian frecându-i urechile cu mâinile reci. *Sheas.*[9]

Rollo a scos un sunet de dezaprobare şi a încercat să treacă pur şi simplu tic Ian, dar un picior care i s-a pus în cale l-a împiedicat. Jamie s-a întors, şi-a aşezat haina mai bine, s-a aplecat şi m-a sărutat.

— Să ţii uşa zăvorâtă! Noapte bună, mi-a spus el în şoaptă. Dinna, să nu deschizi nimănui, doar mie şi lui Ian.

— Ce…? am început eu, dar cei doi plecaseră deja.

Noaptea era rece şi aerul era curat. Jamie trăgea adânc aer în piept şi dârdâia. Lăsa frigul să-l pătrundă şi se descotorosea de căldura soţiei, de fumul şi mirosul propriei respiraţii. Cristale de gheaţă luceau în plămânii lui şi îi pătrundeau în sânge. Îşi întorcea capul încolo şi-ncoace, întocmai ca un lup care adulmecă, trăgând în piept aerul nopţii. Vântul adia încet dinspre răsărit, aducând cu sine mirosul scrumului de la casa cea mare şi un iz despre care el credea că era de sânge.

Şi-a privit nepotul având în minte o întrebare şi l-a văzut pe Ian dând din cap.

---

9 Termeni din gaelică pe care autoarea nu i-a tradus (n.tr.)

— E un porc mort chiar în spatele grădinii mătuşicii, a spus băiatul încet.

— Aşa stau lucrurile? Da' nu cred că vorbeşti despre scroafa albă, a continuat Jamie.

Pentru o clipă a avut senzaţia că inima a încetat să-i mai bată şi s-a întrebat dacă i-ar fi părut rău după scroafa aceea sau s-ar fi bucurat că a murit.

— Nu, nu despre bestia aia vorbesc, a mărturisit Ian. E vorba de scroafa tânără, să tot fi avut un an. Cineva a măcelărit-o, da' n-a luat mai mult decât o halcă sau două, şi mare parte din ce *a izbutit şi* ia, a mai pierdut pe drum.

Jamie a privit în jur surprins, întrebând:

— Cum?

— Da, chiar aşa. Şi mai e ceva, unchiule. Scroafa a fost omorâtă şi măcelărită cu o secure.

Cristalele de gheaţă din sânge au împietrit şi Jamie a avut impresia că i se va opri inima.

— Iisuse, a spus el, dar nu pentru că ar fi fost surprins, ci pentru că nu voia să admită un lucru pe care îl ştiuse de multă vreme. Atunci e el.

— Da.

Amândoi ştiau despre cine era vorba, dar niciunul nu voise să vorbească despre asta. S-au depărtat în tăcere de căsuţa din bârne şi s-au îndreptat spre copaci.

— Aşa stau lucrurile, a spus Jamie, trăgând adânc aer în piept şi oftând. Ceaţa albă a respiraţiei sale se risipi în întuneric. Sperase ca omul să-şi fi luat aurul şi soţia şi să fi plecat din Ridge, dar totul fusese doar o speranţă. Arch Bug avea sângele familiei Grant şi cei din clanul Grant erau răzbunători.

Cu aproximativ cincizeci de ani în urmă, cei din

neamul Fraser şi Glenhelm l-au prins pe Arch Bug pe pământurile lor şi i-au dat de ales: putea să-şi piardă un ochi sau primele două degete de la mâna dreaptă. Omul se obişnuise cu faptul că nu mai avea două degete. Nu mai putea folosi arcul, dar se obişnuise să mânuiască şi să arunce securea cu multă îndemânare, în ciuda vârstei înaintate. Era mai priceput chiar decât mohicanii.

Omul nu se obişnuise, însă, cu gândul că membrii familiei Stuart pierduseră, că aurul iacobin fusese pierdut, de fapt fusese trimis prea târziu din Franţa, pentru ca apoi să fie recuperat sau furat, depinde din ce perspectivă priveai lucrurile, de către Hector Cameron, care adusese o treime din el în Carolina de Nord. Această parte a aurului fusese recuperată de către Arch Bug de la văduva lui Cameron.

Arch Bug nu se împăcase cu Jamie Fraser.

— Crezi că e vorba de o ameninţare? întrebă Ian.

Se *îndepărtaseră amândoi de căsuţa din bârne* şi înaintau printre copacii din luminişul larg, unde fusese casa cea mare. Vatra şi jumătate de perete se mai aflau încă în picioare, negre, în zăpada murdară.

— Nu cred eu asta. Dacă ar fi fost vorba numai de-o ameninţare, de ce să fi aşteptat până acum?

După ce a rostit această întrebare, Jamie a mulţumit în gând pentru faptul că fiica lui şi alte rude se aflau în siguranţă. Existau ameninţări mai cumplite decât aceea a morţii unui porc şi el ştia că Arch Bug nu s-ar fi ferit să le pună în aplicare.

— Poate a plecat, fu de părere Ian. Poate şi-a dus soţia la loc sigur şi s-a întors doar el.

Se putea prea bine ca lucrurile să stea astfel. Dacă Arch Bug iubea într-adevăr pe cineva pe lumea asta, atunci era soţia lui, Murdina, cea care îi era alături de mai bine de cincizeci de ani.

— Se prea poate, a replicat Jamie. *Şi cu toate astea...* Se simţise urmărit de mai multe ori de când plecaseră soţii Bug. A ascultat de mai multe ori liniştea, o linişte care nu era a copacilor şi a pietrelor.

Nu l-a întrebat pe Ian dacă dăduse de urmele celui care omorâse scroafa cu securea. Dacă urmele ar fi putut fi găsite, atunci Ian ar fi dat de ele cu siguranţă, însă nu mai ninsese de mai bine de o săptămână şi pe suprafeţele acoperite cu zăpadă călcaseră foarte mulţi oameni. A privit spre cer. Avea să ningă, şi încă foarte curând. Şi-a croit drum către un petic de pământ neacoperit de zăpadă, înaintând cu băgare de seamă pe gheaţă. În cursul zilei zăpada se topea, dar îngheţa în timpul nopţii, făcând ţurţuri ce atârnau de pe acoperişul căsuţei din bârne, dar şi de pe fiecare creangă de copac, cristale de gheaţă albăstrii la apusul soarelui şi din care picurau stropi aurii la răsăritul soarelui. Acum aceste cristale erau lipsite de culoare. A atins cu mâneca hainei crengile acoperite de gheaţă şi s-a oprit, ghemuindu-se, pe acel petic de pământ, privind prin luminiş.

Totul părea în regulă. Ideea că Arch Bug fusese acolo l-a făcut să aibă tot felul de gânduri şi acum se străduia să tragă o concluzie.

— S-ar fi întors aici din două motive, i-a spus Jamie lui Ian. Pentru a-mi face rău sau pentru a lua aurul. Tot aurul.

Îi dăduse un lingou de aur când îi ceruse să plece împreună cu soţia lui, după ce descoperise perfidia celor din neamul Bug. Era jumătate dintr-un lingou franţuzesc. Aurul acela le-ar fi îngăduit celor doi bătrâni să ducă în continuare o viaţă decentă, fără lipsuri. Dar Arch Bug nu era un om modest. Pe vremuri avusese dreptul să vorbească în numele celor din neamul Grant. Pentru o vreme, izbutise să-şi ascundă mândria, numai că mândria nu-i făcută să stea ascunsă.

Ian s-a uitat la el plin de interes, repetând:

— Tot aurul. Te-ai gândi că e ascuns aici. Îţi spun eu că nu i-a venit bine când i-ai cerut să plece.

Jamie a dat din umeri, continuând să privească luminişul. Acum că arsese casa, vedea foarte bine cărarea în pantă care ajungea în spatele acesteia, către locul unde se aflase cândva grădina soţiei sale, împrejmuită de garduri care trebuiau să împiedice căprioarele şi cerbii să între. O parte din garduri mai erau la locul lor, negre pe zăpada care începea să se topească. Într-o zi avea să-i facă o altă grădină, dacă va voi Dumnezeu.

— Dacă a vrut să facă rău a avut ocazia.

Vedea de acolo scroafa măcelărită, o siluetă neagră, nemişcată pe cărare, împresurată de o baltă de sânge.

A alungat un gând legat de Malva Christie şi a revenit la cele întâmplate.

— Da, l-a ascuns aici, a spus el şi mai convins acum. Dacă ar fi avut tot aurul, ar fi plecat de multă vreme. A aşteptat, a tot pândit un prilej pentru a ajunge la el, numai că nu a fost în stare să facă totul discret şi-acum încearcă altceva.

— Da, da’ ce? Aia, a continuat Ian, întorcând capul spre silueta neagră care se zărea pe cărare, am crezut că-i o nadă sau o capcană, da’ nu e. M-am uitat eu.

— Poate că s-a gândit la o momeală?

Până şi el simţise mirosul de sânge. Era limpede că mirosul acela avea să atragă orice animal de pradă. Chiar când se gândea la acest lucru, a văzut ceva mişcându-se în preajma scroafei ucise şi a pus mâna pe braţul lui Ian.

Fusese o mişcare iute făcută de un trup subţire, care se ascunsese în spatele scroafei.

— E o vulpe, au spus amândoi deodată şi au început să râdă încet.

— Mai e şi pantera din pădure, mai sus de Green Spring, a spus Ian. I-am zărit urmele ieri. Poate că vrea s-o atragă către scroafa pe care a ucis-o, trăgând nădejde că, în vreme ce noi ne ocupăm de ea, el va putea lua aurul!

Jamie s-a încruntat şi a privit spre căsuţa din bârne. Era adevărat că o panteră îi putea face pe bărbaţi să iasă de la adăpost, dar nu pe femei şi pe copii. Şi oare unde ar fi putut pune aurul, într-un spaţiu în care se aflau atâţia oameni? Ochii i-au căzut pe cuptorul Briannei, lung şi dărăpănat, la oarecare distanţă faţă de căsuţa din bârne. Cuptorul nu mai fusese folosit de când plecase Brianna. Era atât de fericit că făcuse această descoperire, încât şi-a îndreptat spatele. Acela ar fi fost… dar nu! Arch furase aurul de la Jocasta Cameron, lingou cu lingou. Adusese aurul într-un loc sigur la Ridge şi începuse să fure cu multă vreme înainte de plecarea Briannei, dar totuşi…

Ian s-a încordat deodată şi Jamie a întors capul,

pentru a vedea despre ce era vorba. Nu vedea nimic, dar la scurtă vreme, a prins sunetul pe care îl auzise şi Ian. A auzit un guiţat ca de porc, un vâjâit şi un trosnet. După aceea a observat că să se mişca ceva în preajma casei în ruină şi a văzut o lumină puternică.

— Dumnezeule! a exclamat Jamie, apucându-l pe Ian cu atâta putere de braţ, încât tânărul scoase un strigăt. E sub casa cea mare!

Scroafa cea albă ieşi din culcuşul ei dintre ruine, un animal masiv, de culoare gălbuie, care se vedea bine în noapte, mişcând capul într-o parte şi-n alta, adulmecând aerul. După câteva clipe a început să se mişte încet, maiestuos, urcând dealul.

Lui Jamie îi venea să râdă, gândindu-se la întreaga situaţie.

Arch Bug îşi ascunsese aurul în preajma fundaţiei casei cele mari, pentru a-l lua atunci când scroafa pleca din culcuşul ei.

Dar după aceea, casa arsese şi rămăşiţele ei se prăbuşiseră peste fundaţie, iar în aceste condiţii, era nevoie de muncă multă pentru a ajunge la aur. Toată această muncă ar fi atras atenţia. Dar, după ce dăduseră deoparte rămăşiţele arse ale casei, din care pricină întregul luminiş se umpluse de cenuşă, era cu putinţă să umble sub casă fără a atrage atenţia în mod deosebit.

Era, însă, iarnă şi scroafa albă, care nu hiberna ca ursul, stătea în culcuşul ei, pe care-l părăsea numai pentru a căuta ceva de mâncare.

Ian a exclamat cu dezgust când a auzit grohăieli şi plescăituri dinspre cărare.

— Porcii nu prea sunt rafinaţi când vine vorba

de mâncare, a spus Jamie încet. Dacă-i un animal mort, îl mănâncă.

— Aşa-i, da-i chiar puiul ei!

— Din când în când îşi mănâncă puii, chiar când sunt încă vii. Nu cred că se dă în lături să-i mănânce după ce-au murit.

— Îâăh!

A pornit în fugă, cu ochii pe pata mare şi neagră care fusese cândva cea mai frumoasă casă din ţinut. Din dosul adăpostului construit deasupra izvorului a apărut o siluetă neagră, care înainta cu băgare de seamă pe cărarea alunecoasă.

Scroafa înfometată a ignorat omul care părea îmbrăcat într-o pelerină de culoare închisă şi dădea impresia că duce ceva, un obiect care semăna cu un sac.

Nu am tras ivărul imediat, ci am ieşit puţin să iau o gură de aer curat, închizându-i lui Rollo uşa-n nas. În câteva clipe, Jamie şi Ian au dispărut printre copaci. Am privit îngrijorată prin luminiş, m-am uitat la pădurea care părea o masă neagră şi nu mi s-a părut nimic în neregulă. Mă întrebam ce găsise Ian. Poate nişte urme neobişnuite pentru el. De asta fusese atât de neliniştit. În mod sigur era ceva care avea legătură cu zăpada.

Nu se zărea luna, dar cerul era colorat într-un amestec de roz şi cenuşiu, iar pământul brăzdat şi parcă peticit era încă acoperit cu zăpadă veche. Totul era învăluit *într-o* ceaţă lăptoasă, în care obiectele păreau să plutească de parcă ar fi fost pictate pe sticlă, lipsite de contur şi neclare. Rămăşiţele mistuite de foc ale casei mari se zăreau de cealaltă parte a luminişului. La distanţa la care se afla, ceea ce mai rămăsese din casă

părea un obiect strivit de degetul unui uriaş. Simţeam apăsarea zăpezii în aer, o auzeam în freamătul pinilor.

Băieţii Macleod trecuseră munţii cu bunica lor şi spuseseră că era foarte greu să mergi prin trecătorile de pe înălţimi. Dacă va veni o furtună puternică, vom fi izolaţi aici până în martie sau chiar până în aprilie.

Mi-am amintit de pacienta mea, am mai privit o dată luminişul şi am pus mâna pe ivăr. Rollo chelălăia şi zgâria uşa, iar eu i-am pus genunchiul în faţă fără prea multe politeţuri când am deschis uşa.

— Stai cuminte, căţel, i-am spus. Nu-ţi face griji, or să se întoarcă în curând. A pufnit a nerăbdare şi a început să umble încoace şi-ncolo, apropiindu-se de picioarele mele şi încercând să iasă.

— *Nu,* i-am spus cu hotărâre, îndepărtându-l ca să pot zăvorî uşa. Ivărul a căzut la locul său cu un *poc* liniştitor, iar eu m-am întors către foc, frecându-mi mâinile. Rollo s-a dat câţiva paşi înapoi şi a scos un urlet sfâşietor, care a făcut să mi se ridice părul măciucă.

— Ce-i? l-am întrebat speriată. Du-te de-aici!

Urletul lui l-a trezit pe unul dintre copiii mici care se aflau în dormitor. Micuţul a început să plângă. Am auzit agitaţie şi vocea mamei care încerca, adormită fiind, să-şi liniştească puiul. M-am lăsat în genunchi şi l-am prins pe Rollo de bot, ca să nu mai urle.

— Şşş! i-am spus câinelui şi m-am uitat dacă nu cumva sunetul scos de câine o tulburase pe bunica Macleod. Stătea liniştită, avea chipul ca de ceară şi ochii închişi. Am aşteptat, numărând secundele,

pentru a vedea când pieptul ei se va ridica din nou… *şase… şapte…*

— Fir-ar să fie! am exclamat, dându-mi seama ce se întâmplase.

Mi-am făcut repede cruce şi m-a apropiat de ea, înaintând în genunchi.

Privind-o mai de aproape, am văzut ceea ce mă aşteptam să văd. S-a stins singură în cele din urmă. A pândit un moment de neatenţie din partea mea şi a murit discret.

Rollo se plimba încolo şi-ncoace. Nu mai urla, dar nu era în apele lui. Am pus încet mâna pe pieptul care nu se mai mişca. Nu încercam să-i stabilesc un diagnostic şi nu încercam, sau mai bine spus nu mai încercam să o ajut… simţeam doar nevoia să mă conving că plecase din lumea aceasta o femeie al cărei nume de botez nu-l ştiam.

— Ei bine… Dumnezeu să te aibă în pază, biata de tine, am spus încet, în timp ce mă ridicam, gândindu-mă la ce se cuvenea să fac.

Conform obiceiului scoţian, îndată ce murea cineva se deschidea uşa, astfel încât sufletul persoanei care plecase din lumea aceasta să poată ieşi. Mi-am trecut un deget peste buze. Oare sufletul ei apucase să iasă din casă, când deschisesem uşa? Probabil că nu.

S-ar putea crede că în clima aspră a Scoţiei se mai făceau şi excepţii din când în când, în funcţie de vreme, dar eu ştiam că nu putea fi vorba de aşa ceva. Indiferent dacă ploua, ningea, era lapoviţă sau bătea vântul, muntenii *deschideau* uşa şi o lăsau deschisă ceasuri întregi, dornici să lase să plece sufletul persoanei care a murit şi vrând ca

spiritul să rămână afară şi să nu se întoarcă întrupat într-o stafie. Locul îngrădit din preajma caselor era prea mic pentru a mai putea găzdui şi spiritele.

Micul Orrie se trezise; îl auzeam cântând vesel. Era un cântecel al cărui text se compunea din numele tatălui său vitreg:

— Baaaah-by, baaah-by, BAAAH-by.

Am auzit un chicotit somnoros şi apoi am desluşit mormăitul lui Bobby:

— Ia uită-te la omuleţu' meu! Să-ţi dau oliţa, *acooshla?*

Acooshla sau *a chuisle* sunt cuvinte de alint în gaelică şi înseamnă „sângele inimii mele", iar cuvântul de alint rostit de Bobby m-a făcut să zâmbesc. M-a făcut să zâmbesc în primul rând cuvântul în sine şi, în al doilea rând, modul în care îl rostise Bobby cu accentul lui de Dorset. Rollo a scos un sunet neliniştit şi mi-a amintit astfel că trebuia să fac ceva.

Dacă membrii familiei Higgins şi rudele lor s-ar fi trezit peste câteva ceasuri şi ar fi descoperit trupul neînsufleţit pe podea, ar fi fost cu toţii tulburaţi, s-ar fi simţit chiar ofensaţi pentru că nu fuseseră îndeplinite cele de cuviinţă şi ar fi fost agitaţi pentru că o persoană murise chiar lângă vatra casei în care se găseau. Era un semn rău pentru căsătoria abia încheiată, pentru anul care abia începea. În acelaşi timp, era cât se poate de limpede că prezenţa bătrânei care plecase din lumea aceasta îl agita pe Rollo, iar gândul că el ar putea trezi pe toată lumea în câteva clipe îmi dădea o stare de agitaţie.

— Aşa, am spus încet. Hai, căţel. Ca

întotdeauna, pe un ţăruş aflat în preajma uşii erau bucăţi de hamuri care trebuiau reparate. Am desfăcut o bucată destul de lungă de curea de ham şi am făcut din ea un fel de lesă pe care i-am pus-o lui Rollo. Câinele a fost foarte fericit că ieşea din casă în tovărăşia mea, pornind grăbit, imediat ce am deschis uşa, dar s-a arătat a fi mai puţin mulţumit când l-am dus la magazie şi am legat lesa improvizată de un raft, pentru a mă întoarce să iau trupul bunicii Macleod.

Am privit cu atenţie în jur înainte de a ieşi din nou din casă, având în minte reproşurile lui Jamie, dar în întunericul nopţii se lăsase o linişte ca într-o biserică. Nici măcar copacii nu făceau zgomot. Biata femeie nu putea să aibă mai mult de şaptezeci de *livre*[10]. Claviculele ameninţau să-i iasă prin piele, iar degetele îi erau uscate, de parcă ar fi fost nişte crengi. Cu toate acestea, şaptezeci de livre era o greutate pe care îmi era greu să o duc. Tocmai de aceea am fost fericită să pot folosi drept sanie improvizată pătura în care bătrâna fusese învelită. Am tras-o afară din casă, rostind încet rugăciuni şi cuvinte prin care îmi ceream iertare.

Deşi era frig, am transpirat până am izbutit să o duc pe bătrână în magazie.

— Ei bine, sufletul tău a avut destul timp să iasă din trup, am spus încet aşezând mai bine corpul neînsufleţit în giulgiul improvizat. Nu cred că ai vrea să bântui printr-o magazie.

Pleoapele ei nu erau perfect închise şi se vedea puţin din albul ochilor, ca două linii de argint, de parcă ar fi vrut să deschidă ochii pentru ultima

10 O livră = 453,6 grame (n.tr.)

dată pentru a mai vedea lumea sau pentru a căuta un chip cunoscut.

— *Benedicte,* am şoptit şi i-am apăsat încet pleoapele, întrebându-mă dacă într-o bună zi cineva va face acelaşi lucru pentru mine. Era cu putinţă să se întâmple asta. Dar poate…

Jamie spusese că voia să se întoarcă în Scoţia, să-şi ia tiparniţa şi apoi să revină şi să lupte. *Dar ce se întâmplă dacă nu mai revenim?* a întrebat un glas dinlăuntrul meu. Ce s-ar fi întâmplat dacă ne-am fi dus la Lallybroch şi am fi rămas acolo?

Chiar când mă gândeam la aceste lucruri şi vedeam totul în roz, imaginându-mi ce bine ar fi fost să fiu înconjurată de membrii familiei mele, să trăiesc în pace, să îmbătrânesc în linişte, fără a mă teme tot timpul că voi fi ruptă de ai mei, că voi muri de foame sau că voi fi victima unor violenţe, mi-am dat seama că toate acestea nu se vor împlini vreodată.

Nu ştiam dacă Thomas Wolfe avusese dreptate în ceea ce privea posibilitatea de a mă întoarce acasă. „Ei bine, *n-am cum să ştiu* dacă avusese sau nu dreptate”, am gândit, simţindu-mă cuprinsă de amărăciune. Nu aveam la cine să mă întorc, dar îl cunoşteam pe Jamie. Dacă lăsam idealismul deoparte, deşi dădea dovadă şi de idealism, avea o latură pragmatică. Era un bărbat care îşi dorea să facă ceva, nu doar să muncească, să-şi câştige existenţa. Dorea să facă ceva. Cunoşteam diferenţa dintre a munci şi a face ceva.

Dacă eram sigură că membrii familiei lui Jamie îl vor primi cu bucurie, nu eram sigură cum aveau să mă primească pe mine, dar bănuiam că nu vor chema preotul pentru a mă exorciza. Era sigur

însă că Jamie nu mai era şi nu mai avea să fie niciodată stăpân asupra pământurilor de la Lallybroch.

— … Iar locul său nu-l va mai cunoaşte, am murmurat, ştergând părţile intime ale bătrânei cu o cârpă. Mi-am zis că poate era mai tânără decât mine. Nu mâncase nimic de mai multe zile şi nici măcar relaxarea pe care o aducea moartea nu izbutise să şteargă efectul suferinţei, dar oricine merita să fie curat, înainte de a intra în mormânt.

M-am oprit şi m-am întrebat dacă vom fi în stare să o îngropăm sau va trebui să se odihnească în pace sub dulceaţa de afine şi sacii cu boabe de fasole până la primăvară.

I-am aranjat hainele expirând aerul, încercând să-mi dau seama de temperatură după aburii care-mi ieşeau din gură. Zăpada căzuse abia pentru a doua oară în iarna aceea şi încă nu avusesem parte de un îngheţ în toată legea. Îngheţul venea pe la jumătatea sau către sfârşitul lunii ianuarie. Dacă pământul nu îngheţase încă, am fi putut să o îngropăm, bineînţeles dacă bărbaţii erau dispuşi să sape adânc şi să înlăture zăpada.

Rollo se întinsese pe jos resemnat, în vreme ce eu îmi vedeam de treabă, dar la un moment dat a sărit în picioare, ciulind urechile.

— Ce e? l-am întrebat şi m-am întors, aşa cum stăteam în genunchi, spre a privi pe uşa deschisă a cămării. Ce se întâmplă?

— ÎI doborâm acum? a şoptit Jan.

Îşi pusese arcul pe umăr şi cât ai clipi, era pregătit să tragă cu el.

— Nu, lasă-l mai întâi să găsească ceea ce caută, a replicat Jamie. Vorbea încet, gândindu-se la ce

era de făcut cu bărbatul care îi apăruse brusc înaintea ochilor.

Nu trebuia să-l ucidă. El şi soţia lui făcuseră destul rău, pentru că se dovediseră a fi perfizi, dar nu făcuseră niciun rău familiei sale, cel puţin nu la început. Oare era Arch Bug un hoţ în toată puterea cuvântului? Mătuşa lui Jamie, Jocasta, avea aceleaşi drepturi asupra aurului ca şi el.

A oftat şi a dus mâna la brâu, unde avea cuţitul şi pistolul. Nu-i putea îngădui lui Bug să plece cu aurul, dar nici nu-l putea lăsa să plece aşa, pur şi simplu, pentru că ar fi făcut numai necazuri. Ce să facă cu el după ce-l prindea, pentru numele lui Dumnezeu? Era ca şi când ar fi prins un şarpe într-un sac. Trebuia, însă, ca mai întâi să-l prindă şi abia apoi să hotărască ce va face cu el. Poate puteau ajunge la o înţelegere…

Silueta pe care o zărise ajunsese la fundaţie şi se căţăra printre bucăţile de lemn ars şi de piatră care mai rămăseseră din casă. Pelerina de culoare închisă pe care o purta fâlfâia în bătaia vântului.

A început să ningă pe neaşteptate şi în tăcere. Se vedeau fulgi mari şi leneşi, care nu păreau să cadă din cer, ci să apară pur şi simplu de undeva, din aer. Îi atingeau faţa, i se lipeau de gene. l-a depărtat cu mâna şi s-a întors spre Ian:

— Mergi în spatele lui, i-a şoptit lui Ian. Dacă fuge, trimite o săgeată pe lângă nasul lui, astfel încât să se oprească locului. Rămâi mult în spatele lui, ai priceput?

— Ar fi mai bine ca *dumneata* să rămâi mult în spatele lui. Eu am să stau destul de aproape de el, astfel încât să pot trage cu pistolul spre el. Ar fi în stare să te lovească cu securea în cap, iar eu nu

vreau să-i duc *astfel* de veste mătuşicii Claire.

Jamie a pufnit scurt, apoi l-a împins pe Ian de lângă el. Şi-a încărcat pistolul, şi-a verificat cremenea, apoi a pornit hotărât prin ninsoare, către ruinele casei lui.

Îl văzuse pe Arch doborând un curcan de la douăzeci de picioare[11] şi era adevărat că majoritatea pistoalelor nu aveau atâta precizie la asemenea distanţă, ilar el nu voia să-l împuşte pe Arch. A scos pistolul de la brâu şi l-a prins bine-n mână, strigând:

— Arch!

Omul stătea cu spatele la Jamie şi îşi făcea de lucru printre mormanele de cenuşă. Când s-a auzit strigat, a încremenit aşa, ghemuit.

— Arch Bug! a strigat Jamie din nou. Vino-ncoace, să stăm de vorbă!

Drept răspuns, omul s-a întors cu faţa şi o scânteie a luminat zăpada care cădea. În aceeaşi clipă a simţit ceva atingându-i piciorul şi s-a clătinat.

Era foarte surprins. Nu auzise vreodată ca Arch Bug să se folosească de pistol şi îl uimea faptul că omul ţintea atât de bine, când trăgea cu mâna stângă…

Căzuse în genunchi în zăpadă, şi tocmai când ridica pistolul şi-a dat seama
ia silueta neagră îndreptase spre el un al doilea pistol, pe care nu-l ţinea cu mâna stângă, or acest lucru însemna…

— Iisuse, Ian!

Dar Ian îl văzuse căzând. Văzuse şi al doilea pistol.

---

11 Un picior 30,48 cm (n. Red.)

Jamie nu auzise săgeata vâjâind, din cauza vântului şi a zăpezii. Era ca şi când săgeata aceea se înfipsese în spatele siluetei prin magie. Silueta a căzut pe o parte. Chiar înainte ca aceasta să atingă pământul, Jamie se ridicase în picioare şi fugea, târându-şi piciorul drept.

Nu, Dumnezeule, nu! spunea şi parcă nici nu era vocea lui.

Un glas a răsunat prin zăpadă şi prin întunericul nopţii, strigând cu disperare. Dintr-odată Rollo a trecut pe lângă el, ca o umbră. Cine-i dăduse drumul afară?

S-a auzit un trosnet de puşcă între copaci şi apoi Ian a început să strige de undeva, chemând câinele, dar Jamie nu avea vreme să se uite în jur, el trecea fără a se gândi la nimic, printre pietrele înnegrite de fum, aluneca pe stratul subţire de zăpadă, se împiedica, piciorul îi era rece şi fierbinte în acelaşi timp, dar asta nu conta, oh, *Dumnezeule,* te rog, nu…

A ajuns lângă silueta neagră şi s-a lăsat în genunchi lângă ea, gâfâind. Ştia, ştiuse de la început, când văzuse că pistolul acela era ţinut în mâna dreaptă. Ştiuse că Arch nu ar fi putut trage cu mâna dreaptă, pentru că-i lipseau două degete, dar, oh, Doamne, nu…

O întorsese pe spate, simţindu-i greutatea trupului greu scund, ţeapăn şi nemişcat, ca trupul unei căprioare abia doborâte. Dădu deoparte gluga pelerinei şi îşi trecu mâna încet, neputincios, peste chipul rotund al Murdinei Bug. Respira încă şi respiraţia ei se simţea, poate, în palma lui… Dar el a simţit şi săgeata în palmă. Aceasta străpunsese gâtul femeii şi respiraţia ei

era umedă. Umedă era şi mâna lui. Umedă şi caldă.

— Arch? a întrebat ea cu un horcăit. Îl vreau pe Arch.

După ce a rostit aceste cuvinte, a murit.

3
VIAŢĂ PENTRU VIAŢĂ

L-am dus pe Jamie în magazie. Era întuneric şi frig, mai ales pentru un om care nu avea pantaloni pe el, dar nu voiam să trezesc vreun membru al familiei Higgins. Doamne, Dumnezeule, nu voiam să se trezească acum. Ar fi sărit toţi în sus, ca nişte prepeliţe speriate, şi eram şi eu destul de speriată, nu voiam să am de-a face cu ei mai devreme decât ar fi trebuit. Oricum, aveam să le spun destule lucruri cumplite după revărsatul zorilor.

Pentru că nu găsiseră altă soluţie, Jamie şi Ian o aduseseră pe doamna Bug în magazie şi o puseseră lângă bunica Macleod. O aşezaseră sub raftul cel mai de jos, cu pelerina trasă peste faţă. I se vedeau picioarele, ghetele scâlciate şi ciorapii în dungi. Deodată mi s-a părut că o zăresc înaintea ochilor pe Vrăjitoarea cea Rea din Vest. Mi-am dus imediat mâna la gură spre a-mi stăpâni cine ştie ce izbucnire de isterie.

Jamie s-a întors spre mine. Avea ochii duşi în fundul capului, chipul îi era trist, brăzdat de riduri în lumina lumânării pe care o avea în mână.

— Ei? a întrebat încet.

— Nimic, i-am răspuns cu voce tremurândă. Nimic, nimic. Stai… stai jos. Am pus jos taburetul

şi trusa medicală, am luat din mâinile lui vasul cu apă caldă şi lumânarea şi am încercat să mă gândesc doar la treaba pe care o aveam de făcut. Nu voiam să mă gândesc la nimic, în niciun caz, Doamne, Dumnezeule, la Arch Bug.

Jamie îşi pusese o pătură pe umeri, dar picioarele îi erau desculţe şi am simţit cum mi se face pielea de găină, în vreme ce-mi treceam mâna peste ele. Partea de jos a cămăşii îi era plină de sânge, care aproape că se uscase. Cămaşa i se lipise de picior, dar nu a scos niciun sunet când i-am îndepărtat-o şi i-am desfăcut picioarele.

Se mişcase până atunci ca un somnambul, dar când am apropiat lumânarea aprinsă de testicule, a exclamat:

— Ai grijă cu lumânarea aia, *Sassenach*[12], te rog!

Apoi şi-a acoperit cu mâna organele genitale, vrând să le protejeze.

L-am dat lui lumânarea şi, după ce mi-a spus să fiu atentă la ceara topită
i are pica, am continuat să-l examinez.

Rana sângera, dar nu era gravă, aşa că am muiat cârpa în apă caldă şi am început să-mi fac treaba. Carnea îi era rece şi frigul făcuse să dispară chiar şi duhorile din magazie, dar mirosul lui tot îl simţeam. Era mirosul lui obişnuit de mosc uscat, amestecat cu iz de sânge şi transpiraţie abundentă.

Se vedea o leziune adâncă de patru inch[13] în carne, care ajungea până sus, la coapsă. Era o rană curată, totuşi.

---

12 Termen care în graiul scoţian şi în cel irlandez înseamnă „englez", respectiv „englezoaică[11] (n.tr.)

13 Un inch = 2 ,5 4 cm (n.tr.)

— Un John Wayne special, am spus, încercând să păstrez un ton indiferent. Jamie, care privise tot timpul la flacăra lumânării, se uită acum la mine şi întrebă răguşit:

— Ce e?

— Nimic serios, i-am răspuns. Glonţul nu a făcut decât să te zgârie niţel. Poate că vei păşi puţin cam ciudat o zi sau două, dar ai să supravieţuieşti. Glonţul intrase chiar între picioare, făcând o rană în partea interioară a coapsei, în apropierea testiculelor, la mică distanţă de artera femurală. Dacă intra puţin mai la dreapta, ar fi fost mort. Un inch mai sus…

— Nu mi-ai fost de mare ajutor, *Sassenach*, a spus el, zâmbind abia perceptibil.

— Nu, am replicat eu. Dar te-am ajutat un pic?

— Un pic, a răspuns şi m-a mângâiat pe obraz. Mâna lui era foarte rece şi tremura. Ceara îi curgea pe degetele celeilalte mâini, dar nu părea s-o simtă. I-am luat încet lumânarea şi am pus-o pe un raft.

Simţeam cum tristeţea şi reproşurile îl cuprindeau, dar făceam tot ce îmi stătea în putere pentru a-l linişti. Nu îl ajutam cu nimic dacă cedam şi eu sub povara cumplitei situaţii. Nici nu ştiam dacă pot să-l ajut în vreun fel, dar trebuia să încerc.

— Oh, Iisuse, a spus atât de încet, încât abia l-am auzit. De ce nu am lăsat-o să-l ia? Ce mai conta? S-a lovit peste genunchi, fără a scoate niciun sunet. *Dumnezeule,* de ce n-am lăsat-o pur şi simplu să-l ia?

— Nu ştiai cine este şi ce are de gând să facă, i-am spus la fel de încet, punându-i o mână pe

umăr. A fost un accident.

Muşchii i se încordaseră în urma supărării care-l apăsa. Am avut şi eu senzaţia aceea, un nod în gât care mă făcea să protestez şi să neg totul… *Nu, nu se poate să fie adevărat. Nu se poate să se fi întâmplat.* Da, numai că aveam treabă de făcut. Cu ceea ce nu putea fi negat aveam să mă ocup mai târziu.

Şi-a pus o palmă peste faţă, înclinând capul încet într-o parte şi-n alta, fără a scoate un cuvânt, în timp ce eu terminam de curăţat şi de bandajat rana.

— Poţi să-l cauţi pe Ian? m-a întrebat după ce am terminat. Şi-a luat mâna de pe faţă şi s-a uitat la mine. Pe chipul lui se putea citi că nu era în apele lui şi era extenuat, dar îşi recăpătase din nou calmul. E… a înghiţit şi a privit spre uşă, pentru ca apoi să continue: e rău, *Sassenach.*

M-am uitat la sticla de whisky. Adusesem acolo o sticlă plină pe sfert. Jamie mi-a urmărit privirea şi a dat din cap.

— Nu-i destul.

— Bea atunci.

A dat din cap şi i-am pus sticla-n mână, aşezându-i degetele pe ea.

— Aşa cere medicul, am spus încet, dar ferm. Terapie de şoc.

Nu a făcut precum i-am spus, ci a pus sticla la locul ei, iar eu mi-am aşezat mâna peste a sa, spunând:

— *Ştiu,* Jamie… ştiu. Dar nu te poţi da bătut. Nu acum.

M-a privit o vreme şi apoi a dat din cap, acceptând să facă precum îi spusesem. Muşchii

braţelor i s-au mai relaxat. Degetele îmi înţepeniseră din cauza apei şi a aerului rece, dar tot erau mai calde decât ale lui. Mi-am pus amândouă mâinile peste mâna lui liberă şi am cuprins-o cu toată puterea.

— Ştii că există un motiv pentru care eroul nu moare niciodată, i-am spus, încercând să schiţez un zâmbet, deşi era forţat şi fals. Când se întâmplă un lucru grav, cineva trebuie să hotărască ce anume e de făcut. Acum intră în casă şi încălzeşte-te.

Am privit afară, în noaptea cu cerul precum floarea de lavandă şi cu vântul i arc învârtejea fulgii în aer:

— Am să-l găsesc… pe Ian.

Unde să se fi dus? Nu foarte departe, nu pe o vreme ca asta. Având în vedere starea de spirit în care se afla când, împreună cu Jamie, a adus trupul doamnei Bug, m-am gândit că a pornit la întâmplare prin pădure, fără să-i pese ce se întâmpla cu el. Dar îl avea pe Rollo alături. Indiferent cum se Minţea, nu avea să-l lase pe Rollo să umble prin vântul care urla.

Avea să urmeze un viscol. Am urcat încet către dependinţe, ţinând li Imami la adăpostul pelerinei pe care o purtam. M-am întrebat deodată dacă nu cumva Arch Bug s-a ascuns în adăpostul construit deasupra izvorului sau în afumătoare. Şi… oh, Doamne, *ştia?* M-am oprit locului o clipă pe cărare, lăsând zăpada să se aşeze ca un văl pe capul şi pe umerii mei.

Fusesem atât de şocată de cele întâmplate, încât nici nu mă întrebasem îl.ua Arch Bug ştia că soţia lui e moartă. Jamie spusese că îl strigase pe Arch

li pe nume de îndată ce înţelesese ce se întâmpla, dar nu îi răspunsese u ni. Poate că Arch se gândise la o capcană, poate că fugise când îi văzuse pe Jamie şi pe Ian, gândindu-se că soţiei lui nu-i va face nimeni niciun iau, iar atunci…

Oh, la toţi *dracii* am spus încet, speriată, dar nu mai puteam face nimic

u iu i îi a schimba situaţia. Speram să pot face ceva pentru Ian. Mi-am trecut mâna peste faţă, am clipit pentru a scăpa de zăpada care mi se pusese pe gene și mi-am am continuat drumul încet. Lumina felinarului a fost înghiţită de zăpada viscolită. Dacă ar fi fost să dau peste Arch… Degetele mi s-au încleştat pe mânerul felinarului. Ar fi trebuit să-i spun, să-l aduc la căsuţa din bârne, astfel încât să vadă. Oh, Doamne, dacă m-aş fi întors cu Arch, oare Jamie şi Ian ar fi putut să-i distragă atenţia, ca să am destulă vreme să o duc din magazie pe doamna Bug şi să fac în aşa fel încât trupul ei neînsufleţit să fie aşezat cum i îi vine? Nu avusesem nici măcar timp să scot săgeata din trupul lipsit de viață. Am strâns pumnul, înfigându-mi unghiile-n palmă, ca să mă pot aduna.

— Iisuse, fă în aşa fel încât să nu dau peste el, am spus încet. Te rog să faci în aşa fel încât să nu-l găsesc.

În mod surprinzător, în adăpostul construit deasupra izvorului nu era nimic, iar afumătoarea şi grânarul erau, slavă Domnului, goale. În coteţul de găini nu se putea ascunde nimeni, pentru că găinile ar fi cotcodăcit de mama focului, dacă ar fi intrat cineva peste ele. Dormeau liniştite, deşi izbucnise furtuna. Când am văzut coteţul, mi-am

adus aminte de doamna Bug. Parcă o şi vedeam dându-le găinilor boabe din poală, chemându-le cu cotcodăceli ascuţite. Le botezase pe toate. Mie nu-mi păsa dacă o mâneam la cină pe Isobeail sau pe Alasdair dar chiar acum, faptul că nu aveai cum să deosebeşti găinile între ele şi nici nu aveai cum să te bucuri pentru că Elspeth scosese zece pui mi se părea nespus de dureros.

În cele din urmă, l-am găsit pe Ian în grajd, învelit în paie, la picioarele asinului Clarence, care a ciulit urechile îndată ce am intrat. A zbierat în extaz, văzând că mai venea cineva să-i ţină tovărăşie, iar caprele au început să behăie isteric, crezând că eram un lup. Surprinşi, caii şi-au întors capetele, fornăind şi întrebându-se cine oare putea să fi intrat în grajd. Rollo, ghemuit în fân alături de stăpânul său, a lătrat scurt şi ascuţit, pentru că era deranjat de atâta zgomot.

— Aici e toată Arca lui Noe, am zis, scuturând zăpada care se depusese pe pelerina mea şi atârnând felinarul într-un cui. Tot ce ne mai trebuie este o pereche de elefanţi. Taci, Clarence!

Ian s-a întors spre mine, dar mi-am dat seama după expresia feţei lui că nu pricepuse ceea ce spusesem.

M-am apropiat de el şi i-am pus o mână pe obraz. Obrazul acela acoperit de primele fire de barbă era rece.

— Nu a fost vina ta, i-am spus încet.

— Ştiu, mi-a răspuns înghiţind în sec, dar nu văd cum aş mai putea trăi.

În tonul vocii sale nu era nimic dramatic. Era pur şi simplu derutat.

Câinele îi lingea degetele şi el îşi lăsa degetele

să între în botul câinelui, de parcă astfel şi-ar fi găsit un sprijin.

— Ce-aş putea să fac, mătuşică? mă întrebă el neajutorat. Nu pot să fac nimic, nu-i aşa? Nu pot să dau timpul înapoi, nu pot repara ce-am făcut. Şi cu toate astea, eu caut o cale să repar ce-am făcut. Caut o cale să îndrept lucrurile, dar nu e… niciuna.

M-am aşezat lângă el, în fân, i-am pus mâna pe după umăr şi i-am sprijinit capul de mine. S-a împotrivit mişcării mele şi l-am simţit la răstimpuri tremurând de oboseală şi de supărare, ca şi când trupul i-ar fi fost străbătut de fiori.

— Am iubit-o, a spus aşa de încet, încât abia dacă l-am auzit. Mi-a fost ca o bunică şi eu…

— Şi ea te-a iubit, i-am răspuns. Nu te-ar fi învinuit pentru ceea ce ai făcut. Îmi stăpânisem emoţiile din răsputeri, pentru a putea face ceea ce trebuia făcut, dar acum… Ian avea dreptate. Nu mai era nimic de făcut. M-am simţit cuprinsă de neputinţă şi lacrimile au început să-mi curgă pe obraji. Nu plângeam. Eram pur şi simplu copleşită de tristeţe şi de realitatea şocantă. Nu mai puteam ţine sub control aceste două lucruri.

Nu aş putea spune dacă a simţit lacrimile mele sau tremurul pe care mi l-a dat tristeţea care m-a cuprins, dar Ian a dat frâu liber simţămintelor şi a început să plângă în braţele mele.

Mi-am dorit din toată inima ca el să fie un băieţel şi ca furtuna tristeţii să-i spele din suflet sentimentul vinovăţiei, lăsându-l curat şi liniştit. Dar lucrurile erau mult mai complicate, şi tot ce puteam face era să-l ţin în braţe.

I,am bătut încetişor pe spate, scoţând eu însumi

sunete abia auzite.

Apoi Clarence a ţinut şi el să arate că era alături de Ian suflând aburi peste capul lui şi trăgându-l de o buclă de păr. Ian i-a dat asinului una peste bot, zicând:

— Pleacă de-aici!

S-a încordat, a râs, având o izbucnire pe care o are orice om în stare de soc, a mai plâns puţin şi apoi şi-a îndreptat spatele, ştergându-şi nasul cu mâneca. O vreme a rămas nemişcat, încercând să se adune, iar eu l-am lăsat în pace.

— Când l-am ucis pe omul acela în Edimburgh, unchiul Jamie m-a dus la spovedanie şi m-a învăţat rugăciunea pe care trebuie s-o spui dacă ai omorât pe cineva, a zis Ian în cele din urmă răguşit, dar stăpânindu-se. Spui rugăciunea aceea pentru ca acela căruia i-ai luat viaţa să ajungă la Dumnezeu. Vrei să spui rugăciunea împreună cu mine, mătuşică?

De mulţi ani nu mai rostisem nici în gând, şi cu atât mai puţin cu glas tare rugăciunea „Primeşte-i sufletul" şi m-am încurcat, pentru că nu mai ştiam bine cuvintele. Ian a spus-o fără să se poticnească niciun pic. Tocmai de aceea mi-am dat seama cu mirare cât de des spusese el acea rugăciune.

Cuvintele păreau a fi un simplu joc, păreau să nu aibă niciun fel de putere printre sunetele făcute de animalele care rumegau fân. Cu toate acestea, mă simţeam uşurată rostindu-le. Poate că doar sentimentul că te adresezi cuiva mai puternic decât tine te face să crezi că *există* ceva mai puternic decât tine şi, într-adevăr, ceva mai puternic decât tine *trebuie* să existe, pentru că nu poţi face faţă tuturor situaţiilor de unul singur.

Ian a rămas o vreme cu ochii închişi. În cele din urmă, i-a deschis şi m-a privit. Se vedea în ochii lui că ştia foarte bine cum stăteau lucrurile. Era foarte palid, lucru accentuat de tuleiele din barbă.

— Şi pe urmă unchiul mi-a spus că o să trăiesc cu această povară.

Şi-a frecat faţa cu palma, pentru a continua:

— Dar nu cred că o să pot.

Ian spunea pur şi simplu ce simţea şi mă speria foarte tare. Nu mai aveam lacrimi şi m-am simţit de parcă aş fi privit într-o gaură neagră şi fără fund, o gaură de la care nu-mi puteam lua ochii.

Am tras adânc aer în piept, gândindu-mă la ce să-i spun, apoi am scos batista şi i-am dat-o, întrebând:

— Respiri, Ian?

Buzele i-au tremurat un pic şi mi-a răspuns:

— Da, aşa cred.

— Asta-i tot ceea ce trebuie să faci deocamdată, i-am spus, ridicându-mă şi scuturând paiele din fuste, pentru ca apoi să-i întind o mână, zicând:

— Trebuie să ne întoarcem la casa din bârne, înainte de a ne vedea siliţi să rămânem pe loc din cauza zăpezii.

Stratul de zăpadă se mai îngroşase şi vântul a stins lumânarea din felinarul meu. Nu mai conta. Puteam ajunge la căsuţa din bârne şi legată la ochi. Ian mergea lângă mine, fără să scoată un cuvânt, făcând cărare prin zăpada proaspătă. Ţinea capul aplecat şi umerii strânşi.

Speram ca rugăciunea să-l fi ajutat măcar puţin şi mă întrebam dacă mohicanii aveau alte soluţii decât Biserica catolică pentru situaţiile în care cineva era ucis pe nedrept.

Apoi mi-am dat seama că ştiam exact ce ar face mohicanii într-o astfel de situaţie. Ian tocmai făcuse ceea ce ar fi făcut ei. Mi-am strâns mai bine pelerina pe trup, simţindu-mă de parcă aş fi înghiţit un bulgăre uriaş de gheaţă.

4

NU ÎNCĂ

După îndelungate discuţii, cele două trupuri neînsufleţite au fost duse încet afară şi aşezate înaintea verandei. Pur şi simplu nu le puteam pune înăuntru aşa cum s-ar fi cuvenit, din cauza situaţiei existente…

— Nu-l mai putem lăsa pe bătrânul Arch să trăiască în îndoială mai mult decât s-ar cuveni, a spus Jamie, punând capăt oricăror discuţii. Dacă va vedea trupul neînsufleţit, poate va veni sau poate că nu va veni, dar va şti oricum că soţia lui e moartă.

— O să vină, a spus Bobby Higgins privind stingherit spre copaci. Şi ce crezi că o să facă după aia?

Lan a rămas nemişcat preţ de o clipă, privind spre copaci, pentru ca apoi să dea din cap şi să spună:

— Să priveghem, şi mâine dimineaţă vom mai vedea ce-i de făcut.

Nu a fost un priveghi obişnuit, dar am făcut tot ce am putut. Amy a i enunţat la vălul pe care îl făcuse pentru prima ei nuntă şi-l păstrase cu grijă, pentru doamna Bug, şi bunica Macleod a fost învelită într-o cămaşă de-a mea şi în două şorţuri

care fuseseră cârpite la repezeală, ca să arate cât mai bine. Amândouă au fost aşezate una lângă alta, într-un colţ al verandei, cu tălpile atingându-li-se. Pe pieptul fiecăreia fuseseră aşezate câte un vas mic i îi sare şi o felie de pâine, deşi nu prea era nimeni care să mănânce pomana. Am pus tăciuni încinşi într-un vas de lut pe care l-am aşezat lângă cele două trupuri neînsufleţite. Căzusem de acord că vom priveghea pe rând, pentru i a oricum pe verandă nu puteau sta mai mult de doi sau trei oameni.

— *Razele trimise pe zăpada albă, proaspăt căzută, de luna care-a nopţii zână plinirea va fi,*

Scaldă tot ce pe pământ se află-n atâta lumină, de parc-ar fi în plină zi, am spus eu încet.

Şi chiar aşa era. Furtuna se potolise şi luna răspândea o lumină pură, rece, li cea re copac acoperit de zăpadă ieşind în evidenţă ca un desen japonez lai ut în tuş.

Nimeni nu s-a împotrivit când Jamie şi-a spus părerea. Nimeni nu a mai vorbit despre ceea ce spusese Jamie. Toţi îl vedeau cu ochii minţii pe Arch Kug, umblând prin pădure.

— Crezi că e acolo? l-am întrebat pe Jamie încet, întorcând capul către copacii nemişcaţi, acoperiţi de un văl alb.

— Dacă tu ai sta întinsă aici, *draga mea*, mi-a spus Jamie, privind chipurile palide ale celor două femei lipsite de viaţă, atunci eu aş fi lângă tine, viu sau mort. Vino să stai jos.

M-am aşezat lângă el, cu oala de lut plină de tăciuni încinşi pusă lângă genunchii noştri acoperiţi bine cu pelerina.

— Bietele de ele, am spus după scurtă vreme.

Sunt departe de Scoţia.

— Sunt, a spus el, luându-mi mâna într-a sa. Degetele lui nu erau mai calde decât ale mele, dar forţa lor mă mai liniştea, fără nicio îndoială. Sunt, dar vor fi îngropate între oameni care le-au cunoscut, dacă nu chiar între rude.

— Aşa-i, i-am răspuns.

Dacă nepoţii bunicii Macleod doreau să revină cândva pe aceste meleaguri, aveau să găsească măcar un semn care să le arate unde se află mormântul bătrânei şi vor şti că ea a fost tratată aşa cum se cuvine. Doamna Bug nu avea niciun fel de rude, cu excepţia lui Arch. Dar Arch avea rude? Chiar dacă avea rude în Scoţia, nu vorbise nicicând despre ele. Soţia lui fusese totul pentru el, la fel cum şi el fusese totul pentru ea.

— Doar nu crezi că Arch ar putea… ar putea să-şi pună capăt zilelor, îndată ce află cum s-au petrecut lucrurile? am întrebat încet.

Jamie a scuturat din cap cu hotărâre, zicând:

— Nu, nu-i stă-n fire să facă asemenea lucru.

Pe de-o parte, am fost uşurată să aud asta. Lăsând deoparte mila, nu m-am putut opri însă să nu mă întreb ce ar fi făcut Arch, care avea o fire pătimaşă dacă, lovit de aripa morţii, ar afla că îi fusese luată femeia, punctul de echilibru în cea mai mare parte a vieţii sale.

Mă întrebam *ce ar fi putut să facă* un asemenea om. Ar fi fost în stare să umble prin furtună până ce s-ar fi lovit de o stâncă şi ar fi căzut din picioare. Şi-ar fi legat viaţa de simţământul furiei şi şi-ar fi propus să se răzbune cu orice preţ? Am văzut povara vinovăţiei pe care o purtau Jamie şi Ian. Cât de mare era povara vinovăţiei purtată de

Arch? Oare un om putea suporta asemenea povară? Trebuia să-şi schimbe modul de gândire, astfel încât să poată supravieţui pur şi simplu?

Jamie nu-mi spusese nimic despre ce gândea, dar am văzut că avea la brâu atât cuţitul, cât şi pistolul, iar pistolul era încărcat şi la îndemână.

Desluşeam mirosul de praf de puşcă în mireasma cetinei de brad. Bineînţeles că *se putea* ca Jamie să-şi fi luat pistolul pentru a goni vreun lup sau niște vulpi…

Am rămas unul lângă altul păstrând o vreme tăcerea, urmărind jocul luminii tăciunilor aprinşi şi licărul scânteilor printre faldurile giulgiului cu care erau acoperite moartele.

— Ar trebui să ne rugăm, nu crezi? am şoptit.

— Mă rog neîncetat de când s-a petrecut nenorocirea, *Sassenach.*

— Te înţeleg.

Chiar îl înţelegeam: rugăciunea pătimaşă pentru nenorocirea petrecută, rugăciunea disperată pentru călăuzire, nevoia de a face ceva atunci când nu se mai poate face nimic. Apoi mai era bineînţeles şi rugăciunea pentru odihna sufletelor celor plecaţi din lumea aceasta. Cel puţin bunica Macleod aşteptase moartea şi şi-o dorise, aşa credeam. Pe de altă parte, doamna Bug trebuie să fi fost teribil de uimită de faptul că murea aşa, pe neaşteptate. Am avut o viziune neliniştitoare. Se făcea că doamna Bug stătea chiar lângă verandă, în zăpadă, şi se uita la trupul ei neînsufleţit, cu mâinile în şolduri, cu buzele lipite strâns una de alta, dezamăgită de faptul că rămăsese fără viaţă.

A fost un şoc, am spus, voind parcă să mă scuz şi adresându-mă umbrei doamnei Bug.

Da, a fost, a spus Jamie ducând mâna sub pelerină şi dând la iveală o sticlă. L-a scos dopul, s-a aplecat şi a înclinat cu grijă sticla, picurând câţiva stropi de whisky pe fruntea fiecăreia dintre decedate. Apoi a ridicat-o şi a închinat în tăcere pentru bunica Mac Leod şi apoi pentru doamna Bug.

Murdina, soţie a lui Archibald, ai fost o bucătăreasă pe cinste, a spus el cu simplitate. O să-mi aduc aminte de biscuiţii dumitale toată viaţa şi te voi pomeni la fiecare porridge de dimineaţă.

— Amin, am spus, oscilând între râs şi plâns.

Am luat sticla din mâna lui şi am băut; am avut senzaţia că whisky-ul îmi arde gâtul şi am tuşit, spunând:

Ştiu reţeta ei de *piccalilli*[14]. Reţeta asta nu ar trebui să se piardă. Am s-o notez.

Când am spus „am s-o notez”, mi-am adus aminte de scrisoarea neterminată care se afla încă în tolba mea. Jamie şi-a dat seama că m-am încordat şi s-a întors spre mine.

— Mă gândeam la scrisoarea aceea, i-am spus eu tuşind ca să-mi dreg glasul. Chiar dacă Roger şi Bree vor afla că a ars casa, se vor bucura să ştie că suntem încă în viaţă, bineînţeles, dacă vor primi scrisoarea.

Fiind amândoi conştienţi că erau vremurile grele şi soarta documentelor istorice era nesigură, Jamie şi Roger au pus la punct mai multe metode pentru transmiterea informaţiilor, începând cu publicarea de mesaje codificate în diferite ziare şi terminând cu un procedeu complicat ce implica Biserica Scoţiei şi Banca Angliei. Totul pornea de

14 Murături care se pun in muştar şi oţet (n.tr.)

la ideea că familia MacKenzie trecuse cu bine prin pietre şi ajunsese mai mult sau mai puţin la momentul propus şi, pentru liniştea mea, presupuneam că, într-adevăr, totul decursese bine.

— Nu aş vrea să închei scrisoarea, povestindu-le… despre asta, am spus eu întorcând capul către trupurile înţepenite. Au ţinut la doamna Bug, iar Bree ar fi foarte îngrijorată pentru Ian.

— Da, da, ai dreptate, a spus Jamie gânditor. Este posibil ca Roger Mac să se gândească la toate şi să-şi dea seama cum stau lucrurile cu Arch. Dacă află şi nu vor putea face nimic… da, ar fi îngrijoraţi până ar primi altă scrisoare în care le-am spune cum s-a terminat totul şi Dumnezeu ştie cât are să dureze până ce totul *se va fi* terminat.

— Şi dacă *nu primesc* scrisoarea următoare… *Sau dacă noi nu vom mai trăi destul pentru a scrie scrisoarea următoare,* am gândit eu.

— Da, cel mai bine este să nu le spunem. Nu încă.

M-am mai apropiat, m-am sprijinit de el şi m-a cuprins cu braţul. Am rămas tăcuţi o vreme, măcinaţi de griji şi de durere, alinându-ne cu gândul la Roger, Bree şi la copii.

Am auzit sunete care veneau din căsuţa din bârne aflată în spatele meu. Toată lumea fusese tăcută, şocată, dar acum începeau să-şi revină cu toţii. Nu puteai să-i faci pe copii să tacă la nesfârşit şi am auzit întrebări rostite cu glas ascuţit, cereri de mâncare, discuţii de copii încântaţi că li se permite să stea până târziu. Glasurile copiilor răsunau printre diferite zgomote care trădau faptul că se pregătea mâncare, turte

din făină de orz şi terci pentru priveghi. Doamna Bug ar fi fost încântată. Deodată s-au revărsat scântei din horn, de parcă ar fi fost nişte stele căzătoare care au inundat veranda, arătând minunat în noaptea neagră, pe zăpada albă.

Jamie m-a strâns mai tare lângă sine şi a scos un oftat discret de plăcere la vederea acestei imagini atât de frumoase.

— Ceea ce ai spus tu despre zăpada albă proaspăt căzută. El a spus „proaspăt căz'tă” cu accentul lui de scoţian din *Highlands.* Aceea a fost o poezie, nu-i aşa?

— Da, a fost. Nu ştiu dacă era tocmai potrivită pentru un priveghi. Este, de fapt, o poezie cu iz comic, ce se spune de Crăciun. Se numeşte *O vizită a Sfântului Nicolae.*

Jamie a pufnit şi aburi alburii i-au ieşit din gură.

— Nu cred că expresia „tocmai potrivită" are vreo legătură cu un priveghi, *Sassenach.* Dă-le celor care sunt la priveghi băutură din belşug şi vei vedea ea încep să cânte *Hai dă-mi încă o sticlă* şi să danseze în cerc, chiar în curte, sub razele lunii.

Nu am început să râd, dar mi-am imaginat cu uşurinţă scena. Era acolo *destulă* băutură. Aveam în magazie un butoi de bere proaspătă, iar Bobby dăduse la iveală butoiaşul de whisky pe care îl păstra pentru situaţii de urgenţă, adică îl scosese din grajd. Am sărutat mâna rece a lui Jamie. Şocul şi ideea ea eram dezrădăcinaţi începuseră să se piardă acum, când deveneam conştienţi de pulsul vieţii care palpita în spatele nostru. Căsuţa din bârne era o mică insulă de viaţă care plutea în noaptea neagră şi albă.

— *Nimeni nu poate fi o insulă de unul singur,* a spus Jamie încet, ghicindu-mi gândul nerostit.

— Ai spus un lucru potrivit, am spus un pic cam sec. Chiar foarte potrivit.

— Chiar? Cum aşa?

— *Nicicând nu se ştie pentru cine bate clopotul, pentru tine bate oarei* Niciodată nu-mi place să aud *Nimeni nu poate fi o insulă* fără acest ultim vers.

— Mhm. Ştii poezia toată, aşa-i?

Fără a aştepta răspunsul meu, a amestecat cu un băţ în vasul din lut cu tăciuni, stârnind scântei.

— De fapt nu-i o poezie, ştii, sau cel puţin omul care a compus-o nu şi-a dorit să fie o poezie.

— Nu? am întrebat eu surprinsă. Dar ce e? Sau ce-a fost?

— O meditaţie, ceva între imn şi rugăciune. John Donne a scris meditaţia asta ca parte a *Compoziţiilor pentru ocazii deosebite.* Este un titlu potrivit, nu-i aşa? a spus el cu umor.

— Aceasta este o ocazie deosebită, nu? Şi atunci ce-mi scapă?

— Hmm. M-a tras mai aproape de el şi şi-a aplecat capul spre mine. Ia să vedem ce-mi aduc eu aminte din această meditaţie. Nu mi-o amintesc toată, dar sunt fragmente care m-au impresionat şi pe care le-am reţinut.

L-am auzit respirând calm în timp ce se concentra, pentru ca apoi să spună:

— *Toată omenirea este creaţia unui singur autor,* a spus el încet *şi alcătuieşte un singur volum. Când moare cineva, nu se rupe un capitol din carte, ci se traduce într-o limbă mai bună; şi fiecare capitol trebuie tradus.* Apoi urmează

fragmente pe care nu le-am învăţat pe dinafară, dar acesta mi-a plăcut. *Clopotul nu bate pentru cel ce crede că e mort şi-atunci când se rupe de tot şi de toate, chiar în acel minut se uneşte cu Dumnezeu,* a mai spus Jamie, strângându-mi mâna cu blândeţe.

— Hmmm, am murmurat, gândindu-mă o clipă la cele ce spusese. Ai dreptate. Fragmentul acesta e mai puţin poetic, dar… te ajută mai mult?

Jamie a zâmbit spunând:

— Da, întotdeauna am crezut asta.

— De unde ştii tu meditaţia asta?

— John Grey mi-a dat cu împrumut o carte de Donne când am fost închis la Helwater. Am găsit meditaţia în acea carte.

— Un domn foarte citit, am spus eu, puţin iritată de faptul că John Grey fusese alături de Jamie în acea perioadă a vieţii sale, iar eu nu, dar bucuroasă pentru faptul că avusese un prieten în vremuri de grele încercări. M-am întrebat deodată de câte ori auzise Jamie bătând clopotul ăla?

Mi-am îndreptat spatele, am pus mâna pe sticlă şi am luat o înghiţitură, dorind să mă purific. Mirosul de mâncare pusă la cuptor, de ceapă şi de carne prăjită se strecura prin uşă şi stomacul meu a făcut un zgomot neplăcut. Jamie nu a remarcat, era adâncit în gânduri şi privea spre vest, unde vârful muntelui stătea ascuns într-un nor.

— Băieţii Macleod au spus că în trecători zăpada era deja până la brâu, a spus el. Dacă aici s-a depus zăpada de-un lat de palmă, înseamnă că în trecătorile de pe înălţimi a ajuns deja la trei palme. Până la venirea primăverii nu mergem nicăieri, *Sassenach.* Cel puţin o să avem timp să

punem pe morminte ceea ce se cuvine, a mai ţinut el să adauge, privind cele două cadavre, oaspeţii noştri tăcuţi.

— Tot mai vrei să mergi în Scoţia?

I-am pus întrebarea pentru că aşa îmi spusese după ce arsese casa cea mare, dar de atunci nu mai pomenise nimic în legătură cu acest gând al său. Nu eram sigură dacă nu cumva îşi exprimase această dorinţă doar sub presiunea evenimentelor de atunci.

— Da, vreau. Cred că nu putem rămâne aici, mi-a spus cu oarecare regret. Când vine primăvara, ţinutul începe iar să fiarbă. Ne-am apropiat şi aşa destul de tare de foc.

După ce a rostit aceste cuvinte, a ridicat bărbia, privind în direcţia casei arse şi a continuat:

— Data viitoare nu vreau să mă prăjesc.

— Ei bine, aşa e, am replicat.

Avea dreptate şi eu ştiam asta. Puteam construi o altă casă, dar era prea puţin probabil să putem trăi în pace în acea nouă locuinţă. Printre altele, Jamie era, sau fusese, colonel în miliţia care se crease. Dincolo de o eventuală incapacitate fizică sau de o simplă absenţă, el nu se putea descotorosi de responsabilităţi, iar cei ce stăteau în munţi nu erau cu toţii adepţi ai revoluţiei. Ştiam despre oameni care fuseseră bătuţi, arşi, goniţi în mlaştini sau în păduri, ori ucişi pe loc din cauza convingerilor politice.

Vremea ne împiedica să plecăm, dar şi pe membrii formaţiunilor de miliţie, şi le era potrivnică şi celor ce făceau parte din bandele de răufăcători. Gândindu-mă la toate acestea, am simţit cum mă cuprinde un val de frig şi am

început să tremur.

Jamie a remarcat acest lucru şi mi-a spus:

— N-ar fi bine să intri, draga mea? Pot să stau de veghe şi singur o vreme.

— Sigur că da, am replicat. Şi-o să ieşim, ca să aducem turte şi miere, şi o să te găsim întins alături de aceste două femei, cu o secure în cap. Mă simt bine.

Am mai luat o înghiţitură de whisky şi i-am dat sticla.

— Poate că nu ar trebui să plecăm chiar în Scoţia, am spus, privindu-l în timp ce bea. Am putea merge la New Bern. I te-ai putea alătura lui Fergus şi l-ai putea ajuta în afacerea cu tipăriturile.

Asta i-am zis, numai că el spusese ce voia să facă: voia să plece în Scoţia, să ia tiparniţa pe care o lăsase la Edimburgh, pentru ca apoi să se întoarcă şi să lupte folosindu-se mai curând de cuvântul tipărit decât de gloanţe adevărate. Nici nu ştiam care metodă de luptă era mai periculoasă.

— Doar nu crezi cumva că prezenţa ta îl va împiedica pe Arch să-mi dea cu toporul în cap, dacă asta şi-a pus în minte? a întrebat Jamie zâmbind, în vreme ce în ochi i se citea uimirea. Ei bine, nu. Fergus are dreptul şi vrea să se pună în primejdie, dar eu nu am dreptul să-i pun pe el şi pe ai săi în pericol.

— Acum am priceput cum şi ce ai tu de gând să tipăreşti, i-am spus. Poate că prezenţa mea nu îl va împiedica pe Arch să te atace, dar aş putea cel puţin să strig „Fereşte-te!” dacă-l văd că se strecoară pe la spatele tău.

— Eu vreau să-mi păzeşti întotdeauna spatele, *Sassenach,* mi-a spus Jamie pe un ton grav. Eşti sigură că ai priceput ce am vrut să spun?

— Da, am răspuns eu, oftând. Câteodată sper în zadar că mă înşel în ceea ce te priveşte, dar asta nu se întâmplă niciodată.

Această afirmaţie l-a făcut să izbucnească în râs, zicând:

— Întocmai, nu te înşeli niciodată, dar tot alături de mine eşti, nu-i aşa?

A ridicat sticla pentru a-mi arăta că bea în cinstea mea, a luat o înghiţitură şi apoi a continuat:

— E bine de ştiut că îmi va simţi cineva lipsa când am să cad în luptă.

— Aş prefera să spui „dacă” şi nu „când”, am replicat eu cu oarecare răceală.

— Întotdeauna am zis *când, Sassenach,* a spus el cu blândeţe. *Fiecare capitol trebuie tradus,* nu-i aşa?

Am tras adânc aer în piept şi apoi am expirat, văzând cum aerul pe care-l scoteam din plămâni se transforma într-o ceaţă albă.

— Sper din tot sufletul să nu fiu nevoită să fac asemenea lucru, i-am spus. Dacă se întâmplă, însă, ai vrea să fii îngropat aici sau ţi-ai dori să fii dus în Scoţia?

Mă gândeam la o piatră de mormânt din granit, făcută pentru noi doi ca soţ şi soţie, în cimitirul din St. Kilda şi pe care să fie dăltuite numele lui şi al meu. Era să mi se oprească inima când am văzut acea piatră funerară şi nu l-am iertat niciodată pe Frank pentru că ea exista deja şi arăta aşa cum se cuvine.

Jamie a pufnit scurt, dar nu în râs.

— O să am noroc dacă voi fi îngropat undeva, *Sassenach.* Mai curând o să fiu înecat, ars sau lăsat să putrezesc pe vreun câmp de luptă. Să nu faci cine ştie ce. Dacă îţi va fi adus trupul meu neînsufleţit, să-l laşi să-l mănânce corbii.

— Am să-mi notez lucrul ăsta.

— Te-ar supăra să mergi în Scoţia? m-a întrebat, ridicând din sprâncene.

Am oftat. În ciuda faptului că ştiam că trupul său nu se va odihni sub acea piatră de mormânt, nu mă puteam descotorosi de ideea că avea să moară acolo.

— Nu. M-ar supăra să plec din munţi, m-ar supăra să te văd făcându-te galben ca ceara şi vărsând când vei fi pe vapor, m-ar supăra tot ce s-ar putea întâmpla pe drumul *către* acel vapor, dar… lăsând deoparte oraşul Edimburgh şi faptul că acolo se găseşte tiparniţa, tu vrei să ajungi la Lallybroch, nu-i aşa?

A dat din cap privind tăciunii aprinşi. Licărul care venea din vas era slab, dar îi lumina arcul sprâncenelor şi îi poleia cu aur linia nasului.

— Am făgăduit, nu-i aşa? a întrebat el pe un ton egal. Am zis că-l duc pe tânărul Ian înapoi la mama lui, şi după ce s-au petrecut toate astea… ar fi mai bine să plece.

Am dat din cap în tăcere. Trei sute de mile[15] de ocean puteau să fie insuficiente ca Ian să poată scăpa de amintiri, dar nu strica să încerce. Poate că bucuria de a-şi vedea părinţii, fraţii şi surorile,

---

15 M ilă = Unitate de măsură pentru lung im i, care variază: 1609,3 m (mila engleză), 1852 m (mila marină internaţională), 7 420 m (mila geografică) şi 7 5 8 5 ,9 m (mila austriacă) (n.tr.)

de a vedea *Highlands*... poate că toate acestea aveau să-i aducă alinarea.

Jamie a tuşit şi şi-a frecat dosul palmei peste buze.

— Şi mai este ceva, a spus el încet. S-ar putea zice că este vorba despre o altă promisiune.

— Ce vrei să spui?

S-a întors spre mine şi m-a privit în adâncul ochilor. Era cât se poate de serios.

— Mi-am jurat mie însumi, a spus în cele din urmă. Mi-am jurat mie însumi că nu îmi voi întâlni niciodată fiul în luptă.

Am tras adânc aer în piept şi am dat din cap. A urmat o clipă de tăcere, am privit moartele şi am ridicat ochii, spunând:

— Nu m-ai întrebat ce aş vrea să faci cu trupul *meu* neînsufleţit.

Am spus-o pe jumătate serios, ca să nu mai fie atât de încordat, dar degetele sale le-au prins pe ale mele atât de brusc, încât m-am speriat.

— Nu te-am întrebat, a spus el încet. Nu te-am întrebat şi nu te voi întreba niciodată.

Nu mă privea, ci se uita la covorul alb care se aşternuse înaintea noastră.

— Nu mă pot gândi la tine moartă, Claire, a spus în cele din urmă. Mă pot gândi la orice altceva, dar nu şi la asta. Nu mă pot gândi.

S-a ridicat brusc. S-a auzit un freamăt de copaci şi un zgomot de farfurie spartă, astfel încât n-am mai fost nevoită să-i spun ceva la rândul meu. M-am ridicat şi am dat din cap. Apoi uşa s-a deschis şi razele de lumină s-au revărsat din casă.

Zorile au mijit limpezi şi luminoase, cu un strat de zăpadă proaspătă de un lat de palmă aşternut

pe pământ. Către prânz, ţurţurii de gheaţă care atârnau la marginea acoperişului căsuţei au început să se desprindă şi să cadă ca nişte cuţite aruncate la întâmplare, cu câte un *buf* înăbuşit. Jamie şi Ian s-au dus sus, în deal, în micul cimitir, pentru a vedea dacă ar putea săpa destul de adânc două morminte.

— Ia-i cu tine pe Aidan şi pe unul sau doi dintre ceilalţi băieţi, am spus eu la micul dejun. Trebuie să mai iasă şi ei din casă. Jamie mi-a aruncat o privire pătrunzătoare, dar a dat din cap în semn că era de acord. Ştia foarte bine la ce mă gândeam. Dacă Arch Bug *nu prinsese încă de veste* că soţia lui era moartă, ar putea trage nişte concluzii dacă ar vedea că se sapă morminte.

— Cel mai bine ar fi să vină să stea de vorbă cu mine, mi-a spus Jamie încet, glasul lui fiind acoperit de zgomotul făcut de băieţii care se pregăteau de plecare şi de mamele care pregăteau merinde, dar şi de zarva copilaşilor care se jucau învârtindu-se în cerc în încăperea cealaltă.

— Da, am spus, băieţii nu îl vor opri să facă ce şi-a pus în gând. Dar dacă *nu se gândeşte* să vină să stea de vorbă cu tine…

Ian îmi spusese că auzise un foc de armă chiar în noaptea trecută, când avusese loc incidentul. Arch Bug nu era un foarte bun ţintaş, dar eram sigură că nu va ezita să tragă asupra unui grup din care făceau parte şi copii.

Jamie a dat din cap în tăcere şi i-a spus lui Aidan să-i aducă şi pe cei doi veri mai mari.

Bobby şi Clarence asinul plecaseră la deal împreună cu cei ce urma să sape gropile. Fuseseră tăiaţi nişte pini mai sus pe coasta muntelui, unde

Jamie a spus că va înălţa noua noastră casă. Dacă mormintele se puteau săpa, atunci Bobby urma să aducă nişte scândură de pin pentru sicrie.

Din locul în care mă aflam eu pe verandă, îl vedeam pe Clarence, foarte încărcat, dar coborând panta cu graţia unei balerine, cu urechile ciulite delicat, ca şi când i-ar fi asigurat echilibrul. L-am privit pe Bobby, care mergea la spatele asinului, aşezând din când în când încărcătura care aluneca de pe spatele lui Clarence. M-a văzut şi mi-a făcut cu mâna zâmbind. C-ul imprimat cu fierul roşu pe obrazul lui se vedea chiar şi de la distanţă, o pată lividă pe obrazul biciuit de frig.

I-am făcut şi eu cu mâna lui Bobby şi m-am întors în casă, pentru a le spune femeilor că vom face înmormântarea.

A doua zi dimineaţă am urcat poteca şerpuită care ducea către micul cimitir. Cele două bătrâne care plecau împreună către altă lume stăteau alături în sicriele puse pe o sanie trasă de Clarence şi de o catârcă, ce aparţinea familiei Mecallum şi purta numele de Puddin’.

Nu eram îmbrăcate în haine bune. Nimeni nu avea „haine bune”, cu excepţia lui Amy Mecallum Higgins, care purta năframa împodobită eu dantelă pe care o avusese la nuntă, în semn de respect pentru cele două decedate. Toată lumea era îmbrăcată curat, iar adulţii erau sobri şi atenţi. Foarte atenţi.

— Cine va fi noul gardian, mamă? a întrebat-o Aidan pe mama lui, privind spre cele două sicrie, în vreme ce sania urca încet înaintea noastră. Care dintre ele a murit prima?

— Ei bine… zău că nu ştiu, Aidan, a replicat Amy, luată prin surprindere de această întrebare. Dumneavoastră ştiţi, doamnă Fraser?

Întrebarea aceea m-a lovit ca un fulger şi am clipit. Sigur că ştiam şi am făcut un efort să nu mai privesc spre copacii de la marginea potecii. Nu ştiam unde se afla Arch Bug, dar era undeva în apropiere, nu mă îndoiam că aşa stăteau lucrurile. Şi dacă era destul de aproape pentru a putea auzi această discuţie…

Conform superstiţiilor celor care trăiau în munţii înalţi ai Scoţiei, ultima persoană îngropată într-un cimitir devenea gardianul care urma să apere sufletele ce odihneau acolo de orice rău, până când murea altcineva şi lua locul fostului gardian, care putea pleca spre Ceruri. Nu credeam că Arch Bug ar fi fost fericit dacă ar fi aflat că soţia lui urma să fie prizonieră în pământ pentru a păzi sufletele presbiterienilor şi păcătoşilor şi păcătoaselor printre care se număra, de pildă, Malva Christie.

Am simţit un fior rece trecându-mi prin inimă când mi-am amintit de Malva, care probabil era în prezent gardianul cimitirului. „Probabil” pentru ea, deşi la Ridge mai muriseră alţii după ea, fusese ultima persoană îngropată cum se cuvine. Fratele ei Allan era îngropat undeva aproape de ea, către pădure, într-un mormânt fără cruce şi fără piatră funerară. Nu ştiam dacă se putea spune că el fusese înmormântat cum se cuvine. Apoi mai era tatăl ei…

Mi-am acoperit gura cu palma, am tuşit ca să-mi dreg glasul şi apoi am spus:

— Doamna Macleod murise când ne-am întors

acasă cu doamna Bug.

Ceea ce spusesem era cât se poate de adevărat. Ceea ce nu voiam să spun era faptul că bunica Macleod *era moartă* deja în momentul în care părăsisem căsuţa din bârne.

O privisem pe Amy câtă vreme vorbisem. Apoi m-am întors spre cărare şi era acolo. Era chiar înaintea mea. Arch Bug, în pelerina lui veche neagră, cu barba albă şi cocârjat. Mergea în urma săniei prin zăpadă, încet, ca şi când ar fi fost un corb ce nu se putea dezlipi de pământ. Toţi cei din cortegiul funerar s-au simţit străbătuţi de un fior.

Şi-a întors capul şi m-a văzut.

— Ai să cânţi, doamnă Fraser? m-a întrebat el cu o voce liniştită şi plin de respect. Vreau să fie dusă către locul de veci aşa cum se cuvine.

— Aă… da, i-am răspuns tulburată şi am încercat să-mi amintesc de ceva potrivit momentului. Nu eram pregătită cu o *caitharis,* o jelanie pentru morţi, ca să nu mai spun că nu eram îmbrăcată cum se cuvine pentru o înmormântare pompoasă din munţii Scoţiei.

Mi-am adus aminte de un psalm în gaelică, pe care îl învăţasem de la Roger, *Is e Fein a's buachaill dhomb.* Era un cântec ce se interpretează vers cu vers, adică un vers este cântat de cineva pentru ca apoi să fie repetat de restul celor prezenţi. Era un cântec simplu şi, deşi vocea mea părea slabă când urcam pe coama muntelui, cei care se aflau în preajma mea m-au susţinut cu glasurile lor, astfel că atunci când am ajuns la locul de îngropăciune, cântecul se înălţa cu destulă putere.

Sania s-a oprit la marginea luminişului încadrat

de pini. Prin zăpada pe jumătate topită se zăreau câteva cruci de lemn şi câteva pietre funerare celtice. Cele două gropi proaspăt săpate se căscau undeva la mijlocul luminişului, brutale şi pline de noroi. Când le-am zărit, am încetat imediat să mai cântăm. Era ca şi când ne-ar fi turnat cineva o găleată cu apă rece-n cap.

Soarele strălucea palid şi-şi arunca razele printre crengile copacilor în care nişte gaiţe ciripeau cu nemaipomenită veselie, părând că vorbesc între ele.

Jamie dusese asinii de căpăstru şi nu privise înapoi spre a-l vedea pe Arch făcându-şi apariţia.

Acum se întorsese spre el şi, făcând un semn discret către unul dintre sicrie, l-a întrebat:

— Vrei să-ţi priveşti soţia pentru ultima dată?

Doar când Arch a dat din cap în semn că da şi s-a apropiat de sanie, mi-am dat seama că bărbaţii bătuseră în cuie sicriul doamnei Macleod, acoperind sicriul doamnei Bug cu capacul. Bobby şi Ian au ridicat capacul, ţinând ochii în pământ.

Arch îşi desfăcuse părul, semn că se afla în doliu. Nu-l văzusem până atunci cu părul desfăcut. Avea firul subţire, alb ca neaua şi îi cădea pe faţă de parcă ar fi fost fuioare de fum, în timp ce se apleca pentru a ridica vălul de pe faţa Murdinei.

Am înghiţit cu greu un nod care mi se pusese în gât şi mi-am împreunat mâinile. Îi scosesem săgeata, lucru nu tocmai plăcut, şi îi bandajasem gâtul cu grijă, înainte de a o pieptăna. Arăta aşa cum se cuvine, deşi parcă nu ar fi fost ea. Nu o văzusem niciodată fără bonetă, şi bandajul acela în jurul gâtului îi dădea un aer sever de pastor presbiterian. L-am văzut pe Arch tresărind uşor şi

am observat că suspină. Se obişnuise cu acel chip al soţiei sale, dar am văzut că plângea înăbuşit şi îşi tot desfăcea şi îşi împreuna mâinile, ca şi când ar fi căutat ceva ce nu se afla acolo.

S-a uitat multă vreme la sicriu, apoi a dus mâna la tolbă şi a scos ceva. Când şi-a dat deoparte pelerina, am văzut că nu avea nimic la brâu. Venise neînarmat.

Obiectul pe care îl ţinea în mână era mic şi strălucitor. S-a aplecat şi a încercat să-l prindă de giulgiu, dar nu a putut, din cauză că îi lipseau cele două degete de la mâna dreaptă. A făcut câteva gesturi stângace, a spus câteva cuvinte în gaelică şi apoi m-a privit. În ochii lui se citea panica. M-am dus imediat lângă el şi am luat din mâna lui o broşă mică şi foarte frumoasă, în forma unei rândunici. Era o broşă din aur şi părea destul de nouă. Am prins-o de năframa doamnei Bug. Nu mai văzusem acea broşă niciodată până atunci şi m-am gândit că fusese făcută din aurul pe care Arch îl luase de la Jocasta Cameron, poate când începuse să ia lingourile unul câte unul sau mai târziu. Era ca o făgăduială făcută soţiei, promisiunea că anii lor de sărăcie şi lipsuri se terminaseră. Ei bine... se terminaseră într-adevăr. M-am uitat la Arch şi el mi-a făcut un semn discret. Am tras încet giulgiul peste faţa rece a soţiei sale.

Dintr-un impuls, am întins mâna pentru a-l apuca de braţ, dar s-a îndepărtat şi a privit impasibil cum Bobby bătea în cuie capacul sicriului. La un moment dat, se uita când la Jamie, când la Ian.

Am strâns din buze privindu-l pe Jamie şi

apropiindu-mă de el, căci citisem îngrijorarea întipărită pe chipul său. Cât se învinovăţea, şi nu că nu ar fi avut de ce. Arch era apăsat şi el de sentimentul de vinovăţie. Oare niciunul dintre ei nu-şi dădea seama că doamna Bug fusese şi ea implicată în întreaga afacere? Dacă nu ar fi tras asupra lui Jamie… dar oamenii nu sunt întotdeauna raţionali, nu se poartă întotdeauna aşa cum ar trebui şi oare faptul că ei înşişi au contribuit la propria lor moarte diminuează cu ceva tragedia?

M-am uitat la micul dâmb ce marca mormântul Malvei şi al fiului ei. Doar vârful acelui dâmb ieşea din zăpadă, umed şi negru, de parcă ar fi fost o coroniţă care se punea pe capul unui copilaş la naştere.

Odihneşte-te în pace, i-am spus în gând şi am simţit că am mai scăpat de o parte din tensiunea care mă stăpânise în ultimele două zile. *Poţi pleca în pace către Ceruri.*

M-am gândit că ceea ce le spusesem lui Amy şi lui Aidan era adevărat. Cât despre care dintre cele două femei murise *cu adevărat prima,* mă gândeam la doamna Bug şi îmi spuneam că îi va face plăcere să aibă grijă de sufletele din cimitir aşa cum avusese grijă de preaiubitele ei găini, pedepsind spiritele rele cu câte un cuvânt aspru şi folosindu-se de vreun cârnat ca să le sperie.

Acest gând m-a ajutat să trec mai uşor peste citatul din Biblie, rugăciuni, lacrimi – peste faptul că femeile şi copiii plâng fără a şti prea bine de ce – peste momentul în care cele două sicrie au fost date jos de pe sanie şi s-a citit cu oarecare întreruperi Rugăciunea către Dumnezeu. Îmi

lipseşte Roger foarte mult, îmi lipsesc simţul său de ordine calmă, compasiunea sinceră cu care ţinea slujba de înmormântare. Probabil că el ar fi ştiut ce se cuvenea să spună pentru a o elogia pe Murdina Bug. Nimeni nu a vorbit după ce s-a terminat rugăciunea şi a urmat o pauză lungă în care cei prezenţi nu se simţeau deloc în largul lor. Stăteam în stratul de zăpadă lat de-o palmă şi hainele femeilor erau ude până către genunchi.

L-am văzut pe Jamie strângând din umeri de parcă haina i-ar fi fost prea strâmtă şi apoi privind către sania pe care se aflau sapele, acoperite de o pătură, înainte de a le fi putut face un semn lui Ian şi Bobby, Ian a tras adânc aer în piept şi a făcut un pas înainte.

S-a apropiat de sicriul doamnei Bug, s-a oprit în partea opusă celei în care se afla soţul defunctei şi a aşteptat să vorbească. Multă vreme Arch l-a ignorat, privind în mormânt, dar în cele din urmă şi-a ridicat privirea impresionat, aşteptând.

— Această femeie deosebită – Ian s-a întrerupt şi a înghiţit în sec – a murit de mâna mea. Nu i-am luat viaţa din răutate sau voit, şi ceea ce s-a petrecut este dureros pentru mine, dar ea a murit de mâna mea.

Rollo a chelălăit încet simţind că stăpânul său era trist, dar Ian i-a pus o mână pe cap şi câinele s-a liniştit.

Ian şi-a scos cuţitul de la brâu şi l-a pus pe capacul sicriului, înaintea lui Arch Bug. Apoi şi-a îndreptat spatele şi l-a privit pe acesta în adâncul ochilor, spunând cât se poate de serios:

— Într-o vreme de mare cumpănă, dumneata ai jurat înaintea unchiului meu că va fi viaţă pentru

viaţă dacă soţia dumitale păţeşte ceva. Eu jur pe acest cuţit că sunt gata să-mi dau viaţa.

Ian a strâns din buze şi a continuat cu un aer sobru:

— Poate că dumneata n-ai vorbit serios, domnule, dar eu vorbesc cât se poate de serios.

Mi-am dat seama că îmi ţineam respiraţia şi m-am străduit să-mi revin. Mă întrebam dacă acesta era un plan pe care îl urzise Jamie. Ian chiar vorbea serios. Şansele ca Arch să accepte oferta şi să-i taie lui Ian gâtul pe loc erau foarte mici, indiferent cât de puternice ar fi fost sentimentele soţului îndurerat. Dacă Arch refuza în mod public, atunci era limpede că răzbunarea va fi formală şi mai puţin sângeroasă. Ian, pe de altă parte, ar fi fost eliberat măcar în parte din vinovăţia care îl apăsa. „Scoţian afurisit”, mi-am zis în gând, privindu-l pe Jamie nu fără oarecare admiraţie.

Simţeam cum era străbătut când şi când de câte-un val de energie, pe care şi-l stăpânea. Nu voia să se amestece nicicum în treburile lui Ian, dar nici ca acesta să fie rănit, în cazul în care bătrânul Arch *ar fi acceptat* oferta făcută. Se gândea, desigur, că Arch ar fi putut fi de acord. L-am privit pe Arch şi am fost convinsă că s-ar fi putut gândi să accepte.

Bătrânul l-a privit preţ de-o clipă pe Ian. Avea sprâncene groase, care-i ajungeau până la părul sur de om bătrân. Ochii lui aveau o culoare metalică şi privirea îi era rece precum oţelul.

— Ar fi prea uşor, băiete, a spus el în cele din urmă cu un glas care semăna cu scrâşnetul fierului ruginit.

S-a uitat la Rollo, care stătea lângă stăpânul său

cu urechile ciulite şi avea o privire de lup la pândă.

— Îmi dai câinele tău să-l omor?

Masca pe care o adoptase Ian s-a descompus brusc, şocul şi oroarea făcându-l să pară deodată mai tânăr. L-am auzit cum trăgea aer în piept şi mi-am dat seama că voia să se adune, dar vocea lui părea spartă când a spus:

— Nu, el nu a făcut nimic. Este crima mea… a mea, nu a lui.

Arch a zâmbit foarte discret, atât de discret, încât privirea i-a rămas neschimbată.

— Aşa că vezi bine, a spus Arch în cele din urmă. Şi câinele-acesta nu-i decât o bucată de blană plină de purici, nu-i o soţie.

Cuvântul „soţie” a fost rostit în şoaptă.

A tuşit puţin să-şi dreagă glasul şi s-a uitat atent la Ian, la Jamie şi apoi la mine.

— Nu-i o soţie, a spus el încet şi am simţit cum îmi îngheaţă tot sângele-n trup şi-n inimă.

Fără a se grăbi, Arch s-a uitat pe rând la fiecare dintre bărbaţi. S-a uitat la Jamie şi apoi la Ian. Pe Ian l-a privit doar o clipă, dar mi s-a părut că s-a uitat la el o veşnicie.

— Când vei avea ceva care merită să-ţi fie luat, atunci mă vei vedea din nou, băiete, a spus Arch încet, apoi s-a întors pe călcâie şi a dispărut printre copaci.

5

MORALITATEA CĂLĂTORILOR ÎN TIMP

În biroul lui era o veioză electrică, dar Roger

prefera adesea să lucreze seara la lumina lumânării. A luat un chibrit din cutie şi l-a aprins cu un zgomot uşor. După scrisoarea lui Claire, nu mai aprindea niciun chibrit fără a se gândi la incendiul care mistuise casa cea mare. Doamne, cât şi-ar fi dorit să fi fost de faţă!

Flacăra chibritului s-a micşorat îndată ce a apropiat-o de fitil şi ceara translucidă a lumânării s-a făcut albastră o clipă, pentru ca apoi să devină mai luminoasă şi să ardă ca de obicei. S-a uitat la Mandy, care le cânta unor jucării pe canapea. Făcuse baie şi acum trebuia să aibă o preocupare, cât timp se îmbăia Jem. Aruncându-i din când în când câte o privire, Roger s-a aşezat la biroul său şi şi-a deschis carnetul.

La început totul fusese pe jumătate glumă. Cealaltă jumătate era singurul lucru la care se putea gândi ca să-şi învingă frica ce îl paraliza.

„Poţi să-i înveţi pe copii să nu traverseze strada singuri", spusese Bree odată. „Sigur că poţi să-i mai înveţi să nu se apropie de megaliţi”.

Fusese de acord, dar avea mari rezerve. Da, pe copiii mici îi puteai lămuri să nu bage furculiţe în priză. Dar când devin adolescenţi, cum să le înăbuşi acea dorinţă arzătoare pentru descoperirea propriei persoane, pentru necunoscut? îşi aducea aminte foarte clar de perioada în care era adolescent. Poate că fetele erau altfel, dar el se îndoia de acest lucru. Spune-i unui adolescent că nu trebuie să bage furculiţa în priză şi, de îndată ce te-ai întors cu spatele, va da buzna la sertarul cu argintărie.

S-a uitat din nou la canapeaua unde Amanda stătea acum pe spate cu picioarele ridicate şi

legăna un urs de pluş cu o figură de şobolan, în timp ce îi cânta *Frere Jacques.* Mandy era atât de mică, încât nu îşi va aminti mai târziu de anumite lucruri. Jem îşi va aminti, însă. Îşi amintea. Roger îşi dădea seama când băieţelul se trezea dintr-un coşmar. Avea ochii mari, privea în gol şi nu putea spune ce a visat. Slavă Domnului că nu se întâmpla des.

Simţea cum e scăldat într-o transpiraţie rece când rememora ultima trecere. Îl strânsese pe Jemmy la piept şi intrase în… Dumnezeule, nici nu exista un nume potrivit pentru aşa ceva, pentru că majoritatea oamenilor nu trecuseră printr-o asemenea experienţă şi era mai bine aşa. Nici măcar nu exista *ceva* cu care să se poată compara.

Niciunul dintre simţuri nu funcţiona acolo şi în acelaşi timp funcţionau toate la un asemenea grad de sensibilitate, încât o durată mai mare ţi-ar fi adus moartea. Era un mare vid, unde sunetul părea că îţi loveşte trupul, de parcă ar fi vrut să-ţi separe fiecare celulă. Orbirea absolută, care intervine când te uiţi în soare. Şi impactul… trupurilor? Spiritelor? Alţii, nevăzuţi, treceau pe lângă tine şi te atingeau precum aripile moliilor sau păreau să treacă prin tine într-o lovire de oase. Se auzea de fiecare dată un strigăt.

Mirosea? Se opri, încruntându-se în vreme ce încerca să-şi amintească. Ei, da, mirosea, fir-ar să fie. Mirosea destul de ciudat, era un miros care putea fi descris cam aşa: aer ars de trăsnet – ozon.

Miroase puternic a ozon, a scris, simţindu-se uşurat că avea un reper existent în această lume.

Această senzaţie de uşurare a dispărut în momentul următor, când a început lupta cu

propria memorie.

Simţea că nimic în afară de voinţă nu îi ţinea uniţi, nimic în afară de hotărârea neclintită nu îl ajuta *pe el* să rămână întreg. Nu-l ajutase cu nimic faptul că ştia la ce trebuia să se aştepte. Mereu era altfel, mult mai rău decât data trecută.

Nu ştia că nu trebuia să se uite la ele sau la ei. Era vorba despre fantome, dacă asta erau, dar „a se uita" nu era cuvântul potrivit… să fie atent la ele? Nici acela nu era cuvântul potrivit. El a oftat exasperat.

Sonnez le matin, sonnez le matin…[16]

Din, dan, don

A cântat încet refrenul împreună cu ea.

Din, dan, don.

A lovit hârtia cu tocul, gândindu-se. Apoi a dat din cap şi s-a aplecat din nou asupra paginii. Încerca să redea acel episod în care se aflase la… câteva momente? câţiva centimetri? în orice caz foarte aproape de tatăl său… şi de autodistrugere.

Cred că nu poţi să treci prin propria ta viaţă, a scris el încet. Atât Bree, cât şi Claire, cele două femei care se ocupau de ştiinţă, îl asiguraseră că două obiecte nu pot exista în acelaşi spaţiu, indiferent dacă era vorba despre elemente subatomice sau de elefanţi. Dacă această afirmaţie era adevărată, atunci el a presupus că aceeaşi fiinţă nu putea exista de două ori în aceeaşi perioadă de timp.

A presupus că tocmai acel fenomen era cât pe ce să ducă la pieirea lui în prima sa încercare. S-a gândit la tatăl său când a intrat între pietre, aşa cum el, Roger, îl cunoscuse în timpul propriei sale

16 Daţi deşteptarea, daţi deşteptarea (lb. franceză) (n.tr.)

vieţi.

A lovit din nou hârtia cu tocul, gândindu-se, dar nu a fost în stare să scrie despre întâlnire. Mai târziu. În schimb, s-a întors la cele scrise la începutul carnetului:

Ghid practic pentru călătorii în timp

I. Fenomene fizice

A.Cunoaşterea locurilor (puncte de aterizare?)

B.Moştenirea genetică

C.Mortalitate

D.Influenţa şi proprietăţile pietrelor preţioase

E.Sânge?

Urma să taie ultimul punct, dar a ezitat, privindu-l. Avea el obligaţia să spună tot ceea ce ştia, tot ceea ce credea sau presupunea? Claire credea că ideea de sacrificiu de sânge ca lucru necesar sau util era o prostie, o superstiţie păgână fără valabilitate reală. Era posibil să aibă dreptate. Oricum, ea era om de ştiinţă. Îşi aducea însă aminte cu neplăcere de noaptea în care Geillis Duncan trecuse prin pietre.

Părul lung şi blond care zbura în furtuna de foc, buclele care se loviseră de o piatră nemişcată. Fusese apoi mirosul de petrol amestecat cu cel de carne arsă, iar butucul ars din centrul cercului nu era, de fapt, un butuc. Geillis Duncan mersese prea departe.

„În vechile poveşti cu zâne se vorbeşte mereu despre două sute de ani”, îi spusese Claire. Era chiar vorba despre poveşti cu zâne, despre oameni răpiţi de zâne, purtaţi printre pietrele muntelui fermecat. *A fost odată, în urmă cu două sute de*

ani, aşa începeau multe poveşti. Se întâmpla ca oamenii să fie aduşi în locul de unde fuseseră luaţi, dar cu două sute de ani mai târziu faţă de momentul în care fuseseră luaţi. Două sute de ani.

Claire, Bree şi el însuşi călătoriseră la acelaşi interval de timp, două sute doi ani, adică aproximativ cel despre care era vorba în poveşti. Dar Geillis Duncan mersese prea departe.

Cu mare neplăcere a scris din nou *Sânge* şi a adăugat o paranteză *(Foc??),* dar nimic în plus. Nu acum. Mai târziu.

Ca să se liniştească, s-a uitat spre locul de pe raft unde se afla scrisoarea, peste care era pus un şarpe mic, din lemn de cireş. *Suntem în viaţă…*

Deodată a avut impulsul de a se duce la cutia aceea de lemn, de a scoate celelalte scrisori, de a le deschide şi de a le citi. Era vorba despre curiozitate, desigur, dar era mai mult decât atât… era dorinţa de a le atinge, de a strânge la piept acele dovezi ale existenţei lui Claire şi Jamie, de a şterge spaţiul şi timpul dintre ei.

Şi-a reprimat, totuşi, acel impuls. Luaseră o decizie… sau mai curând Bree luase o decizie, iar ei erau părinţii ei.

„Nu vreau să le citesc pe toate deodată", spusese ea cândva, trecând cu degetele încet prin conţinutul cutiei din lemn. „Dacă le-aş citi pe toate deodată… aş *pleca* cu adevărat."

Înţelesese. Câtă vreme scrisorile stăteau necitite, *rămâneau* în viaţă. În ciuda curiozităţii lui de istoric, îi împărtăşea sentimentele. În afară de asta… Părinţii Briannei nu scriseseră acele scrisori ca pe un jurnal rezervat posterităţii. Scrisorile acelea fuseseră scrise doar pentru a

asigura comunicarea… cu Bree, cu *el.* Acest lucru însemna că puteau conţine şi lucruri neplăcute despre rudele sale prin alianţă.

Deşi nu îi stătea în fire să facă asemenea lucru, s-a ridicat, a luat scrisoarea, a despăturit-o şi a citit încă o dată post-scriptumul, doar pentru a se asigura că nu era doar o închipuire de-a lui.

Nu, nu fusese rodul imaginaţiei lui. Cuvântul „sânge" continua să îi răsune în minte şi s-a aşezat din nou la locul său. *Un domn italian.* Acela a fost Charles Stuart. Nu putea fi altcineva. Dumnezeule. După ce a privit în gol o vreme – Mandy începuse să cânte *Clopoţeii sună* – a scuturat din cap. A dat câteva pagini şi a început din nou cu perseverenţă.

II. Moralitate

A. Crima şi moartea accidentală

Bineînţeles că noi pornim de la premisa că uciderea cuiva dintr-un anumit motiv, fie că este vorba despre autoapărare, protecția altcuiva, utilizarea forţei într-o situaţie legitimă cum ar fi cea de război, este complet inacceptabilă.

A privit o clipă acel text şi a mormăit „dobitoc îngâmfat", pentru ca apoi să rupă fila din carnet şi să o mototolească.

Ignorând varianta lui Mandy de la „Clopoţeii sună", care era *Clopoţeii sună, / Miroase-a bammamă, zău, / Robin o să facă un nou,* a luat carnetul şi a trecut prin hol, îndreptându-se către biroul Briannei.

— Cine sunt eu să trăncănesc despre moralitate? s-a întrebat el. Ea a ridicat ochii dintr-

o foaie de hârtie pe care se vedeau componentele unei turbine hidroelectrice. Privirea ei absentă arăta faptul că era conştientă că i se vorbeşte, dar gândurile îi erau tot la ceea ce făcuse până atunci şi nu realiza cine şi despre ce îi vorbeşte. Obişnuit cu acest fenomen, a aşteptat cu oarecare nerăbdare ca ea să uite de turbină şi să fie atentă la el.

— Să trăncăneşti? a întrebat ea, încruntându-se. A clipit des şi apoi l-a privit cu mai multă atenţie, întrebând:

— Cu cine să trăncăneşti?

— Ei bine… a spus el, ridicând carnetul şi devenind deodată timid. Într-un fel, să stau de vorbă cu copiii.

— Chiar trebuie să le vorbeşti copiilor despre moralitate, a spus ea pe un ton blând. Eşti tatăl lor. Este de datoria ta s-o faci.

— Oh! a exclamat el puţin descumpănit. Dar eu *am făcut* o mulţime din lucrurile despre care le spun că nu este bine să le facă. *Sânge,* ei da. Poate că se punea problema de a proteja pe cineva. Poate nu.

Ea a înălţat sprâncenele groase, întrebând:

— N-ai auzit niciodată despre ipocrizia benignă? Am crezut că vă învaţă asemenea lucruri la seminarul teologic. Dacă tot ai adus vorba despre pălăvrăgeala legată de moralitate, şi asta este treaba unui pastor, nu-i aşa?

Se uita la el cu ochii ei mari, albaştri, şi aştepta. „Cred că Bree e în stare să apuce oricând taurul de coarne”, şi-a spus el repede. De când se întorseseră ea nu spusese niciun cuvânt legat de apropiata lui hirotonisire şi nu îl întrebase ce

credea despre misiunea lui. Niciun cuvânt în timpul anului petrecut în America, după ce avusese loc operaţia lui Mandy, după ce hotărâseră să se mute în Scoţia, după lunile care fuseseră necesare renovării reşedinţei Lallybroch, pe care o cumpăraseră. Niciun cuvânt până ce el nu avea de gând să deschidă uşa. Îndată ce ar fi deschis-o ea l-ar fi doborât pur şi simplu la pământ şi i-ar fi pus piciorul în piept.

— Mda, a spus el plat, este, şi i s-a uitat în ochi.

— Bine, a replicat ea, zâmbind. Care-i problema?

— Bree, a răspuns el, simţindu-şi inima-n gât. Dacă aş şti, ţi-aş spune.

Ea s-a ridicat în picioare şi i-a pus mâna pe braţ, dar înainte ca unul din ei să fi putut spune ceva, s-a auzit lipăitul unor tălpi goale şi glasul lui Jem dinspre uşa biroului lui Roger:

— Tati?

— Sunt aici, amice! i-a răspuns Roger, dar până să facă un gest, Brianna se îndrepta deja spre uşă.

L-a găsit pe Jem îmbrăcat în pijamaua albastră de Superman, cu părul ud, stând pe vârfuri, cu mâinile prinse de marginea biroului şi examinând scrisoarea cu mult interes.

— Ce-i asta? a întrebat Jem.

— *Ţe-i ata?* s-a grăbit să-l imite Mandy, suindu-se pe un scaun, pentru a vedea despre ce era vorba.

— E o scrisoare de la bunicul tău, a explicat Brianna, acoperind ca din întâmplare post-scriptumul cu o mână, arătând cu cealaltă un anumit paragraf şi continuând:

— Îţi trimite un pupic. Uite, vezi? aici scrie.

Un zâmbet larg a luminat faţa lui Jem.

— Te pup şi io, bunicule! a exclamat Mandy, aplecându-se, astfel încât nenumăratele bucle negre i-au acoperit faţa, şi a depus un sărut pe scrisoare cu un „MUAH” zgomotos.

Oscilând între oroare şi râs, Bree a luat scrisoarea şi a şters umezeala de pe ea. Hârtia, deşi era veche, era rezistentă.

— Nu s-a întâmplat nimic rău, a spus ea şi i-a întins scrisoarea lui Roger cu un gest cu totul natural. Ei, haideţi! Ce poveste citim în seara asta?

— Poveşti cu *aminale,* pentru copii!

— Poveşti cu a-ni-ma-le, a spus Jem, întorcându-se spre sora lui, pentru ca aceasta să-l poată auzi bine. Poveşti cu a-ni-ma-le, pentru copii!

— Bine, a spus fetiţa împăciuitoare. Eu sunt prima!

Şi după ce a rostit aceste cuvinte, a dat buzna pe uşă afară, urmată imediat de fratele ei. Briannei i-au trebuit doar trei secunde ca să-l prindă pe Roger de urechi şi să-l sărute apăsat pe gură. Apoi a pornit după copii.

Un pic mai fericit, asculta zgomotul făcut sus de spălatul pe dinţi şi de spălatul pe faţă. Oftând, a pus carnetul înapoi în sertar gândindu-se:, Am destul timp. Or să treacă ani până ce va fi nevoie de carnetul acesta. Ani şi ani.”

A împăturit scrisoarea cu grijă, s-a înălţat pe vârfuri şi a pus-o pe ultimul raft, aşezând peste ea şarpele care urma să o păzească. Apoi a stins lumânarea şi s-a alăturat familiei sale.

Post-scriptum: Văd că eu urmează să am ultimul

cuvânt. Un privilegiu pe care îl are rar un bărbat ce trăieşte într-o casă în care se află opt femei (cel puţin atâtea erau când le-am numărat ultima dată). Ne-am propus să plecăm din Ridge îndată ce se mai îndreaptă vremea şi să mergem în Scoţia. Acolo se află tiparniţa mea. Vreau s-o iau şi să mă întorc aici cu ea.

În vremurile-acestea nu poţi călători în siguranţă şi nu pot spune când sau dacă vom putea să mai scriem (nici nu ştiu dacă vei primi această scrisoare, dar mă rog Providenţei să o primeşti).

Vreau să-ţi mai comunic ceva şi despre proprietatea care a fost deţinută de către soţii Cameron în numele unui domn italian. Mi s-a părut că nu este înţelept să o luăm cu noi, as fel încât am dus-o la loc sigur. Jem cunoaşte acel loc. Dacă aveţi nevoie de acea proprietate cândva, să-i spuneţi că spaniolul o păzeşte. Te rog să faci în aşa fel încât aceasta să fie binecuvântată de către un preot, căci este pătată cu sânge.

Uneori îmi doresc să pot vedea mai des cum este în viitor. Îi mulţumesc lui Dumnezeu pentru că acest lucru nu e posibil, dar chipurile voastre le voi vedea întotdeauna. Sărută-i pe copii din partea mea.

Tatăl tău iubitor,
JF

După ce copiii au fost spălaţi, sărutaţi şi puşi în pat, părinţii s-au întors în bibliotecă, înarmaţi cu scrisoarea şi un strop de whisky.

— Un domn italian? a întrebat Bree privindu-l pe Roger cu o sprânceană ridicată într-un fel care

amintea atât de mult de Jamie Fraser, încât s-a întors imediat la foaia de hârtie. Se referă la…

— Charles Stuart, nu se poate referi la altcineva.

Ea reciti post-scriptumul pentru a douăsprezecea oară.

— Şi dacă *se referă* la Charles Stuart, atunci proprietatea…

— A găsit aurul. Şi Jem ştie unde e?

Roger nu s-a putut abţine să nu spună acest ultim lucru pe tonul unei întrebări, privind către tavanul dincolo de care copiii dormeau îmbrăcaţi în pijamale frumoase, imprimate cu diferite personaje de desene animate. Bree se încruntă.

— Ştie? Tata nu a spus tocmai lucrul acesta. Şi dacă ar şti *într-adevăr...*

Îi este greu unui băiat de opt ani să păstreze un secret atât de mare.

— Aşa este.

Fie că avea sau nu opt ani, Jem ştia foarte bine să păstreze un secret. Dar Bree avea dreptate, tatăl ei nu ar fi încărcat pe nimeni cu informaţii primejdioase, cu atât mai puţin pe iubitul său nepot. Totul fusese făcut dintr-un motiv foarte bine întemeiat. Din post-scriptum era clar că se putea avea acces la respectiva informaţie doar dacă era neapărată nevoie.

— Ai dreptate. Jem nu ştie nimic despre aur, ştie doar despre spaniol, indiferent cine sau ce ar fi el. Nu ţi-a spus niciodată nimic despre spaniol?

Ea a clătinat din cap şi apoi s-a întors, pentru că o pală de vânt a mişcat perdeaua, anunţând venirea ploii. Bree s-a ridicat şi a închis geamul, apoi a urcat în grabă scările pentru a închide ferestrele de sus, în timp ce îi făcea un semn lui

Roger să facă acelaşi lucru la parter. Lallybroch era o reşedinţă vastă, cu multe ferestre. Copiii încercau mereu să le numere pe toate, dar niciodată numărul la care ajungeau nu era acelaşi.

Roger se gândise că ar fi putut să le numere el însuşi într-o zi, pentru a şti o dată pentru totdeauna câte ferestre erau, dar nu voia să facă asemenea lucru. Casa, la fel ca toate locuinţele vechi, avea o personalitate a sa. Lallybroch era destul de primitoare, mare şi elegantă, confortabilă, fără a fi construită în mai multe epoci, cu ecouri ale glasurilor oamenilor din diferite generaţii care se păstrau în ziduri. Această casă îşi avea, fără îndoială, secretele sale. A nu dezvălui numărul de ferestre era în acord cu impresia pe care o avea despre casă, şi anume aceea că era şi un loc al jocului.

În bucătăria acum echipată cu un frigider modern, cu maşină de gătit Aga şi cu ţevăraie modernă, dar care avea încă mese din granit, pe care se zăreau pete de coacăze, dar şi pete lăsate de sângele vânatului şi al păsărilor de curte, geamurile erau închise. Cu toate acestea, a trecut prin ele şi prin spălător. Lumina era stinsă pe hol, dar a zărit aerisirile din podea, în apropierea peretelui, care comunicau cu beciul de dedesubt.

Socrul său se ascunsese acolo pentru scurtă vreme în zilele ce au urmat Răscoalei, înainte de a fi încarcerat la Ardsmuir. Roger fusese acolo o dată, când au luat casa, şi când a ieşit din spaţiul strâmt cu miros fetid, a înţeles de ce Jamie Fraser preferase să trăiască pe un vârf de munte izolat, unde nu era supus nici unui fel de constrângere.

Se ascunsese ani la rând, cunoscuse

privaţiunile, fusese închis… Jamie Fraser nu era un om din sfera politicului, el ştia mai bine decât mulţi ce însemna războiul, indiferent de scopul în care era dus acesta. Dar Roger îl văzuse pe socrul său frecându-şi din când în când încheieturile mâinilor, de unde dispăruseră de multă vreme urmele lăsate de lanţuri, fără să piară însă şi amintirea acestora. Roger nu se îndoia nicio clipă de faptul că

Jamie Fraser avea să trăiască în libertate ori va muri. Pentru o clipă şi-a dorit până în măduva oaselor să fie alături de socrul său şi să lupte alături de el.

Ploaia începuse. Auzea stropii căzând pe acoperişurile dependinţelor.

Imediat s-a pornit un adevărat potop, învăluind casa în ploaie şi ceaţă.

— Pentru noi… şi pentru urmaşii noştri, a spus el cu voce joasă.

Era un legământ între bărbaţi. Un legământ nerostit, dar pe deplin înţeles. Nu conta nimic altceva, decât să se păstreze familia, să fie protejaţi copiii. Indiferent dacă pentru asta trebuia să fie plătit un preţ în sânge, sudoare sau suflet, el avea să fie plătit.

— *Oidehe mhat,* a spus el, privind către beci. Noapte bună.

A mai zăbovit puţin în vechea bucătărie, având senzaţia că locuinţa îl îmbrăţişa şi îi dădea siguranţa că era un adăpost solid în care te puteai refugia ca să fii ferit de furtună. Bucătăria fusese întotdeauna inima casei şi a simţit căldura venită de la maşina de gătit ca pe un lucru ce îl liniştea. Avusese acelaşi sentiment când se făcea focul în

vatra acum goală.

A întâlnit-o pe Brianna în capul scărilor. Se schimbase şi se pregătea să se pună-n pat, nu neapărat să doarmă. În casă aerul era întotdeauna răcoros, iar temperatura mai scăzuse cu câteva grade de când începuse să plouă. Ea nu se îmbrăcase în pijamaua din lână, ci îşi pusese o cămaşă de noapte subţire, din bumbac alb, strânsă cu o panglică roşie, care-i dădea un aer înşelător, de inocenţă. Ţesătura albă se mula pe sânii ei întocmai ca norul pe vârful unui munte.

l-a spus asta şi ea a izbucnit în râs, dar nu s-a opus când a atins-o. A atins cu palmele sfârcurile care ieşeau în evidenţă prin materialul alb, rotunde ca nişte pietricele de pe malul mării.

— Mergem sus? a şoptit ea, atingând cu vârful limbii buza lui inferioară.

— Nu, a replicat el, sărutând-o cu hotărâre, în timp ce se bucura de această atingere. Mergem în bucătărie. Acolo n-am făcut-o încă.

A iubit-o aşa, aplecată peste vechea masă cu petele ei misterioase, desluşindu-i icnetele scurte prin foşnetul vântului şi al ploii care se revărsa peste vechile storuri. A simţit cum ea e străbătută de fiori, cum se topeşte, cum îşi dă drumul. Şi-a simţit genunchii tremurând, aşa încât s-a aplecat, a prins-o de umeri, şi-a lipit faţa de valurile ei de păr mirosind a şampon, atingând granitul cu obrazul. Inima lui bătea rar şi cu hotărâre, de parcă ar fi fost o tobă mare. Era gol, şi frigul venit de undeva îi făcea pielea de găină pe picioare şi pe spate. Brianna a simţit că tremura şi s-a întors cu faţa spre el.

— Ţi-e frig? a şoptit ea. Ei nu-i era frig. Părea să

ardă ca un tăciune aprins.

El nu îşi dorea nimic mai mult decât să se strecoare în pat alături de ea şi să se bucure de căldură, în timp ce afară era furtună.

— Mă simt bine, a spus, luând hainele pe care le aruncase pe podea. Hai să ne băgăm în pat.

Sus, ploaia se auzea mai tare.

Oh, animalele două câte două au intrat. Au venit elefanţii şi-apoi cangurii i-au urmat, cânta Bree încet, în vreme ce urcau scările.

Roger a zâmbit. Îţi puteai închipui că locuinţa era o arcă ce plutea pe o suprafaţă nesfârşită, acoperită de apă. Două câte două, doi părinţi, doi copii… poate chiar mai mulţi într-o zi. Era destul spaţiu, oricum.

După ce a stins veioza şi a început să asculte cum bătea ploaia în storuri, Roger se afla la limita dintre somn şi stare de veghe, refuzând să se lase dus de plăcerea momentului.

— N-o să-l întrebăm, nu-i aşa? a şoptit Bree. Avea un glas adormit, şi el îi simţea trupul uşor şi cald. N-o să-l întrebăm pe Jem?

— Cum? Nu. Bineînţeles că nu. Nu e nevoie.

Simţea cum curiozitatea nu îi dădea pace. Cine era spaniolul? În afară de asta, gândul la o comoară îngropată undeva reprezentase întotdeauna o tentaţie. Nu aveau, însă, nevoie de comoară. Deocamdată aveau destui bani. Oricum, putea doar să spere că aurul se mai afla încă acolo unde îl ascunsese Jamie, dar existau şanse mari ca lucrurile să nu stea aşa.

Nu avea cum să uite ultima frază din post-scriptumul lui Jamie:

Te rog să faci în aşa fel încât aceasta să fie

binecuvântată de către un preot, căci este pătată cu sânge.

Cuvintele se topeau pe măsură ce le gândea, iar ceea ce vedea când închidea ochii nu era aur, ci petele care se impregnaseră mult prea adânc în masa de granit, pentru a putea fi scoase dacă masa era frecată temeinic. Acele pete nu dispăreau nici dacă un preot ar fi făcut o slujbă.

Nu mai conta. Spaniolul, oricine ar fi fost el, putea să-şi păstreze aurul. Familia se afla în siguranţă.

PARTEA A DOUA

Sânge, sudoare şi murături

6

LONG ISLAND

La 4 Iulie 1776, s-a semnat la Philadelphia Declaraţia de Independenţă.

La 24 iulie, generalul-locotenent Sir William Howe a ajuns la Staten Island, unde şi-a stabilit cartierul general, la taverna *Rose and Crown* din New Dorp.

La 13 august, generalul-locotenent George Washington a sosit la New York pentru întărirea fortificaţiilor oraşului, aflate în posesia americanilor.

La 21 august, William Ransom, locotenentul Lord Ellesmere, a sosit la *Rose and Crown* în New Dorp prezentându-se la ordine, oarecum târziu, şi devenind cel mai tânăr membru al statului-major al generalului Howe.

La 22 august…

Locotenentul Edward Markham, Marchiz de Clarewell, a privit scrutător chipul lui William, şi a văzut un coş dizgraţios gata să explodeze pe fruntea acestuia.

— Te simţi bine, Ellesmere?

— Bine, a reuşit să spună William printre dinţi.

— Da, numai că arăţi cam… rău, a spus Clarewell îngrijorat. Pot să-ţi ofer
0murătură?

William abia ajunsese la timp. Era ceva caraghios în această situaţie. Privea leguma din mâna lui Clarewell, care era gata să sugă acea murătură şi să fie cât se poate de mulţumit de acest fapt.

Această imagine, peste care se suprapunea afirmaţia lui Clarewell conform căreia bunica lui, persoană vârstnică, era gata să jure că o murătură bună te ferea de răul de mare, şi aşa şi era, că doar el era solid ca o stâncă…

William a clipit des şi a privit cu ochii înlăcrimaţi către malul care se apropia. Marea nu era foarte agitată, deşi valuri erau, fără nicio îndoială. Nici nu conta, pentru că, la fiecare mişcare oricât de discretă, provocată de apă, stomacul lui se întorcea pe dos. La fiecare mişcare!

Stomacul lui tot încerca ceva, dar înăuntrul lui nu se mai afla nimic. Cel puţin putea să se gândească la faptul că nu mai avea nimic în stomac. S-a şters la gură, a simţit că îi era frig, în ciuda căldurii care domnise toată ziua, şi a strâns din umeri.

Aveau să arunce ancora foarte curând. Venise

momentul să coboare sub punte şi să-şi pună în ordine oamenii pe care îi comanda, şi aceasta înainte ca aceştia să urce în bărci. A riscat să arunce o privire dincolo de pupa şi a văzut navele *River* şi *Phoenix. Phoenix* era nava-amiral a amiralului Howe, iar fratele său, generalul, se afla la bord. Oare vor fi nevoiţi să aştepte şi să plutească pe apă precum nişte biete dopuri de sticlă, până ce generalul Howe şi căpitanul Pickering aveau să-şi instaleze tabăra? Spera din suflet că nu.

Oamenilor li s-a cerut să debarce imediat.

— CU TOATĂ VITEZA, domnilor! a urlat sergentul Cutter cât l-a ţinut gura. O să-i prindem pe rebeli pe picior greşit! Chiar aşa o să facem! VAI DE CEL care se mişcă-ncet! TU de colo…

Spunând acestea, sergentul s-a îndreptat cu mare viteză spre un sublocotenent care i s-a părut în neregulă, şi William s-a simţit oarecum mai bine. Sigur că nimic cu adevărat teribil nu se putea întâmpla într-o lume în care exista şi sergentul Cutter.

Şi-a urmat oamenii pe scară în jos şi a urcat în barcă, uitând cu totul de stomac, pentru că era foarte încordat. Prima sa bătălie adevărată îl aştepta undeva pe câmpiile din Long Island.

Optzeci şi opt de fregate. Asta auzise el că adusese cu sine amiralul Howe şi nu se îndoia de faptul că aşa stăteau lucrurile. O adevărată pădure de pânze umplea golful Gravesend, iar apa era plină de ambarcaţiuni mici, care duceau militari la ţărm. William aproape că se sufoca de atâta nerăbdare. Simţea că oamenii se adună. Vedea cum caporalii îşi strângeau subordonaţii şi

plecau în ordine, făcându-le loc celor care soseau imediat după ei.

Caii ofiţerilor erau aduşi la ţărm înot şi nu în ambarcaţiuni, deoarece distanţa pe care o aveau de parcurs prin apă era foarte mică. William s-a ferit din calea unui val mare şi apoi s-a scuturat, pentru că apa sărată îl udase. Grăjdarul, care ţinea hotărât un cal de căpăstru, arăta ca un şobolan murat şi se scutura de zor ca şi William, în timp ce rânjea la el. Omul avea faţa albită de frig, dar privirea plină de nerăbdare.

Şi William avea un cal undeva. Căpitanul Griswold, unul dintre membrii vechi ai statului-major al lui Howe, i-a împrumutat un cal, nemaiavând timp să se ia altă măsură. Se gândea că persoana care se va ocupa de cal îl va căuta pe el, deşi nu prea vedea cum avea să se întâmple acest lucru.

Pe ţărmul neted domnea senzaţia de confuzie organizată. Peste tot se vedeau tunicile roşii ale militarilor, care păreau nişte cârduri de păsări marine printre ambarcaţiuni. Strigătele sergenţilor încercau să le acopere pe acelea ale pescăruşilor.

Cu oarecare greutate îi fuseseră prezentaţi caporalii abia în dimineaţa aceea şi nu avea întipărite încă în memorie chipurile lor. William a reuşit să-şi descopere cele patru companii şi a pornit în fruntea lor pe mal, prin dune de nisip acoperite cu un soi de iarbă înaltă. Era o zi călduroasă. Militarii îmbrăcaţi în uniforme şi având tot echipamentul asupra lor transpirau şi de aceea William îşi lăsa oamenii să răsufle, să bea apă sau bere din gamele, să mănânce o fărâmă de

brânză şi un pesmet.

Unde? Aceasta era întrebarea care stăruia în mintea lui în acel moment.

Cu o seară înainte, avusese loc o întâlnire a ofiţerilor de stat-major, în care se discutase repede despre planul de invazie. De la golful Gravesend jumătate din armată avea să înainteze spre nord, către Brooklin Hights, unde se credea că se aflau rebelii. Restul trupelor avea să se împrăştie de-a lungul malului spre Montauk, formând o linie de apărare care ar fi putut înainta către Long Island, forţându-i pe rebeli să se retragă şi să cadă într-o capcană.

William îşi dorea dureros de mult să se afle în avangardă, să atace.

Gândind realist, îşi dădea seama că era prea puţin probabil să se întâmple. Nu se obişnuise deloc cu oamenii lui şi nu era impresionat de modul în care arătau. Niciun comandant care judeca normal nu ar fi trimis astfel de companii pe linia frontului, cu excepţia situaţiei în care dorea să facă din acei militari carne de tun. Acest gând l-a liniştit pentru o clipă.

Howe nu era un om care să sacrifice militari. Se ştia despre el că era foarte prudent, uneori exagerat de prudent. Tatăl lui îi spusese acest lucru. Lordul John nu spusese că tocmai asta îl îndemnase să fie de acord ca William să facă parte din statul-major al lui Howe, dar el ştia deja acest lucru. Nu-i păsa de asta. Socotise că avea mai multe şanse de a lua parte la acţiuni militare având-l şef pe Howe, decât dacă s-ar fi aflat sub comanda lui Sir Peter Packer şi ar fi străbătut mlaştinile din Carolina de Nord.

Şi oricum… S-a uitat în stânga şi-n dreapta. Apele erau pline de nave britanice cu militari. Nu ar fi recunoscut niciodată că era impresionat de acest tablou. Avea însă impresia că îl strângea cineva de gât, şi-a dat seama că îşi ţinea respiraţia şi a început să respire normal.

Artileria se apropia de ţărm plutind într-un echilibru precar pe barjele care aveau la bord militari ce înjurau de mama focului. Antetrenurile, chesoanele şi militarii au trebuit să fie traşi la mal de cai şi de boi care înaintau stârnind nisipul şi protestele, deoarece ieşiseră pe ţărm într-un punct situat mai la sud faţă de cel unde ar fi trebuit să ajungă.

— Domnule, domnule!

A privit în jos şi a zărit un soldat mic de statură, poate de aceeaşi vârstă cu el, cu faţa rotundă şi vădit emoţionat.

— Da?

— Halebarda dumneavoastră. Şi v-a sosit şi calul, a adăugat soldatul, gesticulând în direcţia calului murg ale cărui hăţuri le ţinea. Cu complimente din partea căpitanului Griswold.

William a luat halebarda care avea peste doi metri şi al cărei capăt din oţel lucea chiar şi în lumina slabă a cerului acoperit de nori. Simţea că arma era atât de grea încât ameninţa să-i rupă mâna.

— Mulţumesc. Dumneata eşti…

— Oh, Perkins, domnule, a replicat soldatul, lovindu-şi sprânceana în momentul în care salută. Compania a treia, domnule. Ni se spune „Măcelarii”.

— Aşa vi se spune? Ei bine, sper să aveţi ocazia

de a dovedi că meritaţi această poreclă.

Perkins aştepta.

— Mulţumesc, Perkins, a spus William, făcând un gest de concediere.

A apucat hăţurile calului simţind o bucurie în adâncul sufletului. Era cea mai mare armată pe care o văzuse vreodată, şi el făcea parte din ea.

A fost mai norocos decât credea că va fi, dar nu atât de norocos pe cât sperase. Companiile lui se aflau în linia a doua. Oamenii săi aveau să urmeze avangarda formată din pedestraşi, aflându-se înaintea artileriei. Acest lucru nu îi garanta că va avea parte de acţiune, dar existau mari şanse să participe efectiv la luptă, în condiţiile în care americanii erau nişte adevăraţi luptători, aşa cum se zvonise.

Trecuse de ceasurile prânzului, când a ridicat halebarda, strigând:

— Înainte, marş!

După vremea apăsătoare începuse ploaia, o adevărată uşurare după atâta căldură.

Dincolo de mal se întindea un brâu de pământ împădurit, după care urma minunata şi nemărginita câmpie. Fire mari de iarbă şi flori sălbatice se arătau înaintea lor într-o paletă bogată de culori, în lumina diminuată de căderea ploii. Undeva, departe, putea vedea păsări. Erau porumbei? Erau prepeliţe? Se aflau prea departe pentru a-şi putea da seama. Păsările se ridicau în zbor în ciuda faptului că ploua, şi asta din cauză că soldaţii aflaţi în marş le făceau să-şi abandoneze ascunzătorile.

Companiile lui se aflau undeva în centrul liniei care avansa. Oamenii mergeau ordonat în coloană

în spatele lui şi el i-a trimis un gând bun generalului Howe. Era cel mai tânăr ofiţer de stat-major şi, aşa stând lucrurile, i s-ar fi putut da funcţia de curier. Ar fi fost obligat să alerge de la o companie la alta pe câmpul de luptă, transmiţând ordine de la cartierul general al lui Howe, ducând informaţii de la şi pentru alţi doi generali, Sir Henry Clinton şi Lordul Cornwallis.

Din cauză că sosise târziu, nu ştia nimic despre ceilalţi ofiţeri sau despre dispunerea armatei. Nu cunoştea pe nimeni şi nu ştia unde se afla fiecare dintre ofiţeri. În funcţia de curier ar fi fost inutil. Găsind un moment liber în toată agitaţia cauzată de venirea trupelor, generalul Howe îl întâmpinase cu multă amabilitate şi, mai mult decât atât, îi oferise şansa de a alege: putea să se pună sub comanda căpitanului Griswold sau putea să preia comanda câtorva companii al căror locotenent se îmbolnăvise de friguri.

Profitase de şansă şi acum stătea mândru în şa, cu halebarda pusă în poală, conducând oamenii la luptă. S-a mişcat un pic, bucurându-se de sentimentul pe care i-l dădea tunica nouă roşie, din lână, coada pe care o simţea pe ceafă, legătura de gât, din piele, şi micul grumăjer, acea gardă a gâtului dintr-o bucăţică de argint, pe care o purtau ofiţerii, reminiscenţă din armura militarilor romani. Nu mai purtase uniforma de aproape două luni şi, indiferent dacă era sau nu udă de ploaie, aceasta îi dădea un sentiment de înălţătoare glorie.

În preajma lui se afla o companie de cavalerie uşoară şi auzea strigătele ofiţerului care o comanda. l-a văzut înaintând şi apoi întorcându-se

la un pâlc de copaci. Văzuseră ceva?

Nu. Un nor de păsări negre se ridică din copaci, făcând atât zgomot, încât mulţi dintre cai s-au speriat. Militarii călare au înaintat cu săbiile scoase tăind crengi, dar asta doar aşa, ca să arate de ce erau în stare. Chiar dacă se ascunsese cineva acolo, plecase deja, iar militarii din compania de cavalerie uşoară şi-au reluat locul în formaţie, încomodându-se unii pe alţii.

S-a liniştit, aşezându-se comod în şa şi lăsând din mână halebarda.

Nu se zăreau americanii şi nici nu aveau să se zărească. El văzuse şi auzise destule în perioada în care culesese informaţii, astfel încât să ştie că adevărata Armată Continentală avea să lupte în mod organizat. Îi văzuse pe membrii formaţiunilor de miliţie care făceau exerciţii în pieţele satelor, stătuse la masă cu oameni de-ai lor. Niciunul dintre ei nu era militar. Dacă îi vedeai exersând în grupuri, îţi venea să râzi. Nici măcar nu erau în stare să păstreze cadenţa, dar mulţi dintre ei erau vânători pricepuţi. Puteau împuşca gâscă sau curcanul din zbor şi îi dispreţuiau pe militarii britanici.

Nu, dacă ar fi fost americani prin preajmă, primul lucru care le-ar fi anunţat prezenţa ar fi fost acela că unii dintre britanici ar fi căzut morţi la pământ. l-a făcut un semn lui Perkins şi i-a spus să le transmită caporalilor că le ordonă să facă în aşa fel încât oamenii să fie gata de luptă cu armele încărcate şi cremenea pregătită. A văzut cum unul dintre caporali a strâns din umeri la primirea ordinului ca şi când l-ar fi considerat o insultă, dar l-a executat, şi asta l-a făcut pe William să se mai

liniştească puţin.

Şi-a amintit de călătoria pe care o făcuse recent şi s-a întrebat când şi unde l-ar putea întâlni pe căpitanul Richardson pentru a-i comunica informaţiile pe care le deţinea.

Majoritatea observaţiilor le făcuse din mers şi reţinuse cele mai multe amănunte, notând doar când era necesar. Notiţele erau codificate şi puse într-un exemplar din Noul Testament pe care i-l dăduse bunica lui. Acel exemplar se afla încă în haina lui de civil, în Staten Island. Poate că acum, când se întorsese cu bine în sânul armatei, era posibil să redacteze observaţiile sub forma unor rapoarte. Ar fi putut...

Ceva îl trezi la realitate tocmai la timp pentru a vedea scânteia şi pentru a auzi trosnetul unei muschete venind dintre copaci, de undeva din stânga.

— Staţi pe loc! a strigat, văzând că oamenii lui puneau mâna pe arme. Aşteptaţi!

Era prea departe locul de unde se trăsese şi, în afară de asta, exista o coloană de infanterie mai aproape de pădure. Infanteriştii au luat poziţie de tragere către pădure. Primul şir s-a aşezat în genunchi în poziţie de tragere şi al doilea a rămas în picioare. Militarii au tras spre pădure şi li s-a răspuns cu foc. A văzut unul sau doi oameni căzând şi pe alţii clătinându-se, dar militarii s-au menţinut în linie.

Au urmat alte rafale şi s-a răspuns cu foc, dar sporadic. A observat mişcare cu coada ochiului şi s-a întors în şa, pentru a vedea mai mulţi bărbaţi în haine vânătoreşti venind în fugă dinspre pădurice.

Soldaţii din compania aflată în faţă i-au văzut şi ei. La un strigăt al sergentului, militarii au pus baioneta la armă şi au pornit în pas alergător. Pentru William era însă cât se poate de limpede că militarii nu-i vor prinde pe acei oameni obişnuiţi să trăiască în sălbăticie.

Înfruntarea a durat toată după-amiaza, pe măsură ce armata înainta. Cei căzuţi erau ridicaţi şi duşi în spatele convoiului, dar erau doar câţiva. S-a tras asupra uneia dintre companiile lui William şi ofiţerul s-a simţit de parcă ar li fost Dumnezeu când a ordonat atacul şi oamenii lui au pornit prin pădure ca un roi de viespi, cu baioneta la armă, reuşind să ucidă un rebel, al cărui i rup l-au cărat cu ei până în câmp deschis. Caporalul a sugerat că ar fi bine să-l spânzure pe decedat, astfel încât imaginea lui să-i descurajeze pe alţi rebeli, dar William a considerat că ar fi dezonorant, şi le-a cerut oamenilor să lase cadavrul la marginea pădurii, unde ar fi putut fi găsit de rebeli.

Către seară au venit ordine de pe linia de înaintare, de la generalul Clinton. Nu aveau să se oprească şi nu aveau să-şi aşeze tabăra. Vor face doar un popas scurt şi oamenilor avea să li se împartă mâncare rece, pentru ca apoi să pornească mai departe.

Unii ofiţeri au mormăit la auzul acelor ordine, dar atât. Ei veniseră să lupte, iar marşul făcea ca nerăbdarea să crească.

Ploua încetişor, şi atacurile venite din partea rebelilor au devenit mai rare pe măsură ce lumina zilei scădea. Nu era frig şi, cu toate că hainele lui erau tot mai îmbibate cu apă, William prefera această senzaţie de răcoare celei de apăsare din

ziua precedentă. Ploaia îi tempera puţin calul, lucru foarte bun, deoarece patrupedul era nervos şi neastâmpărat, fapt care îl făcea pe William să creadă că domnul căpitan Griswold nu dăduse dovadă de cele mai bune intenţii când i-l împrumutase. Obosit din cauza marşului prelungit, murgul a renunţat să se mai sperie de crengile care se mişcau sau să se ridice în două picioare când călăreţul trăgea de hăţuri şi acum înainta resemnat, cu urechile pleoştite.

În primele ceasuri de marş nocturn, totul a mers bine. Imediat după miezul nopţii, efortul din ziua precedentă şi lipsa de somn au început să-şi spună cuvântul. Soldaţii au început să se împiedice şi au încetinit pasul, întunericul, efortul şi ideea că mai era mult până la răsăritul soarelui au început să-i apese.

William l-a chemat pe Perkins. Soldatul cu faţa rotundă a venit imediat, căscând şi clipind des. Înainta alături de William ţinându-se de frâiele calului, în vreme ce ofiţerul îi spunea ce dorea.

— Să cântăm? a spus Perkins cu oarecare îndoială. Ei bine, domnule, eu recunosc că ştiu să cânt, dar numai imnuri bisericeşti.

— Ei, nu mi-aş fi dorit să cântaţi chiar aşa ceva, a recunoscut William. Ia du-te tu şi vorbeşte cu sergentul… Millikin îl cheamă? Mi se pare că este irlandez, nu-i aşa? Spune-i să cânte absolut orice doreşte, numai să poată fi cântat cu putere şi să fie plin de viaţă. Oricum nu aveau de ce să se ascundă. Americanii ştiau exact unde se află.

— Să trăiţi, am înţeles! a spus Perkins pe un ton care trăda îndoiala, pentru ca apoi să dea drumul hăţurilor şi să dispară în noapte.

William a mai călărit câteva minute învăluit în tăcere, după care a auzit glasul puternic de irlandez adevărat al lui Patrick Millikin intonând un cântec obscen. Oamenii au început să râdă şi câţiva l-au acompaniat la refren. Încă două versuri şi au început să cânte toţi cu voioşie, inclusiv William.

Nu puteau să o ţină aşa ceasuri întregi, mărşăluind cu tot echipamentul asupra lor, dar după ce au cântat toate cântecele care le plăceau şi au simţit că nu mai aveau suflu, erau din nou treji şi optimişti.

Chiar înainte de răsărit, William a simţit mirosul specific mării şi un iz de mlaştină în ploaie. Oamenii deja uzi au început să înainteze prin bălţi şi pâraie.

Câteva minute mai târziu, o bubuitură de tun a tulburat liniştea şi păsări care îşi aveau sălaşul în mlaştină s-au înălţat către cerul care începea să se lumineze, scoţând tot felul de ţipete alarmate.

În următoarele două zile, William nu a avut habar unde se află. Îi răsunau în urechi denumiri ca Jamaica Pass, Flatbush şi Gowanus Creek, care apăreau în depeşe şi în mesajele transmise rapid întregii armate, dar puteau fi la fel de bine Jupiter sau faţa nevăzută a lunii.

În cele din urmă, a văzut detaşamente întregi din Armata Continentală, care ieşeau din mlaştină. Primele ciocniri au fost cumplite, dar companiile lui William au fost menţinute în spate, urmând să ofere sprijin celor din prima linie. Doar o singură dată s-au aflat destul de aproape pentru a putea trage asupra unui grup ofensiv de americani.

Se afla într-o permanentă stare de surescitare,

încercând să vadă şi să audă totul în acelaşi timp, cu mirosul de praf de puşcă în nări. Starea aceasta nu l-a părăsit nici măcar când şi-a simţit trupul zguduindu-se la detunătura tunului. La apusul soarelui, când focul a încetat, a luat un pesmet şi brânză, clar nici nu le-a gustat măcar şi a dormit, răpus de oboseală.

A doua zi, după-amiaza târziu, au ajuns în spatele unei case mari din piatră e are ţinea de o fermă. Fusese rechiziţionată de trupe britanice şi de nişte mercenari din Hessa şi transformată în punct ocupat de artilerie. Ţevile lunurilor ieşeau pe geamurile de la etaj, ude de ploaie.

Problema era acum praful de puşcă ud. Cartuşele erau în stare bună, dar dacă praful de puşcă pătrundea în amorsă, în câteva minute se făcea cocoloaşe şi nu mai era bun de nimic. Tocmai de aceea ordinul de tragere trebuia dat cât mai târziu. William scrâşnea din dinţi, gândindu-se când era mai bine să dea ordinul de atac.

Pe de altă parte, uneori nu era nicio îndoială asupra momentului în care trebuia să se ordone deschiderea focului. Strigând ca din gură de şarpe, un grup de americani a năvălit dintre copaci, îndreptându-se spre uşi şi ferestre. Militarii au tras cu muschetele şi au doborât câţiva dintre ei, dar unii au intrat pe geamurile sparte ale casei. Din reflex, William a prins hăţurile în mâini şi a pornit spre dreapta, înaintând atât cât era suficient pentru a vedea partea din spate a casei.

Un grup mai mare de americani se afla acolo, unii dintre ei căţărându-se pe zid, folosindu-se de

iedera care îmbrăca spatele clădirii.

— Pe acolo! a răcnit William, întorcându-şi calul şi agitând halebarda. Olson, Jeffries, în spate! încărcaţi şi trageţi de îndată ce vă aflaţi la distanţa corespunzătoare!

Oamenii din două companii de-ale sale au pornit în fugă, rupând capetele cartuşelor cu dinţii, dar înaintea lor au ajuns nişte mercenari din Hessa în tunicile lor verzi, i-au apucat pe americani de picioare şi i-au tras de pe zid, culcându-i la pământ.

A apucat bine hăţurile şi a făcut un ocol, pentru a supraveghea şi faţada. A ajuns tocmai la timp pentru a vedea un artilerist britanic ce se prăbuşea de la una dintre ferestrele deschise. Omul a căzut cu un picior sub el şi a rămas întins la pământ, strigând. Unul dintre camarazii lui William a avut îndrăzneala de a se apropia şi de a încerca să-l tragă de umeri, ca să-l ducă la adăpost. Militarul a fost împuşcat însă de cineva din casă. Omul s-a chircit şi a căzut, iar pălăria i s-a rostogolit între tufişuri.

William şi-a petrecut restul zilei la casa din piatră. Americanii au atacat în patru rânduri. De două ori au reuşit chiar să pună stăpânire asupra casei şi, pentru scurt timp, au avut chiar controlul asupra tunurilor. De fiecare dată, însă, au fost învinşi de trupele britanice şi ucişi sau siliţi să se retragă. William nu s-a apropiat la mai mult de două sute de yarzi[17] de casă. O dată a reuşit să trimită una dintre companiile sale pentru a le bloca accesul spre casă unor americani îmbrăcaţi ca indienii, care strigau frenetic. Unul dintre ei a

17 Yard = Unitate de măsură pentru lungimi, 1 yard = 0,9144 m (n.tr.)

dus la ochi o puşcă lungă şi a tras chiar asupra lui, dar nu a ţintit bine. A scos sabia şi s-a îndreptat spre el, vrând să-l ia în copitele calului, dar cineva a tras im loc şi omul a căzut, rostogolindu-se în josul unui mic deal.

William şi-a îndemnat calul vrând să vadă dacă atacatorul său era mort sau nu. Tovarăşii acestuia erau deja în colţul casei, urmăriţi de militari britanici. Calul nu voia să-l asculte, însă. Era obişnuit cu focul muschetelor, dar tocmai atunci s-a auzit o lovitură de tun şi armăsarul a ciulit urechile şi s-a ridicat pe picioarele de dinapoi.

William mai ţinea în mână sabia. Pe cealaltă mână erau înfăşurate hăţurile, ilar mişcarea neaşteptată a calului l-a dezechilibrat. Armăsarul a luat-o spre stânga, astfel încât piciorul drept al lui William a ieşit din scară. Simţind că se prăbuşeşte din şa, a avut prezenţa de spirit de a da drumul săbiei. A căzut pe un umăr şi s-a rostogolit.

l-a mulţumit lui Dumnezeu că nu i se prinsese piciorul stâng în scară şi a blestemat calul. S-a ridicat sprijinindu-se în palme şi în genunchi. Era plin de noroi şi de iarbă şi simţea că inima îi bate-n gât.

Din casă nu mai trăgea niciun tun. Probabil că americanii luptau din nou corp la corp cu servanţii tunurilor. A scuipat noroiul şi s-a retras discret, crezând că se află în bătaia puştilor de la vreuna dintre ferestrele de la etaj.

Către stânga lui l-a văzut pe americanul care încercase să-l împuşte, întins în iarba udă. Uitându-se spre clădire, s-a târât până lângă omul acela care zăcea

i u faţa-n jos, nemişcat. Dorea să-i vadă chipul. S-a ridicat în genunchi, l-a apucat pe necunoscut de umeri şi l-a întors cu faţa-n sus.

Nu exista nicio îndoială că era mort. Fusese împuşcat în cap. Avea gura şi ochii întredeschişi, iar trupul lui era greu şi părea că se zbate. Purta un fel de uniformă. William a observat că pe nasturii din lemn erau pirogravate literele PUT. Acest lucru însemna ceva, dar William era ameţit şi nu îşi putea da seama ce anume. A lăsat cu grijă în iarbă trupul neînsufleţit, s-a ridicat şi s-a dus să-şi ia sabia. Simţea ceva ciudat în genunchi.

S-a îndreptat spre locul unde se afla sabia, dar s-a întors, a îngenuncheat şi, simţind un gol în stomac, a închis cu degete reci ochii mortului care zăcea în ploaie.

Spre marea bucurie a militarilor, în noaptea aceea şi-au aşezat tabăra. S-au instalat bucătării de campanie, şi mirosul de carne friptă şi pâine proaspătă a umplut aerul umed. William abia se apucase să mănânce când a apărut

Perkins, prevestitorul răului, cu un mesaj. Ofiţerul trebuia să se prezinte imediat la cartierul general al generalului Howe. A înşfăcat un codru de pâine şi o bucată de carne de porc prăjită, apoi a plecat, mestecând.

I-a găsit pe cei trei generali şi pe ofiţerii lor de stat-major discutând despre rezultatele obţinute în acea zi. Generalii erau aşezaţi la o masă mică, încărcată de depeşe şi de hărţi făcute la repezeală. William şi-a găsit un loc printre ofiţerii de stat-major, la distanţă de generali, lângă unul dintre pereţii cortului mare.

Sir Henry susţinea ideea unui atac în Brooklin

Heights în dimineaţa ce avea să urmeze.

— I-am putea împrăştia uşor, a spus Clinton, întinzând mâna către depeşele sosite. Şi-au pierdut jumătate din oameni, dacă nu chiar mai mult, şi oricum nu au fost atât de numeroşi.

— Nu va fi uşor, l-a contrazis Lordul Cornwallis, ţuguindu-şi buzele groase. I-ai văzut luptând. Ei bine, da, i-am putea scoate de acolo, dar asta ne va costa. Dumneavoastră ce spuneţi, domnule? a adăugat, întorcându-se cu deferenţă către Howe.

Howe a făcut o grimasă în urma căreia buzele păreau că i-au dispărut, lăsând loc doar unei linii albe.

— Nu-mi pot permite o altă victorie, aşa cum a fost ultima, a tunat el. Sau dacă mi-aş putea-o permite, nu mi-aş mai dori-o.

Nu s-a mai uitat la masă, ci şi-a îndreptat privirile asupra tinerilor ofiţeri care stăteau lângă perete.

— Mi-am pierdut toţi ofiţerii de stat-major pe dealul acela blestemat din Boston, a continuat el mai calm. Pe toţi cei douăzeci şi opt de ofiţeri de stat-major. Pe toţi.

Privirile i s-au oprit asupra lui William, cel mai tânăr dintre ofiţerii de stat-major şi a dat din cap, de parcă ar fi fost de acord cu un gând al său, pentru ca apoi să se întoarcă spre Sir Henry, spunând:

— Opriţi luptele.

Sir Henry nu era încântat de ceea ce auzea, William ştia asta, şi totuşi a dat din cap aprobator.

— Să le propunem anumite condiţii?

— Nu, a replicat Howe sec. După cum am văzut, şi-au pierdut jumătate din oameni. Numai un

nebun ar lupta fără cauză. Ei… dumneata, domnule, ai vreo observaţie de făcut? Deodată William şi-a dat seama că lui îi pusese Howe această întrebare. Ochii rotunzi ai generalului păreau să i se înfigă în piept precum alicele.

— Eu… a început William, pentru ca apoi să se adune, să ia poziţie de drepţi şi să continue: Să trăiţi! Generalul Putnam are comanda. Oamenii săi sunt la râu. Dumnealui nu este nebun, a continuat el cu precauţie, dar are reputaţia unui om încăpăţânat.

Howe a rămas puţin pe gânduri, îngustându-şi privirea.

— Un om încăpăţânat, a spus în cele din urmă. Da, şi eu sunt de părere ca este un om încăpăţânat.

— El a fost unul dintre cei care aveau comanda în lupta de la Breed’s Hill, nu-i aşa? a obiectat Lordul Cornwallis. Americanii s-au grăbit să o rupă la fugă *de-acolo.*

— Da, dar… William s-a oprit şi a amuţit, pentru că trei generali îl fixau cu privirea.

Howe i-a făcut nerăbdător un semn prin care îi cerea să continue.

— Cu tot respectul, *mylord,* a spus tânărul ofiţer, bucurându-se că nu îi tremura glasul. Eu… eu am auzit că americanii s-au retras la Boston abia după e e au terminat absolut toată muniţia. Cred că situaţia nu este aceeaşi şi acum. În ceea ce-l priveşte pe generalul Putnam… nu a avut pe nimeni în spate la Breed’s Hill.

— Şi dumneata crezi că acum are.

Aceasta nu a fost o întrebare.

— Da, domnule, a răspuns William, încercând să

nu se uite la teancul de depeşe de pe masa lordului. Sunt sigur. Cred că aproape toată Armata Continentală se află pe insulă, domnule.

S-a străduit ca fraza rostită de el să nu pară o întrebare. Asta auzise de la un maior cu o zi în urmă, dar se putea să nu fie adevărat şi a continuat:

— Dacă Putnam are comanda aici…

— De unde ştii dumneata că este vorba despre Putnam, domnule locotenent? l-a întrerupt Clinton, privindu-l cu ochi mici.

— M-am întors dintr-o misiune de cercetare şi am trecut prin Connecticut.

Când mă aflam acolo, am auzit de la mai mulţi oameni că se alcătuiau unităţi de voluntari şi rezervişti, care urmau să-i însoţească pe militarii generalului Putnam, ale cărui forţe urmau să se alăture celor de care dispunea generalul Washington la New York. Am văzut la tunica unui rebel mort astăzi lângă râu un nasture pe care era pirogravat PUT. Aşa îi spun generalului Putnam, domnule, „Bătrânul Put”.

Generalul Howe a vorbit, înainte ca Henry Clinton sau Cornwallis să poată rosti un cuvânt.

— Un om încăpăţânat, a repetat el. Ei bine, poate chiar este. Doar dacă… încetaţi lupta. Se află pe o poziţie pe care nu se poate menţine. Trebuie să ştie acest lucru. Daţi-i şansa de a se mai gândi… de a se consulta cu Washington, dacă doreşte. Washington este, poate, un comandant cu mai multă judecată, şi dacă am putea face în aşa fel încât să se predea întreaga Armată Continentală, fără a mai fi nevoie de vărsare de sânge… Cred că merită să riscăm, domnilor. Dar

nu vom formula condiţii.

Aceasta însemna că, dacă americanii erau rezonabili, avea să se ajungă la o capitulare necondiţionată. Şi dacă nu erau? William auzise tot felul de poveşti legate de bătălia de la Breed's Hill. Erau spuse de americani şi de aceea presupunea că erau puţin exagerate. Se spunea, însă, că rebelii scoseseră cuiele pe care le folosiseră la ridicarea fortificaţiilor şi ţintele pe care le aveau la tălpi şi trăseseră cu ele, când li se terminase muniţia. S-au retras numai când s-au văzut nevoiţi să arunce cu pietre în inamici.

— Dar dacă Putnam aşteaptă întăriri din partea lui Washington, se va mulţumi să stea şi să aştepte, a spus Clinton încruntându-se. Dacă-i aşa, vom avea de înfruntat mai mulţi inamici. Nu ar fi mai bine să…

— Nu asta a vrut să spună, l-a întrerupt Howe. Nu-i aşa, Ellesmere? Nu-i aşa că nu la asta te-ai referit când ai spus că la Breed's Hill nu a avut pe nimeni în spate?

— Nu domnule, a replicat William respectuos. Voiam să spun că are ceva de apărat. Că are pe cineva de apărat, care se află în spatele lui. Nu cred că aşteaptă ca restul armatei să vină în ajutorul lui. Eu cred că el acoperă retragerea restului armatei.

Auzind această afirmaţie, Lordul Cornwallis a ridicat din sprâncene. Clinton s-a uitat urât la William, care şi-a adus aminte prea târziu că acesta comandase forţele britanice în bătălia de la Breed's Hill şi obţinuse o victorie, dar cu preţul unor mari sacrificii, şi de aceea nu îi făcea plăcere să pomenească numele lui Israel Putnam.

— De ce avem nevoie de sfatul unui flăcăiandru care are caş la… ai fost vreodată în focul luptei, domnule? l-a întrebat Clinton pe William.

Tânărul ofiţer a roşit până în vârful urechilor, răspunzând:

— Aş lupta chiar acum, domnule, dacă nu aş fi reţinut aici.

Lordul Cornwallis a început să râdă, iar Howe a zâmbit discret, spunând sec:

Vom avea grijă să simţi din plin ce înseamnă lupta, dar nu astăzi. Căpitane Ramsay!

Respectivul căpitan era un ofiţer cu vechime în statul-major, un bărbat mic de statură, foarte lat în umeri, care a făcut un pas înainte, salutând.

Ia-l pe Ellesmere şi cere-i să-ţi comunice exact… de ce informaţii dispune. Dumneata îmi vei comunica tot ce ţi se pare a fi deosebit şi interesant.

Spunând acestea, Howe s-a întors către cei doi generali, ordonând: Puneţi capăt ostilităţilor până la noi ordine.

William nu a mai asistat la discuţiile generalilor, deoarece a plecat împreuna cu Ramsey.

Se întreba dacă nu cumva vorbise prea mult. Generalul Howe îi pusese o întrebare directă şi evident că trebuia să răspundă, să spună ce informaţii deţinea, punând într-un fel la îndoială experienţa atâtor ofiţeri încercaţi.

I-a împărtăşit îndoielile sale căpitanului Ramsay, care era un om tăcut, dar prietenos.

Nu puteai face altceva decât să vorbeşti, l-a asigurat căpitanul. Cu toate astea…

William a ocolit o grămadă de excremente de măgar pentru a putea ţine pasul cu Ramsay şi a

întrebat:

— Cu toate astea?

Căpitanul nu a răspuns imediat, conducându-l pe William printre corturi şi făcând din când în când cu mâna oamenilor strânşi în jurul câte unui foc, care-l strigau.

În cele din urmă, au ajuns la cortul lui Ramsey, şi căpitanul a ridicat clapeta care permitea intrarea în cort, făcându-i un semn lui William să o ia înainte.

— Ai auzit de o doamnă pe nume Casandra? l-a întrebat Ramsay în cele din urmă. Cred că era grecoaică. Nu era foarte iubită.

Oamenii au dormit neîntorşi după efortul pe care îl făcuseră pe parcursul zilei. Neîntors a dormit şi William.

— Ceai, domnule?

A clipit dezorientat. Încă mai visa că se plimbă în grădina zoologică privată a ducelui de Devonshire, împreună cu un urangutan. Dar când a deschis bine ochii, nu a văzut faţa unui urangutan, ci pe aceea a soldatului Perkins.

— Ce? a întrebat el prosteşte. Perkins părea că înoată într-o ceaţă. Aceasta nu s-a risipit nici după ce William a mai clipit, iar când s-a ridicat pentru a lua cana aburindă, a descoperit şi cauza acestui fenomen. Totul era învăluit într-o ceaţă densă.

Toate sunetele erau estompate, în timp ce zgomotele normale dintr-o tabără care se trezea la viaţă se distingeau bine, deşi păreau şi ele îndepărtate. Când a scos capul din cort, nu a fost surprins că pământul era alb de atâta ceaţă venită dinspre mlaştini.

Nu conta prea mult, armata nu pleca nicăieri. O

depeşă venită de la cartierul general al lui Howe dăduse caracter oficial încetării ostilităţilor. Nu le mai rămânea altceva de făcut decât să aştepte ca americanii să se predea.

Militarii se întindeau, căscau şi îşi căutau un mijloc pentru a-şi omorî timpul. William era prins în febra unui joc de noroc în compania caporalilor Yarnell şi Jeffries când Perkins a venit iar, spunând cu răsuflarea tăiată:

— Aveţi complimente din partea colonelului Spencer, domnule, şi trebuie să vă prezentaţi la generalul Clinton.

— Aşa? Pentru ce? a întrebat William.

Perkins a rămas descumpănit. Nu se gândise să-l întrebe pe curier de ce era chemat William la general.

— Păi… cred că vrea să veniţi la dânsul, a spus soldatul servil.

— Mulţumesc foarte mult, soldat Perkins, a replicat William sarcastic, iar acesta a răsuflat uşurat şi s-a făcut nevăzut fără ca nimeni să-i fi cerut să plece.

— Perkins! a strigat William şi soldatul s-a întors, privindu-l mirat, încotro?

— Cum? Adică vreau să spun, ce aţi ordonat, domnule?

— Încotro trebuie s-o iau ca să ajung la cartierul general al lui Clinton? a întrebat William, străduindu-se să fie răbdător.

— Oh! Husarul[18]… a venit dinspre…

Spunând acestea, Perkins şi-a încruntat sprâncenele şi s-a rotit încet, de parcă ar fi fost o sfârlează, pentru ca în final să se hotărască şi să

18 Militar de cavalerie (n.tr.)

exclame:

A venit de-acolo. Am văzut deluşorul acela în spatele lui.

Ceaţa era încă destul de aproape de sol, dar crestele dealurilor şi copacii înalții se vedeau când şi când, iar lui William nu i-a fost greu să depisteze micul deal indicat de Perkins, mai ales că avea o formă oarecum ciudată.

Mulţumesc, Perkins, eşti liber, s-a grăbit să spună Willliam, înainte ca soldatul să dispară din proprie iniţiativă.

A aşteptat ca Perkins să se piardă în ceaţă şi în mulţimea de oameni, apoi a scuturat din cap şi s-a dus să-i predea comanda caporalului Evans.

Calului nu-i plăcea ceaţa. Nici lui William mi-i plăcea. Îi dădea senzaţia că-i suflă cineva în ceafă.

Era un val de ceaţă venit dinspre mare. Era greu, umed, rece şi nu era catifelat, se îngroşa şi se subţia şi părea că se mişcă. Vedea la numai câţiva metri înaintea lui şi abia putea distinge forma micului deal pe care i-l arătase Perkins. Vârful dealului tot apărea şi dispărea, de parcă ar fi fost supus unei misterioase vrăji dintr-un basm.

Ne întreba ce ar fi putut dori Sir Henry de la el. Oare numai el fusese chemat la general sau fuseseră convocaţi mai mulţi ofiţeri, pentru a li se comunica o schimbare de strategie?

Poate că oamenii lui Putnam s-au predat. În orice caz, asta s-ar fi cuvenit să facă. În condiţiile date, nu aveau nicio şansă de a obţine victoria şi acest lucru trebuia să le fie cât se poate de clar.

Se gândea că poate Putnam trebuia să se consulte cu Washington. În timpul luptelor de la casa de piatră, văzuse nişte călăreţi pe coama

unui deal îndepărtat. Aveau cu ei un steag pe care el nu-l cunoştea şi cineva întinsese nuna spre ei spunând:

Uitaţi, acela e Washington. Mare păcat că n-avem instalat aici un tun de două'şpatru, că i-ar fi mers fulgii.

Apoi omul care rostise acele cuvinte începuse să râdă.

Unii spuneau că americanii se vor preda, dar el avea o senzaţie neplăcută care nu era legată în niciun fel de ceaţă. În călătoria sa de o lună, avusese ocazia să audă ce spun mulţi americani. Cei mai numeroşi erau neliniştiţi pentru că nu-şi doreau un conflict cu Anglia şi mai ales nu-şi doreau un conflict armat. De aici se puteau trage foarte uşor anumite concluzii. Aceia care *erau* decişi să facă revoluţie… erau decişi în adevăratul sens al cuvântului.

Poate că Ramsay le spusese unele dintre aceste lucruri generalilor. El nu păruse deloc impresionat de niciuna dintre informaţiile lui William, dar poate…

Calul s-a împiedicat, William s-a clătinat în şa şi a tras din greşeală de hăţuri. Supărat, calul a întors capul şi l-a apucat cu dinţii lui mari de cizmă.

— Netrebnicule! a exclamat William, lovind calul peste bot cu capetele hăţurilor şi a tras de ele, forţându-l să întoarcă spre el capul. Calul s-a întors într-adevăr, cu buza răsfrântă şi dând ochii peste cap.

Arătând că el era stăpânul, William a slăbit încet hăţurile. Calul a fornăit şi şi-a scuturat cu putere coama, dar după aceea s-a potolit.

Se părea că înainta de ceva vreme, doar că pe timp de ceaţă nu poţi să ai măsura distanţei străbătute şi nici a trecerii timpului. A ridicat ochii spre micul deal care era ţinta lui, dar a descoperit că acesta dispăruse din nou. Ofiţerul s-a gândit că o să apară din nou.

Dar nu a mai apărut.

Ceaţa continua să se mişte în jurul lui şi auzea cum picură umezeala din copacii care păreau să iasă pe neaşteptate din pâclă, pentru a dispărea din nou.

Şi-a dat seama că, de o vreme, nu mai auzise niciunul dintre sunetele taberei.

Şi ar fi trebuit să le audă.

Dacă se apropia într-adevăr de cartierul general al lui Clinton, nu numai că ar fi trebuit să audă zgomotele taberei, dar ar fi trebuit să întâlnească militari, cai, focuri de tabără, căruţe, corturi…

În apropiere nu se auzea niciun zgomot, cu excepţia celui făcut de apă. Trecuse de tabără.

— Blestemat să fii, Perkins, spuse el încet.

A scos arma şi a verificat cremenea pistolului, adulmecând praful de puşcă; mirosea diferit dacă era umed. „Totul e în regulă”, şi-a spus el. Avea un miros tare, înţepător. Nu mirosea a ou stricat, a sulf, aşa cum se întâmpla când era ud.

A rămas cu pistolul în mână, deşi nu observase nimic ameninţător. Ceaţa era atât de deasă, încât nu vedea decât la câţiva metri înaintea lui. Putea să apară cineva din ceaţă şi atunci ar fi nevoit să decidă într-o clipă dacă trage sau nu.

Era linişte. Artileriştii lor nu trăgeau, nu se mai auzeau focuri de muschetă, cum fuseseră cu o zi înainte. Inamicul se retrăgea. Nu era nicio

îndoială.

Dacă întâlnea însă un militar al Armatei Continentale care se rătăcise în ceaţă la fel ca el, se cuvenea să tragă? La gândul acesta, simţi cum îi transpiră palmele, dar se gândi că, dacă s-ar fi găsit într-o asemenea situaţie, ar fi trebuit să tragă. Militarul din Armata Continentală nu ar fi ezitat să îl împuşte *pe el,* de îndată ce i-ar fi văzut uniforma roşie.

Într-un fel, se temea mai mult de situaţia umilitoare de a fi împuşcat de unul dintre ai săi decât de moarte în sine, dar nici perspectiva morţii nu îi surâdea.

Afurisita de ceaţă devenise mai densă şi el căuta în zadar soarele, pentru a-şi putea da seama în ce direcţie se îndreaptă. Cerul era invizibil.

Şi-a înfrânt panica ce îi dădea fiori pe şira spinării. Ei da, erau 34 000 de militari britanici pe blestemata aia de insulă şi, în acest moment, trebuia să fie la o distanţă de o bătaie de pistol de ei. *Poţi să fii şi la o distanţă de o bătaie de pistol faţă de un american,* a ţinut el să-şi amintească trecând hotărât printre nişte zade.

A auzit foşnet şi trosnet de crengi în apropiere. Pădurea era ocupată, fără nu i o îndoială, dar de către cine?

Militarii britanici nu se deplasează pe o astfel de ceaţă, asta-i sigur. Blestemat fie Perkins! Dacă atunci ar fi auzit vreo mişcare ce ar fi putut fi făcută de un grup de bărbaţi, s-ar fi oprit locului şi s-ar fi ascuns. Altfel… tot ce putea spera era să dea peste un grup de militari sau să audă zgomote, care nu puteau fi făcute decât de militari, cum ar fi fost de pildă un glas care dădea

ordine…

A înaintat încet o vreme şi, în cele din urmă, a renunţat să mai ţină pistolul în mână, având senzaţia că greutatea armei mai mult îl îngrijora. Doamne, de câtă vreme pornise la drum? De o oră? De două ore? Ar fi trebuit să se întoarcă? Dar nici măcar nu avea habar ce însemna de fapt „să se întoarcă”.

Era posibil să se fi învârtit în cerc. Locurile arătau la fel peste tot, un amestec ceţos şi cenuşiu de copaci, pietre şi ierburi. Ieri fusese cuprins de o dorinţă arzătoare de a lupta, era gata oricând să pornească la atac. Astăzi entuziasmul lui pentru luptă scăzuse substanţial.

Cineva a apărut deodată înaintea lui, şi calul a dat înapoi atât de repede, încât William a putut doar ghici că persoana cu pricina era un bărbat. Oricum, nu purta uniforma armatei britanice şi William ar fi scos pistolul, dacă nu ar fi avut nevoie de ambele mâini pentru a putea controla calul.

Animalul devenise isteric, sărea şi se învârtea în cerc, zgâlţâindu-l pe William la fiecare salt. Totul se învârtea în jurul lui, într-un amestec de cenuşiu şi verde şi, pe jumătate conştient cum era, a auzit strigăte care nu puteau exprima decât batjocura sau încurajarea.

După o bucată de vreme care a părut un secol, William a reuşit să facă patrupedul să se oprească locului, gâfâind şi pufnind, scuturând din cap, arătându-şi albul ochilor şi lucind de transpiraţie.

— Fir-ai tu să fii! Hrană pentru pisici ce eşti! a spus William, întorcându-i calului capul. Răsuflarea armăsarului răzbătea fierbinte prin

zăbală, iar curelele cu care era prinsă erau umede.

— Nu-i chiar un cal cuminte, a spus un glas şi o mână a vrut să apuce hăţurile. Cu toate astea, pare un animal sănătos.

William a reuşit să-l vadă pe omul care vorbise. Purta straie de vânător, stătea drept şi era brunet.

Cineva l-a apucat de talie şi l-a tras jos de pe cal.

A căzut pe spate, a simţit cum i se taie răsuflarea, dar a pus mâna pe pistol. Cineva i-a pus un genunchi în piept şi o mână mare i-a luat pistolul. Un bărbat cu faţa acoperită de barbă a rânjit la el spunând:

— Nu prea eşti sociabil, deşi despre voi, britanicii, se spune că aţi fi civilizaţi cu toţii.

— Dacă l-ai lăsa să se ridice în picioare şi să te atace, îmi închipui că te-ar civiliza el, n-ai nicio grijă, Harry.

Aceste cuvinte fuseseră rostite de un bărbat mic de statură, cu o voce caldă, de om educat, o voce care semăna cu aceea a unui învăţător.

Acesta se uită la omul care îi pusese lui William genunchiul în piept şi îi spuse:

— Cred că totuşi ai putea să-l laşi să respire.

Omul a slăbit apăsarea genunchiului în piept şi a reuşit să respire. A dat însă tot aerul afară în momentul în care bărbatul care îl imobilizase l-a lovit în stomac. Nişte mâini au început imediat să-i scotocească prin buzunare, grumăjerul i-a fost tras brusc de la locul său şi i-a zgâriat nasul. Cineva i-a scos centura şi a fluierat de plăcere.

— Foarte frumos, a spus bărbatul care vorbise ultimul, privindu-l pe William cum zăcea întins la pământ şi încerca să tragă aer în piept, căscând

gura ca un peşte pe uscat. Vă mulţumim, domnule, vă rămânem îndatoraţi. E în regulă, Allan? l-a întrebat apoi pe cel care pusese mâna pe calul lui William.

Da, al meu e, ce mai! a spus Allan cu un accent scoţian. Haideţi ș-o ștergem!

Oamenii aceia s-au îndepărtat şi, o clipă, William a crezut că plecaseră.

Apoi o mână puternică l-a apucat de umăr şi l-a întors. William s-a ridicat în genunchi şi aceeaşi mână l-a apucat de coadă şi a tras înapoi, expunându-i astfel gâtul. A văzut lama unui cuţit şi n-a avut timp nici de rugăciuni, nici de blesteme.

Lama cuţitului şi-a făcut datoria şi a simţit o durere la ceafă, care l-a făcut să-i dea lacrimile. Omul a mormăit nemulţumit şi a mai tăiat de două ori.

În cele din urmă, a ridicat în mâna lui mare coada lui William şi a rânjit, zicând:

Amintire.

Apoi s-a întors pe călcâie şi şi-a urmat în fugă prietenii.

Nechezatul calului s-a auzit prin ceaţă şi parcă era o bătaie de joc la adresa lui William.

Și-ar fi dorit foarte mult să-l fi ucis cel puţin pe unul dintre ei. Le căzuse în plasă întocmai ca un copil, îl jumuliseră ca pe o gâscă şi îl lăsaseră întins la pământ de parcă ar fi fost un gunoi. Era atât de furios încât a lovit cu pumnul trunchiul unui copac. Durerea intensă i-a tăiat respiraţia, dar era la lei de furios.

Şi-a vârât mâna lovită între picioare, scrâşnind din dinţi, până ce durerea a trecut. Şocul se amesteca cu furia. Se simţea mai dezorientat ca

niciodată, capul i se învârtea. Simţind o apăsare în piept, şi-a dus mâna zdravănă la ceafă. A simţit că din coada lui rămăsese doar un smoc de păr şi furia l-a năpădit din nou. A lovit copacul cu toată puterea.

S-a rotit, a înjurat, a căzut pe o piatră şi şi-a sprijinit capul pe genunchi, respirând sacadat.

Încet, încet a început să respire normal şi să gândească raţional.

Aşa era. Era rătăcit undeva în Long Island, nu avea cal, hrană, arme şi nici păr. Şi-a îndreptat spatele, a strâns pumnii şi şi-a stăpânit cu oarecare greutate furia. Dacă mai dădea ochii cu Harry, Allan sau cu bărbatul acela mic de statură şi cu vocea aceea de om educat… ei bine, avea vreme să se gândească ce le va face.

Deocamdată era important să găsească militari. A avut impulsul de a dezerta pe loc, de a lua un vas care să-l ducă în Franţa şi de a nu se mai întoarce niciodată, lăsându-le celor din armată impresia că fusese ucis. Nu putea face asta din mai multe motive. Nu în ultimul rând, era vorba de tatăl său care, probabil, ar fi preferat să creadă că *era* mort decât să ştie că fugise ca un laş.

Asta era situaţia. S-a ridicat resemnat în picioare, încercând să pară mulţumit că bandiţii îi lăsaseră tunica. Ici, colo, ceaţa umedă se ridica, dar continua să fie foarte aproape de sol. Asta nu îl interesa, pentru că el îşi simţea sângele fierbând.

S-a uitat în jur la umbrele stâncilor şi ale copacilor. Arătau întocmai ca toate stâncile şi ca toţi copacii pe care îi văzuse în acea zi blestemată.

— Aşa, spuse cu voce tare, ridicând un deget în

aer şi întorcându-se când într-o parte, când într-alta şi fredonând:

— Un', doi, trei, patru, cin', şase, şapte, opt, chiar tu ai să ieşi din joc… la naiba!

Şchiopătând puţin, a pornit la drum. Nu ştia încotro se duce, dar simţea că, dacă nu se mişcă, o să explodeze.

S-a mai liniştit, imaginându-şi că îi dădea pumni în nas omului gras care răspundea la numele de Harry, înainte de a-i zdrobi capul de-o stâncă, pentru ca apoi să-i ia cuţitul şi să-l ucidă pe netrebnicul acela mic de statură… scoţându-i plămânii… era un procedeu aplicat de vechii germani, care se numea „vulturul însângerat". Îi despicau unui om spatele astfel încât să i se vadă plămânii care se mişcau precum nişte aripi, până când murea…

A început să se calmeze treptat, pentru că nu putea deveni atât de furios pe cât îşi închipuise.

Piciorul nu-l mai durea atât de rău, îşi julise mâna, dar nu grav, astfel încât planurile sale imaginare de răzbunare i se păreau absurde. Se întreba dacă asta era furia luptei. Nu îţi doreai să împuşti şi să înjunghii pentru că asta era datoria ta, ci îţi şi *plăceai* îţi doreai să faci acele lucruri la fel cum îţi doreai o femeie? Te simţeai prost după aceea?

Se gândise din când în când la momentul în care avea să ucidă duşmani în luptă. Se străduise să-şi amintească de momentul în care se hotărâse să între în armată şi şi-a dat seama că faptele sale vor implica şi un anume regret.

Tatăl său îi povestise plin de îndrăzneală şi fără a face efortul de a se autojustifica despre

împrejurările în care ucisese pentru prima dată un om. Nu într-o bătălie, ci imediat după aceea. Era vorba despre executarea unui şi oi ian care fusese rănit şi lăsat pe câmpul de luptă de la Culloden.

Am executat ordinele, a spus tatăl său. Nu trebuia să cruţăm pe nimeni. Acestea erau ordinele scrise, primite de la Cumberland. Până atunci, tatăl său se uitase la rafturile de cărţi, dar când îi făcuse această ultimă precizare, l-a privit, spunând:

Ordinele. Urmezi ordinele, bineînţeles, pentru că asta eşti obligat să faci. Se va întâmpla şi să nu primeşti ordine sau să te găseşti într-o situaţie care se schimbă brusc. Şi se va întâmpla, ei da, *se va întâmpla,* William, când onoarea ta îţi va spune că nu poţi executa un ordin. Într-o asemenea situaţie este necesar să urmezi propria judecată şi să fii pregătit să trăieşti suportând consecinţele faptelor tale.

William dăduse solemn din cap. Adusese actele de numire prin brevet, pentru ca tatăl său să le vadă. Se cerea semnătura Lordului John, deoarece el era ocrotitorul său legal. El a privit momentul semnării actelor ca pe o formalitate, neaşteptându-se la o mărturisire sau la o ceremonie, dacă asta ar fi trebuit să fie.

Nu ar fi trebuit s-o fac, a spus tatăl său repede. Nu ar fi trebuit să-l împuşc.

— Dar… ordinele…

— Nu se refereau la mine direct. Eu nu primisem încă actele de numire. Plecasem la luptă împreună cu fratele meu, dar nu eram încă militar. Nu mă aflam încă sub autoritatea armatei. Aş fi putut refuza.

— Dacă nu l-ai fi împuşcat dumneata, nu ar fi făcut-o altcineva? a întrebat William, realist.

Tatăl său a zâmbit, dar nu pentru că replica l-ar fi înveselit.

— Ba da, ar fi făcut-o, dar nu despre asta este vorba. Este adevărat că atunci nu m-am gândit că aş fi avut de ales. Despre asta *este* vorba; întotdeauna ai de ales, William. Te rog să nu uiţi asta.

Fără a aştepta un răspuns, s-a aplecat, a luat o pană din cana chinezească alb-albastră de pe biroul său şi a desfăcut capacul călimării din cristal.

— Eşti sigur? l-a întrebat tatăl său privindu-l cu seriozitate, iar când William a dat din cap în semn că da, era sigur, lordul a semnat, cu o înfloritură. După aceea a ridicat privirea, zâmbind.

— Sunt mândru de tine, William, a spus el încet. Întotdeauna voi fi mândru de tine.

William a oftat. Nu se îndoia că tatăl său îl va iubi mereu, dar în ceea ce priveşte faptul că ar reuşi să-l facă să se simtă mândru de el… în această expediţie părea că nu se va acoperi de glorie. Se putea considera norocos dacă se întorcea la soldaţii săi, înainte să observe cineva de cât timp lipseşte şi să dea alarma. Dumnezeule, câtă lipsă de demnitate dovedea faptul că primul lucru notabil pe care-l făcuse era că se pierduse şi fusese jefuit!

Tot era mai bine decât dacă primul lucru notabil ar fi fost acela că el a fost ucis de bandiţi.

A continuat să-şi croiască drum prin pădurea acoperită de perdeaua de ceaţă. Terenul nu era rău, dar existau şi locuri în care stropii de ploaie

se adunaseră în băltoace. O dată a auzit pocnetul unei muschete şi a pornit repede în direcţia din care venea zgomotul. Dar s-a făcut linişte înainte ca William să poată ajunge acolo.

A continuat să meargă întrebându-se cinic cât i-ar trebui să traverseze pe jos blestemata aia de insulă şi cât mai avea până izbutea s-o traverseze. Terenul devenise înclinat. Urca în pantă şi transpiraţia i se scurgea pe faţă. Şi-a dat seama că, pe măsură ce urca, ceaţa se subţia. În cele din urmă, a ajuns pe un promontoriu stâncos şi a privit peisajul de la înălţime. Totul era învăluit într-o ceaţă cenuşie. Priveliştea i-a provocat ameţeli şi a fost foarte mulţumit că s-a putut odihni pe o piatră, înainte de a-şi continua drumul.

A auzit de două ori voci şi zgomote făcute de cai, dar păreau ciudate. Glasurile nu aveau acea ritmicitate specifică militarilor. De aceea s-a întors şi a pornit în direcţia opusă celei din care auzise zgomotele cu pricina.

Şi-a dat seama că terenul s-a schimbat brusc, devenind un fel de lăstăriş, în care copăcei plăpânzi răsăreau din pământul colorat. Apoi a auzit apa, valurile lovindu-se de ţărm. „Oceanul!” a gândit el. „Mulţumesc lui Dumnezeu!”, a spus şi a pornit repede în direcţia aceea.

Ambarcaţiuni. Scrâşnetul cocilor, căci erau mai multe, pe pietriş, zgomotul furcheţilor. Şi voci care vorbeau în şoaptă, dar agitat. La naiba! S-a ascuns repede în spatele trunchiului unui pin mic, sperând să se mai subţieze ceaţa.

A auzit deodată ceva şi s-a mişcat într-o parte, ducând mâna la pistol. Apoi şi-a adus aminte că nu mai avea pistol şi şi-a dat seama că duşmanul său

era un bâtlan mare şi albastru, care îl privea cu ochii lui galbeni înainte de a porni în zbor, scoţând nişte sunete prin care părea că protestează fiindcă a fost deranjat. Din tufişuri, de la nici zece paşi de el, s-a auzit un strigăt, a răsunat bubuitura unei muschete şi bâtlanul a explodat într-o ploaie de pene, chiar deasupra capului său. A simţit picăturile din sângele păsării, mai calde decât sudoarea rece ce-i inundase faţa, şi s-a aşezat brusc, pentru că vedea negru înaintea ochilor.

Nici măcar nu îndrăznea să se mişte, darămite să mai şi strige. Din tufişuri s-au auzit şoapte, dar prea încet ca să poată înţelege cuvintele. Totuşi, după câteva clipe, a auzit un foşnet care se repeta şi părea să se îndepărteze din ce în ce mai mult. Făcând cât mai puţin zgomot s-a depărtat, înaintând în patru labe, până ce a crezut că e în siguranţă şi se poate ridica în picioare.

I se părea că tot mai aude voci. S-a apropiat cu băgare de seamă de locul de unde le auzise. Inima îi bătea cu putere. A simţit miros de tutun şi a înmărmurit.

Nimic nu se mişca în preajma lui şi totuşi continua să mai audă voci, dar persoanele care vorbeau se aflau la o distanţă destul de mare. A adulmecat cu băgare de seamă, dar nu a mai simţit mirosul de tutun. Poate că i se năzărea. A înaintat în direcţia din care se auzeau vocile.

Acum îi auzea foarte bine pe cei care vorbeau. Erau vorbe spuse încet, dar cu hotărâre, zgomote de furcheţi şi plescăituri de picioare care loveau apa. Zgomotele şi glasurile bărbaţilor se amestecau aproape perfect cu foşnetul valurilor şi cel al ierbii. S-a mai uitat o dată cu disperare către

cer, dar soarele rămânea invizibil. *Trebuia* să fie pe partea vestică a insulei. Era sigur de lucrul acesta. Aproape sigur. Şi dacă se afla într-adevăr acolo…

Dacă se afla într-adevăr acolo, auzea glasurile unor soldaţi americani care părăseau insula, pentru a ajunge în Manhattan.

Nu mai cârmi!

Şoapta a coincis cu bubuitura unui tun. Suflul creat l-a lovit exact în i midii, făcându-l să înlemnească. A fost împins înainte cu o forţă care *I* a dezorientat. A scos un sunet gutural şi şi-a arcuit spatele, dar înainte de a putea scoate un geamăt, cineva cu nişte palme pline de negi l-a apucat le încheieturile mâinilor.

— Nu-i nevoie, a spus o voce groasă, spartă, exprimând nemulţumirea. Dă-te la o parte şi o să-l împuşc.

— Ba n-ai s-o faci, a spus un alt glas la fel de gros, dar care avea în sine mai puţină nemulţumire. E tânăr şi mai e şi frumos pă deasupra.

Una dintre palmele pline de negi l-a lovit peste faţă şi el a înţepenit. Nu ştia cine anume, dar o persoană îi legase mâinile fedeleş.

— Ei, şi dacă aveai dă gând să-l împuşti, ai fi făcut-o deja, surioară! a spus glasul care se auzise şi înainte. Ia-ntoarce-te, băiete.

William s-a întors încet, descoperind că fusese capturat de două bătrânele mignone. Una dintre ele, cea cu armă, fuma pipă. De aceea simţise miros de tutun.

Observând uimirea şi dezgustul de pe chipul lui William, bătrâna cu pipa a deschis pe jumătate

gura ştirbă, ţinând între dinţii putrezi şi galbeni muştiucul şi a spus:

— Dă frumos e frumos, n-am ce zice.

După aceea l-a măsurat din cap până-n picioare, continuând:

— Nu merită să irosim un glonţ pă el.

— Doamnă! a început William, încercând să se adune şi să fie cât mai curtenitor. Cred că mă luaţi drept altcineva. Eu sunt un militar aflat în slujba regelui şi…

— Nu mi-aş fi dat nicicând seama c-aşa stau lucrurile, a zis bătrâna cu pipă, rânjind, dar continuând să ţină bine muştiucul între dinţi. Şi io care ziceam că oi fi vreun golan!

— Taci, surioară! i-a tăiat vorba cealaltă bătrână. N-avem să-ţi facem niciun rău, cât stai pe loc şi-ţi ţii gura.

Apoi l-a privit cu atenţie, zicând nu fără părere de rău:

— Ai fost la lupte, aşa-i?

Fără să aştepte vreun răspuns, bătrâna l-a împins pe o piatră acoperită cu scoici şi alge, de unde William a tras concluzia că se afla foarte aproape de malul oceanului.

Nu a vorbit şi asta nu de teamă, ci pentru că nu era nimic de spus.

A stat acolo ascultând zgomotele celor care fugeau de pe insulă. Nu-şi putea da seama despre câţi oameni era vorba, pentru că nu ştia de câtă vreme se retrăgeau.

Nu auzea nimic important, doar schimburile de replici ale bărbaţilor care-şi vorbeau unul altuia cu răsuflarea tăiată, sunetele celor nevoiţi să aştepte şi nu mai aveau răbdare, şi câte un râs înăbuşit,

dovadă a nervozităţii.

Ceaţa se ridica de pe apă. Acum îi putea vedea. Erau la mai puţin de o sută de yarzi, o mică flotă de bărci, luntri, ici şi colo câte o barcă plină de peşte, care se mişcau încoace şi-ncolo pe luciul nemişcat al apei. La mal se aflau oameni cu mâinile pe arme, uitându-se din când în când peste umăr, pentru a vedea dacă nu cumva erau urmăriţi.

„Nici nu ştiu ce-i aşteaptă", a gândit William cu amărăciune.

La un moment dat, nu-i mai păsa de viitorul său. ÎI măcina atât de mult faptul că suporta umilinţa de a asista neputincios la retragerea întregii armate americane, că va trebui să se întoarcă la generalul Howe pentru a-i raporta ce văzuse, încât nu îl interesa dacă cele două bătrâne aveau să-l fiarbă şi să-l mănânce.

Era atât de atent la ce se întâmpla pe malul apei, încât nu-şi dădea seama că, dacă el îi vedea pe americani, ei îl vedeau la rândul lor. Membrii Armatei Continentale şi ai unităţilor de miliţie erau atât de preocupaţi de retragerea lor încât niciunul dintre ei *nu l-a observat,* până când un bărbat a întors capul, de parcă ar fi căutat ceva pe mal.

Omul a rămas înmărmurit, i-a privit pe tovarăşii săi şi apoi s-a apropiat, rămânând cu ochii ţintă la William.

— Ce-i asta, mamă? a întrebat el.

Bărbatul era îmbrăcat în uniforma Armatei Continentale. Era mic de statură şi îndesat, semănând cu cele două femei. După chipul său s-ar fi părut că era calm, dar ochii lui injectaţi

trădau că îl preocupau o grămadă de gânduri.

— Am fo' la pescuit, a replicat femeia, care fuma pipă. Uite c-am prins peştişoru' acesta roşu, da' mă bate gându' să-l aruncăm înapoi în apă.

— Aşa? Poate nu o să faceţi asta încă.

William se încordase îndată ce apăruse bărbatul şi se uita la el, încercând să-şi compună o mână cât mai fioroasă.

— Mai sunt mulţi ca tine, băiete?

William nu a dat niciun răspuns. Bărbatul îmbrăcat în uniformă de ofiţer al Armatei Continentale a oftat şi l-a lovit pe William în burtă, şi el a căzut în nisip, rămânând întins la pământ.

Omul l-a apucat de guler şi l-a ridicat de la pământ de parcă ar fi fost un fulg şi apoi i-a spus:

— Răspunde, băiete. Nu am foarte mult timp, iar tu nu vrei ca eu să mă supăr când îţi pun întrebări.

Bărbatul îmbrăcat în uniforma Armatei Continentale a vorbit calm, dar a scos cuţitul de la brâu.

William s-a şters la gură cu mâneca şi l-a privit cu nişte ochi care păreau să ardă.

Ei bine, şi-a spus în gând, simţind cum liniştea punea stăpânire pe el. *Dacă îmi este scris să mor aici, măcar să mor pentru o cauză.* Acest gând a fost o uşurare pentru William.

Sora bătrânei care fuma pipă a fost foarte atentă la tot ce se petrecea şi l-a atins cu muscheta pe ofiţerul din Armata Continentală, spunând:

— Dacă erau mai mulţi ca el, i-aş fi văzut io de multă vreme. Nu mai e nici unu' pe-aici.

— Asta aşa-i, a confirmat bătrâna care fuma pipă, renunţând la a mai ţine muştiucul între dinţi, numai ca să scuipe. Acesta s-a pierdut, doar vezi şi

tu că aşa stau lucrurile. Vezi doar că n-are să-ţi vorbească.

Bătrâna i-a zâmbit lui William, dând la iveală un dinte galben care semăna cu colţul unui câine:

— Mai bine mori decât să vorbeşti, nu-i aşa, băiete?

William a dat din cap abia perceptibil în semn că aşa era, iar bătrânele au început să chicotească. Da, acesta este cuvântul potrivit, *au chicotit.*

— Hai, du-te, l-a îndemnat una dintre femei pe bărbatul scund. Or să plece şi-or să te lase aici.

Bărbatul nici nu s-a uitat la ea. Nu-şi putea lua ochii de la William. După ce l-a privit preţ de-o clipă, a dat din cap, s-a întors pe călcâie şi a plecat.

A simţit că una dintre femei se afla în spatele lui şi că un obiect ascuţit îi atinge încheietura mâinii; sfoara cu care îl legaseră s-a rupt. Ar fi vrut să-şi frece încheieturile, dar n-a făcut-o.

— Pleacă, băiete, l-a îndemnat aproape cu blândeţe bătrâna care fuma pipă. Pleacă, înainte de-a te vedea al’cineva care s-ar putea să aibă oarece gânduri.

A plecat.

Când a ajuns într-un punct mai înalt de pe plajă s-a oprit şi s-a întors. Bătrânele dispăruseră, dar omul îmbrăcat în uniforma de ofiţer al Armatei Continentale stătea la pupa unei bărci cu vâsle şi se îndepărta repede de ţărmul care acum era aproape pustiu. Omul acela continua să se uite la el.

William i-a întors spatele şi a văzut în sfârşit soarele, un cerc portocaliu deschis, ale cărui raze străpungeau ceaţa. Începuse să coboare pe cer,

deci era după-amiază. S-a îndreptat către interiorul insulei, mergând spre sud-vest, dar a avut sentimentul că-l privea cineva la multă vreme după ce plaja nu se mai vedea.

II Durea stomacul şi nu se putea gândi decât la ceea ce îl întrebase căpitanul Ramsay. *Auzise el de o doamnă al cărei nume era Casandra?*

7

UN VIITOR NESIGUR

Lallybroch
Inverness-shire, Scoţia
septembrie 1980

Nu toate scrisorile erau datate. Unele dintre ele aveau, totuşi, dată. Bree a trecut uşor cu mâna printre cele aflate deasupra şi, având senzaţia că se afla chiar în vârful unui montagne russe, a ales una pe al cărei plic scria 2 martie, Anul Domnului 1777.

— Cred că asta urmează, a spus ea, încercând să tragă aer în piept. E subţire… scurtă.

Era, într-adevăr, scurtă. Nu avea mai mult de o pagină şi jumătate, dar motivul pentru care era scurtă era limpede. Tatăl ei o scrisese în întregime. Simţea că i se strângea inima când vedea scrisul stângaci, hotărât, al tatălui ei.

— Nu-i permitem niciodată învăţătoarei să-l înveţe pe Jemmy să scrie cu mâna dreaptă! Niciodată! i-a spus ea cu hotărâre lui Roger.

— Aşa-i! a replicat Roger, surprins de ieşirea ei. Cu dreapta sau cu stânga, dacă doreşti!

2 martie, Anul Domnului 1777

Fraser's Ridge, Colonia Caro lina de Nord

Draga mea fiică,

Mă pregătesc să mă întorc în Scoţia. Nu pentru totdeauna şi nici pentru multă vreme. Viaţa mea, vieţile noastre, sunt legate de America. Şi îţi mărturisesc că mi-aş dori mai mult să mor înţepat de viespi decât să pun piciorul pe puntea unui vas. Prefer să nu mă gândesc la asta. Există, însă, două motive importante ce m-au făcut să iau această hotărâre.

Dacă nu aş şti tot ceea ce tu şi mama ta şi Roger Mac m-aţi învăţat, aş gândi, asemenea majorităţii celor din colonie, că acest Congres Continental nu va dura nici măcar şase luni şi că armata lui Washington nu va rezista nici măcar atât. Am vorbit eu însumi cu un bărbat din Cross Creek, care a fost trecut în rezervă (într-un mod onorabil) din cauză că a fost rănit la mână. Mama ta s-a ocupat, bineînţeles, de el, iar eu am primit sarcina să stau cu el. Omul acela a făcut parte din Armata Continentală şi mi-a spus că nu are mai mult de câteva mii de militari, toţi prost echipaţi, prost îmbrăcaţi, prost înarmaţi şi cărora Washington le datorează bani pe care nu-i vor primi niciodată. Cei mai mulţi fac parte din formaţiunile de miliţie şi s-au înrolat cu contracte pe timp scurt, de două sau trei luni, iar oamenii ăştia devin tot mai puţin numeroşi, căci trebuie să se întoarcă la casele lor,

ca să semene pământul.

Dar eu ştiu ce se va petrece. În acelaşi timp, nu îmi pot închipui în ce fel se vor întâmpla lucrurile pe care eu le ştiu. Oare voi avea şi eu un cuvânt de spus în tot ce are să se întâmple? Ar trebui să stau deoparte? Faptul că voi sta deoparte va dăuna în vreun fel sau va întârzia îndeplinirea dorinţelor noastre? Tare aş vrea să pot vorbi despre toate astea cu soţul tău, cu toate că el este presbiterian. Cred că pe el lucrurile acestea l-ar nelinişti şi mai mult decât mă neliniştesc pe mine. Până la urmă, nici nu are-a face. Eu sunt ceea ce m-a făcut Dumnezeu să fiu şi trebuie să-mi găsesc locul în răstimpul în care El mi-a dat să trăiesc.

Deşi nu mi-am pierdut simţul auzului şi al văzului şi măruntaiele mele sunt în bună regulă, nu sunt un bărbat tânăr. Am o sabie şi-o puşcă şi ştiu să mă folosesc de amândouă, dar am, de asemenea, o tiparniţă şi pe aceasta o pot întrebuinţa cu mai mult folos. Ştiu prea bine că îţi poţi îndrepta sabia sau muscheta împotriva unui duşman, dar cuvintele pot fi îndreptate împotriva unui număr mare de oameni.

Mama ta, care se gândeşte, fără îndoială, că voi suferi de rău de mare vreme de câteva săptămâni, mi-a spus că ar fi mai bine să mă asociez cu Fergus şi să mă folosesc de tiparniţa lui L'Oignon *decât să plec în Scoţia şi să-mi aduc tiparniţa mea.*

M-am gândit la asta, dar conştiinţa mea nu mă lasă să-i pun în primejdie pe Fergus şi pe ai lui, folosind tiparniţa în scopurile pe care mi le-am propus eu. Tiparniţa lor este una dintre puţinele care se găsesc între Charleston şi Norfolk, şi chiar dacă aş tipări în mare taină, în scurtă vreme

bănuielile ar cădea asupra lor. Cei din New Bem sunt animaţi de sentimente loialiste şi s-ar afla curând de unde provin pamfletele mele.

Dincolo de faptul că mă gândesc la Fergus şi la familia lui, cred că ar fi bine să vizitez Edimburghul, pentru a-mi lua de acolo tiparniţa. Am tot felul de cunoscuţi, dintre care unii poate au scăpat de închisoare sau chiar de spânzurătoare.

Un alt gând care mă face să-mi doresc să mă întorc în Scoţia este vărul tău, Ian. Cu ani în urmă i-am jurat mamei sale — pe memoria mamei noastre – că am să i-l aduc acasă şi asta am de gând să fac, deşi bărbatul care se întoarce la Lallybroch nu mai este băiatul care a plecat de pe acele meleaguri. Doar Dumnezeu ştie cefei de părere vor avea unii despre alţii, adică cei de la lallybroch despre Ian şi Ian despre ei. Dumnezeu are un fel personal de-a glumi. Dacă este menit ca Ian să se întoarcă acasă, atunci acest lucru trebuie să se întâmple acum.

Zăpada se topeşte. Apa picură în fiecare zi de pe acoperiş, iar în zori ţurţurii ajung până aproape de pământ. În câteva săptămâni omătul de pe drumuri se va topi şi se va putea călători din nou. Pare ciudat să vă cer să vă rugaţi să se termine cu bine o călătorie care se va fi făcut cu mult înainte ca voi să aflaţi despre ea. Cu toate acestea, vă cer acest lucru. Spune-i lui Roger Mac că eu cred că Dumnezeu nu ţine seama de timp. Şi sărută-i pe copii din partea mea.

Mult iubitorul tău tată,

Roger s-a arătat puţin surprins şi a privit-o ridicând din sprâncene:

— Te gândeşti cumva la Filiera franceză?

— La *cei* a întrebat ea încruntându-se şi văzând că el pusese degetul dreptul unui anumit fragment din text, pentru ca apoi să continue:

— Unde vorbeşte despre prietenii lui din Edimburgh?

— Exact. Mare parte dintre cunoştinţele lui din Edimburgh nu erau traficanţi?

— Aşa spunea mama.

— Tocmai de aici şi remarca legată de spânzurătoare. Şi *de unde* îşi luau traficanţii marfa de cele mai multe ori?

Ea a simţit o înţepătură în stomac şi a spus:

— Oh, glumeşti. Crezi cumva că o să între în relaţii cu traficanţi francezi?

— Ei, nu neapărat cu traficanţi. Se pare că a cunoscut şi mulţi rebeli, hoţi, prostituate.

Roger a zâmbit discret, dar a devenit din nou serios.

— I-am spus atât cât am ştiut despre Revoluţie… recunosc, dar nu i-am dat foarte multe detalii, pentru că nu sunt specializat în perioada respectivă… Oricum, i-am spus ce importanţă mare va avea Franţa pentru americani. Mă gândeam…

S-a oprit brusc, a privit spre ea şi a continuat:

— Nu pleacă în Scoţia ca să nu ia parte la lupte, asta este destul de clar.

— Crezi că este în căutare de relaţii în lumea politică? a întrebat ea încet. Nu crezi că vrea doar

să-şi ia tiparniţa, să îl ducă pe Ian la Lallybroch şi să se întoarcă repede în America?

Când i-a venit ideea aceasta, a simţit o uşurare. Gândul că părinţii ei ţeseau tot felul de intrigi în Edimburgh şi la Paris o făcea să se simtă mai liniştită decât dacă i-ar fi ştiut pe cine ştie ce câmpuri de luptă, printre proiectile care explodează. Oricum *aveau să fie* împreună. Şi-a dat seama că mama ei îl urma peste tot pe tatăl ei.

Roger a dat din umeri, spunând:

— Mai este şi observaţia că el e ceea ce l-a făcut Dumnezeu să fie. Înţelegi ce a vrut să spună?

— Un om sângeros, a zis ea încet, punându-i mâna pe umăr, de parcă ar fi vrut să se asigure că nu avea să dispară pe neaşteptate. El mi-a spus că este un om sângeros, că rar s-a întâmplat să aleagă lupta, dar că este născut pentru luptă.

— Deci asta a vrut să spună, a observat Roger la fel de încet. Da, dar nu mai este bărbatul tânăr care a luat sabia şi s-a pus în fruntea a treizeci de mici proprietari de pământ, pe care i-a dus într-o luptă ce avea să fie pierdută şi i-a adus apoi la casele lor. Acum ştie mult mai mult despre ce este în stare sa facă un singur om şi cred că vrea să treacă la acţiune.

— Şi eu cred, a spus ea cu vocea sugrumată de mândrie şi teamă.

Roger a întins mâna, i-a prins-o pe-a ei şi a strâns cu putere.

— Îmi aduc aminte… a spus el rar. Îmi aduc aminte despre un lucru pe care l-a spus mama ta… povestind despre felul în care s-a întors şi a devenit doctor. A spus ce i-a zis… Frank… şi anume că era foarte greu pentru oamenii din jurul

ei, dar că era o adevărată binecuvântare că ea ştia ce avea sa devină. Cred că avea dreptate. Şi Jamie ştie.

A dat din cap în semn că era de acord cu el. S-a gândit că probabil nu trebuia s-o spună, dar nu s-a mai putut stăpâni şi de aceea l-a întrebat:

Tu ştii?

El a tăcut mult timp, privind foile de hârtie de pe masă. În cele din urmă, a dat din cap atât de discret, încât ea mai mult a simţit mişcarea.

— Ştiam, a spus el încet, dând drumul mâinii ei.

Primul ei impuls a fost acela de a-i da o palmă după ceafă. Al doilea a fost acela de a-l apuca pe după umeri, de a se apleca fără a-l privi şi de a întreba calm, dar hotărât: „Ce dracu' vrei să spui *cu asta*V

Nu a făcut niciuna, nici alta pentru că oricare dintre reacţii ar fi atras după sine o conversaţie prelungită, care nu putea fi purtată în prezenţa copiilor care se auzeau de pe hol, la mică distanţă de uşa biroului.

— Vezi asta? a întrebat Jemmy.

— Mhm.

— Nişte oameni răi au venit aici cu mult timp în urmă şi l-au căutat pe bunicul. Au venit nişte *englezi* răi şi au făcut asta.

Când a auzit ce spunea Jemmy, Roger a întors capul şi Brianna l-a văzut zâmbind discret.

— Enguezi uăi! a repetat Mandy. Pune-i să cuieţe aici!

Deşi avea un sentiment neplăcut, Brianna a zâmbit, imitându-l pe Roger, chiar dacă simţea cum i se strângea stomacul când îşi amintea de unchiul ei Ian, un om atât de calm şi de bun, care

îi arăta urmele de sabie lăsate pe lambriurile de lemn din hol: „Le-am lăsat aşa, ca să le arătăm copiilor şi să le spunem că aşa sunt englezii”. Când rostise aceste cuvinte, avusese un glas tăios ca de oţel, iar acum, când Briannei i se părea că aude ecoul acelui glas în vocea de copil a lui Jemmy, avea pentru prima dată îndoieli că era bine să se păstreze această tradiţie de familiei.

— Tu i-ai povestit? l-a întrebat pe Roger, în vreme ce glasurile copiilor se îndepărtau către bucătărie. Eu nu i-am spus nimic.

— Annie i-a spus o parte a istoriei şi am crezut că e mai bine ca eu să-i spun restul, a replicat Roger, ridicând din sprâncene. Ar fi trebuit să-l trimit la tine?

— Oh, nu, nu! a replicat ea cu oarecare îndoială. Dar… ar trebui să-l învăţăm să-i urască pe englezi?

Roger a zâmbit:

— *Să-i urască* e un cuvânt puţin cam dur, şi el a spus englezi *răi.* Şi într-adevăr, nişte englezi răi au făcut semnele-alea. Oricum, dacă va creşte în *Highlands,* va mai auzi el nişte remarci nu prea plăcute despre *Sassenachs,* adică despre englezi. Va face o comparaţie între acele remarci şi amintirile pe care le are despre mama ta. Oricum, tatăl tău i-a spus mereu *Sassenach.*

S-a uitat la scrisoarea de pe masă, apoi a privit în treacăt ceasul de pe perete şi s-a ridicat brusc, spunând:

— Hristoase, e târziu! Am să mă opresc şi la bancă, dacă tot sunt în oraş. Îţi trebuie ceva de la vreun magazin?

— Da, a răspuns ea sec. O pompă nouă pentru

separatorul de lapte.

— Bine, a răspuns el, sărutând-o în pripă şi ieşind în timp ce ducea deja o mână la buzunarul hainei.

A deschis gura, pentru că voia să-i strige că a glumit, dar s-a mai gândit şi a renunţat. La magazinele unde se găseau produse pentru gospodărie, o clădire mare şi foarte aglomerată de la marginea localităţii Inverness, poate chiar aveau o pompă pentru separatorul de lapte. La aceste magazine se putea găsi tot ce era necesar într-o fermă, inclusiv furci, găleţi izolate cu cauciuc pentru intervenţie în caz de incendiu, colaci de sârmă, dar şi faianţă şi căni utile pentru turnarea de lichide în bidoane, precum şi câteva dispozitive misterioase, despre care nu puteai decât să ghiceşti la ce anume folosesc.

A scos capul pe coridor, dar copiii erau în bucătărie cu Annie MacDonald, fata pe care o angajaseră. De dincolo de uşa verde se auzeau râsete şi un *clang!* Pe care îl făcea străvechiul toaster, cu care s-au ales când au cumpărat casa. Prin uşa aceea răzbătea şi mirosul de pâine prăjită unsă cu unt. Mirosul şi veselia au atras-o ca un magnet, iar căldura casei s-a revărsat asupra ei, aurie ca mierea.

A zăbovit o clipă, pentru a împături scrisoarea înainte de a se alătura copiilor şi şi-a ţuguiat buzele, gândindu-se la ultima replică a lui Roger: „Ştiam”.

Mormăind supărată, a pus scrisoarea la loc în cutie şi a ieşit pe hol, dar s-a oprit imediat, văzând un plic mare, care se afla pe masă lângă uşă, acolo unde se lăsa zilnic poşta şi unde Roger şi Jemmy

îşi goleau buzunarele. A luat plicul din grămada de hârtii, biluţe, creioane mici, zale din lanţuri de bicicletă şi… acela era cumva un şoarece mort? Era stafidit şi uscat dar avea o mândreţe de coadă roz. A apucat plicul cu delicateţe, l-a lipit de piept şi s-a îndreptat spre bucătărie, unde o aşteptau ceaiul şi pâinea prăjită.

S-a gândit cu toată sinceritate că nu doar Roger ascundea anumite lucruri, numai că ea avea de gând să-i spună ce gândea când se hotăra asupra unui anumit lucru.

8
VINE PRIMĂVARA

Fraser's Ridge, Colonia Carolina de Nord
martie 1777

M-am gândit că un lucru bun în legătură cu incendiul era acela că devenea mai uşor să faci bagajele. Mai aveam o rochie, trei cămăşi, una de lână şi două de muselină, două perechi de ciorapi (purtam una dintre ele când a izbucnit incendiul; cealaltă a fost lăsată la uscat în mod neglijent, pe un tufiş, înainte de incendiu şi a fost descoperită câteva săptămâni mai târziu, bătută de vânt, soare şi ploi, dar încă în stare bună), un şal şi o pereche de pantofi. Jamie mi-a făcut rost de undeva de o pelerină oribilă. Nu ştiam de unde şi nici n-am vrut să întreb. Pelerina din lână groasă de culoarea leproşilor[19], mirosea de parcă ar fi murit cineva în ea şi a zăcut pe marginea drumului două zile. Am fiert-o cu săpun de casă, dar fantoma

19 De culoare roşie (n.red.)

fostului proprietar tot a mai zăbovit în ea.

Cu toate astea, nu îngheţ.

Mi-a fost foarte uşor să-mi pun la punct trusa medicală. M-am uitat cu regret la cenuşa rămasă din minunata mea ladă de spiţer cu instrumente fine şi nenumărate sticluţe. Am scormonit peste tot şi am salvat ce s-a mai putut salva din sala mea de operaţie. Dispozitivul gradat al microscopului meu, trei vase gradate din ceramică, dintre care unul fără capac şi unul ciobit, un vas mare plin cu grăsime de gâscă amestecată bine cu camfor, care acum este aproape gol după o iarnă plină de pacienţi cu răceli şi dureri în gât. Câteva pagini din registrul cu pacienţi, pe care l-a început Daniel Rawlings şi pe care l-am continuat eu. M-am simţit foarte bine pentru că am găsit printre acele pagini o reţetă specială a doctorului Rawlings pentru ocluzie intestinală.

A fost singura dintre reţetele sale pe care am găsit-o eficientă. Am reţinut formula preparatului de multă vreme, formulă care mi-l păstra viu în memorie. Nu l-am cunoscut niciodată pe Daniel Rawlings, dar el a devenit prietenul meu din momentul în care Jamie mi-a dat trusa şi registrul lui de cazuri. Am împăturit cu grijă foile şi le-am pus în buzunar.

Mare parte a plantelor medicinale şi a medicamentelor preparate de mine s-a pierdut în incendiu, împreună cu vasele din lut, cele din sticlă, bolurile mari în care cultivam penicilină şi fierăstraiele mele chirurgicale.

Mai aveam un scalpel şi lama înnegrită a unui fierăstrău mic folosit pentru amputări. Mânerul a ars, dar Jamie îmi poate face unul nou.

Locuitorii din Ridge au fost generoşi, pe cât de generoşi pot fi la sfârşitul iernii nişte oameni care nici ei nu au mare lucru. Am primit mâncare cât să ne ajungă în timpul călătoriei. Multe femei mi-au adus câte puţin din ceea ce aveau prin casă. Am primit borcane mici cu lavandă, rozmarin, tătănească şi seminţe de muştar, două nepreţuite ace din oţel şi o papiotă mică cu fir de mătase care poate fi folosit pentru suturi, pentru curăţarea dinţilor (nu le-am spus doamnelor acest lucru, deoarece s-ar fi simţit profund jignite) şi câteva feşe şi tifon pentru bandaje.

Un lucru aveam din abundenţă, şi anume alcool. Grânarul fusese cruţat de flăcări. Din acest punct de vedere, am fost liniştiţi. Pentru că aveam grâne din belşug pentru cele două animale care trebuiau hrănite, Jamie a transformat surplusul într-un rachiu foarte puţin rafinat, dar foarte tare, pe care urmează să-l luăm cu noi ca să-l dăm la schimb pentru diferite lucruri de care vom avea nevoie. S-a păstrat un butoi mic de băutură pentru uzul meu personal. Am pictat pe el cuvintele *Varză acră,* astfel încât să îi descurajez pe hoţii care ar fi fost tentaţi să mi-l fure.

— Şi ce o să se întâmple dacă o să pună ochii pe el nişte bandiţi analfabeţi? m-a întrebat Jamie, amuzat de idee.

— M-am gândit la asta, i-am spus, dând la iveală o sticlă mică, cu dop, în care se afla un lichid lăptos şi pe care scrisesem *Zeamă de varză.* Cum văd pe cineva care arată suspect, torn din sticla asta pe capacul butoiaşului.

— Trag nădejde să nu dăm de bandiţi nemţi[20].

20 Personajul face aluzie la faptul că unul dintre ingredientele des

— Ai cunoscut tu vreodată vreun bandit neamţ? l-am întrebat.

Cu excepţia câte unuia care obişnuia să se îmbete sau să-şi bată soţia, toţi nemţii pe care îi cunoscusem erau oameni cinstiţi, muncitori şi foarte religioşi. Nici nu era de mirare, având în vedere faptul că mulţi dintre cei care veniseră în colonie făceau parte dintr-o mişcare religioasă.

— Nu chiar, a recunoscut Jamie. Dar îţi aduci aminte de familia Mueller, nu-i aşa? Ţii minte ce le-au făcut prietenilor noştri. Nu s-ar putea spune că erau nişte bandiţi, dar indienii Tuscarora au fost de altă părere.

Era adevărul şi am simţit o apăsare în ceafă. Familia Mueller avusese o fată. Aceasta şi copilul ei nou-născut muriseră de pojar şi membrii familiei Mueller îi învinovăţiseră pe indieni că i-ar fi transmis boala fetei şi copilului ei. Doborât de durere, bătrânul *Herr*[21] Mueller împreună cu fiii săi şi cu ginerele au pornit să se răzbune… şi să ia scalpuri. Şi acum am simţit o strângere de inimă, când mi-am adus aminte cum părul alb şi drept al prietenei mele Nayawenne mi-a căzut în poală.

— Încep să albesc, nu crezi? am spus deodată.

El a ridicat din sprâncene, s-a aplecat, s-a uitat în capul meu şi şi-a trecut încetişor mâna prin părul meu, spunând:

— Poate că un fir din cincizeci este alb. Unul din douăzeci şi cinci s-a făcut de culoarea argintului. Dar de ce spui asta?

— Atunci cred că nu mai am mult de aşteptat. Nayawenne – nu-i mai rostisem numele de ani de

întâlnite în bucătăria germană este varza murată (n.tr.)

21 Domn; domnul (lb. germană) (n.tr.)

zile şi simţeam o uşurare pronunţându-l, de parcă aş fi chemat-o la mine – mi-a spus că mă voi bucura de întreaga mea putere atunci când părul meu va fi alb.

— Acesta-i un gând înfricoşător, a spus el rânjind.

— Da, aşa va fi. Dar pentru că nu s-a petrecut încă, cred că dacă vom da de nişte hoţi de varză murată, va trebui să-mi apăr butoiaşul cu scalpelul.

După ce am făcut această remarcă m-a privit ciudat, dar apoi a început să râdă, scuturând din cap.

Era mai preocupat de ceea ce avea el de făcut. Împreună cu tânărul Ian, mutase aurul din locul în care se aflase, adică din dreptul fundaţiei casei mari, imediat după înmormântarea doamnei Bug. Operaţiunea fusese una complicată, eu a trebuit să scot un vas mare, plin de pâine muiată în rachiu de porumb şi să strig cât mă ţine gura: „Scroaaaaafaaa!”, din capătul potecii care trecea prin grădină.

A urmat un moment de tăcere şi scroafa a ieşit din culcuşul ei, o pată albă care se vedea bine pe pietrele înnegrite de fum ale fundaţiei. Ştiam exact ce era, dar la vederea acelei mase albe care se mişca repede, am simţit cum mi se face părul măciucă. Începuse să ningă – şi acesta era unul dintre motivele pentru care Jamie se hotărâse să treacă imediat la treabă – şi scroafa venea prin fulgii viscoliţi de vânt cu o repeziciune care o făcea să pară spiritul care mâna vântul.

Preţ de o clipă, am crezut că va veni spre mine. Am văzut cum şi-a îndreptat capul spre mine şi

cum a tras aer în piept, adulmecând. Dar a simţit şi mâncarea, şi s-a îndepărtat de mine. O clipă mai târziu, s-au auzit prin perdeaua de zăpadă sunetele neplăcute pe care le face un porc în extaz, iar Jamie şi Ian au ieşit dintre copaci şi s-au apucat de treabă.

A durat mai bine de două săptămâni până ce au mutat tot aurul. Au lucrat doar noaptea şi numai când ningea sau se pregătea să cadă zăpadă proaspătă, care să le acopere urmele. Păzeau cu rândul ce mai rămăsese din casa mare, foarte atenţi ca nu cumva Arch Bug să dea vreun semn.

— Crezi că lui Arch Bug îi mai pasă încă de aur? l-am întrebat pe Jamie în perioada în care se ocupa de aurul ascuns, încercând să-i frec mâinile să se încălzească destul pentru a ţine lingura. Venise să ia masa de dimineaţă îngheţat şi obosit, după o noapte lungă, în care înconjurase de nenumărate ori casa arsă pentru a-şi pune sângele în mişcare.

— Nu prea are multe lucruri la care să se gândească, nu-i aşa? a spus Jamie încet, pentru a nu-i trezi pe membrii familiei Higgins. Se mai poate gândi la Ian.

Am tremurat, scuturată de un fior, gândindu-mă că Arch supravieţuia undeva în pădure, încălzit doar de ura lui, dar şi din cauză că, odată cu Jamie, intrase în casă şi un val de frig. Îşi lăsase barba să crească, pentru a-i ţine de cald – aşa făceau iarna toţi bărbaţii de la munte – iar gheaţa îi lucea prinsă de perciuni şi i se agăţase în sprâncene.

— Arăţi chiar ca Moş Gerilă, i-am şoptit, aducându-i un vas plin cu terci fierbinte.

— Aşa mă şi simt, a replicat el răguşit.

Şi-a trecut vasul pe sub nas, adulmecând aburii şi închizând ochii încântat, pentru ca apoi să spună:

— Vrei, te rog, să aduci sticla cu whisky?

— Ai de gând să torni whisky în terci? Am pus deja unt şi sare-n el, i-am spus, dându-i totuşi sticla de pe raftul de deasupra vetrei.

— Nu, aş vrea să beau doar ca să fiu în stare să mănânc. De la ceafă-n jos parcă-s prins în gheaţă.

Nimeni nu auzise nimic de Arch Bug. Nu se descoperise nici măcar o urmă de-a lui în zăpadă. Nu mai apăruse de la înmormântarea soţiei lui. Poate că îşi găsise un adăpost peste iarnă. Poate că se dusese în vreun sat al indienilor. Poate că era mort. Speram să fi murit, chiar dacă acesta nu era un gând creştinesc.

L-am spus şi lui Jamie, iar el a dat din cap. I se topise gheaţa din păr, iar picăturile de apă din barba lui luceau ca nişte diamante în bătaia focului.

— Dacă a murit şi noi nu aflăm lucru' acesta, Ian nu va avea niciodată vreo clipă de linişte. Vrei să se uite tot timpul peste umăr la cununia lui, temându-se ca nu cumva soţia lui să fie lovită de un glonţ drept în inimă, chiar când îi jură credinţă la altar? Poate că va apuca să-şi întemeieze o familie, dar se va teme zi de zi să plece din casă, gândindu-se că seara, când se va întoarce, va vedea că i s-a întâmplat cine ştie ce nenorocire.

— Sunt impresionată când văd ce imaginaţie morbidă ai… dar ai dreptate. Bine, nu cred că-i mort… cel puţin, până nu-i găsim trupul.

Dar nimeni nu i-a găsit trupul şi aurul a fost

mutat treptat, treptat, într-o nouă ascunzătoare.

Pentru a o găsi, Jamie şi Ian discutaseră mult între patru ochi. Grota în care se ţinea whisky-ul nu era bună ca ascunzătoare pentru aur. Puţini ştiau despre ea, dar existau unii care o cunoşteau bine. Joseph Wemyss, fiica lui, Lizzie şi cei doi soţi ai ei – nici nu mă puteam gândi la Lizzie şi la cei din familia Beardsley fără să nu leg numele lor de făţărnicie – toţi ştiau, iar lui Bobby şi Amy Higgins trebuia să li se arate locul cu pricina, pentru că aveau să facă whisky în absenţa noastră. Lui Arch Bug nu îi spusese nimeni unde se afla grota cu pricina, dar era foarte probabil să ştie de ea.

Jamie hotărâse că nimeni nu trebuia să ştie că exista aur la Ridge şi chiar mai mult decât atât, nimeni nu trebuia să ştie unde se află acesta.

— Dacă ia naştere fie şi măcar un zvon, toată lumea de-aici va fi în primejdie, spusese el. Doar ştii ce s-a întâmplat când Donner le-a spus oamenilor că aici s-ar afla pietre preţioase.

Ştiam foarte bine. Încă mă mai trezeam din coşmaruri în care auzeam zgomotul estompat, acel *vumm!* al exploziei provocate de vaporii de eter, zgomotul geamurilor sparte şi al lemnului crăpat de cei care veniseră să prade şi făcuseră casa zob.

În unele dintre acele vise alergam zadarnic încolo şi-ncoace, încercând să salvez pe cineva – pe cine? — dar mă loveam mereu de uşi încuiate, de pereţi şi camere în flăcări. În altele stăteam locului de parcă aş fi prins rădăcini şi nu eram în stare să mă mişc, în vreme ce focul se căţăra pe ziduri, se hrănea cu delicată lăcomie din hainele şi din trupurile aflate la picioarele mele, se înfigea în

părul unui trup neînsufleţit, se prindea de fustele mele şi se căţăra tot mai sus, prinzându-mi picioarele într-o pânză incandescentă.

Simţeam încă o tristeţe ce punea cu totul stăpânire pe mine – şi o furie adâncă, ce parcă îmi curăţa sufletul – când vedeam mormanul de scrum care fusese cândva casa mea, dar întotdeauna după aceste coşmaruri simţeam nevoia să ies dimineaţa şi să privesc locul acela. Mă plimbam printre ruinele reci cu miros de cenuşă moartă, pentru a potoli flăcările care ardeau în spatele pleoapelor mele.

— Ai dreptate, i-am spus şi am tras şalul mai bine pe mine. Stăteam în preajma adăpostului construit deasupra izvorului, ne uitam la ruine şi simţeam cum îmi pătrunde frigul în oase. Deci… unde-l veţi muta?

— În Peştera Spaniolului, a spus el.

— Unde? l-am întrebat, privindu-l şi clipind des.

— Am să-ţi arăt, dragă, a spus el, zâmbindu-mi. Am să-ţi arăt când s-o topi zăpada.

Venise primăvara şi apele creşteau. Râul se umfla din cauză că se topea zăpada şi era alimentat de mici cascade, care coborau pe versantul muntelui şi se prăvăleau la picioarele mele murmurând, încărcate de spumă. Simţeam cum faţa îmi este acoperită de un văl rece şi ştiam că, în câteva minute, voi fi udă până la genunchi, dar nu-mi păsa. Verdele crud al săgeţii-apei şi al ierbii-ştiucii împodobea malul râului, şi unele dintre plantele abia răsărite erau purtate de ape în josul râului, altele se ţineau bine în rădăcinile lor, agăţându-se de viaţă, cu frunzele zbătându-se în torentul de apă. Fire negre de hreniţă pluteau

sub apă, ajungând aproape de malurile unde îşi găseau adăpost. Eu voiam, însă, plante proaspete.

Coşul meu era pe jumătate plin cu viorele şi clopoţei. Plantele proaspete culese de pe malul râului ar putea fi o bună sursă de vitamina C, care lipsise oricum în timpul iernii. Mi-am scos pantofii şi ciorapii şi, după ce am ezitat o clipă, mi-am scos şi rochia şi şalul, atârnându-le de o creangă de copac. Aerul era răcoros în umbra mestecenilor argintii care străjuiau râul şi am început să tremur, dar am ignorat frigul, ridicându-mi juponul înainte de intra în apa râului.

Apa era *atât de rece* încât senzaţia pe care o aveam era greu de ignorat. Am tras adânc aer în piept şi era să scap coşul. Am reuşit, totuşi, să-mi găsesc echilibrul printre pietrele alunecoase şi mi-am căutat repede refugiul la cel mai apropiat petic de iarbă verde-închis. În câteva secunde picioarele mi-au amorţit cu totul, nici nu mai aveam senzaţia de rece şi mi-am pierdut entuziasmul de a culege plante medicinale, dar şi pofta pentru salată.

O mare parte din proviziile noastre alimentare fuseseră salvate de flăcări şi erau păstrate în dependinţe: în adăpostul construit deasupra izvorului, în grânar, în afumătoare. Pivniţa fusese distrusă şi ca urmare, se pierduseră proviziile de morcovi, ceapă, usturoi şi cartofi, la fel şi proviziile de mere deshidratate şi cartofi dulci, dar şi de stafide, toate strânse cu grijă de mine şi având rolul de a ne feri de scorbut. Plantele medicinale se prefăcuseră toate în scrum, împreună cu sala mea de operaţie. Este adevărat că scăpaseră de foc foarte mulţi dovleci şi dovlecei care fuseseră aşezaţi în grajd, numai că, după

câteva luni – după câteva zile, conform părerii mele – oricine se satură de plăcintă cu dovleac şi ghiveci din porumb verde şi fasole.

Nu era pentru prima dată când regretam calităţile de bucătăreasă ale doamnei Bug, deşi ea îmi lipsea ca persoană. Amy Mecallum Higgins crescuse în casa unui mic proprietar de pământ din *Highlands* şi era, cum spunea ea însăşi, „o bucătăreasă obişnuită", aceasta însemnând că putea să coacă turtă din făină de ovăz, să fiarbă terci şi să frigă peşte, toate în acelaşi timp, fără să ardă ceva. Fără răutate, dar dieta aceasta era monotonă.

În ce mă priveşte, cel mai bine ştiu să gătesc tocană, care, în lipsă de ceapă, usturoi, morcovi şi cartofi, ajunsese la variante din vânat sau curcan, cu porumb zdrobit, orz şi, dacă se putea, cu bucăţi de pâine. În mod surprinzător, Ian s-a dovedit a fi un bucătar destul de bun, contribuind la meniu cu plăcinta de dovleac şi ghiveci din porumb verde şi fasole.

Până acum nimeni nu murise de foame şi nimănui nu-i căzuseră dinţii, doar că, pe la jumătatea lui martie, eram în stare să înot băgată-n apă rece până la gât pentru a putea pune mâna pe ceva verde şi comestibil.

Slavă Domnului, Ian îşi mai revenise şi, cam la o săptămână după înmormântare, nu mai era atât de speriat, recăpătându-şi câteva din vechile lui obiceiuri. Am văzut, însă, că Jamie îl urmărea din când în când şi că Rollo îşi luase obiceiul de a dormi cu capul pe pieptul lui Ian.

Mă întrebam dacă simţea cu adevărat durerea din inima lui Ian sau dacă se săturase pur şi

simplu să doarmă înghesuit în căsuţa din bârne.

Mi-am îndreptat spatele şi am auzit vertebrele trosnind uşor. Acum că zăpada începea să se topească, aşteptam cu nerăbdare să plecăm. Aveau să-mi lipsească Ridge şi toţi – mă rog, aproape toţi – locuitorii săi. Nu aveau să-mi lipsească prea mult Hiram Crombie, membrii familiei Chrisholm, nici… am să închei lista înainte de a da impresia că sunt ingrată.

— Pe de *altă* parte, mi-am spus hotărâtă, *gândeşte-te cum veţi dormi.*

Era sigură că aveam să ne petrecem multe nopţi pe drum, dormind în condiţii nu tocmai confortabile, dar în cele din urmă, aveam să ajungem în lumea civilizată. Aveam să ajungem la hanuri unde exista mâncare, unde erau paturi. Nici nu îndrăzneam să visez la un pat cu arcuri, tot ce îmi îngăduia să mă întind şi se afla la câţiva centimetri distanţă de podea era un adevărat rai. Şi, bineînţeles, dacă îmi permitea puţină intimitate, era şi mai bine.

Începând din decembrie, au fost dăţi când eu şi Jamie ne-am mai culcat împreună. Aveam nevoie fiecare de căldura trupului celuilalt, lucru care nu era de neglijat. Nu aveam condiţii ideale, căci ne refugiam amândoi sub o pătură, cu ochii galbeni ai lui Rollo aţintiţi asupra noastră, când presupuneam că Ian adormise, deşi nu cred că aşa stăteau lucrurile, dar avea destul de mult tact încât să se prefacă.

Un ţipăt cumplit m-a făcut să tresar şi am scăpat coşul din mână. M-am repezit după el şi abia am mai putut să-l apuc de mâner, înainte de a fi dus de ape. M-am ridicat în picioare cu apa şiroind pe

mine şi cu inima bătându-mi să-mi spargă pieptul, aşteptând să văd dacă ţipătul avea să se mai repete.

S-a repetat şi a fost urmat imediat de un strigăt care-ţi străpungea urechile. Acest strigăt a fost mai gros şi pentru că am o ureche fină mi-am dat seama ca era scos de un scoţian din *Highlands* care intrase în apa îngheţată. Nişte strigăte mai înalte de „Fir-ar să fie!” pe un accent de Dorset mi-au dat de înţeles că domnii îşi făceau baia de primăvară.

Mi-am stors bine marginile juponului şi cămaşa, mi-am luat şalul de pe creanga pe care îl lăsasem, mi-am pus pantofii şi m-am îndreptat către locul de unde veneau strigătele.

Există doar câteva lucruri mai plăcute decât acela de a-ţi fi cald şi de a te simţi relativ confortabil, în timp ce te uiţi la nişte fiinţe umane băgate în apă rece. Am spus „fiinţe umane” referindu-mă la bărbaţii dezbrăcaţi, şi bine am făcut. Mi-am croit drum printre sălciile mici de pe malul râului, am găsit o piatră destul de bine ascunsă pe care bătea soarele, mi-am dat jos fusta, m-am bucurat de căldura pe care o simţeam la nivelul umerilor, de mirosul înţepător al mâţişorilor şi de priveliştea pe care o aveam înaintea ochilor.

Jamie intrase în albia râului, era în apă până la umeri şi avea părul dat pe spate. Semăna cu o focă roşcată. Bobby, care stătea pe mal, l-a ridicat pe Aidan şi a mormăit aruncându-l spre Jamie. Copilul a dat din mâini şi din picioare, ţipând de frică şi de plăcere.

— Io, io, io, io! striga Orrie dansând în jurul

picioarelor tatălui său vitreg, în vreme ce fundul lui dolofan se vedea printre trestii, ca un balon roz.

Bobby a râs, s-a aplecat, l-a ridicat în aer şi l-a ţinut aşa, în vreme ce copilul ţipa ca un purceluş speriat, pentru ca apoi să-l arunce în apă.

Orrie a lovit apa cu un zgomot puternic şi Jamie l-a prins şi l-a ridicat la suprafaţă. Băiatul avea ochii mari, miraţi şi mutra lui i-a făcut pe toţi să scoată nişte sunete asemănătoare cu acelea pe care le fac gibonii. Aidan şi Rollo înotau amândoi câineşte, în cerc, ţipând şi lătrând.

Am privit spre malul celălalt şi l-am văzut pe Ian gol, coborând un deal în grabă şi sărind în apă ca un somon, în vreme ce striga ca un mohican pornit la luptă. A încetat să mai strige când a intrat în apa rece şi a dispărut în unde cu un plescăit.

Am aşteptat, la fel ca şi ceilalţi, să iasă la suprafaţă, dar nu a ieşit. Jamie s-a uitat bănuitor în urmă, aşteptându-se la un atac prin surprindere, dar o clipă mai târziu, Ian a ieşit din apă chiar înaintea lui Bobby, strigând, apoi l-a apucat pe acesta din urmă de un picior şi l-a tras în apă.

După aceea, lucrurile au devenit haotice, cu tot felul de plescăituri, ţipete, strigăte şi sărituri de pe stânci, fapt care mi-a dat ocazia să mă gândesc ce minunaţi sunt bărbaţii dezbrăcaţi. Spun aceasta nu pentru că nu aş fi văzut la viaţa mea destui bărbaţi în pielea goală, dar în afară de Frank şi Jamie, majoritatea bărbaţilor pe care îi văzusem dezbrăcaţi erau fie bolnavi, fie răniţi, şi lucrurile s-au petrecut în împrejurări care m-au împiedicat să fac aprecieri de fineţe.

Orrie era durduliu, Aidan avea picioarele albe ca zăpada, torsul lui Bobby era slab şi alb, iar fundul lui era mic şi plat, dar bărbaţii din familia Mecallum-Higgins erau caraghioşi ca nişte maimuţe.

Ian şi Jamie erau diferiţi, poate că semănau cu nişte babuini sau cu nişte mandrili. Nu semănau decât la statură şi, cu toate acestea, erau făcuţi din aceeaşi plămadă. Privindu-l pe Jamie cum stătea pe o stâncă şi se încorda, pregătindu-se să sară în apă, îmi imaginam cu uşurinţă cum se pregăteşte să atace un leopard. În acest timp, Ian s-a întins la soare, cu trupul lucind, aşteptând să se încălzească şi privind în toate părţile ca nu cumva să vină vreun intrus. Tot ce le mai lipsea era fundul roşu, şi se puteau integra în peisajul african, fără nicio urmă de îndoială.

Cu toţii erau drăguţi, fiecare în felul său, dar privirile mele se întorceau iar şi iar la Jamie. Era plin de semne şi de cicatrici. Muşchii i se zăreau fâşii, fâşii, iar vârsta acoperise spaţiul gol dintre ei. Cicatricea lăsată de baionetă se întindea mare şi urâtă pe picior, în timp ce una mai subţire şi albă, lăsată de muşcătura şarpelui cu clopoţei, era aproape invizibilă, acoperită de un strat de păr. Părul de pe corp începea să i se usuce şi să bată-n roşu-auriu. Rana făcută de sabia cu tăiş lat pe coastele lui se vindecase bine, se mai vedea doar o linie subţire şi albă.

S-a întors şi s-a aplecat, pentru a lua un calup de săpun de pe o piatră şi am simţit cum mi se strânge stomacul. Fundul lui musculos era acoperit cu păr auriu-roşcat. Testiculele, cât se puteau ele vedea de la spate, *erau* roz din cauza

apei reci şi mă tentau să mă apropii de el pe la spate şi să le încălzesc în palme.

Mă întrebam dacă ar fi reuşit să golească albia râului, sărind în apă în picioare.

De luni de zile nu-l mai văzusem gol sau, mă rog, dezbrăcat.

Dar acum… Mi-am dat capul pe spate şi am închis ochii în soarele primăverii, bucurându-mă că simţeam cum părul abia spălat îmi gâdila umerii. Zăpada se topise, vremea era bună şi toată natura învia. Crângul era plin de locuri în care te puteai bucura de intimitate, cu excepţia celor în care se aflau sconcşi.

I-am lăsat pe bărbaţi să se usuce la soare, aşezaţi pe pietre şi m-am întors să-mi iau hainele, pe care nu le-am îmbrăcat imediat. M-am dus, în schimb, la adăpostul construit deasupra izvorului şi am ascuns coşul cu plante în undele reci. Dacă le-aş fi dus în căsuţa din bârne, Amy le-ar fi văzut şi le-ar fi fiert. Mi-am lăsat cămaşa, ciorapii şi corsetul pe raftul pe care era pusă brânza. Apoi m-am întors la locul unde se scăldau bărbaţii.

Nu se mai auzeau plescăituri şi nici ţipete. În schimb am auzit pe cineva cântând încet, venind pe cărare. Era Bobby, care-l ducea în braţe pe Orrie. Copilul dormea dus. Aidan, ameţit de atâta curăţenie şi căldură, mergea încet legănându-şi capul acoperit de păr negru în ritmul cântecului.

Era un minunat cântec de leagăn în gaelică. Probabil că Amy l-a învăţat pe Bobby acest cântec; mă întrebam dacă îi şi spusese ce însemnau cuvintele.

S’iomadth oidhche is fbliuch thioram

Side nan seachd sian
Gheibheadh Griogal dhomhsa creagan
Ris an gabhainn dion.

(În multe nopţi ploioase sau senine
De era vremea rea sau bună
Sfântul George-alăturea mi-a fost,
Mereu el mi-a găsit un adăpost.)

Obhan, obhan, obhan iri
Obhan iri o!
Obhan, obhan, obhan iri
'S mor mo mhulad's mor.
(Vai mie, vai mie
Vai, va', grea-i durerea mea.)

Am zâmbit văzându-i şi am simţit cum mi se pune un nod în gât. Mi-am adus aminte cum Jamie îl aducea acasă vara trecută pe Jem după ce înotaseră şi Roger îi cânta lui Mandy cu vocea lui groasă şi dogită. Îi cânta mai mult în şoaptă, dar îi cânta.

L-am salutat pe Bobby înclinând capul, iar el a zâmbit şi m-a salutat la fel, fără a-şi întrerupe cântecul.

A ridicat din sprâncene şi a arătat cu degetul peste umăr, în susul dealului, vrând să-mi spună, probabil, încotro se dusese Jamie. Nu a fost surprins să mă vadă aşa, în jupon şi cu şalul pe umeri. Credea, probabil, că mă duc la râu să mă spăl pentru că era o zi călduroasă.

Eudail mhoir a shluagh an damhain
Dhoirt iad d'fhuil an de

’S chuir iad de cheann air stob daraich
Tacan beag bhod chre.

(Draga mea, dragă cum pe pământ nu s-a aflat,
Ieri sângele tău l-au vărsat
Iar capu-ntr-un par de stejar l-au înfipt,
Nu departe de trupu-ţi iubit.)

Obhan, obhan, obhan iri
Obhan iri o!
Obhan, obhan, obhan iri
’S mor mo mhulad’s mor.

(Vai mie, vai mie
Vai, va ’, grea-i durerea mea.)

I-am făcut repede cu mâna şi am luat-o spre luminiş. Toată lumea numea locul „Casa Nouă”, deşi singurele lucruri care indicau faptul că *s-ar putea* afla o casă acolo erau o stivă de buşteni şi câţiva ţăruşi înfipţi în pământ, legaţi între ei cu sfoară, care aveau rolul de a marca amplasamentul şi dimensiunile casei pe care Jamie avea de gând să o construiască la întoarcerea noastră.

Am văzut că schimbase poziţia ţăruşilor. Camera mare, din faţă, devenise mai mare, iar la camera din spate, care urma să fie sala mea de operaţii, se mai adăugase ceva, poate o cămară.

Arhitectul stătea pe o buturugă, privindu-şi „regatul”, gol-goluţ.

— Mă aşteptai, nu-i aşa? l-am întrebat agăţând şalul de o creangă.

— Aşa-i, a răspuns Jamie, zâmbind şi

scărpinându-se pe piept. Mă gândeam că te vei aprinde după ce-mi vei vedea fundu' gol. Sau poate te-ai încins pentru că ai văzut fundul gol al lui Bobby.

— Bobby nici nu are fund. Ştiai că, mai jos de ceafă, nu ai niciun fir de par cărunt? Oare de ce?

Şi-a coborât privirea, examinându-se. Era adevărat; avea doar câteva smocuri de păr cărunt pe cap. Părul îi crescuse peste iarnă şi tocmai fusese tuns cu câteva zile înainte, operaţie neplăcută şi dureroasă, în urma căreia lirele albe îi fuseseră îndepărtate. Părul de pe piept era încă de culoare închisă, iar cel de mai jos avea culoarea ghimbirului.

— Cred că firele de păr cărunt se-ascund, a spus el privindu-mă. Nu vrei sa m-ajuţi să le găsim?

L-am înconjurat, am ajuns în faţa lui şi m-am aşezat în genunchi. Obiectul în chestiune se vedea foarte bine, dar era cam mic, deoarece fusese în apă rece şi căpătase o nuanţă foarte interesantă de albăstrui.

— Ei bine, am replicat după ce m-am gândit o clipă. Stejarii mari cresc din ghinde mici. Cel puţin aşa mi s-a spus.

Un fior i-a trecut prin tot corpul când a simţit căldura gurii mele şi l-am prins involuntar de testicule.

— Sfinte Dumnezeule, a spus el în vreme ce palmele i se odihneau pe capul meu, de parcă m-ar fi binecuvântat.

— Ce-ai spus? m-a întrebat el o clipă mai târziu.

— Spuneam, am replicat eu, întrerupându-mă pentru a trage aer în piept, spuneam că e ceva erotic în carnea de gâscă.

— Las’ că asta nu-i tot, m-a asigurat el. Scoate-ţi cămaşa, *Sassenach.* Nu te-am mai văzut goală de aproape patru luni.

— Ei, bine… nu m-ai văzut, i-am spus eu cu ezitare în glas. Nu m-ai văzut şi cred că nici nu vreau să mă vezi.

— Da’ de ce nu? m-a întrebat el, ridicând din sprâncene.

— Pentru că de săptămâni întregi am stat în casă şi nu m-am mişcat aproape deloc. Probabil că arăt ca o râmă dintre cele pe care le găseşti sub pietre, grasă, albă şi pufoasă.

— Pufoasă, a spus el rânjind.

— Pufoasă, am repetat cu demnitate, acoperindu-mă cu braţele.

Şi-a ţuguiat buzele privindu-mă cu capul aplecat într-o parte, pentru ca apoi să spună:

— Mie-mi place când te faci grăsuţă, dar ştiu că nu eşti. Ţi-am simţit coastele de fiecare dată când te-am prins în braţe, şi asta de la sfârşitul lui ianuarie. Spui că ai fi albă, dar albă ai fost de când te ştiu. Tocmai de-aia nu cred că am să mă sperii pentru că eşti aşa. Dacă eşti pufoasă, a continuat el arcuindu-şi degetele, cred că asta-mi place.

— Hmmm, am mormăit, ezitând.

El spus cu un oftat:

— *Sassenach,* ţi-am spus că nu te-am mai văzut dezbrăcată de patru luni. Asta înseamnă că, dacă-ţi scoţi cămaşa, vei fi cea mai mare minune pe care am văzut-o de patru luni încoace. Şi la vârsta mea nu cred că îmi mai aduc aminte lucruri care s-au petrecut cu mai mult de patru luni în urmă.

Am râs şi, fără a mai face niciun comentariu, am desfăcut funda cu care era prinsă cămaşa. Am

lăsat-o să cadă într-o baltă aflată la picioarele mele.

Am închis ochii, apoi am tras adânc aer în piept şi i-am deschis.

— Sunt orbit, mi-a mărturisit Jamie, întinzând o mână spre mine.

— Orbit, ca şi când te-ai uita în zăpada pe care bate soarele? am întrebat cu îndoială în glas. Sau orbit ca şi când te-ai fi întâlnit faţă-n faţă cu Gorgona?

— Dacă te întâlneşti faţă-n faţă cu Gorgona, te prefaci în stană de piatră, nu orbeşti, a ţinut să-mi spună. Deşi, dacă stau să mă gândesc…

S-a întrerupt, şi-a examinat trupul cu un deget, pentru ca apoi să spună:

— Pentru numele lui Dumnezeu, vrei să vii încoace?

M-am dus.

Am adormit la căldura trupului lui Jamie şi m-am trezit mai târziu, învelită în pelerina lui. M-am întins şi m-am speriat de o veveriţă care s-a căţărat pe o cracă aflată mai sus, pentru a vedea ce se întâmplă. Bineînţeles că nu i-a plăcut ce a văzut, pentru că a început să vocifereze.

— Huş! i-am strigat căscând şi m-am ridicat în picioare. Veveriţa a făcut abstracţie de gesturile mele şi a devenit isterică, dar nu am băgat-o în seamă. Spre surprinderea mea, Jamie dispăruse.

Am crezut că intrase în pădure ca să se uşureze. Am aruncat o privire în jur, dar nu l-am descoperit. Am văzut că nu era nicăieri şi am strâns pelerina mai tare pe mine.

Nu auzisem nimic. Cu siguranţă că, dacă ar fi venit cineva, m-aş fi trezit sau Jamie m-ar fi trezit.

Am ascultat cu atenţie – veveriţa începuse să-şi vadă de treburile ei – dar nu am auzit nimic în afara sunetelor obişnuite când pădurea revine la viaţă primăvara: murmurul şi vuietul vântului printre copacii de curând înfrunziţi, întrerupt din când în când de pârâitul unei crengi care cade sau de zornăitul conurilor de pin rămase de anul trecut, sau al castanelor care se leagănă pe crengi, strigătul unei gaiţe aflate la distanţă, „conversaţia” dintre nişte ciocănitoare pitice care caută hrană prin iarbă şi chiţăitul unui şoarece-de-câmp chinuit de foame, printre frunzele moarte care au fost acoperite de zăpadă.

Gaiţa continua să strige. I s-a alăturat o alta, care ţipa alarmată. Probabil că acolo se afla Jamie.

Am dat jos pelerina şi am îmbrăcat cămaşa şi pantofii. Se lăsa seara. Noi, sau cel puţin eu, dormiserăm mult. La soare era cald încă, însă umbrele de sub copaci erau reci. Mi-am pus şalul şi am împăturit pelerina lui Jamie, luând-o la subraţ, pentru că eram sigură că o vrea.

Am urcat în pantă, lăsând în urma mea luminişul şi îndreptându-mă către locul unde se aflau gaiţele. Lângă White Spring era o pereche de gaiţe care avea grijă de un cuib. Le văzusem construindu-l cu numai două zile în urmă.

Pârâul nu era deloc departe de locul în care urma să fie construită casa, dar părea izolat de tot şi de toate. Era în mijlocul unui grup de frasini albi şi brazi-de-Canada şi umbrit către est de pietre acoperite cu muşchi. Orice curs de apă este un simbol al vieţii, iar un izvor de munte poartă în sine simbolul unei bucurii tăcute, ţâşnind pur din inima pământului. Izvorul purta numele de White

Spring datorită stâncii albe care veghea deasupra albiei sale şi dădea impresia păcii netulburate.

Cu cât mă apropiam mai mult de râu, cu atât eram mai sigură că acolo am să-l găsesc pe Jamie.

— E acolo ceva care ascultă, îi spusese el odată Briannei. Vezi, în munţii Scoţiei, despre astfel de izvoare se spune că sunt ale sfinţilor. Localnicii spun că sfinţii trăiesc lângă ele şi le ascultă rugăciunile.

— Şi care sfânt trăieşte lângă White Spring? a întrebat ea cu oarecare cinism. Sfântul Killien?

— De ce tocmai el?

— Pentru că el este sfântul patron al gutei, reumatismului şi al zugravilor.

Jamie a râs, dând din cap.

M-am apropiat încet de izvor. Gaiţele tăcuseră.

Era acolo. Stătea pe o piatră în apropierea apei, îmbrăcat numai în cămaşă. Am înţeles de ce se liniştiseră gaiţele.

Era la fel de liniştit precum piatra albă. Stătea cu ochii închişi, cu palmele puse pe genunchi, întoarse în sus şi făcute căuş, invocând Divinitatea.

Când l-am văzut, m-am oprit imediat. L-am mai văzut o dată rugându-se, când i-a cerut lui Dougal MacKenzie ajutor în luptă. Nu ştiam cu cine vorbeşte acum, dar era o conversaţie pe care nu voiam să o tulbur.

Mi s-a părut că ar fi trebuit să plec, dar nu voiam să o fac, şi asta nu doar pentru c-aş fi putut deranja printr-un zgomot. Cea mai mare parte a izvorului se afla în umbră, dar degete de lumină ieşeau printre copaci, parcă lovindu-l. Aerul era plin de polen şi lumina se umpluse cu praf de aur.

Acest praf de aur i se aşeza pe nas, pe oasele feţei. Era ca şi când ar fi crescut acolo, ca şi când ar fi fost parte a apei, parte a pietrei, spiritul izvorului.

Nu mă simţeam ca un oaspete nepoftit. Liniştea locului s-a îndreptat spre mine şi m-a atins uşor.

Mă întrebam dacă asta căuta el aici. Absorbea pacea muntelui, pentru a-şi aminti de ea în lunile sau în anii de exil care aveau să urmeze?

Eu mi-aş fi amintit.

Lumina începea să devină din ce în ce mai slabă, iar aerul şi-a mai pierdut din strălucire. În cele din urmă s-a mişcat, ridicându-şi puţin capul.

— Asta trebuie să-mi fie de ajuns, a spus încet.

M-am îndreptat spre el imediat ce i-am auzit vocea, dar nu mi se adresase mie.

A deschis ochii şi s-a ridicat, a traversat râul în picioarele goale, călcând pe frunze moarte, fără să facă niciun zgomot. Îndată ce a trecut de grămada de pietre, m-a văzut şi a zâmbit, în tinzând mâna pentru a lua pelerina pe care i-o întindeam fără un cuvânt. Nu a spus nimic, dar mi-a luat mâna rece în palma lui mare şi caldă şi am pornit spre casă, mergând împreună în liniştea muntelui.

Câteva zile mai târziu, m-a căutat şi m-a găsit. Eram pe malul râului şi căutam lipitori, care se treziseră din hibernare şi acum doreau sânge cu care sa se hrănească. Îmi era uşor să le prind. Mă plimbam pur şi simplu prin apă, pe lângă mal.

Mai întâi m-am gândit că era neplăcut să fiu momeală vie pentru lipitori, dar de fapt aşa le prindeam. Jamie, Ian, Bobby sau oricare dintre tineri mergeau prin apă şi se lăsau ciupiţi de aceste creaturi care urmau a fi prinse, dar îndată ce te obişnuiai să fii ciupit, nici nu era atât de rău.

— Trebuie să le permit să sugă destul sânge pentru a putea trăi, spuneam eu, făcând o grimasă în timp ce desprindeam lipitoarea cu unghia. Dar nu trebuie să le las să sugă prea mult, pentru că nu vor mai fi de niciun folos.

— Îmi place cum gândeşti, a spus Jamie, în timp ce puneam o lipitoare într-un vas umplut cu apă şi cu lintiţă. După ce îţi vei fi hrănit animăluţele, am să-ţi arăt Peştera Spaniolului.

Peştera cu pricina era destul de departe, la aproximativ patru mile distanţă faţă de Ridge, prin frig, prin pâraie pline de noroi, urcând pante abrupte, pentru ca apoi să înaintăm prin crăpătura făcută într-o stâncă de granit spre nişte stânci mari, acoperite de viţă sălbatică.

— Am găsit-o într-o zi împreună cu Jem, când am mers la vânătoare, mi-a explicat Jamie, dând deoparte o perdea de frunze ca să pot trece mai departe. Cârceii se întindeau pe stânci şi erau groşi cât braţul unui bărbat şi noduroşi ele câtă vreme trecuse peste ei. Frunzele ruginii-verzui nu acopereau cu totul cârceii, cu toate că venise primăvara.

— Acesta a fost secretul nostru, mi-a mărturisit Jamie. Am făgăduit să nu-l spunem nimănui, nici măcar părinţilor.

— Nici măcar mie, am spus, fără a mă simţi jignită, dar simţind în glasul lui Jamie o anume ezitare în momentul în care pomenise de Jem.

Intrarea în peşteră era o crăpătură pe care Jamie o astupase cu o piatră mare şi netedă. A dat-o deoparte cu oarecare efort, m-am aplecat cu atenţie şi am auzit sunetul slab al aerului care se scurge printr-o fisură. Aerul era cald la suprafaţă

şi se părea că peştera îl atrage, nu îl elimină.

Mi-am adus aminte foarte bine de peştera din Abandawe, care părea să respire, şi am avut nevoie de voinţă pentru a-l urma pe Jamie, care a dispărut în pământ. Era acolo o scară din lemn nouă, după cum am văzut, care înlocuia una mai veche, pentru că am zărit nişte trepte din lemn putrezit care atârnau de nişte cârlige din fier ruginit. Până jos nu erau mai mult de zece-douăsprezece picioare[22], dar fundul grotei era foarte îngust şi de aceea coborârea părea să nu mai ia sfârşit. În cele din urmă am ajuns jos şi am văzut că peştera se lărgea de parcă ar fi fost partea inferioară a unei fiole. Jamie se aplecase. L-am văzut dând la iveală o sticlă mică şi am simţit mirosul înţepător de terebentină.

Luase o torţă, de fapt o creangă groasă de pin, al cărei capăt fusese acoperit cu catran şi apoi înfăşurat cu o cârpă. A muiat acea cârpă în terebentină şi apoi a folosit amnarul pe care Bree îl făcuse pentru el. O ploaie de scântei i-a luminat chipul concentrat, arămiu. A mai folosit de două ori amnarul şi torţa s-a aprins, mai exact scânteia a aprins cârpa îmbibată cu lichid inflamabil şi apoi catranul.

A ridicat torţa şi apoi a făcut un semn spre picioarele mele. M-am întors şi era cât pe ce să mă pierd cu totul.

Spaniolul zăcea acolo, cu oasele picioarelor întinse, cu craniul lăsat în piept, de parcă ar fi moţăit. Se mai vedeau ici şi colo smocuri de păr

---

22 Picior (aici) = Unitate de lungime, care este echivalentă cu a treia parte dintr-un metru
(30,479 cm) (n.tr.)

roşu, dar pielea dispăruse cu totul. Dispăruse şi cea mai mare parte a oaselor mâinilor şi a labelor de la picioare. Erau oase mici, pe care rozătoarele le luaseră cu totul. Animalele mari nu izbutiseră să se atingă de trupul său. Torsul şi oasele mari fuseseră roase, dar în mare parte erau intacte. Se vedea coşul pieptului ieşind în evidenţă acoperit de o ţesătură atât de veche, încât nici nu se mai putea spune ce culoare avusese.

Omul acela *fusese,* într-adevăr, spaniol. Avea alături de el un coif ascuţit, o platoşă şi un cuţit.

— Doamne, Dumnezeule, Iisuse Hristoase! am şoptit.

Jamie şi-a făcut cruce şi s-a aşezat în genunchi, lângă schelet.

— Nu ştiu de cât timp se află aici, a spus el încet. Nu am găsit asupra lui decât platoşa şi asta.

Jamie mi-a arătat o piatră de lângă pelvis. M-am uitat mai atent. Era un crucifix, probabil din argint, acum acoperit de un strat negru de oxid şi un obiect de formă triunghiulară, de asemenea negru.

— Un rozariu? am întrebat.

Jamie a dat din cap în semn că da şi a spus:

— Cred că îl purta la gât. Poate că a fost făcut din lemn şi sfoară, iar când a putrezit, au căzut bucăţile din metal. Aici – Jamie a atins încet cu degetul obiectul triunghiular – scrie *Nr. Sra. Ang.* Pe o parte. Cred că înseamnă *Nuestra Senora de los Angeles,* adică „Doamna noastră, a îngerilor”. Pe partea cealaltă este o imagine mică în care se vede Sfânta Fecioară.

Mi-am făcut cruce din reflex şi după ce am păstrat un moment de reculegere, am întrebat:

— I-a fost frică lui Jemmy?

— I-a fost, mi-a răspuns Jamie sec. Era întuneric când am coborât în galerie şi era cât pe ce să calc pe omu' ăsta. Am crezut că-i viu şi m-am speriat atât de tare, încât era să mi se oprească inima-n loc.

Se speriase şi strigase, iar Jemmy, care fusese lăsat la suprafaţă şi i se spusese să nu se mişte de la locul lui, a intrat repede în gaura care se căsca în pământ, a străbătut jumătatea distanţei până jos, şi-a pierdut echilibrul pe scara veche şi a căzut peste bunicul lui.

— Am auzit eu că se foieşte şi m-am uitat în sus. Mi-am ridicat privirile tocmai la timp, pentru a-l vedea cum pică din cer şi vine peste mine, lovindu-mă-n piept ca o ghiulea de tun.

Jamie şi-a frecat partea stângă a pieptului zâmbind cu viclenie, pentru ca apoi să continue:

— Dacă nu mă uitam în sus, mi-ar fi rupt gâtul… şi nu ar fi fost în stare să iasă singur de-aici.

Iar noi nu am fi ştiut niciodată ce s-a întâmplat cu voi. Când mi-a trecut prin cap acest gând, am înghiţit în sec. Cu toate acestea… aşa ceva se putea întâmpla oricând, i se putea întâmpla oricui.

— E o minune că niciunul dintre voi nu şi-a rupt nimic, am spus cu glas tare şi am întins mâna spre schelet, continuând:

— Ce crezi că i s-a întâmplat acestui domn?

Ai lui nu aveau să afle niciodată.

Jamie a scuturat din cap, spunând:

— Nu ştiu. Nu aştepta vreun inamic, pentru că nu purta armura.

— Nu crezi cumva că a căzut şi n-a mai putut ieşi de-aici? am întrebat, apropiindu-mă de schelet

şi uitându-mă la tibia piciorului stâng. Osul era crăpat şi ros de dinţi mici la unul dintre capete, dar am văzut ceea ce ar fi putut fi o fractură mică. Era posibil ca osul să fi crăpat din cauza trecerii timpului.

Jamie ridică din umeri şi privi în sus, spunând:

— Nu m-am gândit la asta. Era puţin mai scund decât mine, dar cred că scara se afla aici când el a murit. Cineva a construit o scară şi mai târziu. De ce crezi că ar fi fost lăsat la capătul scării? Chiar şi cu un picior rupt, tot putea urca scara.

— Hmmm. Cred că s-ar fi putut să moară din cauza febrei. Aşa s-ar putea explica de ce şi-a dat jos platoşa şi casca.

Eu personal le-aş fi dat jos la prima ocazie, în funcţie de anotimp. Omul probabil a fiert de viu şi a simţit că se coace, prins în metal.

— Mhm.

Am ridicat ochii, simţind că raţionamentul meu era acceptat cu oarecare îndoială, iar concluzia mea era dezaprobată.

— Crezi că a fost ucis?

Jamie a dat din umeri.

— Are armură, dar n-are armă, în afară de un cuţit mic. După cum vezi, a fost dreptaci, dar cuţitul este în mâna stângă.

Omul din care nu mai rămăsese decât scheletul *fusese* dreptaci. Oasele mâinii drepte erau mai groase, şi acest lucru se putea observa chiar şi la lumina slabă a torţei. Mă întrebam dacă fusese spadasin.

— Am cunoscut mulţi soldaţi spanioli în Indii, *Sassenach.* Toţi erau bine înarmaţi cu spade, lănci şi pistoale. Dacă omul acesta a murit din cauza

febrei, atunci tovarăşii lui ar fi putut să-i ia armele, dar atunci de ce nu i-au luat şi armura şi cuţitul? De ce le-au lăsat aici?

— Dacă e să gândim aşa, am obiectat eu, de ce ucigaşul – asta dacă omul a fost ucis într-adevăr – nu i-a luat armura şi cuţitul?

— Armura poate nu a vrut-o. Nu putea fi de folos decât unui soldat. Iar cuţitul… poate că a fost înfipt în el, a fost de părere Jamie. Şi oricum, nici măcar nu e un cuţit bun.

— Foarte logic, am replicat. Lăsând deoparte întrebările legate de felul în cate a murit, ce Dumnezeu căuta în munţii din Carolina de Nord?

— Cu şaizeci de ani în urmă, spaniolii au trimis exploratori până în Virginia, dar mlaştinile i-au făcut, totuşi, să nu înainteze atât de mult, m-a informat Jamie.

— Înţeleg, dar de ce *asta?* am întrebat, făcând un gest spre scară.

Nu a răspuns, dar m-a luat de braţ şi a ridicat torţa, întorcându-mă pur şi simplu către partea opusă celei în care se afla scara. Undeva, deasupra capului meu, am văzut o altă fisură în stâncă, neagră în lumina torţei şi prin care abia dacă se putea strecura un bărbat.

— Mai e o peşteră întocmai ca asta acolo, a spus Jamie, înălţând capul către fisură. L-am pus pe Jem să se uite şi mi-a spus că vede urme dreptunghiulare în nisip, de parcă în peştera aia ar fi fost nişte lăzi.

Tocmai de aceea s-a gândit la Peştera Spaniolului când şi-a dat seama că trebuie să ascundă comoara.

— O să aducem ultima parte a aurului în seara

asta, a spus. Şi o să astupăm crăpătura aia cu pietre. Apoi îl vom lăsa pe acest *señor* să se odihnească în pace.

Trebuia să admit că peştera era un loc foarte bun pentru odihna veşnică. Probabil că prezenţa soldatului spaniol ar descuraja pe oricine era tentat s-o examineze mai atent şi asta deoarece atât coloniştii, cât şi indienii se temeau de fantome. De fapt, şi scoţienii din *Highlands* se temeau de fantome şi tocmai de aceea m-am întors spre Jamie şi l-am întrebat, pentru că eram curioasă:

— Tu şi Jem… nu v-aţi temut că are să vă bântuie fantoma lui?

A zâmbit discret şi a stins torţa, frecând-o de o grămadă de pietriş. O rază de lumină s-a revărsat pe creştetul lui.

— Există întotdeauna o rugăciune, draga mea, chiar dacă este vorba doar despre *A Dia, cuidich mi, O, Doamne, ajută-mă.*

9

UN CUŢIT CARE SE POTRIVEŞTE-N PALMA MEA

Nu tot aurul a rămas în paza spaniolului. Două dintre rochiile mele aveau un pliu în plus la tiv, în două buzunăraşe era puţin aur, iar în partea de jos a acestora era un buzunar mare, în care se aflau câteva uncii[23] de aur. Jamie şi Ian aveau fiecare câte o cantitate mică de aur în *sporran*[24]. Fiecare

23 1 uncie = 28,35 g (n.tr.)

24 Geantă sau sac din piele, pe care scoţienii îl prind de kilt (n.tr.)

dintre ei avea să poarte la brâu câte doi săculeţi.

Ne-am retras în luminişul în care se găsea casa cea nouă pentru a pregăti în linişte gloanţele.

— N-ai să uiţi pe ce parte să încarci, nu-i aşa? a întrebat Jamie, dând la iveală un glonţ strălucitor şi aruncându-l în grăsime şi cenuşă.

— Dacă nu mi-ai luat tu din greşeală traista cu gloanţe, nu uit, a replicat Ian caustic.

Călea gloanţele, mai bine spus punea gloanţele fierbinţi, abia făcute, într-o gaură în care erau frunze ude, iar din ele ieşeau fum şi abur, care se pierdeau apoi în aerul rece al după-amiezii de primăvară.

Rollo, care stătea întins în apropierea stăpânului său, a adulmecat trâmba de fum care i-a trecut pe lângă nas şi a strănutat cu zgomot. Ian l-a privit zâmbind şi i-a spus:

— Îţi place să alergi peste câmpii după căprioare roşcate, *a cui* Ei bine, vezi să nu te iei cumva după oi, că s-ar putea să te împuşte cineva luându-te drept lup.

Rollo a oftat şi a făcut ochii mici, ca nişte liniuţe.

— Te-ai gândit ce-ai să-i spui mamei tale când ai s-o vezi? a întrebat Jamie, privind cu ochi mici fumul şi focul, în timp ce ţinea bucăţelele de aur în lingură, deasupra flăcării.

— Încerc să nu mă gândesc prea mult, a recunoscut Ian. Am aşa un simţământ straniu când mă gândesc la Lallybroch.

— Un simţământ straniu de bine sau de rău? am întrebat încet, în vreme ce luam gloanţele de aur din grăsime cu o lingură de lemn şi le puneam în săculeţi.

Ian s-a încruntat, privind atent lingura în care

bucăţelele de plumb se prefăceau în lichid.

— Cred că de amândouă felurile, a răspuns. Brianna mi-a povestit odată despre o carte pe care o citise ea în şcoală şi în care scria că nu te poţi întoarce acasă. Poate că lucrul ăsta e adevărat… dar eu vreau s-o fac, a spus el încet, privind atent la ceea ce făcea, suflând în topitură.

Mi-am luat privirea de la faţa îngândurată a lui Ian şi am descoperit că Jamie se uita la mine insistent şi cu drag. Nu l-am mai privit nici pe el, ci m-am ridicat în picioare gemând încet, după ce mi-a trosnit genunchiul.

— Ei bine, am spus deodată. Cred că depinde de ceea ce crezi tu că înseamnă *acasă,* nu-i aşa? Nu este întotdeauna locul pe care-l ştii.

— Da, aşa e, a replicat Ian ţinând glonţul proaspăt făcut ca să se mai răcească. Dar chiar dacă e vorba despre o persoană… nu te poţi întoarce întotdeauna la ea, nu-i aşa? Sau poţi, a adăugat el, strâmbând puţin din gură, în timp ce se uita mai întâi la Jamie şi apoi la mine.

— Cred că ai să-i găseşti pe părinţii tăi aşa cum i-ai lăsat, a spus Jamie scurt, făcându-se că nu a auzit ultimele cuvinte ale lui Ian. Mai curând ei vor fi surprinşi de felul în care arăţi.

Ian s-a privit şi a spus zâmbind:

— M-am făcut un pic mai înalt.

Am râs scurt, amuzată. Când plecase din Scoţia, avea cincisprezece ani, era un băiat uscăţiv, înalt şi prostuţ. Se mai înălţase cu câţiva centimetri. Era subţire şi dur ca o bucată de năbuc, iar el era de obicei bronzat şi avea culoarea pielii netăbăcite, doar că acum se mai albise în timpul iernii, iar pistruii care se întindeau în semicercuri

pe pomeţii lui se vedeau mai bine.

— Îţi mai aduci aminte de celălalt lucru pe care ţi l-am spus? l-am întrebat. Când ne-am întors de la Edimburgh la Lallybroch, după ce… l-am găsit din nou pe Jamie. *Acasă este locul în care, dacă simţi nevoia să te duci, trebuie să fii primit.*

Ian a ridicat o sprânceană şi s-a uitat când la mine, când la Jamie, spunând:

— Nici nu mă mir că ţii la ca, unchiule. Multă linişte trebuie că-ţi mai aduce.

— Ei bine, a replicat Jamie, uitându-se la ceea ce făcea. Ea mă primeşte, aşa că ea trebuie să fie „acasă”.

Îndată ce treaba s-a terminat, Ian şi Rollo au dus săculeţii cu gloanţe în căsuţa din bârne, în timp ce Jamie a stins focul şi a luat ustensilele folosite pentru a face gloanţe. Se făcuse târziu şi aerul – deja suficient de rece pentru a fi simţit în plămâni – căpăta acel surplus de răcoare plină de viaţă care mângâia pielea şi aducea neîntrerupt respiraţia primăverii peste pământ.

Eu m-am oprit o clipă bucurându-mă de aer. Lucrasem repede şi în căldură, chiar dacă totul fusese făcut în aer liber. Era minunat aerul răcoros, care mă înfiora puţin.

— Ai cumva vreun penny, dragă?

— Un ce?

— E bun un ban de orice fel.

— Nu cred, dar…

Am căutat în săculeţul pe care îl aveam legat de încheietura mâinii şi unde erau tot felul de lucruri, printre care şi lingura lui Jamie. Printre bucăţi de aţă, hârtii cu seminţe de plante medicinale, ace înfipte în petice mici de piele, un vas mic plin de

materiale pentru sutură, o pană alb-neagră de ciocănitoare, o bucată de cretă albă şi jumătate de pesmet pus acolo fiindcă nu am apucat să-l mănânc, am descoperit o jumătate de şiling.

— Asta e bună? l-am întrebat ştergând moneda şi întinzându-i-o.

— E bună, mi-a spus, întinzându-mi ceva.

Mâna mea a apucat din reflex ceea ce s-a dovedit a fi mânerul unui cuţit. Am fost atât de surprinsă, încât era să-l scap din mână.

— Întotdeauna trebuie să dai bani pentru o armă nouă, mi-a spus zâmbind discret. Astfel, ea te va recunoaşte drept stăpână şi nu se va întoarce împotriva ta.

— Drept stăpână?

Soarele atingea creasta muntelui, dar mai era încă destulă lumină şi m-am uitat la noua mea achiziţie. Era un cuţit cu lama subţire, dar rezistentă, cu o singură parte tăioasă şi foarte bine lucrată, care lucea precum argintul în soarele care apunea. Mânerul cald încă fusese făcut din corn de cerb şi cineva îi făcuse două adâncituri, astfel încât îl puteam apuca foarte bine. Pe scurt, acesta era cuţitul meu.

— Mulţumesc, am spus, admirându-l. Dar…

— O să te simţi mai în siguranţă dacă o să-l ai asupra ta, mi-a spus serios. Oh, încă ceva. Dă-l încoace.

I-am înapoiat cuţitul intrigată şi am văzut uimită cum îşi trecea lama peste degetul mare. Sângele a ţâşnit din mica tăietură şi şi-a şters sângele pe pantaloni, pentru ca apoi să bage degetul în gură. Apoi mi-a înapoiat cuţitul.

— Trebuie să pui sânge pe lamă, ca să ştie

pentru ce a fost făcut, mi-a explicat el, scoţându-şi degetul din gură.

Mânerul cuţitului era cald încă, dar am simţit un fior. Cu mici excepţii, Jamie nu făcea gesturi romantice. Dacă îmi dădea un cuţit, o făcea pentru că ştia că am nevoie de el. Nu era un cuţit pentru dezgropat rădăcini sau tăiat scoarţă de copac. Era un cuţit care ştia pentru ce a fost făcut.

— Se potriveşte-n palma mea, am spus, privind în jos şi mângâind adâncitura, în care intra degetul meu mare. Cum ai ştiut să-l faci ca să se potrivească perfect?

A râs când a auzit întrebarea mea, spunând:

— Mi-ai pus mâna pe mădular de-atâtea ori, încât ştiu foarte bine ce se potriveşte în palma ta, *Sassenach.*

Am râs scurt şi apoi am întors cuţitul şi mi-am atins degetul mare cu vârful lamei. Era foarte ascuţit. Abia dacă am simţit ceva, dar sângele roşu închis a ţâşnit imediat. Mi-am pus cuţitul la brâu, l-am prins de mână şi mi-am apăsat degetul mare pe degetul lui mare.

— Sânge din sângele meu, i-am spus.

Nici eu nu făceam gesturi romantice.

10

NAVA INCENDIATOARE

New York
august 1776

Vestea adusă de William, conform căreia americanii scăpaseră, a fost primită mai bine

decât s-ar fi aşteptat. Având sentimentul puternic că îl încolţiseră pe inamic, cei din armata lui Howe se deplasau cu o viteză remarcabilă. Flota amiralului era tot în Gravesend Bay. Într-o singură zi, mii de militari au fost aduşi cu repeziciune la ţărm şi apoi s-au reîmbarcat, pentru a traversa întinderea de apă către Manhattan. În ziua următoare la apus, companii formate din militari bine înarmaţi au luat cu asalt New Yorkul, doar pentru a descoperi că tranşeele erau goale şi fortificaţiile abandonate.

În timp ce William era dezamăgit deoarece sperase o răzbunare directă, de natură fizică, evoluţia evenimentelor l-a bucurat nespus de mult pe generalul Howe. Împreună cu ofiţerii săi de stat-major, şi-a stabilit cartierul general într-un conac numit Beekman House şi s-a gândit să-şi consolideze poziţia în colonie. Printre ofiţerii cu vechime s-a manifestat oarecare iritare, deoarece unii îşi doreau ca americanii să fie urmăriţi şi nimiciţi – şi William dorea asta, bineînţeles – dar generalul Howe era de părere că înfrângerea şi retragerea vor duce la slăbirea armatei lui Washington şi că iarna va contribui la nimicirea acesteia.

— Iar între timp, a spus locotenentul Anthony Fortnum, privind la mansarda îmbâcsită unde fuseseră încartiruiţi trei ofiţeri, cei mai tineri din statul-major, între timp noi suntem armată de ocupaţie. Acest lucru ne dă dreptul să ne bucurăm de plăcerile situaţiei, nu-i aşa?

— Şi care ar fi acelea? a întrebat William, căutând zadarnic un loc în care să-şi pună geamantanul uzat, care adăpostea cea mai mare

parte a bunurilor sale.

— Ei bine, femeile, a spus Fortnum, gânditor. Femeile, cu siguranţă. Sunt sigur că la New York există localuri.

— Nu am văzut vreun local când veneam încoace, şi am căutat unul! a spus Ralph Jocelyn.

— Nu te-ai străduit destul, a spus Fortnum hotărât. Sunt sigur că există locuri în care ne putem distra.

— Aici găseşti bere, a replicat William. Există un local decent, care se numeşte *Fraunces Tavern,* chiar la doi paşi de Water Street.

— Trebuie să fie ceva mai aproape de-aici! a obiectat Fortnum. Eu nu merg pe jos atâtea mile pe căldura asta!

Beekman House avea o poziţie bună, cu mult spaţiu, dar era în afara oraşului.

— Căutaţi şi veţi găsi, a spus Fortnum, potrivindu-şi un cârlionţ rebel şi punându-şi tunica pe un umăr. Vii, Ellesmere?

— Nu, nu acum. Am scrisori de scris. Dacă găsiţi localuri, doresc să întocmiţi un raport scris. În trei exemplare, vă rog să reţineţi.

Lăsat singur, William a pus sacul pe podea şi a scos teancul de scrisori pe care i-l dăduse Căpitanul Griswold.

Scrisorile cu pricina erau cinci la număr. Trei dintre ele aveau sigiliul tatălui său vitreg, o semilună zâmbitoare. Lordul John îi scria cu promptitudine în Fiecare lună, pe data de cincisprezece, dar îi scria şi în alte dăţi. Mai era una de la unchiul său, Hal, şi a rânjit văzând-o. Misivele unchiului Hal erau năucitoare, dar întotdeauna amuzante. Mai era şi o ultimă

scrisoare cu un scris necunoscut, dar care aparţinea unei doamne sau domnişoare şi cu un sigiliu cu totul obişnuit.

Curios, a rupt sigiliul şi a deschis scrisoarea, pentru a descoperi două foi de hârtie acoperite cu un scris mărunt, de la verişoara lui, Dottie. A ridicat imediat din sprâncene. Dottie nu-i mai scrisese niciodată până atunci.

S-a ridicat în picioare, pentru a parcurge scrisoarea.

— Să fiu al naibii! a spus cu voce tare.

De ce? a întrebat Fortnum, care venise să-şi ia chipiul. Ai primit veşti proaste de-acasă?

Cum? Oh, nu, nu! a repetat el, întorcându-se la prima pagină a scrisorii. Doar că e… interesant.

Împăturind scrisoarea, a pus-o într-un buzunar al hainei, la adăpost de ochii curioşi ai lui Fortnum, pentru a continua cu misiva unchiului său, Hal, cu sigiliul ducal, cu creastă.

William a rupt sigiliul. O notă mai puţin obişnuită fusese scrisă pe mai putin de o pagină şi nu cuprindea nici formulă de salut, nici de încheiere. În opinia unchiului Hal, dacă scrisoarea avea un destinatar, era clar cui îi era adresată. Datorită sigiliului se ştia foarte bine cine era expeditorul, şi unchiul un mai specifica acest lucru, că doar nu îşi pierdea vremea scriind unor proşti.

Adam este trimis la New York, sub comanda lui Sir Henry Clinton. Minnie i-a dat pentru tine nişte Lucruri al naibii de voluminoase. Dottie îţi transmite sentimentele ei de dragoste, care nu ocupă foarte mult loc.

John spune că faci un anumit lucru pentru Căpitanul Richardson. Îl cunosc pe Richardson şi nu cred că ar trebui să te încurci cu el.

Transmite-i Colonelului Spencer toate cele bune din partea mea şi să nu joci cărţi cu el.

William s-a gândit că unchiul Hal putea transmite – criptic cum era – mai multe informaţii în cuvinte puţine decât oricare dintre persoanele pe care le cunoştea. Se întreba dacă domnul Colonel Spencer trişa la cărţi, dacă pur şi simplu era foarte bun ori avea foarte mult noroc. Fără îndoială că unchiul Hal omisese în mod intenţionat să specifice acest lucru. Dacă ar fi fost vorba despre una dintre ultimele două alternative, atunci William ar fi fost tentat să îşi încerce abilităţile de jucător, deşi ştia că este primejdios să câştigi când joci contra unui superior. Totuşi, o dată sau de două ori… Nu, unchiul Hal era el însuşi un foarte bun jucător de cărţi, şi dacă îl avertiza asupra colonelului, atunci prudenţa îl îndemna să urmeze sfatul primit. Era posibil ca domnul Colonel Spencer să fie un jucător cinstit şi nu foarte bun, dar poate că se supăra şi se răzbuna, dacă era bătut prea des.

„Unchiul Hal este un drac împeliţat”, şi-a spus William în gând, nu fără admiraţie. *Richardson…* William înţelegea foarte bine de ce unchiul Hal omisese detaliile. Corespondenţa putea fi citită de către oricine şi o scrisoare care purta sigiliul Ducelui de Pardloe putea să atragă atenţia. Sigiliul nu părea să fi fost dezlipit, dar William îl văzuse chiar pe tatăl său înlăturând sigilii şi înlocuindu-le cu cea mai mare dexteritate,

folosindu-se de un cuţit cu lama încinsă, aşa încât nu-şi făcea niciun fel de iluzii în această privinţă.

Asta nu-l oprea să se întrebe *ce anume* ştia unchiul Hal despre Căpitanul Richardson şi de ce sugera să pună capăt activităţii sale în domeniul spionajului, pentru că, evident, tatăl său îi spusese ce anume făcea el.

Acest raţionament îl făcea să meargă mai departe cu gândul. Dacă tatăl său îi spusese unchiului cu ce anume se ocupa, atunci şi unchiul Hal îi spusese fratelui său ce ştia despre Căpitanul Richardson, mai ales dacă era ceva de rău. Şi dacă îi spusese ce ştia…

A pus deoparte biletul de la unchiul Hal şi a deschis prima dintre scrisorile de la tatăl lui… A deschis-o şi pe a doua. Nimic. În a treia se făcea o vagă referire la spionaj. Era vorba însă doar despre faptul că îşi dorea ca William să fie în siguranţă şi făcea o referire la postură.

Un bărbat înalt se remarcă imediat când se află în compania altora, cu atât mai mult dacă priveşte oamenii direct în ochi şi este îmbrăcat curat.

William a zâmbit citind această remarcă. La Westminster, unde urmase el şcoala, orele se ţineau într-o încăpere mare împărţită-n două printr-o perdea. O parte a încăperii era rezervată cursului inferior, cealaltă cursului superior, dar studiau acolo băieţi de toate vârstele, iar William învăţase repede când să stea în umbră şi când să iasă în evidenţă, în funcţie de cei în compania cărora se afla.

Ei bine, indiferent ce ştia unchiul Hal despre Richardson, nu era un lucru care să-l îngrijoreze pe tatăl său. Era necesar să îşi amintească,

bineînţeles, că nu trebuia să fie neapărat vorba despre ceva care să-l discrediteze pe Richardson. Ducele de Pardloe nu se temea pentru sine, dar era excesiv de atent cu membrii familiei sale. Poate că el credea despre Richardson că este un om nepăsător, şi dacă aşa stăteau lucrurile, atunci tatăl său avea încredere în bunul simţ al lui William, fără a face referire la aceasta.

Mansarda era sufocantă. Transpiraţia se scurgea pe faţa lui William şi îi uda cămaşa. Fortnum plecase iar, lăsând capătul patului său de campanie ridicat într-un unghi imposibil deasupra cufărului său mare. Îi lăsase lui William spaţiu doar cât să se poată strecura pe uşă afară, iar tânărul ofiţer a ieşit cuprins de un sentiment de uşurare. Aerul era cald şi umed, dar măcar se simţea o adiere. Şi-a pus chipiul, dorind să afle unde era încartiruit vărul său, Adam. *Al naibii de voluminoase* suna promiţător.

După ce a trecut de un grup de ţărănci care se îndreptau spre piaţă, a simţit scrisoarea din buzunarul de la haină şi şi-a adus aminte de sora lui Adam.

Dottie îţi transmite sentimentele ei de dragoste, care nu ocupă foarte mult loc. William s-a gândit că unchiul Hal era şiret, numai că şiretenia diavolilor se mai şi sfârşeşte uneori.

Lucrurile care îi fuseseră trimise erau cu adevărat al naibii de voluminoase:

o carte, o sticlă dintr-un excelent vin spaniol de Xeres, un sfert de galon[25] de măsline care mergeau foarte bine cu vinul şi trei perechi de ciorapi noi, din mătase.

25 1 sfert de galon = 2 ,1 4 1 (n.tr.)

— Am o grămadă de perechi de ciorapi, l-a asigurat vărul său Adam, când William a încercat să împartă cu el ce primise. Mama îi cumpără angro şi îi trimite prin fiecare curier, sau cel puţin aşa cred. Ai noroc că nu s-a gândit să-ţi trimită izmene noi. Eu primesc câte o pereche în fiecare transport diplomatic şi cred că *acesta* este un lucru destul de ciudat pe care trebuie să i-l explic lui Sir Henry. Cu toate astea, nu aş refuza un pahar din vinul tău de Xeres.

William nu era cu totul sigur că vărul său nu glumea în ceea ce priveşte izmenele. Adam avea o mână gravă, fapt care îl ajuta în relaţiile cu ofiţerii mai mari în grad şi dispunea şi de calitatea familiei Grey, aceea de a putea spune cele mai scandaloase lucruri cu o faţă cât se poate de serioasă. William a început să râdă şi a cerut două pahare.

Unul dintre prietenii lui Adam a adus trei pahare, sperând că va putea ajuta şi el la golirea sticlei de vin de Xeres. A mai apărut un prieten, ca din senin. Vinul de Xeres a fost foarte bun, iar nou-venitul a scos din cufăr o sticlă pe jumătate plină cu vin de Porto, pentru a sărbători mai bine. Aşa cum se întâmplă în asemenea ocazii, numărul de sticle şi de prieteni s-a mărit şi, în cele din urmă, fiecare petic din camera lui Adam, destul de mică, era ocupat fie de un prieten, fie de o sticlă.

Generos, William le-a permis tuturor să se servească din vinul şi măslinele sale, şi când sticla a început să se golească, a ridicat un pahar în cinstea mătuşii lui şi a generozităţii ei, neuitând să pomenească ciorapii din mătase pe care îi primise.

— Cred că nu mama ta mi-a trimis cartea, i-a

spus el lui Adam, coborând paharul şi pufnind zgomotos.

Adam a început să chicotească şi expresia gravă i s-a şters de pe faţă, pentru că se bucura de un punch preparat cu rom dintr-o sticlă de un sfert de galon.

— Nu, a replicat el. Nici mama, nici tata nu ţi-au trimis-o. Aia a fost contribuţia mea la *porgresul cutlural*, vreau să zic cultural în colonii.

— Un serviciu adus sensibilităţii omului civilizat, a remarcat William cu gravitate, demonstrând că ţine la băutură şi că putea să vorbească limpede, indiferent cât de mult şi-ar fi dorit limba să se împleticească.

Au strigat cu toţii în cor:

— Ce carte? Ce carte? Vrem să vedem faimoasa carte!

El s-a văzut dator să scoată cel mai preţios dintre darurile primite. Era un exemplar din faimoasa *Listă a doamnelor din Covent Garden,* carte scrisă de domnul Harris, fiind de fapt un catalog în care se făcea referire cu lux de amănunte la farmecele, specialitatea, preţul şi disponibilitatea celor mai cunoscute prostituate din Londra.

Volumul a fost întâmpinat cu strigăte, pentru ca apoi să urmeze o scurtă luptă pentru posesiune, dar William a reuşit să salveze catalogul înainte ca acesta să fie rupt în bucăţi. S-a lăsat, totuşi, convins să citească cu glas tare câteva dintre pasaje. Prestaţia lui dramatică a fost răsplătită cu urlete ca de lup prin care se manifesta entuziasmul şi cu strigăte întrerupte de bătaia cu măsline.

Lectura usucă de obicei gâtul şi a cerut să i se aducă ceva băutură, care s-a şi consumat. Nu mai ştia cine a venit cu propunerea de a organiza o expediţie pentru alcătuirea unui catalog similar şi pentru New York. Indiferent cine a făcut propunerea, a *fost* susţinut imediat, şi în onoarea lui s-a băut punch cu rom, toate sticlele fiind golite în cele din urmă.

Acestea fiind evenimentele care s-au petrecut, William s-a pomenit într-o ceaţă dată de alcool, colindând străduţe înguste a căror întunecime era străpunsă de luminile palide ale lumânărilor de la ferestre, dar şi de cele ale felinarelor de la intersecţii.

Niciunul dintre ei nu voia cu orice preţ să se deplaseze într-o anumită direcţie şi, cu toate acestea păreau un tot, mânaţi de o subtilă emanaţie.

— Ca nişte câini care umblă după o căţea în călduri, a spus el şi a văzut cu surprindere că unul dintre prietenii lui Adam îl aprobă printr-un ghiont şi un strigăt. Nici nu-şi dăduse seama că spusese cu glas tare ce gândise. Era adevărat, pentru că au ajuns în cele din urmă pe o străduţă în care ardeau doua sau trei felinare acoperite cu muselină roşie, astfel încât lumina revărsată asupra uşilor cu aer primitor să pară sângerie. Priveliştea a fost saturată cu strigăte de luptă şi grupul de detectivi amatori şi-a propus un anume scop, oprindu-se puţin la jumătatea străzii, pentru a hotărî în care stabiliment să-şi înceapă cercetările.

William nu prea lua parte la discuţii. Aerul era îmbâcsit, apăsător, încărcat cu miros de bălegar şi

murdărie şi şi-a dat seama deodată că una dintre măslinele pe care le mâncase se putea să nu fi fost tocmai bună. Transpira din greu şi neîntrerupt, iar hainele se lipeau de el, ceea ce îl făcea să se gândească speriat că poate nu va fi în stare să-şi dea jos pantalonii la timp, în cazul în care tot ceea ce îl deranja pe dinăuntru s-ar fi hotărât să se mişte spic sud.

A zâmbit forţat, mişcându-şi vag braţul către Adam şi sugerând că el, William, ar merge un pic mai departe.

De altfel asta a şi făcut, lăsând în urmă grupul de ofiţeri tineri şi trecând până dincolo de ultimul felinar roşu. Căuta disperat un loc în care să fie izolat şi sa poată zace, dar negăsind unul, s-a oprit şi a vărsat mult pe un prag. Spre disperarea lui, uşa s-a deschis dând la iveală un proprietar indignat care nu a aşteptat explicaţii, scuze sau oferte de recompensă, ci a luat de undeva din spatele lui un ciomag şi, înjurând într-o limbă neinteligibilă, probabil în germană, a început să-l fugărească pe William.

Asta a însemnat trecerea prin cocini, pe lângă tot felul de cocioabe şi depozite urât mirositoare, până a ajuns pe străduţa din care pornise. Acolo la găsit pe vărul Adam care se plimba în sus şi-n jos, bătând pe la uşi şi strigând, în speranţa că-l va găsi.

Să nu baţi la uşa aia! i-a spus alarmat, văzând că Adam era pe cale să ciocăne tocmai la uşa neamţului care îl fugărise cu ciomagul. Adam a făcut im gest de uşurare, exclamând:

Iată-te! Eşti bine, bătrâne?

— Oh, da, sunt bine, a răspuns William, cu

sentimentul că e palid şi lipicios în căldura nopţii de vară. Cu toate astea, senzaţia de rău dispăruse. Vărsase şi asta a avut efectul benefic de a-l trezi din beţie.

— Am crezut că ai fost prădat sau omorât pe o străduţă lăturalnică. Nu aş fi fost niciodată în stare să-l privesc în ochi pe unchiul John şi să-i spun în ce ai intrat din cauza mea.

Mergeau în josul străduţei cu felinare roşii. Toţi ceilalţi tineri dispăruseră în unul sau altul dintre stabilimente, iar zgomotele care se auzeau din interiorul acestora sugerau că nu le pierise buna dispoziţie ci, dimpotrivă, le revenise.

— Ai fost primit aşa cum se cuvine? a întrebat Adam făcând semn cu bărbia în direcţia de unde venise William.

— Ah, bine, dar tu?

— Ei bine, nu s-ar putea încadra în catalogul lui Harris, dar n-a fost rău pentru un orăşel ca New Yorkul, a spus Adam convins. Legătura de gât îi atârna desfăcută, şi când au trecut pe lângă o rază de lumină care venea de la o fereastră, William a observat că de la haina vărului său lipsea unul dintre bumbii de argint. Jur că am văzut vreo două dintre prostituatele-astea în tabără.

— Sir Henry te-a trimis să faci un recensământ, nu-i aşa? Sau poate că îţi place să te afli în compania celor din tabără, până ce-i cunoşti după…

A fost întrerupt, deoarece zgomotele care răzbăteau dintr-una din casele de pe stradă s-au schimbat. Nu era vorba despre strigătele cuiva care s-a îmbătat, ci despre urlete de bărbat înfuriat, urmate de ţipete de femeie.

Cei doi veri s-au uitat unul la altul şi apoi au pornit către locul de unde veneau strigătele. Acestea au devenit din ce în ce mai puternice, şi când au ajuns în dreptul ultimei case, vreo zece soldaţi au ieşit în stradă pe jumătate dezbrăcaţi, urmaţi de un locotenent grăsuţ, care îi fusese prezentat lui William în timpul petrecerii de la Adam. William nu-şi aducea aminte numele locotenentului, care trăgea de braţ o prostituată pe jumătate dezbrăcată.

Îşi pierduse şi peruca, şi haina. Părul lui de culoare închisă era lipit de cap şi îi ajungea până la sprâncene. Acest lucru, dar şi faptul că era lat în umeri, îi dădea aerul unui taur gata de atac. De fapt, asta a şi făcut, pentru că s-a întors şi a lovit-o cu umărul pe femeia târâtă din stabiliment. Era beat criţă şi spunea cuvinte de ocară, neinteligibile.

— Vas incendiator!

William nu a văzut cine rostise aceste cuvinte, dar ele au fost preluate cu im murmur, şi bărbaţii adunaţi în stradă au început să spună cuvinte urâte.

— Navă incendiatoare! E o navă incendiatoare!

Mai multe femei se adunaseră în pragul uşii. Lumina care venea din spatele lor era prea slabă pentru a le putea distinge feţele, însă era limpede că erau speriate, înghesuindu-se una într-alta. Una a strigat şi a încercat ceva, întinzând mâna, dar celelalte au tras-o înapoi. Locotenentul cu părul negru nu ţinea seama de aceste lucruri, ci continua să o bată pe prostituată, lovind-o în stomac şi în piept.

— Hei, amice!

William a făcut câţiva paşi înainte strigând, dar mai multe mâini l-au apucat de braţe, oprindu-l pe loc.

— Navă incendiatoare! au început să spună bărbaţii la fiecare lovitură pe care o primea prostituata.

„Navă incendiatoare” era numită o prostituată bolnavă de sifilis.

Locotenentul a renunţat să o mai lovească şi a aruncat-o sub unul dintre felinarele de pe stradă. William a văzut că, într-adevăr, femeia era o „navă incendiatoare”, pentru că erupţia i se întinsese pe toată faţa.

— Rodham! Rodham!

Adam striga numele locotenentului, încercând să treacă printre bărbaţii adunaţi în stradă care au strâns rândurile şi nu i-au permis să înainteze, spunând în cor din ce în ce mai tare:

— Navă incendiatoare!

Prostituatele strânse în pragul casei au ţipat şi au făcut un pas înapoi, deoarece Rodham a trântit-o pe femeie chiar la intrarea în casă.

William şi-a luat avânt şi a reuşit să treacă prin cordonul făcut de militari, dar înainte de a putea pune mâna pe locotenent, Rodham smulsese felinarul, îl lovise de faţada casei şi astfel gazul fierbinte se vărsase pe prostituată.

A făcut un pas înapoi şi a privit totul cu ochii mari, nevenindu-i să creadă ce se petrece, în vreme ce femeia s-a ridicat în picioare, agitându-şi braţele speriată, deoarece focul îi cuprinsese părul şi cămaşa. În câteva secunde era îmbrăcată în flăcări, şi ţipătul ei strident acoperea zgomotul străzii, înfigându-se în creierul lui William.

Bărbaţii s-au depărtat, pentru că femeia cuprinsă de flăcări se îndrepta spre ei cu braţele întinse, dorind să fie ajutată sau dorind să fie cuprinşi şi ei de foc. Nimeni nu putea şti care erau intenţiile ei.

El a rămas pe loc, de parca ar fi prins rădăcini, vrând să facă neapărat ceva şi fiindu-i imposibil să acţioneze. A simţit o durere în braţ şi s-a uitat din reflex într-o parte, pentru a-l descoperi pe Adam care îşi înfipsese degetele în antebraţul lui.

— Să mergem, i-a şoptit Adam, care avea faţa albă şi transpira. Pentru numele lui Dumnezeu, să mergem.

Uşa stabilimentului a fost trântită şi femeia care ardea s-a lovit de ea, stând cu mâinile lipite de lemnul acesteia. Mirosul de carne arsă a umplut aerul cald al străzii şi William a simţit că i se întoarce din nou stomacul pe dos.

— Să fiţi blestemaţi de Dumnezeu. Fie ca mădularele voastre blestemate să putrezească şi să cadă!

Blestemul venea de la o fereastră de la etaj. William a ridicat privirea şi a văzut o femeie ce făcea un gest de ameninţare cu pumnul în direcţia bărbaţilor din strada. Ei au mormăit şi unul a strigat câteva cuvinte de insultă. Altul a ridicat o piatră de pavaj şi a aruncat-o cu putere. Piatra s-a lovit de faţada casei şi a căzut, lovind un militar. Acesta l-a înjurat pe cel care aruncase piatra.

Femeia care ardea se prăbuşise lângă uşă, iar flăcările lăsaseră o pată neagră pe aceasta. Continua să scoată un sunet slab, dar nu se mai mişca.

Deodată William şi-a pierdut minţile, l-a apucat

de ceafă pe omul care aruncase piatra şi l-a dat cu capul de tocul uşii. Omul s-a încordat şi apoi s-a muiat, simţind că îl lasă genunchii şi s-a aşezat în stradă, văitându-se.

— Dispăreţi! a strigat William. Cu toţii! Plecaţi!

S-a întors cu pumnii strânşi spre locotenentul cu părul negru. Acestuia îi pierise furia şi stătea nemişcat, uitându-se la femeia prăbuşită în pragul uşii. Fusta ei dispăruse cu totul şi i se vedeau picioarele înnegrite.

William l-a apucat pe locotenent de pieptul cămăşii şi l-a întors spre sine cu un glas din care răzbătea primejdia:

— Du-te! Pleacă! Acum!

I-a dat drumul ofiţerului, care a clipit, a înghiţit în sec şi a început să meargă automat, fără să gândească, şi a dispărut în întuneric.

William s-a întors gâfâind către militari, dar dorinţa lor de violenţă dispăruse la fel de repede cum apăruse. Câţiva au privit-o pe femeia prăbuşită în pragul uşii – acum nu mai scotea niciun sunet – şi au şoptit sau au murmurat ceva. Niciunul dintre ei nu avea curajul să-şi privească-n ochi camarazii.

Conştientiza vag faptul că Adam era lângă el şi tremura din cauza şocului suferit, dar continua să stea acolo. A pus mâna pe umărul vărului său care era mai mic şi s-a ţinut bine de el, tremurând el însuşi, în vreme ce militarii dispăreau. Bărbatul care căzuse în stradă s-a ridicat încet, mai întâi în patru labe, pentru ca apoi să pornească în fugă după tovarăşii săi, dispărând din preajma caselor şi croindu-şi drum prin întuneric.

Pe străduţă s-a lăsat liniştea. Focul se stinsese.

Se stinsese şi celălalt felinar din stradă. Se simţea de parcă ar fi prins rădăcini în locul acela şi avea senzaţia că ar fi putut rămâne acolo pe veci, însă Adam s-a mişcat puţin şi lui William i-a căzut mâna de pe umărul vărului său şi şi-a dat seama că se putea ţine pe picioare.

S-a întors şi a început să meargă în tăcere pe străzile întunecate. Au ajuns la un punct de control unde soldaţii stăteau de strajă în jurul unui foc. Rolul lor era acela de a menţine ordinea într-un oraş ocupat. Militarii i-au privit, dar nu i-au oprit.

În lumina focului, William a văzut obrajii uzi ai vărului său şi şi-a dat seama că plângea.

Plângea, într-adevăr.

11

ÎN POZIŢIE TRANSVERSALĂ

Fraser’s Ridge
martie 1777

Zăpada se topea. Şuvoaiele se prăvăleau de pe versanţi, frunzele şi iarba erau umede de rouă, iar prundişul lucea în soarele dimineţii. Făcusem pregătirile de plecare, căci şi trecătorile puteau fi folosite. Mai rămânea de făcut un singur lucru înainte de a pleca.

— Crezi că astăzi a sosit clipa? a întrebat Jamie, plin de speranţă. El nu era omul care să contemple în linişte lucrurile. Odată ce se decidea ce era de făcut, voia să treacă la acţiune. Din păcate, copiii mici sunt cu totul indiferenţi la

confort, dar şi la lipsa de răbdare.

— Poate că da, am spus, încercând să-mi stăpânesc propria nerăbdare. Dar poate că nu.

— Am văzut-o săptămâna trecută şi arăta de parcă urma să explodeze din clipă-n clipă, mătuşico, a spus Ian, dându-i lui Rollo ultima bucăţică din brioşa lui. Ştii ciupercile-alea? Alea mari şi rotunde. Atingi una şi *puff!* Uite-aşa! Băiatul a trosnit din degete, răspândind fărâme de brioşă.

— N-o să aibă decât un copil, nu? m-a întrebat Jamie, încruntându-se.

— Ţi-am spus până acum de şase ori. Cred că da. Aşa *sper,* am mai adăugat, înfrânându-mi dorinţa de a-mi face cruce. Dar nu poţi să ştii.

— Se mai întâmplă ca într-o familie să se mai nască şi gemeni, a spus Ian plin de speranţă.

Jamie şi-a făcut cruce.

— Eu am auzit o singură inimă bătând, am spus, făcând tot posibilul pentru a rămâne calmă. O singură inimă am auzit bătând şi am ascultat luni la rând.

— Nu ai auzit nimic deosebit? a întrebat Ian. Nu puteai să-ţi dai seama, de pildă, dacă părea să aibă şase picioare. Vreau să zic…

— Uşor de spus, greu de făcut, am replicat. Bineînţeles că îmi putusem face o idee despre modul în care se prezenta copilul. Capul şi fundul erau uşor de depistat. În ceea ce privea braţele şi picioarele, lucrurile nu erau atât de simple şi asta mă îngrijora pentru moment.

În ultima lună mă interesasem săptămânal de starea lui Lizzie, iar în ultima săptămână, trecusem pe la ea din două-n două zile, deşi era

drum lung până la coliba ei. Copilul – şi *eram convinsă* că e vorba de un singur copil – era destul de mare. Extremitatea uterului era mai sus decât apreciam eu că ar fi trebuit să fie. În vreme ce bebeluşii îşi schimbă poziţia cu puţin înainte de naştere, acesta a rămas în poziţie transversală, întors pe o parte, o perioadă îngrijorător de lungă.

Adevărul era că, în absenţa unui spital, a unei săli de operaţie sau a anesteziei, posibilităţile pe care le aveam în cazul unei naşteri neobişnuite erau limitate foarte mult. *Fără* posibilitatea unei intervenţii chirurgicale, în cazul unui făt în poziţie transversală, o moaşă ar avea patru alternative: să lase mama să moară după ce se zbate zile întregi în agonia travaliului, să o lase pe mamă să moară după ce efectuează o cezariană fără anestezie şi fără antiseptice, existând posibilitatea să salveze copilul, să salveze mama ucigând copilul în pântecul ei, pentru ca apoi să-l scoată pe bucăţi (Daniel Rawlings a avut câteva pagini ilustrate în cartea sa, în care făcea referire la această procedură) sau să intervină intern, aducând copilul într-o poziţie în care să poată ieşi din pântecele mamei.

Deşi ultima variantă părea şi cea mai tentantă, era la fel de riscantă precum celelalte trei, putând să ducă la moartea mamei *şi* a copilului.

Am acţionat prin exterior şi am reuşit să fac în aşa fel încât fătul să se întoarcă cu capul în jos. Două zile mai târziu revenise la poziţia iniţială care, evident, îi plăcea. Putea să se întoarcă singur, chiar înainte ca mama lui să între în travaliu sau putea să rămână în aceeaşi poziţie.

Având experienţă, am reuşit să fac distincţie

între planificarea inteligentă a acţiunilor şi grijile lipsite de sens pentru lucruri care puteau să nu se întâmple. Tocmai asta m-a ajutat să dorm în timpul nopţii. Stătusem trează până la ore târzii în fiecare noapte a săptămânii care trecuse, tot gândindu-mă la posibilitatea ca fătul să nu-şi modifice poziţia, parcurgând alternativele deloc îmbucurătoare pe care le aveam în ceea ce privea naşterea şi căutând în zadar încă o soluţie.

Dacă aş fi dispus de una… Mă gândeam la ce am făcut când a ars casa.

Să o ucid pe Lizzie pentru a păstra în viaţă copilul? Nu. Dacă se ajungea într-o astfel de situaţie, era mai bine să ucid copilul *în utero,* astfel încât Rodney să aibă o mamă, iar Jo şi Kezzie o soţie. Dar gândul de a sfărâma craniul unui copil gata să vină pe lume la termen sau de a-l decapita cu o sârmă…

— Nu ţi-e foame în dimineaţa asta, mătuşică?

— Aăă… nu. Mulţumesc, Ian.

— Eşti puţin cam palidă, *Sassenach.* Te supără ceva?

— Nu! am răspuns şi m-am ridicat repede, înainte ca ei să-mi mai poată pune alte întrebări. Nu avea niciun rost ca şi altcineva în afară de mine să fie apăsat de gândurile mele. Am ieşit să aduc o găleată cu apă de la puţ.

Amy era afară. Aprinsese focul sub cazanul mare de rufe şi alerga după Aidan şi Orrie, care adunau lemne şi se opreau din când în când ca să arunce unul într-altul cu noroi.

— Vrei apă, *a bhana-mhaighstir?* m-a întrebat ea, văzând că aveam găleata-n mână. Îţi aduce Aidan apă.

— Nu, stai liniştită, i-am spus. Voiam să iau o gură de aer. Acum e atât de plăcut să ieşi dimineaţa.

Chiar era plăcut, deşi era răcoare până ce soarele se înălţa pe cer, dar aerul era curat, încărcat cu miros de iarbă, de răşină şi de mâţişori verzi.

M-am dus cu găleata la puţ, am umplut-o şi m-am întors pe cărare încet, privind lucrurile aşa cum faci când ştii că nu ai să le mai vezi multă vreme sau poate niciodată.

Se schimbaseră deja foarte multe la Ridge. Erau violenţe, izbucnise războiul, arsese casa cea mare. Aveau să se schimbe şi mai multe cât timp eu şi Jamie vom fi plecaţi.

Cine va deveni conducătorul? Hiram Crombie era liderul *de facto* al pescarilor presbiterieni care veniseră din Thurso. Era însă un om rigid, lipsit de umor, care avea să provoace neînţelegeri cu restul comunităţii, în loc să menţină ordinea şi să pledeze pentru înţelegere.

Bobby? După ce s-a gândit serios, Jamie l-a însărcinat cu supravegherea proprietăţii noastre sau a ceea ce mai rămăsese din ea. Lăsând deoparte calităţile sale sau lipsa anumitor calităţi, Bobby era un bărbat tânăr. La fel ca alţii din Ridge putea fi luat de val, cum se spune, putea fi obligat să servească într-una dintre formaţiunile de miliţie. Nu avea să se numere printre militarii Coroanei Britanice. Fusese soldat britanic în urmă cu şapte ani şi fusese cantonat la Boston. El şi camarazii lui fuseseră asaltaţi de câteva sute de locuitori din Boston. Temându-se pentru vieţile lor, militarii încărcaseră muschetele şi trăseseră

asupra mulţimii. S-a aruncat cu pietre, s-a lovit cu bâte, s-a tras cu arme de foc – nimeni nu a putut spune de către cine; nu l-am întrebat niciodată pe Bobby – şi au murit oameni.

Viaţa lui Bobby a fost cruţată, aşa s-a hotărât la procesul care a avut loc, dar purta un semn pe obraz, un C de la „crimă. Nu aveam habar care erau ideile politice ale lui Bobby – nu vorbea niciodată despre aşa ceva – dar eram sigură că nu va mai lupta niciodată în armata britanică.

Am deschis uşa căsuţei din bârne. Îmi recăpătasem calmul într-o oarecare măsură. I-am găsit pe Jamie şi Ian întrebându-se dacă cel mic avea să fie băiat sau fată, adică dacă avea să-i fie frate sau soră lui Rodney sau rudă vitregă.

— N-ai cum să ştii, nu-i aşa? a spus Ian. Nimeni nu ştie dacă Jo sau Kezzie este tatăl lui Rodney. Nu se ştie nici în cazul copilaşului ăstuia, care vine pe lume, cine este tatăl. Dacă Jo este tatăl lui Rodney şi Kezzie este tatăl copilului ăstuia, atunci…

— Nici nu are importanţă, am spus, turnând apă din găleată în oală. o şi Kezzie sunt gemeni identici şi asta înseamnă că… ăăă… sperma lor este identică.

Prin această explicaţie, lucrurile erau simplificate la maximum, dar era prea devreme pentru a explica ce însemna meioza reproductivă şi combinarea ADN. Dacă mama este aceeaşi, şi chiar este, şi tatăl este acelaşi din punct de vedere genetic, şi chiar este, toţi copiii născuţi vor fi fraţi şi surori în adevăratul sens al cuvântului.

— Şi sămânţa lor e aceeaşi? a întrebat Ian cu neîncredere. De unde ştii?

Te-ai *uitat?* a mai întrebat el, privindu-mă îngrozit, dar şi curios.

— Nu m-am uitat, i-am *spus cu asprime.* Nu a fost *nevoie. Eu ştiu* lucrurile-astea.

— Oh, da, a spus Ian, înclinând capul respectuos. Bineînţeles că ştii. Uneori nit ce eşti dumneata, mătuşă Claire.

Nu ştiam ce vrea să spună exact, dar nu părea a fi necesar să arăt sau să explic faptul că toate cunoştinţele mele despre gestaţie şi naştere erau dobândite în urma studiilor şi nu erau de origine supranaturală.

— Dar tatăl copilului ăstuia *este* Kezzie, nu-i aşa? L-am trimis pe Jo de-aici. Ha a trăit în ultimul an cu Kezzie.

Ian l-a privit cu milă, întrebând:

— Şi crezi că a plecat? Jo?

— Eu nu l-am mai văzut, a spus Jamie, iar sprâncenele lui groase şi roşcate s-au împreunat.

— Păi nici n-aveai cum să-l mai vezi, i-a spus Ian. Au avut mare grijă sa nu dea nas în nas cu tine. Nu îl vezi de fiecare dată decât pe unul dintre ei doi, a ţinut să mai spună Ian.

Ne-am uitat amândoi la el cu ochi mari. A ridicat ochii de la bucata de slănină pe care o avea-n mână şi a înălţat din sprâncene, spunând sec:

— Doar ştiu lucrurile-astea, nu-i aşa?

După cină, toată lumea s-a pregătit de culcare. Toţi membrii familiei Higgins s-au retras în dormitorul din spate, unde erau nevoiţi să împartă un singur culcuş.

Desfăceam cu grijă legătura în care aveam instrumentele pregătite pentru naştere. Foarfece, aţă albă pentru cordonul ombilical, cârpe curate,

clătite de multe ori pentru a înlătura urmele de săpun, apoi bine stoarse şi uscate, o sticlă mică cu alcool diluat până la jumătate cu apă sterilă, un săculeţ în care se aflau câteva ghemotoace de lână spălată, dar nu fiartă, o rolă de pergament care avea să înlocuiască stetoscopul pierdut în incendiu, un cuţit şi o sârmă lungă şi subţire, ascuţită la un capăt şi încolăcită precum un şarpe.

Nu mâncasem cine ştie ce la cină, de fapt nu mâncasem mai nimic toată ziua şi aveam tot timpul senzaţia unui reflux biliar. Am înghiţit în sec şi am împachetat iar legătura cu instrumente, căutând să o strâng cât mai bine.

Am simţit că Jamie mă privea şi am ridicat ochii. Nu a spus nimic, dar a zâmbit discret, şi căldura din privirea lui mi-a dat un pic de linişte, pentru ca după aceea să fiu cuprinsă din nou de îngrijorare, căci m-am întrebat ce ar spune dacă s-ar întâmpla tot ce poate fi mai rău, iar eu trebuia… Dar el a văzut acea tresărire de frică pe chipul meu, şi-a luat în tăcere rozariul din geanta de piele pe care o avea la brâu, fără a-şi îndepărta privirea de la ochii mei şi a început să spună încet rugăciunile în timp ce biluţele uzate din lână îi alunecau încet printre degete.

Două nopţi mai târziu, m-a trezit zgomotul de paşi pe potecă, m-am ridicat imediat în picioare şi m-am îmbrăcat, înainte ca Jo să bată la uşă. Jamie l-a poftit înăuntru. I-am auzit vorbind încet şi am băgat mâna sub banchetă, ca să-mi iau trusa. Jo părea agitat, puţin îngrijorat, dar nu intrase în panică. Asta era bine. Dacă Lizzie ar fi fost speriată sau ar fi avut vreo problemă gravă, el şi-ar fi dat seama imediat. Cei doi gemeni intuiau

imediat în ce stare se afla Lizzie, aşa cum fiecare dintre ei simţea în ce stare se afla celălalt.

— Să vin? m-a întrebat Jamie, privindu-mă.

— Nu, i-am răspuns eu în şoaptă, atingându-l cu mâna pentru a-i da curaj. Culcă-te la loc. Am să trimit după tine dacă va fi nevoie să vii.

Era proaspăt trezit din somn, limbile de foc aruncau umbre în părul lui, dar ochii îi erau vii. A dat din cap aprobator, m-a sărutat pe frunte, dar în loc să facă un pas înapoi, mi-a pus palma pe cap şi a şoptit în gaelică:

— Oh, binecuvântat fie Sfântul Mihail de pe câmpul cel roşu.

După aceea mi-a pus palma pe obraz în semn de rămas-bun.

— Ne vedem dimineaţă, *Sassenach,* a spus el şi m-a împins încet către uşă.

Spre surprinderea mea, afară ningea. Cerul era cenuşiu, dar luminos, iar aerul era plin de fulgi care îmi atingeau faţa şi se topeau imediat pe piele. Era zăpada mieilor. Vedeam cum fulgii se aşezau pe firele de iarbă, pentru ca apoi să dispară. Probabil că, la ivirea dimineţii, nu avea să mai fie nici urmă de zăpadă, însă noaptea avea doza sa de mister. M-am întors ca să văd căsuţa din bârne, dar nu am zărit-o. Vedeam doar siluetele copacilor în lumina cenuşie, perlată. Şi cărarea din faţa noastră arăta ireal, pierdută printre copaci ciudaţi şi umbre neştiute.

Mă simţeam de parcă nu aş mai fi avut trup, prinsă între trecut şi viitor, nu vedeam nimic cu excepţia liniştii albe care mă împresura. Cu toate astea, eram mai calmă decât fusesem în ultimele zile. Am simţit apăsarea palmei lui Jamie pe capul

meu şi i-am auzit şoapta *Binecuvântat fie Sfântul Mihail de pe câmpul cel roşu…*

Era o binecuvântare care se dădea războinicilor ce plecau la luptă. I-o dădusem de mai multe ori. El nu făcuse niciodată aşa ceva până atunci şi nu ştiam ce îl îndemnase acum la un astfel de gest, dar cuvintele lui erau vii în inima mea, erau un scut împotriva pericolelor care mă aşteptau.

Acum zăpada aducea cu o pătură subţire care ascundea pământul negru şi iarba ce creştea. Picioarele lui Jo lăsau urme negre, iar eu înaintam în susul pantei, în timp ce acele de brad înmiresmate mi se înfigeau în haină.

Dacă existau nopţi în care veneau îngerii, mă rugam ca aceasta să fie una dintre ele.

Am mers aproape o oră până la căsuţa din bârne a familiei Beardsley. Am ajuns acolo când s-a crăpat de ziuă. Vremea era bună. Teama mă făcea să mă grăbesc, iar Jo – cred că Jo era, cel puţin după voce – se străduia să ţină pasul cu mine.

— De câtă vreme e aşa? am întrebat.

Nu se ştia niciodată cum stau lucrurile, dar primul travaliu al lui Lizzie a *fost* rapid. Ea l-a născut pe Rodney singură şi fără niciun *fel* de incidente; nu mă gândeam că vom avea aşa un noroc de data asta. Cu toate acestea, am văzut cu ochii minţii cum ajungeam la căsuţa din bârne şi o găseam pe Lizzie ţinând în braţe un nou-născut care venise pe lume fără niciun fel de problemă.

— Nu de multă vreme, a replicat Jo, gâfâind. I s-a rupt apa pe neaşteptate când ne-am pus cu toţii în pat şi mi-a zis să te chem imediat.

Am încercat să ignor acel „cu toţii în pat”. Oricum, era posibil ca el şi/sau Kezzie să fi dormit

pe podea, iar căsnicia familiei Beardsley era cunoscută drept un *ménage* în trei. Niciunul dintre cei care ştia adevărul nu se putea gândi la aceasta fără să…

Nici nu m-am străduit să întreb de *câtă* vreme el şi Kezzie trăiau amândoi în acea căsuţă din bârne. Din ce spusese Jamie, trăiseră amândoi acolo. Având în vedere condiţiile de viaţă în sălbăticie, nimănui nu i s-ar fi părut suspect că un bărbat locuieşte împreună cu soţia şi cu fratele lui sub acelaşi acoperiş. Oricum, după câte ştiau cei din Ridge, Lizzie era măritată cu Kezzie. Şi într-adevăr aşa stăteau lucrurile. Era căsătorită şi cu Jo, datorită unor intrigi care îmi provocau încă mirarea, dar acest lucru era trecut sub tăcere de familia Beardsley, din porunca lui Jamie.

— Taică-său va fi acolo, mi-a spus Jo gâfâind şi păşind alături de mine când poteca s-a mai lărgit. Va veni şi mătuşica Monika. Kezzie s-a dus după ei.

— Aţi lăsat-o pe Lizzie *singur ăi*

A dat din umeri, ca şi când ar fi vrut să se apere. Se vedea că nu era în apele lui.

— Aşa a spus să facem, mi-a spus el nepăsător.

Nu mi-am mai dat silinţa să-i spun ceva, dar am grăbit pasul, până când am simţit un junghi în coaste şi am încetinit puţin. Dacă Lizzie nu născuse deja şi nu avea o hemoragie serioasă, poate că era bine să o am alături pe „mătuşica Monika”, cea de-a doua soţie a domnului Wemyss. Monika Berrisch Wemyss era o nemţoaică dintre cele ce vorbeau engleza stricat şi cu accent, era curajoasă şi avea bun-simţ.

Şi domnul Wemyss era un om curajos, dar tăcut.

Ne aştepta în verandă împreună cu Kezzie şi era limpede că el îşi încuraja ginerele, şi nu invers. Kezzie îşi frământa mâinile şi se legăna de pe un picior pe altul, în vreme ce Wemyss se apleca spre el, încurajându-l şi ţinându-i o mână pe umăr. Cei doi mormăiau ceva când ne-au observat şi s-au întors spre noi. Căpătau noi speranţe, căci şi-au îndreptat spatele.

Un urlet lung a răzbătut din cabană şi bărbaţii au înţepenit, de parcă un lup s-ar fi repezit din întuneric asupra lor.

— Mi se pare că e bine, am spus încet şi bărbaţii au răsuflat uşuraţi. Mi-a venit să râd, dar mi-am zis că era mai bine să mă abţin şi am deschis uşa.

— Uuh! a gemut Lizzie, ridicând privirea. Ah, dumneavoastră sunteţi, domniţă! Mulţumesc lui Dumnezeu!

— *Gott bedankt*[26], da! a spus Monika încet.

Ştergea podeaua cu o cârpă udă.

— Nu mai ai mult, nădăjduiesc, a spus ea.

— Şi eu nădăjduiesc la fel, a spus Lizzie strâmbându-se, pentru ca apoi să urle:

— AAAAAH!

Faţa i se strâmbase într-un rictus şi se înroşise, iar trupul ei umflat s-a arcuit cu totul. Arăta mai mult ca o persoană bolnavă de tetanos şi mai puţin ca o mamă care stă să nască, dar din fericire, spasmul ei a fost unul scurt şi s-a destins, gâfâind.

— Data trecută n-a fost aşa, mi-a explicat deschizând ochii, în vreme ce eu îi palpam abdomenul.

— Niciodată nu este la fel, am replicat absentă. După ce am examinat-o sumar, am simţit că inima

26 Slavă Domnului (Ib. germani) (n.tr.).

îmi bătea mai repede. Copilul nu mai era în poziţie transversală, dar nici nu se aşezase cu capul în jos. Nu mişca. „în timpul travaliului, copiii nu se mişcă, în generaT, mi-am zis, în vreme ce am descoperit capul bebeluşului undeva sub coastele lui Lizzie. Nu îmi puteam da seama deloc cum era dispus restul trupului copilului.

— Ia să vedem…

Lizzie era goală, învelită numai într-o pătură. Cămaşa ei udă era pusă pe spătarul unui scaun şi ieşeau aburi din ea înaintea focului. Cu toate acestea, culcuşul ei nu fusese uscat şi am dedus că a simţit ce avea să se întâmple înainte de a i se rupe apa şi reuşise să se ridice în picioare.

Mă temusem să văd cum stau lucrurile şi am răsuflat uşurată. Principala mea temere a fost aceea că o parte a cordonului ombilical va avea un prolaps la ruperea membranelor, pentru ca apoi să fie prins între pelvis şi o parte a fătului. Nu se întâmplase asta şi, la o palpare rapidă, am constatat că avea colul subţiat.

Singurul lucru care rămânea de făcut era să văd ce parte a corpului copilului va ieşi prima. Am desfăcut legătura în care aveam instrumentele. Am ascuns sub cârpe sârma cu un capăt ascuţit, am dat la iveală pânza ceruită şi am lipit-o de trupul lui Lizzie cu ajutorul Monikăi.

Monika a clipit des şi s-a uitat cu ochi mari la culcuşul în care dormea Rodney, în vreme ce Lizzie a scos un alt urlet. S-a uitat la mine pentru a se asigura că nu se petrecuse nimic rău şi apoi a prins mâinile lui Lizzie într-ale sale, murmurându-i tot felul de cuvinte în germană, în vreme ce ea gemea.

Uşa a scârţâit încet, iar eu am întors capul spre a-l vedea pe unul dintre fraţii Beardsley, pe faţa căruia se citea un amestec de teamă şi speranţă.

— A venit pe lume? a întrebat el cu glas răguşit.

— NU! a strigat Lizzie, ridicându-se în şezut. Pleacă de-aici, că de nu, vă scurtez de ouă! De toate patru!

Uşa s-a închis imediat, iar Lizzie s-a liniştit şi a început să gâfâie.

— Îi urăsc, a spus ea printre dinţi. Vreau să-i văd morţi!

— Mhmm! am spus, înţelegând-o. Ei bine, sunt sigură că suferă şi ei.

— Bine!

A trecut de la furie la patos într-o fracţiune de secundă, căci a continuat cu lacrimi în ochi:

— O să mor?

— Nu, i-am spus pe un ton cât mai ferm posibil.

— AAAAI!

— *Gruss Gott*[27], a spus mătuşica Monika, făcându-şi cruce. *Ist gut*[28]*?*

— *Ja*[29], am spus pe un ton cât mai convingător. Nu cred că sunt aici foarfece…

— Oh*, ja,* a spus ea, ducând mâna în tolba ei, pentru a scoate la iveală nişte foarfece foarte uzate, care fuseseră cândva aurite şi puteau fi folosite pentru broderie.

— Astea ai nefoie? m-a întrebat.

— *Danke*[30]*,* i-am răspuns.

— UUUUF.

---

27 Doamne-ajută (lb. germana) (n.tr.)

28 E bine? (lb. germană) (n.tr.)

29 Da (lb. germană) (n.tr.)

30 Mulţumesc (lb. germană) (n.tr.)

Ne-am uitat amândouă, şi Monika şi eu, la Lizzie.

— Nu exagera, i-am spus. Sunt speriaţi, dar nu sunt idioţi. În afară de asta, ai să-l sperii pe tatăl tău. *Şi pe* Rodney, am adăugat, uitându-mă la băiatul învelit în aşternuturile din pătuţul lui.

A gemut, dar a reuşit să dea din cap şi să zâmbească puţin.

După aceea, lucrurile s-au întâmplat cu repeziciune. A născut repede.

I-am simţit pulsul, apoi colul uterin. Am simţit cum îmi creşte mie însămi pulsul, când am pipăit un picioruş. Oare puteam pune mâna şi pe celălalt?

M-am uitat la Monika pentru a-mi da seama dacă era destul de tare. Era tare ca o stâncă, dar nu chiar atât de mare. Pe de altă parte, Lizzie era cât o… Ei bine, Ian nu exagerase cu nimic când se gândise că s-ar fi putut să nască gemeni.

Cumplitul gând că ar putea avea gemeni îmi făcea părul măciucă şi îmi dădea fiori, chiar dacă în căsuţa din bârne era o căldură umedă.

Nu, mi-am spus în gând, *nu se poate să aibă gemeni. Va fi şi aşa destul de greu cu unul singur.*

— O să avem nevoie de un bărbat care să ne ajute să o ţinem de umeri, i-am spus Monikăi. Du-te şi adu-l pe unul dintre gemeni, te rog.

— Pe amândoi! a spus Lizzie, în vreme ce Monika se îndrepta spre uşă.

— Unul va fi…

— *Pe amândoi!* Hmmm…

— Pe amândoi, i-am spus Monikăi, care a dat din cap în semn că ştia foarte bine ce avea de făcut.

Gemenii au intrat cu o pală de aer rece. Feţele

lor erau nişte măşti identice înroşite pe care se citea panica şi neliniştea. Fără ca eu să le spun ceva, s-au apropiat amândoi de Lizzie, de parcă ar fi fost două bucăţi de fier atrase de un magnet. Se ridicase cu greu în şezut, şi unul dintre gemeni stătea în genunchi în spatele ei şi îi sprijinea uşor umerii care se relaxaseră după ultimul spasm. Celălalt stătea lângă Lizzie şi îşi pusese un braţ în jurul a ceea ce fusese cândva talia ei. Cu cealaltă mână îi dădea pe spate părul transpirat.

Am încercat să aşez într-un fel pătura în care era învelită, încercând să îi acopăr burta, dar ea a dat-o deoparte, pentru că-i era cald şi era iritată. Căsuţa din bârne era sufocată de căldura umedă care provenea de la oala ce clocotea şi de la transpiraţie. „Ei bine, ei au văzut-o de mai multe ori goală decât am văzut-o eu”, mi-am spus şi i-am dat pătura mătuşii Monika. Când se naşte un copil, nu mai are rost să fim pudici.

M-am aşezat înaintea ei şi, cu foarfecele în mână, am trecut repede la episiotomie, simţind jetul de sânge cald pe mâna mea. Mi se întâmpla foarte rar să fac aşa ceva în cazul unei naşteri obişnuite, dar de data aceasta aveam nevoie de spaţiu pentru manevrele necesare. Am presat una dintre cârpele mele curate pe tăietură, dar cantitatea de sânge era neglijabilă, iar interiorul abdomenului ei era oricum plin de sânge.

Era un picior. Îi puteam vedea degetele, erau lungi ca ale unui broscoi şi m-am uitat automat la degetele lui Lizzie, care erau bine înfipte în podea, în stânga şi în dreapta mea. Nu, ale ei erau scurte şi îndesate. Probabil că bebeluşul îi moştenise pe gemeni.

Mirosul de apă ruptă, de transpiraţie şi de sânge se înălţa ce o ceaţă din trupul lui Lizzie şi mi-am simţit propria transpiraţie curgându-mi pe amândoi obrajii. Am pipăit mai departe, am prins cu un deget călcâiul şi am tras piciorul în jos, simţind cum viaţa palpita în carnea copilului, cu toate că mica fiinţă nu se mişca.

Celălalt, trebuia să dau de celălalt. Pipăind pe peretele abdominal, între o contracţie şi alta, am simţit curba pe care o făcea fundul. Am schimbat repede mâinile şi, cu ochii închişi, am găsit o pulpă. La naiba, probabil că şi-a înălţat genunchiul până sub bărbie… Am simţit nişte oase dure, mici, cartilaginoase, care pluteau în lichid, am simţit muşchi… am prins un deget, două degete, am pus mâna pe cealaltă gleznă şi am strigat:

— Sprijin-o! Ţine-o!

Spatele lui Lizzie s-a arcuit şi burta ei s-a umflat, deplasându-se spre mine… Am tras în jos cel de-al doilea picior.

M-am relaxat, am deschis ochii. Gâfâiam, deşi efortul fizic pe care îl făcusem nu a fost mare. Lăbuţele de broască s-au chircit o dată, iar apoi au început să se vadă picioarele, după ce Lizzie a mai împins o dată.

— Încă o dată, scumpo, i-am şoptit, punându-i mâna pe burtă. Mai fă o dată aşa.

S-a auzit un răcnet care părea să vină din adâncul pământului, pentru că Lizzie ajunsese în faza în care femeii nu-i mai pasă dacă trăieşte, moare sau se rupe în bucăţi şi s-a văzut partea inferioară a trunchiului copilului, cu ombilicul pulsând, de parcă ar fi fost un uriaş vierme purpuriu, înfăşurat în jurul burţii. Mă uitam la

cordonul ombilical, gândind: *Mulţumesc, Doamne! Mulţumesc, Doamne!* când mi-am dat seama că mătuşa Monika se uita peste umărul meu.

— *Ist das*[31] biluţe? a întrebat ea, uitându-se la organele genitale ale copilului.

Nu avusesem timp să mă uit, pentru că mă preocupa cordonul ombilical, dar m-am uitat şi am spus, zâmbind:

— *Nu. Ist cine Mädehen*[32].

Organele genitale erau încă edematoase şi arătau, într-adevăr, precum „bijuteriile" unui băiat dar, în realitate, clitorisul ieşea în evidenţă printre labiile umflate.

— Ce e? Ce e? a întrebat unul dintre fraţii Beardsley, vrând să vadă mai hi ne.

— *Tu ai un fetitz mica,* i-a comunicat radioasă mătuşa Monika.

— O fetiţă? a întrebat al doilea frate geamăn, care tăcuse până atunci. Lizzie, avem o fată!

— Vrei *să taci* dracului din gură?! a urlat Lizzie. AAAAI!

În momentul acela, Rodney s-a trezit, s-a ridicat în şezut şi a urmărit totul în gura căscata şi cu ochii larg deschişi. Mătuşa Monika s-a ridicat numaidecât în picioare şi l-a luat din pat, înainte ca el să înceapă să ţipe.

Sora lui Rodney venea pe lume fără să vrea, încet-încet, cu fiecare contracție. Am început să număr *un hipopotam, doi hipopotami*... de la apariţia ombilicului până când apărea gura şi copilul începea să respire, nu trebuiau sa treacă mai mult de patru minute; dacă trecea mai mult

31 Sunt acestea (lb. germană) (n.tr.)

32 Corect: *Es ist ein Mädchen* - Este o fetiţă (lb. germană) (n.tr.)

timp, creierul copilaşului avea să fie afectat din cauza lipsei de oxigen.

— Împinge, scumpo, i-am spus lui Lizzie vorbindu-i cu calm şi apucând-o cu mâinile de genunchi. Împinge cu putere acum!

Treizeci şi patru de hipopotami, treizeci şi cinci…

Tot ce ne lipsea era ca bărbia copilaşului să se prindă de oasele pelviene.

La următoarea contracţie mi-am strecurat degetele către faţa copilului şi mi-am pus două degete pe maxilarul lui superior. Am simţit cum venea următoarea contracţie şi am strâns din dinţi, pentru că, din forţa contracţiei, puteau să-mi fie zdrobite degetele între oasele pelviene ale mamei şi capul copilului, dar nu mi-am retras mâna, ca să pot continua extragerea.

Şaizeci şi doi de hipopotami…

Relaxare, am tras în jos, încet, încet, aducând capul copilului înainte, astfel încât bărbia să-i treacă de marginea pelvisului…

Optzeci şi nouă de hipopotami, nouăzeci de hipopotami…

Copilul ieşise din trupul lui Lizzie, albăstrui-sângeriu, lucind la lumina locului, legănându-se în umbra picioarelor mamei sale, întocmai ca limba unui clopot sau ca un trup atârnat în spânzurătoare. M-am eliberat imediat de acest gând…

— N-ar trebui să luăm…? mi-a şoptit mătuşa Monika, în vreme ce Rodney se prinsese cu putere de ea.

O sută.

— Nu, i-am răspuns. Nu îl… nu o atinge. Încă

nu. Gravitaţia juca un rol important în această naştere. Dacă aş fi tras, aş fi afectat gâtul copilului, şi dacă rămânea capul înţepenit…

O sută zece hipo… mulţi hipopotami, mi-am spus, în timp ce vedeam turme de hipopotami înaintând şi scăldându-se în noroi feeericiiiţi…

— Acum, am spus, pregătită fiind să şterg gura şi nasul copilaşului, numai că Lizzie nu aşteptase îndemnul meu şi cu un oftat, însoţit de un *pocnet,* care s-a auzit foarte bine, capul a ieşit şi copilul a căzut în palmele mele ca un fruct copt.

Am mai pus un pic de apă caldă din oală în ligheanul pentru spălat şi am adăugat apă rece din găleată. Căldura apei mi-a înţepat mâinile. Pielea de pe oasele degetelor îmi crăpase din cauza frigului de peste iarnă şi din pricina alcoolului diluat pe care îl foloseam pentru sterilizare. Tocmai reuşisem să o cos şi să o curăţ pe Lizzie, iar sângele mi se scurgea de pe mâini, ca nişte trâmbe întunecate în apă.

În spatele meu, Lizzie era pusă cu grijă în pat, îmbrăcată în cămaşa unuia dintre gemeni, deoarece a ei nu se uscase. Râdea pentru că era în faza euforică a femeii care născuse şi supravieţuise. Gemenii stăteau în stânga şi în dreapta ei, vorbind cu admiraţie şi uşurare, în vreme ce unul dintre ei îi dădea pe spate părul blond despletit, şi celălalt o săruta încetişor pe ceafă.

— Arzi, dragostea mea? a întrebat unul dintre ei cu îngrijorare în glas.

Această întrebare m-a făcut să mă întorc şi să văd cum stăteau lucrurile.

Lizzie suferea de malarie. Nu mai făcuse de mult

timp o criză, dar probabil că stresul naşterii…

— Nu, a replicat ea şi l-a sărutat pe Jo sau pe Kezzie pe frunte. Am roşit numai pentru că sunt fericită.

Kezzie sau Jo s-a uitat la ea cu admiraţie, în timp ce fratele său a început din nou să o sărute pe ceafă.

Mătuşa Monika a tuşit. Ştersese copilul cu o cârpă şi cu ceva lână adusă de mine, lână din aceea moale, unsă cu lanolină, şi învelise copilaşul într-o lătură. Rodney se plictisise şi adormise pe podea, lângă coşul cu lemne, cu degetul în gură.

— Tatal teu, Lizzie, a spus Monika, având o undă de reproş în glas. El fa capata o răceala. *Und die Mädel*[33] vrea să vade. Dar nu *mit der*[34]*,* a mai adăugat ca, privindu-i pe rând pe mamă şi pe cei doi gemeni. După ce se născuse Rodney, gemenii se împăcaseră cu domnul Wemyss, dar era mai bine să nu exagereze.

Cuvintele ei au fost un adevărat catalizator pentru cei doi, care s-au ridicat în picioare. Unul dintre ei l-a luat pe Rodney în braţe, iar celălalt a ieşit pentru, id chema pe domnul Wemyss, uitat pe verandă cu nerăbdarea lui cu tot.

Chipul lui mic şi vânăt se luminase de undeva din interior. I-a zâmbit Monikăi, i-a aruncat o privire fugară copilaşului învelit în pătură, dar toată atenţia lui era îndreptată spre Lizzie şi toată atenţia lui Lizzie era îndreptată spre el.

— Ţi-au îngheţat mâinile, tăticule, a spus Lizzie chicotind. A încetat să mai chicotească şi i-a prins mai strâns mâinile, îndată ce a văzut că tatăl ei

33 Corect: *Unddas Mădel* — Şi fetiţa (lb. germană) (n.tr.)

34 Cu acela (lb. germană) (n.tr.)

voia să se îndepărteze.

— Rămâi, i-a cerut ea. Mie mi-e destul de cald. Hai, vino şi stai lângă mine şi fă urări de bine nepoatei tale.

Din vocea ei răzbătea şi un pic de mândrie în timp ce i-a întins mâna mătuşii Monika.

Ea a aşezat încetişor copilaşul în braţele lui Lizzie şi i-a pus domnului Wemyss o mână pe umăr. Faţa ei chinuită s-a relaxat dezvăluind un sentiment mai adânc decât afecţiunea. Nu era prima dată când eram surprinsă – şi eram uimită puţin de faptul că sunt surprinsă – de dragostea ei profundă pentru acest om tăcut şi mic de statură.

— Oh, a oftat domnul Wemyss încet, atingând cu un deget bebeluşul.

Am auzit-o pe micuţă plescăind. Fusese şocată de trauma venirii pe lume şi nu voise să sugă, dar acum se răzgândise.

— O să i se facă foame, a spus Lizzie ridicându-se în foşnet de aşternuturi, luând copilul şi punându-l la sân cu mâini pricepute.

— Cum o să-i spunem, *a leannan?* A întrebat domnul Wemyss.

— Nu m-am gândit la un nume de fată, a replicat Lizzie. Era atât de mare, încât am crezut că e… au!

A râs cu glas dulce, pentru ca apoi să continue:

— Uitasem cât de lacom este un nou-născut. Ooh! Uite-aşa, *a chuisle,* da, aşa-i mai bine…

Am dus mâna la sacul cu lână ca să-mi frec şi eu mâinile aspre cu bucăţile moi, uleioase, şi i-am văzut pe gemeni stând deoparte, uitându-se la Lizzie şi la fiica lor. În ochii lor se vedea ceea ce se vedea şi în ochii mătuşii Monika. Cel care îl

ţinea pe micul Rodney l-a sărutat pe micuţ pe capul rotund, dar nu şi-a luat privirea de la proaspăta mămică şi de la fetiţă.

Atâta iubire într-un spaţiu atât de mic! Am privit în altă parte cu ochii împăienjeniţi de lacrimi. Chiar conta cât de neortodoxă era căsătoria în cazul acestei familii ciudate? M-am gândit că da, ar conta pentru Hiram Crombie. Conducătorul presbiterienilor care emigraseră din Thurso şi-ar fi dorit ca Lizzie, Jo şi Kezzie să fie ucişi cu pietre, cel puţin, împreună cu fructul legăturii lor.

Nu exista nicio şansă ca asta să *se* întâmple câtă vreme Jamie era în Ridge. Dar ce avea să se petreacă în lipsa lui? îmi curăţăm sângele de sub unghii, sperând că Ian avea dreptate în ceea ce privea discreţia şi şiretenia fraţilor Beardsley.

Preocupată de aceste gânduri nu am observat că mătuşa Monika venise lângă mine.

— *Danke,* mi-a spus ea încet, punându-şi mâna noduroasă pe umărul meu.

— *Gern geschehen*[35], i-am răspuns punându-mi mana peste mana ei şi strângând-o uşor. Ai fost de mare ajutor. Mulţumesc.

Zâmbea, dar o cută formată în urma grijilor îi brăzda fruntea.

— Nu am ajutat prea mult, dar mă *tem, joi*

S-a uitat peste umăr către pat şi apoi din nou la mine, spunând:

— Ce va fi data viitoare, când nu eşti *bier*[36]? Ei nu se opresc niciodată, a continuat ea făcând din degetul mare şi arătătorul unei mâini un cerc, pentru a introduce în el degetul mijlociu al

35 Cu plăcere (lb. germană) (n.tr.)
36 Aici (lb. germană) (n.tr.)

celeilalte mâini şi făcându-mă astfel să înţeleg, printr-o reprezentare cu totul indecentă, ce voia să spună.

Mi-am mascat râsul într-un acces de tuse şi ceilalţi nu şi-au dat seama despre ce vorbeam, doar domnul Wemyss a întors capul puţin îngrijorat.

— Dar tu vei fi aici, i-am spus.

Femeia m-a privit îngrijorată, spunând, în timp ce clătina din cap:

— Eu? *Nein. Das reicht nicht*[37]*.* Eu, a continuat ea, bătându-se cu palma peste pieptul supt, crezând că nu am priceput ce voia să spună. Eu… nu de ajuns.

Am tras adânc aer în piept, ştiind că avea dreptate şi i-am spus foarte încet:

— Va trebui să fii de ajuns.

A clipit şi m-a privit insistent cu ochii ei mari, căprui. Apoi a dat din cap încet, dându-şi seama că trebuia să accepte situaţia:

— *Mein Gott, hilf mir*[38]*.*

Jamie nu a mai putut dormi. În ultimele nopţi oricum dormise prost. Se întâmpla să stea adesea treaz până târziu, uitându-se cum pâlpâie tăciunii în vatră, întorcând totul pe toate feţele în mintea sa ori căutând inspiraţie în umbrele căpriorilor din tavan. Dacă adormea mai uşor se trezea brusc după o vreme, transpirat. Ştia de ce se întâmplase acest lucru şi ce trebuia să facă.

De cele mai multe ori, soluţiile la care apela o implicau pe Claire – vorbea cu ea, făcea dragoste cu ea – sau doar o privea dormind, găsindu-şi

37 Nu. Nu este de ajuns (lb. germană) (n.tr.)

38 Dumnezeul meu, ajută-mă (lb. germană) (n.tr.)

liniştea în curba lungă şi fermă a gatului sau în conturul impresionant al pleoapelor ei închise, lăsând somnul să-l fure în îmbrăţişarea ei caldă.

Dar Claire nu mai era, desigur.

După ce s-a rugat cu rozariul în mână timp de jumătate de oră, s-a convins că făcuse tot ce era necesar pentru ca lui Lizzie şi bebeluşului ei să le fie bine. Spunând rugăciunile pentru penitenţă, ei da, el vedea rostul acestor rugăciuni, mai ales dacă le spuneai stand în genunchi. Aceste rugăciuni îşi aveau rostul din punctul lui de vedere chiar şi atunci când erau spuse pentru a-ţi linişti sau a-ţi întări sufletul, pentru a medita sau atunci când era vorba despre lucruri sacre. Acele rugăciuni nu trebuiau, însă, rostite pentru a cere ceva. Dacă el ar fi fost Dumnezeu sau Preasfânta Fecioară, care era renumită pentru răbdarea Ei, ar fi găsit că este obositor să stai să asculţi rugăminţi tot timpul vreme de peste zece ani, şi bineînţeles că nu avea niciun rost să plictiseşti o persoană căreia îi ceri ajutorul.

Ei bine, rugăciunile în gaelică par orientate mai mult către scop şi se referă la o anumită cerere sau la o anumită binecuvântare, dar fascinează prin ritm şi varietate.

Dacă îi cereai acest lucru, nu că foarte mulţi ar fi făcut-o, ar fi murmurat, în vreme ce urca drumul în pantă:

Moire gheal is Bhride;
Mar a rug Anna Moire,
Mar a rug Moire Criosda,
Mar a rug Eile Eoin Baistidh
Gun mhar-bhith dha dhi,
Cuidich i na ’h asaid,

Cuidich i a Bhirde!

Mar a gheineadh Criosd am Moire
Comhliont air gach laimb,
Cobhair i a mise, mhoime,
An gein a thoir bho ’n chnaimh;
’S mar a chomhn thu Oigh an t-solais,
Gun or, gun odh, gun ni,
Comhn i ’s mora th ’ othrais,
Comhn i a Bhride!

Adică:

Mărie, Preaminunată Fecioară;
Precum Ana a născut-o pe Maria,
Precum Maria l-a născut pe Hristos,
Precum Elisabeta l-a născut pe Ioan Botezătorul
Fără de păcat,
Ajut-o Tu în lipsa ei de rodnicie,
Ajut-o, Tu, Fecioară!
Precum Hristos a fost născut de Maria
Fără de prihană în orişice privinţă,
Fii Tu alături de mine, o, Mamă,
Ca să aduc pe lume os din os;
Şi precum ai ajutat-o pe Fecioara Bucuriei,
Fără de aur, fără de grâne, fără de vite,
Ajut-o Tu pe ea, căci mare-i suferinţa ei,
Ajut-o, Tu, Fecioară!

Ieşise din căsuţa din bârne nemaiputând îndura apăsarea spaţiului îngust şi s-a plimbat prin Ridge, contemplând zăpada care cădea şi punându-şi în online gândurile. Toate pregătirile fuseseră făcute, doar că nu încărcaseră caii şi asinii; şi-a dat seama

că urca panta către locuinţa familiei Beardsley. Acum ninsoarea se oprise, dar cerul liniştit şi cenuşiu veghea, şi stratul alb şi rece se aşternuse între copaci.

Sanctuar, şi-a spus în gând. Nu era, desigur, un loc sigur în vreme de război, dar munţii îi aminteau de senzaţia dată de biserici: multă pace, aşteptare…

Notre Dame din Paris… St. Giles din Edimburgh. Micile biserici de piatră din *Highlands,* unde se mai dusese în vremuri de restrişte, căutând adăpost. Şi-a făcut cruce, amintindu-şi. Pietrele goale pe lângă care nu exista adesea nimic decât un altar din lemn dădeau, totuşi, o senzaţie de uşurare pe care o simţeai doar când intrai şi te aşezai pe jos, dacă nu era vreo bancă. Sanctuar.

De câte ori se gândea la biserică sau la Claire, îşi amintea zâmbind de o altă biserică, în care se căsătoriseră. Mai simţea încă inima bătându-i să-i spargă pieptul.

Când a intrat în biserică, transpira – mirosea ca un ţap în călduri şi trăgea nădejde ca ea să nu simtă – şi emoţia aproape-l sufoca. Simţea mâna ei într-a sa, ţinându-se de el cu degetele mici şi reci, căutând sprijin.

Sanctuar. Ei fuseseră sanctuar unul pentru celălalt… şi erau şi acum. *Sânge din sângele meu.* Mica tăietură se vindecase. El şi-a frecat degetul rememorând cu câtă siguranţă rostise ea acele cuvinte.

A zărit căsuţa din bârne şi l-a văzut pe Joseph Wemyss, aşteptând pe verandă, tropăind ca să se mai încălzească. Tocmai se pregătea să-l strige pe Joseph când uşa s-a deschis brusc, şi unul dintre

gemenii Beardsley – Dumnezeule, ce făceau amândoi acolo? — l-a apucat de braţ pe socrul său, luându-l nerăbdător aproape pe sus.

Era, într-adevăr, nerăbdare, nu tristeţe, nu teamă. Văzuse bine chipul tânărului în lumina focului. Copilul se născuse şi amândoi, adică Lizzie şi el, erau în viaţă.

S-a relaxat, sprijinindu-se de un copac, şi a atins rozariul pe care îl avea la gât.

A spus încet *Moran taing,* o scurtă mulţumire care venea din adâncul inimii. Cineva din căsuţa din bârne mai pusese nişte lemne pe foc pentru că pe horn a ieşit o ploaie de scântei, aruncând asupra zăpezii lumini roş-aurii, sfârâind şi înnegrind locul în care cădeau.

Cu toate acestea, omul se naşte în necaz, chiar când scântei plutesc deasupra sa. Citise de multe ori aceste cuvinte ale lui Iov când fusese în închisoare, dar nu avuseseră foarte mult înţeles pentru el: când scânteile ieşeau pe horn nu-ţi puteau aduce necazuri, decât dacă şindrila de pe casă era foarte uscată. Poate că scriitorul voia să spună că era în natura omului să aibă necazuri, chiar dacă era limpede acest lucru şi chiar dacă experienţa o confirma – apoi făcea o comparaţie inevitabilă, spunând că scânteile săreau întotdeauna în sus, lucru despre care orice persoană ce privise mai mult timp un foc arzând putea spune că era fals.

Cu toate astea, cine era el să critice logica Bibliei în loc să recite psalmi de mulţumire şi de recunoştinţă? A încercat să se gândească la un psalm anume, dar până la urmă s-a mulţumit să-şi amintească fragmente dintr-o serie de psalmi.

Şi-a dat seama, puţin şocat, că era întru totul fericit. Venirea pe lume a unui copil era un lucru important în sine, dar însemna şi faptul că Claire trecuse cu bine prin încercarea ei, că ei doi erau acum liberi. Puteau să plece din Ridge ştiind că făcuseră tot ce le stătuse în puteri pentru cei ce rămâneau acolo.

Plecarea de acasă implica întotdeauna şi tristeţe, dar în acest caz, s-ar fi putut spune că *ei* fuseseră părăsiţi de casă, căci casa lor arsese. Oricum, totul era amplificat de nerăbdarea lui. Aveau să fie liberi şi departe de acest loc; Claire îi va sta alături, nu aveau să mai trebăluiască pe lângă casă, să mai aplaneze certuri, să se mai îngrijească de văduve şi de orfani… Ei bine, acela nu era un gând bun, fără îndoială, şi totuşi…

Războiul era cumplit, şi cumplit avea să fie şi acest război, dar pe el îl stârnea şi îşi simţea sângele clocotind din creştet până-n tălpi.

Moran taing, a spus el din nou în semn de adâncă mulţumire.

La scurtă vreme, uşa căsuţei din bârne s-a deschis din nou şi a ieşit Claire, trăgându-şi gluga pe cap, cu coşul pus pe braţ. Au urmat-o voci şi în prag s-au înghesuit trupuri. S-a întors şi le-a făcut cu mâna în semn de rămas-bun. A auzit-o râzând, şi hohotele ei l-au făcut să aibă o senzaţie de plăcere prin tot trupul.

Uşa s-a închis şi ea a pornit pe cărare în lumina cenuşie. A văzut că se clătina puţin, apăsată de îngrijorare şi, cu toate astea, avea un aer anume – poate era aceeaşi euforie care îl făcuse pe el să se simtă înălţat.

Întocmai ca scânteile care sar în aer, a

murmurat ca pentru sine, zâmbind și ieșindu-i în întâmpinare.

N u era deloc uimită, şi a venit imediat spre el părând că pluteşte pe zăpadă. Deci totul este bine, a spus el, iar ea a oftat, aruncându-i-se în braţe şi simțindu-i faldurile reci ale pelerinei mari, din lână.

Am nevoie de tine, te rog, a şoptit ea, lipindu-şi gura de a sa.

Fără a spune nimic, el a luat-o în braţe – Dumnezeule, avea dreptate, pelerina aceea mirosea cu adevărat a mort. Oare omul de la care o cumpărase o folosise pentru a căra vreun cerb din pădure? — şi a sărutat-o cu patimă, pentru ca apoi să o lase din braţe şi să o călăuzească în josul pantei. Zăpada pa rea să se topească sub picioarele lor, pe măsură ce înaintau.

Nu era chiar plăcut în grajd, dar nu era frig. „E primitor" şi-a spus el în gând, simţind mirosul cald al animalelor în întuneric. Lumina cenuşie filtrată îţi era de folos doar cât să vezi spatele cailor şi al asinilor care moţăiau fiecare în boxa lui. Erau acolo şi paie uscate pe care să te poţi întinde, cam vechi şi mucegăite.

Era prea frig ca să se dezbrace, dar el şi-a pus pelerina pe paie, apoi a pus-o pe a ei deasupra, amândoi tremurând în vreme ce se sărutau. Dinţii lui s-au lovit de ai ei şi s-au retras amândoi, pufnind în râs.

— Ce prostie, a spus ea. Pot să-mi văd respiraţia… şi pe *a ta.* E atât de frig încât ne ies aburi din gură. O să îngheţăm.

— Ba n-o să îngheţăm. Tu ştii cum fac indienii focul?

— Păi freacă un băţ uscat de…

— Da, prin fricţiune, a replicat el, ridicându-i fusta, simţindu-i pulpa rece şi netedă. Văd că locul nu-i uscat. Dumnezeule, *Sassenach*, prin ce ai trecut?

Pusese palma în acel loc cald, moale şi umed, şi ea a ţipat destul de tare, din cauză că mâna lui era rece, astfel încât unul dintre asini s-a agitat speriat.

A făcut o mişcare bruscă pentru a scoate mâna dintre picioarele ei şi a băga acolo altceva, repede.

— Ai să trezeşti toate animalele din grajd, a spus el cu răsuflarea tăiată.

Dumnezeule, căldura trupului ei îl ameţea.

Ea i-a băgat mâinile reci sub cămaşă şi l-a ciupit de sfârcuri. El a ţipat şi apoi a început să râdă.

— Mai fă asta o dată, a spus el şi şi-a băgat limba în urechea ei rece, pentru că-i făcea plăcere s-o audă ţipând. S-a mişcat brusc şi s-a arcuit, dar nu şi-a întors capul, iar el a observat asta. El i-a luat lobul urechii uşurel între dinţi şi a început să-l muşte, posedând-o încet şi râzând în sinea lui de sunetele pe care le făcea.

Au făcut multă vreme dragoste în tăcere.

Ea îi pipăia spatele. El se mulţumise doar să-şi dea în jos pantalonii şi să-şi ridice cămaşa, iar ea îl apucase bine de fese, cu ambele mâini. I-a înfipt unghiile în carne şi el a înţeles ce dorea. A dat drumul urechii, s-a sprijinit în palme şi a posedat-o cu hotărâre. Paiele pe care stăteau au început să trosnească de parcă ardeau.

El voia pur şi simplu să îşi dea drumul imediat şi să se lipească de ea, să le fie cald şi bine, să-i

miroasă părul. Simţul datoriei l-a făcut să-şi amintească de faptul că ea îi ceruse asta, că avea nevoie de asta. Nu putea pur şi simplu să-şi dea drumul şi să o lase să jinduiască.

El a închis ochii şi s-a mişcat mai încet. S-a lăsat mai jos, s-a apropiat mai mult de ea, astfel încât trupurile lor să se frece unul de celălalt, în timp ce hainele se întindeau, apoi se mototoleau. A dus o mană sub ea, a prins-o bine şi şi-a băgat degetele în spaţiul cald dintre fesele ei. A mers puţin mai departe şi ea a gâfâit. Şoldurile i s-au ridicat. Era ca şi când ar fi încercat să fugă, dar el a râs gros şi nu a lăsat-o, mişcând din deget.

— Mai fă o dată aşa, i-a şoptit el în ureche. Mai fă o dată aşa.

Ea a scos un sunet mai puternic şi a tremurat sub el, palpitând şi scâncind.

El şi-a scos degetul şi a atins-o uşor în acele părţi adânci ale trupului ei, simţindu-şi mădularul mare şi alunecos, în vreme ce ea se întindea…

El însuşi făcea un zgomot cumplit, de parcă era un taur muribund, dar era prea fericit ca să se mai sfiască.

— Nu prea ai fost liniştită, *Sassenach,* a murmurat el mai târziu, trăgând pe nări mirosul de mosc şi de viaţă nouă. Dar îmi placi tare mult.

12

DESTUL

Mi-am luat rămas-bun, începând de la adăpostul construit deasupra izvorului. Am stat acolo o clipă, ascultând susurul apei în jgheabul din piatră,

inspirând prospeţimea şi răcoarea locului, cu mirosurile sale dulci de lapte şi de unt. Ieşind de acolo, am luat-o la stânga, trecând pe lângă gardul dărăpănat al grădinii, acoperit cu cârcei de viţă. M-am oprit puţin, ezitând. Nu mai pusesem piciorul în grădină din ziua în care muriseră aici Malva şi copilul ei. M-am sprijinit de două dintre ulucile din lemn şi am privit printre ele.

Mă bucuram că nu mă uitasem mai devreme la grădină. Nu aş fi putut suporta să o văd în timpul iernii, când totul era pustiu. M-am uitat la tijele înnegrite şi întărite, la covorul de frunze care putrezise pe pământ. Priveliştea asta putea să rupă inima oricărui grădinar, dar grădina nu mai părea părăsită. Plante verzi răsăreau de peste tot, împodobite cu flori mici, iar primăvara îşi aşternea ghirlandele peste rămăşiţele iernii. Dacă jumătate din tot ceea ce răsărise şi era verde era iarbă şi buruieni, până în vară, grădina avea să fie împădurită, copacii ocupând suprafeţele pe care se semănase cândva ceapă şi varză. Amy pregătise un nou strat pentru varză în apropierea vechii colibe. Nici ea, nici altcineva din Ridge nu mai punea piciorul aici.

Ceva a dat deoparte firele de iarbă. Am văzut un şarpe-popândău care pornise la vânătoare. Faptul că am văzut ceva viu m-a făcut să mă simt puţin mai bine, chiar dacă şerpii nu-mi plăceau. Am ridicat ochii zâmbind şi am văzut albinele zumzăind şi dând târcoale unui vechi ştiubei de la marginea grădinii.

M-am uitat unde plantasem salata. Acolo murise. În memoria mea am văzut mereu sângele curgând şi îmi imaginam că mai este încă acolo întunecând

pământul, care-l absorbea printre lăptuci şi frunze. Dar nu se mai vedea nimic, cu excepţia câtorva ciuperci, pălăriuţe albe care ieşeau din iarbă.

— *Acum mă voi ridica şi voi pleca,* am spus încet, *şi am să merg la Innisfree, într-o căsuţă făcută din lut şi crengi. Avea-voi nouă vrejuri de fasole, avea-voi şi un stup pentru albine şi trăi-voi singură într-un luminiş senin, de-albine plin.*

Şi am adăugat:

— *Şi-acolo de linişte mă voi bucura, căci liniştea vine-ncet, pic cu pic.*

Am pornit brusc pe cărare, fără a mă opri la ruinele casei şi cu atât mai puţin la scroafa albă. Mi-am adus aminte *de ele* fără niciun efort. Grânarul şi coteţul de găini arătau ca oricare alt coteţ şi oricare alt grânar.

Am văzut cum se adunau caii, asinii şi oamenii în faţa căsuţei din bârne, în haosul obişnuit dinaintea plecării.

Nu eram pregătită încă să-mi iau rămas-bun şi am intrat în pădure ca să mă adun.

Iarba era înaltă pe marginea cărării şi se unduia moale pe marginea fustei mele. De ea se mai freca încă ceva, mai înalt decât firele de iarbă. Am privit în jos şi l-am văzut pe motanul Adso. Ieri îl căutasem aproape toată ziua. Era de aşteptat să apară în ultima clipă.

— Aici erai! i-am spus cu reproş.

S-a uitat la mine cu ochii lui mari, calmi şi verzi, în timp ce îşi lingea o labă. L-am ridicat şi l-am lipit de mine, simţindu-l cum toarce prin blana deasă şi moale de pe burtica lui argintie.

Se va descurca, ştiam. Pădurea era domeniul lui

de vânătoare, iar Amy Higgins îl plăcea şi îmi făgăduise să aibă grijă de el, să-i dea lapte şi să-i ofere un loc lângă foc, pe vreme rea.

— Du-te, i-am spus, în timp ce îl aşezam pe pământ.

A rămas nemişcat o clipă, mişcându-şi încet coada şi adulmecând mirosuri interesante pentru el, pentru ca apoi să între în iarbă şi să dispară.

M-am ghemuit cu braţele încrucişate şi am avut o criză violentă de plâns.

Am plâns până a început să mă doară gâtul şi nu am mai fost în stare să respir. M-am ghemuit pe iarbă în timp ce lacrimile pe care nu mi le puteam opri îmi cădeau pe genunchi, ca stropii mari de ploaie ce prevestesc furtuna. Oh, Doamne, acesta era doar începutul.

Mi-am frecat ochii cu mâinile, încercând să-i usuc, să gonesc tristeţea. Ceva moale mi-a atins obrazul şi am ridicat privirea, în timp ce-mi trăgeam nasul. L-am văzut pe Jamie stând în genunchi în faţa mea, cu batista-n mână.

— Îmi pare rău, mi-a spus foarte încet.

— Nu-i… Nu-ţi face griji. Sunt… e doar un motan, am spus simţind că o nouă povară a tristeţii mi se punea pe piept.

— Da, ştiu, a replicat, venind lângă mine şi punându-mi o mână pe după umeri şi aşezându-mi capul pe pieptul lui, pentru a-mi şterge obrajii.

— Nu ai putut plânge gândindu-te la copii, la casă, la grădină sau la biata femeie care-a murit împreună cu copilaşul ei, a continuat Jamie. Da’ lasă că, dacă plângi pentru pisicuţă, ai să te opreşti.

— De unde ştii? l-am întrebat.

Vocea îmi era răguşită, dar parcă nu mai simţeam o apăsare atât de grea în piept.

— Pentru că nici eu nu pot plânge gândindu-mă la toate lucrurile-alea, şi eu nu am pisică.

Mi-am tras răsuflarea, mi-am şters obrajii pentru ultima oară şi mi-am suflat nasul înainte de a-i da batista, pe care el a băgat-o în *sporran,* fără a face măcar o singură grimasă.

Dumnezeule, spusese el, *asta trebuie să-mi fie de ajuns.* Rugăciunea aceea rămăsese în inima mea ca o săgeată de când crezusem că cere ajutor pentru a putea face ceea ce trebuia făcut, dar nu era vorba despre asta, şi când am realizat despre ce *fusese vorba* am simţit că mi se frânge inima.

— Jamie, i-am spus în cele din urmă. Oh, Jamie, tu eşti… totul. Mereu.

O oră mai târziu, am plecat din Ridge.

13

NELINIŞTE

Ian s-a culcat luându-şi drept pernă un sac de orez. Era tare, dar îi plăcea scârţâitul boabelor mici, când întorcea capul, şi îndrăgea şi mirosul slab al orezului. Rollo s-a băgat sub pelerina lui pufnind în vreme ce înainta pentru a ajunge cu capul la subraţul lui Ian. Ian a scărpinat câinele după urechi şi s-a întins pe spate, privind stelele.

Luna argintie era mică, de dimensiunea unei unghii, iar stelele erau mari şi strălucitoare pe cerul negru-purpuriu. Căuta constelaţiile care vegheau deasupra şi se întreba dacă avea să vadă aceleaşi stele şi în Scoţia. Nu le acordase prea

multă atenţie cât fusese acasă, în *Highlands,* iar în Edimburgh nici nu puteai vedea stelele din cauza ceţii.

Mătuşa şi unchiul lui stăteau de cealaltă parte a focului, atât de apropiaţi de parcă ar fi fost un singur trup. Se strânseseră unul într-altul, pentru a-şi ţine de cald. A auzit şoapte, rostite prea încet pentru ca el să fi putut înţelege ce se spunea, dar îi era clar ce aveau de gând.

A respirat cu regularitate, puţin mai zgomotos decât de obicei, şi s-au auzit din nou acele mişcări regulate. Era greu să-l păcăleşti pe unchiul Jamie, dar uneori bărbaţii îşi doresc să fie păcăliţi.

Şi-a pus palmele uşor pe capul câinelui şi Rollo a oftat, lipindu-se de el, cu trupul lui greu şi cald. Dacă nu ar fi fost câinele, el nu ar fi putut să doarmă niciodată sub cerul liber. Oricum nu dormea liniştit sau mult, dar cel puţin putea face faţă nevoilor trupului său, bazându-se pe faptul că Rollo auzea zgomotul de paşi cu mult înainte de a-l auzi el.

— Eşti în siguranţă, îi spusese unchiul Jamie în prima noapte pe care aveau să o petreacă pe drum.

Era atât de neliniştit încât nu izbutise să adoarmă, deşi Rollo îşi pusese capul pe pieptul lui. S-a dus lângă foc şi a aruncat vreascuri în flăcări, până când acestea s-au înălţat vioaie în noapte.

Ştia foarte bine că oricine ar fi stat la pândă l-ar fi putut vedea foarte bine, dar nu putea face nimic. Chiar dacă ar fi avut prinsă pe piept o ţintă luminoasă, situaţia nu se schimba.

Rollo, care stătea veghind lângă focul ale cărui flăcări deveneau din ce în ce mai mari, îşi ridicase

capul mare şi se întorsese în direcţia de unde un sunet slab străbătuse întunericul. Asta însemna că era vorba despre cineva cunoscut, şi Ian nu s-a speriat şi nici nu a fost surprins când l-a văzut pe unchiul său ieşind din pădure, unde se uşurase.

— Cred că nu te vrea mort, îi spusese unchiul Jamie fără ocolişuri. Eşti oarecum în siguranţă.

— Nici nu mă gândeam că aş fi întru totul în siguranţă, a mormăit el, iar unchiul îl privise încuviinţând, dar plin de îngrijorare.

Ştia ce voia să spună unchiul lui, Arch Bug nu-l dorea mort, pentru că dacă ar fi murit, nu s-ar mai fi simţit vinovat şi nu ar mai fi suferit. Ian privise în ochii aceia bătrâni cu albul îngălbenit şi injectaţi, lăcrimoşi din cauza frigului şi a durerii sufleteşti şi văzuse ceva ce-i îngheţase sufletul. Nu, Arch Bug nu avea să-l ucidă… încă.

Unchiul său privea focul, iar lumina flăcărilor cădea aurie pe oasele mari ale feţei lui; priveliştea l-a liniştit şi l-a înfricoşat.

Nu te-ai gândit? şi-a spus el înfricoşat, fără a rosti niciun cuvânt cu glas tare. *A spus că o să-mi ia ceea ce iubesc şi tu stai lângă mine, în lumina flăcării focului.*

Era pentru prima oară când i-a venit acest gând, dar l-a alungat. Bătrânul Arch Bug îi era dator unchiului Jamie, care îi ajutase pe cei din familia lui şi el ţinea seama de faptul că era dator cuiva… Poate ţinea seama mai mult că i se datora ceva. În afară de asta, nu avea nicio îndoială că Bug îl respecta pe unchiul lui şi ca om. Deocamdată, acest raţionament părea să fi pus capăt problemei.

Dar l-au năpădit alte gânduri. Lucruri neplăcute care veneau din nopţile nedormite pe care le

petrecuse de când o omorâse pe Murdina Bug.

Arch era un bătrân. Era dur ca o suliţă călită-n foc şi de două ori mai primejdios decât un om obişnuit… dar era în vârstă. Luptase la Sheriffmuir. Probabil că avea vreo optzeci de ani. Dorinţa de răzbunare l-ar mai fi putut ține-n viaţă o vreme, dar trupul nu-i mai rezista mult. Poate se gândea că nu mai avea timp să aştepte până la momentul în care să-i ia „ceva care merită să-i fie luat”. Dacă avea de gând să îşi ducă la îndeplinire ameninţarea, atunci trebuia să acţioneze cât de curând.

Ian auzea zgomotele şi sunetele care veneau din cealaltă parte a focului şi-a simţit că avea gura uscată. Bătrânul Arch ar fi putut să o ucidă pe mătuşa lui, pentru că era sigur că ţinea la ea şi îi era mai uşor să o omoare pe ea decât pe unchiul Jamie. Dar nu, Arch putea să fie mânat de durere şi de setea de răzbunare, însă nu era nebun. Ştia că, dacă te atingeai de mătuşa Claire şi nu-l omorai pe unchiul Jamie, era ca şi când te-ai fi sinucis.

Poate că nu-i pasă. Acesta era un alt gând care părea să-i umble prin stomac lui Ian ca nişte ace de gheaţă.

Ar fi trebuit să îi părăsească. Ştia asta. Ar fi vrut s-o facă, îşi dorea s-o facă. Ai aştepta până ce adormeau, pentru ca apoi să plece tiptil. După aceea ei. Iveau să fie în siguranţă.

În acea primă noapte, nu avusese destulă îndrăzneală. Încercase să îşi facă curaj acolo, lângă foc, dar unchiul a anticipat totul, a venit din pădure, s-a așezat lângă el şi a tăcut, dar i-a fost alături până ce Ian s-a simţit în stare să se culce

iar.

Mâine, şi-a spus. Oricum nu era nici urmă de Arch Bug. De altfel bătrânul nu mai dăduse niciun semn de viaţă de la înmormântarea soţiei lui. *Şi poate că e mort. Era* un om bătrân şi singur.

Apoi trebuia să se mai gândească şi la faptul că ar fi însemnat să plece fără să spună un cuvânt. Unchiul Jamie ar fi pornit în căutarea lui. Îi dăduse de înţeles destul de limpede că se va întoarce în Scoţia, indiferent dacă avea s-o facă de bunăvoie sau băgat într-un sac. Ian a zâmbit, în ciuda gândurilor care îl frământau şi Rollo a mormăit puţin, deoarece pieptul pe care el îşi pusese ţ apul s-a mişcat când stăpânul lui a râs încet.

Abia dacă se gândise la Scoţia şi la ceea ce îl aştepta acolo.

Poate că sunetele care veneau din cealaltă parte a focului l-au făcut să se gândească la Scoţia – zgomotul făcut de respiraţia sacadată şi apoi cele două suspine adânci care urmaseră, totul făcându-l să vadă cu ochii minţii o amintire vie, de ordin fizic – şi să se întrebe deodată dacă avea să-şi găsească o soţie acolo.

Nu putea. Putea oare? Oare Bug era în stare să meargă atât de departe pe urmele lui? *Pocite că a murit dejă,* s-a gândit din nou, mişcându-se puţin. Rollo a mârâit scurt şi gros, dar dându-şi seama cine s-a mişcat, şi-a ridicat capul de pe trupul stăpânului său şi s-a făcut covrig lângă el. Era mai simplu să umbli şi să te strecori prin pădurile dese din munţii de-aici, mult mai simplu decât în *Highlands,* unde lumea vedea tot şi niciun străin nu trecea neobservat.

Nu putea să ştie ce avea să facă mama lui când

îl va vedea, dar îndată ce se va obişnui cu ideea, poate că va găsi o fată care să nu se teamă de el.

Un oftat, un geamăt de plăcere pe care Jamie îl scotea când gura ei îi atingea un sfârc. Ian a văzut-o făcând asta o dată sau de două ori, în lumina pe care o arunca focul din vatră în căsuţa din bârne. O văzuse cu ochii închişi, îi zărise luciul dinţilor, părul care îi cădea de pe umerii goi într-un nor de lumini şi umbre.

Şi-a pus mâna pe mădular. Era tentat să treacă la treabă. Avea în minte o serie de imagini pe care le păstra pentru scopul acesta. În câteva dintre ele o vedea pe verişoara lui, fapt care îl făcea să-i fie puţin ruşine. Era soţia lui Roger Mac. La un moment dat se gândise că ar fi trebuit să se însoare cu ea şi, deşi speriat de această idee – el avea doar şaptesprezece ani, iar ea era mult mai mare – a prins curaj gândindu-se la perspectiva de a fi cu ea în pat.

O urmărise îndeaproape timp de câteva zile, îi văzuse fundul rotund şi ferm, umbra întunecată a părului pubian roşcat sub muselina fină a cămăşii, imaginându-şi minunata clipă în care ea va veni noaptea şi se va întinde, desfăcându-şi picioarele pentru ca el să o posede.

Dar ce făcea? Nu se putea gândi astfel la Brianna fără a se aştepta ca tatăl ei să nu-l ia în şuturi!

A făcut o grimasă şi a închis ochii cu putere, mişcându-şi mâna mai încet, în vreme ce chema o altă imagine din biblioteca lui personală. Nu vrăjitoarea… nu în noaptea asta. Amintirea ei îl excita cu repeziciune, adesea dureros, dar imaginea ei era legată de un anume sentiment al

neajutorării. Malva… Nu, se temea s-o invoce. Se gândea că spiritul ei nu era foarte departe.

Mica Mary. Da, ea. Mâna lui a adoptat un anumit ritm, a oftat şi şi-a dat drumul, gândindu-se la sânii mici şi roz şi la zâmbetul încurajator al primei fetişcane cu care se culcase vreodată.

Ceva mai târziu, aflându-se la limita dintre vis şi realitate, cu gândul la fata blondă care era soţia lui, s-a gândit cu răutate: *Da, poate că a murit deja.*

Rollo a scos un mormăit gros şi s-a întors, rămânând cu labele în aer.

14

CHESTIUNI DELICATE

Londra
noiembrie 1776

Lordul John s-a gândit că îmbătrânirea era compensată de anumite lucruri, cum ar fi înţelepciunea, perspectiva, poziţia în viaţă, sentimentul împlinirii, al timpului petrecut cum trebuie, al bogăţiei afecţiunii pentru prieteni şi familie, al faptului că nu trebuia să stea cu spatele lipit de perete când vorbea cu Lordul George Germain. În vreme ce atât ochelarii, cât şi valetul său continuau să-l asigure că era o persoană prezentabilă, el era cu cel puţin douăzeci de am prea vârstnic pentru a se adresa secretarului de stat, căruia îi plăceau oamenii tineri, cu pielea netedă.

Funcţionarul care l-a poftit înăuntru

corespundea descrierii de mai sus, doar că avea gene lungi şi negre şi gura cărnoasă. Grey i-a aruncat doar o privire fugară, gusturile lui erau puţin mai bine definite.

Nu era devreme – cunoscând obiceiurile lui Germain, aşteptase până la ora unu – dar pe chipul bărbatului se desluşeau urmările unei nopţi lungi. Pungi de un albastru închis i se iviseră sub ochi, de parcă ar fi fost nişte ouă moi, iar privirea trăda o profundă lipsă de entuziasm. Germain a făcut un efort să fie politicos, poftindu-l pe Grey să ia loc şi cerându-i funcţionarului cu gene lungi să aducă biscuiţi şi coniac.

Se întâmpla rar ca Grey să bea alcool înainte de ora ceaiului, şi acum dorea să aibă capul limpede. De aceea abia a sorbit din pahar, chiar dacă era un coniac excelent. În schimb, Germain şi-a băgat faimosul său nas de Sackville – lung şi ascuţit, ca un cuţit pentru deschiderea plicurilor – în pahar, a inspirat cu poftă, a golit paharul şi l-a umplut din nou. Părea că acel lichid are efect fortifiant pentru că, după al doilea pahar, lordul a părut un pic mai bine-dispus şi l-a întrebat pe Grey ce face.

— Foarte bine, a răspuns Grey politicos. M-am întors recent din America şi v-am adus câteva scrisori de la nişte prieteni comuni de acolo.

— Oh, ai făcut asta? a întrebat Germain, înseninându-se puţin. Ce drăguţ din partea dumitale, Grey. Ai călătorit bine?

— Binişor.

De fapt, călătoria fusese cumplită. Trecuseră printr-o serie de furtuni care duraseră zile şi nopţi la rând. Totul mersese până într-acolo, încât Grey îşi dorise să se scufunde vaporul, să se sfârşească

totul. Nu dorea să-şi piardă, însă, timpul cu discuţii banale.

— Am avut o întâlnire interesantă înainte de a părăsi colonia Carolina de Nord, a continuat Grey, gândindu-se că Germain devenise destul de treaz încât să-l asculte. Vă rog să-mi permiteţi să vă povestesc despre acea întâlnire.

Germain era în acelaşi timp vanitos şi meschin şi ridicase la rang de artă exprimările cu sens vag în politică, dar putea fi atent la anumite chestiuni, dacă ţinea morţiş şi avea de profitat. Pomenirea teritoriului de Nord-Vest l-a făcut atent.

— Nu ai mai vorbit cu acest Beauchamp? a întrebat lordul, turnându-şi al treilea pahar de coniac.

— Nu. A transmis mesajul, nu avea nimic de câştigat dacă se continua conversaţia. Nu avea mai multă putere de a acţiona singur, şi dacă ar fi putut divulga numele superiorilor săi, ar fi făcut-o.

Germain şi-a luat paharul, dar nu a băut, ci l-a învârtit în mână, ca şi cum asta l-ar fi ajutat să gândească. Era un pahar obişnuit, şlefuit, plin de amprente şi de urmele buzelor lui Germain.

— ÎI cunoşti pe omul acela? De ce a vrut să-ţi vorbească neapărat dumitale?

Nu, nu e prost, şi-a spus Grey.

— L-am întâlnit cu ani în urmă, a replicat el sec. Pe când lucram cu colonelul Bowles.

Nimic pe lume nu l-ar fi putut convinge pe Grey să-i dezvăluie lui Germain adevărata identitate a lui Percy. Acesta fusese, adică încă mai era, fratele lui vitreg şi al lui Hal şi numai norocul şi hotărârea lui Grey preveniseră un scandal monstruos în momentul presupusei morţi a lui

Percy. Unele scandaluri erau uitate odată cu trecerea timpului, dar acesta, în niciun caz.

Sprâncenele îngrijite ale lui Germain s-au ridicat când a auzit despre Bowles, care fusese timp de mulţi ani şeful Camerei Negre a Angliei.

— Un spion? a spus el cu un uşor dispreţ în glas.

Spionii erau un rău vulgar, necesar, cu care un adevărat domn nu s-ar fi întinat cu niciun preţ.

— Pe vremuri poate, dar între timp s-a mai ridicat în societate, a replicat Grey, luând o înghiţitură zdravănă – oricum, era un coniac foarte bun – pentru ca apoi să se ridice în picioare, pregătindu-se să plece.

Ştia foarte bine că nu trebuia să-l irite pe Germain. Trebuia doar să lase problema spre rezolvare în seama secretarului de stat şi să-şi urmărească satisfacerea propriilor sale interese.

Grey l-a lăsat pe Germain stând pe scaun şi privind gânditor în paharul gol, luându-şi pelerina de la funcţionarul cu buze cărnoase, care i-a atins mâna în trecere.

Nu, s-a gândit în timp ce îşi trăgea mai bine pelerina pe el şi îşi aşeza pălăria pe ochi, pentru a-l feri de vânt. Nu ar fi vrut să lase problema în seama Lordului Germain, care avea un simţ al responsabilităţii îndoielnic. Germain era secretarul de stat pentru America, e adevărat, dar această chestiune nu privea doar America. Mai existau doi secretari de stat în cabinetul Lordului North, unul pentru Departamentul de Nord, ceea ce însemna întreaga Europă, şi altul pentru Departamentul de Sud, care însemna tot restul lumii. Ar fi preferat să nu aibă deloc de-a face cu lordul Germain. Oricum, conform protocolului şi

normelor politice, el nu se putea duce de-a dreptul la Lordul North, chiar dacă primul impuls îl îndemna s-o facă. Avea să-i dea lui Germain un răgaz de o zi, apoi avea să se ducă la secretarul de stat pentru Departamentul de Sud, Thomas Thynne, Viconte de Weymouth, pentru a-i prezenta cele spuse de către domnul Beauchamp. Secretarul de stat pentru Departamentul de Sud avea şi sarcina de a se ocupa de problemele ce aveau legătură cu ţările catolice din Europa şi, aşa stând lucrurile, problemele legate de filiera franceză îl priveau.

Amândoi au convenit să îi prezinte problema Lordului North, iar North sau unul dintre miniştrii săi avea să discute cu Grey.

La Londra se pregătea o furtună. Parcă vedea nori negri plutind deasupra Tamisei, care abia aşteptau să se reverse asupra Parlamentului.

— Nu le strică nişte tunete şi trăsnete, a spus el pe un ton funest, chemând o birjă în momentul în care primii stropi mari au început să cadă. Ploua torenţial când a ajuns la Beefsteak şi s-a udat leoarcă, chiar dacă a făcut doar trei paşi de la birjă până la uşă.

Bodley, servitorul mai vârstnic, l-a întâmpinat de parcă ar fi sosit doar cu o zi înainte, nu în urmă cu aproximativ un an şi jumătate.

— Supă de broască ţestoasă cu vin de Xeres, *my lord,* l-a informat el pe Grey, luându-i cu gesturi discrete pălăria şi pelerina, care erau foarte ude. O să vă încălzească stomacul. După aceea poate să urmeze un cotlet de miel cu cartofi noi?

— Este minunat, domnule Bodley, a replicat Grey zâmbind. Şi-a luat locul în sufrageria bine

încălzită, cu frumoasele ei feţe de masă. Când şi-a lisat capul pe spate, astfel încât Bodley să-i poată pune şervetul, a observat ceva nou în decorul încăperii.

— Cine este ăla? a întrebat el uimit. Tabloul aşezat pe peretele opus reprezenta un indian împodobit cu pene de struţ şi îmbrăcat în veşminte cu broderii. Acel tablou arăta ciudat acolo, între portretele a diverşi distinşi şi în majoritate decedaţi membri ai clubului.

— Oh, acela este domnul Brant, desigur, a răspuns Bodley, având în glas o undă de reproş. Domnul Joseph Brant. Domnul Pitt l-a adus aici anul trecut, la cină, în timp ce se afla la Londra.

— Brant?

Bodley a ridicat din sprâncene. Ca orice londonez, credea că toate persoanele care au fost în America îi cunoşteau pe cei de acolo.

— Cred că este o căpetenie a mohicanilor, a spus Bodley, pronunţând cuvântul „mohicanilor" cu mare prudenţă. A fost şi la rege, să ştiţi!

— A fost, a mormăit Grey, întrebându-se cine rămăsese mai impresionat, regele sau indianul.

Bodley s-a retras. Se presupunea că va veni cu supa, dar s-a întors în numai câteva momente aducând o scrisoare pe care a pus-o pe masă înaintea lui Grey, spunând:

— Aceasta v-a fost trimisă prin curier diplomatic, domnule.

— Aşa? Mulţumesc, domnule Bodley.

Grey a ridicat scrisoarea şi a recunoscut imediat scrisul fiului său, moment în care a avut o strângere de inimă. De ce nu voise Willie să trimită scrisoarea fie prin bunica sa, fie prin Hal?

Nu vrea să rişte ca vreunul dintre ei să citească ce a scris. În mintea lui Grey răspunsul logic s-a ivit imediat şi, chinuit de emoţie, şi-a luat cuţitul de peşte pentru a deschide mai repede scrisoarea.

Să fie vorba despre Richardson? Lui Hal nu-i plăcea şi nu fusese deloc de acord ca William să lucreze pentru el, cu toate că nu avea nimic concret să-i reproşeze. Poate că ar fi trebuit să fie mai atent când l-a pus pe William pe un anumit făgaş, mai ales că ştia ce înseamnă lumea „neagră" a spionajului. Cu toate acestea, fusese neapărat necesar ca Willie să plece din Carolina de Nord, înainte să dea nas în nas cu Jamie Fraser sau cu Percy, *alias* Beauchamp.

„Trebuie să-i permiţi fiului tău să-şi croiască propriul drum în viaţă, indiferent cât te-ar costa asta" – Hal îi spusese lucrul acesta de vreo trei ori. Se gândea la asta cu un zâmbet de fiecare dată când unul dintre băieţii lui
I lai se conformase unei misiuni date de el.

A deschis scrisoarea cu grijă, de parcă s-ar fi temut să nu explodeze. Era scrisă cu o grijă pe care el o găsea sinistră. Scrisul lui Willie era lizibil, dar nu era mai frumos decât al majorităţii.

Lordului John Grey
Societatea pentru aprecierea bifteculuiengleze
De la locotenentul William, Lord Ellesmere
7 septembrie 1776
Long Island
Colonia Regală, New York

Dragă tată,

Trebuie să îţi împărtăşesc o problemă delicată.

„Ei bine, o asemenea frază ar fi îngheţat sângele în vinele oricărui părinte”, şi-a spus Grey. Oare Willie se îndrăgostise de vreo tânără care avea un copil? Jucase şi pierduse proprietăţi considerabile? Contactase o boală venerică? Provocase sau fusese provocat la duel? Aflase ceva sinistru în timp ce culegea informaţii? A luat o înghiţitură de vin ca medicament înainte de a se întoarce la scrisoare, pregătit să citească orice. Cu toate acestea, nimic nu ar fi putut să-l pregătească pentru următoarea propoziţie:

Sunt îndrăgostit de Lady Dorothea.

Grey a tresărit, vărsându-şi vin pe mână şi i-a făcut semn să se îndepărteze servitorului care se îndrepta spre el cu un prosop; până a parcurs restul paginii şi-a şters mâna pe pantaloni.

Amândoi am conştientizat faptul că există o atracţie reciprocă de ceva vreme, dar am ezitat să fac vreo declaraţie în sensul acesta, deoarece ştiam că urma să plec în America. Oricum, ne-am trezit singuri în grădină la balul dat de Lady Belvedere cu o săptămână înainte de plecarea mea, iar minunăţia peisajului, romantismul serii şi apropierea fascinantă a lui Lady Dorothea m-au făcut să-mi pierd pur şi simplu minţile.

— Oh, Iisuse, a spus Lordul John cu glas tare. Spune-mi că nu ai deflorat-o într-un tufiş, pentru numele lui Dumnezeu!

Stârnise interesul unui domn care lua cina în apropierea lui, dar a tuşit scurt, concentrându-se din nou asupra scrisorii.

Roşesc, deoarece mă văd nevoit să recunosc faptul că sentimentele m-au copleşit într-o asemenea măsură încât m-au dus la acţiuni despre care mă jenez să scriu. Bineînţeles că m-am scuzat, deşi nu există niciun fel de scuză pentru comportamentul care nu mă onorează. Lady Dorothea a fost generoasă, m-a iertat şi a insistat asupra faptului că nu trebuie să mă duc la tatăl ei, aşa cum am dorit să fac iniţial.

— Te-ai gândit bine, Dottie, a murmurat Grey, văzând cu ochii minţii ce reacţie ar fi avut fratele său într-o asemenea situaţie. Putea doar să spere că Willie roşea numai din cauza unei indiscreţii…

Te-aş ruga să vorbeşti cu unchiul Hal anul viitor, când mă voi întoarce acasă şi voi putea să cer mâna lui Lady Dorothea. Oricum, tocmai am aflat că ea a primit o altă cerere în căsătorie de la Vicontele Maxwell şi că unchiul Hal se gândeşte serios la aceasta.

Nu vreau să-i stric reputaţia lui Lady Dorothea, dar în împrejurările date, ea nu se poate căsători cu Maxwell.

Vrei să spui că Maxwell ar descoperi faptul că ea nu este virgină, s-a gândit Grey înfuriat. *Ar descoperi asta şi s-ar duce la Hal imediat după noaptea nunţii. Lo*rdul şi-a trecut palma peste faţă şi a continuat să citească.

Nu pot să-ţi spun în cuvinte cât regret acţiunile mele, tată, şi nu îndrăznesc să-ţi cer iertare, căci nu merit să mă ierţi pentru că te-am dezamăgit profund. Nu de dragul meu, ci de dragul ei te rog să vorbeşti cu ducele. Sper că poate fi convins să accepte demersul meu şi să ne permită să ne logodim, fără a i se explica lămurit situaţia, fapt care ar putea-o face să sufere pe lady.

Umil ul tău fiu risipitor, Willia m

S-a lăsat pe spătarul scaunului şi a închis ochii. Efectele şocului s-au mai risipit şi a început să se gândească la problemă.

Ar trebui să fie posibil. Nu exista nicio piedică în calea căsătoriei lui William cu Dottie. Deşi erau veri de gradul întâi, între ei nu existau legături de sânge. William era fiul său din toate punctele de vedere, dar între ei nu exista o legătură de sânge. În vreme ce Maxwell era tânăr bogat şi o partidă foarte bună, William era conte, făcea parte din familia aristocratică Dusnany şi nu era deloc sărac.

Bun, până aici totul era în regulă şi Minnie îl plăcea foarte mult pe William. Hal şi băieţii… ei bine, dacă nu prindeau de veste în legătură cu ceea ce făcuse William, ar trebui să fie de acord. Pe de altă parte, dacă vreunul dintre ei descoperea ce se întâmplase, William s-ar fi putut considera norocos dacă scăpa fără a fi bătut cu biciul şi fără a avea toate oasele rupte. Acest lucru

era valabil şi pentru Grey.

Hal va fi foarte surprins, desigur. Verii se văzuseră frecvent când Willie fusese la Londra, însă nu vorbise niciodată despre Dottie într-un mod prin care ar fi dat de înţeles că…

A luat scrisoarea şi a citit-o din nou. Şi din nou. A pus-o înaintea lui şi s-a uitat la ea cu ochi mici, gândindu-se.

— Să fiu al naibii dacă cred asta, a spus el cu voce tare. Ce mama dracului pui la cale, Willie?

A făcut scrisoarea ghemotoc şi, luând o lumânare de pe masa alăturată, i-a dat foc, scuzându-se faţă de persoana care se găsea la masa respectivă.

Observând gestul, servitorul a venit imediat cu o farfurioară din porţelan pe care Grey a pus hârtia în flăcări. Apoi au privit amândoi cum hârtia se prefăcea în scrum.

— Supa dumneavoastră, *my lord,* a spus Bodley, risipind fumul cu gesturi discrete, pentru ca apoi să-i pună supa dinainte.

Din moment ce nu putea sta de vorbă cu William, singura soluţie pe care o avea era aceea de a vorbi cu complicea lui la delict, indiferent despre ce delict era vorba. Cu cât se gândea mai mult, cu atât devenea mai convins că între William, al nouălea Conte Ellesmere, şi Lady Dorothea Jacqueline Benedicta Grey nu era vorba despre o complicitate provocată de dragoste sau de vreo pasiune vinovată.

Dar cum să stea de vorbă cu Dottie fără să atragă atenţia unuia dintre părinţii ei? Nu se putea plimba pe stradă până ce Hal şi Minnie plecau undeva, pentru a o lăsa pe Dottie singură.

Chiar dacă ar fi reuşit să o găsească undeva singură şi să-i vorbească între patru ochi, servitorii ar fi povestit cu siguranţă şi Hal, care îşi proteja fiica precum un mastino care îşi păzeşte osul, ar fi vrut să afle imediat de ce.

A refuzat propunerea portarului, care se oferise să-i aducă o birjă, şi a mers pe jos către casa mamei sale, gândindu-se ce şi cum să facă. Ar fi putut să o invite pe Dottie să ia cina cu el… dar ar fi un lucru neobişnuit să nu o invite şi pe Minnie. Acelaşi lucru ar fi fost valabil şi dacă ar invita-o la teatru sau la operă. Oricum le însoţise adesea pe doamna şi pe domnişoara, deoarece Hal nu avea suficientă răbdare să asiste la un întreg spectacol de operă şi considera piesele de teatru pălăvrăgeli plictisitoare.

Trebuia să treacă prin Convent Garden şi s-a ferit de jetul de apă pe care un vânzător de legume şi fructe îl arunca dintr-o găleată pentru a spăla urmele de mere putrezite şi varză murdară de pe tarabă. În timpul verii flori sălbatice înveseleau pavajul. Înainte de răsăritul soarelui, veneau de la ţară carele cu flori proaspete şi umpleau piaţa cu parfumul lor. Toamna, din locul acela se răspândea un iz de putregai, un miros de fructe zdrobite, carne putredă şi legume făcute bucăţi, lucru care anunţa că în Convent Garden se schimba garda.

În timpul zilei, vânzătorii strigau lăudându-şi marfa, se certau între ei, se luptau cu tâlharii şi hoţii de buzunare şi dispăreau la venirea serii, pentru a cheltui jumătate din banii câştigaţi în cârciumile dintre străzile Tavistock şi Brydges. Îndată ce umbrele serii coborau peste Convent

Garden, prostirnatele luau zona în stăpânire.

Văzând vreo două care veniseră devreme şi se plimbau pline de speranţe, nădăjduind că îşi vor găsi clienţi printre vânzătorii care porniseră spre casă, a fost abătut de la gândurile sale şi şi-a adus aminte ce se întâmplase mai devreme în cursul acelei zile.

Brydges Street se deschidea înaintea lui şi putea zări casa din celălalt capăt.îl străzii, puţin retrasă cu discreţie elegantă.

I I venise o idee. Prostituatele ştiau multe şi puteau afla şi mai multe, dacă erau răsplătite aşa cum se cuvine. Îi venea să apeleze chiar acum la Nessie, măcar de dragul plăcerii pe care i-o oferea compania ei, dar nu… încă nu.

Trebuia să afle ce anume se ştia despre Percy Beauchamp în cercurile oficiale înainte de a-şi asmuţi propriii copoi la vânătoare şi înainte de a se vedea cu Hal.

Era prea târziu pentru o vizită oficială, dar avea să trimită un bilet şi sa viziteze Camera Neagră în dimineaţa următoare.

15

CAMERA NEAGRĂ

Grey s-a întrebat ce suflet romantic dăduse numele de Camera Neagră sau dacă era, într-adevăr, vorba despre un nume romantic. Poate că în trecut spionii erau închişi într-o încăpere mică, fără ferestre, situată sub scările de la Whitehall şi denumirea era pur şi simplu de natură descriptivă. În zilele acelea, prin Camera Neagră se înţelegea

mai mult o anumită categorie profesională şi mai puţin un loc anume.

În toate capitalele europene şi în numeroase oraşe mai puţin importante existau Camere Negre, acestea fiind punctele în care corespondenţa era interceptată *en route* sau de către spioni, ori pur şi simplu sustrasă din mapele diplomatice pentru a fi verificată, decodificată cu mai mult sau mai puţin succes, iar informaţiile obţinute, transmise persoanei sau agenţiei interesate de ele. Camera Neagră a Angliei avea angajaţi patru domni, fără a mai pune la socoteală funcţionarii şi aprozii, când Grey lucra acolo. Acum erau mai mulţi, răspândiţi prin holurile şi cotloanele clădirilor de pe Pali Mall, dar principalul centru al operaţiunilor era tot Palatul Buckingham – nu în minunatele zone care erau rezervate Familiei Regale, secretarilor, domnişoarelor de companie, administratorilor, majordomilor sau altor categorii de personal cu importanţă –, dar totuşi în incinta palatului.

Grey a trecut pe lângă cel care făcea de gardă la poarta din spate, salutându-l printr-o mişcare a capului. Îşi pusese uniforma pe care se vedea gradul de locotenent-colonel, pentru a putea intra mai uşor, şi a luat-o pe holul murdar, slab luminat, în care mirosea a ceară veche pentru duşumele. Izul de varză fiartă şi prăjitură arsă i-a provocat fiori de nostalgie. A treia uşă pe stânga era întredeschisă şi a intrat fără să bată.

Era aşteptat. Arthur Norrington l-a salutat fără a se ridica în picioare şi l-a poftit să ia loc pe un scaun.

Îl cunoştea pe Norrington de ani de zile, dar nu

erau prieteni foarte buni. Cu toate acestea, îl liniştea faptul că omul nu părea să se fi schimbat deloc de când se văzuseră ultima dată. Arthur era un bărbat masiv şi blând, ai cărui ochi mari, uşor bulbucaţi, şi ale cărui buze groase îi dădeau aerul unui peşte congelat; era demn şi avea o expresie uşoară de reproş.

— Apreciez faptul că mă ajuţi, Arthur, a spus Grey, aşezându-se şi punând pe marginea biroului un pacheţel. Un mic dar în semn de mulţumire, a adăugat el.

Norrington a ridicat una dintre sprâncenele sale subţiri, a luat pacheţelul şi l-a desfăcut cu degete lacome.

— Oh! a exclamat el încântat. A întors mica sculptură din fildeş în mâinile sale mari şi moi, apropiind-o de faţă, pentru a vedea detaliile.

— Tsuji? a întrebat el în cele din urmă.

Grey s-a mulţumit să dea din umeri, încântat de efectul pe care l-a obţinut cu darul său. El însuşi nu ştia nimic despre *nessuke,* dar cunoştea o persoană care făcea comerţ cu miniaturi în fildeş realizate în China şi Japonia. A fost surprins de delicateţea şi măiestria cu care fusese realizată mica piesă reprezentând o femeie pe jumătate îmbrăcată şi surprinsă într-un act sexual ce presupunea o condiţie fizică bună, cu un bărbat gol, obez, cu părul strâns într-un coc.

— Mă tem că nu-i cunosc provenienţa, a spus Grey scuzându-se, dar Norrington a făcut un gest că nu conta, cu privirea aţintită asupra noii sale comori. După o clipă, a oftat fericit, iar micul obiect a dispărut în buzunarul interior al hainei sale.

Mulţumesc, *my lord*, a spus el în cele din urmă. În ceea ce priveşte subiectul care vă interesează, mă tem că avem prea puţin material despre domnul Beauchamp.

După ce a rostit aceste cuvinte, şi-a îndreptat bărbia către o mapă din piele uzată, care se afla pe birou. Grey şi-a dat seama că înăuntru se afla ceva voluminos, dar nu din hârtie. Mapa era găurită şi o bucată de sfoară trecea prin găuri, fixând obiectul pe care îl conţinea.

Mă surprinzi, domnule Norrington, a spus Grey politicos, întinzând în. Ina ca să ia mapa. Să vedem ce anume aveţi şi poate…

Norrington a pus mâna pe mapă şi s-a încruntat, încercând să dea impresia că secretele cu caracter oficial nu puteau fi împărtăşite *oricui.* Grey i-a zâmbit, spunând:

Ei, haide, Arthur. Dacă vrei să afli ce ştiu *eu* despre misteriosul domn Beauchamp, şi te asigur eu că vrei, atunci îmi vei arăta tot ceea ce ai în legătura cu el.

Norrington s-a liniştit puţin, luându-şi degetele de pe mapă, dar trădând faptul că nu era de acord cu ceea ce se petrecea. Ridicând o sprânceană, Grey a luat mapa din piele şi a deschis-o. Obiectul din interior s-a dovedit a fi un săculeţ din pânză în care se găseau doar câteva file.

Protocolul, Arthur, a spus Grey, oftând nemulţumit. Există nenumărate Iile de hârtie cuprinzând date despre Beauchamp, referinţe verificate în legătură cu omul care poartă acest nume. Sigur că nu mai este activ de ani mi regi, dar cineva trebuie să-l fi verificat.

Am făcut-o, a replicat Norrington cu un glas

ciudat care l-a făcut pe Grey să ridice ochii. Bătrânul Cabbot şi-a adus aminte numele şi am căutat.

Dosarele au dispărut.

Grey a strâns din umeri de parcă ar fi fost lovit cu un bici.

Asta *este* ciudat, a spus el calm. Ei bine, atunci…

S-a aplecat asupra dosarului şi i-a fost necesară doar o clipă pentru a-şi da seama la ce anume se uita de fapt.

Abia îşi aruncase ochii pe foaia de hârtie, când a şi ieşit în evidenţă numele Fraser, fapt care i-a făcut să i se oprească inima pentru o secundă.

Totuşi, nu era vorba despre jamie Fraser. Grey a respirat încet, a întors foaia, a citit ce era scris acolo şi apoi a revenit la precedenta. Erau în total patru scrisori, dintre care numai una fusese decodificată în totalitate. Se începuse decodificarea celei de-a doua, căci avea pe margine note făcute de cineva. A strâns din buze. La vremea sa, se pricepuse foarte bine să decodifice mesaje, numai că fusese inactiv foarte mult timp şi nu mai cunoştea idiomurile folosite în prezent de către francezi, ca să nu mai vorbim despre termenii idiosincratici pe care îi utiliza fiecare spion, iar acele misive erau opera a cel puţin două persoane, asta era limpede.

— M-am uitat peste ele, a spus Norrington, iar Grey a ridicat privirea, pentru a zări ochii bulbucaţi de culoarea alunei ai lui Arthur fixându-l întocmai ca un broscoi care zărise o muscă grasă.

— *Oficial* nu le-am decodificat încă, a continuat el, dar ştiu în mare ce se spune în ele.

Ei bine, se hotărâse deja că trebuia să ducă lucrurile până la capăt şi venise să-i spună ce ştia lui Arthur, unul dintre cei mai discreţi cunoscuţi ai săi din Camera Neagră.

— Beauchamp este un anume Parcival Wainwright, a spus el direct, întrebându-se de ce păstrase secretul numelui adevărat. Este britanic, a *fost* ofiţer în armată, a fost arestat pentru sodomie, dar nu a fost acuzat niciodată. S-a crezut că a murit la Newgate, în aşteptarea începerii procesului, dar – a netezit scrisorile şi a închis mapa – asta nu s-a întâmplat.

Buzele groase ale lui Arthur s-au rotunjit într-un „oh” mut.

Grey s-a întrebat o clipă dacă se putea opri, dar nu a făcut-o. Arthur era perseverent ca un teckel care a dat de vizuina unui bursuc, şi dacă descoperea singur tot restul, atunci avea să-l bănuiască imediat pe Grey că ştia mult mai multe.

— El este, de asemenea, fratele meu vitreg, a spus el cât mai calm posibil, punând mapa pe biroul lui Arthur. L-am întâlnit în Carolina de Nord.

Gura lui Arthur s-a deschis şi s-a închis numaidecât.

— Înţeleg, a spus el în cele din urmă. Ei bine… înţeleg.

— Da, înţelegi, a spus Grey sec. Înţelegi exact de ce trebuie să cunosc conţinutul acestor scrisori… cât mai curând cu putinţă, a continuat el, îndreptându-şi privirile către mapă.

Arthur a dat din cap, strângându-şi buzele, apoi a luat scrisorile în mână. Era hotărât să fie cât se poate de serios.

— Mare parte din ceea ce am putut decodifica are legătură cu transportul, a spus el. Este vorba despre relaţiile din Indiile de Vest, încărcăturile care urmează a fi livrate, contrabandă ordinară, făcută însă la scară mare. Se face referire şi la un bancher din Edimburgh. Nu mi-am dat seama exact ce relaţie avea cu el. În trei scrisori se menţionează un anumit nume *în clar,* cred că.ni observat acest lucru.

Grey nici nu s-a străduit să nege.

— Cineva din Franţa îşi doreşte foarte mult să găsească un bărbat pe nume laudei Fraser, a spus Arthur ridicând o sprânceană. Ştii cumva cine este acel om?

Nu, a replicat Grey, deşi bănuia despre cine era vorba. Ştii cumva cine doreşte să-l găsească sau de ce?

Norrington a dat din cap.

Nu ştiu de ce, a replicat el deschis. În ceea ce priveşte persoana care vrea să-l găsească, cred că este vorba despre un nobil francez.

Spunând acestea, Norrington a deschis mapa şi săculeţul, dând la iveală doua sigilii, unul rupt în două şi celălalt intact. Pe ambele se putea vedea o rândunică pe un fundal ce reprezenta soarele la răsărit.

Nu am găsit pe nimeni care să recunoască acest simbol, a spus Arthur, atingând sigiliile cu arătătorul. Îl recunoaşteţi dumneavoastră cumva?

Nu, a replicat Grey, simţind cum i s-a uscat brusc gâtul. Dar te poţi interesa de un anume Baron Amandine. Wainwright mi-a pomenit acest nume… ca aparţinând unei persoane cu care ar avea o relaţie personală.

— Amandine? a întrebat Norrington uluit. Nu am auzit niciodată de el.

Nimeni nu a auzit de el, a replicat Grey oftând şi ridicându-se în picioare. Încep să mă întreb dacă există cu adevărat.

Continua să se gândească la asta în timp ce se îndrepta către casa lui Hal. Baronul Amandine putea să existe sau nu. Dacă exista, putea fi doar un om de paie, un paravan pentru interesele unei persoane mult mai importante.

Dacă nu exista… problema devenea confuză şi, în acelaşi timp, mai uşor de abordat. Din cauză că nu putea afla cine stă în spatele întregii afaceri, Percy Wainwright era singura variantă de abordare.

În niciuna dintre scrisorile pe care le avea Norrington nu se făcea referire la Teritoriul de Nord-Vest şi nici la propunerea pe care Percy i-o făcuse. Nu era, totuşi, un lucru surprinzător. Ar fi fost foarte periculos să se fi aşternut pe hârtie o astfel de informaţie. El cunoscuse spioni care făcuseră asta pe vremuri. Dacă Amandine exista şi era implicat în întreaga afacere, acţiona cu inteligenţă şi precauţie.

Ei bine, trebuia să-i spună lui Hal despre Percy. Poate că el ştia ceva de Amandine sau avea posibilitatea să afle ceva despre el de la cei câţiva prieteni din Franţa.

Gândindu-se la ceea ce trebuia să-i spună lui Hal, şi-a adus aminte de scrisoarea lui William, de care aproape că uitase, pentru că, în cursul dimineţii, fusese preocupat de întreaga reţea de intrigi. Nu. Nu avea să-i pomenească despre asta fratelui său până ce nu stătea de vorbă cu Dottie

între patru ochi. Ar fi fost posibil să schimbe două vorbe cu ea şi să aranjeze să se întâlnească mai târziu.

Când Grey a ajuns la Argus House, s-a dovedit că Dottie nu era acasă. Când a întrebat politicos ce făcea nepoata şi fina sa, cumnata lui, Minnie, i-a spus:

— Este la una dintre seratele muzicale ale domnişoarei Brierley. În ultima vreme a devenit foarte sociabilă. Totuşi, cred că o să-i pară rău că a ratat întâlnirea cu tine.

După aceea s-a ridicat pe vârfuri şi l-a sărutat, spunând:

— Mă bucur să te revăd, John.

— Şi eu mă bucur, Minnie.

Ea s-a uitat cu subînţeles spre tavan şi i-a spus:

— De-o săptămână stă în casă. Are un puseu de gută. Încă o săptămână ca asta şi îi pun otravă în supă.

— Ah! a exclamat Grey, fiind şi mai convins că nu trebuia să discute cu Hal despre scrisoarea lui William. Când se simţea bine, Hal putea băga în sperieţi militari căliţi în lupte şi oameni care făceau politică de-o viaţă. Când se simţea rău... Probabil de aceea Dottie avusese buna inspiraţie de a pleca de acasă.

S-a gândit că lucrurile pe care avea să i le spună nu urmau să-i provoace lui Hal buna dispoziţie. A deschis uşa biroului cu mare atenţie. Se ştia că Hal avea obiceiul să arunce cu diferite obiecte când era nervos şi nimic nu îl putea enerva mai tare decât o problemă de sănătate.

Hal adormise, ghemuit în fotoliul tras în apropierea focului, cu piciorul bandajat aşezat pe

un scăunel. Mirosul unui medicament puternic pe bază de acid plutea în aer, acoperind mirosurile de lemne care ardeau, grăsime topită şi de pâine învechită. O farfurie cu supă rece rămăsese neatinsă pe o tavă, la îndemâna lui Hal. Grey s-a gândit, zâmbind, că poate Minnie îl ameninţase în mod direct şi explicit pe Hal. În afară de el însuşi şi de mama sa, Minnie era poate singura persoană care nu se temea de Hal.

S-a aşezat încet, neştiind dacă era bine să-şi trezească fratele. Hal părea a fi bolnav şi obosit; arăta mai slab decât de obicei şi trebuie spus că el era oricum un bărbat suplu. Părea elegant chiar şi în pantaloni şi într-o cămaşă uzată din pânză, cu picioarele goale şi cu un şal tocit, aruncat pe umeri, dar pe chipul lui se vedea că îşi petrecuse viaţa luptând.

Grey a simţit că i se strânge deodată inima din cauza unui acces neaşteptat de tandreţe şi s-a întrebat dacă se cuvenea să-l deranjeze pe Hal cu veştile sale. Nu putea să rişte, însă. Trebuia să afle cum stăteau lucrurile, acum că Percy făcea valuri şi devenise din nou activ.

Înainte de a se putea hotărî dacă era mai bine să plece şi să revină mai târziu, ochii lui Hal s-au deschis brusc. Erau vii şi atenţi. La fel de albaştri ca şi ai lui Grey, nu purtau niciun semn de suferinţă sau de neatenţie.

— Te-ai întors, a spus Hal, zâmbind cu multă afecţiune. Toarnă-mi un pahar de coniac.

— Minnie spune că ai gută, a spus Grey, privind piciorul lui Hal. Oare nu spun doctorii că nu ai voie să bei tării, dacă ai gută? a întrebat ridicându-se în picioare.

— Aşa spun, a replicat Hal, îndreptându-şi spatele şi strâmbându-se de durere. Aşa spun, dar uitându-mă la tine, îmi dau seama că o să am nevoie de un pahar, aşa că ar fi mai bine să aduci sticla.

Cu câteva ceasuri înainte de a pleca de la Argus House, refuzând invitaţia lui Minnie de a rămâne la cină, vremea se stricase mult. În aer plutea răcoarea toamnei. Se stârnise un vânt puternic şi simţea gustul sării în aer. Trâmbele de ceaţă de pe mare se îndreptau către ţărm. Era mai bine să-şi petreacă noaptea în casă.

Minnie se scuzase că nu îi putea pune la dispoziţie trăsura, deoarece Dottie se folosea de ea în acea după-amiază. O asigurase că dorea să meargă pe jos, îl ajuta să gândească. Însă acum palele de vânt îi ridicau poalele hainei şi ameninţau să-i smulgă pălăria din cap, iar acest lucru îi distrăgea atenţia, începuse să regrete că nu avusese trăsura, când a zărit-o aşteptând lângă clădirile mari de la Poarta Alexandra, caii fiind acoperiţi cu pături ca să nu sufere din pricina vântului.

Se îndrepta către poartă, când a auzit un glas:

— Unchiule John!

S-a întors şi a văzut-o pe nepoata sa, Dottie, care se îndrepta spre el întocmai ca un vas căruia îi suflă vântul în pânze, la propriu. Purta o mantie din mătase de culoarea prunei şi o pelerină roz, iar vântul o mâna tare din spate. De fapt, se îndrepta spre el cu asemenea viteză, încât a fost nevoit să o prindă în braţe ca s-o oprească.

— Eşti virgină? a întrebat-o Grey fără nicio introducere.

Ea a făcut ochii mari şi, fără a avea nici cea mai mică ezitare, şi-a eliberat un braţ din strânsoarea lui şi l-a plesnit peste obraz.

— *Cum?* a întrebat ea.

— Iartă-mă. Am fost cam direct, nu-i aşa? a întrebat el şi a aruncat o privire trăsurii cu vizitiul care stătea ţeapăn pe capră şi privea înainte. Grey i-a cerut vizitiului să aştepte şi a întors-o pe fată către parc.

— Unde mergem? a întrebat ea.

— O să ne plimbăm un pic, a răspuns Grey. Am să-ţi pun câteva întrebări, dar te asigur că nu sunt de genul celei pe care aş fi vrut să nu o rostesc şi nici nu aş fi dorit ca tu s-o auzi.

Ochii ei s-au mărit puţin, dar nu s-a opus. A pus o mână pe pălăriuţă şi l-a urmat, în vreme ce fusta i se învolbura în bătaia vântului.

Vremea, dar şi trecătorii l-au împiedicat să-i pună vreo întrebare până ce au înaintat o bună bucată de drum prin parc şi au ajuns pe o alee mai puţin circulată din grădina englezească, în care erau tufe şi copaci veşnic verzi de diferite forme.

Vântul mai slăbise în intensitate pentru moment, deşi cerul se întuneca.

Dottie s-a refugiat la adăpostul unui arbust de forma unui leu şi a întrebat:

— Unchiule, ce-i cu tot misterul acesta?

Dottie împrumutase de la mama ei culoarea tenului, care semăna cu tonul arămiu al frunzelor de toamnă, părul avea nuanţa grâului copt, iar obrajii erau de un roşu discret, trandafiriu, dar în vreme ce chipul lui Minnie era blând şi exercita o oarecare atracţie, faţa lui Dottie avea oasele fine ca ale lui Hal şi genele lui negre. Ea era

primejdios de frumoasă.

Această primejdie pândea în privirea pe care i-a aruncat-o unchiului ei şi el s-a gândit că poate Willie *era* cu adevărat îndrăgostit de ea, iar acest lucru nu era deloc surprinzător, *dacă* era adevărat.

— Am primit o scrisoare de la William, în care îmi dă de înţeles că a vrut sau că te-a obligat să-i acorzi atenţie într-o manieră nepotrivită pentru un adevărat domn.

A rămas puţin cu gura căscată, pentru că s-a îngrozit şi a reuşit să întrebe în cele din urmă:

— *Ce* ţi-a spus?

Auzind această întrebare, Grey a simţit cum i se ia o piatră de pe inimă. Probabil că era încă virgină şi nu era nevoit să-l trimită pe William în China, ca să nu fie nevoit să-i întâlnească pe fraţii ei.

— A fost, precum am spus, o aluzie. Nu mi-a dat detalii. Hai să mergem, înainte să îngheţi.

Grey a apucat-o de braţ şi a însoţit-o pe o cărare care ducea către un mic oratoriu. Aici s-au adăpostit în holul străjuit doar de un vitraliu reprezentând-o pe Sfânta Barbara care îşi ducea sânii pe o tavă. Grey a studiat o vreme această reprezentare înălţătoare, dându-i lui Dottie vreme să se liniştească, să se aranjeze şi să hotărască ce anume avea să-i spună.

— Ei bine, a început ea, ridicând bărbia. Este adevărat că noi… ei bine, că eu i-am permis să mă sărute.

— Oh? Unde? Vreau să spun – a adăugat el repede, observând şocul din privirea ei – şi *acest lucru* era interesant, deoarece cum ar fi putut o

domnişoară complet lipsită de experienţă să-şi dea seama că putea fi sărutată în altă parte decât pe buze sau pe mână? — vreau să spun în ce zonă geografică?

Roşeaţa din obraji i-a dispărut, pentru că şi-a dat seama, la fel ca şi Grey, de ceea ce spusese şi l-a privit, spunând:

— În grădina lui Lady Windermere. Am venit la spectacolul muzical organizat de ea, iar cina nu era gata. De aceea William m-a invitat la o scurtă plimbare şi… asta am făcut. Era o după-amiază atât de frumoasă, a adăugat ea ingenuu.

— Da, a replicat Grey, şi el a remarcat acelaşi lucru. Nu mi-am dat seama că vremea frumoasă poate influenţa atât de mult oamenii.

I-a aruncat o privire scurtă, spunând:

— Oricum, suntem îndrăgostiţi unul de altul. Ţi-a spus *asta* măcar?

— Da, mi-a spus, a replicat Grey. De fapt, cu asta a şi început, înainte de a face confesiuni scandaloase referitoare la virtutea ta.

Fata a făcut ochii mari şi a întrebat:

— El… ce a spus de fapt?

— Spera că mi-a spus destul, astfel încât să mă duc imediat la tatăl tău şi să-i spun că William doreşte să-ţi ceară mâna.

— Oh! a exclamat ea, trăgând adânc aer în piept şi îndepărtându-şi privirea pentru o clipă. Ei bine, vei face acest lucru? l-a întrebat, privindu-l cu ochii ei mari şi albaştri. Sau l-ai făcut deja? a adăugat ea cu un aer de neajutorare.

— Nu, nu i-am spus tatălui tău nimic despre scrisoarea de la William. M-am gândit că este mai bine să vorbesc întâi *cu tine,* pentru a vedea dacă

sentimentele pe care William crede că le nutreşte pentru tine sunt reciproce.

Fata a clipit des şi i-a oferit un zâmbet larg, spunând:

— Ai dat dovadă de foarte multă delicateţe, unchiule John. Mulţi bărbaţi nu şi-ar fi bătut capul să afle care este părerea femeii. Dumneata te-ai gândit întotdeauna la toate. Mama nu mai conteneşte în a spune lucruri bune despre dumneata.

— Să nu mă mai perii niciodată, Dottie, a spus Grey cu îngăduinţă. Carevasăzică eşti dispusă să te căsătoreşti cu William?

— Dacă sunt dispusă? a izbucnit ea. Ei bine, îmi doresc acest lucru mai mult decât orice altceva!

El a privit-o ceva vreme, iar fata a simţit cum i se urcă sângele în obraji.

— Da? a întrebat el cu scepticism în glas. De ce?

— De ce?

— De ce? a repetat el răbdător. Ce anume din caracterul… sau din înfăţişarea lui William, a adăugat el, gândindu-se că tinerele nu sunt preocupate de caracterul unui bărbat, te atrage atât de mult încât să doreşti să te căsătoreşti cu el? Unde mai pui, te-ai hotărât foarte repede!

Putea înţelege că simţeau o atracţie unul pentru celălalt, dar la ce bun atâta grabă? Chiar dacă William avea un sentiment de teamă, gândindu-se că Hal ar putea accepta cererea în căsătorie făcută fiicei sale de către Vicontele Maxwell, lui Dottie nici nu-i trecea prin minte că tatăl ei ar fi putut să o oblige să se mărite cu cine nu dorea.

— Ei bine, suntem îndrăgostiţi unul de altul! a spus pe un ton destul de nesigur pentru o

asemenea declaraţie plină de ardoare. În ceea ce priveşte… *caracterul* lui… ei bine, dumneata eşti tatăl lui şi nu poţi să nu-ţi dai seama de… de inteligenţa lui!

Avea un aer triumfător pentru că-şi găsise cuvintele şi a continuat mai repede:

— Nu se poate să nu-ţi fi dat seama de bunătatea, de umorul, de… gentileţea sa.

Venise rândul lui Grey să clipească uimit. William era, fără discuţie, inteligent, avea umor şi era un om bun, dar „gentileţe" nu era un cuvânt care îţi venea rapid în minte când te gândeai la el. Pe de altă parte, imaginea unei găuri într-unul dintre pereţii lambrisaţi ai sufrageriei mamei sale, care nu fusese acoperită şi prin care William îl aruncase pe unul dintre invitaţii la ceai, i-a venit în minte lui Grey. Poate că William se controla mai mult în prezenţa lui Dottie, dar totuşi…

— El este un domn în adevăratul sens al cuvântului! a spus fata cu un entuziasm stăpânit. În ceea ce priveşte înfăţişarea… este admirat de toate femeile pe care le cunosc! Este înalt, este impunător…

El a remarcat cu detaşare că, deşi se oprea asupra calităţilor notabile ale lui William, nu spunea nimic despre ochii lui. În afară de faptul că era înalt, lucru care putea fi observat de către oricine, ochii lui erau altă caracteristică deosebită, pentru că erau adânci, albaştri şi aveau o formă deosebită, semănând cu ochii unei pisici. Erau de fapt ochii lui Jamie Fraser şi John simţea o strângere de inimă de câte ori se uita la el într-un anumit fel.

Willie ştia foarte bine ce efect aveau ochii săi

asupra tinerelor şi nu ezita să profite de acest lucru. Dacă s-ar fi uitat mai multă vreme în ochii lui Dottie, ea ar fi fost fascinată de el, indiferent dacă l-ar fi iubit sau nu. Şi acea relatare a faptelor petrecute în grădină… după o serată muzicală sau în timpul unui bal la Lady Belvedere, sau la Lady Windermere…

A fost atât de adâncit în gânduri, încât nici nu şi-a dat seama că ea tăcuse.

— Îmi cer scuze, a spus el politicos. Şi îţi mulţumesc pentru descrierea făcută caracterului lui William, care nu poate să nu încălzească inima unui tată şi totuşi… De ce este necesar ca această căsătorie să aibă loc cât mai curând? William va fi trimis cu siguranţă acasă peste un an sau doi.

— Ar putea fi ucis! a exclamat ea, având deodată în voce o undă de teamă. Această teamă era reală şi el a devenit atent.

Fata a înghiţit în sec şi a dus mâna la gât.

— Nu aş putea suporta asta, a continuat ea în şoaptă. Dacă ar fi ucis şi noi niciodată… niciodată nu am mai avea ocazia să…

Şi-a înălţat ochii spre el şi i-a pus mâna pe braţ continuând:

— Trebuie s-o fac. Zău aşa, unchiule John. Nu pot să aştept. Vreau să plec în America, să mă căsătoresc.

— Nu se poate să vorbeşti serios, a replicat Grey. Nu se poate să crezi că părinţii tăi, în special tatăl tău, ar putea fi vreodată de acord.

— Ar fi de acord, l-a contrazis ea. Ar fi de acord, dacă *dumneata* ai pune problema aşa cum se cuvine. El preţuieşte părerea dumitale mai mult decât pe a oricui altcuiva, a continuat fata,

încercând cu orice preţ să-l convingă. Iar dumneata ar trebui să înţelegi mai bine decât oricine altcineva groaza de care sunt cuprinsă când mă gândesc la faptul că se poate... să i se întâmple ceva înainte de a-l revedea.

Grey şi-a spus că, într-adevăr, singurul lucru care pleda în favoarea ei era sentimentul de disperare pe care îl provoca şi în sufletul lui gândul că William s-ar putea să moară. Da, *ar putea fi ucis.* Orice bărbat ar putea fi ucis în vreme de război, mai ales un militar. Era unul din riscurile pe care ţi le asumi, iar el nu avusese cum să îl împiedice pe William să-şi asume acest risc, deşi gândul că ar putea fi făcut bucăţi de o ghiulea de tun, ar putea muri împuşcat în cap sau ar agoniza într-un naufragiu, zbătându-se în valuri...

A înghiţit în sec, simţind că i se uscase gura şi, cu un efort, a trimis acele imagini înfricoşătoare într-un sertar al minţii sale în care le ţinea închise de obicei.

A tras adânc aer în piept, spunând cu hotărâre:

— Dorothea, *am să* descopăr ce puneţi la cale.

L-a privit o clipă gânditoare, ca şi când ar fi vrut să-şi dea seama care erau şansele ca el să descopere despre ce era vorba. Colţurile gurii i s-au ridicat foarte puţin şi ochii i s-au micşorat. A văzut cât se poate de clar răspunsul care se putea citi pe chipul ei; era ca şi cum ar fi spus cu glas tare: „Nu cred."

Apoi i s-a citit pe faţă un amestec de indignare şi rugăminte şi a izbucnit:

— Unchiule John! Cum de îndrăzneşti să ne acuzi pe mine şi pe William, propriul dumitale fiu... de ce anume ne acuzi?

— Nu ştiu, a recunoscut Grey.

— Bine! Atunci vei vorbi cu tata în numele nostru? În numele meu? Te rog! Fă-o astăzi!

Dottie era născută pentru flirt. Pe măsură ce vorbea, s-a aplecat spre el, astfel încât să-i poată mirosi parfumul de violete din păr şi s-a prins cu degetele de haina lui.

— Nu pot, a replicat Grey dezlipindu-se de ea. Nu chiar acum. L-am şocat deja cu ce i-am spus astăzi. Încă un şoc l-ar termina cu totul.

— Atunci mâine, a ciripit ea.

— Dottie, a spus Grey luându-i mâinile într-ale sale şi constatând mişcat că erau reci şi tremurau.

Ea vorbea *într-adevăr* serios.

— Dottie, a repetat el mai blând, chiar dacă tatăl tău ar fi dispus să te trimită în America să te măriţi – şi cred că doar ceva grav, cum ar fi faptul că aştepţi un copil, te-ar putea face să te grăbeşti – nu este posibil să pleci pe mare înainte de aprilie. Tocmai de aceea nu avem de ce să ne grăbim şi să-l băgăm pe Hal în groapă înainte de vreme, prezentându-i astfel de probleme. Să-i mai dăm răgaz măcar până se mai înzdrăveneşte.

Nu era mulţumită de ce auzea, dar o încânta logica raţionamentului său.

— În afară de asta, a adăugat Grey eliberându-i mâinile dintr-ale sale, campaniile se întrerup în cursul iernii, ştii şi tu asta. Luptele vor înceta în curând şi William va fi în siguranţă, într-o oarecare măsură. Nu trebuie să-ţi faci griji pentru el.

Doar că ar putea avea un accident, s-ar putea îneca, s-ar putea îmbolnăvi de malarie, s-ar putea alege cu vreo otravă care să-i intre-n sânge, ar

putea avea probleme cu stomacul, ar putea fi implicat în vreo încăierare într-o cârciumă sau s-ar putea afla în alte cincisprezece situaţii în care viaţa i-ar putea fi pusă în primejdie, şi-a spus Grey în gând.

— Dar... a început ea, pentru ca apoi să se oprească şi să ofteze. Da, cred că ai dreptate. Dar... *o să* vorbeşti cu tata în curând, nu-i aşa, unchiule John?

— O voi face, dacă asta îţi doreşti cu adevărat.

O pală de vânt a lovit oratoriul şi imaginea Sfintei Barbara a tremurat în rama ei din plumb. Ploaia a început să cadă deodată pe acoperiş şi Grey şi-a tras pelerina mai bine pe el.

— Rămâi aici, a sfătuit-o pe nepoata lui. O să aduc trăsura.

În vreme ce înainta cu vântul în faţă, ţinându-şi cu o mână pălăria, şi-a adus aminte cu oarecare neplăcere de cuvintele pe care i le spusese: „Cred că doar ceva grav, cum ar fi faptul că aştepţi un copil, te-ar putea face să te grăbeşti."

Aşa ceva nu era cu putinţă. Sau era? Nu, s-a liniştit pe sine. Să rămână însărcinată cu cineva pentru a-şi convinge tatăl că ea doreşte să se mărite cu altcineva. Ar fi o posibilitate. Hal ar obliga-o să se mărite cu vinovatul înainte ca ea să apuce să zică „peşte”. Asta în afara cazului în care ea ar fi rămas însărcinată cu cineva care nu se putea căsători cu ea, cum ar fi, de pildă, un bărbat căsătorit sau... Dar astea-s prostii! Ce ar spune William dacă ea ar sosi în America, însărcinată cu un alt bărbat?

Nu. Nici măcar Brianna Fraser MacKenzie, cea mai pragmatică femeie pe care o cunoscuse

vreodată – nu ar fi făcut asemenea lucru. A zâmbit discret, amintindu-şi cum formidabila doamnă MacKenzie încercase să îl şantajeze *pe el* să se căsătorească, după ce rămăsese însărcinată cu un alt bărbat. S-a întrebat întotdeauna dacă copilul era într-adevăr al soţului ei. Poate că *ea* ar apela la astfel de soluţii. Dar nu Dottie.

Cu siguranţă nu!

16

CONFLICT NEARMAT

Inverness, Scoţia
octombrie 1980

Vechea biserică înaltă St. Stephen's străjuia senină malul râului Ness. Pietrele de mormânt din cimitirul ei erau dovada liniştii meritate. Roger simţea această seninătate, dar nu era pentru el.

Simţea cum i se zbat tâmplele, iar gulerul cămăşii se udase de atâta efort, chiar dacă era o zi răcoroasă. Mersese pe jos de la parcarea din High Street într-un ritm care părea să înghită pur şi simplu distanţa în câteva secunde.

Făcuse laş, Dumnezeule mare. Îl mai făcuse în multe alte feluri, dar faptul că spusese despre el că era un laş îl durea, şi ea ştia asta.

Cearta începuse cu o zi în urmă, după cină, când ea pusese o oală murdară în vechea chiuvetă din piatră şi îl informase că avea un interviu la North of Scotland Hydro Electric Board pentru o slujbă.

— Slujbă? întrebase el prosteşte.

— Slujbă, replicase ea, îngustându-şi privirea.

Avusese destulă tărie pentru a se abţine să dea din automatism replica: „Dar tu ai deja o slujbă” şi s-a mulţumit să întrebe cu blândeţe:

— De ce?

Pentru că nu fusese niciodată o persoană diplomată, ea l-a fixat cu privirea şi a spus:

— Pentru că unul dintre noi trebuie să lucreze, iar acela nu vei fi tu. De aceea eu va trebui să lucrez.

— Ce vrei să spui prin „trebuie să lucreze"? întrebase el. La naiba! Ea avea dreptate. Era un laş, pentru că ştia foarte bine ce intenţionase să spună prin: „Deocamdată avem destui bani”.

— Deocamdată, spusese ea. Pentru un an sau doi, poate pentru mai mult timp, dacă avem grijă. Crezi cumva că ar trebui să stăm cu mâinile încrucişate până se termină banii? Şi după aia ce să facem? *După aia* ai să te gândeşti tu ce ar trebui să faci?

— M-am gândit, a spus el printre dinţi.

Era adevărat că, în ultimele luni, nu prea făcuse nimic altceva decât să se gândească. Mai era şi cartea, bineînţeles. Nota toate cântecele din secolul al XVIII-lea pe care le memorase şi le comenta. Nu se putea spune că avea o slujbă şi nici că avea să câştige foarte mulţi bani. Mai mult se gândise.

— Da? Şi eu m-am gândit! a replicat ea, întorcându-i spatele şi dând drumul la robinet, fie în aşteptarea a ceea ce avea el să spună, fie pentru a se aduna ea însăşi. Apoi apa a încetat să mai curgă şi s-a întors spre el.

— Uite ce este, a spus ea, încercând să aibă un ton rezonabil. Nu mai pot să aştept. Nu pot să mă

las de meserie şi apoi să mă apuc din nou de lucru aşa, pur şi simplu. S-a împlinit aproape un an de la ultima slujbă. Nu mai pot să aştept.

— Nu ai spus niciodată că vrei să lucrezi din nou full-time.

Făcuse câte ceva la Boston, proiecte mici de consultanţă, după ce Mandy ieşise din spital şi se simţea bine. Joe Abernathy îi făcuse rost de acele joburi.

„Uite ce e, omule, îi spusese Joe între patru ochi lui Roger, ea e genul care simte nevoia să facă tot timpul ceva. O cunosc pe fata asta. Simte nevoia să fie în mişcare. S-a ocupat de bebeluş zi şi noapte, probabil de când s-a născut, a avut de-a face cu spitale, cu doctori, cu tot ceea ce înseamnă copil mic săptămâni în şir. Trebuie să se rupă de propriile ei preocupări.”

Şi eu nu trebuie s-o fac? gândise Roger, fără a avea curaj să rostească întrebarea cu glas tare.

Un bărbat mai în vârstă cu o şapcă turtită smulgea buruienile din jurul unei pietre de mormânt, având alături un morman de buruieni verzi, pe care le plivise. Văzându-l pe Roger, care se oprise lângă zid, l-a salutat dând din cap cu un aer prietenos, dar fără a scoate vreun cuvânt.

El ar fi vrut să spună că ea era mamă. Ar fi vrut să spună ceva despre apropierea dintre ea şi copii, despre faptul că aveau nevoie de ea cum aveau nevoie de mâncare şi de apă. Uneori era invidios pentru faptul că de el nu era atât de mare nevoie. Cum de putea să nege că se bucura de acest dar?

Ei bine, *încercase* să spună ceva. Rezultatul a fost acelaşi cu cel obţinut atunci când aprinzi un chibrit într-o galerie de mină plină de gaze.

Îi întorsese brusc spatele şi venise la biserică. Nu ar fi putut vorbi cu parohul chiar atunci, de fapt nu putea vorbi deloc. Trebuia să se liniştească mai întâi, să-şi recapete glasul.

A luat-o la stânga pe strada Huntly, văzând cu coada ochiului faţada Bisericii St. Mary de pe celălalt mal al râului. Era singura biserică catolică din Inverness.

Mai devreme, când se certaseră mai puţin violent, a făcut un efort şi a întrebat dacă ea era de vină.

— Eu sunt de vină? întrebase ea cât se poate de serios. Am vreo vină că sunt catolică? Ştiu, ştiu că asta complică mai mult lucrurile.

Şi-a ţuguiat buzele şi a continuat:

— Jem mi-a povestit despre doamna Ogilvy.

Nu-i venise deloc să râdă. A zâmbit puţin, amintindu-şi scena; se dusese în grajd şi pusese gunoi într-o roabă, pentru ca apoi să-l ducă în grădina de zarzavaturi. Jem îl ajutase, folosindu-se de lopata lui mică.

— *Şaişpe tone şi, mă rog, tu ce-ai câştigat?* cântase Roger, dacă acel hârâit care-i ieşea din gură se putea numi cântat.

— *C-o zi ai îmbătrânit şi-ai intrat mai adânc în rahat!* strigase Jem, străduindu-se ca vocea să-i semene cu a lui Tennessee Ernie Ford, dar nu s-a mai putut stăpâni şi a început să chicotească de zor.

Chiar în acel nefericit moment, se întorsese pentru a descoperi că aveau oaspeţi. Veniseră doamna Ogilvy şi doamna MacNeil, stâlpii Societăţii Altarului şi Ceaiului de la Biserica Free North din Inverness. Le cunoştea şi ştia exact ce

căutau acolo.

— Am venit în vizită la buna dumneavoastră soţie, domnule MacKenzie, a spus doamna MacNeil, zâmbind cu buzele ţuguiate. Nu era sigur dacă expresia feţei acelei doamne indica o oarecare rezervă sau arăta faptul că se temea ca nu cumva să-i cadă proteza dentară dacă deschidea gura mai mult de câţiva milimetri.

— Ah, regret, dar este plecată în oraş.

Îşi şterse mâna pe blugi şi se gândise să o întindă doamnelor, dar a privit-o, s-a gândit mai bine şi a salutat dând din cap, pentru ca după aceea să continue:

— Dar vă rog să intraţi. Să-i spun fetei să facă ceai?

Au dat din cap la unison.

— Nu am văzut-o pe soţia dumneavoastră la biserică, domnule MacKenzie, a spus doamna Ogilvy, privindu-l cu ochi mici, ca de peşte.

Se aşteptase la asta. Ar fi putut trage de timp, pretextând că copilul avea nevoie de ea, dar nu avea rost. Problema trebuia rezolvată mai devreme sau mai târziu.

— Nu, a spus el calm, dar simţind nevoia să strângă din umeri. E catolică. Se va duce la slujba de duminică la St. Mary.

Faţa pătrată a doamnei Ogilvy s-a făcut ovală de atâta mirare.

— Soţia dumneavoastră e papistaşă? a întrebat ea, vrând parcă să-i dea şansa de a nega lucrul nebunesc pe care tocmai îl spusese.

— Este, replicase el ridicând uşor din umeri. Prin naştere.

După ce spusese acest lucru, mai vorbiseră

foarte puţin. Cele două doamne îi aruncaseră o privire fugară lui Jem şi întrebaseră dacă merge la şcoala de duminică. Trăseseră adânc aer în piept când auziră răspunsul şi apoi l-au privit înţepat şi au plecat.

Vrei să mă convertesc? întrebase Bree, în timp ce se certaseră. Fusese o întrebare, nu o ofertă.

Deodată ar fi vrut să-i ceară cu furie să se convertească, numai pentru a vedea dacă ar face-o din dragoste pentru el. Conştiinţa sa religioasă nu îi permitea, însă, să facă acest lucru, cu atât mai puţin conştiinţa sa de iubit al ei. De soţ.

Strada Huntly intra brusc în strada Bank şi au dispărut oamenii de pe artera comercială. A trecut pe lângă mica grădină realizată în memoria asistentelor medicale care au servit în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial şi s-a gândit la Claire, dar cu mai puţin respect decât de obicei.

Şi ce-ai zice tu? s-a gândit el. Ştia al naibii de bine ce-ar fi spus. Ştia cel puţin de partea cui ar fi fost ea. *Ea* nu îşi dorea să fie mamă full-time, nu-i aşa? Ea se dusese la şcoala medicală pe vremea când Bree avea şapte ani, iar tatăl ei, Frank Randall, se văzuse nevoit să accepte situaţia fie că voia sau nu. A încetinit pasul, dându-şi seama cum stăteau lucrurile. Nici nu trebuia să-l mire că Bree se gândea că…

A trecut pe lângă Biserica Free North şi a zâmbit discret, gândindu-se la doamna Ogilvy şi la doamna Macneil. Ştia foarte bine că se vor întoarce dacă el nu va face nimic. Cunoştea genul acela de femei amabile, dar perseverente. Dumnezeule mare, dacă aflau că Bree s-a angajat şi, în viziunea lor, l-a abandonat cu doi copii mici,

ar fi dat fuga la el cu plăcinţele proaspete. „Poate că acesta nici nu-i un lucru atât de râu” şi-a spus, lingându-şi buzele meditativ, exceptând faptul că şi-ar băga nasul peste tot prin casă, iar dacă le lăsa să între în bucătăria Briannei, ar fi fost ca şi cum s-ar fi jucat cu dinamită, mai mult chiar, ar fi fost ca şi cum ar fi aruncat o sticlă de nitroglicerină, astfel încât căsnicia lor să explodeze.

— Catolicii nu agreează divorţul, îi spusese Bree odată. Ei agreează crima. De aceea există spovedania.

Pe malul celălalt al râului se afla singura biserică anglicană din Inverness, St. Andrew’s. O biserică catolică, o biserică anglicană şi nu mai puţin de şase biserici presbiteriene, toate aşezate în apropierea râului, într-un spaţiu de mai puţin de un sfert de milă. „Asta spune totul despre modul de gândire a majorităţii oamenilor din Inverness”, şi-a spus. *Îi spusese* acest lucru lui Bree, fără să pomenească, ce-i drept, despre propria lui criză religioasă.

Nu i-o ceruse. El îi oferise totul. Fusese cât pe ce să fie hirotonit în Carolina de Nord, dar după aceea, se precipitaseră evenimentele. Se născuse Mandy, se destrămase comunitatea din Ridge, luaseră decizia de a risca trecerea printre pietre… nimeni nu pomenise de lucrurile acestea. La fel, când s-au întors, a fost nevoie să se ocupe de inima lui Mandy, au schimbat stilul de viaţă. Intrarea lui în rândul clericilor fusese lăsată deoparte.

S-a gândit că Brianna nu pomenise nimic despre asta, pentru că nu era sigură ce avea el de gând şi

nu dorea să-i dea impresia că îl presează. Dacă faptul că ea era catolică îngreuna lucrurile în cazul în care el s-ar fi hotărât să devină preot presbiterian la Inverness, preoţia le-ar fi complicat mult viaţa, şi ea ştia acest lucru.

Adevărul era că niciunul nu vorbise despre asta când puseseră la punct detaliile întoarcerii lor.

Au discutat aspectele practice ale vieţii cât au putut de bine. El nu se putea întoarce la Oxford dacă nu avea nişte explicaţii plauzibile.

— Nu poţi să dispari din academie şi să apari din nou, aşa, pur şi simplu, le spusese lui Bree şi Joe Abernathy, doctorul care fusese prietenul vechi al lui Claire înainte ca ea să întreprindă călătoria în trecut.

Poţi să pleci într-un concediu sabatic, poţi să lipseşti mai mult, dar trebuie să urmăreşti un scop precis sau să ai ce arăta când te întorci, trebuie să publici o cercetare ştiinţifică.

— Ai putea scrie o carte deosebit de interesantă despre reglementări şi restricţii sau despre cum a evoluat revoluţia în sud, a remarcat Abernathy.

— Aş putea, a fost el de acord. Dar nu ar fi nişte lucrări documentate în mod serios.

Zâmbise discret, simţind o mâncărime în degete. *Ar fi putut* să scrie o carte despre un subiect pe care nu-l abordase nimeni. Ar fi putut să o facă, dar nu în calitate de istoric.

— Nu există surse, explicase el, înclinând capul spre rafturile din biroul lui Joe, unde se întâlneau pentru a se sfătui. Dacă aş scrie o carte în calitate de istoric, ar trebui să dispun de surse pentru fiecare informaţie, iar în ceea ce priveşte situaţiile unice pe care le-aş putea descrie, sunt sigur că nu

s-a consemnat niciodată nimic. Mărturiile de martor ocular ale autorului nu ar fi primite prea bine de către mediul universitar, te asigur. Ar trebui să scriu totul sub forma unui roman. Ideea este tentantă într-o oarecare măsură, dar nu i-ar impresiona pe colegii de la Oxford.

În Scoţia, totuşi…

În Inverness, ca de altfel în orice alt loc din *Highlands,* oamenii nu treceau neobservaţi. Dar Roger nu era un „venetic”. Crescuse în casa parohială din Inverness şi mulţi îl cunoscuseră şi după ce crescuse. Avea o soţie din America şi copii, iar asta ar fi putut constitui o explicaţie pentru absenţa sa…

— Vezi, oamenilor de acolo nu le prea pasă ce ai fost cât ai lipsit, a explicat el. Le pasă doar de ceea ce faci când eşti acolo.

Ajunsese la Insulele din Ness, un parc liniştit, amenajat pe mici insule situate la numai câţiva metri de malul râului. Cărările nu erau pietruite, copacii erau mari şi, la acea oră din zi, era puţină lume. Se plimba pe alei şi încerca să îşi elibereze mintea, lăsând să pătrundă în ea doar susurul apei şi liniştea cerului care veghea deasupra.

A ajuns la capătul insulei şi a rămas nemişcat o vreme, privind resturile din crengile tufişurilor de la marginea apei, frunze moarte, pene de păsări, oase de peşte, pachetul de ţigări cu aspect ciudat, adus de apă pe mal.

Se gândise, desigur, la el însuşi. La ceea ce făcuse *el.* La oamenii care se gândesc *la el.* De ce nu se întrebase niciodată ce intenţiona Brianna să facă dacă se întorceau în Scoţia?

Privind retrospectiv, acest lucru era evident,

chiar dacă era prostesc. La Ridge Bree făcuse… ei bine, făcuse puţin mai mult decât făceau femeile obişnuite de-acolo, este adevărat – nu putea trece cu vederea că vâna bizoni şi curcani, că era un fel de zeiţă a vânătorii, că omorâse piraţi – dar şi ceea ce făceau femeile obişnuite de-acolo. Avea grijă de cei din familia ei. Îi hrănea, îi îmbrăca, le aducea mângâiere şi uneori le mai dădea şi câte o palmă. Mandy era bolnavă, iar Brianna îşi pierduse părinţii, astfel încât nici nu se putea pune problema să lucreze. Nimic nu ar fi putut-o separa de fiica ei.

Dar Mandy era sănătoasă acum, incredibil de sănătoasă, după cum avea să se dovedească. Îşi făcuseră cu greu şi o identitate în secolul al XX-lea. Cumpăraseră Lallybroch de la banca proprietară. Se mutaseră în Scoţia. Jem îşi găsise locul, mai mult sau mai puţin, într-o şcoală dintr-un sat din apropiere. O fată drăguţă din satul respectiv venea să deretice şi să dea o mână de ajutor la supravegherea lui Mandy.

Şi acum Brianna avea să lucreze.

Roger avea să se ducă dracului. Metaforic vorbind, dacă nu chiar şi la propriu.

Brianna nu putea spune că nu fusese avertizată. Intra într-o lume a bărbaţilor.

Fusese o treabă… a naibii de grea grea, să sape tunelele prin care să fie dispuse cablurile care mergeau de la turbine la instalaţiile hidroelectrice. Bărbaţii care le săpaseră fuseseră numiţi „Tigrii tunelurilor”, mulţi fiind emigranţi polonezi şi irlandezi, veniţi la muncă în anii ’50.

Citise despre ei, văzuse fotografii cu bărbaţi cu feţe aspre şi ochii albi, ce contrastau cu chipurile

negre de mineri. Acele fotografii erau expuse în birourile Hydro Electric ca mărturie a celei mai mari realizări a Scoţiei din epoca modernă. „Care fusese cea mai mare realizare a Scoţiei din epoca veche? Kiltul.” Se abţinuse să nu râdă când gândise astfel, şi domnul Campbell, directorul de personal, îi zâmbise cu amabilitate, spunând:

— Ai noroc. Peste o lună începem lucrările la Pitlochry.

— E minunat, a spus ea.

Avea pe genunchi un dosar în care se aflau recomandările. El nu voise să le vadă, fapt care o surprinsese. Îl pusese de birou în faţa lui, deschizându-l şi spunând:

— Aici sunt… ăăă…

A început cu CV-ul, citindu-l cu gura căscată destul timp pentru ca ea să-i vadă plombele metalice.

A închis gura, s-a uitat la ea cu uimire, apoi la dosar, ridicând încet CV-ul de parcă s-ar fi aşteptat ca sub el să găsească ceva şi mai şocant.

— Cred că am toate calificările necesare, a spus ea, stăpânindu-şi gestul nervos de a-şi înfige degetele în stofa fustei. Vreau să spun că am toate calificările necesare pentru a deveni inspector de instalaţii.

Ştia foarte bine că aşa era. Avea calificarea necesară pentru a *construi* o staţie hidroelectrică, deci era calificată şi pentru a o inspecta.

— Inspector, a spus el încet. Apoi a tuşit şi a roşit puţin. Era un fumător înrăit. Ea simţea mirosul discret de tutun care se degaja din haine.

— Cred că avem de-a face cu o mică neînţelegere, dragă, a spus el. La Pitlochry avem

nevoie de o secretară.

— Poate că aşa este, a spus ea, nemairezistând tentaţiei de a-şi înfige degetele în fustă. Dar anunţul la care am răspuns a fost acela pentru un inspector de instalaţii şi acesta este postul pe care îl solicit.

— Dar… dragă… a replicat domnul Campbell, dând din cap vizibil încurcat. Eşti femeie!

— Sunt! a replicat ea şi o sută de bărbaţi care îl cunoscuseră pe tatăl ei i-ar fi recunoscut inflexiunea de oţel din voce şi i-ar fi cedat pe loc.

Din păcate, domnul Campbell nu îl cunoscuse pe Jamie Fraser, dar era pe cale să fie scos din ignoranţa sa.

— Doriţi să-mi explicaţi pentru care aspect legat de inspectarea unei instalaţii este nevoie de un penis? a întrebat Brianna.

Ochii bărbatului s-au mărit, iar faţa lui a căpătat culoarea pe care o are moţul curcanului în perioada de împerechere.

— Păi… dumneata… vreau să zic…

Cu un efort evident a reuşit să se controleze suficient de mult încât să fie politicos, deşi şocul i se mai putea citi pe chip.

— Doamnă MacKenzie, eu am auzit despre mişcarea de emancipare a femeilor, nu-i aşa? Doar am şi eu fete. *Şi niciuna dintre ele nu ar fi îndrăznit să-mi spună un asemenea lucru,* a gândit domnul Campbell, ridicând dintr-o sprânceană, pentru ca apoi să continue:

— Nu cred că sunteţi incompetentă.

S-a uitat la actele din dosar, a ridicat scurt din ambele sprâncene şi apoi a închis dosarul, spunând:

— Este vorba… despre mediul de lucru. Nu ar fi potrivit pentru o femeie.

— De ce nu?

Omul îşi recăpătase aplombul şi a răspuns:

— Condiţiile sunt adesea dure din punct de vedere psihic… şi ca să fiu cinstit, doamnă MacKenzie, aşa sunt şi bărbaţii cu care aţi avea de-a face. Din motive care ţin de conştiinţă şi de afaceri, compania nu vă poate pune în pericol siguranţa.

— Angajaţi bărbaţi care ar putea agresa o femeie?

— Nu! Noi…

— Aveţi instalaţii care implică solicitare psihică? Atunci *aveţi într-adevăr* nevoie de un inspector, nu-i aşa?

— Prevederile legale…

— Sunt la curent cu reglementările privitoare la instalaţiile hidroelectrice, a replicat ea cu fermitate şi, după ce a băgat mâna în geantă, a dat la iveală broşurile cu reglementări editate de *Highlands* and Islands Developement Board[39].

După aceea a continuat:

— Pot detecta problemele rapid şi vă pot spune cum le puteţi înlătura prompt şi eficient din punct de vedere economic.

Domnul Campbell era profund nefericit.

— Am auzit că nu aţi avut solicitări pentru acest post, a încheiat Brianna. De fapt, am auzit că nu aţi avut niciuna.

— Bărbaţii…

— Bărbaţi? a spus ea, cu o undă de umor în glas.

---

39 Consiliul pentru Dezvoltarea Regiunii *Highlands* şi a Insulelor (lb. engleză) (n.tr.)

Am lucrat şi înainte cu bărbaţi. Mă înţeleg bine cu ei.

L-a privit fără a mai scoate un cuvânt. *Ştiu ce înseamnă să ucizi un bărbat,* a gândit ea. *Ştiu cât este de uşor şi tu nu ştii.* Nu şi-a dat seama că i se schimbase expresia feţei, dar lui Campbell i-a mai pierit culoarea din obraji şi a privit în altă parte. Pentru o fracţiune de secundă, s-a întrebat dacă Roger ar fi privit în altă parte, în cazul în care s-ar fi uitat în ochii ei. Dar nu era momentul să se gândească la astfel de lucruri.

În secolul al XVIII-lea, Biserica St. Stephen's fusese folosită temporar ca închisoare pentru iacobinii capturaţi. Conform unor relatări, doi dintre ei fuseseră executaţi în cimitir. S-a gândit că nu era cea mai urâtă privelişte pe care o puteai avea în faţa ochilor înainte de a muri. Vedeai râul şi cerul care părea că se scurge şi el odată cu apa către mare. Totul dădea o senzaţie de pace, deşi atât vântul, cât şi norii, dar şi apa, se aflau într-o mişcare constantă.

Dacă te găseşti vreodată la limita paradoxului, poţi fi sigur că te afli la un pas de adevăr, îi spusese odată tatăl său adoptiv. *S-ar putea să nu ştii despre ce este vorba, ţine minte,* mai adăugase el cu un zâmbet, *dar este acolo.*

Şi de la parohul de la St. Stephen's, Dr. Weatherspoon, aflase câteva aforisme. *Când Dumnezeu închide o uşă, deschide o fereastră.*

Ei da, numai că fereastra aceea care se deschidea se putea afla la etajul al zecelea şi nu era sigur că Dumnezeu oferea şi paraşute.

— Dai? a întrebat el cu glas tare, privind către cerul pe care pluteau norii deasupra oraşului

Inverness.

— Pardon? a întrebat uimit groparul, ieşind la iveală de după monumentul funerar în spatele căruia lucra.

— Scuze, a spus Roger, ridicând o mână jenat. Vorbeam… singur.

Bărbatul în vârstă a dat din cap cu înţelegere, spunând:

— Da, da, nu-i nimic. Când începe să-ţi răspundă cineva, să te îngrijorezi.

Apoi a început să chicotească cu glasul lui gros şi a dispărut în spatele monumentului funerar.

Roger a coborât din cimitir, întorcându-se încet către parcare. Ei bine, făcuse primul pas, ceea ce ar fi trebuit să facă mai demult, dar Bree avea dreptate. Fusese un laş.

Chestiunea dificilă nu era încă rezolvată, dar îi făcuse foarte bine faptul că a putut discuta cu cineva care îl înţelegea, care îi era alături.

Mă voi ruga pentru dumneata, îi spusese Dr. Weatherspoon, strângându-i mâna la despărţire. Şi asta era pentru el o uşurare.

A început să urce treptele de beton ale parcării, căutând în buzunar cheile. Nu putea spune că era cu totul împăcat cu el însuşi, cel puţin nu încă, dar era mai liniştit în privinţa relaţiei cu Bree. Acum se putea duce acasă şi îi putea spune…

Nu, la naiba. Nu-i putea spune, nu încă. Trebuia să verifice.

Nu, nu trebuia să verifice. Era sigur că avea dreptate, dar voia să aibă dovada în mâinile sale, să i-o arate lui Bree.

Întorcându-se brusc pe călcâie, a trecut pe lângă intendentul parcării, uimit de schimbarea de

direcţie, a coborât treptele două câte două şi a luat-o pe strada Huntly, de parcă ar fi mers pe cărbuni încinşi. S-a oprit puţin la Fox, a căutat monede în buzunar şi a sunat la Lallybroch dintr-o cabină telefonică. Annie a răspuns în obişnuitul ei stil dur, spunând un „Daaa?” atât de abrupt încât părea un strigăt agresiv.

— Sunt Roger. Spune-i doamnei că mă duc la Oxford să caut ceva. Am să rămân acolo peste noapte.

— Mhm! a spus Annie şi a închis telefonul.

Ar fi vrut să-i dea în cap lui Roger cu un obiect contondent cum ar fi, de exemplu, o sticlă de şampanie.

— *Unde* s-a dus? a întrebat ea, deşi auzise destul de clar ce spusese Annie Macdonald. Annie şi-a ridicat umerii înguşti până la nivelul urechilor, drept răspuns la întrebarea retorică.

— La Oxford, a spus ea, în *Anglia.*

Glasul ei sublinia faptul că Roger făcuse ceva de-a dreptul revoltător. Nu se dusese acolo pur şi simplu ca să caute ceva într-o carte veche – lucru care ar fi fost, oricum, ciudat – dar el, care era un erudit, ar fi fost în stare de orice dacă şi-ar fi propus să caute ceva, chiar să-şi abandoneze soţia şi copiii şi să plece în străinătate!

— A spus că va veni acasă mâine, a adăugat Annie cu îndoială în glas.

Apoi a scos încetişor sticla de şampanie din pungă, de parcă s-ar fi temut să nu explodeze, şi a întrebat:

— Să o pun la gheaţă?

— La… Oh, nu! N-o pune în congelator, pune-o în frigider! Mulţumesc, Annie.

Annie a dispărut în bucătărie, iar Brianna a rămas în holul în care trăgea curentul, pentru a se calma înainte de a intra la Jem şi Mandy. Copiii îşi simt părinţii şi aceştia ştiau deja că este ceva în neregulă în relaţia dintre ea şi Roger. Tatăl lor dispăruse brusc şi asta *nu* le dădea un sentiment de linişte şi siguranţă. Oare îşi luase rămas-bun de la ei? Le spusese că se va întoarce? Nu, bineînţeles că nu.

— Al naibii egoist, egocentrist… a murmurat ea. Pentru că nu era în stare să mai găsească un adjectiv prin care să-l caracterizeze, a adăugat: şobolan nemernic.

A izbucnit în râs şi asta nu datorită insultei, ci fiindcă obţinuse ce voise.

Era clar că nu putea s-o oprească să se ducă la serviciu şi, odată ce avea să treacă peste toate schimbările acestea, se va obişnui cu situaţia.

„Bărbaţilor nu le plac schimbările", îi spusese mama ei odată, „cu excepţia situaţiilor în care sunt dorite chiar de ei. Uneori îi poţi face să creadă asta."

Poate că s-ar fi cuvenit să fie mai puţin directă, să-l facă pe Roger să creadă că avea un cuvânt de spus în decizia ei, chiar dacă nu l-ar fi putut convinge că ideea fusese a lui. Ar fi însemnat să forţeze lucrurile, numai că nu avusese chef să fie subtilă sau diplomată.

Cât despre efectul pe care îl avusese acţiunea ei asupra *lui*… ei bine, avea sa se adapteze la inerţia lui şi apoi o să-i facă vânt de pe o stâncă. În mod deliberat.

— Şi n-o să mă simt vinovată! i-a spus ea umeraşului.

Îşi puse haina pe umeraş şi cotrobăi prin buzunarele în care ar fi putut găsi batiste folosite sau chitanţe mototolite.

Deci el plecase din răzbunare că ea îşi dorise o slujbă? Sau plecase pentru că îl făcuse laş? Asta nu-i plăcuse deloc. Ochii lui se închiseseră la culoare şi îşi pierduse glasul. Emoţia îl sugrumase la propriu, îngheţându-i laringele. Ea făcuse asta în mod voit. Ştia care sunt punctele slabe ale lui Roger, iar el ştia care sunt punctele ei slabe.

Şi-a strâns buzele gândindu-se la asta şi a strâns între degete un obiect dur aflat în buzunarul interior al jachetei. Era o scoică tocită, netedă, albită de soare şi de apă. Roger o găsise când fuseseră împreună la Loch Ness şi i-o dăduse.

— Putem să ne refugiem în ea, spusese el atunci zâmbind, iar glasul răguşit îi trădase emoţia. E bună pentru momentele în care avem nevoie de un loc în care să ne ascundem.

A prins scoica între degete cu multă blândeţe şi a zâmbit.

Roger nu era un fricos, nu fusese niciodată. N-ar fi plecat la Oxford – a zâmbit discret când şi-a adus aminte de descrierea lui Annie, era vizibil speriată, *în Anglia* – doar pentru ca ea să-şi facă griji.

Nu, plecase dintr-un motiv bine definit. Fără îndoială că se declanşase ceva în urma discuţiei în contradictoriu şi acest lucru o îngrijora puţin.

El se luptase cu toate de când se întorseseră. Şi ea se luptase, bineînţeles: boala lui Mandy, discuţiile legate de locul unde urmau să trăiască, toate detaliile aşezării unei familii în spaţiu şi în timp. Se confruntaseră cu toate astea împreună,

dar erau lucruri cu care lupta singur.

Ea fusese copil unic, la fel ca şi el. Ştia cum e să trăieşti foarte mult cu gândurile tale. Ei, la naiba, indiferent cu ce gânduri trăia, îl consumau sub ochii ei şi, dacă nu-i spunea despre ce era vorba, înseamnă că era un lucru prea intim pentru a-l discuta cu cineva. Asta îi dădea de gândit, dar nu o frământa extraordinar de mult; putea fi o chestiune prea şocantă sau periculoasă pentru a o discuta cu alţii şi ea *nu putea accepta* aşa ceva.

Degetele ei prinseseră cu putere scoica şi slăbiseră strânsoarea, încercând să se calmeze.

Îi auzea pe copii sus, în camera lui Jem. Îi citea ceva lui Mandy, credea că este vorba despre *Omul din turtă dulce.* Nu auzea cuvintele, dar îşi dădea seama cum stăteau lucrurile din ritmul în care băiatul vorbea, secundat de strigătele lui Mandy: „Uuum! Uuum!”

Nu avea niciun rost să-i întrerupă. Avea timp să le spună mai târziu că tăticu’ nu avea să se întoarcă acasă în seara aceea. Poate că n-o să-i deranjeze ce se întâmplase, dacă ea le va prezenta situaţia sec. Nu plecaseră niciodată de lângă ei de când se întorseseră, dar când trăiseră la Ridge, el mai plecase cu Jamie şi Ian la vânătoare. Mandy nu avea cum să-şi aducă aminte de acele momente, dar Jem…

A vrut să se ducă în biroul ei, dar mergând pe hol, a trecut pe lângă uşa deschisă a biroului lui Roger. Era vechea încăpere în care bărbaţii se adunau la sfat. Acolo unchiul ei, Ian, se ocupase de afacerile proprietăţii ani de zile, iar tatăl ei făcuse acelaşi lucru mai puţin timp, la fel ca şi bunicul ei.

Acum era biroul lui Roger. O întrebase dacă dorea acea cameră, dar ea îi spusese că nu. Ei îi plăcea mica încăpere din celălalt capăt al holului, cu fereastra largă pe care intra soarele şi cu storurile galbene, din lemn de trandafir, care străjuiau casa cu coloritul şi mirosul lor. Cu toate acestea, ea simţea că aceea era o cameră potrivită pentru un bărbat, cu podeaua curată din lemn şi cu rafturile uzate.

Roger izbutise să găsească unul dintre vechile catastife ale fermei, datând de la 1776, şi îl pusese pe un raft de sus. În el mai erau lizibile tot felul de cuvinte care aminteau de viaţa la o fermă din *Highlands. Un sfert de livră de seminţe de brad argintiu, un ţap pentru montă, şase iepuri, treizeci de măsuri cu cartofi buni pentru sădit…* Oare unchiul ei le scrisese? Nu ştia. Nu văzuse niciodată scrisul lui.

S-a întrebat, simţind un fior interior, dacă părinţii ei reuşiseră să se întoarcă vreodată în Scoţia, adică *aici.* S-a întrebat dacă îi văzuseră pe Ian şi Jenny, dacă tatăl ei a stat… dacă *stătuse* aici în această cameră discutând cu Ian despre problemele legate de Lallybroch. Şi mama ei? Din puţinul pe care Claire îl spusese, despărţirea de Jenny nu fusese în termenii cei mai buni şi Brianna ştia că pe mama ei o supăra acest lucru. Pe vremuri fuseseră bune prietene. Poate că relaţiile puteau reveni la normal… poate *reveniseră* la normal.

S-a uitat la cutia din lemn de pe raftul de sus, lângă catastif, cu micul şarpe din lemn de cireş în faţa sa. A avut un impuls şi a luat şarpele, liniştindu-se când a simţit trupul curbat al

animalului sculptat şi expresia comică de pe chipul acestuia; involuntar a răspuns la zâmbetul şarpelui printr-un zâmbet.

— Mulţumesc, unchiule Willie, a spus ea şi a simţit cum o trece un fior. Nu era un fior de teamă sau de frig, ci unul de încântare, provocat de senzaţia de a recunoaşte ceva sau pe cineva.

Văzuse acel şarpe de multe ori la Ridge şi apoi aici, unde fusese făcut, dar nu se gândise la cel care îl meşterise, fratele mai mare al tatălui ei, care murise la unsprezece ani. Dar era prezent şi el în aceste încăperi prin ceea ce făcuse cu mâinile sale. Când mai fusese la Lallybroch, în secolul al XVIII-lea, văzuse un tablou sus, pe scări, care îl reprezenta: un băieţel mic, durduliu, cu părul roşu, care pusese o mână pe umărul fratelui său mai mic, un băiat serios, cu ochi albaştri.

Unde-i acum tabloul acela? s-a întrebat ea. Dar celelalte picturi ale bunicii ei? Era acel autoportret care ajunsese în Galeria Naţională de Portrete – trebuia să-i ducă neapărat pe copii la Londra, pentru a-l vedea – dar celelalte? Existase un tablou care o reprezenta pe Jenny Murray în tinereţe, hrănind un fazan îmblânzit care avea ochii căprui, blânzi, ai unchiului Ian. A zâmbit când şi-a amintit de acel tablou.

Făcuseră bine că veniseră aici, că îi aduseseră pe copii… acasă. Nici nu mai conta dacă era nevoie de efort din partea ei şi a lui Roger pentru a-şi găsi locul. Făcând o grimasă, s-a gândit că poate că nu ar trebui să vorbească în numele lui Roger.

S-a uitat din nou la cutia din lemn. Şi-ar fi dorit ca părinţii ei sau măcar unul dintre ei să fie acolo,

să discute cu ei despre Roger, să le ceară părerea, şi asta nu pentru că şi-ar fi dorit neapărat un sfat… Ceea ce îşi dorea era într-adevăr certitudinea că procedase bine.

A roşit şi a apucat cutia cu amândouă mâinile, simţindu-se vinovată că nu-l aştepta şi pe Roger, pentru a citi împreună. Dar… voia să o simtă aproape pe mama ei chiar acum. A luat prima misivă cu scrisul mamei ei.

Birourile L'Oignon, New Bem, Carolina de Nord

12 aprilie 1777

Dragă Bree (şi Roger, Jem şi Mandy, desigur)

Am ajuns la New Bem fără niciun fel de incident major. Parcă te-aud întrebându-te: Ce înseamnă „major"? *Este adevărat că am fost opriţi de nişte aşa-zişi bandiţi pe un drum la sud de Boone. Având în vedere că probabil unul avea nouă ani şi celălalt unsprezece şi aveau o muschetă cu cocoşul stricat, care i-ar fi făcut bucăţi pe amândoi dacă ar fi folosit-o, nu se poate spune că ne-am aflat cu adevărat în primejdie.*

Rollo a sărit din căruţă şi l-a culcat la pământ pe unul dintre ei, iar celălalt a aruncat arma şi a rupt-o la fugă. Vărul tău lan s-a dus după el, l-a prins de ceafă şi l-a adus târâş.

Tatălui tău i-a trebuit o vreme până a izbutit să scoată ceva de la ei, dar un pic de mâncare a făcut minuni. Au spus că se numeau Herman şi, zău că aşa a zis micuţul, Vermin[40]. Părinţii lor au murit în

40 Parazit, dăunător (lb. engleză) (n.tr.)

timpul iernii. Tatăl lor a plecat la vânătoare şi nu s-a mai întors, iar mama a murit dând naştere unui copilaş care s-a stins la o zi după ce venise pe lume din cauză că cei doi băieţi nu au avut cum să-l hrănească. Nu ştiau ca tatăl lor să fi avut rude, dar numele de familie al mamei lor era Kuykendall. Din fericire, tatăl tău cunoaşte o familie Kuykendall în apropiere de Bailey Camp. De aceea Ian a pornit cu cei doi mici vagabonzi în căutarea familiei Kuykendall, pentru a vedea dacă îi poate lăsa acolo. Dacă nu, Ian are să-i aducă la New Bem şi vom încerca să-i lăsăm la vreun meşter. Dacă n-o să se poată, o să-i luăm cu noi la Wilmington şi o să încercăm să le găsim de lucru pe post de stewarzi.

Fergus, Marsali şi copiii par să se simtă foarte bine atât fizic – exceptând polipii, chestiune ereditară, şi negul uriaş de la cotul stâng al lui Germain – cât şi financiar.

În afară de Wilmington Gazette, L'Oignon *este singurul ziar care apare cu regularitate în colonie, iar Fergus are mult de lucru. Dacă ţii cont că are tiparniţă şi vinde cărţi şi pamflete, vei ajunge la concluzia că o duce foarte bine. Familia are acum două capre care dau lapte, găini, un porc şi trei asini, dacă îl punem la socoteală şi pe Clarence, pe care o să-l lăsăm la ei pentru că plecăm în Scoţia.*

Vremurile sunt nesigure (prin asta vreau să spun, Brianna, că nu poţi să ştii cine şi când va citi scrisoarea asta). *Ar fi mai bine să nu-ţi spun ce tipăreşte în afară de ziare.* L'Oignon *încearcă să fie echilibrat, publicând acuzaţiile furibunde ale loialilor, dar şi ale celor mai puţin loiali, precum şi*

poezia satirică a bunului nostru prieten „Anonymus”, care are în vizor ambele tabere implicate în conflictul politic. Niciodată nu l-am văzut pe Fergus atât de fericit.

Pentru unii bărbaţi, războiul este benefic şi Fergus, deşi pare ciudat, este unul dintre ei. Ian este altul, deşi cred că pe el războiul îl ajută să nu mai gândească atât de mult.

Mă întreb ce va zice mama lui, dar cunoscând-o, se va apuca să-i caute o soţie. Jenny este o femeie foarte deşteptă şi, să recunoaştem, la fel de încăpăţânată ca şi tatăl tău. Sper să-şi aducă aminte de lucrul acesta.

Dacă tot a venit vorba despre tatăl tău, vreau să-ţi spun că are multă treabă cu Fergus, adică se ocupă cu „afaceri” mărunte (fără a specifica despre ce este vorba, ceea ce înseamnă că sunt treburi despre care, dacă aş şti, aş albi sau aş albi şi mai mult). Se interesează pe la negustori de un vas cu care să putem călători, dar cred că avem şanse mai mari să găsim unul la Wilmington, unde vom pleca îndată ce Ian are să ni se alăture.

Intre timp, mi-am făcut o firmă mică din lemn, pe care am pus-o în geamul tipografiei lui Fergus. Pe ea scrie: SCOATEM DINŢI, VĂ SCĂPĂM DE MÂNCĂRIMI, FLEGMĂ, MALARIE. Anunţul în sine a fost realizat de Marsali. Ea ar fi vrut să mai adauge şi ceva legat de vărsat, dar eu şi Fergus am convins-o să n-o facă, ar fi fost posibil ca asta să aibă un efect negativ asupra firmei lui. Noi ţinem foarte mult la adevăr şi când e vorba despre reclamă, iar eu nu pot să fac nimic pentru cineva ce suferă de „vărsat”. „Flegmă.. Ei bine, poţi să faci mereu ceva într-o asemenea situaţie, chiar

dacă îi oferi persoanei care tuşeşte şi scuipă doar o cană de ceai fierbinte (ceea ce înseamnă în zilele noastre să torni apă fierbinte peste rădăcină de dafin, iarba-mâţei sau roiniţă) cu o picătură de alcool în el.

Pe drum, am trecut pe la Dr. Fentiman şi am cumpărat câteva instrumente strict necesare şi medicamente (în schimbul unei sticle de whisky şi a supliciului de a admira cumplita lui colecţie de curiozităţi conservate. Chiar nu ai vrea să ştii despre ce este vorba. E bine că nu poate vedea negul lui Germain. Dacă ar şti de el, ar veni la New Bem cât ai clipi şi ar da târcoale tipografiei înarmat cu un fierăstrău pentru amputări.)

Tot aş mai avea nevoie de o pereche de foarfece chirurgicale, dar Fergus cunoaşte un argintar din Wilmington, Stephen Moray, care i-ar putea face o pereche, la indicaţiile mele. Am foarte multă treabă cu scoaterea dinţilor, deoarece bărbierul care făcea asta s-a înecat în noiembrie, anul trecut, când s-a plimbat beat prin port.

Cu toată dragostea,

Ma ma

P.S.: Dacă tot am pomenit de Wilmington Gazette, *tatăl tău vrea să ia legătura cu cei de acolo şi să-i întrebe cine a dat blestematul acela de anunţ în legătură cu incendiul Eu cred că nu ar fi trebuit să-l supere, pentru că, dacă nu ai fi dat de anunţul ăla, nu te-ai fi întors. Deşi s-au petrecut lucruri nedorite ca rezultat al venirii tale, mă bucur că tu şi tatăl tău v-aţi cunoscut.*

17

DEMONI

Nu se deosebeau cu nimic de alte urme de cerb pe care le mai întâlniseră. Cu toate acestea, aveau ceva straniu, care a făcut ca în mintea lui Ian să apară involuntar cuvântul „oameni”. Nu ştia bine de ce, dar a tras puţin de hăţurile lui Clarence, întorcând şi capul calului său.

— De ce ne-am oprit? a întrebat Herman bănuitor. Nu-i nimic aici.

— Acolo locuieşte cineva, a replicat Ian, îndreptându-şi bărbia către panta împădurită. Cărarea nu-i destul de lată, astfel încât caii să poată înainta de-a lungul ei, aşa că îi legăm aici şi mergem pe jos.

Herman şi Vermin au schimbat priviri pline de scepticism, dar au descălecat din spinarea asinului şi s-au luat după Ian, urcând cărarea.

Începuse să aibă îndoieli. Niciunul dintre cei cu care vorbise în ultima săptămână nu cunoştea vreo familie Kuykendall care să locuiască în acea zonă şi nu mai avea prea mult timp la dispoziţie pentru a se ocupa de problema celor doi băieţi. Era nevoit să-i ia pe cei doi sălbatici cu el, la New Bern, şi nu ştia cum aveau să reacţioneze într-o astfel de situaţie.

De fapt, nu prea ştia cum reacţionau în orice situaţie. Nu erau atât timizi, ci mai curând ascunşi, şuşotind între ei în spatele lui, pe drum, ca să amuţească şi să se uite la el cu nişte figuri lipsite de expresie de îndată ce se întorcea spre ei.

Ian ştia prea bine că se întâmpla ceva. Ce naiba puneau la cale?

Dacă aveau de gând să fugă, îşi zicea că nu va face un efort prea mare pentru a-i prinde. Pe de altă parte, dacă aveau de gând să-l fure pe Clarence şi să ia şi calul în timp ce el dormea, situaţia era cu totul alta.

Se zărea o căsuţă din bârne. O trâmbă de fum se înălţa pe coş. Herman s-a uitat surprins la el, iar el i-a zâmbit băiatului, spunând:

— Ţi-am zis eu, pentru ca apoi să strige: Bună ziua!

Uşa s-a deschis puţin şi a apărut ţeava unei muschete. Nu era ceva neobişnuit pentru casele din pustietate, iar Ian nu a fost surprins de acest gest. A vorbit tare, a explicat despre ce era vorba şi i-a împins pe Herman şi Vermin înaintea lui, dovedind că avea intenţii bune.

Ţeava armei nu s-a retras, dar s-a ridicat. Urmându-şi instinctul, Ian s-a culcat la pământ, trăgându-i după sine şi pe băieţi, în vreme ce glonţul le-a şuierat deasupra capetelor. O voce de femeie a ţipat strident într-o limbă străină. Nu a priceput cuvintele, dar a înţeles sensul celor spuse, aşa că i-a ridicat pe băieţi în picioare şi a coborât repede cărarea împreună cu ei.

— N-am să rămân cu ea, l-a informat Vermin, uitându-se la el peste umăr cu ochii mici. Asta ţi-o spun pe şleau.

— Nu, n-ai să rămâi, a fost de acord Ian. Hai, dă-i drumul! l-a îndemnat el, pentru că băiatul se oprise locului.

— Trebuie să mă cac.

— Aşa? Ei bine, grăbeşte-te! i-a mai spus,

îndepărtându-se, pentru că băieţii îşi doreau intimitate în asemenea momente.

Herman se îndepărtase. I se vedea părul blond şi murdar la vreo douăzeci de yarzi în josul pantei. Ian le spusese băieţilor că ar putea să-şi taie părul sau dacă nu, măcar să şi-l pieptene şi să se spele pe faţă, în semn de respect faţă de cei care urmau să-i adopte, dar sugestiile au fost respinse cu vehemenţă. Din fericire, el nu trebuia să-i forţeze să se spele. Chiar şi spălaţi vor continua să aibă un miros neplăcut, având în vedere halul în care se găseau hainele lor, neschimbate de luni de zile. I-a pus să doarmă de cealaltă parte a focului, vizavi de Rollo, sperând că nu va lua păduchi de la ei.

Oare părinţii îi dăduseră băiatului mai mic numele de Vermin pentru că avuseseră de-a face cu o grămadă de dăunători sau se opriseră asupra acestui nume, al cărui înţeles nu-l cunoşteau, doar ca să semene cu acela al fratelui mai mare?

Clarence a ciulit urechile, întrerupându-l pe Ian din gândurile sale. A lăsat hăţul mai larg, ocărându-se în gând că îşi lăsase arma în coburul şeii. Nu voise să se apropie de casa aceea înarmat, dar…

Un strigăt care s-a auzit de jos l-a făcut să părăsească drumul şi să se refugieze între copaci. S-a mai auzit încă un strigăt înăbuşit şi Ian a coborât cât a putut de repede fără a face zgomot. Era o panteră? Un urs? Nu! Clarence ar fi urlat ca din gură de şarpe, dacă ar fi fost vorba de un asemenea animal, dar el scotea sunetele de recunoaştere a cuiva cunoscut.

Ian s-a oprit locului şi a rămas nemişcat în dosul

unui pâlc de plopi, simţind că i-a îngheţat inima-n piept.

Arch Bug a întors capul, auzind zgomotul, chiar dacă era discret.

— Arată-te, băiete! a strigat el. Ştiu unde eşti!

Ştia într-adevăr. Ochii aceia încărcaţi de ani se uitau drept la el, şi Ian a ieşit încetişor dintre copaci.

Arch luase arma din coburul şeii. Aceasta îi atârna pe umăr. Bătrânul îl apucase de gât pe Herman şi băieţaşul se făcuse roşu la faţă, simţind că se sufocă. Arch îl ridicase de la pământ şi micuţul dădea din picioare ca un iepure pe moarte.

— Unde-i aurul? a întrebat bătrânul fără niciun fel de introducere.

Părul lui alb era frumos legat şi, din câte şi-a putut da Ian seama, nu a avut de suferit în iarna care trecuse. Probabil găsise nişte oameni pe la care se aciuase. *Unde?* s-a întrebat Ian. *Poate la Brownsville?* Dacă le-ar fi spus celor din familia Brown despre aur, s-ar fi pus în primejdie, dar un vulpoi bătrân ca Arch nu vorbea despre asemenea lucruri.

— E-ntr-un loc în care nu-l vei găsi niciodată! a spus Ian supărat.

Se gândea că avea un cuţit la brâu, numai că bătrânul era cam departe şi dacă greşea ţinta…

— Ce treabă ai tu cu copilaşu’ ăsta? l-a întrebat, apropiindu-se. Nu e legat de tine-n niciun fel!

— Da, numai că *tu* ai o legătură cu el, a spus bătrânul.

Herman scotea nişte sunete sacadate, încercând să respire şi continua să dea din picioare, dar din

ce în ce mai încet.

— Nu, n-am nicio legătură cu el, l-a contrazis Ian, străduindu-se să aibă un ton cât mai firesc. Încerc doar să îl ajut să-i găsească pe-ai lui. Ai de gând să-i tai gâtul dacă nu-ţi spun unde-i aurul? N-ai decât s-o faci. Nu-ţi spun.

Nu l-a văzut pe Arch scoţând cuţitul, dar deodată era în mâna dreaptă a bătrânului, care îl ţinea ciudat din cauza degetelor lipsă, dar chiar şi aşa, se putea folosi foarte bine de armă.

— Foarte bine, a spus Arch calm, punând vârful cuţitului sub bărbia băiatului.

În spatele lui Ian a răsunat un strigăt şi Vermin a coborât cărarea mai alergând, mai împiedicându-se. Arch Bug şi-a ridicat privirea uimit, Ian s-a încordat, pentru a se repezi la el, dar Vermin i-a luat-o înainte.

Băiatul s-a apropiat iute de Arch şi l-a lovit cu toată puterea în fluierul piciorului, strigând:

— Ticălos bătrân! De ce n-o laşi în pace?

— Pe ea? a întrebat Arch Bug, coborându-şi privirea spre copilul pe care-l apucase de gât.

Cum i-a dat drumul, fetiţa… Fetiţa? Da, fetiţa a întors capul şi l-a muşcat de încheietura mâinii.

Ian a prins momentul şi a vrut să-l atace pe Arch, dar a fost împiedicat de Vermin, care îl apucase pe bătrân de pulpă şi voia cu orice preţ să-l lovească în testicule cu pumnul lui mic.

Cu un răcnet cumplit, Arch a împins fetiţa, dacă fetiţă era într-adevăr, către Ian, pentru ca apoi să-l lovească cu pumnul lui mare şi greu pe Vermin drept în cap, ameţindu-l. S-a descotorosit de copilul care se prinsese de piciorul său, a făcut câţiva paşi înapoi, s-a întors şi a fugit.

— Trudy! Trudy! a strigat Herman apropiindu-se cu repeziciune de fratele lui… adică de fratele ei, care stătea întins în noroi şi cu gura deschisă, fără a scoate un sunet, întocmai ca un păstrăv aruncat pe uscat.

Ian a ezitat. Voia să-l urmărească pe Arch, dar era îngrijorat că Vermin ar fi putut fi grav rănit. Arch dispăruse în pădure. Scrâşnind din dinţi, Ian s-a lăsat pe vine şi l-a pipăit repede pe Vermin. Nu se vedea nicăieri sânge şi băieţelul începea să respire normal, gemând de mama focului.

— Trudy? l-a întrebat Ian pe Herman, care se prinsese de gâtul lui Vermin.

Fără a aştepta vreun răspuns, Ian a tras în sus cămaşa zdrenţuită a lui

Vermin, a desfăcut cureaua pantalonilor, care îi erau prea mari copilului şi a aruncat o privire pentru a vedea ce ascundeau aceştia, dar le-a dat drumul imediat.

Herman s-a ridicat imediat şi şi-a apărat cu palmele făcute căuş pântecul, în vreme ce a exclamat:

— Nu! N-am să te las să-ţi bagi puţa ta murdară în mine!

— N-aş face asta nici plătit! a asigurat-o Ian. Dacă asta e Trudy, a continuat el, uitându-se la Vermin, care se ridicase în patru labe şi vărsa în iarbă, atunci pe tine cum dracu’ te cheamă?

— Hermione, a spus micuţa încet. Ea e Ermintrude.

Ian s-a îndepărtat, acoperindu-şi faţa cu palmele şi încercând să memoreze această nouă informaţie. Şi-a luat palmele de la ochi şi s-a uitat la cei doi copii… ei bine, tot ca doi demoni arătau

şi nu ca nişte fetiţe. Ochişorii le ardeau pe sub claia de păr. Ian se gândea că probabil vor fi rase în cap şi nu îşi dorea să se găsească în preajma lor când avea să se întâmple acest lucru.

— Da, a spus el în cele din urmă, pentru că nu s-a văzut în stare să spună altceva. Bine-atunci.

— Ai aur? l-a întrebat Ermintrude după ce a vărsat şi s-a şters la gură cu dosul palmei, pentru ca apoi să scuipe cu mare artă. Unde ai aur?

— Lui nu i-am spus. De ce ţi-aş spune ţie? Şi poţi să uiţi *chiar în clipa asta* ideea pe care o ai, a mai adăugat Ian, văzând că micuţa se uita fix la cuţitul pe care el îl avea la brâu.

La naiba! Ce ar fi trebuit să facă acum? A reuşit să scape de imaginea lui Arch Bug, la care avea să se gândească mai târziu. Şi-a trecut mâna prin păr, gândindu-se. Că erau fetiţe nu schimba cu nimic lucrurile, dar că aflaseră că el avea nişte aur ascuns undeva, da. Nu îndrăznea să le lase acum în grija cuiva, pentru că dacă ar fi făcut-o…

— Dacă ne părăseşti, o să povestim despre aur, a spus Hermione imediat. Noi nu vrem să trăim într-o colibă nenorocită din bârne. Noi vrem să mergem la Londra.

— Cum? a întrebat Ian, în vreme ce se uita la ele uimit. Ce ştiţi voi despre Londra?

— Mama noastră a venit de-acolo, a replicat Herman, adică Hermione, în timp ce îşi muşca buza, care începuse să-i tremure.

Ian şi-a dat seama că era pentru prima dată când fetiţa *vorbea* despre mama ei. Era pentru prima oară când arăta că este vulnerabilă.

— Ea ne-a povestit despre Londra, a mai spus fetiţa.

— Mhm! Şi de ce nu v-aş ucide cu mâna mea? a întrebat Ian exasperat. Spre marea lui uimire, a văzut că Herman zâmbea. Era prima dată când observa o expresie cât de cât plăcută pe chipul ei.

— Câinele te place, a replicat ea. Nu te-ar plăcea dacă ai ucide oameni.

— Ajunge, a mormăit Ian.

Rollo, care îşi văzuse până atunci de treburile lui, a ieşit din tufişuri adulmecând de zor.

— Şi *tu* unde-ai fost când am avut nevoie de tine? l-a întrebat Ian.

Câinele a adulmecat cu atenţie locul unde se oprise Arch Bug, pentru ca apoi să ridice un picior şi să urineze pe un tufiş.

— Bătrânul cel rău ar fi omorât-o pe Hermie? a întrebat sora mai mică după ce Ian a pus-o pe spinarea catârului, în spatele surorii ei.

— Nu, a răspuns el cu siguranţă-n glas, dar după ce a sărit el însuşi în şa, şi-a pus aceeaşi întrebare. Avea sentimentul supărător că Arch Bug înţelegea mult prea bine natura vinovăţiei. O înţelegea atât de bine, încât ar fi fost în stare să omoare un copil nevinovat numai pentru că moartea acestuia l-ar fi făcut pe Ian să se simtă vinovat? Ian chiar s-ar fi simţit vinovat şi Arch ştia acest lucru.

— Nu! a spus el cu şi mai multă tărie. Arch Bug era răzbunător din fire şi acum simţea dorinţa de a se răzbuna, având de altfel şi motive. Ian trebuia să recunoască acest lucru, dar nu avea niciun motiv să creadă că Arch Bug ar fi fost un monstru.

Cu toate acestea, le-a cerut fetiţelor să meargă înaintea lui până când au făcut popasul în seara aceea.

Arch Bug nu şi-a mai manifestat prezenţa în

niciun fel, deşi în timpul popasului, Ian a avut din când în când senzaţia că era urmărit, şi asta îi dădea fiori. Oare bătrânul îl urmărea? Ian s-a gândit că nu a fost deloc o întâmplare că a apărut aşa, brusc.

Care va să zică se întorsese la ruinele casei celei mari gândindu-se să ia aurul, după ce unchiul Jamie plecase, şi descoperise că aurul dispăruse. S-a întrebat dacă Arch omorâse scroafa albă, dar a lăsat repede deoparte acea întrebare. Unchiul său îi spusese că acea creatură venea din infern şi era indestructibilă, iar el însuşi era înclinat să creadă acest lucru.

S-a uitat la Rollo, care moţăia la picioarele lui, dar câinele nu se purta ca şi când ar fi fost cineva prin preajmă, deşi avea urechile pe jumătate ciulite. Ian s-a liniştit puţin. Avea cuţitul asupra lui chiar şi când dormea, dar nu pentru că s-ar fi temut de Arch Bug, de hoţi sau de animale sălbatice. S-a uitat de partea cealaltă a focului, unde Hermione şi Trudy stăteau strânse una într-alta şi învelite în pătura lui. Da, aşa părea că stau lucrurile, însă fetiţele nu erau acolo. Pătura era pusă cu pricepere, încât să pară că sub ea se află două trupuri, dar o pală de vânt ridicase un colţ şi Ian şi-a dat seama că nu era nimeni sub ea.

A închis ochii exasperat, pentru ca apoi să-i deschidă şi să se uite la câine.

— De ce n-ai zis nimic? l-a întrebat. Sunt sigur că le-ai văzut când au plecat.

— Nu am plecat, a spus încet o voce răguşită şi Ian s-a întors, pentru a le vedea pe cele două fetiţe care deschiseseră coburii şeii lui şi căutau de-ale gurii.

— Ne-a fo’ foame! a spus Trudy dintr-o suflare, îndesându-şi în gură ce mai rămăsese dintr-o turtă.

— Dar v-am dat de mâncare.

Împuşcase câteva prepeliţe şi le pusese la copt, în lut. Sigur că acesta nu era un ospăţ, dar…

— Da’ nouă tot ne mai era foame, a spus Hermione cu logica ei imbatabilă.

Fetiţa s-a lins pe degete şi a râgâit.

— Aţi băut toată berea? a întrebat Ian, văzând un urcior la picioarele fetiţei.

— Mhmm! a replicat ea visătoare şi s-a aşezat pe neaşteptate.

— Nu aveţi voie să furaţi mâncare! a spus Ian cu asprime, smulgând din mâinile lui Trudy coburii prin care cotrobăiseră fetele. Dacă mâncăm totul acum, o să murim de foame înainte să ajungem la… acolo unde mergem, a sfârşit el, vorbind încet.

— Dacă nu mâncăm, murim de foame acum, a spus Trudy, mergând pe logica ei. Ar fi mai bine să murim de foame mai târziu.

— Dar *unde* mergem? a întrebat Hermione legănându-se încet, ca o floare urât mirositoare bătută de vânt.

— La Cross Creek, i-a răspuns Ian. E primul oraş mai mare în care ajungem şi cunosc nişte oameni de-acolo.

Chiar cunoştea pe cineva care l-ar putea ajuta într-o situaţie delicată? Păcat că nu mai putea apela la Jocasta, sora bunicii. Dacă ea ar mai fi stat în River Run, ar fi putut să le lase pe fete la ea, dar Jocasta şi soţul ei Duncan plecaseră în Nova Scoţia. Mai era şi cea care fusese sclava Jocastei, Phaedre… Din câte ştia el, era angajată

într-o cârciumă din Wilmington, dar nu, la ea nu ar putea lăsa fetele…

— E la fel de mare ca Londra? a întrebat Hermione, care se întinsese pe spate şi întinsese braţele. Rollo s-a ridicat şi s-a apropiat de ea, mirosind-o. Fetiţa a început să chicotească. Era primul sunet inocent pe care Ian îl auzea ieşind din gura ei.

— Ţi-e bine, Hermie? a întrebat Trudy, apropiindu-se repede de sora ei.

După ce o adulmecase pe îndelete pe Hermione, Rollo şi-a îndreptat atenţia spre Trudy, care l-a prins de bot şi l-a împins. Hermione fredona, mormăind numai pentru ea.

— N-are nimic, i-a spus Ian, după ce i-a aruncat fetiţei o privire fugară. S-a îmbătat şi ea puţin. O să-i treacă.

— Oh! a exclamat Trudy, liniştindu-se.

Apoi s-a aşezat lângă sora ei, cuprinzându-şi genunchii cu mâinile şi a spus:

— Tăticul obişnuia să bea. Ţipa şi spărgea lucruri, să ştii.

— Aşa?

— Aha. I-a spart nasul mamei.

— Oh! a exclamat Ian, neştiind ce replică s-ar fi cuvenit să dea. Asta-i foarte rău.

— Crezi că tăticul a murit?

— Trag nădejde că da.

— Şi eu, a replicat fata cu satisfacţie şi a căscat, deschizând larg gura.

Ian i-a simţit respiraţia urât mirositoare. Fata s-a întins de-a dreptul pe pământ, apoi s-a ghemuit lângă Hermione.

Oftând, Ian s-a ridicat, a luat pătura şi le-a

acoperit pe cele două fetiţe, învelindu-le trupurile mici cu grijă.

Se întreba ce avea să facă. Acest scurt schimb de cuvinte a fost singura conversaţie pe care o avusese cu fetele şi era sigur că, în ceea ce privea relaţiile bune dintre ei, n-aveau să dureze decât până la răsărit. Oare va putea găsi pe cineva care să se încumete să se ocupe de ele?

Dinspre pătură a răsunat un sforăit discret, asemănător unui bâzâit făcut de aripile albinelor. Ian a zâmbit, căci mica Mandy, fiica lui Bree, sforăia la fel.

O ţinuse în braţe pe Mandy în timp ce dormea, de mai multe ori. O dată o ţinuse în braţe mai mult de o oră. Nu voia să lase din braţe acel trup mic şi cald şi îi plăcea să-i simtă licărul vieţii, pentru că-i percepea pulsul la nivelul gâtului. A văzut-o cu ochii minţii, simţind că durerea s-a mai estompat datorită distanţei, pe fiica lui născută moartă şi al cărei chip a rămas un mister pentru el. Mohicanii îi spuseseră „Yeksa'a", adică „fetiţa". Era prea mică pentru a i se da un nume. Dar el îi dăduse un nume. Iseabail. Aşa îi spusese el.

S-a învelit în pătura primită de la unchiul Jamie când se hotărâse să devină mohican şi s-a culcat lângă foc.

Să se roage. Asta l-ar fi sfătuit să facă unchiul, părinţii lui. Nu prea ştia cui să se roage şi ce anume să ceară. Era bine să i se adreseze lui Hristos sau Mamei Lui, sau unuia dintre sfinţi? Să se roage spiritului cedrului roşu, care stătea de strajă lângă foc sau vieţii care palpita în pădure şoptind vântului din noapte?

— *A Dhi,* a şoptit, în cele din urmă, privind spre

cer, *cuidich mi* şi apoi a adormit.

Nu ştia dacă i-a răspuns Dumnezeu sau noaptea, dar dimineaţa s-a trezit cu un gând.

Se aşteptase să se arate slujnica, dar doamna Sylvie a venit ea însăşi la uşă. L-a recunoscut. A văzut în ochii ei un licăr care trăda – cel puţin aşa credea el – plăcerea, deşi nu a mers atât de departe încât să-i ofere un zâmbet.

— Domnule Murray, a spus ea cât se poate de liniştită şi de rece.

Apoi a privit în jos şi şi-a mai pierdut o parte din mască. Şi-a pus pe nas ochelarii cu rame din sârmă, ca să vadă mai bine ce avea cu el. Şi-a înălţat capul, privindu-l cu suspiciune, şi întrebă:

— Ce-i asta?

Se aşteptase la o astfel de reacţie şi era pregătit. A ridicat săculeţul şi l-a scuturat, ca să audă clinchetul metalic din interiorul său.

Expresia chipului ei s-a schimbat imediat şi s-a dat deoparte pentru a le permite să între, deşi pe chipul ei se citea îngrijorarea.

Cu toate acestea, îngrijorarea nu era atât de mare ca aceea a micilor păgâni – tot îi era greu să se gândească la faptul că erau fete – care au stat deoparte până i-a luat pe fiecare de ceafă pentru a le da un brânci în salonul doamnei Sylvie. S-au aşezat fără să-şi fi dorit asta, dar se vedea că puneau ceva la cale, iar el le-a privit atent cât a stat de vorbă cu proprietăreasa stabilimentului.

— Slujnice? a spus ea cu neîncredere, privindu-le pe fete. Le spălase cu hainele *pe ele.* Le spălase cu forţa şi avusese parte de câteva muşcături, noroc că nu se infectaseră. În ceea ce privea părul fetelor, nu s-ar fi putut face nimic altceva decât să

fie tăiat. El nu a vrut să încerce să îl taie cu cuţitul, se temuse să nu le rănească sau să nu se rănească în timp ce avea să se lupte cu ele. Stăteau şi priveau prin perdeaua de păr, ca nişte gargui cu ochi roşii şi răi.

— Ei bine, n-au vrut să se facă prostituate, a spus el încet. De altfel, nici eu n-am vrut ca ele să devină prostituate. Asta nu pentru că aş avea ceva împotriva celor care practică această meserie, a adăugat el, încercând să fie politicos.

I-a aruncat o privire fugară prin lentilele ochelarilor, amuzată.

— Mă bucur să aud asta, a replicat ea sec.

Şi-a lăsat privirea în jos, s-a uitat la picioarele lui şi apoi a ridicat ochii încet, ca şi când l-ar fi măsurat, încât el a simţit că se cufundă brusc în apă fierbinte. Apoi s-a uitat din nou la chipul lui cu o privire din ce în ce mai amuzată.

El a tuşit, reamintindu-şi cu un amestec de jenă şi poftă trupească, o serie de secvenţe interesante legate de întâlnirea lor care avusese loc cu mai mult de doi ani în urmă. Aparent era o femeie obişnuită, trecută de treizeci de ani, faţa şi manierele ei părând a fi mai mult ale unei călugăriţe decât ale unei prostituate. Când lăsa deoparte rochia din stambă şi şorţul din muselină, îşi arăta doamna Sylvie adevărata valoare…

— Nu-ţi cer o favoare, nu-i aşa? a spus el, înclinând capul spre săculeţul pe care-l pusese pe masă lângă el. Mă gândeam că ar fi bine să-şi facă ucenicia aici.

— Ucenicia într-un bordel.

Femeia nu rostise aceste cuvinte ca pe o întrebare şi a avut un rictus fin.

— Ar putea fi slujnice pentru început. Sunt sigur că şi la dumneata trebuie să facă cineva curăţenie, nu? Oalele de noapte trebuie golite şi alte asemenea lucruri, nu-i aşa? Şi apoi, dacă se dovedesc a fi destul de deştepte – spunând acestea, le-a privit cu ochii mijiţi, iar Hermione a scos limba la el – le-ai putea face bucătărese sau cusătorese. Doar ai nevoie de cineva care să coasă. Mă gândesc la cearceafuri rupte şi lucruri de soiul acesta, nu-i aşa?

— Mai curând cămăşi rupte a spus ea, pe un ton foarte sec. Ochii s-au îndreptat spre tavan de unde răzbăteau icnete regulate, ceea ce indica faptul că venise un client dispus să plătească.

Fetele se ridicaseră de pe scaune şi inspectau salonul ca nişte pisici sălbatice, adulmecând şi pipăind lucrurile cu atenţie. Şi-a dat seama dintr-odată că ele nu mai văzuseră niciodată un oraş, cu atât mai puţin locuinţa unei persoane civilizate.

Doamna Sylvie s-a aplecat şi a ridicat săculeţul. Ochii i s-au mărit când şi-a dat seama cât de greu era. L-a desfăcut şi şi-a turnat în palmă câteva gloanţe negre şi unsuroase. Apoi s-a uitat când la gloanţe, când la el. El nu a scos niciun cuvânt, ci s-a mulţumit să zâmbească. S-a aplecat, a luat un glonţ, l-a zgâriat cu unghia şi i l-a pus înapoi în palmă. Acolo unde îl zgâriase, glonţul strălucea ca aurul în întuneric.

Ea şi-a ţuguiat buzele, cântărind din nou săculeţul în palmă, întrebând:

— Tot?

Aurul din săculeţul acela valora peste cincizeci de lire sterline, era jumătate din aurul pe care îl avea asupra lui.

S-a întins şi a luat din mâinile Hermionei un bibelou din porţelan.

— Nu e o treabă uşoară, i-a spus doamnei Sylvie. Cred că meriţi tot ce ţi-am dat.

— Aşa cred şi eu, a replicat ea, în timp ce o privea pe Trudy care, cu o nemaivăzută nonşalanţă, îşi dăduse jos pantalonii şi se uşura într-un colţ al şemineului.

După ce aflaseră secretul în legătură cu sexul lor, fetele renunţaseră la pretenţiile de intimitate.

Doamna Sylvie a sunat din clopoţelul ei de argint şi ambele fete au întors surprinse capul în direcţia din care venea sunetul.

— De ce eu? a întrebat doamna Sylvie.

— Nu ştiu pe altcineva care să o poată scoate la capăt cu ele, a răspuns el simplu.

— Mă simt *foarte* flatată.

— Aşa se şi cuvine, a replicat el zâmbind. Ne-am înţeles atunci?

Ea a tras adânc aer în piept, uitându-se la fetele care se apropiaseră una de alta şi şuşoteau de zor, în vreme ce îi aruncau priviri pline de suspiciune.

A oftat din rărunchi şi a dat din cap, spunând:

— Cred că este o afacere dezavantajoasă… dar vremurile sunt grele.

— Cum aşa? în afacerea dumitale? Eu credeam că cererea este constantă.

El avusese de gând să facă o glumă, dar ea i-a replicat, îngustându-şi privirea:

— Clienţii sunt gata să bată la uşa mea orice-ar fi, dar oamenii n-au bani în vremurile-astea… nimeni n-are bani. Accept şi o găină, ba chiar şi o bucată de şuncă, dar sunt unii care nu au nici măcar atât. Plătesc cu tot soiul de hârtii date de

rebeli sau de cei din Armata Continentală, ori de miliţii. Vrei să ştii cât valorează toate astea pe piaţă?

— Da, aş vrea, a replicat el, numai că doamna se încinsese ca un cazan şi a izbucnit:

— Sunt şi clienţi care nu plătesc deloc. Dacă vremurile sunt bune, bărbaţii sunt şi ei buni, cei mai mulţi dintre ei, dar ia supără-i un pic şi-ai să vezi că uită de ce ar trebui să plătească pentru plăcerile lor… ce mă costă *pe minei* şi eu nu am cum să-i refuz. Dacă i-aş refuza, şi-ar lua pur şi simplu ceea ce doresc şi mi-ar da foc la casă s-au ne-ar face rău pentru că i-am înfruntat. Cred că înţelegi asta, nu-i aşa?

Amărăciunea din vocea ei era înţepătoare şi el a renunţat să dea frâu liber impulsului de a-i spune că ar fi vrut să pecetluiască aranjamentul într-un mod cu totul original.

— Înţeleg, a spus el, străduindu-se să adopte un ton cât mai indiferent cu putinţă. Aceste lucruri nu fac, totuşi, parte din riscurile meseriei dumitale? Şi până acum ţi-a mers foarte bine, nu-i aşa?

Ea a strâns din buze o clipă, pentru ca apoi să spună:

— Am avut un… protector. Un domn care mi-a oferit protecţie.

— Ce anume urma să primească în schimb?

Doamna s-a înroşit, replicând:

— Asta nu este treaba dumitale, domnule.

— Oare nu este? a întrebat el, făcând un semn cu bărbia către săculeţul din mâna ei. Dacă le las pe… aceste… ei bine, pe ele, a continuat, întinzând mâna spre fetele care acum pipăiau stofa unei draperii, am dreptul să întreb dacă nu

cumva le pun în primejdie.

— Sunt fete, a replicat ea scurt. S-au născut cu riscul de a fi în primejdie şi trebuie să trăiască după condiţia lor, indiferent de circumstanţe.

Mâna ei se încleştase pe săculeţ atât de tare, încât oasele îi ieşiseră în evidenţă, albe pe sub piele.

Era impresionat de sinceritatea ei, având în vedere faptul că avea nevoie urgentă de bani. În ciuda amărăciunii din glasul ei, lui îi făcea plăcere acest duel.

— Crezi, deci, că viaţa nu este primejdioasă pentru bărbaţi? a întrebat el şi a continuat fără a schimba tonul: Ce s-a întâmplat cu peştele dumitale?

Sângele i-a pierit femeii din obraji cât ai clipi. Avea faţa albă ca varul şi ochii îi ardeau ca scânteile.

— Era fratele meu, a răspuns ea în cele din urmă, cu un glas care se prefăcuse într-o şoaptă plină de ură. Fiii Libertăţii l-au uns cu păcură şi apoi i-au lipit fulgi pe trup, lăsându-l să moară în pragul casei mele. Şi-acum, domnule, mai ai şi alte întrebări în ceea ce mă priveşte sau putem considera afacerea *încheiată*?

Înainte de a putea da un răspuns, uşa s-a deschis şi în cameră a intrat o femeie tânără. Când a văzut-o, a avut un şoc şi a simţit că totul se face alb înaintea ochilor lui. După ce a avut impresia că încăperea se învârtea cu el, totul s-a liniştit şi a simţit că putea să respire din nou.

Nu era Emily. Fata aceea tânără, care se uita cu nişte ochi plini de curiozitate când la el, când la cele două fiinţe sălbatice care se acoperiseră cu

draperia, era pe jumătate indiancă. Era mică de statură şi plină de graţie, avea părul lung, cu firul gros, negru ca pana corbului, care îi cobora pe spate. Avea pometii proeminenţi şi bărbia fină şi rotundă, precum Emily. Dar nu era Emily.

Slavă Domnului, şi-a spus el în gând, simţind un gol în stomac. Era ca şi când o ghiulea de tun l-ar fi lovit, ar fi trecut prin el şi i-ar fi lăsat un gol în trup.

Doamna Sylvie îi dădea porunci scurte fetei, arătându-le cu degetul pe Hermione şi Trudy. Sprâncenele negre ale fetei s-au ridicat, dar a dat din cap. Apoi, zâmbindu-le fetiţelor, le-a poftit să o însoţească în bucătărie ca să le dea ceva de mâncare.

Ele au lăsat numaidecât draperia. Trecuse atât de mult timp de la micul dejun, la care avuseseră câteva resturi de cu seară şi nişte carne de urs tare ca tovalul.

Au urmat-o până la uşă pe fată, fără a-l privi. Trudy s-a întors totuşi spre el, şi-a tras pantalonii prea mari, l-a privit fix şi a îndreptat spre el arătătorul subţire, făcând un gest de ameninţare:

— Dacă vom ajunge târfe, nenorocitule, am să te caut, am să-ţi tai ouăle şi am să ţi le-ndes în fund.

A plecat, luându-şi un aer cât mai demn, în vreme ce râsul doamnei Sylvie îi răsuna în urechi.

18

LA SCOS DINŢI

New Bem, Colonia Carolina de Nord
aprilie 1777

Nu-mi plăcea deloc să scot dinţi. Figura de stil prin care se exprimă ceva de extremă dificultate, cum ar fi scosul dinţilor, nu este o hiperbolă. Nici măcar în cele mai fericite situaţii, adică în cazul unei persoane masive, cu o gură mare, cu o fire blajină, dintele afectat fiind unul din faţă şi la nivelul maxilarului superior (cu rădăcini mai puţin dificile şi mai uşor de abordat), nu-mi plăcea să scot dinţi, pentru că era o treabă mizerabilă, care îmi cerea mult efort. Dincolo de neplăcerea fizică pe care o presupunea această treabă, mai exista şi un sentiment deprimant, deoarece ştiai cum avea să se sfârşească totul.

Era ceva necesar – dincolo de durerea dată de un dinte cu abces din cauza căruia bacteriile puteau pătrunde în sânge, provocând septicemie sau chiar decesul –, dar să scoţi dinţi fără a avea cu ce să-i înlocuieşti, asta însemna să faci un compromis nu numai în ceea ce priveşte aspectul pacientului, ci şi în legătură cu funcţionarea şi structura cavităţii bucale a pacientului. Absenţa unui dinte implica faptul că dinţii din jur puteau migra, afectând muşcătura şi făcând mestecatul mai puţin eficient. Acest lucru afecta nutriţia pacientului, starea generală de sănătate şi reducea şansele de a avea o viaţă îndelungată şi

sănătoasă.

Mă gândeam cu supărare, în timp ce îmi schimbam din nou poziţia, sperând că voi putea vedea dintele care mă interesa, că prin scoaterea mai multor dinţi, va fi afectată dentiţia fetiţei de care mă ocupam.

Nu putea avea mai mult de opt sau nouă ani. Avea maxilarul îngust şi dinţii scoşi în afară. Caninii de lapte nu căzuseră la timp şi cei permanenţi crescuseră în spate, dând impresia sinistră că avea doi colţi. Această situaţie a fost agravată de îngustimea neobişnuită a maxilarului superior, fapt ce făcuse ca incisivii frontali să se orienteze către interior şi unul spre celălalt, astfel încât suprafeţele frontale ale celor doi dinţi aproape că se atingeau.

Am atins molarul de sus, care avea un abces, şi ea s-a zbătut în curelele cu care era legată de scaun, scoţând un strigăt care mi-a pătruns până sub unghii, de parcă ar fi fost o ţeapă din bambus.

— Te rog să-i mai dai, Ian, am spus şi mi-am îndreptat coloana, având senzaţia că partea inferioară a spatelui mi-a fost prinsă într-o menghină. Lucrasem mai multe ore în camera din faţă a tipografiei lui Fergus. În dreptul cotului meu se afla un vas plin cu dinţi însângeraţi, iar la geam vedeam o mulţime de oameni care aşteptau.

Ian a scos un sunet dubios specific scoţian, apoi a ridicat sticla de whisky şi a scos un gâlgâit încurajator, apropiindu-se de fetiţa care a ţipat văzându-i faţa tatuată şi şi-a strâns buzele. Mama fetiţei, care îşi pierduse răbdarea, a plesnit-o scurt, a luat sticla din mâna lui Ian, i-a băgat-o fetei în gură şi a ridicat-o, ţinându-şi copila de nas

cu mâna rămasă liberă.

Ochii fetiţei s-au făcut rotunzi ca nişte bănuţi şi o explozie de picături de whisky a apărut în colţurile gurii ei, iar gâtul i s-a încordat când a înghiţit.

— Cred că ajunge, am spus alarmată, gândindu-mă la cantitatea de whisky pe care o înghiţea copila. Era un whisky foarte prost, achiziţionat de la localnici. Jamie şi Ian îl gustaseră şi, în urma unor discuţii, au decis că nimeni nu va orbi dacă-l va bea, dar aveam rezerve în privinţa consumării lui în cantităţi mari.

— Mhm! a mormăit mama, privindu-şi copila cu un ochi critic, dar fără a-i lua sticla de la gură. Cred că e destul.

Copila şi-a dat ochii peste cap, şi trupul ei mic şi încordat s-a relaxat deodată, lăsându-se moale pe scaun. Mama a luat sticla de la gura fetei, a şters-o bine cu şorţul şi i-a înmânat-o lui Ian, dând din cap în semn de mulţumire.

M-am grăbit să-i iau fetiţei pulsul şi să văd cum respira. Totul părea a fi în regulă… cel puţin în situaţia dată.

— *Carpe Diem,* am murmurat, luându-mi cleştii pentru extracţii. Poate că ar fi mai bine să spun *cârpe vinorum.* Ian, te rog să fii atent şi să vezi dacă respiră.

Ian a râs şi a întors sticla pentru a uda o cârpă cu whisky, pe care urma să o folosească pentru a spăla pe jos.

— Cred că ai timp destul să scoţi mai mult de un dinte dacă vrei, mătuşică. Cred că poţi să-i scoţi toţi dinţii din gură şi ea nici nu mişcă.

— Asta e o idee, i-am răspuns, întorcând capul

fetiţei. Ai putea să aduci oglinda, Ian?

Aveam o oglindă mică dreptunghiulară care, dacă mă ajuta norocul, putea fi folosită pentru a direcţiona lumina către gura pacientului, iar lumina soarelui pătrundea din abundenţă pe geam. Din păcate existau şi curioşi care se lipiseră de geam pentru a vedea ce se petrece, în vreme ce Ian se străduia să direcţioneze razele soarelui acolo unde doream eu.

— Marsali! am strigat, luând cu degetul pulsul fetiţei.

— Da? a răspunse ea, venind din încăperea din spate, unde făcuse curat sau mai degrabă făcuse mizerie, pentru că şi-a şters mâinile pline de cerneală pe o cârpă şi apoi a continuat:

— Ai nevoie din nou de Henri-Christian?

— Da, dacă nu te superi şi dacă nu se supără nici el.

— El nu se supără, m-a asigurat Marsali. Nimic nu-i place mai mult decât să fie răsplătit pentru ceea ce ştie să facă. Joanie! Felicite! Hai, aduceţi-l pe copilaş! E nevoie de el în faţă!

Felicite şi Joan, adică „pisicile iadului” cum le spunea Ian, au venit imediat. Lor le plăceau reprezentaţiile lui Henri-Christian aproape la fel de mult cum îi plăceau şi lui.

— Hai, Bubbles! a strigat Joanie, deschizând uşa către bucătărie. Henri-Christian a venit, legănându-se pe picioarele lui scurte şi foarte crăcănate, cu faţa roşie radiind.

— Hopa, hopa, hopa! a strigat el, îndreptându-se spre uşă.

— Pune-i căciula! a strigat Marsali. O să-i între vântul în urechi.

Era soare, dar *era* vânt, iar Henri-Christian făcea uşor infecţii la urechi. Avea o căciulă din lână care se lega sub bărbie. Era tricotată în dungi albastre şi albe, cu nişte bobiţe roşii. Brianna i-o făcuse şi, când am văzut-o, am simţit o strângere de inimă.

Fetele l-au apucat de mână – Felicite a întins o mână în ultimul moment şi a luat o pălărie veche de-a tatălui ei, pe care urma să o folosească la strângerea bănuţilor – şi au ieşit în stradă în aplauzele şi fluierăturile mulţimii. Pe fereastră am văzut cum Joanie a dat deoparte cărţile expuse pe masa de afară, iar Felicite l-a ridicat pe masă pe Henri-Christian. El şi-a întins braţele scurte şi puternice, legănându-se. Apoi s-a aplecat, a pus mâinile pe tăblia mesei şi, cu o graţie controlată, s-a aşezat în cap.

Nu am vrut să văd şi restul spectacolului. Era vorba despre un dans cu mişcări simple şi stat în cap, care stârnea încântarea datorită staturii de liliputan şi personalităţii foarte vii a copilului. El a reuşit să ia mulţimea de lângă geam, exact ce îmi doream.

— Acum, Ian, am spus, întorcându-mă la treabă. Cu ajutorul razei de lumină care-mi venea de la oglindă, mi-a fost mai uşor să văd ce făceam şi am reuşit să prind dintele cu probleme. Acum urma ce era mai greu. Dintele era crăpat şi exista riscul de a-l sparge, dacă încercam să-l rotesc şi nu voiam să trag pur şi simplu de el. Dacă se spărgea…

Dar nu s-a rupt. S-a auzit un *poc!* discret şi rădăcinile s-au desprins din maxilar, iar eu ţineam micul obiect alb, intact.

Mama copilei, care privise totul cu atenţie, a

oftat şi s-a relaxat un pic. Fetiţa a oftat şi ea şi s-a aşezat mai bine pe scaun. Am verificat din nou. Pulsul era în regulă, dar respira cam încet. Probabil că avea să doarmă timp de…

Mi-a venit brusc o idee.

— Ştiţi, i-am spus mamei, aş putea să-i mai scot un dinte sau doi fără să aibă dureri. Vedeţi…

Am tras-o după mine, astfel încât să poată vedea despre ce anume era vorba.

— Aceştia, i-am spus, atingând caninii de lapte, trebuie scoşi imediat, astfel meat să le poată lua locul dinţii aflaţi în spatele lor. Şi vedeţi, desigur, aceşti dinţi din faţă… Ei bine, am scos molarul bicuspid din faţă. Dacă aş scoate şi dintele din dreapta, *cred* că dinţii ar migra un pic şi ar umple spaţiul gol. Şi dacă aţi putea-o convinge să împingă cu limba dinţii din faţă ori de câte ori îşi aduce aminte…

Bineînţeles că aici nu era vorba despre un tratament ortodentar şi procedeul implica şi un anume risc de infectare, dar eram foarte tentată să trec la treabă.

— Mhm! a mormăit mama, privind încruntată în gura fiicei ei. Cât îmi daţi pe ei?

— Cât… vreţi să vă plătesc *eu pe dumneavoastră*?

— Sunt dinţi buni, sănătoşi, a spus mama fetiţei imediat. Omul acela care e-n port şi scoate dinţi mi-ar da un şiling pentru fiecare. Iar Glory o să aibă nevoie de bani pentru dotă.

— Pentru dotă? am întrebat eu surprinsă.

Mama a ridicat din umeri, zicând:

— N-o s-o ia nimeni, biata de ea, doar pentru că arată bine. Facem târgul?

Am fost nevoită să admit că lucrurile stăteau întocmai aşa. Lăsând deoparte dentiţia deplorabilă, i-aş fi făcut un compliment fetiţei dacă aş fi spus că era drăguţă.

— Marsali, am strigat, ai patru şilingi?

Aurul din tivul fustei mele atârna greu, dar nu mă puteam folosi de el în asemenea situaţie.

Marsali s-a întors de la fereastră unde stătea uitându-se la Henri-Christian şi la fete şi m-a privit cu uimire, spunând:

— Nu am bani, nu.

— Lasă mătuşică, a spus Ian. Am eu ceva bani.

A lăsat oglinda deoparte şi a băgat mâna în *sporran,* dând la iveală un pumn de monede.

Apoi s-a uitat cu asprime la mama fetiţei, spunând:

— Ţine minte că nu ai fi primit cine ştie ce în schimbul unui dinte sănătos, iar pentru unul de copil nu ţi-ar fi dat nimeni mai mult de-un penny.

Fără a se lăsa intimidată, femeia l-a privit de sus, spunând:

— Aşa vorbeşte un scoţian zgârcit. Eşti tatuat ca un sălbatic. Şase penny bucata, zgârcitule!

Ian a rânjit la ea, arătându-şi dinţii care, chiar dacă nu erau toţi drepţi, se aflau într-o stare excelentă.

— Vrei să o duci la măcelaru' acela din port şi să-l laşi să-i scoată dinţii? Până s-o duci tu la ăla, o să se trezească fata şi-o să ţipe. Îţi dau trei!

— Ian! am strigat.

— Ei bine, nu vreau s-o las să te înşele, mătuşică. E destul de rău că vrea să scoţi dinţii fetei fără să-ţi dea niciun ban, darămite să te mai facă să şi plăteşti pentru că ai onoarea să-i scoţi!

Încurajată de intervenţia mea, femeia a scos bărbia înainte şi a repetat:

— Şase penny!

Atrasă de altercaţie, Marsali s-a apropiat şi s-a uitat în gura fetiţei, spunându-i mamei fără ocolişuri:

— Ăsteia n-ai să-i găseşti un soţ, decât dacă-i dai cel puţin zece lire. N-arată deloc bine. Orice bărbat s-ar teme să nu fie muşcat când o sărută. Ian are dreptate. De fapt, ar trebui să dai de două ori mai mult.

— Când ai intrat aici aveai de gând să plăteşti, nu-i aşa? a intervenit Ian. Doi penny, ca să-i scoată dintele. Iar mătuşa mea s-a învoit cu asta şi-a făcut un târg cu tine, din milă pentru fetiţă.

— Vampirilor! a exclamat femeia. E adevărat ce se spune despre voi, scoţienii, că aţi fi în stare să luaţi şi bănuţii de pe ochii morţilor.

Discuţia nu avea să se termine aşa, cu una, cu două. Mi-am dat seama de asta când Ian şi Marsali s-au pus să se tocmească cu mama fetiţei. Am oftat şi am luat oglinda din mâna lui Ian. Nu aveam nevoie de ea, pentru a mă putea ocupa de canini şi poate că până aveam să mă ocup de al doilea bicuspid, Ian avea să devină din nou atent la ceea ce făceam.

De fapt, la canini totul a fost simplu: erau dinţi de lapte aproape fără rădăcini şi gata să cadă. Probabil că aş fi fost în stare să-i scot folosindu-mă numai de degete. O mişcare scurtă şi rapidă şi i-am scos, în condiţiile în care gingiile abia dacă sângerau. Mulţumită, am tamponat zona cu o cârpă muiată în whisky şi m-am uitat la bicuspid.

Mă ocupam de cealaltă extremitate a cavităţii

bucale şi asta însemna că puteam avea un pic de lumină, dacă dădeam capul fetei pe spate. Am luat mâna lui Ian, prea ocupat să negocieze ca să-şi dea seama ce se petrece, şi am pus-o pe capul fetei, să-l ţină aplecat pe spate şi nemişcat. Am introdus cu grijă cleştii.

O umbră a trecut, luându-mi lumina, apoi a dispărut şi a apărut din nou, lăsându-mă fără lumină. Am întors capul enervată şi am descoperit un domn destul de elegant, care privea cu interes pe geam.

I-am făcut un semn cu capul, prin care îi dădeam de înţeles că vreau să de dea la o parte. A clipit des, dar după aceea a făcut un gest prin care se scuza şi şi-a schimbat locul. Nu am mai aşteptat să mai intervină ceva, ci m-am aplecat, am apucat dintele şi l-am extras cu o smucitură.

Mormăind de satisfacţie, am picurat whisky pe gaura sângerândă, iar după aceea i-am întors capul fetei şi am trecut cu cârpa îmbibată în alcool peste gingie, pentru a drena abcesul. Deodată am simţit o lipsă de fermitate la nivelul cefei şi am îngheţat.

Şi Ian a simţit acelaşi lucru, s-a întrerupt din ceea ce spunea şi m-a privit uimit.

— Dezleag-o repede, i-am spus.

A desprins-o de scaun într-o clipă şi am apucat-o de la subraţ, pentru a o întinde jos, pe podea. Capul i se bălăngănea, de parcă ar fi fost al unei păpuşi. Ignorând strigătele de panică ale lui Marsali şi ale mamei, i-am dat capul pe spate. I-am scos din gură cârpa îmbibată cu alcool, i-am blocat nările cu degetele, mi-am lipit gura de a ei şi am început resuscitarea.

Era ca şi când aş fi încercat să umflu un balon mic şi rigid: întâmpinam rezistenţă, dar în cele din urmă, pieptul i s-a înălţat, dar nu aşa, ca o bucată de cauciuc, şi suflam din ce în ce mai greu.

Pusesem degetele celeilalte mâini pe gâtul fetiţei, căutând cu disperare să detectez pulsul la nivelul carotidei. Aşa… Se simţea ceva? Da, se simţea! Inima îi bătea, deşi îi bătea slab.

Respiraţie. Puls. Respiraţie. Puls… Am simţit cum fetiţa expiră şi apoi pieptul micuţ a început să se mişte de la sine. Am aşteptat, simţind cum îmi pulsează sângele în urechi, dar pieptul fetei nu s-a mai mişcat. Respiraţie. Puls. Respiraţie…

Pieptul a început să se mişte din nou şi a continuat să se ridice şi să coboare prin propria sa forţă. M-am lăsat pe călcâie, respirând sacadat, cu faţa scăldată în sudoare.

Mama fetiţei se uita la mine cu gura întredeschisă. Mi-am dat seama că femeia avea o dentiţie bună. Dumnezeu ştie cum arăta soţul ei.

— Este… nu-i aşa că este…? m-a întrebat femeia, uitându-se când la mine, când la fiica ei.

— E bine, am spus eu calm, ridicându-mă în picioare, având impresia că în capul meu nu mai era nimic. Nu poate pleca de-aici până nu trece efectul dat de whisky. Cred că va fi bine, dar s-ar putea să mai înceteze să respire. Cineva trebuie să aibă grijă de ea până se trezeşte. Marsali…?

— Da. Am s-o pun eu în culcuş, a replicat Marsali, apropiindu-se pentru a vedea care era situaţia şi a continuat:

— Oh, iată-te, Joanie. Vrei să ai grijă de biata fetiţă? Trebuie s-o punem în patul tău.

Copiii s-au întors în casă cu obrajii roşii,

chicotind şi cu pălăria plină de bănuţi şi nasturi. Cum au văzut-o pe fetiţă întinsă pe podea, s-au apropiat ca să o vadă mai bine.

— Hopa! a exclamat Henri-Christian impresionat.

— Este moartă? a întrebat Felicite mai pragmatică.

— Dacă ar fi fost, *maman* nu m-ar fi pus să am grijă de ea, a subliniat Joanie. N-o să-mi murdărească patul, nu-i aşa?

— O să pun un cearşaf, a spus Marsali, încercând să ridice fetiţa de pe podea.

Ian a ridicat-o însă dintr-o mişcare, spunându-i mamei:

— O să-ţi luăm numai doi penny şi o să-ţi dăm dinţii ei gratuit, e bine?

Uluită, femeia a dat din cap şi i-a urmat pe toţi ceilalţi în odăile din spate.

— Vă simţiţi bine, *madame*?

Am ridicat privirile şi l-am văzut pe acel străin elegant care se uitase pe geam cu vădită curiozitate.

Am luat sticla de whisky pe jumătate goală şi am tras o înghiţitură zdravănă. Ardea precum pucioasa şi mirosea a oase arse; am scos un şuierat şi am simţit cum îmi dau lacrimile, dar nu am tuşit în adevăratul sens al cuvântului.

— Mă simt bine, foarte bine, am replicat cu glas răguşit.

Mi-am dres glasul şi mi-am şters ochii cu marginea cămăşii, pentru ca apoi să continui:

— Vă pot ajuta cu ceva?

Pentru o clipă a părut amuzat şi apoi a spus:

— Nu doresc să-mi scoateţi vreun dinte, ceea ce

este, probabil, un lucru bun pentru noi amândoi. Oricum, îmi permiteţi?

Rostind această întrebare, a dus mâna într-un buzunar şi de acolo a scos un şip din argint pe care mi l-a întins, pentru ca apoi să se aşeze, spunând:

— Cred că vă fortifică mai bine decât… aia.

S-a uitat la sticla de whisky căreia nu-i pusesem dopul şi a strâmbat discret din nas.

Am desfăcut sticluţa şi am mirosit. Aroma unui coniac bun a răzbătut întocmai ca un duh fermecat.

— Mulţumesc, am spus repede şi am băut, închizând ochii. Vă mulţumesc foarte mult, am adăugat puţin mai târziu, deschizând ochii.

Băutura aceea m-a întărit, într-adevăr. Am simţit în stomac o căldură care mi s-a răspândit apoi în mâini şi în picioare.

— Cu plăcere, *madame,* a replicat el zâmbind.

Era, fără nicio îndoială, un dandy şi, pe deasupra, unul bogat. În ţinuta lui se observa foarte multă dantelă, haina îi era împodobită cu nasturi auriţi, purta perucă pudrată şi avea două aluniţe din mătase neagră lipite pe faţă, astfel încât să pară mai interesant: o stea lângă sprânceana stângă şi un cal pe obrazul drept. Nu aveai ocazia să vezi aşa ceva foarte des în Carolina de Nord, şi mai ales nu în vremurile-acelea.

În ciuda faptului că se împodobise astfel, mi-am spus că era un bărbat frumos. Putea să aibă în jur de patruzeci de ani, ochii lui erau negri, strălucitori şi plini de spirit, iar trăsăturile feţei erau delicate. Vorbea foarte bine engleza, dar

avea un accent specific parizienilor.

— Am onoarea de a sta de vorbă cu doamna Fraser? a întrebat el, uitându-se la capul meu descoperit, deşi nu s-ar fi cuvenit să fie, dar abţinându-se de la orice comentariu.

— Ei bine, da, aveţi onoarea, am replicat cu oarecare îndoială în glas. Poate nu sunt eu acea doamnă Fraser pe care o căutaţi. Şi nora mea este doamna Fraser. Ea şi soţul ei sunt proprietarii acestei tipografii, aşa încât dacă doriţi să tipăriţi ceva…

— Doamna James Fraser?

Am tăcut şi, câteva clipe, nu am scos niciun cuvânt, dar nu aveam alternative în ceea ce privea răspunsul.

— Da, eu sunt, am spus în cele din urmă. Doriţi să staţi de vorbă cu soţul meu?

Omul a zâmbit şi ochii lui au lucit când a spus:

— Dumneavoastră sunteţi doamna Fraser. Căpitanul vasului meu a spus că, în dimineaţa aceasta, a venit la el domnul Fraser, care ar fi dorit să fie acceptat ca pasager.

Auzind acestea, am avut impresia că mi se opreşte inima şi am exclamat:

— Oh! Aveţi un vas, domnule…

— Beauchamp, a spus el, luându-mi mâna şi sărutând-o graţios. Percival Beauchamp, la ordinele dumneavoastră, *madame.* Aşa este, am un vas, *Huntress* este numele lui.

Credeam că inima mi s-a oprit pentru o clipă, dar nu era aşa; îmi bătea foarte tare.

— Beauchamp, am spus eu. *Beechum?*

El a pronunţat numele ca un francez, dar eu l-am rostit „Beechum, şi când am făcut-o, bărbatul a

dat din cap, zâmbind şi mai larg.

— Da, englezii pronunţă numele astfel. Aţi spus că nora dumneavoastră… Deci domnul care are în proprietate această tipografie este fiul soţului dumneavoastră?

— Da, am răspuns eu automat. *Nu fi proastă,* mi-am spus. *Acesta este un nume des întâlnit. Probabil că omul ăsta n-are nimic cu membrii familiei tale!* Şi cu toate acestea, a existat o legătură între Anglia şi Franţa. Membrii familiei tatălui meu veniseră din Franţa în Anglia, cândva în secolul al XVIII-lea, dar asta era tot ceea ce ştiam. Mă uitam fascinată la acel bărbat. Era ceva în chipul său de care îmi puteam aminti? Ceva care se potrivea cu părinţii mei, de care îmi aduceam vag aminte? Semăna oarecum cu unchiul meu?

Avea pielea albă, întocmai ca a mea, dar cei mai mulţi dintre oamenii bogaţi aveau pielea albă, şi asta deoarece se fereau de razele soarelui.

Ochii lui erau mult mai închişi la culoare decât ai mei şi erau frumoşi, dar aveau altă formă. Erau rotunzi. Sprâncenele… semănau cu sprâncenele unchiului meu, Lamb. Erau mai groase către nas şi erau frumos arcuite…

Pentru că îl studiam cu foarte mare atenţie, nu am auzit ce spunea.

— Vă rog să mă iertaţi, am spus.

— Băieţaşul, a repetat el, îndreptându-şi capul către uşa pe care dispăruseră copiii. El a strigat „hopa!”, întocmai ca artiştii francezi. În familie există şi rude de origine franceză?

În creierul meu s-au declanşat nişte semnale de alarmă şi am simţit cum mi se face părul măciucă.

— Nu, am răspuns, încercând să imprim feţei mele o expresie caracteristică unui om politicos. S-ar putea să fi auzit această exclamaţie la cineva. Anul trecut o trupă de acrobaţi francezi a avut turneu în Carolina de Nord şi Carolina de Sud.

— Ah, fără îndoială că asta s-a întâmplat, a spus el, aplecându-se şi privindu-mă pătrunzător. I-aţi văzut pe membrii acelei trupe?

— Nu, soţul meu şi cu mine… nu locuim aici, am spus eu repede. Tocmai mă pregăteam să-i spun *unde* anume locuiam, dar nu aveam idee ce anume ştia bărbatul din faţa mea despre afacerile lui Fergus.

Dumnealui s-a lăsat pe spate, ţuguindu-şi buzele în semn de dezamăgire.

— Ah, îmi pare rău, a spus el. Credeam că omul pe care îl caut face parte din acea trupă. Dar nu aveaţi de unde să ştiţi cum se numesc membrii ei, nici măcar dacă i-aţi fi văzut, a mai adăugat el.

— Căutaţi pe cineva? Un francez? l-am întrebat, luând în mână vasul plin cu dinţi însângeraţi şi umblând prin ei, ca să par mai relaxată.

— Caut un om pe nume Claudel, a spus el. S-a născut la Paris… într-un bordel, a adăugat el, căutând parcă să se scuze pentru că folosise un asemenea termen în prezenţa mea. Trebuie să aibă aproximativ patruzeci de ani. Patruzeci şi unu, poate patruzeci şi doi.

— Paris, am spus eu, auzind paşii lui Marsali pe scări. Şi ce vă face să credeţi că este în Carolina de Nord?

A dat din umeri cu graţie, spunând:

— S-ar putea foarte bine să nu fie pe aceste meleaguri. Ceea ce ştiu este că, în urmă cu

aproximativ treizeci de ani, a fost luat din bordel de către un scoţian. Domnul respectiv a fost descris ca fiind unul care iese în evidenţă, adică foarte înalt şi cu părul roşu ca focul. De altfel, mi-a fost descris în diferite feluri.

A zâmbit discret, pentru ca apoi să continue:

— Fraser mi-a fost descris ca fiind negustor de vinuri, iacobin, loialist, trădător, spion, aristocrat, fermier, importator… sau contrabandist, termenii sunt sinonimi, mi-a fost descris ca fiind un om care are relaţii şi la o mănăstire, dar şi la Curtea Regală.

Mi-am spus că acela era un portret foarte exact al lui Jamie. Mi-am dat seama de ce acest portret nu l-a ajutat prea mult dar, pe de altă parte, Beauchamp se afla acolo.

— Am găsit un negustor de vinuri pe nume Michael Murray care, de îndată ce i l-am descris pe omul pe care-l caut, mi-a spus că portretul făcut de mine seamănă cu unchiul său, un anume James Fraser, care emigrase în America în urmă cu mai bine de zece ani.

Ochii lui negri erau acum cu totul lipsiţi de căldură şi mă priveau pătrunzător.

După câteva clipe a continuat:

— Când am pomenit însă de copilul Claudel, *monsieur* Murray m-a asigurat că nu ştia nimic despre o astfel de persoană. Şi a fost vehement.

— Aşa? am întrebat, luând în mână un molar, care avea carii serioase, şi l-am privit cu atenţie. Doamne, Dumnezeule, îl ştiam pe Michael numai după nume.

Era unul dintre fraţii mai mari ai lui Ian. Se născuse după ce plecasem eu şi ajunsese deja în

Franţa când m-am întors la Lallybroch. Plecase în Franţa pentru a se pregăti în domeniul vinurilor şi pentru a intra în afaceri împreună cu Jared Fraser, un văr mai mare al lui Jamie, care nu avea copii. Bineînţeles că Michel crescuse în tovărăşia lui Fergus la Lallybroch şi ştia foarte bine care era numele lui adevărat. Probabil că descoperise ceva alarmant la acest străin şi la întrebările lui.

Vreţi să spuneţi că aţi venit în America cunoscând doar numele unui bărbat şi ştiind că el are părul roşu? l-am întrebat, încercând să mă comport de parcă nu aş crede că se putea aşa ceva. Dumnezeule, dar trebuie să vă doriţi foarte mult să-l găsiţi pe acest Claudel!

— Oh, da, *madame,* chiar îmi doresc, m-a asigurat el, zâmbind discret şi întorcând capul într-o parte. Spuneţi-mi, doamnă Fraser… soţul dumneavoastră are părul roşu?

— Da, am răspuns.

Nu avea niciun rost să neg, din moment ce toţi oamenii din New Bern i-ar fi putut spune că Jamie avea părul roşu. Mă gândeam, de altfel, că aflase deja lucrul acesta.

— Foarte mulţi dintre cei care-i sunt rude au părut roşu, am continuat eu. De asemenea, jumătate din populaţia ţinutului *Highlands* din Scoţia are părul roşu.

Asta era o exagerare, dar eram convinsă că domnul Beauchamp nu studiase personal populaţia din *Highlands.*

Am auzit voci care răzbăteau de sus. Era posibil ca Marsali să coboare în orice moment şi nu aş fi vrut să asiste la această conversaţie neobişnuită.

— Ei bine, am spus, ridicându-mă-n picioare cu o

mişcare plină de hotărâre, sunt sigură că veţi dori să staţi de vorbă cu soţul meu şi el, la rândul său, va dori să stea de vorbă cu dumneavoastră. Regret, dar acum este plecat şi nu se va întoarce decât în cursul zilei de mâine. V-aţi cazat undeva în oraş?

— La King's Inn a replicat Beauchamp, ridicându-se şi el în picioare. Veţi avea amabilitatea de a-i spune soţului dumneavoastră să mă caute acolo, *madamei*

Punând această întrebare, mi-a luat din nou mâna şi mi-a sărutat-o. Apoi mi-a zâmbit şi a ieşit în stradă, lăsând în urmă o aromă de bergamotă, isop şi coniac de bună calitate.

Foarte mulţi dintre negustorii şi oamenii de afaceri plecaseră din New Bern din cauza haosului politic, a lipsei autorităţilor civile şi a disoluţiei vieţii publice. Se făceau doar nişte tranzacţii banale la piaţă şi atât loialiştii, cât şi simpatizanţii rebelilor plecaseră din colonie de teama violenţelor. În New Bern existau la vremea aceea doar două hanuri bune. Unul era King's Inn şi celălalt, Wilsey Arms; spre norocul nostru, eu şi Jamie aveam o cameră la cel din urmă.

— Te vei duce să stai de vorbă cu el? l-am întrebat pe Jamie după ce i-am povestit cum decursese întâlnirea mea cu *monsieur* Beauchamp şi am observat că între sprâncenele lui se adâncise un rid, semn al îngrijorării.

— Dumnezeule! Cum a aflat toate astea? a întrebat el în cele din urmă.

— Poate că totul a început cu informaţia că Fergus a fost la bordelul acela şi a început să pună întrebări. Îmi închipui că nu i-a fost greu să

găsească pe cineva care să te fi văzut acolo sau care să fi auzit de incident. Oricum, tu ieşi în evidenţă.

Deşi eram agitată, am zâmbit văzând cu ochii minţii cum Jamie, care avea pe atunci douăzeci şi cinci de ani, se refugiase în bordelul cu pricina înarmat întâmplător cu un cârnat, pentru ca apoi să fugă pe geam împreună cu un copilaş pe nume Claudel, care avea zece ani, era hoţ de buzunare şi se şi prostitua uneori.

El a ridicat din umeri, părând oarecum jenat.

— Bine, dar să afle chiar atât de mult…

S-a scărpinat în cap şi a continuat gânditor:

— În ceea ce priveşte faptul că ar trebui să discut cu el… n-o voi face înainte de a fi vorbit cu Fergus. S-ar putea să aflăm mai multe despre acest *monsieur* Beauchamp înainte de a ne prezenta înaintea sa.

— Şi eu aş vrea să aflu mai multe despre el, am spus. Mă gândeam… Ar exista o posibilitate… Mă rog, numele este unul mai puţin obişnuit. Mă gândeam dacă nu cumva este înrudit în vreun fel cu familia mea. Membrii familiei mele *au fost în* Franţa în secolul al XVIII-lea. Măcar atât ştiu şi eu.

Mi-a zâmbit, întrebându-mă:

— Şi ce ai face tu, *Sassenach,* dacă ai afla că el este stră-stră-străbunicul tău?

— Aş… M-am oprit brusc, pentru că nu ştiam *ce anume* aş face într-o asemenea situaţie. Probabil că nimic, am recunoscut eu în cele din urmă. Oricum, nu putem fi siguri că îmi este rudă, pentru că nu ştiu care era numele de botez al stră-stră-străbunicului meu. Aş vrea şi eu să ştiu mai

multe despre el. Asta-i tot.

Am terminat ceea ce aveam de spus într-o manieră defensivă.

— Bineînţeles că vrei să ştii mai multe, însă nu şi dacă întrebările mele l-ar pune în primejdie pe Fergus, nu-i aşa? mi-a spus Jamie foarte franc.

— Oh, nu! Bineînţeles că nu. Dar…

Am fost întreruptă de nişte bătăi discrete în uşă, care m-au făcut să înmărmuresc.

L-am privit pe Jamie, care a ezitat o clipă, dar apoi a dat din umeri şi s-a dus să deschidă.

Pentru că odaia era mică, puteam vedea uşa din locul în care mă aflam. Holul a fost invadat de bonete albe, care pluteau în semiobscuritate ca nişte meduze, purtate de ceea ce părea a fi o delegaţie a femeilor.

— Domnule Fraser! a mormăit una dintre bonete. Eu sunt… numele meu este Abigail Bell. Fiicele mele – s-a întors şi am zărit un chip alb – Lillian şi Miriam. Era vorba despre celelalte bonete albe – da, până la urmă s-au dovedit a fi doar trei – s-au înclinat. Putem sta de vorbă cu dumneavoastră?

Jamie s-a înclinat şi le-a invitat în cameră, privindu-mă cu sprâncenele ridicate a mirare, în vreme ce le urma.

— Soţia mea, a spus el, în vreme ce mă ridicam în picioare, rostind formule de complezenţă. Nu aveam în odaie decât un pat şi un scaun, aşa încât am rămas în picioare, zâmbind jenaţi.

Doamna Bell era o femeie scundă şi destul de solidă, care fusese pe vremuri la fel de frumoasă precum erau fiicele ei. Obrajii cândva plini erau supţi acum, de parcă ar fi slăbit brusc, iar pielea i

se ridase de apăsarea grijilor. Şi fiicele ei păreau îngrijorate. Una dintre ele frământa în mâini şorţul şi cealaltă se uita când şi când la Jamie, ţinând capul în pământ, de parcă s-ar fi temut ca el să nu facă vreun gest violent, dacă l-ar fi privit de-a dreptul.

— Mă scuzaţi că am venit la dumneavoastră fără a ne fi anunţat, a spus doamna Bell cu buze tremurânde. A trebuit să se oprească şi să ţină buzele strânse înainte de a continua. Am… Am auzit că dumneavoastră căutaţi un vas care să plece în Scoţia.

Jamie a dat discret din cap, întrebându-se de unde aflase femeia aceea cum stăteau lucrurile.

Spusese că, într-o zi sau două, toţi oamenii din oraş vor afla că el căuta un vas care să aibă ca destinaţie Scoţia şi avusese, bineînţeles, dreptate.

— Cunoaşteţi dumneavoastră pe cineva care urmează să facă un astfel de voiaj? a întrebat el pe un ton politicos.

— Nu, nu chiar. Eu… adică… poate… este vorba despre soţul meu, s-a bâlbâit ea şi glasul i-a cedat, ridicându-şi şorţul la gură.

Una dintre fiicele ei, o fată cu părul negru, a apucat-o pe mama ei de cot şi a tras-o deoparte, vorbindu-i chiar ea fiorosului domn Fraser:

— Tatăl meu este în Scoţia, domnule Fraser. Mama mea speră să-l găsiţi când ajungeţi acolo şi să-l ajutaţi să se întoarcă la noi.

— Ah! a exclamat Jamie. Şi cine este tatăl dumitale?

— Oh! Domnul Richard Bell, domnule. Domnul Richard Bell din Wilmington, a spus ea repede, politicos, de parcă asta ar fi ajutat-o. El este… a

fost…

— Este! a spus sora ei încet, dar cu hotărâre, şi fata care vorbise prima i-a aruncat o privire fugară.

— Tatăl meu a fost negustor în Wilmington, domnule Fraser. Avea profituri mari şi făcând afaceri a… intrat în contact cu ofiţeri britanici care veneau la el să se aprovizioneze. Nu a fost vorba decât despre relaţii de afaceri! l-a asigurat ea pe Jamie.

— Numai că afacerile în vremurile acestea cumplite nu sunt doar afaceri, a spus doamna Bell, care izbutise să se adune şi venise lângă fiica sa. Au spus… duşmanii soţului meu au spus că ar fi fost loialist.

— Au spus-o pentru că asta a şi fost, a subliniat cea de-a doua soră, o fată cu părul blond şi ochi albaştri care nu tremura şi care l-a privit pe Jamie cu fruntea sus şi ochi scânteietori. Tatăl meu i-a fost credincios regelui! Eu nu cred că trebuie să ne scuzăm sau să ne fie ruşine pentru acest lucru! Nici nu cred că este bine să treci de cealaltă parte a baricadei ca să obţii ajutorul unui om care şi-a călcat jurământul…

— Oh, *Miriam!* a exclamat sora ei exasperată. Nu poţi să taci măcar *o clipă*? Ai stricat totul!

— Nu am stricat nimic! a izbucnit sora ei. Şi chiar dacă am stricat, lucrurile nu aveau cum să iasă bine! De ce ne-ar fi aju…

— Ba puteau să iasă bine! Domnul Forbes a spus…

— Oh, domnul Forbes! Ce ştie *dumnealui*?

Doamna Bell plângea încet, ducându-şi şorţul la gură.

— De ce a plecat tatăl dumneavoastră în Scoţia? a întrebat Jamie, punând capăt atmosferei confuze.

Luată prin surprindere de această întrebare, Miriam Bell i-a răspuns:

— *Nu aplecat* în Scoţia. A fost răpit chiar din stradă şi a fost aruncat pe un vas care pleca la Southampton.

— De către cine? am întrebat, făcându-mi loc prin pădurea de fuste care mă împiedica să ajung la uşă. De către cine şi de ce?

Am scos capul pe uşă şi i-am spus băiatului care curăţa ghetele că vreau să coboare şi să aducă din cârciumă o carafă de vin. Având în vedere starea în care se aflau doamna Bell şi fiicele sale, mi-am spus că ar fi bine să facem într-un fel pentru a trece peste anumite animozităţi de natură socială.

Am revenit tocmai la timp pentru a o auzi pe domnişoara Lillian Bell explicând că nu ştiau cine îl răpise pe tatăl lor.

— Nu după nume, cel puţin, a spus ea roşie de furie. Răufăcătorii purtau cagule pe faţă, dar este vorba despre Fiii Libertăţii! Ştiu asta!

— Da, ei au fost! a spus cu hotărâre domnişoara Miriam. Tata fusese ameninţat de ei… I-au lipit bilete pe uşă. I s-a pus pe verandă un peşte învelit într-o cârpă roşie, să se împută. Au făcut tot soiul de lucruri.

Cu un an înainte, la sfârşitul lunii august, trecuseră de ameninţări. Domnul Bell se îndrepta către depozitul său când un grup de bărbaţi cu cagule ieşise dintr-o străduţă, l-au imobilizat şi l-au dus pe o corabie care avea deja pânzele în vânt şi îl aruncaseră în cală.

Auzisem de cazuri în care loialişti convinşi fuseseră „deportaţi” în acest mod, dar nu întâlnisem oameni care să fi fost victime ale unor asemenea acţiuni.

— Dacă acea corabie se îndrepta spre Anglia, cum a ajuns dânsul în Scoţia? am întrebat eu.

S-a ivit un moment de confuzie, pentru că atât doamna Bell, cât şi fiicele ei au vrut să explice ce se întâmplase, dar Miriam a izbutit să ia în cele din urmă cuvântul:

— A ajuns în Anglia fără niciun ban şi având doar hainele de pe el. Rămăsese dator, urmând să achite costul călătoriei şi al mâncării pe care o primise pe drum. Căpitanul se împrietenise cu el şi de aceea l-a dus de la Southampton la Londra, unde tatăl meu cunoştea câţiva oameni cu care făcuse afaceri în trecut. Unul dintre aceştia i-a dat o sumă de bani ca să poată achita datoria pe care o avea faţă de căpitan şi i-a făgăduit că îl va ajuta să ajungă în Georgia, dacă va supraveghea o încărcătură; ar fi urmat să ajungă de la Edimburgh în Indii şi mai departe în America.

— A plecat la Edimburgh la solicitarea domnului care îl ajutase, spre a descoperi că încărcătura care trebuia ridicată din Indii se compunea de fapt din oameni de culoare.

— Soţul meu este aboliţionist, domnule Fraser, a intervenit doamna Bell cu o undă de mândrie în glas. Nu voia să sprijine sclavia, nici să vadă cum oamenii sunt luaţi sclavi, indiferent ce i s-ar fi întâmplat.

— Şi domnul Forbes ne-a spus ce aţi făcut pentru femeia aceea, pentru sclava doamnei Cameron, a spus Lillian cu vădită nerăbdare. Aşa

că ne-am gândit că, deşi sunteţi… a mai spus ea, dar s-a întrerupt jenată.

— Un rebel care şi-a călcat jurământul, am înţeles, a replicat Jamie sec. Domnul Forbes, adică… Neil Forbes, avocatul?

Nici nu-i venea să creadă că era vorba despre Neil Forbes şi avea motivele lui pentru asta.

Cu ani în urmă, Forbes fusese unul dintre pretendenţii la mâna Briannei. Fusese susţinut de către Jocasta Cameron, mătuşa lui Jamie. Bree îl respinsese şi nu o făcuse cu mănuşi. Mai târziu el se răzbunase, aranjând să fie răpită de un pirat renumit. Lucrurile luaseră o întorsătură urâtă. Jamie o răpise la rândul său pe mama lui Forbes, o femeie în vârstă. Bătrânei chiar îi plăcuse aventura. Apoi Ian îi tăiase urechea lui Forbes. Poate că timpul i-a vindecat rănile lui Forbes, dar nu-mi imaginam ca tocmai el să-l laude pe Jamie.

— Da, a răspuns Miriam, dar mie nu mi-a scăpat un schimb de priviri între doamna Bell şi Lillian, care trăda incertitudinea.

— Ce anume a spus mai exact domnul Forbes despre mine? a întrebat Jamie.

Doamna Bell şi fiicele ei s-au albit la faţă, iar Jamie a ridicat din sprâncene.

— Ce anume? a repetat Jamie, adresându-se direct doamnei Bell, despre care îşi dăduse seama că era mai slabă de înger decât fetele ei.

— A spus că e foarte bine că sunteţi mort, a replicat femeia încet, dându-şi apoi ochii peste cap şi prăbuşindu-se pe podea, de parcă ar fi fost din cârpă.

Din fericire, aveam o sticlă cu soluţie de amoniac de la Dr. Fentiman. Substanța a făcut-o

pe doamna Bell să strănute, iar fetele ei au ajutat-o să se întindă în pat, tuşind. Chiar atunci a sosit şi vinul, astfel încât le-am servit pe toate, păstrându-mi şi mie o cantitate destul de mare.

— Deci, a spus Jamie, aruncându-le domnişoarelor nişte priviri care ar fi făcut pe oricine să-i tremure genunchii şi să mărturisească totul, aş vrea să aflu de la dumneavoastră ce anume a spus Forbes despre moartea mea.

Domnişoara Lillian s-a aşezat pe pat şi a pus mana pe umărul doamnei Bell, semn că îşi dorea să o protejeze, apoi a spus:

— Eu l-am auzit. În hanul lui Symond, când eram încă în Wilmington… înainte de a veni aici şi a ne muta la mătuşa Burton. Mă dusesem să iau o cană de cidru fierbinte… Era prin februarie. Era încă foarte frig afară. Oricum, femeia care lucrează acolo, Faydree se numeşte, s-a dus să tragă cidrul la cană şi să-l încălzească. Între timp, domnul Forbes a intrat şi mi-a vorbit. Ştia ce i se întâmplase tatei şi ne compătimea. Ne-a întrebat cum ne descurcam… Apoi Faydree a venit cu cana şi a văzut-o.

Bineînţeles că Forbes o recunoscuse pe Phaedre, pe care o văzuse de multe ori la River Run, plantaţia Jocastei. Exprimându-şi surprinderea de a o vedea acolo, a vrut să ştie ce anume s-a întâmplat şi i s-a oferit o versiune modificată a adevărului, Phaedre având grijă să sublinieze cât de bun era Jamie şi ce rol important jucase în eliberarea ei.

Auzind cum stătuseră lucrurile, am pufnit scurt, chiar în timp ce mă pregăteam să beau vin din cana mea. Phaedre ştia foarte bine ce se

întâmplase cu urechea lui Neil Forbes. Phaedre era o persoană foarte tăcută, dar îi înţepa pe oamenii care nu-i plăceau, iar Neil Forbes era unul dintre aceştia.

— Domnul Forbes a roşit. Poate că asta s-a întâmplat din cauza frigului, a spus Lillian, care se dovedea a fi plină de tact. Apoi a fost de acord că domnul Fraser îi preţuise întotdeauna pe negri… Mă tem că a spus lucrul acesta cu răutate, a mai adăugat ea, vrând parcă să se scuze faţă de Jamie. Apoi a râs, deşi s-a prefăcut că tuşeşte, şi a spus că era păcat că dumneavoastră şi familia aţi pierit într-un incendiu, acest lucru urmând să provoace mare tristeţe în rândul sclavilor.

Jamie, care tocmai luase o înghiţitură de vin, a înlemnit.

— De ce credea el că s-au întâmplat lucrurile-acestea? am întrebat. A spus cumva de ce?

Lillian a dat din cap cu hotărâre, spunând:

— Da, doamnă, şi Faydree l-a întrebat asta… Credea probabil că spusese acele lucruri doar ca să o supere, dar el i-a zis că citise totul în ziar.

— În *Wilmington Gazette,* a spus Miriam, căreia nu-i plăcea ca sora ei să lungească inutil vorba. Noi nu citim ziarele, bineînţeles, şi de când tăticul… ei bine, rar se întâmplă să ne mai viziteze cineva.

După ce a spus toate acestea, s-a uitat în jos fără să vrea şi mâinile ei au netezit cu grijă şorţul care ascundea un petic mare de pe fusta ei. Doamna Bell şi fetele ei erau curate şi foarte îngrijite, iar hainele lor fuseseră odinioară de bună calitate, dar se tociseră pe la tiv şi pe la mâneci. Mi-am putut imagina că afacerile

domnului Bell fuseseră afectate mult de absenţa lui, dar şi de război.

— Fiica mea mi-a povestit despre acea întâlnire, a spus doamna Bell, care îşi revenise suficient pentru a se putea ridica în şezut, ţinând în mâini cu foarte multă grijă cana cu vin. Tocmai de aceea, când vecinul meu mi-a spus aseară că v-a întâlnit în port… N-am prea ştiut ce să cred, dar m-am gândit că trebuie să fie la mijloc o mare greşeală… Chiar nu mai poţi să crezi ce citeşti în ziare în ziua de azi, gazetarii au luat-o razna. Vecinul meu mi-a spus că doriţi să plecaţi în Scoţia şi am început să mă gândesc…

Femeii i-a pierit glasul şi a încercat jenată să-şi ascundă faţa după cana cu vin.

Jamie a început să-şi frece nasul cu un deget, gândindu-se, şi a spus în cele din urmă:

— Da, este foarte adevărat că vreau să plec în Scoţia. Bineînţeles că mi-ar face plăcere să întreb de soţul dumneavoastră şi să-l ajut, dacă-mi stă în putinţă. Deocamdată nu pot pleca, însă. Blocada…

— Dar noi vă putem face rost de o navă! l-a întrerupt Lillian cu nerăbdare. Tocmai asta este!

— Credem vă putem face rost de o navă, a corectat-o Miriam, privindu-l pe Jamie cu ochii mijiţi, încercând să îşi dea seama ce fel de om era.

Jamie i-a zâmbit, înţelegând foarte bine care era situaţia, iar fata i-a zâmbit la rândul ei, spunând:

— Îmi amintiţi de cineva.

Era limpede că acel cineva îi plăcea, pentru că s-a întors către mama ei, făcându-i semn să continue.

Doamna Bell a răsuflat uşurată, relaxându-şi umerii.

— Încă mai am prieteni în ciuda… a tot ce s-a întâmplat, a spus ea, vrând parcă să se apere.

Printre acei prieteni ai ei se număra şi un anume Delancey Hali, care avea un vas de pescuit şi care, probabil, la fel ca jumătate din populaţia oraşului, îşi rotunjea veniturile din contrabandă.

Hali îi spusese doamnei Bell că aştepta să sosească un vas din Anglia la Wilmington peste aproximativ o săptămână, asta, bineînţeles, dacă nu a fost capturat sau scufundat în timpul voiajului. Din cauză că atât vasul, cât şi încărcătura aparţineau unuia dintre cei ce făceau parte din mişcarea Fiii Libertăţii, nava nu putea intra în portul Wilmington în siguranţă, deoarece acolo ancoraseră două nave de război britanice. Tocmai de aceea vasul avea să arunce ancora în afara portului şi marfa urma să fie dusă pe uscat cu ambarcaţiuni mici. După aceea, nava ar urma să plece la New Haven, să preia o nouă încărcătură.

— Şi apoi va pleca spre Edimburgh! a exclamat Lillian, cu chipul radiind de speranţă.

— Acolo tatăl meu are o rudă care se numeşte Andrew Bell, spuse Miriam, înălţând puţin capul. Cred că este destul de cunoscut. E tipograf şi…

— Micuţul Andy Bell? a întrebat Jamie luminându-se la faţă. Acela care a tipărit enciclopedia aceea mare?

— Chiar el, a spus doamna Bell surprinsă. Doar nu vreţi să spuneţi că-l cunoaşteţi, domnule Fraser?

Jamie a râs cu poftă, replicând:

— Multe seri am petrecut eu în cârciumă cu Andy Bell. De fapt, cu el vreau să mă întâlnesc în

Scoţia, pentru că tiparniţa mea este pusă la păstrare în atelierul lui. Cel puţin aşa trag nădejde, a mai spus Jamie, rămânând la fel de vesel.

Această veste, dar şi vinul, au făcut ca doamna Bell şi fiicele ei să se învioreze. Când au plecat din camera noastră, erau îmbujorate şi vorbeau între ele ca nişte coţofene. M-am uitat pe geam şi le-am văzut mergând pe stradă strânse una într-alta, însufleţite de speranţă şi împiedicându-se din când în când din cauza vinului sau a emoţiilor.

— Nu ne pricepem doar să cântăm, ci dansăm la fel de bine precum mergem, am şoptit eu privindu-le.

Jamie s-a uitat la mine mirat.

— *Archie Bell and the Drells,* i-am spus. Ei, lasă. Crezi că am fi în siguranţă?

— Nu, pentru numele lui Dumnezeu! a spus el, sărutându-mă pe creştet. Să nu mai vorbim de furtunile pe care le-am avea de înfruntat, de carii care ar putea să roadă lemnul vasului, de faptul că acea corabie ar putea fi călăfătuită prost sau nu ar avea catarge bune. Trebuie să ne mai gândim şi la navele de război din Anglia, la soldaţii din preajma portului…

— Nu mă gândeam la toate astea, am spus, întrerupându-l. În viaţă ai de înfruntat situaţii mai uşoare sau mai grele. Mă gândeam la proprietar şi la acest Delancey Hali. Doamna Bell crede că ştie ce convingeri politice are, dar…

Mă neliniştea gândul că ne dădeam pe noi şi aurul nostru pe mâna unui necunoscut.

— Dar… da, ai dreptate, a încuviinţat. Am de gând să stau de vorbă cu domnul Hali mâine

dimineaţă. Poate că o să vorbesc şi cu *monsieur* Beauchamp. Dar acum…

Şi-a trecut mâna pe spatele meu, apucându-mă de fund:

— Ian şi câinele vor lipsi încă cel puţin un ceas. Mai bei un pahar de vin?

Jamie şi-a spus că arăta ca un francez, adică nu se potrivea deloc cu oamenii din New Bern. Beauchamp tocmai ieşise din depozitul lui Thorogood Northrup şi purta o discuţie cu acesta. Vântul îi flutura panglica din mătase neagră cu care îşi prinsese părul. Era elegant. Claire îl descrisese astfel şi chiar era spilcuit, nu sfidător, ci îmbrăcat cu gust şi avea haine scumpe, chiar foarte scumpe.

— Arată ca un francez, a spus Fergus, parcă dând glas gândurilor lui Jamie. Stăteau amândoi la fereastră, la Whimbush, o cârciumă nu tocmai de soi, care avea printre clienţii săi pescari şi hamali şi unde mirosul predominant era un amestec de bere, transpiraţie, tutun, păcură şi măruntaie de peşte.

— Aia e corabia lui? a întrebat Fergus încruntându-se în vreme ce făcea semn cu bărbia către o goeletă vopsită-n negru şi galben, care se legăna încetişor la ancoră, la oarecare distanţă în larg.

— E corabia pe care călătoreşte. Nu pot să ştiu dacă-i a lui. Până acum nu i-am văzut faţa, nu-i aşa?

Fergus se apropiase mult de fereastră lipindu-şi faţa de ea, ca să-l poată vedea mai bine pe *monsieur* Beauchamp.

În schimb, Jamie, care ţinea în mână halba cu

bere, se uita cu atenţie la faţa lui Fergus. Se gândea că, deşi trăise în Scoţia de când avea zece ani şi se afla în America de zece ani şi mai bine, tot avea figură de francez. Nu era vorba doar de trăsături, era ceva în oasele feţei lui, care ieşea în evidenţă. Avea maxilarul atât de ascuţit încât ai fi putut tăia hârtie cu el, un nas foarte coroiat şi orbitele ochilor înfundate sub sprâncene. Părul negru cu firul gros, pieptănat pe spate, era tivit cu argintiu. Lui Jamie nu i-a trebuit decât o clipă pentru a observa acest amănunt. Avea permanent în memorie imaginea lui Fergus, copilul orfan salvat dintr-un bordel parizian la zece ani, iar imaginea aceea părea ciudată în comparaţie cu figura suplă şi frumoasă pe care o vedea înaintea lui.

— Nu, a spus Fergus în cele din urmă, aşezându-se pe bancă şi clătinând din cap. Nu l-am văzut niciodată.

Ochii lui Fergus, de un negru intens, erau vii, curioşi şi scrutători.

— Nici în oraş nu există cineva care să-l cunoască, a continuat el. Şi *am auzit* că a întrebat de acest Claudel Fraser.

Când a rostit aceste ultime cuvinte, nările i s-au dilatat, pentru că era amuzat. Claudel era propriul său nume de botez, numele lui adevărat.

Jamie credea că nu-l mai folosise de când plecase din Paris şi nici în ultimii treizeci de ani.

— Am auzit că s-a interesat de Claudel şi la Halifax şi Edenton, a mai adăugat Fergus.

Jamie a deschis gura, vrând să-i spună lui Fergus că trage nădejde că a fost discret când s-a interesat de Beauchamp, dar s-a răzgândit,

zicându-şi că era mai bine să-şi bea berea liniştit. Fergus izbutise să-şi câştige existenţa în acele vremuri tulburi ca tipograf tocmai pentru că ştia să fie discret.

— Îţi aduce aminte de cineva? l-a întrebat Jamie în cele din urmă.

Fergus l-a privit surprins, şi-a lipit din nou faţa de geam şi apoi s-a aşezat comod pe bancă, scuturând din cap şi spunând:

— Nu. Ar trebui să-mi amintească de cineva?

— Nu cred, a replicat Jamie.

Într-adevăr, nu credea şi se bucura că Fergus avea un spirit de observaţie ascuţit.

Claire îi spusese ce gândea, că omul acela s-ar fi putut să fie o rudă de-a ei, poate chiar un strămoş direct. Încercase să fie detaşat, să-şi spună că era o idee greşită, dar a văzut lumina din ochii ei care trăda dorinţa şi s-a simţit mişcat. Faptul că nu avea familie sau rude în timpul ei îl impresionase întotdeauna şi se gândise că avea legătură şi cu devotamentul faţă de el.

L-a examinat cât a putut de atent, dar nu a descoperit nimic în figura sau în atitudinea lui Beauchamp care să-i amintească de Claire şi cu atât mai puţin de Fergus.

Nu credea că Fergus se gândise la *asemenea* lucru, că Beauchamp i-ar putea fi rudă. Jamie era destul de sigur că, pentru Fergus, rude erau cei din familia Fraser, din Lallybroch şi, bineînţeles, Marsali şi copiii pe care îi iubea cu pasiunea firii lui.

Beauchamp îşi lua rămas-bun de la Northrup cu o reverenţă specific pariziană, urmată de o graţioasă fluturare a batistei din mătase. Jamie s-a

gândit că întâmplarea făcuse ca omul să iasă din depozit şi să se oprească chiar înaintea lor. Aveau de gând să discute cu el mai târziu în ziua aceea, dar faptul că avuseseră ocazia să-l observe îi scutise de efortul de a-l mai căuta.

— E o corabie bună, a spus Fergus, atent acum la goeleta *Huntress.* Eşti sigur că nu vrei să vezi dacă ai putea pleca cumva cu vasul lui *monsieur* Beauchamp?

— Da, sunt sigur, a replicat Jamie sec. Să mă las pe mine însumi şi să-mi las nevasta pe mâna unui om pe care nu-l cunosc şi care se poartă suspect şi, pe deasupra, să pornesc pe mare într-o corabie mică? Chiar şi un om care nu ar suferi de rău de mare ar sta la îndoială, nu?

Fergus a zâmbit larg, întrebând:

— Mult preacinstita doamnă are de gând să te umple iar de ace?

— Mda, a răspuns Jamie indispus.

Nu îi plăcea deloc să fie înţepat în mod repetat şi nici să apară în public, plin de ace ca un porc spinos, fie chiar şi în spaţiul restrâns al unei corăbii. Singurul lucru care-l făcea să suporte acest tratament era ideea că, dacă nu se lăsa înţepat, avea să verse zile-ntregi.

Fergus nu a remarcat că Jamie se indispusese şi se dusese iar la geam.

— *Nom d'nom*[41] a spus el încet, dar pe un asemenea ton de nelinişte, încât Jamie s-a întors imediat pentru a vedea despre ce era vorba.

Beauchamp înaintase de-a lungul străzii, dar încă mai putea fi văzut din cârciumă. Se oprise şi făcea o mişcare ciudată, dar cu adevărat

41 Fir-ar să fie (lb. franceză) (n.tr.)

îngrijorător era faptul că fiul lui Fergus, Germain, stătea pe vine chiar înaintea francezului şi părea să ţopăie ca un broscoi agitat.

Mişcările acelea ciudate s-au mai repetat câteva clipe. Beauchamp a rămas nemişcat şi apoi şi-a ridicat braţele şi a făcut gesturi de parcă ar fi mustrat pe cineva, în vreme ce Germain părea să se târască înaintea lui. Băiatul s-a ridicat, ascunzând ceva sub cămaşă şi, după ce a stat de vorbă câteva clipe cu Beauchamp, acesta a râs şi i-a întins mâna. După ce şi-au strâns mâinile, s-au salutat şi au făcut câte o plecăciune discretă, Germain s-a îndreptat spre Whimbush, în vreme ce Beauchamp şi-a continuat drumul.

Germain a intrat în local şi, după ce i-a observat, s-a aşezat pe bancă, lângă tatăl său, mulţumit de sine.

— L-am cunoscut pe omul ăla care are treabă cu tata, a spus băiatul trecând direct la subiect.

— Da, am văzut şi noi, a replicat Jamie, ridicând din sprâncene. Ce dracu' ai făcut?

— L-am văzut venind, dar mi-am dat seama că nu se va opri să stea de vorbă cu mine decât dacă strigam la el. Tocmai de-aia i-am pus în calea lui pe Simon şi Peter.

— Pe cine... a început Jamie, dar înainte de a-şi duce gândul până la capăt, Germain a băgat mâna sub cămaşă şi a scos doi broscoi, unul verde şi altul galben-verzui, care au început să ţopăie pe tăblia goală a mesei, orăcăind nervoşi.

Fergus l-a luat pe Germain de ureche, spunându-i:

— Ia creaturile-alea de pe masă înainte să fim daţi afară de-aici. Nici nu mă mir că eşti plin de

negi dacă porţi cu tine *Ies grenouilles*[42].

— *Grandmere*[43] mi-a spus că pot să fac asta, a protestat Germain luându-şi animalele de companie şi ascunzându-le.

— Aşa a spus? a întrebat Jamie, care nu se mai mira deloc de tratamentele soţiei sale, dar căruia i se părea că asta era prea mult.

— Ei bine, mi-a spus că nu pot să fac nimic altceva împotriva negului meu din cot, decât să-l frec cu un broscoi mort şi să-l îngrop. Broscoiul să-l îngrop adică. Trebuie să fac asta la o răscruce de drumuri, în miez de noapte.

— Oh, cred că trebuie să fi făcut ea o glumă. Ei, şi ce ţi-a zis francezul?

Germain l-a privit cu ochi mari, replicând:

— Dar nu e francez, *grandpére*[44].

— Eşti sigur că nu-i francez? l-a întrebat Jamie uimit.

— Da. A înjurat de mama focului când Simon a ajuns pe pantoful lui, dar nu aşa cum face tata.

Zicând acestea, băiatul i-a aruncat o privire fugară tatălui său, care ar fi vrut să-l tragă din nou de urechi, dar a renunţat la un gest al lui Jamie.

— E englez, sunt sigur de asta, a adăugat Germain.

— A înjurat în engleză? a întrebat Jamie.

Era foarte adevărat că în înjurăturile francezilor erau adesea prezente legumele, bineînţeles, alături de diferite lucruri sacre. Înjurăturile englezeşti nu se refereau la sfinţi, obiecte de cult sau castraveţi, ci la Dumnezeu, prostituate sau

---

42 Broaştele (lb. franceză) (n.tr.)

43 Bunică (lb. franceză) (n.tr.)

44 Bunic (lb. franceză) (n.tr.)

excremente.

— A înjurat în engleză, dar nu pot să zic *ce anume* a spus, pentru că tata s-ar simţi jignit. Tata are urechi foarte sensibile, a mai adăugat Germain, strâmbându-se la tatăl său.

— Lasă-l pe taică-tău în pace şi povesteşte-mi ce a mai spus omul acela.

— Prea bine, a replicat Germain imediat. A văzut că erau doar două broscuţe, a râs şi m-a întrebat dacă le duc acasă şi-am să le mănânc la cină. I-am spus că nu, broscoii sunt animalele mele de companie şi l-am întrebat dacă vasul acela e al lui, pentru că toată lumea zice că-i al lui şi-i tare frumos, nu? Totul a fost cât se poate de simplu, a mai spus copilul, de parcă ar fi vrut să afle dacă bunicul lui pricepuse stratagema la care apelase.

Jamie şi-a stăpânit un zâmbet.

— Ai fost un băiat deştept, a spus el sec. Altceva?

— Mi-a zis că nu, nu-i vasul lui. Că-i al unui nobil francez. Şi atunci eu l-am întrebat cine-i acel nobil şi el mi-a zis că Baronul Amandine.

A urmat un schimb de priviri între Jamie şi Fergus, iar acesta a ridicat din umeri surprins.

— Am întrebat câtă vreme avea de gând să mai rămână aici, pentru că vreau să-l aduc şi pe fratele meu la corabie. Mi-a zis că are de gând să plece mâine seară, când va fi refluxul. M-a întrebat pe urmă, da' am văzut eu că glumea, m-a întrebat dacă nu cumva voiam să vin pe vas şi să fiu steward. I-am răspuns că nu, pentru că broaştele mele au rău de mare… la fel ca bunicul meu.

Spunând acestea, băiatul s-a strâmbat la Jamie, care l-a privit cu asprime:

— Nu te-a învăţat taică-tu vorba aceea: *Ne petez pas plus haute que votre cul*[45].

— Mama o să-ţi spele gura cu săpun dacă o să te-audă vorbind aşa, l-a informat Germain cât se poate de serios. Vrei să-i fur de prin buzunare? L-am văzut intrând în hanul de pe Cherry Street. Aş putea…

— Nu ai putea! i-a spus Fergus repede. Şi nu mai vorbi despre astfel de lucruri când te afli într-un loc în care te pot auzi şi străini. Mama ta are să ne omoare pe amândoi.

Jamie a simţit un fior pe şira spinării şi a privit în jur pentru a fi sigur că *nu îi auzise* nimeni:

— L-ai învăţat să…

Fergus a aruncat o privire piezişă şi a replicat:

— Am crezut că e păcat să se piardă priceperea pe care o aveam; se poate spune că este o moştenire de familie. Bineînţeles că nu îl las să fure. Tot ce ia, punem înapoi.

— Cred că o să vorbim mai târziu în particular, a spus Jamie, aruncându-le amândurora o privire plină de înţelesuri.

Dumnezeule mare, dacă Germain ar fi fost prins făcând astfel de lucruri… Cel mai bine era să le bage frica-n suflet, înainte ca amândoi să sfârşească la stâlpul infamiei sau să fie spânzuraţi pentru furt.

— Şi ce e cu omul pe care *te-am* pus să-l găseşti? l-a întrebat Fergus pe fiul său, încercând să-i distragă atenţia lui Jamie.

— L-am găsit, a spus Germain, întorcând capul către uşă. Uite-l.

Delancey Hali era un bărbat mărunt, curat,

45 Nu vorbi tampenii (lb. franceză) (n.tr.)

liniştit şi manierat, de parcă ar fi fost un şoricel de biserică. Nu arăta deloc a contrabandist, iar asta, credea Jamie, era foarte bine, având în vedere cu ce se ocupa.

— Mă ocup cu transportul de mărfuri, şi-a descris Hali discret ocupaţia. Eu găsesc vase pentru anumite mărfuri, lucru deloc uşor în timpurile-acestea, aşa cum vă puteţi lesne închipui.

— Ştiu care este situaţia, a spus Jamie, zâmbind. Nu am niciun fel de marfă, dar am speranţe că veţi putea găsi ceva care să ne convină. Eu, soţia şi nepotul meu dorim să călătorim până la Edimburgh.

Băgase mâna sub masă, în *sporran.* Luase câteva bile din aur şi le bătuse cu ciocanul, transformându-le în nişte discuri imperfecte. A luat trei din aceste discuri şi le-a pus discret în poala lui Hali.

Expresia feţei domnului Delancey nu s-a modificat niciun pic, dar Jamie i-a simţit mâna, care a apucat cele trei discuri, le-a cântărit o clipă şi apoi le-a făcut să dispară într-un buzunar.

— Cred că ar fi posibil, a spus el calm. Cunosc un căpitan care va pleca din Wilmington peste aproximativ două săptămâni. Acesta s-ar putea să fie dispus să transporte pasageri… în schimbul unei recompense.

Mai târziu, Jamie şi Fergus s-au îndreptat spre tipografie, discutând despre posibilitatea ca Hali să facă rost de un vas. Germain mergea în zigzag înaintea lor, mişcându-se încolo şi-ncoace, în funcţie de ideile care treceau prin mintea sa plină de imaginaţie.

Jamie era preocupat. Baronul Amandine. Numele îi era cunoscut, dar nu îi evoca în memorie niciun chip, nicio împrejurare cu care să-l asocieze. Îşi amintea doar că auzise de el la Paris. Dar când? Când fusese la *universite...* sau mai târziu, când el şi Claire... da. Asta era. Auzise acel nume în sala de judecată, dar indiferent cât se străduia, creierul refuza să-i mai dea vreo altă informaţie.

— Vrei să vorbesc eu cu acest Beauchamp? a întrebat Jamie deodată. Poate izbutesc să aflu ce vrea cu tine.

Fergus a strâns un pic din buze, apoi a dat din cap, spunând:

— Nu. Am auzit că omul acesta s-a interesat de mine în Edenton.

— Eşti sigur că *tu* eşti persoana de care s-a interesat? a întrebat Jamie, deşi în Carolina de Nord numele de Claudel nu era unul foarte des întâlnit.

— Cred că da, a replicat Fergus încet, uitându-se la Germain care începuse să orăcăie încetişor, conversând în mod evident cu broscoii de sub cămaşa lui. Persoana care mi-a spus asta mi-a dat de înţeles că omul nu avea doar un nume, ci şi nişte informaţii cum ar fi că acel Claudel Fraser pe care îl caută a fost luat de la Paris de un scoţian înalt, cu părul roşu, al cărui nume este James Fraser. De aia cred că nu poţi să stai de vorbă cu el.

— Nu pot să stau de vorbă cu el fără a-i stârni interesul, a fost de acord Jamie. Dar... nu ştim ce urmăreşte. Poate ceva în avantajul tău. Cât de mare este probabilitatea ca o persoană aflată în

Franţa să-şi dea osteneala şi să-şi cheltuiască banii pentru a trimite aici pe unul ca el ca să-ţi facă rău, când s-ar putea mulţumi pur şi simplu cu faptul că tu te afli în America?

Jamie a ezitat puţin şi apoi a continuat:

— Poate că Baronul Amandine ţi-e rudă.

Această posibilitate părea desprinsă din romane, dar în acelaşi timp, Jamie nu îşi putea închipui o altă explicaţie pentru faptul că exista cineva care punea un nobil francez să caute pe două continente un biet copil născut într-un bordel.

Fergus a dat din cap. Astăzi îşi pusese cârligul şi nu mănuşa umplută cu tărâţe pe care o purta la ocazii speciale şi, pentru că-l mânca nasul, s-a scărpinat delicat cu vârful cârligului.

— Când eram mic, a spus el în cele din urmă, îmi spuneam că sunt copilul din flori al unui om important. Cred că toţi orfanii îşi închipuie lucrul ăsta.

Asta te ajută să suporţi viaţa mai uşor. Te gândeşti că ea nu va fi întotdeauna aşa, că va veni cineva care te va ajuta să-ţi redobândeşti locul care ţi se cuvine în lumea asta, a mai spus Fergus încet, pentru ca apoi să dea din umeri şi să continue:

— Pe urmă am crescut şi am ştiut că lucrul acesta nu e adevărat. Mi-am spus că nu va veni nimeni să mă salveze, dar…

S-a întors spre Jamie şi i-a zâmbit cu foarte multă căldură, zicând:

— Am înaintat în vârstă şi am descoperit că sunt fiul unui mare om.

Cârligul dur a atins mâna lui Jamie şi Fergus a mai spus:

— Nici nu-mi doresc mai mult.

19

UN SĂRUT

Wilmington, Colonia Carolina de Nord
18 aprilie 1777

Sediul ziarului *Wilmington Gazette* era uşor de găsit. Tăciunii se stinseseră, dar atât de cunoscutul miros de ars stăruia încă în aer. Un bărbat prost îmbrăcat, cu o pălărie pleoştită, lovea lemnul ars, dar a încetat de îndată ce l-a strigat Jamie şi a ieşit dintre dărâmături cu paşi mari.

— Sunteţi proprietarul ziarului, domnule? l-a întrebat Jamie întinzându-i o mână, pentru a-l ajuta să treacă peste un vraf de cărţi. Dacă sunteţi, trebuie să vă spun că îmi pare foarte rău pentru cele întâmplate.

— Oh, nu! a replicat omul, ştergându-şi funinginea de pe degete cu o batistă mare şi murdară, pe care i-a întins-o apoi lui Jamie. Amos Crupp era tipograful. S-a dus… a şters-o când a ars clădirea. Eu sunt Herbert Longfield. Mie îmi aparţine terenul. Şi clădirea a fost a mea, a mai adăugat omul aruncând o privire în spatele lui. Nu cumva dumneata eşti unul dintre salvatori? Am aici un morman frumos de fiare.

Tiparniţa lui Fergus şi Marsali era singura între Charleston şi Newport. Tiparniţa ziarului *Wilmington Gazette* apărea distrusă şi înnegrită, între dărâmături. Îţi mai dădeai seama doar că fusese o tiparniţă, dar atât, căci nu mai era bună

de nimic.

— Când s-a întâmplat asta? am întrebat.

— Acum două nopţi. Cu puţin după miezul nopţii. S-a ales praful de toate, chiar înainte ca pompierii să se fi urnit din loc.

— S-a întâmplat ceva cu coşul? a întrebat Jamie, aplecându-se şi luând de jos un pamflet.

Longfield a izbucnit într-un râs cinic, spunând:

— Nu sunteţi de pe-aici, nu-i aşa? ziceaţi că-l căutaţi pe Amos?

Ne-a privit pe rând când pe mine, când pe Jamie. Se pare că nu era dispus să facă niciun fel de mărturisiri unor străini ale căror convingeri politice nu le cunoştea.

— James Fraser, a spus Jamie, întinzându-i mâna şi strângându-i-o cu putere. Aceasta este soţia mea, Claire. Cine a făcut asta? Fiii Libertăţii?

Longfield a ridicat din sprâncene, spunând:

— Chiar că nu sunteţi de prin părţile-astea.

Omul a zâmbit, dar asta nu pentru că s-ar fi înveselit şi apoi a continuat:

— Amos era de partea Fiilor Libertăţii. Nu era unul dintre ei, dar gândea la fel ca ei. I-am spus să fie atent la ceea ce scrie şi la ceea ce tipăreşte în ziar, şi chiar a încercat să-mi urmeze sfatul, numai că în vremurile-astea nu e nevoie de prea mult. Este suficient să spună cineva o vorbuliţă şi eşti bătut măr în plină stradă sau chiar omorât.

Omul l-a măsurat pe Jamie, spunând:

— Deci nu l-aţi cunoscut pe Amos. Pot să vă întreb ce treabă aveaţi cu el?

— Aveam o întrebare în legătură cu o ştire care a fost publicată în ziar. Spuneţi că domnul Crupp a plecat. Ştiţi cumva unde anume îl pot găsi? Nu

vreau să-i fac niciun rău.

Domnul Longfield s-a uitat la mine, gândindu-se probabil că un om care ar fi fost dispus la violenţe pe criterii politice nu şi-ar fi luat soţia cu el dacă avea de gând să facă rău cuiva.

Am încercat să-i zâmbesc cât mai frumos cu putinţă, dar fără a uita că sunt o femeie respectabilă, iar dumnealui mi-a zâmbit vag. Avea buza de sus lăbărţată, ceea ce îl făcea să semene cu o cămilă speriată, aspect accentuat şi de dinţii mai puţin obişnuiţi.

— Nu, nu ştiu, a replicat, privindu-l pe Jamie cu aerul unui om care a luat o hotărâre. Cu toate acestea, pot să vă spun că avea un partener de afaceri dat dracului. Este posibil ca el să aibă informaţii despre ceea ce vă interesează?

Acum venise rândul lui Jamie să-l măsoare atent pe Longfield. S-a hotărât repede ce trebuia să facă, mi-a întins mie pamfletul şi a spus:

— Se prea poate. Este vorba despre un mic anunţ în legătură cu faptul că a ars o casă în munţi. Anunţul acesta a fost publicat anul trecut. Aş dori să aflu cine a oferit ziarului această informaţie.

Longfield s-a încruntat şi-a scărpinat buza de sus, îndepărtând un fulg de funingine, pentru ca apoi să spună:

— Nu-mi aduc aminte de acest anunţ, domnule, vă spun ceva. Eu însumi voiam să mă duc la George Humphries, adică la partenerul de afaceri al lui Amos, după ce mă lămuresc ce este aici…

Omul a privit peste umăr şi a făcut o strâmbătură, pentru ca după aceea să continue:

— De ce nu veniţi cu mine să-l întrebaţi în

legătură cu acel anunţ?

— Mă îndatoraţi, domnule, a spus Jamie, aruncându-mi o privire scurtă şi ridicând din sprâncene, dându-mi de înţeles că rolul meu de paravan se încheiase şi îmi puteam vedea de treburile mele. I-am urat domnului Longfield o zi bună şi m-am dus să vizitez oraşul Wilmington.

Afacerile mergeau mai bine decât în New Bern. Wilmington dispunea de un port cu apă adâncă şi, deşi blocada engleză afectase importul şi exportul, micile ambarcaţiuni continuau să acosteze în port. Wilmingtonul era mai întins decât New Bern şi avea o piaţă destul de mare în centrul oraşului, unde mi-am petrecut în mod plăcut o oră, cumpărând diferite plante şi aflând cele mai recente bârfe, apoi mi-am luat şi un corn cu brânză, pe care l-am mâncat în port.

Mă plimbam, trăgând nădejde că voi descoperi vasul care urma să ne transporte în Scoţia, dar nu am văzut vreo navă ancorată care să fie suficient de mare pentru un astfel de voiaj. Delancey Hali spusese, ce-i drept, că va trebui să ne îmbarcăm pe un vas mic, poate chiar pe vasul lui de pescuit, pentru a ajunge în larg, unde aveam să întâlnim un vas mai mare. M-am aşezat să mănânc pe un stâlp gros de pe chei şi am atras un stol de pescăruşi, foarte interesaţi de ceea ce făceam. S-au aşezat în preajma mea, de parcă ar fi fost nişte fulgi de zăpadă.

— Să nu îndrăzneşti! am spus ameninţând cu arătătorul un pescăruş care se uita la coşul meu. Acesta-i prânzul *meu*!

Aveam încă pamfletul pe jumătate ars de la Jamie. Am scuturat cu putere foaia de hârtie,

ameninţându-i pe pescăruşi. Aceştia şi-au luat zborul, dar după o vreme, s-au aşezat din nou la o distanţă mai mare, fiind foarte interesaţi de cornul cu brânză din mâna mea.

— Ha! le-am strigat păsărilor, mutând coşul la adăpostul picioarelor mele.

Am prins bine cornul în mână. Mă uitam cu un ochi la pescăruşi şi cu unul către port. Un vas de război britanic era ancorat la o oarecare distanţă de port şi, la vederea drapelului britanic, am avut un sentiment de mândrie şi nelinişte.

Mândria o simţeam necondiţionat. Toată viaţa simţisem că sunt cu adevărat englezoaică. Mă aflasem în serviciul Marii Britanii în spitale, pe câmpuri de luptă, îmi servisem ţara cu simţul datoriei şi cu onoare şi văzusem mulţi dintre compatrioţii mei şi numeroase dintre compatrioatele mele căzând în slujba ţării. Steagul arăta puţin diferit de acela sub care servisem eu, dar mă simţeam mândră la vederea lui.

În acelaşi timp, eram conştientă de ameninţarea pe care o reprezenta acel steag pentru mine şi ai mei. Trapele tunurilor, situate în partea superioară a navei, erau deschise. Se făcea un exerciţiu, fără nicio îndoială, pentru că vedeam *tunurile ieşind* şi retrăgându-se de parcă ar fi fost capetele unor popândăi. Cu o zi înainte fuseseră în port *două* nave de război şi una dintre ele plecase… încotro? Într-o misiune sau patrula la intrarea în port, pentru a aborda, pentru a ataca, ori pentru a scufunda orice navă suspectă?

Nu mă puteam gândi la ceva mai suspect decât corabia domnului Hali, care se ocupa cu contrabanda.

M-am gândit din nou la misteriosul domn Beauchamp. Franţa era încă neutră. Ne-am fi aflat în siguranţă dacă am fi fost la bordul unui vas sub pavilion francez. Cât despre motivele lui Beauchamp… Am acceptat cu greu dorinţa lui Fergus de a nu avea de-a face cu el, dar mă întrebam de ce îl interesa Fergus pe Beauchamp.

De asemenea, mă întrebam dacă avea vreo legătură cu rudele mele care purtau numele de Beauchamp. Unchiul meu Lamb se ocupase cât de cât de arborele genealogic şi făcuse asta numai de dragul meu, dar nu mă interesase. Mă întrebam unde era acum acel arbore genealogic. Ni-l dăduse nouă, adică mie şi lui Frank, atunci când ne-am căsătorit; era frumos împăturit, într-un fel de mapă din cânepă de Manila.

Poate că o să pomenesc de domnul Beauchamp în următoarea scrisoare către Brianna. Ea are vechile catastife ale familiei noastre, cutiile în care s-au păstrat vechile formulare de impozitare, colecţia de lucrări şi proiecte, pe care le-a făcut cât a fost elevă… Am zâmbit, amintindu-mi de dinozaurul din lut pe care l-a făcut pe când avea opt ani, o creatură cu dinţi mari înclinată într-o parte de parcă ar fi fost beată şi ţinând între fălci un obiect cilindric.

— Mănâncă un mamifer, mi-a spus ea.

— Ce s-a întâmplat cu picioarele mamiferului? am întrebat-o.

— Au căzut atunci când dinozaurul a călcat pe ele.

Rememorând episodul, nu fusesem atentă preţ de o clipă, iar un pescăruş îndrăzneţ m-a lovit peste mână şi ultima bucăţică de corn a căzut pe

jos, asupra ei năpustindu-se întregul stol de păsări înfometate.

Am rostit un cuvânt urât pentru că pescăruşul mi-a lăsat pe dosul palmei o mică zgârietură şi, ridicând de jos pamfletul, l-am aruncat în mijlocul păsărilor lacome. Am lovit în cap una dintre păsări. Aceasta a început să dea speriată din aripi şi ceilalţi pescăruşi s-au risipit, blestemându-mă pe limba lor, dar fără a lăsa în urmă nicio fărâmă de mâncare.

— Ha! am exclamat eu din nou, rânjind cu satisfacţie.

Jenându-mă să arunc gunoiul pe jos, sentiment pe care îl aveam din secolul al XX-lea, dar cu totul inexistent în epoca în care mă aflam, am ridicat resturile foii şi am refăcut bucata de hârtie atât cât am putut, dându-i aspectul unui dreptunghi.

Titlul era *Examinarea milei*, iar subtitlul *Gânduri asupra naturii compasiunii divine, manifestarea acesteia la om şi posibilităţile acestuia de a deveni mai bun ca fiinţă, dar şi din punct de vedere al omenirii în ansamblul său.* Probabil că nu era una dintre lucrările domnului Crupp, care s-a bucurat de foarte mult succes. M-am gândit să o pun în coşul meu.

Asta m-a făcut să mă gândesc la altceva. M-am întrebat dacă Robert va vedea această lucrare vreodată într-o arhivă. Credeam că acest lucru va fi posibil.

Aceasta însemna că noi sau că eu trebuia să facem anumite lucruri dacă ne propuneam să fim cunoscuţi? Având în vedere că lucrurile care apăreau în presă indiferent de epocă erau războiul, crimele, tragedia şi alte lucruri cumplite,

mă gândeam că era mai bine să nu fim cunoscuţi. Mă bucurasem de câteva ori de glorie, dar nu în împrejurări plăcute, şi ultimul lucru pe care mi-l doream era ca Roger să găsească vreun articol despre mine, în care să se spună că fusesem spânzurată pentru că am prădat vreo bancă ori că am fost executată pentru că aş fi fost vrăjitoare, sau că nişte pescăruşi mă ciuguliseră până mă omorâseră.

Am ajuns la concluzia că nu îmi doream să devin unul dintre subiectele ziarelor. Cel mai bine ar fi fost să-i spun lui Bree despre domnul Beauchamp şi despre genealogia familiei Beauchamp, şi dacă Roger voia să se informeze *despre asta,* atunci foarte bine. Bineînţeles că nu am să aflu niciodată dacă avea să-l găsească pe Percival pe lista membrilor familiei Beauchamp. Dacă avea să-l descopere, atunci Jem şi Mandy aveau să ştie mai multe despre genealogia lor.

Dar unde era mapa aceea? O văzusem ultima dată pe biroul lui Frank, şi îmi aminteam că unchiul Lamb făcuse, după părerea mea, un arbore genealogic de-a dreptul stufos…

— Vă rog să mă scuzaţi, doamnă, a spus o voce groasă în spatele meu. Văd că…

Smulsă brusc din gândurile mele, m-am întors şi mi s-a părut că…

— Doamne, Iisuse Hristoase! am mormăit, ridicându-mă în picioare, dumneata!

Am făcut un pas înapoi, m-am împiedicat de coş şi era cât pe ce să cad în apă, dar m-a salvat Tom Christie, care m-a apucat instinctiv de braţ.

M-a tras spre el, a căzut, iar eu am căzut peste el. S-a ridicat numaidecât de parcă ar fi fost un

arc de oţel şi m-a ridicat în braţe, sărutându-mă cu patimă.

Apoi m-a privit, zicând:

— Eşti moartă!

— Ei bine, nu! am spus eu pe un ton de parcă aş fi vrut să mă scuz.

— Te rog… te rog să mă scuzi, a reuşit el să-mi spună în cele din urmă, dându-mi drumul. Eu… eu… eu…

Era alb ca un strigoi şi părea că *el* s-ar fi putut să cadă în apă. Nu cred că eu arătam mai bine, dar cel puţin mă ţineam pe picioare.

— Ar fi mai bine să te aşezi, am spus.

— Da… dar nu aici, a replicat el repede.

Avea dreptate. Cheiul era un loc *public,* iar întâlnirea noastră deja atrăsese atenţia. Doi vagabonzi se uitau la noi cu gura căscată şi îşi dădeau coate. Am atras, însă, şi privirile negustorilor, marinarilor şi hamalilor care se aflau acolo cu treburi. Am început să-mi revin din şoc şi m-am simţit în stare să gândesc.

— Ai o odaie? l-am întrebat. Oh, nu, nu merge! Sau merge totuşi?

Îmi puteam imagina ce poveşti se vor scorni pe seama noastră, îndată ce vom fi părăsit portul, dacă plecam de acolo şi apăream la domnul Chrisde. Nici în gândurile mele nu-i puteam spune altfel decât domnul Christie. Să mergem în odaia lui…

— Ei, lucruri cu totul obişnuite, am spus eu hotărâtă. Să mergem.

Aveam de mers doar câteva minute până la hanul lui Symonds şi am făcut drumul în tăcere deplină. M-am uitat din când în când la el pe furiş,

pentru a mă asigura că nu era o fantomă, dar şi pentru a-mi da seama în ce stare era.

Părea a fi una relativ bună, deoarece era îmbrăcat decent, într-un costum gri închis şi într-o cămaşă curată. Chiar dacă nu era îmbrăcat după ultima modă – mi-am muşcat buza, gândindu-mă cum ar arăta Tom Christie îmbrăcat după ultima modă – nu arăta neglijent.

În rest, era ca atunci când îl văzusem ultima dată, ei bine, nu, m-am gândit, corectându-mă pe mine însămi, de fapt arăta mult mai bine. Îl văzusem ultima dată împovărat de tragedia morţii fiicei sale şi de tot ceea ce a urmat după nenorocire. Ultima oară l-am văzut pe *Cruizer,* vasul britanic pe care se refugiase guvernatorul Martin când a fost alungat din colonie, cu aproape doi ani în urmă.

Atunci domnul Christie mărturisise că îşi omorâse fiica, faptă de care fusesem acuzată eu, mărturisise dragostea pentru mine şi îşi manifestase dorinţa de a fi executat în locul meu. Datorită acestei situaţii, faptul că înviase mi se părea nu surprinzător, ci de-a dreptul ciudat.

Se punea şi întrebarea ce ştia, dacă mai ştia ceva, despre soarta fiului său, Allan, răspunzător de moartea Malvei Christie. Circumstanţele în care se petrecuse totul erau dintre cele despre care un tată nu trebuie să afle şi mă cuprinsese groaza la gândul că s-ar putea să fiu nevoită să-i povestesc totul.

L-am privit din nou. Pe faţa lui se vedeau brazde adânci, dar nu era nici tras la faţă, nici apăsat de griji. Nu purta perucă, cu toate că părul lui sur era tuns scurt, ca întotdeauna, la fel ca şi bărbuţa. Am

simţit că mă gâdilă ceva pe faţă şi abia m-am putut abţine să nu-mi trec mâna peste gură, ca să alung senzaţia aceasta. Era tulburat, de fapt tulburată eram şi eu, dar a reuşit să-şi redobândească stăpânirea de sine şi a deschis uşa hanului poftindu-mă să intru, cu un gest deosebit de curtenitor. Doar un uşor clipit al ochiului stâng îi trăda emoţiile.

Îmi tremura tot corpul, iar Phaedre, care servea clienţii din cârciumă, mi-a aruncat o privire fugară şi m-a salutat dând din cap. Ea nu îl cunoscuse pe Thomas Christie. Auzise de scandalul care a urmat arestării mele, dar nu făcea legătura între acel scandal şi domnul care mă însoţea.

Am găsit o masă în salon şi ne-am aşezat.

— Am crezut că ai murit, am spus eu fără niciun fel de introducere. Ce-ai vrut să spui când mi-ai mărturisit că tu credeai că *eu* am murit?

A deschis gura ca să îmi răspundă, dar nu a apucat să scoată niciun cuvânt, pentru că a venit Phaedre să ne servească. Fata avea un zâmbet plăcut.

— Să vă aduc ceva? Domnule, doamnă, doriţi ceva de mâncare? Avem şuncă foarte bună astăzi, cartofi prăjiţi şi sosul de muştar cu stafide, pregătit de doamna Symond.

— Nu, a replicat domnul Christie. Eu aş vrea doar o cană de cidru, te rog.

— Whisky, am spus. Mult whisky.

Domnul Christie m-a privit scandalizat, dar Phaedre s-a mulţumit să râdă şi să plece, graţia mişcărilor ei atrăgând privirile celor mai mulţi dintre muşterii.

— Nu te-ai schimbat, a spus el.

Ochii lui m-au scrutat pătrunzător, examinând cu atenţie fiecare detaliu, pentru ca apoi să continue:

— Ar fi trebuit să te recunosc după păr.

În glasul lui se ghicea dezaprobarea, dar şi amuzamentul. Întotdeauna şi-a manifestat nemulţumirea că eu refuzam să port bonetă sau să-mi strâng părul. Spunea că părul meu este „zburdalnic”.

— Aşa s-ar fi şi cuvenit, am replicat, netezindu-mi firele de păr rebele. Nu m-ai recunoscut, însă, decât în clipa în care m-am întors, nu-i aşa? Ce anume te-a îndemnat să îmi vorbeşti?

A ezitat, dar şi-a îndreptat privirea spre coşul pe care îl pusesem lângă mine, pe podea.

— Văd că ai una dintre operele mele, a spus el.

— Cum? am întrebat urmărindu-i privirea, ca să descopăr pamfletul *Gânduri asupra naturii compasiunii divine.* Am luat foaia de hârtie care se zărea de sub o căpăţână de varză pentru a descoperi abia atunci autorul, adică *DL I. W. Christie, MA, Universitatea din Edimburgh.*

— De la ce vine W? l-am întrebat, punând pamfletul de unde îl luasem.

— De la Warren, a răspuns el răguşit. De unde Dumnezeu ai apărut?

— Tata spunea întotdeauna că m-a găsit sub o frunză de varză, în grădină, am spus eu repede. De fapt, vrei să ştii de unde am apărut astăzi? Dacă asta vrei să afli, atunci îţi spun că am venit chiar din braţele regelui.

Începea să pară mai puţin şocat şi iritarea lui obişnuită, provocată de lipsa mea de feminitate, începea să-şi pună amprenta pe chipul lui sobru.

— Lasă gluma, a spus el. Am crezut că eşti moartă.

Phaedre a adus băuturile chiar în acel moment şi m-a privit, arcuindu-şi sprâncenele.

— Nu arată chiar atât de rău, domnule, a spus ea. Vă rog să mă scuzaţi că mi-am îngăduit să v-o spun.

— Îţi mulţumesc, a replicat el printre dinţi.

Phaedre m-a privit amuzată şi apoi a plecat, scuturând din cap.

— Cine ţi-a spus asta?

— Un bărbat pe nume Mecreary.

Probabil că aveam o figură inexpresivă, pentru că a adăugat:

— Era din Brownsville. L-am întâlnit aici… în Wilmington… în luna ianuarie a anului trecut. Spunea că tocmai venea din munţi. Mi-a povestit despre incendiu. A avut loc un incendiu?

— Ei bine, da, i-am răspuns eu, vorbind rar şi întrebându-mă cât de mult din întregul adevăr îi spuneam. Foarte puţin într-un loc public, aşa hotărâsem. Poate că domnul Mecreary a dat acel anunţ în ziar… dar nu se putea să fi fost el.

Roger spusese că anunţul apăruse în 1776, adică aproape cu un an înainte de producerea incendiului.

— Eu l-am dat, a replicat domnul Christie.

Acum era rândul meu să fiu mirată.

— Tu? Când? am întrebat, luând o înghiţitură zdravănă de whisky, pentru că eram convinsă că aveam nevoie de băutură mai mult decât oricând.

— Imediat ce am auzit de incendiu sau… nu, s-a corectat el. La câteva zile după ce am auzit de el. M-a… afectat foarte mult această veste, a spus el,

întorcându-şi privirea de la mine.

Făcea pentru prima dată asta din momentul în care ne aşezasem.

— Ah, îmi pare rău, am spus încet, ca şi când aş fi avut regrete, dar de ce aş fi regretat faptul că nu pierisem în incendiu…?

A tuşit pentru a-şi drege glasul şi a spus:

— Da, mi s-a părut că trebuia să fac ce… să fac ceva. Trebuia să se consemneze trecerea… trecerea ta în altă lume.

După ce a rostit aceste cuvinte, m-a privit cu ochii lui cenuşii, continuând:

— Nu m-am putut obişnui cu gândul că tu… că tot ceea ce înseamnă persoana ta a dispărut de pe faţa pământului aşa, pur şi simplu, fără a fi marcat acest fapt, a adăugat el.

A tras adânc aer în piept şi a luat o înghiţitură din cana de cidru.

— Chiar dacă s-ar fi organizat o înmormântare, nu ar fi avut niciun rost să mă întorc la Fraser’s Ridge. Nu am putut, de aceea m-am gândit să se consemneze aici ceea ce s-a întâmplat. Oricum, a spus el mai încet, privind în altă parte, nu puteam să pun flori pe mormântul tău.

Whisky-ul mă ajutase să mă mai liniştesc, dar îmi şi iritase gâtul şi îmi era greu să vorbesc, atunci când eram sufocată de emoţie. I-am atins mâna uşor, am tuşit ca să-mi dreg glasul şi am spus:

— Mâna ta e bine?

M-a privit cu surprindere şi ridurile de pe faţa lui s-au estompat puţin.

— Mâna mea e foarte bine, m-a asigurat el. Vezi?

A întins mâna dreaptă şi mi-a arătat cicatricea în formă de Z, pe care o avea în palmă. Se vindecase frumos, rămăsese doar o urmă roz.

— Ia să văd, i-am spus, luându-i mâna cât mai firesc cu putinţă, întorcând-o şi îndoindu-i degetele, pentru a le verifica flexibilitatea. *Avea dreptate,* mâna lui era, într-adevăr, bine. Şi-o putea mişca aproape normal.

— Am făcut exerciţiile pe care m-ai pus să le fac, a spus el încet. Le fac în fiecare zi.

L-am privit şi mi-am dat seama că mă privea cu oarecare gravitate. Roşise şi mă gândeam că nu era atât de detaşat precum îmi închipuisem. Înainte de a da drumul mâinii lui, a întors-o şi mi-a acoperit cu totul degetele, astfel încât mi-ar fi fost greu să-mi retrag mâna.

— Soţul tău, a spus el, înmărmurind, pentru că era limpede că, până în acel moment, nu se gândise la Jamie. Soţul tău este şi el în viaţă?

— Aăă, da.

Am apreciat că nu a făcut vreo strâmbătură, ci s-a mulţumit să dea din cap, în timp ce expira cu zgomot, spunând:

— Mă bucur… să aud asta.

Se uita la cidrul pe care nu-l băuse încă şi continua să mă ţină de mână; a spus încet, fără să ridice ochii:

— El… ştie? Cum am… de ce… eu nu i-am spus care-i motivul pentru care am depus mărturie. Tu i-ai spus?

— Vorbeşti despre – m-am întrerupt, căutând cea mai potrivită exprimare – despre sentimentele tale nobile faţă de mine? Ei bine, da, ştie. Te-a înţeles. El ştie foarte bine ce înseamnă să fii

îndrăgostit… De mine, vreau să spun.

Aproape că era să izbucnească în râs şi am avut ocazia de a-mi trage mâna dintr-a lui. Dar nu a râs şi nici nu mi-a spus că *nu mai era* îndrăgostit de mine. Vai!

— Ei bine, oricum nu suntem morţi, am spus, dregându-mi glasul din nou. Dar tu? Ultima dată când te-am văzut…

— Ah! a exclamat el, părând nu tocmai fericit. Plecarea ta bruscă de pe *Cruizer* l-a făcut pe guvernatorul Martin să rămână fără secretar particular. Descoperind că ştiam carte, că scriam destul de frumos şi datorită aranjamentelor tale, a făcut în aşa fel încât să nu mai servesc pe bric.

Nu mă surprindea. Alungat din colonia lui, guvernatorul Martin s-a văzut obligat să se ocupe de afacerile sale în minuscula cabină a căpitanului de pe nava britanică pe care se refugiase. Afacerile sale implicau scrierea de scrisori. Nu trebuiau doar gândite şi aşternute pe hârtie, ci şi copiate în mai multe exemplare fiecare. O copie rămânea în dosarele de corespondenţă ale guvernatorului. Apoi era necesară câte o copie pentru fiecare persoană sau entitate care manifesta interes pentru conţinutul scrisorii. Mai erau necesare copiile trimise în Anglia sau în Europa, expediate cu mai multe nave, în speranţa că măcar una dintre ele ajungea la destinaţie, chiar dacă toate celelalte erau scufundate, capturate de către piraţi, sau se pierdeau.

Mă durea mâna când îmi aminteam. Exigenţele implicate de birocraţie înainte de apariţiei magiei numite Xerox au făcut ca eu să nu putrezesc într-o celulă şi Tom Christie să nu fie executat pe loc sau

să fie trimis pe uscat, pentru a-şi petrece restul zilelor într-un beci.

— Îţi sunt foarte recunoscător, a spus el cu multă răceală. Îţi sunt recunoscător deşi, la vremea respectivă, nu nutream sentimentul acesta faţă de tine.

Christie fusese timp de câteva luni secretar *de facto* al guvernatorului. La finele lui noiembrie, venise o navă din Anglia, cu care sosiseră şi ordine. Guvernatorul trebuia să ia din nou în stăpânire pe colonia, dar nu i se puneau la dispoziţie militari, armament sau sugestii în ducerea la îndeplinire a acestor dispoziţii. În schimb, îi fusese adus un secretar oficial.

— În momentul acela, guvernatorul a fost nevoit să renunţe la mine. Devenisem… apropiaţi, pentru că dispuneam de atât de puţin spaţiu.

— Şi pentru că tu mai erai un ucigaş anonim, nu a vrut să te vadă în ştreang, am spus eu, ducând până la capăt gândul său. Da, e un om bun.

— Este, a spus Christie dus pe gânduri. Nu a avut o viaţă uşoară, bietul de el.

Am dat din cap, întrebând:

— Ţi-a povestit despre băieţeii lui.

— Da, mi-a spus, strângând din buze, dar nu de supărare, ci pentru a-şi stăpâni emoţiile. Lui Martin şi soţiei lui le muriseră unul după altul trei băieţei, contractând bolile contagioase şi frigurile din colonie. Nici nu e de mirare că, auzind despre enorma suferinţă a guvernatorului, i se deschiseseră vechile răni sufleteşti. A dat din cap puţin şi s-a întors la ale sale.

— I-am spus câte ceva despre fata mea.

Zicând acestea, a luat cana de cidru, din care

abia băuse şi a golit-o pe jumătate dintr-o înghiţitură, însetat, pentru ca apoi să continue:

— I-am spus între patru ochi că mărturia mea fusese falsă… şi i-am spus de asemenea că sunt convins de nevinovăţia ta şi, dacă s-ar fi întâmplat să mai fii arestată pentru acea crimă, mărturia mea avea să fie luată în seamă.

— Îţi mulţumesc, i-am spus, întrebându-mă dacă ştia *cine anume* o omorâse pe Malva. Credeam că bănuia cine a comis crima, dar de la bănuială până la certitudine era cale lungă. Nimeni nu ştia unde se afla Allan acum… cu excepţia mea, a lui Jamie şi a lui Ian.

Guvernatorul Martin a ascultat această mărturie simţind că i se ia o piatră de pe inimă. S-a văzut obligat să-l debarce pe Christie, astfel încât să se poată pune la dispoziţia autorităţilor civile.

— *Nu mai există* autorităţi civile, nu-i aşa? am spus eu.

El a aprobat adăugând:

— Nu există niciun fel de autoritate civilă care să se poată ocupa de o asemenea afacere. Există închisori şi şerifi, dar nu există nici tribunale, nici magistraţi.

Rostind aceste cuvinte, aproape că a zâmbit, deşi pe faţa lui continua să se citească asprimea.

— Am crezut că este o pierdere de timp să caut pe cineva căruia să mă pot preda, a continuat el.

— Dar ai spus că ai trimis o copie a mărturiei tale ziarului, i-am spus. Nu ai fost primit… ăăă… cu răceală de către oamenii din New Bern?

— Prin graţia providenţei divine, ziarul îşi încetase activitatea înainte de a primi mărturia mea, şi asta pentru că tipograful era loialist. Cred

că domnul Ashe şi prietenii lui l-au căutat, şi el a luat decizia înţeleaptă de a trece într-un alt domeniu de activitate.

— Foarte înţeleaptă decizie, am spus eu sec.

John Ashe era unul dintre prietenii lui Jamie, o figură marcantă printre Fiii Libertăţii, cel care a instigat la incendierea Fortului Johnston şi a jucat un rol determinant în izgonirea guvernatorului Martin, care s-a văzut nevoit să trăiască pe mare.

— Au existat nişte bârfe, a spus el, privind din nou în altă parte. Dar nu au mai fost luate în seamă din cauza evenimentelor care s-au petrecut. Nimeni nu ştia foarte exact ce s-a întâmplat la Fraser’s Ridge şi, după o vreme, toată lumea a rămas cu ideea că eu fusesem victima unei tragedii de ordin personal. După o vreme, oamenii au început să simtă pentru mine… compasiune.

S-a strâmbat puţin, pentru că el nu era genul căruia să-i placă să fie compătimit.

— Văd că o duci bine, i-am spus, uitându-mă la costumul lui. Cel puţin nu dormi în şanţ şi nu te hrăneşti cu capete de peşte adunate de prin port. Nici n-am ştiut că este atât de profitabil să scrii pamflete.

Faţa lui căpătase între timp culoarea normală, dar auzindu-mă vorbind aşa, a roşit, jenat.

— Nu este! a izbucnit el. Dau meditaţii şi ţin… ţin predici în câte-o duminică.

— Nici nu-mi pot închipui pe cineva mai potrivit pentru aşa ceva, am replicat amuzată. Întotdeauna ai avut darul de a le spune altora ce nu este în regulă cu ei, dar în termeni biblici. Ai devenit cleric?

A roşit şi mai mult, dar şi-a stăpânit furia şi a

reuşit să-mi răspundă pe un ton civilizat:

— Când am venit aici, eram foarte sărac. Am mâncat, aşa cum ai spus, capete de peşte şi, din când în când, supă şi pâine împărţite de congregaţia Lumina Nouă. Mă duceam acolo ca să mănânc, dar rămâneam, din respect, şi la slujbă. Cu această ocazie am asistat la o slujbă ţinută de către reverendul Peterson. Acea slujbă… mi-a rămas în suflet. Am stat de vorbă cu el. Lucrurile s-au înlănţuit.

S-a uitat la mine şi apoi a continuat:

— Dumnezeu îţi îndeplineşte ruga, să ştii.

— Pentru ce anume te-ai rugat? l-am întrebat intrigată.

L-am surprins, deşi nu fusese decât o simplă întrebare, pusă din curiozitate.

— Eu… Eu…

S-a întrerupt şi apoi m-a privit încruntat, spunând:

— Eşti femeia cel mai greu de suportat!

— Nu eşti prima persoană care spune asta, l-am asigurat eu. Şi nu am vrut să te supăr. Mă… întrebam şi eu.

Am văzut că ar fi vrut să se ridice şi să plece, dar dorea în acelaşi timp şi să depună mărturie despre ce se întâmplase cu el. Era un om încăpăţânat şi a rămas pe loc, spunând în cele din urmă pe un ton egal:

— Am întrebat… de ce. Asta-i tot.

— Şi astfel ţi-ai găsit de lucru, am spus.

Părea surprins, iar eu abia m-am abţinut să nu izbucnesc în râs. Mereu era surprins când descoperea că mai citise şi altcineva Biblia.

M-a privit un pic altfel decât o făcea de obicei.

— Şi acum eşti aici, a spus el în cele din urmă pe un ton care părea a fi acuzator. Presupun că soţul tău şi-a format un detaşament de voluntari sau s-a alăturat unui astfel de detaşament. Eu m-am săturat de război. Mă mir că nu s-a săturat şi soţul tău.

— Nu este neapărat vorba despre nevoia de a simţi atmosfera războiului, am replicat tăios. El crede că s-a născut pentru asta.

În ochii lui Tom Christie s-a văzut un licăr. Era surpriză? îşi dădea seama că într-adevăr aşa stăteau lucrurile?

— Aşa este, a spus el încet. Cu siguranţă că…

Nu şi-a dus gândul la bun sfârşit, ci a întrebat:

— Ce faceţi aici? Vreau să spun, aici, în Wilmington?

— Căutăm un vas, i-am răspuns. Plecăm în Scoţia.

Întotdeauna am reuşit să-l uimesc, dar de data asta, a amuţit. A ridicat cana, a dus-o la gură şi a stropit fără să vrea masa cu cidru.

După aceea, s-a înecat şi a început să tuşească, atrăgând atenţia celorlalţi clienţi. Eu am încercat să-mi păstrez calmul.

— Ăăă… Plecăm la Edimburgh ca să aducem tiparniţa soţului meu, i-am spus. Vrei să caut pe cineva, să transmit ceva din partea ta? Cred că mi-ai spus că ai un frate acolo.

Reuşise să se liniştească şi mă privea cu nişte ochi care păreau că ard. M-am îngrozit de ce-am spus şi amintindu-mi exact ce se întâmplase, îmi venea să-mi muşc limba.

Fratele lui avusese o aventură cu soţia lui Tom, în timp ce el era încarcerat în *Highlands* în timpul

Răscoalei. După aceea, soţia lui îi otrăvise fratele şi fusese executată sub acuzaţia că ar fi fost vrăjitoare.

— Îmi pare rău, am spus încet. Te rog să mă ierţi. Nu am…

Mi-a luat mâna în mâinile lui cu atâta putere, încât am tras aer în piept cu mult zgomot, drept pentru care câţiva clienţi au întors capetele, uitându-se la noi. Nu le-a acordat atenţie, ci s-a aplecat spre mine, spunând cât se poate de clar şi de răspicat:

— Ascultă-mă. Am iubit trei femei. Una dintre ele a fost o vrăjitoare şi-o târfă, a doua a fost doar o târfă. Se poate ca tu să fii o vrăjitoare la rândul tău, dar asta nu contează. Dragostea pentru tine m-a salvat şi am crezut că mi-am regăsit liniştea, îndată ce am crezut că ai murit.

S-a uitat la mine şi a clătinat din cap, gura dispărându-i o clipă în barba deasă:

— Şi iată-te.

— Aăă… da, am replicat, simţind încă o dată nevoia de a mă scuza pentru faptul că nu eram moartă.

A tras adânc aer în piept şi apoi a oftat, zicând:

— Nu voi avea linişte câtă vreme tu eşti în viaţă, femeie.

După ce a rostit aceste cuvinte s-a ridicat, mi-a sărutat mâna şi s-a depărtat.

— Ţine minte, a spus el, oprindu-se la uşă şi privind peste umăr. Ţine minte, n-am spus că regret că aşa stau lucrurile.

Am luat paharul de whisky şi l-am băut.

Am continuat să mă plimb, dar eram ameţită, şi asta nu doar din cauza băuturii. Nu ştiam ce să

cred despre revenirea la viaţă a lui Tom Christie, dar era un lucru care mă neliniştea. Cu toate acestea, nu aveam cum *să schimb* situaţia. M-am dus la prăvălia lui Stephan Moray, un argintar din Fife, ca să-mi comand o pereche de foarfece chirurgicale. Spre norocul meu, părea a fi un om inteligent, care a înţeles atât ceea ce doream, cât şi de ce trebuia să urmeze indicaţiile mele. Mi-a promis că, în trei zile, foarfecele aveau să fie gata. Încurajată de acest lucru, am îndrăznit să mai formulez o dorinţă.

— Ace, a spus Moray, în vreme ce sprâncenele lui albe se apropiau una de cealaltă, semn că omul era mirat. Doar nu ai nevoie de un argintar ca să…

— Nu este vorba despre ace de cusut, i-am spus. Este vorba despre ace mai lungi, fără ureche. Acele de care am eu nevoie se folosesc de către medici. Aş dori să le faceţi din asta.

A făcut ochii mari în momentul în care am pus pe tejghea o pepită de aur, mare cât o alună. De fapt, era o bucată dintr-un lingou franţuzesc, bătut cu ciocanul şi acoperit cu puţin noroi, atât cât era nevoie pentru a nu bate la ochi.

— Soţul meu a câştigat asta la un joc de cărţi, am spus eu cu o urmă de mândrie, dar şi parcă mi-aş fi cerut scuze, exact pe tonul care se cuvenea într-o asemenea situaţie. Nu îmi doream să creadă cineva că era aur la Fraser’s Ridge… indiferent de forma în care ar fi fost de găsit metalul preţios. Dacă spuneam despre Jamie că îi plăcea jocul de cărţi, nu-i făceam niciun rău. Oricum el era un cartofor cunoscut, ba aş putea spune chiar notoriu.

Moray s-a încruntat un pic atunci când i-am dat

în scris detaliile legate de ace, dar a fost de acord să le facă. Spre norocul meu, se părea că meşterul nu auzise niciodată de păpuşi Voodoo. Dacă ar fi auzit, aş fi avut ceva probleme.

M-am dus la argintar, apoi la piaţă, ca să cumpăr ceapă verde, brânză, frunze de mentă şi toate plantele medicinale pe care le mai puteam găsi. Tocmai de aceea se înserase deja când am ajuns la han.

Jamie juca cărţi în salon, iar Ian îl urmărea uitându-se peste umărul lui. Când m-a văzut, Jamie s-a ridicat de la masă, i-a dat cărţile lui Ian şi a venit să-mi ia coşul din mână. Apoi a urcat împreună cu mine scările care duceau în camera noastră.

După ce a închis uşa, m-am întors spre el, dar înainte de a putea rosti un cuvânt, el mi-a spus:

— Ştiu că Tom Christie e în viaţă, l-am întâlnit pe stradă.

— M-a sărutat, am spus încet.

— Da, am auzit, a replicat, uitându-se la mine amuzat.

Nu ştiu de ce, dar m-am simţit jenată pentru că mă privea aşa.

Şi-a dat seama şi s-a amuzat şi mai tare, zicând:

— Ţi-a plăcut, nu?

— N-a fost amuzant!

Am văzut că a devenit un pic mai serios, fără a renunţa cu totul să se amuze.

— *Ţi-a* plăcut? m-a întrebat el încă o dată, pentru că era curios şi nu fiindcă şi-ar fi dorit să mă tachineze.

— Nu! am răspuns şi mi-am întors privirea. Vreau să spun… Nu am avut timp să mă gândesc

la asta.

Fără o vorbă, m-a apucat de ceafă şi m-a sărutat. L-am lovit cu palma din reflex. Nu foarte tare, pentru că am încercat să îmi retrag mâna chiar în momentul în care îl loveam. Era limpede că nu îl duruse, dar mă simţeam atât de surprinsă şi aveam o senzaţie atât de neplăcută, de parcă l-aş fi trântit la pământ.

— Nu te-ai gândit foarte mult, nu-i aşa? a spus încet, dându-se un pas înapoi şi privindu-mă cu interes.

— Îmi pare rău, i-am spus, simţindu-mă umilită. Eram supărată cu atât mai mult cu cât nu înţelegeam *de ce* sunt supărată. Nu am vrut. Îmi pare rău.

A lăsat capul într-o parte şi m-a privit, pentru ca apoi să mă întrebe:

— Ar fi mai bine să mă duc să-l omor?

— Nu fi ridicol, i-am spus, făcându-mi de lucru cu tolba, pentru că nu voiam să-l privesc în ochi. Eram supărată, mă simţeam prost, eram iritată şi mă simţeam cu atât mai prost cu cât nu ştiam de ce trec prin toate astea.

— A fost o întrebare cinstită, *Sassenach,* a spus el încet. Cinstită, dar nu serioasă. Mă gândeam că ar trebui să-mi răspunzi onest.

— Bineînţeles că nu vreau să-l omori!

— Vrei să-ţi spun de ce mi-ai dat o palmă?

— Păi – am rămas cu gura deschisă preţ de o clipă şi apoi am închis-o – Da, vreau.

— Te-am atins împotriva voinţei tale, a spus el, privindu-mă insistent. Nu-i aşa?

— Aşa este, am răspuns, simţind că îmi era mai uşor să respir. Asta a făcut şi Tom Christie şi să

ştii că nu, *nu mi-a* plăcut.

— Nu ţi-a plăcut, a replicat el. Bietul om.

— Nu şi-ar dori compasiunea ta, am spus eu cu asprime, iar Jamie a zâmbit.

— Nu şi-ar dori-o, dar se bucură de ea. Eu mă bucur, a ţinut el să mai adauge.

— De ce te bucuri? Te bucuri pentru că e în viaţă? Cu siguranţă nu te bucuri… pentru că el crede că e îndrăgostit de mine, am spus eu cu oarecare îndoială.

— Eu nu vreau să mă gândesc la simţămintele lui ca la un lucru fără importanţă. Şi-a pus viaţa în joc pentru tine o dată. Cred că o va mai face.

— Nu mi-am dorit să facă asta!

— Te frământă, a observat el cu interes.

— Da, mă frământă al naibii de mult! am replicat privindu-l cu atenţie, moment în care mi-am dat seama cum stăteau lucrurile şi i-am spus:

— Şi pe tine te frământă!

Mi-am adus aminte că tocmai îmi mărturisise faptul că îl întâlnise pe Tom pe stradă. Ce îi spusese Tom?

A clătinat capul, negând vag.

— N-am să zic niciodată că *îmi place* Thomas Christie, a spus el, reflectând, dar îl respect. Şi *mă bucur* foarte mult că e în viaţă. Nu ai făcut rău că ai regretat moartea lui. Şi eu am făcut-o.

— Nici nu mă gândisem la asta. Dar nu regret nimic.

Fiind de-a dreptul şocată de faptul că l-am întâlnit, nu mi-am amintit că am plâns pentru el şi pentru copiii lui.

— Bine. Treaba e că Tom Christie te doreşte foarte mult, dar nu ştie nimic despre tine.

— Şi tu ştii, am spus eu pe un ton care se dorea a fi şi întrebător, şi provocator.

A zâmbit şi a pus zăvorul la uşă, apoi a traversat camera şi a tras draperia, acoperind fereastra mică şi lăsând încăperea într-o plăcută penumbră albăstruie.

— Poate că mai am destule de învăţat, poate că îmi lipsesc unele, dar şi ştiu multe, a spus el apropiindu-se de mine atât de mult, încât am fost nevoită să dau capul pe spate pentru a-i vedea chipul. Nu te-am sărutat niciodată fără a şti cine eşti. Şi tocmai asta nu va şti niciodată bietul Tom.

Dumnezeule, *ce* îi spusese Tom?

Pulsul meu, care fusese când mai lent, când mai rapid, a crescut până la o anumită limită şi a rămas constant. ÎI simţeam în vârfurile degetelor.

— Nu ştiai nimic despre mine când m-ai luat în căsătorie.

Mâna lui s-a aşezat încet pe fundul meu.

— Nu?

— Vreau să spun în afară de asta.

A scos un sunet specific scoţian din gât, dar care nu era un chicotit, pentru ca apoi să spună:

— Da, am priceput, doar că înţelept este acela care află ceea ce nu ştie… iar eu învăţ repede, draga mea.

M-a tras uşor spre el şi m-a sărutat atent şi tandru, eu consimţind întru totul. Nu am alungat din memorie sărutul posesiv, pasional al lui Tom Christie. Nici nu cred că Jamie ar fi vrut asta. El dorea să-mi arate diferenţa.

— *Nu se poate* să fii gelos, i-am spus o clipă mai târziu.

— Ba se poate, a replicat el, fără să glumească.

— Nu se poate să crezi…
— Nu cred.
— Ei bine, atunci…
— Atunci…

În întuneric ochii lui aveau culoarea apei de mare, dar era evident ce exprimau şi inima a început să-mi bată mai repede.

— Ştiu ce simţi pentru Tom Christie, iar el mi-a spus verde-n faţă ce simte pentru tine. Desigur că ştii că dragostea nu are nicio legătură cu logica, *Sassenach.*

Pentru că sunt în stare să-mi dau seama când mi se pune o întrebare retorică, nu i-am dat niciun răspuns, ci i-am descheiat cămaşa. Nu puteam să spun nimic despre sentimentele lui Tom Christie, dar aveam un alt limbaj în care îmi puteam exprima propriile sentimente. Inima lui bătea repede. O simţeam de parcă aş fi ţinut-o în palmă. Şi a mea bătea cu putere, dar eu respiram adânc, bucurându-mă de căldura corpului său, atât de familiară mie, de părul de pe piept de culoarea scorţişoarei şi de faptul că, la atingerea degetelor mele, se înfiora.

În timp ce eu mă bucuram de trupul lui, el şi-a plimbat mâna prin părul meu, separând o buclă pe care o privise cu interes.

— Cred că nu s-a albit încă. Atunci am la dispoziţie foarte puţin timp, înainte ca tu să devii foarte primejdioasă pentru mine când o să fim în pat.

— Primejdioasă într-adevăr, i-am spus, începând să-i desfac nasturii de la pantaloni, Mi-aş fi dorit să fi avut pe el kiltul. Şi ce crezi tu că aş putea să-ţi fac în pat?

S-a scărpinat pe piept gânditor şi a atins fără să vrea un colţ al cicatricii pe care şi-o făcuse, când îşi extirpase pur şi simplu semnul lui Jack Randall care îi fusese făcut cu fierul roşu.

— Ei bine, până acum m-ai zgâriat cu unghiile, m-ai muşcat, m-ai înjunghiat… de mai multe ori.

— Nu te-am înjunghiat!

— Ba da! mi-a spus. M-ai înjunghiat în spate cu acele tale… de cincisprezece ori! Am numărat… şi apoi m-ai înjunghiat şi în picior de douăsprezece ori cu dintele de şarpe cu clopoţei.

— Am făcut-o ca să-ţi salvez viaţa!

— Nici n-am spus că n-ai făcut-o ca să-mi salvezi viaţa, nu-i aşa? Da' ţi-a plăcut.

— Ei bine, treaba cu dintele de şarpe cu clopoţei, dar tratamentul hipodermic… M-am oprit muşcându-mi limba. Ai meritat tot ce ţi-am făcut!

M-a privit cu cinism, zicând:

— Ai spus că n-ai să-mi faci niciun rău, nu-i aşa?

— Ai numărat de câte ori te-am înţepat în pat, am spus eu încet. Nu poţi să numeri de câte ori te-am injectat.

— Eram în pat!

— Dar eu nu am fost!

— Da, ai profitat de situaţie, a spus el, dând din cap. Cu toate astea, nu-ţi port pică.

Dăduse în lături haina mea şi se grăbea să-mi descheie cămaşa, cu capul aplecat, absorbit cu totul de ceea ce făcea.

— Cum ţi-ar plăcea să fiu *eu* geloasă? l-am întrebat, având înaintea mea creştetul capului lui.

— Mi-ar plăcea, a replicat el, în vreme ce îi simţeam respiraţia pe piele. Ai şi fost. Pe Laoghaire. M-a privit, înălţând din sprâncene şi a

întrebat:

— Cine ştie, poate că mai eşti?

I-am mai dat o palmă, dar de data asta intenţionat. Ar fi putut să mă împiedice, dar nu a făcut-o.

— Da, aşa mă gândeam şi eu, a spus jamie, ştergându-şi o lacrimă. Vrei să vii cu mine-n pat? O să fim doar noi doi, a mai ţinut el să adauge.

Era târziu când m-am trezit. În cameră era întuneric, deşi prin capătul de sus al draperiei se vedea un petic de cer. Focul nu fusese aprins încă şi în cameră era răcoare, dar mie îmi era cald şi bine sub pături, lipită de trupul lui Jamie. Se întorsese pe-o parte, iar eu m-am lipit de el, ca un burete gata să absoarbă. Mi-am pus o mână pe trupul lui simţind cum inspira şi expira încet.

Fusesem doar noi doi. La început mă temusem că amintirea lui Tom Christie şi a ciudatei sale pasiuni va fi o piedică între noi, dar Jamie, care în mod evident se gândise la acelaşi lucru, hotărâse să şteargă din mintea mea impresia lăsată de sărutul lui Tom şi abordase totul invers, începând prin a-mi săruta degetele de la picioare.

Dată fiind dimensiunea încăperii şi deoarece patul era pus într-unul dintre colţurile ei, a fost nevoit să se aşeze peste mine. Dat fiind că degetele de la picioare îmi erau sărutate şi vedeam spatele unui scoţian dezbrăcat, nu mă mai puteam gândi la nimic.

Pentru că eram la căldură şi mă simţeam în siguranţă, m-am gândit la întâlnirea pe care o avusesem. *Mă simţisem* ameninţată. Jamie îşi dăduse seama de acest lucru. *Vrei să-ţi spun de ce mi-ai dat o palmă? … Te-am atins împotriva voinţei*

tale.

Avea dreptate. Aceasta era una dintre tarele cu care rămăsesem de când fusesem răpită. Deveneam nervoasă când vedeam mulţimi de bărbaţi. Dacă eram atinsă pe neaşteptate, ripostam şi mă retrăgeam, cuprinsă de panică. De ce nu-mi dădusem seama de asta?

Nu voisem. Nici acum nu voiam. La ce mi-ar servi să mă gândesc la asta? Trebuia să las timpul să vindece aceste tare, dacă avea să le vindece.

Dar chiar şi după vindecare rămân cicatrici. Dovada în acest sens era chiar înaintea ochilor mei, de fapt eram lipită de cel ce reprezenta această dovadă.

Cicatricile de pe spatele lui Jamie se vedeau mai puţin pronunţat şi păreau a fi o pânză de păianjen cu câte o umflătură din loc în loc, pe care o simţeam atunci când făceam dragoste. Era ca şi când sub pielea lui s-ar fi aflat o reţea de sârmă ghimpată. Mi-am amintit că Tom Christie l-a ironizat odată, pornind de la acele cicatrici şi am strâns din dinţi.

Am pus mâna pe spatele lui şi am simţit o asemenea umflătură. A tresărit în somn şi m-am oprit, întinzând palma.

Mă întrebam ce avea să urmeze pentru el, pentru mine. Mi-a răsunat în minte glasul sarcastic al lui Tom Christie: *Eu m-am săturat de război. Mă mir că nu s-a săturat şi soţul tău.*

— *Ţie* îţi convine să spui asta, am spus încet. Laşule.

Christie fusese încarcerat ca iacobin, ceea ce şi era, dar nu ca militar. El fusese responsabil cu aprovizionarea în armata lui Charles Stuart. Îşi

riscase averea şi poziţia socială şi le pierduse pe ambele, dar nu îşi pusese în joc viaţa şi sănătatea.

Cu toate astea, Jamie îl respecta, lucru care însemna ceva, pentru că el nu se grăbea niciodată să judece pe cineva. În afară de asta ştiam, având-l ca exemplu pe Roger, că nu era chiar atât de uşor să ajungi cleric, precum se credea în general. Nici Roger nu era un laş, dar mă întrebam cum avea să îşi găsească o cale în viitor.

M-am întors pe o parte. Nu aveam linişte. Se pregătise cina. Simţeam mirosul de apă sărată de la stridii, care se înălţa din bucătăria de sub camera noastră. Pe lângă acest miros, se mai adăugau şi cel al lemnului ars şi al cartofilor prăjiţi.

Jamie s-a foit un pic şi s-a întors pe spate, dar nu s-a trezit. Mai avea timp să doarmă. Visa. Am văzut cum i se mişcau ochii sub pleoapele închise şi cum strângea din buze. Corpul i s-a încordat dintr-odată, lângă mine, iar eu m-am retras puţin, uimită. A mârâit încet şi s-a arcuit, de parcă ar fi făcut efort. Scotea sunete înăbuşite şi nu mi-am putut da seama dacă striga sau urla în visul lui. Nici nu am mai aşteptat ca să aflu.

— Jamie… trezeşte-te! i-am spus cu hotărâre, fără să-l ating. Nu mai făceam greşeala asta, când visa scene violente. Era cât pe ce să-mi spargă nasul o dată sau de două ori. Trezeşte-te!

A tras adânc aer în piept, apoi a început să respire normal şi a deschis nişte ochi tulburi. Era limpede că nu ştia unde se află şi i-am vorbit cu blândeţe, repetându-i numele şi asigurându-l că era bine. A clipit des, a înghiţit cu greu şi apoi a întors capul şi m-a văzut.

— Claire, i-am spus eu, dându-mi seama că făcea un efort spre a-şi aminti numele meu.

— Bine, a spus răguşit, pentru ca după aceea să închidă ochii, să scuture din cap şi să-i deschidă din nou, întrebând:

— Eşti bine, *Sassenach*?

— Da. Dar tu?

A dat din cap, închizând din nou ochii preţ de o clipă.

— Da, sunt bine. Am visat casa arzând. Am visat că mă lupt, a spus el, adulmecând. Arde ceva?

— Cred că arde mâncarea pregătită pentru cină, am spus.

Mirosurile plăcute se transformaseră într-un miros acru de fum şi mâncare arsă.

— Cred că a dat în foc oala cu tocană, i-am explicat.

— Poate că mâncăm altundeva în seara asta.

— Phaedre a spus că doamna Symonds a pregătit şuncă şi sos de muştar cu stafide la prânz. Poate a mai rămas. Te simţi bine? l-am întrebat din nou.

În cameră era rece, dar fruntea şi pieptul îi erau scăldate în sudoare.

— Oh, da! a spus el, ridicându-se în şezut şi frecându-şi cu putere pielea capului, în vreme ce îşi trecea mâinile prin păr. Am avut un vis, dar nu unul dintre acelea care să mă sperie atât de tare încât să mor de frică.

A dat deoparte părul care îi acoperea chipul şi mi-a zâmbit, zicând:

— Ai o faţă ca de ceară. Şi tu ai avut o noapte agitată?

— Nu, i-am răspuns, dându-mă jos din pat şi

punându-mi cămaşa înainte de a lua peria de păr. Am fost agitată *înainte* să ajungem în pat sau nu-ţi mai aminteşti?

A râs, şi-a trecut mâinile peste faţă şi s-a sculat din pat, pentru a folosi oala de noapte.

— Şi celelalte vise? l-am întrebat eu deodată.

— Ce vrei să zici? a întrebat el, privindu-mă mirat.

— Ai spus: „Am avut un vis, dar nu unul dintre acelea care să mă sperie atât de tare, încât să mor de frică”. Dar visele care te fac să mori de frică?

Trăsăturile feţei lui au tremurat întocmai ca suprafaţa unui lac în care arunci o piatră.

Din reflex l-am apucat de încheietura mâinii.

— Nu te feri, i-am spus cu blândeţe prinzându-i faţa în palme, astfel încât să se uite în ochii mei, împiedicându-l să se ascundă în dosul unei măşti. Ai încredere în mine.

A privit în altă parte, dar asta doar pentru a se aduna, nu pentru a se ascunde.

Când s-a uitat din nou la mine, i se citea totul în privire. Deruta, ruşinea, umilinţa şi tot ceea ce însemna trecutul lăsat demult în urmă, se aflau acolo.

— Uneori… visez… tot felul de lucruri, a spus el rar, lucruri care mi s-au făcut împotriva voinţei mele.

Respira pe nas, respira cu zgomot, exasperat, spunând:

— Şi mă trezesc înfierbântat şi îmi vine să mă duc şi să omor pe cineva şi să încep cu mine însumi.

A spus aceste ultime cuvinte strâmbându-se, pentru ca apoi să continue, aruncându-mi o privire

fugară:

— Nu se întâmplă des şi niciodată n-am să-mi descarc furia pe tine. Cred că ar trebui să ştii asta.

L-am strâns mai tare de încheietura mâinii. Aş fi vrut să-i spun: *Ai putea s-o faci. Nu m-aş supăra.* Acesta era adevărul şi, odinioară, i l-aş fi spus fără nicio ezitare. Dar acum ştiam mult mai multe, şi dacă aş fi fost eu în locul lui, dacă l-aş fi visat pe Harley Boble sau pe bărbatul acela greoi, cu trupul moale, şi dacă m-aş fi trezit înfierbântată, dar mulţumesc lui Dumnezeu, asta *nu mi s-a întâmplat* niciodată, ultimul lucru pe care l-aş fi făcut ar fi fost să mă descarc pe Jamie sau să mă folosesc de trupul lui pentru a mă elibera de starea în care mă aflam.

— Mulţumesc, i-am spus. Mulţumesc pentru că mi-ai spus şi îţi mulţumesc pentru cuţit.

Jamie a dat din cap şi şi-a luat pantalonii, spunând:

— Îmi place şunca.

20

REGRET…

Long Island, Colonia New York
septembrie 1776

William şi-ar fi dorit să poată vorbi cu tatăl lui. După cum îşi spunea lui însuşi, nu ar fi dorit ca Lordul John să-i influenţeze în vreun fel situaţia. Ar fi dorit să primească un sfat de la tatăl lui, dar Lordul John se întorsese în Anglia şi William era singur.

Mă rog, nu era tocmai singur. Pe moment, avea comanda unui detaşament de soldaţi care făcea de pază la un punct vamal situat la marginea Insulei Long Island. A lovit cu putere ţânţarul care i se pusese pe încheietura mâinii şi, de data asta, chiar a reuşit să-l omoare. Şi-ar fi dorit să-i poată face acelaşi lucru lui Clarewell.

Locotenentul Edward Markham, Marchiz de Clarewell. Cunoscut lui William şi unor prieteni mai apropiaţi sub porecla de „Ned cel fără bărbie” sau „peştele”. William a transpirat şi a avut senzaţia că îl gâdila bărbia lui proeminentă, văzând că doi dintre oamenii lui au dispărut deodată. S-a îndreptat spre căruţa pe care o verificaseră, rostindu-le numele.

Soldatul Welch a apărut de după căruţă ca un Hopa-Mitică, aruncând o privire uimită şi ştergându-se la gură.

William s-a aplecat, l-a mirosit şi a spus scurt:

— Vei fi acuzat. Unde-i Launfal?

Era în căruţă, încheind contra trei sticle de coniac de contrabandă un târg cu proprietarul căruţei, care dorea să comercializeze băutura. Pocnind nemilos ţânţarii veniţi dinspre mlaştină şi ameninţând să mănânce oamenii cu totul, William l-a arestat pe proprietarul căruţei, i-a chemat pe ceilalţi trei oameni pe care-i mai avea alături şi le-a cerut să-i ducă pe contrabandiştii Welch şi Launfal la sergent. Apoi a luat o muschetă şi s-a aşezat el însuşi în mijlocul drumului, singur şi cât se poate de hotărât, provocând prin atitudinea lui pe oricine care ar fi îndrăznit să treacă pe-acolo.

În mod ironic, toată dimineaţa se circulase pe acel drum, dar acum nu mai trecea nimeni, fapt

care-i dădea lui William timp să se calmeze, gândindu-se la Clarewell.

Provenind dintr-o familie *deosebit* de influentă, care avea legături strânse cu Lordul North, „Ned cel fără bărbie” sosise în New York cu o săptămână înaintea lui William şi ajunsese, ca şi el, în marele stat-major al lui Howe. Se tot învârtea pe lângă generalul Howe care, lucru lăudabil, se tot uita lung la „Peşte” de parcă s-ar fi întrebat: „Cine dracu’ mai e şi ăsta?” şi la căpitanul Pickering, ordonanţa generalului, un îngâmfat sensibil la linguşelile lui Ned.

Drept rezultat, Charles a primit misiuni mai uşoare, cum ar fi aceea de a-l însoţi pe general în expediţii scurte, de a-i sta alături la întâlnirile pe care le avea cu căpeteniile indiene şi alte lucruri de acest gen, în vreme ce William şi alţi ofiţeri tineri trebuiau să stea toată ziua cu nasul în hârtii şi să bată din călcâie. Îi era greu lui William, care se obişnuise cu libertatea pe care o implica activitatea de culegere a informaţiilor.

Ar fi fost în stare să suporte constrângerile traiului la comun şi să facă muncă de birou. Tatăl său îl pregătise să facă faţă condiţiilor mai puţin favorabile, să rămână calm chiar când se plictisea, îi arătase cum să se comporte cu prostănacii şi îl iniţiase în arta politeţii ireproşabile, care putea fi folosită drept armă. Cineva care nu dispunea de tăria de caracter a lui William cedase într-o zi, nu mai putuse rezista şi, studiind profilul lui Ned, făcuse o caricatură în care era reprezentat căpitanul Pickering, cu pantalonii lăsaţi în jos, până la glezne, explicându-le ceva tinerilor ofiţeri, fără a ţine seama de Peşte, al cărui cap ieşea chiar

din fundul lui.

Nu William făcuse acea caricatură, deşi şi-ar fi dorit să fi *fost* autorul ei, dar Ned îl văzuse râzând şi privind-o. Dintr-o pornire specific masculină, lucru care se întâmpla rar, Ned îi dăduse lui William un pumn în nas. Această situaţie a degenerat, tinerii ofiţeri distrugând câteva piese de mobilier, totul terminându-se cu William în poziţie de drepţi, cu sângele picurându-i pe cămaşă, în timp ce căpitanul Pickering îi arunca priviri pline de asprime şi caricatura aştepta aşezată pe masă.

— Vânător nenorocit de vânturi! a spus el încet, dar uitându-se cu atâta răutate la o lăptăreasă care se apropia, încât biata femeie s-a oprit locului şi a rămas nemişcată câteva clipe, îndrăznind abia după aceea să treacă pe lângă el, privindu-l cu ochi mari, speriată, ca şi când ar fi urmat să explodeze.

A rânjit la ea şi lăptăreasa a scos un ţipăt scurt, înaintând cu atâta repeziciune, încât a vărsat un pic din laptele pe care îl ducea în găleţile aşezate pe cobiliţa de pe umăr.

Asta l-a făcut să regrete. Ar fi vrut să o ajungă din urmă şi să-şi ceară scuze, dar nu putea. Doi bărbaţi veneau pe drum, mânând o turmă de porci. William s-a uitat bine la acea adunătură care guiţa de zor, la porcii cu urechile zdrenţuite şi plini de noroi şi s-a refugiat în mica gheretă care servea drept punct de comandă. Bărbaţii care mânau porcii i-au făcut cu mâna şi i-au strigat ceva care putea fi foarte bine un salut sau nişte insulte. William nici măcar nu era sigur că vorbiseră în engleză şi nici nu îşi dorea să afle.

Porcii au trecut, lăsându-l în mijlocul unei întinderi de noroi scurmate de copite şi pline de excremente. A izgonit norul de ţânţari din jurul capului său şi s-a gândit că pur şi simplu îi era de ajuns. Era în Long Island de două săptămâni, adică de paisprezece zile şi jumătate, şi asta era prea mult pentru el. Totuşi nu atât de mult încât să-şi fi cerut scuze faţă de „Ned cel fără bărbie” sau faţă de căpitan.

— Lingău, a mormăit William.

Avea o alternativă şi cu cât stătea mai mult aici, între ţânţari, cu atât i se părea mai tentantă.

Drumul de la punctul de control vamal până la cartierul general era prea lung pentru a fi străbătut de două ori pe zi. În consecinţă, el avea să fie găzduit temporar de un anume Culper şi de cele două surori ale sale. Culper nu era prea încântat de situaţie. I se bătea ochiul stâng când îl vedea pe William, dar cele două doamne mai în vârstă erau încântate de el. Drept mulţumire pentru atitudinea lor le aducea, când putea, câte o bucată de şuncă sau câte un cupon de batist, pe care le confisca. În seara dinainte adusese o bucată de şuncă bună şi domnişoara Abigail Culper îl informase în şoaptă că avea un vizitator.

— I-afară. Fumează-n curte, îi spusese ea, înclinând capul acoperit de bonetă în direcţia curţii. Mă tem că sora mea nu i-a permis să fumeze în casă.

Se aşteptase să fi venit un prieten de-al său ca să-i ţină companie sau ca să-i aducă vestea că fusese iertat şi că exilul său în Long Island se terminase. Descoperise însă că îl căuta căpitanul Richardson, care stătea cu pipa în mână şi privea

meditativ cum cocoşul familiei Culper tocmai călca o găină.

— Plăcerile vieţii bucolice, a spus căpitanul privind cocoşul care căzuse pur şi simplu din picioare. Cocoşul s-a ridicat imediat şi a plecat ţanţoş, în vreme ce găina şi-a scuturat un pic penele şi a continuat să ciugulească de parcă nimic nu s-ar fi întâmplat.

— E foarte multă linişte aici, nu-i aşa? a spus căpitanul.

— Da, a replicat William. La dispoziţia dumneavoastră, domnule.

De fapt, nu era deloc linişte. Domnişoara Beulah Culper avea şase capre care behăiau zi şi noapte. ÎI asigurase pe William că asta era foarte bine, deoarece caprele îi ţin la distanţă pe hoţii care ar fi tentaţi să fure din grânar.

Chiar în clipa aceea, una dintre capre a behăit atât de tare, încât căpitanul Richardson a scăpat din mână săculeţul cu tutun. Celelalte i-au ţinut isonul, zeflemitoare.

William s-a aplecat şi a ridicat săculeţul, fără a i se mişca niciun muşchi pe faţă, deşi inima îi bătea să-i spargă pieptul. Richardson nu venise la Long Island doar pentru a-şi risipi timpul.

— Iisuse, a mormăit Richardson, uitându-se la capre, pentru ca apoi să întindă mâna în direcţia drumului şi să continue:

— Faci doi paşi cu mine, domnule locotenent?

William s-a arătat încântat să-l însoţească pe căpitan.

— Am auzit câte ceva în legătură cu situaţia dumitale, a spus Richardson, zâmbind. Dacă doreşti, pot vorbi cu domnul căpitan Pickering.

— Sunteţi deosebit de amabil, domnule. Dar mă tem că nu-mi pot cere scuze pentru un lucru pe care nu l-am făcut eu.

Richardson şi-a scuturat pipa şi a golit-o, spunând:

— Pickering are o fire mai aprigă, dar nu este ranchiunos. Am să mă ocup de problema dumitale.

— Mulţumesc, domnule, a spus William, gândind: *Şi ce vrei în schimb?*

— Căpitanul Randall-Isaacs va pleca peste o lună în Canada, a spus Richardson într-o doară. Acolo va avea de rezolvat anumite probleme de ordin militar. Cât se va afla acolo este posibil să se întâlnească... cu o anumită persoană care ar putea oferi armatei informaţii preţioase. Persoana respectivă vorbeşte foarte prost engleza şi, din păcate, căpitanul Randall nu stăpâneşte limba franceză. Ar fi... util să-l însoţească o persoană care vorbeşte fluent franceza.

William a dat din cap, dar nu a pus nicio întrebare. Avea destul timp pentru întrebări, dacă se hotăra să accepte misiunea lui Richardson.

Au discutat banalităţi, în timp ce se întorceau la gazdele lui William. Richardson a refuzat politicos invitaţia pe care i-a făcut-o domnişoara Beulah de a rămâne la cină şi i-a promis lui William că va sta de vorbă cu Pickering.

William se întreba dacă se cuvenea să facă acest lucru, în vreme ce asculta sforăitul lui Abel Culper. Era lună plină. Podul în care se afla William nu avea ferestre, dar tânărul ofiţer tot se simţea tulburat; niciodată nu putuse să doarmă când era lună plină.

S-ar fi cuvenit să rămână în New York, sperând

că va ajunge la o funcţie mai bună sau că va intra cel puţin în luptă, ori era mai bine să se dea bătut şi să accepte această nouă misiune?

Fără îndoială că tatăl lui l-ar fi sfătuit să accepte prima variantă, pentru că un ofiţer nu putea avansa decât dacă se distingea în luptă, nu dacă activa în domeniul uneori blamat al spionajului. Cu toate acestea… se simţea încorsetat de constrângerile pe care le implica armata, după ce se bucurase de libertate câteva săptămâni. Şi *fusese* util, ştia prea bine.

Ce rol putea juca un locotenent îngropat în ierarhia militară? Ar fi însemnat ceva dacă i se dădea comanda unor companii, dar chiar şi aşa trebuia să execute ordinele. Nu i se permitea niciodată să acţioneze conform ideilor lui… A rânjit la grinzile care erau la mică distanţă deasupra lui şi care abia se zăreau, gândindu-se la ceea ce ar fi spus unchiul Hal despre ideile ofiţerilor tineri.

Dar unchiul Hal era mai mult decât un simplu ofiţer de carieră. El a ţinut foarte mult la regimentul său, la modul în care lupta, la onoare, la oamenii aflaţi sub comanda sa. William se gândise numai la viitorul imediat când îşi pusese problema carierei lui militare. Campania din America nu avea să dureze mult. Şi după aceea?

Era bogat sau avea să fie bogat la majorat şi nu mai era mult până atunci. Totul semăna cu un tablou care îi plăcea foarte mult tatălui său, un tablou cu o perspectivă înşelătoare, care îl călăuzea pe privitor către infinit.

Dar când *va avea* banii lui va putea să-şi cumpere un post oriunde. Poate unul de căpitan la

lăncieri… Şi nu va mai conta dacă s-a distins prin ceva în New York.

Tatăl lui i-ar spune – acum William îl putea auzi şi şi-a pus perna pe faţă pentru a scăpa de el – i-ar spune că reputaţia depindea adeseori de cele mai neînsemnate acţiuni, de deciziile luate zi de zi cu onoare şi responsabilitate, nu de imensa dramă a bătăliilor eroice. Pe William nu-l interesa responsabilitatea asumată zi de zi.

Oricum, era mult prea cald pentru a putea rămâne cu faţa acoperită de pernă, aşa că a aruncat-o pe podea mormăind iritat.

— Nu, i-a spus el cu voce tare lordului John. Plec în Canada.

Apoi s-a trântit în patul lui umed şi mare, închizând ochii şi astupându-şi urechile, pentru a nu-şi vedea tatăl şi pentru a nu auzi sfaturile sale înţelepte.

O săptămână mai târziu, nopţile deveniseră suficient de răcoroase încât William să aprecieze soba domnişoarei Beulah şi tocana ei de stridii şi, slavă Domnului, îndeajuns de reci încât să nu mai apară blestemaţii de ţânţari. Cu toate acestea, zilele erau încă foarte călduroase şi, pentru William, era aproape o plăcere când primea ordin ca oamenii lui să cerceteze ţărmul pentru a găsi o presupusă ascunzătoare a contrabandiştilor, despre care aflase căpitanul Hanks.

— O ascunzătoare în care se află ce? a întrebat Perkins, rămânând cu gura întredeschisă, ca de obicei.

— Homari, a răspuns William mai mult în glumă, dar a redevenit serios văzând privirea derutată a lui Perkins. Nu ştiu. Vei vedea despre ce este

vorba când vei găsi marfa. Dacă e vorba de băutură, nu bea. Cheamă-mă pe mine.

Contrabandiştii aduceau aproape orice în Long Island, dar şansele erau mici ca în ascunzătoarea despre care se zvonise să se afle aşternuturi sau farfurii olandeze. Era posibil să fie vorba de coniac sau de bere. Era aproape sigur că e băutură. Din contrabanda cu băuturi alcoolice se câştiga cel mai bine. William şi-a împărţit oamenii în grupe de câte doi şi i-a trimis la treabă, uitându-se după ei până ce au ajuns la o distanţă apreciabilă, pentru ca apoi să ofteze din adâncul sufletului şi să se sprijine de un copac.

Creşteau acolo pini mici cu trunchiurile cocârjate, dar briza mării adia plăcut printre acele copacilor, zumzăindu-i în urechi.

A oftat din nou, de data aceasta de plăcere, amintindu-şi cât de mult îi plăcea singurătatea. De o lună-n coace nu se mai bucurase de singurătate. Dacă accepta oferta lui Richardson… Bineînţeles că avea să fie în compania lui Randall-Isaacs, dar va petrece săptămâni întregi pe drum, fără a avea de-a face cu constrângerile, îndatoririle şi rutina impuse de armată. Avea să se bucure de liniştea în care să gândească. Nu-l va mai avea alături pe Perkins!

S-a întrebat, cu o undă de răutate, dacă ar fi putut să se strecoare în locul unde se aflau cantonaţi ofiţerii tineri, pentru a-l bate măr pe Ned şi a se face apoi nevăzut, ca un indian. Oare era nevoie să se deghizeze? A decis că, dacă aştepta să se întunece, nu era nevoit să apeleze la aşa ceva. Era posibil ca Ned să aibă o bănuială, dar nu va putea dovedi nimic, dacă nu-i va vedea

chipul. Era un act de laşitate să-l atace pe Ned în timp ce dormea? Ei bine, avea să verse pe Ned cel fără bărbie conţinutul oalei de noapte şi să-l trezească astfel înainte de a se apuca de treabă.

O rândunică-de-mare a trecut la câţiva centimetri de capul lui, tulburându-i gândurile plăcute.

Mişcarea pe care a făcut-o a uimit pasărea, care a scos un ţipăt de indignare, descoperind că William nu era comestibil, pentru ca apoi să se îndrepte spre întinderea de apă. Tânărul ofiţer a luat un con de pin şi l-a aruncat spre pasăre. Şi-a greşit cu mult ţinta, dar nu-i păsa de asta. Avea să-i trimită un bilet lui Richardson chiar în după-amiaza aceea şi îi va spune că era de acord. Acest gând i-a făcut inima să-i bată mai repede şi a fost copleşit de o senzaţie de libertate, care-l îmbăta şi îl făcea să aibă impresia că zboară, întocmai ca rândunica-de-mare.

Şi-a şters de pantaloni mâinile pline de nisip şi apoi a înţepenit, pentru că a văzut ceva mişcându-se pe apă. O şalupă se agita încolo şi-ncoace, chiar în apropiere de mal. După aceea s-a liniştit, dându-şi seama cine era în mica ambarcaţiune… şmecherul ăla de Rogers.

— Aş vrea să ştiu ce urmăreşti *tu,* a mormăit William. S-a apropiat de malul nisipos, cu pumnii în şolduri, făcând astfel încât să se observe uniforma pe care o purta… aceasta în cazul în care Rogers nu îi văzuse pe militarii din subordinea lui răspândiţi pe mal printre dune, întocmai ca nişte ploşniţe. Dacă Rogers căuta ascunzătoarea contrabandiştilor, William voia să facă tot ce trebuia ca să afle dacă militarii

începuseră să o caute primii.

Robert Rogers era un personaj obscur care venise în New York în urmă cu câteva luni şi reuşise să dobândească gradul de maior de la generalul Howe şi primise o şalupă de la fratele acestuia, amiralul. Se spunea că lupta împotriva indienilor şi fusese văzut purtând el însuşi veşminte de indian. Era eficient: recrutase destui oameni pentru a forma zece companii, îmbrăcaţi în uniforme frumoase. Rogers continua să patruleze de-a lungul coastei în şalupa sa, însoţit de nişte oameni care aveau acelaşi aer dur ca şi el şi care căutau recruţi, spioni, contrabandişti şi – William era convins de acest lucru – tot ce putea fi acaparat.

Şalupa s-a apropiat mai mult de mal, iar el l-a văzut pe Rogers pe punte; un bărbat bronzat, trecut de patruzeci de ani, care părea trecut prin multe încercări şi era mereu încruntat. L-a văzut pe William şi i-a făcut un semn discret cu mâna. William i-a răspuns la acest salut ca orice om civilizat. Dacă oamenii lui găseau ceva, va avea nevoie de şalupă, pentru a duce captura la New York, sub pază, ca să nu dispară cumva pe drum.

Circulau multe poveşti despre Rogers, dintre care unele erau lansate chiar de el. William ştia despre Rogers că fusese la generalul Washingon şi că acesta nu numai că nu îl primise, ci dăduse ordin ca Rogers să fie alungat din tabăra Armatei Continentale şi să nu i se mai permită niciodată accesul acolo. William considera că importantul om din Virginia luase o decizie bună.

Şi acum ce avea să se întâmple? Pe şalupă fuseseră strânse pânzele şi o barcă fusese

coborâtă la apă. La vâsle se afla chiar Rogers. William s-a îngrijorat, dar cu toate acestea, s-a dus şi a prins lanţul bărcii, ajutându-l pe Rogers s-o tragă pe nisip.

— Îmi pare bine că te-am întâlnit, domnule locotenent! a spus Rogers, rânjind şi lăsând să se vadă că îi lipseau câţiva dinţi.

William l-a salutat scurt şi formal, spunând:

— Domnule maior.

— Oamenii dumitale caută cumva o ascunzătoare unde este păstrat vin franţuzesc?

La naiba, a găsit-o deja!

— Am auzit că în această zonă se face contrabandă, i-a răspuns William înţepat. Facem investigaţii.

— Bineînţeles că faceţi, a spus Rogers cu amabilitate. Doreşti să economiseşti un pic de timp? încearcă în partea cealaltă, a continuat el indicând un grup de cocioabe pescăreşti aflate la un sfert de milă faţă de locul în care se aflau. Este…

— Am făcut asta deja, l-a întrerupt William.

— Vinul este îngropat în nisip în spatele cocioabelor, a spus Rogers ignorând întreruperea.

— Mulţumesc mult, domnule maior, a replicat William, străduindu-se să pară liniştit.

— Am văzut doi inşi îngropând acolo sticle aseară, a explicat Rogers. Dar nu cred că or să se întoarcă după prada lor.

— Văd că staţi cu ochii pe acest sector al plajei, a observat William. Căutaţi ceva anume, domnule?

Rogers a răspuns, zâmbind:

— Dacă ai pomenit despre lucrul ăsta, ei bine, da, caut. E un bărbat care tot umblă pe-aici şi

pune întrebări. Tare aş vrea să schimb o vorbă cu el. Dacă dumneata sau oamenii dumitale îl văd cumva pe omul acela…

— Desigur, domnule. Îi cunoaşteţi cumva numele sau ştiţi cum arată?

— Se întâmplă să ştiu şi cum îl cheamă, şi cum arată, a replicat Rogers. E un tip înalt, cu cicatrici pe faţă, provocate de explozia unei încărcături de praf de puşcă. Dacă l-ai vedea, l-ai recunoaşte imediat. E un ins care provine dintr-o familie de rebeli din Connecticut. Se numeşte Hale.

William a avut impresia că l-a lovit ceva în moalele capului.

— Oh! *L-ai* văzut? a întrebat Rogers cu voce calmă, deşi ochii lui negri îl fixau insistent.

William se simţea jenat de faptul că i se putea citi totul pe chip cu mare uşurinţă.

— A trecut prin punctul vamal ieri, a spus el. Un tip foarte volubil, a mai adăugat el, încercând să-şi aducă aminte de anumite detalii legate de acel om. Remarcase cicatricile. Erau nişte linii care îi brăzdau obrajii şi fruntea. Era nervos. Transpira şi glasul îi tremura… Soldatul l-a oprit, pentru a-l întreba dacă avea tutun sau altceva ascuns. I-a cerut să-şi întoarcă buzunarele pe dos, dar nu avea asupra lui marfă de contrabandă.

William a închis ochii şi s-a încruntat, făcând un efort să-şi amintească totul, pentru ca apoi să continue:

— Avea acte. Le-am văzut. Le văzuse, într-adevăr, dar nu-l examinase el însuşi, deoarece fusese ocupat cu un negustor care venise cu o căruţă încărcată cu brânzeturi care erau – cel puţin aşa spusese omul – pentru comisarul

britanic. Până a terminat el cu negustorul, omul pe care îl căuta Rogers plecase deja.

— Cel care a vorbit cu el cum se numeşte? a vrut să afle Rogers, privind spre militarii care căutau ascunzătoarea.

— Hudson chiar este soldat, a replicat William. Dacă doriţi, îl chem. Dar mă îndoiesc că vă va putea spune mare lucru despre actele omului pe care îl căutaţi, pentru că nu ştie să citească.

Auzind acestea, Rogers i-a aruncat lui William o privire în care se citea uimirea, dar a dat din cap, în semn că dorea ca William să-l cheme pe Hudson.

Hudson a spus exact ceea ce spusese şi William, dar nu îşi putea aduce aminte nimic despre acte, decât că pe o foaie erau nişte numere.

— Nişte cifre şi un desen, a spus soldatul. Nu prea ştiu despre ce era vorba, domnule.

— Numere zici? Bine, bine! a spus Rogers, frecându-şi mâinile. Şi a spus încotro se îndreaptă?

— A spus că se duce să-şi vadă un prieten care locuieşte în Flushing, domnule.

Hudson era respectuos, dar se uita cu vădită curiozitate la Rogers, care era desculţ şi purta nişte pantaloni din pânză şi o haină scurtă din piei de bizam.

— Nu am întrebat cum se numeşte prietenul acela. Nu am crezut că e important, domnule, a ţinut să mai spună soldatul.

— Oh, mă îndoiesc de faptul că numele acela ar fi important, soldat. Mă îndoiesc de faptul că acel prieten există, soldat, a spus Rogers chicotind, încântat de ceea ce aflase. A privit în zare,

îngustându-şi privirea, de parcă ar fi văzut un spion printre dune. După aceea a clătinat mulţumit din cap.

— Foarte bine, a spus el în cele din urmă încet, de parcă ar fi vorbit cu sine însuşi. Apoi s-a întors şi a vrut să plece, dar William l-a oprit, spunând:

— Vă mulţumesc pentru informaţiile pe care mi le-aţi dat în legătură cu ascunzătoarea contrabandiştilor.

Perkins supraveghease modul în care mergeau săpăturile, în vreme ce William şi Rogers vorbiseră cu Hudson, iar acum se afla în fruntea unui grup mic de soldaţi care împingeau nişte butoaie în josul dunelor. Unul dintre acele butoaie s-a lovit de ceva dur, a sărit, a căzut şi apoi a continuat să se rostogolească, urmărit de soldaţi.

William a tresărit, văzând scena. Chiar dacă vinul din acel butoi nu avea să se scurgă, timp de două săptămâni nu putea fi băut, deşi asta nu-i împiedica pe unii să încerce.

— Cer permisiunea să pot transporta marfa de contrabandă la bordul şalupei dumneavoastră, a spus William formal. Voi însoţi transportul şi mă voi ocupa personal de predarea lui, bineînţeles.

— Oh, desigur, a replicat Rogers amuzat şi dând din cap, dar apoi a întins gâtul, gândindu-se la ceva.

— Noi nu ne întoarcem până mâine, a spus el în cele din urmă. Nu ai dori să ne însoţeşti? S-ar putea să ne fii util, pentru că l-ai văzut pe omul pe care-l căutăm.

Inima lui William a început să bată cu repeziciune. Tocana domnişoarei Beulah pălea în faţa perspectivei de a „vâna” un spion periculos.

Faptul că lua parte la capturarea spionului era benefic pentru reputaţia lui, chiar dacă mare parte a meritelor i se vor atribui lui Rogers.

— Va fi o plăcere să mă aflu alături de dumneavoastră, domnule.

Rogers a zâmbit larg, apoi l-a măsurat din cap până-n picioare:

— Bine. Dar nu poţi porni la vânătoare de spioni îmbrăcat astfel, domnule locotenent. Vino la bord şi o să te îmbrăcăm cum se cuvine.

S-a dovedit că William era cu şase inci mai înalt decât cel mai înalt dintre oamenii care îl însoţeau pe Rogers. Tocmai din cauza asta a fost îmbrăcat într-o cămaşă largă, făcută dintr-o pânză aspră. Aceasta nu era băgată în pantaloni tocmai pentru a ascunde că nasturele de la betelie era descheiat. William trebuia să fie atent şi să nu facă mişcări bruşte, pentru că nu purta bretele. În afară de asta, tânărul ofiţer a găsit că era mai bine să facă la fel ca Rogers şi să rămână desculţ. Prefera să facă asta decât să suporte ruşinea de a i se vedea genunchiul păros, care ar fi rămas gol şi expus, între pantaloni şi ciorapul lung.

Şalupa s-a îndreptat către Flushing, unde Rogers, William şi patru dintre oamenii maiorului au debarcat. Rogers avea aici un birou neoficial de recrutare, într-o odaie din prăvălia unui negustor, pe strada principală a satului. Rogers a intrat o clipă în prăvălie şi, când a venit, părea mulţumit. Aflase că Hale nu fusese văzut în Flushing şi de aceea credea că omul va putea fi găsit la una dintre cele două cârciumi din Elmsford, la două sau trei mile de sat.

Oamenii au pornit deci spre Elmsford,

împărţindu-se în grupuri mici. William a rămas cu Rogers. William îşi pusese un şal peste umeri, pentru a se proteja de frigul serii. Nu se bărbierise, bineînţeles, şi găsea că este un însoţitor tocmai potrivit pentru Rogers, care îşi pusese o pălărie pleoştită, împodobită cu un peşte zburător, bine uscat.

— Ne dăm drept pescari sau cărăuşi? a întrebat William.

Rogers a pufnit în râs amuzat şi a dat din cap, spunând:

— Nu vei trece nici drept pescar, nici drept cărăuş, dacă te aude cineva vorbind. Este bine să-ţi ţii gura şi s-o deschizi numai când vrei să bagi ceva în ea. Eu şi băieţii ne vom ocupa de toate. Dumneata trebuie doar să dai din cap, dacă îl vezi pe Hale.

Vântul bătea dinspre larg şi le aduce mirosul de mlaştină, peste care coborâse frigul, amestecat cu acela de fum, care tocmai ieşise pe coş. Nu se vedea nicio locuinţă deocamdată şi totul era pustiu în jurul lor. Simţea pe tălpi nisipul rece al drumului, dar întunericul nu-l deranja deloc. Era curios ce avea să se întâmple.

Rogers era tăcut, înaintând cu briza rece în faţă. După o vreme, însă, a ţinut să spună:

— L-am adus pe căpitanul Richardson de la New York şi l-am dus înapoi.

William s-a gândit iniţial să spună: *Căpitanul Richardson?* ca şi când nu ar fi ştiut despre cine era vorba, dar şi-a dat seama că nu era cazul să facă aşa ceva.

— Aşa? a întrebat William, pentru ca apoi să tacă brusc.

Rogers a început să râdă, replicând:

— Eşti porumbel călător dumneata, nu-i aşa? Poate că a făcut bine că te-a ales pe dumneata.

— V-a spus că m-a ales… pentru ceva?

— Băiete, niciodată să nu dai o informaţie gratuit… uneori merită să ungi balamalele ca să se deschidă câte-o uşă. Nu, Richardson este un om discret… nu a spus nici măcar un cuvânt în legătură cu tine, dar eu ştiu cine e el şi cu ce anume se ocupă. Ştiu şi unde l-am dus. Nu se ducea să facă o vizită de curtoazie. Îţi garantez eu lucrul acesta.

William a scos un sunet care trăda faptul că era interesat. Era limpede că Rogers voia să spună ceva. Să spună.

— Câţi ani ai, băiete?

— Nouăsprezece, a replicat William înţepat. De ce?

Rogers a ridicat din umeri. Silueta lui abia se mai distingea în întunericul care începea să se lase.

— Eşti destul de mare ca să îţi pui viaţa-n joc pentru că aşa ai hotărât tu, a spus Rogers. Cu toate astea, ar fi de dorit să te gândeşti bine înainte de a accepta ceea ce îţi propune Richardson.

— Asta presupunând că mi-a propus ceva, a replicat William. De ce îmi spuneţi asta?

Rogers l-a apucat de ceafă, împingându-l şi spunând:

— Asta vei vedea tu însuţi, băiete. Hai.

Aerul cald şi plin de fum al cârciumii şi mirosul de mâncare l-au învăluit pe William. Nu conştientizase în adevăratul sens al cuvântului

frigul, întunericul, foamea, fiind preocupat numai de aventura care îl aştepta. Ajuns în cârciumă, a tras adânc pe nas mirosul de pâine proaspătă şi de pui fript şi s-a simţit ca un trup lipsit de simţuri, ridicat din mormânt şi readus la viaţă în Ziua învierii.

A vrut să inspire, dar a îngheţat, simţind cum inima îi zvâcneşte pentru a pompa cu putere sângele în întreg trupul. Rogers, care se afla lângă el, a scos un sunet discret de avertisment, privind în jurul său, în vreme ce se îndrepta către o masă.

Omul, spionul, stătea lângă sobă, mânca pui şi stătea de vorbă cu nişte fermieri.

Cei mai mulţi dintre clienţii din local se uitaseră spre uşă când intraseră nou-veniţii. Mai mulţi rămăseseră cu ochii pe William, dar spionul era atât de dornic să mănânce şi atât de absorbit de discuţia în care era angajat, încât nici măcar nu a ridicat ochii.

William nu îl remarcase pe spion prima dată, dar şi-ar fi dat seama imediat că el era cel căutat. Nu era la fel de înalt ca William dar era, oricum, mai înalt decât mulţi dintre bărbaţi. Ieşea în evidenţă cu părul lui blond-auriu şi fruntea înaltă, dar şi cu cicatricile de pe chip, care arăta precum o mască. Avea o pălărie cu boruri largi, pe care o pusese lângă farfurie, şi purta un costum de culoare maro, cu totul obişnuit.

Nu în uniformă… a gândit William înghiţind, dar nu de poftă.

Rogers s-a aşezat la o masă aflată în apropierea celei la care se afla spionul, invitându-l pe William să se aşeze lângă el. William a dat discret din cap, fără a mai privi în direcţia lui Hale.

Cârciumarul le-a adus mâncare şi bere, şi William a început să mănânce, bucurându-se că nu trebuia să ia parte la vreo conversaţie. Hale era liniştit şi volubil. Tocmai le spunea celor care stăteau cu el la masă că era un dascăl olandez, stabilit în New York.

— Vremurile sunt tare tulburi, a spus Hale dând din cap. Cei mai mulţi dintre elevii mei au plecat cu familiile lor în Connecticut sau New Jersey. Presupun că şi aici condiţiile sunt aceleaşi, nu-i aşa?

Unul dintre fermierii de la masa lui Hale a mârâit scurt, cel de-al doilea şi-a ţuguiat buzele dispreţuitor şi a zis:

— S-ar putea spune şi aşa. Nemernicii ăştia care trăiesc mâncând stridii sunt în stare să omoare pe oricine, indiferent că-i avut, loialist sau rebel, pentru ei nu contează. Ia să îndrăzneşti să spui o vorbuliţă de împotrivire şi te trezeşti că ţi se dă în cap sau că eşti luat şi târât dincolo de estacadă, ca să le fie lor mai uşor. Ei bine, o brută înaltă m-a oprit la punctu' de control vamal săptămâna trecută şi mi-a luat toată încărcătura de cidru făcut din mere, ba mi-a mai luat şi nenorocita aia de căruţă! Mi-a…

William s-a înecat cu bucata de pâine, dar nu a îndrăznit să tuşească. Dumnezeule, nu-l recunoscuse pe omul care vorbise, pentru că stătea cu spatele la el, dar de cidru îşi aducea aminte foarte bine. Era el o brută înaltă?

Şi-a luat halba de bere şi a încercat să scape de bucata de pâine, care părea să-i stea în gât. A băut, dar nu a reuşit nimic, aşa că a tuşit discret, dându-şi seama că se înroşise tot văzând cum

Rogers se încrunta la el, privindu-l consternat. L-a arătat pe fermierul cu cidrul, s-a lovit în piept şi apoi s-a retras cât mai discret posibil. Indiferent cât de bine ar fi fost deghizat, statura lui l-ar fi trădat, şi fermierul şi-ar fi dat seama că avea în preajma sa un militar britanic.

A reuşit să-şi ţină respiraţia până a ieşit din local. Acolo a tuşit până
i s-a întors stomacul pe dos.

În cele din urmă, a încetat să mai tuşească, s-a sprijinit de un perete al cârciumii şi a regretat că nu îşi luase cu el halba de bere, ci copanul de pui.

În cele din urmă, oamenii lui Rogers au ajuns la cârciumă şi l-au privit cu uimire pe William, pentru ca apoi să între în local. S-a şters la gură cu dosul palmei şi a mers încet pe lângă perete, până când a ajuns în dreptul unui geam.

Nou-sosiţii au ocupat o masă lângă cea a lui Hale. Având grijă să nu fie remarcat, William a văzut cum Rogers a intrat în vorbă cu Hale şi cu cei doi fermieri şi părea că le spune celor trei o glumă. Fermierul care se plânsese că îi fusese confiscat cidrul a râs zgomotos şi a lovit în tăblia mesei. Hale a zâmbit puţin, dar părea şocat. Probabil că fusese o glumă grosolană.

Rogers s-a aşezat mai comod şi a făcut un gest cu mâna, apoi a spus ceva cu care toţi cei aflaţi la masă au fost de acord. Apoi s-a aplecat şi l-a întrebat ceva pe Hale.

William nu prindea decât frânturi ale conversaţiei în zgomotul ce domnea în cârciumă şi în vâjâitul vântului care-i răsuna în urechi. Din câte şi-a dat seama, Rogers se pretindea a fi rebel, iar oamenii lui dădeau din cap în semn că aşa era.

Aceştia s-au apropiat de Hale ca şi când ar fi vrut să discute lucruri secrete. Hale părea a fi foarte serios, foarte interesat şi deschis. William s-a gândit că s-ar fi putut foarte bine ca Hale să fi fost dascăl, deşi Rogers îi spusese că fusese căpitan în Armata Continentală. William a scuturat din cap. Hale nu arăta deloc a militar.

Pe de altă parte, nici a spion nu arăta. Ieşea în evidenţă, arăta destul de bine, avea faţa plină de cicatrici şi era… înalt.

William a simţit un bulgăre rece în stomac. Dumnezeule, oare la asta se referise Rogers, când spusese că trebuia să fie atent cu Richardson, că va vedea despre ce era vorba?

William se obişnuise atât cu faptul că era înalt, cât şi cu reacţiile oamenilor. Chiar îi plăcea să fie privit de jos în sus. În drumurile pe care le făcuse, îndeplinind misiuni sub comanda căpitanului Richardson, nu îi trecuse niciodată prin cap că ar fi putut fi recunoscut prin locurile prin care trecuse şi că oamenii l-ar fi putut descrie cu uşurinţă. Nu era un compliment faptul că fusese numit „brută înaltă”, dar *era o* descriere care i se potrivea foarte bine.

Deşi nu-i venea să creadă ce se întâmpla, l-a auzit pe Hale prezentându-se şi recunoscând că avea prieteni printre rebeli. De asemenea, el a recunoscut că încerca să afle cât de puternică era armata britanică în regiune şi dorea să afle de la cei prezenţi dacă văzuseră cumva pe-aici militari britanici.

William a fost atât de uimit de această lipsă de prudenţă, încât a privit printr-un colţ al ferestrei, văzându-l pe Rogers cum examina cu foarte multă

băgare de seamă încăperea, pentru ca apoi să atingă braţul lui Hale, spunând:

— Am văzut, domnule, am văzut, doar că dumneata trebuie să fii mai atent ce vorbeşti într-un loc public, unde te poate auzi toată lumea!

— Aha! a exclamat Hale, râzând. Aici mă aflu între prieteni. Oare nu am băut cu toţii pentru generalul Washington şi pentru pieirea regelui?

Dornic să mai bea, a dat deoparte pălăria şi l-a chemat pe cârciumar, cerându-i să mai aducă bere şi spunându-i lui Rogers:

— Haideţi, mai beţi o bere, domnule, şi spuneţi-mi ce aţi văzut.

William a simţit deodată un impuls copleşitor de a striga: *Taci din gură, moară hodorogită!* sau să arunce cu un obiect în direcţia lui Hale. Era, însă, prea târziu, chiar dacă s-ar fi hotărât să facă gestul. Copanul de pui, din care mâncase, era tot în mâna lui. Dându-şi seama de acest lucru, l-a aruncat. Avea un gust neplăcut în gură, dar era atât de fascinat de tot ceea ce se întâmpla, încât simţea că îi fierbe sângele în trup.

Hale făcea tot felul de mărturisiri în detrimentul său, încurajat fiind de oamenii lui Rogers, care îşi jucau rolurile într-un mod admirabil. William se vedea nevoit să recunoască lucrul acesta. Oare cât avea de gând Rogers să mai lase lucrurile să continue astfel? Oare aveau să-l aresteze chiar acolo, în cârciumă? Probabil că nu. Printre clienţi se aflau cu siguranţă şi simpatizanţi ai rebelilor, care ar fi intervenit în cazul în care Rogers ar fi vrut să-l aresteze chiar în mijlocul lor.

Rogers părea să nu se grăbească. A urmat o jumătate de oră de vorbărie, timp în care chiar şi

el a spus lucruri lipsite de importanţă. În schimb, Hale făcea mărturisiri ample, în timp ce obrajii i se colorau în roşu din cauza berii pe care o băuse şi a surescitării de care era cuprins în momentul în care dădea anumite informaţii. William nu îşi mai simţea picioarele, mâinile şi faţa, iar umerii îl dureau, într-atât erau de tensionaţi. Un scrâşnet i-a atras atenţia şi l-a făcut să se rupă pentru o clipă de cele ce se petreceau în local. A privit în jos, provocat de un miros care începuse să se răspândească prin preajmă, fără ca el să-şi fi dat seama imediat de acest lucru.

— Iisuse! a exclamat, sărind de la locul său şi fiind la un pas de a sparge geamul cu cotul, pentru ca apoi să se lipească de peretele cârciumii. Sconcsul, deranjat din plăcuta îndeletnicire de a se bucura de resturile de copan, şi-a ridicat coada. Dunga albă făcea să se vadă foarte clar această mişcare. William a înlemnit.

— Ce-a fost asta? a întrebat unul dintre cei aflaţi în local.

William a auzit scârţâitul unei bănci, care era împinsă. Tânărul ofiţer a încercat să facă un pas, dar a revenit la poziţia iniţială, pentru că sconcsul începuse să adulmece şi mişca iar din coadă. Micul animal bătea din lăbuţe. Acesta era, cel puţin aşa i se spusese, semnul unui atac iminent, iar cei care îi spuseseră acest lucru arătau atât de jalnic, încât era limpede că vorbeau din experienţă.

Se auzea zgomot de paşi care se apropiau de uşă. Cineva venea să vadă ce se petrecuse. Dumnezeule, dacă era găsit afară, trăgând cu urechea… A scrâşnit din dinţi, gândindu-se la

sacrificiul pe care ar fi trebuit să-l facă, pentru a se depărta. Şi dacă reuşea să se depărteze? Nu se putea alătura din nou oamenilor lui Rogers, dacă mirosea a sconcs. Dar dacă…

Când s-a deschis uşa, a renunţat să mai facă orice fel de speculaţii şi a pornit către un colţ al clădirii, din reflex. *Sconcsul* a acţionat şi el tot *din* reflex, doar că, surprins de deschiderea uşii, şi-a modificat ţinta atacului. William s-a împiedicat de-o creangă şi a căzut cât era de lung într-un morman de gunoi şi apoi a auzit în spatele lui pe cineva urlând cât îl ţinea gura.

William a tuşit, s-a înecat şi a încercat să-şi ţină respiraţia destul de mult ca să se îndepărteze suficient de cârciumă. A tras aer în piept, pentru că avea nevoie de aer, dar plămânii lui erau umpluţi cu ceva despre care nu se putea spune că mirosea în vreun fel cunoscut şi pentru descrierea căruia nu s-ar fi putut găsi cuvintele potrivite.

Încercând să nu respire şi tuşind pe înfundate, cu ochii lăcrimând şi usturându-l, William s-a ascuns la adăpostul întunericului, de partea cealaltă a drumului.

Aici s-a oprit şi a văzut sconcsul, care o luase la goană, şi pe victima sa prăbuşită în pragul cârciumii. Sunetele pe care le scotea omul prăbuşit la pământ trădau faptul că acesta se găsea într-o situaţie deosebit de dificilă.

William spera că bărbatul care avea de suferit de pe urma sconcsului nu era Hale. Dincolo de dificultăţile pe care le implica arestarea şi transportarea unei persoane care fusese stropită de un sconcs, mai era vorba şi de faptul că spânzurarea ar fi echivalat cu lezarea cuiva care

fusese deja insultat.

Cel atacat de sconcs nu era Hale. A zărit părul blond al acestuia printre capetele celor care ieşiseră din local, pentru a vedea ce se petrecuse. După ce a văzut despre ce era vorba, Hale s-a retras imediat. William a auzit discuţii despre cum era mai bine să se procedeze. În cele din urmă, oamenii s-au pus de acord că era nevoie de oţet în cantitate mare. Victima îşi revenise suficient de mult, pentru a se putea târî în tufişuri ca să verse. Acest lucru, adăugat la mirosul insuportabil care plutea deja în aer, i-a făcut pe unii dintre domni să verse la rândul lor. Şi lui William i-a venit să verse, dar a reuşit să se abţină, ciupindu-se de nas.

William simţea cum îl cuprinde frigul, dar se şi aerisise până în momentul în care prietenii victimei sconcsului se îndepărtau de cârciumă. Îşi mânau prietenul ca pe o vacă de-a lungul drumului, şi asta pentru că nimeni nu voia să-l atingă; localul s-a golit, pentru că nimeni nu voia nici să bea, nici să mănânce într-o astfel de atmosferă. L-a auzit pe proprietar înjurând în barbă, în timp ce lua torţa de lângă firma cârciumii, pentru a o stinge în butoiul în care se strângea apa de ploaie.

Hale le-a urat tuturor noapte bună cu vocea lui plăcută, care se auzea foarte bine în întuneric, şi a pornit către Flushing, unde voia, fără îndoială, să găsească un loc unde să doarmă. Rogers – William îl recunoscuse după haina din blană care se distingea chiar şi la lumina stelelor – stătea pe marginea drumului, adunându-şi oamenii în jurul lui. Numai după ce au plecat toţi ceilalţi, William a

îndrăznit să se alăture oamenilor lui Rogers.

— Da? a spus maiorul. Toată lumea e prezentă, deci. Să mergem.

Şi au pornit la drum, haită tăcută, hotărâtă să prindă pe cel ce nici nu ştia că le este pradă.

Au văzut flăcările de la marginea apei. Oraşul ardea, mai ales cartierul situat în apropiere de East River, dar vântul bătea şi focul se răspândea. Oamenii lui Rogers făceau tot felul de presupuneri. Oare simpatizanţii rebelilor dăduseră foc oraşului?

— Se poate ca totul să fi fost făcut de nişte militari beţi, a spus Rogers fără chef.

William a simţit că i se face rău, în vreme ce privea cerul înroşit. Prizonierul nu scotea niciun cuvânt.

În cele din urmă, l-au găsit pe generalul Howe, în cartierul său general, la Beckman House, în afara oraşului, cu ochii înroşiţi din cauza fumului şi a lipsei de somn, dar şi din cauza furiei purtate adânc în suflet. Le-a cerut lui Rogers şi prizonierului să între în bibliotecă, unde îşi avea biroul; i-a aruncat o privire scurtă lui William şi a fost uimit de modul în care tânărul ofiţer era îmbrăcat şi l-a trimis să se culce.

Fortnum era în pod şi privea de la fereastră oraşul arzând. Nu prea aveau ce să mai salveze. William a venit lângă el. Se simţea pustiit şi ciudat. Simţea că îi este frig, deşi podeaua era caldă sub tălpile lui.

Din când în când, izbucnea câte un mănunchi de scântei, când flăcările atingeau ceva inflamabil. Dar din acel loc nu se putea vedea nimic exact, în afară de roşul ce inundase cerul.

— Pentru asta or să dea vina pe noi, a spus Fortnum.

A doua zi, la prânz, aerul era încă plin de fum.

Nu îşi putea lua ochii de la mâinile lui Hale. Se loviseră una de alta, în vreme ce un soldat le lega, după ce Hale le dusese la spate fără a protesta. Degetele lui erau lipite atât de strâns, încât se albiseră cu totul.

Cu siguranţă trupul protesta, chiar dacă sufletul se resemnase, a gândit William. Propriul său trup protesta. Îşi simţea pielea zvâcnind, întocmai ca aceea a unui cal pişcat de muşte. Simţea cum stomacul i se contractă şi i se relaxează, pentru că îl compătimea pe Hale. I se spusese că măruntaiele unui om spânzurat se vor relaxa cu totul. Oare aşa avea să se întâmple şi cu Hale? La acest gând, a simţit că i se scurge tot sângele din trup şi a privit în jos.

La auzul mai multor voci, a ridicat privirea. Căpitanul Moore tocmai îl întrebase pe Hale dacă avea ceva de spus. Hale a dat din cap în semn că nu. Era evident că fusese pregătit pentru asta.

William s-a gândit că şi el ar fi trebuit să fie pregătit pentru o asemenea situaţie. Hale îşi petrecuse ultimele două ore în cortul căpitanului Moore şi a scris scrisori adresate membrilor familiei sale, în timp ce oamenii strânşi pentru execuţie se legănau de pe un picior pe altul, aşteptând. Nu era deloc pregătit pentru o astfel de situaţie.

De ce era altfel? Văzuse oameni murind, unii în condiţii cumplite. Da, dar aici toată lumea se străduia să fie civilizată, se ţinea seama de toate formalităţile… totul se petrecea atât de civilizat,

încât aluneca în obscen, se ştia că avea să urmeze o moarte ruşinoasă. Deliberarea. Cumplita deliberare. Despre asta era vorba.

— În sfârşit! i-a şoptit Clarewell în ureche. Să se termine odată treaba asta! Mor de foame!

Un tânăr soldat de culoare, Billy Richmond, pe care William îl ştia, a primit ordin să se urce pe o scară ca să lege frânghia de creanga unui copac. A coborât şi a înclinat capul, semn că îşi terminase treaba.

Acum venise rândul lui Hale să urce scara, în vreme ce sergentul-major îl ajuta să-şi menţină echilibrul. I s-a pus laţul în jurul gâtului. Era o frânghie groasă, care părea a fi nouă. Oare nu se spunea că frânghiile noi se întind? Da, dar scara era foarte înaltă…

William transpira cumplit, deşi nu era o zi foarte călduroasă. Nu avea voie să închidă ochii, şi nici să privească în altă parte, nu câtă vreme se uita Clarewell la el.

Şi-a încordat muşchii de la gât şi s-a concentrat din nou asupra mâinilor lui Hale. Degetele se mişcau neputincioase, dar pe chipul condamnatului se citea calmul. Degetele lăsau urme abia vizibile pe haină.

Un mic efort şi un zgomot discret, apoi scara a fost trasă. S-a auzit un *uuf.* În momentul în care Hale a căzut în gol. Gâtul nu i s-a frânt imediat şi nu se putea şti dacă acest lucru se datora faptului că frânghia era nouă.

Refuzase să i se pună o cagulă, şi cei prezenţi au fost nevoiţi să-i privească faţa timp de un sfert de oră cât a durat până ce a murit. William şi-a stăpânit impulsul de a râde nervos, când a văzut

ochii albaştri ai omului umflându-se şi limba ieşindu-i din gură. Părea surprins. Foarte surprins.

Se adunaseră doar câţiva oameni să asiste la execuţie. L-a văzut pe Richardson la câţiva paşi de el. Richardson privea totul absent. De parcă ar fi simţit privirea lui William, maiorul s-a uitat la el, doar că William a privit imediat în altă parte.

21

PISICA PASTORULUI

Lallybroch
octombrie 1980

Se trezise devreme, chiar înaintea copiilor, deşi ştia că acest lucru era o prostie. Indiferent în ce scop plecase Roger la Oxford, va avea nevoie de patru sau cinci ore pentru a ajunge acolo, şi îi trebuia aceeaşi perioadă de timp pentru a se întoarce. Chiar dacă ar fi plecat în zori – şi s-ar fi putut să nu ajungă acolo la timp, pentru a face ceea ce îşi propusese să facă – nu avea cum să ajungă acasă mai devreme de orele prânzului. Ea nu dormise bine. Avusese un vis din acela monoton şi chinuitor, de care nu putea să scape. În vis auzise sunetul şi imaginea caracteristice fluxului. Venea val după val, după… de aceea se trezise îndată ce se crăpase de ziuă, ameţită şi simţindu-se rău.

I-a trecut prin cap că s-ar fi putut să fie gravidă, dar s-a ridicat rapid în capul oaselor şi tot ce se afla în jurul ei şi-a ocupat locul firesc. Nu simţea că şi-ar fi dorit să spargă, de pildă, oglinda cu

piciorul, ca atunci când fusese gravidă. A scos un picior din aşternut şi a constatat că lumea, dar şi stomacul ei, erau la locul lor. Asta era bine.

Cu toate acestea, a continuat să aibă o senzaţie neplăcută, dată fie de coşmar, fie de absenţa lui Roger, fie de ideea că ar putea fi însărcinată. Şi-a făcut distrată treburile prin gospodărie.

Sorta ciorapii pe la orele prânzului, când şi-a dat seama că era linişte. Atunci când era linişte, simţea că i se face părul măciucă.

— Jem! Mandy! a strigat ea.

Linişte totală. A ieşit din spălătorie, aşteptându-se la tropăielile, bubuiturile şi scrâşnetele care se auzeau de obicei de la etaj, dar nu s-a auzit niciun sunet de picioare care tropăie, niciun sunet care să trădeze faptul că fusese răsturnat ceva şi nici glasurile copiilor, care se jucau de-a războiul.

— Jem! a strigat ea. Unde eşti?

Niciun răspuns. Ultima dată când se aflase într-o situaţie similară, adică în urmă cu două zile, descoperise ceasul deşteptător în cadă, demontat aproape în totalitate şi îi găsise pe copii în capătul grădinii, privind-o cu nişte ochi plini de inocenţă.

— Eu n-am făcut asta! declarase Jem, când a fost dus în casă şi i s-a arătat ceasul stricat. Iar Mandy e prea mică, a continuat băiatul.

— *Pleu mică!* a fost de acord Mandy, scuturând din cap cu atâta putere, încât cârlionţii ei negri i-au acoperit faţa.

— Ei bine, nu cred că tăticul a făcut asta, a spus Bree, ridicând o sprânceană a mirare. Sunt sigură că n-a făcut-o nici Annie Mac, aşa că ne rămân foarte puţini suspecţi, nu-i aşa?

— *Şuşşpecţi! Şuşşpecţi!* a exclamat Mandy,

încântată de cuvântul nou.

Jem a scuturat din cap resemnat şi a dat din mâini, de parcă acestea nu ar fi fost prinse bine de corp.

— Cred că umblă spiriduşi prin casă, mamă.

— *Şpişriduşi! Şpişriduşi!* a ciripit Mandy punându-şi fustiţa în cap şi trăgând de chiloţei. Trebuie să mă duc să fac pişu, mămico!

Datorită situaţiei de urgenţă, Jem a dispărut şi a reapărut abia la cină, când chestiunea cu ceasul deşteptător trecuse în plan secund, făcând loc evenimentelor de peste zi. Faptul în sine a revenit abia în momentul în care au mers la culcare, când Roger a remarcat lipsa deşteptătorului.

— De obicei Jem nu minte, a spus Roger îngândurat, cu ochii la rămăşiţele ceasului, care se aflau acum într-un bol de lut.

Bree, care se pieptăna înainte de culcare, i-a aruncat o privire plină de asprime, întrebându-l:

— Şi tu crezi în troli?

— Spiriduşi, a spus el absent, trecându-şi degetul printre rotiţele ceasului.

— Cum? vrei să spui că pe-aici sunt numiţi spiriduşi? Credeam că Jem nu foloseşte cuvântul potrivit.

— Nu, termenul este folosit mai ales în Cornwall. În alte părţi se foloseşte mai mult termenul de trol.

— Şi care este termenul folosit în Scoţia?

— Nu există un termen anume, deşi creaţie populară avem şi aici, a replicat Roger, jucându-se cu piesele ceasului. Scoţienii sunt înclinaţi mai mult către aspectele mai înfricoşătoare ale supranaturalului… există caii-de-apă, *ban-sidhe,*

muma-pădurii cea albastră, Nuckelavee, nu-i aşa? Spiriduşii sau trolii sunt mult prea frivoli pentru Scoţia. Noi avem piticii care trăiesc sub pământ, aşa-numiţii omuleţi maronii, a mai spus Roger, luându-i peria din mână. Dar piticii aceia sunt de ajutor omului prin casă, nu se ţin de răutăţi, ca trolii. Poţi să montezi ceasul la loc?

— Bineînţeles, dacă nu cumva rătăcesc trolii vreo piesă. Ce Dumnezeu este Nuckelavee?

— Un personaj din Orkneys. Nu vrei să-ţi povestesc despre asta înainte de culcare, a asigurat-o el.

Apoi s-a aplecat şi i-a suflat încetişor în ceafă, chiar mai jos de lobul urechii.

Atingerea uşoară i-a declanşat amintirea a ceea ce se întâmplase după aceea şi a început să se gândească la ceea ce ar putea pune copiii la cale. Senzaţia aceasta a fost înlocuită cu una de teamă, care devenea din ce în ce mai intensă.

Nu exista niciun semn al prezenţei lui Jem sau Mandy pe undeva prin casă. Annie MacDonald nu venea duminica şi bucătăria… La prima vedere, nimeni nu atinsese nimic pe acolo, dar ea cunoştea metodele lui Jem.

În mod sigur lipsea un pachet de biscuiţi cu ciocolată şi sucul de lămâie cu pulpă. Toate celelalte lucruri din dulap erau la locul lor… iar dulapul se afla la doi metri înălţime. Jem avea mare talent de spărgător. Cel puţin avea asigurată o carieră, dacă va fi exmatriculat zilele-astea definitiv din şcoală, pentru că le-a spus colegilor ceva pitoresc, învăţat în secolul al XVIII-lea.

Faptul că lipsea ceva de mâncare i-a sporit îngrijorarea. Dacă organizaseră un picnic, erau

undeva pe-afară, la o jumătate de milă faţă de casă – Mandy nu mergea niciodată mai mult de atât – adică se poate să nu se fi îndepărtat prea mult şi să se fi hotărât să se oprească pentru a mânca biscuiţii.

Era o zi minunată de toamnă şi, în afara faptului că trebuia să-şi caute copiii, se bucura că este afară, în bătaia soarelui şi a vântului. Vorbise cu instalatorul despre „fântâna arteziană" din baia de la etaj. Şi…

„Nici nu are-a face câte faci la fermă, sunt mereu mai multe lucruri de făcut. Mă şi mir că locul nu m-a înghiţit cu totul, la fel cum a fost înghiţit Iona de Chit."

Preţ de o clipă, a auzit glasul tatălui ei plin de resemnare, când descoperea că mai avea ceva de făcut prin casă. S-a uitat la el zâmbind. Apoi şi-a revenit din visare, dându-şi seama că dorul de el o copleşea.

— Oh, tată, a şoptit ea.

A continuat să înainteze văzând nu o casă aproape în ruină, care avea aspectul unui albatros, ci un organism viu, acel Lallybroch viu şi pe toţi cei ce-i erau rude, care făcuseră parte din acest organism viu… care mai făceau încă parte din el.

Membrii familiilor Fraser şi Murray, ale căror sudoare, sânge şi lacrimi se regăseau în zidurile şi în pământul de aici, ale căror vieţi fuseseră împletite cu pământurile de aici. Unchiul Ian, mătuşa Jenny… mulţimea de veri pe care îi avusese în preajmă atât de scurtă vreme, micul Ian. Toţi erau morţi acum… dar în mod curios, nu dispăruseră.

— Nu au dispărut deloc, a spus ea cu glas tare

găsindu-şi alinarea în cuvintele pe care le rostise. Ajunsese la poarta din spate a grădinii de zarzavat şi se oprise privind în susul dealului, către străvechiul turn de apărare care dădea numele acelui loc. Cimitirul se afla şi el pe deal, cu pietrele funerare atât de vechi, încât numele celor care odihneau acolo şi anii dăltuiţi în piatră abia dacă se mai puteau citi. Pietrele acelea erau acoperite în majoritatea lor cu iederă şi grozamă. Printre petele de gri, verde-închis şi galben strălucitor se vedeau două puncte, unul albastru, altul roşu.

Pe cărare crescuseră buruienile şi ciulinii i se agăţau de blugi. I-a găsit pe copii stând în patru labe, urmărind furnici, care la rândul lor urmăreau o anumită potecă marcată prin firimituri presărate pe un traseu cu obstacole din beţigaşe şi pietricele.

— Uite, mami! a spus Jem fericit, aruncându-i o privire fugară, pentru că era absorbit de ceea ce avea înaintea lui. A arătat cu degetul spre pământ, unde pusese o cană veche, plină cu apă. Un ghemotoc de furnici se zbăteau în cană în agonia morţii, atrase de firimiturile de ciocolată.

— Jem! Eşti rău! Nu ai voie să îneci furnici, decât dacă ele sunt în casă, a spus Bree, amintindu-şi de invazia de furnici din cămară.

— Nu se îneacă, mămico. Uită-te… vezi ce fac?

S-a lăsat în jos lângă el şi a văzut că, într-adevăr, furnicile nu se înecau. Furnicile care se chinuiau să ajungă în mijlocul căniii formau un ghemotoc ce plutea deasupra apei. Se mişcau încet, schimbând locurile între ele. Cele mai multe dintre furnici erau în pericol de a se îneca,

susţinute fiind de trupurile suratelor lor moarte. Întregul ghemotoc se îneca încet, încet, pe măsură ce se apropia de marginea căniі.

— Asta este nemaipomenit, a spus Bree, stând lângă băiat şi privind o vreme fascinată, pentru ca apoi să îi ceară să aibă milă şi să-l convingă să pună furnicile pe frunza pe care se aflaseră cu ceva vreme în urmă. Furnicile s-au răspândit imediat, fiecare dintre ele plecând la treburile sale.

— Crezi că au făcut-o cu bună ştiinţă? l-a întrebat ea pe Jem. Crezi că s-au lipit unele de altele în mod deliberat sau căutau pur şi simplu ceva de care să se agaţe?

— Nu ştiu, a răspuns el, ridicând din umeri. O să mă uit în cartea despre furnici şi-o să văd ce scrie acolo.

A ridicat de pe jos resturile alimentelor luate pentru picnic, lăsând două bucăţi de biscuit pe care, cel puţin aşa simţea ea, furnicile le meritau. Mandy se depărtase în timp ce ea şi Jem priviseră furnicile din cană şi se afla acum la adăpostul unui tufiş, purtând o conversaţie cu un prieten invizibil.

— Mandy a vrut să stea de vorbă cu bunicul, a spus Jem. De aceea am venit aici, sus.

— Oh! a spus ea încet. Aici este un loc potrivit în care să stai de vorbă cu el?

Jem a părut surprins şi a privit pietrele funerare tocite de vreme, întrebând:

— El nu e aici?

Ea a simţit un curent puternic pe şira spinării. Simţea că nu mai poate respira din cauza tonului egal pe care îl avusese Jem, dar şi din cauza faptului că lucrurile ar fi putut sta întocmai cum

spusese băiatul.

— Nu… nu ştiu, a spus ea. Presupun că s-ar putea să fie.

Încercând să nu se gândească la faptul că părinţii ei erau morţi, ea îşi închipuise că sunt îngropaţi în Carolina de Nord sau undeva în colonii, dacă fuseseră forţaţi să plece din Ridge din cauza războiului.

Deodată, şi-a adus aminte de scrisori. Tatăl ei spusese într-un loc că ar fi vrut să se întoarcă în Scoţia. Pentru că Jamie Fraser era un bărbat hotărât, era mai mult ca sigur că făcuse ceea ce îşi propusese. Oare nu mai plecase niciodată din Scoţia? Şi dacă nu mai plecase se afla aici şi mama ei?

Fără a-şi propune neapărat acest lucru, s-a trezit urcând dealul, trecând pe lângă vechiul turn de apărare şi printre pietrele de mormânt. Venise odată aici împreună cu mătuşa Jenny. Era într-o după-amiază, când vântul trecea şoptind prin iarbă şi pacea se aşternuse peste deal. Jenny îi arătase mormintele bunicilor ei, Brian şi Ellen, care aveau la căpătâi o singură piatră funerară, semn că fuseseră căsătoriţi. Da, putea observa încă acea curbă a pietrei funerare, chiar dacă vremea îşi pusese amprenta asupra ei şi numele dăltuite erau şterse. Copilul care murise odată cu Ellen era îngropat alături. Era cel de-al treilea fiu al ei, Robert. Aşa spusese Jenny. Tatăl ei, Brian, insistase asupra faptului ca micuţul să fie botezat, iar numele fratelui cel mic era Robert.

Acum ea stătea între pietrele funerare. Erau atât de multe. Pe multe dintre cele mai recente se mai distingeau litere şi cifre. Era vorba despre

date din jurul anilor 1800.

Cei mai mulţi dintre cei care îşi dormeau somnul de veci aici făcuseră parte din familiile Murray, Melachlan şi Melean. Din când în când, se mai vedea şi numele de Fraser sau MacKenzie.

Pe pietrele funerare din vechime, vremea îşi pusese atât de mult amprenta, încât nu se mai putea citi ce era dăltuit pe ele. Nu se mai vedeau decât umbrele literelor pe sub stratul de lichen negru şi de muşchi moale. Lângă mormântul lui Jenny se afla o piatră mică, dreptunghiulară, la căpătâiul lui Caitlin Maisri Murray, al şaselea copil al lui Jenny şi al lui Ian, care nu trăise decât o zi. Jenny îi arătase Briannei piatra funerară, mângâind literele şi punând pe ea un trandafir galben care crescuse pe marginea cărării. Acolo fusese şi un tumul celtic, alcătuit din pietre aşezate de către cei ce vizitau mormântul. Acel tumul nu mai exista de multă vreme, dar Brianna a găsit o pietricică şi a aşezat-o lângă piatra funerară.

A văzut că lângă aceasta era o alta. O altă piatră mică, făcută ca pentru un copil. Timpul nu îşi pusese atât de mult amprenta asupra ei, deşi era la fel de veche. „Pe ea au fost dăltuite doar două cuvinte”, şi-a spus ea în gând. A închis ochii şi şi-a trecut degetele uşor peste piatră. Pe primul rând era un E. Pe al doilea rând a crezut că simte un Y şi poate un K.

„Ce nume din *Highlands* începe cu K?” s-a întrebat ea. „Există numele de Mekay, dar literele nu sunt puse în ordinea corectă.”

— Aăă… Nu ştii care ar putea să fie mormântul bunicului, nu-i aşa? l-a întrebat pe Jem cu

oarecare ezitare.

Aproape că se temea de răspunsul pe care-l va primi.

— Nu, a replicat băiatul.

Părea surprins şi se uita în direcţia în care privea şi ea, adică spre pietrele aranjate într-un anumit fel. Era clar că nu făcuse legătura între acestea şi bunicul.

— A spus că ar vrea să fie îngropat aici şi că, dacă o să vin aici, să-i pun câte-o piatră. Aşa am făcut.

Adoptase accentul într-un mod cu totul natural, şi ea a auzit din nou glasul tatălui ei, dar de data asta a zâmbit discret, întrebând:

— Unde?

— Acolo, sus. Lui îi place să fie sus, înţelegi? Sus, de unde să poată vedea bine totul, a spus Jem, arătând către vârful dealului.

Chiar în umbra turnului ea a observat un fel de cărare şi un mănunchi de grozamă, iarbă-neagră şi bucăţi de piatră. Pe coama dealului ieşea în evidenţă un bloc mare din piatră pe care abia dacă se zărea o piramidă mică, din pietricele.

— Ai pus toate pietrele astăzi?

— Nu, pun câte una de fiecare dată când vin aici. Doar asta ai vrut să faci şi tu, nu-i aşa?

A simţit cum i se pune un nod în gât, dar a zâmbit, spunând:

— Da, chiar asta voiam să fac. O să pun şi eu o pietricică.

Mandy se aşezase pe una dintre pietrele funerare şi punea frunze de brustur, care erau nişte farfurii, în jurul căniii murdare pe care o scosese din pământ şi o pusese la mijloc. Vorbea

cu oaspeţii ei invizibili pe care îi invitase la ceai. Brianna a hotărât că nu avea niciun rost să o deranjeze şi l-a urmat pe Jem pe cărarea plină de pietriş. Ultima porţiune a drumului abrupt a parcurs-o urcând în patru labe.

Pe coama dealului bătea vântul, astfel încât nu au fost deranjaţi de musculiţe. Transpirase, dar a pus ceremonios pietricica ei pe tumul şi apoi s-a aşezat puţin ca să admire priveliştea. Mare parte din Lallybroch se vedea de acolo. Se zărea şi drumul care ducea către autostradă. S-a uitat într-acolo, dar nu a zărit Morrisul Mini portocaliu al lui Roger. A oftat şi a privit în altă direcţie.

Era frumos să fii atât de sus. Era linişte. Nu se auzeau decât şuierul discret al vântului şi bâzâitul albinelor care trebăluiau de zor printre florile galbene. Nici nu era de mirare că tatălui ei îi plăcea…

— Jem.

Băiatul se aşezase confortabil pe piatră şi se uita la dealurile din jur.

— Da.

Ea a avut o ezitare, dar a simţit că trebuia să-l întrebe:

— Tu… *poţi să-l vezi* pe bunicul, nu-i aşa?

Băiatul a privit-o uimit cu ochii lui albaştri şi a răspuns:

— Nu. A murit.

— Oh! a exclamat ea oarecum dezamăgită. Ştiu că a murit, dar te întrebam şi eu.

— Cred că Mandy îl vede, a spus Jem, întorcând capul către sora lui, care era o pată roşie, undeva mai jos. Cred, dar nu sunt sigur. Copiii mici stau de vorbă cu atâţia oameni pe care nu-i poţi vedea.

Bunica a spus asta, a mai adăugat băiatul îngăduitor.

Ea nici nu ştia foarte bine dacă şi-ar fi dorit ca Jem să nu mai vorbească despre bunicii lui la prezent. Nu voia să-l întrebe dacă o putea vedea pe Claire, probabil că nu, dar îşi simţea părinţii aproape de fiecare dată când Jem sau Mandy vorbeau despre ei şi îşi dorea ca şi copiii să-i simtă aproape.

Ea şi Roger le explicaseră copiilor care era situaţia, atât cât putea fi aceasta explicată. Era clar că tatăl ei vorbise cu Jem între patru ochi şi ea credea că asta era bine. Datorită faptului că, în gândirea lui Jamie, era un amestec de catolicism, acceptare a vieţii în stilul *Highlands,* acceptarea ideii de moarte. El îi putea spune că este posibil să fii mort pe o parte a pietrelor, dar…

— A spus că o să aibă grijă de noi. Bunicul a spus, a precizat băiatul, întorcându-se pentru a o privi.

Brianna şi-a muşcat limba. Nu, el nu îi citea gândurile, şi-a spus cu hotărâre. Tocmai vorbiseră despre Jamie, şi Jem alesese acest loc pentru a-l comemora. De aceea era foarte firesc că gândul îi rămăsese la bunicul lui.

— Bineînţeles că o să aibă, a spus ea, punându-i mâna pe spate şi masându-i ceafa cu degetul mare.

El a început să chicotească, s-a depărtat de mâna ei şi a început să parcurgă ţopăind poteca ce ducea în vale, lăsându-se apoi în fund şi zdrenţuindu-şi blugii în timpul coborârii.

Ea a mai aruncat o privire în jur, înainte de a-l urma şi a observat grămada de pietre din vârful

dealului, la o jumătate de milă distanţă faţă de locul în care se afla. O grămadă de pietre era un lucru la care te puteai aştepta pe vârful unui deal din *Highlands,* doar că acea grămadă de pietre avea ceva neobişnuit. Şi-a făcut palma streaşină la ochi şi a privit. Era posibil să se înşele, dar era de meserie inginer şi se pricepea să aprecieze lucrurile construite de om.

„Este posibil să fie o fortăreaţă din Epoca Fierului? 1* s-a întrebat ea. Ar fi putut să jure că pietrele erau aşezate într-o anumită ordine pe orizontală. Poate că era o fundaţie. Zilele-acelea trebuia să ajungă până acolo, ca să examineze locul… Poate mâine, dacă Roger… A privit iarăşi drumul şi a constatat din nou că nu circula nimeni pe el. Mandy se plictisise de oaspeţii ei pe care îi invitase la ceai şi voia să plece acasă. Ţinându-şi fiica bine cu-o mână şi cu ceaşca în mâna cealaltă, Brianna a pornit în jos spre casa mare, văruită în alb, cu geamurile proaspăt spălate lucind ademenitor.

Se întreba dacă Annie le spălase. Nu remarcase şi cu siguranţă că era nevoie de ceva efort şi strădanie să speli atâtea geamuri. Ea fusese preocupată de noua slujbă. Avusese diferite aşteptări şi fusese chinuită de emoţii. A simţit că inima îi bate mai tare, gândindu-se că luni va mai adăuga o cărămidă la construcţia a ceea ce a fost ea cândva, o piesă în fundaţia a ceea ce era ea acum.

— Poate că spiriduşii au făcut asta, a spus ea cu voce tare şi a râs.

— *Spişiduşii au făcut ata!* a spus Mandy fericită.

Jem aproape că ajunsese la poalele dealului şi s-

a întors nerăbdător, aşteptându-le.

— Jem, a spus Brianna, de îndată ce au ajuns lângă el, tu ştii ce e un Nuckelavee?

Jem a făcut ochii mari şi i-a acoperit surorii lui urechile cu palmele. Brianna s-a simţit ca şi când ceva rece cu o sută de picioare s-ar fi mişcat pe spinarea ei.

— Da, a răspuns băiatul încet.

— Cine ţi-a spus despre el? a întrebat Brianna cu calm, gândindu-se că o va omorî pe Annie Macdonald.

Jem a privit însă într-o parte, peste umărul mamei lui, către turnul de apărare.

— El mi-a spus, a şoptit băiatul.

— *El?* a întrebat Brianna cu asprime, prinzând-o de mână pe Mandy, care scăpase din strânsoarea fratelui ei şi acum voia să-l lovească.

— *Nu da* cu piciorul în fratele tău, Mandy! spus Brianna. Despre cine vorbeşti, Jemmy?

Jem şi-a muşcat buza de sus şi apoi a spus încet:

— El, un Nuckelavee.

Creatura îşi avea sălaşul în mare, dar venea pe uscat pentru a se hrăni cu oameni. Fiinţa numită Nuckelavee merge călare pe-un cal când se află pe uscat şi uneori nu se poate face deosebire între ea şi cal. Capul ei este de zece ori mai mare decât acela al unui om, cu gura precum râtul porcului şi cu o burtă mare. Creatura nu are piele, iar muşchii, vasele de sânge şi organele sunt acoperite cu o pieliţă roşie. Are drept arme respiraţia ei înveninată şi o putere nemaivăzută. Are, totuşi, un punct slab. Nu poate suferi apa dulce. Calul pe care călărea creatura era descris

ca având un ochi roşu, gura la fel de mare precum a unei balene şi nişte aripi asemănătoare înotătoarelor de peşte la picioarele dinainte.

— Iâăh! a exclamat Brianna lăsând deoparte una dintre cărţile de folclor scoţian ale lui Roger şi s-a uitat la Jem, întrebându-l:

— Tu ai văzut o astfel de creatură sus, lângă turn?

Băiatul, care se tot bâţâia de pe un picior pe altul, a răspuns:

— Ei bine, mi-a spus că era o astfel de fiinţă şi mi-a mai zis că, dacă nu plec, îşi va lua înfăţişarea lui adevărată. Şi n-am vrut să văd *aşa ceva*, şi-atunci am plecat.

— Nici eu nu aş fi vrut, l-a asigurat Brianna.

Inima a început să-i bată mai rar. Bun. El întâlnise un om, care nu era un monstru. Nu că ar fi crezut în monştri… dar faptul că umbla cineva prin preajma turnului era îngrijorător.

— Cum arăta bărbatul ăla?

— Păi… era mare, a spus Jem cu îndoială.

Având în vedere că băiatul nici măcar nu împlinise nouă ani, toţi bărbaţii i se păreau mari.

— La fel de mare ca tata?

— Poate.

În urma discuţiei care a urmat, au mai rezultat câteva detalii. Jem ştia ce este acela un Nuckelavee. Citise cele mai senzaţionale lucrări din colecţia lui Roger şi fusese atât de îngrozit de faptul că întâlnise pe cineva care ar fi putut să-şi schimbe culoarea pielii şi să-l mănânce, încât descrierea făcută de el cuprindea elemente vagi. Era vorba despre un bărbat înalt, cu barba scurtă, cu un păr care nu era foarte închis la culoare şi cu

haine „cum poartă domnul MacNeil”, adică hainele de lucru pe care le poartă de obicei un fermier.

— Şi de ce nu mi-ai spus mie sau tatei despre el?

Jem era gata să izbucnească în plâns şi a răspuns:

— A zis că, dacă spun ceva, vine şi o mănâncă pe Mandy.

— Oh, am înţeles, dragul meu, i-a spus Brianna, trăgându-l spre ea. Nu trebuie să-ţi fie frică. E în regulă.

Băiatul tremura acum pentru că se simţea uşurat, dar şi fiindcă îşi aducea aminte de toate cele întâmplate. Ea îl mângâia pe păr, liniştindu-l. Probabil că era vorba despre vreun vagabond. Să-şi fi făcut culcuşul în turn? Probabil că plecase deja de-acolo. Din câte înţelesese ea, Jem îl întâlnise pe omul acela în urmă cu o săptămână, dar…

— Jem, a spus ea încet, de ce v-aţi dus voi doi, tu şi Mandy, acolo sus astăzi? Nu te-ai temut că omul acela se poate afla acolo?

— Nu, a replicat băiatul. Eu am plecat după ce l-am întâlnit, dar m-am ascuns undeva şi am văzut ce face. A pornit către apus. El acolo trăieşte.

— A spus el asta?

— Nu, dar asemenea creaturi trăiesc în ţinuturile din apus, a spus băiatul, arătând cu degetul cartea. Dacă se duc spre apus, nu se mai întorc. Şi nu l-am mai văzut. M-am uitat bine, ca să fiu sigur că nu mai vine.

Brianna aproape că a izbucnit în râs, dar tot mai era îngrijorată. Era adevărat că multe poveşti din *Highlands* se terminau cu episodul în care fiinţe

cu puteri supranaturale plecau către apus şi intrau în pietrele sau în apele în care trăiau. Bineînţeles că nu mai reveneau vreodată, pentru că se terminase povestea.

— Era doar un vagabond nemernic, a spus ea cu hotărâre, mângâindu-l. Să nu-ţi mai faci griji din cauza lui.

— Sigur? a întrebat băiatul vrând să o creadă, dar nefiind dispus să se liniştească.

— Sigur! a spus ea hotărâtă.

— Bine, a spus el, oftând din adâncul fiinţei sale şi desprinzându-se de ea. Oricum, bunicul nu l-ar fi lăsat să ne mănânce pe Mandy sau pe mine. Ar fi trebuit să mă gândesc la asta.

Soarele aproape că apusese când a auzit motorul maşinii lui Roger pe drumul care ducea spre fermă. A ieşit în fugă şi el nici nu apucase să coboare din maşină, când i s-a aruncat în braţe.

El nu şi-a pierdut timpul cu întrebări. A îmbrăţişat-o cu pasiune şi a sărutat-o ca semn că cearta lor luase sfârşit. Puteau să-şi ceară scuze mai târziu. Pentru o clipă, ea şi-a permis să uite de toate, simţindu-se uşoară în braţele lui, inspirând mirosul de benzină, de praf şi de biblioteci pline de cărţi vechi, care acopereau mirosul cald de mosc ce se degaja din pielea lui, chiar dacă nu stătuse în soare.

— Se spune că femeile nu-şi pot identifica soţii după miros, a spus ea, revenind cu greu cu picioarele pe pământ. Eu nu cred asta. Aş fi în stare să te descopăr chiar în staţia de metrou King’s Cross şi chiar dacă ar fi întuneric beznă.

— Dar am făcut baie în dimineaţa asta, ştii?

— Da, şi ai fost la colegiu, pentru că recunosc

mirosul de săpun antibacterian pe care îl au acolo, a spus ea strâmbând din nas. Mă mir că nu ţi se ia pielea cu totul când îl foloseşti. La micul dejun ai mâncat caltaboş cu roşii gratinate.

— Aşa-i, Lasie, a replicat el zâmbind. Poate ar fi mai bine să-ţi spun Rin-Tin-Tin? Ai salvat nişte copii mici sau ai prins nişte hoţi azi?

— Da, într-un fel, a replicat ea, privind dealul, unde umbra turnului se vedea lungă şi întunecată. M-am gândit că e mai bine să aştept să vină şeriful, înainte de a mă mai apuca să fac ceva.

Înarmat cu un baston din lemn de porumbar şi cu o lanternă mare, Roger s-a apropiat de turn. Era supărat, dar precaut. Era puţin probabil ca omul acela să fie înarmat, în cazul în care se mai afla încă acolo. Brianna era în pragul bucătăriei, cu telefonul în mână şi deja formase primele două cifre ale numărului de urgenţă al poliţiei. Ar fi vrut să-l însoţească, dar el a convins-o că unul dintre ei trebuia să rămână cu copiii, deşi s-ar fi simţit mai liniştit să o aibă alături. Brianna era o femeie înaltă şi musculoasă pe care nu o speriau violenţele fizice.

Uşa pe care se putea intra în turn atârna strâmb. Vechiul laţ din piele în care se prindea uşa putrezise de multă vreme şi fusese înlocuit cu un ivăr din fier, care ruginise. Roger a ridicat-o şi a deschis-o, astfel încât să nu scârţâie.

Încă mai era suficientă lumină afară. Abia peste o jumătate de oră avea să se întunece. Cu toate acestea, în turn era întuneric. A aprins lanterna şi a luminat pe jos. Se vedeau urme proaspete. Da, cineva fusese acolo. Jem putea să deschidă uşa, dar copiii nu aveau voie să între în turn, dacă nu

erau însoţiţi de un adult, iar Jem jurase că nu intrase în turn.

— Heeei! a strigat el şi i s-a răspuns printr-o mişcare, undeva, mult mai sus. Din reflex a apucat mai bine bastonul şi a auzit un chiţăit şi un fâlfâit. Erau lilieci care îşi aveau cuiburile în apropierea acoperişului turnului. A luminat iar pe jos şi a văzut ziare mototolite lângă zid. A ridicat unul dintre ele şi l-a mirosit. Era vechi, dar se simţea încă mirosul de oţet şi peşte.

Nu se gândise că Jem inventase povestea cu acel Nuckelavee. Această dovadă a faptului că în turn se aflase de curând cineva l-a făcut să se înfurie.

Acel om nu doar că se aflase pe proprietatea sa, dar îi ameninţase fiul… Aproape că îşi dorea ca bărbatul respectiv să mai fie acolo, să stea de vorbă cu el.

Bărbatul cu pricina nu mai era acolo. Niciun om cu scaun la cap nu s-ar fi urcat în turn. Roger nu a auzit nimic, dar nevoia de a fi sigur că lucrurile stăteau aşa precum credea l-a făcut să o ia pe scara din piatră care urca în spirală în susul turnului, încercând fiecare treaptă cu piciorul, înainte de a-şi lăsa pe ea întreaga greutate a corpului.

A deranjat porumbeii din vârful turnului, şi ei au început să se învârtească speriaţi, de parcă ar fi fost o tornadă din pene, înainte de a găsi calea de ieşire din turn. S-a lipit de perete, cu inima bătând să-i spargă pieptul, în vreme ce porumbeii zburau speriaţi pe lângă faţa lui. Ceva, un şoarece, un şobolan sau un şoarece de câmp, i-a trecut peste picior, iar el a tresărit şi era cât pe ce să scape lanterna din mână.

În turn era viaţă. Sus se agitau lilieci. Mai jos erau porumbeii, dar nu se vedea nici urmă de intrus, indiferent dacă era vorba de un om sau de altceva.

După ce a coborât, a scos capul pe fereastră pentru a-i trimite lui Bree un semnal că totul era în ordine. După aceea, a închis uşa şi a început să coboare, îndepărtând de pe haine excrementele şi penele de porumbel.

— O să pun un ivăr nou la uşa aia, deşi mă îndoiesc că se va întoarce, i-a spus Briannei, sprijinindu-se de vechea chiuvetă din piatră, în timp ce ea începuse să pregătească cina. O să fac lucrul acesta. Probabil a fost doar în trecere.

— Crezi că era din Orkneys?

Roger îşi dădea seama că ea se mai liniştise întrucâtva, însă mai avea acea cută de îngrijorare între sprâncene.

— Mi-ai spus că acolo existau poveşti cu Nuckelavee.

Roger a dat din umeri, spunând:

— E posibil. Aceste poveşti sunt consemnate. Nuckelavee nu sunt creaturi atât de cunoscute precum spiriduşii şi zânele, dar oricine poate întâlni personajul în diferite volume tipărite. Ce-i acolo?

Ea deschisese frigiderul şi scosese untul, iar Roger văzuse sticla de şampanie a cărei etichetă strălucea.

— Ah, la asta te refereai, a replicat ea, vrând să zâmbească, dar păstrând o undă de îngrijorare în priviri. Am… ăăă… am obţinut slujba. Mă gândeam că am putea… sărbători?

Această întrebare i-a înmuiat inima şi s-a lovit

cu palma peste frunte, exclamând:

— Dumnezeule, am uitat să te întreb ce ai făcut! Minunat, Bree! Ştiam că vei obţine postul, să ştii! a spus el, zâmbind cât mai călduros cu putinţă.

A văzut cum s-a detensionat şi a simţit cum el însuşi era cuprins de linişte. Plăcerea a durat cât l-a strâns în braţe, mai-mai să-i rupă coastele, şi l-a sărutat, dar s-a mai diminuat când a făcut un pas înapoi, a luat o cratiţă şi l-a întrebat cu degajare studiată:

— Ei… ai găsit ceea ce căutai la Oxford?

— Mda, a răspuns el răguşit şi şi-a dres vocea, pentru a putea vorbi mai clar. Mda, mai mult sau mai puţin. Uite… masa s-ar mai putea amâna? Cred că voi avea mai multă poftă de mâncare, dacă-ţi povestesc mai întâi.

— Sigur, a spus ea încet, lăsând din mână cratiţa.

Se uita fix la el. Era interesată, poate un pic speriată.

— Le-am dat copiilor să mănânce, înainte ca tu să ajungi acasă, i-a spus ea. Dacă nu ţi-e foarte foame…

Îi era foame. Nu se oprise să ia prânzul şi stomacul lui scotea tot felul de sunete.

A întins mâna spre ea, spunând:

— Hai să ieşim. E o seară frumoasă.

Şi dacă o înfuria ceea ce avea să audă, afară nu erau cratiţe.

— Am trecut pe la vechea biserică St. Stephen’s, a spus el imediat ce au ieşit din casă. Am vrut să vorbesc cu Dr. Weatherspoon. E paroh acolo. A fost prieten cu reverendul… Mă ştie de când eram mic.

Se ţinea mai strâns de braţul lui de când începuse să vorbească.

Şi-a luat inima-n dinţi şi i-a aruncat o privire fugară. Părea nerăbdătoare, dar plină de speranţă.

— Şi…? a întrebat ea, dând glas curiozităţii.

— Ei bine… treaba e că am obţinut şi eu un post, a spus el, zâmbind. Voi fi asistentul capelmaistrului.

Bineînţeles că la aşa ceva nu se aşteptase deloc. S-a uitat la gâtul lui şi el ştia foarte bine la ce se gândea.

Ai de gând să porţi asta? întrebase ea când se duseseră pentru prima oară în Inverness, la cumpărături.

Da, aşa mă gândeam. De ce, are vreo pată?

El a vrut să se uite la umerii cămăşii lui albe. Nici nu era de mirare că voia să facă lucrul acesta. Mandy venise de la joacă şi i-a pus pe picioare tot nisipul pe care-l avea pe mâini. El o ştersese puţin de praf, înainte de a o lua în braţe ca să o sărute.

Nu-i vorba de asta, spusese Bree, subţiindu-şi buzele. *E vorba de… Ce-ai să spui în legătură cu…*

Făcuse un gest prin care imita tăierea gâtului.

El îşi dusese mâna la gulerul descheiat al cămăşii, unde urma lăsată de ştreang se vedea şi se simţea foarte bine. Era ca şi când ar fi purtat sub piele un şirag de pietricele. Se mai ştersese puţin, dar era încă destul de vizibilă.

Nimic.

Ea ridicase din sprâncene şi zâmbise discret, întrebând:

Şi lumea ce va gândi?

Bănuiesc că-şi vor spune că într-o zi am exagerat în ceea ce priveşte asfixierea

autoerotică.

Cunoscând foarte bine zonele rurale din *Highlands,* îşi spusese că acesta va fi lucrul cel mai puţin grav pe care îl vor gândi. Indiferent cât de bănuitori ar fi membrii unei congregaţii, niciunul dintre ei nu-şi poate imagina depravare mai mare decât aceea a urnii presbiterian scoţian convins.

— Ăăă… ei bine, i-ai spus Dr. Weatherspoon… *Ce* i-ai spus? a întrebat ea după câteva clipe de gândire. Vreai să spun… Cred că a observat.

— Oh, da, a observat. Cu toate aste, n-am spus nimic şi nici el n-a făcut niciun fel de remarcă.

Uite ce este, Bree, îi spusese el atunci, în prima zi. *Este vorba despre o alegere simplă. Ori le spunem tuturor adevărul gol-goluţ, ori nu le spunem nimic, adică le spunem cât mai puţin posibil şi îi lăsăm să gândească ce vor. Nu e bine să inventăm o poveste, nu-i aşa? Există prea multe posibilităţi de a se descoperi că am inventat totul.*

Ei nu îi plăcuse soluţia aceasta. Dar era cea mai bună soluţie. Pe chipul ei se vedea că luase o hotărâre. Încuviinţase şi îşi îndreptase umerii.

Bineînţeles că fuseseră nevoiţi să spună şi minciuni, pentru a legaliza existenţa lui Jem şi Mandy. Totul se întâmpla însă în anii ’70, când era un lucru obişnuit să abandonezi locul în care ai stat în Statele Unite şi să devii hoinar, aşa cum îşi spuneau respectivii oameni, care străbăteau Europa în autobuze şi rulote hârb uite. Trecând printre pietre, au adus foarte puţine lucruri cu ei. Şi-au luat copiii, iar Brianna dăduse la iveală două certificate de naştere eliberate de o anume Claire Beauchamp Randall, medic ce asistase la naştere.

Aşa se procedează când naşti acasă, spusese Claire, semnând cu atenţie. *Iar eu sunt, am fost, s-a corectat ea cu un rictus al gurii, am fost medic licenţiat de către statul Massachusetts.*

— Asistentul capelmaistrului, a spuS ea, privindu-l.

El a tras adânc aer în piept. Aerul serii era curat şi plăcut, dar începea să se umple de muşte. El a izgonit cu palma un roi care i se apropiase de faţă, spunând:

— Te rog să te gândeşti că eu nu am plecat cu gândul de a-mi găsi o slujbă, ci am plecat pentru a-mi limpezi gândurile în ceea ce priveşte posibilitatea de a fi pastor.

Ea s-a oprit locului, întrebând:

— Şi…?

— Haide, a replicat el, trăgând-o după sine. Dacă ne oprim aici, o să fim mâncaţi de vii.

Au trecut amândoi prin grădina de zarzavat, apoi au lăsat în urmă şura şi au luat-o pe cărarea care ducea către păşunea din spatele casei. Le mulsese deja pe cele două vaci, Milly şi Blossom, care acum rumegau liniştite în iarbă.

— Ţi-am povestit despre Confesiunea de la Westminster, nu-i aşa?

Confesiunea de la Westminster era echivalentul catolic al Crezului de la Niceea, adică asumarea unei anumite doctrine.

— Mhm!

— Ei bine, vezi tu, ca să devin pastor presbiterian, trebuie să pot jura că accept tot ceea ce este scris în Confesiunea de la Westminster. Am fost în stare să fac asta când… înainte. El se gândea că ajunsese atât de aproape. Era chiar în

ajunul zilei în care urma să fie hirotonit, când intervenise soarta, în persoana lui Stephen Bonner. I s-a cerut să renunţe la tot şi să o scoată pe Brianna din mâinile piraţilor. Nu a regretat că făcuse acest lucru… Ea mergea alături de el cu părul ei roşu, cu picioarele ei lungi, întocmai ca un tigru. Apoi mai era şi gândul că ea ar fi putut să dispară atât de repede din viaţa lui, că ar fi fost posibil să nu-şi vadă niciodată fiica…

— Poate că încă mai vreau să fiu pastor, dar nu sunt sigur. Trebuie să fiu sigur.

— Ce s-a schimbat? a întrebat ea vădit curioasă. Ce puteai accepta atunci şi nu mai poţi accepta acum?

Ce s-a schimbat? şi-a spus el. *Bună întrebare.*

— Este vorba de predestinare, a replicat el. Într-un fel, despre asta este vorba.

Era încă destulă lumină, astfel încât să observe pe chipul ei o anumită notă de amuzament, provocată fie de răspunsul la întrebare, fie de conceptul în sine. Nu avea cum să-şi dea seama. Nu au discutat niciodată despre credinţă.

Erau foarte prudenţi când venea vorba despre *astfel* de chestiuni, dar ştiau totul despre credinţa celuilalt.

El îi explicase într-un mod simplu ideea de predestinare. Nu era vorba despre un curs pe care Dumnezeu îl stabilise pentru viaţa fiecăruia, deşi pentru mulţi presbiterieni predestinarea însemna exact asta. Totul era legat de mântuire, de calea aleasă de Dumnezeu pentru mântuire.

— Calea aleasă pentru unii oameni, a spus ea cu scepticism. Şi a hotărât El ca restul oamenilor să nu ajungă la mântuire?

Mulţi oameni gândeau *aşa* şi era nevoie de minţi mai ascuţite decât a sa pentru a-i convinge că lucrurile nu stăteau aşa.

— S-au scris multe cărţi pe subiectul ăsta, dar ideea de bază este că mântuirea nu este doar rezultatul dorinţei noastre… Dumnezeu trebuie să facă primul pas. Se poate spune, dacă vrei, că El ne dă ocazia să răspundem chemării Sale. Cu toate astea, noi alegem. Nu ai de ales într-o singură privinţă, a adăugat el repede. Dacă eşti presbiterian, trebuie să crezi în Iisus Hristos. Eu cred încă în Iisus.

— Bine, a replicat ea. Şi asta îţi ajunge ca să devii pastor?

— Da, probabil. Şi… ia uite.

A băgat mâna în buzunar şi a scos de acolo o fotocopie.

— Mi-am zis că e mai bine să nu fur cartea, a spus el, încercând să pară amuzat. În cazul în care *mă decid* să devin pastor, vreau să zic. Să nu fiu cumva un exemplu rău pentru credincioşii pe care vreau să-i păstoresc.

— Ho-ho! a exclamat ea absentă, citind. Apoi a înălţat o sprânceană.

— Diferă, nu-i aşa? a întrebat el, simţind că nici nu mai putea respira.

— Este… a spus ea, privind din nou documentul. Diferă. Data diferă.

A simţit că tensiunea de care fusese stăpânit în ultimele douăzeci şi patru de ore începea să scadă. Asta însemna că nu îşi pierduse minţile. A întins mâna şi ea i-a înapoiat copia după *Wilmington Gazette,* mai exact copia după ştirea în care se arăta că soţii Fraser muriseră în Ridge.

— Este vorba numai despre dată, a spus el, trecând degetele peste textul care nu se vedea foarte clar. Textul… Cred că textul este acelaşi. Este cel pe care ţi-l aminteşti tu?

Ea găsise aceeaşi informaţie când făcuse investigaţii legate de membrii familiei ei. Tocmai asta o îndemnase să treacă printre pietre şi îl îndemnase pe el să pornească după ea. *Şi tocmai lucrul acesta schimbase totul,* a gândit el. *Mulţumesc, Robert Frost.*

S-a sprijinit de el pentru a reciti totul ca să fie sigură. Apoi a dat din cap.

— Numai data, a spus ea în cele din urmă, iar el a simţit că nici ea nu mai putea respira. Numai data… s-a schimbat.

A continuat să clatine din cap şi a devenit palidă.

În cele din urmă a reuşit să spună:

— Crezi că dacă… Crezi că dacă eu mă duc din nou la arhiva din Boston, unde am găsit ziarul ăla… crezi că data de-acolo s-a schimbat şi ea?

— Mda, cred.

Ea a tăcut o vreme, privind hârtia din mâna lui, scrutându-l apoi pătrunzător şi spunând:

— Ziceai că ţi-ai pus anumite întrebări. Ce te-a făcut să-ţi pui întrebări?

— Mama ta.

Durase câteva luni până plecaseră din Ridge. Într-o noapte, când nu putuse să doarmă, se plimbase încolo şi-ncoace prin pădure şi o găsise pe Claire stând în genunchi într-o poieniţă plină de flori albe, care păreau a fi o perdea de ceaţă.

Se aşezase şi o privise cum culegea frunze pe care le punea în coşul ei. Nu atingea florile.

— Trebuie să le strângi noaptea, i-a spus ea puţin mai târziu. Dacă se poate, trebuie să le aduni la lumina lunii.

— Nu mă aşteptam… a început el, dar s-a întrerupt.

Ea a izbucnit în râs, un râs gâlgâit care arăta cât era de amuzată.

— Nu te aşteptai să pun preţ pe superstiţii? a întrebat ea. Aşteaptă, tinere Roger. Când vei fi trăit la fel de mult cât am trăit eu, s-ar putea să începi să ţii seama de superstiţii. În ceea ce o priveşte pe aceasta…

Mâna ei s-a mişcat, ca o pată palidă în întuneric, şi a rupt o tulpină cu o mişcare graţioasă. O aromă înţepătoare a umplut aerul, puternică şi persistentă, care se distingea în ciuda mirosului florilor.

— Insectele vin şi îşi depun ouăle pe frunzele unor plante, vezi? Plantele secretă anumite substanţe cu miros puternic, pentru a ţine la distanţă gândacii. Se întâmplă ca aceste plante care produc substanţe insecticide să aibă şi proprietăţi medicale, principalul dăunător al acestui tip de plantă fiind larvele moliei.

— Am înţeles, a spus el.

Tulpina a fost retrasă de sub nasul lui, planta a intrat în tolbă şi mâna ei s-a îndreptat către altă plantă.

— Există şi plante polenizate de molii, dar acelea desigur că…

— Înfloresc noaptea.

— Majoritatea plantelor sunt afectate de insecte, care sunt active în timpul zilei şi atunci încep să secrete substanţe care să le apere, îndată

ce răsare soarele. Concentraţia creşte pe durata zilei, dar dacă soarele este prea puternic, unele dintre uleiurile produse încep să se evapore de pe frunze şi planta încetează să le mai producă. Plantele cele mai parfumate le poţi culege la prânz. De aceea şamanii şi cei care se pricep la plante de leac le spun ucenicilor să culeagă o anume plantă la lumina lunii şi o alta la ceasul amiezii. Aceste sfaturi devin superstiţii, nu-i aşa?

Glasul ei era încă neutru, dar în el plutea o undă de amuzament.

Roger s-a lăsat pe vine, ca să o poată observa mai bine. Acum că ochii lui se obişnuiseră cu lumina din jurul său, îi putea distinge silueta, dar nu şi trăsăturile feţei.

A mai cules o vreme şi apoi s-a întins. El a auzit cum îi trosnea coloana.

— L-am văzut o dată, ştii? a spus ea şi glasul i se auzea înăbuşit, pentru că îi întorsese spatele şi umbla pe sub crengile unui rododendron.

— L-ai văzut? Pe cine anume?

— Pe rege, a răspuns ea, în vreme ce s-a auzit un trosnet, semn că găsise ceva. A venit la Pembroke Hospital să-i vadă pe militarii de-acolo. A venit şi a vorbit cu noi… cu doctorii şi cu asistentele. Era un om tăcut, foarte demn, dar foarte cald. Nu aş putea să-mi amintesc ce a spus, dar pentru noi a fost un imbold. Chiar şi faptul că a fost acolo era ceva deosebit.

— Mhm!

Oare izbucnirea războiului o făcea să-şi aducă aminte de asemenea lucruri?

— Un jurnalist a întrebat-o pe regină dacă îşi va lua copiii şi va părăsi ţara… Mulţi făceau asta, să

ştii.

— Ştiu, a spus Roger şi a văzut cu ochii minţii un băiat şi o fată, amândoi cu feţe ovale şi amândoi tăcuţi, stând unul lângă altul lângă o vatră care i se părea cunoscută.

— Doi dintre ei au fost la noi, la Inverness. Ce ciudat, abia acum mi-am adus aminte de ei.

Nu era atentă la ceea ce făcea.

— Regina a spus – nu-mi aduc aminte exact cuvintele ei, dar înţelesul lor l-am reţinut – *Ei bine, copiii nu pot pleca de lângă mine, iar eu nu pot pleca de lângă rege, iar regele, bineînţeles, nu poate părăsi ţara.* Când a fost ucis tatăl tău, Roger?

S-ar fi aşteptat la orice altceva, dar nu la întrebarea asta. A fost atât de neaşteptată, încât părea de neînţeles.

— Cum? a întrebat el, deşi *o auzise.*

A scuturat din cap pentru a scăpa de gândul că se afla într-un plan suprarealist şi a spus:

— În octombrie 1941. Nu sunt sigur că-mi pot aminti data exactă… Ba nu, îmi aduc aminte. S-a consemnat data în acte. Pe 31 octombrie 1941. De ce? Ar fi vrut să spună *De ce Dumnezeu?* dar şi-a înfrânat impulsul de a trece la blasfemie şi a întrebat cu calm:

— De ce?

— Ai spus că a fost împuşcat în Germania, nu-i aşa?

— Pe Canalul Mânecii, în drum către Germania. Aşa mi s-a spus.

Îi putea vedea chipul în lumina lunii, dar nu-şi putea da seama care era expresia feţei ei.

— Cine ţi-a spus asta? îţi aduci aminte?

— Reverendul, cred. S-ar putea la fel de bine să-mi fi spus mama.

Sentimentul că se afla într-un plan suprarealist s-a şters, iar el devenit furios.

— Contează?

— Probabil că nu. Când te-am întâlnit pentru prima oară noi doi, Frank şi cu mine, la Inverness, reverendul a spus că tatăl tău a fost împuşcat în timp ce traversa Canalul Mânecii.

— Da, mă rog… *Şi ce dacă?* şi-a spus el în gând, dar ea părea să-i ghicească gândul, pentru că a auzit un fel de chicotit din dreptul rododendronului.

— Ai dreptate, nu are importanţă. Dar… atât tu, cât şi reverendul aţi spus că era pilot de avioane Spitfire. Aşa este?

— Da, a răspuns Roger, având impresia că simte ceva neplăcut la ceafă, ca şi când s-ar fi aflat ceva în spatele lui. A început să tuşească, pentru a avea astfel un motiv să facă o mişcare a capului, dar a văzut că în spatele lui nu era nimic decât alb-negrul pădurii scăldate în razele lunii.

— Ştiu asta cu siguranţă, a replicat el, simţindu-se dintr-odată în defensivă. Mama avea o fotografie în care apărea împreună cu avionul lui *Rag Doll*[46]. Aşa a fost botezat avionul. Numele era pictat pe bot. Tot acolo era pictată o păpuşă cu fustiţă roşie şi bucle negre.

Ştia asta cu siguranţă. Dormise cu acea fotografie sub pernă multă vreme după ce mama lui fusese ucisă. Portretul mamei sale, care fusese realizat la fotograf, era prea mare şi exista riscul de a observa cineva că lipsea.

---

46 Păpuşă din cârpe (lb. Engleză) (n.tr.)

— Rag Doll a repetat el, pentru că îi venise brusc o idee.

— Ce-i? Ce este?

El făcut un gest cu mâna, spunând:

— Nu-i… Nu-i nimic. M-am gândit doar că probabil tata îi spunea *Rag Doll* mamei. E o poreclă, ştii? Am citit câteva dintre scrisorile lui către ea. De obicei i se adresa cu *Dolly*[47]. Şi acum, dacă mă gândesc la buclele negre, la portretul mamei mele… Mandy, Mandy are părul mamei mele.

— Oh, foarte bine, a replicat Claire sec. Nu-mi place să cred că seamănă doar cu mine la păr. Să-i spui lucrul acesta când o să fie mai mare, vrei? Fetele care au părut foarte ondulat nu sunt mulţumite de el, mai ales când sunt mai mici şi vor să arate ca alte persoane din jurul lor.

Deşi era preocupat, a desluşit tonul discret de regret şi a apucat-o de mână, ignorând faptul că în mâna aceea ţinea o plantă.

— Am să-i spun, a replicat el încet. Am să-i spun totul. Să nu te gândeşti niciodată că îi voi lăsa pe copii să te uite.

I-a strâns mâna cu putere şi florile albe s-au revărsat pe negrul fustei ei.

— Mulţumesc, a spus ea încet.

A auzit-o trăgându-şi nasul şi a văzut-o trecându-şi cealaltă mână peste ochi.

— Mulţumesc, a spus ea din nou, cu mai multă hotărâre, şi şi-a îndreptat spatele. Este important. E important să-ţi aduci aminte. Dacă nu aş şti lucrul acesta, nu ţi l-aş spune.

— Ce… să-mi spui?

---

47 Păpuşică (lb. Engleză) (n.tr.)

Mâinile ei mici şi mirosind a medicament le-au cuprins pe ale sale.

— Nu ştiu ce s-a întâmplat cu tatăl tău, a spus ea. Nu ştiu ce s-a întâmplat, dar nu s-a întâmplat ce ţi-au spus ei.

— Am fost acolo, Roger, a repetat ea cu răbdare. Am citit ziarele… Am îngrijit piloţi. Am vorbit cu ei. Am văzut avioanele. Avioanele Spitfire erau mici, bune pentru apărare. Avioanele astea nu au traversat niciodată Canalul Mânecii. Nu aveau destulă autonomie de zbor, astfel încât să poată trece din Anglia în Europa şi pentru a se întoarce apoi în Anglia. Ele au fost folosite în Europa mai târziu.

— Dar… Orice argument ar fi avut – pierderea traseului, eroare de calcul –, acesta slăbea. I se făcuse părul măciucă.

— Bineînţeles că se întâmplă tot felul de lucruri, a spus ea, de parcă ar fi fost în stare să-i citească gândurile. Şi lucrurile sunt denaturate în timp. Omul care i-a povestit mamei tale putea să greşească. Poate că a spus vreun lucru pe care reverendul l-a interpretat într-un anumit fel. Toate aceste lucruri sunt posibile. Dar în timpul războiului am primit scrisori de la Frank… A scris cât de des a putut. A scris până când l-au pus să zboare cu un avion Ml6. După asta, se întâmpla să nu am nicio veste de la el luni de zile. Dar chiar înainte de asta mi-a scris şi mi-a mărturisit – aşa, ca şi când mi-ar fi spus ceva cu totul banal, ştii – că a dat peste ceva ciudat în nişte rapoarte. Un Spitfire se prăbuşise, nu fusese doborât. Se credea că fusese vorba despre o defecţiune la motor. Se prăbuşise în Northumbria şi nu luase foc, lucru

care era un adevărat miracol. Cu toate astea, nu se ştia nimic despre pilot. Absolut nimic. A menţionat şi numele pilotului, Jeremiah. A făcut asta pentru că i s-a părut că era un nume potrivit pentru un om care dispare.

— Jerry, a spus Roger, simţind că îi amorţeau buzele. Mama i-a spus întotdeauna Jerry.

— Da, a replicat ea încet. Şi peste tot în Northumbria sunt pietre înalte, dispuse în cerc.

— În apropierea locului în care avionul…

— Nu ştiu.

Roger a văzut că dădea din umeri, neajutorată.

A închis ochii şi a tras adânc în piept aerul care era încărcat de mirosul tulpinilor de floare rupte.

— Şi îmi spui asta acum pentru că ne întoarcem, a spus el cu calm.

— De câteva săptămâni mă gândesc la asta în fel şi chip, a spus ea, parcă vrând să se scuze. Abia în urmă cu o lună mi-am adus aminte. Nu mi se întâmplă des să mă gândesc la… la trecutul meu, dar cu toate câte s-au întâmplat…

A făcut un semn cu mâna, prin care ar fi vrut să exprime faptul că aveau să plece curând şi să comprime discuţiile lungi, legate de plecare.

— Mă gândeam la război. Mă întreb dacă există cineva care să fi trecut prin război şi să nu se gândească la el ca fiind scris cu *R* mare. Mă gândeam să-i povestesc şi lui Jamie despre cele întâmplate atunci.

Jamie o întrebase despre Frank. A vrut să afle ce rol jucase în timpul războiului.

— E curios în legătură cu Frank, a spus ea deodată.

— Şi eu aş fi, având în vedere întreaga situaţie,

a spus Roger sec. Oare Frank nu a fost curios în ceea ce îl privea pe Jamie?

Această întrebare părea să o fi tulburat, deoarece nu a răspuns direct, ci a dirijat discuţia spre subiectul pe care îl discutau, „asta dacă putea fi numită discuţie”, s-a gândit Roger.

— Oricum, a spus ea, tocmai asta mi-a amintit de scrisorile lui Frank. Am încercat să-mi amintesc lucrurile despre care îmi scrisese… şi deodată mi-a revenit în minte modul în care Jeremiah i se păruse un nume potrivit pentru un om care dispare.

Roger a auzit-o oftând şi, după o vreme, ea a continuat:

— Nu eram sigură… dar am vorbit cu Jamie şi el mi-a spus că ar trebui să ştii. E de părere că tu ai acest drept… şi că vei şti ce să faci când vei afla cum stau lucrurile.

— Mă simt flatat a replicat el, simţindu-se chiar mai mult decât flatat.

— Asta este.

Începuseră să răsară stelele, lucind palid deasupra munţilor. Nu erau atât de strălucitoare precum cele din Ridge, unde muntele părea un val uriaş de catifea neagră. Se întorseseră şi se aflau în apropierea casei, dar au mai zăbovit în curte, stând de vorbă.

— M-am mai gândit uneori cum se potriveşte călătoria în timp cu gândurile pe care le are Dumnezeu cu noi. Oare lucrurile pot fi schimbate? *Ar trebui* să fie schimbate? Părinţii tăi… ei au încercat să schimbe cursul istoriei. Au încercat al naibii de mult şi nu au reuşit. Mă gândeam că asta a fost tot… chiar şi din punct de vedere

presbiterian.

Din glasul lui răzbătea şi o undă de umor.

— Aproape că a fost liniştitor că istoria *nu putea fi schimbată.* Nici nu trebuie să poată fi schimbată. Ştii, *Dumnezeu este în Cerul Său,* mulţumit de ceea ce se petrece pe pământ.

— Şi totuşi… a replicat Bree, agitând în mână fotocopia împăturită şi izgonind cu ajutorul ei o molie care semăna cu o pată mică de ceaţă.

— Şi totuşi… iată dovada că lucrurile *pot* fi schimbate, a spus Roger, fiind de acord cu Bree.

— Am vorbit puţin cu mama despre asta, a spus Bree după o clipă de gândire. Şi ea a râs.

— Asta a făcut? a întrebat Roger sec şi a primit drept răspuns un chicotit din partea lui Bree.

— Nu a râs ca şi când ar fi distrat-o ceva, l-a asigurat ea. Am întrebat-o dacă ea credea că un călător în timp poate schimba lucrurile, poate modifica viitorul şi ea mi-a răspuns că da… pentru că ea modifica viitorul de fiecare dată când salva viaţa unei persoane, care ar fi murit dacă ea nu ar fi fost acolo. Unii dintre ei au avut copii, pe care nu i-ar fi putut avea, dacă nu ar fi supravieţuit… şi *atunci* a râs şi a spus că era foarte bine că credincioşii catolici credeau în mistere şi nu insistau să afle cum lucrează Dumnezeu, aşa cum fac protestanţii.

— Ei bine, nu ştiu dacă aş spune asta… ăăă… s-a referit la mine?

— Probabil. N-am întrebat.

Acum el a fost cel care a început să râdă, deşi îl durea gâtul.

— Dovadă, a spus ea, căzând pe gânduri. Stătea pe o bancă lângă casă îndoind fotocopia între

degete cu un gest nervos. Eu nu ştiu. Aceasta este o dovadă?

— Poate, dar nu conform riguroaselor tale standarde inginereşti, a replicat Roger. Dar îmi aduc aminte… îţi aduci aminte şi tu. Dacă ar fi vorba numai de mine, atunci, da. Cred că este vorba doar de gândirea mea. Dar eu am mare încredere în modul în care gândeşti *tu.* Din aia vrei să faci un avion din hârtie?

— Nu, dar… ah! Mandy!

Cu această exclamaţie, ea s-a ridicat în picioare şi s-a îndepărtat de Roger, chiar înainte ca el să audă ţipătul care răzbătea de sus, din camera copiilor. S-a făcut nevăzută, lăsându-l pe el să încuie uşa. De obicei nu încuiau uşile, nimeni din *Highlands* nu le încuia, dar în seara aceea… A simţit că inima îi bate nebuneşte când a apărut o umbră cenuşie pe cărare, înaintea lui, dar a început să-i bată iar normal şi a zâmbit. Micul Adso ieşise la vânătoare. Cu câteva luni în urmă, un băieţel de prin vecini trecuse pe la ei cu un coş plin de pisoi, căutând pentru fiecare dintre ei un cămin. Bree îl luase pe cel cenuşiu cu ochii verzi, pentru că mama ei avusese o pisică şi îi pusese acelaşi nume cu acela al pisicii cu pricina. El se întreba ce s-ar fi întâmplat dacă ar fi avut un câine. L-ar fi botezat Rollo?

Pisica pastorului, şi-a spus el. *Pisica pastorului vânează.*

— Succes la vânătoare, i-a spus cu glas tare, în vreme ce coada pisicii dispărea sub tufa de hortensii, apoi s-a aplecat să ridice hârtia de pe cărare.

Nu, nu era un avion din hârtie. Dar ce era? Un

coif? Nu-şi dădea seama, aşa că a băgat hârtia în buzunarul de la cămaşă şi a intrat în casă.

Le-a găsit pe Bree şi pe Mandy în salonul din faţă, stând în faţa focului de curând aprins. Bree o liniştise pe Mandy, îi dăduse lapte şi fetiţa aproape că adormise. S-a uitat la Roger, în timp ce clipea somnoroasă şi îşi sugea un deget.

— Ce te-a supărat pe tine, *a leannan,* a întrebat-o el cu voce blândă, dându-i părul buclat din ochi.

— Un coşmar, a răspuns Bree, străduindu-se să aibă un glas cât mai liniştit ni putinţă. Şi ceva rău de-afară, care a încercat să între pe fereastra ei.

El şi Brianna stătuseră chiar sub acea fereastră. El s-a uitat din reflex la fereastra care era mai aproape de el şi s-a văzut pe sine, parte a unei scene casnice. Bărbatul îngrijorat era aplecat de umeri şi părea gata să pornească în fugă într-o anume direcţie. S-a ridicat şi a tras transperantele.

Apoi s-a aşezat şi i-a spus lui Mandy:

— Hai, vino!

Mandy a venit în braţele lui şi i-a băgat în ureche degetul ud, pe care-l supsese.

Bree a plecat să le aducă ceşti de cacao şi s-a întors curând în clinchet de vase, cu mirosul de lapte fierbinte şi de ciocolată şi cu privirea cuiva care ştie ce să spună într-o situaţie grea.

— Te-ai… vreau să spun, având în vedere natura problemei, te-ai gândit să vorbeşti cu Dumnezeu? Direct?

— Da, m-am gândit la asta, a asigurat-o el, pendulând între jenă şi umor. Şi da, am vorbit cu Dumnezeu, mai ales în drum spre Oxford, unde am găsit asta.

A scos bucata de hârtie din buzunar şi a întrebat-o:

— Ce este? Vreau să spun, ca formă?

— Oh! a exclamat Bree luând bucata de hârtie şi refăcându-i cutele cu mâini pricepute; apoi a pus-o în palmă, întinzându-i-o.

Roger s-a încruntat o clipă şi apoi şi-a dat seama despre ce era vorba. Copiii numeau acel obiect „ghicitoare chinezească”. Avea patru buzunărele şi putea fi desfăcut în diferite feluri, având în interior răspunsuri scrise: *da, nu, câteodată, întotdeauna.*

— Foarte frumos, a spus Roger.

Au băut cacao în linişte.

— În Confesiunea de la Westminster se mai spune: *Doar Dumnezeu este stăpânul conştiinţei.* O să mă împac cu acest gând, a spus el încet. Sau poate nu. I-am spus lui Weatherspoon că mi se pare ciudat că îşi doreşte un asistent al dirijorului corului care nu ştie să cânte. El a zâmbit şi mi-a spus că vrea să am slujba asta ca să mă pot gândi. Probabil că s-a temut să nu o iau razna şi să mă convertesc la catolicism. Cel puţin aşa mi-a spus, în glumă.

— Asta e bine, a spus ea încet, privind în cana cu cacao pe care nu o băuse până la fund.

S-a lăsat din nou liniştea. Iar umbra lui Jerry MacKenzie, aviator în cadrul RAF, a venit şi s-a aşezat lângă foc, îmbrăcat în haina lui din piele şi privind cum juca lumina în părul negru ca pana corbului al nepoatei sale.

— Deci… ai să verifici? Ai să vezi dacă poţi afla unde s-a dus tatăl tău? Unde ar putea să… fie?

Unde ar putea să fie. Aici, acolo, atunci, acum?

A simţit cum îl înţeapă inima, gândindu-se la vagabondul care stătuse în turn. Dumnezeule… Nu ar fi fost posibil. Nu ar fi avut niciun motiv să se gândească la aşa ceva. Niciunul. Era vorba doar despre dorinţă.

Se gândise mult la asta în drum spre Oxford, între două rugăciuni. Se gândise ce ar fi spus, ce ar fi întrebat dacă i s-ar fi ivit ocazia. Ar fi vrut să întrebe tot, să spună tot, dar de fapt şi-ar fi dorit un singur lucru, să stea în braţele tatălui său şi să sforăie ca un bondar beat.

— Nu, a răspuns Roger.

Mandy s-a mişcat în somn, a scos un sunet discret şi s-a aşezat la loc, pe pieptul lui. Nu a ridicat ochii, ci a privit labirintul de bucle negre al fetiţei.

— Nu-mi pot permite ca propriii mei copii să-şi piardă tatăl, aşa cum l-am pierdut eu pe-al meu.

Roger aproape că nu mai avea glas. Îşi simţea corzile vocale hârâind şi se chinuia să rostească cuvintele.

— E prea important. Nu uiţi niciodată că ai avut un tată, a mai adăugat el.

Ea a privit într-o parte. Albastrul ochilor ei era doar o scânteie în lumina flăcărilor.

— Mă gândeam… Erai atât de mic. Îţi mai aduci aminte de tatăl tău?

Roger a clătinat din cap, simţind cum i se strânge inima şi având senzaţia unui gol.

— Nu, a spus el încet, îngropându-şi chipul în părul înmiresmat al fiicei lui. Nu, dar mi-l amintesc pe-al tău.

22

FLUTURELE

Wilmington, colonia Carolina de Nord 3 mai 1777

Mi-am dat seama imediat că Jamie visase din nou. Pe chipul lui se vedea că era distrat, că toată concentrarea lui era orientată spre interior, de parcă ar fi văzut altceva decât caltaboşul din farfurie.

Văzându-l aşa, am simţit o dorinţă arzătoare de a-l întreba ce anume vedea. M-am abţinut însă, pentru că mă temeam că, dacă îi pun această întrebare prea curând, ar putea pierde o parte din vis. Această stare a lui mă făcea invidioasă. Aş fi dat orice să văd ce vedea el, indiferent dacă era vorba despre ceva real sau nu. Asta nici nu conta… era vorba de legătură, şi acele conexiuni nervoase care mă legau de familia mea dispărută scânteiau şi ardeau ca nişte cabluri electrice scurtcircuitate, când observam la el acea expresie a feţei.

Nu suportam gândul de a nu şti ce anume visase, deşi nu era întotdeauna clar ce visase.

— I-ai visat din nou, nu-i aşa? l-am întrebat după ce ospătăriţa plecase.

Ne treziserăm târziu, obosiţi după lunga călătorie la Wilmington pe care o făcusem cu o zi înainte, şi eram singurii clienţi în sala hanului.

S-a uitat la mine şi a dat încet din cap, puţin încruntat. *Acest* gest m-a făcut să nu mă simt în

apele mele. De obicei, după ce îi visa pe Bree şi pe copii, era liniştit şi fericit.

— Ce este? l-am întrebat. Ce s-a întâmplat?

A dat din umeri, rămânând tot încruntat şi mi-a spus:

— Nimic, *Sassenach.* I-am văzut pe Jem şi pe cea mică. Când a rostit cuvintele astea, un zâmbet i-a luminat faţa. Aia mică e nemaipomenită. Îmi aduce aminte de tine, *Sassenach.*

Era un compliment, am simţit cum mi se încălzeşte sufletul. Am petrecut ore-n şir uitându-mă la Jem şi Mandy, reţinând fiecare detaliu, fiecare gest, încercând să extrapolez şi să mă gândesc cum vor arăta când vor fi mari şi eram aproape sigură că Mandy avea gura mea. Ochii ei semănau cu ai mei şi eram sigură că avea părul meu, biata de ea, spun „biata de ea" pentru că părul ei era negru ca pana corbului.

— Ce făceau?

S-a frecat cu degetul între sprâncene, de parcă l-ar fi durut capul.

— Erau afară, a spus el încet. Jem i-a spus să facă ceva şi ea l-a lovit. Pe urmă a fugit de lângă el şi băiatul a pornit după ea. Cred că era primăvară.

El a zâmbit privind lucrurile pe care le visase şi apoi a continuat:

— Am văzut floricelele din părul ei şi printre pietre.

— Ce pietre? am întrebat.

— Oh, pietrele de mormânt, a răspuns el imediat. Adică… se jucau printre pietrele de mormânt de pe dealul de la Lallybroch.

A oftat fericit. Acela era al treilea vis în care îi vedea la Lallybroch. Poate că era vorba doar de a-

şi imagina ce ar fi dorit să se întâmple, dar se simţea fericit, aşa cum eram şi eu pentru că îşi făcuseră o casă acolo.

— Se prea poate să se întâmple asta, am spus. Roger s-a dus acolo… când te-am căutat pe tine. A spus că locul era de vânzare, că nu locuia nimeni acolo. Bree are bani. S-ar putea să fi cumpărat locuinţa de-acolo. *S-ar putea* afla acolo.

A dat din cap, cu faţa luminată.

— Da, ar putea fi acolo, a spus el, cu ochii încă umezi sub impresia imaginii copiilor pe deal, alergând prin iarba înaltă şi printre pietrele cenuşii de mormânt, unde odihneau membrii familiei.

— Odată cu ei am văzut şi un fluture. Am uitat să-ţi spun. Un fluture albastru.

— Albastru? Există fluturi albaştri în Scoţia? am întrebat încruntându-mă, fiindcă încercam să-mi amintesc. Fluturii pe care i-am văzut eu erau albi sau galbeni.

— A fost un vis, *Sassenach.* Puteam să văd şi fluturi cu aripi ecosez, dacă aveam chef.

Am râs, dar nu am vrut să mă gândesc la nimic altceva.

— Aşa este. Ce te-a supărat, totuşi?

M-a privit cu multă curiozitate, întrebând:

— De unde ştii că m-a supărat ceva?

L-am privit din cap până în picioare, atât cât îmi permitea înălţimea mea, şi i-am spus:

— Poate că tu nu ai un chip pe care se poate desluşi totul, dar eu sunt căsătorită cu tine de treizeci de ani.

S-a mulţumit să zâmbească şi să nu spună nimic despre faptul că douăzeci din acei treizeci de ani

nu fusesem alături de el.

— Ai dreptate, mi-a spus. Cu toate astea, n-a fost nimic serios, numai că s-au dus în turn.

— În turn? am întrebat eu cu oarecare îndoială. Vechiul turn de la care provenea denumirea locului se afla pe dealul din spatele casei. Umbra lui trecea zilnic peste cimitir, de parcă ar fi fost limba uriaşă a unui ceas solar. S-a întâmplat frecvent ca Jamie şi cu mine să mergem acolo în câte-o seară, în vremea tinereţii noastre; ne duceam pe deal şi stăteam pe o bancă lângă peretele turnului, ca să mai scăpăm de agitaţia casei şi să ne bucurăm de priveliştea paşnică a proprietăţii, care se zărea sub forma unor pete albe şi verzi la picioarele noastre, mângâiată de lumina amurgului.

S-a încruntat din nou, repetând, în timp ce mă privea:

— Turnul. Nu ştiu despre ce anume era vorba, dar ştiu că nu voiam ca micuţii să se ducă acolo. Mi s-a părut că era ceva acolo. Ceva care îi aştepta. Şi asta nu mi-a plăcut deloc.

PARTEA A TREIA

Piratul

CORESPONDENŢĂ DE PE FRONT

3 octombrie 1776

Ellesmere către Lady Dorothea Grey

Dragă verişoară,

Scriu în grabă, ca să mai pot expedia scrisoarea prin curier. Am pomit într-o călătorie împreună cu un alt ofiţer, din ordinul căpitanului Richardson, şi nu ştiu unde anume mă voi afla în viitorul apropiat. Dacă vrei să-mi scrii ceva, trimite corespondenţa la fratele tău. Voi încerca să păstrez legătura cu el.

Am făcut ceea ce mi-ai cerut cum m-am priceput eu mai bine şi voi continua să te slujesc. Transmite-i tatălui tău, dar şi tatălui meu, cele mai calde urări de bine şi tot respectul meu, dar şi cea mai adâncă afecţiune, din care te rog să păstrezi o parte însemnată şi pentru tine.

Al tău prea supus,
William

3 octombrie 1776
Ellesmere către Lordul John Grey

Dragă tată,

După ce m-am gândit profund, am decis să accept propunerea căpitanului Richardson şi să însoţesc un ofiţer superior într-o misiune în

Quebec, urmând să fiu traducătorul lui, deoarece s-a ajuns la concluzia că pot fi util în situaţia dată.

Încă nu l-am cunoscut pe căpitanul Randall-

Isaacs, dar îl voi întâlni la Albany săptămâna viitoare. Nu ştiu când ne vom întoarce sau dacă voi avea prilejul să mai scriu, dar o voi face de câte ori se va ivi ocazia. Mă rog să ai doar gânduri bune pentru

fiul tău,
William

Finele lui octombrie 1776
Quebec

William nu ştia prea bine ce să creadă despre căpitanul Denys Randall-Isaacs. Aparent era acel gen care nu se evidenţia prin nimic şi pe care îl puteai întâlni în orice regiment: avea aproximativ treizeci de ani, juca destul de bine cărţi, ştia să spună o glumă, arăta bine, era brunet, avea un chip senin şi te puteai bizui pe el. Era, de asemenea, şi un tovarăş de drum foarte plăcut. Ştia să spună tot felul de istorii, dar şi cântece şi poezii deocheate.

Nu vorbea însă niciodată despre el. După câte ştia William, la acest lucru oameni se pricepeau cel mai bine sau asta făceau cel mai frecvent.

A încercat să afle câte ceva, depănând dramatica poveste a naşterii sale. În schimbul acestei poveşti, primise şi el câteva informaţii. Tatăl lui Randall-Isaacs, ofiţer de dragoni, murise în campania din *Higblands,* înainte de a se naşte el. Un an mai târziu, mama lui s-a recăsătorit.

— Tatăl meu vitreg este evreu, i-a spus el lui William. Un evreu bogat, a mai adăugat apoi cu un zâmbet discret.

William a dat din cap cu înţelegere, spunând:

— E mai bine decât sărac.

Nu aflase prea multe, dar acum îşi explica de ce Randall-Isaacs lucra pentru Richardson şi nu căuta gloria la lăncieri sau la puşcaşii irlandezi. Cu bani îţi puteai cumpăra un post, dar ei nu puteau înlocui relaţiile şi influenţa, numite delicat „interese", care îţi puteau asigura o primire călduroasă într-un regiment.

William s-a întrebat în treacăt de ce întorcea spatele relaţiilor şi oportunităţilor pe care le avea, pentru a lua parte la acţiunile căpitanului Richardson, dar a abandonat acest gând, propunându-şi să facă din asta mai târziu un subiect de meditaţie.

— Uluitor, a şoptit Denys.

Mergeau călare pe un drum care ducea de pe malul lui St. Lawrence spre fortăreaţa Quebec. De acolo vedeau stânca abruptă pe care militarii lui Wolfe o escaladaseră pentru a captura fortăreaţa din mâinile francezilor.

— Tatăl meu a escaladat acea stâncă, a replicat William, încercând să nu para afectat.

Randall-Isaacs a fost de-a dreptul uimit, spunând:

— A făcut asta? Lordul John, vreau să spun… a luptat în Câmpiile lui Abraham, în tovărăşia lui Wolfe?

— Da, a replicat William privind cu respect acea stâncă. A văzut printre pietre puieţii care creşteau şi crăpăturile întunecate, dreptunghiulare. Era ceva nemaipomenit să escaladezi stânca aceea pe întuneric şi să şi urci în vârf toate piesele de artilerie…!

— El a spus că bătălia s-a încheiat aproape

imediat; a fost un singur asalt, însă escaladarea a fost cel mai greu lucru pe care l-a făcut vreodată.

Randall-Isaacs s-a oprit o clipă, în semn de respect, înainte de a-şi continua drumul.

— Spuneai că tatăl tău îl ştie pe Sir Guy? a întrebat el. Fără nicio îndoială că se va bucura să audă povestea.

William l-a privit clipind. *Nu îi spusese* lui Denys că Lordul John îl cunoştea pe Sir Guy Carleton, comandantul suprem al forţelor din America de Nord, deşi Lordul John îl cunoştea pe Sir Guy. Tatăl lui cunoştea pe toată lumea. Deodată şi-a dat seama care era rolul său în misiunea aceea. Era cartea de vizită a lui Randall-Isaacs.

Era adevărat că vorbea foarte bine franceza – lui îi era foarte uşor să înveţe limbi străine – şi că Randall-Isaacs o vorbea foarte prost. Era posibil ca Richardson să fi spus adevărul în legătură cu acea misiune. Întotdeauna era bine să ai un traducător în care să poţi avea încredere. Dar, în timp ce Randall-Isaacs arătase un interes de-a dreptul măgulitor pentru William, acesta şi-a dat seama *ex post facto* că Randall-Isaacs era interesat de fapt de Lordul John. Dorea să afle care erau cele mai glorioase momente ale carierei lui militare, ce posturi ocupase, alături de cine sau sub comanda cui servise, pe cine cunoştea.

Se întâmplase deja de două ori. Fuseseră chemaţi la comandanţii de la Fort Saint-Jean şi Fort Chambly, şi în ambele ocazii Randall-Isaacs le prezentase omagiile, menţionând ca din întâmplare faptul că William era fiul Lordului John Grey. Imediat după aceea, primirea oficială se transformase într-o discuţie prelungită cu coniac

foarte bun. În timpul acestor discuţii – acum îşi dădea seama – vorbeau doar el şi comandanţii. Randall stătea acolo ascultând, cu faţa lui frumoasă îmbujorată de atâta interes.

Iââh, şi-a spus William. Dându-şi seama cum stăteau lucrurile, nu prea îşi putea defini sentimentele. Pe de-o parte, era mândru de el pentru că îşi dăduse seama cum stăteau lucrurile. Pe de altă parte, nu-i făcea plăcere să ştie că era căutat pentru relaţiile sale, şi nu pentru calităţile sale.

Era bine de ştiut cum stăteau lucrurile, chiar dacă era umilitor. Ceea ce *nu* ştia era ce rol avea Randall-Isaacs. Se rezuma la a aduna informaţii pentru Richardson? Se întâmplase destul de frecvent ca Randall-Isaacs să-l lase singur şi să-i spună că avea o treabă de rezolvat în particular, pentru care franceza lui era suficientă.

Conform instrucţiunilor sumare primite de la căpitanul Richardson, ei urma să culeagă informaţii legate de sentimentele *locuitorilor* francezi şi ale coloniştilor englezi din Quebec, dar urma să facă şi aprecieri în ceea ce priveşte eventualul sprijin care să uşureze incursiunile rebelilor americani, precum şi ameninţările şi tentaţiile lansate de Congresul Continental.

În privinţa simţămintelor francezilor şi englezilor totul părea clar, chiar dacă descoperise altceva decât se aşteptase. Coloniştii francezi îl simpatizau pe Sir Guy, care în calitatea sa de guvernator-general al Americii de Nord aprobase Prevederile de la Quebec referitoare la legalizarea catolicismului şi protejarea comerţului desfăşurat de catolicii francezi. Englezii erau nemulţumiţi de

respectivul act din motive evidente şi au refuzat *en masse* să răspundă chemării lui Sir Guy de a se înrola voluntari în miliţii, ca să respingă atacul americanilor asupra oraşului cu o iarnă în urmă.

— Probabil erau nebuni, i-a spus el lui Randall-Isaacs, în timp ce traversau câmpia din preajma fortăreţei. Vreau să spun că americanii care încercaseră să atace fortăreaţa anul trecut erau nebuni.

Ajunseseră în vârful stâncii şi fortăreaţa se înălţa pe câmpia din faţa lor. Părea paşnică şi solidă, în soarele toamnei. Ziua era călduroasă şi frumoasă,
i u aerul era încărcat cu mirosul apei şi al pădurii. El nu văzuse niciodată o astfel de pădure. Copacii care se aflau la marginea câmpiei şi creşteau pe malul râului St. Lawrence aveau trunchiurile foarte groase, îmbrăcate în auriu şi roşu. Observând întunecimea apei şi albastrul profund al cerului de octombrie, avea impresia că trăia într-un vis, în care trecea călare printr-o pictură medievală împodobită cu foiţă de aur şi plină de viaţa unei alte lumi.

Dincolo de frumuseţea peisajului, îi simţea sălbăticia. A simţit atât de profund acest lucru, încât a avut senzaţia că oasele lui deveniseră transparente. Zilele erau călduroase deocamdată, însă frigul iernii îşi arăta colţii din ce în ce mai mult la începutul şi la sfârşitul fiecărei zile şi nici nu a fost necesar să Iacă un efort deosebit de imaginaţie pentru a vedea acea câmpie peste câteva săptămâni, prinsă toată în gheaţă, cu totul neospitalieră pentru orice formă de viaţă. Pentru că străbătuse două sute de mile, pentru că ştia

exact ce însemna să echipezi doi călăreţi cu tot ce este necesar, dacă aceştia se aflau în ţinuturile din nord şi se bucurau de *vreme bună,* îşi putea imagina ce însemna să aprovizionezi o armată întreagă pe vreme rea…

— Dacă nu ar fi nebuni, nu ar face ceea ce *fac,* a spus Randall-Isaacs, tulburându-i gândurile, oprindu-se pentru a examina împrejurimile cu ochii militarului. Colonelul Arnold i-a condus până aici. Omul acela este cu siguranţă nebun. Nebun, dar un militar al dracului de capabil.

În glasul său se distingea o notă de admiraţie şi William l-a privit cu vădită curiozitate.

— Îl cunoşti, nu-i aşa? l-a întrebat el, în vreme ce Randall-Isaacs a izbucnit în râs, zicând:

— Îl cunosc, dar nu suntem apropiaţi. Haide.

Au dat pinteni cailor şi au ajuns la poarta fortăreţei.

Avea pe faţă o expresie amuzată şi în acelaşi timp mulţumită, ca şi când şi-ar fi amintit de ceva.

După câteva clipe, a vorbit din nou:

— Ar fi putut să reuşească. Vreau să spun că Arnold ar fi putut să reuşească să cucerească oraşul. Sir Guy nu avea nişte trupe în adevăratul sens al cuvântului. Dacă Arnold ar fi ajuns aici când îşi propusese, cu praful de puşcă şi cu muniţia de care ar fi avut nevoie… ei bine, atunci totul s-ar fi întâmplat altfel. Dar şi-a ales greşit omul care să-l îndrume.

— Ce vrei să spui cu asta?

Randall-Isaacs a părut îngrijorat pentru o clipă, dar apoi a afişat un fel de indiferenţă, ca şi când ar fi vrut să spună: *Mai contează?*

Era binedispus. Se gândea deja la o cină caldă,

la un pat moale cu aşternuturi curate, după ce săptămâni în şir înnoptase în păduri întunecoase.

— Nu a reuşit să treacă pe uscat, a spus Randall-Isaacs. Avea nevoie de o cale de a asigura deplasarea unei armate. De aceea a căutat pe cineva care cunoştea cursurile de apă şi punctele de trecere. A şi găsit un asemenea om, pe Samuel Goodwin. Nu s-a gândit însă niciodată că Goodwin ar putea fi loialist, a continuat Rendall-Isaacs scuturând din cap, în vreme ce se gândea la naivitatea lui Arnold. Goodwin a venit la mine şi m-a întrebat ce să facă. I-am spus ce avea de făcut, iar el i-a dat lui Arnold hărţile modificate cu grijă, astfel încât să servească scopului în care fuseseră realizate.

Într-adevăr, serviseră acestui scop. Pe hărţi erau modificate distanţe, anumite repere şi erau indicate puncte de trecere acolo unde acestea nu se aflau de fapt. De asemenea, existau pe hărţi şi lucruri care erau rodul purei imaginaţii. Cu ajutorul acestor hărţi, domnul Goodwin călăuzise militarii lui Arnold în sălbăticie. Militarii se văzuseră nevoiţi să-şi ducă pe uscat ambarcaţiunile şi proviziile zile-n şir. Marşul lor fusese mult prelungit şi îi prinsese iarna chiar înainte de a ajunge în oraşul Quebec.

Randall-Isaacs a râs, dar lui William i s-a părut că ghiceşte în râsul său o undă de regret.

Am fost uimit să aflu că reuşise, totuşi, cu toate că nici ambarcaţiunile nu erau bune. Cred că a fost vorba despre incompetenţă pură, şi nu de politică. Multe dintre ambarcaţiuni au fost făcute din lemn verde şi piesele nu au fost îmbinate cum trebuie, astfel încât mai mult de jumătate dintre

ele s-au scufundat la câteva zile după ce au fost lansate la apă. Trebuie să fi fost iadul pe pământ, a continuat Randall-Isaacs, îndreptându-şi spatele şi scuturând din cap. Dar l-au urmat. Cu toţii. Doar o companie s-a mai întors. Militarii din compania aceea erau morţi de foame, prost echipaţi, îngheţaţi… l-au urmat, a spus el minunându-se.

Apoi s-a uitat la William, a zâmbit şi a spus:

— Crezi că oamenii dumitale te-ar urma, domnule locotenent? Crezi că te-ar urma în asemenea condiţii?

— Sper să cântăresc situaţia destul de bine pentru a nu îi pune să mă urmeze în asemenea condiţii, a replicat William sec. Ce s-a întâmplat până la urmă cu Arnold? A fost capturat?

— Nu, a răspuns Randall-Isaacs îngândurat, făcându-le cu mâna celor care stăteau de pază la poarta fortăreţei. Nu, nu a fost capturat. Numai Dumnezeu ştie ce anume s-a întâmplat cu el. Dumnezeu şi Sir Guy. Trag nădejde că ne poate spune chiar dumnealui ce s-a întâmplat cu Arnold.

24
JOYEUX NÖEL[48]

Lordul John şi-a spus că majoritatea doamnelor prospere erau nişte făpturi corpolente. Indiferent că era vorba despre faptul că îşi puteau satisface poftele, lucru ce le fusese interzis în vremea tinereţii lor, sau că era vorba doar despre un fel de scut, astfel încât să nu se poată spune că fac parte din vreo categorie socială modestă, aproape toate femeile în discuţie erau bine făcute.

48 Crăciun fericit (lb. franceză) (n.tr.)

Nu şi Nessie. Îi putea desluşi trupul suplu prin muselina rochiei. O ridicase neatent de pe pat, în timp ce ea stătea în faţa focului, îmbrăcându-se în cămaşa de noapte. Nu cântărea mai mult decât atunci când o cunoscuse, adică pe vremea când ea avea – cel puţin aşa spusese – paisprezece ani, deşi el bănuise că ar putea avea mai degrabă unsprezece ani.

Chiar dacă avea în jur de treizeci de ani, tot de paisprezece arăta.

El a zâmbit, gândindu-se la acest lucru, şi ea i-a răspuns printr-un zâmbet, încheindu-se. Zâmbetul o făcea să pară mai în vârstă, pentru că îi lipseau câţiva dinţi. Avea şi dinţi înnegriţi.

Nu se îngrăşase pentru că nu fusese în stare. Îi plăcea zahărul şi ar fi fost în stare să mănânce singură o cutie întreagă de violete confiate sau rahat turcesc în câteva minute, pentru a compensa faptul că răbdase de foame în tinereţea ei petrecută în *Highlands.* Îi adusese o jumătate de kilogram de prune confiate.

— Crezi că mă mulţumesc doar cu atât? l-a întrebat ea ridicând o sprânceană şi luând din mâna lui cutia frumos împachetată.

— N-aş crede asta niciodată, a asigurat-o el. Este doar un mod de a-mi cere scuze pentru faptul că îţi tulbur odihna.

Improvizase pur şi simplu această frază. De fapt, el se aşteptase să o găsească la treabă, având în vedere că trecuse de ora zece seara.

— Da, da-i Ajunul Crăciunului, a spus ea, răspunzând unei întrebări pe care el nici nu o pusese. Fiecare bărbat se duce la casa lui.

A căscat, şi-a dat jos scufia de noapte şi şi-a

trecut mâna prin părul creţ, negru şi dezordonat.

— Cu toate astea se pare că ai clienţi, a observat Grey.

Cu două etaje mai jos cânta cineva, iar când intrase, văzuse destulă lume în salon.

— Oh, da, disperaţii. O las pe Maybelle să se ocupe de ei. Nu am vrut să-i văd, bieţii de ei. Sunt demni de milă. Aia care au venit aici în Ajunul Crăciunului nu-şi doresc o femeie. Vor numai un foc la care să stea şi nişte oameni în preajma cărora să se afle.

A dat din mână, s-a aşezat şi a desfăcut cu lăcomie cadoul primit.

— Permite-mi să-ţi urez un Crăciun fericit, a spus el privind-o afectuos şi amuzat.

Ea şi-a băgat în gură o prună confiată, a închis ochii şi a oftat în extaz.

— Mhm! a replicat ea fără a înghiţi, înainte de a-şi mai băga în gură o a doua prună.

Din căldura cu care mormăise, el a tras concluzia că şi ea îi făcea, de fapt, aceeaşi urare.

Ştiuse, bineînţeles, că era Ajunul Crăciunului, dar reuşise să-şi scoată acest lucru din cap în timpul ceasurilor lungi şi reci ale acelei zile. Plouase toată ziua. Acele reci ale ploii fuseseră însoţite de supărătoare pale de vânt, şi lui îi fusese frig încă înainte de răsăritul soarelui, când slujitorul lui Minnie îl trezise, spunându-i că trebuia să vină la Argus House.

Camera lui Nessie era mică, dar elegantă, şi avea un miros îmbietor, care îndemna la somn. Patul femeii era vast, cu macaturi din lână, în carouri roz şi negre, după modelul Queen Charlotte. Obosit, înfrigurat şi înfometat cum era,

simţea o chemare către acel loc cu nenumăratele perne umplute cu puf de gâscă, cu pături şi cearşafuri curate şi moi. Se întreba ce ar fi spus ea dacă i-ar fi cerut să împartă patul cu el în noaptea aceea.

Un foc la care să stea şi nişte oameni în preajma cărora să se afle. Avea toate acestea deocamdată.

Grey şi-a dat seama că se auzea un fel de bâzâit. Era ca şi când o muscă s-ar fi lovit de un geam. Privind în direcţia de unde se auzea sunetul, şi-a dat scama că patul despre care crezuse la început că avea doar o grămadă de așternuturi conţinea şi un trup. Se vedea pe pernă modelul elaborat al unei scufii de noapte.

— Nu-i decât Rab, a spus o voce amuzată, tipic scoţiană.

A întors capul şi a dat cu ochii de ea, care a continuat:

— Vrei să facem ceva?

Chiar în vreme ce roşea, şi-a dat seama că nu o plăcea doar aşa, pur şi simplu, ci şi pentru abilităţile ei de agent de informaţii, şi pentru că avea abilitatea neîntrecută de a-l tulbura. El credea că nu îi cunoaşte dorinţele pe de-a-ntregul, dar ea fusese prostituată din copilărie şi simţea care sunt dorinţele fiecăruia, indiferent dacă acestea erau conştientizate sau nu.

— Oh, nu cred, a spus Grey pe un ton politicos. Nu vreau să-l deranjez pe soţul tău.

A încercat să nu se gândească la palmele late ale lui Rab Mac Nab cu încheieturi mari. Înainte de a se căsători cu Nessie şi înainte ca bordelul al căror proprietari erau să se bucure de succes, Rab fusese preşedintele unei comisii.

— Nu crezi că s-a…?

— N-ai putea să-l trezeşti nici de-ai trage cu tunu', l-a asigurat Nessie privind afectuos spre pat.

După aceea s-a ridicat şi a tras draperiile, astfel încât sforăitul nu s-a mai auzit atât de tare.

— Dacă tot am pomenit de tun, a continuat ea, aruncându-i o privire lui Grey, în vreme ce se aşeza la loc, pe fotoliul ei, arăţi de parcă ai veni chiar acum din luptă. Poftim, ia un păhărel. O să sun şi o să poruncesc să ţi se aducă ceva cald de mâncare.

A făcut un semn spre măsuţa pe care se aflau sticle şi pahare şi apoi a întins mâna către sfoara de care era atârnat clopoţelul.

— Nu, mulţumesc, nu am prea mult timp, i-a spus Grey. Dar o să iau un pahar ca să mai scap de frig, mulţumesc.

Whisky-ul – ea nu obişnuia să bea nimic altceva şi spunea despre gin că era băutura cerşetorilor şi despre vin că era bun, dar insuficient pentru scopul pentru care exista – l-a încălzit, iar din haina lui udă începuseră să iasă aburi la căldura focului.

— Spui că nu ai prea mult timp. De ce?

— Trebuie să plec în Franţa mâine dimineaţă.

Ea a ridicat din sprâncene şi şi-a băgat în gură încă o prună confiată, pentru ca apoi să spună:

— *Nu-ţi betreci Prâciunu' cu bamilia?*

— Nu vorbi cu gura plină, draga mea, i-a spus Grey zâmbind. Fratele meu a suferit un atac serios seara trecută. Doctorul spune că are probleme cu inima, dar mă îndoiesc că ştie exact despre ce anume e vorba. Cina de Crăciun va fi de data asta

una mai puţin sărbătorească.

— Îmi pare rău să aud asta, a spus Nessie, pronunţând cuvintele cât se poate de clar.

Şi-a şters zahărul din colţul gurii şi apoi s-a încruntat, continuând:

— Înălţimea Sa este un om bun.

— Da, da e…

Grey s-a întrerupt şi a privit-o cu ochi mari, exclamând:

— L-ai *cunoscut* pe fratele meu!

Nessie i-a aruncat o privire.

— Discreţia unei doamne este cea mai va-lo-roasă calitate a ei! a spus ea cântând parcă şi imitând o persoană în slujba căreia se aflase.

— Aşa spune femeia care spionează pentru mine, a replicat Grey.

Încerca să şi-l imagineze pe Hal… sau poate încerca să *nu* şi-l imagineze pe Hal… poate o făcea pentru a nu o obosi pe Minnie cu pretenţiile sale. Dar se gândea că…

— Da, spionajul nu-i acelaşi lucru cu bârfa, nu-i aşa? Eu vreau un ceai, chiar dacă tu nu vrei. Când vorbeşti, ţi se face sete. A sunat clopoţelul ca să vină portarul. Apoi s-a întors la el, ridicând din sprânceană şi spunând:

— Fratele dumitale e pe moarte şi pleci în Franţa? Atunci trebuie să fie vorba despre ceva urgent.

— Nu e pe moarte, a spus Grey imediat.

Gândindu-se la faptul că fratele lui ar putea fi pe moarte, a fixat cu privirea covorul rupt, a cărui gaură părea o gură rânjită care abia aştepta să-l înghită.

S-a uitat imediat în altă parte.

— A… a avut un şoc. Se spune că cel mai tânăr dintre fiii lui a fost rănit în America şi a fost prins.

Auzind acele cuvinte, a făcut ochii mari şi şi-a tras cămaşa mai bine pe ea, pe sânii inexistenţi.

— Cel mai tânăr. Cel mai tânăr, adică… Henry, nu?

— Da, aşa este, dar *cum naiba* ştii tu asta? a întrebat Grey cu un glas care devenise aspru din cauza nervozităţii.

Femeia i-a oferit un zâmbet ştirb, care a dispărut de îndată ce şi-a dat seama cât de agitat era Grey.

— Unul dintre slujitorii înălţimii Sale ne este client fidel, a spus ea simplu. Joi e ziua lui liberă.

— Oh! a exclamat Grey, stând cu mâinile pe genunchi şi încercând să-şi stăpânească gândurile şi sentimentele. Este… înţeleg.

— Anul se apropie de sfârşit şi este cam târziu să mai primeşti mesaje din America, nu? a întrebat ea privind pe fereastra mascată cu draperii de catifea roşie şi dantelă, care nu puteau acoperi, însă, susurul ploii. A sosit, totuşi, o corabie?

— Da. A sosit la Brest, avariată, bineînţeles, şi cu un catarg rupt. Mesajul a fost adus pe uscat.

— La Brest pleci, aşadar?

— Nu.

Înainte ca ea să mai poată pune o altă întrebare, s-a auzit cum zgâria cineva uşa. Nessie i-a deschis uşa portarului care – fără să-l fi rugat nimeni, şi Grey remarcase acest lucru – adusese pe o tavă tot felul de prăjiturele de servit la ceai şi prăjitură cu glazură.

Grey s-a tot gândit. Oare putea să-i spună? Ea nu glumise când se referise la discreţie, şi el ştia

asta foarte bine. În felul ei păstra secretele la fel de bine ca el.

— E vorba despre William, a spus el, şi Nessie a închis uşa şi s-a întors la el.

Ştia că în curând avea să se facă dimineaţă. Ştia asta pentru că-l dureau oasele şi tic-tacul ceasului său abia dacă se mai auzea. Nu se vedea soarele. Nori care păreau a fi nişte coşari acopereau cerul Londrei, iar străzile erau mai întunecoase decât fuseseră la miezul nopţii, pentru că toate felinarele fuseseră stinse şi focurile de prin şeminee abia dacă mai pâlpâiau.

Stătuse treaz toată noaptea. Erau lucruri pe care trebuia să le facă. Trebuia să se ducă acasă şi să doarmă câteva ceasuri înainte de a lua diligenţa care avea să-l ducă la Dover. Nu putea pleca fără să-l mai fi văzut o dată pe Hal. Numai ca să se liniştească.

Ferestrele de la Argus House erau luminate. Chiar şi cu perdelele trase, lumina se revărsa pe piatra cubică a străzii. Existau toate şansele ca diligenţa să întârzie. Oricum se deplasa încet, din cauza drumurilor noroioase.

Dacă tot se gândea la diligenţe şi căleşti, a simţit că inima îi zvâcneşte când a văzut în poartă o caleaşcă destul de neîngrijită, despre care credea că era a doctorului.

Când a sunat, un slujitor i-a deschis repede uşa. Omul apucase să se îmbrace doar pe jumătate şi se grăbea să-şi bage cămaşa de noapte în pantaloni. Slujitorul a răsuflat uşurat când l-a recunoscut pe Grey.

— Ducele…

— I-a fost rău aseară, înălţimea Voastră, dar

acum e mai bine.

Omul ar mai fi vorbit, dar s-a oprit pentru a-i lua haina de pe umeri şi pentru a o scutura de zăpadă.

A dat din cap şi s-a îndreptat spre scară, fără a aştepta să fie condus. L-a întâlnit pe medicul care cobora. Era un om slab, încărunţit. Haina lui neagră, urât mirositoare, şi geanta pe care o purta îi trădau profesia.

— Cum se simte? l-a întrebat Grey apucându-l de mânecă în momentul în care medicul a ajuns în capătul de jos al scărilor.

Doctorul s-a simţit ofensat, dar s-a calmat dându-şi seama că Grey semăna cu Hal şi a răspuns:

— Oarecum mai bine, *my lord,* i-am lăsat sânge, trei uncii[49], şi acum respiră mai uşor.

Grey a dat drumul mânecii medicului şi a pornit-o repede pe scări în sus, având o strângere de inimă. Uşa care dădea către apartamentul lui Hal era deschisă şi a intrat fără să mai stea pe gânduri, speriind o menajeră, ce ducea o oală de noapte cu capac, acoperită frumos cu o cârpă brodată cu flori mari, în culori vii. A trecut de ea dând din cap în semn de scuză şi a intrat în dormitorul lui Hal.

Stătea în capul oaselor, sprijinit de căpătâiul patului, cu o mulţime de perne la spate. Părea mort. Minnie era alături de el. Chipul ei rotund şi plăcut era marcat de teamă şi de lipsa de somn.

— Văd că şi atunci când te caci o faci cu stil, a spus Grey aşezându-se pe o parte a patului.

Hal şi-a deschis pleoapele cenuşii. Faţa îi era

49 Uncie = Veche unitate de măsură pentru greutăţi, egală cu aproximativ 35 de grame (n.tr.)

într-adevăr scheletică, dar ochii erau vii, erau ochii lui Hal, şi Grey a simţit o uşurare în piept.

— Te referi la cârpă? a spus el încet, dar clar. Asta-i Dottie. Nu vrea să iasă, deşi am asigurat-o că, dacă simt că mor, am s-o aştept până când se întoarce.

S-a oprit puţin ca să-şi tragă sufletul, a scos un vaiet discret, a tuşit şi apoi a continuat:

— Slavă Domnului că nu e genul acela de domnişoară excesiv de pioasă, n-are talent muzical şi dispune de o vitalitate care îi înnebuneşte pe cei de la bucătărie. De aceea Minnie a pus-o să brodeze, să-şi mai descarce formidabila energie. Seamănă cu mama, ştii bine.

— Regret, John, i-a spus Minnie scuzându-se. Am trimis-o la culcare, dar am văzut că la ea lumânarea e tot aprinsă. Cred că face nişte papuci de casă pentru tine.

Grey s-a gândit că papucii de casă erau banali, indiferent care ar fi fost motivul pe care l-ar fi ales Dottie, şi şi-a spus părerea.

— Câtă vreme nu brodează o pereche de izmene pentru mine… Ştii, toate punctişoarele pe care trebuie să le facă…

Această idee l-a făcut să râdă pe Hal care, în schimb, a tuşit îngrijorător de mult. Cu toate acestea, i-a mai revenit culoarea în obraji.

— Deci nu mori? l-a întrebat Grey.

— Nu, a replicat Hal sec.

— Bine, a spus Grey, zâmbindu-i fratelui său. Să nu mori.

Hal i-a făcut cu ochiul şi, amintindu-şi de ocazia cu care îi spusese exact acelaşi lucru fratelui său, a zâmbit.

— O să fac tot ce-mi stă în putere, a spus el sec, punându-şi mâna într-a lui Minnie şi continuând:

— Draga mea…

— O să cer să se aducă ceai la etaj, a spus femeia, ridicându-se imediat. Ceai şi un mic dejun cald, a adăugat ea, după ce l-a privit cu atenţie pe Grey.

Minnie a închis cu grijă uşa în urma ei.

— Ce e? a întrebat Hal, ridicându-se pe pernă şi neluând în seamă bandajul plin de sânge de pe unul dintre antebraţe. Ai noutăţi?

— Foarte puţine. În schimb, am o serie de întrebări alarmante.

Noutăţile legate de capturarea lui Henry au fost incluse, sub forma unei note pentru Hal, într-o scrisoare care îi fusese trimisă lui Grey de către unul dintre colaboratorii săi spioni şi conţinea răspunsurile privind legăturile pe care le avea în Franţa un anume Percival Beauchamp. Nu voise să discute despre asta cu Hal până ce nu va fi văzut-o pe Nessie, dar Hal nu era, oricum, în starea potrivită pentru o astfel de discuţie.

— Nu se ştie nimic în legătură cu faptul că Beauchamp ar avea legături cu Vergennes – aşa se numea ministrul francez de Externe – dar a fost văzut frecvent în compania lui Beaumarchais.

Hal a avut din nou o criză de tuse.

— Asta nu mă miră deloc, a spus el cu voce răguşită, după ce şi-a mai revenit. Amândoi sunt interesaţi de vânătoare, nu-i aşa?

Aceste ultime cuvinte fuseseră rostite sarcastic, deoarece era cunoscut că Percy nu putea suferi sporturile care implicau vărsarea de sânge şi faptul că Beaumarchais primise de la răposatul

rege titlul de „General-Locotenent al Vânătorii".

— *Şi* a mai fost văzut în compania unei anumite persoane care poartă numele de Silas Deane, a continuat Grey, fără a lua în seamă remarca fratelui său.

— A cui? a întrebat Hal, încruntându-se.

— Un comerciant american aflat la Paris din dorinţa reprezentanţilor Congresului American. Se tot învârte pe lângă Beaumarchais. El *a fost văzut* stând de vorbă cu Vergennes.

— Ah, acela, a replicat Hal făcând un gest cu mâna. Am auzit de el, dar vag.

— Ai auzit de o firmă care poartă numele de *Rodrigue Hortalez et Cie*?

— Nu. Are un nume spaniol, nu-i aşa?

— Sau portughez. Informatorul meu nu dispune decât de acest nume şi a auzit zvonul că Beaumarchais ar avea legătură cu acea firmă.

Hal a scos un sunet scurt şi s-a lăsat pe spate.

— Beaumarchais este amestecat în tot felul de afaceri. Face ceasuri, de parcă nu i-ar mai fi suficient că scrie piese de teatru. Beauchamp are vreo legătură cu acea firmă?

— Nu se ştie. Se fac doar speculaţii vagi pe tema asta. Am cerut să mi se dea orice informaţie legată de amănunte necunoscute până acum în legătură cu Beauchamp şi cu americanii, şi asta am obţinut.

Degetele subţiri ale lui Hal se mişcau nervos pe pătură.

— Informatorul tău ştie cu ce anume se ocupă această firmă spaniolă?

— Se ocupă de comerţ, de ce altceva? a spus Grey pe un ton ironic şi Hal a pufnit în râs.

— Dacă patronii ar fi şi bancheri, atunci se poate

să fi dat de vreun fir.

— Se poate, dar cred că singurul mod în care aş putea afla cum stau lucrurile ar fi să merg acolo şi să arunc o privire mai atentă. Iau diligenta către Dover în – s-a uitat la orologiul care abia se zărea din cauza ceţii – trei ore.

— Ah!

Vocea lui Hal nu trăda nimic, dar Grey îşi cunoştea foarte bine fratele.

— Am să mă întorc din Franţa cel mai târziu la sfârşitul lui martie, a spus Grey, adăugând apoi cu căldură:

— Mă voi afla în primul vas care pleacă spre colonii în anul care începe şi am să-l aduc acasă pe Henry, Hal. *Viu sau mort.* Niciunul dintre ei nu a rostit aceste cuvinte. Nu era nevoie ca vreunul dintre ei să le rostească.

— Voi fi aici când vei veni, a spus Hal încet în cele din urmă.

Grey a pus mâna peste cea a fratelui său, care a prins-o imediat pe a sa. Mâna lui Hal părea subţire, dar puterea cu care îl strângea i-a dat speranţă lui Grey. Au stat aşa în tăcere, mână-n mână, până ce uşa s-a deschis şi Arthur – care reuşise să se îmbrace pe de-a întregul – a intrat aducând o tavă de mărimea unei mese pentru jocul de cărţi, încărcată cu ochiuri în unt, cârnaţi, şuncă, rinichi, scrumbii afumate, ciuperci prăjite, roşii, pâine prăjită, gem, marmeladă, un vas aburind plin cu ceai parfumat, boluri cu zahăr şi lapte, şi o farfurie acoperită, pe care a aşezat-o ceremonios înaintea lui Hal, aceasta dovedindu-se a fi plină cu un fel de fiertură subţire pe bază de ovăz.

Arthur a făcut o reverenţă şi a părăsit încăperea, în timp ce Grey se întreba dacă el era slujitorul care se ducea la Nessie în zilele de joi.

S-a întors spre fratele lui, pentru a descoperi că acesta se servea fără nicio ezitare din rinichii ce nu fuseseră pregătiţi pentru el.

— Tu nu ar trebui să mănânci fiertura aia? l-a întrebat.

— Să nu-mi spui că *şi tu* vrei să grăbeşti drumul meu spre mormânt, a replicat Hal, închizând ochii de plăcere în timp ce mesteca. Cum Dumnezeu se aşteaptă toată lumea să mă refac mâncând pesmeţi şi fiertură de ovăz?

După ce a rostit aceste cuvinte, Hal s-a năpustit asupra altui rinichi.

— Chiar crezi că ai probleme cu inima? l-a întrebat Grey.

Hal a dat din cap, răspunzând pe un ton cu totul detaşat:

— Nu prea cred. Am ascultat-o, ştii? După ce-am avut primul atac. Bate ca de obicei.

Bolnavul s-a oprit puţin pentru a se lovi cu pumnul în piept şi apoi a continuat:

— Nu mă doare. Cu siguranţă că ar trebui să mă doară, nu?

Grey a dat din umeri întrebând:

— Atunci despre ce atac a fost vorba?

Hal a înghiţit ultima bucăţică de rinichi şi a întins mâna după o felie de pâine prăjită unsă cu unt, luând cuţitul pentru marmeladă în cealaltă mână.

— Nu mai puteam să respir, a spus el cât se poate de calm. M-am învineţit. Lucruri de soiul ăsta.

— Ah, bine.

— Acum mă simt destul de bine, a spus Hal având în glas o undă de surprindere.

— Chiar aşa? a întrebat Grey, zâmbind.

A avut o clipă de îndoială, dar… oricum el pleca peste graniţă şi nu numai că era posibil să se întâmple lucruri neaşteptate, de multe ori ele se şi întâmplau. Cel mai bine era să-şi spună tot ce aveau de spus, pentru ca nu cumva să se întâmple ceva neaşteptat cu unul dintre ei înainte de a se revedea.

— Ei bine, atunci… dacă tu crezi că un mic şoc nu-ţi va grăbi moartea, dă-mi voie să-ţi spun ceva.

Vestea despre *dragostea* dintre Dottie şi William l-a făcut pe Hal să se oprească imediat din mâncat.

— În regulă, a spus el.

— *În regulă?* a întrebat Grey. Adică n-ai nicio obiecţie?

— Nu te-ai simţi foarte bine dacă aş avea obiecţii, nu-i aşa? a întrebat Hal la rândul său.

— Dacă tu te aştepţi să cred că grija pentru simţămintele mele influenţează acţiunile tale, atunci înseamnă că boala *te-a afectat* în mod serios.

— Nu, a replicat Hal, zâmbind larg şi sorbind din ceai, pentru ca apoi să lase din mână cana goală. Este vorba doar de faptul… Hal s-a lăsat pe spate şi i s-a văzut burta umflată. Apoi l-a privit pe Grey în adâncul ochilor, zicând:

— *S-ar putea* să mor. Nu vreau, şi nu cred că se va întâmpla asta. S-ar putea, însă. Aş muri mai liniştit dacă aş şti că este împreună cu cineva care o va ocroti şi va avea grijă de ea aşa cum se

cuvine.

— Sunt flatat că tu crezi că William o va ocroti şi va avea grijă de ea cum trebuie, a replicat Grey sec, deşi cuvintele fratelui său îi făcuseră o imensă plăcere.

— Bineînţeles că William o să aibă grijă de ea, a spus Hal foarte sigur pe sine. Doar este fiul tău, nu-i aşa?

Undeva, departe, a început să sune clopotul unei biserici, aducându-i aminte lui Grey de sărbătoare.

— Oh! a exclamat. Crăciun fericit!

Hal a zâmbit plăcut surprins şi a spus zâmbind:

— Crăciun fericit şi ţie!

Grey mai purta în suflet spiritul Crăciunului când a pornit spre Dover. Buzunarele hainei lui erau pline de dulciuri şi mici cadouri, iar la subraţ avea un pachet în care se aflau blestemaţii aceia de papuci de casă, împodobiţi cu petale de nuferi şi broaşte verzi brodate cu grijă. O îmbrăţişase pe Dottie când îi dăduse papucii, reuşind să-i şoptească la ureche că treaba fusese rezolvată. ÎI sărutase cu atâta putere pe obraz, încât şi acum mai simţea locul şi şi-l freca fără să-şi dea seama.

Trebuia să-i scrie lui William imediat, deşi nu era niciun fel de grabă, fiindcă scrisoarea nu avea cum să-i parvină înainte de a ajunge el însuşi la tânărul ofiţer. Când îi vorbise lui Hal, fusese cât se poate de serios. Îndată ce o navă pornea peste ocean la venirea primăverii, el avea să se afle la bord. Spera doar să sosească la timp la destinaţie.

Şi asta nu numai de dragul lui Henry.

Drumurile erau exact aşa cum se aşteptase, iar călătoria cu vaporul până la Calais a fost chiar mai neplăcută decât şi-ar fi imaginat, numai că a

rezistat frigului şi disconfortului. Pentru că neliniştea lui în legătură cu Hal se mai estompase, avea vreme să se gândească la ce-i spusese Nessie… Era o informaţie pe care s-a gândit să i-o împărtăşească lui Hal, dar până la urmă nu a făcut-o, pentru că nu a vrut să-l încarce pe fratele lui şi cu o veste care i-ar fi întârziat însănătoşirea.

— Francezul dumitale nu a venit *aici,* îi spusese Nessie, lingându-şi zahărul de pe degete. A fost la Jackson când a trecut prin oraş şi pe urmă a plecat în Franţa.

— La Jackson? replicase el mirat.

El nu frecventa case deocheate, excepţie făcând stabilimentul lui Nessie, dar cunoştea casa lui Jackson şi fusese acolo o dată sau de două ori cu prietenii. Era o clădire în care clienţii se puteau bucura de muzică la parter, de jocuri de noroc la etajul întâi şi aveau spaţiu pentru lucruri mai intime un etaj mai sus. Era un loc frecventat în special de către ofiţerii din eşalonul de mijloc. Nu era însă un stabiliment în care să poată fi satisfăcute gusturile lui Percy Beauchamp, de asta era sigur.

— Am înţeles, spusese el calm, bând ceai şi simţind cum îi bătea inima până în gât. Ai cunoscut vreodată un ofiţer pe nume Randall-Isaacs?

Despre acest lucru amintit în scrisoare nu-i spusese lui Hal.

Denys Randall-Isaacs era un ofiţer despre care se ştia că fusese în anturajul lui Beauchamp, atât în Franţa, cât şi la Londra. Aşa spusese informatorul lui şi, la auzul numelui, simţise că inima îi era străpunsă de o săgeată de gheaţă.

S-ar fi putut să fie doar o coincidenţă faptul că un om din anturajul lui Beauchamp l-a luat pe William într-o misiune de cercetare la Quebec, numai că el nu credea că era o coincidenţă.

Nessie ridicase capul brusc de îndată ce auzise numele Randall-Isaacs, întocmai ca un câine care auzise un zgomot într-un tufiş.

— Da, l-am cunoscut, a spus ea.

Pe buza de jos i se aşternuse o pudră fină de zahăr. Ar fi vrut să îi şteargă zahărul de pe buză şi, în alte împrejurări, chiar ar fi făcut-o.

— L-am cunoscut sau am auzit de el, a adăugat femeia. Se spune că ar fi evreu.

— Evreu? Amănuntul acesta l-a uimit. În niciun caz. Unui evreu sau unui catolic nu i s-ar permite să între în rândurile armatei terestre sau ale marinei.

Nessie a ridicat o sprânceană:

— Poate că nu vrea să se ştie lucrul ăsta, a spus ea lingându-şi buzele ca o pisică şi înlăturând astfel o pată de zahăr. Dacă nu vrea să se afle totul despre el, ar trebui să stea deoparte de toate matrapazlâcurile în care e amestecat. Asta-i tot ce pot să zic!

Femeia a râs cu poftă, apoi şi-a tras pătura peste umeri şi l-a privit cu ochii ei negri strălucind în lumina focului:

— Are o legătură şi cu băiatu' tău, franţuzul ăsta. O fată de la Jackson mi-a spus că era evreu. A avut un şoc când tânărul şi-a dat jos pantalonii. A spus că nu ar fi făcut nimic, doar că franţuzul era şi el de faţă şi-a zis că vrea să se uite. Când a văzut că fata nu vrea, i-a oferit dublu şi-atunci a făcut-o. A zis că, dacă e să vorbească despre asta,

a continuat ea rânjind, a fost mai bine decât cu mulţi alţii.

Mai bine decât cu mulţi alţii, a mormăit el cu totul neatent, abia observând privirea pe care i-o arunca un pasager, singurul care avusese curajul să mai rămână pe punte. La dracu'!

Pe Canalul Mânecii ploua abundent şi vântul mătura puntea, iar vaporul a scârţâit. Celălalt pasager a coborât sub punte, lăsându-l pe Grey sa mănânce piersici umplute cu coniac, pe care le scotea dintr-o cutie pe care o avea în buzunar, şi să privească în întuneric spre coasta Franţei care abia se zărea în pâclă.

24 decembrie 1776
Oraşul Quebec

Dragă tată,

Îţi scriu dintr-o mănăstire. Mă grăbesc să-ţi explic că nu este vorba despre ceva gen Covent Garden[50]*, ci dintr-o mănăstire romano-catolică a călugăriţelor ursuline.*

Căpitanul Randall-Isaacs şi eu am ajuns la fortăreaţă la finele lui octombrie. Am avut intenţia să-i facem o vizită lui Sir Guy, să vedem care este opinia sa despre poziţia localnicilor faţă de insurecţia americană, dar am aflat că pornise spre Fortul Saint-Jean, pentru a se ocupa de amintita insurecţie, fiind vorba despre o bătălie navală (cred că aşa trebuie să o numesc) care a avut loc pe Lacul Champlain, un lac relativ mic, legat de Lacul George, pe care îl vei vedea dumneata însuţi când vei ajunge aici.

50 Tradus mot-â-mot: grădina mănăstirii (n.tr,)

Eu am dorit foarte mult să pornim pe urmele lui Sir Guy, dar căpitanul Randall-Isaacs a fost împotrivă, având în vedere distanţa pe care ar fi urmat să o parcurgem şi perioada anului în care ne găsim. S-a dovedit că a gândit bine, deoarece în ziua următoare s-a pornit o ploaie ca de gheaţă, care s-a transformat în furtună. Cerul s-a întunecat într-o asemenea măsură încât nu mai puteai şti dacă era noapte sau zi. În câteva ceasuri, pământul era îngropat în zăpadă şi gheaţă. Trebuie să recunosc că, văzând acest spectacol al naturii, mi s-a mai diminuat dezamăgirea de a nu mă fi alăturat lui Sir Guy.

Oricum, ajungeam prea târziu, deoarece lupta începuse deja la 1 octombrie. Nu am aflat amănunte până la jumătatea lui noiembrie, când nişte ofiţeri din Hessa, din regimentul Baronului Riedesel, au ajuns în fortăreaţă cu noutăţi. Este foarte posibil ca dumneata să ai deja un raport oficial înainte de a primi această scrisoare, dar ar putea exista câteva detalii omise în versiunile oficiale şi, ca să fiu franc, redactarea unei astfel de compuneri este singurul lucru cu care îmi pot ocupa timpul, deoarece am refuzat o invitaţie a maicii stareţe de a participa la slujba care se face aici în cinstea Crăciunului. (Clopotele bisericilor din oraş sună la fiecare sfert de oră, indiferent că este noapte sau zi. Capela mănăstirii este chiar în spatele zidului metocului în care sunt cazat, mai precis la etajul superior, iar clopotul la aproximativ douăzeci de picioare faţă de capul meu. De aceea pot să-ţi spun cât se poate de exact că acum este ora 9 şi 15, postmeridian.)

Să trecem, deci, la amănunte: Sir Guy a fost

alarmat de încercarea de cucerire a oraşului Quebec de anul trecut, cu toate că ea a sfârşit printr-un eşec lamentabil. El a întărit paza pe cursul superior al Hudsonului, deoarece doar din acea direcţie puteau să apară neplăcerile. A luat măsuri dintre cele mai stricte. (Am o sticlă cu alcool din vin, pe care ţi-o voi arăta, pentru că am în ea o insectă imensă, de aproape doi inch lungime şi foarte multe căpuşe pe care le-am luat chiar de pe trupul meu, folosindu-mă de miere, pentru a le ademeni şi a le face să-şi slăbească strânsoarea.)

În vreme ce invazia de iarna trecută nu a reuşit, oamenii colonelului Arnold, hotărâţi să nu îi permită lui Sir Guy accesul către lacuri, au ars în retragere toate navele de la Fortul Saint-Jean, dând foc şi fortului, şi morii de apă.

Tocmai de aceea Sir Guy a comandat din Anglia bărci pliante (tare aş fi vrut să le văd!). Zece dintre acestea au sosit şi s-a dus la St. John pentru a vedea cum sunt montate pe râul Richelieu. Intre timp, colonelul Arnold (care pare a fi un om uluitor, dacă măcar jumătate din ceea ce am auzit despre el este adevărat) şi-a construit propria flotă, din galere şi şalupe.

Nemulţumit fiind de bărcile pliante, Sir Guy a cerut să i se pună la dispoziţie şi Indefatigable, *o fregată de aproximativ 180 de tone (există anumite inadvertenţe privind numărul de tunuri de la bordul fregatei.*

După încă o sticlă din vinul Claret care se face aici la mănăstire chiar maicile îl fac, numai că foarte puţin din el scapă de preot şi ajunge aici, s-a ajuns la un consens cu un „bătrân lup de mare”,

existând şi erori de traducere), s-a trecut la demontare, la transportul pe râu, urmând ca acolo să se facă reasamblarea.

Colonelul Arnold a decis, se pare, să nu mai aştepte, pentru a nu pierde avantajul de care credea că dispune. Tocmai de aceea a ieşit din ascunzătoarea sa din Insula Valcour, la 30 septembrie. Ca să avem un raport, pot spune că avea cincisprezece nave, în vreme ce Sir Guy avea douăzeci şi cinci. Pe navele colonelului se aflau oameni care habar nu aveau ce înseamnă a naviga, adică toată gloria marinei americane.

Cu toate astea, nu se cuvine să râd prea mult. Cu cât aud mai multe despre colonelul Arnold (şi aud destul de multe aici, la Quebec), cu atât devin mai convins că el este un domn cu inimă mare şi minte multă, cum obişnuia să spună bunicul, Sir George. Mi-ar face plăcere să-l întâlnesc într-o bună zi.

Se aud cântece, locuitorii vin la catedrala din apropiere. Nu ştiu ce se cântă şi sunt prea departe ca să înţeleg cuvintele, dar văd torţe aprinse şi clopotul mă anunţă că este ora zece.

(Maica stareţă spune că te cunoaşte, apropo, se numeşte Soeur *Immaculata. Nici nu ar trebui să mă uimească acest lucru. I-am spus că îl cunoşti pe Arhiepiscopul de Canterbury şi pe Papă. Ea s-a arătat impresionată şi te roagă să-i transmiţi Sanctităţii Sale că este una dintre cele mai supuse slujitoare ale lui Dumnezeu. M-a invitat la cină şi mi-a spus poveşti legate de cucerirea citadelei în ’59 şi despre felul în care ai adus tu nişte scoţieni la mănăstire. Mi-a spus că maicile au fost şocate să-i vadă pe acei bărbaţi cu picioarele dezgolite şi*

s-au gândit să le facă pantaloni. În ultimele săptămâni ale călătoriei uniforma mea a avut de suferit foarte mult, dar pot să spun cu uşurare că pantalonii arată încă destul de decent. Cred că şi maica stareţă a avut un simţământ de uşurare în această privinţă!)

Mă întorc, însă, la relatarea mea legată de bătălie. Flota lui Sir Guy s-a îndreptat către sud, cu intenţia de a captura din nou Crown Point şi apoi Ticonderoga. Când a trecut pe lângă Insula Valcour, au apărut două dintre navele lui Arnold, deschizând focul. Apoi au încercat să se retragă, dar una dintre ele (se spune că ar fi vorba despre Royal Savage), *nu a putut înainta împotriva vântului şi s-a scufundat. Câteva dintre navele britanice cu tunuri la bord au înconjurat nava înainte amintită şi au capturat câţiva oameni, însă au fost nevoite să se retragă sub tirul americanilor. Au tras însă şi ele asupra navei* Royal Savage.

A avut loc apoi o serie întreagă de manevre şi lupta propriu-zisă a început pe la ceasurile amiezii. În acţiune s-au distins în special Carleton *şi* Inflexible, *dar şi navele cu tunuri.*

Navele lui Arnold, Revange *şi* Philadelphia, *au fost lovite, iar cea din urmă s-a scufundat la venirea serii.*

Carleton *a continuat să se distingă în timpul luptei, dar o salvă trasă de americani a lovit lanţul ancorei şi nava a început să plutească.*

A fost apoi atacată, iar câţiva oameni din echipajul ei au fost ucişi. Printre aceştia şi comandantul, locotenentul James Dacres (Am un sentiment neplăcut pentru că s-ar putea să-l fi

cunoscut în timpul unui bal organizat în sezonul trecut), dar şi ofiţerii superiori. Unul dintre sublocotenenţi a preluat comanda şi a dus nava la loc sigur. Se spune că ar fi fost vorba despre sublocotenentul Edward Pellew pe care l-am întâlnit o dată sau de două ori la Boodles, unde am fost cu unchiul Harry.

Voi rezuma: o altă salvă a lovit cala unei nave cu tunuri şi aceasta a sărit în aer. În cele din urmă, însă, a intrat în luptă Inflexible, *care a produs mari avarii navelor americane, pentru că dispunea de tunuri de calibru mare. Cele mai mici dintre navele lui Sir Guy au dus indieni pe Insula Valcour şi la malul lacului, tăind astfel o cale de retragere pentru ceea ce a mai rămas din flota lui Arnold, navele inamice fiind silite să se refugieze în josul lacului.*

Acestea au reuşit să se strecoare pe lângă navele lui Sir Guy, deoarece noaptea a venit cu ceaţă şi au ajuns pe Insula Schuyler, la câteva mile către sud. Flota lui Sir Guy a urmărit navele lui Arnold şi a ajuns în preajma lor a doua zi. Ambarcaţiunile lui Arnold luau apă, erau avariate şi aveau de suferit şi din cauza vremii, căci începuse să plouă torenţial şi vântul bătea cu rafale. Nava Washington *a fost încolţită, atacată şi silită să se predea. Echipajul ei, alcătuit din peste o sută de oameni, a fost capturat. Cu toate acestea, restul flotei lui Arnold a reuşit să se refugieze la Buttonmold Bay unde, din câte am aflat, apele erau prea mici pentru a permite flotei lui Sir Guy să le urmărească.*

Acolo, Arnold a acostat, a ordonat ca navele să fie părăsite şi incendiate cu pavilioanele la catarg,

aceasta ca gest de sfidare. Cel puţin aşa spuneau nemţii. Acest gest i-a amuzat, dar le-a şi stârnit admiraţia. Colonelul Arnold (sau ar fi mai bine să-l numim amiralul Arnold?) a incendiat personal Congress, *care era nava-amiral a flotei sale şi a pornit mai departe pe uscat, reuşind să scape ca prin urechile acului de indienii care ar fi trebuit să-l oprească. Trupele lui au ajuns la Crown Point, unde au făcut un popas care le-a fost suficient cât să distrugă fortul, înainte de a se retrage la Ticonderoga.*

Sir Guy nu şi-a dus prizonierii înapoi, la Quebec, ci i-a trimis la Ticonderoga, în regim de armistiţiu… un gest deosebit de frumos, admirat şi de către cei de la care am primit informaţiile.

10:30. Ai văzut Aurora Borealã *când ai fost aici sau era prea devreme ca să o admiri? Este o privelişte cu totul remarcabilă. A nins toată ziua, dar ninsoarea s-a oprit puţin înainte de apusul soarelui şi cerul s-a înseninat. De la fereastra mea pot vedea foarte bine către miazănoapte şi este o bogăţie de culori care umple cerul. Sunt valuri de albastru deschis şi verde, deşi se văd uneori şi nuanţe de roşu… Toate par a fi picături de cerneală care cad în apă şi se amestecă. Nu aud prea bine, din cauză că se cântă… cineva cântă la vioară în depărtare. Este o melodie dulce, care te pătrunde în adâncul sufletului… Când am observat fenomenul în desfăşurare în afara oraşului, în pădure, mi-am dat seama că acesta este însoţit de un sunet sau de nişte sunete cu totul deosebite. Uneori este un şuierat discret, asemănător cu acela al vântului, care trece pe lângă o clădire, şi se simte o mişcare în aer. Alteori e un sunet înalt*

ca un sâsâit, întrerupt de trosnete şi pârâituri, ca şi cum o mulţime de greieri ar înainta prin frunze uscate... aceasta cu toate că, în momentul în care începe să se observe Aurora, frigul a ucis de multă vreme toate insectele. (Şi bine că am scăpat! Am avut o unsoare pe care o folosesc şi indienii din regiune, numai că ţine la distanţă doar muştele şi ţânţarii, dar nu are efect asupra insistentelor urechelniţe, asupra gândacilor şi păianjenilor).

Am avut o călăuză pe porţiunea de drum dintre St. John şi Quebec: un metis (avea un păr minunat, creţ precum cel al oilor, şi pielea de culoarea scorţişoarei). El ne-a spus că unii dintre băştinaşi cred că norii formează o cupolă care separă pământul de Ceruri, că există găuri în acea cupolă şi că luminile Aurorei sunt Torţele Cerurilor, care au menirea de a călăuzi spiritele morţilor când trec prin găurile din cupolă.

Dar văd că trebuie să-mi continuu relatarea, deşi este vorba despre ceea ce a urmat după bătălie. Sir Guy s-a retras în adăpostul de iamă, la St. John, şi probabil că nu se va întoarce în Quebec decât la primăvară.

Acum abia ajung la subiectul propriu-zis al scrisorii mele. M-am trezit ieri şi am descoperit că domnul căpitan Randall-Isaacs a plecat în timpul nopţii, lăsându-mi doar un bilet în care mă anunţa că avea treburi urgente, că a apreciat compania mea şi ajutorul valoros pe care i l-am dat şi că urma să rămân aici până ce se va întoarce sau până voi primi noi ordine.

Zăpada este mare şi încă va mai ninge, aşa încât cred că doar treburi urgente ar fi putut face un om să plece la drum. Bineînţeles că sunt tulburat de

plecarea intempestivă a căpitanului Randall-Isaacs şi aş fi curios să aflu cărui fapt i se datorează. Îmi fac, de asemenea, griji pentru soarta lui. Aceasta nu pare a fi o situaţie în care aş putea să nu ţin seama de ordinele primite, aşa că… aştept.

11:30. M-am oprit din scris pentru scurtă vreme şi am privit cerul. Luminile Aurorei au apărut şi s-au stins, iar acum cred că au dispărut cu totul. Cerul este negru, stelele strălucesc, dar par mici în comparaţie cu strălucirea luminilor. Pe cer este un mare gol, pe care rar îţi este dat să-l observi când te găseşti într-un oraş. În ciuda dangătului clopotelor, a focurilor de artificii din piaţă şi a cântului oamenilor – se desfăşoară o procesiune – eu simt marea linişte, aflată dincolo de toate acestea.

Maicile se duc la capelă. M-am aplecat de la fereastra mea ca să le văd mergând repede, două câte două, într-o coloană ordonată, cu veşmintele lor negre care le fac să arate ca mici crâmpeie de noapte, care se scurg printre torţele lor asemănătoare stelelor (Scriu de multă vreme şi trebuie să ierţi fanteziile unei minţi obosite).

Acesta este primul Crăciun pe care îl petrec departe de casă şi familie. Este, fără îndoială, primul dintr-un lung şir.

Mă gândesc adesea la dumneata, tată, şi sper că eşti bine şi abia aştepţi să mănânci friptură de gâscă mâine, împreună cu bunica şi cu bunicul, Sir Greorge. Te rog, transmite-le că îi iubesc, spune-i asta şi unchiului Hal şi familiei lui (şi lui Dottie a mea în mod deosebit).

Crăciun cât se poate de fericit îţi doreşte fiul dumitale, William

Post-scriptum: 2:00 a. în. Am coborât în cele din urmă şi am stat în spatele capelei. Totul a avut un aer papistaş şi a fost mult fum de tămâie, dar am spus o rugăciune pentru Mama Geneva şi pentru Mama Isabel. Când am plecat de la capelă, am zărit din nou luminile. Acum erau albastre.

25

ADÂNCURILE

15 mai 1777

Dragii mei,

Urăsc corăbiile. Le dispreţuiesc cu fiecare fibră a fiinţei mele şi, cu toate acestea, mă văd din nou plutind în cumplitul larg al mării, la bordul unui vas care poartă numele de Tranquil Teal[51]*, denumire de-a dreptul absurdă, care îl supără pe căpitan. Domnul acesta este un contrabandist cu sânge amestecat, rău din fire şi lipsit de umor, care mi-a spus verde-n faţă că numele lui este Trustworthy[52] Roberts.*

Jamie s-a oprit pentru a muia pana în călimară, privind coasta Carolinei de Nord, apoi şi-a fixat ochii pe foaia de hârtie pe care o pusese în poală, ca să nu fie luată de vântul care bătea, umflând pânzele.

Suntem sănătoşi, a scris el încet, uitând de răul de mare. Se întreba dacă ar fi trebuit să le scrie

51 Lişiţa liniştită (lb. engleză) (n.tr.)

52 Cel demn de încredere (lb. engleză) (n.tr.)

despre Fergus.

— Te simţi bine?

A ridicat privirea şi a văzut-o pe Claire aplecându-se şi privindu-l cu interes, aşa cum făcea când avea înaintea ei un om care era pe cale să verse, să scuipe sânge sau să moară. Deja vărsase şi scuipase sânge, deoarece Claire înfipsese din greşeală unul dintre acele ei într-un vas mic de sânge de la nivelul scalpului. Cu toate astea, ea spera să nu mai detecteze la el nicio stare de rău.

— Destul de bine.

Nici măcar nu voia să se gândească la stomac, pentru a nu-l irita cumva, şi a schimbat subiectul ca să evite vreo discuţie pe această temă.

— Să-i spun Briannei sau lui Roger Mac despre Fergus?

— Câtă cerneală ai? a întrebat ea, zâmbind. Da, bineînţeles că ar trebui să le spui despre el. O să te ajute să te gândeşti la altceva, i-a spus ea privindu-l atent. Eşti palid în continuare.

— Da, mulţumesc.

A râs cu poftă, ca un marinar plesnind de sănătate, l-a sărutat pe creştet, având grijă să nu atingă cele patru ace pe care le avea înfipte în frunte şi apoi s-a întors, pentru a admira coasta care se depărta.

Fergus şi membrii familiei lui sunt sănătoşi, dar trebuie să-ţi spun despre o apariţie ciudată. Este vorba despre un bărbat, care se numeşte Percival Beauchamp…

A scris aproape o pagină, pentru a-l putea

descrie pe Beauchamp şi a relata despre interesele lui. S-a uitat la Claire, întrebându-se dacă era bine să menţioneze faptul că Beauchamp ar putea fi o rudă de-a ei, dar s-a decis că era mai bine să nu pomenească asta. Fiica lui ştia care era numele pe care mama ei îl purtase înainte de căsătorie şi îl va remarca imediat. Nu avea nicio informaţie utilă în acest sens şi… mâna începea să-l doară.

Claire continua să stea lângă balustradă, ţinându-se cu o mână de aceasta pentru a-şi putea păstra echilibrul şi visând în continuare.

Îşi legase părul la spate cu o fundă, dar vântul i se juca prin şuviţe. Părul, haina, şalul îi fluturau în bătaia vântului, iar materialul rochiei i se lipea de trup scoţându-i sânii în evidenţă. Jamie s-a gândit că arăta întocmai ca un galion de la prora vasului. Era graţioasă şi neclintită, ca un spirit ce protejează contra primejdiilor care pândeau în adâncuri.

Imaginea ei l-a liniştit şi s-a întors la scrisoare, având o dispoziţie mai bună, deşi trebuia să scrie despre lucruri nu foarte plăcute.

Fergus a ales să nu stea de vorbă cu monsieur *Beauchamp şi am găsit că a luat o hotărâre înţeleaptă, crezând că astfel s-a sfârşit totul în această privinţă.*

Când am fost la Wilmington, m-am dus la docuri ca să îl întâlnesc pe domnul Delancey Hali, omul care ne-a făcut legătura cu căpitanul Roberts. Din cauză că în port se găsea un vas de război englezesc, ne-am înţeles să urcăm discret la bordul vasului de pescuit al domnului Hali, care

avea să ne ducă la Teal, *deoarece căpitanului Roberts nu-i plăcea să aibă pe-aproape nave britanice. (Aşa gândesc aproape toţi căpitanii vaselor comerciale din port şi acest lucru se datorează contrabandei practicate pe nave, dar şi atitudinii pe care o au englezii în ceea ce priveşte membrii echipajelor navelor, care sunt răpiţi – presaţi se spune – şi devin sclavi pe viaţă, iar dacă se opun, sunt spânzuraţi ca dezertori.)*

Am adus cu mine foarte puţin bagaj şi am vrut să îl duc la bord, acesta fiind un pretext pentru a mă lămuri cum stăteau lucrurile pe vasul de pescuit, dar şi în ceea ce îl priveşte pe domnul Hali, înainte de a ne încredinţa vieţile acestui domn şi vasului său. Vasul de pescuit nu era ancorat, şi domnul Hali nu a apărut, astfel încât am început să-mi fac griji, crezând că nu respectasem întocmai instrucţiunile lui sau că el se răzgândise din cauza corăbiilor britanice, a vreunui partener de afaceri sau a piraţilor.

Am aşteptat până ce s-a întunecat şi tocmai mă pregăteam să mă întorc la han, când am văzut intrând în port o mică ambarcaţiune cu un felinar la pupa. Acela era semnalul stabilit cu domnul Hali, iar ambarcaţiunea era nava de pescuit. L-am aşteptat la chei şi mi-a spus că avea anumite veşti. Ne-am dus la cârciumă şi mi-a spus că fusese cu o zi înainte la New Bern şi că oraşul era în fierbere din cauza atacului care avusese loc asupra tipografului local, domnul Fraser.

Spunea că el – Fergus adică – tocmai făcuse livrările şi cobora din şareta trasă de asin când a fost atacat din spate, cineva trăgându-i un sac pe cap. Altă persoană a vrut să-i apuce mâinile,

având, probabil, intenţia să-l lege. Desigur că Fergus s-a opus şi, conform domnului Hali, l-a rănit pe unul dintre atacatori cu cârligul lui. A curs destul sânge, astfel încât să se poată presupune că omul cu pricina fusese rănit. Acela a căzut, a ţipat şi a început să înjure în gura mare. (Aş fi vrut să ştiu cum sunau acele înjurături, pentru a-mi putea da seama dacă era francez sau englez. Din păcate nu am primit această informaţie.) După asta Clarence (pe care cred că ţi-l aminteşti) l-a muşcat pe cel de-al doilea atacator. Respectivul, dar şi Fergus, s-au lovit de asin, în timp ce se luptau.

Oricum, oamenii care se aflau în cârciuma lui Thompson au auzit zgomotul şi au ieşit în stradă, iar răufăcătorii au fugit, lăsându-l pe Fergus cu câteva vânătăi şi indignat din cale-afară, deoarece îşi pierduse cârligul. Fergus nu a fost totuşi rănit şi pentru asta le-a mulţumit lui Dumnezeu şi Sfântului Dismas (patronul lui Fergus).

I-am pus domnului Hali tot felul de întrebări, dar am reuşit să mai aflu foarte puţine lucruri. Opinia publică este împărţită. Unii spun că ar fi fost vorba despre o încercare de deportare şi că Fiii Libertăţii sunt cei vinovaţi de atac. În acest timp, unii dintre Fiii Libertăţii au negat indignaţi că ar avea vreo legătură cu cele întâmplate şi au dat vina pe loialiştii care ar fi fost supăraţi că Fergus tipărise incisiva cuvântare a lui Patrick Henry. Tot ei au mai spus că, după ce l-ar fi răpit, răufăcătorii ar fi urmat să-l ungă cu păcură şi să-l acopere apoi cu fulgi. Se pare că Fergus a reuşit să facă în aşa fel încât să nu treacă de partea nici uneia dintre tabere, astfel încât reprezentanţii ambelor ar fi

hotărât că ar fi fost mai bine să scape de el.

Bineînţeles că lucrul acesta este posibil, însă, având în vedere prezenţa lui monsieur *Beauchamp, s-ar putea să mai existe încă o explicaţie. Fergus a refuzat să discute cu el, dar cred că nu a trebuit să se străduiască prea mult pentru a afla că, în ciuda numelui pe care îl poartă şi deşi are soţie scoţiancă, el este francez. Cu siguranţă că majoritatea locuitorilor din New Bem cunosc acest amănunt şi se prea poate să-i fi spus cineva cum stau lucrurile.*

Mărturisesc că nu ştiu de ce ar vrea Beauchamp să-l răpească pe Fergus. Poate că vrea doar să se lămurească dacă el este cu adevărat persoana pe care o caută. Bănuiesc că nu vrea să-i facă lui Fergus niciun râu, pentru că dacă ar vrea, i-ar fi uşor să pună să fie ucis. Prin colonie se vântură în vremurile-astea tot soiul de indivizi lipsiţi de principii şi de caracter.

Ceea ce s-a petrecut mă îngrijorează, dar în situaţia în care mă găsesc acum, pot face prea puţine. I-am trimis lui Fergus o scrisoare în care îi dau detalii în legătură cu o lucrare care ar urma să fie tipărită. De fapt, în scrisoare îl înştiinţez că i-am lăsat o sumă de bani la Wilmington, la un aurar, sumă la care poate să apeleze dacă are nevoie. Vorbisem cu el despre primejdiile care îl pândesc în situaţia în care se găseşte el acum, neştiind atunci cât de mari sunt acestea, şi a fost de acord că ar fi bine, pentru siguranţa familiei sale, să se mute într-un oraş în care opinia publică are aceleaşi convingeri cu ale sale. Cele întâmplate recent s-ar putea să-l convingă să-şi pună planul în aplicare, cu atât mai mult cu cât nu

mai este posibil să trăiască în preajma noastră.

S-a văzut nevoit să se oprească din nou, deoarece îl durea mâna până la încheietură. A întins degetele cu un geamăt înăbuşit. Era ca şi când un fir încins ar fi legat degetul mijlociu de antebraţ şi prin acel fir ar fi fost transmise şocuri electrice.

Era foarte îngrijorat pentru Fergus şi membrii familiei sale. Dacă Beauchamp încercase o dată, avea să încerce şi a doua oară. Dar de ce?

Poate faptul că Fergus era francez nu era o dovadă suficientă că el era acel Claudel Fraser pe care îl căuta Beauchamp şi îşi dorea să-l vadă în particular pentru a-şi satisface curiozitatea, indiferent la ce mijloace ar fi trebuit să apeleze? Posibil, dar acest lucru ar fi fost o dovadă de acţiune săvârşită cu un sânge rece, care îl tulbura pe Jamie mai mult decât ar fi dorit să se înţeleagă din scrisoare.

Era nevoit să admită că exista posibilitatea ca acel atac să fi fost aranjat de persoane care credeau că le fuseseră atacate vederile lor politice. Poate că existau mai multe şanse ca aceasta să fie cauza atacului, şi nu uneltirile domnului Beauchamp, caz în care era vorba de o mare doză de romantism şi de speculaţii.

— Numai că eu nu am trecut prin viaţă ca să-mi dau seama când am de-a face cu un nemernic, a mormăit Jamie, frecându-şi mâna.

— Dumnezeule mare! a exclamat soţia lui venind imediat lângă el şi privindu-l cu îngrijorare. Mâna ta!

— Mâna? a replicat el, privind-o cu vădită

neplăcere. Ce-i lipseşte? încă am toate degetele.

— Cam atât se poate spune despre ea. Arată de parcă ar fi nodul gordian.

S-a aşezat în genunchi lângă el, i-a luat mâna într-ale ei şi a început să o maseze cu putere, iar Jamie avea dureri atât de mari, încât i-au dat lacrimile. A închis ochii şi a început să respire încet printre dinţii strânşi.

L-a certat că scrisese prea mult dintr-odată. De ce atâta grabă?

— Va dura mai multe zile până vom ajunge în Connecticut şi apoi va dura *luni* până când vom ajunge în Scoţia. Ai timp să scrii o propoziţie pe zi şi să citezi toţi psalmii, dacă vrei.

— Aş fi vrut, a spus Jamie.

Soţia lui a spus ceva mai mult pe şoptite, dar s-au înţeles foarte clar cuvintele „scoţian" şi „cap pătrat", însă Jamie nu a luat-o în seamă. El *voise* să scrie. Îşi limpezea gândurile, aşternându-le pe hârtie, şi simţea o uşurare când o făcea. Simţea că nu i se mai adunau grijile şi se aşterneau una peste alta, întocmai ca straturile de noroi pe rădăcinile de mangrove.

Dincolo de asta – şi s-a gândit că nu ar fi avut nevoie de o scuză, uitându-se cu ochi mijiţi la capul aplecat al soţiei sale – văzând coasta Carolinei de Nord depărtându-se, i s-a făcut dor de fiica lui şi de Roger Mac şi şi-a dorit să îi simtă aproape, iar singura alinare era să le scrie.

— *Crezi că îi vei vedea?* îl întrebase Fergus cu puţină vreme înainte de a se despărţi. *Poate că ai să ajungi în Franţa.*

Fergus, Marsali şi oamenii din Ridge ştiau că Brianna şi Roger Mac plecaseră în Franţa, pentru

a scăpa astfel de războiul care se apropia.

— Nu, a replicat el, încercând să nu îşi trădeze prin glas durerea din inimă. Mă îndoiesc că o să-i mai vedem vreodată.

Fergus l-a apucat cu mâna dreaptă de braţ şi l-a strâns cu putere, pentru ca apoi să slăbească strânsoarea, spunând încet:

— Viaţa-i lungă.

— Da, a replicat el, spunându-şi în gând: *Viaţa nici unui om nu este atât de lungă.*

Acum mâna îl durea mai puţin, ea continuând să o maseze.

— Şi mie îmi este dor de ei, a spus ea încet, sărutându-i mâna. Dă-mi scrisoarea. O s-o termin eu.

Mâna tatălui tău nu mai rezistă astăzi. Există un lucru notabil legat de acest vas, dincolo de numele căpitanului. Am fost mai devreme în cală şi am văzut mai multe cutii, inscripţionate cu "Arnold" şi „New Haven, Connecticut" I-am spus unui marinar (care are un nume cu totul obişnuit, adică John Smith, deşi, pentru a ieşi în evidenţă, poartă trei cercei din aur într-o ureche şi doi în alta; şi-a pus câte un cercel de câte ori a scăpat dintr-un naufragiu, sper că tatăl tău nu ştie lucrul ăsta) că domnul Arnold trebuie să fie un negustor care se bucură de foarte mult succes. Domnul Smith a râs şi a spus că, de fapt, domnul Benedict Arnold este colonel în Armata Continentală şi, pe deasupra, un ofiţer foarte galant. Acele cutii urmau să parvină surorii sale, domnişoara Hannah Arnold, care are grijă de cei trei fii ai săi şi ţine o prăvălie în Connecticut, în vreme ce el se ocupă de război.

Am simţit că mi se face pielea de găină când am auzit asta. Am cunoscut oameni despre a căror viaţă ştiam deja... şi ştiam că el va avea o soartă crudă.

Orice ai face, nu te poţi obişnui cu senzaţia pe care o ai în asemenea situaţii. M-am uitat la acele cutii şi m-am întrebat dacă nu s-ar cuveni să-i scriu domnişoarei Hannah. Să debarc în New Haven şi să o caut? Să o caut şi ce să-i spun?

Întreaga experienţă de până acum mi-a arătat că nu se poate face absolut nimic pentru a schimba ceea ce urmează să se întâmple. Privind în mod obiectiv situaţia nu văd ce... şi totuşi. Şi totuşi!

M-am aflat de atâtea ori aproape de oameni ale căror acţiuni au un efect deosebit de important şi ajung sau nu să facă istorie. Cum poate fi altfel? se întreabă tatăl tău. Acţiunile fiecărui om au un efect asupra a ceea ce urmează să se petreacă în viitor. În mare, el are dreptate. Cu toate acestea, dacă ajungi să ai o legătură oarecare cu un om ca Benedict Arnold, are loc o cotitură în viaţa ta, aşa cum se exprimă căpitanul Roberts (desigur că, dacă într-o astfel de situaţie se face greşit cotitura, efectul poate fi şocant).

Ei bine, să mă întorc la subiectul iniţial al acestei scrisori, adică misteriosul domn Beauchamp. Mă refer acum la tatăl tău, adică la Frank, şi vreau să spun că, dacă mai ai cutiile cu hârtii şi cărţi din biroul lui şi dacă ai un moment liber, poţi găsi acolo o mapă din cânepă de Manila, pe care este desenat cu creioane colorate un blazon, în azuriu şi auriu, cred. Îmi aduc aminte că pe acel blazon se văd rândunele. În acea mapă este posibil să se găsească arborele genealogic al

familiei Beauchamp pe care mi l-a făcut unchiul Lamb cu mulţi ani în urmă.

Te rog să te uiţi la acel arbore genealogic şi să vezi dacă în dreptul anului 1777este trecut un anume Percival. Asta numai din curiozitate.

Vântul s-a mai înteţit şi vremea s-a mai înrăutăţit. Tatăl tău este palid ca o lămâie. Voi încheia scrisoarea şi-l voi duce jos, sub punte, ca să verse în voie şi să doarmă puţin. Cel puţin asta cred că se va întâmpla.

Cu toată dragostea,
Mama

26

CERBUL

Roger a suflat cu grijă în gura sticlei goale şi pântecoase, scoţând astfel un fel de şuierat discret. Aproape că a fost bine. Mai adânc… dar îi lipsea acel sunet care trăda senzaţia de foame… S-a ridicat şi a căutat în frigider. A găsit ce căuta în dosul unei bucăţi de brânză şi a şase cutii de margarină în care era Dumnezeu mai ştie ce, dar sigur nu margarină.

În sticlă nu mai erau decât un deget sau două de şampanie. Atât mai rămăsese de la cina festivă organizată cu o săptămână în urmă pentru că Bree îşi găsise o nouă slujbă. Cineva avusese grijă să acopere gâtul sticlei cu folie, dar desigur că băutura îşi pierduse aciditatea. A luat sticla şi s-a îndreptat cu ea spre chiuvetă ca să o verse, numai că nu putea scăpa de chibzuinţă specific scoţiană în care el trăise o viaţă întreagă. După numai o

clipă de ezitare, a golit sticla şi a văzut-o pe Annie Macdonald care o ţinea pe Amanda de mână şi îl privea cu ochi mari.

— Cel puţin nu o turnaţi peste fulgi de porumb, a spus ea, trecând pe lângă Roger. Ia, hai sus! a exclamat ea punând-o pe Mandy în scăunelul ei, pentru ca apoi să iasă, clătinând din cap, cu gândul la caracterul îndoielnic al celui care o angajase.

— Dă-mi, tati! a exclamat Mandy, atrasă de eticheta lucioasă a sticlei. Luându-şi un răgaz, reacţie specifică pentru un părinte care vedea cu ochii minţii tot soiul de scenarii catastrofale, el i-a întins în cele din urmă paharul lui de lapte. Apoi a suflat în sticla goală de şampanie, scoţând un ton melodios. Asta era… un ton apropiat de nota fa sau mai curând de un de diez.

— Mai fă o dată, tati!

Mandy era fascinată. Roger a suflat din nou în sticla goală, făcând-o pe fetiţă să izbucnească în râs. A luat sticla pântecoasă şi a suflat în ea, apoi a trecut la cealaltă sticlă, scoţând două tonuri în ritmul cântecului *Mary-avea un mieluşel.*

Atrasă de sunetele scoase de Roger şi de strigătele lui Mandy, Brianna a apărut în uşă, având în mână o cască albastră din plastic.

— Vrei să-ţi faci formaţie care să cânte la sticle? a întrebat ea.

— Am deja una, a replicat el, gândindu-se că cel mai rău lucru pe care îl putea face Mandy cu sticla goală de şampanie era s-o arunce pe covor. Tocmai de aceea i-a dat sticla fetiţei şi a ieşit pe hol cu Brianna. Acolo a tras-o lângă el şi a sărutat-o cu foc, în vreme ce uşa s-a închis cu un *fâşşş.*

— Şampanie la micul dejun? a întrebat ea, desprinzându-se de el, pentru ca apoi să-l sărute.

— Am avut nevoie de sticlă, a mormăit el, sărutând-o. Mâncase orz fiert în lapte, cu unt şi cu miere şi avea gura dulce, motiv pentru care şampania
i se părea amară pe limbă. Pe hol era răcoare, dar ea era caldă ca feliile de pâine prăjită, pentru că purta pulover. El îşi băgase degetele sub pulover şi îi simţea pielea netedă de pe spate.

— Astăzi o să ai o zi bună, nu-i aşa? a şoptit el, luptându-se cu tentaţia de a-şi vârî degetele sub blugii ei. Era lipsit de respect să mângâi pe fund un proaspăt inspector al North of Scotland Hydro Electric Board. O să aduci acasă casca, nu-i aşa?

— Da, de ce?

— Mă gândeam că poate ţi-o pui când o să fim în pat.

A luat casca din mâna ei şi i-a pus-o încet pe cap.

Aşa, când purta casca, ochii ei erau de un albastru intens.

— S-o porţi şi am să-ţi spun ce am avut de gând cu sticla de şampanie.

— Deci aşa, acum e vorba despre o ofertă pe care nu o pot re…

Ochii de un albastru intens au privit într-o parte şi Roger i-a urmărit privirea, pentru a o zări pe Annie la capătul coridorului cu mătura şi făraşul şi cu o expresie de adânc interes pe chip.

— Ah, da… o zi bună, a spus Roger dându-i drumul repede.

— O zi bună şi ţie, a spus Brianna, prinzându-l cu hotărâre de umeri şi sărutându-l, pentru ca pe

urmă să pornească pe hol cu paşi hotărâţi şi să treacă pe lângă Annie, care făcuse ochii mari şi care i-a urat, de asemenea, o zi bună în gaelică.

S-a auzit o bubuitură în bucătărie. S-a întors către uşa bucătăriei din automatism, deşi nu era atent. Atenţia lui era acaparată de gândul că soţia lui plecase la serviciu şi nu îşi pusese chiloţi.

Mandy reuşise, Dumnezeu ştie cum, să arunce sticla de şampanie pe fereastră şi când Roger a intrat, ea stătea pe masă, întinzând mâna spre sticla spartă.

— Mandy! a strigat el, luând-o de pe masă şi i-a dat o palmă peste funduleţ.

Fetiţa a început imediat să urle, iar Roger a luat-o în braţe şi a trecut aşa pe lângă Annie, care privea totul cu ochi mari şi cu gura deschisă în formă de O.

— Vezi ce-i cu sticla aia! i-a spus el.

Se simţea vinovat pentru cele întâmplate. Unde îi fusese capul când îi dăduse sticla de şampanie?

Era nervos şi din cauza lui Annie Mac, pentru că era plătită ca să aibă grijă de copii. Cu toate acestea, pentru a fi absolut cinstit, el se gândea că ar fi trebuit să aştepte până ce venea Annie în bucătărie. Era nervos şi din cauza lui Bree, care pleca la serviciu şi-l lăsa pe el să se ocupe de treburile casei.

A recunoscut că iritarea lui era doar o încercare de a scăpa de vinovăţie şi a încercat să se calmeze în vreme ce o liniştea pe Mandy, discutând cu ea despre faptul că nu trebuie să stea pe mese, să arunce cu lucruri prin casă, să pună mâna pe obiecte ascuţite, că trebuie să ceară ajutorul unui adult, dacă e nevoie. Şi-a spus în gând că nu era

nicio şansă să se întâmple lucrul acesta, pentru că Mandy era cel mai independent copil de trei ani pe care-l văzuse vreodată. Asta spunea multe, mai ales că el îşi aducea aminte cum fusese Jem când era de vârsta ei.

Amanda avea o calitate: nu ţinea la supărare. La cinci minute după ce primise palma peste funduleţ şi fusese certată, chicotea şi îl ruga pe Roger să se joace împreună cu păpuşile.

— Tati trebuie să lucreze în dimineaţa asta, i-a spus Roger, aplecându-se spre ea, astfel încât fetiţa să i se poată căţăra pe umeri. Hai s-o căutăm pe Annie Mac şi poate că tu şi păpuşelele tale o veţi ajuta să facă ordine prin cămară.

Lăsându-le pe Mandy şi pe Annie Mac să facă amândouă treabă în cămară, supravegheate de o mulţime de păpuşi, care nu arătau tocmai bine, şi de animale de pluş, Roger s-a întors în biroul lui şi şi-a scos caietul în care îşi nota cântecele pe care îşi propusese să le memoreze. Îşi dăduse întâlnire în cursul săptămânii aceleia cu Siegfried MacLeod, capelmaistrul de la St. Stephen. Voia să-i prezinte nişte cântece mai puţin cunoscute, pentru a-i câştiga bunăvoinţa.

Se gândea că va avea nevoie de bunăvoinţă. Dr. Weatherspoon îl liniştise, spunând că MacLeod va fi încântat de ajutor, mai ales când era vorba despre corul de copii, numai că Roger îşi petrecuse destulă vreme în cercurile academice, lojele masonice şi tavernele din secolul al XVIII-lea pentru a şti cum funcţionează politica pe plan local. Era posibil ca Macleod să respingă ideea de a avea alături de el un venetic – dacă ne putem exprima astfel – care i-a fost băgat pe gât, fără a i

se fi spus înainte.

Apoi mai era problema delicată legată de faptul că asistentul capelmaistrului nu putea cânta. Şi-a dus mâna la gâtul crestat de cicatrice.

Văzuse doi specialişti, unul din Boston, altul din Londra. Amândoi spuseseră acelaşi lucru. Exista posibilitatea ca intervenţia chirurgicală să aibă un efect benefic asupra vocii sale, prin înlăturarea unei părţi a laringelui, dar exista şi posibilitatea ca această intervenţie să îi distrugă întru totul vocea.

Intervenţiile chirurgicale asupra coardelor vocale sunt un lucru delicat, îi spusese unul dintre doctori, dând din cap. *De obicei nu riscăm decât atunci când apare o necesitate imediată, cum ar fi o tumoare canceroasă, o malformaţie care împiedică vorbirea sau vreun motiv serios, de natură profesională. De exemplu, dacă un cântăreţ foarte cunoscut ar face noduli, motivul îmbunătăţirii performanţelor vocale este destul de puternic, încât să riscăm intervenţia chirurgicală, cu toate că, în asemenea situaţii, nu riscăm ca persoana respectivă să rămână mută. În cazul dumneavoastră…*

Şi-a pus două degete pe gât şi a fredonat discret, simţind vibraţia care îl liniştea. Îşi amintea foarte bine cum e să fii mut. La vremea respectivă, fusese convins că nu va mai putea vorbi niciodată. La cântat nici nu se putea gândi. Când şi-a adus aminte de disperarea care îl cuprinsese atunci, a transpirat. Să nu le mai poată vorbi copiilor, lui Bree? Nu, nu avea să rişte acest lucru.

Domnul Weatherspoon îi privise cu interes gâtul, dar nu spusese nimic. Era posibil ca

Macleod să nu dea dovadă de aşa de mult tact.

Cel pe care Dumnezeu îl iubeşte, îl pedepseşte. Weatherspoon, lucru lăudabil, nu spusese acest lucru în timpul discuţiei pe care o avuseseră. Oricum, acela era citatul care fusese selectat pentru întâlnirea din acea săptămână a grupului pentru studiul Bibliei. Respectivul citat era tipărit pe fluturaşul aşezat pe biroul parohului. În mintea inflamată a lui Roger, totul i se părea că este un mesaj.

— Ei bine, dacă la asta vă gândiţi, apreciez complimentul, a spus el cu glas tare. M-aş bucura totuşi dacă săptămâna aceasta nu m-aş afla în centrul atenţiei.

Spusese aceste cuvinte mai mult în glumă, dar exista şi o doză de supărare în ele.

Nu îi plăcea deloc să îşi dovedească sieşi că era în stare să facă un anume lucru. Ultima oară a fost vorba de ceva în plan fizic. Acum era ceva de ordin spiritual. Să îndrăznească, în acea lume în care totul era relativ? Fusese gata să înfrunte problemele, nu-i aşa?

— M-ai întrebat. De când nu accepţi un răspuns pozitiv? Mi-a scăpat mie ceva?

Bree aşa crezuse. Roger şi-a adus aminte de punctul culminant al disputei lor şi a roşit de ruşine.

— Aveai… *Am crezut* că ai, se corectase ea, o vocaţie. Poate că nu aşa îi spun protestanţii, dar asta *este,* nu-i aşa? Mi-ai spus că Dumnezeu ţi-a vorbit.

Se uita în ochii lui cu atâta hotărâre, de parcă ar fi vrut să se privească prin el, iar el ar fi vrut să se uite în altă parte… dar nu a făcut-o.

— Tu crezi că Dumnezeu se răzgândeşte? a întrebat ea, vorbind mai încet, punându-i mâna pe braţ. Sau crezi că te-ai înşelat?

— Nu, a răspuns el din reflex. Nu şi când se întâmplă aşa ceva… mă rog, când *s-a întâmplat,* nu am avut niciun dubiu.

— Acum ai?

— Vorbeşti ca mama ta. Parcă pui un diagnostic.

El ar fi vrut să sune a glumă, dar nu era.

Fizic, Bree semăna atât de mult cu tatăl ei, încât rar observa la ea vreo asemănare cu Claire, însă atunci când punea întrebările cu calm şi răceală, era întruchiparea lui Claire Beauchamp. Ridica uşor o sprânceană, aşteptând un răspuns.

El a tras adânc aer în piept, răspunzând:

— Nu ştiu.

— Ba ştii.

Supărarea se accentua, iar el şi-a tras braţul din strânsoarea ei.

— De unde dracu' ştii tu ce ştiu eu?

Bree a făcut ochii mari, spunând:

— Sunt *căsătorită* cu tine.

— Şi asta îţi dă dreptul să-mi citeşti gândurile?

— Îmi dă dreptul să-mi fac griji pentru tine!

— Ei bine, nu-ţi face!

Se împăcaseră, bineînţeles. Se sărutaseră, ba făcuseră chiar mai mult decât atât, se iertaseră reciproc. A ierta nu însemna, bineînţeles, a uita.

— *Da, ştiu.*

— *Ştii?*

— Da, spusese el în cele din urmă, privind turnul care se zărea pe fereastră.

Da, ştiu al dracului de bine!

Oare îi era sortit să devină pastor, dar nu

presbiterian? Să devină pastor al vreunei secte, evanghelice… *catolice*?

Acest gând era atât de tulburător, încât a simţit nevoia de a se ridica şi de a se plimba de colo-colo. Nu era vorba că ar fi avut ceva împotriva catolicilor, exceptând sentimentele înrădăcinate în vremea când a trăit în *Highlands,* protestant fiind, dar nu-şi imagina că ar fi putut deveni aşa ceva. (iestul său ar fi fost văzut de către doamna Ogilvy, doamna Macneil şi celelalte doamne drept o „trecere la Biserica Romei” (la un lucru rău, acesta era de fapt gândul nerostit). Despre această trecere s-ar fi vorbit cu mocnită indignare timp… ei bine, timp de ani de zile.

Gândindu-se la asta, a rânjit cu neplăcere. Ei bine, el nu putea să devină preot catolic, nu-i aşa? Nu putea deveni preot catolic, câtă vreme îi avea pe Bree şi pe copii. Gândul acesta l-a liniştit şi s-a aşezat. Nu. El trebuia să aibă încredere în acel Dumnezeu, deşi acţiunea Dr. Weatherspoon avea ca scop să-i arate o cale într-o perioadă deosebit de spinoasă a vieţii sale. Şi dacă avea încredere, oare acela nu era un semn al predestinării?

Roger a oftat zgomotos şi şi-a propus să-şi scoată din minte toată această problemă, concentrându-se asupra caietului său.

Unele dintre cântecele şi poeziile pe care le notase erau adunate din viaţa anterioară, erau piese tradiţionale pe care le cântase el însuşi. Culesese unele dintre cântecele mai puţin cunoscute în secolul al XVIII-lea de la emigranţi scoţieni, de la călători, negustori ambulanţi şi marinari. Pe altele le găsise printre mulţimea de cutii rămase de la reverend. Garajul vechii case

parohiale era plin de asemenea cutii, iar el şi Bree abia dacă umblaseră prin ele. Fusese un mare noroc că, atunci când se întorseseră, găsiseră cutia din lemn în care erau scrisori.

S-a uitat la cutie. Se calmase. Nu putea citi scrisorile în absenţa lui Bree. Nu ar fi fost corect. Dar cele două cărţi... Răsfoiseră în fugă cărţile când găsiseră cutia, dar îi preocupaseră mai mult scrisorile, doriseră mai mult să afle ce se întâmplase cu Claire şi Jamie.

Simţindu-se ca Jem când umbla la un pachet de biscuiţi cu ciocolată, a dat cutia jos cu grijă – era foarte grea – şi a pus-o pe masă, cercetând cu grijă scrisorile.

Cărţile erau mici. Cea mai mare dintre ele era un volum *în octavo,* adică avea cinci inch pe şapte. Era un format obişnuit pentru o perioadă în care hârtia era scumpă şi greu de obţinut. Cea mai mică dintre cărţi era un volum tip *în sexto,* adică avea doar patru inch pe cinci. A zâmbit puţin, gândindu-se la Ian Murray. Brianna îi spusese care fusese reacţia vărului ei scandalizat în momentul în care i se relatase despre hârtia igienică. S-a gândit că niciodată nu se va mai şterge la fund fără a avea impresia că a comis o extravaganţă.

Cartea cea mai mică era legată cu grijă în piele de viţel vopsită în albastru, cu colţurile paginilor poleite cu aur, o carte scumpă şi foarte frumoasă. Aceasta purta titlul *Principii ale sănătăţii* de C.E.B.F. Fraser. Era vorba despre o ediţie limitată realizată de către *A. Bell, Tipograf, Edimburgh.*

Asta era pentru el un motiv de bucurie. Deci reuşiseră să ajungă în Scoţia mulţumită

căpitanului Trustworthy Roberts. Cel puţin presupunea asta. Era un om de cultură şi ştia că acel lucru nu trebuia să fie neapărat o dovadă. Era posibil ca manuscrisul să ajungă într-un fel în Scoţia, fără a fi dus de însuşi autorul său.

Se întreba dacă ajunseseră acolo. A privit prin camera confortabilă, cu mobilier vechi. Şi-l putea imagina cu uşurinţă pe Jamie stând la vechiul birou de la fereastră, parcurgând împreună cu cumnatul său catastifele fermei. Dacă bucătăria era inima casei, şi asta chiar era, această încăpere fusese întotdeauna creierul casei.

În virtutea unui impuls, a deschis cartea şi aproape că s-a înecat. Pe pagina de gardă se vedea, aşa cum se obişnuia în secolul al XVIII-lea, portretul autorului, realizat prin litografiere. Era un bărbat îmbrăcat ca un medic, în costum negru, cu baston negru. De undeva de sus îl privea cu seninătate soacra lui.

A râs în hohote, iar Annie Mac l-a privit discret, dar cu vădită curiozitate, pregătită pentru situaţia în care Roger ar fi făcut o criză sau ar fi început să vorbească singur. El i-a făcut un semn să iasă şi a închis uşa în urma ei, înainte de a se întoarce la carte.

Era ea, într-adevăr. Erau ochii ei, umbriţi de sprâncene negre, se vedeau oasele ferme, dar fine, ale pometţilor şi tâmpla. Gravorul nu reuşise să surprindă liniile gurii. În carte ele ieşeau mai mult în evidenţă şi îi stătea foarte bine aşa. Niciun bărbat nu avea buze ca ale ei.

Ce vârstă avea…? S-a uitat la data tiparului: MDCCLXXVIII, adică 1778. Nu era cu mult mai bătrână decât atunci când o întâlnise în timpurile

acelea… şi totuşi arăta mult mai tânără decât o ştia el.

Oare era o reprezentare a lui Jamie în cealaltă…? A luat cartea şi a deschis-o. Tot o gravură era, dar ştearsă şi părea un desen cu o scenă domestică. Socrul său stătea într-un fotoliu, cu părul legat la spate, cu un pled pus pe spătarul fotoliului şi cu o carte pe un genunchi. Îi citea unui copil care stătea pe celălalt genunchi, o fetiţă cu părul negru şi cârlionţat. Avea faţa ascunsă privitorului, absorbită fiind de poveste. Bineînţeles că gravorul nu avea cum să ştie cum arăta faţa lui Mandy.

Cartea purta titlul *Poveştile bunicului* şi subtitlul *Poveşti din ţinutul Highlands, din Scoţia şi din ţinuturile sălbatice ala Carolinei de Nord şi de Sud* de James Alexander Malcom MacKenzie Fraser. Cartea fusese tipărită tot de către *A. Bell, Edimburgh,* în acelaşi an ca şi cealaltă. Ca dedicaţie era scris pur şi simplu *Nepoţilor mei.*

Portretul lui Claire îi stârnise râsul. Acesta l-a mişcat atât de mult încât aproape că i-au dat lacrimile şi a închis cartea încetişor.

Asta fusese soarta lor, să creeze, să păstreze, să transmită aceste lucruri, aceste documente fragile peste ani, nutrind doar speranţa că aveau să supravieţuiască şi aveau să ajungă în mâinile celor cărora le erau destinate.

Cum reuşiseră? Ei bine, se spune că datorită credinţei se pot mişca şi munţii din loc, chiar dacă, în acel moment, cu ajutorul credinţei sale nu putea fi mutat din loc nici măcar un muşuroi de furnici.

— Iisuse, a mormăit el, nefiind sigur dacă era

vorba despre o exprimare a frustrării sau despre o cerere de ajutor.

A observat o mişcare în geam iar Roger, deranjat, a ridicat ochii şi l-a văzut pe Jem ieşind din bucătărie în celălalt capăt al casei. Era roşu la faţă, avea umerii lăsaţi, iar în mână purta o sacoşă tricotată. Roger a putut vedea că în sacoşa aceea erau o sticlă cu suc de lămâie, o pâine şi alte pachete în care erau alimente. Uluit, s-a uitat la ceas crezând că pierduse noţiunea timpului, dar nu era aşa. Era ora unu.

— Ce Dumne…

Lăsând hârtia deoparte, s-a ridicat şi a ajuns în partea din spate a casei, tocmai la timp pentru a vedea silueta mică a lui Jem, îmbrăcat într-o geacă şi cu blugi – nu avea voie să poarte blugi la şcoală – mergând pe câmp.

Roger l-ar fi putut ajunge din urmă cu uşurinţă, dar a încetinit pasul, preferând să-l urmărească de la distanţă.

Era clar că Jem nu era bolnav… Asta însemna că se întâmplase ceva grav la şcoală. Oare fusese trimis acasă ori plecase din proprie iniţiativă? Nu sunase nimeni la telefon, dar abia trecuse de ora la care la şcoală se mânca de prânz. Dacă Jem găsise o posibilitatea de a se face nevăzut, era posibil să nu se fi observat încă lipsa lui. Era un drum de două mile, dar asta era un fleac pentru Jem.

Băiatul ajunsese la gardul din piatră care mărginea câmpul, a sărit peste el şi a traversat cu pas hotărât o pajişte plină de oi. Unde se ducea?

— Ce Dumnezeu ai mai făcut de data asta? a întrebat Roger încet, ca pentru sine.

Jem era la şcoala din Broch Mordha de doar câteva luni. Era primul contact cu educaţia din secolul XX. După întoarcerea lor, Roger îl meditase pe Jem acasă, la Boston, în vreme ce Bree era cu Mandy, în convalescenţă după operaţia care îi salvase viaţa. Când Mandy a fost adusă acasă, după ce s-a însănătoşit, au trebuit să decidă care va fi următorul pas pe care îl vor face.

Mai ales Jem fusese cel care îi convinsese să vină în Scoţia şi să nu rămână la Boston, cu toate că şi Bree îşi dorise să vină în Scoţia.

— Este moştenirea lor, spusese ea. Jem şi Mandy sunt scoţieni atât după mamă, cât şi după tată. Vreau să păstreze ceea ce au moştenit.

Era vorba şi despre legătura cu bunicul lor, deşi ea nu exprimase această idee.

El fusese de acord şi agrease că, în Scoţia, Jem va sări cel mai puţin în ochi. Deşi avusese contact luni întregi cu emisiunile televizate în Statele Unite, el continua să aibă un puternic accent scoţian, lucru care l-ar face să iasă în evidenţă într-o şcoală elementară din Boston. Pe de altă parte, Roger a observat că Jem atrăgea atenţia asupra sa, indiferent de situaţie.

Cu toate acestea, nu era nicio îndoială că viaţa în Lallybroch şi într-o şcoală modestă din *Highlands* era altfel decât cea cu care se obişnuise Jem în Carolina de Nord, deşi, având în vedere gradul de flexibilitate al copiilor, Roger sperase că băiatul se va adapta la orice situaţie.

Cât despre perspectiva pe care o avea el în Scoţia… Nici nu voia să se gândească la asta.

Jem ajunsese la marginea pajiştii şi a gonit câteva oi care îi blocau accesul spre poarta ce

dădea în stradă. Un berbec negru şi-a aplecat capul şi l-a ameninţat pe Jem. Dar pe băiat oile nu izbuteau să-l sperie. El a strigat şi a ridicat sacoşa. Berbecul negru s-a retras uimit, iar Roger a zâmbit.

Nu avea nicio grijă în ceea ce privea inteligenţa lui Jem. Ba avea, dar nu legat de lipsa de inteligenţă a băiatului. Se gândea mai mult la încurcăturile în care ar putea intra din cauză că era inteligent. Şcoala nu era uşoară pentru toată lumea, mai ales dacă era una nouă. Dacă mai era vorba şi despre o şcoală în care ieşeai în evidenţă, indiferent care era motivul… Roger şi-a adus aminte de anii de şcoală petrecuţi la Inverness, când era în centrul atenţiei pentru că nu avea părinţi şi apoi pentru că fusese adoptat de pastor. După câteva săptămâni în care se simţise groaznic pentru că era înghiontit, ridiculizat şi
i se fura gustarea, a început să riposteze. Deşi acest lucru le-a creat dificultăţi profesorilor, problemele pe care le avusese s-au rezolvat.

Jem se bătuse? Nu văzuse nicio pată de sânge, dar poate că fusese prea departe de băiat pentru a o putea vedea. Dacă ar fi fost vorba de aşa ceva, ar fi fost surprins.

Cu o săptămână în urmă, avusese loc un incident la şcoală. Jem observase un şobolan mare care intrase într-o gaură din podea. În ziua următoare, adusese cu el o bucată de sfoară şi pusese o capcană, chiar înainte de prima oră. Apoi ieşise să-şi ia „prada”, şi jupuise pielea şobolanului, dovedindu-se foarte priceput în a efectua această operaţie, fapt care îi încântase pe colegi şi le îngrozise pe colege. Nici pentru

profesoară nu fusese prilej de încântare. Domnişoara Glendenning crescuse la oraş şi era din Aberdeen.

Cu toate acestea, se aflau la o şcoală dintr-un sat din *Highlands* şi majoritatea elevilor proveneau de la fermele şi gospodăriile din zonă. Părinţii lor aveau obiceiul să pescuiască şi să vâneze… şi se pricepeau, cu siguranţă, la şobolani. Directorul, domnul Menzies, îl felicitase pe Jem pentru priceperea de care dăduse dovadă, dar îi ceruse să nu mai facă asta în şcoală. Îi îngăduise, totuşi, să păstreze pielea, iar Roger o bătuse în cuie pe uşa magaziei.

Jem nu s-a străduit să deschidă poarta, ci s-a strecurat printre barele acesteia, trăgând sacoşa după el.

Se îndrepta către drumul principal. Voia să facă autostopul? Roger a înaintat mai repede, evitând excrementele negre şi făcându-şi loc printre oile care păşteau şi care au fost indignate, exprimându-şi sentimentele printr-un *beee* prelung.

Nu, Jem o luase în sensul opus. Unde naiba se ducea? Drumeagul nepavat care ducea către şoseaua principală într-un sens nu ducea nicăieri în celălalt sens. Mai exact se termina unde relieful se schimba, dând spre munţii plini de stânci.

Era clar că Jem într-acolo se îndrepta, adică spre munţi. A ieşit de pe drumeag şi a început să urce, silueta lui fiind ascunsă aproape în totalitate de vegetaţia bogată din ferigi şi de crengile de scoruş-de-munte. Era evident că îşi dorea să se refugieze în munţi, ca scoţienii care se opuneau legii şi care ajungeau eroi peste timp; se îndrepta

către Peştera lui Dumbonnet.

Jamie Fraser trăise acolo şapte ani după catastrofa de la Culloden, într-un loc din care îşi putea vedea casa, dar în care nu putea fi văzut de către militarii lui Cumberland, protejat de către cei apropiaţi, care nu îi pronunţaseră niciodată numele, ci îl numiseră Dumbonnet, fiindcă purta o bonetă tricotată, pentru a-şi ascunde părul de culoare deschisă.

Acelaşi păr a strălucit ca un far înainte de a dispărea din nou în dosul unei stânci.

Dându-şi seama că pe terenul accidentat l-ar putea pierde pe Jem, Roger a grăbit pasul. Să-l strige? Ştia destul de bine unde se afla peştera – Brianna îi spusese – dar nu fusese niciodată acolo. Se întreba de unde ştia Jem unde era peştera. Poate nu ştia şi o căuta.

Gândindu-se la toate acestea, s-a decis să nu strige, ci a început ascensiunea. Şi-a dat seama că, pe o cărare mică, străbătută de cerbi şi de căprioare, avea ocazia să vadă urma lăsată de pantoful sport. A înaintat puţin mai încet. Acum nu îl va mai pierde pe Jem din ochi.

Pe creastă era linişte, dar vântul bătea neîncetat, trecând printre copaci.

Se vedeau explozii de purpuriu intens printre stâncile de deasupra lui. A auzit un sunet adus de vânt şi s-a întors curios în direcţia lui: o altă pată roşcată, un cerb cu coarne minunate, boncăluia în rut, la zece paşi de el, undeva mai la vale. A rămas nemişcat. Cerbul a înălţat capul şi minunatele lui nări negre au adulmecat aerul.

Şi-a dat seama deodată că dusese mâna la brâu, unde avea pe vremuri un cuţit pentru jupuit, iar

muşchii îi erau încordaţi, ca şi când ar fi fost gata să coboare în fugă şi să taie gâtul cerbului, îndată ce glonţul vânătorului l-ar fi doborât la pământ. Simţea pielea dură, aspră din cauza părului, auzea pocnetul făcut de trahee, simţea jetul de sânge cald curgându-i pe mâini şi vedea dinţii gălbui cu urme verzi, semnele ultimei mese de care se bucurase cerbul.

Cerbul a boncăluit, a scos un muget gutural, puternic. Aceasta era provocarea lansată oricărui alt cerb care îl putea auzi. Roger s-a aşteptat să audă vâjâitul săgeţii lui Ian, care să se înfigă în spatele cerbului şi trosnetul puştii lui Jamie, care să tulbure liniştea. Apoi a revenit în prezent şi s-a aplecat să ia o piatră ca să o arunce spre cerb, dar acesta îl auzise şi plecase cu un trosnet de crengi uscate.

A rămas nemişcat, adulmecându-şi propria transpiraţie. Se simţea rupt de spaţiu şi timp, dar nu se afla în munţii din Carolina de Nord, iar cuţitul din buzunarul lui era pentru tăiat sfoară şi pentru deschis sticle de bere

Inima îi bătea cu putere, dar s-a întors spre cărare, încercând să revină cu adevărat în timpul şi în locul în care se afla. Sigur totul devine mai uşor pe măsură ce ne învăţăm cu un lucru? Se întorseseră de mai bine de un an şi el tot se mai trezea uneori noaptea fără a-şi da seama unde şi în ce timp se afla sau, ce era şi mai rău, păşea într-o gaură de vierme şi se întorcea în trecut.

Copiii, pentru că erau copii, nu păreau să fi suferit atât de mult din cauza faptului că se aflau… altundeva. Mandy fusese, desigur, prea mică şi prea bolnavă pentru a-şi aminti ceva legat

de viaţa pe care a dus-o în Carolina de Nord sau de trecerea printre pietre. Dar Jem îşi amintea. Ei bine, Jem… se uitase la automobilele de pe strada la care au ajuns la o jumătate de oră după ce au ieşit dintre pietre, la Ocracoke, şi a rămas pe loc, transfigurat, având un zâmbet larg pe chip, în timp ce maşinile treceau pe lângă el.

— Vrrruuummm! spusese el mai mult pentru sine.

Era vorba despre trauma separării şi a călătoriei în timp. Roger abia dacă a putut să meargă, având sentimentul că lăsase între pietre o parte majoră şi irecuperabilă din sine… o parte aparent uitată.

Un şofer amabil a oprit şi i-a luat, cuprins de un sentiment de compasiune la auzul poveştii lor legate de un accident pe care l-ar fi avut cu o barcă. I-a dus până într-un sat unde, prin intermediul unei convorbiri cu taxă inversă avute cu Joe Bernathy, se rezolvase pe moment problema banilor, a hainelor, a unei camere şi a mâncării. Jem stătuse pe genunchii lui Roger, privind cu gura deschisă pe geam când călătoreau cu maşina pe drumul îngust, cu vântul jucându-se în părul lui moale, de culoare deschisă.

Abia aştepta să mai trăiască această experienţă. Imediat ce s-au stabilit la Lallybroch, l-a convins pe Roger să-l lase să conducă Morrisul Mini pe drumurile din preajma fermei şi stătea foarte fericit în poala lui Roger, strângând bine volanul în mâini.

Roger a zâmbit discret, ca pentru sine, şi s-a gândit că avea noroc cu faptul că Jem se hotărâse să pornească la drum pe jos. Peste un an sau doi, avea să fie destul de înalt pentru a atinge

pedalele. Poate că era mai bine să înceapă să ascundă cheile maşinii.

Acum băiatul se afla mult deasupra fermei şi s-a oprit să privească în susul pantei. Brianna spusese că peştera se află în partea sudică a muntelui, la patruzeci de picioare mai sus faţă de o stâncă mare, denumită în zonă Leap o' the Cask[53]. Stânca primise acest nume deoarece servitorul lui Dumbonnet, care îi aducea bere fugarului ascuns, s-a întâlnit cu un grup de militari britanici şi, pentru că a refuzat să le dea lor butoiul, i-au tăiat mâna.

— Oh, Iisuse, a şoptit Roger. Fergus, Dumnezeule, Fergus!

Rostind aceste cuvinte, a văzut imediat înaintea ochilor chipul omului cu trăsături fine, cu ochi negri, care râdea cu poftă în timp ce scotea din apă un peşte, folosindu-se de cârligul care îi înlocuia mâna stângă… Apoi a zărit cu ochii minţii mâna zăcând însângerată pe cărare, chiar înaintea lui.

Asta pentru că era aici, chiar aici. Întorcându-se, a văzut stânca mare, dură, martor puternic şi mut al ororii şi al disperării, al trecutului care părea să-l fi apucat de gât, întocmai ca un laţ.

A tuşit cu putere, încercând să-şi dreagă glasul, şi a auzit boncăluitul altui cerb, undeva deasupra lui, pe cărare, dar pe care nu-l putea zări.

A ieşit din cărare şi s-a lipit de stâncă. Putea fi absolut sigur că tuşea lui nu semănase cu boncăluitul unui cerb şi că acela care se afla undeva, mai sus, nu-l luase drept un rival? Nu, cerbul cu pricina cobora pentru a-l înfrunta pe cel

53 Pârleazul butoiului (lb. engleză) (n.tr.)

întâlnit de Roger mai devreme.

O clipă mai târziu, cerbul cobora, croindu-şi drum printre tufele de iederă şi printre stânci. Era un animal frumos, dar se vedeau pe el semnele perioadei de rut. I se vedeau coastele, avea ochii înroşiţi de nesomn şi dorinţă.

Cerbul l-a zărit. Capul mare s-a întors spre Roger şi omul a văzut că animalul îl fixase cu ochii lui injectaţi. Cerbul nu se temea de el, dar se părea că în creierul lui nu mai exista loc pentru altceva decât pentru luptă şi pentru împerechere. Şi-a întins gâtul spre Roger şi a boncăluit, iar de atâta efort
i s-a văzut albul ochilor.

— Uite ce-i, amice. Dacă vrei, poţi s-o ai, a spus Roger, îndepărtându-se încet. Cerbul îl urmărea, însă, ameninţător, cu capul plecat.

Alarmat, Roger a întins braţele, a început să le agite şi să strige la cerb. În mod normal, aceste manifestări l-ar fi alungat, numai că un cerb în rut nu reacţionează normal. Cerbul şi-a aplecat capul şi a pornit la atac.

Roger s-a ferit şi apoi s-a aruncat pe burtă la baza stâncii. S-a lipit cât a putut mai bine de ea, sperând că cerbul nu îl va călca în copite. S-a împiedicat şi s-a oprit la câţiva paşi de el, răvăşind tufele de iederă cu coarnele, pufăind. Apoi a auzit boncăluitul cerbului aflat mai jos şi a înălţat capul.

Încă un boncăluit venit de jos şi cerbul care îl atacase pe Roger a pornit pe cărare, drumul lui către câmpul de luptă fiind marcat de trosnetul crengilor rupte şi de scrâşnetul pietrişului călcat în copite.

Roger s-a ridicat în picioare. Adrenalina îi

curgea prin vine de parcă ar fi fost mercur. Nu realizase că cerbii s-ar fi putut înfrunta chiar acolo, sus. Dacă şi-ar fi dat seama, nu şi-ar mai fi pierdut vremea alunecând în trecut. Trebuia să-l găsească pe Jem *acum,* înainte ca băiatul să păţească ceva.

Auzea boncăluitul şi trosnetul coarnelor celor doi cerbi care se luptau pentru a avea control asupra unui harem şi unui teritoriu. Acum nu se mai vedeau, însă, din locul în care se afla el.

— Jem! a strigat Roger, fără să-i pese dacă glasul lui semăna cu boncăluitul unui cerb aflat în rut sau cu sunetul pe care îl scotea un elefant. Jem! Unde eşti? Răspunde-mi în clipa asta!

— Sunt aici, sus, tăticule.

Vocea lui Jemmy s-a auzit de undeva, de deasupra lui, tremurând puţin. Roger s-a întors puţin, pentru a-l vedea pe Jem stând pe Leap o' the Cask, cu sacoşa strânsă la piept.

— Coboară acum.

În aceste cuvinte se simţea uşurarea, dar şi iritarea.

Roger a întins braţele şi băiatul a aterizat greu în braţele tatălui său.

Roger a gemut uşor şi s-a aplecat să ridice sacoşa care căzuse. Pe lângă pâine şi suc de lămâie, Roger a mai văzut că se aflau în ea mai multe mere, o bucată mare de brânză şi un pachet de biscuiţi cu ciocolată.

— Aveai de gând să stai pe-aici mai multă vreme, nu-i aşa? a întrebat Roger, iar Jemmy a roşit şi şi-a ferit privirea.

Roger s-a întors şi a privit în susul pantei.

— E acolo sus, nu? Peştera bunicului tău e acolo,

nu?

Nu zărea nimic. Pe pantă se vedea un amestec de pietre şi iederă, scoruşi-de-munte şi anini negri.

— Da, e chiar acolo, a spus Jemmy, arătând cu degetul în susul pantei. Vezi copacul ăla?

Vedea scoruşul pe care i-l arătase băiatul. Era un pom în toată legea, încărcat de ani. Nu se putea să fi fost acolo din vremea în care trecuse pe acolo Jamie, nu-i aşa? Nu se vedea, însă, intrarea în peşteră.

Nu se mai auzeau sunetele luptei dintre cerbi. S-a uitat în jur, pentru a se asigura că învinsul nu va trece pe unde se aflau ei doi, dar nu era nici urmă de cerb.

— Arată-mi locul, a spus Roger.

Jem, care nu se simţea foarte în largul lui, s-a liniştit puţin şi a pornit-o în susul pantei, cu Roger după el.

Puteai să treci pe lângă intrarea în peşteră fără a o vedea. Era mascată de bolovani şi de vegetaţia bogată. Puteai vedea îngusta intrare în peşteră doar dacă te aflai în faţa ei.

O adiere rece venea din peşteră şi umezeala îi atingea faţa. S-a lăsat în genunchi pentru a arunca o privire înăuntru. Nu vedea decât la câţiva metri, dar peisajul nu era deloc unul tentant.

— E cam rece ca să poţi dormi acolo, a spus Roger privindu-l pe Jem şi aşezându-se pe o stâncă aflată în preajmă.

— Vrei să te aşezi şi să-mi spui ce s-a întâmplat la şcoală?

Jem a înghiţit nodul care i se pusese în gât, mişcându-se de pe un picior pe altul, şi a răspuns

în cele din urmă.

— Stai jos.

Roger nu a ridicat glasul, dar era evident faptul că dorea să i se dea ascultare.

Nu se poate spune că Jem s-a aşezat, ci s-a sprijinit de una dintre stâncile care ascundea intrarea în peşteră. Băiatul nu a ridicat ochii.

— Am luat bătaie cu cureaua, a mormăit Jem punând bărbia în piept.

— Aşa? a întrebat Roger, încercând să-şi stăpânească glasul. Ei, ăsta-i un lucru mai puţin plăcut. Am luat şi eu bătaie o dată sau de două ori cât am fost la şcoală şi nu mi-a plăcut.

Jem a înălţat capul şi a făcut ochii mari, întrebând:

— Aşa? Pentru ce?

— De cele mai multe ori pentru că m-am bătut cu colegii.

Roger se gândise că nu trebuia să-i dea exemplu negativ, dar iată că a făcut-o pentru că acela era adevărul şi bătaia era problema lui Jem…

— Asta s-a întâmplat astăzi?

Examinase sumar pe Jem şi acum se uita mai atent la el. Băiatul părea să nu fi păţit nimic, dar când a întors capul, a văzut că se întâmplase ceva cu urechea lui. Era foarte roşie, iar lobul era aproape purpuriu.

Ar fi vrut să strige, dar s-a abţinut, întrebând:

— Ce s-a întâmplat?

— Jacky Meenroe mi-a zis că, dacă auzi că am mâncat bătaie cu cureaua, îmi mai tragi şi tu o bătaie bună, a spus Jem, privindu-l în ochi pe tatăl său. Asta o să faci?

— Nu ştiu. Sper să nu fiu obligat să o fac.

Îi administrase lui Jem o bătaie o dată. Fusese nevoit să o facă şi niciunul dintre ei nu dorea să repete experienţa.

A întins mâna pentru a atinge uşor urechea roşie a lui Jem, zicând:

— Spune-mi ce s-a întâmplat, fiule.

Jem a tras adânc aer în piept şi a expirat cu putere, resemnat.

— Ei bine, totul a început atunci când Jimmy Glasscock a spus că mama, eu şi cu Mandy o să ardem cu toţii în focul iadului.

— Aşa?

Roger nu era surprins deloc. Presbiterienii din Scoţia nu se remarcau prin flexibilitate religioasă, iar acest lucru dura de o sută de ani. Poate că mulţi se abţineau să le spună catolicilor că vor ajunge în iad, dar toţi gândeau acest lucru.

— Dar tu ştii ce trebuie să faci în situaţiile astea, nu-i aşa?

Jem auzise astfel de lucruri în Ridge, cu toate că ideile nu erau exprimate chiar atât de dur, deoarece Jamie Fraser era cine era. Cu toate acestea, se vorbise despre astfel de situaţii şi Jem ştia foarte bine ce răspuns se cuvenea să dea.

— Da, sigur că da, a replicat Jem, dând din umeri şi privindu-şi pantofii. Trebuie să spun: da, bine, ne întâlnim acolo. Aşa am şi spus.

— Şi?

Copilul a oftat din adâncul inimii.

— Am vorbit în *Gàidhlig.*

Roger s-a scărpinat în dosul urechii, mirat. Gaelica se vorbea din ce în ce mai puţin în *Highlands,* dar aveai ocazia s-o mai auzi la pub sau la poştă.

Nu era nicio îndoială că unii dintre colegii de clasă ai lui Jem îşi auziseră bunicii vorbind gaelica, şi chiar dacă nu au înţeles ce a spus…

— Şi? a întrebat Roger.

— Şi domnişoara Glendenning m-a apucat de ureche şi cred că a vrut să mi-o rupă.

Jemmy a roşit, gândindu-se la cele întâmplate.

— M-a tras de ea, tată!

— De ureche? a întrebat Roger, roşindu-se la rândul său.

— Da! Lacrimi de umilinţă şi supărare au inundat ochii lui Jem, dar le-a şters cu mâneca şi s-a lovit cu pumnul peste genunchi.

— Mi-a spus: „Noi nu vorbim AŞA! Noi vorbim ENGLEZA!"

Băiatul imita virulenţa din vocea profesoarei, deşi glasul său era cu câteva octave mai înalt decât acela al redutabilei domnişoare Glendenning.

— Şi după aia te-a bătut cu cureaua? a întrebat Roger cu îndoială.

— Nu, a replicat Jem, ştergându-şi nasul cu mâneca. Domnul Menzies a făcut asta. Ei bine, deja mă supărase Jimmy, şi când domnişoara m-a apucat de ureche, m-a cam durut. Şi… mi-am pierdut cumpătul.

S-a uitat cu ochii lui albaştri la Roger. Acea privire plină de supărare semăna leit cu a bunicului său. Tocmai de aceea lui Roger îi venea să zâmbească.

— Ai mai spus ceva, nu-i aşa?

— Da, a recunoscut Jem, frecând vârful pantofului sport de pământ. Domnişoarei Glendenning nu-i place *Gàidhlig* pentru că nu ştie

nicio boabă. Nici domnul Menzies nu ştie.

— Oh, Doamne!

Pentru că auzise ţipete, domnul Menzies a venit în curte şi l-a auzit pe Jem, care îi striga domnişoarei Glendenning câteva dintre cele mai savuroase înjurături în gaelică, pe care le auzise de la bunicul lui.

— M-a pus să mă aplec peste spătarul unui scaun şi mi-a dat trei lovituri zdravene, pentru ca apoi să mă trimită să stau în vestiar „până ce se termină şcoala”.

— Doar că tu nu ai stat acolo.

Jem a dat din cap, iar părul lui de culoare deschisă părea să strălucească prin aer.

Roger s-a aplecat şi a ridicat sacoşa, stăpânindu-şi revolta, dispreţul, râsul şi compasiunea care-l sugrumau. Cu toate astea, preţ de o clipă a dat glas compasiunii.

— Ai fugit de-acasă, nu-i aşa?

— Nu, a replicat Jem, privindu-l surprins. Nu voiam să mă duc mâine la şcoală. N-am vrut ca Jimmy să râdă de mine. De-aia m-am gândit să stau aici până la sfârşitul săptămânii, că poate până luni se mai aranjau lucrurile. Poate murea domnişoara Glendenning, a adăugat băiatul plin de speranţă.

— Şi poate că mama ta şi eu am fi fost atât de îngrijoraţi când te-ai fi întors tu de-aici, încât ai fi scăpat de cea de-a doua mamă de bătaie.

Ochii albaştri ai lui Jem s-au făcut mari de mirare.

— Mama m-ar fi pedepsit dacă aş fi plecat fără să spun o vorbă. Am lăsat un bilet pe patul meu, în care am scris că o să lipsesc o zi sau două, a spus

el sigur pe sine, pentru ca apoi să înalţe din umeri şi să se ridice, oftând. Putem să trecem la treabă şi pe urmă să mergem acasă? a întrebat el cu voce tremurândă. Mi-e foame.

— N-am să te bat, l-a asigurat Roger.

A întins mâna şi l-a strâns pe Jem la piept, zicând:

— Vino-ncoace, amice.

Jemmy s-a înmuiat cu totul şi s-a topit pur şi simplu în braţele lui Roger, plângând un pic, sprijinindu-se de umărul lui, în speranţa că tăticul va face astfel încât totul să fie bine.

Şi tăticul va face într-adevăr totul să fie totul bine, a promis Roger în sinea sa. Va face totul, chiar dacă asta însemna să o strângă de gât cu mâinile lui pe domnişoara Glendenning.

— De ce este rău să vorbeşti *Gàidhlig,* tăticule? a mormăit băiatul, extenuat de atâta emoţie. Eu nu am vrut să fac nimic rău.

— Nu e rău, a replicat Roger, mângâind băiatul pe părul moale ca mătasea. Nu-ţi face griji. Mama şi cu mine vom pune lucrurile în ordine. Promit. Şi nu trebuie să te duci la şcoală mâine.

Auzind aşa, Jem a oftat şi s-a lăsat moale ca un sac. Apoi a înălţat capul şi a chicotit încet, întrebând:

— Crezi că mama o să-l pedepsească pe domnul Menzies?

27

TIGRII TUNELURILOR

Prima întâlnire a Briannei cu dezastrul a fost

fanta de lumină de pe şine, vizibilă în fracţiunea de secundă cât a durat ca uriaşele uşi să se închidă în spatele ei cu un „bum” ce a făcut să vibreze aerul din tunel.

Ea a spus un lucru pentru care i-ar fi spălat lui Jem gura cu săpun, dacă băiatul ar fi îndrăznit să-l spună, şi l-a spus cu furie, dar încet, dându-şi seama ce se întâmpla în momentul în care uşile s-au închis.

Nu a văzut nimic în afară de petele de culoare ce reprezentau reacţia retinei ei la faptul că s-a făcut brusc întuneric. Nu se afla decât la câţiva paşi în interiorul tunelului, dar putea auzi sunetul buloanelor revenind la locurile lor. Acestea erau acţionate de nişte roţi mari, situate pe partea exterioară a uşilor din oţel şi care scoteau un sunet asemănător cu acela ce se aude atunci când cineva roade oase. S-a întors cu grijă, a făcut cinci paşi şi a întins mâinile. Da, acolo se aflau uşile. Erau mari, solide, din oţel, uşi care acum erau bine închise. Auzea râsetele de dincolo de ele.

Chicotesc, s-a gândit ea stăpânită de furie. *Parcă ar fi nişte puştii*

Aşa era, se purtau ca nişte puşti. A tras adânc aer în piept ca să scape de furie şi de senzaţia de panică. Acum, acea senzaţie de beznă se mai estompase. Vedea firul de lumină care părea să taie în două uşile de cinci metri. S-a văzut umbra unui bărbat, care a dispărut, însă. Apoi s-au auzit şi mai bine şoapte şi chicoteli. Cineva a încercat să arunce o privire în tunel, idiotul. Ar trebui să aibă noroc pentru a putea vedea ceva din ceea ce este *aici.* Cu excepţia acelei fante subţiri de lumină, tunelul hidroelectric de sub Loch Errochty era

întunecat ca iadul.

Cel puţin se putea folosi de fanta de lumină pentru a se orienta. Respirând în voie şi-a croit drum – păşea cu atenţie, pentru că nu voia să-i amuze şi mai mult pe babuinii de dincolo de uşi, împiedicându-se şi căzând cu zgomot – până la panoul metalic de pe peretele din stânga, unde se aflau întrerupătoarele pentru sistemul de iluminare a tunelului.

A descoperit panoul, dar a intrat în panică imediat ce şi-a dat seama că era încuiat. A durat doar o clipă, pentru că a realizat că avea cheia de la panou. Era pe un inel mare, cu chei soioase, primit de la domnul Campbell. Fiecare dintre acele chei avea ataşată o bucăţică de hârtie terfelită, pe care era notat de unde era respectiva cheie. Bineînţeles că ea nu putea citi ce scria pe bucăţelele de hârtie, iar blestematul ăla de Andy Davies împrumutase de la ea lanterna pe care acum ar fi trebuit să o aibă la brâu. Omul ceruse lanterna sub pretextul că voia să se uite sub camion, pentru a vedea dacă nu cumva se scurgea ulei pe undeva.

Au pus totul la cale destul de bine, s-a gândit ea supărată, încercând cheile pe rând. Mai întâi pe prima, apoi pe a doua. Încerca să le bage în mica gaură invizibilă. Toţi trei erau implicaţi: Andy, Craig McCarty, Rob Cameron.

Ea era un om ordonat şi, după ce a încercat toate cheile, constatând că niciuna dintre ele nu se potrivea, nu le-a mai încercat încă o dată. Ştia că se gândiseră şi la această posibilitate. Craig luase cheile de la ea pentru a deschide trusa cu scule din camion. I le returnase cu o reverenţă

exagerată.

Se uitaseră la ea cu ochi mari, bineînţeles, când le-a fost prezentată ca noul inspector pe probleme de securitate, deşi ea a presupus că ei fuseseră informaţi asupra acelui lucru şocant şi anume că era femeie. Rob Cameron, un tânăr chipeş, care în mod clar avea o impresie foarte bună despre sine, a privit-o mai întâi din creştet până-n tălpi şi din tălpi până-n creştet, înainte de a-i întinde mâna. Îl măsurase şi ea la rândul ei pe îndelete şi ceilalţi doi izbucniseră-n râs. Şi Rob se distrase.

Nu simţise din partea lor niciun fel de ostilitate pe drumul către Loch Errochty şi se gândea că ar fi simţit-o dacă ar fi existat. Asta era doar o glumă proastă. Probabil. De fapt, momentul care a premers închiderii uşilor nu a fost primul în care ea a avut senzaţia că se punea ceva la cale. Era mamă de prea multă vreme, astfel că a prins privirile pline de plăcere şi de inocenţă ale bărbaţilor. Şi membrii echipei de întreţinere şi reparaţii avuseseră astfel de priviri. Le-ar fi observat privirile, dacă i-ar fi examinat mai atent. Mintea ei era însă doar pe jumătate la treaba pe care o avea de făcut. Cealaltă jumătate se afla în secolul al XVIII-lea, alături de Fergus şi Marsali, pentru soarta cărora îşi făcea griji. Îşi făcea totuşi curaj, gândindu-se că părinţii ei şi Ian porniseră cu bine spre Scoţia.

Indiferent ce se întâmpla – ce se *întâmplase,* s-a corectat ea cu hotărâre – în trecut, lucrurile în legătură cu care se cuvenea să fie îngrijorată erau aici şi acum.

Se întreba ce se aşteptau să facă ea. Să ţipe? Să plângă? Să bată la uşi şi să-i roage s-o lase să

iasă?

S-a apropiat de uşi, străduindu-se să facă zgomot cât mai puţin şi şi-a lipit urechea de fanta care exista între ele. A auzit urletul motorului unui camion şi scrâşnetul pietrişului sub cauciucuri, pentru că maşina se îndrepta spre drumul de acces.

— *Nemernicilor* ce sunteţi! a strigat ea cât a putut de tare.

Ce aveau de gând?

Dacă nu le satisfăcuse dorinţa şi nu strigase sau nu plânsese, atunci era posibil să fi hotărât să o abandoneze pur şi simplu? Voiau să se întoarcă mai târziu pentru a o găsi în toiul unei crize sau pentru a o vedea cu obrajii înroşiţi de furie? Sau poate – deşi asta era o glumă sinistră – aveau de gând să se întoarcă la birourile Hydro Electric Board, pentru a-i spune domnului Campbell cu un aer cu totul nevinovat că noul său inspector nu venise la serviciu în dimineaţa aceea?

A expirat pe nas uşor, în mod voit.

Bine. Are să se răzbune crunt când i se va ivi ocazia, dar ce să facă acum?

S-a îndepărtat de panoul de curent electric, privind în beznă. Nu mai fusese niciodată în acest tunel, dar văzuse unul asemănător în timpul turului făcut împreună cu domnul Campbell. Era unul dintre tunelurile din proiectul hidroelectric care fusese săpat cu mâna, adică mai exact cu târnăcopul şi lopata, de către „băieţii hidro” în anii ’50. Acest tunel trecea pe o distanţă de aproape o milă prin munte şi pe sub valea inundată, în care se afla acum Loch Errochty, iar un tren electric ce părea o jucărie ajungea pe şine

până în centrul tunelului.

Iniţial cu acel tren fuseseră transportaţi muncitorii, „Tigrii tunelurilor”, până la frontul de lucru şi înapoi. La ora actuală, pe şine nu mai mergea decât locomotiva care transporta din când în când muncitorii ce verificau cablurile imense, care se întindeau de-a lungul pereţilor tunelurilor sau serveau la alimentarea uriaşelor turbine dispuse la baza barajului, în celălalt capăt al tunelului.

Gândindu-se la turbine, şi-a adus aminte ce trebuiau să facă Rob, Andy şi Craig. Urma să ridice una dintre masivele turbine şi să-i înlocuiască o paletă avariată.

Şi-a lipit spatele de peretele tunelului, punându-şi palmele pe piatra dură şi s-a gândit. Acolo s-au dus, deci. Nu avea nicio importanţă, dar a închis ochii pentru a se putea concentra mai bine şi a chemat în memorie paginile din tomul masiv – aflat în prezent pe bancheta camionului care plecase – unde erau specificate toate detaliile tehnice legate de toate staţiile hidroelectrice de care răspundea.

Se uitase la diagramele acestei staţii seara trecută şi încă o dată, în fugă, în timp ce se spăla pe dinţi, în dimineaţa asta. Tunelul ducea *la* baraj şi fusese folosit la construirea nivelurilor inferioare ale acelui baraj. Cât de jos se afla?

Dacă tunelul ajungea în compartimentul turbinelor, ar fi fost izolat printr-un zid. Dar dacă ajungea la nivelul compartimentului de serviciu, deasupra compartimentului turbinelor, o încăpere uriaşă în care se găseau macaralele capabile să ridice câteva tone, necesare pentru a putea ridica

turbinele din locaşurile lor – atunci tunelul ar fi fost închis cu o uşă, nefiind necesară izolarea sa, deoarece la celălalt capăt nu era apă.

Indiferent cât de mult se străduia, nu-şi putea aminti atât de detaliat diagramele încât să ştie dacă la celălalt capăt al tunelului se trecea în baraj, dar era destul de simplu de aflat.

Ea văzuse trenul în fracţiunea de secundă dinaintea închiderii uşilor. Nici nu trebuia să depună prea mult efort pentru a intra în cabina minusculei locomotive. Oare caraghioşii ăia luaseră şi cheia trenului? Ha! Nu exista niciun fel de cheie. Trenul era pus în funcţiune cu ajutorul unui comutator de pe consolă. A întors comutatorul şi un buton roşu s-a aprins triumfător, iar ea a simţit bâzâitul curentului care intra în şine.

Trenul era foarte simplu de manevrat. Avea o manetă pe care o împingeai înainte sau înapoi, în funcţie de direcţia în care doreai să te deplasezi. A împins maneta uşor înainte şi a simţit cum îi trecea aer pe lângă faţă, pe măsură ce trenul se mişca încet în măruntaiele pământului.

Trebuia să se deplaseze încet. Butonul roşu arunca raze de lumină asupra mâinilor ei, dar nu străpungea întunericul din tunel, astfel încât nu avea nicio idee unde şi cum se curbau şinele. Pe de altă parte, nici nu voia să ajungă la capătul şinelor la viteză mare şi să deraieze locomotiva. Parcă se deplasa în pas de melc prin tunel, dar tot era mai bine decât să meargă pe jos, pe pipăite, în condiţiile în care în tunelul de peste o milă lungime existau o mulţime de cabluri de înaltă tensiune.

Ceva a izbit-o în întuneric. Pentru o fracţiune de secundă, a avut impresia că a pus cineva un cablu de-a curmezişul şinelor. În clipa următoare, a auzit un sunet care nu era sunet şi care a trecut prin ea, atingându-i fiecare nerv, făcând-o să vadă alb înaintea ochilor. După aceea, mâna ei s-a atins de stâncă şi şi-a dat seama că se prăbuşise peste consolă, că atârna în afara micuţei locomotive şi era pe cale să se prăbuşească în întuneric.

Deşi îi vâjâia capul, a reuşit să apuce marginea consolei şi să se aşeze din nou în cabină. A mişcat comutatorul cu o mână tremurândă şi aproape că a căzut pe podea, dar s-a redresat, sprijinindu-se cu palmele pe genunchi, respirând sacadat în întuneric.

— Doamne Sfinte! a şoptit. Oh, binecuvântată Mamă a lui Iisus. Oh, Iisuse.

Îşi dădea seama că era acolo. Îşi mai dădea încă seama. Nu scotea niciun sunet, dar ea îşi dădea seama că era acolo, aproape, şi nu îşi putea stăpâni tremurul.

A stat acolo multă vreme, cu capul sprijinit pe genunchi, până a fost din nou în stare să gândească.

Nu avea cum să se înşele. Călătorise de două ori prin timp şi *cunoştea* sentimentul pe care îl ai în timpul unei astfel de călătorii. Niciodată nu avusese parte de ceva atât de şocant. Pielea o ustura încă şi nervii erau încordaţi la maxim, iar în urechi avea un zumzet de parcă şi-ar fi băgat capul într-un cuib de viespi… dar era tare. Se simţea de parcă un fir roşu, încins, ar fi tăiat-o în două, dar nu avea sentimentul oribil de a fi fost dezmembrată şi întoarsă pe dos.

Un gând cumplit a făcut-o să sară în picioare, ţinându-se de consolă. Sărise oare? Se afla în altă parte? în alt *timpi* Simţea consola metalică sub degete, iar mirosul de stâncă şi cablu rămăsese acelaşi.

— Nu, a şoptit ea şi a mişcat comutatorul pentru alimentare, pentru a se asigura. Trenul, încă în viteză, s-a zgâlţâit puţin. Ea a redus viteza, astfel încât locomotiva înainta acum în pas de melc.

Nu avea cum să fi făcut un salt în trecut. Obiectele de mici dimensiuni rămân în posesia celui care călătoreşte prin timp, dar nu şi o locomotivă împreună cu şinele pe care se mişcă.

— În afară de asta, a spus ea cu voce tare, dacă te-ai fi întors în timp mai mult de douăzeci şi cinci de ani, tunelul nici nu s-ar afla aici. Ai fi închisă în… stâncă.

Deodată a simţit cum i se întoarce stomacul pe dos şi a vărsat.

Sentimentul că era ceva… o prezenţă, a mai cedat. Orice ar fi fost acel ceva, se afla în spatele ei.

Ei, gata! şi-a spus ea, ştergându-şi gura cu dosul palmei. *Trebuia* să fie o uşă în capătul tunelului şi ea era hotărâtă să nu se întoarcă sub niciun chip în locul de unde pornise.

Exista o uşă. O uşă cu totul obişnuită, din metal. Şi era un zăvor care atârna liber, scos din locaşul lui. A simţit mirosul de vaselină. Cineva unsese recent balamalele. Uşa s-a deschis cu uşurinţă când a învârtit mânerul. Se simţea ca Alice după ce căzuse în vizuina Iepurelui Alb. Era o Alice furioasă.

Dincolo de uşă erau câteva trepte abia luminate.

În capătul scărilor se afla o altă uşă încadrată de lumină. Auzea zgomotul făcut de o macara.

Respira sacadat şi asta nu din cauza efortului făcut la urcarea scărilor. Ce avea să vadă de partea cealaltă a uşii? Acolo era compartimentul de serviciu. Asta ştia cu siguranţă. Dar avea să fie joi când va trece de cealaltă parte a uşii? Avea să fie *aceeaşi* zi de joi în care se aflase atunci când se închiseseră uşile în spatele ei.

Ea a strâns din dinţi şi a deschis uşa. Rob Cameron aştepta, sprijinit de perete, cu ţigara aprinsă în mână. Când a văzut-o, a rânjit, a aruncat chiştocul şi a călcat pe el.

— Ştiam eu că ai să reuşeşti, drăguţă, a spus el.

Aflaţi în cealaltă parte a încăperii, Andy şi Craig s-au oprit din lucru şi au aplaudat.

— Îţi dau o bere după ce terminăm serviciul, a strigat Andy.

— Două! a exclamat Craig.

Simţea încă gustul de fiere în gură. I-a aruncat lui Rob Cameron o privire în genul celei pe care i-o aruncase domnului Campbell.

— Mie să nu-mi zici „drăguţă”, i-a spus ea cât se poate de calm.

Faţa lui, care arăta atât de bine, s-a strâmbat într-o grimasă şi Rob şi-a aranjat bucla de pe frunte cu o supunere prefăcută.

— Cum spui dumneata, şefa, a replicat el în cele din urmă.

28

DEALURI

Era ora şapte când a auzit maşina Briannei intrând pe alee. Copiii luaseră deja cina şi au ieşit în fugă, prinzându-se de picioarele ei, de parcă s-ar fi întors din Africa sau de la Polul Nord.

A durat ceva vreme până când copiii au ajuns în pat şi Bree a avut timp să-i acorde toată atenţia. Pe el nu-l deranja acest lucru.

— Ţi-e foarte foame? l-a întrebat ea. Pot să fac…

El a întrerupt-o, apucând-o de mână şi trăgând-o după sine în birou, unde a închis şi a încuiat uşa. Ea stătea acolo cu părul turtit de casca dură, îngrăşat, pentru că petrecuse toată ziua în măruntaiele pământului. Mirosea a pământ. Mirosea, de asemenea, a lubrifiant pentru motor, a fum de ţigară, a transpiraţie şi a… bere.

— Am multe să-ţi spun, i-a comunicat el. Şi ştiu că şi tu ai multe să-mi spui, dar mai întâi ai putea să-ţi dai jos blugii, să te aşezi pe birou şi să-ţi desfaci picioarele?

Ea a făcut ochii mari şi a spus cu blândeţe:

— Da. Aş putea face asta.

Roger se întrebase adesea dacă era adevărat ce se spunea despre oamenii cu părul roşu, că erau mai temperamentali decât alţii sau că îşi trădau sentimentele alarmant de repede prin culoarea pielii. Ambele lucruri erau adevărate. Cel puţin el aşa credea.

Poate că ar fi trebuit să aştepte până se îmbrăca înainte de a-i povesti ce făcuse domnişoara Glendenning. Dacă ar fi procedat astfel, ar fi ratat ocazia de a-şi vedea soţia goală, roşind de furie de la brâu în sus.

— Baba aia nenorocită! Dacă crede că o să scape aşa…

— N-o să scape! a întrerupt-o el ferm. Bineînţeles că n-o să scape.

— N-o să scape, bineînţeles că n-o să scape! Mă duc acolo mâine dimineaţă şi…

— Ei bine, poate că nu.

S-a oprit şi l-a privit, îngustându-şi privirea.

— Poate nu *cei*

— Poate că nu te vei duce tu, a replicat Roger, încheindu-se la blugi şi ridicând blugii ei. Mă gândeam că ar fi cel mai bine dacă m-aş duce eu.

Bree s-a încruntat.

— Nu e vorba că ţi-ai putea pierde cumpătul şi te-ai putea repezi la căţeaua bătrână, dar tu ai serviciu, nu-i aşa?

— Hmmm, a mormăit ea, având îndoieli asupra faptului că el ar fi în stare să discute cu domnişoara Glendenning aşa cum se cuvenea pentru „delictul” pe care îl săvârşise.

— S-ar putea *să-ţi pierzi* controlul şi s-o loveşti pe femeia aia. Nu aş vrea să fiu pus în situaţia de a le explica celor mici de ce trebuie să o viziteze pe mami la închisoare.

Această replică i-a provocat râsul şi s-a mai liniştit puţin. Chiar şi el *credea* că ea nu s-ar fi dat în lături să apeleze la violenţa fizică şi apoi ea nu văzuse urechea lui Jemmy imediat după ce venise acasă. El însuşi simţise o dorinţă puternică de a se duce la şcoală şi de a-i arăta domnişoarei cum e când te trage cineva de ureche, însă acum era în stare să se controleze.

— Şi ce *vrei* să-i spui? a întrebat ea luându-şi sutienul de sub birou, oferindu-i o minunată imagine a fundului ei, pentru că nu-şi pusese încă blugii.

— Nimic. Voi sta de vorbă cu directorul. *El* poate discuta cu ea.

— Într-adevăr, poate că e mai bine aşa, a spus ea încet. Nu ne dorim ca domnişoara Glendenning să se răzbune pe Jemmy.

— Aşa e.

Minunata roşeaţă a pielii dispărea. Casca se rostogolise sub scaun. A ridicat-o şi i-a pus-o pe cap

— Ei, cum a fost astăzi la serviciu? Şi de ce nu porţi chiloţi când te duci la serviciu? a întrebat el, amintindu-şi că ea nu purtase chiloţi în ziua aceea.

Când a auzit aceste cuvinte, ea a roşit din nou, de parcă pielea i-ar fi fost cuprinsă de flăcări.

— Mi-am pierdut obiceiul de a purta chiloţi în secolul al XVIII-lea! a exclamat ea, enervându-se. Nu port chiloţi decât la ocazii deosebite. Ce credeai, că aveam de gând să îl seduc pe domnul Campbell?

— Nu, nu. Dacă e aşa cum l-ai descris, atunci în niciun caz, a replicat el cu blândeţe. Nu am făcut decât să remarc asta când ai plecat dimineaţă şi te-am întrebat.

— Oh! a exclamat ea dându-şi seama că era nervoasă în continuare şi se întreba de ce.

El tocmai se pregătea să o întrebe din nou cum fusese la serviciu şi ea şi-a dat jos casca, s-a uitat atent la el, zicând:

— Ai spus că dacă port casca, ai să-mi spui ce făceai cu sticla de şampanie. Adică ce altceva făceai în afară de a i-o da lui Mandy, care a aruncat-o prin geam, a adăugat ea cu duritatea caracteristică unei femei. La ce *te gândeai,* Roger?

— Ca să fiu foarte sincer, mă gândeam la fundul

tău, a spus el. Nu mi-a dat niciodată prin cap că ea ar putea să arunce sticla. Nici nu mi-a trecut prin cap că ar fi putut să o arunce *aşa.*

— Ai întrebat-o de ce a făcut-o?

El s-a blocat pentru o clipă.

— Nu m-am gândit că ar avea un motiv anume, a mărturisit el. M-am grăbit să o iau de pe masă, pentru că era gata să se arunce cu capul înainte prin fereastra spartă şi am fost atât de speriat, încât m-am mulţumit să o iau de pe masă şi să îi dau una peste funduleţ.

— Nu cred că a făcut un astfel de gest fără motiv, a replicat Bree încet.

A lăsat deoparte casca şi şi-a pus sutienul, un spectacol care i-ar fi distras atenţia lui Roger în orice situaţie.

Abia când au ajuns în bucătărie ca să ia cina, el şi-a adus aminte să o întrebe cum fusese la serviciu.

— N-a fost rău, a spus ea pe un ton calm, nu atât de calm cât să-l convingă, dar destul încât să-l facă să întrebe:

— Numai la ocazii deosebite?

— Ştii tu. Doar pentru tine.

— Pentru mine?

— Da, pentru tine şi de dragul obsesiei tale pentru lenjeria intimă feminină.

— Cum? Vrei să spui că porţi chiloţi doar pentru…

— Pentru ca tu să mi-i dai jos, bineînţeles.

Nu s-ar fi putut spune ce turnură ar fi luat acea discuţie, dacă nu ar fi fost întreruptă de un vaiet care s-a auzit de sus. Bree a dispărut, îndreptându-se spre scări, lăsându-l pe Roger să

mediteze asupra mărturisirii pe care tocmai i-o făcuse.

Până s-a întors ea, puţin încruntată, el pregătise deja şunca şi fasolea.

— A avut un coşmar, a spus ea, răspunzându-i lui Roger, care ridicase întrebător din sprâncene. Acelaşi.

— Iar a încercat omul negru să între pe geam?

Ea a dat din cap în semn că da şi a luat tigaia cu fasole din mâna lui, fără a servi imediat mâncarea.

— Am întrebat-o de ce a aruncat sticla.

— Ai întrebat-o?

Brianna a luat în mână polonicul şi l-a ţinut ca pe o armă, spunând:

— A zis că l-a văzut pe el la fereastră.

— Pe el? Pe…

— Pe Nuckelavee.

În dimineaţa zilei următoare turnul era exact aşa cum fusese când se uitase la el ultima dată, adică învăluit în întuneric. Era linişte. Se auzeau doar zgomotele făcute de porumbei. El luase gunoiul de acolo. Nu apăruseră alte ziare cu miros de peşte. *E curat şi frumos,* s-a gândit el. Oare turnul aştepta alt spirit rătăcitor?

A izgonit din mintea lui acel gând şi a închis uşa printr-un gest hotărât. Era hotărât să cumpere un zăvor şi balamale noi când va trece pe la magazinele unde se vindeau produse pentru fermă şi pentru casă.

Oare Mandy văzuse cu adevărat pe cineva? Şi dacă văzuse într-adevăr pe cineva, era acelaşi vagabond care îl speriase pe Jem? Ideea că exista cineva care stătea cu ochii pe membrii familiei lui l-a tulburat şi a simţit cum îl apasă pe piept ceva

negru şi greu, ca un arc ascuţit. A rămas nemişcat o clipă privind atent casa şi terenul din jurul ei, căutând eventualele urme ale unui intrus. Verifica locurile în care s-ar fi putut ascunde cineva. Fusese deja în grajd şi în celelalte clădiri anexe.

Peştera lui Dumbonnet? S-a gândit la această ascunzătoare şi, revenindu-i în memorie imaginea lui Jem stând în faţa peşterii, a simţit cum îl trec fiorii. Ei, avea să afle în curând cum stăteau lucrurile, a gândit el furios şi, după ce le-a aruncat o ultimă privire lui Annie Macdonald şi lui Mandy, care îşi petreceau timpul în linişte în curtea aflată mai jos, a pornit la drum.

Era atent la orice zgomot. A auzit boncăluitul cerbilor, al cărui ecou stăruia încă în aer. A văzut o turmă de ciute, dar spre norocul lui nu a întâlnit masculi în rut. Nu a întâlnit nici vagabonzi.

I-a trebuit ceva timp până ce a găsit intrarea în peşteră, chiar dacă fusese acolo cu numai o zi în urmă. A făcut mult zgomot când s-a apropiat de peşteră. Apoi s-a oprit şi a strigat:

— Hei, tu, care te afli în peşteră!

Nu a răspuns nimeni.

S-a apropiat de intrare, dând deoparte tufele cu mâna, pregătit fiind pentru situaţia în care vagabondul s-ar fi aflat înăuntru. Şi-a dat seama că în peşteră nu era nimeni, când mirosul tipic de umezeală a ajuns până la el.

Chiar şi aşa, a băgat mai întâi capul şi apoi a intrat cu totul în peşteră. Locul era uscat pentru o peşteră din *Highlands.* Era rece ca într-un mormânt. Nici nu era de mirare. Se ştia că, pentru a trăi în *Highlands,* trebuie să fii robust. Dacă nu erai, aveai mari şanse să mori de pneumonie.

Chiar dacă era răcoare, Roger a zăbovit câteva clipe, închipuindu-şi-l pe socrul lui acolo. Era un loc gol şi rece, dar care avea în el o atmosferă liniştitoare. Nimic nu îl făcea să-şi dorească să plece de-acolo. De fapt se simţea… bine-venit şi din cauza asta simţea că i se face părul măciucă.

— Să dea Dumnezeu să fie în siguranţă, a spus el încet, punând mâna pe stânca de la intrare, pentru ca, după aceea, să iasă din peşteră şi să se bucure de binecuvântarea caldă a soarelui.

Sentimentul că era bine-venit în peşteră, că prezenţa sa se simţise într-un fel sau altul, s-a păstrat.

— Ei, şi-acum ce să fac, *athair-céile?* a spus el cu glas tare, mai în glumă, mai în serios. Se cuvine să mai caut şi prin altă parte?

Chiar când rostea aceste cuvinte şi-a dat seama că era în plin proces de căutare. În vârful dealului din apropiere se vedeau pietrele despre care îi povestise Brianna. Acea grămadă de pietre fusese pusă acolo de mâna omului, îi spusese ea. Poate că era vorba despre un fort datând din Epoca Fierului. Acel fort nu părea că poate adăposti pe cineva, dar pentru că era neliniştit, Roger a coborât printre bolovani şi tufe pentru a ajunge la poalele dealului, iar după aceea a început să urce către acea grămadă de pietre.

Era într-adevăr vorba despre o construcţie veche, dar nu data din Epoca Fierului. Ceea ce a găsit el păreau a fi ruinele unei capele mici. Una dintre pietrele de jos avea sculptată pe ea o cruce. A găsit, acolo unde se găsea intrarea, fragmente ale unei statui pe care vremea îşi pusese din plin amprenta. Acea construcţie arăta altfel decât

crezuse el, privind-o de la distanţă. Unul dintre ziduri îi ajungea până la brâu şi mai existau alte două ziduri relativ înalte. Acoperişul se prăbuşise cu multă vreme în urmă, dar mai rămăsese o parte din lemn a acoperişului, care devenise tare ca piatra.

Tamponându-şi transpiraţia de pe ceafă, s-a oprit şi a ridicat capul statuii. Era o statuie foarte veche. Era celtică? De pe vremea picţilor? Nu putea spune cu exactitate.

A trecut uşor cu degetul mare peste ochii goi ai statuii. Apoi a aşezat capul cu grijă pe unul dintre ziduri. Se observa un spaţiu de parcă ar fi fost acolo o nişă în perete.

— Bun! a spus el, simţindu-se ciudat. Ne vedem mai târziu.

A întors spatele acelui cap şi a pornit în josul dealului către casă, având sentimentul ciudat că era însoţit de cineva.

În Biblie se spune: „Caută şi vei găsi” s-a gândit Roger.

— Nu-ţi garantează nimeni *ce anume* ai putea găsi, a spus el cu glas tare, adresându-se aerului din jur.

29

CONVERSAŢIE CU UN DIRECTOR

După o masă luată în linişte cu Mandy, care părea să fi uitat de coşmarurile ei, s-a îmbrăcat îngrijit pentru întrevederea cu directorul de la şcoala lui Jem.

Domnul Menzies a fost o surpriză. Roger nu se

gândise să o întrebe pe Bree cum arăta omul şi se aştepta să întâlnească un bărbat înţepat, de vârstă mijlocie, autoritar, conform imaginii pe care şi-o făcuse el în privinţa unui director de şcoală. În contrast cu această imagine, Menzies era cam de vârsta lui Roger, un bărbat suplu, palid, cu ochelari în spatele cărora se aflau nişte ochi ce trădau simţul umorului. Lui Roger nu i-a scăpat, totuşi, conturul ferm al gurii domnului Menzies.

Procedase bine că nu o lăsase pe Bree să vină la şcoală.

— Lionel Menzies, a spus directorul zâmbind.

I-a strâns mâna cu hotărâre şi cu un aer prietenos, încât Roger a fost nevoit să-şi modifice strategia.

— Roger MacKenzie, a spus el dând drumul mâinii directorului şi aşezându-se pe scaunul care îi fusese indicat, adică faţă-n faţă cu domnul Menzies.

— Sunt tatăl lui Jem… adică tatăl lui Jeremiah, a mai adăugat el.

— Oh, da. M-am gândit eu. M-am gândit că veţi veni dumneavoastră sau soţia, când am văzut că Jem nu a venit la şcoală în dimineaţa asta.

Directorul şi-a împreunat mâinile, continuând:

— Înainte de a merge mai departe… Aş putea să vă întreb ce anume v-a spus Jem în legătură cu cele întâmplate?

Roger începea să aibă o impresie din ce în ce mai bună despre director.

— Mi-a spus că învăţătoarea lui l-a auzit zicându-i unui coleg ceva în gaelică, drept care l-a tras de ureche. Copilul s-a înfuriat şi a insultat-o, de asemenea în gaelică, după care dumneavoastră

l-aţi bătut cu cureaua.

Roger văzuse cureaua pusă într-un loc destul de vizibil, pe peretele alăturat unui fişet.

Menzies a ridicat din sprâncene.

— Nu asta s-a întâmplat? a spus Roger, întrebându-se pentru prima dată dacă nu cumva Jem minţise sau omisese vreuna dintre acţiunile sale reprobabile.

— Ba da, asta s-a întâmplat, a replicat Menzies. Asta s-a întâmplat, doar că nu am întâlnit niciodată vreun părinte care să exprime lucrurile atât de concis. În general trebuie să ascult un prolog care durează o jumătate de oră, să aud lucruri banale, să asist la contraziceri, asta dacă vin ambii părinţi, ori la atacuri personale, înainte de a-mi putea da seama care este problema. Vă mulţumesc.

Domnul Menzies a zâmbit şi Roger a zâmbit involuntar la rândul lui.

— Am regretat faptul că a trebuit să fac lucrul acesta, a continuat directorul. Îmi place Jem. E isteţ, silitor şi… are umor.

— Aşa este, a replicat Roger, dar…

— Dar chiar n-am avut de ales, l-a întrerupt Menzies cu hotărâre. Dacă niciunul dintre ceilalţi elevi nu ar fi înţeles ce a spus, poate că ar fi scăpat cerându-şi scuze, dar… v-a comunicat ce anume a spus?

— Nu mi-a comunicat în detaliu, nu.

Roger nu-l întrebase pe Jem. El îi auzise pe Jamie Fraser înjurând pe cineva doar de trei sau patru ori în gaelică… dar a fost o experienţă memorabilă şi Jamie avea o memorie excelentă.

— Nici eu nu vă voi da detalii decât dacă

insistaţi. Chiar dacă s-a întâmplat ca numai unii dintre copiii din curte să înţeleagă ce a spus Jem, ei s-au apucat să le traducă şi prietenilor, de fapt le-au şi tradus ce a spus Jem. Şi ei ştiau că am înţeles şi eu totul. Eu trebuie să sprijin autoritatea cadrelor didactice. Dacă nu o fac, totul se duce dracului… Mi se pare că soţia dumneavoastră mi-a spus că aţi predat la Oxford, dacă am înţeles bine? Impresionant.

— Asta s-a întâmplat cu ani în urmă şi nu eram decât asistent, dar am predat într-adevăr. Înţeleg ce spuneţi, dar am menţinut disciplina şi m-am făcut respectat fără a apela la forţa fizică.

Roger a spus asta, deşi i-ar fi plăcut să-i pocnească pe câţiva dintre studenţii săi din anul al doilea.

Menzies l-a privit atent, clipind uşor şi apoi a spus:

— După părerea mea, simpla dumneavoastră prezenţă impunea respect. Având în vedere că sunteţi mult mai solid ca mine, mă bucură faptul că nu faceţi apel la forţă.

— Există părinţi care fac apel la forţă?

— Ei bine, niciunul dintre taţi nu m-a lovit, deşi am fost ameninţat o dată sau de două ori. M-a vizitat o mamă care avea asupra ei o puşcă de care se foloseau membrii familiei.

Menzies şi-a aplecat capul spre peretele din spatele lui şi, când a ridicat ochii, Roger a văzut găuri făcute de alice, mascate, dar nu întru totul, de o hartă a Africii.

— Măcar a tras pe deasupra capului dumneavoastră, a spus Roger sec, iar Menzies a început să râdă, zicând:

— Ei bine, lucrurile nu s-au petrecut tocmai aşa. Am rugat-o pe doamnă să pună arma jos, cu grijă. A pus-o jos, dar nu cu destulă grijă. Nu ştiu cum a făcut, dar a apăsat pe trăgaci şi *buuum!* A fost destul de speriată, dar nu chiar atât de speriată ca mine.

— Sunteţi un om de ispravă, a spus Roger zâmbind şi gândindu-se cât de bine se descurca Menzies cu părinţii dificili, inclusiv cu el însuşi, dar şi-a sprijinit coatele pe masă, semn că avea de gând să preia controlul asupra discuţiei.

— Dar eu nu mă plâng în legătură cu faptul că l-aţi bătut cu cureaua, a continuat Roger. Eu discut despre lucrurile care au dus la această pedeapsă.

Menzies a tras aer în piept, şi-a pus coatele pe masă şi şi-a împreunat palmele, zicând:

— Da, pricep.

— Înţeleg nevoia de a vă sprijini cadrele didactice, a replicat Roger, punându-şi palmele pe masă. Înţeleg, dar femeia aceea aproape că i-a smuls urechea fiului meu şi asta nu pentru cine ştie ce crimă, ci doar pentru că a spus câteva cuvinte, nu înjurături, în *Gàidhlig.*

Menzies şi-a îngustat privirea, sesizând accentul.

— Ah, deci dumneavoastră vorbiţi dialectul. Mă şi întrebam cine stăpâneşte dialectul, dumneavoastră sau soţia.

— O spuneţi de parcă aş suferi de vreo boală. Soţia mea este americancă… sunt sigur că aţi remarcat acest lucru.

Menzies l-a privit amuzat, nimeni nu putea să n-o remarce pe Brianna, dar s-a mulţumit să spună:

— Da, am observat. Mi-a spus că tatăl dumneaei

era scoţian şi încă din *Highlands.* Vorbiţi acasă în dialect?

— Nu prea des. Jem a învăţat dialectul de la bunicul lui, care… nu mai este printre de noi, a adăugat Roger.

Menzies a dat din cap spunând încet:

— Ah, şi eu am învăţat graiul de la bunici… De la bunicii din partea mamei. Şi de la cei din partea tatălui. Erau din Skye.

În aer plutea o întrebare nerostită şi Roger a răspuns la ea:

— Eu m-am născut în Kyle of Lochalsh, dar cea mai mare parte a copilăriei mi-am petrecut-o la Inverness. Gaelica am învăţat-o pe vasele de pescuit din Minch. *Şi în munţii din Carolina de Nord.*

Menzies a dat din nou din cap, uitându-se pentru prima dată la mâinile lui, şi nu la Roger.

— Aţi mai fost pe vreun vas de pescuit în ultimii douăzeci de ani?

— Nu, slavă Domnului.

Menzies a zâmbit fără să ridice privirea.

— Nu. În ziua de astăzi nu se mai prea vorbeşte gaelica pe astfel de vase. Se vorbeşte spaniola, poloneza, estoniana… Câte un pic din toate, dar nu şi gaelica. Soţia dumneavoastră a spus că aţi stat câţiva ani în America, aşa încât se poate să nu fi observat că dialectul nu se mai prea vorbeşte în spaţiul public.

— Ca să fiu sincer, nu am remarcat acest lucru. Nu l-am remarcat… până în acest moment.

Menzies a dat din nou din cap, parcă mai mult pentru sine. Apoi şi-a scos ochelarii şi şi-a frecat nasul, pentru că aceştia îi lăsaseră urme. Ochii lui

erau de un albastru deschis şi deodată păru vulnerabil, fără ochelari.

— Dialectul s-a vorbit din ce în ce mai puţin, în special în ultimii zece, cincisprezece ani. Regiunea *Highlands* face parte din Regatul Unit – cel puţin în Regatul Unit aşa se spune – într-un fel în care nu a mai fost până acum, şi a vorbi într-un grai vechi nu este doar demodat, ci şi nociv. Asta nu s-a declarat deschis, dar s-a… descurajat… folosirea gaelicii în şcoli, a continuat directorul ridicând mâna pentru a-l împiedica pe Roger să spună ceva. Acest lucru nu s-ar fi întâmplat dacă părinţii ar fi protestat, dar nu protestează. Cei mai mulţi îşi doresc ca micuţii lor să facă parte dintr-o lume modernă, să vorbească o engleză corectă, să aibă o slujbă bună, să se integreze în altă parte, să poată pleca din *Highlands...* Nu au prea multe aici, cu excepţia Mării Nordului.

— Părinţii…

— Dacă au învăţat gaelica de la părinţii lor, refuză să-şi înveţe copiii s-o vorbească. Dacă nu au învăţat dialectul, nu fac eforturi pentru a-l învăţa. Gaelica este văzută ca semn al ignoranţei. Este o caracteristică a claselor de jos.

— O barbarie, a spus Roger cu ironie. Barbari care vorbesc gaelica?

Menzies a recunoscut citatul dispreţuitor din Samuel Johnson, referitor la graiul vorbit în secolul al XVIII-lea de către gazdele sale din *Highlands,* şi faţa i s-a luminat din nou de un zâmbet discret.

— Exact. Există o mulţime de prejudecăţi, majoritatea exprimate deschis faţă de…

— Teuchteri? „Teuchter” era un termen folosit

de către scoţienii din Lowland pentru cei din Gaeltracht, zona din *Highlands* în care se vorbea gaelica. Termenul ar fi echivalent cu „ţărănoi” sau „opincar”.

— Ah, ştiţi, deci, care este situaţia.

— Ştiu câte ceva.

Era adevărat că, relativ recent, în anii ’60, cei care vorbeau gaelica erau ridiculizaţi, dispreţuiţi.

Roger şi-a dres glasul.

— Chiar dacă asta este situaţia, domnule Menzies, a spus el accentuând puţin asupra cuvântului „domnule", eu nu sunt deloc de acord ca învăţătoarea să-mi disciplineze băiatul pentru că vorbeşte gaelica, ba mai mult, să-l agreseze pentru că vorbeşte acest dialect.

— Vă împărtăşesc părerea, domnule MacKenzie, a spus Menzies ridicând privirea şi uitându-se în ochii lui Roger într-un fel care te făcea să crezi că era sincer. Am avut o mică discuţie cu domnişoara Glendenning şi cred că un astfel de incident nu se va mai repeta.

Roger l-a privit în ochi o vreme, gândindu-se că ar fi vrut să spună o serie de lucruri, dar şi-a dat seama că Menzies nu era responsabil pentru cele mai multe dintre ele.

— Dacă se va mai repeta, a spus Roger calm, nu am să mă întorc aici înarmat, dar voi veni cu şeriful şi cu un fotoreporter care va înregistra momentul în care domnişoara Glendenning va fi arestată şi i se vor pune cătuşele.

Menzies a clipit din ochi şi şi-a pus ochelarii.

— Sunteţi sigur că n-o s-o trimiteţi pe soţia dumneavoastră cu arma? a întrebat el încet şi Roger a izbucnit în râs.

— Bine-atunci, a spus Menzies, împingând scaunul şi ridicându-se în picioare. Vă conduc. Trebuie să încui. Jem o să vină la şcoală luni, nu-i aşa?

— O să fie aici, cu sau fără cătuşe.

Menzies a izbucnit în râs, spunând:

— Nu trebuie să vă faceţi griji în ceea ce priveşte modul în care va fi primit. Având în vedere că toţi copiii care vorbesc gaelica *le-au comunicat* prietenilor lor ce a spus Jem, toată clasa îl consideră a fi un Robin Hood sau un Billy Jack.

— Oh, Doamne!

30

NAVE CARE PLUTESC ÎN NOAPTE

19 mai 1777

Rechinul avea patru metri lungime, era o siluetă cu forme regulate care se deplasa în paralel cu nava abia vizibilă în cenuşiul furtunii. Apăruse deodată înainte de prânz şi am fost surprinsă când i-am văzut înotătoarea tăind apa.

— Ce-are pe cap? a întrebat Jamie venind lângă mine şi încruntându-se pentru a vedea mai bine, după ce a auzit strigătul meu de uimire. Are ceva pe cap.

— Cred că este rechinul cap-de-ciocan, am replicat eu ţinându-mă de balustrada stropită când şi când de apă. Capul rechinului *părea* deformat, era turtit, greoi şi bont, la capătul corpului feroce şi graţios. În timp ce îl priveam, rechinul a ieşit

mai mult la suprafaţa apei, arătându-şi o bucată a cozii şi ochiul parcă îngheţat.

Jamie a scos o exclamaţie de groază şi dezgust.

— Aşa arată ei de obicei, i-am spus.

— De ce?

— Cred că Dumnezeu s-a *plictisit într-o* zi.

Vorbele mele i-au stârnit râsul şi l-am privit mulţumită. Avea o culoare sănătoasă în obraji şi la micul dejun mâncase cu atâta poftă, încât m-am decis să renunţ la acupunctură.

— Care este cel mai ciudat lucru pe care l-ai văzut? Animal ciudat, vreau să spun, care să nu fie om, am adăugat, gândindu-mă la cumplita colecţie de malformaţii conservate şi „curiozităţi ale naturii”.

— Ciudat în sine? Nu deformat? Aşa cum l-a lăsat Dumnezeu?

A privit în apă gândindu-se şi apoi a spus, zâmbind:

— Mandrilul din Grădina Zoologică din Franţa. Sau… ei bine, nu… Poate rinocerul, deşi nu am văzut unul în care şi oase. Contează dacă nu l-am văzut în carne şi oase?

— Să alegem un animal pe care l-ai văzut în carne şi oase, am spus gândindu-mă că unele animale pictate sunt în mare parte rodul imaginaţiei artistului. Credeai că mandrilul este mai ciudat decât urangutanul?

Mi-am adus aminte cât fusese de fascinat de urangutan, un animal tânăr cu o mutră solemnă, fascinat la rândul lui de *el,* situaţia atrăgând după sine o serie de glume pe seama părului roşu, făcute de Ducele de Orleans.

— Nu, am văzut foarte mulţi oameni care arătau

mai ciudat decât urangutanul.

Vântul îşi schimbase direcţia şi îi trăgea smocuri de păr din coada legată cu o panglică. S-a întors în direcţia vântului şi şi-a aşezat smocurile rebele. Apoi s-a întors spre mine, spunând:

— Mi-a părut rău pentru animalul acela. Părea să-şi dea seama că era singur şi că poate nu va mai vedea niciodată vreun semen de-al său.

— Poate credea că *tu* eşti un semen de-al lui, i-am spus. Părea să te placă.

— Era un animal mic şi drăguţ, a replicat Jamie. Când i-am întins portocala, a luat-o din mâna mea cu delicateţe, ca un bun creştin. Crezi că…

— Cred că…?

— Ah, mă gândeam şi eu…

S-a întrerupt şi s-a uitat peste umăr, dar niciunul dintre marinari nu ne putea auzi.

— Mă gândeam la ceea ce spunea Roger Mac şi anume că Franţa va fi importantă pentru Revoluţie. Mă gândeam să mă interesez de asta când ajungem la Edimburgh. Aş vrea să ştiu dacă unii dintre oamenii pe care îi cunosc au afaceri în Franţa…

După ce a spus asta, a ridicat din umeri.

— Doar nu te gândeşti *să te duci* în Franţa, nu-i aşa? l-am întrebat speriată.

— Nu, nu, a spus el repede. Mă gândeam doar… Dacă am merge în Franţa, urangutanul ar mai fi acolo? N-am fost de mult şi nu ştiu cât trăiesc urangutanii.

— Nu cred că trăiesc atât de mult ca oamenii, dar pot avea o viaţă destul de lungă, dacă sunt îngrijiţi cum se cuvine, am spus cu oarecare ezitare. Ezitarea nu era legată deloc de

urangutan. Să mergem la Curtea Franţei? Simţeam cum mi se strânge stomacul la gândul că se putea întâmpla aşa ceva.

— A murit, a spus Jamie încet, întorcându-se spre mine. Ludovic a murit.

— A murit? am întrebat eu absent. Când?

Şi-a lăsat bărbia-n piept şi a râs discret.

— A murit acum trei ani, *Sassenach,* a spus el sec. *S-a scris* în ziare, deşi sunt gata să pun rămăşag că în *Wilmington Gazette* nu s-a făcut mare caz de asta.

— Nu am observat.

M-am uitat la rechinul care continua să însoţească răbdător vasul nostru. Acum inima îmi bătea mai rar, pentru că trecusem de şoc. Eram liniştită şi asta mă surprindea.

Nu mă mai supăra amintirea faptului că împărţisem patul cu Ludovic – zece minute, atât durase – pentru că trecuse mult timp de atunci, iar eu şi Jamie ne împăcaserăm unul cu altul la priveghiul primei noastre fiice, Faith, pe care o pierdusem, pe fundalul teribilelor întâmplări din Franţa dinainte de Revoltă.

Moartea lui Ludovic nu aducea niciun fel de schimbare şi, cu toate astea, aveam o senzaţie de uşurare, ca şi cum o melodie monotonă ce răsuna în depărtare încetase, şi acum auzeam cântul liniştii în vânt.

— Dumnezeu să-l odihnească, am spus după o vreme.

Jamie a zâmbit şi şi-a pus mâna peste a mea.

— *Fois shíorruidh thoir dha*, a spus la rândul lui. Dumnezeu să-l odihnească. Parcă îţi vine să te întrebi cum se simte un rege care ajunge înaintea

lui Dumnezeu şi trebuie să dea socoteală pentru faptele sale. Poate că e mai rău să răspunzi pentru toate faptele supuşilor tăi.

— Crezi că va da socoteală? am întrebat intrigată şi oarecum stânjenită

l.i acest gând. Nu l-am cunoscut pe Ludovic în mod intim – cu excepţia unei singure situaţii, în care intimitatea era comparabilă cu o strângere de mână; nici măcar nu mă privise în ochi – dar nu păruse a fi un om preocupat de supuşii săi. Oare poate o persoană să se îngrijească singură de bunul mers al unui întreg regat? Nu crezi că are de dat socoteală doar pentru propriile păcate?

S-a gândit serios la problema asta şi a bătut cu degetele mâinii drepte în balustrada umedă.

— Aşa cred, a spus el în cele din urmă. Ar trebui să răspunzi pentru felul în care te-ai purtat cu membrii familiei tale, nu-i aşa? Să zicem că le-ai făcut vreun rău copiilor tăi, i-ai abandonat şi i-ai lăsat să moară de foame. Aceste lapte nu fac cinste sufletului tău, pentru că răspunzi pentru copii. Dacă te-ai născut rege, răspunzi pentru supuşii tăi. Dacă le faci rău, atunci…

— Bine, dar unde se opreşte totul? am protestat eu. Să presupunem că îi faci bine unei persoane şi rău alteia. Să presupunem că răspunzi pentru oameni şi ei au nevoi contradictorii. Ce zici de asta?

A zâmbit:

— Zic doar că mă bucur că nu sunt Dumnezeu şi nu trebuie să mă gândesc la lucruri de felul acesta.

Am tăcut o clipă, imaginându-mi-l pe Ludovic faţă-n faţă cu Dumnezeu, încercând să explice

acele zece minute pe care le-a petrecut cu mine. Eram sigură că el credea că avea dreptul să facă acel lucru, oricum, regii sunt regi, dar pe de altă parte, porunca a şaptea şi porunca a noua sunt valabile şi pentru regi.

— Dacă tu ai fi acolo, în Ceruri, l-ai ierta? Eu aş face-o.

— Pe cine? a întrebat el surprins. Pe Ludovic?

Am dat din cap în semn că da, iar Jamie şi-a frecat nasul cu un deget. După aceea a oftat şi a dat din cap în semn că da.

— Da, l-aş ierta. Nu m-ar supăra, însă, să-l văd chinuindu-se un pic, a spus el întunecându-se la faţă. Mi-ar plăcea să-l văd cu o furcă-n fund.

Am izbucnit în râs, dar înainte de a putea spune ceva, am auzit de sus un strigăt:

— La pânze!

Dacă până atunci fusesem singuri, la auzul acelei comenzi, marinarii au ieşit de sub punte, întocmai ca gărgăriţele care ies dintr-un pesmet, ca să vadă ce s-a întâmplat.

Mi-am îngustat privirea, dar nu am desluşit nimic. Tânărul Ian coborâse mai devreme sub punte şi acum a venit lângă noi. Se înroşise din cauza vântului şi a nerăbdării.

— E un vas mic, dar are la bord tunuri, i-a spus lui Jamie, şi are arborat steagul Angliei.

— Este un cuter, a spus căpitanul Roberts, care venise lângă mine şi privea prin ochean. Rahat!

Jamie a dus mâna din reflex la cuţit. Apoi s-a uitat peste umăr la căpitan. Am văzut acum corabia care se apropia rapid la tribord.

— Putem să o lăsăm în urmă, căpitane? a întrebat secundul care venise şi el lângă

balustradă.

Nava care se apropia avea şase tunuri la vedere, iar în spatele lor se aflau oameni.

Căpitanul şi-a desfăcut absent ocheanul, ridicându-şi privirea pentru a-şi da seama dacă avea suficiente pânze ca să ne putem depărta de vasul care se apropiase de noi. Catargul principal era crăpat; căpitanul intenţionase să-l înlocuiască la New Haven.

— Nu, a răspuns el întunecat. Catargul principal se va rupe dacă este solicitat printr-o greutate.

Cu un *clic,* căpitanul a strâns hotărât ocheanul şi l-a pus în buzunar, spunând:

— Trebuie să ne descurcăm cum putem.

Mă întrebam cât de mult din încărcătura transportată de căpitanul Roberts era marfă de contrabandă. Pe faţa lui sobră nu se putea ghici nimic, dar se vedea că marinarii erau neliniştiţi şi agitaţia a crescut când cuterul s-a apropiat şi mai mult de vasul *nostru.*

Roberts a dat ordinul să fie coborâte pânzele, şi corabia noastră a înaintat mai încet. I-am văzut pe marinarii de pe cuter cum se uitau la Jamie, care îi număra.

— Sunt şaisprezece, a spus Ian.

— Şaptesprezece, fir-ar să fie, a spus căpitanul, măsurându-l pe Ian şi dând din cap. Or să încerce să stoarcă de la noi tot ce pot. Îmi pare rău, amice.

M-am alarmat şi, când cuterul s-a apropiat de vasul nostru, m-am neliniştit mai mult auzind această replică şi văzând cum îl măsura căpitanul pe Jamie.

— Doar nu credeţi că… am spus eu.

— Păcat că v-aţi mai bărbierit în dimineaţa asta, domnule Fraser, i-a spus Roberts lui Jamie, ignorându-mă. Asta vă face să păreţi cu douăzeci de ani mai tânăr. Şi arătaţi mai sănătos decât bărbaţii de două ori mai tineri.

— Vă mulţumesc pentru compliment, domnule, a replicat Jamie sec, privind balustrada unde apăruse deodată tricornul căpitanului de pe cuter, întocmai ca o ciupercă otrăvitoare.

Şi-a desfăcut brâul, a scos din el teaca în care se afla cuţitul, spunându-mi:

— Pune ăsta bine, *Sassenach.*

Căpitanul cuterului, un bărbat de înălţime medie şi de vârstă mijlocie, cu sprâncene groase şi pantaloni peticiţi, a scrutat puntea. Apoi a dat din cap ca pentru sine, de parcă cele mai grave suspiciuni ale sale s-ar fi confirmat şi a strigat peste umăr că vrea să fie urmat de şase oameni.

— Verificaţi marfa, a spus căpitanul marinarilor. Ştiţi ce trebuie să căutaţi.

— Ce vrea să însemne asta? a întrebat căpitanul Roberts supărat. Nu aveţi niciun drept să-mi percheziţionaţi vasul! Cine vă credeţi? Un echipaj de piraţi?

— Arăt eu a pirat? a întrebat căpitanul cuterului mai degrabă încântat decât insultat de această idee.

— Ei bine, sunt sigur că nu puteţi fi căpitan de marină, a replicat Roberts cu răceală. Cei din marina Maiestăţii Sale sunt nişte domni distinşi. Asta a fost întotdeauna părerea mea. Căpitanii din marina Maiestăţii Sale nu abordează o navă comercială aşa, pur şi simplu. Nu mai vorbesc de faptul că nu vin la bordul altei nave fără să se fi

prezentat.

Pe căpitanul cuterului păreau să-l amuze toate aceste observaţii. El şi-a scos pălăria şi a făcut o reverenţă în faţa mea, spunând:

— Daţi-mi voie, doamnă. Căpitanul Worth Stebbings, umilul dumneavoastră slujitor.

Apoi şi-a îndreptat spatele, punându-şi pălăria şi spunându-i locotenentului său:

— Verificaţi cu grijă cala şi dovediţi că sunteţi nişte marinari adevăraţi, iar dumneata, a continuat el împungând pieptul lui Roberts cu arătătorul, dumneata cheamă-ţi toţi oamenii pe punte. Să facă bine să se alinieze şi să ia poziţia de drepţi. *Toţi* oamenii, bagă bine la cap! Dacă o să mă văd nevoit să îi aduc eu aici, te avertizez că n-o să fiu foarte încântat.

S-au auzit tot felul de zgomote de sub punte şi, din timp în timp, marinarii veneau, raportându-i căpitanului Stebbings ce anume mai găsiseră, în vreme ce acesta se tot plimba, văzând cum oamenii de pe *Teal* se strângeau pe punte, printre ei aflându-se Ian şi Jamie.

— Ascultaţi bine! a exclamat căpitanul Roberts care, trebuie să recunosc, era un om hotărât. Domnul Fraser şi nepotul dumnealui nu fac parte din echipaj. Dânşii sunt pasageri care au plătit pentru a putea călători pe acest vas. Nu aveţi niciun drept să molestaţi nişte oameni liberi. Nu aveţi niciun drept să faceţi presiuni nici asupra echipajului meu!

— Sunt cetăţeni ai Marii Britanii, a spus Stebbings sec. Am tot dreptul să fac ceea ce fac sau vreţi să spuneţi că sunteţi toţi *american?*

Dacă asta ar fi fost situaţia, s-ar fi considerat că

vasul nostru era unul rebel şi căpitanul Stebbings ar fi avut dreptul să confişte echipajul cu tot ce se afla la bordul său.

După ce căpitanul cuterului rostise aceste cuvinte, marinarii de sub comanda lui Roberts au mormăit a nemulţumire şi au început să se uite insistent la balustradă. Stebbings a observat acest lucru şi a cerut să mai vină încă patru oameni la bordul navei noastre… înarmaţi.

Şaisprezece minus şase minus patru fac şase, mi-am spus şi m-am apropiat mai mult de balustradă, pentru a privi la bordul cuterului pe sub frânghia care îl lega de *Teal. Dacă printre cei şaisprezece nu se numără şi căpitanul Stebbings. Dacă printre aceştia se numără şi el…*

La cârmă se afla un om, cârma nefiind circulară, ci mai curând un mănunchi de beţe care păreau că ies de sub punte. Alţi doi oameni îşi făceau de lucru cu un tun, un obiect uriaş din alamă, pe care îl îndreptau spre *Teal.* Unde erau ceilalţi? Doi erau pe punte, ceilalţi erau, probabil, sub punte.

Căpitanul Roberts continua să-i vorbească lui Stebbings, aflat în spatele meu, dar marinarii de pe cuter aruncau peste bord butoaie şi pachete, cerând să li se mai arunce o frânghie. Am întors capul şi l-am văzut pe Stebbings umblând prin faţa membrilor echipajului şi alegându-şi dintre ei oameni. Patru bărbaţi solizi care veniseră de pe cuter îşi secondau căpitanul. Cei aleşi au fost puşi laolaltă şi legaţi cu o frânghie. Stebbings alesese deja trei oameni.

Printre aceştia se număra şi John Smith, care se albise la faţă. Zărindu-l, am simţit cum mi se strânge inima.

Apoi am simţit că inima mi se opreşte cu totul, când l-am văzut pe Stebbings îndreptându-se spre Ian.

— Mda, mda, a spus căpitanul cuterului mulţumit. După privire pari să fii dat dracului, da' îţi băgăm noi minţile-n cap. Luaţi-l!

Am văzut cum Ian şi-a umflat muşchii, dar oamenii lui Stebbings erau înarmaţi. Doi dintre ei aveau pistoalele în mâini, aşa că Ian a făcut un pas înainte. Avea o privire care l-ar fi făcut pe un om înţelept să se mai gândească la decizia pe care o luase. Mi-am dat seama, însă, că Stebbings nu era un om înţelept.

Căpitanul cuterului şi-a mai ales doi oameni. Apoi s-a oprit înaintea lui Jamie şi l-a măsurat din creştet până în tălpi.

Pe faţa lui Jamie nu se citea nimic şi era puţin palid din cauză că vântul bătea cu putere şi vasul se înclina când într-o parte, când în alta.

— E solid, domnule, a spus unul dintre oamenii înarmaţi care îl însoţeau pe Stebbings.

— E destul de bătrân, a replicat căpitanul cuterului. Şi, în afară de asta, nu-mi place ce culoare are în obraji.

— Nici dumneavoastră nu arătaţi foarte bine, a spus Jamie respectuos, îndreptându-şi umerii şi măsurându-l pe Stebbings din cap până-n picioare. Dacă nu mi-aş da seama că sunteţi un laş după acţiunile pe care le întreprindeţi, în mod sigur aş ghici după faţa dumneavoastră de prost că sunteţi un papă-lapte şi un pămpălău.

Mai întâi căpitanul s-a albit de uimire, apoi s-a înroşit de furie. Unul sau doi dintre oamenii aflaţi în spatele lui au rânjit, dar expresia li s-a schimbat

îndată ce Stebbings s-a întors spre ei.

— Luaţi-l! a strigat căpitanul cuterului privind captura făcută de oamenii săi. Luaţi-l şi aveţi grijă să-l trântiţi de câteva ori.

Încremenisem de spaimă. Era limpede că Jamie nu îl putea lăsa singur pe Ian, dar nici pe mine nu mă putea abandona în mijlocul Oceanului Atlantic. Nu mă putea lăsa singură nici chiar dacă aveam asupra mea cuţitul lui, ascuns sub fustă, şi pe al meu legat de pulpă.

Căpitanul Roberts asistase la această scenă cu gura deschisă. Nu îmi puteam da seama dacă rămăsese aşa pentru că era uimit sau pentru că îl admira pe Jamie. Era un bărbat scund şi îndesat, care nu avea constituţia adecvată pentru confruntări fizice. Cu toate acestea, s-a îndreptat spre Stebbings, apucându-l de guler.

Marinarii de pe cuter îi duceau pe prizonieri dincolo de balustradă.

Nu am avut vreme să mă gândesc la altă soluţie, astfel încât m-am uitat la balustradă şi am trecut dincolo de ea. O clipă m-am ţinut de lemnul ud şi am pus picioarele pe scăriţa de frânghie pe care marinarii de pe cuter o aruncaseră până la bordul vasului nostru. O mişcare bruscă şi m-am lovit de coca vasului. Nu m-am mai putut ţine de nimic şi am căzut, dar m-am prins de scăriţa de frânghie chiar deasupra punţii cuterului.

Frânghia îmi arsese mâna dreaptă şi am simţit că parcă mi se jupuise toată pielea din palmă, dar nu aveam vreme să mă gândesc la asta. În orice clipă m-ar fi putut vedea un membru al echipajului cuterului şi atunci…

Pregătindu-mă să sar pe puntea cuterului, mi-

am dat drumul şi am aterizat ca un sac de cartofi. Am simţit o durere ascuţită în genunchiul drept, dar m-am ridicat în picioare şi, în ciuda tangajului, m-am îndreptat spre scara de lângă cabina căpitanului.

— Hei! Tu! Ce faci?

Unul dintre tunari mă văzuse şi se holba la mine, incapabil să se decidă dacă e mai bine să se apropie de mine şi să mă înfrunte sau să rămână lângă tunul său. Tovarăşul lui s-a uitat peste umăr la mine şi i-a strigat celui care mă văzuse primul să rămână la locul său.

El a spus, de fapt:

— Rămâi pe loc! Dar-ar dracu' în ochii tăi!

I-am ignorat. Inima îmi bătea cu atâta putere, încât abia mai puteam să respir. Ce să fac acum? Ce puteam face? Jamie şi Ian dispăruseră.

— Jamie! am strigat cât am putut de tare. Sunt aici!

Pe urmă am pornit în fugă spre frânghia care lega cuterul de *Teal,* ridicându-mi fusta, pentru că începuse să-mi cadă şi nu puteam ajunge la cuţitul care era într-o teacă prinsă de pulpă.

Acţiunea mea l-a derutat pe cârmaci, care întorsese capul când am strigat.

Plescăia din buze ca un caras auriu, dar avea prezenţa de spirit să ţină mâinile pe cârmă. Am pus mâna pe frânghia care lega cuterul de *Teal.*

Roberts şi ceilalţi din echipajul său, Dumnezeu să-i binecuvânteze, făceau un zgomot care acoperea strigătele cârmaciului şi tunarilor de pe cuter. Unul dintre tunari s-a uitat pe puntea vasului *Teal,* s-a gândit puţin şi a venit spre mine.

Ce n-aş da acum să am un pistol! am gândit

înciudată. Aveam doar cuţitul la dispoziţie şi l-am înfipt în pieptul omului cu toată puterea. Am simţit cum lama a lovit osul, întorcându-se în mâna mea şi tăind carnea. Omul a ţipat în; i căzut pe punte. Era cât pe ce să-mi rămână cuţitul în trupul lui.

— Îmi pare rău, am şoptit şi mi-am reluat munca. Acum frânghia s-a murdărit de sânge. S-au auzit diferite zgomote pe scara de lângă cabina căpitanului. Jamie şi Ian nu erau înarmaţi, dar lucrul acesta nu conta într-un spaţiu mic.

Am reuşit să tai frânghia şi m-am lovit de partea laterală a cocii vasului *Teal.* Curentul a început să împingă cele două vase, depărtându-le unul de altul. Cuterul, mai mic, se mişca mai uşor, trecând pe lângă vasul mai mare. Nu ne mişcăm deloc repede, dar din cauza iluziei optice, am început să mă clatin şi a trebuit să mă apuc de balustradă, ca să-mi pot menţine echilibrul.

Tunarul rănit se apropia de mine. Era furios şi se clătina. Sângera, dar nu abundent, şi se mişca destul de bine.

M-am dat deoparte şi am simţit o mare uşurare când l-am văzut pe Jamie venind pe scara de lângă cabina căpitanului.

— Repede, cuţitul meu! mi-a spus, apropiindu-se.

Am băgat mâna în buzunar, am apucat mânerul, dar acesta s-a prins în materialul fustei. Jamie a apucat mânerul şi a tras de el, rupând atât buzunarul, cât şi betelia fustei.

Jamie s-a întors pe călcâie şi a pornit către măruntaiele vasului, lăsându-mă faţă-n faţă cu un tunar rănit, cu altul teafăr, care îşi părăsise postul, şi cu un cârmaci care striga isteric să vină

cineva şi să facă nu ştiu ce cu o pânză.

Am apucat bine cuţitul în mână.

— Rămâneţi pe loc! am strigat cât am putut de tare.

Din cauză că gâfâiam, din cauza vântului şi a zgomotului din jur, mă îndoiesc că m-au auzit. Mi-am ţinut cu o mână fusta, ridicând mâna cealaltă, în care aveam cuţitul, vrând să arăt astfel că ştiu ce să fac cu arma. Chiar ştiam.

Am simţit cum a început să-mi bată inima cu putere şi cum începe să mă mănânce capul din cauza transpiraţiei, dar părul mi se usca imediat în bătaia vântului. Panica îmi dispăruse. Începusem să gândesc foarte clar şi cât se poate de repede.

Nu o să mă atingeţi. Doar asta îmi trecea prin cap. Omul pe care îl rănisem era prudent şi nu se apropia prea mult de mine. Celălalt tunar nu vedea în mine decât o femeie şi de aceea nu s-a deranjat să se înarmeze, ci s-a mulţumit să încerce să pună mâna pe mine. Am văzut cuţitul ridicându-se.

Era ca şi când s-ar fi mişcat singur. Tăişul i s-a umplut de sânge. L-am tăiat pe tunar pe frunte. Faţa i s-a umplut de sânge, orbindu-l. El a scos un strigăt de durere şi de uimire, făcând paşi înapoi şi acoperindu-şi faţa cu amândouă mâinile.

Am ezitat o clipă, neştiind prea bine ce să fac şi simţind cum îmi pulsează tâmplele. Vasul a început să se mişte, ridicându-se şi coborând pe valuri. Am simţit tivul umplut cu aur al fustei cum atingea scândurile punţii şi am pus mâna pe betelia ruptă, care ar fi trebuit să-mi ţină fusta pe trup.

Am văzut apoi un cârlig în care era agăţată o frânghie. M-am apropiat, am lăsat cuţitul deoparte şi am apucat cârligul cu amândouă mâinile scoţându-l de la locul său. Am apucat apoi cârligul ca pe o bâtă de baseball şi l-am lovit în cap pe omul pe care îl tăiasem pe frunte. Cârligul din lemn a sunat a gol când a lovit capul tunarului. Acesta s-a clătinat şi s-a îndepărtat de catarg.

Cârmaciul se săturase să privească ce se întâmpla şi şi-a părăsit postul, îndreptându-se spre mine ca o maimuţă furioasă, cu dinţii rânjiţi şi braţele lungi. Am încercat să îl lovesc cu cârligul, dar m-am dezechilibrat când l-am lovit pe tunar, aşa încât cârligul mi-a căzut din mână şi s-a rostogolit pe punte, în vreme ce cârmaciul s-a repezit la mine.

M-am lovit de balustradă şi în momentul acela am simţit că mi se taie răsuflarea, pentru că mă lovisem la rinichi. Am alunecat, iar el m-a urmărit, vrând să mă apuce de gât. L-am lovit cu pumnii peste cap, ca o moară de vânt, iar mâinile mă dureau când îi atingeam ţeasta tare.

Vântul îmi vâjâia în urechi, nu auzeam decât înjurături şi gâfâieli şi nu mai ştiam dacă sunt ale mele sau ale cârmaciului. Mi-a dat mâinile deoparte şi m-a apucat de gât. I-am simţit degetul mare chiar sub maxilar.

Cu toate că aveam dureri mari, am încercat să-l lovesc cu genunchii, însă picioarele mele erau prinse sub greutatea lui. Am văzut negru înaintea ochilor. Când şi când, în întuneric vedeam nişte luminiţe, jocuri de artificii care îmi anunţau moartea.

Cineva scotea nişte sunete scurte, tânguitoare şi

mi-am dat seama că acel cineva eram chiar eu. Mâna care mă apucase de gât mă strângea şi mai tare, iar luminiţele pe care le văzusem se pierduseră cu totul.

M-am trezit îngrozită, dar având şi senzaţia că mă legăna cineva. Mă durea gâtul şi, când am vrut să înghit, am început să tuşesc.

— Eşti bine, *Sassenach.*

Vocea blândă a lui Jamie se auzea de undeva, din ceaţă. *Unde* eram?

Jamie pusese mâna pe umărul meu pentru a mă linişti.

— Te… cred… pe… cuvânt, am reuşit să spun.

Durerile au fost, însă, atât de mari, încât mi-au dat lacrimile. Am tuşit. M-a durut, dar mi s-a părut că îmi e mai bine. Ce?

— Ia un pic de apă, *draga mea.*

O palmă mare mi-a ridicat capul şi am simţit buza unei căni lipindu-se de buzele mele. Când am înghiţit, am avut dureri, dar nu-mi păsa pentru ca buzele şi gâtul erau uscate şi aveam în gură gust de sare.

Ochii mei începeau să se adapteze la întuneric. Puteam zări silueta lui Jamie sub un tavan jos din scânduri… nu, din bârne. Se simţea un miros puternic de păcură. Un vas. Bineînţeles că eram pe un vas, dar *caret*

— Unde…? am întrebat eu, mişcând o mână.

— Habar nu am, a spus el puţin iritat. Oamenii de pe *Teal* sunt la post, iar Ian este cu pistolul la capul unui marinar care ţine cârma. Din câte ştiu eu, ne îndreptăm către largul oceanului.

— Am vrut să spun… pe care… vas.

Spusesem aceste cuvinte deşi, din ceea ce îmi

povestise Jamie, era limpede că ne aflam pe cuter.

— Au spus că se numeşte *Pitt*[54].

— Foarte potrivit, am spus privind în jur, în încăperea întunecoasă.

M-am speriat când am văzut ceva atârnat în spatele lui Jamie. M-am ridicat repede, mai bine spus am încercat să mă ridic, dându-mi seama destul de târziu că eram într-un hamac.

Jamie m-a prins de mijloc, cu un strigăt de spaimă. A intervenit la timp, astfel încât să nu cad din hamac. Mi-am dat seama că acel lucru pe care eu îl luasem drept un cocon uriaş era un om care stătea într-un hamac prins de tavan şi se aşezase în aşa fel încât părea o insectă prinsă de un păianjen, care se uita la mine.

— Doamne, Dumnezeule! am spus, întinzându-mă.

— Vrei să te odihneşti un pic, *Sassenach,* sau vrei să te ajut să te ridici?

— Nu. Ajută-mă să mă ridic, te rog. Încăperea, cabină sau ce va fi fost, se învârtea cu mine şi mi-a fost mai bine când m-am sprijinit pe Jamie, închizând ochii când giroscopul din interiorul meu s-a liniştit.

— Căpitanul Roberts? l-am *întrebat. Teal*?

— Dumnezeu ştie ce s-a întâmplat cu vasul şi căpitanul, a răspuns Jamie. Am pornit de îndată ce oamenii noştri au fost în stare să pună în mişcare vasul acesta. Din câte ştiu eu, *Teal* ar trebui să se afle în spatele nostru, dar nu am văzut nimic când m-am uitat la pupa.

A început să îmi fie mai bine, deşi simţeam cum

54 Cuvantul poate avea sensul de gropiţă, adancitură, dar şi de capcană (n.tr.)

îmi bătea inima în gât şi în tâmple. Am simţit micile răni de la coate şi de la umeri, dar şi durerile de spate, pentru că mă izbisem de balustradă.

— Am închis cea mai mare parte a echipajului în cală cu excepţia lui, a spus Jamie, uitându-se la omul întins în hamac. Nu ştiam dacă vrei sau nu să-l examinezi mai întâi; omul nu e rănit grav.

M-am apropiat de hamac şi mi-am dat seama că în el se afla cârmaciul care încercase să mă sugrume. Avea un cucui uriaş la frunte şi un ochi începuse să i se învineţească. Din câte mi-am putut da seama în lumina slabă, pupilele îi erau egale şi respira regulat, deşi i se îndesase o cârpă în gură. M-am uitat la el o clipă, dar mi-era greu să spun cum stau lucrurile, pentru că singura sursă de lumină era o ferestruică de la nivelul punţii, dar mi s-a părut că în privirea lui se citea disperarea.

— Vrei să faci pipi? l-am întrebat politicos.

Omul cu pricina şi Jamie au scos sunete aproape identice, doar că, în primul caz, era un geamăt care exprima o nevoie, iar în cazul lui Jamie, era exasperare.

— Pentru numele lui Dumnezeu! a exclamat Jamie, apucându-mă de braţ când am întins mâna spre cârmaci. O să mă ocup eu de el! Du-te sus!

După ton, mi-am dat seama că Jamie ajunsese la capătul răbdării şi nu avea niciun rost să îl contrazic. Am urcat scara de lângă cabina căpitanului, urmată de un potop de cuvinte în gaelică, pe care nici nu mă voi strădui să le traduc.

Vântul devenise destul de puternic, încât să fiu

nevoită să-mi ţin bine fusta. Am reuşit să mă prind de o frânghie, în timp ce mă bucuram de aerul curat pentru a-mi limpezi mintea, înainte de a-mi continua drumul până la pupa. Acolo l-am găsit pe Ian, aşa cum mă aşteptam, stând pe un butoi, cu un pistol încărcat pe genunchi, angajat evident într-o discuţie amabilă cu marinarul de la cârmă.

— Mătuşică Claire! Te simţi bine, nu-i aşa? a întrebat el invitându-mă să stau pe butoi.

— Bine, i-am spus, aşezându-mă lângă el.

N u credeam că am păţit ceva grav la genunchi, dar nu mă prea puteam bizui pe el.

— Claire Fraser, i-am spus pe un ton politicos omului care se afla la cârmă, un bărbat de culoare care avea pe faţă tatuaje complicate, cu toate că purta haine obişnuite, de marinar.

— Guinea Dick, a replicat omul, zâmbind cu dinţii lui piliţi. Umilu' dum'voastră serv'tor, dom'ţă!

L-am privit cu gura căscată, dar apoi mi-am luat expresia unei persoane stăpână pe sine şi i-am zâmbit.

— Văd că Maiestatea Sa îşi recrutează marinarii de pe unde poate, i-am şoptit lui Ian.

— Aşa-i, a răspuns el. Domnul Dick a fost luat de pe un vas de piraţi din Guineea, iar pe acest vas a ajuns de pe o navă de sclavi, pe care a fost dus pe când se afla într-o aşezare de pe Coasta Guineei. Nu ştiu dacă e de părere că îi este mai bine, având în vedere condiţiile pe care i le oferă serviciul în slujba Maiestăţii Sale, dar a zis că nu are nimic împotrivă să ni se alăture.

— Ai încredere în el? l-am întrebat în gaelică.

Ian m-a privit oarecum scandalizat, replicând în

acelaşi grai:

— Bineînţeles că nu! Şi îmi vei face un mare bine dacă nu te vei apropia prea mult de el, soţie a fratelui mamei mele. Mi-a spus că el nu ar mânca nicidecum carne de om, dar asta nu înseamnă că, dacă îi eşti prin preajmă, te afli în siguranţă.

— Bine, am spus, vorbind din nou în engleză. Ce s-a întâmplat cu…

Înainte de a-mi putea duce la bun sfârşit întrebarea, s-a auzit un zgomot puternic. Am întors capul şi l-am zărit pe John Smith, omul cu cinci cercei de aur, ieşind din capelaj.

Şi el a zâmbit când m-a văzut, deşi pe faţa lui se citea osteneala.

— Totul e-n regulă, i-a spus lui Ian, pentru ca apoi să-şi atingă bucla de pe frunte, întrebându-mă:

— Vă simţiţi bine, doamnă?

— Da, i-am răspuns.

Am privit către pupa, dar nu am văzut altceva în afară de valuri. De fapt, indiferent încotro mă uitam, erau doar valuri.

— Aăă… Ştiţi cumva încotro ne îndreptăm, domnule Smith? l-am întrebat.

M-a privit surprins şi a răspuns:

— Ei bine, nu, doamnă, căpitanul n-a spus încotro ne îndreptăm.

— Căp…

— Căpitanul e unchiul Jamie, a spus Ian amuzat. Stă sub punte şi-şi varsă maţele, aşa-i?

— Nu asta făcea când l-am văzut eu ultima dată, i-am răspuns, simţind un fior pe şira spinării. Vrei să spui că *nimeni* de la bordul acestui vas nu ştie unde ar trebui să ajungem sau măcar în ce

direcţie ne îndreptăm?

O tăcere prelungă a fost răspunsul la întrebarea mea.

Am tuşit şi apoi am spus:

— Hmm… tunarul, nu acela cu fruntea tăiată, celălalt, ştiţi cumva unde e?

Ian s-a întors şi a privit în valuri.

— Oh! am exclamat.

Apoi am văzut pe punte o pată mare de sânge, în locul în care omul căzuse după ce îl înjunghiasem şi am exclamat din nou:

— Oh!

— Oh, mătuşică. Am găsit asta pe *punte,* mi-a spus Ian *întinzându-mi* cuţitul meu, care fusese curăţat, după cum am putut vedea.

— Mulţumesc, am spus, punându-l la loc în teaca pe care o mai aveam încă prinsă de pulpă. Cineva îmi luase fusta ruptă şi aveam pe mine o alta. Speram că acel cineva era Jamie, gândindu-mă la aurul din tiv. Mă simţeam ciudat, ca şi când în oase nu aş fi avut altceva decât aer. Mi-am masat gâtul şi m-am întors la ce discutam mai devreme:

— Deci *nimeni* nu ştie încotro ne îndreptăm.

John Smith a zâmbit discret, spunând:

— Ei bine, nu o să ieşim din ocean, doamnă, dacă de asta vă e teamă.

— De fapt, de asta mi-e teamă. De unde aţi ştiut?

Toţi trei au zâmbit.

— *Ala soarele acolo-i,* a spus domnul Dick întorcând capul într-o direcţie. *Ala pământu'-i şi el acolo,* a spus, indicând aceeaşi direcţie.

— Ah! am exclamat, simţindu-mă oarecum uşurată.

Ala soarele era acolo, adică apunea în vest, ceea ce însemna că noi ne îndreptam spre nord.

Jamie ni s-a alăturat. Era palid.

— Domnule căpitan Fraser, a spus Smith cu respect.

— Domnule Smith.

— Ce ordine aveţi să ne daţi, domnule căpitan?

Jamie l-a privit înnegurat, spunând:

— Voi fi mulţumit dacă nu ne scufundăm. Putem reuşi acest lucru?

Domnul Smith a zâmbit:

— Dacă nu ne lovim de un alt vas sau de o balenă, o să rămânem pe linia de plutire.

— Prea bine. Vă rog să faceţi în aşa fel încât să nu ne lovim de nimic, a spus Jamie, ştergându-se la gură cu dosul palmei şi continuând:

— Există vreun port în care putem ajunge într-o zi sau două? Cârmaciul spune că avem apă şi alimente pentru trei zile, dar cu cât vom avea nevoie de mai puţine zile ca să ajungem undeva, cu atât voi fi mai fericit.

Smith a privit către invizibila bucată de pământ, iar soarele care apunea se reflecta în cerceii lui.

— Ei bine, am trecut de Norfolk, a spus el îngândurat. Cred că următorul port în toată puterea cuvântului este New York.

Jamie i-a aruncat o privire pătrunzătoare, întrebând:

— La New York nu sunt ancorate vase ale Marinei Britanice?

Domnul Smith a tuşit:

— Din câte am auzit eu, erau ancorate astfel de vase acolo. Poate că au plecat.

— Mă gândeam la un port mai mic, a spus Jamie.

Foarte mic!

— Unde sosirea unui cuter aparţinând Marinei Regale Britanice va face o impresie puternică asupra cetăţenilor? am întrebat eu.

Eram de acord cu Jamie în ceea ce privea faptul că trebuia să ajungem cât mai curând pe uscat, dar apoi ce urma să facem?

Abia acum începeam să înţeleg în ce situaţie ne găseam. În numai o oră statutul nostru se schimbase şi, dacă la început fusesem pasageri care călătoreau către Scoţia, acum eram nişte fugari care se îndreptau Dumnezeu ştie unde.

Jamie a închis ochii şi a inspirat adânc. Iar era palid, mi-am dat seama repede. Din păcate, nu mai aveam acele pentru acupunctură, pentru că plecasem în grabă de la bordul lui *Teal.*

— Ce-ar fi să ne îndreptăm către Rhode Island sau New Haven, Connecticut? am întrebat eu. Oricum, vasul *Teal* se îndrepta către New Haven. Cred că nici în Rhode Island, nici în New Haven nu vom da peste loialişti sau militari britanici.

Jamie a dat din cap continuând să-şi ţină ochii închişi şi strâmbându-se.

— Da, poate că ai dreptate, a spus el.

— Rhode Island nu este o destinaţie potrivită, a obiectat Smith. În decembrie, britanicii s-au îndreptat către Newport, iar marina americană, atâta câtă este ea, trebuie să se supună blocadei la Providence. Poate că nu vor deschide focul asupra noastră, dacă vom intra în Newport, navigând sub pavilion britanic.

Marinarul a ridicat mâna spre catarg:

— Când ancorăm, se prea poate ca primirea să fie mai călduroasă decât ne-am dori-o.

Jamie reuşise să deschidă un ochi şi îl privea atent pe Smith.

— Mă faci să cred că nu eşti un loialist, domnule Smith. Dacă erai, nu era nimic mai simplu decât să ne sfătuieşti să ne îndreptăm spre Newport. Eu ţi-aş fi urmat sfatul.

— Nu, domnule, a replicat Smith, trăgându-se de unul dintre cercei. Trebuie să vă spun că nici separatist nu sunt, dar chiar nu vreau să mă mai aflu pe un vas care se scufundă. Cred că norocul nu o să mă mai ajute de data asta.

Jamie a dat din cap. Pe chipul lui se vedea că nu se simţea bine.

— Să pornim spre New Haven atunci, a spus el.

Am avut o oarecare senzaţie de nelinişte. Aveam s-o întâlnesc pe Hannah Arnold în cele din urmă? Era posibil să-l întâlnesc pe însuşi colonelul Arnold? Această posibilitate mă făcea să mă simt şi mai puţin în largul meu. Presupuneam că, din când în când, îşi vizita familia.

A urmat o discuţie pur tehnică, de fapt erau nişte strigăte care se auzeau când pe punte, când sub punte, când la capelaj, legate de navigaţie. Jamie ştia cum să folosească sextantul şi astrolabul, dar nu ştia cum să interpreteze datele obţinute cu aceste instrumente de navigaţie. Marinarii de pe *Teal,* impresionaţi de priceperea lui Jamie, erau mai mult sau mai puţin gata să ducă vasul acolo unde doream noi, pentru că alternativa care îi aştepta era aceea de a fi arestaţi, judecaţi şi executaţi pentru piraterie involuntară. Erau marinari foarte pricepuţi, dar niciunul dintre ei nu ştia nimic despre navigaţie.

Din această cauză ne-am văzut obligaţi să-i

interogăm pe marinarii captivi, ca să aflăm dacă vreunul se pricepea să navigheze. Dacă se găsea un astfel de marinar, trebuia să-l convingem fie prin violenţă, fie cu aur, să treacă la treabă. Mai puteam să navigam de-a lungul coastei, ceea ce ar fi necesitat mai mult timp şi ar fi fost mult mai primejdios, deoarece puteam eşua pe nisip sau puteam întâlni vase de război britanice. Acest lucru implica şi nesiguranţă, deoarece niciunul dintre marinarii de pe *Teal* nu văzuse niciodată portul New Haven.

Pentru că nu aveam de spus nimic important, am stat lângă balustradă privind soarele la asfinţit şi întrebându-mă ce şanse aveam să ajungem pe uscat în întuneric.

Gândul acesta mă făcea să tremur, deşi frigul deja îmi intrase în oase. Când am fugit de pe puntea lui *Teal* nu purtam decât o haină subţire şi, neavând haina din lână, vântul îmi trecea prin veşminte, de parcă ar fi fost un cuţit. Imaginea sumbră a mării mi-a amintit de tunarul mort şi, fără să vreau, m-am uitat peste umăr la pata de sânge de pe punte.

Când am întors capul, am văzut mişcare la cârmă şi am deschis gura, ca să strig. Nu am fost în stare să scot niciun sunet, dar Jamie s-a uitat, din întâmplare, la mine şi, indiferent ce s-a văzut pe faţa mea, a fost suficient să-l pună în gardă. S-a întors şi s-a aruncat, fără să stea pe gânduri, asupra lui Guinea Dick, care scosese de undeva un cuţit şi era gata să-l înfigă în Ian, care îi întorsese imprudent spatele.

Ian s-a întors fulgerător, a aruncat pistolul în mâinile domnului Smith, care a fost surprins de

acest gest şi s-a apropiat de cârma lăsată să se mişte în voie. Din această cauză, vasul a început să se clatine alarmant.

Am făcut doi paşi pe puntea care se legăna de mama focului şi am smuls pur şi simplu pistolul din mâna domnului Smith, care m-a privit clipind din ochi derutat.

— Nu fac asta pentru că nu am încredere în dumneavoastră, i-am spus, încercând astfel să mă scuz pentru gestul făcut. E vorba doar despre faptul că nu vreau să-mi asum niciun risc.

Cu calm – având în vedere situaţia dată – am verificat încărcătura. Pistolul era încărcat şi cu cocoşul tras. M-am şi mirat că nu s-a descărcat, la cum se clătina vasul. Am îndreptat arma spre cei doi, care se luptau corp la corp.

Domnul Smith s-a uitat când la mine, când la cei care se luptau şi apoi a ridicat mâinile, spunând:

— Eu… voi fi… sus, dacă e nevoie de mine.

Lupta a luat sfârşit şi trebuie să spun că domnul Dick şi-a făcut cu cinste datoria de marinar britanic. Ian s-a ridicat încet, blestemând şi punându-şi mâna pe braţ, unde cămaşa se înroşise de la o rană proaspătă.

— Trădătoru’ ăsta nenorocit m-a muşcat! a exclamat Ian furios. Canibal păgân şi nemernic!

Ian l-a lovit pe adversarul său cu piciorul, iar acesta a scos un geamăt, dar a rămas nemişcat. Apoi a apucat cârma înjurând de mama focului şi a început s-o mişte, căutând să pună vasul pe o anumită direcţie. Nava a căpătat stabilitate, iar pânzele s-au umflat în bătaia vântului. Jamie a dat deoparte trupul domnului Dick şi s-a aşezat pe punte, lângă Ian. Am lăsat ţeava pistolului şi am

coborât cocoşul.

— Te simţi bine? l-am întrebat, pentru că simţeam nevoia să-i spun ceva, cuprinsă de o ciudată senzaţie de calm.

— Încerc să-mi amintesc câte vieţi mai am, a răspuns el, gâfâind.

— Pa*tru sau cinci,* cel puţin aşa cred. Sper să nu crezi cumva că, de data asta, ai scăpat de la moarte ca prin urechile acului, nu-i aşa? l-am întrebat privindu-l pe domnul Dick, care avea faţa cumplit de schimonosită. Jamie însuşi avea o dâră roşie pe faţă, despre care eram sigură că se va face albastră, ba chiar neagră în câteva ore şi se ţinea de burtă, dar în rest nu avea nimic.

— Se pune la socoteală că-ţi pierzi o viaţă, dacă simţi că mori de rău de mare?

— Nu.

Privindu-l cu atenţie pe cârmaciul căzut, m-am aşezat lângă Jamie. Lumina roşie a soarelui la apus a scăldat puntea, dar nu-mi puteam da seama ce culoare îi căpătase faţa, deşi tenul lui m-ar fi ajutat să-mi dau seama mai uşor de lucrul acesta. Jamie a întins o mână şi i-am dat pistolul, pe care l-a pus la brâu, unde am zărit şi cuţitul pus în teacă.

— N-ai avut timp să scoţi cuţitul? l-am întrebat, uitându-mă la armă.

— N-am vrut să-l omor. Nu-i mort, nu-i aşa?

Făcând un efort considerabil, s-a lăsat pe palme şi pe genunchi şi a tras adânc aer în piept, înainte de a se ridica în picioare.

— Nu, o să-şi revină într-un minut sau două.

L-am privit pe Ian. Pe chipul lui nu se putea citi nimic, dar limbajul trupului spunea totul. Umerii

ţepeni, spatele şi ceafa drepte şi muşchii încordaţi la nivelul braţelor trădau furie şi ruşine, dar poziţia spinării trăda şi tristeţea. Senzaţia de calm m-a părăsit brusc într-o izbucnire de groază, când am înţeles ce îl făcuse să lase garda jos.

— Rollo! am şoptit, apucându-l pe Jamie de braţ.

El a ridicat ochii uimit, l-a privit pe Ian şi apoi s-a uitat la mine.

— Oh, Doamne! a spus încet.

Acele pentru acupunctură nu erau singurele lucruri de valoare pe care le lăsasem pe puntea lui *Teal.*

Rollo fusese ani de zile cel mai bun prieten al lui Ian. El era rezultatul încrucişării dintre un ciobănesc irlandez şi un lup. Băgase spaima în marinarii de pe *Teal,* astfel încât Ian s-a văzut nevoit să-l închidă într-o cabină. Câinele ar fi putut să sară la gâtul căpitanului Stebbings, în momentul în care oamenii săi l-au luat pe Ian. Ce va face când îşi va da seama că Ian nu se mai afla pe vas? Şi ce ar fi în stare să-i facă Stebbings sau oamenii săi, ori cei din echipajul de pe *Teal?*

— Dumnezeule! Au să împuşte câinele şi au să-l arunce peste bord! a spus Ian, dând glas gândurilor mele şi făcându-şi cruce.

M-am gândit din nou la ce s-ar putea întâmpla şi am simţit cum mă trece un fior. Jamie m-a strâns cu putere de mână.

— Oh, Doamne! a spus el din nou, foarte încet.

A rămas pe gânduri o clipă, apoi s-a scuturat cum se scutura Rollo când
i se uda blana, şi a dat drumul mâinii mele, spunând:

— Trebuie să stau de vorbă cu echipajul.

Oamenii trebuie hrăniţi, chiar şi cei care se află în cală. Vrei să te duci tu jos, *Sassenach,* să vezi ce poţi face în cambuză? O să… stau de vorbă mai întâi cu Ian.

Am văzut cum i se mişca mărul lui Adam când s-a uitat la Ian, care stătea la cârmă ca un indian sculptat în lemn, cu soarele care apunea luminându-i faţa pe care nu se zărea nicio lacrimă.

Am dat din cap în semn că am priceput ce îmi ceruse şi am coborât încet scara de lângă cabina căpitanului, cufundându-mă în întuneric.

Cambuza era un spaţiu de patru metri pe patru sub punte, în capătul sălii de mese, unde se găsea un soi de altar din cărămizi pe post de cuptor şi mai multe oale şi vase din aramă agăţate, pirostrii, cârpe şi alte lucruri care sunt de folos într-o bucătărie. Focul mai pâlpâia încă, slavă Domnului, şi se mai vedeau câţiva tăciuni care ardeau.

Sub măsuţa mică se aflau o ladă cu nisip, una cu cărbuni şi una cu surcele pentru aprins focul. Astfel am izbutit să fac focul. Pe plită era pusă o oală.

O mică parte din conţinutul acesteia se vărsase din cauza tangajului vasului şi focul aproape că se stinsese. Se vedeau urme de mâncare pe marginea oalei. Din nou aveam noroc! Dacă focul nu ar fi fost stins aproape cu totul, mâncarea din oală s-ar fi ars şi m-aş fi văzut nevoită să o iau de la capăt şi să pregătesc ceva de mâncare.

În apropierea cambuzei erau câteva cuşti cu pui. Moţăiseră în întunericul călduros, dar la venirea mea s-au trezit, au început să bată din aripi şi să cotcodăcească mişcându-şi capetele într-o parte şi într-alta, încercând să priceapă ce se petrece,

privindu-mă cu ochii lor ca mărgelele, înroşiţi, printre stinghiile de lemn.

Mă întrebam dacă mai existau şi alte animale vii la bord. Chiar dacă mai erau pe vas, nu se aflau în cambuză. În oală era un fel de tocană. După aceea am început să caut pâine. Ştiam că la bord trebuia să existe un fel de produs făinos. Marinarii consumau fie pesmeţi, aşa-numiţii „biscuiţi ai marinarului", fie aşa-zisa „pâine moale", care putea fi orice fel de pâine. Termenul de „moale" era cu totul relativ. Trebuia să existe pâine pe undeva, dar unde?

Am găsit în cele din urmă felii de pâine neagră puse într-o plasă, într-un colţ întunecat al cambuzei. Cred că fusese pusă acolo astfel încât şobolanii să nu poată ajunge la ea. M-am uitat cu atenţie pe podea, ca să mă asigur că nu era niciun rozător. M-am gândit că la bordul vasului trebuia să fie şi făină.

Făina trebuia să fie, bineînţeles, în cală, unde se aflau şi unii dintre cei care făcuseră parte din echipajul cuterului. Ei bine, de ei aveam să ne ocupăm mai târziu. Deocamdată aveam destul cât să îi pot hrăni pe toţi. Iar de micul dejun aveam să ne ocupăm mai târziu.

În timp ce aprindeam focul şi căutam prin cambuză, m-am încălzit şi am mai uitat de rănile mele. Starea de cruntă disperare care mă cuprinsese când părăsisem puntea navei *Teal* începuse să se risipească. Nu era un lucru cu totul pozitiv deoarece, pe măsură ce ieşeam din starea de şoc, începeam să înţeleg care era situaţia noastră reală. Noi nu ne mai îndreptam spre Scoţia şi nu mai aveam de înfruntat primejdiile

Atlanticului, ci spre o destinaţie necunoscută, cu o navă pe care nu o cunoşteam şi cu un echipaj lipsit de experienţă şi panicat. Ne făceam vinovaţi de acte de piraterie, ultraj şi agresiune faţă de soldaţii Maiestăţii. Ne făceam vinovaţi şi de crimă. Am simţit că gâtul mă durea încă şi mi-am dat seama că mi se făcuse pielea de găină, în ciuda căldurii.

Încă îmi mai pulsa în braţ acea vibraţie resimţită în timp ce cuţitul meu atinsese osul omului. Cum am putut să-l ucid? Ştiam foarte bine că nu îi străpunsesem cutia toracică, ştiam că nu îi atinsesem vasele de sânge importante de la nivelul cefei… Omul suferise un şoc… Dar era posibil ca doar şocul…?

Nu mă puteam gândi la tunarul mort şi am îndepărtat orice gând legat de el. Mi-am spus că, mai târziu, aveam să mă obişnuiesc cu această idee. Oricum fusesem în legitimă apărare şi aveam să mă rog pentru sufletul lui, dar mai târziu.

Preferam să mă gândesc la altceva în timp ce făceam treabă, dar nu pentru ca acele gânduri ar fi fost plăcute. Ian şi Rollo, ah, nici la asta nu puteam să mă gândesc.

Am ras fundul oalei cu hotărâre, folosindu-mă de o lingură mare din lemn. Tocana era un pic arsă, dar se putea mânca. Era groasă, avea în ea oase şi bucăţi de carne şi era gelatinoasă. Am turnat apă dintr-un butoi într-o oală mai mică şi am pus-o la fiert.

Navigaţia. Mă hotărâsem să mă opresc asupra acestui subiect şi să-mi fac griji. Era într-adevăr îngrijorător, dar nu avea încărcătura emoţională a altor lucruri din mintea mea. Cum era luna? Am

încercat să îmi aduc aminte cum fusese cu o noapte în urmă, când mă aflam la bordul vasului *Teal.* Nu am remarcat-o, aşadar nu era plină. Când răsare luna plină din ape, ea îţi taie răsuflarea. Lasă o dâră de lumină pe apă şi ţi se pare că este atât de simplu să treci dincolo de punte şi să mergi pe acea cărare luminoasă, plină de linişte.

Nu, în seara trecută nu se putea vorbi despre o cărare luminoasă, încărcată de linişte. Mă dusesem destul de târziu undeva la prora, în loc să folosesc o oală de noapte. Voiam să iau aer. Pe punte era întuneric şi mă oprisem o clipă lângă balustradă, pentru că apa părea fosforescentă şi avea un luciu verde, discret. De la cei care făceau de cart părea să pornească o undă de lumină care se revărsa în apele oceanului.

Nu se văzuse luna, deci. Poate că se vedea un pătrar, dar pentru noi însemna acelaşi lucru. Nu ne puteam apropia de ţărm pe întuneric. Nu ştiam cât de mult mersesem către miazănoapte. Poate ştia John Smith? Marinarul ştia că, pe lângă Chesapeake, existau tot felul de canale, dune de nisip, ridicături de pământ şi navigau tot felul de vase. Smith spusese să aşteptăm până ce treceam de Norfolk…

— Ei, la naiba! am exclamat exasperată. Unde *este* Norfolk?

Ştiam unde se află, dar raportat la autostrada 1-64. Nu ştiam însă unde se găseşte locul acela blestemat în raport cu cel în care ne aflam pe ocean.

Chiar dacă trebuia să stăm departe de ţărm în timpul nopţii, cine sau ce ne putea garanta că nu ajungeam *foarte* departe de ţărm?

— Ei bine, partea bună e că nu avem de ce să ne temem că o să rămânem fără carburant, am spus eu, dându-mi curaj. Alimentele şi apa… cel puţin în privinţa lor nu trebuia să ne facem griji deocamdată.

Se părea că reuşeam să scap de grijile care nu implicau şi o latură personală. Dar răul de mare de care suferea Jamie? Dar situaţiile catastrofale din punct de vedere medical, care se puteau ivi la bord? Da, asta era, într-adevăr, o problemă. Nu aveam plante medicinale, ace, material pentru sutură, bandaje, instrumente… Eram lipsită de orice fel de instrumente medicale, excepţie făcând apa fiartă şi îndemânarea.

— Cred că aş putea pune la locul său un membru dislocat sau aş putea opri sângerarea de la nivelul unei artere, punând un deget pe ea, am spus cu glas tare. Dar asta este cam tot ce aş putea face.

În spatele meu s-a auzit un „ăăăh”, iar eu m-am întors, stropind în jur cu tocană.

— Ah, domnul Smith.

— Nu am vrut să vă sperii, doamnă.

Omul s-a aşezat în lumină şi semăna cu un păianjen speriat.

— N-am vrut să vă sperii, ma’ ales că l-am văzut pe nepotul dumneavoastră cum v-a înapoiat cuţitul.

A zâmbit discret, vrând să-mi arate că glumise, dar nu se simţea în largul lui.

— V-aţi mişcat destul de repede, trebuie să recunosc.

— Da, i-am spus, luând o cârpă ca să şterg petele de tocană. Da, am experienţă.

După ce i-am spus asta, s-a lăsat o linişte apăsătoare.

În cele din urmă, domnul Smith a tuşit, spunând:

— Domnul Fraser m-a trimis să vă întreb, într-un fel cât se poate de blând, dacă se va putea mânca ceva în curând.

Am izbucnit în râs, întrebându-l:

— Aia cu „într-un fel cât se poate de blând” a fost ideea dumneavoastră?

— A lui, a răspuns el prompt.

— Puteţi să-i spuneţi că mâncarea este gata imediat ce oamenii sunt pregătiţi să vină să mănânce. Ah… domnule Smith?

Omul s-a întors imediat, în clinchet de cercei.

— Mă întrebam ce gândesc oamenii… ei bine, trebuie să fie foarte supăraţi… Mă întrebam, totuşi, ce spun cei de pe *Teal* în legătură… ăăă… în legătură cu cele petrecute. Aţi putea să-mi spuneţi? Bineînţeles, dacă ştiţi.

— Ştiu. Domnul Fraser mi-a pus întrebarea asta acum zece minute. Am şi.it de vorbă sus, cum lesne vă puteţi închipui, doamnă.

— Oh, da, îmi închipui.

— Ei bine, ne simţim uşuraţi că nu am fost arestaţi. Dacă s-ar fi întâmplat. Ista, nu ne-am mai fi văzut familia şi casa vreme de ani buni. Asta ca să tui mai vorbim despre faptul că am fost nevoiţi să luptăm împotriva unor compatrioţi.

S-a scărpinat în barbă. Ca toţi bărbaţii, el era franc şi practic:

— Pe de-altă parte… ei bine, trebuie să admiteţi că, pentru moment, nu aș dori nimănui să se afle în situaţia noastră. Vreau să spun că suntem într-o situaţie grea; nu ne vom mai primi simbria şi nici

cu hainele nu stăm prea bine.

— Da, aveţi dreptate. Din punctul dumneavoastră de vedere, care ar fi cea mai bună ieşire din situaţia în care ne găsim?

— Să acostăm cât mai aproape de New Haven, dar nu în port. Să punem vasul acesta pe un banc de nisip şi să-i dăm foc. Să ajungem la ţărm, să scăpăm de vas şi să ne risipim care-ncotro.

— Aţi dori să incendiaţi vasul cu marinari în cală? l-am întrebat din pură curiozitate.

M-am simţit uşurată când am văzut că era şocat.

— Oh, nu, doamnă! a exclamat marinarul. Poate că domnul Fraser doreşte să-i dea pe mâna celor din Armata Continentală, ca să se folosească de ei în cazul unui schimb de ostatici. Noi nu am avea nimic împotrivă nici dacă celor aflaţi în cală li s-ar reda libertatea.

— Sunteţi mărinimos, domnule, i-am spus cât se poate de sincer. Sunt convinsă că domnul Fraser va ţine seama de recomandările dumitale. Ştiţi cumva unde se află acum Armata Continentală?

— Undeva în New Jersey, din câte am auzit, a răspuns marinarul zâmbind discret. Nu cred că militarii din Armata Continentală sunt chiar atât de greu de găsit.

Nu-mi doream să văd nave ale Marinei Regale Britanice, dar nici militari ai Armatei Continentale. Mi se părea că New Jersey era destul de departe.

L-am rugat să caute diferite „ustensile". Doream ca fiecare om să aibă la masă furculiţă şi lingură. Apoi i-am cerut să aprindă cele două felinare care se aflau deasupra mesei, ca să vedem ce mâncăm.

Când m-am uitat mai bine la tocană, parcă nu

mi-am mai dorit lumină, dar nici nu îmi venea să sting felinarele aprinse cu multă greutate.

Una peste alta, mâncarea nu a fost deloc rea. Probabil că nu conta dacă le dădeam pietre şi capete de peşte, pentru că erau morţi de foame. Au devorat tocana de parcă ar fi fost un nor de lăcuste. Moralul lor era destul de bun, având în vedere situaţia în care ne găseam. Nu era prima dată când mă minunam că bărbaţii au capacitatea de a merge mai departe chiar şi atunci când nu sunt siguri ce-i aşteaptă şi se află în primejdie.

Bineînţeles că situaţia i se datora în parte lui Jamie. Nimeni nu putea ignora ironia faptului că un om care ura marea şi corăbiile devenise căpitanul *defacto* al unui cuter. Rămânea calm în situaţii haotice şi era un comandant înnăscut.

Dacă poţi să-ţi păstrezi capul când toţi cei din jurul tău şi-l pierd pe-al lor şi te învinovăţesc pe tine pentru asta... mi-am spus, uitându-mă la el cum vorbea calm cu oamenii.

Adrenalina mă ajutase să rezist până în acel moment, dar începeam să cedez în faţa pericolului imediat. Eram obosită, îngrijorată şi mă durea gâtul. Am reuşit să iau doar două îmbucături de tocană. Celelalte răni începeau să se vindece, dar genunchiul mă durea încă. Făceam un inventar morbid al stării mele fizice, când mi-am dat seama că Jamie se uita la mine.

— Ai nevoie de hrană, *Sassenach*, mi-a spus cu voce blândă. Mănâncă.

Am deschis gura ca să-i spun că nu-mi era foame, dar m-am răzgândit.

Nu mai era nevoie să-şi facă griji şi din cauza mea.

— Am înţeles, căpitane! i-am spus şi am luat resemnată lingura.

31

CĂLĂTORIE CU GHID PRIN CAMERELE INIMII

Ar trebui să mă culc. Dumnezeu ştie câtă nevoie aveam de somn şi era foarte puţin timp pentru aşa ceva până ajungeam la New Haven. *Dacă ajungem vreodată acolo,* am auzit scepticul comentariu venit din mintea mea. L-am ignorat, însă, pentru că nu mă ajuta deloc în situaţia dată.

Abia aşteptam să mă cufund în somn ca să scap de temeri şi de incertitudinile din mintea mea, dar şi pentru a mă reface fizic. Eram incapabilă să răspund nevoilor mele imediate, pentru că mintea îmi era înceţoşată de oboseală. Tocmai de aceea m-am detaşat puţin de nevoile trupeşti, pentru a-mi lăsa mintea să controleze lucrurile, trecând peste emoţii, durere, oboseală, luând decizii, cu alte cuvinte, trecând dincolo de cerinţele trupului care doreşte hrană, apă, somn, dragoste, tristeţe.

Care emoţii? m-am întrebat eu, mohorâtă. Cu siguranţă, emoţia este o funcţiune a minţit. Şi, cu toate acestea, ea este atât de adânc legată de trup, încât detaşarea minţii implică şi suprimarea emoţiei.

Trupul resimte această detaşare. Cel puţin aşa cred. Ignorat şi supus abuzurilor, nu va admite cu uşurinţă „reîntoarcerea” minţii. Separarea poate persista până în momentul în care fie trupul, fie mintea doarme.

Datorită faptului că trupul se regenerează,

mintea îşi reia locul care i se cuvine, prin intermediul viselor. Astfel omul se trezeşte din nou întreg.

Asta nu avea să se întâmple încă; aveam sentimentul că mai trebuia făcut ceva, dar nu aveam idee ce anume. Hrănisem echipajul, trimisesem mâncare prizonierilor, mă ocupasem de răniţi… reîncărcasem toate pistoalele… curăţasem oala de tocană… În mintea mea nu mai era nicio idee.

Mi-am pus mâinile pe masă, pipăind cu degetele fibra lemnului cu şanţuri mici, tocite de anii în care acea masă fusese folosită, de parcă ar fi fost o hartă pe care mi-aş fi putut găsi calea către somn.

Puteam să mă văd cu ochii minţii stând acolo. Eram suplă, aproape slabă, cu oasele antebraţului evidenţiate. Slăbisem mai mult decât îmi dădeam seama în ultimele câteva săptămâni de călătorie. Părul meu era o masă de şuviţe în dezordine, pline de fire argintii şi albe, într-o alternare de umbre şi de lumini.

Mi-am adus aminte de ceva ce-mi spusese Jamie. Era vorba despre o expresie a indienilor Cherokee. Ei spuneau… să-ţi piepteni şerpii din păr. Da, aceea era expresia, adică să-ţi eliberezi mintea de teamă, furie, de demoni. O expresie cât se poate de potrivită.

Bineînţeles că, în momentul acela, nu aveam un pieptene. Avusesem unul în buzunar, dar îl pierdusem în timpul luptei.

Mintea mea era ca un balon care se mişca cu încăpăţânare în spaţiul în care era prins. Nu voiam s-o las să se relaxeze. Deodată am fost

stăpânită de teama iraţională că nu voi putea să-mi mai iau în stăpânire mintea.

Mi-am concentrat toată atenţia asupra micilor detalii de ordin fizic; voiam să-mi dau seama cât cântăreau tocana de pui şi pâinea din stomacul meu, să simt mirosul uleiului din lămpi, mirosul de încins şi de peşte, să aud tropăielile de pe punte, cântecul vântului, foşnetul apei pe laturile vasului.

Simţământul pe care îl ai când lama intră în carne. Nu e vorba despre forţa întrebuinţată pentru a atinge un scop, ci de distrugerea cauzată prin chirurgie, de răul făcut pentru a vindeca. O lovitură executată în stare de panică, saltul şi înaintarea lamei care se loveşte în mod neaşteptat de os. Mişcarea făcută de un cuţit necontrolat. O pată mare şi întunecată pe punte, proaspătă, umedă şi mirosind a fier.

— N-am vrut, am spus cu glas tare. Oh, Doamne, n-am vrut!

Am început să plâng, pe neaşteptate. Nu am plâns cu sughiţuri. Pur şi simplu îmi curgeau lacrimi şi se prelingeau pe obraji încet, de parcă ar fi fost picături de miere. Aceasta era dovada disperării mele, pe măsură ce lucrurile scăpau de sub control.

— Ce este, femeie? a întrebat Jamie cu voce blândă.

— Sunt atât de obosită, am spus răguşită. Atât de obosită.

Banca a scârţâit sub greutatea lui, când s-a aşezat lângă mine şi am simţit o batistă murdară care îmi tampona obrajii. M-a cuprins cu braţul şi a început să-mi şoptească în gaelică lucruri pe care le spui de obicei când vrei să linişteşti un

animal. Mi-am sprijinit obrazul de cămaşa lui şi am închis ochii. Lacrimile continuau să-mi curgă pe obraji, dar începeam să mă simt mai bine. Eram încă speriată de moarte, dar nu distrusă.

— Îmi doresc să nu-l fi ucis pe omul acela, am şoptit eu.

Până atunci, îmi mângâiase părul de după ureche. S-a oprit o clipă şi apoi a continuat să mă mângâie.

— Nu ai ucis pe nimeni, a spus el surprins. Asta te frământa pe tine, *Sassenach*?

— Da, printre altele, am răspuns, ştergându-mi nasul cu mâneca. Nu l-am omorât pe tunar? Eşti sigur?

A zâmbit cu amărăciune.

— Sunt sigur. Eu l-am ucis, *draga mea.*

— Tu, oh!

L-am privit atent şi am întrebat:

— Nu spui asta doar ca să mă linişteşti?

— Nu, a spus el şi zâmbetul i-a pierit de pe faţă. Şi eu îmi doresc să nu-l fi omorât. Din păcate nu am prea avut de ales.

Mi-a mângâiat din nou părul de după ureche, continuând:

— Nu-ţi face griji în privinţa asta. Mă obişnuiesc eu cu gândul.

Plângeam din nou dar, de data aceasta, dădusem frâu emoţiilor. Plângeam de durere şi, cu siguranţă, de teamă. Durerea o simţeam pentru Jamie, pentru omul pe care nu putuse să nu-l ucidă, fiindcă nu avusese de ales. Lucrurile stăteau cu totul altfel.

După o vreme, m-am potolit. Eram secătuită de puteri, dar eram întreagă. Sentimentul de

detaşare pierise. Jamie se întorsese pe bancă, stând cu spatele la masă şi ţinându-mă în poală. Am stat o vreme nemişcaţi în linişte, privind cărbunii care se stingeau în cuptorul din cambuză şi aburul ce se ridica din oala pusă pe foc. *Ar trebui să pun ceva acolo, care să fiarbă peste noapte,* mi-am spus. M-am uitat la cuştile în care dormeau puii, făcând mişcări doar din când în când, în vis.

Nu, în seara aceea nu puteam să tai o găină. Oamenii vor trebui să se mulţumească dimineaţa cu ceea ce reuşeam să pregătesc.

Jamie se uita şi el la pui, dar imaginea lor l-a făcut să se gândească la altceva.

— Îţi mai aduci aminte de găinile doamnei Bug? a întrebat el cu umor. Îţi aminteşti de micul Jem şi de Roger Mac?

— Oh, Doamne, biata doamnă Bug.

Jem, care la momentul respectiv avea cinci ani, primise sarcina de a număra zilnic găinile, să se asigure că se întorceau toate în coteţ. Coteţul se închidea bine, ca să nu pătrundă la ele vulpile, dihorii şi alte animale mâncătoare de găini. Odată, Jem uitase să închidă coteţul şi fusese de ajuns. O vulpe intrase în coteţ şi făcuse prăpăd.

Este incorect să se spună că omul este singurul animal care ucide din plăcere. Este posibil ca necuvântătoarele să fi învăţat asta de la om, dar se ştie că toate animalele înrudite cu câinele ucid din plăcere. Este vorba despre vulpi, lupi şi chiar despre câinii domestici. Pereţii coteţului erau plini de pene şi de sânge.

— Oh, găinuşele mele! spunea neîncetat doamna Bug, în vreme ce lacrimile îi curgeau pe obraji.

Bietele mele găinuşe!

Jem, care fusese chemat în bucătărie, nici măcar nu a fost în stare să ridice ochii.

— Îmi pare rău! a şoptit el cu ochii în pământ. Îmi pare foarte rău!

— Aşa se şi cuvine, îi spusese Roger. Aşa se şi cuvine, numai că părerile de rău nu ajută, nu-i aşa?

Jemmy a scuturat din cap pe muteşte, cu lacrimile şiroindu-i pe obraji.

Roger a tuşit ca să îşi dreagă vocea şi a spus:

— Ei bine, uite cum stau lucrurile. Dacă eşti destul de mare pentru a ţi se încredinţa o treabă, atunci eşti destul de mare şi pentru a suporta consecinţele. Înţelegi ce-ţi spun?

Era cât se poate de clar că nu înţelegea, dar a dat din cap, trăgându-şi nasul.

— Vreau să spun, l-a avertizat Roger după ce a tras adânc aer pe nas, că am să te bat cu cureaua.

Faţa mică şi rotundă a lui Jem s-a făcut albă ca varul. A clipit des şi s-a uitat la mama lui cu gura deschisă.

Brianna a făcut doi paşi spre el, dar Roger a apucat-o de braţ, oprind-o.

Fără a se uita la Bree, Roger a pus o mână pe umărul lui Jem şi l-a întors hotărât către uşă.

— Aşa, amice, a spus el, arătând cu degetul spre uşă. Ieşi, te duci în grajd şi mă aştepţi.

Jemmy a înghiţit cu zgomot nodul care i se pusese în gât. Se făcuse pământiu la faţă când doamna Bug adusese prima găină moartă, iar întâmplările ce-au urmat nu l-au făcut să se simtă mai bine.

M-am gândit că era posibil să verse, dar nu a

vărsat. S-a oprit din plâns şi părea să se facă din ce în ce mai mic, pentru că umerii îi căzuseră pur şi simplu.

— Dă-i drumul, a spus Roger, urnindu-se şi el din loc.

Când a ieşit cu capul plecat, Jemmy arăta de parcă ar fi fost un om care se îndrepta spre locul de execuţie, nici nu ştiam dacă se cuvenea să râd sau să plâng. Am prins privirea Briannei şi mi-am dat seama că şi ea oscila între aceleaşi stări. Părea derutată, dar un colţ al gurii îi tremura şi s-a uitat repede în altă parte.

Roger a oftat din adâncul sufletului şi şi-a continuat drumul, îndreptându-şi umerii şi murmurând:

— Iisuse.

Jamie stătuse într-un colţ, fără a spune nimic, urmărind totul cu compasiune. S-a mişcat puţin şi Roger l-a privit. Jamie a tuşit.

— Mhm, cred că e pentru prima oară când se întâmplă asta… Cred că ar trebui să arăţi că ai putere, a spus el blând. Bietul copil se simte groaznic.

Brianna l-a privit surprinsă, dar Roger a dat din cap şi rictusul care-i trăda asprimea s-a mai şters puţin. L-a urmat pe Jem afară, scoţându-şi cureaua.

Noi trei am rămas în bucătărie, fără a şti prea bine ce anume s-ar fi cuvenit să facem. Brianna s-a ridicat în picioare, suspinând întocmai ca Roger, s-a scuturat ca un câine şi a întins mâna către una dintre găinile moarte, întrebând:

— Putem să le mâncăm?

Am cercetat una dintre găini. Carnea se mişca

moale sub piele, dar pielea nu începuse să se desprindă încă. Am luat cocoşul şi l-am mirosit. Se simţea miros de sânge şi fecale, dar nu detectam mirosul dulceag, specific cărnii putrezite.

— Cred că da, dacă sunt bine fierte, am spus în cele din urmă. Penele n-or să fie de foarte mare folos, dar putem păstra o parte din ele, iar carnea o putem face supă sau tocană.

Jamie s-a dus să aducă ceapă, usturoi şi morcovi din pivniţă, în vreme ce doamna Bug s-a retras, fiindcă voia să se întindă. Brianna şi cu mine ne-am asumat ingrata sarcină de a jumuli găinile. Nu am vorbit prea mult. Am schimbat doar câteva cuvinte, legate de treaba pe care o aveam de făcut. Când s-a întors Jamie cu legumele şi a pus coşul pe masă, Bree s-a uitat la el şi l-a întrebat cât se poate de serios:

— Crezi că asta o să ajute?

El a dat din cap, răspunzând:

— Te simţi rău atunci când ai făcut un lucru rău şi îţi doreşti să îndrepţi lucrurile. Ei bine, nu ai cum să îndrepţi asemenea lucru, nu-i aşa? a arătat el spre găinile moarte. Muştele începuseră să se adune şi să se aşeze pe pene.

— Cel mai bun lucru care ţi se poate întâmpla este acela de a avea sentimentul că ai plătit pentru ce ai făcut.

Prin geam a pătruns un strigăt înăbuşit. Brianna a tresărit instinctiv, auzind acel sunet, dar apoi a dat din cap şi a pus mâna pe o găină, gonind muştele.

— Îmi aduc aminte, am spus încet. Sunt sigură că şi Jemmy îşi aminteşte.

Jamie a râs discret şi apoi s-a cufundat în tăcere.

Simţeam cum îi bate inima în spatele meu, încet şi cu regularitate.

Am stat de pază la intervale de două ore, astfel încât fie Jamie, fie Ian, fie eu însămi să fim treji. John Smith părea a fi un om pe care ne puteam baza, dar exista posibilitatea ca vreunul dintre oamenii de pe *Teal* să îl convingă să îi elibereze pe marinarii din cală, ca să nu fie spânzuraţi ca piraţi.

Am făcut de pază la miezul nopţii fără nicio problemă, în schimb mi-a fost foarte greu să mă trezesc în zori. M-am luptat să mă ridic din ceea ce părea a fi un puţ garnisit cu lână neagră şi am urcat pe punte simţind cum mă dor şi îmi pârâie încheieturile.

Jamie s-a aruncat în hamacul căptuşit cu pături de îndată ce m-am dat eu jos din el. Aş fi dorit să-l dau jos şi să îi iau locul, dar m-am mărginit la un zâmbet discret. Ori avea deplină încredere în capacitatea mea de a sta de pază, ori simţea că moare de oboseală şi îl chinuia răul de mare. M-am gândit că poate ambele variante erau valabile şi am luat pelerina de ofiţer de marină pe care tocmai o lăsase deoparte. Acesta era un câştig pentru mine. Lăsasem pelerina mea, care mirosea a mort, la bordul vasului *Teal.* Aceasta era mult mai bună, din lână albastru-închis, cusută cu mătase roşie, şi păstra căldura trupului lui Jamie.

Am tras-o mai bine pe mine şi l-am mângâiat pe cap, ca să văd dacă avea să zâmbească în somn. A zâmbit, adică a mişcat uşor gura. M-am îndreptat căscând spre cambuză.

Mai aveam şi un alt mic avantaj: o marmită plină cu ceai bun de Darjeeling. Făcusem focul sub oală,

înainte de a mă culca. Acum se încălzise bine. Am scufundat în oală o ceaşcă din setul personal de vase de porţelan al căpitanului. Era frumoasă, cu violete pictate.

M-am dus sus şi m-am plimbat pe punte, văzându-i pe cei doi oameni care erau de cart. Domnul Smith se afla la cârmă. Am stat lângă balustradă, bucurându-mă de băutura caldă şi privind aburii care se ridicau din apă.

Dacă se găsea cineva care ar fi vrut să numere aşa-numitele binecuvântări, şi se părea că acea persoană eram chiar eu, iată că tocmai eram martora unei astfel de binecuvântări. Am văzut aburi ieşind din mări calde, care semănau cu nişte flori ale unor plante misterioase ce răspândeau căldură şi lumină. Acesta era răsăritul soarelui în ţinuturile nordice, semăna cu o scoică ce se deschide încet... rece şi delicat, cerul sclipea precum sideful deasupra oceanului cenuşiu. M-am gândit că întreaga imagine avea în sine ceva intim. Mă simţeam ca şi când aş fi trecut printr-un tărâm plin de taine.

Tocmai când mă cufundasem mai bine în gânduri, am fost trezită la realitate de strigătul: „O coraaabieee!”, care s-a auzit chiar deasupra mea. Ceaşca de porţelan a căpitanului Stebbings a căzut pe punte, iar eu am văzut la orizont vârful unui triunghi, care devenea din ce în ce mai mare.

În clipele următoare, s-a produs o scenă hilară, pentru că am dat fuga în cabina căpitanului şi mi se tăiase răsuflarea într-un asemenea hal, încât am fost în stare să strig doar:

— Ho... co’ab’e... Ho! un Moş Crăciun, care îşi pierduse minţile.

Jamie, care se putea trezi imediat, chiar dacă dormea adânc, s-a ridicat numaidecât în şezut. S-a grăbit şi a uitat că nu se afla într-un pat, ci într-un hamac. Când a reuşit să se ridice în picioare, înjurând, s-a auzit tropot pe punte, oamenii din echipajul de pe *Teal* au sărit din hamacuri şi s-au grăbit, pentru a vedea ce se întâmplase.

— Este *Teal*? l-am întrebat pe John Smith, îngustându-mi privirea pentru a vedea mai bine. Vă puteţi da seama?

— S-ar putea, a replicat el, absent, uitându-se la pânze. Ah, ba nu, cu siguranţă nu este *Teal,* pentru că are trei catarge.

— Vă cred pe cuvânt, i-am spus.

La distanţa la care se afla, vasul acela părea un nor ce plutea pe apă spre noi. Nu-l puteam vedea bine deocamdată.

— Nu trebuie să fugim de corabia asta, nu-i aşa? l-am întrebat pe Jamie, care luase ocheanul de pe biroul lui Stebbings şi privea încruntat vasul, care venea în urma noastră.

Jamie a lăsat deoparte ocheanul şi mi-a răspuns:

— Nici nu are-a face dacă trebuie sau nu, pentru că nu putem fugi.

El i-a întins domnului Smith ocheanul, care l-a dus la ochi, spunând:

— Pavilionul… Nu are pavilion.

Jamie a ridicat capul şi şi-a dat seama că vasul *Pitt* avea încă pavilion britanic.

— Acesta e un lucru bun, nu crezi? l-am întrebat. Nu vor ataca un vas care aparţine Marinei Regale Britanice.

Între Jamie şi John Smith a avut loc un schimb de priviri pline de îndoială.

— Dacă se apropie destul de mult de noi, vor vedea că ceva este în neregulă şi că vasul acesta nu-i vreo balenă, a spus domnul Smith, uitându-se la Jamie. Chiar nu doriţi să vă puneţi tunica de căpitan? Poate că lucrul ăsta o să ne ajute, măcar când urmăritorii noştri se află la distanţă.

— Dacă ajung foarte aproape, lucrul ăsta oricum nu o să mai conteze, a replicat Jamie înnegurat.

Cu toate astea, el a dispărut pentru câtva clipe şi a reapărut. Era îmbrăcat în uniforma căpitanului Stebbings şi arăta splendid, asta dacă îl vedeai de la distanţă. Din cauza faptului că Stebbings era cu aproximativ treizeci de centimetri mai scund decât Jamie şi mai lat în şolduri decât el, tunica îl strângea la umeri şi îi era largă la mijloc. Atât mânecile cămăşilor, cât şi pantalonii ieşeau mult mai mult în evidenţă decât ar fi fost normal, iar Jamie îşi legase pantalonii cu cordonul de care era prinsă teaca săbiei, ca să nu-i cadă. Am văzut că avea la brâu sabia căpitanului, două pistoale încărcate, dar şi cuţitul lui.

Ian a ridicat din sprâncene când şi-a văzut unchiul îmbrăcat astfel, dar Jamie l-a privit insistent. Ian nu a spus nimic, dar s-a luminat la faţă pentru prima dată de când era la bordul lui *Pitt.*

— Nici nu-i chiar aşa de rău, a spus domnul Smith pe un ton încurajator. V-aţi gândit, totuşi, să vă îmbrăcaţi aşa? Oricum nu aveţi ce pierde.

— Mhm.

— *Băiatul pe puntea-n flăcări a rămas singur, chiar şi după ce toţi au fugit de pe vas,* am spus eu, făcându-l astfel pe Jamie să se uite la mine.

După ce îl văzusem pe Guinea Dick, eram

convinsă că Ian putea trece drept marinar în marina britanică, deşi era şi el tatuat. Ceilalţi membri ai echipajului de pe *Teal* nu ieşeau în evidenţă prin nimic. S-ar fi putut să trecem drept membrii unui echipaj al unui vas britanic.

Vasul care acum se afla în urma noastră era destul de aproape încât să văd galionul de la prora. Era reprezentarea unei femei cu părul negru care părea să…

— Chiar ţine în mâini un şarpe? am întrebat eu cu îndoială.

Ian s-a aplecat peste umărul meu, privind atent înainte.

— Are colţi, a spus el.

— Şi vasul are, băiete, a replicat John Smith.

Mi-am dat seama că avea dreptate. Am văzut ţevile a două tunuri mici din aramă, care se zăreau la bord, pe măsură ce vântul îndrepta vasul spre noi în unghi drept. Pe vas se aflau şi nişte piese care păreau afeturi pentru tunuri, ca să descurajeze eventualii duşmani.

Cu toate acestea, tunurile erau reale. Unul dintre ele a şi tras. S-a văzut un norişor alb şi apoi a căzut o ghiulea mică în apă.

— Oare e bine să faci un lucru ca ăsta? a întrebat Jamie cu îndoială. Oamenii de pe vasul ăla vor să ne dea un semnal?

Bineînţeles că lucrurile nu stăteau aşa, pentru că s-a tras cu amândouă tunurile şi una dintre ghiulele a străpuns o velă, lăsând o gaură mare şi urâtă, pe care am privit-o cu toţii.

— Ce au ăştia în cap că trag aşa asupra unui vas al Marinei Regale Britanice? a întrebat Smith indignat.

— Cred că sunt piraţi şi vor să ne ia cu totu’! a spus Jamie, revenindu-şi din şoc. Coborâţi pavilionul, pentru numele lui Dumnezeu!

Smith s-a uitat îngrijorat când la Jamie, când la vasul de pe care se trăsese asupra noastră. Oamenii de pe acel vas s-au arătat. Erau înarmaţi.

— Au tunuri şi muschete, domnule Smith, a spus Jamie, aruncând peste bord mantaua de căpitan, care a căzut în apă. N-am să încerc să mă lupt cu ei sub pavilionul Maiestăţii Sale!

Domnul Smith a început să caute printre frânghii pe cea care fixa pavilionul.

Steagul a coborât cu zgomot şi s-a prăbuşit pe punte. Indignată, am avut impulsul să mă duc să îl ridic, dar m-am stăpânit.

— Şi acum ce facem? am întrebat, privind cu nelinişte către vasul care ne atacase. Începeam să deosebesc deja siluetele tunarilor, care îşi reîncărcau armele. Am văzut, în spatele lor, oameni înarmaţi cu muschete, pistoale şi cuţite.

Tunarii s-au oprit o clipă. Unul dintre ei a arătat cu degetul dincolo de parapet, pentru ca apoi să strige pe cineva aflat în spatele său. Mi-am făcut mâna streaşină la ochi, am văzut mantaua de căpitan, care plutea pe apă. Tocmai acea manta părea să-i uimească pe piraţi. Am văzut un om apropiindu-se de balustradă şi uitându-se la noi.

„Ce se va întâmpla mai departe?” m-am întrebat. Piraţii puteau fi absolut orice de la căpitani de marină, care navigau în numele unui stat sau al altuia, sau pur şi simplu piraţi. Dacă era vorba despre un căpitan de marină, aveam şanse să ne continuăm călătoria liniştiţi, dacă nu, ne puteam aştepta să fim ucişi şi aruncaţi în

valuri.

Omul care ne privise atent le-a strigat ceva alor săi şi şi-a părăsit locul. Vasul s-a oprit pentru un moment, apoi pânzele s-au umflat cu zgomot.

— O să ne lovească, a spus domnul Smith, nevenindu-i să creadă ce ar fi urmat să se întâmple.

Eram sigură că avea dreptate. Vasul atacator era atât de aproape încât puteam vedea clar galionul de la prora, mai bine spus femeia cu părul negru, care ţinea în mâini un şarpe lipit de pieptul ei gol. Eram atât de şocată, încât mă întrebam dacă vasul acela se numea *Cleopatra* sau *Asp,* când am simţit o zguduitură şi am auzit un scrâşnet metalic.

Lumea părea să se fi sfârşit, iar eu stăteam întinsă cu faţa în jos, pe podeaua care mirosea a măcelărie. Eram asurzită şi aşteptam o nouă lovitură, care avea să ne ucidă.

Ceva greu a căzut peste mine, iar eu mă zbăteam ca o nebună să mă ridic şi să fug oriunde, departe, departe…

Mi-am dat seama că scoteam nişte scâncete şi că suprafaţa de care îmi turtisem obrazul era o scândură plină de sare, nu de noroi şi sânge. Greutatea care mă apăsa m-a părăsit deodată, când Jamie s-a ridicat în genunchi strigând furios:

— Iisuse Hristoase! Ce-i cu tine!?

Răspunsul la întrebarea lui a fost un *bum!* venit, desigur, de la unul dintre tunurile aflate la pupa celuilalt vas.

M-am ridicat în picioare tremurând şi am remarcat cu interes, dar şi cu detaşare, că pe punte, la câţiva paşi de mine, se afla un picior. Era

un picior desculţ, prins în cracul unei perechi de pantaloni din pânză. Se vedeau multe pete de sânge peste tot.

— Dumnezeule mare! DUMNEZEULE mare! spunea cineva.

Am privit în direcţia de unde se auzeau aceste cuvinte şi l-am văzut pe domnul Smith, care îşi ridicase privirea cu groază.

Mi-am ridicat şi eu privirea. Singurul catarg al vasului nostru fusese retezat, iar pânzele şi frânghiile zăceau răspândite pe punte. Afeturile de pe vasul piraţilor *nu* se aflau acolo doar pentru a deruta.

Ameţită cum eram, nici nu am avut vreme să mă întreb de ce făcuseră asta. Jamie l-a apucat pe domnul Smith de braţ, exclamând:

— Pe toţi dracii! Nemernicii ăia de *nàmhaid* se întorc!

Se întorceau. Nava care ne atacase se mişcase mult prea repede. Mi-am dat seama de acest lucru îngrozită. Trecuse pe lângă noi, dar doar o singură ghiulea mare ne lovise, distrugând catargul şi ucigându-l pe nefericitul care era de veghe în vârful său.

Ceilalţi marinari din echipajul de pe *Teal* erau acum pe punte şi puneau întrebări. Singurul răspuns pe care îl puteau primi era însăşi nava de piraţi, care făcea acum un cerc în jurul nostru, ca să termine ceea ce începuse.

L-am văzut pe Ian aruncând o privire spre unul dintre tunurile de pe *Pitt,* dar orice încercare în acest sens ar fi fost inutilă. Chiar dacă printre cei din echipajul *Teal* ar fi fost vreunul cu oarece experienţă în manevrarea tunurilor, nu exista

nicio şansă ca acei oameni să treacă rapid la tunuri.

Vasul de piraţi se îndrepta din nou spre noi. Pe puntea de pe *Pitt,* marinarii strigau, îşi agitau braţele, se îndesau unii într-alţii, se grăbeau să ajungă la balustradă.

— Ne predăm, nenorociţilor! a strigat unul dintre ei. Sunteţi *surzi?*

Bineînţeles că erau surzi.

O pală de vânt a adus până la mine miros de sulf, ceea ce însemna că se aprindeau firile. Am văzut şi muschete îndreptate asupra noastră. Unii dintre bărbaţii din jurul meu s-au grăbit să dispară de pe punte. M-am gândit că asta nu era o idee chiar atât de rea.

Jamie dăduse din mâini şi strigase alături de mine. Dispăruse deodată, şi când m-am întors, l-am văzut fugind pe punte. Şi-a scos cămaşa, trăgând-o peste cap, şi apoi s-a îndreptat spre acel tun din aramă, despre care se punea că era „cel lung, de nouă”.

A agitat cămaşa, descriind un arc alb, generos, ţinându-se cu mâna rămasă liberă de umărul lui Ian, pentru a nu-şi pierde echilibrul. Acest gest a cauzat derută vreme de o clipă. Piraţii au încetat să mai tragă, deşi vasul lor continua să se mişte ameninţător. Jamie îşi mişca încolo şi-ncoace cămaşa. Eram sigură că îl vedeau!

Vântul bătea spre noi. Am auzit bubuitul tunurilor şi am simţit că îmi îngheaţă sângele în vine.

— Or să ne scufunde! a strigat domnul Smith, iar strigătul său a fost preluat de unii dintre ceilalţi marinari, care urlau îngroziţi.

Vântul a adus la noi mirosul de praf de puşcă, un miros înţepător şi acru. S-au auzit strigătele oamenilor aflaţi în capelaj, o parte dintre ei agitându-şi cămăşile deasupra capului. L-am văzut pe Jamie rămânând nemişcat, pentru ca apoi să se aplece şi să-i spună ceva lui Ian. L-a strâns de umăr pe Ian şi s-a îndreptat în patru labe către tun.

Ian a trecut în fugă pe lângă mine şi a lipsit foarte puţin să nu mă doboare la pământ.

— Unde te duci? am strigat.

— Să le dau drumul prizonierilor! Or să se înece, dacă ne scufundăm! a strigat la rândul său, privind peste umăr în timp ce dispărea pe scara de lângă cabina căpitanului.

M-am întors către corabia care ne ataca, pentru a-mi da seama că Jamie nu coborâse de pe tun, aşa cum m-aş fi aşteptat. În schimb, se întorsese astfel încât să stea cu spatele către corabia care se apropia de noi.

Se prinsese cu mâinile şi cu genunchii de tun, pentru a-şi păstra echilibrul. I se vedea spatele gol, plin de cicatrici înroşite, pentru că restul pielii se albise de frig.

Pe corabia cealaltă se făceau manevre, astfel încât aceasta să ne abordeze lateral, pentru a ne da o ultimă lovitură. Am văzut capetele unor bărbaţi care ne priveau curioşi, fără să tragă.

Am simţit deodată cum îmi bate inima dureros, gata să-mi sară din piept, de parcă s-ar fi oprit pentru o clipă şi apoi îşi adusese aminte de datoria ei şi se străduia să recupereze.

Latura corăbiei adverse ne domina, aruncând o umbră asupra punţii noastre, aflată acum într-o

întunecime rece. Corabia aceea se afla atât de aproape, încât îi auzeam vorbind pe cei de la tunuri, care nu ştiau ce să creadă şi îşi puneau tot felul de întrebări. Am auzit zgomotele făcute de încărcăturile tunurilor şi scârţâitul afeturilor. Nu-mi puteam ridica privirea. Nu îndrăzneam să mă mişc.

— Cine sunteţi? a întrebat o voce nazală, cu pronunţat accent american.

Omul care vorbise părea a fi foarte furios.

— Dacă vă referiţi la corabia noastră, ea poartă numele de *Pitt,* a spus Jamie, care coborâse de pe tun şi se afla acum alături de mine. Era pe jumătate dezbrăcat şi i se făcuse pielea de găină, astfel încât părul de pe corp semăna cu nişte fire de cupru.

Tremura, dar nu ştiu dacă de groază, de furie sau pur şi simplu de frig. Cu toate acestea, glasul îi era plin de furie.

— Dacă vă întrebaţi cine sunt eu, am să vă spun că sunt colonelul James Fraser din trupele de voluntari ale Carolinei de Nord.

Preţ de o clipă, s-a lăsat liniştea, în vreme ce căpitanul vasului de piraţi s-a gândit la cele ce aflase.

— Unde este căpitanul Stebbings? a întrebat. Suspiciunea i se simţea în glas, dar părea mai puţin furios.

— E o poveste a dracului de lungă, a spus Jamie supărat. Oricum, căpitanul nu este la bord. Dacă doriţi să veniţi la bord să-l căutaţi, n-aveţi decât să o faceţi. Pot să-mi pun cămaşa?

S-a lăsat o vreme liniştea, apoi s-a auzit cum oamenii luau degetele de pe trăgaci. În momentul

acela am avut puterea să ridic privirea. De pe balustrada vasului lor se retrăgeau ţevile muschetelor şi pistoalelor şi începeau să se vadă capetele marinarilor curioşi.

— Numai puţin, a spus glasul care ne vorbise până atunci. Întoarce-te.

Jamie a tras adânc aer în piept, dar a făcut precum i se ceruse. Mi-a aruncat o privire scurtă şi a înălţat capul, strângând din dinţi şi privind catargul în jurul căruia începuseră să se strângă prizonierii sub atenta supraveghere a lui Ian. Păreau cu totul uimiţi şi priveau în sus, către vasul piraţilor. Apoi se uitau derutaţi pe punte şi îl descopereau în cele din urmă pe Jamie, care era pe jumătate dezbrăcat şi avea nişte ochi ca de vasilisc[55]. Dacă nu m-aş fi temut că am să fac un stop cardiac, situaţia mi s-ar fi părut hilară.

— Aţi dezertat din armata britanică, nu-i aşa? a spus glasul.

— Eu nu am dezertat, a replicat Jamie imediat. Eu sunt un om liber… Am fost întotdeauna un om liber.

— Ai fost mereu un om liber? a întrebat glasul amuzat. Foarte bine. Pune-ţi cămaşa şi vino la bord.

Abia dacă eram în stare să respir şi eram scăldată într-o sudoare rece, iar inima a început să-mi bată mai rar.

Jamie s-a îmbrăcat şi m-a apucat de braţ, spunând:

— Soţia şi nepotul meu mă vor însoţi.

Fără a aştepta vreun răspuns, m-a prins de

55 Animal fantastic, întâlnit în special în basme, care ucide cu privirea (n.tr.)

mijloc şi m-a suit pe parapetul vasului *Pitt,* astfel încât să pot ajunge la o scară din frânghie, pe care o aruncaseră cei din echipajul vasului, care ne atacase. Nu voia să ajungă în situaţia în care ar fi putut fi despărţit de mine sau de Ian.

Vasul se legăna şi a trebuit să mă ţin foarte bine de scară. Am închis ochii, deoarece m-a cuprins ameţeala. Îmi era greaţă, dar eram şi ameţită, ca reacţie la şocul pe care îl suferisem. Am închis ochii, iar stomacul meu s-a mai liniştit puţin şi am reuşit să pun piciorul pe următoarea scăriţă.

— Corabie!

Mi-am lăsat capul pe spate şi am văzut un marinar agitându-şi braţele. M-am întors, am văzut scara mişcându-se sub mine şi am văzut o corabie apropiindu-se. Pe puntea aflată deasupra mea, am auzit vocea nazală dând ordine şi picioarele goale ale membrilor echipajului, care se grăbeau să ajungă la posturile lor.

Jamie se afla lângă balustrada navei *Pitt* şi m-a prins de mijloc să nu cad.

— Dumnezeule mare! a exclamat el uimit.

Întorcându-mă, l-am văzut cum privea corabia care se apropia, pentru ca apoi să strige:

— E *Teal,* blestematul acela de vas!

Un bărbat înalt, cu părul sur, cu mărul lui Adam ieşit în evidenţă şi cu ochi albaştri pătrunzători, ne-a întâmpinat în capătul scării.

— Sunt căpitanul Aşa Hickman, mi-a spus el, lătrând parcă, pentru ca apoi să-şi îndrepte atenţia asupra lui Jamie, pe care l-a întrebat:

— Ce vas este acela? Unde-i Stebbings?

Ian a urcat după mine la bord, s-a uitat în urmă şi i-a spus unui marinar:

— Dacă aş fi în locul dumitale, aş trage scara aia-n sus.

Am privit spre puntea vasului *Pitt,* unde o grămadă de oameni se îndreptau spre marginea punţii, împingându-se unii pe alţii şi gesticulând. Mulţi îşi agitau braţele şi strigau, atât marinarii de pe punte, cât şi prizonierii încercând să prezinte situaţia în care se găseau, dar căpitanul Hickman nu avea chef de aşa ceva.

— Trage scara, i-a spus căpitanul unui marinar. Dumneata urmează-mă, i-a cerut el lui Jamie.

Căpitanul a pornit pe punte, fără a aştepta vreun răspuns, fără a vedea dacă îl urma cineva. Jamie i-a privit cu atenţie pe marinarii din jurul nostru şi probabil a decis că nu erau primejdioşi. Apoi s-a uitat la Ian, de parcă ar fi vrut să-i spună: „Ai grijă de mătuşica ta!” şi a pornit după căpitanul Hickman.

Ian era atent doar la *Teal.*

— Iisuse! a şoptit el, privind pânzele. Crezi că e bine?

— Rollo? l-am întrebat. Trag nădejde că este bine.

Aveam faţa rece. Era chiar mai rece decât apa oceanului. Nu îmi mai simţeam buzele. Vedeam nişte trăsnete.

— Ian, am spus cu mult calm, cred că am să leşin.

Apăsarea pe care o simţeam în piept părea să fie din ce în ce mai mare şi mă sufoca. M-am forţat să tuşesc şi am simţit pe moment o uşurare.

Doamne, Dumnezeule, eram pe cale să fac un atac de cord? Mă durea braţul stâng? Nu. Mă durea falca? Da, dar ţineam dinţii strânşi, aşa că

nici nu era de mirare… Nu eram chiar pe cale să mă prăbuşesc, dar am simţit o presiune la nivelul mâinilor, care mă trăgea în jos, către punte. Aveam ochii deschişi, dat nu puteam vedea nimic. M-am gândit că s-ar putea să mor, dar am respins imediat acest gând. Nu, la naiba, *nu* muream. Nu se putea să mor, numai că părea să se apropie de mine ceva ce semăna cu o ceaţă cenuşie.

— Ian, am spus sau mi s-a părut că spun, rămânând foarte calmă. Ian, dacă se întâmplă… spune-i lui Jamie că îl iubesc.

Nu s-a făcut totul negru, lucru care m-a surprins, dar norul tot a ajuns la mine, învăluindu-mă într-o paşnică ceaţă cenuşie. Nu mai simţeam niciun fel de apăsare, nu mă mai înecam, nu mai aveam dureri. Mă puteam mişca liniştită în norul cenuşiu, într-o inconştienţă fericită, dar nu eram sigură de faptul că vorbisem şi nevoia să transmit mesajul mă înţepa ca un scaiete în călcâi.

— Spune-i lui Jamie, i-am şoptit lui Ian, care părea învăluit în ceaţă. Spune-i lui Jamie că-l iubesc.

— Deschide ochii şi spune-mi chiar tu, *Sassenach,* mi-a spus un glas îngrijorat, aflat aproape de mine.

Am încercat să deschid ochii şi am descoperit că puteam s-o fac. Se părea că, până la urmă, nu murisem. Am respirat cu grijă şi am observat că pieptul mi se mişca uşor.

Părul îmi era ud şi eu zăceam pe ceva tare. Eram acoperită cu o pătură şi se zărea chipul lui Jamie, care se agita, şi care s-a liniştit de îndată ce eu am clipit.

— Spune-mi, a şoptit el zâmbind, deşi

îngrijorarea îi adâncea cutele din jurul ochilor.

— Să-ţi spun… oh! Te iubesc! Unde…?

Amintiri ale evenimentelor recente m-au năpădit şi am spus repede:

— *Teal! Ce…*

— Habar nu am. Când ai mâncat pentru ultima oară, *Sassenach*?

— Nu-mi amintesc. Aseară. Cum adică habar nu ai? Este tot *acolo*?

— Oh, da, a spus el cu oarecare ură. Au tras două focuri asupra noastră şi asta chiar acum, dar cred că tu nu aveai cum să le auzi.

— Au tras asupra noastră…

Mi-am trecut o mână peste faţă şi am descoperit cu bucurie că acum îmi puteam simţi buzele, şi pielea începea din nou să mi se încălzească.

— Sunt cenuşie sau transpirată? l-am întrebat pe Jamie. Buzele mele sunt vinete?

Aceste întrebări păreau să-l uluiască, dar s-a aplecat spre mine pentru a-mi putea vedea mai bine gura.

— Nu, a răspuns el cât se poate de serios, îndreptându-şi spatele după ce-mi privise atent buzele.

Apoi s-a aplecat şi m-a sărutat pe gură, şoptind:

— Şi eu te iubesc. Mă bucur că nu ai murit încă, a adăugat el apoi pe un ton absolut normal îndreptându-şi spatele, în timp ce în depărtare s-a auzit o bubuitură de tun.

— Căpitanul Stebbings a preluat comanda pe *Teal?* Am întrebat eu. Căpitanul Roberts nu ar da ordin să se tragă asupra unor corăbii străine. Cel puţin aşa cred. Stau şi mă întreb de ce ar trage căpitanul Stebbings asupra noastră. De ce nu

atacă vasul *Pitt,* pentru a reintra în posesia sa? Acum poate pune mâna pe el.

Toate simptomele dispăruseră şi începeam să gândesc clar. Ridicându-mă în capul oaselor, mi-am dat seama că fusesem pusă pe două lăzi cu capac, într-o mică magazie. Locul era acoperit cu prelată şi puteam vedea pânzele fluturând în vânt. Lângă pereţii micii magazii se vedeau butoaie, pachete şi lăzi. În aer stăruia un miros greu, un amestec de mirosuri de gudron, stofă, praf de puşcă şi… cafea? Am inspirat cu putere, pentru că mă simţeam mai bine. Da, mirosea a cafea!

S-a auzit o altă bubuitură de tun. Sunetul înăbuşit din cauza distanţei m-a făcut să mă cutremur. Sentimentul că eram într-o magazie a unei nave care se putea scufunda în orice clipă a fost mai puternic chiar şi decât mirosul de cafea.

Şi Jamie a reacţionat la acea lovitură de tun, îndreptându-şi spinarea. Chiar înainte de a mă ridica în picioare şi de a sugera că era mai bine să mergem sus, un cap rotund s-a arătat la intrarea în magazie.

— Doamna şi-a mai revenit? a întrebat politicos un băiat tânăr. Căpitanu’ a zis că, dacă-i moartă, nu mai e nevoie de dumneavoastră aici şi doreşte să mergeţi imediat la dumnealui şi să staţi de vorbă.

— Şi dacă nu sunt moartă? am întrebat, încercând să-mi aranjez hainele ude de transpiraţie şi şifonate. La naiba. Îmi lăsasem fusta cu tivul plin de aur la bordul vasului *Pitt.* Dacă lucrurile continuau aşa, trebuia să fiu mulţumită dacă ajungeam pe uscat în cămaşă.

Băiatul, care trebuie să fi avut vreo doisprezece

ani, mi-a zâmbit.

— În situaţia în care aţi fi fost moartă, căpitanul însuşi s-ar fi oferit să vă arunce peste bord, dom'ţă, astfel încât soţul dumneavoastră să fie cu capul pe umeri, a replicat tânărul. Căpitanul Hickman e cam zorit la vorbă, da' nu vorbeşte înto'deauna serios.

— O să vin şi eu, am spus, reuşind să mă ridic şi să-mi menţin echilibrul, dar fără a refuza braţul lui Jamie. Am pornit pe corabie, conduşi de noua noastră cunoştinţă, care a ţinut să mă informeze că se numea Abram Zenn („Tatăl meu a fost un om citit. I-a plăcut foarte mult dicţionarul domnului Johnson şi s-a gândit că numele meu trebuie să-l aibă şi pe A, şi pe Z"). Cel care ne călăuzea era de fapt stewardul de pe vas, care se numea cu adevărat *Asp,* lucru care m-a bucurat. Tânărul ne-a explicat că domnul căpitan Hickman era atât de agitat din cauza confruntărilor pe care le avusese cu Stebbings şi din cauză că jurase să nu mai aibă loc decât o singură astfel de confruntare.

— Căpitanul Stebbings gândeşte la fel ca domnul căpitan Hickman? a întrebat Jamie sec.

Abram a dat din cap cu putere, spunând:

— Un tip pe care l-am întâlnit într-o cârciumă din Roanoke mi-a povestit că domnul căpitan Stebbings obişnuia să bea acolo şi că povestea cum ar fi vrut să-l spânzure pe domnul căpitan Hickman de propriul său catarg şi să-l lase acolo ca să-i ciugulească pescăruşii ochii.

Băiatul a privit sumbru în jur şi s-a uitat la pescăruşii care zburau prin preajmă adăugând:

— Groaznice vieţuitoare mai sunt şi pescăruşii!

Am avut parte de experienţe interesante în

momentul în care am ajuns în „cuibul” căpitanului Hickman, respectiv în cabina acestuia, plină ca o magazie cu tot felul de lucruri. Ian se afla acolo şi părea un mohican ce tocmai fusese prins şi urma să fie ars, atitudine care m-a făcut să deduc că nu se simţea prea bine în prezenţa căpitanului. Se părea că atitudinea era reciprocă, dacă era să judec după faptul că obrajii cu pometi proeminenţi ai căpitanului erau roşii.

— Ah! a exclamat Hickman, văzându-ne. Îmi pare bine că nu aţi părăsit lumea celor vii, doamnă. Ar fi o mare pierdere pentru soţul dumneavoastră, care nu ar mai avea alături o femeie devotată.

Ultimele cuvinte fuseseră rostite cu sarcasm şi mă întrebam de câte ori îl rugasem pe Ian să nu le mai spună altora cât de mult îl iubeam pe Jamie şi tot ceea ce însemna acest lucru. Jamie s-a prefăcut că nu pricepe şi mi-a făcut semn să iau loc pe patul nefăcut al căpitanului, înainte de a i se adresa acestuia.

— Mi s-a spus că *Teal* trage asupra noastră, a spus el calm. Acest lucru nu vă provoacă îngrijorare, domnule?

— Nu, deocamdată nu, a spus Hickman cu oarecare nepăsare, privind geamurile cabinei sale, mascate pe jumătate, asta mai mult din cauză că sticla era spartă. Trag asupra noastră sperând să reuşească o lovitură norocoasă. Avem avantajul vântului şi probabil că situaţia aceasta va continua mai multe ore.

— Am înţeles, a replicat Jamie, luându-şi o atitudine prin care să arate că ştia despre ce era vorba.

— Căpitanul Hickman se gândea dacă ar trebui sau nu să ia măsuri împotriva lui *Teal* ori să fugă, unchiule, a spus Ian, intervenind plin de tact. Avantajul vântului înseamnă să ai o mai bună manevrabilitate. Datorită acestei situaţii, avantajul faţă de *Teal* este major.

— Dumneavoastră aţi auzit vorba: *Cel ce luptă şi-apoi fuge nu va fi erou, dar va trăi şi va avea prilejul de-a lupta din nou?* a spus căpitanul Hickman, uitându-se la Ian. Dacă voi putea scufunda corabia aia, o voi face. Mi-ar face şi mai mare plăcere să-l împuşc pe puntea lui pe căpitan şi să-i iau vasul. Dacă va fi nevoie, mă voi mulţumi şi să scufund vasul. Asta nu înseamnă că am să-l las să mă scufunde *pe mine,* nu astăzi!

— De ce spuneţi, „nu astăzi”? l-am întrebat. Ziua de astăzi nu este ca oricare alta?

Hickman a fost surprins. Probabil crezuse că aveam un rol pur decorativ.

— Pentru că am o încărcătură valoroasă, domniţă, mi-a răspuns în cele din urmă. Am o încărcătură pe care nu sunt gata s-o risc, decât dacă aş reuşi să pun mâna pe şobolanul acela de Stebbings.

— Să înţeleg că aţi presupus că Stebbings se afla la bordul vasului *Pitt* şi de aceea doreaţi să scufundaţi vasul? l-a întrebat Jamie.

Cabina era atât de joasă, încât ei trei, adică Ian, Hickman şi Jamie se vedeau nevoiţi să discute aplecaţi şi de aceea totul părea a fi o conversaţie între nişte cimpanzei. Nu puteai sta decât pe pat sau în genunchi pe podea, dar această alternativă era sub demnitatea unor domni care aveau de discutat.

— Aşa este, domnule, şi vă mulţumesc pentru faptul că m-aţi oprit la vreme. Poate că vom bea un pahar împreună când vom avea răgaz şi îmi veţi povesti ce s-a întâmplat cu spatele dumneavoastră.

— Poate că nu, a replicat Jamie politicos. Ne aflăm deocamdată pe apă şi aş dori să aflu unde este *Pitt* acum.

— La oarece distanţă de noi, mai exact la aproximativ două mile faţă de babord, a replicat Hickman cu ochii lucind de furie. Dacă mă pot socoti cu Stebbings, am să mă întorc să-i iau şi nava.

— Dacă mai este cineva la bord care mai poate naviga, a spus Ian. Când mă aflam eu la bord, a avut loc o revoltă serioasă. Ce v-ar putea face să atacaţi *Teal,* domnule? a întrebat el, ridicând glasul. Eu şi unchiul meu vă putem da informaţii despre echipaj şi despre tunurile aflate pe vas. Chiar dacă la bord se află căpitanul Stebbings, nu vă va fi foarte greu să cuceriţi vasul. El este însoţit de zece oameni de-ai lui. Nu cred că domnul căpitan Roberts va voi să se angajeze în luptă de partea lui Stebbings. De fapt, sunt sigur de asta.

Jamie l-a privit pe Ian cu ochii mijiţi, întrebând:

— Crezi că l-au omorât deja?

Ian nu semăna cu Jamie, dar am recunoscut pe chipul lui acea expresie de încăpăţânare pe care o cunoşteam prea bine.

— Da, se poate, a răspuns el în cele din urmă. Dumneata m-ai lăsa *pe mine* de izbelişte, dacă ai crede că *s-ar putea* să fi murit?

L-am văzut pe Jamie deschizând gura şi pregătindu-se să spună: „E doar un câine”. N-a

făcut-o, însă. A închis ochii şi a oftat, gândindu-se ce ar fi însemnat să provoace o bătălie navală, să pună în pericol vieţile tuturor, pentru a nu mai pomeni despre vieţile celor de la bordul lui *Teal,* de dragul unui câine bătrân care putea fi deja mort, ba chiar mâncat de un rechin.

În cele din urmă, a deschis ochii şi a dat din cap spunând:

— Da, bine, fie.

Apoi s-a îndreptat de spate în cabina aceea joasă şi s-a întors spre Hickman, mărturisindu-i:

— La bordul vasului *Teal* este un anume prieten al nepotului meu, care este foarte probabil în pericol. Cred că acest lucru nu vă priveşte, dar explică interesul nostru în legătură cu problema în discuţie. Interesul dumneavoastră… Este legat de căpitanul Stebbings, dar la bordul lui Teal *se* află o încărcătură care s-ar putea să vă tenteze: şase lăzi cu puşti.

Atât eu, cât şi Ian am tras adânc aer în piept.

Hickman şi-a îndreptat spatele, s-a lovit la cap şi a exclamat:

— Oh! Doamne, Dumnezeule! Sunteţi sigur de asta?

— Sunt şi îmi închipui că Armata Continentală s-ar putea folosi de ele.

Mi-am spus că această afirmaţie era una periculoasă. Chiar dacă Hickman era un duşman de moarte al lui Stebbings, acest lucru nu însemna neapărat că era şi un patriot american. Din câte îmi dădusem seama, căpitanul Stebbings putea stârni el însuşi animozităţi şi fără a mai fi nevoie să-şi exprime convingerile politice.

Hickman nu a făcut nimic pentru a-l contrazice

pe Jamie. De fapt, nici nu luase în seamă remarca lui, gândindu-se numai la puşti. Mă întrebam dacă era adevărat. Era, pentru că Jamie spusese totul cu multă siguranţă de sine. Am încercat să-mi aduc aminte de lucrurile care se aflau în magazia de la bordul lui *Teal,* ca şi când aş fi căutat ceva…

— Dumnezeule mare, am spus. Cutiile care urmau să ajungă la New Haven?

Abia m-am abţinut să nu rostesc numele lui Hannah Arnold, dându-mi seama că, *dacă* Hickman era un patriot – m-am gândit că s-ar fi putut la fel de bine să fie un om de afaceri, gata să treacă de cealaltă parte a baricadei –, poate că ar fi recunoscut numele şi şi-ar fi dat seama că acele arme vor ajunge cu adevărat la Armata Continentală prin intermediul colonelului Arnold.

Jamie a dat din cap privindu-l pe Hickman, care se uita la un barometru mic de pe perete de parcă ar fi fost un glob de cristal. Indiferent ce părea să-i spună acel barometru, era ceva pozitiv, pentru că Hickman a dat din cap şi a ieşit repede din cabină, de parcă i-ar fi luat pantalonii foc.

— Unde s-a dus? a întrebat Ian, privind în urma căpitanului.

— Îmi închipui că s-a dus să vadă cum bate vântul, am spus mândră de faptul că ştiam şi eu ceva. Vrea să se asigure că mai dispune de avantajul vântului.

Jamie tot căuta ceva pe biroul lui Hickman şi a găsit un măr pe care mi l-a aruncat în poală, zicând:

— Mănâncă-l, *Sassenach.* Ce naiba *înseamnă* să dispui de avantajul vântului?

— Ei bine, aici m-ai prins! am recunoscut eu.

Ştiu că are ceva de-a face cu vântul şi că este foarte important.

Am mirosit mărul. Eram sigură că arătase cândva şi mai bine. Mai păstra însă un miros dulceag, care mi-a trezit pofta de mâncare dispărută de multă vreme. Am muşcat cu grijă şi am simţit cum saliva îmi inundă gura. Am mâncat mărul cu mare poftă. De fapt, l-am terminat din două muşcături.

Glasul puternic, nazal, al căpitanului Hickman venea de pe punte, străpungându-ne urechile. Nu am auzit ce a spus, dar reacţia a fost una imediată. S-a auzit tropot de picioare, iar vasul şi-a schimbat direcţia, odată cu ridicarea pânzelor. Zgomotul făcut de afeturile de tun s-a auzit pe întreg vasul; se părea că noi continuam să avem avantajul vântului.

Am putut citi nerăbdarea care i-a luminat faţa lui Ian şi m-a bucurat să văd acea lumină, dar nu m-am putut împiedica să nu-i spun lui Jamie:

— N-ai nicio îndoială faţă de ceea ce se petrece? Vreau să spun că… totuşi este *doar un câine.*

El a dat din umeri şi mi-a răspuns:

— Aşa este, dar ştiu că s-au purtat bătălii pentru motive mai puţin importante. În afară de asta, de ieri de pe la ora asta mă fac vinovat de acte de piraterie, revoltă şi crimă. La toate acestea aş mai putea să adaug şi acte de trădare, ca să fie tacâmul complet, cum se spune.

— În afară de asta, mătuşică, trebuie să ştii că este un câine *bun*, a ţinut să-mi comunice Ian cu o undă de reproş în glas.

Indiferent dacă dispuneam sau nu de avantajul vântului, a durat mult şi au fost necesare

nenumărate manevre pentru ca vasele să ajungă destul de aproape şi să reprezinte un pericol unul pentru celălalt. Soarele abia dacă se ridicase de un lat de palmă deasupra orizontului, iar pânzele păreau roşii şi apele erau parcă pline de sânge.

Corabia *Teal* plutea încetişor, având ridicate aproape jumătate dintre pânze. Era la mai puţin de jumătate de milă distanţă faţă de noi. Căpitanul Hickman se afla pe puntea corăbiei *Asp,* cu mâinile strânse pe balustradă, de parcă s-ar fi prins de beregata lui Stebbings, cu privirea ogarului care aşteaptă să apară iepurele.

— A sosit vremea să mergeţi sub punte, dom'ţă! a spus Hickman fără a mă privi. Aici lucrurile or să se cam încingă.

Mâinile lui s-au mişcat, trădând nerăbdarea.

Nu m-am opus. Pe punte tensiunea era foarte mare. Simţeam mirosul acestei tensiuni, un amestec de testosteron, pucioasă şi praf de puşcă. Pentru că bărbaţii sunt cu adevărat nişte fiinţe remarcabile, păreau toţi bine dispuşi.

M-am oprit o clipă pentru a-l săruta pe Jamie – un gest pe care el mi l-a întors într-un fel care m-a lăsat cu buzele tremurând – refuzând să mă gândesc la faptul că era posibil ca, data viitoare când urma să-l văd, el să fie bucăţi. Mai înfruntasem astfel de situaţii de câteva ori până atunci şi nu mă obişnuisem cu ele, dar învăţasem să le ignor.

Cel puţin, îmi imaginam că învăţasem să le ignor.

Aflându-mă în magazia principală, simţind mirosul specific de santină şi auzindu-i pe şobolanii care călcau pe lanţurile zăngănitoare,

mi-a fost foarte greu să ignor zgomotele de pe punte, *făcute de afeturile de tun. Asp nu avea* decât patru tunuri pe flanc, dar trăgeau cu ghiulele de douăsprezece livre[56], adică erau tunuri grele pentru o goeletă. *Teal,* navă comercială care ar fi putut avea de înfruntat diverşi agresori, era prevăzut cu opt tunuri pe flanc, cu ghiulele de şaisprezece livre, două tunuri mari sub punte şi unul la pupa.

— Nu ar face faţă unui vas de război, mi-a spus Abram, după ce i-am descris armamentul de care dispunea *Teal.* Oricum, oamenii de la bordul ei nu ar încerca să atace sau să scufunde o altă navă pentru că nu au interesul să ia la bord echipamente grele. De aceea nu trebuie să fim disperaţi, dom'ţă.

Vorbea cu multă siguranţă de sine şi era amuzant, lucru care mă liniştea în mod ciudat.

Se pare că îşi dădea seama ce efect avea asupra mea, pentru că m-a bătut cu blândeţe peste mână, spunând:

— Nu trebuie să vă temeţi de nimic, dom'ţă. Domnul Fraser mi-a spus că trebuie să am grijă să nu vi se întâmple nimic rău şi eu chiar asta am de gând să fac.

— Mulţumesc, i-am spus, făcând tot posibilul ca să nu izbucnesc în râs sau în plâns.

Am tuşit ca să-mi dreg glasul şi am întrebat:

— Dumneata ştii de ce căpitanul Hickman şi căpitanul Stebbings nu se înţeleg?

— Da, dom'ţă! a răspuns el imediat. Căpitanul Stebbings a fost o adevărată pacoste a acestor locuri în ultimii ani. A confiscat bunuri care se

56 livră 453,6 grame (n.tr.)

puteau transporta legal, zicând că erau de contrabandă. Noi ne îndoim foarte mult că marfa confiscată de el ar fi trecut vreodată prin vamă, a mai adăugat el, citând o replică pe care o auzise, fără îndoială, de multe ori. De fapt, totul a pornit de la cele ce s-au întâmplat pe *Annabelle.*

Annabelle era un pescador mare, al cărui proprietar era fratele căpitanului Hickman. *Pitt* a oprit pescadorul şi a încercat să ia cu forţa oameni din echipajul de pe *Annabelle.* Theo Hickman a protestat, oamenii lui au opus rezistenţă, iar Stebbings le-a ordonat alor săi să tragă asupra lui *Annabelle.* Au fost ucişi trei membri ai echipajului pescadorului, printre care şi Theo Hickman.

Acest incident a făcut mare vâlvă şi s-au făcut eforturi astfel încât căpitanul Stebbings să fie adus înaintea justiţiei, ca să dea socoteală pentru faptele sale. Căpitanul a stăruit asupra ideii că nu există niciun tribunal local care ar avea dreptul să îl judece. El a arătat că, dacă există cineva care vrea să-i intenteze proces, trebuie să se adreseze unui tribunal din Anglia. Justiţia locală a fost de acord.

— Asta s-a întâmplat înainte de a se declara război anul trecut? l-am întrebat stăpânită de curiozitate. Dacă s-a întâmplat după ce s-a declarat război…

— Cu mult înainte, a mărturisit tânărul Zenn. Treaba e, a adăugat el cu indignare, că toţi sunt nişte câini laşi şi ar merita să fie unşi cu păcură şi după aia să fie înveliţi în fulgi, câinii ăştia laşi şi căpitanul Stebbings!

— Bineînţeles, am spus. Crezi cumva…

Nu am avut prilejul de a-mi duce gândul mai

departe, pentru că vasul s-a cutremurat şi ne-am trezit aruncaţi pe podele. Apoi s-a auzit o explozie care a zguduit tot ce se găsea în jurul nostru.

La început nu mi-am dat seama de pe care corabie se trăsese, dar apoi au tras tunurile de pe *Asp,* aflate deasupra noastră şi am realizat că atacul pornise de pe *Teal.*

De pe *Asp* s-a ripostat într-un mod dezordonat, deoarece tunurile de la tribord nu au tras în acelaşi timp, iar salvele de tun au fost urmate de focuri de armă.

M-am opus ideii pline de cavalerism a lui Abram de a-mi proteja trupul cu trupul său şi, rostogolindu-mă, m-am sprijinit în palme şi în genunchi şi am ciulit urechile. Auzeam strigăte, dar nu înţelegeam nimic. Nu se mai trăgea, însă. Se părea că vasul nostru nu lua apă, deoarece, din câte îmi dădeam seama, continuam să ne aflăm pe linia de plutire.

— Doar nu se poate să fi renunţat, nu-i aşa? a spus Abram vădit dezamăgit, în timp ce se ridica în picioare.

— Mă îndoiesc că ar fi renunţat, am spus, ridicându-mă în picioare la rândul meu şi ţinându-mă de un butoi mare. Magazia principală era la fel de plină ca şi cea mică, dar în ea se aflau obiecte mai mari, care abia ne îngăduiau să ne mişcăm. Era vorba despre lăzi mari şi butoaie, dintre care unele miroseau a bere. Vasul se înclina într-o parte. Probabil că tunurile erau reîncărcate. Se auzeau roţile afeturilor huruind pe punte. Mă întrebam dacă fusese rănit cineva şi ce aveam să fac eu în această situaţie.

De sus a răsunat o singură bubuitură de tun.

— Fuge, câinele! a şoptit Abram. Am pornit în urmărirea lui.

A urmat o tăcere prelungă, timp în care vasul înainta. Poate că Hickman *urmărea* cu adevărat vasul *Teal.*

S-a auzit un strigăt de uimire şi apoi vasul s-a clătinat violent, motiv pentru care noi am ajuns din nou pe podea. De data asta, am căzut peste Abram. Am luat încet genunchiul de pe stomacul lui şi l-am ajutat să se ridice în şezut, gâfâind ca un peşte aruncat pe uscat.

— Ce… a şoptit el, neputând să-şi ducă vorba la bun sfârşit.

Vasul s-a mişcat iar cu putere şi noi am fost din nou trântiţi la pământ. După aceea s-a auzit un scârţâit de lemn, ca şi cum vasul urma să se rupă în bucăţi.

S-au auzit strigăte şi zgomot de paşi care alergau pe punte.

— Am fost abordaţi!

Am pus mâna pe mânerul cuţitului de sub fustă, ca să prind curaj.

— Nu, am spus eu, îngustându-mi ochii şi privind în întuneric, de parcă asta m-ar fi ajutat să aud mai bine. Nu, noi îi abordăm *pe ei.*

Sunetul tălpilor de pe punte nu s-a mai auzit.

În schimb, strigătele au continuat să se audă. Îmi dădeam seama că în acele strigăte exista şi o undă de nebunie. Mi s-a părut că pot deosebi strigătul tipic scoţian al lui Jamie, dar cred că era rodul imaginaţiei mele, pentru că toţi cei care ţipau se aflau în pragul nebuniei.

— Tatăl nostru carele eşti în Ceruri… Tatăl nostru carele eşti în Ceruri… şoptea Abram în

întuneric, poticnindu-se însă la primul vers al rugăciunii.

Am strâns pumnii şi am închis ochii din reflex, înălţând capul şi sperând la un ajutor.

Niciunul dintre noi nu putea, însă, face în aşa fel încât acel ajutor să sosească.

S-au auzit pentru multă vreme tot felul de sunete înăbuşite, din când în când au răsunat împuşcături, bubuituri, mormăieli şi strigăte. Apoi a urmat liniştea.

Abram se întorsese spre mine şi îmi arunca o privire întrebătoare. Nu am putut decât să-i strâng mâna.

După aceea s-a auzit o bubuitură de tun care a zguduit toată puntea, dar şi magazia. Zgomotul a fost destul de puternic, astfel încât să simt un pocnet în urechi. A urmat o altă bubuitură şi am auzit un *buf* podeaua s-a mişcat şi toate scândurile vasului au vibrat cu un *buuum* prelung. Am scuturat cu putere din cap, înghiţind, încercând să fac tot posibilul ca să-mi pătrundă aer în trompele lui Eustaţiu. Am auzit din nou un pocnet în urechi şi am desluşit zgomot de paşi într-o parte a punţii, apoi mai multe persoane care înaintau încet.

M-am ridicat, l-am tras pe Abram după mine şi apoi l-am împins către scară. Am auzit zgomotul făcut de apă şi nu era apa care se lovea de coca navei, ci un gâlgâit, semn că intra în magazie.

Chepengul fusese închis, dar nu şi încuiat, astfel încât l-am putut deschide cu oarecare efort, împingând cu amândouă mâinile. Mi-am pierdut echilibrul şi am căzut în gol, dar m-a ajutat Zenn, care mi-a sprijinit fundul cu umărul.

— Îţi mulţumesc, domnule Zenn, i-am spus,

întinzându-i mâna şi trăgându-l în sus, către lumină.

Primul lucru pe care l-am observat a fost sângele de pe punte. Am văzut bărbaţi răniţi, dar Jamie nu era printre ei. Pe el l-am observat imediat după ce am văzut sângele de pe punte. Era aplecat peste balustradă împreună cu alţi bărbaţi. M-am grăbit să mă apropii, pentru a-mi da seama la ce anume se uitau, şi am văzut corabia *Teal* la câteva sute de yarzi depărtare.

Pânzele ei fluturau frenetic şi catargele îi erau înclinate într-un mod ciudat; vasul însuşi era înclinat într-o parte şi ieşea foarte mult din apă.

— Fir-aş al naibii! a spus Abram uluit. S-a lovit de stânci.

— Şi noi ne-am lovit de stânci, băiete, dar situaţia noastră nu-i atât de gravă, a spus Hickman, uitându-se la el. E apă în magazie, Abram?

— Este, am răspuns eu înainte ca Abram s-o facă, pentru că el contempla vasul *Teal,* care era lovit. Aveţi la bord instrumente medicale, domnule căpitan Hickman?

— Ce să am? m-a întrebat căpitanul clipind des în vreme ce mă privea. Nu-i acum momentul să… Dar de ce?

— Sunt medic, domnule, şi aveţi nevoie de mine.

Într-un sfert de oră, mă aflam în mica magazie în care mă trezisem din leşin cu câteva ceasuri în urmă, care acum fusese transformată în infirmerie.

La bordul vasului *Asp* nu era un medic, dar exista o mică spiţerie: o sticlă plină pe jumătate cu laudanum, un bol pentru lăsat sânge, o pereche de

pensete mari, un borcan cu lipitori moarte şi deshidratate, două fierăstraie pentru amputare, o clemă ruptă, un sac cu fir pentru cusut plăgi şi un borcan mare cu grăsime camforată.

Am fost foarte tentată să beau eu însămi laudanumul, dar trebuia să-mi fac datoria. Mi-am legat părul şi am început să inspectez încărcătura, trăgând nădejde că voi găsi ceva util. Domnul Smith şi Ian au plecat cu barca la bordul lui *Teal,* sperând să găsească trusa mea, dar având în vedere că nava era avariată şi în zona în care se aflase cabina noastră, nu îmi făceam mari speranţe. O ghiulea trasă de la bordul vasului *Asp,* un pic de noroc, şi *Teal* a ajuns sub linia de plutire. Vasul lovit avea să se scufunde, chiar dacă deocamdată mai era la suprafaţa apei.

Am făcut un triaj rapid pe punte. Un om fusese ucis, ceilalţi aveau răni uşoare. Erau şi trei cu răni grave, dar care nu constituiau urgenţe. Erau probabil mai mulţi răniţi la bordul vasului *Teal.* Din ce povesteau oamenii, cele două vase se apropiaseră la distanţă de câţiva yarzi. A fost o luptă scurtă şi sângeroasă.

La câteva minute după ce se încheiase lupta, vasul *Pitt* apăruse în zonă, iar echipajul său amestecat se ocupa de preluarea şi îngrijirea răniţilor de pe *Teal.* Am auzit un strigăt adus de vânt.

— Mai vin răniţi, am şoptit, luând cel mai mic dintre fierăstraiele pentru amputări, ca să trec rapid la propria mea acţiune sângeroasă.

— Dispuneţi de arme, i-am spus lui Abram Zenn, care căutase şi pregătise pentru mine două felinare, pentru că soarele aproape că apusese.

Asta înseamnă că domnul căpitan Hickman era pregătit să le folosească. Nu s-a gândit că s-ar putea să existe şi răniţi?

Abram a dat din umeri, de parcă ar fi vrut să se scuze.

— Este primul nostru voiaj în care dispunem de licenţa care ne conferă dreptul de a trece la acte de ostilitate, dom'ţă, a spus el. Data viitoare vom fi mai bine pregătiţi. Sunt sigur de asta.

— Primul voiaj? Ce fel de… de cât timp se află căpitanul Hickman pe mare? am întrebat, în timp ce inspectam marfa.

Am constatat cu bucurie că, într-o ladă, se aflau metri întregi de stambă imprimată.

Abram s-a încruntat, în vreme ce se gândea.

— Ei bine, a spus el în cele din urmă. O vreme a avut un vas de pescuit, cu care a navigat pe la Marblehead. Dumnealui şi fratele erau împreună proprietarii acelui vas. După ce fratele dânsului a avut acel incident cu domnul căpitan Stebbings, s-a dus să lucreze pentru Emmanuel Bailey ca secund. Domnul Bailey este evreu, a explicat el, văzând că ridicasem din sprâncene. Are o bancă în Philadelphia şi trei corăbii care navighează regulat în Indiile de Vest. Şi vasul acesta este al domnului Bailey şi dânsul a obţinut de la Congres licenţa de care v-am pomenit, pentru căpitanul Hickman. Licenţa a fost primită chiar când s-a anunţat izbucnirea războiului.

— Am înţeles, am spus eu surprinsă. Aceasta este prima cursă pe care o face domnul Hickman în calitate de căpitan?

— Da, dom'ţă, dar de obicei navele care dispun de licenţa care conferă dreptul de a trece la acte

de ostilitate, adică navele-pirat, nu au o încărcătură suplimentară, a spus el cât se poate de sincer. Din încărcătura suplimentară fac parte şi materialele medicale.

— Ştii toate aceste lucruri pentru că... de câtă vreme te afli *dumneata* pe mare? am întrebat curioasă, în timp ce luam o sticlă care părea să conţină coniac foarte scump, pe care voiam să-l utilizez ca antiseptic.

— Ah, de când aveam opt ani, dom'ţă, a răspuns el, înălţându-se pe vârfuri pentru a fixa felinarele care aruncau o lumină liniştitoare asupra aşa-zisei săli de operaţii. Am şase fraţi mai mari. Cel mai mare dintre ei se ocupă de o fermă împreună cu fiii lui. Ceilalţi... unul dintre ei este reporter, scrie despre corăbii în *Newport News.* Într-o zi, a stat de vorbă cu un căpitan de vas şi niciuna, nici două, mă trezesc că sunt steward, la bordul vasului indian *Antioch.* Am plecat cu acel căpitan la Londra şi, după doar o zi, eram cu vaporul spre Calcutta.

Băiatul s-a lăsat pe călcâie şi a continuat zâmbind:

— De atunci sunt tot pe mare, dom'ţă. Cred că mi se potriveşte.

— Asta-i foarte bine, i-am spus. Părinţii dumitale mai trăiesc?

— Oh, nu, dom'ţă. Mama a murit când m-a născut pe mine, iar tata a murit când eu aveam şapte ani.

Nu părea prea tulburat de acest fapt. În timp ce rupeam bucăţile de stambă ca să le pot folosi ca bandaje, mă gândeam că oricum acele triste evenimente se petrecuseră în viaţa lui cu foarte

mult timp în urmă.

— Trag nădejde că viaţa pe mare ţi se va potrivi în continuare, i-am spus. Ai îndoieli în privinţa asta după ceea ce s-a petrecut astăzi?

Se gândea la spusele mele şi pe faţa lui s-au văzut umbre în lumina felinarelor.

— Nu, a răspuns el în cele din urmă privindu-mă cu nişte ochi plini de seriozitate şi care nu mai păreau a fi ai unui tânăr, ca până atunci. Când am semnat contractul cu domnul căpitan Hickman, am ştiut că s-ar putea să fim angajaţi în lupte.

A strâns din buze, probabil pentru ca să nu îi tremure, şi a continuat:

— Nu mă deranjează să ucid un om, dacă sunt nevoit s-o fac.

— Nu acum… acum nu eşti nevoit să o faci, a spus unul dintre răniţi încet.

Omul acela stătea în umbră şi respira rar, întins pe două lăzi în care se aflau porţelanuri englezeşti.

— Deocamdată nu eşti nevoit să o faci, am spus şi eu sec. Poate că ar fi bine să vorbeşti despre asta cu nepotul sau cu soţul meu, după ce lucrurile se vor mai linişti.

Am crezut că discuţia dintre noi se încheiase, dar Abram m-a urmărit cât mi-am pus la îndemână instrumentele rudimentare de care dispuneam şi am început să le sterilizez cum am putut, adică turnând coniac peste ele; magazia ajunsese să miroasă ca o distilerie şi bărbaţii prezenţi erau scandalizaţi că risipeam astfel băutura. În timpul luptei fusese stins focul în cambuză, şi avea să dureze ceva vreme până ce voi putea dispune de apă fierbinte.

— Vă număraţi printre patrioţi, dom’ţă? Nu vă supăraţi că vă întreb, a spus el roşind pentru că avusese curajul de a-mi pune o astfel de întrebare.

Întrebarea m-a surprins într-o oarecare măsură. Dacă ar fi fost să-i răspund de-a dreptul, ar fi trebuit să-i spun: „Da, bineînţeles”.

Jamie era, oricum, un rebel. Îşi luase el însuşi acest statut. De vreme ce declarase pur şi simplu din necesitate ce convingeri avea, simţeam acum că putea fi condamnat pentru convingerile sale. Dar eu? Eu mă numărasem cândva printre patrioţi.

— Da, am spus în cele din urmă, pentru că nu puteam spune nimic altceva. Este clar că dumneata eşti patriot, Abram, dar de ce?

— De ce?

Părea uimit că îi pusesem această întrebare şi mă privea clipind pe deasupra felinarului pe care îl ţinea în mână.

— O să-mi răspunzi mai târziu, i-am spus, luându-i felinarul din mână.

Făcusem tot ceea ce îmi stătuse în putinţă. Răniţii care mai aveau nevoie de îngrijiri fuseseră aduşi sub punte.

Nu aveam timp pentru discuţii pe teme politice. Cel puţin, eu aşa credeam.

Abram s-a liniştit şi m-a ajutat cum s-a priceput, deşi a trebuit să se întrerupă din când în când pentru a vărsa într-un coş. După ce a vărsat de mai multe ori, a început să le pună întrebări răniţilor care îi puteau răspunde. Nu ştiam dacă o făcea din curiozitate sau pentru a nu se mai gândi la răul care îl chinuia.

— Ce părere aveţi dumneavoastră despre

Revoluţie, domnule? l-a întrebat el pe un marinar cu părul sur, care venise de la bordul vasului *Pitt* şi avea un picior zdrobit.

Omul l-a privit cu mirare, dar i-a răspuns, probabil ca să se gândească şi el la altceva:

— E o pierdere de timp, atâta tot.

După aceea, marinarul şi-a încleştat degetele pe lada pe care era întins şi a continuat:

— Mai bine să lupţi împotriva franţujilor decât împotriva englezilor. Ce am avea de câştigat din luptă? Doamne sfinte! a exclamat el în cele din urmă, albindu-se la faţă.

— Abram, dă-i te rog un obiect pe care să-l poată muşca, i-am spus, grăbindu-mă să adun frânturile de os şi întrebându-mă dacă nu era mai bine să trec la amputare. Poate că aşa riscul de infecţie era mai mic, iar marinarul avea posibilitatea să meargă cu un picior de lemn, dar… Nu îmi plăcea deloc această variantă.

— Nu, e-n regulă dom’ţă, mi-a spus marinarul. Ei, dumneata ce crezi despre Revoluţie, tinere?

— Eu cred că este un lucru bun şi necesar, domnule, a replicat Abram cu hotărâre. Regele este un tiran şi toţi bărbaţii adevăraţi trebuie să lupte împotriva tiraniei.

— Cum? a întrebat marinarul profund surprins. Regele este un tiran? Cine spune o asemenea prostie?

— Păi… domnul Jefferson şi… noi toţi credem acest lucru, a răspuns Abram, surprins de o asemenea replică vehementă.

— Ei bine, atunci sunteţi cu toţii nişte proşti fără de pereche. Toţi în afară de dumnea’oastră, dom’ţă, a adăugat marinarul uitându-se la mine şi

dând din cap.

Apoi s-a uitat la piciorul lui şi a transpirat un pic, dar a închis ochii mi-a spus:

— Dumnea'oastră n-aveţi astfel de gânduri prosteşti, dom'ţă, nu-i aşa? Trebuie să faceţi în aşa fel încât să-i băgaţi minţile-n cap băiatului dumnea'oastră.

— Să-mi bage minţile-n cap? a izbucnit Abram. A-ţi băga minţile-n cap înseamnă să nu spui sau să nu scrii ceea ce gândeşti?

Marinarul a deschis un ochi.

— Bineînţeles că asta înseamnă să-ţi bagi minţile-n cap, a replicat el, încercând să îl liniştească pe Abram. O să stârniţi tot soiul de nenorociţi – mă iertaţi că vorbesc aşa, dom'ţă – dacă spuneţi tot soiul de lucruri, o să răsculaţi poporul. Şi la ce duce asta? La revoltă, la asta duce. Şi puteţi avea parte de tot soiul de tulburări. Oamenii or să se-aleagă cu casele incendiate şi or să fie omorâţi în plină stradă.

Abram nu ar fi trebuit să continue discuţia, dar a făcut-o cu vehemenţă, pomenind despre acte intolerabile, ceea ce l-a făcut pe domnul Ormiston – făcusem deja prezentările – să râdă, vorbind despre lipsurile pe care le îndurau londonezii şi comparând viaţa acestora cu cea pe care o duceau coloniştii nerecunoscători.

— Nerecunoscători! a exclamat Abram înroşindu-se. Şi pentru ce ar trebui, mă rog, să fim recunoscători? Pentru că soldaţii sunt mereu cu ochii pe noi?

— Cu ochii pe dumneavoastră! a izbucnit domnul Ormiston, indignat la culme. Ce mai vorbă! Dacă înseamnă ce cred eu că înseamnă,

tinere domn, atunci ar trebui să vă puneţi în genunchi şi să-i mulţumiţi lui Dumnezeu pentru că militarii sunt cu ochii pe voi. Datorită cui credeţi că nu aţi fost scalpaţi de indieni sau călcaţi în picioare de francezi? Cine credeţi că a plătit pentru toate astea, ai?

Această replică i-a făcut pe unii dintre răniţi să aclame şi pe alţii să huiduie; toţi cei prezenţi erau antrenaţi în discuţie.

— Această opinie este cu totul… învechită… *stultiloquy,* a început Abram, umflându-şi pieptul mic de parcă ar fi fost un porumbel. Ar fi vrut să continue, dar a fost întrerupt de venirea domnului Smith, care avea în mână o geantă din pânză şi o privire prin care ar fi vrut să se scuze.

— Mă tem că frumoasa dumneavoastră cabină a luat apă, dom'ţă, da' eu am adunat de pe podea câteva lucruri, că mi-am zis că poate…

— Jonah Marsden! a exclamat Ormiston, dând să sară în picioare, pentru ca apoi să cadă pe ladă cu gura căscată. Dumnezeu să mă aibă în pază!

— Cine să fie? am întrebat uimită.

— Jonah, mă rog, nu acesta-i numele lui, da' noi aşa-i ziceam pentru că a fost scufundat de atâtea ori. Doamne, da' cum îl chema de fapt? Ah, aşa, Bill parcă-l chema.

— Ei bine, Joe, a spus domnul Smith sau domnul Marsden, în timp ce se îndrepta spre uşă, zâmbind nervos. Totul s-a întâmplat cu multă vreme în urmă…

— Ei, nu a trecut chiar atât de mult, l-a contrazis Ormiston, ridicându-se în picioare şi sprijinindu-se pe butoaie, astfel încât să nu pună jos piciorul bandajat. Nu a trecut atât de multă vreme încât să

te fi uitat, dezertor împuţit!

Domnul Smith a luat-o repede pe scară-n sus, trecând pe lângă doi marinari care aduceau un al treilea, pe care l-au şi împins, înjurând de mama focului. Omul a căzut chiar înaintea mea. Era căpitanul Stebbings.

— Nu-i mort, m-a informat unul dintre cei doi marinari.

— Foarte bine, am spus eu pe un ton care poate că nu era întru totul prietenos, pentru că Stebbings a deschis un ochi, zicând:

— Mă daţi pe mâna acestei… căţele… ca să mă măcelărească, a spus el răguşit şi gâfâind. Aş, aş prefera să mor într-un mod o-no-ra-bi-bil-bil.

Totul s-a terminat într-un gâlgâit, fapt care m-a făcut să-i desfac repede vestonul şi cămaşa, amândouă pătate de tutun şi îmbibate cu sânge. Se vedea o gaură rotundă în partea dreaptă a pieptului. Avea o rană în piept din care curgea sânge.

Am spus ceva urât, iar cei doi oameni care îl aduseseră pe Stebbings au mormăit. Am înjurat din nou, de data asta mai tare, am apucat mâna lui Stebbings, i-am pus-o peste gaura din piept şi i-am spus:

— Ţine asta aici, dacă vrei să mori onorabil.

— Dumneata, i-am spus unuia dintre cei doi oameni care îl aduseseră pe Stebbings şi care voia să dea bir cu fugiţii, adu-mi gaz din cambuză, acum! Iar *dumneata,* i-am strigat celuilalt, care a tresărit la auzul glasului meu, dumneata să-mi aduci pânză pentru vele şi catran, cât mai repede!

— Să nu vorbeşti! l-am sfătuit pe Stebbings, care părea că vrea să spună ceva. Ai un plămân

care nu-şi mai face treaba şi fie reuşesc să-l fac să funcţioneze din nou, fie mori ca un câine chiar aici!

— Hg! a reuşit el să spună.

Din aceste sunete nearticulate, eu am dedus că pricepuse ceea ce îi spusesem.

Avea o palmă mare, cărnoasă, şi reuşea cu succes să acopere pentru moment gaura pe care o avea în piept. Trebuia s-o închid astfel încât să nu-i între aer în plămân, dar trebuia să şi fac în aşa fel încât aerul să iasă din spaţiul pleural. De fiecare dată când expira cu plămânul rănit, situaţia i se agrava.

Se putea îneca cu propriul sânge şi nu puteam face prea multe.

— Partea bună este că te-a lovit un glonţ şi nu a fost şrapnel sau vreo schijă, i-am spus. Metalul, care ajunge să fie incandescent, sterilizează rana. Ridică mâna o clipă, te rog. Expiră.

I-am ridicat eu însămi mâna, am numărat până la doi, cât a expirat şi apoi i-am aşezat din nou mâna peste rană. S-a auzit un plescăit din cauza sângelui, prea mult pentru gaura din piept, dar nu scuipa sânge şi nu tuşea… Unde… oh.

— Sângele acesta este al dumitale sau al altcuiva? l-am întrebat, întinzând degetul.

Închisese ochii pe jumătate şi a rânjit precum un lup, şoptind:

— E sângele soţului… tău.

— Netrebnicule, i-am spus enervată, ridicându-i mâna. Expiră. Oamenii au văzut că mă ocupam de Stebbings, dar mai erau aduşi răniţi de pe *Teal.* Cei mai mulţi dintre ei nu aveau nevoie de îngrijiri deosebite. Le-am spus cum să se îngrijească,

astfel încât rănile lor să nu se agraveze.

Mi s-a părut că a trecut o veşnicie până au venit cei doi marinari cu uleiul şi cu pânza şi am avut destulă vreme să mă întreb unde erau Jamie şi Ian. Cu un cuţit, am tăiat nişte stambă pe lung, ca să fac din ea un pansament de genul celor care se fac pe front, am dat deoparte mâna lui Stebbings, am şters sângele cu un pliu al fustei, am turnat gaz de lampă pe pieptul lui şi pe prişniţa din pânză, apoi am apăsat-o, făcând din ea un soi de sigiliu. Pe urmă i-am bandajat cu grijă torsul şi i-am pus mâna pe rană.

— E bine, am spus. Trebuie să se încălzească bine catranul ca să pot izola mai bine rana. Poţi să-l încălzeşti chiar acum, i-am spus marinarului care adusese gazul.

După aceea am privit în jur, întrebând:

— Ei bine, cine a mai murit?

M-am mirat că doar doi oameni de pe *Teal* au murit, unul din ei în urma unor răni la cap, iar cel de-al doilea fiindcă pierduse foarte mult sânge după ce piciorul stâng îi fusese lovit de o ghiulea de tun.

Aş fi putut să-l salvez, mi-am spus. Însă regretul acelei clipe a fost anulat de nevoile impuse de clipa următoare.

Nu-i rău deloc, mi-am spus, înaintând în genunchi şi făcând un triaj rapid, dându-le instrucţiuni celor care, fără voia lor, deveniseră asistenţii mei. Câţiva cu răni făcute de schije, doi cu răni cauzate de gloanţe de muschetă, unul rămas fără jumătate de ureche, unul cu un glonţ în pulpă, dar nu în apropierea arterei femurale, slavă Domnului…

Se auzeau tot felul de zgomote de la reparaţiile din magazia de sub punte, în timp ce îmi vedeam de lucru, reuşeam să reconstitui lupta din relatările răniţilor.

După un schimb de focuri în urma căruia *Teal* s-a ales cu catargul principal fisurat şi după ce coca lui *Asp* a fost găurită deasupra liniei de plutire, *Teal* - unii spuneau că domnul căpitan Roberts făcuse intenţionat totul, alţii arătau că nici nu putea fi vorba despre aşa ceva – făcuse o manevră şi ajunsese bord la bord cu vasul *Asp.*

Părea de necrezut că Stebbings voise să abordeze corabia *Asp,* deoarece dispunea de un număr foarte mic de oameni. Dacă el ar fi făcut în mod voit această manevră, atunci poate că ar fi intenţionat să ne lovească. L-am privit, dar căpitanul avea ochii închişi şi nu avea o culoare prea sănătoasă în obraji. I-am ridicat mâna şi am auzit un şuier slab. I-am aşezat mâna la loc pe piept şi am continuat să-mi văd de treabă. Stebbings nu era într-o stare în care să poată discuta despre intenţiile sale.

Indiferent care ar fi fost acele intenţii, căpitanul Hickman le zădărnicise, pentru că sărise urlând pe puntea lui *Teal,* urmat de oamenii de pe *Asp.* Aceştia înaintaseră, fără a întâmpina o rezistenţă prea mare. Cei de pe *Pitt* se adunaseră la cârmă în jurul lui Stebbings şi luptau cu înverşunare. Era cât se poate de limpede că cei de pe *Asp* trebuiau să câştige lupta. După aceea, *Teal* se lovise de stânci şi toţi cei aflaţi la bord fuseseră trântiţi pe punte.

Convinşi că acea corabie avea să se scufunde, toţi cei care se puteau mişca au făcut-o, adică au

trecut la bordul navei *Asp.* De pe *Teal* s-a mai tras un foc sau două, dar vasul se afunda şi mai mult în pietriş.

— Să nu vă faceţi griji, dom'ţă, a spus unul dintre marinari. Când o să vină fluxul, o să plutească iar, de parcă nu s-ar fi întâmplat nimic.

De jos s-au auzit zgomote din ce în ce mai slabe, iar eu am început să privesc peste umăr din când în când, sperând să îi văd pe Jamie şi pe Ian.

Tocmai mă ocupam de un biet marinar în al cărui ochi intrase o schijă. Ochiul sănătos al omului s-a mărit deodată. M-am întors şi l-am zărit pe Rollo alintându-se pe lângă mine şi chelălăind, expunându-şi colţii enormi într-un rânjet faţă de care cel al lui Stebbings părea neînsemnat.

— Câine! i-am strigat eu cu tot dragul, vrând să-l îmbrăţişez, dar abţinându-mă.

Am privit repede în jur şi l-am văzut pe Ian, care se îndrepta şchiopătând spre mine. Era ud leoarcă, dar avea pe chip un rânjet asemănător cu al lui Rollo.

— Am căzut în apă, a spus el răguşit, venind pe punte lângă mine, în timp ce sub el se forma o mică baltă.

— Văd, i-am spus. Te rog să tragi adânc aer în piept, i-am cerut apoi omului căruia îi intrase o schijă în ochi.

— Unu… da, e bine… doi… da.

Când a expirat, am apucat schija şi am tras cu putere. După ce schija a ieşit, a ţâşnit un lichid mizerabil şi sânge, fapt care m-a făcut să strâng din dinţi şi pe Ian să verse. Nu a curs, însă, prea mult sânge. *Dacă nu ar fi trecut prin orbită, poate că aş fi. Putut opri infecţia, scoţând ochiul şi*

pansând orbita. Dar operaţia asta o să mai aştepte. Am rupt o bucată de material din poala cămăşii marinarului şi i-am cerut să o pună pe ochi şi să apese cu putere. A făcut-o, deşi a gemut alarmant de mult şi m-am temut că îşi va pierde cunoştinţa.

— Unde-i unchiul tău? l-am întrebat pe Ian, simţind că nu vreau să aud răspunsul.

— Acolo, a răspuns Ian, uitându-se într-o parte.

Am întors capul, ţinând încă o mână pe umărul pacientului meu.

Jamie cobora scara, angajat într-o discuţie aprinsă cu domnul căpitan Hickman, care venea în urma lui. Cămaşa lui Jamie era îmbibată cu sânge şi pusese o bucată de material îmbibat, de asemenea, cu sânge pe un umăr, ţinând bandajul improvizat cu cealaltă mână. Era posibil ca Stebbings să nu mă fi minţit. Jamie nu cădea din picioare, deşi era alb la faţă. Nu era însă doar palid, ci şi furios. Eram sigură că nu avea să moară în timp ce era supărat şi am pregătit o altă fâşie de pânză de vele, pentru a mă ocupa de o fractură de braţ, însoţită de complicaţii.

— Câine! a strigat Hickman, oprindu-se lângă Stebbings, care gemea.

Căpitanul a rostit acest cuvânt sec, fără niciun fel de intonaţie, iar

Stebbings a deschis un ochi, replicând:

— Câine eşti tu!

— Câine, câine, câine! Câine nenorocit! a exclamat Hickman, vrând să-l lovească pe Stebbings cu piciorul în coastă. L-am apucat, însă, de picior şi am reuşit să-l dezechilibrez. Jamie l-a prins în braţe, gemând, dar Hickman şi-a

îndreptat spatele, împingându-l pe Jamie.

— Nu poţi să omori cu sânge rece un rănit!

— Ba pot, a replicat Hickman imediat. Ia priviţi!

Spunând acestea, a scos dintr-un toc vechi din piele un pistol uriaş şi i-a tras cocoşul. Jamie a apucat arma şi i-a tras-o frumuşel din mână. Căpitanul a realizat surprins că nu mai avea arma în mână.

— Sunt sigur, domnule, a spus Jamie cât se poate de calm, că nu aveţi de gând să ucideţi un inamic rănit care poartă uniformă, a luptat sub pavilionul său şi s-a predat. O asemenea faptă nu poate fi dusă la bun sfârşit de către un om de onoare.

Hickman şi-a îndreptat spatele şi s-a încruntat, întrebând:

— Vă îndoiţi de faptul că eu aş fi un om de onoare, domnule?

Am văzut cum Jamie îşi încordase muşchii de la umeri şi de la ceafă.

Imediat a venit lângă el Ian, spunând:

— Da, domnule, se îndoieşte. Şi eu mă îndoiesc.

Rollo, care avea blana încă udă şi ciufulită, şi-a tras înapoi buzele negre, arătându-şi colţii, de parcă ar fi vrut să spună că şi el era de aceeaşi părere.

Hickman s-a uitat la chipul tatuat al lui Ian şi apoi la colţii lui Rollo. După aceea l-a privit pe Jamie, care a lăsat în jos cocoşul pistolului şi l-a pus la brâu. Apoi a tras adânc aer în piept.

— Fie şi aşa, a spus el repede, întorcând spatele.

Căpitanul Stebbings respira cu greu şi, în timp ce respira, se auzea un gâlgâit şi un vâjâit. Era palid şi avea buzele vinete. Cu toate acestea, era

conştient. Rămăsese cu ochii la căpitanul Hickman şi îl urmărea cu privirea şi acum, când acesta din urmă părăsea cabina. După ce uşa s-a închis în spatele lui Hickman, Stebbings a răsuflat uşurat şi l-a privit pe Jamie.

— Puteaţi… să nu vă mai… osteniţi, a şoptit el. Totuşi… vă mulţumesc… pentru…

Omul s-a oprit pentru o clipă şi a tuşit ducând mâna la piept, pentru ca apoi să continue:

— … pentru ce aţi făcut.

Stebbings a închis ochii şi a respirat greoi, cu dureri, dar a respirat totuşi.

M-am ridicat în picioare. Aveam, în sfârşit, o clipă de răgaz în care să mă pot ocupa de soţul meu.

— Nu-i decât o tăietură mică, a spus el, răspunzând privirii mele întrebătoare. O să mă descurc.

— Tot sângele-acesta e al tău?

S-a uitat la cămaşa lui pătată cu sânge până la nivelul coastelor şi a ridicat umărul zdravăn.

— Mai am destul sânge încât să pot trăi în continuare, a replicat el, zâmbind.

După aceea a privit în jur, spunând:

— Văd că te descurci bine aici. O să-l rog pe Smith să îţi aducă ceva de mâncare, bine? În curând are să înceapă ploaia.

Într-adevăr, avea să plouă. Mirosul furtunii se simţea în aer şi mi se făcea părul măciucă, gândindu-mă la asta.

— Poate că nu o să-l rogi pe Smith, i-am spus. Şi unde pleci? l-am întrebat, văzând că se îndepărtează.

— Trebuie să stau de vorbă cu domnii căpitani

Hickman şi Roberts, a replicat el cu o grimasă.

A înălţat capul şi vântul i-a fluturat prin păr. După aceea a continuat:

— Nu credeam că o să ajungem în Scoţia la bordul lui *Teal,* dar să fiu al naibii dacă ştiu încotro ne îndreptăm.

În cele din urmă pe vas s-a lăsat liniştea, auzindu-se doar scândurile ce scârţâiau, fâlfâitul pânzelor şi şuieratul vântului. Fluxul începuse şi vasul plutea din nou. Începusem să ne mişcăm încet, cu pânzele în vânt.

Mă ocupasem de toţi răniţii. Doar căpitanul Stebbings mai constituia o problemă, întins în dosul unei lăzi cu ceai de contrabandă. Continua să respire şi, din câte îmi puteam da seama, respira cu destulă uşurinţă. Dar era într-o stare mult prea gravă şi de aceea trebuia să-i acord în continuare atenţie.

Printr-un miracol, glonţul îi intrase în plămân fără a secţiona vase mari de sânge. Aceasta nu însemna însă că în plămân nu avea o hemoragie, dar era minoră. Dacă lucrurile ar fi stat altfel, mi-aş fi dat seama mai din timp. M-am gândit că a fost împuşcat de la mică distanţă. Când l-a atins, glonţul trebuie să fi fost incandescent.

Îl trimisesem la culcare pe Abram. Ar fi trebuit să mă întind şi eu pentru că, de oboseală, simţeam o apăsare pe umeri şi o durere la nivelul şirei spinării. Dar încă nu puteam să fac asta.

Jamie nu se întorsese deocamdată. Ştiam că ar fi vrut să fiu trează când va veni de la importanta întâlnire cu Hickman şi Roberts. Mai trebuia să pregătesc câteva lucruri, pentru orice eventualitate.

Mai devreme, când Jamie cotrobăise prin biroul lui Hickman, observasem nişte pene de gâscă. L-am trimis pe Abram să aducă vreo câteva, cel mai mare ac pentru cusut vele pe care îl putea găsi şi nişte oase de la aripioarele de pui din tocana de la bordul corăbiei *Pitt.*

Am tăiat capetele osului subţire de pui, asigurându-mă că, prin fierbere, se scursese toată măduva. Apoi am ascuţit unul dintre capetele osului folosindu-mă de gresia tâmplarului de pe vas. Cu pana de gâscă mi-a fost mai uşor, fusese deja tăiată pentru scris, eu nu trebuia decât să tai puful. Apoi sterilizam pana, osul şi acul într-o farfurie cu coniac.

Mirosul de coniac s-a ridicat greu şi dulceag, amestecându-se cu acela de gudron, terebentină, tutun şi scânduri vechi, îmbibate de sare. Cel puţin reuşisem să înlătur mirosul de sânge şi fecale pe care îl lăsaseră în urmă pacienţii mei.

Descoperisem o ladă cu sticle de vin de Meursault în magazie şi am scos cu grijă una, adăugând conţinutul ei la o jumătate de sticlă de coniac. Am muiat apoi în amestecul obţinut feşe şi bandaje făcute din stambă. Aşezându-mă pe un butoi cu gudron, m-am sprijinit de o ladă cu tutun, căruia marinarii îi ziceau „cap de cârtiţă*1 şi am căscat, întrebându-mă prosteşte de unde îi venea denumirea, pentru că sacul cu pricina nu semăna deloc cu un cap de cârtiţă aşa cum mi-l aminteam eu.

Am lăsat deoparte acel gând şi am închis ochii. Îmi simţeam pulsul în vârful degetelor şi în pleoape. Nu am adormit, dar am ajuns repede într-o stare de semiconştienţă. Auzeam apa trecând pe

lângă coca navei, respiraţia lui Stebbings şi respiraţia mea calmă, dar şi bătăile regulate ale inimii.

Părea să fi trecut ani de la agitatele evenimente care se petrecuseră în acea după-amiază şi, privind totul de la distanţă, prin prisma oboselii şi îngrijorărilor, mi se părea ridicol că mă temusem că voi face un atac de cord. Făcusem un astfel de atac? Nu era imposibil. Cu siguranţă că nu fusese vorba decât despre panică şi hiperventilaţie, ambele putând fi grave, dar fără să îmi pună viaţa în pericol. Cu toate astea…

Am pus două degete pe piept şi am aşteptat ca pulsul din vârful degetelor să fie la unison cu bătăile inimii. Încet, aproape visând, am trecut prin întreg trupul meu, de la cap până în picioare, croindu-mi pe pipăite drum prin venele mele de un violet celest. Chiar în preajma venelor am văzut arterele înspăimântător de mari, pline de viaţă colorată în roşu. Am intrat apoi în camerele inimii mele, simţindu-mă închisă între nişte pereţi solizi, liniştitori, pulsând într-un ritm nesfârşit. Nu, inima nu a avut de suferit, nici valvele ei.

Mi-am simţit tractul digestiv, prins sub diafragmă, relaxându-se cu un gâlgâit satisfăcut, în vreme ce o senzaţie de bine se scurgea precum mierea caldă prin membre şi prin şira spinării.

— Nu ştiu ce faci, *Sassenach,* mi-a spus o voce caldă. Nu ştiu ce faci, dar pari foarte mulţumită.

Am deschis ochii şi m-am ridicat în capul oaselor.

Jamie a coborât scara cu grijă şi s-a aşezat, foarte palid şi cu umerii lăsaţi sub povara oboselii.

Obosit, s-a străduit să-mi zâmbească. Inima

mea, despre care mă lămurisem că nu avea nimic, s-a încălzit şi s-a muiat de parcă ar fi fost făcută din unt.

— Cum te… am început eu, dar Jamie a ridicat mâna, întrerupându-mă.

— O să mă descurc, a spus el privind către Stebbings, care respira încet şi sonor, pentru ca apoi să mă întrebe:

— Doarme?

— Sper. *Şi tu ar trebui* să dormi, i-am spus. Lasă-mă să te îngrijesc, ca să ic poţi culca.

— Nu-i aşa de rău, a spus el, scoţând încet o bucată de material îmbibată cu sânge. Cred că mi-ar prinde bine o copcă sau două.

— Şi eu cred, i-am spus, uitându-mă la petele maronii de pe partea dreaptă a cămăşii lui. El avea obiceiul de a prezenta lucrurile astfel încât să pară mai puţin grave. De aceea bănuiam că are o tăietură pe piept. Cel puţin la rana aceea se putea ajunge uşor, spre deosebire de situaţia pe care o întâlnisem la unul dintre marinarii de pe *Pitt,* lovit de o alică în zona din spatele scrotului. Probabil că se lovise mai întâi de ceva şi abia apoi ricoşase acolo, pentru că nu intrase adânc şi se turtise. Când am scos-o, arăta ca un bănuţ. I-am dat-o să o păstreze ca amintire.

Abram adusese un vas cu apă fierbinte înainte de a se culca. Am băgat un deget în vas şi am constatat cu bucurie că apa era încă destul de caldă.

— Bine, i-am spus, uitându-mă la sticlele care erau puse pe o ladă. Vrei coniac sau vin înainte de a începe?

A plescăit un pic şi a pus mâna pe sticla de vin.

— Lasă-mă să păstrez încă puţin iluzia de civilizaţie, spus Jamie.

— Eu cred că acesta-i un lucru destul de civilizat, i-am spus. Să ştii că nu am tirbuşon.

A citit ce scria pe etichetă şi a înălţat din sprâncene, spunând:

— Nu contează. Avem în ce să îl turnăm?

— Aici, i-am răspuns, dând la iveală o cutie din lemn şi am deschis-o triumfător, pentru că în ea se afla, bine învelit în paie, un serviciu de ceai din porţelan chinezesc, ale cărui piese erau aurite şi decorate cu broaşte ţestoase mici, colorate în roşu şi albastru, realizate în stil asiatic, şi plutind printr-o pădure de crizanteme din aur.

Jamie a râs scurt. A luat sticla, i-a zgâriat puţin gâtul cu cuţitul şi apoi l-a retezat pur şi simplu, lovindu-l de lada cu tutun. Apoi a turnat vinul cu grijă în cele două căni pe care le scosesem, înclinându-se în faţa broaştelor ţestoase.

— Mica broască ţestoasă de culoare albastră îmi aduce aminte de domnul Willoughby, ştii?

Am izbucnit şi eu în râs şi m-am uitat la picioarele lui Stebbings, simţindu-mă vinovată. Doar picioarele se vedeau din el. Îi scosesem ghetele şi i se vedeau degetele prin ciorapi, caraghioase.

— Nu m-am mai gândit de mulţi ani la domnul Willoughby, am spus ridicând cana pentru un toast:

— Pentru prietenii care nu sunt aici.

Jamie a replicat în chineză şi a lovit uşor cana lui de a mea, cu un clinchet discret.

— Mai ştii chineza? am întrebat intrigată, dar el a scuturat din cap.

— Nu prea mai ştiu, a mărturisit el. Nu am avut ocazia să mai vorbesc cu *nimeni* de *când nu l-am mai văzut* pe el.

Jamie a mirosit vinul, închizând ochii:

— Asta a fost cu mult timp în urmă.

— A fost cu mult timp în urmă şi s-a întâmplat departe de locurile astea, i-am spus.

Vinul avea o aromă caldă, de migdale şi de mere. Era un vin sec, dar avea un buchet bogat, care putea fi simţit din plin prin papilele gustative.

După ce am savurat vinul, am continuat:

— S-a întâmplat în Jamaica, cu zece ani în urmă. Timpul zboară ca vântul, când te simţi bine. Crezi că domnul Willoughby mai trăieşte?

S-a gândit, sorbind din cană, pentru ca apoi să spună:

— Da, cred că da. Dacă a izbutit să scape de împăratul Chinei şi a străbătut jumătate din lumea asta…

Părea că nu mai vrea să vorbească despre cunoştinţe vechi şi l-am lăsat să bea liniştit, în timp ce noaptea se aşeza peste noi în legănatul lin al vasului.

După ce am băut a doua cană cu vin, i-am desfăcut cămaşa îmbibată cu sânge şi am ridicat batista cu care acoperise rana.

Spre surprinderea mea, Jamie avea dreptate. Rana era mică şi, pentru a se închide, nu avea nevoie de mai mult de două sau trei copci. Lama unui cuţit intrase adânc în carne chiar sub claviculă şi tăiase o bucată triunghiulară de carne.

— Acesta-i tot sângele tău? l-am întrebat ridicând cămaşa înroşită.

— Nu, mi-a mai rămas, a răspuns el, privindu-mă

peste marginea ceştii. Nu a curs prea mult.

— Ştii foarte bine ce am vrut să spun, am replicat sec.

— Da, e sângele meu, mi-a spus, golind ceaşca şi punând din nou mâna pe sticlă.

— Dar de la o rană atât de… Dumnezeule! am exclamat, simţind că leşin.

Am văzut firul albastru care era de fapt vena subclaviculară ce înainta pe sub claviculă, chiar în preajma rănii.

— Şi eu m-am mirat, a spus Jamie, ţinând ceaşca fină din porţelan în palmele lui mari. Când cel cu care mă luptam a scos lama cuţitului din rană, sângele a ţâşnit ca dintr-o fântână arteziană şi ne-a stropit pe amândoi. Nu mi s-a întâmplat niciodată aşa ceva.

— Probabil că niciodată nu ţi-a atins cineva artera subclaviculară, i-am spus cu cât mai mult calm posibil. M-am uitat la rană. Marginile ei erau albăstrui, iar carnea din jurul ei era neagră, din cauza sângelui care se închegase. Nu mai curgea sânge, iar de sângerare masivă nici nu putea fi vorba. Cuţitul înaintase de jos în sus, trecând pe lângă venă şi atingând uşor artera situată în spatele acesteia.

Am tras adânc aer în piept şi m-am străduit fără succes să nu îmi închipui ce s-ar fi putut întâmpla dacă lama pătrundea doar câţiva centimetri mai adânc sau dacă Jamie nu ar fi avut asupra lui batista şi nu ar fi ştiut că este foarte important să apese pe rană.

Mi-am dat seama mai apoi că spusese: „Sângele a ţâşnit ca dintr-o fântână arteziană şi ne-a stropit pe amândoi".

Când îl întrebasem pe Stebbings dacă sângele de pe cămaşa sa era al lui, el răspunsese: „E sângele soţului tău”. Crezusem că voise doar să mă supere, dar…

— Căpitanul Stebbings te-a înjunghiat?

— Mhm, a răspuns el, aşezându-se astfel încât să mă pot ocupa de rană.

A golit din nou ceaşca cu vin şi m-a privit resemnat:

— M-am mirat că a izbutit să facă aşa ceva. Credeam că l-am doborât o dată pentru totdeauna, dar el s-a ridicat şi m-a lovit cu cuţitul, nemernicul.

— *Tu* l-ai împuşcat?

A clipit mai des, auzind întrebarea şi mi-a răspuns:

— Da, bineînţeles că eu.

Nu mi-au venit în minte cuvintele potrivite pentru această situaţie, aşa că m-am mulţumit să spun încet: „Doamne, Dumnezeule” şi să încep să curăţ rana şi să o cos.

— Ascultă-mă bine, i-am spus în cele din urmă, luându-mi tonul unui chirurg militar. După părerea mea, vasul de sânge a fost doar atins şi tu ai reuşit să opreşti sângerarea, până când s-a închegat. Dar acea coajă de sânge închegat este *singurul lucru* care face să nu ţi se scurgă tot sângele din trup. Mă înţelegi?

Ceea ce îi spusesem nu era adevărat sau cel puţin nu mai era adevărat odată ce rana avea să fie cusută. Nu era, însă, momentul să-i ofer astfel de amănunte.

S-a uitat la mine fără a i se mişca niciun muşchi pe faţă.

— Înţeleg, a spus el în cele din urmă.

— Asta înseamnă, am spus eu, înfigându-i acul în carne cu destulă putere, astfel încât să icnească, că tu nu ai voie să te foloseşti de braţul drept cel puţin în următoarele patruzeci şi opt de ore. Nu ai voie să tragi de frânghii, nu ai voie să te cocoţi pe frânghii, nu ai voie să loveşti oameni. Nici măcar nu ai voie să te scarpini la fund cu mâna dreaptă. Ai auzit?

— Cred că te-au auzit toţi cei care se află pe corabie, a mormăit el, privind în jos şi încercând să-şi vadă clavicula. Oricum, de obicei mă scarpin la fund cu mâna stângă.

Căpitanul Stebbings ne auzise, pentru că a început să râdă pe înfundate, după aceea a tuşit şi, în cele din urmă, a chicotit amuzat.

— Şi, am continuat eu, trăgând aţa prin pielea lui, nu ai voie să te enervezi.

A tras adânc aer în piept, pentru ca apoi să întrebe:

— Dar de ce nu?

— Pentru că inima îţi va bate mai repede, tensiunea va creşte şi…

— O să ţâşnesc întocmai ca berea dintr-o sticlă care-a fost astupată prea mult timp.

— Cam aşa ceva. Ei bine…

Indiferent ce voiam să mai spun mi-a zburat din minte, pentru că Stebbings a început să respire altfel decât până atunci. Am lăsat deoparte acul, mi-am acoperit ceaşca cu o farfurie şi m-am aşezat în genunchi lângă Stebbings.

Buzele şi pleoapele, ca de altfel întreaga faţă, i se coloraseră în vineţiu. Respira cu un zgomot înfiorător. Avea gura deschisă şi parcă voia să

înghită aerul, lucru care nu îi era de niciun ajutor.

Erau câteva cuvinte urâte care puteau fi utile într-o *astfel* de situaţie. Am pronunţat şi eu câteva astfel de cuvinte. Mi-am pus degetele pe partea laterală a corpului său, încercând să îi pipăi coastele. Când am făcut acest lucru, el a scos un sunet, care semăna cu un *heee, heee, heee.* Jamie, cu acul atârnând de aţa aflată în zona claviculei, a început să râdă.

— Nu e momentul să te gâdili, am spus. Jamie, ia o pană şi pune acul în ea. Între timp, eu curăţăm pielea lui Stebbings cu o cârpă muiată în coniac. Apoi am luat pana cu acul într-o mână şi sticla de coniac în cealaltă. Am înfipt pana într-o zonă intercostală, de parcă aş fi bătut un cui. Am auzit un *poc* care mă anunţa că pana pătrunsese în spaţiul pleural.

A scos un fel de *eeee* când am făcut asta, dar nu râdea. Tăiasem pana mai scurt decât acul, dar acul a pătruns imediat ce l-am lovit. M-am panicat şi am încercat să trag acul cu unghiile. În cele din urmă am reuşit. Sângele mirosind neplăcut şi diferite fluide au ţâşnit prin pană, dar după aceea s-a auzit fâsâitul aerului.

— Respiraţi încet, am spus cu calm. Respiraţi încet *amândoi.*

Priveam cu atenţie pana, ca să văd dacă se mai scurgea sânge. Dacă hemoragia la nivelul plămânului era serioasă, atunci nu aveam cum să-l ajut. Din fericire, nu era o sângerare abundentă. Se vedea doar puţin sânge în urma puncţiei pe care o făcusem.

— Stai jos, i-am spus lui Jamie, care a făcut întocmai precum i-am cerut, aşezându-se turceşte

pe podea, chiar lângă mine.

Acum Stebbings arăta mai bine. Măcar într-o parte din plămân intra aer şi el redevenise palid, iar buzele începuseră să capete un pic de culoare. Fâsâitul care se auzise prin pană se transformase într-un oftat. Am acoperit cu un deget capătul deschis al bucăţii de pană.

— Ideal, am spus, ar fi dacă aş putea trece prin pieptul tău un tub care să ajungă la un vas cu apă. Astfel, aerul poate ieşi din plămân prin tub, dar nu poate fi absorbit în plămân cu ajutorul tubului. Din cauză că nu am la îndemână nimic din ceea ce ar putea semăna cu un tub, nu voi putea face asta.

M-am îndreptat spre Jamie, înaintând în genunchi:

— Vino aici şi pune degetul pe capătul penei. Dacă se sufocă iar, ridici degetul, până când aerul iese din plămân.

Pentru că nu putea ajunge la Stebbings cu mâna stângă, s-a întins încet şi a acoperit capătul penei cu degetul mare al mâinii drepte.

M-am ridicat gemând şi am pornit să inspectez din nou magazia. Poate găseam gudron. I-aş fi pus pe piept o faşă încălzită în gudron. Soluţia nu era ideală. Ce puteam face eu mai iute? Era mai bine să folosesc o bucată de material muiat în apă caldă?

Într-una dintre lăzile destinate lui Hannah Arnold, am găsit o adevărată comoară: plante uscate, puse în borcane. Unul dintre aceste borcane conţinea gumă arabică. Plantele erau deosebit de valoroase. Unele dintre ele erau aduse de pe alte meleaguri. Printre ele se număra scoarţă de chinină – ar fi trebuit să-i trimit şi lui

Lizzie, în Carolina de Nord, dacă scăpăm cu viaţă de pe vasul oribil pe care mă aflam – mătrăgună şi ghimbir, plante care nu creşteau în Colonii. Pentru că le aveam la îndemână, mă simţeam dintr-odată bogată. În spatele meu, Stebbings a gemut. Apoi am auzit un alt fâsâit, semn că Jamie îşi luase degetul de pe tubul improvizat.

Nici măcar marile bogăţii ale Orientului nu aveau cum să-i facă bine lui Stebbings. Am deschis borcanul cu gumă arabică, am pus un pic în palmă, am picurat puţină apă şi i-am dat materialului o formă cilindrică, învelind apoi cilindrul obţinut într-o fâşie de stambă galbenă, pe care erau imprimate albine. După ce am terminat cu bine această operaţie, m-am îndreptat spre Stebbings, i-am scos pana dintre coaste şi am pus în locul ei osul de găină.

Nici de data aceasta bolnavul nu a râs.

M-am aşezat în genunchi lângă Jamie şi i-am cusut rana, ducându-mi treaba la bun sfârşit.

Aveam mintea cât se poate de limpede dar, deşi nu pare adevărat, această stare este un indiciu clar că omul este cu totul extenuat. Făcusem ceea ce trebuia să fac, dar ştiam că nu mă mai pot ţine pe picioare.

— Ce a spus căpitanul Hickman? am întrebat mai mult pentru ca Jamie şi eu să ne gândim la ceva anume şi mai puţin pentru că m-ar fi interesat.

— A spus multe lucruri, aşa cum îţi poţi închipui.

Jamie a tras adânc aer în piept şi s-a uitat atent la carapacea unei broaşte ţestoase, care fusese aşezată printre lăzi, pentru ca apoi să continue:

— Lăsând deoparte câteva opinii personale şi

câteva expresii mai puţin elegante… vom merge pe Hudson, către Fortul Ticonderoga.

— Ce-o să facem? am întrebat eu încruntându-mă, în timp ce înfigeam acul în piele. De ce?

Pusese mâinile jos şi apăsa cu atâta putere pe scânduri, încât unghiile i se albiseră.

— Acolo trebuia să ajungă înainte de a se complica lucrurile şi acolo are de gând să ajungă. Cred că este un om cu idei fixe.

Din spatele lăzii cu ceai, din locul în care se afla Stebbings, s-a auzit un chicotit.

— Mi-am dat eu seama, am spus, făcând un nod şi tăind aţa cu grijă. Ai spus ceva, căpitane Stebbings?

S-a auzit din nou un chicotit, dar nimic mai mult.

— Nu poate fi convins să ne debarce?

Jamie şi-a atins cu degetele suprafaţa proaspăt cusută. A vrut să se scarpine, dar i-am dat degetele deoparte.

— Mda… există şi alte complicaţii, *Sassenach.*

— Spune-mi, te rog, despre ce este vorba, i-am cerut eu, ridicându-mă în picioare şi întinzându-mă. Oh, Doamne, spatele meu! *Ce fel* de complicaţii? Vrei nişte ceai?

— Numai dacă pui în el mult whisky, a replicat Jamie lăsându-şi capul pe o ladă din spatele lui. Obrajii i se mai coloraseră puţin, dar fruntea îi era scăldată în sudoare.

— Nu vrei coniac?

Simţeam şi eu nevoia de a bea ceai, dar fără alcool, şi m-am apropiat de scară, fără a-i aştepta răspunsul. Când am pus piciorul pe prima treaptă, l-am văzut punând mâna pe sticla de vin.

Sus, pe punte, vântul stârnit din senin ameninţa

să-mi ia pelerina de pe corp. Mi s-au ridicat fustele, lucru care l-a făcut pe domnul Smith sau pe domnul Marsden să revină parcă la viaţă. După o vreme, omul s-a uitat în altă parte.

— ’Nă seara, dom’ţă, mi-a spus politicos, după ce am reuşit să-mi pun ţinuta în ordine. Colonelul se simte bine, sper.

— Da, se simte, i-am spus, privindu-l pătrunzător. Colonelul? am întrebat eu apoi, simţind că mă prăbuşesc.

— Da, dom’ţă. Doar e colonel în trupele de voluntari, nu-i aşa?

— A *fost,* am spus eu, accentuând asupra ultimului cuvânt.

— Nu-i vorba c-a *fost,* dom’ţă. El ne-a făcut onoarea de a prelua comanda companiei noastre. Ni se spune „Voluntarii lui Fraser”.

— Câtă originalitate, am spus. Cum dracu’… cum s-a întâmplat asta?

S-a tras de unul dintre cerceii lui şi era nervos văzând că nu eram atât de încântată precum sperase el, la auzul veştii pe care mi-o dăduse.

— Ah, ei bine, mă tem că eu port vina, dom’ţă. Unul dintre marinarii de pe *Pitt* m-a recunoscut, şi când i-a spus căpitanului cine sunt…

Ieşise la iveală faptul că pe domnul Smith îl chema de fapt Marsden. La asta se mai adăugau şi podoabele sale şi totul produsese nelinişte printre cei din echipajul vasului *Asp.* Atâta nelinişte, încât domnul Smith putea fi aruncat peste bord sau i se putea da o barcă, cerându-i-se să plece de pe punte. Jamie reuşise să discute cu oamenii şi să le spună că poate domnul Marsden va putea fi convins să-şi schimbe profesia şi să devină militar,

asta cu atât mai mult cu cât o parte dintre marinarii de pe *Asp* intenţionau să se înroleze în Armata Continentală îndată ce ajungeau la Ticonderoga, având de gând să treacă cu armele Lacul Champlain şi să rămână în trupele de voluntari.

Această propunere fusese pe placul celor mai mulţi, dar existaseră şi unii care spuseseră că Jonah va rămâne Jonah, indiferent dacă va mai fi sau nu marinar.

— În situaţia asta m-am gândit că e mai bine să fiu cât mai discret, dacă înţelegeţi ce vreau să zic, dom'ţă, şi-a încheiat Marsden relatarea.

S-a discutat şi problema legată de marinarii de pe *Pitt,* care deveniseră prizonieri, dar şi cea legată de marinarii de pe *Teal.* Cei care voiau să rămână în trupele americane de voluntari erau liberi s-o facă. Marinarii britanici care preferau să fie trataţi ca prizonieri de război aveau să fie predaţi la Fortul Ticonderoga. Aproximativ jumătate din marinarii de pe *Teal* şi-au exprimat dorinţa de a rămâne pe uscat după aventura prin care trecuseră şi s-au arătat dornici să devină voluntari.

— Am înţeles, i-am spus marinarului, scărpinându-mă între sprâncene cu două degete. Acum vă rog să mă scuzaţi, domnule Marsden. Trebuie să prepar un ceai în care să pun mult coniac.

Ceaiul mi-a dat suficientă energie pentru a-l trimite pe Abram – pe care l-am găsit trebăluind pe lângă focul din cambuză, deşi îi spusesem să se culce – să le ducă ceai lui Jamie şi căpitanului Stebbings, în timp ce eu îmi vizitam pacienţii. Cei

mai mulţi dintre ei se instalaseră cum putuseră mai bine şi majoritatea nu necesitau intervenţie medicală.

Vitalitatea temporară pe care mi-o conferiseră ceaiul şi coniacul se pierduse în momentul în care coboram în magazie. M-am împiedicat de ultima treaptă şi am căzut pe podea cu un zgomot care a fost urmat de în strigătul de uimire al lui Stebbings şi de un geamăt. Lui Jamie, care ridicase din sprâncene, i-am făcut un semn prin care îi ceream să se liniştească şi m-am apropiat de pacient.

Era foarte fierbinte, avea faţa roşie şi lângă el se afla o cană de ceai din care abia dacă băuse.

— Am încercat să-l fac să bea, da' mi-a spus că nu poate să bea mai mult de-o gură, mi-a spus Jamie încet, înaintând în spatele meu.

M-am aplecat, mi-am pus urechea pe pieptul lui Stebbings şi am ascultat cum am putut mai bine, având în vedere bandajul pe care i-l pusesem.

Osul de pui folosit drept tub era descoperit acum şi nu se auzea decât un fâsâit discret şi se vedea doar o cantitate mică de sânge.

— Din câte îmi dau seama, plămânul lucrează, cel puţin parţial, i-am spus lui Stebbings, deşi el mă privea cu ochi sticloşi. Cred, de asemenea, că glonţul a cicatrizat rana, pentru că altfel am fi avut simptome mult mai grave.

Dacă lucrurile nu s-ar fi prezentat astfel, Stebbings ar fi fost mort. Ştiam, dar am considerat că este mai bine să nu-i spun. Putea să moară curând din cauza febrei, dar nici asta nu i-am spus.

L-am convins să bea nişte apă şi apoi i-am

tamponat, tot cu apă, fruntea şi pieptul.

Prelata care acoperea micul adăpost în care ne găseam fusese dată la o parte, dar aerul răcoros nu ajungea jos, la noi. Cu toate acestea, nu vedeam de ce să-l fi dus pe Stebbings pe punte, pentru că acolo bătea vântul şi oricum nu era bine ca bolnavul să fie mişcat.

— Aceea e… pelerina mea? a întrebat el deodată, deschizând un ochi.

— Aăă… da, probabil, am replicat derutată. O vreţi înapoi?

A făcut o grimasă, a dat din cap, a închis ochii şi s-a culcat pe spate, respirând încet.

Jamie se sprijinise de lada cu ceai, închisese ochii şi respira greu. Simţind că mă aşezasem lângă el, a înălţat capul şi a deschis ochii.

— Arăţi de parcă eşti gata să cazi din picioare, *Sassenach,* a spus el încet. Întinde-te. O să am eu grijă de căpitan.

Am înţeles care era punctul lui de vedere. De fapt, am înţeles care erau cele două puncte de vedere. Am clipit des şi am scuturat din cap, văzându-i deodată pe cei doi Jamie. Nu era nicio îndoială că avea dreptate. Iar am pierdut contactul cu trupul meu, dar mintea intrase într-un fel de ceaţă. Mi-am frecat faţa cu palmele, dar nu m-a ajutat foarte mult.

— Trebuie să dorm, le-am spus celor patru bărbaţi pe care-i vedeam şi care mă priveau cu nişte ochi ca de bufniţă. Dacă simţiţi că presiunea creşte, scoateţi tubul până ce o să scadă, apoi puneţi-l la loc. Dacă vreunul dintre voi simte că moare, treziţi-mă.

Fără a mai adăuga nimic şi simţindu-mă de

parcă mă priveam eu însămi făcând toate astea, m-am întins pe podea, mi-am pus la cap pelerina lui Stebbings făcută sul, iar după aceea am adormit.

M-am trezit, dar nu ştiu peste cât timp, şi am mai rămas întinsă timp de câteva minute, deoarece nu puteam gândi coerent, mintea mea funcţionând şi încetând să funcţioneze în ritmul mişcării făcute de corabie. La un moment dat, am început să fac distincţia între murmurul de glasuri bărbăteşti şi zgomotele apei.

Fusesem atât de obosită, încât mi-a trebuit o clipă ca să-mi amintesc ce se întâmplase înainte de a mă culca. Glasurile pe care le auzeam mi-au adus în minte lucrurile care se întâmplaseră înainte de a mă culca. Mi-am amintit de răni, de mirosul de coniac, de momentul în care tăiasem pânză aspră pentru vele, de mirosul de vopsea al stambei umede. Mi-am amintit şi de cămaşa plină de sânge a lui Jamie. Mi-am adus aminte de acel sunet cauzat de gaura din pieptul lui Stebbings. Pe vremuri, o astfel de amintire m-ar fi făcut să sar imediat în picioare, dar înţepenisem, dormind pe scânduri. Am simţit o durere ascuţită care mi-a mers din genunchi până în măruntaie, iar muşchii spatelui şi ai braţelor mă dureau cumplit. Înainte de a fi în stare să mă ridic în picioare, am auzit vocea căpitanului:

— Chemaţi-l pe Hickman.

Glasul lui Stebbings era răguşit şi slab, dar hotărât.

— Aş prefera să fiu împuşcat decât să mai trec prin ce am trecut.

— Eu nu vă învinovăţesc de nimic, a spus Jamie

încet, dar cât se poate de serios.

Avea glasul hotărât, aşa cum era şi cel al lui Stebbings.

Începusem să disting ce vedeam în jurul meu, iar muşchii au început să mă doară mai puţin. De unde mă aflam, îl vedeam pe Stebbings de la genunchi în jos şi pe Jamie, care se afla lângă căpitan cu capul aplecat, părând masiv, aşa cum stătea sprijinit de lada cu ceai.

— Nu mă învinovăţiţi? Bine! Mergeţi şi chemaţi-l pe Hickman.

— De ce? a întrebat Jamie după ce a zăbovit puţin, pentru a prinde putere.

Părea a fi copleşit de oboseală.

— Nu are niciun rost să-l trezesc pe om din somn, nu-i aşa? a continuat el. Dacă doriţi să muriţi, nu aveţi decât să scoateţi treaba aia din piept.

Stebbings a scos un sunet, este foarte posibil să fi fost un chicotit, un geamăt sau vreo exclamaţie de nemulţumire, însă apoi s-a auzit sunetul scos de aerul eliminat de căpitan printre dinţi.

Trupul meu s-a încordat. Încercase, într-adevăr, să scoată tubul improvizat?

Nu. Am auzit cum se mişca în căutarea unei poziţii mai comode şi l-am auzit pe Jamie gemând, pentru că îl ajuta.

— Cineva… s-ar putea… să se bucure… dacă eu mor, a gemut căpitanul.

— Eu v-am făcut gaura aia în piept, a subliniat Jamie.

Şi-a îndreptat spatele şi s-a întins cu multă grijă, pentru ca apoi să continue:

— Mie nu mi-ar face foarte multă plăcere să vă

văd murind din cauza acelei găuri.

M-am gândit că îi mai trecuse oboseala şi acum era înţepenit, la fel ca şi mine. Trebuia să mă scol şi să-l conving să se culce.

El continua să discute cu Stebbings ca şi când ar fi dezbătut vreo temă filosofică.

— În ceea ce-l priveşte pe căpitanul Hickman… simţiţi că aveţi vreo obligaţie faţă de dânsul?

— Nu, nu simt asta, a reuşit să spună Stebbings, încercând apoi să tragă cât mai mult aer în piept. Este vorba despre o moarte rapidă, a continuat el, continuând să tragă aer în piept. O moarte rapidă.

— Da, chiar aşa mi-aş fi dorit şi eu dacă ar fi fost vorba de mine, a spus Jamie şovăitor.

Stebbings a scos un geamăt care ar fi putut să ţină loc de întrebare. Jamie a oftat. După o clipă, am auzit foşnet de stofă şi l-am văzut mişcându-şi piciorul stâng, gemând în timp ce îşi întorcea kiltul.

— Vedeţi asta? l-a întrebat el pe căpitan, în timp ce degetul i se deplasa de pe pulpă, de undeva din apropierea genunchiului până aproape de burtă.

Stebbings a scos un geamăt, care cu siguranţă ţinea loc de întrebare. Vârfurile picioarelor i se vedeau mişcându-se prin ciorapi, pe măsură ce se răsucea spre Jamie.

— Baionetă, a spus Jamie scurt, aranjându-şi înapoi kiltul. După ce am căpătat rana asta, am zăcut două zile cu o febră care părea să mă mănânce de viu. Piciorul mi s-a umflat şi a început să aibă un miros urât. Când a venit un ofiţer englez care trebuia să ne zboare creierii, eu eram destul de bucuros.

Au urmat câteva clipe de linişte.

— Culloden? a întrebat Stebbings.

Vocea lui era în continuare răguşită şi îmi puteam da seama că omul avea febră, dar din glasul lui răzbătea o undă de interes.

— Am auzit şi eu… ce s-a petrecut acolo, a continuat căpitanul.

Jamie nu i-a răspuns, dar a căscat, fără a căuta să fie discret. Apoi şi-a frecat faţa cu palmele.

S-a lăsat din nou tăcerea, dar de această dată, era un alt fel de tăcere. Simţeam nervozitatea lui Stebbings, durerea şi teama lui.

— Vreţi… să mă faceţi… să vă întreb?

Jamie a dat din cap în semn că nu.

— Povestea e prea lungă, iar eu nu vreau să o spun. Îmi doream foarte mult să mă împuşte ofiţerul acela, iar nenorocitul nu a vrut să o facă.

Aerul din mica încăpere era încărcat cu miros de sânge, delicatese şi boală. Am tras acel aer în piept cu grijă şi am simţit mirosul specific trupurilor bărbaţilor, un miros de cupru, acru, semn al oboselii. M-am gândit că femeile nu miros niciodată astfel, nici măcar în cazuri extreme.

— E vorba de răzbunare? a întrebat Stebbings, iar picioarele lui neliniştite au rămas nemişcate în ciorapii murdari.

Umerii lui Jamie s-au mişcat încet, pentru că el a oftat şi i-am auzit vocea, la fel de obosită ca a lui Stebbings

— Nu, a spus el încet. Să zicem că este vorba despre plata unor datorii. *O datorie?* m-am întrebat. Datorie faţă de cine? Faţă de Lordul Melton, care refuzase să îl ucidă dintr-un simţ al onoarei şi îl trimisese acasă de la Culloden, într-o căruţă plină de fân? Care îl trimisese la sora lui,

care refuzase să-l lase să moară şi îl adusese la viaţă prin voinţa ei de fier? Sau era vorba de o datorie faţă de cei care muriseră în vreme ce el rămăsese în viaţă?

Mă întinsesem destul şi mă simţeam în stare să mă ridic, dar nu o făceam. Nu aveam nicio urgenţă. Bărbaţii se liniştiseră, respiraţia lor era la unison cu respiraţia vasului, cu oftatul apei de afară.

Aveam o senzaţie cunoscută: aruncasem adesea o privire în abis, privind peste umărul celor care se aflaseră la limita acestuia. Privisem şi eu o dată în neant. Cunoşteam vastitatea acestuia, tentaţia de a te contopi cu el, pentru că îţi dădea o senzaţie de siguranţă.

Ştiam că acum ei stăteau unul lângă altul, fiecare privind singur în abis.

PARTEA A PATRA

Momente de răscruce

32

SUSPICIUNI

Lordul John Grey către domnul Arthur Norrington
4 februarie 1777
(Cifru 158)

Dragul meu Norrington,

După discuţia noastră, am descoperit unele lucruri pe care cred că este cazul să ţi le împărtăşesc.

Am fost în Franţa la finele anului şi i-am făcut o vizită Baronului Amandine. M-am aflat în compania baronului timp de mai multe zile şi am conversat cu dumnealui în mai multe rânduri. Am motive să cred că Beauchamp este într-adevăr implicat în afacerea despre care am discutat şi este un apropiat al lui Beaumarchais, el însuşi implicat în afacerea amintită. Cred că Amandine nu îşi face probleme că Beauchamp l-ar putea folosi într-un fel sau altul ca paravan.

Am cerut o audienţă la Beaumarchais, dar mi-a fost refuzată, cred că am atins un punct sensibil. Ar fi util să-l ţinem sub observaţie.

Trebuie să fim în egală măsură atenţi dacă în corespondenţa provenită din Franţa se menţionează firma Rodrigue Hortalez Cie *(Te rog să discuţi cu persoana care se ocupă de corespondenţa spaniolă.) Nu am descoperit nimic ciudat, dar în egală măsură nu pot afla nimic despre firmă sau numele directorilor ei, lucru care mi se pare suspect.*

Dacă poziţia ta face posibil acest lucru, aş fi încântat să primesc veşti în legătură cu problemele la care m-am referit.

Al tău supus,
Lordul John Grey

Post-scriptum: Ai putea să-mi comunici cine anume răspunde de corespondenţă în Departamentul American?

Lordul John Grey către Harold, Duce de Pardloe
4 februarie 1777
(cifrul familiei)
Hal…

L-am văzut pe Amandine. Wainwright locuieşte într-un conac numit Trois Fleches *şi are o relaţie nesănătoasă cu baronul. Am cunoscut-o pe sora baronului, soţia lui Wainwright. Ea ştie cu siguranţă de legătura dintre fratele şi soţul ei, dar nu recunoaşte deschis acest lucru. Rar am avut ocazia să întâlnesc o femeie mai proastă; admite că este o dezmăţată şi o foarte proastă jucătoare*

de cărţi. Şi baronul joacă prost cărţi şi cred că ştie ceva despre intrigile politice ale lui Wainwright. A devenit foarte formal când am orientat discuţia către acel subiect şi sunt sigur că nu stăpâneşte arta disimulării. Cu toate acestea, nu e prost. Chiar dacă ar fi fost, tot i-ar fi spus lui Wainwright despre vizita mea. L-am rugat pe Norrington să fie atent la activităţile desfăşurate în acel sector.

Ştiind ceea ce ştiu în legătură cu abilităţile şi relaţiile lui Wainwright (sau mai curând având în vedere că nu ştiu prea multe despre ele), nu-mi pot da seama de gradul lui de implicare.

În mod garantat, dacă Guvernul Franţei a pus la punct tehnici de felul celor prezentate de el, atunci reprezentanţii săi nu ar vorbi despre ele şi nu ar trimite pe cineva ca Wainwright să discute cu cineva ca mine, pentru că ar fi sub roşa[57]*. Cu certitudine că o astfel de abordare ar avea ca efect lipsa de încredere. Cu toate acestea, ceva pare a nu fi în regulă în întreaga afacere şi nu pot să-mi dau seama despre ce e vorba.*

Ne vom vedea în curând şi, până atunci, sper să am informaţii legate de un anume căpitan Ezekiel Richardson şi despre un anume căpitan Denys Randall-Isaacs. Dacă ai putea afla tu câte ceva despre aceşti doi domni, prin relaţiile tale, ţi-aş rămâne foarte îndatorat.

Cu multă afecţiune,
fratele tău, John

Post-scriptum: Sper că starea sănătăţii tale se îmbunătăţeşte.

---

57 Sintagmă latinească având sensul de lucru inutil, de pierdere de timp (n.tr.)

Harold, Duce de Pardloe către Lordul John Grey
6 martie 1777
Bath
(cifrul familiei)

Nu am murit. Îmi doresc să fi murit. Zi de zi sunt înfăşurat în pânză şi purtat ca un pachet, spre a fi băgat într-o apă cu miros de ouă clocite, după care sunt scos din ea şi forţat s-o beau, *dar Minnie spune că, dacă nu mă supun, va divorţa de mine şi se va adresa Camerei Lorzilor, arătând că mi-am pierdut minţile ca rezultat al comiterii unor acte imorale. Mă îndoiesc că ar face un asemenea lucru, dar mă supun.*

Denys Randall-Isaacs este fiul unei englezoaice pe nume Mary Hawkins şi al unui ofiţer din armata britanică, Jonathan Wolverton Randall, decedat, ucis la Culloden. Mama lui mai este în viaţă şi s-a căsătorit cu un evreu pe nume Robert Isaacs, comerciant în Bristol. Şi el mai trăieşte şi deţine jumătate din drepturile asupra unui depozit din Brest. Denys este unul dintre afurisiţii tăi care se ocupă de chestiuni politice. Are legături cu Germain. Nu-ţi pot da şi alte informaţii care să nu te dezguste. Nu pot afla nimic în nenorocitul acela de Bath.

Nu ştiu prea multe despre Richardson, dar o să mă interesez personal de el. O să trimit nişte scrisori unor cunoştinţe din America. Da, o să fiu discret, nu-ţi face griji, şi discreţi vor fi şi cei cărora le voi scrie.

John Burgoyne este aici, la cură. Ce mult curaj din partea lui Germain, care s-a gândit la o invazie pornind din Canada. I-am amintit de William şi am

specificat că ştie bine franceză şi germană. Burgoyne va avea sub comanda lui câţiva mercenari din Brunswickers. Cu toate astea, te rog să-i spui lui Willie să fie cu băgare de seamă. Se pare că Burgoyne crede că el va fi comandantul suprem al forţelor armate din America, lucru care îi va surprinde atât pe Guy Carleton, cât şi pe Dick Howe.

Trois Fleches. *Trei săgeţi. Şi cine este a treia săgeată?*

Londra
26 martie 1777
Societatea pentru Aprecierea Bifteculuiui
Englezesc,
Club rezervat domnilor

— Cine este a treia? a repetat Grey uimit, uitându-se la scrisoarea pe care abia o deschisese.

— A treia ce? a întrebat Harry Quarry, în timp ce îi dădea haina udă servitorului şi se prăbuşea oftând uşurat pe scaunul de lângă Grey, întinzându-şi apoi mâinile către foc.

— Dumnezeule mare, a continuat Quarry, sunt îngheţat tun. Şi tu pleci la Southampton pe vremea asta?

A agitat către fereastră mâna albă de îngheţată ce era, afişând pe chip groaza la ideea că o sanie ar fi putut fi mânată din spate de vânt.

— Nu plec până mâine. Poate că, până atunci, se mai îndreaptă vremea.

Harry a privit pe fereastră, pentru ca apoi să decreteze:

— Nicio şansă! Ospătar!

Domnul Bodley se şi îndrepta spre el, purtând o tavă încărcată cu prăjitură crocantă, pandişpan, gem de căpşune, marmeladă, cornuleţe cu unt topit, învelite în şerveţele din pânză, plăcintă cu lapte, frişcă, biscuiţi cu migdale, sardine şi pâine prăjită, mazăre cu bacon şi ceapă, o farfurie cu şuncă şi castraveciori, o sticlă de coniac şi două pahare şi – poate că la asta se gândise după aceea – un ceainic aburind cu două ceşti din porţelan şi farfurioare alături.

— Ah! a exclamat Harry, devenind mai vesel. Văd că m-ai aşteptat.

Grey a zâmbit. Dacă nu se afla în campanie sau nu avea treabă, Harry

Quarry intra la Biftec miercuri, la patru şi jumătate.

— M-am gândit că ai nevoie de sprijin, acum că Hal este bolnav.

Harry era unul din cei doi colonei care răspundeau de regiment, spre deosebire de Hal, care era colonel, comandant al regimentului său. Nu toţi coloneii se implicau activ în problemele regimentului. Hal o făcea, însă.

— Bietul de el, a spus Harry, întinzând mâna spre coniac. Cum se simte?

— Este el însuşi, dacă ar fi să judecăm după corespondenţă, a spus Grey, întinzându-i scrisoarea împăturită, pe care Harry a citit-o zâmbind.

— Mda, Minnie va avea grijă să facă întocmai cum spune ea.

A lăsat deoparte scrisoarea, ridicând paharul. Cine este Richardson şi de ce vrei să obţii informaţii despre el?

— Ezekiel Richardson, căpitan de lăncieri, dar detaşat pentru a activa în domeniul informaţiilor şi contrainformaţiilor.

— Un tip care ţine de informaţii şi contrainformaţii zici? E vreunul dintre colegii tăi din Camera Neagră?

Quarry a strâmbat din nas, dar nu se putea spune dacă o făcea în semn de dispreţ pentru cei din informaţii şi contrainformaţii sau pentru că simţise mirosul de hrean, care îi fusese adus lângă sardele.

— Nu, nu îl cunosc personal chiar atât de bine pe omul acela, a recunoscut Grey şi a simţit acelaşi gen de nelinişte profundă, pe care o încercase când primise scrisoarea lui William din Quebec, cu o săptămână în urmă. Mi-a fost prezentat de către Sir George, care îl cunoştea pe tatăl lui, dar nu am vorbit prea mult cu acea ocazie. Am auzit câteva lucruri discrete despre el.

— Cred că acesta este singurul mod în care se poate afla ceva despre un om care activează în acest domeniu. Uuuuh!

Harry a tras mult aer pe gură şi pe nas, a tuşit o dată sau de două ori, pentru ca apoi să dea admirativ din cap.

— Hrean proaspăt, a mormăit el, luând încă o linguriţă. Uuuh! Foarte proaspăt!

— Aşa este. Oricum, l-am mai întâlnit în Carolina de Nord şi am mai discutat un pic. Mi-a cerut permisiunea să discute cu William şi să-i propună o misiune.

Quarry a dus la gură o bucată de pâine prăjită pe care trona o sardină, dar nu s-a atins de ea.

— Doar nu vrei să spui că-l laşi să-l vrăjească pe

Willie şi să-l atragă în mrejele lui, a replicat el uimit.

— Nu asta a fost intenţia mea, a răspuns Grey. Am avut un motiv să cred că această soluţie este bună pentru Willie. Putea pleca din Carolina de Nord, de sub comanda lui Howe.

Quarry a dat din cap, mestecând cu grijă şi apoi înghiţind, pentru a spune:

— Da, înţeleg. Şi acum ai îndoieli?

— Da, am, pentru că am găsit foarte puţini oameni care îl cunosc pe Richardson. Toţi cei care mi l-au recomandat au făcut-o, din câte se pare, la recomandarea altcuiva. Excepţie fac Sir George Stanley, care este acum în Spania împreună cu mama mea, şi bătrânul Nigel Bruce, care din păcate a murit.

— Ce situaţie.

— Da. Cred că aş putea obţine mai mult în timp, dar nu am. Eu şi Dottie vom pleca poimâine, dacă vremea o va permite, a adăugat el, privind pe fereastră.

— Ah, aici trebuie să intervin eu, a spus Harry fără tragere de inimă. Ce se cuvine să fac eu cu informaţiile pe care le obţin? I le transmit lui Hal sau ţie?

— Spune-i lui Hal tot ce afli, a răspuns Grey, oftând. Dumnezeu ştie cum mai funcţionează serviciul de poştă în America, asta chiar dacă Congresul se află la Philadelphia. Dacă intervine ceva urgent, Hal se poate ocupa mult mai uşor de probleme aici decât aş putea eu acolo.

Quarry a şi i-a umplut din nou paharul lui Grey, observând:

— Nu mănânci.

— Am mâncat târziu de prânz.

Târziu, într-adevăr. De fapt, nici măcar nu luase prânzul. A luat o bucată de plăcintă cu lapte şi a uns-o neatent cu gem.

— Şi Denys nu ştiu cum? a întrebat Quarry, agitând scrisoarea pe care o împunsese cu o furculiţă pentru murături. Să mă interesez de el?

— Chiar te rog, deşi s-ar putea să aflu destule când voi fi în America, unde a fost văzut ultima oară.

A muşcat din plăcintă şi a observat că ajunsese la consistenţa ideală crocant-cremoasă. Asta i-a stârnit pofta de mâncare. S-a întrebat dacă ar fi trebuit să-l pună pe Harry pe urmele evreului bogat cu depozit la Brest, dar şi-a spus că era mai bine să n-o facă. Chestiunea referitoare la legăturile din Franţa era delicată, iar Harry era de încredere, dar nu era un om subtil.

— Bine.

Harry şi-a luat o bucată de pandişpan, pe care a aşezat doi biscuiţi cu migdale, o porţie serioasă de frişcă şi a băgat totul în gură. Grey s-a întrebat cum de reuşea asta. Harry era dolofan, dar nu excesiv de gras. Transpira în timp ce făcea mişcare şi de aceea nu lua foarte mult în greutate. Se ducea la bordel; acesta era sportul lui preferat, deşi înainta în vârstă.

Grey s-a întrebat deodată câţi ani avea Harry. Era cu câţiva ani mai în vârstă decât el şi cu câţiva mai tânăr decât Hal. Nu se gândise niciodată la asta, la fel cum nu se gândise niciodată la vârsta lui Hal. Cei doi păruseră întotdeauna nemuritori. Nu îşi imagina un viitor în absenţa lor. Sub peruca lui Harry nu mai era aproape niciun fir de păr. Şi-o

dăduse puţin deoparte ca să se scarpine, aşa cum făcea de obicei, şi şi-o pusese apoi la loc, fără a-şi face niciun fel de problemă. Harry avea încheieturile degetelor umflate, deşi reuşea să apuce ceaşca cu delicateţe.

Deodată Grey şi-a dat seama că era muritor; simţea când îi înţepenea un deget sau îl durea genunchiul. Cel mai mult se temea că va muri şi nu va mai putea să-l protejeze pe William câtă vreme băiatul mai avea nevoie de protecţia lui.

— Ei? a întrebat Harry ridicând din sprâncene, pentru că observase expresia de pe faţa lui Grey. Ce-i?

Grey a zâmbit şi a scuturat din cap, ridicând paharul de coniac şi spunând:

— *Timor mortis conturbat me*[58].

— Ah! a exclamat Quarry gânditor, ridicând paharul. Beau pentru asta.

33

SE ÎNGROAŞĂ GLUMA

28 februarie 1777 d.Hr.
Londra

General-maior John Burgoyne către Sir George Germain

...Nu ascund faptul că nicio operaţiune pornită de pe mare nu este mai teribilă sau mai eficientă pentru încetarea războiului precum este o invazie din Canada, de la Ticonderoga.

58 Teama de moarte mă tulbură (lb. Latină) (n.tr.)

4 aprilie 1777
la bordul vasului Maiestăţii Sale, Tartar

I-a spus lui Dottie că *Tartar* era doar o fregată şi de aceea trebuie să-şi ia puţine bagaje. A fost surprins să observe că bagajul fetei se compunea dintr-un singur cufăr – bineînţeles, unul mare – două portmantouri şi o geantă cu lucrul de mână.

— Cum? Nu ţi-ai luat nici măcar o manta înflorată? a spus el, vrând să o tachineze. William nu te va mai recunoaşte.

— Prostii, a spus fata, care avea darul tatălui ei de a se exprima succint şi clar.

A zâmbit, totuşi. Era foarte palidă şi spera ca asta să nu fie vreun semn al răului de mare. El i-a apucat mâna şi i-a strâns-o până când coasta engleză s-a pierdut în ape.

Era încă uimit că ea reuşise să plece în această călătorie. Hal trebuia să fie mai slăbit decât lăsa să se vadă, pentru că fusese convins de fiica lui să plece în călătorie pe mare spre America sub protecţia lui Grey, cu scopul lăudabil de a avea grijă de fratele ei rănit. Bineînţeles că pe Minnie nu o putea îndepărta nimeni de soţul ei nici măcar pentru o clipă, deşi îşi făcea griji foarte mari pentru fiul ei. Nu scosese niciun cuvânt măcar pentru a se manifesta împotriva acestei aventuri…

— Mama ta ştie tot, nu-i aşa? a întrebat el ca din întâmplare, întâlnindu-i privirea uluită din spatele unei şuviţe de păr fluturate de vânt.

— Despre ce? a întrebat Dottie prinzând şuviţele de păr rebele care scăpaseră din fileu şi îi jucau în jurul capului ca nişte flăcări. Oh, ajutor!

El i-a prins şuviţele, i-a netezit părul cu ambele

mâini, prinzându-l la ceafă într-o coadă legată cu o panglică din catifea şi lăsând deoparte fileul.

— Chiar nu ştii? a spus el, prinzându-i părul. Despre aventura riscantă în care ai pornit.

Fata s-a întors şi l-a privit în faţă.

— Dacă ţi se pare că salvarea lui Henry este o aventură riscantă, sunt de acord cu dumneata, a spus ea cu demnitate. Mama mea ar face, desigur, totul pentru a-l vedea din nou acasă. Şi dumneata eşti gata să faci totul pentru el. Altfel nu te-ai afla aici.

Fără a aştepta replica lui Grey, fata s-a întors pe călcâie şi s-a îndreptat spre cabină.

Cu unul dintre primele vase care pornise în călătorie la venirea primăverii, venise o scrisoare cu veşti despre Henry. Era încă în viaţă, slavă Domnului, dar era grav rănit. Fusese împuşcat în abdomen şi se simţise rău pe tot parcursul iernii; între timp, ajunsese în Philadelphia împreună cu alţi prizonieri britanici. Scrisoarea fusese redactată de către un ofiţer, prizonier britanic, iar Henry reuşise să aştearnă pe hârtie câteva cuvinte prin care îşi exprima dragostea faţă de membrii familiei sale şi să se semneze. Lupta aceea pentru a scrie câteva cuvinte îl afectase profund pe John.

Îl mai liniştea faptul că băiatul *se afla* totuşi în Philadelphia. Când fusese în Franţa, cunoscuse un om important din Philadelphia şi avusese pentru el o simpatie care s-a dovedit a fi reciprocă. Poate că se putea folosi de relaţia cu acel personaj important; a zâmbit involuntar amintindu-şi momentul în care îl cunoscuse.

Nu zăbovise mult la Paris. Stătuse doar cât să se informeze despre Percival Beauchamp, care nu se

afla în capitala Franţei, ci în locuinţa sa de la ţară, unde avea să rămână peste iarnă. Era vorba despre un loc numit *Trois Fleches,* în apropiere de Compiègne. Îşi cumpărase o pălărie căptuşită cu blană, o pereche de cizme marinăreşti, se înfăşurase în cea mai călduroasă haină, închiriase un cal şi pornise la drum.

Ajungând la destinaţie plin de noroi şi îngheţat, fusese întâmpinat cu suspiciune, dar fusese primit datorită relaţiilor sale şi a titlului său. Fusese poftit într-un salon în care, slavă Domnului, exista un şemineu mare în care focul era aprins. În acel salon urma să îl aştepte pe Baron.

Îşi formase o imagine despre Baronul Amandine pe baza descrierii făcute de către Percy, deşi acesta putea să fie subiectiv. Ştia că nu are rost să-ţi faci o imagine despre o persoană înainte de a o fi cunoscut, însă era normal să îţi faci o idee.

În ceea ce priveşte imaginea pe care şi-o putea face despre cineva, reuşise să nu se mai gândească la Percy timp de… optsprezece ani? Sau erau nouăsprezece? L-a scos din minte realizând că nici personal, nici profesional nu îi era de folos să se gândească la el şi fusese surprins că reuşise acest lucru. El ştia ce îi plăcea lui Percy şi de aceea putuse să-şi facă în minte o imagine asupra lui Amandine.

Realitatea l-a contrazis, însă. Baronul era un bărbat mai vârstnic, probabil cu câţiva ani mai în vârstă decât Grey. Era scund şi solid, cu o faţă plăcută, deschisă. Era bine îmbrăcat, dar nu ostentativ. L-a salutat pe Grey într-un mod foarte curtenitor şi când i-a apucat mâna, englezul a simţit un fel de şoc electric. Baronul avea o

expresie a feţei cu totul civilizată, dar ochii lui trădau interes şi aviditate. În ciuda acestui fapt, Grey a ţinut piept privirii baronului.

Bineînţeles că Amandine îi povestise despre el.

Surprins şi îngrijorat, el l-a informat că, *hélas*[59], monsieur Beauchamp nu era acasă, plecase în Alsacia, la vânătoare de lupi, împreună cu domnul Beaumarchais. „Ei bine, iată că una dintre supoziţiile mele se confirmă”, şi-a spus Grey. Baronul a insistat ca lordul să accepte oferta de a rămâne peste noapte la *Trois Flèches.*

Grey a acceptat invitaţia, mulţumind de mai multe ori şi pentru faptul că avea ocazia de a-şi schimba hainele de călătorie cu unele mai comode şi cizmele marinăreşti cu papucii de casă făcuţi de Dottie. Acest lucru l-a făcut pe baron să clipească, pentru că Grey a lăudat excesiv papucii. Apoi a fost condus pe un hol lung, plin de portrete.

— O să luăm nişte aperitive în bibliotecă, l-a informat Amandine. Sunteţi îngheţat de frig şi trebuie să fiţi mort de foame. Dacă nu vă deranjează, v-aş prezenta *en route* celuilalt oaspete al meu. Îl vom invita să ni se alăture.

Grey mormăise ceva de complezenţă, distras de mâna lui Amandine, pe care baronul o pusese pe spatele lui, puţin mai jos decât ar fi fost normal.

— E american, l-a informat baronul când au ajuns în dreptul unei uşi de la capătul coridorului. Baronul a pronunţat cuvântul „american” cu oarecare amuzament. Omul avea o voce neobişnuită: liniştită, caldă şi, într-un fel, voalată de fum, ca un ceai de Oolong, cu mult zahăr.

— Îi place să-şi petreacă timpul în fiecare zi în

59 Vai; din păcate (lb. franceză) (n.tr.)

seră, a continuat baronul, deschizând uşa şi împingându-l pe Grey, astfel încât acesta să i-o ia înainte, pentru ca apoi să adauge:

— Dânsul spune că astfel se menţine sănătos.

Grey îl privise pe baron cu politeţe, dar se întorsese spre oaspetele american, doctorul Franklin, al cărui trup gol era scăldat în soare.

În conversaţia care a urmat şi care a fost purtată cu mare aplomb, Grey a aflat că doctorul obişnuia să se expună la soare zilnic, de câte ori avea ocazia, pentru că pielea, la fel ca şi plămânii, respira eliminând impurităţile din organism, ceea ce creştea imunitatea organismului, ce avea de suferit din cauză că pielea era acoperită de haine.

De-a lungul prezentărilor şi conversaţiei, Grey şi-a dat seama că baronul îl privea cu interes şi amuzament, dar a avut şi senzaţia că hainele lui murdare îi sufocă pielea.

Era o senzaţie ciudată aceea de a întâlni un străin şi de a-i cunoaşte cel mai ascuns secret, asta dacă Percy nu minţea şi Grey nu credea că minte. Avea senzaţia de primejdie şi simţea o ameţeală, fapt ce l-a făcut să întindă mâna, pentru a nu se prăbuşi într-o prăpastie imaginară. Această situaţie îl făcea să fie nerăbdător şi alarmat în acelaşi timp.

Americanul (care acum vorbea foarte frumos despre o formaţiune geologică neobişnuită pe care o văzuse în călătoria sa de la Paris încoace, întrebându-se dacă lordul o observase) era un bărbat în vârstă şi corpul lui arăta destul de bine, exceptând unele suprafeţe acoperite de o eczemă roşiatică, la nivelul picioarelor. Nu merita totuşi a fi admirat din punct de vedere sexual. Cu toate

acestea, Grey a simţit un oarecare impuls şi a avut senzaţia că sângele nu îi circula destul de bine prin creier. Simţea efectiv privirea lui Amandine fixată asupra lui, evaluându-l, şi îi aducea aminte foarte limpede de discuţia pe care o avusese cu Percy, în ceea ce îi privea pe soţia lui şi pe cumnatul său, baronul. *Ocazional erau împreună?* Sora baronului se afla acum în compania soţului ei sau era acasă? Lui Grey i se întâmplase şi atunci ceea ce i se întâmplase numai de câteva ori în viaţă, şi anume să se întrebe dacă nu cumva era pervers.

— Să ne alăturăm doctorului în ceea ce priveşte sănătosul obicei al domniei sale, *mylord*?

Grey şi-a luat ochii de la Franklin pentru a se uita la baron, care îşi dădea jos haina. Din fericire, înainte de a se putea gândi la o replică, Franklin s-a ridicat în picioare şi a spus că, în ziua aceea, profitase destul de pe urma binefacerilor naturii.

— Cu toate acestea, a adăugat el, privindu-l interesat şi amuzat pe Grey, plecarea mea nu trebuie să vă împiedice să vă simţiţi bine, *messieurs.*

Baronul, om de o extraordinară politeţe, şi-a pus imediat haina şi le-a spus celor doi că li se va alătura la *un aperitif* şi apoi a dispărut în coridor.

Franklin avea un halat de mătase. Grey i l-a ţinut şi a observat fesele albe, puţin îmbătrânite, dar remarcabil de ferme şi lipsite de zbârcituri ale americanului.

— Mulţumesc, *mylord,* i-a spus Franklin. Pot trage concluzia că nu l-aţi întâlnit până acum pe Amandine?

— Nu l-am întâlnit, într-adevăr… l-am cunoscut

pe cumnatul domniei sale, *monsieur* Beauchamp, cu câţiva ani în urmă, a ţinut el să specifice fără un motiv anume.

În ochii lui Franklin s-a observat un licăr la auzul numelui de Beauchamp.

Datorită acestui fapt, Grey l-a întrebat:

— ÎI cunoaşteţi?

— Numele îmi este cunoscut, a replicat Franklin. Beauchamp este, deci, englez?

Lui Grey i-au trecut prin minte uluitor de multe posibilităţi, în momentul în care a auzit replica: „Numele îmi este cunoscut”, dar făcând o evaluare rapidă, a decis că era cel mai bine să spună adevărul şi a rostit un „Da”, care se dorea un simplu răspuns şi nimic mai mult.

În decursul zilelor care au urmat, a avut cu Franklin o serie de conversaţii interesante, în cadrul cărora numele lui Percy Beauchamp nu prea a fost amintit. Când Franklin s-a întors la Paris, Grey a rămas cu o impresie foarte plăcută despre bătrânul domn – care, aflând că se îndrepta spre Colonii, a insistat să-i dea câteva scrisori de recomandare către nişte prieteni de-ai săi de-acolo – şi cu convingerea că doctorul ştia exact ce era şi ce fusese Percy Beauchamp.

— Mă scuzaţi, dom’le, a spus unul dintre marinarii de pe *Tartar,* lovindu-l pe Grey cu cotul şi dându-l deoparte, reuşind astfel să-l trezească din reverie. A clipit des, revenind la realitate şi descoperind că mâinile lui, care nu erau băgate în mănuşi, se făcuseră reci ca gheaţa şi că nu îşi mai simţea obrajii.

Lăsându-i pe marinari să îngheţe la datorie, el a coborât sub punte ruşinat Ic faptul că era cuprins

de căldură când se gândea la vizita sa la *Trois Fleches.*

3 mai 1777
New York

Dragă tată,

Tocmai am primit scrisoarea dumitale, în care îmi spui despre situaţia vărului Henry. Trag speranţe că voi descoperi unde se află şi voi face în aşa fel încât să fie eliberat. Dacă aflu ceva despre el, am să fac tot posibilul pentru a-ţi da de ştire. Există vreo persoană în Colonii căreia aş putea să-i adresez scrisorile care urmează să-ţi parvină? (Dacă nu voi avea alternativă, le voi trimite domnului Sanders din Philadelphia şi voi face în aşa fel încât să-i parvină o copie judecătorului O' Keefe din Richmond).

Trag nădejde că mă vei ierta pentru că îţi scriu aşa de rar. Nu este vorba, din păcate, despre treburi urgente, ci despre faptul că sunt cu totul plictisit şi nu găsesc lucruri interesante despre care să-ţi scriu. După ce am fost silit să rămân la Québec peste iarnă (cu toate astea, trebuie să spun că am vânat mult şi am împuşcat un animal foarte fioros, numit „mâncăciosul"), am primit noi ordine de la statul-major de campanie al generalului Howe la finele lui martie, când unii dintre oamenii lui Sir Guy s-au întors în fortăreaţă. Conform ordinelor, m-am întors la New York.

De când m-am întors, nu am primit nicio veste de la căpitanul Randall-Isaacs şi nici nu am putut afla nimic despre el. Mă tem că s-ar fi putut să dispară pur şi simplu în timpul unui viscol. Dacă îi

cunoşti pe ai săi, poate le-ai putea trimite un bilet din partea mea, spunându-le că sper să mai fie în viaţă. Aş face eu însumi acest lucru, dar nu ştiu cum să dau de ei şi nici nu pot să-mi exprim sentimentele în mod delicat, în caz că ei nu ştiu nimic de soarta lui ori nu mai au nicio îndoială asupra celor ce i s-au întâmplat. Dumneata vei şti ce să spui. Dumneata ştii întotdeauna ce să spui.

În ceea ce mă priveşte, am fost oarecum mai norocos în timpul călătoriilor mele. Am avut de suferit pagube minore, când ne-am îndreptat pe apă către Ticonderoga (nişte americani din fort au deschis focul asupra noastră; nimeni nu a fost rănit, dar unele dintre canoele noastre au avut găuri făcute de gloanţe, pe care nu le-am observat şi unele dintre ele s-au scufundat). M-am văzut nevoit să intru în noroi până la brâu şi am fost chinuit de insecte carnivore. De când m-am întors la New York, nu am făcut nimic interesant, deşi tot auzim zvonuri despre lucruri pe care ar urma să le facem. Deşi inactivitatea este legată de un anumit grad de civilizaţie (spun asta cu toate că niciuna dintre fetele din New York nu ştie să danseze), m-am oferit să duc depeşe călare şi asta mă mai linişteşte.

Ieri am primit ordinul să mă întorc în Canada, pentru a mă alătura ofiţerilor de sub comanda generalului Burgoyne. Oare ai şi tu vreun amestec în afacerea asta? Dacă da, atunci îţi mulţumesc!

De asemenea, trebuie să ştii că m-am văzut din nou cu domnul căpitan Richardson. A venit aseară în locul în care sunt încartiruit. A fost o surpriză pentru mine, fiindcă nu l-am mai văzut de aproape un an. Nu mi-a cerut să-i raportez ce s-a petrecut

în timpul călătoriei noastre la Quebec (acest lucru nu mă surprinde, deoarece informaţiile nu ar mai fi de actualitate).

Când l-am întrebat de Randall-Isaacs, a dat din cap şi mi-a spus că nu ştie nimic despre el.

A auzit că aş primi o misiune, şi anume aceea de a duce nişte depeşe cu regim special în Virginia, înainte de a pleca în Canada. Gândindu-se că nimic nu trebuia să mă întârzie în a-mi duce la bun sfârşit misiunea, el şi-a îngăduit, totuşi, să-mi ceară să-i fac un mic serviciu, în timp ce mă deplasez spre nord. Făcându-mi griji în ceea ce priveşte zilele îngheţate petrecute în nord, l-am întrebat despre ce anume era vorba. Unui grup de loialişti din Virginia trebuia să i se ducă un cifru, lucru care ar fi fost simplu pentru mine, familiarizat deja cu regiunea. El m-a asigurat, de asemenea, că, dacă îi făceam acest serviciu, nu aveam să întârzii mai mult de o zi sau două.

I-am spus că îl voi ajuta, dar mai mult pentru că mi-ar face plăcere să văd unele regiuni din Virginia, de care îmi amintesc cu drag, şi nu pentru că aş vrea să-l îndatorez pe căpitanul Richardson. Într-un fel îmi este teamă de el.

Dumnezeu să te aibă în pază în timpul călătoriilor dumitale, tată, şi te rog să-i transmiţi toată dragostea mea scumpei mele Dottie, pe care abia aştept să o văd (spune-i că am împuşcat patruzeci şi două de hermine şi că îi voi comanda o haină din blănurile lor!)

Al tău fiu iubitor,
William

34

PSALMI, 30

6 octombrie 1980
Lallybroch

Conform contractului cu Hydro Electric Board, Brianna trebuia ca, trei zile pe săptămână, să inspecteze lucrările de întreţinere şi reparaţii. În restul de două zile lucrătoare putea sta acasă pentru a întocmi rapoarte, formulare şi alte acte. Încerca să descifreze notiţele lui Rob Cameron despre capacitatea de alimentare la nivelul celei de-a doua turbine de la Loch Errochty. Aceste note păreau a fi fost scrise cu un creion soios pe punga în care îşi dusese mâncarea de prânz. Deodată a auzit zgomote în biroul situat de cealaltă parte a holului.

Auzise vag un zumzăit, dar a crezut că era o muscă prinsă în geam; zgomotul era acum însoţit de cuvinte şi o muscă nu ar fi cântat *Stăpânul iubirii e-al meu păstor,* pe muzica Sfântului Columba.

A înmărmurit, dându-şi seama că *recunoscuse* melodia. Vocea era răguşită, de parcă ar fi fost un şmirghel; când şi când mai dădea rateuri, dar urca şi cobora şi era *cu adevărat* un cântec.

Cântecul a fost întrerupt deodată de o criză de tuse, dar după ce omul şi-a curăţat atent gâtul, a reluat zumzăitul. Vocea a început din nou să-şi facă datoria, dar de data asta cânta vechiul cântec scoţian, despre care Brianna îşi amintea că se numeşte *Crimond*:

Nimic nu mai voiesc, al meu păstor e Domnul,
El îmi veghează somnul.
Paşii mi-i călăuzeşte către pajişti înverzite,
Către ape liniştite.

Către ape liniştite s-a repetat o dată sau de două ori în game diferite şi apoi imnul a continuat cu mai multă forţă:

De sufletu-mi El se-ngrijeşte
Şi paşii mi-i călăuzeşte.
Pe calea cea dreaptă mă duce mereu
Sfinţească-se numele Său.

Stătea la biroul ei cu lacrimile curgându-i pe obraji, cu batista pusă la gură, să n-o audă.

— Mulţumesc! a şoptit ea în batistă. Oh, mulţumesc!

Cântatul a încetat, dar s-a auzit din nou zumzetul adânc şi mulţumit. A simţit că era din nou stăpână pe sine şi-a şters lacrimile-n grabă. Era aproape de ora douăsprezece şi el putea veni dintr-o clipă în alta să o întrebe dacă era gata pentru masa de prânz.

Roger avusese mari îndoieli în ceea ce privea postul de asistent al capelmaistrului şi îşi dorise ca ea să nu le observe; rezervele ei dispăruseră când el venise acasă şi spusese că principala lui responsabilitate avea să fie corul de copii. Aceştia nu aveau niciun fel de inhibiţii şi se exprimau deschis cu privire la lucrurile neobişnuite pe care părinţii şi bunicii lor nu le-ar fi făcut niciodată, dar acceptau ciudăţeniile, imediat ce se obişnuiau cu

ele.

— Cât a durat până te-au întrebat despre cicatricea ta? l-a întrebat ea când Roger a venit acasă după prima repetiţie cu copiii.

— Nu am cronometrat, dar probabil că a durat treizeci de secunde, a răspuns Roger trecându-şi uşor degetele peste semnul de la gât, dar continuând să zâmbească. *Vă rugăm, domnule MacKenzie, să ne spuneţi ce aţi păţit la gât! Aţi fost spânzurat?*

— Şi tu ce le-ai spus?

— Le-am spus că da, am fost spânzurat în America, dar am scăpat cu ajutorul lui Dumnezeu. Câţiva dintre ei au fraţi şi surori mai mari, care au văzut *Hoinarul* şi le-au spus povestea mea, ceea ce cred că i-a făcut să mă admire şi mai mult. Cred că se aşteaptă ca, la următoarele repetiţii, să apar cu pistoalele la brâu, acum că le-am spus secretul meu.

După toate acestea, Roger i-a făcut cu ochiul precum Clint Eastwood, iar ea a izbucnit în râs.

A râs şi acum, amintindu-şi scena, chiar la ţanc, pentru că Roger şi-a vârât capul pe uşă, întrebând:

— Câte variante de melodii crezi că au fost scrise pentru psalmul douăzeci şi trei?

— Douăzeci şi trei? a spus ea, ridicându-se în picioare.

— Numai şase în cartea de cântece a Ritului Presbiterian, a replicat el. Dar există diferite aranjamente ale metricii… în engleză, vreau să spun. Cea mai veche dintre ele datează din 1546. Este unul în *Psalmii pentru băieţi* şi altul în vechea *Psaltire scoţiană.* Se găsesc, de asemenea, diferite

variante în tot felul de surse. Am găsit şi varianta în ebraică, dar m-am gândit că nu este bine să mă folosesc de ea în congregaţia de la St Stephen's. Catolicii au aranjamente muzicale?

— Catolicii au aranjamente muzicale pentru orice, a replicat ea încreţindu-şi nasul, pentru a simţi mirosul care venea din bucătărie şi pentru a da eventuale indicaţii. Psalmii au fost compuşi în diferite aranjamente muzicale. Cunosc patru variante gregoriene diferite, i-a spus ea, dar sunt convinsă că există mult mai multe.

— Aşa? Te rog să cânţi pentru mine, i-a cerut el oprindu-se pe hol, în timp ee ea se străduia să-şi aducă aminte versurile psalmului douăzeci şi trei. Îi venise în minte cea mai simplă melodie pe care se cânta acel psalm; o cântase atât de des în copilărie, încât îi intrase în sânge.

— E chiar interesant, a spus el cu admiraţie, după ce Brianna a terminat. Poţi să repeţi împreună cu mine mai târziu? Aş vrea să-l pregătesc pentru copii, doar ca să-l audă. Cred că ar putea cânta foarte bine în stil gregorian.

Uşa bucătăriei s-a deschis larg şi, de acolo, Mandy a ieşit în fugă, ciupindu-l pe Domnul Polly, o jucărie din pluş care şi-a început existenţa ca pasăre, dar care acum semăna cu o sacoşă cu aripi.

— Supă, mamă! a strigat ea. Hai să mănânci supă!

Au mâncat, într-adevăr, supă de pui cu tăieţei din conservă, apoi sendvişuri cu brânză şi murături, ca să se sature. Brianna şi-a spus că Annie Macdonald nu era o bucătăreasă pricepută, dar tot ce pregătea ea era comestibil. Când s-a

gândit la asta, şi-a adus aminte de mesele pregătite la focul abia arzând pe vârf de munte, la mâncăruri arse scoase din vatra plină de scrum.

S-a uitat cu mare drag la maşina ei de gătit Aga, care făcea din bucătărie cea mai intimă încăpere din casă.

— Cântă-mi, tati!

Dinţii lui Mandy pătaţi cu brânză şi guriţa ei murdară de muştar l-au amuzat.

Roger a tuşit, curăţându-şi gâtul, pentru ca apoi să o întrebe:

— Aşa? Şi ce să-ţi cânt?

— *Tei şolicei olbi.*

— Bine, dar trebuie să cânţi cu mine, ca nu cumva să greşesc.

I-a zâmbit lui Mandy şi a bătut uşurel tactul cu mânerul lingurii în masă.

— Trei şoricei orbi… a cântat el, îndreptând mânerul lingurii către Mandy, care cânta cât putea de tare: *Tei şolicei OLBI,* dând cântecului aerul unui marş eroic, dar fără a ieşi din ritm. Roger a ridicat din sprâncene, privind-o pe Bree şi a continuat în contrapunct. După ce cântecelul a fost repetat de cinci sau şase ori, Mandy s-a plictisit. Ea a spus: „Şcuzaci-mă”, aşa cum făcea de obicei şi s-a ridicat de la masă, luându-şi zborul ca un bondar, lovind tocul uşii înainte de a părăsi încăperea.

— Ei bine, chiar are simţul ritmului, a spus Roger, tresărind la auzul unei bufnituri ce venea dinspre hol. Are simţul ritmului, ba chiar al coordonării. Chiar înainte de a ne da seama, ea va putea cânta orice. Tu aveai un foarte bun simţ al ritmului, dar nu puteai lua de două ori aceeaşi

notă.

— Asta îmi aminteşte un pic de ceea ce făceai tu la Ridge, i-a spus ea. Interpretai câte un vers din psalm şi îi puneai pe oameni să-l interpreteze în cor.

Când i-a adus aminte de acele vremuri, expresia de pe chipul lui s-a schimbat puţin. Atunci s-a simţit foarte aproape de vocaţia lui, şi asta l-a schimbat. Ea nu-l mai văzuse atât de fericit până atunci şi nici de-atunci încoace.

Roger i-a zâmbit şi i-a şters cu degetul învelit în şerveţel o urmă de muştar de la gură.

— E o tehnică veche, a spus el. Spun asta, deşi obişnuiesc să mai cânte vers cu vers la biserică, în insule şi în anumite regiuni izolate din Gaeltacht. Presbiterienii din America nu acceptă, însă, tehnica asta.

— Nu o acceptă?

— *Se cântă fără a se aborda psalmul vers cu vers* a citat el. *Tehnica de a citi psalmul vers cu vers datează din vremuri ale ignoranţei, când numeroşi membri ai congregaţiei nu ştiau să citească. Din acest motiv se recomandă să se renunţe la această tehnică în măsura în care acest lucru este posibil.* Am citat din Constituţia Bisericii Presbiteriene din America.

Deci te-ai gândit să fii hirotonit când am fost în Boston, a gândit ea, fără să spună, însă, niciun cuvânt.

— Vremuri ale ignoranţei, a repetat ea. Tare aş vrea să ştiu ce ar avea de spus Hiram Crombie despre asta.

Roger a râs, dând din cap:

— Ceea ce se spune este adevărat. Cei mai mulţi

din oamenii din Ridge nu ştiau să citească. Nu sunt, însă, de acord cu teoria că s-ar cânta psalmii vers cu vers doar din cauza ignoranţei sau din cauză că nu s-ar dispune de un număr suficient de cărţi de cântece.

După ce şi-a exprimat părerea, Roger a pescuit un tăieţel şi l-a mâncat.

— Dacă oamenii cântă cu toţii în acelaşi timp, ritmul capătă măreţie, a continuat el. Cred totuşi că, dacă oamenii cântă pe rând, se apropie mai mult unii de alţii, se implică mai mult în ceea ce cântă. Poate că totul se întâmplă fiindcă oamenii trebuie să se concentreze mai mult, astfel încât să-şi amintească fiecare vers în parte.

Roger a zâmbit şi a privit în altă parte.

Te rog! a. Gândit Brianna, adresându-se lui Dumnezeu, Sfintei Fecioare, îngerului păzitor al lui Roger sau poate tuturor. *Trebuie să îl ajuţi să-şi găsească drumul!*

— Am… vrut să te întreb ceva, a spus el devenind deodată mai puţin sigur de sine.

— Ce anume?

— Ei bine… e vorba despre Jemmy. El *ştie* să cânte. Te-ar deranja – bineînţeles că va continua să meargă cu tine la slujbă – te-ar deranja dacă ar merge şi cu mine la slujbă? Doar dacă vrea, a adăugat Roger repede. Mă gândeam că îi va face plăcere să facă parte din cor şi mie mi-ar face plăcere să vadă că am şi eu o slujbă. Cel puţin aşa cred, a adăugat el cu un zâmbet discret.

— I-ar plăcea, a spus Brianna, gândind că ajutorul divin se făcuse simţit.

Ei bine, lucrurile au mers repede! și-a spus ea. Nu ştia dacă şi Roger realizase că, astfel, ea şi

Mandy puteau să ia parte la slujba presbiteriană, fără a da naştere unui conflict în ceea ce priveşte cele două rituri de care aparţineau ei doi.

— Vii cu noi la slujba de dimineaţă, de la St. Mary's? l-a întrebat ea. După asta am putea veni la St. Stephen's să vă vedem cântând pe tine şi pe Jem.

— Da, bineînţeles.

S-a oprit o clipă, ducând sendvişul la gură şi continuând:

— E mai bine, nu-i aşa?

— Mult mai bine, a replicat ea.

În cursul după-amiezii, Roger a chemat-o în biroul lui. Acolo era o hartă a Scoţiei, chiar lângă caietul în care îşi nota diverse lucruri despre subiectul pe care îl discutaseră şi despre care nu le făcea plăcere să vorbească, era *Ghidul autostopistului,* după comedia radiofonică de la BBC.

— Îmi pare rău să te întrerup din treabă, a spus el. Cred, însă, că ar fi mai bine să facem asta înainte ca Jem să se întoarcă acasă. Dacă mâine te întorci la Loch Errochty…

Rostind aceste cuvinte, a pus vârful creionului pe pata albastră în dreptul căreia scria *L. Errochty.* Poate că reuşeşti să-ţi faci o imagine corectă asupra tunelului. Poate ţi-ai făcut deja.

Ea a înghiţit cu greu resturile de sendviş gândindu-se la tunelul întunecos, la balansul trenuleţului, la trecerea prin… acel loc.

— Nu mi-am făcut, dar am ceva şi mai bun. Aşteaptă.

Brianna s-a dus în biroul ei şi s-a întors de-acolo cu nişte schiţe ale zonei Loch Errochty.

— Aici sunt schiţele pentru construcţia tunelului, a spus Brianna desfăşurându-le pe birou. Am şi planurile, dar sunt la sediu.

— Nu e nevoie de ele. Astea sunt minunate, a asigurat-o Roger. Tot ce aş fi vrut era să-mi dau seama cum este orientat tunelul faţă de baraj. Dacă tot vorbim despre asta, tu ai traversat tunelul în întregime şi ai ajuns la baraj?

— Nu în întregime. Doar partea estică, cea care este folosită pentru operaţiuni de întreţinere. Dar nu cred… uite! a continuat ea, punând degetul pe schiţă. M-am lovit de lucrul acela undeva, la mijlocul tunelului, iar tunelul se află aproape pe aceeaşi linie cu barajul. Intră în baraj ca o linie dreaptă. Crezi că asta se întâmplă? a adăugat ea privindu-l cu vădită curiozitate.

— E un punct de pornire, a replicat Roger dând din umeri. Cu toate astea, cred că inginerii vor găsi un termen mai potrivit decât acela de supoziţie în situaţia dată.

— Ipoteză de lucru, a spus Brianna sec. Oricum, e ca o linie dreaptă. Nu este vorba despre nişte puncte dispuse la întâmplare. Aş fi simţit totul în baraj dacă ar fi existat acolo. M-aş putea întoarce ca să verific.

Chiar şi ea putea să simtă în vocea ei că nu dorea să se întoarcă. El a sesizat şi a mângâiat-o pe spate, pentru a o linişti.

— Nu, eu am s-o fac.

— Cum?

— Eu am s-o fac, a repetat el cu calm. O să văd dacă simt şi eu ce ai simţit tu.

— Nu! a exclamat Brianna, îndreptându-şi brusc spatele. Nu se poate. Nu ai să… Vreau să spun, ce

se întâmplă dacă… păţeşti ceva?

Roger a privit-o gânditor o clipă:

— Da, cred că există un risc, dar e mic. Am străbătut întreg ţinutul *Highlands* când eram mai tânăr. Din când în când am simţit ceva ciudat străbătându-mă. Asta au simţit cei mai mulţi dintre cei care trăiesc în regiunea asta, a adăugat el zâmbind. Lucrurile ciudate fac parte din structura acestor locuri.

Aşa e, a spus ea simţind că o trece un fior, în timp ce se gândea la monştri marini, *ban-sidhe* şi Nuckelavee. Dar tu ştii foarte bine ce fel de ciudăţenie e aia şi ştii că te poate omorî, Roger!

— Pe tine nu te-a omorât, a ţinut să sublinieze Roger. Nu ne-a ucis pe niciunul dintre noi la Ocracoke.

El rostea cuvintele cu calm, dar Brianna şi-a dat seama că, pe chipul lui, se lăsase o umbră în momentul în care amintise despre acea călătorie. Nu fuseseră omorâţi, dar se aflaseră la un pas de moarte.

— Nu, dar…

L-a privit şi, pentru o clipă, a simţit căldura trupului lui în pat, a auzit vocea lui adâncă şi a simţit liniştea rece a absenţei sale.

— Nu, a spus ea în cele din urmă, şi tonul vocii ei a dat de înţeles că era gata să fie cât mai încăpăţânată cu putinţă.

Roger a simţit acea intonaţie a vocii ei şi a izbucnit scurt în râs.

— Bine, a replicat el. Lasă-mă atunci să examinez lucrurile.

A comparat schiţa cu harta şi a detectat punctul de pe hartă, care ar fi putut corespunde cu centrul

tunelului. Apoi a ridicat întrebător din sprâncene. Ea a dat din cap şi el a făcut cu creionul o steluţă în punctul respectiv.

Era desenată o stea cu tuş negru în punctul în care se afla cercul de roci de la Craigh na Dun. Steluţe mai mici se vedeau desenate cu creionul în locurile în care se aflau alte cercuri de pietre. Într-o bună zi, aveau să viziteze acele cercuri. Într-o zi, dar deocamdată nu.

— Ai fost vreodată la Lewis? a întrebat Roger într-o doară, dar nu de parcă ar fi fost o întrebare fără rost.

— Nu. De ce? a întrebat ea cu îngrijorare.

— Zona Outer Hebrides face parte din regiunea Gaeltacht. Se cântă vers cu vers în *Gàidhlig,* atât în Lewis, cât şi în Harris. Nu ştiu cum stau lucrurile în Uist şi Barra – acolo majoritatea populaţiei e catolică – dar poate că şi acolo e la fel. Mă gândeam că mi-ar plăcea să mă duc acolo şi să văd cum stau lucrurile.

Ea vedea Insula Lewis pe hartă, era de forma unui pancreas şi se afla pe coasta vestică a Soţiei. Insula era suficient de mare încât să vadă legenda *Megaliţii Callanish.*

A expirat încet, spunând:

— Bine, am să te însoţesc.

— Trebuie să mergi la serviciu, nu?

— O să-mi iau liber.

S-au privit în tăcere. Brianna a fost prima care a rupt tăcerea, uitându-se la ceasul de pe raft.

— Jem o să vină curând acasă, a spus ea adusă la realitate de aspectele prozaice ale vieţii. O să pregătesc ceva pentru cină. Annie ne-a adus un somon frumos, pescuit de soţul ei. Să-l fac

marinat, la cuptor sau la grătar?

El a dat din cap şi a împăturit harta, spunând:

— Nu o să iau cina cu voi azi. Este seara în care se întruneşte loja.

Marea Lojă Provincială Masonică din Inverness-shire avea în componenţa sa câţiva membri din zonă, dintre care doi din Inverness.

Roger devenise membru al Lojii Vechi din Inverness când abia trecuse de douăzeci de ani, dar nu intrase în sediul lojii de cincisprezece ani. Acum urma să o facă şi era stăpânit de îngrijorare, dar şi de nerăbdare.

Cu toate astea, se gândea că se află în *Highlands,* adică acasă. Prima persoană pe care a întâlnit-o a fost Barney Gaugh, funcţionarul de la căile ferate rotofei şi zâmbitor pe care Roger îl văzuse când venise cu trenul la Inverness, la cinci ani, urmând să locuiască cu fratele bunicului. Domnul Gaugh părea că intrase mult la apă, iar dinţii lui pătaţi de tutun fuseseră înlocuiţi cu o lucrare dentară care căpătase şi ea pete de nicotină. L-a recunoscut pe Roger imediat, a fost foarte fericit şi l-a tras după sine, introducându-l într-un grup de domni în vârstă. Mulţi dintre ei şi-au manifestat bucuria că se întorsese în locurile-acelea.

S-a gândit că totul era ciudat, în timp ce ceilalţi executau ritualurile obişnuite pentru Ritul Scoţian. *Totul parcă este făcut după ceas* şi-a spus el, gata să izbucnească în râs.

Existau diferenţe, dar acestea erau foarte mici… în ceea ce priveşte *senzaţiile*… Ar fi putut închide ochii, şi dacă şi-ar fi imaginat că fumul ţigărilor proaspăt stinse era din vatră, atunci ar fi fost ca şi

când s-ar fi aflat în Ridge, în căsuţa lui Crombie, unde se întruniseră membrii lojii de acolo. Murmurul vocilor, rostirea versurilor pe rând, relaxarea, agitaţia produsă de oamenii care se serveau cu ceai sau cafea, totul s-a transformat în eveniment monden.

Erau prezente foarte multe persoane, mai multe decât era el obişnuit, şi la început nu l-a observat pe Lionel Menzies. Directorul era în cealaltă parte a încăperii. Se încrunta, concentrându-se asupra lucrurilor pe care i le spunea un bărbat înalt îmbrăcat în cămaşă. Roger nu a vrut să intervină în conversaţia celor doi, dar la un moment dat, omul care vorbea cu Menzies a ridicat privirea, l-a văzut pe Roger, s-a întors la discuţia lui, dar pe urmă s-a oprit brusc rămânând cu privirea fixată asupra gâtului său.

Toţi cei care făceau parte din lojă se uitaseră la cicatrice, indiferent că o făcuseră direct sau mai discret. Purta pe sub haină o cămaşă al cărei nasture de la guler îl lăsase deschis. Nu avea niciun rost să-şi ascundă cicatricea. Era mai bine să se afle cât mai curând despre asta. Străinul se uita, totuşi, atât de insistent la cicatrice, încât atitudinea lui devenea agresivă.

Menzies a observat că partenerul său de discuţie devenise neatent – nici nu ar fi fost posibil să nu observe – l-a văzut pe Roger şi a zâmbit, spunând:

— Domnule MacKenzie!

— Roger, a replicat el, zâmbind la rândul său. În cadrul lojii se obişnuia ca membrii să se adreseze unul altuia pe numele de botez, dacă nu era vorba despre o discuţie formală în care se folosea modul

de adresare „fratele cutare”.

Menzies a dat din cap şi l-a condus pe partenerul său de discuţie către Roger, pentru a face prezentările.

— Rob Cameron, Roger MacKenzie. Rob este vărul meu. Roger este unul dintre părinţii elevilor mei.

— Mi-am închipuit, a spus Rob, strângându-i călduros mâna. Mi-am închipuit că dumneata trebuie să fii noul capelmaistru. Nepotul meu face parte din corul de copii şi ne-a povestit despre dumneata săptămâna trecută, la cină.

Roger a observat schimbul de priviri dintre cei doi bărbaţi, în momentul în care Menzies a făcut prezentările, şi s-a gândit la faptul că directorul trebuie să-i fi povestit lui Cameron despre el, despre vizita lui la şcoală după incidentul pe care l-a avut Jem din cauză că vorbise în gaelică. Nu asta îl preocupa, însă, pe moment.

— Rob Cameron, a repetat el, strângându-i mâna mai tare decât ar fi fost normal, înainte de a-i da drumul. Dumneata lucrezi pentru Hydro, nu-i aşa?

— Da. Ce…?

— Înseamnă că o cunoşti pe soţia mea, a replicat Roger, dezvelindu-şi dinţii într-o grimasă care putea fi luată sau nu drept un zâmbet minunat. Soţia mea este Brianna MacKenzie.

Gura lui Cameron s-a deschis fără a scoate, însă, niciun sunet. Omul şi-a dat seama de situaţie şi a închis gura imediat, tuşind, pentru ca apoi să spună:

— Eu… ăă. Da, sigur.

Roger îl măsurase din cap până-n picioare din

reflex, simţise ce putere are în braţ şi ştia că, dacă s-ar fi ajuns la o confruntare, ar fi fost una scurtă. Era evident faptul că şi Cameron îşi dăduse seama care era situaţia.

— Ea, ăăă…

— Da, mi-a povestit.

— Ei bine, dar n-a fost decât o glumă, nu-i aşa? a spus Cameron, privindu-l speriat pe Roger şi gândindu-se la faptul că acesta l-ar putea pofti afară.

— Rob? a întrebat Menzies cu vădită curiozitate. Ce…?

— Ce e? Ce e? a întrebat bătrânul Barney, apropiindu-se de ei. Nu se face politică în cadrul lojii! Dacă vrei să discuţi lucruri de doi bani despre PNS cu fratele Roger, n-ai decât s-o faci mai târziu la *pub.*

Apucându-l pe Cameron de cot, Barney l-a tras spre un alt grup de bărbaţi din cealaltă parte a încăperii, unde s-a implicat imediat în conversaţie, mulţumindu-se să-i arunce o singură privire lui Roger.

— Lucruri de doi bani despre PNS? a rostit Roger ridicând din sprâncene şi privindu-l lung pe Menzies.

— Ai auzit ce a spus fratele Barney. Nu se face politică în cadrul lojii!

Aceasta era una dintre regulile de bază ale masonilor. Roger s-a gândit că acesta era şi motivul pentru care masoneria a rezistat atât de mult în timp.

Nu prea era interesat de Partidul Naţional din Scoţia, dar era interesat de Cameron.

— Nici nu mi-ar trece prin cap să fac aşa ceva, a

spus Roger. Rob se ocupă, însă, de politică, nu-i aşa?

— Îmi cer scuze, frate Roger, a spus Menzies.

Avea aceeaşi privire a omului cu simţul umorului, dar avea şi aerul omului care dorea să se scuze.

— Nu am vrut să mă amestec în vreun fel în lucrurile care se petrec în familia dumitale, dar i-am povestit soţiei mele despre Jem şi domnişoara Glendenning. Femeile sunt cum sunt, iar Rob, care locuieşte uşă-n uşă cu noi, a aflat ce s-a întâmplat. L-a interesat toată povestea, pentru că e pasionat de gaelică şi l-a cam luat valul. Îmi pare rău de cele întâmplate, dar el nu a vrut să fie obraznic faţă de soţia dumitale.

Roger s-a gândit că Menzies aborda greşit problema legată de Rob Cameron şi Brianna, dar nu simţea nevoia să-l lămurească în acea privinţă. Nu era vorba doar de femei. Bârfa era o preocupare de căpătâi în *Highlands* şi, dacă se afla de farsa pe care Rob şi prietenii lui i-o făcuseră Briannei, atunci lucrurile puteau deveni mai dificile pentru ea, cel puţin la serviciu.

— Ah! a exclamat el, încercând să facă astfel încât să nu mai discute despre Brianna. Bineînţeles că membrii PNS susţin ideea că trebuie să se vorbească din nou *Gàidhlig,* nu-i aşa? Cameron susţine această idee?

Menzies a dat din cap, replicând:

— Părinţii lui s-au numărat printre aceia care au fost de părere că e mai bine dacă fiii lor nu învaţă gaelica. Acum el vrea să o înveţe. Şi dacă tot vorbeam despre asta…

Menzies s-a oprit o clipă şi l-a privit pe Roger

dintr-o parte, continuând:

— M-am gândit la ceva, după discuţia pe care am avut-o zilele trecute.

— Aşa?

— Mă întrebam dacă nu ai vrea să predai puţin, din când în când. Poate doar în clasa lui Jem, poate pentru toată şcoala.

— Să predau? Ce anume? *Gàidhlig*?

— Da. Ştii, aşa, lucruri de bază. Să spui câteva cuvinte despre istoricul dialectului. Poate prezinţi un cântec sau două… Rob a spus că eşti capelmaistrul de la St. Stephen's, nu-i aşa?

— Sunt asistentul capelmaistrului, l-a corectat Roger. Nu mă prea pricep la cântat, dar în ceea ce priveşte *Gàidhlig,* am să mă gândesc.

A găsit-o pe Brianna aşteptându-l în biroul lui. Ţinea în mână o scrisoare de la părinţii ei, care nu fusese încă deschisă.

— Nu trebuie să o citim în seara asta, i-a spus ea ridicându-se pentru a-l săruta. Mi-am dorit numai să-i simt aproape. Cum a fost la lojă?

— Ciudat.

Lucrurile care se discutau în cadrul lojii erau secrete, bineînţeles, dar îi putea povesti despre Menzies şi Cameron, şi a făcut-o.

— Ce este PNS? l-a întrebat ea, încruntându-se.

— Partidul Naţional din Scoţia, a spus el, dezbrăcându-şi haina şi simţind că îl lua cu frig.

Era rece şi în birou nu fusese aprins focul.

— A fost înfiinţat la sfârşitul anilor '30, dar şi-a făcut simţită prezenţa relativ recent. În parlament au fost aleşi unsprezece membri prin 1974, un număr… Membrii săi sunt respectabili, însă după cum îţi poţi da seama după denumire, scopul

urmărit este independenţa Scoţiei.

— Respectabili, a repetat ea cu oarecare îndoială.

— Ei bine, sunt moderaţi. Ca în oricare partid, există şi la ei oameni cu anumite derapaje. Dacă e important, a adăugat el, nu cred că Rob Cameron este unul dintre ei. El e un netrebnic cu totul obişnuit.

Această afirmaţie a făcut-o să râdă şi sunetul râsului ei l-a încălzit. L-a încălzit şi trupul ei, când s-a lipit de el, şi i-a pus braţele pe umeri.

— Ai dreptate în privinţa lui Rob, a spus ea.

— Menzies zice că ar fi interesat de gaelică. Dacă mă hotărăsc să predau gaelica, sper să nu se aşeze chiar în primul rând.

— Stai aşa! Cum? O să predai gaelica?

— Da, poate. O să mai vedem.

Şi-a dat seama că nu voia să se gândească foarte mult la propunerea lui Menzies. Poate că reacţiona aşa fiindcă Menzies îi propusese să şi cânte. Una era să cânte puţin ca să-i îndrume pe copii, şi cu totul altceva era să cânte de unul singur, în public, chiar dacă ar fi urmat să o facă doar în faţa unor elevi.

— Lucrul acesta mai poate să aştepte, a spus el, sărutând-o. Hai să citim scrisoarea.

2 Iunie 1777
Fortul Ticonderoga

— Fortul Ticonderoga? a spus Bree ridicând glasul uluită.

A smuls scrisoarea din mâinile lui Roger, continuând:

— Pentru numele lui Dumnezeu! Ce caută ei în Fortul Ticonderoga?

— Nu ştiu, dar dacă ai să te liniştești o secundă, o să aflăm.

Brianna nu i-a dat nicio replică, dar a ocolit biroul şi şi-a sprijinit bărbia pe umărul lui, cu părul atingându-i obrazul.

— E în regulă, i-a spus sărutând-o pe obraz. Este mama ta şi are starea aceea a părintelui care îşi iubeşte foarte mult copilul. Nu este aşa decât atunci când e fericită.

— Ei da, aşa e, a replicat Bree, uitându-se încruntată la foaia de hârtie, dar sunt… tocmai la Fortul Ticonderoga?

Dragă Bree, dragii mei,

Aşa după cum aţi dedus de la începutul acestei scrisori, nu am ajuns (încă) în Scoţia. Am avut oarecare dificultăţi în timpul călătoriei noastre, care au implicat: a) Marina Regală Britanică în persoana unui anume căpitan Stebbings, care a încercat să-i facă prizonieri pe tatăl tău şi pe vărul tău Ian, dar planul nu i-a ieşit; b) un vas american de piraţi (mă exprim astfel, deşi căpitanul e un anume – bine că e unul singur şi nu-s mai mulţi – Aşa Hickman, care insistă mai mult asupra formulei elevate conform căreia el dispune de „licenţa ce conferă dreptul de a trece la acte de ostilitate” dată de Congresul Continental; e) Rollo şi d) domnul despre care ţi-am povestit şi cu altă ocazie, care poartă (aşa am crezut) numele de John Smith şi care s-a dovedit a fi un dezertor din Marina Britanică, pe nume Bill (zis şi „Jonah”, şi

încep să cred că au dreptate cei care l-au numit astfel) Marsden.

Fără aţi da detalii legate de aventura sângeroasă, mă voi limita la aţi spune că Jamie, Ian, afurisitul de câine şi eu însămi suntem bine. Cel puţin în momentul ăsta. Sper că asta va fi situaţia şi în următoarele patruzeci şi şapte de zile, perioadă în care expiră contractul tatălui tău, legat de formaţiunile de voluntari (să nu mă întrebi cum s-a ajuns la o astfel de situaţie. Tatăl tău a vrut să-l salveze pe domnul Marsden, dar şi pe alţi doisprezece marinari, care s-ar fi văzut nevoiţi să devină piraţi). Imediat după ce expiră acest contract vom pleca, folosindu-ne de orice fel de mijloc de transport care merge spre Europa, cu singura condiţie ca respectivul mijloc de transport să nu se afle sub comanda lui Aşa Hickman. Este posibil să fim nevoiţi să ne deplasăm pe uscat până la Boston pentru a ne duce planul la îndeplinire, dar o vom face, dacă va fi nevoie (Cred că e interesant să vedem cum arată Bostonul în vremurile astea, în situaţia în care Black Bay se află sub ape. Cel puţin Common e la locul său, chiar dacă acum sunt mai multe vaci acolo decât eram noi obişnuiţi să vedem).

Fortul e sub comanda unui anume general Anthony Wayne şi am senzaţia neplăcută că l-am auzit pe Roger vorbind despre acest om şi folosind în legătură cu el porecla „Anthony Nebunul”. Sper să fie legată de modul în care obişnuieşte să se comporte în luptă şi nu de cel în care se poartă cu oamenii din jurul său. Până acum mie mi se pare un om raţional, chiar dacă e un pic repezit.

Este normal să fie repezit, având în vedere că

aşteaptă sosirea, într-un timp mai scurt sau mai lung, a armatei britanice. Între timp inginerul-şef, aflat în subordinea lui, un anume Jonathan Baldwin (cred că ţi-ar plăcea, pentru că este un om plin de energie) construieşte un pod care duce de la fort până la un deal pe care ei îl numesc Mount Independence. Tatăl tău se află în fruntea unei echipe care lucrează la construirea acestui pod. ÎI văd chiar acum de pe una dintre bateriile în formă de semilună ale fortului. Iese în evidenţă nu doar prin faptul că este de două ori mai solid decât majoritatea oamenilor de acolo, dar şi fiindcă e singurul care poartă fustă. Cei mai mulţi muncitori sunt goi şi poartă doar o pânză în jurul mijlocului din cauza căldurii şi umezelii. Având în vedere că sunt şi ţânţari, cred că asta este o greşeală, dar nimeni nu mi-a cerut părerea.

Nimeni nu mi-a cerut părerea în ceea ce priveşte igiena, infirmeria şi modul în care trebuie cazaţi prizonierii (am adus cu noi şi câţiva prizonieri britanici, printre care şi căpitanul Stebbings, care ar trebui să fi murit până acum). Cu toate astea, mi-am spus părerea. Sunt persona non grata *pentru locotenentul Stactoe, care crede că este chirurg, dar nu este. De aceea nu am voie să mă ocup de oamenii care sunt în grija lui. Cei mai mulţi vor fi morţi în decurs de o lună. Din fericire, nimănui nu-i pasă dacă eu mă ocup de femei, de copii şi de prizonieri şi sunt foarte ocupată, pentru că sunt multe femei, mulţi copii şi mulţi prizonieri.*

Ştiu că Fortul Ticonderoga a trecut prin mai multe mâini de mai multe ori, dar nu ştiu de la cine la cine şi nici când. Asta mă preocupă, însă,

cel mai mult.

Generalul Wayne nu dispune aproape deloc de trupe regulate. Jamie spune că în fort sunt efective mult prea mici. Chiar şi eu îmi dau seama de lucrul ăsta. Jumătate din barăci sunt goale, şi vine aici când şi când o companie de voluntari de la New Hampshire sau Connecticut, dar oamenii se înrolează doar pentru două sau trei luni, cum am făcut şi noi. Chiar şi aşa, nu rămân pe întreaga perioadă. Efectivele scad mereu şi generalul Wayne se plânge că este condamnat să se mulţumească (şi citez) cu „negri, indieni şi femei". I-am spus că situaţia ar putea fi şi mai rea.

Jamie mai spune că în fort ar trebui să existe de două ori mai multe arme, pentru că acestea au fost luate de un anume Henry Fox, care a reuşit să le ducă foarte repede la Boston. (La greutatea excesivă a domnului Fox s-a adăugat şi greutatea armelor, care a totalizat trei sute de livre. Un ofiţer care l-a însoţit a povestit totul, şi asta l-a distrat foarte mult pe general.) Armele acelea s-au dovedit a fi foarte utile pentru americanii care doresc să scape de britanici.

Şi mai îngrijorător decât tot ce v-am spus până acum este că, dincolo de apă, faţă-n faţă cu noi şi relativ aproape, se află un deal. Americanii l-au numit Mount Defiance, când au preluat Fortul Ticonderoga în '75 (Îţi aduci aminte de Allen? „Predaţi-vă în numele Marelui lehova şi al Congresului Continental!" Am auzit că bietul domn Allen este acum în Anglia, judecat sub acuzaţia de trădare, el încercând din răsputeri să cucerească Montrealul) şi ar fi benefic dacă s-ar putea monta piese de artilerie în vârful lui. Aceste

piese de artilerie nu sunt, însă, acolo, şi faptul că dealul domină fortul înseamnă că armata britanică l-ar putea cuceri foarte uşor, dacă ar avansa până la el.

Partea bună este că mai e puţin şi vine vara. Plouă frecvent şi nu mi-a fost dat să văd niciodată atâta vegetaţie într-un singur loc. Aerul este bogat în oxigen şi uneori am impresia că am să leşin. De aceea sunt mulţumită când pot să bag nasul în barăci unde pot simţi mirosul de lenjerie murdară şi de oale de noapte. (Pe-aici, oala de noapte este numită „bărdacă pentru tunete", şi asta dintr-un motiv bine întemeiat.) Vărul tău Ian pleacă o dată la câteva zile în expediţii de vânătoare, iar Jamie a format un grup de pescari. În consecinţă, mâncăm foarte bine.

Nu voi mai continua, pentru că nu sunt sigură când şi unde voi putea trimite această scrisoare pe una sau mai multe căi puse la punct de jamie (Noi facem mai multe copii după fiecare scrisoare, atunci când avem timp, pentru că în prezent nu e niciodată sigur că scrisorile ajung la destinatar). Dacă avem noroc, această scrisoare va ajunge la Edimburgh odată cu noi. Oricum, vă transmitem toată dragostea noastră, Jamie îi visează din când în când pe copii. Mi-aş dori să-i visez şi eu.

Mama

Roger a păstrat tăcerea o vreme, pentru a se asigura că Bree a avut timp să termine de citit scrisoarea, asta deşi ea citea mult mai rapid decât el. S-a gândit că era posibil ca Brianna să parcurgă scrisoarea de două ori. După o clipă ea a oftat, pufnind pe nas, aşa cum făcea când era

îngrijorată şi şi-a îndreptat spatele. Roger a ridicat o mână şi a pus-o pe talia ei, iar ea şi-a pus o mână peste mâna lui. I-a prins strâns degetele şi s-a uitat în rafturile cu cărţi.

— Astea sunt noi, nu-i aşa? a întrebat ea, uitându-se pe partea dreaptă a rafturilor.

— Da, am cerut să-mi fie trimise de la Boston. Au sosit în urmă cu două zile.

Coperţile erau noi şi strălucitoare. Acele volume cuprindeau texte istorice, referitoare la Revoluţia Americană, *Enciclopedia Revoluţiei Americane* de Mark. M. Boatner al III-lea, *Povestea unui soldat care a luat parte la Revoluţie,* de Joseph Plumb Martin.

— Vrei să ştii despre ce e vorba? a întrebat el deschizând cutia cu scrisori care era aşezată pe masă, în faţa lor. Acolo era o serie întreagă de scrisori care nu fuseseră deschise. Nu îi spusese lui Bree că răsfoise cărţile.

— Vreau să spun… că probabil au ieşit cu bine din Fortul Ticonderoga. Mai sunt multe scrisori.

— Ştim că probabil unul dintre ei a ieşit cu bine de acolo, a spus Bree uitându-se la scrisori. Asta în afara situaţiei în care… Vreau să spun că Ian ştie ce s-a întâmplat. Ar fi putut să…

Roger a întins mâna cu hotărâre spre cutie. Bree a tras adânc aer în piept, dar Roger a ignorat-o luând mai multe scrisori şi umblând prin ele.

— Claire, Claire, Claire, Jamie, Claire, Jamie, Jamie, Claire, Jamie.

Roger s-a oprit, privind o scrisoare redactată de cineva care avea un scris pe care nu-l cunoştea.

— Poate că ai dreptate în ceea ce îl priveşte pe Ian, a spus el apoi. Îi cunoşti cumva scrisul?

Brianna a negat:

— Nu cred că l-am văzut vreodată scriind ceva… Cu toate astea, presupun că *ştie* să scrie, a adăugat ea cu îndoială în glas.

— Ei bine, a spus Roger punând în faţa ei foaia de hârtie împăturită şi uitându-se la scrisorile celelalte.

Brianna se înroşise puţin.

— Ce vrei să faci? a întrebat Roger.

Ea a rămas pe gânduri privind când cărţile, când cutia de lemn, pentru a spune în cele din urmă cu hotărâre:

— Cărţile. Care dintre ele ne spune când a căzut Ticonderoga?

George al III-lea, Rex Britannia
Către lordul George Germain

…Burgoyne poate prelua comanda militarilor care urmează a fi trimişi din Canada spre Albany…

Având în vedere că ne putem aştepta la îmbolnăviri şi la alte greutăţi, cred că 7 000 de oameni pot traversa Iacul Champlain. Nu are rost să ne asumăm riscuri în Canada… Este necesar să fie angajaţi indieni.

35

TICONDEROGA

12 iunie 1777
Fortul Ticonderoga

L-am găsit pe Jamie dormind gol pe patul din

scânduri din cămăruţa care ne-a fost dată într-una din casele din piatră, unde după-amiaza era o căldură de iad. Cu toate astea, noi nu eram siliţi să suportăm căldura pe parcursul zilei, deoarece Jamie era pe lac împreună cu oamenii care lucrau la construcţia podului, iar eu eram la spital sau în locuinţele bolnavilor.

Piatra din care sunt construite clădirile acumulează destulă căldură, astfel încât nu ne e frig în timpul nopţilor. În cămăruţa noastră nu există cuptor şi avem o fereastră mică.

Pe la apusul soarelui, a început să adie dinspre lac o briză răcoroasă şi a fost foarte plăcut câteva ore, să zicem între zece seara şi două dimineaţa. La ora opt era încă destul de cald, şi transpiraţia lucea pe umerii lui Jamie şi îi lipea părul de tâmple, dându-i o nuanţă de arămiu închis.

Cămăruţa din pod era singura situată la etaj, dar apa trebuia dusă urcând patruzeci şi opt de trepte. Tocmai am cărat o găleată mare de apă şi jumătate din ea, care nu mi s-a vărsat pe rochie, cântărea o tonă. Am pus-o jos cu zgomot, fapt care l-a făcut pe Jamie să se trezească din somn, clipind des.

— Oh, îmi pare rău, i-am spus. Nu am vrut să te trezesc.

— Nu face nimic, *Sassenach,* a spus el, căscând cu zgomot.

Jamie s-a ridicat, s-a întins şi apoi şi-a trecut mâinile prin părul vâlvoi.

— Ai luat cina? a întrebat el.

— Da, am mâncat cu femeile. Tu ai mâncat?

În mod normal, el mânca împreună cu echipa de muncitori când se termina munca, dar uneori se

întâmpla să fie invitat să ia masa mult mai târziu cu generalul St. Clair sau cu alţi ofiţeri care comandau formaţiunile de voluntari.

— Mhm, a mormăit el.

S-a lăsat pe spate, întinzându-se pe patul de lemn şi privindu-mă în vreme ce turnam apă din găleată într-un vas de tablă şi scoteam un calup mic de săpun. Am început să spăl, deşi săpunul tare îmi irita mâinile julite şi mirosul lui mă făcea să lăcrimez.

Mi-am şters braţele şi mâinile şi apoi am vărsat apa pe fereastră, nu înainte de a striga: „Aaapăăă murdarăăă!”

— De ce faci asta? a întrebat Jamie cu vădită curiozitate.

— Sunt aproape sigură că băieţelul doamnei Wellman are un oreion. Oare se spune „un oreion” sau pur şi simplu oreion? N-am ştiut niciodată cum e corect. Oricum ar fi, nu vreau să-ţi transmit boala.

— E o boală grea oreionul? Eu am crezut că o fac numai copiii.

— Ei bine, *este* o boală a copiilor, am spus, strâmbându-mă când am atins săpunul. Când o face o persoană adultă, mai ales un bărbat, lucrurile devin mult mai grave. Boala se localizează la nivelul testiculelor. Dacă nu *vrei* să ai testicule mari cât nişte pepeni…

— Eşti sigură că ai destul săpun, *Sassenach?* Aş putea să mă duc să-ţi mai aduc, a spus el zâmbind şi ridicându-se să-mi întindă bucata de pânză pe care o foloseam drept prosop.

— Poftim, draga mea. Dă-mi voie să-ţi usuc mâinile.

— Imediat, i-am spus, dezbrăcându-mi cămaşa pe care am agăţat-o de un cui bătut în uşă. Apoi mi-am tras peste cap cămaşa „de casă”. Nu era un mod corespunzător de a mă dezinfecta, dar oamenii din fort erau chinuiţi de diferite boli, iar eu făceam tot posibilul pentru a nu-l contamina pe Jamie. Şi aşa putea contracta oricând o boală.

Mi-am dat cu apa pe care o mai aveam peste tot şi peste faţă, şi apoi m-am aşezat pe patul de lemn lângă Jamie cu un geamăt, pentru că mi-a trosnit genunchiul.

— Dumnezeule, bietele tale mâini! a spus el, tamponându-mi mâinile cu prosopul, pentru ca apoi să-mi şteargă faţa. Uite şi nasul tău e ars de soare, bietul de el.

— Dar mâinile tale? l-am întrebat eu.

Mâinile lui erau pline de zgârieturi, julituri, vânătăi şi băşici, dar el nu m-a luat în seamă, s-a mulţumit să se uite la ale sale şi apoi s-a întins cu un geamăt.

— Te mai doare genunchiul, *Sassenach?* m-a întrebat el. Acesta nu se refăcuse complet după aventurile de la bordul vasului *Pitt* şi mă durea când eram nevoită să urc multe trepte.

— Ei, asta mi se întâmplă pentru că încep să îmbătrânesc, am spus eu încercând să iau totul în glumă. Mi-am îndoit încet braţul drept, simţind o durere în cot.

— Nu îmi mai este atât de uşor să îmi îndoi anumite părţi ale corpului şi în afară de asta am şi dureri, am continuat eu. Uneori am impresia că mă desfac în bucăţi.

Jamie a închis un ochi şi s-a uitat la mine.

— M-am simţit aşa de când aveam vreo douăzeci

de ani, a replicat el. M-am obişnuit.

S-a întins şi din coloana lui au răzbătut o serie de pocnete discrete. Apoi mi-a atins o mână, spunând:

— Vino-n pat, draga mea. Nu te mai doare nimic atunci când mă iubeşti pe mine.

Avea dreptate. Nu mă mai durea nimic atunci când îl iubeam pe el.

Am adormit pentru scurtă vreme, dar din reflex, m-am trezit două ore mai târziu, ca să mă ocup de cei câţiva pacienţi care aveau nevoie de supraveghere permanentă. Printre ei se număra şi căpitanul Stebbings care, spre surprinderea mea, a refuzat să moară sau să fie îngrijit de altcineva în afară de mine. Lucrul acesta nu fusese prea bine primit de locotenentul Stactoe şi de ceilalţi medici, dar pretenţiile sale au fost formulate şi de Guinea Dick, omul care rânjea cu dinţii lui mari şi era plin de tatuaje, astfel încât am rămas medicul personal al căpitanului.

L-am consultat pe Stebbings şi am constat că avea un pic de febră, respira destul de greu, dar dormea. Guinea Dick s-a ridicat în capul oaselor pe patul lui de lemn când a auzit zgomotul paşilor mei. Omul ăsta arăta ca un adevărat coşmar.

— A mâncat? l-am întrebat pe marinar, atingând uşor încheietura mâinii căpitanului.

Stebbings slăbise mult. Chiar şi în semiîntuneric, îi vedeam coastele pe care altă dată eram nevoită să i le descopăr.

— El a luat puţină supă, dom’ţă, a spus bărbatul de culoare arătând cu mâna către bolul de pe podea, care fusese acoperit cu o batistă, ca să nu între în el gândacii. Aşa cum mi-ai spus dumneata,

eu i-am dat mai mult când s-a sculat ca să facă pipi.

— Bine, i-am spus domnului Dick.

Pulsul lui Stebbings era puţin cam rapid, dar nu aveam motive să mă alarmez în această privinţă. M-am aplecat asupra lui, am tras adânc aer în piept şi am simţit mirosul caracteristic de cangrenă. I-am scos tubul improvizat cu două zile înainte şi m-am gândit că infecţia are să dispară. Asta trebuia să se şi întâmple pentru că, în situaţia dată, nu aveam cum să-l ajut pe căpitan.

În spital nu era niciun pic de lumină. Ne puteam bucura doar de cele câteva raze care veneau de la focurile aprinse afară. Nu mi-am dat seama care era culoarea feţei căpitanului, dar i-am văzut albul ochilor, pentru că a deschis ochii şi a gemut când m-a zărit.

— Bine, am spus eu din nou, lăsându-l în grija domnului Dick.

Bărbatului din Guineea i se oferise şansa de a se înrola în Armata

Continentală, dar refuzase, preferând să devină prizonier de război împreună cu Stebbings, Ormiston şi alţi câţiva din echipajul vasului *Pitt.*

— Eu sunt englez, om liber, spusese el. Poate prizonier pentru puţină vreme, da’ om liber. Marinar, da’ om liber. American poate nu om liber este.

Poate că nu.

Am părăsit baraca în care era spitalul şi m-am dus la locuinţa familiei Wellman, pentru a vedea cum evolua cazul meu de oreion – o treabă neplăcută, dar nu primejdioasă – iar după aceea, am traversat încet curtea în bătaia lunii. Briza nu

se mai simţea, dar aerul nopţii era răcoros. Am urcat până la fortificaţia în formă de semilună, care domina porţiunea îngustă dintre Lacul Champlain şi Mount Defiance.

Erau acolo doi oameni de strajă care dormeau buştean şi miroseau a alcool, lucru deloc neobişnuit. Moralul celor din fort nu era foarte ridicat, iar alcoolul era foarte uşor de procurat.

Am stat sprijinită de întăritura fortului, cu o mână pe unul dintre tunuri. Metalul mai era cald încă, de la arşiţa de peste zi. Mă întrebam dacă aveam să plecăm din fort înainte ca tunurile să fie încinse de atâta folosire. Mai trebuia să stăm acolo treizeci şi două de zile, care treceau prea încet. În afară de faptul că se găsea sub ameninţarea britanicilor, în fort dominau bolile şi mirosul neplăcut. Era ca şi când am fi trăit într-un loc infestat şi speram ca Jamie, Ian şi eu să părăsim fortul fără a fi contactat vreo boală gravă sau fără să ne fi atacat vreun beţivan idiot.

Am auzit zgomot de paşi şi m-am întors pentru a vedea silueta lui Ian, înaltă şi suplă în bătaia focurilor aprinse jos, în curte.

— Îmi îngădui să-ţi vorbesc, mătuşică?

— Bineînţeles, i-am răspuns, mirată că mi se adresase atât de formal. I-am făcut puţin loc şi a venit lângă mine, privind în pământ.

— Verişoara Brianna ar avea câte ceva de spus despre asta, mi-a zis el, privind spre podul construit pe jumătate. Şi unchiul Jamie are câte ceva de spus.

— Ştiu, am replicat.

În decursul ultimelor două săptămâni, Jamie le şi spusese câteva lucruri coloneilor care

comandau formaţiunile de voluntari, noului comandant, Arthur St. Clair, inginerilor şi tuturor celor care erau dispuşi să îl asculte, dar şi celor care nu erau dispuşi să o facă. Era o nebunie să construieşti un pod care putea fi distrus cu uşurinţă de artileria de pe Mount Defiance, folosind mult material şi multă forţă de muncă. Era cât se poate de clar pentru toată lumea, cu excepţia celor aflaţi la comandă.

Am oftat. Nu era prima dată când observam încăpăţânarea oarbă a militarilor şi mi-era teamă că nu avea să fie nici ultima dată.

— Ei bine, lăsând deoparte asta… Despre ce anume voiai să-mi vorbeşti, Ian? A tras adânc aer în piept şi a privit lacul, care părea a fi un monolit.

— Îi ştii pe huronii[60] care au venit la fort cu puţin timp în urmă?

Îi ştiam. Cu două săptămâni în urmă, un grup de huroni venise la fort şi Ian îşi petrecuse o seară întreagă în tovărăşia lor, fumând şi ascultându-le poveştile. Unele dintre ele erau legate de generalul englez Burgoyne, de a cărui ospitalitate se bucuraseră.

Burgoyne voia să-i câştige de partea sa pe indienii care făceau parte din uniunea de triburi a irochezilor şi pentru asta îşi rezerva mult timp şi cheltuia mari sume de bani.

— El crede că indienii sunt arma lui secretă, aşa a zis râzând unul dintre huroni. Îi va asmuţi pe indieni împotriva americanilor şi indienii îi vor lovi şi îi vor arde precum trăsnetul.

Cunoscându-i pe indieni, m-am gândit că Burgoyne era puţin cam prea încrezător. Cu toate

60 Trib de indieni care au trăit în Canada şi America de Nord (n.tr.)

astea, preferam să nu mă gândesc la ceea ce s-ar fi putut întâmpla dacă *ar fi izbutit* să convingă indienii să lupte de partea lui.

Continuam să privesc Mount Defiance, pierdut în umbrele nopţii.

— Se poate întâmpla orice, am spus, încercând să-mi pun gândurile în ordine. De ce îmi spui mie toate astea, Ian? Ar trebui să stai de vorbă cu Jamie şi cu St. Clair.

— Am stat de vorbă, a replicat Ian.

Ţipătul unui cufundar s-a auzit dinspre lac, surprinzător de tare şi de ciudat. Ţipetele cufundărilor semănau cu zgomotele făcute de fantome, în special când erau foarte mulţi.

— Aşa? Bine-ai făcut, i-am spus, simţind că începeam să-mi pierd răbdarea. Despre ce ai vrut să-mi vorbeşti?

— Despre copii, a spus el deodată, întorcându-se astfel încât să mă privească.

— Cum? l-am întrebat eu uimită.

Ian fusese tăcut şi fără chef de când veniseră huronii în fort. Mi-am închipuit că avea acea stare din cauză că ei îi spuseseră un anumit lucru, dar nu-mi închipuiam ce ar fi putut să-i spună în legătură cu copiii.

— Cum se fac copiii? a spus el, întorcându-se.

Dacă ar fi fost mai multă lumină, l-aş fi văzut roşind.

— Ian, i-am spus după o scurtă tăcere. Nu pot să cred că tu nu ştii cum se fac copiii. Vrei *într-adevâr* să afli asta?

A oftat şi, după o vreme, s-a uitat la mine cu buzele strâns lipite una de alta, pentru a spune în cele din urmă:

— Vreau să ştiu de ce nu pot să fac un copil.

Mi-am trecut un deget peste buze.

Ştiam, Bree îmi povestise că soţia lui, Emily, care era din tribul mohicanilor, născuse un copil mort şi că după aceea pierduse sarcina de două ori. Mai ştiam că, din cauza acestor lucruri, el îi părăsise pe mohicani la Snaketown şi se întorsese la noi.

— De ce crezi că eşti tu de vină pentru că nu ai copii? l-am întrebat de-a dreptul. Cei mai mulţi dintre bărbaţi dau vina pe femei, dacă se naşte un copil mort sau dacă se pierde o sarcină. Şi femeile dau vina pe bărbaţi pentru lucrurile-astea.

Eu dădusem vina atât pe mine, cât şi pe Jamie.

A mormăit niţel, dovadă a nerăbdării, pentru ca apoi să spună:

— Mohicanii nu gândesc astfel. Ei spun că, dacă un bărbat trăieşte cu o femeie, spiritul lui se luptă cu al ei. Dacă spiritul lui îl învinge pe al ei, copilul este sădit, dacă nu, atunci copilul nu vine pe lume.

— Hmm! am exclamat. Şi ăsta e un mod de a vedea lucrurile, şi nu aş spune că mohicanii nu au dreptate. Totul *poate* avea legătură fie cu bărbatul, fie cu femeia, dar poate avea legătură şi cu amândoi.

— Da, a replicat Ian şi l-am auzit înghiţind în sec, înainte de a continua. Una dintre femeile care se afla în tovărăşia huronilor era o Kahnyen’kehaka… din Snaketown. Mă cunoaşte de pe vremea când eram acolo. Ea mi-a spus că Emily are un copil. Un copil care trăieşte.

În timp ce vorbise, se mişcase de pe un picior pe altul şi se jucase cu degetele, vizibil neliniştit. După aceea s-a liniştit. Luna răsărise şi îşi revărsa

razele asupra chipului său, făcând ca ochii lui să pară nişte orbite goale.

— M-am gândit, mătuşică, a spus el încet. M-am gândit mult. La ea. La Emily. La Yeksa'a. La copilaşul meu.

S-a oprit, înfigându-şi degetele în pulpe. Apoi s-a liniştit şi a continuat mai calm:

— Abia în ultima vreme m-am gândit la altceva. Mă gândeam că, dacă *atunci când…*

S-a oprit o clipă, uitându-se peste umăr pentru a vedea dacă nu cumva venea Jamie, iar apoi a continuat:

— M-am gândit că nu ştiu cum vor sta lucrurile când vom ajunge în Scoţia. Mă gândeam că, dacă va fi să mă însor din nou aici sau acolo…

S-a oprit şi s-a uitat la mine. Era îmbătrânit de durere şi dezamăgiri, dar era în acelaşi timp tânăr datorită speranţei şi îndoielii.

— Nu m-aş putea însura cu o fată dacă aş şti că, din cauza mea, nu ar putea aduce pe lume copii.

A înghiţit din nou şi a continuat cu privirea plecată:

— Ai putea să te uiţi… la mine, mătuşică? Poţi să te uiţi dacă nu cumva îmi lipseşte ceva?

Ian a dus mâna la curea, dar l-am oprit repede, spunând:

— Poate că asta ar putea să mai aştepte. Lasă-mă să mă gândesc la cele ce s-au întâmplat şi apoi vom vedea dacă este nevoie şi de o examinare.

— Eşti sigură? a întrebat el uimit. Unchiul Jamie mi-a povestit despre sperma pe care i-ai şi arătat-o. Mă gândeam că poate cu a mea este ceva în neregulă.

— Ei bine, în orice caz aş avea nevoie de un

microscop, ca să văd cum stau lucrurile. *Există* anomalii ale spermei care anulează conceperea copiilor. După câte înţeleg eu, nu aici era problema. Spune-mi – nu voiam să-i pun această întrebare, dar nu aveam încotro – fata ta, ai văzut-o?

Mie maicile mi-o dăduseră pe fiica mea născută moartă şi îmi spuseseră: *Este mai bine să o vezi.*

Ian a dat din cap, zicând:

— Nu chiar. Am văzut un ghemotoc, pentru că o înveliseră într-o blană de iepure. Au pus-o sus, în coroana unui cedru roşu. M-am dus acolo doar ca să… mă rog. M-am gândit să iau acel ghemotoc să-l desfac, numai ca să-i văd chipul, dar mi-am zis că o supăr pe Emily, aşa că am renunţat.

— Sunt sigură că ai făcut bine, dar… Ah, la naiba, Ian. Îmi pare rău… soţia ta sau vreuna dintre femei a spus cumva că era ceva în neregulă cu copilul? Era… diformă cumva?

S-a uitat la mine cu nişte ochi în care se citea surprinderea. Apoi buzele
ii s-au mişcat, fără ca el să scoată un sunet.

— Nu, a spus el în cele din urmă. În glasul lui se desluşeau atât durerea, cât şi uşurarea. Nu. Am întrebat-o pe Emily, dar nu a vrut să vorbească despre Iseabail. Iseabail, aşa aş fi vrut să o cheme, mi-a explicat el. Ei bine, am tot întrebat-o, până când mi-a spus cum arăta copilaşul. Arăta fără cusur, a spus el uitându-se spre podul pe care erau aprinse felinare a căror lumină se reflecta în apă. Fără cusur.

Şi Faith arătase perfect.

I-am pus mâna pe braţul tare ca piatra, pentru că Ian se încordase, spunându-i:

— Asta-i foarte bine. Spune-mi cât mai multe despre ceea ce s-a petrecut în timpul sarcinii. Soţia ta a avut sângerări în răstimpul cât a fost însărcinată, până la naştere?

Încet, încet l-am călăuzit prin speranţă şi teamă, prin dezamăgire pentru a-şi aminti de simptome şi de familia lui Emily. Fuseseră în această familie copii născuţi morţi? Se înregistraseră pierderi de sarcină?

Luna a trecut pe deasupra capetelor noastre şi a început să coboare pe bolta cerului.

— Nu sunt sigură, i-am spus. Nu sunt sigură, dar s-ar putea să fie o problemă de Rh.

— O ce?

Ian se sprijinea de unul dintre tunurile mari şi, auzindu-mă vorbind astfel, a înălţat capul.

Nu avea niciun rost să-i explic ce sunt grupele de sânge, antigenii şi anticorpii. Mi-am spus că, între explicaţia pe care aş fi putut să i-o dau şi modul în care vedeau mohicanii problema, nu era mare diferenţă.

— Dacă sângele femeii este Rh-negativ şi sângele bărbatului este Rh-pozitiv, atunci copilul va avea Rh-pozitiv, pentru că aceasta este caracteristica dominantă, i-am explicat eu. Nu contează ce înseamnă asta, dar copilul va avea Rh-pozitiv, la fel ca tatăl său. Uneori prima sarcină merge bine şi nu pare a fi nicio problemă până la următoarea sarcină… uneori problemele apar chiar şi la prima sarcină. În esenţă, ar trebui ca femeia care are Rh-negativ să facă copii cu un bărbat care are Rh-negativ. În astfel de situaţii, fătul are Rh-negativ şi nu este nicio problemă. Dacă Emily a ta a dat naştere unui copil care a

supravieţuit, este posibil ca noul ei soţ să aibă şi el Rh-negativ. Nu ştiam dacă printre indienii americani există şi unii care au Rh-negativ, dar teoria se verifica perfect. Şi dacă asta este situaţia, am continuat eu, atunci nu vei avea aceeaşi problemă cu o altă femeie. Femeile din Europa au Rh-pozitiv sau, mă rog, cele mai multe dintre ele.

S-a uitat la mine cu ochi mari atât de mult timp, încât mă întrebam dacă înţelesese ce-i spusesem.

— Poţi să spui că e vorba de soartă, am şoptit. Poţi să spui că-i vorba de ghinion, dar nu a fost vina ta. Nici vina ei nu a fost.

Nici a mea. Nici a lui Jamie.

A dat din cap încet, s-a aplecat şi şi-a sprijinit pentru o clipă capul pe umărul meu, spunând în şoaptă:

— Mulţumesc, mătuşică.

Şi-a înălţat capul şi m-a sărutat pe obraz.

În ziua următoare plecase.

36

GREAT DISMAL

21 iunie 1777

William a privit cu uimire drumul. E adevărat că avea doar câteva mile, dar era un miracol că putea să treacă de-a dreptul prin Great Dismal, un loc prin care ultima oară nu putuse înainta decât înot şi fiind nevoit să se ferească de broaşte ţestoase agresive şi de şerpi veninoşi. Drumul era de-a dreptul uluitor. Se părea că armăsarul gândea în

acelaşi fel ca stăpânul, pentru că a pornit voios la drum atrăgând norişori galbeni de musculiţe, care s-au repezit asupra calului şi călăreţului. Când s-au apropiat de William şi de calul său, insectele păreau nişte mici curcubeie.

— Să ne bucurăm cât putem, i-a spus William calului său, mângâindu-l pe coamă. Hai, că trebuie să trecem şi prin noroi.

Drumul, destul de bun, cu pini de-o parte şi de alta, era într-adevăr plin de noroi. Nu se vedeau, însă, gropi şi băltoace ascunse de pomi, aşa cum se întâmpla de obicei.

William s-a înălţat în şa, privind înainte.

Cât de mult mai era? Oraşul Dismal se afla pe malul Lacului Drummond, care se găsea în mijlocul unei mlaştini. Nu înaintase niciodată atât de mult în Great Dismal, deşi nu ştia cât de mare era zona care purta acel nume.

Drumul nu ajungea până la lac, William ştia asta, dar trebuia să existe măcar o cărare, pentru că oamenii din Dismal erau nevoiţi să iasă din oraş.

— Washington, a spus William încet. Washington, Cartwrigh, Harrington, Carver.

Acestea erau numele loialiştilor din Dismal Town, pe care i le spusese căpitanul Richardson. Le memorase şi arsese foaia de hârtie pe care fuseseră notate. Apoi, fusese cuprins de o panică iraţională gândindu-se că ar fi putut să le uite şi, de atunci, le repetase la anumite intervale pe tot parcursul dimineţii.

Trecuse de mult de ceasul amiezii, iar norii firavi care se văzuseră pe cer pe parcursul dimineţii se uniseră şi căpătaseră o culoare

asemănătoare cu aceea a lemnului. A tras încet aer în piept, dar nu a simţit încă acel miros înţepător care anunţa că o să plouă curând. În afară de mirosul specific ţinutului mlăştinos, un amestec de noroi şi de plante intrate în putrefacţie, simţea şi mirosul pielii sale, înţepător, sărat. Se spălase pe mâini şi pe cap aşa cum putuse, dar nu-şi mai schimbase hainele de două săptămâni. Atât cămaşa de vânător, cât şi pantalonii ţesuţi în casă începeau să-i provoace mâncărimi.

Poate că nu era vorba, totuşi, numai despre mizerie şi transpiraţie. Simţea cum îi umblă ceva prin pantaloni. Putea să jure că luase un păduche de undeva, din ultima cârciumă în care intrase.

Păduchele, dacă exista cu adevărat, a încetat să se mai mişte şi William nu a mai avut senzaţia de mâncărime. Uşurat, a tras aer în piept şi şi-a dat seama că mirosurile caracteristice mlaştinii deveniseră mai puternice. Se simţea miros de răşină, ca o reacţie la ploaia ce urma să înceapă. Deodată aerul devenise încărcat, înăbuşind sunetele. Acum nu cânta nicio pasăre. Era ca şi când el şi calul ar fi înaintat într-o lume învelită în bumbac.

Pe William nu-l deranja că era singur. Crescuse singur, fără fraţi sau surori, şi se simţea bine în compania propriei persoane. În afară de asta, când era singur îi era mai uşor să gândească.

— Washington, Cartwrigh, Harrington, Carver, a spus el încet.

Dincolo de acele nume, nu prea avea la ce să se gândească în legătură cu misiunea pe care o avea. De aceea s-a gândit la lucruri familiare lui.

Pe drum s-a gândit la femei şi a atins buzunarul de sub marginea hainei sale în care avea o cărticică. Avusese de ales între Noul Testament, pe care i-l dăduse bunica lui, şi *Lista doamnelor din Covent Garden,* carte scrisă de domnul Harris. Nu i-a fost deloc greu să aleagă.

Pe când William avea şaisprezece ani, tatăl său îi prinsese pe el şi pe un prieten al său răsfoind acel ghid cu femeile splendide din Londra, care ofereau plăceri. Lordul John ridicase o sprânceană şi răsfoise cartea, ridicând din când în când cealaltă sprânceană. După aceea, închisese cartea şi trăsese adânc aer în piept, ca să ţină o scurtă prelegere despre respectul ce se cuvenea a fi oferit femeilor, pentru ca apoi să le spună băieţilor să-şi ia pălăriile.

Într-o casă elegantă din capătul lui Bruydges Street, au luat ceaiul în tovărăşia unei minunate doamne de origine scoţiană, cu mănuşi, mai exact alături de doamna McNab, care părea a fi în termeni cât se poate de buni cu tatăl lui. După ce au terminat gustarea, doamna Mcnab a sunat dintr-un clopoţel din alamă şi…

William s-a întors în şa, oftând. Pe ea o chema Margery şi îi scrisese un panegiric impresionant. Fusese îndrăgostit nebuneşte de ea.

O săptămână mai târziu, se dusese la ea cu intenţia clară de a o cere în căsătorie. Doamna Mcnab îl primise cu amabilitate, îi ascultase cu atenţie mărturisirile făcute cu poticneli, pentru ca apoi să-i spună că da, Margery îl va primi, de fapt va fi încântată să-l primească, dar că, din păcate, era ocupată pentru moment. Oricum, îi spusese doamna, era acolo o tânără pe nume Peggy, care

abia sosise din Devonshire şi care ar fi încântată să converseze cu el, în vreme ce o aştepta pe Margery…

Realizase că Margery făcea chiar în momentul acela cu altcineva ceea ce făcuse şi cu el şi de aceea rămăsese cu gura căscată în faţa doamnei Mcnab.

Nu s-a ridicat în picioare decât în momentul în care a intrat Peggy, o fată proaspăt aranjată, blondă, zâmbitoare, cu…

— Ah! a exclamat William, lovindu-se peste ceafă şi înjurând, pentru că fusese înţepat de o muscă-de-cal.

Calul înainta mai încet, fără ca el să-şi dea seama, şi acum că *realizase* ce se întâmpla…

A înjurat din nou, dar de data asta mai tare. Drumul dispăruse.

— Cum dracu’ s-a întâmplat aşa ceva?

Pusese întrebarea cu voce tare, dar vocea lui părea slabă, amortizată parcă de copaci. Muştele se ţinuseră scai de ei. Una dintre ele a înţepat calul, care a dat cu putere din cap.

— Ei, haide, a spus William, liniştindu-se puţin. Doar nu poate fi departe, nu-i aşa? O să-l găsim noi.

A îndreptat capul calului în altă direcţie, întorcându-se ca s-o apuce pe un drum ce părea o scurtătură. Solul era moale în locul acela. Din când în când, se vedeau smocuri de iarbă, dar nu era iarbă deasă. Calul lăsa urme adânci pe unde trecea şi împroşca fire de iarbă şi noroi în galop, murdărindu-şi picioarele, dar şi cizmele lui William.

Înaintase pe direcţia nord-nord-est… A ridicat

din instinct ochii spre cer, dar acolo nu vedea nimic din ceea ce ar fi putut să-l ajute. Bolta cenuşie îşi mai modifica aspectul. Ici-acolo se vedea câte un nor gros care ieşea în evidenţă din stratul purtător de umezeală, posac şi aproape susurând. I-a ajuns la urechi un tunet slab şi a înjurat din nou.

Ceasul lui ticăia încet şi ticăitul acela îl liniştea. S-a ridicat în şa, nevrând să îşi asume riscul de a scăpa ceasul din mână. L-a scos din buzunar. Era ora trei.

— Nu-i aşa de rău, i-a spus calului, prinzând curaj. Mai e până se-ntunecă.

Asta era adevărat doar teoretic, având în vedere condiţiile atmosferice.

După cum era vremea, parcă venise momentul crepusculului.

A ridicat privirea şi s-a uitat la nori, calculând. Nu era nicio îndoială, avea să plouă cât de curând. Ei bine, nu avea să fie prima oară când atât el, cât şi calul urmau să fie uzi. A oftat, a descălecat şi şi-a desfăcut sacul de dormit din pânză, care făcea parte din echipamentul lui militar. A încălecat din nou şi, cu sacul din pânză pus pe umeri, cu pălăria bine trasă pe ochi, a pornit în căutarea drumului.

Primii stropi au început să cadă şi un miros puternic s-a ridicat din mlaştina care voia să reacţioneze astfel la picăturile de ploaie. Era un miros bogat de pământ, de prospeţime… fecund, de parcă mlaştina s-ar fi întins, arătându-şi trupul în leneşă plăcere în faţa cerului, răspândind mirosuri care păreau a fi parfumul ce răzbătea din părul prostituatelor scumpe.

Din reflex, William a dus mâna la cartea pe care

o avea în buzunar, dorind sa noteze pe o margine de filă gândul său poetic. A scuturat însă din cap spunându-şi:

— Idiotule!

Nu era îngrijorat cu adevărat. Aşa cum îi spusese căpitanului Richardson, intrase de multe ori în Great Dismal şi ieşise din acest ţinut de multe ori. Nu fusese acolo singur. Venise împreună cu tatăl său dar, uneori, şi cu un grup de vânători sau cu prieteni ai tatălui său, care erau indieni. Asta se întâmplase cu ani în urmă, dar…

— Rahat! a exclamat el, silindu-şi calul să treacă printr-un desiş şi sperând că dincolo de acesta se afla drumul, dar spre dezamăgirea lui, dăduse de alt desiş şi de mai mulţi ienuperi care miroseau în ploaie ca un pahar de gin parfumat, din Olanda. Nu avea posibilitatea de a întoarce calul, de aceea l-a făcut să meargă înapoi, plescăind.

S-a neliniştit când a văzut că urmele lăsate de copitele calului se umpleau încet, încet cu apă. Asta nu se întâmpla din cauza ploii. Solul era umed. Foarte umed. A auzit plescăitul făcut de copitele de dinapoi ale calului, care intraseră în mlaştină, şi l-a îndemnat, străpungându-l imediat între genunchi.

Prins pe picior greşit, calul a tresărit, picioarele i s-au afundat în terenul mlăştinos şi patrupedul a înălţat capul, nechezând, pentru că era surprins. Luat la rândul său pe neaşteptate, William s-a desprins din şa şi a căzut cu un plescăit.

S-a ridicat numaidecât, de parcă ar fi fost un pisoi cufundat în apă, speriat că ar fi putut fi înghiţit de una dintre nenumăratele mlaştini din Great Dismal. Văzuse odată o căprioară din care

nu mai rămăsese decât scheletul pe jumătate înghiţit de pământul moale şi aplecat într-o parte, cu dinţii galbeni rânjiţi în ceea ce îşi imaginase el că trebuia să fi fost un ţipăt. S-a apropiat cu paşi iuţi, plescăind, de o suprafaţă de pământ pe care creştea un smoc de iarbă şi s-a oprit acolo, chircit, de parcă ar fi fost regele broaştelor, cu inima bătându-i să-i spargă pieptul. Calul lui… oare devenise prizonierul terenului mlăştinos?

— Iisuse! a exclamat el, luând o mână de iarbă. Era cu adevărat teren mlăştinos sau doar teren îmbibat de apă?

Scrâşnind din dinţi, a făcut paşi mari, înaintând prudent. A apăsat cu piciorul pământul şi cizma lui s-a dus mai jos… mai jos. A tras piciorul repede în sus, dar apoi l-a pus din nou jos cu un *pleosc* şi mulţi stropi de apă. Din nou! Da! Doar atât de jos ajungea piciorul. Bine! încă o dată. A înaintat dând din mâini ca o barză din aripi, pentru a-şi menţine echilibrul şi…

— În regulă! a exclamat, simţind că i se taie răsuflarea. E doar teren îmbibat cu apă… şi atât. Slavă Domnului!

S-a apropiat de cal şi a luat sacul din pânză pe care îl pierduse atunci când căzuse. L-a pus apoi peste capul calului, acoperindu-i ochii. Aşa se proceda cu un cal când era prea speriat pentru a ieşi din grajdul aflat în flăcări. Tatăl lui îi arătase cum se face când grajdul din Mount Josiah luase foc, lovit de trăsnet.

Spre uimirea lui, ceea ce făcuse părea să fie de folos. Calul îşi agita capul, dar încetase să mai dea din picioare. A apucat armăsarul de căpăstru şi i-a suflat în nări, şoptindu-i tot felul de lucruri

liniştitoare.

Calul a fornăit, împroşcându-l cu stropi, dar părea să se liniştească. Patrupedul şi-a înălţat capul, apoi a sărit în picioare şi s-a scuturat, stropind cu noroi la trei metri distanţă de el.

William era mult prea fericit pentru a-i mai păsa de asta.

A tras pânza de pe ochii patrupedului şi l-a apucat de căpăstru, spunând:

— Aşa, hai să plecăm de-aici.

Calul nu era atent la el, întorcându-şi botul ascuţit într-o parte.

— Ce…

Nările lui mari s-au umflat, roşii ca sângele. Cu un nechezat gros, armăsarul a trecut pe lângă el, smulgându-i căpăstrul din mână şi trântindu-l la pământ.

— *Nemernicule!* Ce mama dracului…

Tânărul a tăcut imediat. La doi paşi de el, a trecut ceva lung, solid, care înainta cu mare repeziciune. Era ceva foarte mare.

William s-a întors, dar fiinţa aceea misterioasă dispăruse deja, tăcută, urmărind calul care necheza. ÎI auzea cum fuge cuprins de spaimă, auzea crengile tufişurilor frângându-se şi echipamentul zăngănind.

A înghiţit un nod care i se pusese în gât. Auzise că râşii vânau din când în când în grupuri. Doi câte doi.

Simţea că-l mănâncă ceafa şi a încercat să întoarcă, atât cât putea, capul, pentru că se temea să se mişte, ca să nu atragă atenţia animalelor care puteau li ascunse după arborii de cauciuc şi tufişurile din spatele lui. Nu se auzeau decât

picăturile de ploaie.

O egretă albă a ţâşnit dintre copaci şi această apariţie l-a surprins atât de mult, încât a simţit că i se opreşte inima. A înlemnit, ţinându-şi respiraţia, până a simţit că se sufocă, dar nu s-a întâmplat nimic. A tras aer în piept şi s-a ridicat de la pământ. Cămaşa i se lipise de pantaloni şi din ea picura apa.

Stătea pe un petic de pământ umed, acoperit cu vegetaţie. Apa trecea peste vârfurile cizmelor lui. Nu se scufunda, dar nici nu putea scoate cizmele cât era încălţat cu ele. Aşa că s-a văzut obligat să scoată picioarele din cizme, să scoată cizmele din pământ şi să înainteze în ciorapi, cu cizmele în mână.

A ajuns la un trunchi de copac putrezit şi s-a aşezat ca să scoată apa din cizme, dându-şi seama cu tristeţe în ce situaţie se găsea.

Se rătăcise într-o regiune mlăştinoasă în care pieriseră mulţi oameni, atât indieni, cât şi albi. Era nevoit să înainteze pe jos, fără alimente, foc sau adăpost, fără sacul lui de dormit, din pânză, ce urma să fie umplut cu paie sau cu iarbă, el oricum neputând găsi în acea regiune nici iarbă, nici paie. Tot avutul lui era prin buzunare; un briceag, un creion chimic, o bucată de pâine şi una de brânză, o batistă murdară, câteva monede, ceasul şi cartea, toate, fără nicio îndoială, umede. A verificat dacă lucrurile stăteau chiar aşa cum credea şi a descoperit că se oprise ceasul şi cartea dispăruse; a înjurat cu glas tare.

Acest lucru părea să-l ajute şi de aceea a înjurat din nou. Ploua cu găleata, dar nu mai conta, având în vedere situaţia în care se găsea. Păduchele pe

care îl avusese pe trup descoperise că habitatul lui era ud şi pornise în marş către un mediu uscat.

Bombănind şi blestemând, William s-a ridicat în picioare, trăgându-şi sacul din pânză peste cap şi pornind în direcţia în care o luase şi calul.

Nu şi-a mai găsit calul. Fie că râsul îl ucisese, fie că armăsarul scăpase şi acum rătăcea prin mlaştină. A găsit, totuşi, două lucruri care se desprinseseră din şa. Era vorba despre un sac cernit, plin cu tutun, şi o tigaie. Niciunul dintre aceste obiecte nu îi era util pe moment, dar William se bucura de fiecare lucru care îi amintea de civilizaţie.

Ud până la piele şi tremurând sub sacul lui, s-a refugiat sub un copac, privind fulgerul care brăzda cerul nopţii. Lumina lui alb-albăstrie era orbitoare. Fiecare tunet zguduia cerul şi spinteca aerul ca un cuţit, stârnind un miros înţepător, specific trăsnetului şi obiectelor arse.

Aproape că se obişnuise cu această canonadă, când a simţit un şoc puternic şi s-a trezit culcat la pământ, rostogolindu-se prin noroi şi frunze putrezite. Tuşind şi gâfâind, s-a ridicat şi şi-a şters noroiul de pe faţă. Ce *naiba* se întâmplase? O durere ascuţită în braţul drept l-a făcut să se trezească la realitate şi, la lumina unui fulger, a văzut că o bucată de lemn de aproximativ şase inch îi intrase în antebraţul drept.

Privind repede în jur, şi-a dat seama că terenul era plin de aşchii şi bucăţi de lemn, iar mirosul de sevă şi duramen era amestecat cu mirosul de ars.

Iată. Alt trăsnet şi a văzut totul. La o sută de paşi, se afla un chiparos mare, pe care William se hotărâse să îl folosească drept reper. Era de

departe cel mai înalt copac din zonă. Din acel copac nu mai rămăsese decât un ciot, care fusese lovit la rândul său de următorul trăsnet.

Tremurând şi aproape surd, William a scos bucata de lemn din antebraţ, apăsând cămaşa pe rană, ca să oprească sângerarea. Nu era o rană adâncă, dar din cauza şocului produs de bubuitura tunetului, mâna începuse să îi tremure. A tras sacul din pânză pe umeri şi s-a lipit din nou de rădăcinile copacilor.

La un moment dat, în timpul nopţii, furtuna s-a oprit.

Pentru că nu mai era zgomot, el a început să moţăie, chinuit de nelinişte, şi s-a trezit privind în nesfârşirea ceţii.

A simţit că frigul îi pătrunsese până-n oase. El crescuse în regiunea Lake District din Anglia şi ştia că ceaţa reprezenta o primejdie. Când era ceaţă se pierdeau oi din turmă, care, fie erau sfâşiate de câini sau de vulpi, fie dispăreau pur şi simplu. Uneori dispăreau şi oameni.

Dădaca Elspeth spusese că, odată cu ceaţa, vin pe pământ morţii. O vedea înaintea ochilor, o femeie în vârstă, cu spatele drept şi care nu se temea de nimic. Stătea în camera lui la fereastră şi privea ceaţa. Spusese totul încet, ca şi când ar fi vorbit cu ea însăşi. William nu credea că bătrâna îşi dădea seama că era şi el acolo. Când şi-a dat seama că micuţul era în încăpere, a tras repede perdeaua şi a venit lângă el, pentru a-i pregăti ceaiul, fără a mai rosti niciun cuvânt.

S-a gândit că şi-ar fi dorit o ceaşcă de ceai fierbinte, de preferat cu foarte mult whisky în el. Ceai fierbinte, pâine prăjită cu unt, sendvişuri cu

gem şi prăjituri.

Se gândise la ceaiul de care se bucurase în copilărie şi astfel şi-a adus aminte de bucata de pâine şi de brânză. Le-a scos din buzunar, simţindu-se însufleţit. A mâncat încet, savurând acea masă fără gust, de parcă ar fi fost o piersică muiată-n coniac. S-a simţit mult mai bine, deşi ceaţa îi atingea faţa, din păr îi picura apă, era ud până la piele şi îl dureau muşchii, pentru că tremurase toată noaptea.

Avusese prezenţa de spirit de a pune tigaia în ploaie şi acum avea apă proaspătă de băut, cu un delicios iz de grăsime.

— Nu-i atât de rău, a spus el, ştergându-se la gură. Nu-i încă atât de rău.

Glasul îi suna ciudat. Orice voce sună ciudat pe ceaţă.

Până atunci, i se întâmplase de două ori să se rătăcească în ceaţă şi nu mai voia să repete această experienţă. Cu toate acestea, experienţa aceasta se repeta din când în când în coşmarurile lui, când umbla prin valul alb al ceţii, un val atât de gros încât nici nu-şi vedea picioarele şi nici nu auzea glasurile celor morţi.

A închis ochii, preferând întunericul vălătucilor albi de ceaţă pe care îi simţea reci, pe degete, pe faţă.

Auzise acele glasuri în trecut. Încerca să nu le mai audă şi acum.

S-a ridicat hotărât în picioare. Trebuia să se mişte. În acelaşi timp, însă, era o nebunie să înainteze orbeşte prin mlaştină, ţinându-se de plantele care creşteau acolo.

Şi-a prins tigaia la brâu, şi-a tras pânza peste

umăr şi a început să pipăie. Lemnul de ienupăr nu era bun, crăpa sub lama cuţitului şi nu exista nicio creangă care să fie mai lungă de câţiva inch. Ar fi preferat lemn de eucalipt, dar şi-ar fi dorit mai curând să dea de un arbore tupelo sau de un anin negru.

După un timp care i s-a părut a fi o veşnicie, a întâlnit un pâlc de anini negri, mici. A înaintat pas cu pas şi şi-a dus la nas şi la gură frunzele unui copac, pentru a-l identifica.

S-a oprit înaintea unui trunchi subţire, care avea un diametru de aproximativ un inch, s-a proptit cu picioarele în pământ şi l-a tras în sus cu ambele mâini. Copăcelul a ieşit din pământ, dar peste cizma lui William a trecut ceva. Tânărul a scos un strigăt, dar şarpele, căci un şarpe fusese, dispăruse deja.

Transpira, deşi era frig, a scos tigaia de la brâu şi a lovit cu ea pământul pe care nici măcar nu-l vedea. Pentru că nu detecta nicio mişcare şi ajunsese la concluzia că solul era destul de solid, William a întors tigaia cu fundul în sus şi s-a aşezat pe ea.

A apropiat trunchiul subţire de faţă şi a reuşit să facă în aşa fel încât să nu se taie. După ce a muncit destul de mult, a izbutit să facă din acel trunchi un băţ lung de aproximativ doi metri, cu un capăt ascuţit.

Great Dismal era o regiune primejdioasă, dar bogată în vânat. William nu voia să ucidă un urs şi nici măcar un cerb cu acea suliţă improvizată. Oricum se pricepea sau se pricepuse destul de bine la a vâna broaşte. Un servitor de la conacul bunicului său îl învăţase să vâneze broaşte şi

făcuse acest lucru şi în tovărăşia tatălui său, când fuseseră împreună în Virginia. În ultimii ani, când se aflase la Londra, nu mai avusese ocazia de se antrena, dar era convins că nu uitase cum se vânează broaşte.

Auzea broaştele orăcăind peste tot în jurul său neintimidate de ceaţă.

— Oaaac-oac, oaaac-oac, cu-ac, cu-ac! a exclamat William.

Broaştele nu păreau deloc impresionate de acest aşa-zis recital al tânărului ofiţer.

— Bine. Las' că vă arăt eu, a spus William.

A pipăit cu un deget pământul din jurul său. Era tocmai potrivit pentru scopul pe care şi-l propusese… S-a gândit că ar fi fost mai potrivită o armă în formă de trident. De ce nu? Avea timp.

A început să taie alte două crengi, pe care să le unească într-un fel cu băţul pe care deja îl tăiase, cu scoarţă de ienupăr, dar a renunţat imediat la această idee, rupând o bucată de sfoară de la poalele cămăşii.

Mlaştina fierbea după furtună. Îşi pierduse cutia cu iască, dar se îndoia că fie şi un trăsnet trimis de sfântul Ilie din ceruri ar fi putut aprinde un foc în locul acela. Pe de altă parte, până ce avea să apară soarele şi va reuşi să prindă o broască, el avea să fie atât de disperat de foame, încât o s-o mănânce crudă.

În mod paradoxal, acest gând a avut asupra sa un efect liniştitor. Nu avea să moară de foame, nici de sete. Cât se afla în mlaştină, era ca şi cum ar fi trăit într-un burete.

Nu avea niciun plan. Ştia doar că mlaştina era întinsă, dar se termina şi ea undeva. Aşa stând

lucrurile, odată ce se putea orienta după soare, putea li sigur că nu avea să se învârtească în cerc. Şi-a propus să înainteze în linie dreaptă, până ce avea să iasă din mlaştină sau avea să ajungă pe malul lacului.

Dacă găsea lacul… ei bine, Dismal Town se afla chiar pe malul lacului. Nu. Ivea decât să înainteze pe malul lacului ca să găsească oraşul.

Aceasta fiind situaţia, dacă în timp ce vâna broaşte nu avea să cadă pradă vreunui animal mare, nu avea să fie muşcat de vreun şarpe veninos, nu avea sa se îmbolnăvească de friguri din cauza apei murdare şi a mirosurilor greu de suportat, totul urma să fie în ordine.

A vrut să vadă dacă tridentul lui improvizat era bun şi l-a înfipt în noroi. Ura bun. Trebuia doar să aştepte până ce se va fi ridicat ceaţa.

Ceaţa nu avea de gând să se ridice. Dimpotrivă, a devenit mai densă. Abia dacă îşi vedea degetele mâinii, pe care o adusese foarte aproape de ochi. Tânărul ofiţer a oftat, s-a înfăşurat mai bine în sacul său şi s-a sprijinit de trunchiurile arinilor negri. Şi-a cuprins genunchii cu mâinile şi s-a bucurat de căldura corpului său, atâta câtă era şi a închis ochii, pentru a nu mai vedea albul ceţii.

Broaştele continuau să orăcăie. Fără a se lăsa tulburat de orăcăit, William a început să asculte celelalte sunete ale mlaştinii. Cele mai multe dintre păsări erau tăcute, aşteptând, la fel ca şi el, să se ridice ceaţa. Când şi când se mai auzea ţipătul gros al câte unui buhai-de-baltă. Se auzea şi câte un plescăit, poate al vreunui bizam.

Un *pleosc* puternic a trădat prezenţa unei broaşte ţestoase care împinsese o creangă în apă.

Prefera să audă acele sunete, pentru că ştia de unde veneau, îl neliniştea foşnetul crengilor, care putea trăda prezenţa unui animal sau a unui om care pornise la vânătoare. A remarcat strigătul ascuţit şi scurt al unui animal mic, apoi sunetele mlaştinii au încetat să se mai audă.

William auzise pietrele vorbindu-i la Helwater, în Lake District, acolo unde locuiau bunicii din partea mamei. Le auzise pe ceaţă, dar nu spusese nimănui acest lucru.

S-a mişcat puţin şi a simţit ceva la ceafă. A pus mâna la locul cu pricina şi şi-a dat seama că o lipitoare i se prinsese de ceafă. A desprins-o revoltat şi a aruncat-o cât colo, în ceaţă. După ce şi-a mângâiat ceafa o vreme, revenind la poziţia iniţială, a încercat să lase deoparte amintirile care păreau să vină peste el valuri, valuri, întocmai ca vălătucii de ceaţă. O auzise şi pe mama lui, pe mama lui adevărată, şoptindu-i ceva. De aceea intrase în ceaţă. Fuseseră la un picnic, la cascadă, bunicii, mama Isabel şi câţiva prieteni, însoţiţi şi de câţiva servitori. Când ceaţa s-a lăsat brusc, aşa cum se întâmpla uneori, se grăbiseră cu toţii să strângă tot ceea ce aduseseră pentru prânz, iar el fusese lăsat singur să privească inexorabilul zid alb, care plutea în tăcere către el.

Putuse să jure că auzise o femeie şoptind, doar că nu fusese în stare să desluşească vorbele rostite. Era sigur însă că femeii îi era dor de ceva sau de cineva şi că i se adresase lui.

Atunci intrase în ceaţă. Preţ de câteva clipe, fusese fascinat de mişcarea vaporilor de apă pe pământ, de licărul acestora şi de impresia că ei ar putea fi vii. Dar apoi ceaţa a devenit mai deasă şi,

deodată, şi-a dat seama că se rătăcise.

Strigase. Mai întâi o strigase pe femeia despre care credea că era mama lui. *Odată cu ceaţa vin pe pământ morţii.* Mai tot ce ştia despre mama lui era că murise. Era de vârsta lui de acum când murise. Văzuse şi trei portrete de-ale sale. Lui i se spunea că avea părul ei şi aceeaşi măiestrie în strunirea cailor.

Ea îi răspunsese. Putuse să jure că îi răspunsese cu glasul, dar fără a rosti cuvinte. Simţise mângâierea unor degete reci pe obraz şi continuase să înainteze fascinat.

Apoi a căzut, împiedicându-se de pietre, lovindu-se rău şi simţind că rămăsese fără aer. Ceaţa se lăsase peste el şi apoi îşi văzuse de drum, dornică să îmbrăţişeze alte lucruri şi lăsându-l întins la pământ. A auzit pietrele murmurând. Murmurau toate pietrele aflate în preajmă, iar el a început să se târască. A început să alerge cât l-au ţinut picioarele şi să strige. A căzut din nou, s-a ridicat şi a început să alerge.

S-a prăbuşit în cele din urmă fără a mai fi în stare să mai înainteze şi s-a prins speriat de firele de iarbă, înconjurat de un mare gol. Apoi i-a auzit strigându-l. Erau voci pe care le ştia şi a încercat să le răspundă, însă îl durea gâtul de la atâta urlat şi nu a fost în stare decât să scoată nişte sunete nearticulate cu glasul lui răguşit, fugind în direcţia din care credea că veneau glasurile. Da, numai că pe ceaţă sunetele se aud cu totul altfel decât în mod obişnuit.

A fugit, dar s-a împiedicat de ceva şi s-a rostogolit în josul unei pante, s-a lovit de pietre şi s-a oprit pe marginea unui coborâş abrupt.

Glasurile se aflau acum în spatele lui, dar s-au depărtat, l-au părăsit.

Îl găsise Mac. O mână mare se coborâse asupra lui şi îl apucase. În clipa următoare simţea că este ridicat de jos, zgâriat, plin de vânătăi şi sângerând, eu dinţii încleştaţi, lipit de cămaşa aspră a servitorului scoţian care îl ţinea eu braţele lui puternice, de parcă ar fi vrut să nu-i mai dea drumul niciodată.

Când avea coşmarul, uneori se trezea cu Mac lângă el, alteori se trezea scăldat într-o sudoare rece, neputând să adoarmă, aşteptând speriat să vină ceaţa, să audă vocile.

A înlemnit pentru că a auzit zgomot de paşi şi a început să respire cu grijă. Apoi a adulmecat şi a simţit mirosul inconfundabil de fecale de mistreţ. Mistreţii deveneau primejdioşi dacă îi speriai.

A auzit zgomote făcute de animale care adulmecau, apoi zgomote de paşi, stropi de apă şi fâsâitul unor trupuri mari, care treceau încet pe lângă tufe de ilice şi ignamă. Şi-a îndreptat imediat spatele, încercând să determine eu exactitate de unde veneau sunetele. Pe o ceaţă ca aceea, niciun animal nu îşi putea propune o ţintă anume, exceptând situaţia în care înainta după nişte urme.

Mlaştina era plină de urme nesfârşite lăsate de tot felul de animale, începând cu cerbi şi căprioare, oposumi şi terminând cu urşii negri. Duceau întotdeauna către o sursă de apă potabilă şi nu duceau niciodată într-un loc în care puteai fi înghiţit de mlaştină. Aceste două lucruri erau suficiente pentru William.

Mai spuseseră ceva despre mama lui. *Nesăbuită,*

spusese bunica lui cu tristeţe. *A fost întotdeauna nesăbuită şi impulsivă.* După aceea, ochii bunicii stăruiseră asupra lui cu îngrijorare, spunând: *Şi tu eşti întocmai ca ea. Dumnezeu să ne aibă în pază.*

— Poate că aşa sunt! a exclamat William şi s-a ridicat în picioare, luându-şi arma pentru broaşte şi spunând pe un ton sfidător:

— Dar *eu* nu am murit. Nu încă.

Asta ştia cu siguranţă. Şi mai ştia că poţi să rămâi într-un loc când te-ai rătăcit, doar dacă te caută cineva.

37

PURGATORIUL

A treia zi, la prânz, a găsit lacul.

Ajunsese la el trecând pe sub o boltă de chiparoşi ale căror trunchiuri groase se ridicau din solul ud, ca nişte piloni. Pe jumătate mort de foame, simţind că pluteşte, William a înaintat prin apa care îi ajungea până la pulpe.

Nu se simţea nicio adiere şi apa era liniştită. Singura mişcare perceptibilă era aceea a picioarelor sale şi a insectelor care îl chinuiau. Avea ochii umflaţi din cauza înţepăturilor de ţânţari, dar şi din cauza puricilor de nisip. Nu înţepau precum sutele de ţânţari, dar aveau alt mod de a-l chinui, îl făceau să îi privească în timp ce soarele care trecea prin aripioarele lor le dădea reflexe aurii, albastre şi roşii.

Suprafaţa netedă a apei reflecta atât de fidel copacii aflaţi pe mal, încât nici nu-şi dădea seama unde se află, prins între două lumi. Din când în

când, nu mai ştia ce însemna „sus” şi „jos”, privind printre ramurile chiparoşilor înalţi. Copacii se înălţau la peste douăzeci şi cinci de metri deasupra capului său. Norii păreau să plutească printre crengi şi avea senzaţia că o să cadă.

Îşi scosese bucata de lemn de chiparos din braţ şi făcuse tot posibilul ca din rană să curgă cât mai mult sânge, dar îi mai rămăseseră sub piele destule aşchii mici, iar braţul ardea şi pulsa. La fel şi capul. Răcoarea şi ceaţa au dispărut de parcă nu ar fi existat vreodată, iar el înainta într-o lume toropită de căldură şi învăluită în linişte, care lucea pe margini. Simţea arsuri în spatele ochilor.

Dacă se uita la cizmele sale, vedea cum valurile în formă de V tulburau imaginile în oglindă şi asta îl ajuta să înainteze ţinându-şi spatele drept. Dacă se uita însă la libelule… începea să se clatine şi simţea că îşi pierde echilibrul, pentru că simţea că nu înaintează nici în aer, nici în apă.

În apă a apărut o adâncitură ciudată, la câţiva inch de pulpa piciorului drept. A clipit des şi a simţit trupul greu trecând unduitor prin apă. Apoi a zărit un cap ascuţit, triunghiular, care nu prevestea nimic bun.

A tras aer în piept şi a împietrit. Spre norocul lui, mocasinul-de-apă a continuat să se deplaseze.

L-a urmărit cum se depărta şi s-a întrebat dacă era comestibil. Nici nu mai conta. Rupsese tridentul improvizat. Prinsese trei broaşte mici, înainte,

ii i sfoara care lega cele trei crengi să se rupă. Nu fuseseră rele, deşi carnea crudă. Ivea gust de cauciuc. I-a chiorăit stomacul şi şi-a stăpânit impulsul nebunesc de a se scufunda pentru a

prinde şarpele şi pentru a-i smulge cu dinţii carnea de pe oase.

Poate că va putea prinde un peşte.

A stat nemişcat câteva minute, pentru a se asigura că şarpele se îndepărtase. Apoi a înaintat încet privind atent valurile mici, care luau naştere pentru că el se mişca, spărgând oglinda apei în mai multe bucăţi.

Peste puţină vreme, suprafaţa apei a început să se mişte. Sute de valuri mici se loveau de lemnul cenuşiu-maroniu al chiparoşilor, strălucind, astfel încât acel vârtej format din copaci şi nori a dispărut. A înălţat capul şi a descoperit lacul aflat înaintea sa.

Era vast. Mult mai mare decât şi-ar fi închipuit. Din apă ieşeau chiparoşi gigantici, printre aceştia se mai vedeau cioturile şi resturile copacilor care se aflaseră cândva acolo. Malul îndepărtat părea a fi negru, pentru că acolo creşteau arini negri şi tufe de dârmoz.

Lingându-şi buzele, şi-a făcut palma căuş, a băut din apa maronie; era proaspătă, puţin amară.

Şi-a trecut mâna udă peste faţă şi a început să tremure, cuprins deodată de frig.

— Bine, a spus el, simţind că nu mai are aer. A înaintat, văzând că malul se îndepărta din ce în ce mai mult de el, până când s-a văzut înconjurat de apă, având în spate vegetaţia bogată a mlaştinii. Încă mai era scuturat de frisoane, dar le ignora.

Lacul Drummond îşi luase numele de la un *fost* guvernator al Carolinei de Nord. Un grup de vânători din care făcea parte şi guvernatorul William Drummond a intrat în mlaştină. O săptămână mai târziu, Drummond, singurul care

supravieţuise din întregul grup, a ieşit din mlaştină, pe jumătate mort de foame, dar şi din cauza febrei, spunând că descoperise un lac imens în mijlocul ţinutului Great Dismal.

William a tras adânc aer în piept, clănţănind din dinţi. Ei bine, nu fusese mâncat încă şi reuşise să găsească lacul. Încotro trebuia să meargă pentru a ajunge la Dismal Town?

A privit cu atenţie malul, căutând o trâmbă de fum, o breşă în vegetaţia deasă, care să fi trădat prezenţa unei aşezări. Nimic.

Oftând, a băgat mâna în buzunar, a scos un bănuţ şi l-a aruncat în aer. Abia dacă a mai reuşit să-l prindă. *L-am prins! L-am prins!* Pajură. S-a întors cu hotărâre şi a pornit la drum. Un picior s-a împiedicat de ceva în apă. A privit în jos şi a văzut gura albă a unui mocasin-de-apă care se pregătea să-l muşte. Şi-a ridicat piciorul din reflex, iar colţii şarpelui au intrat în vârful cizmei sale.

A strigat şi a mişcat repede din picior, reuşind să scape de reptila care a zburat prin aer şi a aterizat în apă cu un plescăit. Nu păţise nimic, dar şarpele s-a întors aproape instantaneu în apă şi a pornit spre el ca o săgeată.

William a luat tigaia de la brâu şi a lovit cu toată puterea. Nu a aşteptat să vadă dacă nimerise, ci a pornit în fugă spre mal.

S-a oprit gâfâind între eucalipţi şi ienuperi. Nu a avut însă prea mult timp să-şi tragă sufletul, pentru că a văzut reptila maronie, lucind precum arama, care se îndrepta spre el, alunecând pe pământul umed.

A scos un strigăt şi a fugit.

A fugit orbeşte, auzind plescăitul făcut de el

însuşi la fiecare pas, trecând pe lângă copaci, făcând eforturi pentru a trece prin tufişuri, care parcă voiau să-i prindă picioarele, croindu-şi drum printre frunze şi crengi căzute la pământ. Nu a privit înapoi, dar nici înainte nu a privit cu adevărat, şi s-a lovit deodată de un om, care-i stătea în drum.

Omul a scos un strigăt şi a căzut pe spate, iar William a căzut peste el. S-a ridicat şi a observat că un indian îl privea uluit. Înainte de a se putea scuza, cineva l-a apucat de braţ cu brutalitate.

Era alt indian, care i-a spus ceva pe un ton care oscila între furie şi curiozitate.

William ar fi vrut să-i ofere ceva, dar nu avea ce, astfel încât s-a întors către lac şi a spus:

— Şarpe.

Indienii au înţeles cu siguranţă cuvântul, deoarece pe chipurile lor s-a citit îngrijorarea şi au privit în direcţia pe care le-a arătat-o William. Parcă pentru a susţine tot ce spunea tânărul ofiţer, mocasinul-de-apă a apărut, croindu-şi drumul printre rădăcinile copacilor.

Amândoi indienii au început să strige şi unul dintre ei a apucat bâta şi a vrut să lovească şarpele. Nu şi-a atins ţinta şi şarpele s-a încordat, vrând să-l muşte. Şi-a greşit ţinta, la rândul său, dar nu cu mult, iar indianul s-a dat înapoi, lăsând bâta din mână.

Celălalt indian a spus ceva, cuprins de dezgust. Şi-a luat la rândul său bâta şi a început să dea ocol cu grijă mocasinului-de-apă. Supărat de nereuşita sa, şarpele a scos un sâsâit şi s-a repezit, de parcă ar fi fost o suliţă, la piciorul celui de-al doilea indian. Acesta a scos un strigăt, s-a dat înapoi, dar

a ţinut bine bâta-n mână.

Încântat că nu el era ţinta atacului şarpelui, William s-a tras deoparte. Cu mate acestea, văzând că şarpele era dezorientat, a apucat tigaia şi a lovit cu toată puterea, o dată şi încă o dată. S-a aşteptat să vadă şarpele mort.

Nu a văzut nimic, dar simţea mirosul reptilei, greu, de castraveţi putreziţi. S-a uitat bine în jur şi a încercat să desluşească ceva în noroiul răscolit şi printre frunze. Apoi s-a uitat la indieni.

Unul dintre ei a ridicat din umeri. Celălalt a arătat cu degetul către lac şi a spus ceva. Era evident că şarpele înţelesese că se găsea în inferioritate şi hotărâse să se retragă.

William şi-a îndreptat spatele, apucând mai bine tigaia în mână. Cei trei bărbaţi îşi zâmbeau nervos.

Tânărul ofiţer nu avea, în general, nicio problemă.

Mulţi dintre ei se aflaseră pe pământurile familiei şi tatăl lui îi făcuse întotdeauna să se simtă bineveniţi, fumase cu ei pe verandă şi mâncase în tovărăşia lor. Nu ştia din ce trib făceau parte cei doi indieni. După chip păreau să facă parte dintr-un trib care aparţinea marii familii a algonkinilor. Aveau pometii proeminenţi şi erau înalţi. Dacă aşa stăteau lucrurile, înseamnă că ei se aflau foarte departe, la sud faţă de ţinuturile lor de vânătoare.

La rândul lor, indienii îl priveau cu atenţie, iar asta l-a făcut să simtă fiori pe şira spinării. După aceea, unul dintre indieni i-a spus ceva celuilalt, uitându-se cu coada ochiului la tânărul ofiţer, pentru a vedea dacă acesta înţelegea ceva.

Indianul care nu vorbise a zâmbit, arătându-şi dinţii maronii.

— Tutun? a întrebat el, întinzând palma.

William a dat din cap în semn că da, încercând să respire mai încet şi scotocind prin haină. Se folosea doar de mâna dreaptă, ca să nu lase deoparte tigaia.

Era posibil ca indienii să ştie cum se poate ieşi din mlaştină. Ar fi trebuit să aibă cu ei o relaţie bună şi apoi… Ceva din subconştientul său îl îndemna să plece dracului de-acolo şi asta cât mai rapid.

Scoţând săculeţul de tutun, l-a aruncat cât a putut de tare spre indianul care se apropia de el, pentru ca după aceea să o rupă la fugă.

În spatele lui s-au auzit o exclamaţie plină de uimire şi apoi zgomot de paşi. Subconştientul său îl îndemna să alerge cât mai repede, dar ştia că nu va rezista mult. Îşi consumase toată energia când fugise de şarpe. Nu îl ajuta prea mult faptul că alerga, ţinând într-o mână o tigaie din fier.

Ar fi putut să scape de urmăritori dacă ar fi reuşit să se distanţeze de ei suficient de mult, încât să se poată ascunde. Având în minte acest lucru, a început să alerge mai repede, trecând de un petic de pământ lipsit de vegetaţie, pentru ca apoi să ajungă printre nişte eucalipţi şi mai apoi, într-un desiş de ienuperi, ieşind în cele din urmă într-o cărare croită de animalele sălbatice. A ezitat o clipă. Ce să facă? Să se ascundă în desiş. Dorinţa de a fugi era, însă, foarte puternică, astfel încât a început din nou să alerge, simţind cum cârceii şi crengile i se prindeau de haine.

Slavă Domnului, a auzit mistreţii la timp, mai

precis a auzit fornăituri şi un guiţat care trăda surprinderea. Pe urmă, a desluşit foşnetul tufişurilor şi şi-a dat seama că nişte animale solide umblau prin preajmă. A simţit mirosul de *noroi* cald şi de carne de *mistreţ.* Probabil că dincolo de curba pe care o făcea cărarea, animalele se tăvăliseră prin noroi.

— Rahat! a spus el încet, pentru ca, după aceea, să se ascundă în tufişurile de la marginea cărării. Erau acolo nişte ienuperi. Să se suie într-unul din ei? gâfâia şi sudoarea i se scurgea în ochi.

Toţi arbuştii din preajmă erau ienuperi. Unii erau destul de mari, dar aveau trunchiurile răsucite şi era imposibil să te sui în ei. S-a ascuns în spatele unui astfel de copac şi a încercat să facă în aşa fel încât să respire încet.

Inima părea să-i bată în urechi, astfel încât nu avea cum să-i audă pe urmăritorii săi.

Ceva l-a atins pe mână, iar el a ridicat tigaia din reflex, sărind în picioare.

Câinele a privit uluit tigaia, pentru ca apoi să-şi arate colţii şi să mârâie la William.

— Ce naiba cauţi tu aici? l-a întrebat hotărât tânărul.

Pe toţi dracii, era mare cât un căluţ!

Câinele şi-a dezvelit şi mai mult colţii, părând a fi lup. Iisuse, oare chiar *nu putea fi* lup? Nu, pentru că a început să latre.

— Taci din gură, pentru numele lui Dumnezeu!

Această izbucnire venise prea târziu. Auzea vocile indienilor neliniştiţi şi destul de aproape de el.

— Şezi, i-a spus câinelui, făcând câţiva paşi înapoi şi întinzând mâna spre i-l. Şezi. Căţel

cuminte.

Câinele nu a rămas pe loc, ci l-a urmărit, continuând să mârâie şi să latre.

Lătratul i-a tulburat pe mistreţi. S-a auzit un tropot puternic şi apoi strigătul de surprindere al unui indian.

Cu coada ochiului, William a surprins o mişcare. Un indian foarte înalt îl privea. Pe toţi dracii, acum erau mai mulţi indieni.

— Pleacă de-aici, câine, a spus indianul cu blândeţe şi cu un accent tipic scoţian.

Câinele a încetat să mai latre, dar a început să se învârtească neliniştit în jurul lui, mârâind.

— Cine…? a început William, dar a fost întrerupt de cei doi indieni, pe care îi întâlnise deja şi care au apărut deodată din tufişuri. S-au oprit brusc când l-au zărit pe indianul cel înalt şi au privit cu îngrijorare câinele care a deschis încet botul, arătându-şi colţii impresionanţi şi strălucitori.

Unul dintre indienii pe care William îi întâlnise mai devreme i-a spus ceva răstit indianului înalt – slavă Domnului că nu erau împreună – iar acesta a răspuns pe un ton cu totul neprietenos. William habar nu avea ce anume spusese indianul înalt, dar era clar că nu fusese pe placul celor doi. Amândoi s-au întunecat la faţă şi unul dintre ei a dus mâna instinctiv la bâtă. Câinele a scos un sunet gutural şi indianul a luat imediat mâna de pe bâtă.

Cei doi au vrut să spună ceva, dar indianul cel înalt i-a oprit spunând ceva foarte hotărât şi făcând cu mâna un gest inconfundabil, prin care parcă voia să spună: „Plecaţi de-aici!” S-au uitat unul la altul, iar William şi-a îndreptat spatele, s-a

apropiat de indianul înalt şi i-a privit pe cei doi fără teamă. Unul dintre cei doi indieni s-a uitat urât la William, dar celălalt s-a uitat când la indianul cel înalt, când la câine. Apoi a făcut din cap o mişcare aproape imperceptibilă, amândoi s-au întors pe călcâie şi au plecat fără a scoate un cuvânt.

Lui William îi tremurau picioarele, pentru că frigurile treceau valuri-valuri prin trupul lui. Deşi nu voia să se afle la acelaşi nivel cu fiorosul câine, s-a aşezat de-a dreptul pe pământ. Degetele îi înţepeniseră, atât de tare strânsese mânerul tigăii. A reuşit să le întindă cu oarecare dificultate şi a pus tigaia lângă el.

— Mulţumesc, a spus tânărul ofiţer, ştergându-şi transpiraţia de pe obraji. Vorbeşti… engleza?

— Am întâlnit câţiva englezi care au spus că eu nu ştiu limba lor, dar trag nădejde să înţelegi ce spun, a replicat indianul aşezându-se lângă el şi privindu-l cu vădită curiozitate.

— Iisuse! a exclamat William. Tu nu eşti indian!

Chipul omului nu era, *cu siguranţă,* al unui indian algonkin. Acum că-l vedea mai de aproape, William şi-a dat seama că bărbatul acela era mai tânăr decât crezuse la început, poate puţin mai în vârstă decât el, era alb, avea pielea arsă de soare şi faţa îi era acoperită de tatuaje. La nivelul pometilor avea, de pildă, o linie punctată. Era îmbrăcat în haină şi pantaloni de piele, iar pe umăr avea, incredibil, o pătură scoţiană colorată în alb şi roşu.

— Ba da, sunt, a replicat albul sec, pentru ca apoi să îşi îndrepte bărbia în direcţia în care porniseră cei doi indieni şi să întrebe:

— Pe ăia unde i-ai întâlnit?

— Lângă lac. Mi-au cerut tutun… şi le-am dat tutunul. Pe urmă au pornit după mine. Nu ştiu de ce.

Omul cu pătura pe umăr a ridicat din umeri, spunând:

— Voiau să te ducă spre apus şi să te vândă ca sclav pe pământurile indienilor Shawnee.

A zâmbit apoi şi a continuat:

— Ar fi vrut să le dau jumătate din suma pe care o valorezi.

William a tras adânc aer în piept, replicând:

— Vă mulţumesc, dacă aşa stau lucrurile şi… sper că nu sunteţi însufleţit de aceeaşi intenţie.

Aşa-zisul indian nu a izbucnit în râs, dar a părut vădit amuzat şi a ţinut să spună:

— Nu. Eu nu mă îndrept spre vest.

William s-a simţit uşurat şi, în ciuda faptului că se încălzise puţin, a simţit cum frisoanele puneau din nou stăpânire pe el. Şi-a cuprins genunchii cu mâinile şi a simţit că braţul drept începea să-l doară din nou.

— Credeţi cumva… că or să se întoarcă? a întrebat tânărul ofiţer.

— Nu, a replicat albul care spunea că este indian. Le-am spus să plece.

William l-a privit cu uimire, întrebând:

— Şi de ce credeţi că vor face precum le-ai spus?

— Pentru că sunt Mingo, a replicat cu răbdare omul cu faţa tatuată. Ei sunt Mingo şi eu sunt un Kahnyen’kehaka… un mohican. Se tem de mine.

William l-a privit cu atenţie. Omul nu minţea. Era la fel de înalt ca şi el, dar slab ca o scândură.

Părul negru îi era uns cu grăsime de urs şi dat pe spate. Parca că ştie ce spune, dar nu inspira teamă.

Omul îl studia cu acelaşi interes cu care îl studiase şi el la rândul său.

William a tuşit, şi-a dres glasul şi apoi a întins mâna, spunând:

— Sluga dumneavoastră, domnule. Numele meu este William Ransom.

— Oh, vă cunosc foarte bine, a replicat omul tatuat pe un ton ciudat, întinzând mâna şi strângându-i-o cu hotărâre pe aceea a lui William, pentru ca apoi să continue:

— Ian Murray. Ne-am cunoscut deja.

Ian s-a uitat la hainele rupte ale tânărului ofiţer, la faţa lui asudată, la cizmele lui tocite, pentru ca apoi să spună:

— Arătaţi mai bine decât atunci când v-am văzut ultima oară, dar nu cu mult mai bine.

Murray a luat ceaunul de pe foc şi l-a aşezat pe pământ. A pus lama cuţitului între cărbunii încinşi şi apoi l-a băgat în tigaia în care era apă. Metalul fierbinte a sfârâit şi din vas s-au înălţat aburi.

— Gata? a întrebat.

— Da.

William s-a aşezat în genunchi lângă un buştean de plop şi şi-a sprijinit de el braţul rănit. Braţul i se umflase mult din cauza unei aşchii ce se vedea neagră sub piele. Pielea era întinsă şi transparentă din cauza puroiului.

Mohicanul – William nu era în stare să considere că Ian era altceva, în ciuda numelui pe care îl purta şi a accentului său – l-a privit de partea cealaltă a buşteanului, cu sprâncenele ridicate

întrebător şi i-a spus:

— Oare pe dumneavoastră v-am auzit? Pe dumneavoastră v-am auzit ţipând ceva mai devreme?

Imediat după ce a rostit întrebarea, Ian l-a apucat cu putere de încheietura mâinii.

— Ei, da, am strigat! a replicat William încăpăţânat. M-a atacat un şarpe.

— Oh! a exclamat Murray, strâmbându-se puţin într-un zâmbet. Ţipaţi ca o femeie.

Ian s-a uitat atent la ceea ce avea de făcut, împingând cuţitul în jos.

William a scos un urlet.

— Acum e mai bine, a spus Murray.

A zâmbit discret, ca pentru sine, şi, apucându-l cu hotărâre pe William de mână, a înţepat pielea chiar lângă aşchie, tăietura fiind de aproximativ şase inch. Întorcând pielea cu vârful cuţitului, a scos aşchia mare şi apoi a adunat cu delicateţe aşchiile mai mici de chiparos.

După ce a scos toate aşchiile mici pe care le-a văzut, a apucat cu un colţ al păturii mânerul rotund al ceaunului şi a turnat apa fierbinte pe rana deschisă.

William a scos din nou un urlet, dar a rostit şi câteva cuvinte.

Murray a dat din cap şi a plescăit din buze a reproş, spunând:

— Am priceput. Trebuie să am grijă să nu cumva să muriţi, pentru că dacă muriţi, o să ajungeţi în iad la cât de urât vorbiţi.

— Nu îmi propun să mor, a replicat William sec.

Respira sacadat şi şi-a şters cu mâna transpiraţia care se adunase deasupra unei

sprâncene. Şi-a mişcat şi cealaltă mână încet, scuturând de pe degete apă amestecată cu sânge. A simţit că ameţeşte şi s-a aşezat repede pe buştean.

— Dacă sunteţi ameţit, băgaţi-vă capu' între genunchi, i-a sugerat Murray.

— Nu sunt ameţit!

Ian nu a răspuns. Nu se auzea decât sunetul specific mestecatului. În timp ce aştepta să fiarbă apa din ceaun, Murray intrase în apă şi culesese nişte plante care aveau un miros puternic. Acum mesteca frunzele acelor plante şi le scuipa într-un dreptunghi din pânză. După aceea, a scos un fel de ceapă din tolba lui. A tăiat o bucată mare din ceapa aceea şi a privit-o atent, pentru ca apoi să ajungă la concluzia că se va putea folosi de ea, chiar şi fără să o mestece. A adăugat acea felie de ceapă în triunghiul din pânză, împachetând totul cu grijă.

A pus prişniţa peste rană şi a prins-o bine cu nişte fâşii rupte din poalele cămăşii lui William.

Murray s-a uitat îngândurat la William, spunând:

— Sunteţi încăpăţânat, nu-i aşa?

William l-a privit cu ochi mari pe scoţian pentru că era uimit de această observaţie, deşi prietenii, rudele şi superiorii din armată îi spuseseră în mod repetat că avea să moară într-o zi din cauza încăpăţânării lui. Da, numai că încăpăţânarea nu i se putea citi pe chip!

— Ce dracu' vreţi să spuneţi? a întrebat William.

— N-am vrut să vă insult, a replicat Murray cu blândeţe, aplecându-se pentru a strânge cu dinţii nodul bandajului improvizat.

Şi-a întors capul şi a scuipat din gură câteva aţe

care îi rămăseseră mire dinţi.

— Sper că sunteţi încăpăţânat, pentru că e drum lung până ce vom găsi pe cineva care să vă poată ajuta, a continuat scoţianul. Din cauza asta cred, că ar fi bine dacă v-aţi încăpăţâna să nu muriţi.

— Am mai spus că nu îmi propun să mor. Şi, în afară de asta, nu am nevoie dr ajutor. Unde…? Suntem undeva în apropiere de Dismal Town?

— Nu, a răspuns Ian ridicând din sprâncene. Acolo trebuie să ajungeţi?

William a stat pe gânduri câteva clipe, dar apoi a dat din cap în semn că da. Nu avea să se întâmple nimic dacă îi mărturisea scoţianului unde trebuia sa ajungă.

Murray a ridicat din nou din sprâncene, întrebând:

— De ce?

— Am o treabă cu nişte domni de-acolo.

Când a rostit aceste cuvinte, William a simţit că inima nu-i mai bătea cum trebuie. Iisuse, cartea! Trecuse prin atâtea încercări şi aventuri, încât nici nu mai realizase importanţa obiectului pe care îl pierduse.

Dincolo de faptul că acea carte era ghidul său de divertisment şi un îndemn la meditaţie, era vitală pentru misiunea lui. Cuprindea câteva pasaje alese cu grijă, care constituiau indicii în legătură cu locurile în care îi putea găsi pe oamenii pe care îi căuta, dar – mai important decât atât – în legătură cu lucrurile pe care trebuia să le spună. S-a gândit că şi-ar fi putut aminti numeroase nume, dar restul…

L-a cuprins o jale atât de mare, încât durerea din braţ nici nu mai conta. A sărit în picioare şi a

simţit o dorinţă arzătoare de a se întoarce în Creat Dismal şi de a scotoci mlaştina milimetru cu milimetru, până ce va fi găsit cartea.

— Vă simţiţi bine, domnule? l-a întrebat Murray, ridicându-se în picioare şi privindu-l cu un amestec de curiozitate şi îngrijorare.

— Aăă… da… Numai că… m-am gândit la ceva, asta-i tot.

— Foarte bine, dar gândiţi-vă stând jos, aţi priceput? Era cât pe ce să vă prăbuşiţi în foc.

William vedea totul cu trâmbe albe şi puncte negre, dar observa totuşi că Murray îl privea alarmat.

— Da… ăăă… aşa am să fac.

S-a aşezat şi mai brusc decât se ridicase, simţind pe chip picături de sudoare rece.

O mână puternică l-a făcut să se întindă. Şi-a dat seama că era mai bine să se întindă decât să leşine.

Murray a scos o exclamaţie de consternare şi, după aceea, a mormăit ceva de neînţeles. William şi-a dat seama că scoţianul se apleca deasupra lui, cuprins de îndoieli.

— Mă simt bine, a spus el fără a deschide ochii. Doar trebuie… să mă odihnesc un pic.

— Mhm.

William nu şi-a putut da seama dacă sunetul acela era expresia acceptării sau a îngrijorării, dar Murray se îndepărtase, pentru a se întoarce în scurtă vreme cu o pătură cu care l-a acoperit pe William, fără a spune absolut nimic. William a făcut un gest discret de mulţumire, fără a scoate niciun cuvânt, pentru că dinţii începuseră să îi clănţăne din cauza frisoanelor.

Picioarele îl dureau de multă vreme, dar nu dăduse importanţă acestui aspect, pentru că simţise nevoia să înainteze cu orice preţ. Acum durerea l-a copleşit pe deplin, i-a pătruns până în măduva oaselor. Din cauza asta îi venea să strige. Nu a vrut să facă asta şi de aceea a aşteptat până ce i-au trecut frigurile.

— Cunoaşteţi Dismal Town, domnule? Aţi fost acolo?

— Am fost de câteva ori, da, a replicat scoţianul.

William vedea silueta întunecată a lui Murray aplecat lângă foc. De asemenea, auzea zgomotul metalului pe piatră. E un nume tare ciudat[61].

— Ha, a spus William cu glas abia auzit. Da, aşa e. Şi… şi l-aţi cunoscut pe domnul Washington?

— Da, l-am întâlnit de cinci sau şase ori. Generalul are o mulţime de veri, înţelegeţi?

— Ge-ge…

— Generalul Washington. Poate că aţi auzit de el, a spus scoţianul devenit mohican, cu o oarecare notă de amuzament *în* glas.

— Da, da am auzit, dar… sigur că…

Nu avea niciun sens să mai vorbească. Vocea i se pierdea, dar a făcut un efort, astfel încât să poată gândi din nou coerent. E vorba despre un anume domn Henry Washington. Şi dumnealui este rudă cu generalul?

— Din câte ştiu eu, toţi cei care poartă numele de Washington şi care se află pe o rază de trei sute de mile faţă de oraş sunt rude cu domnul general.

Murray a scotocit prin tolba lui şi a scos ceva lung şi blănos, cu o coadă golaşă.

---

61 Numele oraşului se poate traduce prin „Oraşul Jelaniei" (n.tr.)

— De ce? a întrebat scoţianul.

— Aăă… aşa.

Pe William nu îl mai chinuiau frisoanele şi a tras adânc aer în piept. Muşchii abdominali care i se încordaseră s-au relaxat. Din păcate, din cauza îngrijorării, febra pusese din nou stăpânire pe el.

— Cineva mi-a spus că domnul Henry Washington ar fi un loialist înfocat.

— Cine ar fi putut să spună asta, pentru numele lui Dumnezeu? a întrebat Murray, întorcându-se către William uluit.

— Probabil că cineva care s-a înşelat în privinţa domnului Washington, a replicat William, frecându-se la ochi.

Braţul rănit îl durea.

— Ce-i ăla, a vrut el să afle. Un oposum?

— Bizam, a replicat Murray. N-are nimic. E proaspăt. L-am vânat chiar înainte să vă întâlnesc.

— Oh, Doamne, a spus William, simţind că se linişteşte, fără a înţelege de ce. Nu era vorba despre bizam. Mai mâncase carne de bizam şi ştia că e gustoasă. Simţea că era slăbit de foame, dar nu avea dorinţa de a mânca. Nu, nu era vorba despre formula „n-are nimic”, spusă cu blândeţe, dar cu hotărâre. O auzise la Mac, slujitorul care obişnuia să-i spună „n-are nimic”, indiferent dacă el cădea de pe poney sau nu avea voie să meargă cu bunicul său în oraş. „N-are nimic. O să fie bine”.

Sunetul făcut de blana ruptă de pe muşchi l-a făcut să ameţească.

— Aveţi barba roşie.

A auzit vocea lui Murray, încărcată de surprindere.

— Abia acum aţi observat acest lucru? a spus William supărat, deschizând ochii.

Era jenat de culoarea bărbii lui. În timp ce părul de pe cap, de pe piept, mâini şi picioare era castaniu, părul de pe faţă şi din părţile intime era roşcat.

Se bărbierea cu grijă şi cu regularitate, chiar dacă se afla pe drum, pe uscat sau pe apă. Din păcate, briciul său dispăruse odată cu armăsarul.

— Da, abia acum am observat, a replicat Murray cu calm. Cred că, până acum, am avut alte griji.

După ce a rostit aceste cuvinte, a tăcut, atent la ceea ce făcea. William a încercat să nu se mai gândească la nimic, sperând că va putea dormi o vreme. Era destul de obosit. Imagini pe care le văzuse în mlaştină i se tot derulau în minte şi îl făceau să fie cuprins de teamă.

Vedea rădăcinile ca nişte capcane, noroiul, băltoacele maronii care miroseau neplăcut, mormanele de excremente de mistreţ… frunzele moarte, intrate în putrefacţie… care păreau că se strâng în jurul său… cuvinte venite din apă, paginile cărţii sale, senzaţia de leşin, faptul că totul părea să-şi bată joc de el, înainte de a dispărea…

Se uita în sus, la cerul care părea la fel de plin de forţă ca şi lacul, având senzaţia că ar fi putut să cadă cu la fel de multă uşurinţă ori în sus, ori în jos, în aerul umed… înecându-se în propria transpiraţie… O femeie îi lingea picăturile de transpiraţie de pe obraji, gâdilându-l cu trupul greu, fierbinte. A încercat să se depărteze, dar nu a putut să scape de atenţia dominatoare ce i se acorda.

…Transpiraţia care se strângea după urechi, abundentă şi grasă, intrându-i în păr… formând adevărate perle de grăsime în barba lui neîngrijită… rece când atingea pielea, scurgându-se din hainele lui… femeia era tot acolo, era moartă, o greutate lipsită de viaţă care îi stătea pe piept, apăsându-l pe pământul îngheţat…

Ceaţă şi frig pătrunzător… degete albe, care-i intră în ochi şi în urechi. Trebuie să ţină gura închisă, altfel vor pătrunde în el… Totul e alb.

S-a încovrigat, tremurând.

În cele din urmă, William a căzut într-un somn adânc, odihnitor. S-a trezit ceva mai târziu, simţind miros de carne friptă de bizam şi şi-a dat seama că dulăul enorm dormea lipit de el şi sforăia.

— Iisuse, a spus, amintindu-şi cu spaimă de tânăra femeie din visele sale.

A împins uşurel câinele, întrebând:

— Asta de unde a mai apărut?

— Ăsta e Rollo, a replicat Murray iritat. L-am pus să stea lângă dumneavoastră pentru a vă încălzi. Dacă nu aţi băgat de seamă, vă spun eu că aţi fost scuturat de friguri.

— Mi-am dat seama de acest lucru, da, a replicat William, ridicându-se în picioare şi silindu-se să mănânce ceva, dar fiind foarte fericit când a putut să se întindă din nou. S-a aşezat la oarecare distanţă de câinele care, stând pe spate, cu labele în sus, părea o uriaşă insectă moartă, acoperită de păr. William şi-a trecut o mână peste faţă, încercând să se detaşeze de acea imagine, înainte ca ea să-i apară în vise când febra punea stăpânire pe el.

Noaptea venise deja şi cerul părea să se deschidă, senin, gol şi vast, fără lună, dar strălucind de stele. S-a gândit la tatăl tatălui său, care murise cu multă vreme înainte ca el să se fi născut, şi care fusese un faimos astronom amator. Tatăl lui îl dusese de multe ori – uneori o luase şi pe mama sa – la Helwater unde, întins în iarbă, trebuia să spună denumirile constelaţiilor. Era o privelişte rece, un gol negru-albăstrui care-i făcea sângele să circule mai repede, aşa cum era chinuit de febră, dar fără îndoială că stelele aveau darul să îl liniştească.

Şi Murray privea cerul şi, din câte se putea vedea pe chipul lui tatuat, părea a fi undeva departe.

William stătea sprijinit de trunchiul copacului şi încerca să gândească. Ce urma să facă acum? încerca încă să înţeleagă ceea ce aflase despre Henry Washington. Se părea că toţi cei care locuiau în Dismal Town erau rebeli. Oare acest scoţian mohican era sigur de ce spunea sau încerca să-l deruteze pentru că urmărea un scop anume?

Cam ce scop ar putea să aibă? Murray nu avea cum să ştie cine era William. Nu-i ştia decât numele de botez şi numele tatălui său. Lordul John era un cetăţean ca oricare altul, când se întâlniseră cu ani în urmă, la Fraser’s Ridge. Murray nu avea de unde să ştie că William era militar. Cu atât mai mult nu avea de unde să ştie că era într-o misiune şi în ce anume consta respectiva misiune.

Şi dacă nu voia să-l inducă în eroare şi spunea adevărul…

William avea gura cleioasă şi uscată. Ce s-ar întâmpla dacă ar intra într-un cuib de rebeli, într-un oraş izolat ca Dismal Town şi se dădea în vileag cine era şi cu ce scop venise acolo? *Te vor spânzura de primul copac şi apoi îţi vor arunca trupul în mlaştină. Ce altceva crezi că s-ar putea întâmpla?* a spus cu răceală glasul din mintea sa.

Acest gând l-a făcut să-şi pună o întrebare: cum a fost posibil ca domnul căpitan Richardson să aibă informaţii atât de incorecte?

A dat cu putere din cap, încercând să îşi pună ordine în gânduri, dar nu a făcut decât să ameţească din nou.

Această mişcare i-a stârnit atenţia lui Murray. S-a uitat la el, şi William i-a vorbit în virtutea unui impuls:

— Spuneţi că sunteţi mohican.

— Sunt, a replicat Murray.

William nu s-a îndoit de acest fapt, uitându-se la chipul tatuat şi la ochii negri ai lui Ian.

— Cum se poate aşa ceva? a întrebat repede tânărul ofiţer, spre a nu-i da cumva de bănuit scoţianului că s-ar fi îndoit de adevărul spuselor sale.

Murray a ezitat puţin, dar a răspuns în cele din urmă:

— M-am căsătorit cu o femeie Kahnyen’kehaka. Am fost adoptat de cei din Clanul Lupului, care se aflau în Snaketown.

— Ah… soţia dumneavoastră este…?

— Nu mai sunt căsătorit.

Aceste cuvinte nu fuseseră rostite cu ostilitate, ci pe un ton care sugera finalul conversaţiei.

— Îmi pare rău, a spus William pe un ton formal,

pentru ca apoi să tacă.

Frigurile începeau să-l cuprindă din nou şi, deşi nu ar fi vrut, s-a întins şi a tras pătura până în dreptul urechilor şi s-a lipit de câinele care a tras un pârţ, dar nu s-a mişcat.

După ce criza de friguri a încetat, a început din nou să viseze, dar de data aceasta visele erau violente şi înspăimântătoare. Într-un fel, în mintea sa se întipărise un gând legat de indieni: era urmărit de sălbatici care se prefăceau în şerpi, care se transformau în rădăcini de arbore, care îi găureau ţeasta născând alţi şerpi, care se transformau în laţuri…

S-a trezit din nou, scăldat în sudoare şi simţind că îl dor cumplit oasele. A vrut să se ridice, dar a constatat că nu se putea sprijini în mâini. Cineva s-a aşezat în genunchi lângă el. Era scoţianul, mohicanul… Murray. Când i-a venit în minte numele, a simţit o uşurare. Acea uşurare a fost şi mai mare în momentul în care şi-a dat seama că Murray i-a dus la buze un bidon.

Era apă din lac. A recunoscut gustul ei ciudat, amărui, şi a băut cu poftă.

— Mulţumesc, a spus răguşit înapoind bidonul gol. Apa îi dăduse destulă putere cât să se poată ridica. Capul îi era încă greu din cauza febrei, dar nu mai visa, cel puţin pentru moment. Şi-a imaginat că visele pândeau în spatele cercului de lumină al focului, aşteptând, şi era hotărât să nu mai adoarmă… cel puţin nu imediat.

Braţul îl durea şi mai tare. Avea senzaţia că mâna îi luase foc şi îi pulsa din vârful degetelor până la nivelul antebraţului. Având dorinţa de a uita de durere şi de somn, a încercat să între din

nou într-o conversaţie.

— Am auzit că mohicanii sunt de părere că nu eşti bărbat dacă arăţi că te temi… mai exact dacă arăţi că îţi este teamă atunci când eşti prins şi torturat de către un duşman. Dacă sunt prinşi de un duşman, mohicanii nu arată niciodată că le este teamă, aşa e?

— Cel mai bine e să încerci să nu ajungi în situaţia de a fi prins de un duşman, a replicat Murray sec. Dacă totuşi se întâmplă, trebuie să dai dovadă de curaj. Asta-i tot. Cânţi cântecul morţii tale şi tragi nădejde că mori aşa cum se cuvine. Lucrurile stau altfel în cazul unui militar britanic? Doar nu vrei să mori ca un laş, nu-i aşa?

William privea nălucile care se succedau, deşi avea ochii închişi, nişte năluci fierbinţi care se modificau mereu, în funcţie de dansul focului.

— Nu, a recunoscut tânărul ofiţer. Lucrurile nu stau altfel… Vreau să spun că îţi doreşti să mori aşa cum se cuvine, dacă îţi este scris să mori. Cu toate acestea, este foarte posibil să fii pur şi simplu împuşcat sau lovit în cap… asta dacă eşti militar. Este mai puţin probabil să fii torturat până ce mori. Asta ţi se poate întâmpla doar dacă dai nas în nas cu nişte sălbatici. Cel puţin aşa cred. Cum… aţi văzut vreodată pe cineva într-o astfel de situaţie? a întrebat William, deschizând ochii, muncit de curiozitate.

Murray a întins mâna ca să întoarcă proţapul, fără a răspunde imediat, în bătaia focului i se vedea chipul de nepătruns.

— Da, am văzut a spus el încet în cele din urmă.

— Ce i-au făcut?

Nu era sigur de ce pusese acea întrebare, doar

ca să uite de braţul lui care pulsa.

— Nu vreţi să ştiţi.

Răspunsul a fost rostit cu multă hotărâre. Murray nu încerca în niciun caz să îl provoace ca să-i mai pună şi alte întrebări. Nu încerca, dar exact acela a fost efectul pe care l-a obţinut. William a simţit dintr-odată că era interesat de subiect.

— Ba vreau.

Murray şi-a strâns buzele. William ştia câte ceva despre culegerea de informaţii şi simţea că în momentul acela trebuia să tacă şi să îl privească insistent pe celălalt.

— L-au jupuit, a spus Murray în cele din urmă şi a aţâţat focul cu un băţ. L-au jupuit puţin câte puţin. Apoi i-au ars cu lemn de pin rănile. I-au tăiat organele genitale. Au aprins focul la picioarele lui, vrând să-l ardă înainte ca el să moară din cauza şocului. A… durat ceva vreme.

— Cred şi eu, a replicat William încercând să vadă cu ochii minţii cele povestite şi a reuşit foarte bine să facă acest lucru.

S-a uitat în altă parte, vrând să nu mai privească trupul înnegrit al bizanţului, din care nu mai rămăseseră decât oasele.

A închis ochii. Braţul îi pulsa cu fiecare bătaie a inimii. Încerca să nu-şi imagineze ce senzaţie puteai avea dacă îţi erau arse rănile deschise.

Murray era tăcut. William nici nu îl auzea respirând, dar ştia, de parcă s-ar fi strecurat în mintea lui, ştia că şi el îşi imagina scena, deşi nici măcar nu era nevoie; trebuia doar să şi-o amintească.

William s-a întors puţin simţind un val de durere

care îi trecea prin braţ şi strângând din dinţi, pentru a nu scoate niciun sunet.

— Oamenii, de fapt aş fi vrut să spun, *dumneavoastră* v-aţi gândit cum v-aţi fi descurcat într-o atare situaţie? a întrebat el încet. V-aţi întrebat dacă aţi fi putut rezista?

— Fiecare bărbat s-ar gândi, a răspuns Murray, ridicându-se brusc în picioare şi s-a dus în celălalt capăt al luminişului.

William l-a auzit urinând, dar a durat câteva minute bune până ce s-a întors.

Câinele a ridicat capul brusc şi, după aceea, a început să dea din coadă când şi-a revăzut stăpânul. Murray a râs încet şi a spus ceva într-un grai ciudat. Oare vorbise în graiul mohicanilor? A spus cumva *fund*? Oricum i s-a adresat câinelui. A luat apoi ce mai rămăsese din bizam şi i le-a aruncat patrupedului. Animalul a sărit, a înhăţat cu colţii săi mari resturile şi s-a retras fericit de cealaltă parte a focului, lingând de zor la oase.

William s-a întins încet punându-şi sub cap braţul sănătos şi l-a privit pe Murray, care îşi curăţa cuţitul îndepărtând sângele şi grăsimea de pe lamă cu un smoc de iarbă.

— Aţi spus că este bine să cânţi cântecul morţii tale. Ce fel de cântec este acela?

Murray l-a privit neînţelegând ce voia să spună tânărul ofiţer.

— Vreau să spun, a început William, încercând să se exprime cât mai clar, vreau să spun, despre ce ai putea vorbi într-un cântec al morţii?

— Oh! a exclamat scoţianul privindu-şi degetele noduroase pe care le plimba pe lama cuţitului. Am auzit doar un singur astfel de cântec, trebuie să vă

spun. Ceilalţi doi oameni pe care i-am văzut murind erau albi şi nu aveau cântece ale morţii. Indianul – era un onondanga – el… ei bine, la început a fost vorba mai ales despre cine era el. Un războinic al tribului din care făcea parte, adică al clanului, al familiei din care se trăgea. Apoi a vorbit despre dispreţul său nemărginit faţă de cei care erau pe cale să-l ucidă.

Murray şi-a dres glasul şi apoi a continuat:

— Indianul a mai povestit în cântecul său despre ceea făcuse în decursul vieţii: despre victoriile sale, despre războinicii ucişi de el, despre felul în care acei războinici îl aşteptau cu braţele deschise în ceasul morţii, despre felul în care avea de gând să treacă hotarul…

Murray s-a oprit preţ de câteva clipe, pentru ca apoi să continue:

— Despre felul în care avea de gând să treacă hotarul dintre… dintre ceea ce este aici şi ceea ce urmează după moarte. Vorbea adică despre ruptură, deşi s-ar putea spune că este mai degrabă o prăpastie adâncă.

Murray a tăcut, dar nu ca şi când ar fi terminat tot ce avea de spus, ci ca şi când ar fi încercat să îşi aducă aminte ceva cu exactitate. Şi-a îndreptat spatele, a tras adânc aer în piept, a închis ochii şi a început să recite în ceea ce William a presupus că trebuie să fie graiul mohicanilor. Totul suna fascinant. Era o succesiune de n-uri, r-uri şi s-uri, totul sunând ca nişte bătăi de tobă.

— Războinicul acela a mai povestit despre creaturile pe care le-a întâlnit în drumul său spre rai, nişte capete zburătoare, cu dinţi, a spus Murray.

— Au! a exclamat William şi Murray a izbucnit în râs, spunând:

— Nici mie nu mi-ar plăcea să văd aşa ceva, trebuie să recunosc.

William a rămas pe gânduri, pentru ca apoi să întrebe:

— Îţi compui cântecul morţii din timp… astfel încât să îl ştii, dacă este nevoie?

Murray a fost puţin surprins de întrebare şi a privit într-o parte, clipind des:

— Păi… mda… nu se prea vorbeşte despre asta, aţi înţeles? Am avut câţiva prieteni care mi-au spus cum îşi închipuiau că va fi cântecul morţii lor, dacă vor fi nevoiţi să-i dea glas.

— Mhm, a mormăit William întinzându-se pe spate, pentru a privi stelele. Cânţi cântecul morţii numai atunci când eşti torturat şi urmează să mori?

— Mhm! a spus scoţianul cu oarecare îndoială. Ei bine, cânţi cântecul morţii când eşti sigur că vei muri, indiferent în ce fel sau din ce cauză.

— Vei fi respectat cu atât mai mult, dacă reuşeşti să cânţi atunci când bucăţi de lemn care ard îţi sunt înfipte în carne, nu-i aşa? a întrebat William.

Scoţianul a râs în hohote şi, deodată, parcă nu mai semăna atât de mult cu un indian. După ce a râs, şi-a trecut o mână peste gură:

— Ca să fiu cinstit… războinicul onondaga… nu cred că s-a descurcat chiar aşa de bine. Nu cred că e bine să-i critici pe alţii şi nici nu cred că m-aş fi descurcat mai bine dacă aş fi fost în locul lui.

William a izbucnit şi el în râs, dar în scurtă vreme cei doi bărbaţi s-au cufundat în tăcere.

William a presupus că Murray îşi imagina, la fel ca şi el, cum s-ar fi descurcat într-o astfel de situaţie, adică legat de un stâlp şi supus unor torturi cumplite. A privit în sus, către nesfârşitul ce se afla deasupra sa, încercând să compună câteva versuri: *Eu sunt William Clarence Henry George Ransom, Conte de...* Nu, nu i-a plăcut niciodată această înşiruire de nume. *Eu sunt William...* şi-a spus el cu încăpăţânare. *William... James...* James era numele lui secret. Nu se mai gândise la acel nume de ani de zile. Suna, oricum, mai bine decât Clarence. *Eu sunt William.* Ce altceva mai era de spus? Nu prea multe deocamdată. Nu, ar fi fost mai bine să nu moară, cel puţin până nu va face ceva demn de amintit într-un cântec al morţii.

Murray era tăcut. Razele aruncate de foc se reflectau în ochii lui, care trădau tristeţea. Uitându-se la mohicanul scoţian, William s-a gândit că acesta trebuia să fi compus de ceva vreme cântecul morţii. A adormit în scurtă vreme, în sfârâitul focului şi al oaselor care ardeau fără a se teme de nimic.

Rătăcea printr-un hăţiş de vise chinuitoare, unde alerga, urmărit de şerpi negri, trebuind să treacă un pod fără de sfârşit, peste o prăpastie fără fund, cu şerpi cu dinţi ascuţiţi, ca de şoarece, dinţi care îi pătrundeau în carne. A ridicat mâna ca să îi alunge şi durerea l-a trezit.

Era încă întuneric, dar aerul răcoros trăda faptul că nu mai era mult până la răsăritul soarelui. Faptul că aerul rece i-a atins obrajii l-a făcut să tremure şi iar a avut frisoane.

Cineva a spus ceva ce n-a înţeles şi, prins încă în

mrejele viselor cauzate de febră, s-a gândit că trebuie să fie unul dintre şerpii cu care vorbise mai devreme, înainte ca aceştia să pornească în urmărirea lui.

O mână i-a atins fruntea şi un deget i-a înălţat o pleoapă. Chipul unui indian s-a arătat înaintea privirii lui, deformat şi mirat.

A scos un sunet de iritare şi şi-a tras capul într-o parte, clipind des. Indianul a spus ceva pe un ton întrebător şi o voce cunoscută i-a răspuns. A cui era vocea? Era a lui… Murray. I se părea că acel nume îi plutise pe lângă cot şi şi-a adus aminte ca prin ceaţă că Murray însuşi îl însoţise în acest vis, îndemnând şerpii şi vorbindu-le ciudat, cu accent scoţian.

Acum nu vorbea, însă, în engleză. Nu vorbea nici măcar în ciudatul dialect scoţian din *Highlands.* William a făcut un efort pentru a întoarce capul, deşi corpul lui era încă în convulsii din cauza frigurilor.

Câţiva indieni stăteau aşezaţi de-a dreptul pe pământ cu picioarele sub ei, în jurul focului. Toţi stăteau ghemuiţi, astfel încât roua dimineţii să nu îi ude pe fund. Unu, doi, trei… erau şase indieni. Unul dintre ei stătea pe buştean cu Murray. Discutau.

Nu, erau şapte. Un altul, cel care îl atinsese, s-a aplecat privindu-i chipul.

— Crezi că ai să mori? a întrebat omul acela, având aerul că era, într-adevăr, curios.

— Nu, a răspuns William printre dinţi. Cine dracu’ eşti?

Pe indian părea să-l distreze această întrebare, pentru că a repetat-o şi tovarăşilor săi. Au râs cu

toţii, iar Murray s-a uitat spre el, pentru ca apoi să se ridice în picioare, când şi-a dat seama că William se trezise.

— Kahnyen'kehaka, i-a spus omul, care se aplecase asupra lui, rânjind. Cine dracu' eşti *tu?*

— Eo rudă de-a mea, a răspuns Murray înainte ca William să fi putut spune ceva.

Apoi l-a dat deoparte pe indian şi s-a aplecat asupra lui, întrebându-l:

— Încă în viaţă, care va să zică?

— Evident! i-a spus el iritat lui Murray. Nu doreşti să mă prezinţi… prietenilor dumitale?

Primul dintre indieni a izbucnit în râs, iar râsul lui i-a amuzat pe alţi trei tovarăşi ai săi, care au început să râdă la rândul lor.

Murray nu părea la fel de amuzat ca indienii.

— Rudele mele, a spus el sec. Unii dintre cei pe care îi vezi aici sunt rude de-ale mele. Vrei apă?

— Ai o grămadă de rude… vere. Da, mulţumesc.

S-a luptat să se ridice folosindu-se de o singură mână, părăsind cu greu confortul păturii sale, dar simţind că vrea neapărat să stea în picioare. Murray părea să îi cunoască foarte bine pe acei indieni, dar indiferent că îi erau sau nu rude, William a simţit că scoţianul era tensionat. Observase asta după gura şi după umerii lui Murray. Era cât se poate de limpede că el le spusese indienilor că William îi era rudă. Dacă nu le-ar fi spus asta…

„Kahnyen'kehaka", asta îi spusese indianul când îl întrebase cine era. William şi-a dat seama deodată că acela nu era un nume. Aceasta era denumirea unui clan.

„Eu sunt un Kahnyen'kehaka… un mohican. Se

tem de mine”, spusese el cât se poate de simplu, iar William îşi propusese să nu se gândească la asta, din cauza situaţiei în care se găsea. Văzând mai mulţi mohicani laolaltă, el a înţeles prudenţa celor pe care Murray îi numise Mingo. Mohicanii aveau un aer de ferocitate şi acea siguranţă de sine pe care o aveau acei oameni care erau gata să cânte, indiferent cât de rău le era.

Murray i-a dat bidonul şi a băut, chinuit de sete, pentru ca apoi să-şi dea cu un pic de apă peste faţă. Simţindu-se puţin mai bine, s-a dus să urineze şi, la întoarcere, s-a aşezat între doi dintre războinicii indieni, care l-au privit curioşi.

Doar bărbatul care îl trăsese de pleoapă părea să ştie limba engleză, iar ceilalţi mohicani de-acolo dădeau din cap rezervaţi şi destul de prietenoşi. William a privit dincolo de foc şi a pornit spre locul său. Puţin a lipsit să nu-şi piardă echilibrul. Ceva lung şi maroniu se afla în iarbă, dincolo de foc, scăldat în lumină.

— A murit, a spus Murray sec, văzând că William era uimit.

Mohicanii au râs cu toţii.

— Am priceput asta, a replicat tânărul ofiţer britanic, la fel de sec. Aşa îi trebuie. Acesta mi-a omorât calul.

S-a uitat mai bine şi a văzut alte animale care zăceau moarte lângă foc. A văzut o căprioară mică, un mistreţ, un râs şi trei egrete, grămăjoare albe în iarba de culoare închisă. Acum înţelegea ce căutau mohicanii în mlaştină. Veniseră la vânătoare, la fel ca toată lumea.

Avea să răsară soarele. Vântul slab i-a răcorit ceafa şi a adus către el mirosul de sânge şi mosc

al animalelor de lângă foc. Simţea că gândea greu şi că îi era dificil să-şi mişte limba, dar a reuşit să spună câteva cuvinte de laudă pentru vânători. Ştia să fie politicos. Murray, care traducea tot ce spunea el, părea plăcut surprins de manierele lui William. Tânărul nu se simţea suficient de bine pentru a insulta.

Conversaţia a fost purtată mai departe în graiul mohicanilor. Indienii nu au manifestat un interes deosebit pentru William, cu toate că unul dintre războinici i-a oferit o bucată de carne rece. A dat din cap în semn de mulţumire şi s-a forţat să mănânce, iar după ce a terminat bucata de carne, s-a înclinat politicos înaintea indianului care i-o dăduse şi s-a dus să se întindă, sperând că nu va vărsa.

Murray a îndreptat capul în direcţia lui şi le-a spus ceva prietenilor săi mohicani, încheind cu o întrebare.

Indianul care vorbea engleza, un bărbat scund, îndesat, cu cămaşă din lână şi pantaloni din piele de cerb, a dat din umeri, s-a ridicat şi s-a apropiat pentru a se apleca peste el.

— Arată-mi braţul acela, a spus el şi, fără să aştepte, i-a ridicat mâna şi i-a dat deoparte mâneca, făcându-l să simtă că leşină.

Când punctele negre care îi dansau înaintea ochilor au încetat să se mai mişte, şi-a dat seama că Murray şi încă doi indieni s-au alăturat celui dintâi. Toţi se uitau la braţul lui dezgolit, îl consultau. Nu ar fi vrut să se uite, dar în cele din urmă a făcut-o. Braţul lui era foarte umflat. Era de două ori mai gros decât un braţ normal şi dungi roşii se întindeau dinspre bandaj către încheietura

mâinii.

Indianul care vorbea engleza, cum îl numise Murray? *Mâncăciosul*, parcă, dar de ce îi spusese tocmai aşa? Acela a scos cuţitul şi a tăiat bandajul. Numai după ce a fost înlăturat şi-a dat William seama cât de incomod fusese. Şi-a stăpânit impulsul de a-şi freca braţul, ca să facă sângele să circule din nou. Sute de ace, la dracu'! Parcă braţul lui era înţepat de o mulţime de furnici.

— Rahat! a strigat William printre dinţi.

Era limpede că toţi indienii cunoşteau semnificaţia acelui cuvânt, pentru că au început să râdă, în afară de Mâncăciosul şi de Murray, care se uitau la braţul lui.

Mâncăciosul – nu era gras, dar de ce i se spunea aşa? — I-a atins braţul uşor şi i-a spus ceva lui Murray, dând din cap. Apoi şi-a îndreptat braţul către apus.

Murray şi-a trecut palma peste faţă şi a dat din cap, ca un bărbat care dorea să scape de oboseală şi de griji. Apoi a ridicat din umeri şi i-a întrebat ceva pe toţi ceilalţi indieni. Unii au dat din cap, alţii au ridicat din umeri şi au intrat în pădure.

În mintea lui William au apărut multe întrebări, de parcă ar fi fost nişte globuri din planetariul bunicului său din biblioteca reşedinţei londoneze din Jermyn Street.

Ce fac?

Ce se întâmplă?

Mor?

Mor ca un militar britanic?

Cum de a… Militar britanic. A prins acest gând şi s-a oprit asupra lui, vrând să-l examineze mai atent. *Militar britanic?* Cine spusese asta?

Răspunsul a venit încet, încet. Murray. Spusese acest lucru când stătuseră de vorbă cu o seară înainte… Ce anume spusese Murray?

— Lucrurile stau altfel în cazul unui militar britanic? Doar nu vrei să mori ca un laş, nu-i aşa?

— Nu am să mor, a spus el încet, dar mintea lui nu a vrut să înregistreze această dorinţă, hotărâtă să păstreze o undă de mister. Ce voise să spună Murray? vorbise doar teoretic? îşi dăduse seama cu adevărat că William era militar britanic?

Cu siguranţă era imposibil.

Ce dracu' replicase el? Soarele răsărea. Lumina îl jena, chiar dacă era blândă. S-a încordat, concentrându-se.

— Lucrurile nu stau altfel… Vreau să spun că îţi doreşti să mori aşa cum se cuvine, dacă îţi este scris să mori.

Deci din răspunsul lui rezulta că da, era militar britanic, fir-ar să fie!

Pe moment, nu îi păsa dacă avea să moară aşa cum se cuvine sau ca un câine… Unde era câinele? Ah, era acolo. Rollo i-a adulmecat braţul, a chelălăit şi a început să-i lângă rana. Avea un sentiment foarte ciudat. Îl şi durea, dar avea şi o senzaţie plăcută, aşa că nu a făcut niciun gest pentru a goni câinele.

Cum… oh, da! Replicase fără a se gândi foarte bine la ceea ce spusese Murray. Ce se întâmpla dacă Murray *ştia* cine şi ce era el? Deodată, undeva în mintea lui a sunat un semnal de alarmă. Murray îl urmărise cumva înainte ca el să fi intrat în mlaştină? îl văzuse stând de vorbă cu acel om, care avea ferma foarte aproape de mlaştină şi aşteptase momentul potrivit pentru a-l intercepta?

Dacă acest lucru ar fi fost adevărat…

Ceea ce spusese Murray despre Henry Washington, despre Dismal Town era o minciună?

Indianul solid s-a aşezat în genunchi lângă el, gonind câinele. William nu a putut pune niciuna dintre întrebările care îi chinuiau mintea.

— De ce ţi se spune Mâncăciosul? a întrebat el, deşi era chinuit de durere.

Omul a zâmbit şi şi-a desfăcut cămaşa, dând la iveală o mulţime de cicatrici care îi acopereau pieptul şi gâtul.

— Am omorât un astfel de animal, a spus indianul. L-am ucis cu mâinile goale. El este spiritul meu acum. Ai şi tu unul?

— Nu.

Indianul l-a privit cu reproş.

— Ai nevoie de unul, i-a spus el. Vei trece cu viaţă prin încercarea asta. Alege unul. Unul puternic.

Cu totul ascultător, William a văzut cu ochii minţii o serie de animale: porc… şarpe… cerb… râs… nu, miroase prea tare, a putregai.

— Urs, a spus el cu hotărâre, dar şi cu certitudine. Nu există niciun animal mai puternic decât ursul, nu-i aşa?

— Urs, a repetat indianul, dând din cap. Da, e bine.

A tăiat mâneca lui William, folosindu-se de cuţit.

Materialul refuza să mai acopere braţul umflat. Lumina l-a învăluit deodată, iar lama cuţitului strălucea argintie. S-a uitat la William şi apoi a râs, spunându-i:

— Ai barba roşie, puiule de urs. Ştiai asta?

— Ştiu asta, a replicat William, închizând ochii

pentru a-i feri de razele soarelui care răsărise.

Mâncăciosul îşi dorea blana râsului, iar Murray, alarmat de starea de sănătate a lui William, a refuzat să aştepte până ce indianul va fi jupuit animalul. Cei doi au avut o discuţie aprinsă, al cărei rezultat a fost că William s-a trezit alături de felina moartă într-o targă făcută la repezeală şi trasă de calul lui Murray. I s-a dat de înţeles că ar fi urmat să ajungă într-o mică aşezare la zece mile distanţă, unde era un medic.

Mâncăciosul şi alţi doi mohicani i-au însoţit pentru a-l călăuzi pe Murray, în timp ce tovarăşii lor aveau să continue vânătoarea.

Râsul fusese eviscerat şi William credea că este un lucru bun, pentru că ziua era călduroasă şi mirosul de sânge atrăgea roiuri întregi de muşte, care aveau vreme să se înfrupte, căci armăsarul nu putea să tragă targa foarte repede. Muştele îi bâzâiau pe la urechi, punându-i nervii la grea încercare. Cele mai multe erau interesate de felină, dar erau şi unele care se aşezau pe el, iar acest lucru îl făcea să mai uite de braţ.

Când indienii au făcut un popas pentru a bea apă şi a-şi face nevoile, l-au ajutat pe William să se ridice în picioare, fapt care a constituit o uşurare pentru el, chiar dacă se simţea slăbit. Murray s-a uitat la faţa lui pişcată de ţânţari şi arsă de soare, a căutat în geanta de la brâu şi a scos din ea o cutie turtită din tablă. Acea cutie conţinea o unsoare cu miros neplăcut, pe care a folosit-o pentru William.

— Mai avem de străbătut cinci sau şase mile, a spus el, deşi tânărul ofiţer nu îl întrebase nimic.

— Ah, asta-i bine, a spus William cu toată forţa

de care mai dispunea. Oricum nu suntem în iad… suntem într-un purgatoriu. Ce mai contează ce ni se va întâmpla în următorii o mie de ani?

Spusele lui William l-au făcut pe Murray să râdă, în vreme ce Mâncăciosul îl privea derutat.

— O să reziști, i-a spus Murray lui William, bătându-l pe umăr. Vrei să faci câțiva pași?

— Dumnezeule, da.

Capul parcă-i plutea, picioarele refuzau să se miște, iar genunchii păreau să nu-l țină, dar tot era mai bine decât să petreacă încă un ceas alături de râsul ai cărui ochi sticloși și a cărui limbă uscată erau asaltate de muște. I s-a dat un băț dintr-o creangă de stejar și a mers în urma calului, scăldat în sudoare și scuturat de friguri, dar hotărât să rămână în picioare.

Unsoarea aceea ținea muștele la distanță – toți indienii erau unși cu ea – și când nu era chinuit de friguri, cădea într-un fel de transă, preocupat doar de ideea că trebuia să pună un picior în fața celuilalt.

O vreme, indienii și Murray au stat cu ochii pe el, dar apoi, mulțumiți că se putea ține pe picioare, s-au întors la discuțiile lor. Nu îi putea înțelege pe cei doi indieni care vorbeau doar în graiul mohicanilor, dar a priceput că Mâncăciosul îi cerea lui Murray să-i explice ce anume era purgatoriul.

Lui Murray i-a fost cam greu, pentru că mohicanii nu aveau noțiunea de păcat, de Dumnezeu și de slăbiciuni ale omului.

— Ai noroc că ai devenit Kahnyen’kehaka, i-a spus Mâncăciosul lui Murray, dând din cap. Un spirit care nu este mulțumit că a murit un om rău

şi îl chinuieşte după moarte? Şi creştinii mai spun despre noi că suntem cruzi!

— Ai dreptate, a replicat Murray, dar ia gândeşte-te puţin. Să zicem că un om este un laş şi nu a murit aşa cum se cuvine. În purgatoriu el are ocazia de a da dovadă că este curajos, nu-i aşa? îndată ce a dovedit că este un bărbat în toată puterea cuvântului, calea îi este deschisă şi poate păşi către Paradis, fără a i se pune în cale niciun fel de piedică.

— Hmm! a mormăit Mâncăciosul, părând să aibă îndoieli. Cred că dacă un om poate îndura să fie torturat vreme de sute de ani… Dar cum să fie el torturat dacă nu are trup?

— Tu crezi că un bărbat are nevoie de trup pentru a fi torturat? a întrebat Murray.

Mâncăciosul a scos un sunet, ce putea fi un „da” sau dovada că întrebarea lui Murray l-a amuzat. Subiectul a fost abandonat.

Au înaintat cu toţii în tăcere, înconjuraţi doar de cântecele păsărilor şi de bâzâitul muştelor. Preocupat că trebuie să rămână în picioare, William îşi fixase privirea în ceafa lui Murray, care îşi ducea calul de căpăstru şi şi-a dat seama că scoţianul încetinise pasul.

La început, a crezut că asta se întâmpla din cauza lui şi era pe cale să protesteze, spunând că era în stare să ţină pasul cu ceilalţi, cel puţin pentru o vreme, dar pe urmă a văzut că Murray s-a uitat la mohicanii care îl însoţeau, pentru ca apoi să se întoarcă spre Mâncăcios ca să îl întrebe ceva. Murray vorbise mult prea încet ca William să fi putut înţelege ceva.

Mâncăciosul a ridicat din umeri spunând:

— Pricep, ea e purgatoriul tău.

Murray s-a amuzat:

— Contează? Am întrebat dacă este sănătoasă.

Mâncăciosul a ridicat un umăr, zicând:

— Da, este sănătoasă. Are un fiu şi cred că are şi o fiică. Soţul ei…

— Da? a întrebat Murray cu un glas care parcă ardea.

— Îl ştii pe Thayendanegea?

— Da, îl ştiu, a spus Murray curios.

Şi William era curios, deşi curiozitatea sa era vagă şi aştepta să afle cine anume era Thayendanegea şi ce legătură avea el cu femeia care fusese dragostea lui Murray. Ba nu, lucrurile nu stăteau aşa.

Nu mai sunt căsătorit, spusese el. Era vorba, deci, despre soţia lui. William a simţit un val de afecţiune, gândindu-se la Margery. Se gândise la ea foarte rar şi o făcuse doar pentru puţină vreme în ultimii patru ani, dar deodată trădarea ei părea o tragedie. Imagini în care apărea ea îi pluteau înaintea ochilor, întrerupte din cauza sentimentului de profundă tristeţe. Simţea că îi curge ceva pe faţă. Nu ştia dacă era sudoare sau lacrimi. Gândul că trebuie să-şi fi pierdut capul l-a cuprins încet, ca şi când ar fi venit de la distanţă, dar nu avea ce face.

Muştele nu îl mai sâcâiau, dar continuau să-i bâzâie pe la urechi.

Le-a ascultat bâzâitul cu mare atenţie, convins că încercau să-i spună ceva important. A ascultat foarte atent, dar nu a putut distinge decât silabe, care nu aveau niciun sens: „Shosha”, „Nik”, „Osonni”. Nu! Ultima silabă era, de fapt, un

cuvânt. ÎI ştia! „Alb!” însemna „alb”. Vorbeau despre el?

Şi-a fluturat o palmă pe la ureche, pentru a izgoni muştele şi a desluşit din nou cuvântul „purgatoriu”.

Pentru o vreme, nu a putut pricepe sensul acestui cuvânt. Era chiar în faţa lui, acoperită de muşte. A văzut ca prin ceaţă partea din spate a calului, a văzut obiectul din pânză. Cum se chema? Pat? Nu. Era o targă şi pe ea era râsul. Îl privea cu nişte ochi precum chihlimbarul. Se uita la el peste umăr, cu botul deschis, arătându-şi colţii.

Acum îi vorbea şi râsul.

— Eşti nebun, ştii asta? îi spunea animalul.

— Ştiu! a răspuns el în şoaptă.

Nu a putut auzi răspunsul felinei, acoperit de cuvinte rostite cu accent scoţian.

S-a apropiat mai mult, pentru a auzi mai bine. S-a simţit de parcă ar fi plutit prin aerul dens precum apa, care îi intra în gura deschisă. Nu a mai văzut felina… oh! Era întins la pământ cu faţa în jos, cu obrazul lipit de iarbă şi de noroi.

S-a auzit glasul râsului supărat, dar resemnat:

— Acesta-i purgatoriul? Crezi că poţi scăpa dacă mergi înapoi?

Ei bine, nu, nu cred, a gândit William, simţind cum îl cuprinde liniştea. Nu avea niciun sens.

38

O DISCUŢIE

Tânăra s-a uitat gânditoare la foarfeca ei.

— Aşa? a întrebat ea. Pare ruşinos, dragul meu William. Ce culoare uluitoare!

— Cred că ar trebui să ţi se pară ciudat, domnişoară Hunter, a replicat William zâmbind. Eu am auzit că quakerii sunt de părere că toate culorile deschise sunt o dovadă a frivolităţii.

Singurul lucru colorat care se vedea pe rochia ei era o broşă arămie, care îi ţinea strânsă batista. Tot restul era în nuanţe de maroniu deschis şi închis, deşi el credea că acele culori i se potriveau.

Ea l-a privit cu nemulţumire, spunând:

— Dacă ne îmbrăcăm pretenţios, nu dăm dovadă că preţuim darurile pe care ni le-a oferit Dumnezeu. Oare sturzul îşi smulge penele şi trandafirii îşi scutură petalele?

— Mă îndoiesc că trandafirii îţi dau mâncărimi, a replicat William, scărpinându-se în barbă. Ideea că barba lui ar fi un dar de la Dumnezeu era ceva nou pentru el, dar nu era suficient încât să şi-o lase să-i crească. Dincolo de faptul că avea o culoare cu totul nefericită, creştea repede, dar nu era deasă. Se uita nemulţumit la mica oglindă dreptunghiulară pe care o avea în mână. Nu avea ce să facă pentru a împiedica să se decojească pe nas şi pe pometi, pentru că îl arsese soarele, şi nici pentru a înlătura zgârieturile care îi aminteau de aventurile trăite în mlaştină. Barba cârlionţată, arămie, care îi creştea în voie, putea fi înlăturată imediat.

— Vrei să treci la treabă, te rog?

A ţuguiat buzele şi apoi s-a aşezat în genunchi lângă scaunul lui şi i-a întors capul către lumină.

— Prea bine, a spus ea şi i-a atins obrazul cu

foarfeca rece. Îi voi spune lui Denny să vină şi să te bărbierească. Nu sunt sigură dacă îţi pot tăia barba fără a te tăia şi pe tine, pentru că… şi-a îngustat privirea, privindu-i rotunjimile bărbiei… pentru că eu nu am bărbierit altceva decât porci.

— Bărbier, bărbier, a mormăit el, încercând să nu îşi mişte buzele. Să bărbiereşti porci. Cât…?

Ea şi-a lipit degetele de bărbia lui închizându-i gura cu hotărâre, dar el a scos un sunet pe care ea l-a luat drept chicotit. *Ţac, ţac, ţac.* Lamele ţăcăneau plăcut pe obrajii lui, iar părul cârlionţat cădea pe un prosop uzat pe care i-l pusese în poală.

Nu avusese niciodată ocazia de a-i vedea chipul de la o distanţă atât de mică. Ochii ei erau aproape căprui şi aveau o uşoară nuanţă de verde. Deodată a simţit dorinţa de a o săruta pe vârful nasului. A închis ochii şi a adulmecat. Ea mulsese o capră de curând.

— Pot să mă bărbieresc şi singur, a spus el, după ce ea a lăsat deoparte foarfeca.

Ea a ridicat sprâncenele, privindu-i braţul şi spunând:

— M-ar surprinde să poţi simţi ceva cu mâna şi aş fi surprinsă şi mai mult dacă te-ai putea bărbieri.

Era adevărat. Abia dacă îşi putea mişca braţul drept. Ea îl hrănise în ultimele două zile. Aşa stând lucrurile, s-a gândit să-i spună că de fapt el era stângaci.

Se vindecă bine, a spus el şi şi-a întors braţul astfel încât razele soarelui să se reverse asupra lui. Doctorul Hunter îi scosese pansamentul în acea dimineaţă şi îi spusese că era foarte mulţumit

de modul în care arăta braţul. Rana era încă roşie, iar pielea din jurul ei avea o culoare neplăcută, albă şi umedă. Oricum, rana se vindeca. Braţul nu mai era umflat, iar dungile roşii dispăruseră.

— Ei bine, a spus ea privind rana, cred că este o cicatrice frumoasă.

— E frumoasă? a spus William, privindu-şi braţul cu scepticism. A auzit uneori bărbaţi spunând despre o cicatrice că era „frumoasă”, referindu-se la faptul că rana se vindeca bine şi urma nu va fi exagerat de mare. Cicatricea lui avea să fie lungă, semănând cu o coadă care se întindea spre încheietura mâinii. I se spusese după o vreme că fusese cât pe ce să i se taie braţul. Doctorul Hunter îşi adusese fierăstrăul şi îl aşezase deasupra rănii şi abcesul a plesnit chiar în mâna lui. Văzând asta, doctorul a stors rana şi a pus peste ea usturoi, rugându-se să se vindece.

— Arată ca o stea imensă, a spus Rachel Hunter mulţumită. O stea deosebită, o cometă poate. Ori Steaua din Bethlehem, care i-a călăuzit pe cei trei magi către locul în care s-a născut Iisus.

William şi-a întors braţul, privindu-l. S-a gândit că rana lui arăta mai curând ca o ghiulea de mortier, din aceea care explodează, dar s-a mulţumit să mormăie pe un ton încurajator. Şi-a dorit să continue conversaţia, astfel încât a ridicat bărbia proaspăt rasă şi a arătat spre broşa pe care ea o purta.

— E frumoasă. Nu-i o dovadă a frivolităţii?

— Nu, a spus ea cu încăpăţânare, punând mâna peste broşă. E făcută din părul mamei mele. A murit când m-am născut eu.

— Ah, îmi pare rău, a spus el, pentru a continua

după un moment de ezitare:

— Şi mama mea a murit la naşterea mea.

Ea a şovăit şi a avut în ochi un licăr de interes.

— Şi mie îmi pare rău, a spus ea încet, pentru ca apoi să continue cu hotărâre:

— Am să-l chem pe fratele meu.

Paşii ei au coborât scara îngustă repede şi cu discreţie.

El a apucat capetele prosopului şi l-a scuturat pe fereastră, risipind firele de păr roşcat în cele patru vânturi. I-ar fi plăcut să poarte barbă, ca deghizare, dacă ar fi fost castanie, o culoare decentă. Aşa, barba avea să atragă privirile tuturor asupra sa, din cauza culorii.

Se întreba ce avea să facă acum. Până a doua zi, ar fi putut porni la drum. Acum putea purta fără grijă hainele pe care le avea. Domnişoara Hunter îi peticise atât pantalonii, cât şi haina. Putea să plece, dar nu avea cal şi nici bani, în afară de două piese de şase penny pe care le găsise în buzunar. În afară de asta, îşi pierduse cartea în care era o listă a persoanelor cu care trebuia să ia legătura, pe lângă mesajele pe care ar fi trebuit să le transmită. Îşi amintea câteva nume, dar în ceea ce priveşte cuvintele şi semnele...

Deodată şi-a adus aminte de Henry Washington. Datorită acestui fapt a remarcat conversaţia pe care o avusese cu Murray lângă foc, înainte să înceapă să vorbească despre cântecele morţii. Washington, Cartwright, Harrington şi Carver, numele i-au venit în minte, dar şi-a amintit şi de uimirea lui Murray când îi vorbise acestuia despre Washington şi Dismal Town.

Nu îşi închipuia de ce ar fi vrut Murray să-l

inducă în eroare. Dar dacă el avea dreptate… Căpitanul Richardson avea informaţii cu totul greşite? Acest lucru era, cu siguranţă, posibil. Chiar dacă fusese pentru scurtă vreme în Colonii, el văzuse cât de repede se putea face trecerea de la o tabără la alta, în funcţie de situaţia existentă la un anumit moment dat.

Dar… i-a şoptit vocea raţiunii din mintea lui şi a simţit cum îi trecea un fior pe ceafă. *Dacă domnul căpitan Richardson nu se înşela… atunci a avut de gând să te trimită către moarte, către prizonierat.*

Această idee cumplită a făcut să i se usuce gura şi a dus mâna la cana cu ceai din plante pregătit de domnişoara Hunter şi adus mai devreme. Avea un gust scârbos, dar el abia dacă şi-a dat seama. A strâns cana în mână, de parcă ar fi fost un talisman menit să îl apere de tot ceea ce îşi închipuise el că i s-ar putea întâmpla în viitor.

Nu, şi-a spus el. *Aşa ceva nu e posibil.* Tatăl său îl cunoştea pe Richardson. Cu siguranţă că dacă domnul căpitan era un trădător… Doamne, la ce se gândea?

— Nu, a spus el cu voce tare. Nu este posibil. Nu se poate întâmpla aşa ceva. Briciul lui Occam.

Acest gând l-a mai liniştit puţin. Învăţase regulile de bază ale logicii la o vârstă fragedă şi principiul lui William Occam l-a ajutat foarte mult. Era mai probabil ca Richardson să fie un trădător care să-l fi trimis la pierzanie sau era mai probabil să fi fost prost informat?

Ajungând în acest punct cu raţionamentul său, William s-a gândit foarte bine şi la rolul său în întreaga combinaţie pusă la punct de Richardson. În ce măsură ar fi profitat căpitanul dacă un tânăr

ofiţer ar fi pierit într-o misiune minoră?

Prea bine, şi-a spus William, relaxându-se puţin şi luând o gură de ceai cu miros neplăcut, cu care s-a şi înecat. Încă se mai ştergea cu prosopul, când doctorul Hunter a venit, urcând încet scările. Doctorul Hunter era, probabil, cu zece ani mai mare decât sora lui. Putea să fi avut aproape treizeci de ani. Era vesel ca un cintezoi. A fost de-a dreptul radios când l-a văzut pe William, pentru că se bucura că pacientului său îi mergea bine. William a răspuns cu un zâmbet.

— Surioara mea îmi spune că doreşti să fii bărbierit, a spus doctorul lăsând din mână vasul pentru apă şi pămătuful. Asta înseamnă că te simţi destul de bine pentru a dori să ieşi în lume. Un bărbat, când nu mai este în contact cu societatea, îşi lasă barba să crească. Ai simţit vreo mişcare la nivelul măruntaielor?

— Nu, dar îmi propun să simt o mişcare în măruntaie cât de curând, l-a asigurat William. Oricum, nu vreau să mă arăt în public ca un bandit… Nici nu doresc să-i scandalizez pe vecinii dumitale.

Doctorul Hunter a izbucnit în râs, scoţând dintr-un buzunar un brici şi din altul ochelarii cu ramă de argint. Apoi şi-a aşezat ochelarii pe nas cu hotărâre şi a muiat pămătuful în apă.

— Surioara mea şi cu mine am auzit tot soiul de bârfe spuse în şoaptă, i-a spus doctorul lui William. Dacă ar vedea că ies bandiţi din locuinţa noastră, bârfele lor ar fi confirmate.

— Chiar aşa? a întrebat William, strângându-şi buzele, astfel încât să nu-i fie acoperite cu săpun. De ce? a întrebat el mai apoi.

Imediat ce şi-a recăpătat cunoştinţa, a întrebat unde se afla şi a aflat că Oak Grove era o aşezare a quakerilor. El credea că quakerii sunt foarte uniţi, datorită principiilor credinţei lor, dar pe urmă şi-a dat seama că el nu cunoştea niciun quaker.

Hunter a oftat din adâncul sufletului, lăsând deoparte pământuful pentru a apuca briciul.

— Of, politica, a spus el în cele din urmă, pe un ton de dispreţ. Spune-mi, prietene Ransom, există cineva pe care îl pot trimite să spună cuiva despre starea dumitale?

— Nu, mulţumesc, domnule, a replicat William zâmbind. Le voi spune eu însumi cum mă simt. Sunt sigur că mâine voi putea pleca de-aici. Vă asigur, însă, că nu am să uit de bunătatea şi ospitalitatea dumneavoastră, atunci când voi ajunge la… prietenii mei.

Denzell Hunter a ridicat din sprâncene şi a ţuguiat buzele, când a început din nou să-l bărbierească pe tânărul ofiţer şi a tăcut preţ de o clipă, pentru ca apoi să spună:

— Te-aş ruga să-mi ierţi curiozitatea, dar încotro intenţionezi să te duci?

William a ezitat, deoarece nu ştia ce să spună. De fapt, nici el nu se hotărâse ce va face, din cauza situaţiei sale financiare lamentabile. Cel mai bine era să se îndrepte către Mount Josiah, unde se afla plantaţia lui. Nu era sigur, dar probabil că se afla la patruzeci sau cincizeci de mile distanţă faţă de plantaţie. Se gândea că, dacă vânătorii aveau să-i dea câte ceva de mâncare, putea să ajungă pe plantaţie cam într-o săptămână. Odată ce va fi ajuns acolo, putea să-şi ia haine, un cal

bun şi putea porni din nou la drum.

Era o perspectivă tentantă. Ca să-şi ducă planul la îndeplinire, ar fi trebuit să-şi dea de *gol prezenţa în Virginii* şi acest lucru avea să fie comentat, pentru că toată lumea îl cunoştea şi toţi ştiau că era militar. Să se arate printre cunoscuţi îmbrăcat aşa cum era îmbrăcat…

— Există catolici la Rosemount, a spus doctorul Hunter ştergând briciul pe atât de mult folositul prosop.

William s-a uitat la el surprins.

— Oh! a exclamat el îngrijorat. De ce mama dracului îi povestea Hunter despre catolici?

— Îmi pare rău, prietene, i-a spus doctorul observându-i reacţia. Vorbeai despre prietenii dumitale şi eu am crezut…

— Aţi crezut că sunt…

Mirarea a fost urmată de faptul că tânărul ofiţer a bănuit cum stăteau lucrurile şi a dus din reflex mâna la piept, pentru a descoperi doar materialul cămăşii de noapte ponosite pe care o purta.

Doctorul s-a aplecat încet şi a deschis lada de aşternuturi de la picioarele patului, pentru ca apoi să-şi îndrepte spatele. Avea într-o mână rozariul din lemn.

— A trebuit să ţi-l luăm, bineînţeles, când te-am dezbrăcat, dar surioara mea l-a pus bine, cu gândul de a ţi-l înapoia.

— Aţi spus „te-am dezbrăcat?” a întrebat William încet. Dumneavoastră… şi domnişoara Hunter… m-aţi dezbrăcat?

— Da, nu a fost nimeni altcineva cu noi, a spus doctorul, vrând parcă să se scuze. Ne-am văzut obligaţi să te băgăm gol în râu, în speranţa că

astfel îţi va trece febra. Nu-ţi aduci aminte?

Îşi amintea… vag, dar crezuse că senzaţia de rece pătrunzător şi sentimentul că avea să se înece făceau parte doar din coşmarurile provocate de febră. Prezenţa domnişoarei Hunter nu era fixată, din fericire sau poate din nefericire, în amintirile sale.

— Nu aveam cum să te duc de unul singur, iar vecinii… i-a explicat doctorul cât se poate de serios. Să ştii *că* ţi-am pus *un prosop peste* părţile ruşinoase, s-a grăbit el să-l asigure pe William.

— Ce neînţelegeri aveţi cu vecinii dumneavoastră? a întrebat William, muncit de curiozitate, în timp ce lua rozariul din mâna lui Hunter, explicându-i imediat:

— Eu nu sunt catolic. Acest obiect este o… amintire pe care o am de la un prieten.

— Oh! a exclamat doctorul, frecându-şi buzele cu un deget şi fiind vizibil derutat. Înţeleg. Eu am crezut…

— Vecinii…? a întrebat William, încercând să treacă peste momentul jenant şi punându-şi din nou rozariul la gât.

Poate că tocmai greşeala legată de religia lui constituia motivul problemelor pe care doctorul le avea cu vecinii săi.

— Ei bine, îndrăznesc să spun că poate m-ar fi ajutat să te transport, a mărturisit doctorul Hunter, dacă aş fi avut vreme să chem pe cineva. Problema era urgentă şi cel mai apropiat vecin se află la o distanţă destul de mare.

Dând această replică, Hunter nu a *răspuns la întrebarea lui William legată* de problemele pe care le-ar fi avut cu vecinii. Tânărul ofiţer s-ar fi

dovedit lipsit de maniere dacă ar mai fi insistat. William a dat din cap discret şi s-a ridicat în picioare.

A simţit că se mişca podeaua sub picioarele lui şi a văzut un fulger alb. S-a apucat de pervazul geamului ca să nu cadă din picioare şi şi-a revenit o clipă mai târziu, scăldat în sudoare. Doctorul Hunter îl ţinea de braţ, dând dovadă de o neaşteptată forţă şi împiedicându-l să nu cadă cumva în curte.

— Nu te grăbi aşa, prietene Ransom, a spus medicul cu blândeţe, întorcându-l şi călăuzindu-l către pat.

— Poate că vei *merge singur pe picioarele* dumitale *în altă zi.* Mă *tem ci* expectorezi mai mult decât e normal.

Puţin slăbit, William s-a aşezat pe pat şi i-a permis doctorului Hunter să-l şteargă pe faţă cu prosopul. Era evident că mai avea timp să se gândească încotro se va duce.

— Cât credeţi că va mai dura până ce voi putea merge timp de o zi întreagă?

Denzell Hunter i-a aruncat o privire, vrând să vadă care era starea lui.

— Cinci zile, cel puţin patru, a spus Hunter. Eşti robust şi ai destul sânge în vine. Altfel aş fi spus că va mai dura o săptămână.

Slăbit şi palid, William s-a întins. Doctorul a rămas lângă el, încruntat şi îngrijorat.

— Cât de departe vei merge… în călătoriile dumitale? a întrebat doctorul, părând că îşi alege cuvintele cu grijă.

— La o distanţă destul de mare, a replicat William. Trebuie să ajung… în Canada, a spus el,

gândindu-se că, dacă ar fi spus mai multe, ar fi dat de bănuit în privinţa scopului călătoriei sale. Într-adevăr, un bărbat putea avea afaceri în Canada, fără legătură cu armata britanică, ale cărei unităţi ocupau Québecul, dar doctorul menţionase politica... era cel mai bine să ţii cont de acest aspect. Bineînţeles că nu va pomeni nimic despre Mount Josiah. Indiferent cât de proaste erau relaţiile dintre membrii familiei Hunter şi vecinii lor, informaţiile legate de vizitatorul lor aveau să se răspândească foarte uşor.

— Canada, a spus doctorul ca pentru sine, pentru ca apoi să-şi întoarcă din noi privirea spre William. Da, e o distanţă considerabilă până acolo. Din fericire, am sacrificat o capră în dimineaţa aceasta şi o să avem carne. Asta te va ajuta să-ţi recapeţi puterile. Am să-ţi las sânge mâine, ca să avem echilibru în ceea ce priveşte umorile şi după aceea vom mai vedea. Pentru moment...

A întins o mână şi a spus, zâmbind:

— Haide, vreau să mă asigur că ajungi cu bine la privată.

39

O PROBLEMĂ DE CONŞTIINŢĂ

Urma să vină o furtună. William simţea asta în aer, îşi dădea seama după umbrele norilor care se lăsau peste straturile cu flori. Căldura şi umezeala caracteristice zilei de vară se mai potoliseră şi acum se simţea o boare de aer. Nu putea rămâne în pat. S-a ridicat şi s-a sprijinit de masa de toaletă şi i-a luat ceva vreme pentru a ajunge dintr-o

parte în alta a camerei, o distanţă care era de aproximativ trei metri, sprijinindu-se cu o mână de perete pentru a-şi păstra echilibrul. Efortul îl secătuia de puteri şi îl ameţea, obligându-l să se aşeze pe podea cu capul între genunchi, aşteptând să nu mai vadă pete înaintea ochilor.

Odată, când era aşezat lângă geam, a auzit voci jos, în curte. Auzea glasul domnişoarei Rachel Hunter, un glas surprins şi întrebător, apoi replica unui bărbat, rostită de o voce cunoscută… vocea lui Ian Murray!

A sărit în picioare, dar s-a lăsat din nou pe podea, văzând negru înaintea ochilor şi simţind că era ameţit. A încordat pumnii şi a strâns din dinţi sperând că sângele va începe să-i circule din nou prin creier.

— Asta înseamnă că va trăi?

Vocile se auzeau la distanţă, mascate de murmurul castanilor din apropierea casei, dar a prins această replică. S-a ridicat în genunchi şi a privit cerul acoperit de nori.

Silueta înaltă a lui Murray se afla în prag, îmbrăcat în piei de capră, având alături câinele uriaş. Mâncăciosul sau ceilalţi indieni nu se vedeau nicăieri, dar doi cai pe care nu îi ţinea nimeni de căpăstru păşteau în spatele lui Murray. Rachel Hunter făcea gesturi prin care îl invita pe Murray să între în casă, dar acesta refuza, scuturând din cap. A băgat mâna în tolbă şi a scos de acolo un pachet pe care i l-a dat fetei.

— Hei! a strigat William sau, mai bine spus, a încercat să strige, pentru că nu avea prea mult aer şi şi-a agitat braţele. Vântul a bătut mai puternic printre crengile castanilor, dar mişcarea trebuie

să-i fi atras atenţia lui Murray, pentru că a privit către fereastra lui şi, văzându-l pe William, a zâmbit şi a ridicat o mână în semn de salut.

A făcut o mişcare, dând impresia că avea să între în casă, dar a lăsat frâiele unuia dintre cai şi le-a pus în mâna lui Rachel Hunter. După aceea, a făcut un gest de rămas-bun spre geamul lui William, s-a aruncat fără prea multă graţie în spinarea celuilalt cal, a luat frâiele din mâna fetei şi a plecat.

William a rămas cu mâinile prinse de tocul ferestrei dezamăgit, pentru că îl vedea pe Murray dispărând între castani. Ei, dar Murray lăsase aici un cal. Rachel Hunter îl ducea în spatele casei, cu fusta şi şorţul în bătaia vântului, ţinând cu o mână calul de căpăstru şi cu cealaltă boneta, ca să nu-i zboare.

Era pentru el cu siguranţă! Murray voia să se întoarcă aici, ca să-l ia? Trebuia să pornească el spre locul în care se afla Murray? Simţind că inima îi bate mai să-i spargă pieptul, şi-a pus pantalonii şi ciorapii pe care Rachel îi tricotase pentru el. După ce s-a chinuit puţin, a reuşit să-şi tragă cizmele, care avuseseră de suferit din cauza umezelii. A început să tremure de atâta efort însă, pentru că era încăpăţânat, a început să coboare scările transpirând, tremurând şi poticnindu-se, dar a izbutit să ajungă cu bine jos, unde se găsea bucătăria.

Uşa din spate s-a deschis cu o răbufnire a vântului şi cu o mare de lumină, apoi s-a trântit, pentru că Rachel a scăpat clanţa din mână. Fata s-a întors, l-a văzut şi a scos un strigăt de surprindere.

— Dumnezeu să ne aibă în pază! Ce cauţi dumneata aici? a întrebat Rachel cu spaimă, privindu-l cu ochi mari şi îndesându-şi şuviţele de păr negru sub bonetă.

— Nu am dorit să te sperii, a spus William scuzându-se… L-am văzut pe domnul Murray plecând. Aş fi vrut să pornesc pe urmele dânsului. A spus cumva unde ar urma să îl întâlnesc?

— Nu a spus. Stai jos, pentru numele lui Dumnezeu, ca să nu cazi din picioare.

Dar el nu voia să stea jos. Simţea un impuls irezistibil de a ieşi, de a pleca. Genunchii îi tremurau şi dacă nu se aşeza cât mai curând, atunci… S-a aşezat, deşi nu ar fi vrut.

— Ce a spus? a întrebat el, realizând imediat că stătea jos în prezenţa unei domnişoare, şi a făcut un gest către un scaun, continuând:

— Te rog să iei loc. Spune-mi ce a zis.

Rachel l-a privit pătrunzător, dar s-a aşezat, netezindu-şi fusta deranjată de vânt. Furtuna se declanşase cu putere. Umbrele norilor se întindeau pe podea şi peste faţa ei, iar aerul devenise încărcat, de parcă încăperea s-ar fi aflat sub apă.

— A întrebat cum stai cu sănătatea şi, când a aflat că te refaci, mi-a dat calul, spunând că este pentru dumneata.

Fata a ezitat, dar William voia să afle mai mult.

— Ţi-a mai dat şi altceva, nu-i aşa? Am văzut cum ţi-a dat un pachet.

Fata şi-a subţiat buzele şi a băgat mâna în buzunar, scoţând de acolo o legătură mică, împachetată în pânză.

Era nerăbdător să vadă ce conţinea pacheţelul.

Cu toate acestea, nu a putut să nu observe că acel pacheţel fusese legat recent. S-a uitat la Rachel Hunter, dar ea a înălţat capul şi a privit în altă parte. William a ridicat din sprâncene şi apoi şi-a îndreptat atenţia către pachet.

A deschis pachetul şi a descoperit că era un fişic de dolari emişi de Armata Continentală, o legăturică în care se găsea o guinee, trei şilingi şi o monedă de doi penny, o scrisoare împăturită şi reîmpăturită, dacă se poate spune aşa, şi încă o legăturică.

A pus deoparte banii şi legăturica şi a deschis scrisoarea.

Vere,

Sper ca starea ta de sănătate să fie mai bună decât cea în care te găseai când te-am văzut ultima oară. Îţi las un cal şi nişte bani de care să te ajuţi în călătoriile tale. Chiar dacă nu aceasta este situaţia, eu voi lăsa totuşi banii fie pentru plata doctoriilor, fie pentru înmormântarea ta.

Celălalt lucru este un dar de la un prieten pe care indienii îl numesc „Cel ce ucide urşi”. El trage nădejde că vei purta acel lucru şi că îţi va aduce sănătate. Îţi doresc noroc în tot ceea ce îţi propui.

Al tău supus,
Ian Murray

— Hmmm! a mormăit William uluit de toate acestea. Era evident că Murray avea treburile sale şi nu era dispus să aştepte până ce William ar fi fost în stare să călătorească. Era oarecum

dezamăgit, deoarece ar fi vrut să mai stea de vorbă cu Murray. Acum când putea să gândească limpede, William a realizat că era mai bine pentru el că Murray nu îşi dorea să călătorească împreună.

Şi-a dat seama că problema lui cea mai urgentă era rezolvată. Dispunea de mijloacele financiare necesare pentru a-şi putea continua misiunea… sau, mă rog, să o ducă până la capăt cât mai bine. Putea, cel puţin, să ajungă la cartierul general al generalului Howe, să prezinte un raport şi să primească noi ordine.

Murray fusese cât se poate de generos. Calul părea a fi sănătos, iar banii erau suficienţi cât să ajungă în condiţii bune la New York. Se întreba de unde Dumnezeu făcuse rost Murray de acei bani. Se gândea că Murray părea a fi un om care nu avea după ce bea apă, deşi avea o armă bună. Acum îşi dădea seama că Murray trebuia să fie un om educat, cel puţin după scris. Cu toate astea, ce anume l-ar fi putut face pe ciudatul scoţian indian să se ocupe atât de mult de el?

Curios, el a luat pachetul cel mic şi l-a desfăcut. S-a dovedit că acolo se afla gheara unui urs mare, găurită şi prinsă pe un şnur de piele. Era vechi. Marginile îi erau roase, iar nodul fusese făcut în aşa fel încât să nu mai fie desfăcut niciodată. Ei bine, până atunci spiritul ursului îi fusese alături şi îl ocrotise. Zâmbind ca pentru sine, William şi-a tras peste cap podoaba indianului, lăsând gheara să îi atârne peste cămaşă. Rachel Hunter a privit totul cu un chip impasibil.

— Ai citit scrisoarea mea, domnişoară Hunter, a spus William cu reproş. Foarte urât din partea

dumitale!

Fata a roşit, dar l-a privit drept în faţă, lucru pe care William nu era obişnuit să-l vadă la o femeie… o excepţie fiind bunica din partea tatălui.

— Felul în care vorbeşti denotă că eşti mult superior condiţiei sociale care s-ar putea ghici după hainele tale, prietene William… Lucrurile nu ar sta altfel nici dacă hainele pe care le porţi ar fi noi. Mintea dumitale este limpede de câteva zile încoace, dar nu ai spus ce căutai în Great Dismal. Acela nu este un loc pentru un domn.

— Ba este, domnişoară Hunter, a contrazis-o William. Mulţi dintre domnii pe care îi cunosc merg acolo la vânătoare. Bineînţeles că nimeni nu merge la vânătoare în costum sau purtând îmbrăcăminte de cea mai bună calitate.

— Nimeni nu se duce la vânătoare înarmat doar cu o tigaie, prietene William, a replicat fata. Şi dacă eşti cu adevărat un domn, atunci spune-mi unde se află casa dumitale?

William a ezitat o clipă, nefiind în stare să-şi amintească trăsăturile alter ego-ului său şi de aceea a pronunţat numele primului oraş care i-a venit în minte:

— Ah… în Savannah, în Carolina.

— Eu ştiu unde-i asta! a izbucnit fata. Am auzit cum vorbesc oamenii din părţile-acelea şi dumneata nu vorbeşti ca ei!

— Mă faci mincinos? a întreba el uluit.

— Întocmai!

— Oh!

Au stat unul în faţa celuilalt, privindu-se în lumina slabă, un semn al furtunii.

Pentru o clipă, el a avut impresia că joacă şah cu

bunica lui, Benedicta.

— Îmi pare rău că am citit scrisoarea care îţi era adresată, a spus fata. Nu a fost vorba doar de curiozitate, te asigur.

— De ce altceva a fost vorba? a întrebat el zâmbind discret, pentru a dovedi faptul că nu era supărat pe ea pentru mica indiscreţie.

Ea nu i-a zâmbit, dar l-a privit cu multă atenţie, nu cu suspiciune, de parcă ar fi vrut să-l măsoare.

În cele din urmă fata a oftat încovoindu-şi umerii.

— Am vrut să aflu câte ceva despre dumneata şi caracterul dumitale, a mărturisit ea. Tovarăşii dumitale care te-au adus la noi păreau a fi oameni periculoşi. Ce să mai spun de vărul dumitale? Dacă dumneata eşti unul dintre ei, atunci…

Şi-a muşcat pentru o clipă buza de sus, apoi a scuturat din cap şi a continuat cu mai multă hotărâre:

— Trebuie să plecăm de-aici în câteva zile, fratele meu şi cu mine. I-ai spus lui Denny că te vei îndrepta către miazănoapte. Mi-aş dori să călătorim în tovărăşia dumitale, măcar pentru o vreme.

William s-ar fi aşteptat la orice, dar nu la asta. A clipit des şi a spus primul lucru care i-a venit în minte:

— Să plecaţi de-aici? De ce? Este vorba despre… ăăă… despre vecini?

Fata l-a privit surprinsă, întrebând:

— Cum?

— Îmi cer scuze, domnişoară, dar chiar fratele dumitale mi-a dat de înţeles că relaţiile familiei dumitale cu vecinii sunt… oarecum încordate.

— Oh! a exclamat fata cu o grimasă, semn că era încurcată sau uimită.

William şi-a spus că era vorba mai curând despre uimire.

— Am înţeles, a spus ea în cele din urmă, bătând gânditoare cu degetele în masă. Da, este adevărat, deşi nu este... Nu are nicio legătură cu întreaga afacere. Văd că trebuie să-ţi spun totul. Ce ştii dumneata despre Societatea Prietenilor?

El nu cunoştea decât o familie de quakeri, familia Unwin. Domnul Unwin era un comerciant prosper, care îl cunoştea pe tatăl lui. El le întâlnise pe cele două fiice ale domnului Unwin la o serată muzicală, dar în timpul conversaţiei, nu s-a discutat despre filosofie sau religie.

— Cred că membrilor acestei societăţi... ăăă... dumneavoastră... nu vă plac conflictele, nu-i aşa?

Cuvintele lui William au făcut-o să râdă, surprinzător. Asta i-a făcut plăcere tânărului ofiţer pentru că, măcar pentru o vreme, cuta dintre sprâncenele fetei s-a şters.

— Noi nu suntem de acord cu violenţa, l-a corectat ea. Noi progresăm datorită conflictelor, fie ele şi verbale, şi dată fiind credinţa noastră... Denny spune că dumneata nu eşti catolic, dar îndrăznesc să cred că nu ai luat parte niciodată la o întrunire a quakerilor.

— Nu, nu am avut ocazia să iau parte la o astfel de întâlnire, nu.

— Mă gândeam eu că aşa stau lucrurile, a spus domnişoara privindu-l pătrunzător şi continuând:

— Prea bine. Avem pastori care vin la întruniri şi vorbesc. La întrunirile noastre poate lua cuvântul oricine, dacă spiritul unui bărbat sau al unei femei

este mişcat de o anumită temă.

— Al unei femei? Şi femeile pot cuvânta în public?

Fata i-a aruncat o privire ucigătoare, spunând:

— Am limbă, la fel ca şi dumneata.

— Am observat lucrul acesta, a replicat el zâmbind. Continuă, te rog.

S-a aplecat puţin înainte, pentru a continua să vorbească, dar nu a început imediat pentru că unul dintre storuri s-a lovit de un perete.

Rachel a sărit imediat în picioare, exclamând:

— Trebuie să bag găinile în coteţ! Trage storurile! i-a poruncit ea, dispărând.

Luat prin surprindere, însă amuzat, a făcut precum i se ceruse, dar s-a mişcat încet.

A urcat scările pentru a trage storurile, a simţit că ameţeşte din nou şi s-a oprit în pragul dormitorului, ţinându-se de tocul uşii pentru a-şi recăpăta echilibrul. Sus erau două camere: dormitorul care dădea către faţada casei, adică odaia în care îl duseseră pe el, şi o cameră ceva mai mică, situată mai în spate. Membrii familiei Hunter ocupau camera respectivă. Era acolo un pat cu baldachin şi o masă de toaletă, pe care se afla un sfeşnic din argint. Acolo mai erau puţine lucruri, printre acestea numărându-se o pereche de pantaloni şi o cămaşă a doctorului, un şal din lână şi rochia cu care domnişoara Rachel Hunter obişnuia să meargă la întruniri. Era vorba despre o rochie vopsită indigo.

Acum că ploaia şi vântul nu se mai auzeau datorită storurilor, camera părea să fie învăluită în linişte, un loc în care te puteai refugia fugind din faţa furtunii. Inima îi bătea cu repeziciune, pentru

că urcase scările şi a rămas acolo clipă, bucurându-se că intrase pe proprietatea cuiva.

De jos nu se auzea niciun sunet. Probabil că Rachel se chinuia încă să prindă găinile.

Era ceva ciudat în legătură cu acea încăpere şi i-a trebuit doar o clipă pentru a-şi da seama despre ce anume era vorba. Cele câteva lucruri care le aparţineau fraţilor Hunter duceau cu gândul la sărăcie. Această senzaţie contrasta, totuşi, cu micile semne de prosperitate, evidente dacă priveai diferitele obiecte din cameră. De pildă, sfeşnicul era din argint, nu din aramă sau din alamă, iar bolul pentru spălat nu era din lut, ci din porţelan fin, pictat cu crizanteme albastre.

El a ridicat puţin poalele rochiei albastre din pură curiozitate. Modestia era ceva, iar faptul că hainele celor doi erau uzate reprezenta cu totul altceva. La poale rochia era atât de uzată, încât devenise aproape albă. Tocmai de aceea pliurile rochiei erau un joc de nuanţe deschise şi nuanţe închise. Doamna Unwin se îmbrăca modest, dar hainele ei erau de cea mai bună calitate.

Dând curs unui impuls, William a apropiat rochia de chipul său şi a adulmecat. Încă mai mirosea puţin a indigo, a iarbă şi a animale vii… şi a trup de femeie. Tocmai acel miros i-a oferit o plăcere vecină cu aceea pe care i-o oferea un vin bun.

Auzind cum se închidea uşa jos, William a lăsat rochia din mână. A avut senzaţia că i-a luat capul foc şi s-a îndreptat către scări cu inima bătându-i să-i spargă pieptul.

Rachel Hunter se scutura lângă şemineu, răspândind picături de apă de pe şorţ. Boneta de

pe cap era udă leoarcă. Pentru că nu l-a văzut pe William, fata a scos boneta, a stors-o cu un gest hotărât şi a atârnat-o într-un cui, deasupra şemineului.

Părul i-a căzut pe spate, negru, ud şi sclipitor, contrastând cu coloritul deschis al hainei.

— Să înţeleg că găinile sunt toate în siguranţă? a întrebat el, având încă în minte mirosul rochiei şi simţind că ar fi fost lipsit de maniere, dacă ar fi profitat de faptul că fata nu ştia că el se afla acolo.

— Toate, în afară de cea pe care fratele meu o numeşte Marea Stricată din Babilon. Găinile nu sunt prea inteligente, dar aceea este perversă cum nu-ţi poţi închipui.

— Perversă?

Era evident că fata se gândea cum încerca să vadă William întreaga situaţie cu ochii minţii şi asta a distrat-o, pentru că a chicotit în vreme ce deschidea lada pentru aşternuturi.

— Creatura aceea stă cocoţată la şapte metri înălţime într-un pin, şi asta în vreme de furtună. E perversă.

Spunând acestea, fata a scos din ladă un prosop din pânză şi a început să se şteargă cu el pe cap.

Sunetul făcut de ploaie s-a modificat deodată, iar picăturile păreau a fi pietricele care lovesc storurile.

— Hmmm! a mormăit Rachel, uitându-se încruntată spre fereastră. Cred că o să fie doborâtă de grindină, pentru ca apoi să fie mâncată de prima vulpe care trece pe-aici. Aşa ar merita.

Fata a încetat să se mai şteargă pe cap şi apoi a continuat:

— Nu-i nicio pagubă. O să mă bucur dacă n-o să mai văd vreodată vreuna dintre găinile-alea.

Văzând că William continua să stea în picioare, fata s-a aşezat, făcând un gest prin care îl invita să se aşeze la rândul său pe un scaun.

— Spuneai că dumneata şi fratele dumitale vă propuneţi să părăsiţi locul acesta şi să porniţi spre nord, a spus el aşezându-se. Înţeleg că găinile nu vă vor însoţi în această călătorie.

— Nu, Doamne-ajută. Le-am vândut deja dimpreună cu casa, a spus fata lăsând prosopul ud deoparte şi scoţând dintr-un buzunar un pieptene din corn.

— Ţi-am spus că îţi voi destăinui şi de ce, a continuat.

— Din câte am înţeles eu, totul are legătură cu întrunirile voastre.

Fata a tras adânc aer în piept, zicând:

— Spuneam că atunci când o persoană este mişcată de o anumită temă, vorbeşte în cadrul întrunirii, nu-i aşa? Fratele meu a fost mişcat de un anumit gând şi de aceea am ajuns să plecăm din Philadelphia.

Fata i-a explicat că putea avea loc o întrunire oriunde existau destui prieteni care aveau acelaşi mod de gândire. În afară de întrunirile locale, de mică amploare, aveau loc şi întruniri mai importante, trimestriale sau anuale, în cadrul cărora se discutau probleme importante şi chestiuni care aveau legătură cu quakerii.

— Întrunirea anuală din Philadelphia este cea mai mare şi cea mai importantă, a spus fata. Ai dreptate, prietenii sunt împotriva violenţei şi încearcă să o evite sau să-i pună capăt. La

întrunirea din Philadelphia s-a discutat mult cu privire la rebeliune. S-a pledat pentru înţelepciune şi pace, pentru reconcilierea cu ţara-mamă.

— Aşa, a spus William, vădit interesat de subiect. Vrei să spui că toţi quakerii din Colonii sunt acum loialişti?

Fata şi-a ţuguiat buzele preţ de o clipă, pentru ca apoi să spună:

— Acesta este sfatul care s-a dat la întrunirea anuală. Aşa cum am spus, însă, prietenii sunt călăuziţi de spiritul lor şi fiecare dintre ei trebuie să facă precum îi dictează spiritul.

— Iar pe fratele dumitale spiritul l-a îndemnat să vorbească în favoarea rebeliunii? a întrebat William, amuzat, dar şi îngrijorat.

Doctorul Hunter nu părea să fie omul care să îndemne la o rebeliune.

Fata a dat din cap, dar nu în semn că ar fi fost de acord cu cele spuse de William.

— A fost pentru independenţă, l-a corectat ea.

— Desigur că aici lipseşte o verigă a logicii, a replicat William, ridicând din sprâncene. Cum poate fi obţinută independenţa dacă nu se apelează la violenţă?

— Dacă dumneata crezi că spiritul lui Dumnezeu are vreo legătură cu logica, înseamnă că ÎI cunoşti mai bine decât mine, a spus fata dându-şi energic părul ud pe spate. Denny a spus că i s-a arătat destul de limpede că libertatea, fie că este a individului, fie a unor ţări, este un dar de la Dumnezeu şi că el trebuie să lupte pentru a o câştiga şi a o păstra. Astfel am fost excluşi din întrunire, a spus ea repede, pentru ca apoi să tacă.

În cameră era întuneric, pentru că storurile erau trase, dar el îi zărea chipul la lumina slabă care venea din şemineu. Ultimele lucruri pe care le spusese o mişcaseră profund. Gura îi era încleştată, iar ochii îi luceau semn că ar fi izbucnit în plâns, dacă nu s-ar fi înfrânat.

— Cred că este un lucru cât se poate de grav să fii exclus dintr-o întrunire, a spus el încet.

Ea a dat din cap în semn că da şi a privit în altă parte. A luat prosopul umed, l-a netezit încet şi l-a împăturit, alegându-şi cuvintele cu grijă.

— Ţi-am spus că mama a murit la naşterea mea. Tata a murit trei ani mai târziu… a murit înecat. Nu am avut nimic, fratele meu şi cu mine. Cei din comunitatea locală au avut grijă să nu murim de foame, să avem un acoperiş deasupra capului, chiar dacă acesta a fost găurit. S-a pus problema ce meserie să facă Denny şi ne-am temut că urma să devină văcar sau cavaf… Nu prea i-ar fi plăcut să se facă fierar, a adăugat ea zâmbind uşor, deşi era cât se poate de serioasă. Ar fi făcut şi asta, numai ca să am eu ce mânca.

Norocul fusese de partea lor. Un quaker şi-a propus să încerce să găsească rude ale celor doi orfan Hunter şi, după un schimb de scrisori, a descoperit un văr de departe care era din Scoţia, dar se stabilise la Londra.

— John Hunter, Dumnezeu să-l binecuvânteze, este un medic faimos. Faimos este şi fratele lui mai mare, care e chiar *accoucheur-ul*[62].

Chiar dacă avea anumite principii, domnişoara Hunter părea să aibă un aer de îngâmfare şi William a înclinat capul în semn de respect.

62 Accocheur — mamoş (lb. franceză) (n.tr.)

— El s-a interesat în legătură cu abilităţile lui Denny şi aflând lucruri bune, a făcut demersurile necesare astfel încât el să meargă în Philadelphia, să stea la o familie de quakeri de acolo şi să studieze la colegiul medical nou înfiinţat, a spus fata. După aceea l-a chemat pe Denny la Londra, ca să-şi continue studiile sub îndrumarea lui!

— Mare noroc, a spus William, dar cu dumneata ce s-a întâmplat?

— Ah, eu am fost dusă la o femeie în sat, a spus fata cu o indiferenţă prefăcută, care nu a reuşit să-l păcălească pe William. Dar Denzell s-a întors repede şi aşa am ajuns să am eu grijă de casa lui, până ce se va căsători.

Rachel frământa prosopul între degete, privind în poală. Părul ei lucea acolo unde ajungeau razele aruncate de foc. Se zăreau mici sclipiri de bronz în şuviţele de un castaniu închis.

— Femeia aceea era o femeie bună, a continuat fata. A avut grijă ca eu să învăţ cum se ţine o casă. M-a învăţat să gătesc, să cos. A avut grijă să ştiu… ceea ce trebuie să ştie o femeie.

Spunând acestea, l-a privit cu acea uluitoare francheţe şi cu un aer de sobrietate.

— Cred că nu poţi să înţelegi ce înseamnă să fii scos dintr-o întrunire.

— Cred că este ca şi când ai fi exclus din regiment, a replicat William.

Fata şi-a îngustat privirea, examinându-l cu atenţie, dar William vorbise cât se poate de serios şi ea şi-a dat seama de acest lucru.

— Ceea ce numim „o întrunire a quakerilor” nu este doar o congregaţie religioasă. Ea înseamnă… comuniune a minţit, a inimilor. Este, într-un fel, o

mare familie.

În astfel de condiţii să fii exclus înseamnă… înţeleg, a spus William încet.

Pentru scurtă vreme, s-a lăsat liniştea în încăpere, o linişte tulburată doar de sunetul ploii. Lui William i s-a părut că aude un cocoş cântând undeva, departe.

— Spuneai că şi mama dumitale a murit, nu-i aşa? a întrebat Rachel, privindu-l pe William cu ochii ei negri, plini de compasiune. Tatăl dumitale este în viaţă?

William a dat din cap în semn că nu, pentru ca apoi să spună:

— Poate vei crede că exagerez, dar tot ce îţi spun este purul adevăr… Şi tatăl meu a murit în ziua în care am venit pe lume.

Rachel a clipit des, auzind cele spuse.

— E adevărat, a continuat William. Tatăl meu era cu cincizeci de ani mai în vârstă decât mama şi când a auzit că ea a murit la na… la naştere, a făcut un atac de apoplexie şi a murit pe loc.

Tânărul ofiţer se simţea jenat. I se întâmpla destul de rar să se bâlbâie. Fata nu observase, totuşi, acest lucru.

— Deci şi dumneata eşti orfan. Îmi pare rău, a spus fata încet.

William a ridicat din umeri, simţindu-se ciudat.

— Ei bine, nu îmi cunosc părinţii şi, cu toate astea, eu am avut părinţi, a spus el. Sora mamei mele a devenit mama mea din toate punctele de vedere – a murit şi ea – iar soţul ei… Pentru mine, el a fost mereu tatăl meu, deşi nu îmi este rudă de sânge.

Tânărul ofiţer a avut senzaţia că intra într-un joc

periculos, pentru că vorbea prea mult despre sine. De aceea şi-a dres glasul şi a încercat să direcţioneze discuţia către un subiect care nu avea legătură cu viaţa personală.

— Fratele dumitale… cum şi-a propus să… ăăă… militeze pentru această revelaţie a sa?

Fata a oftat, replicând:

— Această casă a fost a unui văr al mamei noastre. Era văduv şi nu avea copii. El i-a lăsat prin testament casa lui Denzell, dar când a aflat că am fost excluşi din întrunire, a scris spunând că dorea să-şi modifice testamentul, întâmplarea a făcut să se îmbolnăvească de malarie şi să moară înainte de a apuca să-şi ducă gândul la îndeplinire. Da, numai că toţi vecinii lui ştiau… despre Denny… de aceea…

— Am înţeles.

S-a părut lui William că, deşi Dumnezeu nu dădea dovadă de o anume logică, El părea să fi fost interesat de Denzell Hunter. S-a gândit că nu ar fi fost potrivit să îşi exprime aceste gânduri şi a îndreptat conversaţia într-o altă direcţie.

— Ai spus că a fost vândută casa. Deci, fratele dumitale…

— A plecat în oraş, la judecătorie, pentru a semna actele legate de vânzarea casei şi să facă tot ceea ce trebuie în legătură cu porcii, caprele şi găinile. Îndată ce va termina de făcut toate acestea… vom pleca.

Fata s-a oprit puţin, a înghiţit nodul care i se pusese în gât şi a continuat:

— Denny vrea să se înroleze în Armata Continentală, ca medic.

— Şi dumneata îl vei însoţi?

William a rostit aceste cuvinte pe un ton dezaprobator. Multe dintre soţiile sau concubinele militarilor îşi urmau partenerii în armată şi deveneau ceea ce se numea „însoţitoare”. William nu avusese ocazia de a vedea astfel de însoţitoare, pentru că nu participase la campania din Long Island. ÎI auzise însă pe tatăl său vorbind cu milă despre asemenea femei. Aceea nu era o viaţă pentru o femeie rafinată.

Fata şi-a înălţat capul, dându-şi seama că William avusese un ton dezaprobator şi a spus:

— Bineînţeles.

Pe masă era un ac lung, din lemn. Probabil că şi-l scosese din păr când îşi dăduse jos boneta.

Şi-a strâns părul ud într-un coc şi a înfipt cu hotărâre acul în el.

— Deci, a continuat ea. Vei călători în tovărăşia noastră? Bineînţeles doar atât cât vei dori, a adăugat ea repede.

Se gândise la acest lucru pe tot parcursul discuţiei. Era limpede că un astfel de aranjament era în avantajul fraţilor Hunter. Cu cât persoanele care călătoreau erau mai numeroase, cu atât mai mult se aflau în siguranţă, şi se părea că doctorul nu era un războinic înnăscut. Acest aranjament era avantajos şi pentru el. Fraţii Hunter cunoşteau regiunea, iar el nu o cunoştea. Nişte bărbaţi care călătoresc împreună cu o femeie bat mai puţin la ochi decât un bărbat care călătoreşte singur.

S-a gândit deodată că, dacă Hunter voia să se alăture Armatei Continentale, el ar putea avea o ocazie excelentă de a se apropia de forţele lui Washington şi de a obţine informaţii importante legate de acestea. Astfel s-ar putea revanşa cu

succes pentru faptul că pierduse cartea.

— Da, bineînţeles, a spus William, zâmbindu-i domnişoarei Hunter.

O sugestie admirabilă!

S-a văzut un fulger printre storuri şi aproape imediat s-a auzit şi tunetul. Atât Rachel, cât şi William, au tresărit când a tunat.

Lui William îi ţiuiau urechile.

— Sper, a spus tânărul ofiţer, că este un semn aprobator.

Fata nu a râs.

40

BINECUVÂNTAREA

Mohicanii îi spuneau Thayendanegea, adică Două Rămăşaguri. Pentru englezi, el era Joseph Brant. Când a trăit printre mohicani, Ian a auzit vorbindu-se mult despre el, adică atât despre Thayendanegea, cât şi despre Joseph Brant. S-a întrebat adeseori cum izbutea acest Thayendanegea să trăiască între două lumi. S-a întrebat dacă spaţiul dintre cele două lumi era ca un pod. Era podul îngust, care unea lumea aceasta şi lumea următoare, un pod pe lângă care pluteau capete cu dinţii rânjiţi? Şi-ar fi dorit să stea lângă un foc aprins alături de Joseph Brant şi să-l întrebe.

Se îndrepta către casa lui Brant, dar nu pentru a sta de vorbă cu el. Mâncăciosul îi spusese că Elanul Soarelui plecase din Snaketown pentru a se alătura lui Brant şi că soţia lui pornise la drum împreună cu el.

— Se află la Unadilla, spusese Mâncăciosul. Probabil că sunt încă acolo. Thayendanegea luptă alături de englezi, cum bine ştii. El le vorbeşte loialiştilor de acolo şi încearcă să i se alăture lui şi oamenilor lui. El le spune Voluntarii lui Brant.

Mâncăciosul a rostit totul cu detaşare. El nu era interesat de politică, dar lupta uneori, când spiritul lui îi poruncea s-o facă.

— Aşa stau lucrurile? a replicat Ian fără a avea o anumită intonaţie. Prea bine atunci.

Nu ştia foarte bine unde era Unadilla, ştia doar că era undeva în colonia New York, dar nu îşi făcea o problemă din asta. A doua zi dimineaţa, imediat ce a răsărit soarele, a pornit spre nord.

Nu era nimeni alături de el, cu excepţia câinelui şi a gândurilor sale. La un moment dat, a ajuns la o aşezare pe care mohicanii şi-o făcuseră pentru a petrece vara şi a fost bine-venit acolo.

S-a aşezat alături de bărbaţi şi a început să stea de vorbă cu ei. După o vreme, o femeie tânără i-a adus un castron cu tocană şi el a mâncat fără a se uita la ceea ce băga în gură. Era foarte mulţumit că avea ceva cald în stomac.

Nu a putut să-şi dea seama ce anume îi atrăsese atenţia, dar a ridicat ochii şi a văzut-o pe femeia aceea tânără care îi adusese mâncarea, stând în umbră şi privindu-l. Ea zâmbea foarte discret.

A început să mestece mai încet, simţind în sfârşit gustul tocanei. Era carne de urs cu porumb şi fasole, cu ceapă şi usturoi. O mâncare delicioasă. Femeia şi-a aplecat capul într-o parte şi a ridicat din sprâncene. Apoi s-a ridicat în picioare, de parcă întrebarea ei nerostită ar fi îndemnat-o să facă acest gest.

Ian a lăsat vasul deoparte şi s-a înclinat cu respect. Apoi s-a ridicat în picioare şi s-a depărtat, fără a acorda atenţie bărbaţilor alături de care mâncase şi care îl priveau insistent.

Ea îl aştepta, siluetă palidă la umbra unui mesteacăn. Au stat de vorbă. El îşi stăpânea agitaţia, de parcă ar fi ţinut în palmă un tăciune aprins care îi ardea sufletul. Nu se gândise la ea ca la o apă ce ar fi putut stinge focul care îl ardea, nici nu se gândise să îi dea motive pentru ca ea să se înflăcăreze. Simţea flăcări în spatele ochilor şi era ca un foc ce arde când este aţâţat şi se stinge dacă nu are ce mistui.

El a sărutat-o. Mirosea a mâncare, piei tăbăcite şi pământ încălzit de soare. Nu mirosea a lemn, nu mirosea a sânge. Era înaltă. Îi simţea sânii moi, care îl împungeau, şi şi-a lăsat palmele în jos, pentru a o apuca de şolduri.

Fata s-a lipit de el, mânată de dorinţă. Apoi s-a retras, lăsând aerul răcoros să pătrundă în locul în care ea se aflase puţin mai devreme. Apoi l-a apucat de mână şi l-a dus către coliba ei din bârne. Nimeni nu i-a privit când l-a tras în pat alături de ea şi apoi s-a întors către el goală.

El s-a gândit că ar fi fost mai bine să nu vadă faţa fetei. Poate că era mai bine să rămână anonimă, să simtă plăcere pentru scurt timp, să simtă şi el plăcere la rândul său, măcar pentru clipele în care a uitat de sine.

Aşa, în întuneric, ea era Emily, şi Ian a fugit din patul fetei ruşinat şi supărat, lăsând-o în urmă uimită.

În următoarele douăsprezece zile, Ian a mers pe jos fără a scoate măcar un cuvânt, având doar

câinele alături.

Casa lui Thayendanegea era izolată, pe o bucată vastă de teren, dar era destul de aproape de sat, astfel încât să se poată spune că făcea parte din modesta aşezare. Satul arăta ca oricare altul, cu excepţia faptului că, în faţa intrării celor mai multe dintre case, erau două sau trei pietre de moară. Femeile măcinau singure şi nu îşi duceau la moară sacii cu grâne.

Erau câini în stradă, care moţăiau la umbra căruţelor şi a zidurilor. Fiecare dintre ei se trezea uluit când Rollo ajungea destul de aproape, astfel încât să i se simtă mirosul. Unii dintre ei au început să mârâie şi să latre, dar niciunul nu ar fi avut curajul să-l înfrunte pe Rollo.

Cu bărbaţii, lucrurile stăteau cu totul altfel. Mai mulţi stăteau sprijiniţi de un gard. Cu toţii l-au privit cu vădită curiozitate, dar şi cu îngrijorare. Pe cei mai mulţi nu-i cunoştea, totuşi era acolo un bărbat numit Mănâncă Porumbei, pe care îl cunoscuse în Snaketown. Mai era şi Elanul Soarelui, care a clipit uimit, precum câinii care îl văzuseră pe Rollo, şi apoi a făcut un pas înainte, pentru a se afla faţă-n faţă cu Ian.

— Ce faci aici? l-a întrebat Elanul Soarelui.

Pentru o clipă, Ian s-a gândit să spună adevărul… dar nu era un adevăr care se putea spune repede, şi nici de faţă cu străini.

— Nu e treaba ta, a răspuns Ian cât se poate de calm.

Elanul Soarelui îi vorbise în graiul mohicanilor şi Ian îi răspunsese în acelaşi grai.

A văzut cum unii au ridicat din sprâncene şi a observat că Broască Ţestoasă s-a îndreptat spre el

ca să-l salute, voind să împiedice o eventuală neînţelegere şi dorind să arate că Ian era un Kahnyen'kehaka. Ian a răspuns la salutul lui Broască Ţestoasă, iar ceilalţi au făcut un pas înapoi, arătându-se uimiţi, curioşi, dar nu ostili.

Pe de altă parte, Elanul Soarelui… Ei bine, Ian nu se aşteptase ca războinicul să fie foarte încântat de apariţia sa. El sperase ca Elanul Soarelui, care era foarte tânăr, să fie în altă parte, dar iată că era acolo. Ian a zâmbit ca pentru sine amintindu-şi de bătrâna bunică Wilson, care îl descrisese odată pe ginerele ei Hiram ca fiind un laş, *care nu stă cu niciun preţ în calea ursului.*

Era o descriere cu totul potrivită.

Starea Elanului Soarelui nu a fost schimbată nici de cuvintele, şi nici de zâmbetul lui Ian.

— Ce vrei? l-a întrebat Elanul Soarelui.

— Nimic din ceea ce este al tău, i-a răspuns Ian străduindu-se să fie cât mai calm.

Elanul Soarelui şi-a îngustat privirea, dar înainte de a putea spune ceva, Broască Ţestoasă a intervenit, poftindu-l pe Ian în casa lui ca să mănânce şi să bea.

Trebuia să accepte invitaţia. Nu era politicos să refuze. Putea să întrebe mai târziu, în mod discret, de Emily. Ceea ce îl adusese acolo nu avea nicio legătură cu civilizaţia, şi nici nu se putea şterge prin amânare.

Şi-a dat seama că ştiuse prea bine că avea să se ajungă acolo. De aceea amânarea nu îşi avea rostul.

— Aş vrea să stau de vorbă cu aceea ce mi-a fost cândva soţie, a spus Ian. Unde este?

Câţiva dintre bărbaţi au făcut ochii mari, unii

interesaţi de ceea ce avea să se întâmple, alţii surprinşi. Ian a prins, însă, privirea lui Broască Ţestoasă, care se uita la poarta mare a unei case situate în capătul drumului.

Elanul Soarelui a făcut un gest care era de admirat, şi anume acela de a se aşeza şi mai hotărât în drum, gata să se lupte chiar şi cu *doi* urşi, dacă ar fi fost nevoie. Lui Rollo nu-i păsa de această atitudine a războinicului şi şi-a arătat colţii, mârâind, lucru care i-a făcut pe unul sau doi dintre războinici să facă rapid un pas înapoi. Elanul Soarelui, care ar fi avut motive să se retragă, pentru că îl cunoştea pe Rollo, nu s-a dat înapoi nici măcar cu un milimetru.

— Vrei să-ţi arunci demonul asupra mea? a întrebat Elanul Soarelui.

— Bineînţeles că nu, a replicat Ian, şoptindu-i lui Rollo un *Sheas, a cù.*

Câinele a rămas nemişcat o clipă, vrând să arate că *el* avusese ideea de a mârâi la războinicul indian, pentru ca, în cele din urmă, să se aşeze, continuând să mârâie încet, de parcă ar fi fost tunetul ce se auzea undeva în depărtare.

— Nu am venit să ţi-o iau, i-a spus Ian Elanului Soarelui.

A vrut să fie conciliant, dar nu s-a aşteptat ca spusele sale să aibă efectul scontat, şi chiar nu au avut.

— Crezi că *ai putea* s-o iei?

— Nici nu vreau s-o iau, a replicat Ian. Mai are însemnătate dacă eu cred că pot s-o iau sau nu? a spus Ian hotărât, în engleză.

— Ea nu te-ar urma nici măcar dacă m-ai ucide! a replicat Elanul Soarelui.

— De câte ori trebuie să spun că nu vreau să ţi-o iau?

Elanul Soarelui l-a privit cu răutate, strângând pumnii şi şoptind:

— De atâtea ori până ce chipul tău va spune ceea ce spune gura ta!

Ceilalţi războinici aflaţi în preajmă au murmurat uluiţi, dar au făcut un pas înapoi. Niciunul dintre ei nu dorea să se implice într-o luptă pentru o femeie. Uitându-se la mâinile Elanului Soarelui, Ian s-a gândit că această reacţie era o adevărată binecuvântare. Şi-a adus aminte că Elanul Soarelui era dreptaci. Avea un cuţit la brâu, dar mâna lui nu se apropia de armă.

Ian a făcut un gest prin care voia să arate că avea gânduri paşnice, spunând:

— Vreau doar să stau de vorbă cu ea.

— De ce? a strigat Elanul Soarelui, care era atât de aproape de Ian, încât scoţianul a simţit pe faţă picături de flegmă. Nu s-a şters pe faţă, dar nici nu a făcut vreun pas înapoi. În schimb, a lăsat mâinile în jos, spunând:

— Asta trebuie să ştim numai eu şi ea. Cred că are să-ţi spună totul mai târziu.

Făcând această afirmaţie, Ian şi-a dat seama că, într-adevăr, aşa avea să se întâmple.

Elanul Soarelui nu părea să se liniştească în urma celor spuse de Ian, pentru că l-a lovit cu pumnul în nas.

A simţit lovitura până în maxilar şi, după aceea, Elanul Soarelui l-a lovit în obraz. A scuturat din cap, apoi a văzut printre lacrimi ce făcea Elanul Soarelui şi l-a lovit – mai mult pentru că a avut noroc, şi nu pentru că şi-a propus acest lucru – cu

piciorul în vintre.

A rămas nemişcat, gâfâind, cu sângele picurându-i în praful drumului. Şase perechi de ochi îl priveau când pe el, când pe Elanul Soarelui, care stătea chircit şi scotea nişte sunete slabe. Rollo s-a ridicat în picioare şi s-a apropiat de omul căzut, mirosindu-l interesat. Toţi l-au privit din nou pe Ian.

Scoţianul a făcut un gest şi câinele a venit la picior. Apoi a pornit către casa lui Brant urmărit de şase perechi de ochi.

Când uşa s-a deschis, femeia albă care stătea în pragul ei s-a uitat la el cu ochi rotunzi şi mari cât cepele. Tocmai îşi ştergea sângele de la nas cu poalele cămăşii. După ce a terminat s-a înclinat respectuos, zicând:

— Sunteţi atât de amabilă încât să o întrebaţi pe Wakyo'teyehsnonhsa dacă doreşte să stea de vorbă cu Ian Murray?

Tânăra femeie a clipit de două ori, apoi a dat din cap, s-a întors şi s-a uitat de două ori spre uşă ca să se asigure că-l văzuse cu adevărat.

Simţindu-se ciudat, Ian a păşit în grădină. Era amenajată în stilul tipic unei grădini englezeşti, cu tufe de trandafiri, de lavandă şi cu alei pietruite. Mirosul i-a amintit de mătuşa Claire şi s-a întrebat dacă Thayendenegea adusese un grădinar din Londra.

În grădină, la o oarecare distanţă faţă de el, lucrau două femei. Una dintre ele era albă, lucru care se vedea după părul din jurul bonetei. De asemenea, se putea spune că era o femeie matură, după poziţia umerilor. Ian s-a întrebat dacă era soţia lui Brant. Oare femeia tânără, care

deschisese uşa, era fiica lui Brant? Cealaltă femeie era indiancă. Ian şi-a dat seama de acest lucru după părul care îi atârna pe spate. Părul indiencei era înspicat cu alb. Niciuna dintre cele două femei nu s-a întors pentru a-l privi.

Când a auzit sunetul făcut de ivărul uşii care se închidea în spatele lui, el s-a gândit că ar fi putut avea parte de dezamăgirea de a afla că nu era acasă sau că nu voia să-l vadă.

Dar era acolo. Emily era acolo, mică, dreaptă, cu sânii rotunzi întrezărindu-se prin rochia albastră din stambă, cu părul lung legat la spate, neacoperit. Pe chip i se citea teama, dar şi hotărârea, iar în ochi i se ghicea bucuria de a-l vedea. Femeia a făcut un pas către el.

El ar fi vrut să o strângă tare la piept, dacă ea ar fi făcut vreun gest care să îl încurajeze. *Şi ce s-ar fi întâmplat după aceea?* s-a întrebat Ian, dar nici nu mai conta ce s-ar fi întâmplat. După ce s-a îndreptat către el, s-a oprit, făcând cu mâinile un gest de parcă ar fi vrut să mângâie aerul dintre ei, pentru ca apoi să-şi netezească pliurile rochiei.

— Frate al lupului, a spus ea în graiul mohicanilor. Sufletul meu se bucură să te vadă.

— Şi al meu se bucură, a răspuns Ian în acelaşi grai.

— Ai venit aici ca să vorbeşti cu Thayendanegea? a întrebat indianca, întorcând capul către casă.

— Poate că voi vorbi mai târziu cu el, a replicat Ian.

Niciunul dintre ei nu a spus nicio vorbă despre nasul lui Ian, deşi după felul în care îl durea, trebuia să fi devenit de două ori mai mare decât ar

fi fost normal. În afară de asta, cămaşa lui era toată plină de sânge.

Ian a privit în jur şi a văzut o cărare care se depărta de casă. S-a uitat la cărarea aceea şi a întrebat-o pe indiancă:

— Vrei să faci câţiva paşi cu mine?

Femeia a ezitat câteva clipe. Flacăra pe care o avea în ochi nu se stinsese, dar îşi mai pierduse din vigoare. În ochii ei se citeau acum alte lucruri: prudenţă, o oarecare nelinişte şi ceea ce credea el că era mândrie. ÎI surprindea că vedea totul atât de limpede. Era ca şi când indianca ar fi fost făcută din sticlă.

— Eu… copiii, a spus ea ezitând şi privind din nou către casă.

— Nu are importanţă, a spus Ian. Eu doar…

S-a oprit, pentru că dintr-o nară începuse să-i curgă sânge şi şi-a trecut dosul palmei peste buza de sus. A mai făcut doi paşi, apropiindu-se mult de ea, astfel încât ar fi putut să o atingă, dar având grijă să nu o facă.

— Am vrut să-ţi spun că îmi pare rău, a spus el cu un aer formal, vorbind în graiul mohicanilor.

Obrajii i s-au colorat într-un roşu minunat, iar mândria s-a putut citi din nou în ochii ei, în vreme ce neliniştea a dispărut.

— Pot să-i văd? a întrebat surprinzându-se în egală măsură pe sine, dar şi pe indiancă.

Femeia a ezitat o clipă, dar apoi s-a îndreptat către casă. Ian s-a sprijinit de peretele din piatră, aşteptând. Indianca s-a întors peste câteva clipe împreună cu un băieţel de vreo cinci ani şi cu o fetiţă de trei ani, cu părul tuns scurt, care îl privea cu gravitate şi îşi sugea pumnul.

Ian înghiţise propriul sânge şi îi simţea gustul de fier.

Când şi când, pe drum, şi-a reamintit explicaţiile pe care i le dăduse mătuşa Claire, dar nu pentru că ar fi vrut să i le spună lui Emily. Nu ar fi înţeles nimic. Abia dacă înţelegea el cum stăteau lucrurile. Poate că îl liniştea faptul că-i vedea pe copiii pe care el nu a putut să i-i dăruiască.

Poţi să spui că e vorba de soartă, îi spusese mătuşa Claire, privindu-l pătrunzător. Această afirmaţie putea fi o dovadă de cruzime, dar şi de compasiune. *Poţi să spui că-i vorba de ghinion, dar nu a fost vina ta. Nici vina ei nu a fost.*

— Vino-ncoace, a spus el în graiul mohicanilor, întinzând mâna către băieţel.

Micuţul s-a uitat la mama lui. Apoi s-a apropiat de Ian şi l-a privit curios.

— Are chipul tău, i-a spus Ian încet indiencei, vorbindu-i în engleză. Are şi mâinile tale, a continuat el în graiul mohicanilor, apucând mâinile copilului, care păreau uluitor de mici în comparaţie cu ale sale.

Era adevărat. Băiatul avea mâinile ei. Aveau oase fine şi suple. Băieţaşul şi-a mişcat degetele de parcă ar fi fost nişte şoricei, apoi ca picioarele unui păianjen, şi a chicotit. Ian a râs prinzându-i mânuţele într-ale sale, de parcă ar fi fost un urs care a prins doi păstrăvi. Apoi băiatul a ţipat şi Ian i-a eliberat mânuţele.

— Eşti fericită? a întrebat-o Ian.

— Da, a răspuns ea încet, lăsând ochii în pământ.

Ian ştia că îi spusese adevărul, dar nu voia ca privirea ei să-l rănească.

I-a pus mâna sub bărbie – pielea ei era atât de moale – şi i-a înălţat capul, întrebând-o cu un zâmbet:

— Eşti fericită?

— Da, a răspuns ea din nou, dar a oftat uşor şi i-a atins faţa cu mâna.

Era moale şi uşoară ca aripa unui fluture.

— Dar câteodată îţi simt lipsa, Ian, a continuat femeia.

Pronunţa foarte bine, dar când îi rostea numele, avea ceva exotic.

Ian a simţit cum i se punea un nod în gât, dar a reuşit să-şi menţină zâmbetul, spunând:

— Văd că tu nu m-ai întrebat dacă *eu* sunt fericit.

El a simţit că, decât să rostească acele cuvinte, mai bine şi-ar fi tras una.

— Am ochi, a replicat femeia cu simplitate.

După ce indianca a rostit aceste cuvinte, s-a lăsat liniştea. Ian a privit în altă parte, dar o simţea lângă el, respirând. Era o femeie matură, blajină. Simţea că ea se înduioşează şi mai mult, că e din ce în ce mai deschisă. Făcuse bine că nu se dusese cu el în grădină. Aici, cu băieţaşul jucându-se la picioarele ei, era în siguranţă.

— Vrei să rămâi? a întrebat ea în cele din urmă.

El a dat din cap în semn că nu, spunând:

— Plec în Scoţia.

— Îţi vei lua o soţie din poporul tău, a spus ea cu uşurare, dar şi cu regret.

— Oare poporul din care faci tu parte nu mai este şi poporul meu? a întrebat Ian cu oarecare încăpăţânare. Mi-au spălat sângele de alb în râu. Ai fost acolo când s-a întâmplat.

— Am fost acolo.

L-a privit multă vreme, i-a privit chipul. Era destul de sigură că nu avea să-l mai vadă niciodată. Ian se întreba dacă se uita la chipul lui ca să-l păstreze în memorie sau dacă ea căuta ceva anume în trăsăturile feţei lui.

Voise să vadă ceva anume pe chipul lui. S-a întors brusc, făcându-i un gest cu mâna, prin care îi cerea să aştepte pentru ca, după aceea, să între în casă. Fata a urmat-o, nevrând să rămână cu un străin, dar băiatul a rămas alături de el, privindu-l cu interes.

— Tu eşti fratele Lupului? l-a întrebat micuţul.

— Da, sunt. Şi tu cine eşti?

— Mi se spune Cel-ce-sapă.

Micuţul purta unul dintre acele nume care se dădeau copiilor până când îşi dobândeau numele pe care aveau să-l poarte pentru restul vieţii.

Ian a dat din cap în semn că a înţeles cum stăteau lucrurile şi au rămas faţă-n faţă, privindu-se fără pic de răceală.

— Aceea care este mama mamei mamei mele a vorbit despre tine, a spus deodată Cel-ce-sapă. Mi-a vorbit mie despre tine.

— Aşa a făcut? a întrebat Ian uimit.

Cea pe care o pomenise micuţul era Tewaktenyonh, o femeie deosebită, care făcea parte din Sfatul Femeilor la Snaketown… persoana care îi ceruse să plece.

— Tewaktenyonh mai este în viaţă? a întrebat el cu vădită curiozitate.

— Oh, da, a replicat băieţaşul cât se poate de serios. Este mai bătrână decât munţii. Mai are doi dinţi, dar tot mai mănâncă.

Auzindu-l pe băieţel vorbind astfel, Ian a zâmbit:

— Bine. Ce ţi-a spus ea despre mine?

Micuţul a înălţat capul, gândindu-se.

— Ea a spus că eu sunt copilul spiritului tău, dar că nu trebuia să-i spun asta tatălui meu.

Ian a simţit această afirmaţie a băiatului ca pe o lovitură mult mai puternică decât cea pe care o primise de la tatăl băiatului şi, preţ de o clipă, nu a putut scoate niciun cuvânt.

— Nu am crezut că ai să-mi spui asta, a replicat Ian în momentul în care a putut vorbi. A repetat acelaşi lucru în graiul mohicanilor, aceasta pentru cazul în care băieţelul nu ar fi înţeles limba engleză.

Micuţul a dat din cap, fără a scoate un cuvânt.

— Voi fi vreodată alături de tine? a întrebat băieţaşul, fără a fi foarte interesat de răspuns. O şopârlă se întinsese la soare pe perete şi copilul se uita foarte atent la micul animal.

Ian s-a străduit să aibă un ton neutru, spunând:

— Da, dacă am să mai trăiesc.

Băieţaşul îşi îngustase privirea. Privea şopârla. Mânuţa lui s-a mişcat puţin, dar distanţa faţă de micul animal era prea mare. Băiatul ştia acest lucru şi l-a privit pe Ian, care era mai aproape de şopârlă. Ian i-a prins privirea, fără să se mişte. Se înţelegeau din priviri. *Nu te mişca*, i-a spus Ian din priviri, iar băiatul părea că nici nu mai respiră.

În asemenea situaţii, nu era timp să gândeşti. Fără a trage aer în piept, Ian a făcut o mişcare şi şopârla a ajuns în mâna lui, uimită, împietrită.

Băieţelul a sărit în sus de bucurie. Apoi a întins mâinile pentru a primi şopârla. Micuţul a prins şopârla cu mare grijă între palme, astfel încât

animalul să nu-i scape.

— Ce-ai să faci cu ea? a întrebat Ian, zâmbind.

Băiatul îşi apropiase şopârla de faţă şi o privea cu încordare. Apoi s-a încruntat, gândindu-se.

— Îi voi da un nume, a spus el în cele din urmă. După asta, va fi a mea şi mă va binecuvânta când ne vom vedea din nou.

Băiatul şi-a apropiat şi mai mult şopârla de faţă. Copilul şi micul animal se priveau ochi în ochi.

— Numele tău este Bob, a spus băiatul în cele din urmă în limba engleză.

Apoi a aşezat şopârla pe pământ într-un mod foarte ceremonios.

Bob a plecat din palma băiatului şi a dispărut sub o piatră.

— E un nume foarte frumos, a spus Ian cât se poate de serios.

Îl dureau coastele şi s-a străduit să nu râdă.

Peste numai o clipă, pofta de râs i-a pierit, pentru că Emily a ieşit pe uşa casei, având în mână o legătură mare.

S-a apropiat de el. Avea în braţe o fetiţă înfăşată, care se afla într-un pătuţ mic. Îi arăta copilaşul în acelaşi fel în care el îi oferise şopârla Celui-care-sapă.

— Aceasta este cea de-a doua fiică a mea, a spus indianca pe un ton care trăda timiditatea, dar şi mândria. Îi vei da un nume?

Această propunere l-a mişcat şi a atins uşor mâna lui Emily, înainte de a lua de la ea pătuţul pentru a privi chipul micuţ al copilaşului. Nici nu putea să-i facă o onoare mai mare, arătându-i astfel că simţise, că poate mai simţea ceva pentru el.

Fetiţa îl privea serioasă cu ochii ei rotunzi.

Îi privea faţa lui Ian, încercând să memoreze ceea ce vedea. Simţea cum pune stăpânire pe el o anume convingere. Era pur şi simplu acolo.

— Mulţumesc, a spus el cu multă afecţiune, zâmbindu-i lui Emily şi punându-şi mâna uriaşă, brăzdată, pe capul acoperit cu păr moale al fetiţei, îi voi binecuvânta pe toţi copiii tăi, rostind binecuvântarea ce se dă tinerilor căsătoriţi, dar şi binecuvântarea Sfântului Mihail.

După ce a rostit aceste cuvinte, a ridicat mâna şi l-a tras lângă sine pe Cel-ce-sapă, continuând:

— Băiatului acestuia eu îi voi da, însă, numele.

Indianca s-a făcut albă la faţă, a împietrit şi s-a uitat repede când la Ian, când la fiul ei. *El* era sigur că ştia cum stăteau lucrurile.

— Numele tău este Şopârla-cea-iute a spus Ian în graiul mohicanilor. Şopârla-cea-iute a stat pe gânduri o clipă, apoi a încuviinţat. Era limpede că numele îi era pe plac, pentru că a râs şi s-a făcut nevăzut.

41

ADĂPOST ÎN VREME DE FURTUNĂ

Nu era pentru prima dată când William constata cu surprindere că tatăl său avea foarte multe cunoştinţe.

Când se aflau pe drum, în timpul unei conversaţii banale, i-a spus lui Denzell Hunter că tatăl său îl cunoştea pe doctorul John Hunter – de fapt fusese vorba despre o lipitoare, un duel şi despre o anume operaţie, eveniment din cauza

căruia Lordul John a ajuns în Canada, în Câmpiile lui Abraham. El a întrebat dacă acel John Hunter era ruda domnişoarei Rachel, dacă dumnealui era binefăcătorul care-i ajutase.

Denny Hunter se luminase numaidecât la faţă, exclamând:

— Extraordinar! Da, trebuie să fie vorba despre una şi aceeaşi persoană, odată ce ai pomenit de o anume operaţie. Totul a avut un rezultat cu totul educativ, a spus doctorul privind către sora lui, dar Rachel era undeva în spatele lor şi aproape că o prinsese somnul în şa, capul atârnându-i precum o floare a soarelui.

— Trebuie să înţelegi, frate William, a spus Hunter încet. Trebuie să înţelegi că, pentru a căpăta pricepere, este necesar să cunoaştem corpul, să înţelegem cum lucrează. Nu se poate învăţa altfel decât din texte, iar cei din medicină, care învaţă numai după texte, sunt mărginiţi şi fac greşeli.

— Oh, da? a replicat William, fără să fie atent întru totul la conversaţie.

El era preocupat şi de ideea că ar fi bine să găsească un loc în care să poată cina, dar se uita admirativ şi la ceafa subţire a lui Rachel Hunter, când ea trecea înaintea lor. Ar fi vrut să se întoarcă, pentru a o admira, dar nu îi era permis să facă acest gest, deoarece ar fi părut indecent. Trebuia să mai treacă ceva timp…

— … Galenus şi Esculap. Concepţia comună este – a fost pentru foarte multă vreme – că vechii greci au notat tot ce era legat de corpul uman.

Nu exista niciun motiv pentru a pune la îndoială aceste texte şi pentru a crea mister acolo unde el

nu există.

— Ar trebui să-l auziţi pe unchiul meu vorbind despre vechi texte care au ca temă armata, a mormăit William. El este adeptul lui Cezar, despre care spune că a fost un general foarte bun, dar se îndoieşte de faptul că Herodot ar fi asistat vreodată la o luptă.

Hunter l-a privit cu mult interes, spunând:

— Exact acelaşi lucru l-a spus John Hunter, dar în alţi termeni, în legătură cu Avicenna! *Omul acela nu a văzut niciodată uterul unei gravide.*

Pentru a sublinia cele spuse, doctorul a lovit cu pumnul în şa, iar calul său şi-a întors capul uimit.

— Ho, oho! a exclamat Hunter alarmat, trăgând tare de frâie şi reuşind să mâne armăsarul când înainte, când înapoi. William a apucat frâiele calului,

le-a tras din mână şi le-a lăsat largi.

Tânărul ofiţer se bucura de faptul că mai putea face şi altceva, împiedicându-l astfel pe Hunter să mai vorbească despre uter. William nu ştia prea bine ce este acela uter, dar ştia ce este o femeie gravidă. În consecinţă, uterul trebuia să aibă legătură cu organele genitale ale unei femei şi deci nu constituia o temă de discuţie în prezenţa domnişoarei Hunter.

— Aţi afirmat că aţi avut o relaţie oarecum tensionată cu doctorul John Hunter, a spus William punându-i frâiele în mână lui Denzell. De ce?

Tânărul ofiţer voia, de fapt, ca doctorul să schimbe subiectul şi să nu discute cumva despre vreun lucru care ar fi putut fi şi mai jenant.

— Ei bine, noi… studenţii lui, desluşeam tainele

corpului uman… lucrând cu corpul uman.

William a avut senzaţia că i se strânge stomacul.

— Da, a replicat Hunter, având o expresie de îngrijorare pe chip. Înţeleg că este un fapt cumplit şi totuşi, în acest fel, mi-am dat seama cum a potrivit Dumnezeu lucrurile. Rinichiul are o structură complicată, plămânul are un interior uluitor. Nici nu pot să-ţi spun, William, ce revelaţie a fost pentru mine!

— Da, înţeleg că aşa trebuie să fi stat lucrurile, a replicat William prudent.

Acum avea ocazia să se întoarcă şi a făcut-o. Rachel şi-a îndreptat spatele. Pălăria de paie i-a alunecat de pe cap şi toată faţa îi era scăldată în soare. William a zâmbit, întrebându-l pe doctor:

— Dumneavoastră… ăăă… de unde procuraţi trupurile care urma să fie supuse disecţiei?

Hunter a oftat, replicând:

— Acesta era un aspect neplăcut. Cele mai multe dintre corpuri aparţineau unor oameni săraci care munceau în ateliere sau trăiau pe străzi. Moartea acestora era regretabilă. Mai erau apoi şi trupurile unor criminali executaţi şi oarecum mă bucura faptul că moartea lor aducea cu sine şi un lucru bun. Trebuie să spun, pe de altă parte, că eu nu eram de acord cu executarea acelor oameni.

— De ce? a întrebat William cu vădită curiozitate.

— De ce? a întrebat Hunter la rândul său, privindu-l uimit de dincolo de lentilele ochelarilor, pentru ca apoi să scuture din cap. Am uitat că dumneata nu faci parte din rândurile noastre, prietene William. Noi nu suntem pentru violenţă,

cu atât mai puţin pentru omucidere.

— Nici chiar atunci când este vorba despre criminali? Despre asasini?

Denzell şi-a ţuguiat buzele, spunând:

— Nici chiar atunci. Ei pot fi închişi sau pot fi puşi să presteze o muncă utilă. Dacă un stat decide să comită o crimă pentru că s-a comis o crimă, se încalcă cele Zece Porunci, iar noi devenim cu toţii părtaşi la acea crimă, nu înţelegi?

— Eu înţeleg faptul că statul, cum spuneţi dumneavoastră, are răspundere faţă de cetăţenii săi, a spus William oarecum iritat. Vreţi ca poliţiştii şi judecătorii să facă în aşa fel încât bunurile dumneavoastră să se afle în siguranţă, nu-i aşa? Dacă statul are această responsabilitate, atunci el trebuie să dispună şi de mijloacele necesare pentru a se achita de ea.

— Eu nu contest acest lucru. Criminalii pot fi închişi, dacă este necesar, dar statul nu are dreptul de a ucide oameni în numele meu!

— Nu are? a întrebat William înţepat. Ştiţi care este firea criminalilor care sunt executaţi? Ştiţi ceva despre crimele pe care le-au comis?

— Dumneata ştii? l-a întrebat Hunter, ridicând din sprâncene.

— Da, ştiu. Guvernatorul închisorii Newgate este o cunoştinţă de-a tatălui meu. Eu am stat la masă cu dumnealui şi am auzit poveşti pe care, dacă vi le-aş spune, vi s-ar face părul perucii măciucă, domnule doctor Hunter. Asta, bineînţeles, dacă aţi purta perucă.

Hunter a răspuns acestei replici printr-un zâmbet, zicând:

— Poţi să-mi spui pe nume. Ştii foarte bine că

noi nu ţinem la titluri. În afară de asta, admit că tot ceea ce ai spus este adevărat. Eu am auzit… şi am şi văzut… lucruri mult mai cumplite decât ai auzit dumneata, în timp ce stăteai la masă cu tatăl dumitale. Cu toate astea, justiţia se află în mâna lui Dumnezeu. Când faci apel la violenţă… când iei o viaţă, încâlci una dintre Poruncile lui Dumnezeu şi comiţi un păcat de neiertat.

— Şi dacă eşti atacat sau rănit nu trebuie să ripostezi? a întrebat William. Nu aveţi dreptul să vă apăraţi pe voi înşivă, să vă apăraţi familiile?

— Noi ne bizuim pe bunătatea şi pe mila lui Dumnezeu, a spus Denzell hotărât. Şi dacă suntem ucişi, murim având convingerea fermă că urmează o altă viaţă pe care ne-o dă Dumnezeu şi învierea.

S-a aşternut liniştea pentru ca apoi William să spună:

— Vă bizuiţi pe faptul că va exista cineva dispus să ucidă în locul vostru.

Denzell a tras adânc aer în piept, dar s-a gândit mai bine la ceea ce ar fi vrut să spună.

Şi-au continuat drumul în tăcere o vreme şi când au început să vorbească din nou, au discutat despre păsări.

În ziua următoare, ploua când s-au trezit. Nu era vorba despre o ploaie care trece repede, ci despre una care avea de gând să dureze toată ziua. Nu avea niciun rost să rămână în locul în care se aflau. Firida din stâncă la adăpostul căreia poposiseră peste noapte era expusă la vânt şi lemnul de foc se udase destul de mult, iar după ce au făcut focul pentru micul dejun, au avut mult fum şi căldură puţină.

Încă tuşind, William şi Denny au încărcat

catârul, în timp ce Rachel a strâns lemnele de foc, învelindu-le în pânză. Dacă aveau să găsească un adăpost până la căderea nopţii, puteau măcar să aprindă un foc şi să îşi pregătească cina, chiar dacă ar fi continuat să plouă.

Se vorbea puţin. Chiar dacă şi-ar fi dorit să converseze, ploaia cădea cu atâta putere peste copaci, peste pământ şi peste pălăriile lor, încât ar fi trebuit să strige pentru a se face auziţi.

S-au îndreptat încet către nord, nord-est. Denny s-a uitat atent la busolă când au ajuns la o răscruce de drumuri.

— Ce părere ai, prietene William? a întrebat el, scoţându-şi ochelarii şi ştergându-i de haină, dar fără a obţine rezultatul scontat. Niciunul dintre drumuri nu merge pe direcţia dorită de noi şi prietenul Lockett nu a pomenit despre această răspântie în instrucţiunile lui. Acela, a continuat doctorul, arătând către drumul ce se intersecta cu al lor, pare să se îndrepte către miazănoapte, în vreme ce acesta se îndreaptă deocamdată spre răsărit.

Zicând acestea, doctorul l-a privit pe William cu un chip căruia părea, în mod ciudat, să-i lipsească ceva, şi asta pentru că îşi scosese ochelarii.

Lockett, fermierul pe care îl amintise Denny, şi soţia acestuia, pe care îi întâlniseră cu trei zile în urmă, fuseseră ultimul contact cu lumea civilizată. Ea le pregătise cina, le vânduse pâine, ouă şi brânză, iar soţul ei îi îndrumase… către Albany; ar trebui să dea peste un indicator al Armatei Continentale, dar nu spusese, însă, *nimic* despre o răscruce de drumuri.

William a privit pământul ud şi a realizat că

răscrucea nu era altceva decât un mic lac. Nu se vedea că ar fi trecut cineva pe-acolo. Drumul pe care se aflau părea mai lat decât acela care îl întretăia.

— Pe acest drum trebuie să mergem, a spus hotărât tânărul ofiţer, îndemnându-şi calul să treacă dincolo de micul lac.

Se făcuse după-amiază, era târziu şi începuse să aibă îndoieli în privinţa deciziei sale. Dacă ar fi fost pe drumul cel bun sau cel puţin aşa le dăduse de înţeles domnul Lockett, ar fi trebuit să ajungă spre seară într-un sătuc numit Johnson’s Ford. Şi-a spus că vremea rea îi silise să înainteze mai greu. Totul era plin de verdeaţă şi s-a gândit că satele apăreau *într-adevâr* repede, precum ciupercile după ploaie. De aceea era posibil să ajungă la Johnson’s Ford dintr-o clipă în alta.

— Poate că acea comunitate s-a risipit, a spus Rachel, aplecându-se în şa astfel încât să se facă auzită.

Rachel aproape dispăruse din raza lui vizuală, iar el rânjise, în ciuda îngrijorării. Ploaia căzuse din belşug pe borurile pălăriei din paie şi acum acestea atârnau precum o cârpă, astfel încât domnişoara s-a văzut nevoită să le ridice pentru a putea vedea ceva, ca o broască bănuitoare, care s-a ascuns cu grijă. Îmbrăcămintea îi era udă leoarcă, deşi purta trei rânduri de haine. Rachel semăna cu un teanc de rufe ude abia scoase din găleată.

Înainte ca William să-i poată spune ceva, fratele ei s-a înălţat în şa, împrăştiind stropi de apă în toate direcţiile, şi a arătat cu degetul în josul drumului strigând:

— Uitaţi!

William a întors capul, presupunând că se zărea mica aşezare. Lucrurile nu stăteau aşa, dar drumul nu mai era pustiu. Un bărbat venea spre ei prin noroi, un bărbat care îşi acoperise capul şi umerii cu un sac din pânză în care făcuse o gaură. În pustietatea aceea, orice persoană întâlnită reprezenta o adevărată binecuvântare şi William a dat pinteni calului, pentru a ajunge puţin mai repede la omul acela.

— Ziua bună, tinere domn, a spus omul, ieşind de sub refugiul său din pânză. Încotro aţi pornit pe aşa vreme urâtă?

Punând întrebarea, omul şi-a dezvelit buza de sus dând la iveală un canin rupt, pătat de tutun.

— Către Johnson’s Ford. Ne aflăm pe drumul cel bun?

Omul a făcut un pas înapoi, părând uluit.

— Aţi spus Johnson’s Ford?

— Da, întocmai, a replicat William oarecum iritat. Ştia foarte bine că, în zonele rurale, populaţia era puţin numeroasă şi îi înţelegea pe localnici, care erau tentaţi să-i ţină în loc pe călători cât mai mult timp, dar de data asta nu avea răbdare.

— Unde este Johnson’s Ford? a vrut el să afle.

Omul a început să dea din cap dezamăgit, spunând:

— Tare mă tem io că aţi cam greşit drumu’, dom’le. Ar fi trebuit s-o luaţi la stânga la încrucişarea de drumuri.

Rachel a scos un sunet discret, auzind cele spuse. Lumina devenise mai slabă şi umbrele începeau să se desluşească din ce în ce mai

limpede în jurul picioarelor cailor. Pentru a se întoarce la răspântie, le-ar fi trebuit câteva ceasuri. Nu puteau spera să ajungă acolo înainte de căderea nopţii, cu atât mai puţin să ajungă la Johnson’s Ford.

Şi călătorul şi-a dat seama de această situaţie şi a zâmbit, arătându-şi gingiile îngălbenite.

— Dacă aşa stau lucrurile, dom’lor şi dacă aveţi bunăvoinţa de a-mi ajuta să-mi găsesc vaca şi s-o duc acasă, atunci nevastă-mea se va bucura tare mult să vă pună ceva de mâncare înainte şi să vă aştearnă un pat.

Pentru că nu exista alternativă la oferta omului, William i-a acceptat propunerea, străduindu-se să fie cât mai respectuos cu putinţă. A lăsat-o pe Rachel la adăpostul unui copac, lângă cai, şi a pornit împreună cu Denny Hunter în căutarea vacii.

Vaca ţăranului, un animal slab şi păros, cu o privire duşmănoasă, s-a dovedit a fi imprevizibilă şi îndărătnică. Din acest motiv, a fost nevoie de priceperea a trei bărbaţi pentru a o prinde şi a o face să meargă pe drum. Uzi până la piele şi murdari de noroi, l-au urmat pe domnul Antioch Johnson – viitoarea gazdă se prezentase – spre o fermă modestă.

Ploaia continua să cadă şi orice acoperiş era bine-venit, indiferent că acesta era găurit sau nu.

Doamna Johnson s-a dovedit a fi o femeie neîngrijită căreia nu îi puteai ghici vârsta, şi care avea şi mai puţini dinţi decât soţul ei. S-a uitat la oaspeţii uzi leoarcă şi le-a întors spatele, lipsită de maniere, dar a dat la iveală străchini din lemn pe care le-a umplut cu tocană rece. De asemenea, le-

a dat lapte proaspăt de vacă. William a văzut că Rachel a luat o singură dată din tocană, s-a făcut palidă, şi-a scos ceva din gură şi după aceea a început să bea lapte.

El era mult prea înfometat ca să-i mai pese ce conţinea sau ce gust avea tocana aceea. Din fericire, nu era prea multă lumină, aşa că n-a văzut cum arăta mâncarea.

Denny făcea un efort să fie sociabil, deşi ostenise răspunzându-i domnului Johnson la întrebările legate de originea lor, călătoria lor, destinaţia, relaţiile, noutăţile aflate pe drum şi de opiniile, dar şi de veştile legate de război. Rachel încerca să zâmbească din când în când, dar privea îngrijorată în jur şi rămânea câteodată cu ochii pe gazda lor, care stătea într-un colţ. Femeia se uita cu mare atenţie la o pipă din lut.

Cu stomacul plin şi cu ciorapi uscaţi în picioare, William a simţit că oboseala acumulată de-a lungul zilei a pus stăpânire pe el. În cuptor era făcut focul, iar flăcările l-au făcut să între într-un fel de transă, vocea lui Denny şi a domnului Johnson transformându-se într-un soi de murmur plăcut. Ar fi adormit chiar atunci, pe loc, dacă Rachel nu s-ar fi ridicat de la locul ei, voind să meargă la toaletă. El a ieşit din transă şi şi-a amintit că ar trebui să se ocupe de cai şi de catâri. A şters patrupedele cât de bine a putut şi i-a cerut domnului Johnson fân şi l-a plătit, deşi nu exista un grajd în adevăratul sens al cuvântului, ci doar un acoperiş din crengi sprijinit pe patru pari. William nu ar fi dorit ca animalele să stea toată noaptea sub acel acoperiş, cu picioarele în noroi, temându-se că adăpostul avea să se umple de apă.

Continua să plouă, dar aerul de afară era plăcut şi curat. Se simţea mirosul copacilor, al ierbii şi apei. După ce stătuse în aerul închis din casa gazdelor sale, mireasma i s-a părut ameţitoare. Şi-a vârât capul între umeri pentru a se feri de ploaie, vrând să ajungă la adăpostul în care se aflau caii şi făcând tot posibilul să menţină aprinsă mica torţă. În acelaşi timp, căuta să se şi bucure de fiecare gură de aer.

Torţa pâlpâia, dar continua să ardă, iar William se bucura de faptul că adăpostul nu se umpluse de apă. Caii, catârii şi vaca gazdelor stăteau pe paie umede, dar nu în noroi. Uşa toaletei a scârţâit, iar William a văzut silueta lui Rachel. Fata a zărit torţa şi s-a apropiat de el, trăgându-şi şalul mai bine pe umeri, pentru a se feri de ploaie.

— Animalele sunt bine? a întrebat fata.

Picăturile de ploaie luceau în părul ei şi William i-a zâmbit, spunând:

— Cred că cina lor a fost mai bună decât a noastră.

Fata s-a scuturat, spunând:

— Aş fi preferat să mănânc fân. Ai *văzut* ce era în…

— Nu, a întrerupt-o William, şi aş fi foarte fericit dacă nu mi-ai spune.

Fata a pufnit, dar i-a respectat dorinţa. William nu avea niciun chef să se întoarcă în încăperea în care domnea un miros neplăcut. Se pare că nici fata nu se grăbea să între în casă şi de aceea s-a oprit să scarpine urechile lungi ale catârului ei.

— Mie nu îmi place cum se uită femeia aceasta la noi, a spus Rachel după o clipă de tăcere, fără a-l privi pe William. Se tot uită la pantofii mei, de

parcă s-ar întreba dacă i se potrivesc.

William s-a uitat şi el la pantofii lui Rachel. Aceştia nu erau deloc moderni, dar erau rezistenţi şi bine lucraţi.

Rachel a privit neliniştită casa, spunând:

— Voi fi fericită când voi pleca de-aici, chiar dacă va continua să plouă.

— Vom pleca, a asigurat-o William. Vom pleca chiar înainte de micul dejun, dacă doreşti.

Tânărul ofiţer s-a sprijinit de unul dintre parii care susţineau acoperişul adăpostului şi simţea pe ceafă picăturile de ploaie. Nu mai era ameţit, dar continua să simtă oboseala şi a realizat că şi el era neliniştit.

Domnul Johnson părea amabil chiar dacă era necioplit, însă se purta ciudat. Se apleca înainte, dornic de conversaţie, cu ochii strălucitori, frământându-şi mâinile murdare pe genunchi.

Poate că era vorba doar de reacţia omului izolat care se bucura de compania altora, deoarece prezenţa ciudatei doamne Johnson nu era o plăcere. Tatăl său îl învăţase, însă, să ţină cont de instinctele sale şi William nu ezita niciodată să facă acest lucru. Fără a scoate niciun cuvânt, a căutat în coburii care atârnau pe unul dintre parii adăpostului şi şi-a luat de acolo cuţitul pe care îl avea în cizmă când călărea.

Rachel l-a urmărit cu privirea, în vreme ce tânărul ofiţer şi-a pus arma la brâu, trăgând cămaşa ca să nu se vadă.

Torţa a început să pâlpâie, pentru că arsese aproape cu totul. William i-a oferit lui Rachel braţul şi fata s-a apropiat de el. Ar fi vrut să o prindă de mijloc dar s-a abţinut, mulţumindu-se să

o atingă uşor cu cotul, pentru a simţi căldura trupului ei.

Silueta fermei era mai întunecată decât noaptea însăşi, pentru că nu avea nici uşă, nici fereastră în partea din spate. Au dat un ocol clădirii; printre jaluzele se vedea doar o sclipire palidă de lumină. A auzit-o pe Rachel oftând şi i-a atins uşor mâna, deschizând apoi uşa pentru ca ea să între.

— Somn uşor, i-a şoptit el. Zorii vor sosi foarte repede.

Acea tocană l-a salvat de la moarte. A adormit aproape imediat, doborât de oboseală, dar a avut un somn agitat din cauza coşmarurilor care l-au chinuit. Mergea pe un hol pe care exista un covor cu modele, dar după o vreme, şi-a dat seama că ceea ce crezuse el că sunt modelele de pe covor erau de fapt nişte şerpi care şi-au ridicat capetele, tulburaţi de prezenţa lui. Şerpii se mişcau încet, iar el izbutea să scape de ei, dar sărea când spre un perete, când spre celălalt. Aceşti pereţi, de care el se tot lovea, păreau că îl vor prinde între ei.

A simţit apoi că peretele din spate îl înghesuie şi că peretele din faţă se apropie atât de mult de el, încât nici nu mai putea privi în jos. Se temea de şerpii din covor, dar nu îi vedea, astfel încât lovea cu picioarele, simţind că loveşte din când în când ceva greu. A intrat în panică, simţind că un şarpe i se încolăcea pe un picior, pentru ca apoi să se încolăcească pe trunchi, să scoată capul prin cămaşă şi să-l împungă în abdomen, căutând un loc din care să muşte.

S-a trezit brusc, având dureri şi transpirând, dându-şi seama că durerile pe care le simţea în

stomac erau reale. A simţit că îl chinuiesc nişte crampe cumplite, şi-a tras genunchii către piept şi s-a rostogolit pe-o parte, chiar înainte ca un topor să lovească locul în care se aflase capul lui.

A tras un pârţ răsunător şi s-a repezit orbeşte asupra siluetei care se chinuia să *scoată* toporul din lemnul patului. A apucat picioarele lui Johnson şi a tras.

Omul a căzut peste el, înjurând, şi l-a apucat de gât. William l-a lovit pe adversarul său, dar mâinile care îl strângeau de gât păreau să-l trimită spre moarte. La un moment dat, a văzut stele verzi înaintea ochilor.

De undeva din apropiere a auzit ţipete. Mai mult din instinct şi mai puţin pentru că şi-ar fi propus acest lucru, William l-a lovit pe Johnson cu capul. L-a durut, dar mâinile lui nu-l mai strângeau atât de tare de gât. S-a rostogolit imediat şi a sărit în picioare.

Focul se stinsese, şi în sobă nu mai erau decât tăciuni aprinşi, care aruncau o lumină slabă în încăpere. Undeva într-un colţ, se vedeau mai multe siluete care ţipau, dar William nu putea ajunge la ele.

Johnson reuşise să scoată toporul din lemn şi William a văzut lama lucind în secunda în care omul a ridicat arma pentru a-l lovi în cap. S-a aplecat şi a reuşit să-l apuce pe Johnson de încheietură. Toporul i-a alunecat din mână lui Johnson şi i-a căzut lui William pe genunchi, înţepenindu-i piciorul. Tânărul ofiţer a căzut, târându-l pe Johnson după el, dar şi-a tras genunchiul la timp, astfel încât acesta să nu cadă peste el.

William s-a rostogolit pe-o parte, a auzit un sfârâit şi a observat nişte scântei. Apoi a zărit tăciunii, a luat câţiva şi i-a aruncat lui Johnson în faţă, deşi palma îl ustura cumplit.

Johnson a făcut câţiva paşi înapoi şi a început să icnească *ah! ah!* de parcă nici nu ar fi avut putere să strige. Ţinea toporul într-o mână şi, pentru că a simţit că William se ridicase în picioare, a agitat toporul orbeşte.

William i-a luat toporul din mână, l-a apucat cu forţă, l-a înălţat şi a lovit. S-a auzit un *buf* de parcă ar fi crăpat un pepene. După impact, William a simţit cum îi vibrează palmele şi apoi braţele, a lăsat să-i cadă toporul şi a făcut câţiva paşi înapoi.

Şi-a simţit gura amară, plină de fiere, a realizat că îi ieşea salivă din gură şi s-a şters cu dosul mânecii.

Gâfâia de mama focului, dar parcă în plămâni nu îi intra niciun strop de aer.

Johnson s-a îndreptat spre el cu braţele întinse şi cu toporul înfipt în cap. Coada toporului se mişca încolo şi-ncoace, parcă ar fi fost antena unei insecte. Încet şi sinistru, mâinile lui Johnson s-au ridicat, pentru a apuca coada armei.

William a vrut să ţipe, dar a simţit că nu avea aer; s-a retras cuprins de panică, a pus mâna pe pantaloni şi a simţit că aceştia erau uzi. A privit în jos, temându-se de ceea ce putea fi mai rău, dar şi-a dat seama că erau uzi de sânge. În aceeaşi clipă a realizat că îl înţeapă ceva în picior.

— La naiba! a spus el încet, ducând mâna la brâu. Reuşise să se înţepe cu propriul cuţit, dar bine că nu-l pierduse, slavă Domnului. A simţit mânerul armei şi s-a mai liniştit, continuând să se

ferească din calea lui Johnson. Acesta din urmă a scos un icnet şi a tras de coada toporului.

Lama armei i s-a desprins din cap, împroşcând cu sânge faţa, braţele şi pieptul lui William. Cu chipul şiroind de sânge, Johnson a înălţat toporul, dar se mişca lent şi nesigur. William s-a ferit, trăgând iar o salvă de pârţuri, dar izbutind să-şi păstreze calmul.

Tânărul ofiţer a apucat mai bine mânerul cuţitului căutând cu privirea un loc în care să-l înfigă. *În spate,* şi-a spus în gând. Johnson şi-a trecut nesigur
0palmă peste faţă, pentru că voia să-şi şteargă sângele de la ochi, iar cu cealaltă mână, agita orbeşte toporul.

— William!

Surprins de acest strigăt, tânărul ofiţer a privit într-o parte şi a scăpat ca prin minune de toporul care era să-l lovească.

— Taci! a strigat el indispus. Sunt ocupat!

— Da, văd, a răspuns Denny Hunter. Aş vrea să te ajut.

Era alb ca varul şi tremura aproape la fel de tare ca Johnson, dar a făcut un pas înainte, a apucat toporul de coadă şi l-a tras din mâna acestuia. S-a retras şi a lăsat arma din mână. Toporul a căzut cu un *buf,* iar medicul arăta de parcă ar fi urmat să verse din clipă-n clipă.

— Mulţumesc, a spus William făcând un pas înainte şi înfigându-i lui Johnson cuţitul printre coaste, de-a dreptul în inimă.

Johnson l-a privit în faţă pe William cu nişte ochi albştri-cenuşii, cu puncte aurii în apropierea irisului de culoare închisă. Ofiţerul William nu

văzuse niciodată ceva mai frumos şi a rămas înmărmurit. Simţind sângele cum
1se scurge pe mână, a revenit la realitate.

A tras cuţitul şi a făcut un pas înapoi, lăsându-l pe Johnson să cadă. Tremura tot şi simţea că va face pe el. S-a întors fără a vedea nimic înaintea ochilor şi a luat-o spre uşă, trecând pe lângă Denny care a spus ceva, fără ca el să-i înţeleagă foarte bine cuvintele.

Când a intrat tremurând în toaletă, şi-a amintit ca prin ceaţă că doctorul îi spusese: *Nu trebuia să faci asta.*

Da, şi-a spus, *am făcut-o,* şi şi-a pus capul pe genunchi, aşteptând ca totul să se risipească.

După o vreme, a ieşit din toaletă ameţit şi având impresia că nu îl mai ţineau picioarele, dar cu stomacul uşor. Denny Hunter a trecut repede pe lângă el, intrând la rândul lui în toaleta de unde s-au auzit adevărate explozii. Depărtându-se cu repeziciune, William s-a îndreptat către casa soţilor Johnson, stropit de picături de ploaie.

Mai era destul până la răsăritul soarelui, dar cerul se înnorase şi ferma se zărea scheletică şi neagră.

William a intrat în casă agitat şi a dat cu ochii de Rachel, care era albă ca varul şi stătea de strajă cu o mătură lângă doamna Johnson, legată cu un cearşaf murdar, sâsâind şi scuipând.

Trupul soţului ei zăcea cu faţa în jos, lângă sobă, într-o baltă de sânge, care se închega. Unul dintre fraţii Hunter făcuse focul şi pusese lemne în sobă. Era cald în încăpere, dar William nu simţea acest lucru.

— E mort, a spus Rachel fără intonaţie.

— Da, a replicat William, neştiind ce ar fi trebuit să simtă într-o astfel de situaţie şi nici *ce anume* simţea. S-a depărtat puţin, având un sentiment de uşurare, iar după aceea a revenit pentru a se uita la prizonieră.

— Ea a…?

— A vrut să-i taie gâtul lui Denny, dar m-a călcat pe mână şi ma trezit. Am văzut cuţitul din mâna ei şi am ţipat, şi el a prins-o şi…

Fata şi-a trecut o mână prin păr şi William şi-a dat seama că îşi pierduse boneta şi că părul îi atârna în voie.

— M-am aşezat pe ea, a continuat Rachel, şi Denny a legat-o cu cearşaful. Nu cred că poate vorbi.

Fata a privit-o pe doamna Johnson, pentru ca apoi să spună:

— Are limba despicată.

Auzind-o pe Rachel, doamna Johnson a scos limba şi şi-a mişcat cele două jumătăţi ale acesteia protestând.

Având încă proaspăt în minte visul cu şerpii, William şi-a întors faţa, dar a apucat să vadă expresia de satisfacţie de pe chipul femeii.

— Dacă poate să facă asta, atunci poate să şi vorbească, a spus tânărul ofiţer, apucând-o pe femeie de gât:

— Dă-mi un motiv ca să nu te ucid!

— Nu-i vina mea! a spus ea sâsâind.

Atât de cumplit a sâsâit, încât William i-a dat drumul şi ea a continuat:

— Mă silea să-l ajut.

William s-a uitat peste umăr la trupul lipsit de viaţă care zăcea lângă sobă.

— Acum nu te va mai sili! a spus el, strângând-o din nou de gât şi simţindu-i pulsul în degetul mare. Câţi călători aţi omorât voi?

Femeia a scos limba, lingându-şi buza de sus.

William a încetat să o mai strângă de gât şi a lovit-o peste faţă.

— Nu trebuie să… a şoptit Rachel.

— Ba da, trebuie, a contrazis-o William, ştergându-şi pe pantaloni palma cu care lovise, încercând să scape de senzaţia neplăcută pe care i-o dădea transpiraţia femeii, pielea ei alunecoasă, gâtul ei osos. Cealaltă mână începuse să-i pulseze dureros. Deodată a simţit dorinţa de a lua toporul şi de a o lovi pe femeia aceea din nou şi din nou, ca să-i spargă capul, să o toace mărunt. Tremura tot, stăpânit de dorinţa ucigaşă. Fata şi-a dat seama şi l-a privit cu ochi negri, sclipitori.

— Dumneata nu vrei să o ucid? a întrebat-o William pe Rachel.

— Nu trebuie să o faci, a răspuns ea foarte încet, prinzându-l de mâna arsă. William a simţit că ameţeşte.

— Eşti rănit, i-a spus fata cu voce blândă. Să ieşim să-ţi spăl rana.

L-a călăuzit afară. El abia dacă mai vedea ceva înaintea ochilor. L-a ajutat să se aşeze pe butucul folosit la tăierea lemnelor. Fata a adus o găleată cu apă. Răsărea soarele, aerul era încărcat de umezeală şi William simţea cum îi pătrunde proaspăt în plămâni.

Rachel i-a băgat mâna în apă rece şi senzaţia de arsură s-a mai estompat.

I-a pus mâna pe picior, unde pata de sânge se uscase, dar şi-a retras-o când William a scuturat

din cap.

— O să-ţi aduc whisky. E o sticlă în geanta lui Denny, a spus fata dând să plece.

El a prins-o cu putere de încheietura mâinii.

— Rachel, a spus el cu o voce care i se părea stranie, făcându-l să aibă senzaţia că vorbea altcineva. Eu nu am ucis niciodată pe cineva până acum. Nu prea… Nu prea ştiu ce să fac.

A ridicat ochii, dorind să citească pe chipul ei înţelegere:

— M-aş fi aşteptat… să se întâmple în luptă. Am crezut că ştiu cum mă voi simţi dacă se va întâmpla aşa ceva.

Fata l-a privit în ochi. Avea chipul brăzdat de gânduri. Lumina s-a revărsat asupra ei. Chipul îi era roz, mai roz decât luciul perlelor şi, după destul de multă vreme, ea i-a atins obrazul cu mare grijă.

— Nu, a spus ea. Nu aveai cum să ştii.

PARTEA A CINCEA

Spre prăpastie

42

LA RĂSCRUCE

William se despărţise de fraţii Hunter undeva, la o răscruce de drumuri de ţară din New Jersey. Nu era strategic să-şi continue călătoria în tovărăşia lor. La întrebările legate de locul în care se găsea Armata Continentală, li se răspundea cu mare ostilitate, dovadă că fraţii Hunter se apropiau de ţintă. Nici cei aflaţi de partea rebelilor, nici loialiştii care se temeau de represiunile unei armate aflate la doi paşi de ei, nu erau dispuşi să le spună ceva unor călători misterioşi, care ar fi putut fi spioni sau poate chiar mai mult decât atât.

Celor doi quakeri avea să le fie mai uşor, dacă el nu călătorea împreună cu ei. William s-a gândit că era evident cine erau şi intenţia lui Denzell de a se înrola voluntar ca medic era foarte clară, astfel încât lumea avea să-i ajute…

Până la un moment dat, fusese suficient ca el să spună că era un prieten al familiei Hunter. Pe măsură ce înaintau pe teritoriul Coloniei New

Jersey, lumea era mult mai puţin liniştită. Fermele fuseseră prădate de părţile rivale, respectiv de militarii din Hessa, înrolaţi în armata lui Howe, şi care îşi doreau ca Washington să se angajeze într-o luptă deschisă, ieşind din Watchung Mountains, unde se refugiase, dar şi de cei din Armata Continentală, care căutau disperaţi provizii.

Fermierii, care în mod normal i-ar fi întâmpinat pe străini cu braţele deschise, dorindu-şi să afle de la ei noutăţi, îi primeau cu muschete şi cu vorbe grele. Alimentele erau din ce în ce mai greu de găsit. Datorită prezenţei lui Rachel, oamenii erau dispuşi să se apropie de micul grup, pentru a le vinde alimente, iar mica rezervă de aur şi argint a lui William era foarte utilă.

Denzell depozitase cea mai mare parte a banilor obţinuţi din vânzarea casei la o bancă din Philadelphia, pentru a asigura astfel viitorul lui Rachel, iar banii din hârtie eliberaţi de Congres nu erau acceptaţi de aproape nimeni.

Nu era nicio posibilitate ca William să se deghizeze în quaker. Dincolo de faptul că nu era un orator iscusit, statura lui le dădea oamenilor o stare de neliniște. Pe de altă parte, având în minte cuvintele căpitanului Nathan Hale, nu îndrăznea să spună că avea de gând să se înroleze în Armata Continentală şi avea grijă să nu facă nicio afirmaţie care, mai târziu, ar fi putut constitui o dovadă a faptului că era spion. Tăcerea lui, luată drept ameninţare, îi neliniștea pe oameni.

William nu discutase cu fraţii Hunter despre faptul că se vor despărţi, dar nici Denzell, nici Rachel nu l-au întrebat ce planuri avea, pentru că erau discreţi. Toţi ştiau, însă, că sosise momentul

să se despartă. În dimineaţa aceea, când Rachel i-a dat bucata de pâine pentru micul dejun, mâna ei a atins-o pe a lui şi aproape că a apucat-o de degete. Ea şi-a dat seama că tânărul ofiţer îşi stăpânea cu greu un impuls şi l-a privit uimită. Ochii ei erau mai curând verzi în ziua aceea, şi nu căprui, iar el ar fi fost dispus să lase naibii bunele maniere şi să o sărute, oricum nu ar fi protestat. William chiar ar fi sărutat-o, dacă fratele ei nu ar fi apărut tocmai atunci din tufişuri, încheindu-se la pantaloni.

El a ales locul în care urma să se despartă de fraţii Hunter. Nu îi plăcea să amâne lucrurile şi s-a gândit că era mai bine ca despărţirea să aibă loc fără să se gândească prea mult la asta. Şi-a oprit calul la o răscruce, uluindu-l pe Denzell, a cărui iapă a dansat pe loc.

— Aici ne vom despărţi, a spus William pe neaşteptate. Eu voi porni spre nord, a continuat tânărul ofiţer, arătând spre miazănoapte, în vreme ce dumneavoastră trebuie să vă îndreptaţi către est. Veţi întâlni militari din armata domnului Washington, dar dacă…

A ezitat, însă trebuia să le atragă atenţia; din ce spuseseră fermierii, era clar că Howe avea trupe în regiune.

— Dacă întâlniţi trupe britanice sau mercenari din Hessa… Ştiţi germană cumva?

Denzell a dat din cap în semn că nu şi a făcut ochii mari, spunând:

— Doar un pic de franceză.

— Asta-i bine, l-a asigurat William. Ofiţerii din Hessa ştiu bine limba franceză. Dacă întâlniţi cumva astfel de ofiţeri, care nu ştiu franceza şi vor

să vă facă probleme, le spuneţi: *Ich verlange, Euren Vorgesetzten zu sehen. Ich bin mit seinem Freund bekannt.* Asta înseamnă: „Doresc să stau de vorbă cu ofiţerul sub comanda căruia vă aflaţi. Îl cunosc pe prietenul dânsului”. Dacă întâlniţi militari britanici, este bine să spuneţi acelaşi lucru, dar în limba engleză, bineînţeles, a spus William.

Denzell a zâmbit discret, replicând:

— Îţi mulţumesc. Dar dacă ne duc la un ofiţer şi acela ne întreabă care este numele presupusului prieten?

William a zâmbit:

— Nu va mai conta. Îndată ce o să vă aflaţi înaintea unui ofiţer, veţi fi în siguranţă… în ceea ce priveşte numele… Harold Grey, Duce de Pardloe, colonel al regimentului patruzeci şi şase de infanterie. Unchiul Hal nu cunoştea pe toată lumea, ca tatăl lui, dar toţi cei care erau în armată îl cunoşteau *pe el.*

A văzut cum Denzell îşi mişca buzele, încercând să memoreze numele pe care i-l spusese William, pentru ca apoi să-l întrebe:

— Şi ce este prietenul Harold faţă de tine, William?

Rachel îl privise cu ochii mijiţi de la adăpostul pălăriei. Acum şi-o dăduse pe ceafă, pentru a-l privi în voie.

William a ezitat din nou, dar ce mai conta acum? Pe fraţii Hunter nu avea să-i mai vadă niciodată. Cu toate că ştia prea bine că Rachel şi Denzell nu aveau să fie impresionaţi de faptul că membrii familiei sale erau nobili, William s-a aşezat mai drept în şa, spunând cât mai degajat cu putinţă:

— E o rudă de-a mea.

Apoi a băgat mâna în buzunar, scoţând punguliţa pe care o primise de la scoţianul Murray şi spunând:

— Poftim. O să aveţi nevoie de asta.

— O să ne descurcăm, a replicat Denzell, refuzând punguliţa.

— Şi eu, a zis William, aruncând punguliţa în direcţia lui Rachel, care a înălţat mâinile şi a prins obiectul din reflex, surprinsă atât de propriul gest, cât şi de cel al lui William.

Tânărul ofiţer i-a zâmbit fetei, simţind cum i se umple inima de bucurie.

— Mergeţi cu bine, a spus William în cele din urmă, întorcându-şi calul şi pornind la trap fără a se mai uita înapoi.

— Tu ştiai că e militar britanic? a întrebat-o Denny Hunter încet pe sora lui, în vreme ce îl privea pe William depărtându-se. Probabil că este un dezertor.

— Şi ce dacă?

— Viaţa unui asemenea om este plină de violenţă. Să rămâi multă vreme în tovărăşia unui astfel de om este o primejdie nu numai pentru trup, ci şi pentru suflet.

Rachel şi-a oprit pentru o clipă catârul şi nu a rostit niciun cuvânt, mulţumindu-se să privească drumul pustiu. Insectele se auzeau bâzâind prin copaci.

— Cred că s-ar putea să fii un ipocrit, Denzell Hunter, a spus fata întorcându-şi catârul. El mi-a salvat viaţa, *şi ţie* la fel. Ai fi preferat să nu facă nimic şi să mă vezi moartă şi măcelărită în locul acela cumplit?

Spunând acestea, fata a început să tremure uşor, deşi era o zi călduroasă.

— Nu aş fi preferat asta, a spus doctorul pe un ton cât se poate de serios. Mai mult chiar, îi mulţumesc lui Dumnezeu pentru că a fost acolo ca să te salveze. Sunt suficient de păcătos pentru a spune că prefer ca tu să rămâi în viaţă, chiar dacă omul acela a comis un păcat, dar nu sunt destul de ipocrit pentru a nega tot ceea ce s-a întâmplat.

Fata a pufnit, şi-a scos pălăria şi a alungat un roi de muşte, zicând:

— Sunt onorată să aud asta, dar dacă tot vorbeai despre bărbaţi violenţi şi despre primejdiile pe care le implică viaţa alături de ei, oare tu nu mă duci în armată?

Denzell a hohotit, zicând:

— Întocmai asta fac. Poate că ai dreptate şi eu sunt un ipocrit. Dar, Rachel…

Doctorul s-a aplecat spre sora lui şi a apucat hăţurile catârului ei, astfel încât fata să nu se poată depărta de el şi apoi a continuat:

— Tu ştii că eu nu aş îngădui să ţi se întâmple niciun rău, nici în ceea ce priveşte trupul, nici în ceea ce priveşte sufletul. Doar să-mi spui, şi îţi voi găsi un loc printre prieteni, unde vei fi în siguranţă. Sunt sigur că Dumnezeu mi-a vorbit şi că trebuie să fac aşa cum îmi porunceşte conştiinţa. Asta nu înseamnă că trebuie să mă urmezi.

Fata l-a privit lung, spunând:

— Şi de unde ştii că Dumnezeu nu mi-a vorbit şi mie?

Medicul a clipit din spatele lentilelor, întrebând:

— Şi ce anume ţi-a spus?

— A spus: *Fă în aşa fel încât să-l împiedici pe fratele său să se sinucidă, căci voi avea nevoie să-l am alături de Mine!* a exclamat fata, dându-i fratelui ei peste mână şi apucând hăţurile catârului:

— Dacă urmează să ne înrolăm în armată, Denny, atunci hai să găsim acea armată.

Fata a lovit catârul în coaste. Acesta şi-a ciulit urechile şi a pornit ca din puşcă.

O vreme, William s-a ţinut drept în şa, dovedind că era un călăreţ foarte bun. După ce drumul a făcut o curbă şi nu s-a mai văzut deloc răscrucea, s-a relaxat puţin. Îi părea rău că se despărţise de fraţii Hunter, dar în curând, gândurile au pus stăpânire pe el.

Burgoyne. Îl întâlnise o dată pe generalul Burgoyne, la un spectacol de teatru, o piesă scrisă chiar de el. Nu îşi aducea aminte nimic din piesă, pentru că fusese antrenat într-o discuţie cu o fată dintr-o lojă vecină. Apoi coborâse împreună cu tatăl său spre a-l felicita pe dramaturgul de succes, care se înroşise din pricina triumfului de care se bucura, dar şi din pricina şampaniei.

În Londra i se spunea Gentleman Johnny. Era o stea pe firmamentul societăţii londoneze, deşi în urmă cu câţiva ani, fusese nevoit să fugă în Franţa împreună cu soţia, să nu fie arestaţi pentru neplata datoriilor. Nimeni nu mai ţinea minte că avusese cândva datorii, era un lucru mult prea banal.

William era intrigat că unchiul Hal îl aprecia pe John Burgoyne. Unchiul Hal nu avea timp pentru piese de teatru, nici pentru oamenii care le scriau. Cu toate acestea, dacă se gândea bine, William îşi

amintea că unchiul Hal avea operele complete ale lui Aphra Behn. Tatăl său îi spusese, de altfel, în mare taină că unchiul Hal făcuse o mare pasiune pentru domnişoara Behn după ce îi murise prima soţie, cu ceva vreme înainte de a se căsători cu mătuşa Minnie.

— Domnişoara Behn a murit, vezi tu. Deci era o persoană sigură.

William dăduse din cap, dorind să lase impresia că era om de lume şi pricepuse totul, cu toate că nu înţelesese ce voise să spună tatăl său. Sigură în ce fel?

A scuturat din cap. Nu credea că îl va înţelege vreodată pe unchiul Hal şi poate că era mai bine aşa atât pentru unchi, cât şi pentru el însuşi. Bunica lui, Benedicta, era probabil singura persoană care îl înţelegea. Pentru că se gândise la unchiul său şi-a amintit de vărul Henry şi şi-a strâns buzele.

Adam primise veştile, desigur, dar nu putea face nimic pentru fratele lui. Nici William nu putea face nimic. Datoria îl îndemna să meargă către miazănoapte. Între tatăl său şi unchiul Hal, desigur că…

Calul şi-a înălţat capul fornăind, iar William a privit înainte, observând un bărbat care stătea pe marginea drumului şi ridicase o mână în semn de salut.

A înaintat încet, cu ochii pe copaci şi tufişuri, deoarece omul de pe marginea drumului ar fi putut avea nişte tovarăşi la pândă, pentru a se năpusti asupra călătorilor. Copacii erau destul de rari şi, deşi creşteau tufişuri, nimeni nu se putea ascunde acolo.

— Bună ziua, domnule, a spus William oprindu-se la distanţă de bătrânul de pe marginea drumului. Chipul lui semăna cu o grămadă de zgură. Omul se sprijinea într-un băţ lung şi părul alb ca neaua îi era prins în coadă.

— Mă bucur că v-am întâlnit, a replicat drumeţul bătrân, bine îmbrăcat. Când s-a uitat mai bine, a văzut că mai sus era priponit calul omului, care păştea liniştit. Aşa stând lucrurile, tânărul ofiţer s-a mai liniştit.

— Încotro mergeţi, domnule? a întrebat el politicos.

— Depinde de ceea ce îmi veţi spune dumneavoastră, tinere domn.

Bătrânul era scoţian. Se simţea accentul, deşi vorbea engleza foarte bine.

Eu caut un anume domn Ian Murray, pe care cred că îl cunoaşteţi.

William a fost derutat. De unde ştia bătrânul acest lucru? Da, îl cunoştea pe Murray. Poate că Murray îi povestise bătrânului despre el.

Având în vedere acest lucru, William a replicat:

— Îl cunosc, dar nu ştiu unde se află.

— Nu? a întrebat bătrânul, privindu-l pătrunzător.

Se uită la mine de parcă ar crede că-l mint! şi-a spus William. *Bătrân ciudat!*

— Nu! a replicat William hotărât. L-am cunoscut în Great Dismal cu câteva săptămâni în urmă. Era în tovărăşia unor mohicani. Nu ştiu, însă, încotro a pornit.

— Mohicani? a repetat bătrânul îngândurat.

William a văzut că omul rămăsese cu privirea aţintită asupra pieptului său.

— Aţi primit acel bănuţ de la mohicani? a întrebat el în cele din urmă.

— Nu, a replicat William, neînţelegând foarte bine la ce se referea bătrânul şi crezând că este un termen folosit în sens peiorativ. Mi l-a adus domnul Murray de la… un prieten.

— Un prieten, a repetat bătrânul studiind chipul lui William, lucru care îl stânjenea pe tânărul ofiţer.

— Care este numele dumneavoastră, tinere domn? a întrebat după o vreme scoţianul.

— Nu este treaba dumneavoastră, domnule, a replicat William, străduindu-se să fie cât mai politicos cu putinţă şi apucând mai bine hăţurile. Vă doresc o zi bună!

Bătrânul s-a întunecat la faţă şi a apucat mai bine băţul lung, în care se sprijinea. William şi-a îndemnat calul repede, astfel încât bătrânul să nu-l poată lovi cu băţul. Nici nu a încercat să o facă, dar William a remarcat şocat că omului îi lipseau două degete de la mâna cu care ţinea băţul.

S-a gândit că poate bătrânul va încăleca şi va porni după el, dar când a privit înapoi, omul se afla tot la marginea drumului şi privea după el.

Nu conta, dar pentru a nu ieşi în evidenţă, William şi-a băgat gheara de urs în cămaşă, alături de rozariu.

43

NUMĂRĂTOAREA INVERSĂ

Fortul Ticonderoga
18 iunie 1777

Dragă Bree şi Roger,

Mai sunt douăzeci şi trei de zile. Sper că vom putea pleca imediat după ce vor fi trecut. Vărul vostru Ian a părăsit fortul acum o lună, spunând că avea o treabă de rezolvat, dar că se va întoarce înainte să expire contractul lui Jamie ca membru al formaţiunilor de voluntari. Ian a refuzat să fie voluntar în armată, dar este muncitor, astfel încât nu se poate spune despre el că e DEZERTOR. Nu spun asta ca şi când comandantul fortului ar putea face ceva împotriva dezertorilor; poate doar să-i spânzure, dacă sunt atât de proşti încât să se întoarcă, dar niciunul dintre ei nu e destul de prost încât să facă asemenea lucru. Nu ştiu sigur ce face Ian, dar sper că este bine pentru el.

Dacă tot pomeneam despre comandantul fortului, iată că avem unul nou. Ce mare eveniment! Colonelul Wayne a plecat acum câteva săptămâni — fără îndoială că a transpirat uşurat, dar şi din cauza umidităţii — și acum situaţia este mult mai bună din acest punct de vedere. Noul comandant este un general-maior, domnul Arthur St. Clair, un scoţian genial şi chipeş. El are grijă să devină şi mai atrăgător pentru că, la ocazii oficiale, îşi pune o centură roz. (Avantajul de a aparţine unei armate ad hoc *este acela că poţi să-ţi stabileşti singur uniforma, nu există acea rigoare tipic britanică.)*

Generalul St. Clair a venit cu oameni din afară: trei generali, dintre care unul este francez (tatăl tău spune că generalul Fermoy e dubios din punct de vedere militar) şi aproximativ trei mii de

recruţi. Acest lucru ne-a însufleţit pe toţi (deşi latrinele sunt foarte solicitate. Dimineaţa coada este de câte cincisprezece oameni şi există prea puţine oale de noapte). St. Clair a ţinut un discurs frumos, asigurându-ne că acum fortul nu poate fi cucerit. Când a spus acest lucru, tatăl tău, care se afla lângă el la momentul respectiv, a adăugat ceva în gaelică. A vorbit încet, dar nu suficient de încet. Am înţeles că generalul s-a născut la Thurso şi am văzut că s-a prefăcut că nu pricepe ce a spus tatăl tău.

Continuă încet construcţia podului care va uni fortul cu Mount Independence... şi Mount Defiance se află tot la locul său, dincolo de apă. Dacă te uiţi la el, pare un deal mic şi cu totul inofensiv, dar este mai înalt decât fortul. Jamie i-a cerut domnului Marsden să treacă pe malul celălalt cu o ţintă – un pătrat din lemn cu latura de peste un metru, vopsit în alb — pe care să o pună în preajma vârfului dealului, punct din care se vedea foarte bine de la nivelul bateriilor existente în fort. L-a poftit pe generalul Fermoy (care nu poartă centură roz, deşi este francez) să încerce să tragă cu una dintre puştile cele noi (Jamie a avut grijă să ia câteva astfel de arme din încărcătura de pe Teal, *lăsând însă cea mai mare parte spre a fi folosită în beneficiul cauzei americanilor). Au făcut praf ţinta, iar evenimentul respectiv l-a atras şi pe generalul St. Clair, dornic să vadă totul. Generalul St. Clair s-a bucurat la fel de mult cum mă voi bucura eu în momentul în care contractul tatălui tău va expira.*

Bineînţeles că, prin venirea recruţilor, viaţa a devenit mai agitată. Noii recruţi sunt relativ

sănătoşi şi asta este o minune, dar se produc mici accidente, cum ar fi cazuri de boli venerice, cazuri de malarie, care apar odată cu venirea verii. Pentru mine este destul că maiorul Thacher – dumnealui este medicul-şef — îmi permite să bandajez o rană din când în când, dar nu îmi permite accesul la instrumente tăioase. Din fericire, am un cuţit mic de care mă folosesc atunci când fac incizii în furuncule.

De asemenea, duc lipsă de plante medicinale de când a plecat Ian. El avea obiceiul să-mi aducă tot felul de lucruri din expediţiile lui, dar nu este recomandabil să părăseşti fortul, decât dacă faci parte dintr-un grup mai mare. Doi oameni care au plecat la vânătoare acum câteva zile au fost găsiţi morţi şi scalpaţi.

În timp ce mijloacele mele medicale s-au împuţinat, mă pot consola cu faptul că am descoperit o aşa-zisă femeie-vampir: doamna Raven din New Hampshire, al cărei soţ este ofiţer în cadrul formaţiunilor de voluntari. Este relativ tânără, are înjur de treizeci de ani, nu are copii şi dispune de multă energie emoţională. Ea are grijă de bolnavi şi de muribunzi, dar poate că pune excesiv de mult suflet. Detaliile pe care la dă sunt uneori morbide, dar mă pot bizui pe ea, nu leşină la o fractură deschisă sau la o amputare (care se pot face înainte ca maiorul Thacher sau locţiitorul său, locotenentul Stactoe, să prindă de veste j a unui organ atins de cangrenă, operaţii la care este foarte atentă, temându-se să nu-i scape ceva. Sigur că exagerează câteodată. Are obiceiul de a-şi trage pieptul şi aşa plat şi de a face ochii mari când descrie aventurile prin care trece (era cât pe

ce să se hiperventileze când au fost aduşi oamenii care fuseseră scalpaţi), dar trebuie să apelezi la cine poţi, atunci când ai nevoie de ajutor.

La extrema cealaltă din punct de vedere al competenţei medicale trebuie să spun că, odată cu sosirea noilor recruţi, au venit şi un medic quaker pe nume Denzell Hunter şi asistenta lui, Rachel. Nu am discutat cu el deocamdată, dar din ceea ce am văzut, este cu adevărat medic. Se pare că are şi unele noţiuni legate de germeni, datorită faptului că s-a pregătit cu John Hunter, unul dintre marile nume în medicină (având în vedere că Roger poate va citi asta, nu voi spune cum a descoperit John Hunter că gonoreea se transmite; ba nu, de fapt voi spune: şi-a injectat penisul cu un instrument muiat în puroiul provenind de la o persoană infectată şi a fost foarte mulţumit de rezultatele obţinute. Doctorul Hunter i-a povestit toate astea tatălui tău, în vreme ce îi bandaja un deget prins între doi buşteni. Nu-ţi face probleme, degetul nu este rupt, doar rănit.) Mi-ar plăcea să văd cum ar reacţiona doamna Raven la auzul acestei poveşti, dar cred că doctorul Hunter nu i-o va spune, pentru că este manierat.

Sper că vaccinezi copiii la timp.

Cu toată dragostea,
Mama

Brianna închisese cartea, dar mâna i se tot aşeza involuntar pe copertă, de parcă ar fi vrut să o deschidă iar, ca şi când ar fi fost posibil să fie scris şi altceva în ea.

— Ce dată va fi după ce vor fi trecut douăzeci şi trei de zile începând din optsprezece iunie?

Ar fi trebuit să dea ea însăşi răspunsul – putea calcula în minte –, dar nervozitatea o împiedica.

— Septembrie are treizeci de zile, a spus Roger, fredonând încet un cântec, în vreme ce privea în tavan. Aprilie, iunie… Da, iunie are treizeci de zile, aşa că sunt douăsprezece zile din optsprezece până în treizeci şi încă zece zile, până în zece iulie.

— Oh, Doamne, Dumnezeule!

Citise de trei ori. Dacă s-ar mai fi uitat încă o dată pe text, lucrurile nu aveau cum să se schimbe. Cu toate acestea, a deschis din nou cartea la pagina la care era prezentat portretul lui Burgoyne. Era un bărbat frumos.

— Ştie şi el foarte bine că e frumos! a spus Brianna cu voce tare, în vreme ce Roger se încrunta la ea consternat.

Portretul lui Burgoyne era realizat de Sir Joshua Reynolds. Personajul era reprezentat în uniformă, cu mâna pe mânerul săbiei, având în spate un fundal dramatic, format din nori, care se adunau. Pe pagina următoare era scris cât se poate de clar, negru pe alb:

La data de şase iulie generalul Burgoyne a atacat Fortul Ticonderoga având sub comanda sa 8 000 de militari din armata regulată, câteva regimente germane comandate de Baronul von Riedesel, dar şi indieni.

William l-a găsit pe generalul Burgoyne şi armata pe care acesta o comanda chiar mai uşor decât au descoperit fraţii Hunter unde se afla generalul Washington. Trebuie spus şi că generalul Burgoyne nu încerca să se ascundă.

Tabăra era mare, dispusă după toate regulile militare. Rânduri ordonate de corturi albe acopereau o zonă de câmpie, ajungând până în pădure. S-a îndreptat către cortul generalului şi a zărit în apropierea acestuia o grămadă de sticle de vin goale, care îi ajungea până la genunchi. Deoarece nu ştia ca generalul să fie un om căruia să-i placă băutura, tânărul ofiţer a presupus că acea grămadă de sticle era dovada ospitalităţii, a nevoii de a se afla în compania semenilor săi. William şi-a spus că acest aspect era unul lăudabil pentru un comandant.

O ordonanţă care căsca de zor aduna sigiliile de pe sticle, punându-le într-un vas, urmând ca acestea să fie prefăcute în gloanţe; l-a privit întrebător pe William.

— Am venit să prezint un raport generalului Burgoyne, a spus William, îndreptându-şi spatele.

Ordonanţa l-a măsurat din cap până-n picioare pentru a zăbovi asupra feţei sale, făcându-l pe William să se gândească dacă se bărbierise aşa cum trebuie în dimineaţa aceea.

— Petrecere cu comandantul brigăzii şi cu colonelul St. Leger noaptea trecută, a spus în cele din urmă ordonanţa. Vă rog să reveniţi după-amiază. Trebuie să vă spun…

Omul s-a întrerupt o clipă, făcând un gest care părea să-i provoace dureri.

— Popota este acolo.

44

PRIETENI

Fortul Ticonderoga
22 iunie 1777

Spre marea mea surprindere, l-am găsit pe căpitanul Stebbings stând în capul oaselor. Era alb la faţă, transpira şi se legăna ca un pendul, dar stătea drept. Domnul Dick îl veghea cu grija unei găini care are un singur pui.

— Văd că vă simţiţi mai bine, domnule căpitan, i-am spus zâmbind.

O să ne ridicăm în picioare cât de curând, nu-i aşa?

— M-am ridicat în picioare, a replicat căpitanul încet. Am crezut că mor.

— Dumnealui *mersi* m-a asigurat domnul Dick cu un amestec de mândrie şi disperare. A ţinut de braţul meu, dar mers! Asta lucru sigur!

Mă pusesem în genunchi şi ascultam plămânii şi inima bolnavului, folosindu-mă de stetoscopul din lemn pe care mi-l făcuse Jamie. Avea un puls care semăna cu motorul unei maşini de curse cu opt cilindri, şi din plămâni se auzea un fel de gâlgâit şi vâjâit, dar nu era nimic din cale-afară de alarmant.

— Felicitări, domnule căpitan Stebbings, am spus, lăsând deoparte stetoscopul şi zâmbindu-i.

Arăta rău, dar începea să respire mai liniştit.

— Probabil că nu veţi muri astăzi, l-am informat eu. Dar ce v-a făcut să vă ambiţionaţi aşa?

— Matelotul meu.

— Joe Ormiston, m-a lămurit domnul Dick. Picior al lui pute şi căpitan am mers să-l vadă.

— Piciorul domnului Ormiston miroase urât? am întrebat alarmată.

Faptul că o rană la picior mirosea atât de

puternic încât atrăgea atenţia reprezenta un lucru foarte puţin îmbucurător.

M-am ridicat în picioare, dar am fost reţinută de domnul Stebbings, care m-a prins cu hotărâre de fustă.

— Dumneavoastră, a spus el, străduindu-se să tragă aer în piept. Să aveţi grijă de el.

După ce a rostit aceste cuvinte, şi-a arătat dinţii plini de pete, străduindu-se să zâmbească larg, pentru ca apoi să continue cu greu:

— Ăsta-i un ordin, dom'ţă!

— Am înţeles, domnule căpitan! am spus eu mai mult în glumă şi m-am îndreptat spre clădirea spitalului, unde se aflau cei mai mulţi dintre oamenii răniţi sau bolnavi.

— Doamna Fraser, ce avem de făcut? a strigat doamna Raven, care tocmai ieşise de la popotă.

Era înaltă şi slabă. Părul ei negru obişnuia să-i iasă de sub bonetă, lucru care s-a întâmplat şi în momentul acela.

— Nu ştiu încă, i-am răspuns, fără a mă opri din drum. Nu ştiu, dar s-ar putea să fie vorba despre ceva serios.

— Oh! a exclamat ea. Ce bine!

M-a prins imediat din urmă, ţinându-şi bine coşul, hotărâtă să facă un lucru bun.

Prizonierii britanici invalizi erau cazaţi alături de americanii bolnavi, într-o clădire din piatră în care lumina pătrundea prin nişte ferestre fără geamuri şi în care oamenii tremurau de frig sau sufereau din cauza căldurii, în funcţie de vreme. În acel moment, era cald şi umezeală la amiază, iar dacă intrai înăuntru, te simţeai de parcă ţi-ar fi fost aruncat în faţă un prosop fierbinte şi umed.

Nu mi-a fost greu să-l găsesc pe domnul Ormiston, pentru că în jurul patului său din lemn se adunaseră mai mulţi oameni. Printre aceştia era, din nefericire, şi locotenentul Stactoe, prins într-o discuţie cu tânărul doctor Hunter, ceea ce nu era deloc bine, şi cu o serie de alţi medici, fiecare încercând să-şi exprime opinia.

Fără să fie nevoie să mă uit la bolnav, mi-am dat seama despre ce anume discutau. Piciorul domnului Ormiston prezenta o evoluţie negativă şi voiau să-l amputeze. Era foarte posibil să aibă dreptate. Discuţiile apăruseră asupra *punctului* în care trebuia executată amputarea sau asupra persoanei care ar fi urmat să opereze.

Doamna Raven a rămas puţin în urmă, stânjenită de prezenţa medicilor.

— Chiar credeţi… a început ea, dar nu i-am acordat niciun fel de atenţie.

Erau momente în care trebuia să stai să te gândeşti, dar acela nu era unul dintre ele. Numai o acţiune întreprinsă rapid ar fi fost utilă. Am tras în piept aerul greu şi am făcut un pas înainte.

— Bună ziua, domnule doctor Hunter, am spus făcându-mi loc cu coatele printre cei doi medici din trupele de voluntari şi zâmbindu-i doctorului quaker. Încercând să nu fiu nepoliticoasă, m-am aşezat în genunchi lângă patul din lemn al pacientului, ştergându-mi palma transpirată pe cămaşă, pentru a putea apuca apoi mâna lui, spunând:

— Ce faceţi, domnule Ormiston? Căpitanul Stebbings m-a trimis aici, ordonându-mi să am grijă de piciorul dumneavoastră.

— *Cea.* Făcut? a izbucnit locotenentul Stactoe,

scos din sărite. Ei haideţi, doamnă Fraser! Ce aţi putea dumneavoastră să…

— Asta-i bine, dom’ţă, l-a întrerupt domnul Ormiston. Domnul căpitan a şi spus, iar eu am încercat să le spun acestor domni la rândul meu, că *dumneavoastră* ştiţi foarte bine ce anume trebuie făcut.

Iar eu sunt sigură că domnii sunt fericiţi să audă lucrul acesta, mi-am spus în gând, dar am zâmbit şi i-am strâns mâna. Avea pulsul accelerat şi relativ slab, dar era regulat. Mâna îi ardea şi nu am fost deloc surprinsă să observ dungile roşii, caracteristice septicemiei, care se vedeau mai sus de rană.

Îi desfăcuseră şi îi înlăturaseră bandajul şi domnul Dick avea dreptate, fără nicio îndoială: *Picior al lui pute.*

— Oh, Dumnezeule! a exclamat doamna Raven din spatele meu, cu sinceră compasiune.

Cangrena se instalase deja. Ca şi când mirosul specific al ţesuturilor intrate în putrefacţie nu era de ajuns, degetele începuseră să i se înnegrească. Nici nu mi-am mai pierdut timpul ca să arăt că eram supărată pe Stactoe, având în vedere starea piciorului şi posibilităţile de tratament. Poate că nici eu nu aş fi fost în stare să salvez piciorul. Nici nu se punea problema că amputarea nu ar fi fost necesară. M-am întrebat ce rost mai avusese o discuţie în contradictoriu.

— Cred că sunteţi de acord cu faptul că amputarea este necesară, nu-i aşa, doamnă Fraser? a spus locotenentul Stactoe pe un ton respectuos, dar plin de ironie. Sunteţi de acord asupra acestui fapt, în calitate de *medic al*

pacientului, nu-i aşa?

Stactoe îşi scosese deja instrumentarul. Era într-o stare destul de bună, nu foarte murdar, dar în niciun caz sterilizat.

— Bineînţeles că sunt de acord, am spus cu calm. Îmi pare rău, domnule Ormiston, dar domnul locotenent are dreptate. Fără picior o să vă simţiţi mai bine. Doamnă Raven, sunteţi amabilă să mergeţi şi să-mi aduceţi o oală cu apă fiartă?

M-am întors către doctorul Hunter, care îl ţinea pe domnul Ormiston de cealaltă mână şi încerca să-i ia pulsul şi l-am întrebat:

— Sunteţi de acord cu mine, doctore Hunter?

— Da, sunt de acord, a replicat Hunter cu glas blând. Avem păreri divergente în ceea ce priveşte punctul în care urmează să se efectueze amputarea, nu în cea ce priveşte necesitatea acesteia. Pentru ce anume este apa fiartă prietenă… Fraser?

— Claire, i-am spus. Apa fiartă este pentru sterilizarea instrumentelor, pentru a împiedica infectarea postoperatorie. Pentru a o împiedica pe cât posibil, am adăugat eu cu sinceritate.

Stactoe a pufnit dispreţuitor, dar am ignorat acest lucru, continuând:

— Ce recomandări poţi face, doctore Hunter?

— Denzell, a spus quakerul zâmbind uşor. Prietenul Stactoe doreşte să efectueze amputarea dedesubtul genunchiului…

— Bineînţeles că asta vreau! a izbucnit Stoctoe furios. Doresc să păstrez încheietura genunchiului şi nu există motive pentru ca amputarea să se facă mai sus.

— Pare ciudat, dar sunt tentată să fiu de acord

cu dumneavoastră, i-am spus locotenentului.

Apoi m-am întors către Hunter, zicând:

— Dar dumneata nu eşti de acord cu această soluţie.

Denzell şi-a pus ochelarii mai bine pe nas, a dat din cap şi a spus:

— Trebuie să amputăm de la jumătatea femurului. Pacientul are un anevrism la nivelul inferior al genunchiului şi aceasta înseamnă…

— Ştiu ce înseamnă, am replicat eu.

Ştiam într-adevăr şi pipăiam deja zona din preajma genunchiului domnului Ormiston.

El a chicotit încet, pentru ca apoi să se înroşească la faţă, simţindu-se jenat. I-am zâmbit, spunând:

— Îmi cer scuze, domnule Ormiston. Nu am să vă mai gâdil.

Nici nu mai era nevoie. Simţeam clar anevrismul. Simţeam pulsaţia discretă la nivelul degetelor. Era o umflătură mare chiar la nivelul încheieturii şi părea a fi acolo de multă vreme. Mă miram că nu plesnise în timpul confruntării de pe mare sau în drumul până la Fortul Ticonderoga. Într-o sală de operaţii modernă, poate că ar fi fost posibil să se facă amputarea sub genunchi şi să se rezolve anevrismul, dar nu aici.

— Ai dreptate, prietene Denzell, am spus, ridicându-mă în picioare. De îndată ce doamna Raven aduce apa fierbinte, o să…

Dar bărbaţii nu mă ascultau, ci se uitau la ceva aflat în spatele meu.

M-am întors şi l-am zărit pe Guinea Dick. Omul era îmbrăcat doar în pantaloni, scăldat tot în sudoare, cu toate tatuajele la vedere şi înainta

ţinând în mână ceremonios o sticlă neagră.

— Căpitanu' ţi-a trimis grog, Joe, i-a spus Guinea Dick lui Ormiston.

— Ei, Dumnezeu să-l aibă-n pază pe domnu' căpitan! a replicat Ormiston din toată inima.

A luat sticla, a scos dopul cu dinţii şi a început să bea cu hotărâre.

Pufăind şi stropind, doamna Raven a venit cu oala de apă.

Peste tot unde era aprins un foc era pusă apă la fiert într-o oală, pentru că oamenii descoperiseră că nu era nicio greutate să facă acest lucru. Femeia a adus şi o oală cu apă rece, astfel încât să mă pot spăla pe mâini, fără să mă opăresc.

Am luat unul dintre cuţitele cu lamă scurtă care se folosesc la amputări şi m-am pregătit să introduc lama în apa fiartă, dar locotenentul Stactoe mi l-a smuls din mână revoltat.

— Ce faceţi, doamnă? a exclamat el. Acesta este cel mai bun cuţit pe care îl am!

— De aceea mi-am şi propus să-l folosesc, dar *după ce* îl spăl, am replicat eu.

Stactoe era un bărbat cu părul tuns scurt şi mai scund decât mine.

Când am stat faţă-n faţă cu el am descoperit acest lucru, iar el s-a înroşit şi mai tare la faţă.

— Veţi decăli metalul, dacă îi veţi cufunda lama în apă fiartă!

— Nu aşa stau lucrurile, am replicat păstrându-mi cumpătul, cel puţin pentru moment. Apa fierbinte nu va face altceva decât să cureţe lama cuţitului, iar eu nu voi folosi un cuţit murdar ca să-l operez pe acest om.

— Ăla? a replicat Stactoe, având un aer de

satisfacţie, în vreme ce strângea cuţitul la piept. Dacă dumneata nu eşti în stare să faci treabă, atunci lasă-i pe alţii, care sunt în stare!

Guinea Dick, care rămăsese nemişcat aşteptând ca Ormiston să-i înapoieze sticla, a urmărit întreaga discuţie şi i-a luat lui Stactoe cuţitul din mână, spunând cât se poate de calm:

— Căpitanu' a poruncit dumneaei face bine Joe. Dumneaei face.

Stactoe s-a simţit jignit, cu atât mai mult cu cât era ofiţer şi s-a repezit la Dick să-i ia cuţitul. Dick, omul care luptase şi în ţara lui de baştină, dar şi în Marina Regală, avea reflexe nemaipomenite şi a ridicat cuţitul cu intenţia clară de a-i tăia capul lui Stactoe. Poate că ar fi reuşit acest lucru, dacă Denzell Hunter nu ar fi avut reflexe bune la rândul său şi nu s-ar fi repezit la braţul lui Dick. Nu a reuşit să facă ceea ce şi-a dorit, dar a reuşit să-l împingă pe omul din Guineea spre Stactoe. Cei doi s-au lovit unul de celălalt, Dick a scăpat cuţitul din mână, cei doi s-au îmbrâncit o vreme, pentru ca în final să cadă unul peste altul pe patul din lemn al domnului Ormiston, astfel încât pacientul, sticla de rom, apa fierbinte, Denzell Hunter şi toate instrumentele să se prăbuşească pe podeaua din piatră, cu un zgomot care a redus la tăcere toate persoanele prezente în clădire.

— Oooh! a exclamat doamna Raven plăcut surprinsă, deoarece lucrurile avuseseră o evoluţie neaşteptată pentru ea.

— Denny! a exclamat cineva la fel de surprins în spatele meu. Ce anume crezi că faci?

— Eu… o asist pe prietena Claire la operaţie, a replicat Denzell demn, ridicându-se şi începând

să-şi caute ochelarii pe podea.

Rachel Hunter a ridicat ochelarii de pe jos şi i-a pus pe nasul fratelui ei, fără a-şi lua ochii de la locotenentul Stactoe, care se ridica încet de pe podea şi semăna cu un balon umplut cu aer cald, doar că el nu era plin cu aer, ci cu furie.

— Tu! a exclamat el, îndreptând un deget tremurător spre Dick. Voi avea grijă să fii spânzurat pentru că ai agresat un ofiţer! În ceea ce te priveşte pe dumneata, *domnule,* a continuat locotenentul îndreptându-şi degetul spre Denzell, voi avea grijă să fii dus înaintea curţii marţiale şi să fii deposedat de toată averea de care dispui. În ceea ce te priveşte pe dumneata, *doamnă*, a izbucnit el şi s-a oprit, deoarece nu ştia cum să mă amenințe.

După câteva clipe de tăcere a continuat, însă:

— În ceea ce te priveşte, voi vorbi cu soţul dumitale şi îi voi cere să te bată!

— Vin’ de mă gâdilă, drăguţă! a spus un glas.

Am privit în jos şi l-am descoperit pe domnul Ormiston; băuse foarte mult rom şi tot încerca să îmi atingă genunchiul.

Locotenentul Stactoe a scos un sunet prin care lăsa să se înţeleagă că, pentru el, asta era prea mult, dacă nu cumva se trecuse de mult de limita până la care era dispus să suporte. Şi-a adunat repede instrumentele şi s-a depărtat, răsturnând obiectele mici care îi stăteau în cale.

— Ai nevoie de mine, surioară? a întrebat Denzell, care izbutise să se ridice în picioare şi încerca să aranjeze patul de campanie al domnului Ormiston.

— Nu eu, ci doamna Brown, a replicat Rachel

Hunter sec. Spune că i-a venit sorocul şi te cheamă chiar acum.

Denzell a pufnit scurt.

— Doamna Brown este o isterică, mi-a spus doctorul, scuzându-se. Cred că mai are o lună până va naşte, dar are în mod regulat false contracţii.

— O cunosc, i-am spus, stăpânindu-mi un zâmbet. Este mai bine să te duci dumneata la ea decât să mă duc eu, colega.

Doamna Brown *era* isterică. Era, de asemenea, soţia unui colonel din trupele de voluntari şi tocmai de aceea credea că merita mult mai mult decât serviciile unei moaşe. Pentru că auzise că Denzell Hunter lucrase cu doctorul John Hunter care a fost *accoucheur-ul* reginei, s-a lipsit de serviciile mele.

— I s-a rupt cumva apa? a întrebat-o Denzell pe sora lui, vorbind încet. Guinea Dick nu era deloc afectat de conflictul care tocmai se încheiase. El a aranjat patul de campanie, apoi l-a ridicat în braţe pe domnul Ormiston, de parcă ar fi fost un fulg şi l-a aşezat încetişor în pat, având grijă şi de sticla de alcool.

— Cred că gata este, a spus Guinea Dick după ce l-a privit pe pacientul întins pe spate, murmurând fericit:

— Puţin mai jos, dragă! Da, da, acolo!

Denzell s-a uitat neajutorat când la domnul Ormiston, când la sora lui, când la mine, pentru a spune în cele din urmă:

— Va trebui să mă duc la doamna Brown, deşi cred că nu este nimic urgent. Puteţi aştepta puţin, să mă întorc?

— Dumneaei face, a spus Guinea Dick fericit.

— Da, dumneaei face, l-am asigurat, dar tare aş vrea să ştiu *cu ce.* Ai câteva instrumente pe care ei putea să mi le împrumuţi, doctore… prietene Denzell?

Hunter şi-a frecat fruntea, gândindu-se.

— Am un fierăstrău destul de bun, a spus el în cele din urmă, zâmbind discret. Şi să ştii că nu-mi pasă dacă-l fierbi. Nu am, însă, niciun cuţit mare. Doreşti să o trimit pe Rachel să împrumute unul de la ceilalţi medici?

Auzind aşa, Rachel s-a întunecat la faţă şi mi-am spus că era posibil ca doctorul Hunter să nu fie simpatizat de către ceilalţi medici.

Am privit piciorul domnului Ormiston. Am apreciat grosimea stratului de carne care trebuia tăiată şi m-am gândit la cuţitul meu. Era destul de solid şi Jamie abia îl ascuţise. Ar fi fost mai bine dacă ar fi avut lama curbată, dar mi-am spus că, din punct de vedere al lungimii lamei, era potrivit…

— Nu, nu te osteni, i-am spus lui Denzell. Cred că ne vom descurca. Te-aş ruga să-mi aduci fierăstrăul fratelui dumitale, domnişoară… ăăă… Rachel, i-am spus eu, zâmbind. Şi doamnă Raven, apa fierbinte s-a terminat. Dacă ai vrea…

— Oh, da! a exclamat ea, luând oala şi răsturnând unul dintre vasele aparţinând locotenentului Stoctoe, pe care acesta îl uitase când dispăruse grăbit.

Mai mulţi bărbaţi urmăriseră fascinaţi întregul spectacol legat de piciorul domnului Ormiston. Acum că locotenentul plecase, au început să se apropie, privindu-l cu teamă pe Guinea Dick, care

le zâmbea cu toată gura.

— Doamna Brown mai poate să aştepte un sfert de oră? l-am întrebat pe Denzell. Îmi va fi puţin mai uşor dacă am alături pe cineva care ştie ce să facă, pentru a susţine piciorul, în timp ce eu tai. Dick poate să-l ţină pe pacient.

— Un sfert de oră?

— Mă rog, amputarea în sine va dura mai puţin de un minut, dacă nu întâmpin niciun fel de dificultăţi. Cu toate astea, am nevoie de un pic de timp ca să mă pregătesc şi aş avea nevoie de ajutorul dumitale, ca să închizi vasele de sânge după ce se încheie operaţia. Apropo unde este sticla de rom?

Denzell a înălţat sprâncenele atât de mult, încât aproape că îi ajungeau până la breton, dar mi-a arătat că sticla era la domnul Ormiston, care adormise şi sforăia de zor, cu ea în braţe.

— Nu îmi propun să-l beau, am spus, răspunzând astfel întrebării puse fără cuvinte.

Am luat sticla, am turnat rom pe o cârpă curată şi am început să frec cu ea piciorul păros al domnului Ormiston. Spre norocul meu, locotenentul lăsase acolo un vas cu catguturi, iar recipientul pe care îl răsturnase doamna Raven conţinea cleme care aveau să-mi fie utile pentru a fixa o serie de artere ce puteau să se retragă în carne şi prin care se putea scurge mult sânge.

— Ah! a exclamat Denzell, puţin derutat, dar suficient de lucid. Pot… să dau o mână de ajutor?

— Pot să împrumut centura dumitale, ca să leg?

— Oh, sigur că da! a spus quakerul imediat şi şi-a desfăcut centura, fără a mai rosti niciun cuvânt. Cred că ai mai făcut un astfel de lucru până acum.

— Din păcate l-am mai făcut de multe ori, am replicat aplecându-mă pentru a vedea cum respira domnul Ormiston. Respira greu, dar regulat. Băuse jumătate din sticla pe care i-o adusese Dick. Doza aceea ar fi putut ucide pe cineva care nu era obişnuit cu romul, aşa cum se întâmpla în cazul marinarilor britanici. Semnele vitale ale pacientului erau destul de bune, dacă lăsăm deoparte febra. Starea de beţie nu era în niciun caz echivalentă cu anestezia. Pacientul era beat, dar nu inconştient, şi avea să-şi revină în momentul în care începeam să tai. Exista şi sentimentul de teamă, care făcea să se mai piardă din durere. M-am întrebat dacă şi când anume voi mai putea pregăti eter.

În încăperea lungă erau două sau trei mese mici, toate încărcate cu bandaje, feşe şi alte materiale folosite la pansat. Mi-am ales o cantitate destul de mare de pansamente relativ curate şi m-am întors cu ele la patul domnului Ormiston, tocmai când se apropia şi doamna Raven tremurând toată şi roşie la faţă, cu găleata cu apă fierbinte, purtând în suflet teama ca nu cumva să rateze ceva. O clipă mai târziu, s-a întors şi Rachel Hunter tremurând, pentru că se grăbise, şi având în mână fierăstrăul fratelui ei.

— Te-aş ruga să bagi lama în apă caldă, prietene Denzell, i-am spus doctorului Hunter, punându-mi o bucată de pânză de sac peste mijloc, ca să ţină loc de şorţ. Transpiraţia îmi curgea pe spate şi mă gâdila între fese. Mi-am pus o bucată de bandaj pe frunte, făcând din ea o bandană, astfel încât transpiraţia să nu-mi curgă în ochi în timp ce operam.

— Te rog să cureţi acele pete de lângă mâner. Pe urmă aş vrea să te ocupi de cuţitul meu şi de acea clemă, dacă nu te superi, i-am mai spus lui Denzell.

Omul s-a apucat de treabă, acompaniat de mormăielile care trădau interesul celor care se aflau de faţă şi care nu mai văzuseră asemenea lucruri ciudate. Spre norocul nostru, domnul Dick îi ţinea la distanţă cu înfăţişarea lui fioroasă.

— Crezi că locotenentul ar putea face astfel încât prietenul nostru să fie spânzurat? m-a întrebat Denzell în şoaptă, uitându-se la Dick. Crezi că s-ar putea ajunge la aşa ceva?

— Sunt sigură că aşa ceva i-ar face plăcere, dar nu va reuşi. Domnul Dick este prizonier britanic. Crezi că ar putea face astfel încât dumneata să ajungi înaintea curţii marţiale?

— Cred că ar putea încerca, a replicat Denzell, fără a părea tulburat de această perspectivă. Doar m-am înrolat voluntar.

— Aşa ai făcut? l-am întrebat eu. Lucrul în sine părea ciudat, dar el nu era singurul quaker pe care îl întâlnisem pe un câmp de luptă.

— Da, a replicat Denzell. Eu unul nu cred că armata are atâţia medici încât să-şi poată permite să-i spânzure pe unul dintre ei. De asemenea, *nu* cred că gradul mai puţin important pe care îl am are legătură cu experienţa de care dispun.

Denzell mi-a zâmbit:

— Dumneata nu ai niciun grad şi, cu toate acestea, văd că te descurci foarte bine.

— Mult succes, am spus cu gravitate.

— Mult succes, mi-a spus şi el, întinzându-mi cuţitul care mai era încă fierbinte de la apa fiartă.

— Ar fi bine să vă daţi înapoi, le-am spus curioşilor. S-ar putea să se facă mizerie.

— Oh, Doamne, oh, Doamne! a exclamat Doamna Raven, respirând sacadat de atâta nerăbdare. Nemaipomenit de *îngrozitor.*

45

TREI SĂGEŢI

Motville, Pennsylvania
10 iunie 1777

Grey s-a ridicat deodată, evitând în ultima clipă grinda care se afla deasupra capului său. Inima îi bătea cu putere. Ceafa şi tâmplele îi erau ude de transpiraţie şi, o clipă, nu şi-a dat seama unde se găsea.

— Cea de-a treia săgeată, a spus cu glas tare, scuturând din cap şi încercând să facă legătura între aceste cuvinte şi visul extrem de veridic din care se trezise atât de brusc.

— Era un vis, o amintire sau câte puţin din amândouă? Stătea în mijlocul salonului de la *Trois Fleches* privind picturile minunate ale lui Stubbs, care fuseseră amplasate în dreapta şemineului baroc. Pereţii erau plini de tablouri puse de-a valma, fără a se ţine seama de subiect sau de importanţă.

Aşa fusese aranjat totul? îşi amintea vag de sentimentul de apăsare pe care îl avusese din cauza abundenţei ornamentelor, dar oare picturile fuseseră atât de numeroase, încât era justificat să vadă chipuri peste tot, sus, jos, oriunde?

În vis, Baronul Amandine stătea undeva lateral faţă de el, umărul lui solid atingându-l pe al său, pentru că amândoi erau aproape la fel de înalţi. Baronul vorbea despre una dintre picturi, dar Grey nu îşi amintea ce anume spunea… poate că era ceva despre tehnica folosită de pictor.

Tot lângă el, dar de cealaltă parte, se afla Cecile Beauchamp, sora baronului. Stătea la fel de aproape de el ca şi baronul, iar umărul ei gol îl atingea pe al lui Grey. Avea părul pudrat şi se dăduse cu parfum de iasomie. Baronul se dăduse cu o colonie funebră de bergamotă şi zibetă.

Şi-a adus aminte de acest amănunt – sigur visele nu aveau miros? — Mirosul apăsător al aromelor, amestecat cu mirosul de cenuşă şi cu senzaţia de căldură care domina în încăpere. Grey avea şi o senzaţie de ameţeală care precedă leşinul. Mâna cuiva îl apucase familiar de fese ca apoi să-l bată peste ele. Nu ştia a cui mână era.

Acel lucru nu făcuse parte din vis.

S-a întins, sprijinindu-şi capul pe pernă cu ochii închişi, încercând să-şi aducă aminte de imaginile din timpul somnului. Visul se modificase şi se transformase în ceva erotic. Buzele cuiva atingeau carnea lui dornică, cel puţin aceea era senzaţia pe care o avusese şi care îl secătuia. Nu ştia a cui gură fusese. Doctorul Franklin făcuse şi el parte din visul lui. Grey îşi aducea aminte de fesele lui albe, destul de îmbătrânite, dar încă ferme, fese pe care le vedea când domnul Franklin mergea înaintea lui pe coridor, cu părul cenuşiu coborând pe spatele lui osos, cu pliuri de piele pe la brâu. Franklin vorbea netulburat despre tablourile din hol. Amintirea acelor imagini era plină de

sentimente, în mod sigur el nu… nu cu Franklin, nici măcar în vis. Era ceva, care avea legătură cu picturile.

A încercat să-şi amintească unele dintre picturi, dar nici el nu mai era sigur ce era realitate şi ce era vis. Erau peisaje… ceva care semăna cu un peisaj egiptean, deşi el se îndoia şi de faptul că pictorul ar fi văzut vreodată fie şi numai coasta bretonă. Erau şi obişnuitele portretele de familie…

— Da! a exclamat el, ridicându-se repede şi lovindu-se la cap destul de tare, ceea ce l-a făcut să vadă stele în faţa ochilor şi să geamă de durere.

— Unchiule John?

Vocea lui Dottie s-a auzit foarte limpede venind din celălalt pat.

Fâsâitul aşternuturilor, care se auzea de undeva, de la nivelul podelei, trăda faptul că servitoarea lui Dottie se trezise şi ea.

— Ce s-a întâmplat?

— Nimic, nimic, a replicat Grey. Culcă-te.

Şi-a coborât picioarele din pat, continuând:

— Vreau doar… să mă duc la toaletă.

S-au auzit de jos un „oh”, câteva gemete şi apoi un *şşşt* emis de Dottie. Grey a găsit uşa camerei pe pipăite, pentru că storurile fuseseră trase şi era întuneric beznă. Pe urmă a coborât scările în lumina slabă care venea de la focul aprins în salonul hanului.

Aerul de-afară era proaspăt şi răcoros, având o aromă de care el nu îşi aducea aminte, dar care exista în memoria lui. A fost o uşurare faptul că se putea debarasa de vis pentru a se cufunda în căutări pe plan senzorial. Grey şi-a amintit de drumurile lungi, parcurse călare prin Virginia, de

drumurile noroioase, de frunzele fragede, de mirosul calului, de reculul armei, de sângele unei căprioare, la o vânătoare… împreună cu William.

A avut senzaţia că sălbăticia îl copleşea. A avut acea senzaţie specifică Americii, că între copaci aştepta ceva care nu avea intenţii rele, dar nici nu stătea cu braţele deschise.

Îi plăcuseră acei ani petrecuţi în Virginia, departe de intrigile din Europa, de viaţa socială din Londra şi aproape de fiul său, în sălbăticie.

Încă nu văzuse licurici în drumul său. S-a uitat în iarbă, dar era prea târziu. Licuricii se arătau la începutul serii. Abia aştepta să-i arate lui Dottie. William a fost încântat când i-a văzut în Virginia. A prins unul între palmele făcute căuş şi a exclamat fericit, când a văzut că răspândea lumină. Se bucurase de revenirea lor în fiecare vară.

Simţind o uşurare trupească, dar şi mai liniştit din punct de vedere spiritual, s-a aşezat încet pe butucul pentru tăiat lemne din curtea interioară. Nu dorea să se întoarcă în întunericul camerei.

Se întreba unde era Henry. Unde dormea el în acea noapte? Era în vreun beci? Nu, în Colonii nu existau asemenea lucruri. Chiar şi casele simple erau acolo foarte spaţioase şi aerisite. Poate că nepotul lui era închis într-o pivniţă sau în vreun hambar… Cu toate astea, el reuşise să supravieţuiască peste iarnă, deşi avusese o rană destul de gravă. Avusese bani. Poate că plătise pentru a fi cazat în condiţii mai bune şi a se bucura de îngrijiri medicale.

Cu ajutorul lui Dumnezeu, îl vor găsi curând. Înaintând călare, aveau să ajungă în Philadelphia. Avea asupra lui scrisorile de recomandare pe care

i le dăduse Franklin. Iar Franklin! Naiba să-l ia pe omul acela, care avea obiceiul să facă băi de aer. Grey făcuse şi el un asemenea tratament o dată, din curiozitate, şi îi plăcuse. Era, totuşi, jenant să stai gol puşcă într-o încăpere cu mobilier elegant, cu plante în ghivece, cu picturi pe…

Nu, nu exista niciun tablou în sera de la *Trois Fleches.* Poate că de aceea îl chinuise visul acela. A închis ochii, şi-a umplut plămânii cu parfumul nopţii de vară şi s-a silit să nu se gândească la nimic.

Trois Fleches. Trei săgeţi. Cine era a treia săgeată? A văzut cuvintele scrise de Hal în scrisoarea sa. Acesta era un lucru îndeajuns de uluitor încât să deschidă ochii. Deşi era obişnuit cu modul de gândire al lui Hal, nu a înţeles nimic din ceea ce îi transmisese. Era evident că toate acele lucruri îi intraseră în subconştient, şi tocmai de aceea se trezise în miez de noapte, într-un loc oarecare, dintr-un vis absurd. De ce?

S-a frecat încet în creştetul capului, care îl durea încă, după ce se lovise de grindă. Nu îşi spărsese capul. Degetele lui au alunecat mai jos, către locul în care soţia lui Jamie Fraser i-a acoperit o gaură cu o monedă din argint de şase penny, pe care o turtise cu ciocanul, pentru ca apoi să acopere locul cu piele, astfel încât părul să-i crească din nou. El a remarcat că, la contactul cu apă rece, moneda se răcea şi îi provoca dureri de cap şi simţea că îi curge nasul.

Fusese frig, foarte frig, când a fost în vizită la *Trois Fleches,* s-a gândit el în treacăt.

Se auzeau sunete în spatele hanului, tropăitul cailor şi murmurul unor voci. A rămas nemişcat.

Luna coborâse pe boltă. Era târziu, dar tot mai erau câteva ceasuri până la răsăritul soarelui. Nimeni nu ar fi trebuit să aibă ceva de făcut la ceasul acela, exceptând situaţia în care era vorba de vreo mârşăvie la care nu voia să fie martor.

Cu toate acestea, respectivele persoane se apropiau şi el nu se putea mişca fără a nu fi văzut. De aceea a început să respire cât mai imperceptibil.

Erau trei bărbaţi tăcuţi, călare. Unul dintre ei ducea de căpăstru un catâr care purta poveri în spinare. Cei trei au trecut la zece paşi de Grey, dar el nu a făcut nicio mişcare, iar caii, dacă l-au simţit, nu au crezut că era o ameninţare pentru ei. Călătorii au înaintat pe drumul care ducea spre Philadelphia. *De ce se furişau?* s-a întrebat el, dar nu a pierdut prea multă vreme cu asta. Cu un an înainte, când venise în Carolina de Nord, observase o nelinişte morbidă, care se simţea chiar şi în aer. Aici era şi mai pronunţată, o simţise de când debarcaseră.

Oamenii erau circumspecţi cum nu fuseseră până atunci. S-a gândit că *nu ştiau în cine puteau avea încredere, aşa că nu aveau încredere în nimeni.*

Gândindu-se la încredere, i-a venit imediat în minte Percy Wainwright. *Dacă ar exista pe lume cineva în care să am mai puţină încredere, atunci…*

Chiar în clipa aceea şi-a amintit de chipul lui Percy cu ochii negri, zâmbind şi privind în paharul cu vin: *M-am căsătorit cu una dintre surorile baronului Amandine…*

— Cu una dintre surori, a spus Grey cu voce tare

şi visul s-a cristalizat în mintea sa. Simţea atât de limpede răceala pietrelor de la *Trois Fleches,* deşi noaptea nu era deloc răcoroasă. A simţit căldura celor două trupuri lascive lipite de al său. Undeva, în lateral, se vedea o pictură reprezentând trei copii, două fete şi un băiat, împreună cu un câine, pe fundalul unuia dintre pereţii exteriori de la *Trois Fleches.*

Cea de-a doua soră a baronului era cea de-a treia săgeată pe care Hal o intuise, cu ciudatul său simţ, deşi nu o văzuse niciodată.

Familia Beauchamp era de viţă nobilă, în care se spuneau poveşti despre faptele verilor, unchilor, rudelor depărtate, dar… nimeni nu se referise la cea de-a doua soră a baronului.

Era posibil ca ea să fi murit când era mică. Astfel de lucruri se puteau întâmpla, dar atunci ce sens avuseseră cuvintele lui Percy?

Acum *începea* să-l doară capul. S-a ridicat oftând de la locul său şi a intrat în casă. Nu ştia când şi în ce condiţii, dar era convins că trebuia să stea de vorbă din nou cu Percy; era mirat că această perspectivă nu îl alarma.

46

TRASEE ENERGETICE

Brianna s-a oprit în încăperea de unde se vedeau peştii, deşi nu era încă perioada de împerechere, când somonii mari veneau la barajul de la Pitlochry, dar din când în când vedea sărind câte un peşte argintiu, ce lupta împotriva curentului, pentru a ajunge spre bazine. Încăperea

era mică, albă, avea un geam mai şi era dispusă lateral faţă de spaţiul rezervat peştilor. Se oprise acolo pentru a-şi aduna gândurile sau mai curând pentru a scăpa de o parte din ele, înainte de a merge la baraj.

Nu avea niciun sens să se teamă de ceva ce se petrecuse deja. Ştia că părinţii ei nu păţiseră nimic şi bănuia că reuşiseră să plece din Fortul Ticonderoga pentru că ea mai avea foarte multe scrisori pe care nu le citise.

Putea *să citească* oricând acele scrisori, pentru a afla exact ce anume se întâmplase. Era ridicol să-şi facă griji în privinţa lor. S-a gândit că nu era cu adevărat *speriată,* ci mai curând… preocupată. Scrisorile erau minunate, dar era conştientă că nu spuneau suficiente lucruri. Conform cărţii lui Roger, generalul Burgoyne plecase din Canada la începutul lunii iunie, planul său fiind acela de a se îndrepta spre sud pentru a-şi uni trupele cu acelea ale generalului Howe, tăind în două teritoriul Coloniilor. În 6 iulie 1777 se oprise din drum, pentru a ataca Fortul Ticonderoga. Ce…

— *Coimhead air sin!* a spus o voce în spatele ei.

S-a întors alarmată, descoperindu-l pe Rob Cameron care gesticula la geam. A văzut un peşte argintiu cu pete negre pe spate care lupta împotriva curentului, înainte de a intra în ecluză.

— *Nach e sin an rudas brèagha a chunnaic thu riamh?* a spus Rob Cameron, mirarea continuând să i se citească pe chip. Oare nu este acesta cel mai frumos lucru pe care l-ai văzut vreodată?

— *Cha mhór!* a replicat ea, neputând să-i zâmbească lui Cameron.

Rob şi-a păstrat zâmbetul pe chip, dar acesta s-a

mai estompat.

— Ah, ştii *Gàidhligl* Vărul meu mi-a spus că ştii gaelica, dar nu l-am crezut, pentru că ai un accent bostonian.

— Mda, *pahk, yah cah, în Hah-vahd Yahd,* a spus Brianna, deschizând gura exagerat de mult.

Rob a izbucnit în râs, întrebând:

— Cum reuşeşti? Nu vorbeşti *Gàidhlig* cu accentul ăla. Adică vreau să spun că ai accent, dar… altfel de accent. Este un accent pe care îl au de obicei cei din Insule, mai exact din Barra, poate şi din Uist.

— Tatăl meu a fost scoţian, i-a spus Brianna. Am moştenit accentul de la el.

Această afirmaţie l-a făcut să se uite altfel la ea, ca la vreun peşte necunoscut pe care tocmai îl prinsese în cârlig.

— Aşa? a spus Rob. Era de pe-aici? Cum se numeşte?

— James Fraser, a răspuns ea. Nu avea rost să treacă sub tăcere acest amănunt. Existau zeci de bărbaţi care purtau acest nume. Şi corect e să spui „cum se numea”, pentru că nu se mai află în această lume.

— Ah, îmi pare rău! a replicat Rob cu sinceritate, atingându-i braţul. L-am pierdut pe tata anul trecut. E greu, nu-i aşa?

— Da, a replicat ea sec, vrând să treacă de el. Rob s-a întors imediat şi a făcut tot posibilul pentru a ţine pasul cu ea.

— Roger a spus că aveţi şi copii, a spus Rob, simţind că ea era surprinsă de această afirmaţie a sa. Ne-am cunoscut la lojă. E un tip de treabă.

— Da, este, a replicat ea cu prudenţă. Roger nu-i

spusese că îl întâlnise pe Rob şi se întreba de ce nu o făcuse. Sigur era că discutaseră suficient de mult ca să afle că Roger era soţul ei şi că aveau copii.

Rob nu a vrut să afle mai multe despre ea şi despre familia ei, dar se tot uita încoace şi-ncolo.

— Ahhh… e o zi prea frumoasă ca să o petreci pe dig. Mi-aş dori să fiu pe apă, a spus el, privindu-i pe pescarii care stăteau cu undiţele pe mal. Tu şi Roger aveţi obiceiul să pescuiţi?

— Da, am pescuit, a replicat Brianna, simţind în palmă acel zvârcolit al peştelui. Tu pescuieşti?

— Da, am permis pentru beldiţa-de-baltă, a spus Rob cu mândrie, de parcă ar fi fost un lucru cu totul deosebit, iar Brianna a exclamat în semn de aprobare.

Rob a zâmbit şi a privit-o cu ochii lui de culoare caramel, spunând:

— Dacă vrei să ieşi la pescuit, să-mi spui şi mie, şefa!

A zâmbit nepăsător şi apoi a trecut înaintea ei, îndreptându-se către biroul de pe dig.

Un traseu energetic este o linie care uneşte două puncte geografice de interes, de obicei atunci când este vorba despre un monument datând din vechime sau despre un megalit. Există teorii care pun la îndoială existenţa acestor trasee energetice ca fenomen, nu numai ca artefacte.

Vreau să spun prin asta că, dacă alegi două puncte de interes pentru oameni, există o linie care să le unească, indiferent ce reprezintă ele. De exemplu, există o şosea care leagă Londra de Edimburgh, aceasta deoarece oamenii doresc să

ajungă în mod frecvent dintr-un punct în altul, dar linia dintre cele două puncte nu este denumită în mod frecvent „traseu Oamenii folosesc acest termen în special dacă este vorba despre o cale ce duce dintr-un punct către o abaţie, care este construită eventual pe locul unui aşezământ religios mai vechi.

Unii cred că aceste căi au o semnificaţie magică. Nu văd niciun motiv ca să li se confere o astfel de semnificaţie. De aceeaşi părere este şi mama ta, care este om de ştiinţă. Pe de altă parte, ştiinţa ne face să ne răzgândim din când în când, şi ceea ce pare magie capătă o explicaţie ştiinţifică

(nota bene – *de introdus o notă de subsol, legată de Claire şi de cultivarea plantelor).*

Oricum, în ceea ce priveşte traseele energetice sau căile, există o explicaţie ştiinţifică. Probabil că ştii deja ce sunt radiesteziştii când citeşti aceste rânduri. Voi încerca să vă aduc aici cu ajutorul unui astfel de om de îndată ce se va ivi ocazia. Oricum, trebuie să ştii că un radiestezist este o persoană care detectează apa situată sub pământ sau metalele de genul celor care se exploatează în mine. Unii dintre ei folosesc nişte bastoane deforma unui Y sau baghete de metal, respectiv vreun alt obiect „divin”. Unii simt pur şi simplu prezenţa apei. Mama ta spune că, potrivit „Briciului lui Occam”, oamenii cu asemenea puteri doar recunosc tipul de roci sub care este cel mai probabil să găsească apă. Eu am văzut radiestezişti lucrând, şi sunt destul de sigur că este mai mult decât atât – mai ales în perspectiva teoriilor despre care vă voi povesti aici.

Una dintre teorii arată că apa şi metalul conţin

un curent magnetic la care radiestezistul este sensibil. Mama ta spune că prima parte a acestei teorii este adevărată, mai mult chiar, sunt centuri geomagnetice mari în scoarţa Pământului, care evoluează în diferite direcţii. Aceste centuri pot fi descoperite cu mijloace ştiinţifice, dar ele nu sunt neapărat permanente. Din timp în timp (o dată la nu ştiu câte milioane de ani; nu pot să spun exact, pentru că nici mama ta nu cunoaşte exact frecvenţa cu care se produc fenomenele) se inversează forţa geomagnetică. Nimeni nu ştie de ce, se pare că un rol important îl au petele solare, dar polii îşi modifică locul.

O altă teorie este aceea conform căreia porumbeii (dar probabil şi alte soiuri de păsări) detectează liniile geomagnetice şi se folosesc de ele pentru a se orienta, deşi nimeni nu ştie cum fac acest lucru.

Noi credem – eu şi mama ta – şi s-ar putea să nu avem dreptate, că traseele energetice există cu (sau se corelează cu) forţa geomagnetică şi că în punctele unde se întretaie sau converg, forţa magnetică este… diferită. Nu am găsit un cuvânt mai potrivit. Noi credem că, în as fel de puncte de convergenţă, oamenii sau animalele sensibile la asemenea forţe (cum ar fi, de pildă, porumbeii) pot trece dintr-o perioadă de timp în alta. (Mă refer la mama ta şi la mine, la tine, la Jem şi la Mandy). Dacă persoana care citeşte aceste rânduri este un copil (sau un nepot) care nu s-a născut încă, atunci nu ştiu dacă dispune de această abilitate sau, mă rog, cum vrei să-i spui, dar să ştii că este vorba despre ceva cât se poate de real. Bunica ta a spus că este vorba despre o

calitate moştenită genetic, cum ar fi, de exemplu, capacitatea de a-ţi răsuci limba. Dacă nu moşteneşti acest dar, atunci nu vei pricepe ce anume se petrece, dar vei putea vedea cum stau lucrurile dacă dai de o persoană care are abilitatea respectivă. Nu ştiu în ce situaţie te găseşti şi de aceea nu ştiu dacă se cuvine să îmi cer scuze sau să te felicit. Există şi situaţii în care copiii moştenesc de la părinţi lucruri rele, cum ar fi dinţii strâmbi sau defectele de vedere. Să ştii că noi nu am transmis generaţiei care ne-a urmat lucruri rele în mod voit.

Scuze, am cam derapat aici. Ideea este că acea capacitate de a călători în timp poate să depindă de sensibilitatea la aceste... convergenţe, vertijuri ale... liniilor ce stabilesc rutele.

Datorită evoluţiei geologice deosebite a Insulelor Britanice, vei găsi numeroase astfel de rute aici, dar şi o serie situri arheologice care par a fi legate prin aceste rute. Eu şi mama ta şi eu avem intenţia de a nota – şi tragem nădejdea să nu facem vreo greşeală, căci este primejdios – locurile în care apar asemenea situri, care ar putea fi portaluri. Bineînţeles că nu ai cum să ştii dacă un anumit sit este sau nu un portal.[63]

Observaţia că siturile pot fi „deschise" la anumite date legate de evoluţia Soarelui, respectiv

---

63 *Notă de subsol: Mama ta zice — ei bine, a spus destul de puţin, dar am reţinut cuvintele „ Teoria unificată a câmpului", despre care am înţeles că încă nu există, dar dacă ar fi existat, ar fi explicat o groază de lucruri, printre care şi alterarea timpului în punctele de convergenţă a liniilor geometrice. Tot ce am reţinut din această explicaţie este că spaţiul şi timpul sunt ocazional acelaşi lucru şi gravitaţia are şi ea o legătură. Asta mă lămureşte la fel de mult ca orice teorie legată de fenomen.*

Notă de subsol 2:

de sărbătorile focului din vechime (sau cel puţin că sunt mai deschise atunci faţă de alte momente) s-ar putea să aibă legătură cu atracţia solară şi cea selenară. Această observaţie s-ar putea să fie corectă, având în vedere că aceste corpuri cereşti au legătură cu fenomene de pe Pământ, cum ar fi fluxul şi refluxul. Dacă aşa stau lucrurile, de ce nu ar avea efect şi asupra vertijurilor?

— Lucrurile-astea au vreun sens? a întrebat Roger. Cel puţin ce am citit până acum are sens?

— În aceeaşi măsură în care tot ceea ce este legat de fenomenul descris are sens.

În ciuda faptului că fenomenul descris implica o oarecare stare de nelinişte pentru oricine, ea a reuşit să-i zâmbească, tocmai pentru că era atât de serios. Avea o pată de cerneală pe un obraz şi părul îi era ciufulit.

— Probabil că trebuie să ai în sânge darul de a-i învăţa pe alţii, a spus ea scoţând din buzunar o batistă, lingând-o ca o pisică şi punându-i-o pe faţă. Să ştii că există o invenţie minunată care se numeşte „pix” …

— Nu pot să sufăr pixurile, a spus el închizând ochii şi strâmbându-se în timp ce era şters pe obraz. În afară de asta, un stilou reprezintă un lux în comparaţie cu o pană.

— Da, asta-i adevărat. Tata arăta întotdeauna de parcă ar fi asistat la o explozie într-o fabrică de cerneală atunci când scria scrisori.

Ea s-a uitat din nou la scrisoare, mai precis la prima notă de subsol şi a pufnit, fapt care l-a făcut pe Roger să zâmbească.

— Asta este o explicaţie validă?

— Având în vedere că este destinată copiilor, este cât se poate de bună, a replicat ea lăsând hârtia jos. Ce se spune în a doua notă de subsol?

— Ah! a exclamat el, lăsându-se pe spătarul scaunului, cu mâinile încrucişate, semn că era tensionat. De asta vorbeşti?

— Da, de asta, a replicat ea îngrijorată. Există ceva de genul „elementul A” care are o legătură cu ceea ce se spune aici?

— Ei bine, da, a spus el stingherit. E vorba despre notiţele lui Geillis Duncan, iar cartea doamnei Graham ar fi elementul B. Explicaţia mamei tale în ceea ce priveşte superstiţiile legate de anumite plante constituie a patra notă de subsol.

Brianna a simţit cum i se scurge tot sângele din cap şi s-a aşezat, ca să nu cadă din picioare.

— Crezi că asta este o idee bună? a întrebat ea cu îndoială.

Ea nici nu ştia *unde se aflau* notiţele lui Geillis Duncan. De altfel nici nu voia să afle acest lucru. Cărticica pe care le-o dăduse Fiona, nepoata doamnei Graham, era păstrată la loc sigur într-o casetă la Royal Bank of Scotland din Edimburgh.

Roger a oftat din rărunchi şi a dat din cap:

— Nu, nu cred, a spus el cu sinceritate. Nu ştim, însă, ce vârstă vor avea copiii când vor citi aceste rânduri. Lucrul acesta îmi aminteşte că trebuie să luăm unele măsuri în privinţa asta. Trebuie să avem în vedere şi cazul în care ni se întâmplă ceva, înainte ca ei să fie destul de mari pentru a li se putea spune… totul.

Brianna s-a simţit de parcă un cub de gheaţă care se topea îi aluneca pe şira spinării.

El avea dreptate. Era posibil să moară amândoi într-un accident de maşină, exact ca părinţii mamei ei. Casa putea să ardă…

— Ei bine, nu, a spus ea cu glas tare, privind fereastra din spatele lui Roger, care era montată într-un perete cu o grosime de optsprezece inch. Casa asta nu o să fie mistuită de un incendiu.

Această afirmaţie a ei l-a făcut să zâmbească.

— Ei nu îmi fac griji în privinţa asta, dar mă gândesc la notiţe şi înţeleg ce vrei să spui. M-am gândit să le parcurg, pentru a putea sintetiza informaţia. Ea afirma că pietrele dispuse circular sunt active şi acesta este un lucru util. Să citeşti restul este…

— Înfiorător, a spus ea.

— Voiam să spun că este exact ca şi când ai sta faţă-n faţă cu cineva care înnebuneşte încet, încet. „înfiorător” este un termen potrivit.

A luat filele din mâna ei şi le-a împăturit, spunând:

— Asta cred că este un tic pe care l-am dobândit la universitate. Nu mă simt bine când ascund o sursă originală.

A pufnit, dar altfel, ca şi când ar fi vrut să arate că Geillis Duncan reprezintă o sursă de necazuri. Cu toate astea…

— Cred că ai dreptate, a spus ea, având o stare de disconfort. Poate că ai putea face un rezumat, arătând unde sunt notiţele, pentru situaţia în care cineva ar fi *cu adevărat* curios.

— Nu-i o idee rea, a spus el băgând filele în caiet şi ridicându-se în timp ce îl închidea. O să le iau după ce se termină şcoala. Am să-l iau pe Jem cu mine, ca să îi arăt oraşul. E destul de mare ca să

se plimbe pe Royal Mile şi o să adore castelul.

— Să *nu* îl duci în beciurile din Edimburgh! a exclamat ea, pentru că el zâmbea larg.

— Cum? Tu nu crezi că figurile din ceară ce reprezintă oameni torturaţi au un rol educativ? Totul e istorie, nu-i aşa?

— Totul ar fi mai puţin oribil dacă lucrurile nu ar sta aşa, a spus ea, întorcându-se şi privind ceasul din perete. Roger, a izbucnit ea deodată. Nu ar trebui să-ţi ţii ora de gaelică la şcoală, la ora două?

El s-a uitat la ceas de parcă nu-i venea să creadă cât e ceasul, a luat la repezeală un teanc de cărţi şi hârtii de pe birou a ieşit glonţ din încăpere, rostind cuvinte deosebit de plastice în gaelică.

Ea a ieşit pe hol şi l-a văzut cum a sărutat-o în fugă pe Mandy şi a pornit în grabă către uşă. Mandy a rămas în prag, făcându-i cu mâna de zor şi strigând:

— Pa, tati! Adu-mi î'gheţată!

— Dacă uită, o să mergem noi în sat după cină şi o să cumpărăm, i-a promis Brianna, aplecându-se să o ridice pe fiica ei. A rămas acolo, ţinând-o pe Mandy în braţe şi uitându-se la străvechiul Morris portocaliu al lui Roger cum tuşeşte, se îneacă, se scutură şi porneşte într-un nor de fum albastru. S-a încruntat privind acest spectacol şi s-a gândit că trebuia să-i cumpere un set nou de bujii şi i-a făcut cu mâna, pentru că el s-a aplecat pe geamul deschis şi le-a zâmbit.

Mandy a făcut şi ea cu mânuţa, rostind una dintre expresiile pitoreşti în gaelică ale lui Roger, pentru că voia, evident, să o memoreze, iar Bree a aplecat capul inspirând parfumul de şampon

Johnson’s baby şi acela de copilaş. Gândul la Geillis Duncan o neliniştea. Femeia era moartă cu siguranţă, dar era… străbunica lui Roger şi poate capacitatea de a călători în timp prin cercurile de piatră nu era singura care se transmitea din generaţie în generaţie.

Sigur că anumite lucruri se mai estompau în timp. De exemplu, Roger nu semăna deloc cu William Buccleigh, fiul lui Geillis şi al lui Dougal MacKenzie, omul din cauza căruia Roger fusese spânzurat.

— Fiu de vrăjitoare! a spus Brianna încet. Sper să putrezeşti în iad!

— Ai vorbit urât, mami, a spus Mandy cu reproş.

Lucrurile au mers mai bine decât ar fi sperat. Sala de clasă era plină. Veniseră şi câţiva părinţi, ba chiar şi câţiva bunici care stăteau pe lângă pereţi. A avut un moment de uşoară nebunie, nu s-ar fi putut spune că era vorba de panică sau de spaimă ciudată, ci era acel sentiment că privea într-un canion al cărui fund nu îl zărea. Era obişnuit cu acea senzaţie din vremurile în care fusese artist. A tras adânc aer în piept, a pus jos teancul de cărţi şi hârtii, le-a zâmbit tuturor şi le-a spus:

— *Feasgar math!*

Doar de atât era nevoie. Îndată ce rostea sau cânta primele cuvinte, era ca şi când se stabilea o legătură vie. Era ca şi când între el şi auditoriu ar fi circulat un curent. Cuvintele au venit de nicăieri, ca un jet de apă care se scurgea printr-una din turbinele Briannei.

După ce a rostit câteva cuvinte introductive, a început cu înjurăturile în gaelică, el ştiind foarte

bine de ce veniseră copiii. Unii dintre părinţi au ridicat din sprâncene, dar bunicii au zâmbit discret.

— În *Gàidhlig* nu avem cuvinte urâte de felul celor care există în limba engleză, a spus şi s-a uitat rânjind la băieţaşul din rândul al doilea care semăna cu un căţel lăţos. Băieţaşul acela trebuia să fie scârba aia mică a familiei Glasscock, care îi spusese lui Jemmy că va ajunge în iad.

— Îmi pare rău, Jimmy, a spus el apoi.

După ce s-au potolit râsetele, el a continuat:

— Asta nu înseamnă că nu poţi să-ţi spui părerea în legătură cu cineva, însă a înjura în *Gàidhlig* este o chestiune de artă, şi nu de răutate.

Cei mai în vârstă au izbucnit în râs, iar copiii s-au întors spre bunici, privindu-i uimiţi.

— De exemplu, am auzit odată un fermier a cărui scroafă a dat iama-n terci că îi urează să-i iasă intestinele prin burtă şi să i le mănânce ciorile.

Copiii au făcut „ooo!” impresionaţi, iar el a zâmbit şi a continuat, dându-le variante voalate ale unor înjurături pline de fantezie pe care le auzise de la socrul lui. Deşi nu se rosteau cuvinte urâte, Roger a arătat că era suficient să-i spui cuiva că este „fiica unei căţele”, dacă voiai să fii rău. Dacă existau copii care voiau să afle ce anume îi spusese Jem domnişoarei Glendenning, nu aveau decât să-l întrebe chiar pe el, asta dacă nu cumva o făcuseră deja.

Apoi a trecut la o descriere scurtă a regiunii Gaeltacht, adică a acelei zone din Scoţia în care gaelica se vorbea frecvent şi a spus câteva anecdote de pe vremea când el învăţa gaelica,

adolescent fiind, şi lucrând pe vase care navigau pe Minch. A redat întru totul modul de a vorbi al unui anume căpitan Taylor, care a reacţionat original când o furtună i-a deranjat locul în care pescuia homari şi i-a luat toate momelile (totul a fost spus cu pumnii strânşi, îndreptaţi către mare, către cer, către echipaj şi către homari).

Această relatare a stârnit din nou râsete, iar doi bătrâni din spate râdeau cu gura până la urechi şi îşi spuneau tot felul de lucruri, pentru că se aflaseră, probabil, în situaţii similare.

— Dar *Gàidhlig* este o limbă utilizată în scopul comunicării. Câţi dintre voi au auzit vreodată cântece care se cântă vers cu vers? Cântece de jale?

S-a auzit un murmur de interes. Unii auziseră astfel de cântece, alţii nu. A explicat ce erau acele cântece de jale:

— Femeile lucrau împreună, adică trăgeau şi frământau lâna, astfel încât stofa de lână să devină impermeabilă, pentru că pe vremuri oamenii nu aveau impermeabile şi trebuiau să stea tot timpul pe-afară, practicându-şi meseria sau având grijă de animale.

Vocea i se încălzise destul de bine şi s-a gândit că ar putea interpreta un cântec scurt. De aceea a deschis un caiet, le-a cântat primul vers şi refrenul, iar apoi i-a pus şi pe ei să cânte. Au interpretat patru versuri şi a simţit că gâtul începe să-l doară şi s-a oprit.

— Bunica obişnuia să cânte asta, a spus pe neaşteptate o mămică şi s-a făcut roşie ca focul când şi-a dat seama că toată lumea se uita la ea.

— Bunica dumneavoastră mai trăieşte? a

întrebat-o Roger.

Doamna a dat din cap în semn că da şi Roger a continuat:

— Atunci rugaţi-o să vă înveţe cântece, astfel încât dumneavoastră să-i puteţi învăţa pe copii. Asemenea lucruri nu trebuie să se piardă, nu-i aşa?

S-a auzit din nou un murmur, semn că toată lumea, deşi surprinsă, era de acord cu cele spuse de Roger.

El a zâmbit din nou şi a ridicat cartea de cântece bisericeşti pe care o adusese cu el.

— Am vorbit şi despre interpretarea cântecelor vers cu vers. Veţi auzi cântece interpretate astfel la slujba de duminică, în insule. Mergeţi, de pildă, la *Storneway şi veţi* auzi cântece interpretate în acest mod. Aşa se cântau psalmii pe vremuri, când oamenii nu aveau multe cărţi… sau poate că nu mulţi dintre enoriaşi ştiau să citească. De aceea exista un cântăreţ, al cărui rol era să cânte psalmul vers cu vers, pentru ca enoriaşii să îi răspundă, adică să repete la rândul lor fiecare vers. Această carte, a continuat el, ridicând cartea de cântece bisericeşti, a aparţinut tatălui meu, reverendul Wakefield. Unii dintre dumneavoastră poate că îşi mai aduc aminte de el. Iniţial cartea a aparţinut altui cleric, respectiv reverendului Alexander Carmichael. Acum…

Şi le-a povestit despre reverendul Carmichael care a colindat ţinutul *Highlands* şi insulele în secolul al XIX-lea, stând de vorbă cu oamenii, cerându-le să-i cânte cântecele lor şi să le povestească despre obiceiurile lor, culegând imnuri şi incantaţii transmise oral de peste tot de

unde le putea culege. Pe baza acestora a publicat o importantă lucrare, care purta titlul *Carmina Gadelica.*

Adusese cu el un volum din *Gadelica* şi, în vreme ce vechea carte de cântece bisericeşti trecea din mână-n mână împreună cu o broşură de cântece de jale, el le-a citit una dintre incantaţiile de lună nouă, o incantaţie pentru rumegat, o vrajă pentru indigestie, *Poezia cărăbuşului* şi câteva fragmente din *Graiul păsărilor.*

Columba la drum a pornit
Într-o blândă dimineaţă, după ce soarele-a răsărit.
O lebădă alb-a zărit,
Guile, guile
O lebădă albă ce pe nisip stătea,
Guile, guile
Şi-un cântec al morţii cânta.
O lebădă alb-a zărit, rănită O lebădă alb-a zărit, lovită,
Lebăda alb-a celor două feţe,
Guile, guile
Lebăda alb-a celor două semne,
Guile, guile Al vieţii şi-al morţii,
Guile, guile,
Guile, guile.

Când se va săvârşi călătoria oare,
Lebădă aducătoare de jale?
Întrebat-a Columba, a iubirii fiinţă,
Guile, guile
De la Erin înot am venit,
Guile, guile,

La Fiann m-am rănit,
Guile, guile,
Am o rană mare, de moarte-aducătoare,
Guile, guile,
Guile, guile.

Lebădă albă din Erin,
Celor aflaţi în nevoie ajutor le dau mereu,
Fie ca Iisus asupra rănii tale să-şi îndrepte ochiul Său, Guile, guile,
Cu blândeţe şi milă,
Guile, guile,
Cu bunătate şi dragoste nemăsurată,
Guile, guile,
Ca să fii iar vindecată,
Guile, guile,
Guile, guile.

Lebădă din Erin,
Guile, guile,
Niciun rău nu se va abate asupra ta,
Guile, guile,
Rănile tale se vor vindeca,
Guile, guile.

Domniţă care ţeşi,
Guile, guile,
Domniţă ce boceşti,
Guile, guile,
Domniţă ce cânţi,
Guile, guile.
Slavă lui Hristos,
Guile, guile,

Slavă Fiului Fecioarei
Guile, guile,
Slavă Stăpânitorului Cerurilor
Guile, guile,
Lui fie închinat cântul tău,
Guile, guile,
Guile, guile.

Avea dureri aproape insuportabile în gât, pentru că imitase strigătele lebedei, dar şi pentru că rostise ultimele cuvinte pe un ton triumfător. Vocea lui a cedat, dar izbutise să redea senzaţia de triumf, şi toţi au izbucnit în aplauze.

Sugrumat de durere, dar şi de emoţie, nu a fost în stare să vorbească imediat. De aceea a zâmbit şi s-a înclinat şi apoi s-a înclinat din nou, înmânându-i lui Jimmy Glasscock teancul de cărţi şi caiete, astfel încât acestea să treacă din mână-n mână, în timp ce toţi cei prezenţi se apropiau de el, ca să-l felicite.

Roger a auzit o voce cunoscută:

— Ai fost *grozav,* omule!

A ridicat privirea şi l-a văzut pe Rob Cameron, care venise să-i strângă mâna şi ai cărui ochi străluceau de entuziasm.

Probabil că surprinderea s-a putut citi pe chipul lui Roger, pentru că Rob s-a uitat imediat la băieţelul de lângă el. Era Bobby Hurragh. Roger îl cunoştea foarte bine de la cor. Avea o voce desăvârşită de sopran, dar trebuia să stai cu ochii pe el dacă nu voiai să ai probleme.

— L-am adus cu mine pe micuţul Bobby, a spus Rob ţinându-l strâns de mână pe băieţel, lucru pe care Roger l-a observat. Sora mea are treabă

astăzi şi nu a avut cum să îşi ia liber. E văduvă, a mai adăugat Rob.

— Mulţumesc! a reuşit Roger să croncăne.

Rob i-a strâns mâna încă o dată, pentru ca apoi să facă loc următoarei persoane care dorea să-l felicite pe Roger.

Printre cei prezenţi era şi o doamnă între două vârste pe care nu o cunoştea, dar care îl recunoscuse.

— Eu şi soţul meu v-am văzut cântând la Jocurile din Inverness, a spus ea. Cred că, pe vremea aceea, purtaţi numele răposatului dumneavoastră tată, nu-i aşa?

— Aşa este, a răspuns el orăcăind ca un broscoi, pentru că asta era tot ce îi îngăduia glasul să facă. Dumneavoastră… aveţi un nepot sau o nepoată?

A pus această întrebare cu un semn către micuţii care se strânseseră în jurul doamnei în vârstă ce le explica, îmbujorată de plăcere, cum se pronunţă în gaelică anumite cuvinte mai ciudate din cartea de poveşti.

— Da, a răspuns ea, fără a-şi putea lua ochii de la lucrul asupra căruia îşi concentrase întreaga atenţie, respectiv cicatricea lui.

— Ce s-a întâmplat? a întrebat ea în cele din urmă. Este ceva permanent?

— Am avut un accident, a replicat Roger. Da, mă tem că este permanent.

În ochii femeii s-a citit şocul şi a dat din cap, spunând:

— Vai, *ce* pierdere. Aveaţi o voce minunată. Îmi pare rău.

— Mulţumesc, a replicat Roger, pentru că asta a fost tot ce a putut spune.

Femeia s-a depărtat, făcându-le loc şi altora care doreau să-l felicite şi care nu-l mai auziseră cântând, cel puţin până atunci.

După aceea i-a mulţumit lui Lionel Menzies care stătea lângă uşă, conducându-i radios pe cei ce asistaseră la ora de gaelică, ca şi când ar fi fost directorul unui circ al cărui spectacol de succes se încheiase.

— A fost minunat! a exclamat Menzies, strângându-i mâna cu putere. A fost chiar mai bine decât speram. Te-ai gândit să repeţi experienţa?

— Să repet experienţa? a întrebat Roger, izbucnind în râs, pentru ca, în cele din urmă, să aibă un acces de tuse. Abia am rezistat orei de astăzi.

— Ah! a exclamat Menzies, dând din mână, ca şi când ar fi vrut să anuleze cele spuse de Roger. O să iei un păhărel şi o să-ţi treacă gâtul. Ce-ar fi să vii cu mine la pub?

Roger tocmai era pe cale să refuze, dar pe faţa lui Menzies se vedea limpede că i-ar fi făcut atâta plăcere să-l însoţească, încât s-a răzgândit. Faptul că era transpirat leoarcă – întotdeauna îi creştea temperatura cu câteva grade când trebuia să apară în faţa unui public – şi faptul că îi era atât de sete, de parcă ar fi umblat prin Deşertul Gobi, nu aveau nicio legătură cu hotărârea pe care o luase în cele din urmă.

— Ei bine, hai să luăm un păhărel, a spus el, zâmbind.

Când au trecut prin parcare, o camionetă mică albastră, destul de hârbuită s-a oprit lângă ei, şi Rob Cameron i-a strigat.

— Ţi-a plăcut, Rob, nu-i aşa? a întrebat Menzies, încă radios.

— Mi-a plăcut foarte mult, a spus Cameron cât se poate de sincer. Două lucruri, Rog… aş fi vrut să-ţi cer câteva cântece vechi pe care le ai. Siegfried MacLeod mi le-a arătat pe acelea pe care le-ai pregătit pentru el.

Roger a fost plăcut surprins.

— Da, sigur. Nu ştiam că eşti fan, a spus Roger în glumă.

— Îmi place tot ce e vechi, a spus Cameron, devenind brusc foarte serios. Chiar ţi-aş fi recunoscător.

— Bine. Vino la noi acasă. Poate treci weekendul viitor?

Rog a zâmbit larg şi a salutat scurt.

— Stai… Nu ziceai că e vorba despre două lucruri? l-a întrebat Menzies.

— Da, a spus Cameron, luând ceva din spaţiul aflat între scaunul său şi al lui Bobby. Astea au fost împreună cu fragmentele în gaelică pe care ni le-ai dat, ca să ne uităm pe ele. Am crezut că este o greşeală şi le-am luat. Scrii un roman?

Cameron i-a întins caietul negru, *Ghidul autostopistului,* şi Roger a avut senzaţia că îl strângea cineva de gât.

Roger a dat din cap în semn de mulţumire.

— Poate că mi-l dai şi mie să-l citesc, a spus Cameron, băgând motorul în viteză. Sunt pasionat de genul ştiinţifico-fantastic.

Camioneta s-a depărtat, apoi s-a oprit şi s-a întors. Roger a prins mai bine în mână caietul. Rob nici nu s-a uitat la caiet, ci a strigat:

— Hei, Brianna mi-a spus că pe pământul vostru

ar fi un vechi fort sau ceva de genul ăsta.

Roger a dat din cap în semn că aşa stăteau lucrurile şi a tuşit, pentru a-şi drege glasul.

— Am un prieten arheolog. Te-ar deranja dacă ar veni să-l vadă?

— Nu, a croncănit Roger, pentru ca apoi să-şi dreagă iar glasul şi să spună pe un ton mai ferm:

— Nu, e în regulă. Mulţumesc.

Rob a zâmbit cu gura până la urechi şi a ambalat motorul, spunând:

— Rămâi cu bine, prietene!

47

ÎNĂLŢIMI

Prietenul lui Rob, care era arheolog, se numea Michael Callahan şi era trecut de cincizeci de ani, cu părul ca nisipul şi cu faţa atât de arsă de soare, încât părea că era peticită cu pistrui întunecaţi, ce pătau porţiunile de piele mai rozalie. S-a plimbat foarte curios printre pietrele rămase din biserica ruinată; i-a cerut chiar lui Roger permisiunea să sape lângă un perete al vechiului locaş.

Rob, Brianna şi copiii au urcat şi au zăbovit puţin, pentru a vedea ce anume se întâmplă, numai că munca unui arheolog nu este deloc spectaculoasă, şi când Jem şi Mandy s-au plictisit, au coborât ca să pregătească masa de prânz, lăsându-i pe Mike şi pe Roger să facă săpături.

— Nu este nevoie să mă ajuţi, a spus Callahan privindu-l pe Roger. Poate că ai treabă.

Întotdeauna era câte ceva de făcut. Doar aveau o fermă, chiar dacă era mică. Cu toate acestea,

Roger a dat din cap, replicând:

— Sunt interesat de tot ceea ce se întâmplă aici. Dacă nu îţi stau în cale.

— Nu, în niciun caz, a replicat Callahan bucuros. Dacă aşa stau lucrurile, atunci te rog să mă ajuţi să ridic asta.

Callahan avea obiceiul să fluiere şi să mormăie în timp ce lucra, dar nu făcea niciun fel de comentariu asupra obiectelor la care se uita. Din când în când îl chema pe Roger ca să îl ajute să dea deoparte molozul sau să ridice cine ştie ce piatră instabilă, în timp ce arheologul privea sub ea cu o lanternă. În cea mai mare parte a timpului, însă, Roger stătea sprijinit de zidul care stătea în picioare şi asculta vântul.

Era linişte pe deal, acea linişte caracteristică ţinuturilor sălbatice, în care exista sentimentul unei mişcări neîntrerupte. În mod normal, nu puteai avea acest sentiment în ţinuturile locuite şi era limpede că pe acel deal trăiseră oameni multă vreme, având în vedere adâncimea şanţului săpat de Callahan şi fluierăturile ca de lemur pe care le scotea arheologul interesat de ceea ce vedea.

Brianna le-a adus sendvişuri şi limonadă şi s-a aşezat pe zid lângă Roger, ca să mănânce.

— Rob a plecat? a întrebat Roger, observând că dispăruse camioneta lui Cameron.

— A spus că se duce să rezolve nişte treburi. A zis că nu pare ca Mike să termine curând, a replicat Brianna, privind turul pantalonilor lui Callahan, care se vedea dintr-un tufiş unde arheologul săpa fericit.

— Poate că nu o să termine curând, a spus Roger zâmbind, apoi aplecându-se şi sărutând-o

fugar. Ea a gemut mulţumită, a făcut un pas înapoi, dar a continuat să-l ţină de mână.

— Rob a întrebat de acele cântece vechi pe care le-ai pregătit pentru Sandy Macleod, a spus Brianna, privind către casă. I-ai spus tu că se poate uita pe ele?

— Da, aşa i-am spus, dar am uitat. Dacă nu cobor până se întoarce el, am să te rog să i le arăţi tu. Originalele sunt în sertarul de jos, într-un dosar pe care scrie *Cèolas.*

Brianna a dat din cap şi a coborât. Avea picioare subţiri şi era sigură pe ele, ca o căprioară care coboară printre stânci. Părul ei de culoarea căprioarei era legat în coadă.

Pe măsură ce după-amiaza se scurgea, Roger şi-a dat seama că intra într-o stare asemănătoare transei. Simţea că sufletul îi părăsea trupul în timp ce îi dădea o mână de ajutor lui Callahan sau mai schimba câte o vorbă cu el. Arheologul intrase în aceeaşi stare. Ceaţa care se lăsase dimineaţa devenise şi mai groasă, şi umbrele reci care se zăreau între pietre se subţiau în lumină. Aerul era răcoros, simţea umezeala pe piele, deşi nu ploua. S-a gândit că aproape puteai simţi cum se ridică pietrele, redevenind ceea ce fuseseră cândva.

Lumea intra şi ieşea din casă. Se auzeau uşile închizându-se. Brianna punea la uscat rufele spălate. Copiii se jucau zgomotos prin curte cu alţi doi copii veniţi de la o fermă vecină şi care aveau să rămână peste noapte împreună cu Jem. A privit către casă şi a văzut camionul care livra produse pentru fermă şi uz casnic. Adusese, probabil, pompa destinată separatorului pentru smântână şi Brianna îl ajuta pe şofer să ajungă în grajd, pentru

că el ducea în braţe o cutie foarte mare.

Pe la ora cinci s-a stârnit un vânt puternic, iar ceaţa a început să se risipească. A fost ca un semnal care l-a trezit din visare pe Callahan, deoarece acesta s-a ridicat, a privit în jos şi apoi a dat din cap.

— Ei bine, s-ar putea să fie un sit vechi, a spus arheologul ieşind din şanţ şi gemând în vreme ce se apleca şi apoi îşi îndrepta spatele. Structura, însă, nu este foarte veche. Probabil că a fost ridicată în ultimii două sute de ani. Oricum, cine a ridicat-o a folosit pietre mult mai vechi, probabil aduse din ală parte sau care au aparţinut unei structuri mai vechi, construite aici.

Arheologul i-a zâmbit lui Roger, continuând:

— Oamenii sunt inventivi în *Highlands.* Săptămâna trecută am văzut un grajd având în fundaţie o piatră veche de pe vremea picţilor şi o pardoseală făcută din cărămizi provenite de la o baie publică din Dornoch.

Callahan a privit către vest unde stăruia ceaţa, făcându-şi mâna streaşină la ochi.

— Înălţimi, a spus el sec. Oamenii din vechime alegeau întotdeauna înălţimile, indiferent dacă era vorba despre un fort sau un loc destinat slujbelor religioase.

— Oamenii din vechime? a întrebat Roger, simţind furnicături pe spate. Care oameni din vechime?

Callahan a râs şi a dat din cap, spunând:

— Nu ştiu. Picţii poate – tot ceea ce ştim despre ei am aflat din lucrările în piatră pe care le-au făcut ici-acolo – sau cei care au existat înaintea lor. Uneori vezi ceva despre care ştii că a fost

făcut sau amplasat într-un anumit loc de cineva, dar care nu corespunde nici unei culturi, de exemplu megaliţii, structurile uriaşe din piatră. Nimeni nu ştie cine i-a amplasat acolo sau de ce.

— Nu se ştie, a mormăit Roger. Poţi să-mi spui ce sit este acesta? Vreau să spun, a fost un loc dedicat războiului sau religiei?

Callahan a dat din cap, răspunzând:

— Nu-mi dau seama din ceea ce se vede la suprafaţă. Poate dacă am face săpături ca să scoatem la suprafaţă situl de sub pământ… dar ca să fiu sincer, nu văd niciun motiv pentru care cineva şi-ar dori să facă asta. Sunt sute de asemenea situri pe înălţimi, peste tot în Insulele Britanice şi în Bretania… vechi situri celtice, multe dintre ele datând din Epoca Bronzului, altele mai vechi. Domniţa asta e mult mai recentă. Ea datează din secolul al XIII-lea, al XIV-lea. Poate că este sfânta care a ocrotit o anumită familie şi a fost transmisă de la o generaţie la alta.

Spunând acestea, Callahan a sărutat în treacăt capul din piatră şi i l-a dat lui Roger.

— Pot să spun, totuşi – dar asta nu e o părere fundamentată ştiinţific, ci una personală – că, dacă acest loc a fost destinat slujbelor religioase, atunci situl de sub el a avut aceeaşi destinaţie. În *Highlands,* oamenii sunt conservatori. Construiesc un grajd la fiecare doi sau trei ani, dar cel mai probabil îl vor înălţa pe locul pe care s-a aflat grajdul vechi.

Roger a izbucnit în râs, spunând:

— Asta aşa e. Noi avem încă grajdul vechi, care a fost construit la începutul anilor 1700, odată cu casa.

— La începutul anilor 1700? Ei bine, atunci nu o să ai nevoie de altul nou în următoarea sută de ani.

Era aproape ora şase, dar era încă lumină. Ceaţa dispăruse; uneori avea obiceiul să dispară în mod misterios. Se arătase un soare palid.

Pipăind cu un deget capul din piatră, a descoperit o cruce pe fruntea acestuia, şi l-a pus cu atenţie în nişa care părea a fi făcută pentru el. Terminaseră treaba, dar niciunul nu dădea semne că ar fi vrut să plece. Se simţeau bine împreună, împărţind vraja acelei înălţimi.

Au văzut jos camioneta hârbuită a lui Rob Cameron. Rob era pe veranda din spate, avându-i în stânga şi în dreapta pe Jem, pe Mandy şi pe prietenii lui Jem, cu toţii absorbiţi de foile pe care Rob le avea în faţă. Ce Dumnezeu făcea?

— Chiar cântă cineva? a întrebat Callahan, care privise spre nord şi se întorsese.

Roger a auzit şi el că undeva se cânta. Era un cântec dulce, care abia se auzea, dar destul de clar încât să se desluşească linia melodică din Crimond.

A avut un puseu de gelozie, care a atras după sine senzaţia că îl strânge cineva de gât.

Gelozia este la fel de crudă ca şi mormântul; cărbunii de pe acest mormânt sunt cărbuni de foc.

A închis ochii o clipă, respirând rar şi adânc. Efortul i-a adus în minte şi continuarea citatului: *Dragostea este la fel de puternică precum moartea.*

A simţit că acea senzaţie ceda încet-încet şi începea să gândească din nou limpede. Bineînţeles că Rob Cameron putea cânta. El era în corul de

bărbaţi. Era logic să încerce să interpreteze aranjamentele muzicale simple puse la punct de Roger, iar copiii, mai ales copiii lui, erau atraşi de muzică.

— Îl cunoşti de multă vreme pe Rob? l-a întrebat el pe Callahan, bucurându-se că vocea lui avea un ton normal.

— Ah, Rob! a exclamat arheologul, căzând pe gânduri. Poate de cincisprezece ani… Nu, mint! Cred că îl ştiu de vreo douăzeci de ani! A venit să ajute la efectuarea săpăturilor în Shapinsay, asta era într-una dintre Insulele Orkney. Pe atunci era doar un puşti, un adolescent.

Callahan l-a privit pătrunzător pe Roger şi l-a întrebat:

— De ce?

Roger a ridicat din umeri, zicând:

— Lucrează cu soţia mea la Hydro Board, nu îl ştiu prea bine. L-am cunoscut recent, la lojă.

— Ah! a exclamat Callahan, privind scena, care se derula în faţa ochilor săi. Apoi a spus, fără a-l privi pe Roger:

— A fost căsătorit cu o franţuzoaică. A divorţat de el acum doi ani şi a plecat cu fiul lor în Franţa. El nu a fost fericit.

— Ah! a exclamat Roger, realizând de ce Rob era atât de ataşat de familia surorii lui, care era văduvă, explicându-şi de ce îi plăcea să se afle în compania lui Jem şi Mandy. A mai tras o dată aer în piept şi mica flacără a geloziei s-a stins.

Ca şi când acel scurt schimb de replici ar fi pus capăt acelei zile, au adunat resturile rămase de la prânz, arheologul şi-a luat rucsacul şi au coborât dealul în tăcere.

— Ce-i asta?

Pe tejghea erau puse două pahare de vin.

— Sărbătorim ceva?

— Da, sărbătorim, a spus Bree cu hotărâre. În primul rând, copiii se duc la culcare.

— Vai, ce rău! Chiar se duc la culcare? a replicat Roger uşor vinovat, pentru că petrecuse după-amiaza la înălţime, în compania lui Callahan, în loc să se ocupe de grădina de zarzavaturi.

— Au prea multă energie, a spus Bree, privind cu oarecare suspiciune uşa care dădea în hol, prin care răzbăteau sunetele televizorului. *Sper* să fie prea obosiţi ca să mai sară prin paturi toată noaptea. Au mâncat pizza cât să bage şase adulţi în comă timp de o săptămână.

Roger a izbucnit în râs, gândindu-se că cea mai mare cantitate de pizza pepperoni fusese consumată chiar de el, şi şi-a dat seama că începea să-l ia somnul.

— Ce altceva? a întrebat el.

— Ah, ce altceva mai sărbătorim? a întrebat Bree, privindu-l ca o pisică ce găsise vasul cu smântână. În ceea ce mă priveşte…

— Da? a întrerupt-o el, vrând să afle mai curând despre ce era vorba.

— A trecut perioada de probă, acum sunt angajată permanent şi nu mai au dreptul să mă dea afară nici măcar dacă mă duc parfumată la serviciu. Iar tu, a continuat ea, punând înaintea lui un plic pe care l-a scos din sertar, tu eşti invitat de către consiliul de administraţie al şcolii să ţii luna viitoare cinci prelegeri triumfătoare despre *Gàidhlig* în cinci şcoli diferite!

Pe moment a fost şocat, apoi a avut senzaţia că

prin trup îi trecea un fluid cald, a cărui natură nu o putea defini şi, în cele din urmă, şi-a dat seama cu stupoare că roşise.

— Chiar aşa? a întrebat el.

— Chiar crezi că aş glumi când e vorba despre aşa ceva? a întrebat Brianna la rândul ei şi, fără să mai aştepte un răspuns, a turnat în pahare vinul purpuriu şi parfumat.

Apoi i-a întins un pahar şi Roger a ciocnit ceremonios cu ea, spunând:

— Pentru noi. Oare cine mai e ca noi?

— Doar câţiva, a răspuns ea, vorbind cu accent scoţian. Doar câţiva şi au murit cu toţii.

S-au auzit tot felul de zgomote sus, după ce copiii au fost trimişi la culcare, dar o scurtă apariţie a lui Roger în postura de tatăl-cel-aspru a pus capăt distracţiei, iar petrecerea în pijamale s-a terminat cu poveşti şi chicoteli pe înfundate.

— Spun glume porcoase? l-a întrebat Brianna, după ce a coborât.

— E foarte posibil, a replicat Roger. Crezi că ar fi cazul să o iau pe Mandy de-acolo şi să o aduc aici, jos?

Brianna a dat din cap în semn că nu, spunând:

— Probabil că ea a adormit deja şi chiar dacă mai e trează, glumele pe care le spun nişte băieţi de nouă ani o să-i treacă pur şi simplu pe lângă urechi. Nu e destul de mare încât să reţină poantele.

— Aşa este, a replicat Roger, ridicând paharul care fusese din nou umplut şi bând încet, pentru a simţi pe limbă aroma de coacăze şi ceai negru.

— Câţi ani avea Jem când a început să spună glume? a continuat Roger mai apoi. Ţii minte că

reţinea glumele, dar nu le înţelegea sensul?

— Ce se întâmplă dacă se combină *ele* cu *fanţii?* A întrebat ea imitându-l perfect pe Jem. Apar ELEFANŢII! HAHAHAHA!

Roger a izbucnit în râs.

— De ce râzi? l-a întrebat Brianna, făcând ochii mari.

Îşi simţea pleoapele grele, iar pe buze avea pete negre.

— Probabil că ai tu un anumit farmec când spui glume, a replicat Roger, îndreptându-şi paharul spre ea:

— Noroc!

— *Slàinte.*

Roger a închis ochii şi a mirosit vinul, în timp ce îl sorbea. A început să aibă plăcuta iluzie că simţea căldura trupului soţiei lui, deşi ea se afla la câţiva paşi de el. Ea părea să emane căldură în valuri.

— Cum se numeşte chestia aia prin intermediul căreia poţi detecta stelele aflate la mare depărtare?

— Telescop, a răspuns Brianna. Nu se poate să te fi îmbătat dintr-o jumătate de sticlă de vin, oricât de bun ar fi el.

— Nu, nu la asta mă refeream, a spus Roger. Amprentă termică mi se pare că se numeşte, nu-i aşa?

Bree a închis un ochi, gândindu-se şi apoi a dat din umeri, replicând:

— Poate, de ce?

— Şi tu ai una.

Ea s-a privit şi a spus:

— Nu, eu am două. În mod sigur.

El *nu era* beat şi nici ea nu se îmbătase, dar indiferent de denumirea corectă a stării în care se aflau, se distrau foarte bine.

— Ai o amprentă termică, a spus el, apucând-o de o mână. Era mult mai caldă decât a lui. Era sigur că îi simţea pulsul în vârful degetelor. Aş putea să te găsesc şi dacă aş fi legat la ochi. Răspândeşti căldură în întuneric.

Ea şi-a lăsat paharul deoparte, s-a ridicat de pe scaun şi s-a aşezat în genunchi undeva între genunchii lui. Corpul ei nu-l atingea pe-al lui. Ea emana *într-adevăr* căldură. Dacă închidea ochii, Roger o vedea chiar şi prin cămaşa albă pe care o purta.

El a ridicat paharul şi l-a golit.

— Bun vin. De unde l-ai luat?

— Nu l-am luat. Rob l-a adus. A zis că aşa ţine el să-ţi mulţumească pentru că i-ai dat voie să copieze cântecele.

— E un tip de treabă, a spus Roger cu un aer de generozitate. În clipa aceea chiar credea că Rob era un tip de treabă.

Brianna i-a turnat ultimul strop de vin lui Roger. Apoi s-a lăsat pe călcâie, l-a privit cu nişte ochi mari, ca de bufniţă, cu sticla de vin strânsă la piept şi i-a spus:

— Hei, îmi eşti dator.

— Dator vândut, a replicat el, făcând-o să chicotească.

— Nu, a replicat ea, revenindu-şi. Mi-ai spus că, dacă eu vin acasă cu casca, tu ai să-mi spui ce făceai cu sticla de şampanie, dar vreau toate amănuntele.

— Ah! a exclamat el, rămânând pe gânduri o

clipă.

Exista posibilitatea să-l lovească cu sticla de vin dacă-i spunea, doar că o înţelegere trebuie respectată. Apoi, imaginea trupului ei gol, purtând doar casca pe cap şi emanând căldură, l-ar fi făcut pe orice bărbat să lase deoparte orice fel de precauţii.

— Am vrut să văd dacă pot să obţin exact aceleaşi sunete pe care le faci tu când eşti pe punctul de a... ăăă... de a... este ceva între un mârâit şi un geamăt profund.

Gura ei s-a deschis încet şi ochii i s-au făcut şi mai mari. Vârful limbii ei avea o culoare închisă. Era de un roşu închis.

— Cred că este un fa situat undeva mai jos decât un de nici foarte jos, dar nici foarte înalt.

— Glumeşti.

— Nu glumesc, a spus el, ridicând paharul pe jumătate plin şi l-a aplecat încetişor spre gura ei, astfel încât marginea să-i atingă buzele. Ea a închis ochii şi a băut încet. I-a netezit părul de după ureche şi degetul i-a alunecat încet în jos, pe curba cefei.

— Devii mai cald, i-a şoptit ea. A doua lege a termodinamicii.

— Care este aceea? a întrebat Roger încet.

— Entropia unui sistem izolat care nu se găseşte în stare de echilibru tinde să crească, ajungând la un maximum de echilibru.

— Aşa?

— Mmm-hmm. De aceea un corp cald cedează căldură unui corp rece, până în momentul în care ajung amândouă la aceeaşi temperatură.

— Ştiam eu că trebuie să existe un motiv logic

pentru care se întâmplă asta.

De sus nu se mai auzea niciun sunet şi vocea lui părea puternică, deşi vorbea în şoaptă.

Deodată s-au găsit ochi în ochi şi el îi simţea respiraţia mirosind a coacăze negre. Sticla a căzut pe covorul din salon.

— Vrei să încerci un mi minor?

48

HENRY

14 iunie 1777

Îi interzisese lui Dottie să îl însoţească. Nu ştia sigur cu ce se va confrunta. A fost surprins. Adresa către care fusese îndrumat era o stradă modestă din Germantown. Era o casă drăguţă şi bine întreţinută, dar nu mare.

A bătut la uşă şi a fost întâmpinat de o femeie tânără, de culoare, cu înfăţişare plăcută, îmbrăcată într-o rochie de stambă, care a făcut ochii mari când l-a văzut. S-a gândit că era mai bine să nu îmbrace uniforma, deşi se vedeau din când în când pe străzi bărbaţi în uniformă, poate prizonieri eliberaţi condiţionat, poate militari care transmiteau adrese oficiale. Se îmbrăcase cu un costum de culoare verde şi cu cea mai frumoasă vestă pe care o avea, o vestă aurie din mătase de China, cu broderii reprezentând fluturi.

A zâmbit şi femeia a zâmbit la rândul ei, ducându-şi mâna la gură, pentru a-şi ascunde zâmbetul.

— Cu ce vă pot fi de folos, domnule? a întrebat

ea.

— Stăpânul tău este acasă? a întrebat Grey la rândul său.

Femeia a râs încet, cu adevărat amuzată, zicând:

— Dumnezeu să vă aibă-n pază, eu nu am stăpân. Casa asta e a mea.

Grey a clipit din ochi derutat, spunând:

— Este posibil ca eu să fi fost îndrumat greşit. Eu caut un militar britanic, mai precis pe Vicontele Asher, care are gradul de căpitan. Numele lui este Henry Grey. E cumva prizonier de război britanic?

Femeia l-a privit o vreme cu ochii mari. Apoi a zâmbit din nou larg, încât să se vadă că avea doi dinţi îmbrăcaţi în aur.

— Henry! Păi de ce n-aţi spus aşa, domnule? Intraţi, intraţi!

Înainte de a putea lăsa bastonul din mână, a fost călăuzit repede pe o scară îngustă, până într-un dormitor mic şi curat, unde l-a descoperit pe nepotul său Henry, dezbrăcat până la brâu, având alături un omuleţ pipernicit, cu nas coroiat, înveşmântat în negru, care îl tot palpa pe burta brăzdată de cicatrici.

— Vă rog să ma scuzaţi, a spus Grey, intrând şi privind peste umărul omuleţului în negru, pentru ca după aceea să întrebe cu glas blând:

— Ce mai faci, Henry?

Henry, care privea fix în tavan, s-a uitat la el şi s-a ridicat brusc în şezut. Această mişcare l-a făcut pe omuleţ să scoată o exclamaţie de protest şi pe Henry să scoată un strigăt de durere.

— Oh, Doamne! Oh, Doamne! Oh, Doamne! a

exclamat Henry, ducându-şi mâinile la abdomen şi strâmbându-se de durere.

Grey l-a apucat de umeri, încercând să-l aşeze pe spate:

— Henry, dragul meu, te rog să mă ierţi, nu am vrut să…

— Cine sunteţi dumneavoastră, domnule? a întrebat omuleţul cu nasul lung, sărind în picioare şi privindu-l în faţă cu pumnii strânşi.

— Sunt unchiul lui, i-a răspuns Grey scurt. Cine sunteţi dumneavoastră, domnule? Sunteţi medic?

Omuleţul şi-a îndreptat spatele, replicând cu demnitate:

— Ei bine, nu, domnule. Eu sunt radiestezist. Joseph Hunnicutt este numele meu. Sunt fântânar profesionist.

Henry era tot chircit, dar se părea că începuse să respire calm. Grey i-a pus mâna pe spatele gol. Avea spatele cald, era puţin transpirat, dar nu părea să aibă febră.

— Îmi pare rău, Henry, a spus Grey. Crezi că ai să-ţi revii?

Era lăudabil faptul că Henry a reuşit să pufnească în râs.

— O să-mi revin… a izbutit să spună. Durează doar… un minut.

Femeia de culoare, care avea un chip plăcut, stătea în uşă, privindu-l cu mare atenţie pe Grey.

— Omul acesta spune că este unchiul tău, Henry. Este adevărat? a întrebat ea.

Henry a dat din cap şi a spus încet:

— Lordul John… Grey. Pot să ţi-o pre… zint pe doamna Mercy Wood… cock?

Grey s-a înclinat, simţindu-se ridicol.

— Sluga dumneavoastră, doamnă. Sluga dumneavoastră, domnule Hunnicutt, a spus el politicos, făcând încă o reverenţă.

Grey şi-a îndreptat după aceea spatele şi a spus:

— Îmi este îngăduit să întreb *de ce* te palpează pe abdomen un radiestezist, Henry?

— Păi ca să dea de urma bucăţii de metal care îl supără pe tânăr, bineînţeles, a replicat domnul Hunnicutt, ridicându-şi nasul coroiat şi asta pentru că era mai scund decât Grey cu câţiva centimetri.

— Eu l-am chemat, domnule… vreau să spun, my lord, a spus doamna Woodcock, intrând în cameră şi privindu-l de parcă ar fi vrut să se scuze. Am făcut-o doar pentru că medicii nu au reuşit nimic şi m-am temut că o să-l omoare pe băiat când vor mai încerca să-l opereze.

Henry reuşise să îşi îndrepte spatele şi Grey l-a ajutat să se întindă, palid şi transpirat.

— Nu pot să mai suport asta încă o dată, a spus tânărul închizând ochii. Nu pot.

Pentru că Henry era întins pe spate, Grey a avut ocazia de a-i examina abdomenul şi de a vedea că avea două cicatrici făcute de gloanţe şi alte cicatrici lungi, dovadă a faptului că medicii încercaseră să dea de bucata de metal. Erau trei astfel de cicatrici. Grey avea el însuşi astfel de cicatrici, cinci la număr, care îi brăzdau partea stângă a pieptului. A atins mâna nepotului său, plin de compasiune.

— Chiar este necesar să fie scos glonţul sau gloanţele? a întrebat Grey, privind-o pe doamna Woodcock. Dacă a supravieţuit până acum, poate că glonţul şi-a găsit un loc în care…

— Nu poate să mănânce, a spus femeia sec. Nu poate să înghită decât supă şi nu foarte multă. Era piele şi os când l-au adus la mine, a spus ea, întinzând mâna către Henry. După cum vedeţi, nici acum nu-i gras.

Nu era. Henry semăna mai mult cu mama lui şi mai puţin cu Hal. Era un tânăr rumen şi destul de solid. Acum nu mai avea pic de grăsime pe trup. Se vedeau toate coastele. Abdomenul lui era slăbit şi i se vedeau oasele pe sub cearşaful cu care era acoperit. Faţa lui era albă precum cearşaful şi avea sub ochi două cearcăne violete.

— Înţeleg, a spus Grey încet, uitându-se la domnul Hunnicutt. Aţi reuşit să descoperiţi ceva?

— Ei bine, da, a spus radiestezistul, punându-şi degetul lung într-un punct al abdomenului lui Henry. Am reuşit să descopăr unul dintre gloanţe. În ceea ce îl priveşte pe celălalt, nu sunt sigur.

— Ţi-am spus eu, Mercy, că nu foloseşte la nimic, a spus Henry cu ochii închişi, întinzând o mână pe care doamna Woodcock a prins-o într-a sa cu atâta naturaleţe, încât Grey a început să clipească uimit.

— Chiar dacă ar fi sigur, nu mai suport să trec încă o dată prin asta… mai bine mor, a continuat tânărul.

Deşi era slăbit, Henry vorbea cu hotărâre, iar Grey a recunoscut la el încăpăţânarea caracteristică familiei.

Chipul frumos al doamnei Woodcock era acum tensionat, pentru că femeia se încruntase îngrijorată. Se părea că îşi dădea seama de faptul că Grey o privea, deoarece i-a aruncat o privire scurtă. Expresia chipului său nu se schimbase şi

de aceea ea şi-a înălţat bărbia şi l-a privit cu un fel de îndârjire, continuând să ţină mâna lui Henry într-a sa.

Aşa stau lucrurile? s-a gândit Grey. *Mâi, măi.*

Grey a tuşit şi Henry a deschis ochii.

— Indiferent cum ar sta lucrurile, Henry, a spus lordul, te rog să nu mori, până ce nu o voi aduce aici pe sora ta ca să-şi ia râmas-bun de la tine.

49

REZERVE

1 iulie 1777

Indienii îl îngrijorau. Generalul Burgoyne îi găsea încântători, dar el scria poezii.

Nu se pune problema, scria William în scrisoarea adresată tatălui său, căutând cu grijă cuvintele prin care să-şi exprime rezervele, *că eu cred că el este un naiv sau că nu apreciază natura indienilor cu care a avut de-a face. Îmi aduc aminte că am stat de vorbă cu domnul Garrick la Londra şi s-a referit la dramaturg caftind un mic Dumnezeu care decide soarta personajelor sale, având control absolut asupra lor. Doamna Cowley nu a fost de acord cu asta, spunând că este o iluzie să crezi că creatorul îi controlează pe cei pe care îi creează, şi că dacă exercită un as fel de control şi ignoră natura celor ce sunt creaţi, totul este sortit eşecului.*

S-a oprit, prinzând pana între dinţi şi având senzaţia că ajunsese foarte aproape de miezul problemei, dar nu îl atinsese încă.

Cred că generalul Burgoyne nu pricepe ce înseamnă neatârnarea minţii şi propun... Nu, nu asta era. A tăiat acea frază cu o linie şi a muiat pana în călimară, încercând din nou să exprime ceea ce gândea. A întors fraza pe toate feţele în mintea sa. Apoi a lăsat-o deoparte. A conceput o altă frază şi a întors-o şi pe aceasta pe toate feţele. În cele din urmă a lăsat deoparte rafinamentul exprimării şi s-a hotărât pentru exprimarea directă. Era târziu, mersese pe jos aproape douăzeci de mile în ziua aceea.

El crede că îi poate folosi pe indieni ca pe nişte unelte şi eu cred că greşeşte. A privit acea frază, a dat din cap, gândindu-se că exprimarea era prea directă, dar nu se putea gândi la altceva. De altfel, nici nu mai putea face efortul de a gândi. A stins lumânarea arsă aproape în întregime. Liniştindu-se la gândul că tatăl său cunoştea indienii şi, probabil, îl ştia şi pe generalul Burgoyne chiar mai bine decât el, a semnat, a presărat nisip pe scrisoare pentru a usca cerneala, a sigilat-o şi a căzut într-un somn fără vise.

Sentimentul de nelinişte în ceea ce îi privea pe indieni nu l-a părăsit. Nu avea nimic împotriva indienilor, ci dimpotrivă, îi făcea plăcere să se afle în tovărăşia lor. Obişnuia să vâneze cu ei, să-şi petreacă serile în tovărăşia lor, bând bere şi istorisind tot felul de întâmplări lângă focul aprins.

— Problema este, i-a spus el lui Balcarres într-o seară, când se întorceau de la o cină deosebit de pretenţioasă, pe care generalul o dăduse în cinstea ofiţerilor săi, problema este că ei nu citesc Biblia.

— Cine nu citeşte Biblia? Stai aşa! a spus maiorul Alexander Lindsay, al şaselea conte de Balcarres, care a întins o mână pentru a se feri de un copac pe lângă care trecea, încercând să-şi păstreze echilibrul şi ducând mâna rămasă liberă la şliţ.

— Indienii, a replicat William.

Era întuneric, dar William l-a văzut pe Sandy închizând un ochi, pentru a-l fixa cu celălalt. Băuseră mult vin şi fuseseră prezente multe doamne.

Balcarres a închis ambii ochi, oftând uşurat.

— Nu, a spus el în cele din urmă. Cei mai mulţi dintre ei nu o citesc.

Părea a fi mulţumit să încheie aici discuţia pe această temă, dar lui

William, care era mai puţin organizat în gândire decât de obicei, i s-a părut că poate nu se exprimase destul de clar.

— Adică, a spus el, tremurând puţin, pentru că printre copaci trecea o adiere de vânt, ştii, centurionul le spune oamenilor săi să pornească înainte şi ei pornesc, dar dacă îi spui unui indian să pornească, poate porneşte, poate nu. Depinde ce simte el.

Balcarres făcea eforturi să se încheie la şliţ şi nu a răspuns.

— Vreau să spun că nu le place să primească ordine, a subliniat William.

— Nu, nu le place.

— Cu toate astea, tu le dai ordine indienilor tăi.

Ar fi vrut să spună ceva, dar nu a reuşit aşa cum şi-a dorit.

Balcarres comanda un regiment de infanterie

uşoară, dar avea şi un grup de cercetaşi, mulţi dintre ei indieni, care erau îmbrăcaţi precum militarii.

— Dar tu eşti scoţian.

Balcarres reuşise să se încheie la şliţ şi acum stătea în mijlocul drumului, uitându-se la William.

— Eşti beat, William, i-a spus el, dar nu cu reproş, ci cu bucuria unui om care făcuse o deducţie corectă.

— Da, numai că dimineaţa voi fi treaz şi tu *tot* scoţian rămâi.

Această mărturie i-a şocat pe amândoi, chiar dacă înaintau poticnindu-se şi lovindu-se unul de altul. Au ajuns mai întâi la cortul lui William, iar el l-a invitat pe Balcarres la un pahar de vin fiert cu apă şi zahăr, înainte de a se culca.

— Îţi li… linişteşte stomacul, a spus el, abia reuşind să nu dea cu capul de lada lui de campanie, din care a *scos* pahare şi sticle, pentru ca apoi să continue:

— Te ajută să dormi mai bine.

Balcarres a reuşit să aprindă o lumânare, privind apoi în lumina ei cu ochi mari. A băut cu grijă vinul fiert de la William. Ţinea ochii închişi, ca şi când ar fi savurat băutura, pentru ca apoi să-i deschidă.

— Ce legătură este între a fi scoţian şi a citi Biblia? a întrebat el. Crezi cumva că eu sunt un păgân? Bunica mea e scoţiancă şi citeşte mereu Biblia, chiar şi eu am citit-o. Cel puţin am citit fragmente din ea, a adăugat el şi a băut ce mai era în pahar.

William s-a încruntat, încercând să-şi aducă aminte ce Dumnezeu…

— Oh! a exclamat el. Nu era vorba despre Biblie, ci despre indieni, nişte indivizi încăpăţânaţi. Ei nu pornesc atunci când le spui. Nici scoţienii nu pornesc atunci când le spui, cel puţin nu tot timpul.

— Credeam că de aceea se întâmplă asta. Credeam că de aceea te ascultă, a mai adăugat William după ce s-a gândit puţin.

Balcarres a găsit că această afirmaţie are în sine ceva hilar şi a râs clătinând din cap. Când s-a liniştit, a spus:

— E… ştii un cal?

— Ştiu mulţi cai. Despre care vorbeşti?

Balcarres a vărsat un pic de vin fiert pe bărbie, dar s-a şters imediat.

— Un cal, a repetat el, ştergându-şi mâna pe pantaloni. Nu poţi să convingi un cal să facă orice. Tu îţi dai seama ce vrea să facă şi îi ceri să facă întocmai acel lucru, şi el crede că totul a fost ideea ta, aşa că data viitoare când îi ceri să facă un anume lucru, există şanse mai mari ca el să-l şi facă.

— Oh! a exclamat William, gândindu-se bine. Da!

Cei doi au băut un pic, reflectând profund asupra celor spuse.

După ce şi-a contemplat îndelung paharul, Balcarres a ridicat ochii.

— Cine crezi că are ţâţe mai mari? a întrebat el cât se poate de serios. Doamna Lind sau baroneasa?

50

EXODUL

Fortul Ticonderoga
27 iunie 1777

Doamna Raven începuse să mă îngrijoreze. Am găsit-o aşteptând lângă barăci şi arătând de parcă ar fi dormit îmbrăcată, cu ochii obosiţi, dar strălucitori. S-a ţinut după mine toată ziua, vorbind mult, iar conversaţia ei era legată de starea ultimilor pacienţi de care ne ocupasem, apoi de viaţa de zi cu zi din fort.

La început a fost vorba despre nişte reminiscenţe ale vieţii ei de femeie măritată, pe care o dusese cândva la Boston. Primul ei soţ fusese pescar şi ea avusese două capre, al căror lapte îl vânduse pe străzi. Nu m-a deranjat că auzeam poveşti legate de cele două capre, Patsy şi Petunia. Cunoscusem şi eu nişte capre cu totul deosebite, mai ales un ţap, care se numea Hiram şi de piciorul căruia mă îngrijisem.

Nu era vorba nici măcar despre faptul că nu mă arătam interesată de remarcile grosolane legate de primul ei soţ. Aş putea spune că uneori lucrurile pe care mi le povestea erau deosebit de interesante. Răposatul domn Evans era un beţiv violent, lucru care nu era unul cu totul neobişnuit. Avea obiceiul de a tăia urechile şi nasurile celor care nu îi erau pe plac, lucru într-adevăr mai puţin obişnuit.

— Bătea urechile-n cuie pe pragul de sus al uşii

adăpostului pentru capre, mi-a comunicat ea pe acelaşi ton pe care l-ar folosi cineva pentru a spune ce a mâncat la micul dejun. Le punea sus de tot, astfel încât caprele să nu poată ajunge la ele. Se uscau în soare întocmai ca ciupercile.

— Ah! am exclamat eu, gândindu-mă că o ureche poate fi conservată şi afumată, dar nu am spus nimic.

Nu eram sigură dacă Ian mai avea în *sporran* urechea avocatului, dar eram sigură că nu s-ar fi bucurat ca doamna Raven să-şi arate interesul faţă de acea ureche. Atât el, cât şi Jamie se fereau de ea când o vedeau venind, de parcă femeia ar fi avut ciumă.

— Se spune că indienii taie bucăţele din prizonierii lor, m-a informat ea, vorbind încet, ca o persoană care împărtăşeşte cuiva o taină. Taie mai întâi degetele, luând rând pe rând fiecare încheietură.

— Revoltător, am replicat. V-aş ruga să mergeţi la dispensar şi să-mi aduceţi un sac de câlţi.

A plecat să-mi îndeplinească rugămintea, dar când se îndepărta, am avut impresia că vorbea singură. Pe măsură ce zilele treceau şi tensiunea devenea din ce în ce mai apăsătoare în fort, am fost tot mai convinsă că vorbea singură.

Temele de conversaţie pe care le aborda erau legate de lucruri din ce în ce mai depărtate în timp şi din ce în ce mai diverse. Acum se legau de trecutul îndepărtat al copilăriei ei idealizate petrecute în Maryland, dar şi de un viitor îndepărtat, în care noi eram fie ucişi de către armata britanică, fie luaţi prizonieri de către indieni, consecinţele mergând de la viol până la

invaliditate sau o combinaţie între aceste alternative, deşi îi spusesem că bărbaţii nu au nici capacitatea de concentrare, nici coordonarea necesară pentru a le combina. Încă mai era în stare să se concentreze asupra a ce avea în faţă, dar nu pentru mult timp.

— Crezi că ai putea sta de vorbă cu soţul ei? l-am întrebat pe Jamie, care venise când soarele se pregătea să apună şi îmi spusese că o văzuse mişcându-se în cerc în jurul unui recipient mare pe terenul de instrucţie, în timp ce număra în şoaptă.

— Crezi că soţul ei nu a băgat de seamă că ea o ia razna? a întrebat Jamie la rândul lui. Oricum, dacă nu a observat, nu o să-i facă plăcere să-i spună altcineva acest lucru. Şi dacă ar observa, ce crezi că ar putea să facă?

De fapt nu se putea face mare lucru. Eventual ar fi trebuit să o supravegheze cineva şi să încerce să-i mai atenueze din fanteziile ei deosebit de veridice sau cel puţin să o împiedice să le mai spună tot felul de poveşti pacienţilor mai impresionabili.

Pe măsură ce treceau zilele, mi se părea că excentricităţile doamnei Raven nu se deosebeau prea mult de anxietăţile majorităţii celor din fort, în special ale femeilor care nu puteau face altceva decât să aibă grijă de copii, să spele rufele sub pază pe malul lacului sau să stea în grupuri mai mici în jurul cazanelor cu apă fiartă şi... să aştepte.

În pădure nimeni nu putea fi în siguranţă. Cu câteva zile înainte, doi militari care făcuseră de strajă fuseseră găsiţi ucişi şi scalpaţi la mai puţin

de o milă faţă de fort. Această cumplită descoperire a avut un efect devastator asupra doamnei Raven, dar aş putea spune că nici pe mine nu m-a încântat. Nu mă mai puteam bucura de priveliştea pădurilor înverzite când mă urcam la bateriile fortului. Întreaga viaţă a pădurii părea o ameninţare acum. Doream să am aşternuturi curate, dar când părăseam fortul, mi se făcea pielea de găină.

— Treisprezece zile, am spus, trecând cu degetul peste tocul uşii micului nostru adăpost. Jamie făcuse câte o crestătură pentru fiecare zi a perioadei de recrutare şi seara, de câte ori venea să se culce, tăia respectiva linie. Ai făcut crestături şi când ai fost închis?

— Nu la Fort William sau Bastilia, a replicat el, căzând pe gânduri. Ardsmuir… acolo, da. Nu aveai cum să ţii şirul zilelor… dar pierzi atât de mult şi atât de repede. Era important să ţii cont de ceva, chiar dacă era vorba doar despre zilele săptămânii.

A venit lângă mine şi s-a uitat la crestăturile de pe tocul uşii.

— Cred că aş fi fost tentat să fug, a mărturisit Jamie, dar nu puteam să o fac, pentru că Ian era plecat.

Mă gândisem şi la acest lucru… Ştiam cum gândea. În fiecare secundă devenea clar că fortul nu putea face faţă unei forţe cum era cea de pe drum. Iscoadele veneau mai frecvent cu veşti despre armata lui Burgoyne. Intrau repede în biroul comandantului şi apoi plecau repede din fort. Într-o oră, toată lumea aflase ce veşti aduseseră iscoadele. Ştiau, de fapt, destul de

puţin, dar veştile erau îngrijorătoare. Cu toate acestea, Arthur St. Clair nu se putea hotărî să ordone evacuarea fortului.

— Ar fi o pată pe obrazul lui, a spus Jamie cu voită indiferenţă, care îi trăda supărarea. Nu poate suporta gândul că se va spune că el a pierdut Ticonderoga.

— Dar va pierde fortul, nu-i aşa? am întrebat. Trebuie să ordone evacuarea fortului, nu-i aşa?

— O va face, dar dacă luptă şi îl pierde este una, dacă luptă şi îl pierde înfruntând o forţă superioară, este altceva, adică e onorabil. Să abandoneze fortul fără a fi înfruntat duşmanul? Nu poate să se împace cu acest gând. Trebuie să ştii că el nu e un ciudat, a adăugat el. O să vorbesc din nou cu el. Toţi o vom face.

Prin „toţi”, Jamie înţelegea ofiţerii care comandau formaţiunile de voluntari şi îşi puteau permite să îi vorbească. Numeroşi ofiţeri din armata regulată erau de aceeaşi părere cu voluntarii, dar disciplina nu le permitea să îi vorbească deschis lui St. Clair.

Nici eu nu credeam că Arthur St. Clair era un om ciudat, nici nu aveam impresia că era prost. Ştia – cei mai mulţi ştiau – care va fi preţul unei lupte, dacă ne vom preda.

— Îl aşteaptă pe Whitcomb, din câte ştiu, mi-a spus Jamie. Speră ca Whitecomb să-i spună că Burgoyne nu are cine ştie ce artilerie. Fortul putea rezista în faţa unei tehnici de asediere standard. La fort fuseseră aduse provizii din abundenţă din aşezările din zonă, iar Ticonderoga avea un sistem de apărare din care făceau parte câteva piese de artilerie, pe urmă mai dispunea şi de micul fort

din lemn de pe Mount Independence şi de o garnizoană formată din oameni cu muschete şi muniţie din belşug. Cu toate acestea, nu putea rezista dacă pe Mount Defiance era amplasat un număr mare de piese de artilerie. Jamie fusese pe Mount Defiance şi mi-a spus că de acolo se vedea întregul interior al fortului şi că, aşa stând lucrurile, era la discreţia inamicului.

— Nu se gândeşte la o altă posibilitate?

— Nu, nu se gândeşte, până ce nu are informaţii sigure şi până acum, niciuna dintre iscoade nu i-a adus asemenea informaţii.

Am oftat şi mi-am pus mâna pe piept, ştergându-mi transpiraţia.

— Nu pot să dorm înăuntru, am spus repede. E ca şi cum aş dormi în iad.

Această afirmaţie a mea l-a surprins şi l-a făcut să izbucnească în râs.

— Îţi dă mâna să râzi, i-am spus oarecum supărată. Mâine ai să dormi în cort.

Jumătate din garnizoană avea să se mute în corturi, în afara fortului, pentru că era mai bine, oamenii puteau să se mişte rapid şi să fie pregătiţi dacă s-ar fi apropiat oamenii lui Burgoyne.

Britanicii veneau. Nu se ştia cât de aproape ajunseseră, câţi oameni aveau şi cât de bine înarmaţi erau.

Benjamin Whitcomb, un bărbat înalt, ciupit de vărsat, plecase să afle aceste informaţii. El se număra printre aşa-numiţii „vânători de rezistenţă”, oameni care erau în stare să-şi petreacă săptămâni în şir în sălbăticie, hrănindu-se cu ceea ce le oferea natura. Astfel de oameni nu erau sociabili, pentru că nu aveau niciun

interes în lumea civilizată, dar erau valoroşi. Whitcomb era cea mai bună iscoadă a lui St. Clair. El îşi luase cinci oameni, împreună cu care îşi propusese să caute şi să găsească grosul armatei lui Burgoyne. St. Clair spera ca Whitcomb să se întoarcă înainte de a fi expirat contractele oamenilor. Jamie şi-ar fi dorit să plecăm până la întoarcerea lui Whitcomb. Asta îmi doream şi eu, dar nu puteam face nimic, pentru că Ian plecase.

Jamie mi-a întors spatele şi a intrat în camera noastră.

— Ce cauţi? l-am întrebat.

Scormonea prin lada cu aşternuturi în care aveam câteva haine de schimb şi câteva lucruri de care făcusem rost în drumul nostru către fort.

— Kiltul, mi-a răspuns el. Trebuie să mă prezint înaintea lui St. Clair. Ar fi bine să mă prezint într-o ţinută decentă.

L-am ajutat să se îmbrace şi să-şi aranjeze părul. Nu avea sacou, dar avea o cămaşă curată şi cuţitul la brâu. Chiar şi aşa, în cămaşă, arăta foarte bine.

— Nu te-am văzut în kilt de câteva săptămâni, i-am spus, admirându-l. Sunt sigură că generalul o să fie impresionat, chiar dacă nu ai centură roz.

A zâmbit şi m-a sărutat, spunând:

— Nu mi-ar folosi la nimic, dar ar merita să văd cum îmi stă cu o astfel de centură.

L-am însoţit până la casa lui St. Clair, traversând terenul de instrucţie. În lac se oglindeau nori întunecaţi.

Curând. Aşa spunea toată lumea: *curând.* Frânturile de rapoarte şi zvonurile circulau ca porumbeii voiajori prin fort, prin aerul sărat, printre bubuiturile de tun, căci se făceau exerciţii

– noi aşa speram, că erau doar exerciţii – într-un post de pază îndepărtat numit Vechile Linii Franceze.

Nimeni nu avea linişte, nimeni nu putea să doarmă în căldura aceea, decât dacă era beat. Eu nu mă îmbătăm, aşa că nu îmi găseam liniştea. Jamie plecase de mai bine de două ore şi îl doream aproape. Asta nu pentru că mi-ar fi păsat ce anume avea St. Clair să le spună voluntarilor, ci pentru că nu mai făcusem dragoste de mai bine de o săptămână din cauza căldurii şi a oboselii şi începusem să cred că timpul se contractase. Dacă eram siliţi să luptăm sau să fugim în zilele care aveau să urmeze, numai Dumnezeu putea şti când aveam să ne bucurăm din nou de un moment de intimitate.

Mă tot plimbasem pe terenul de instrucţie, cu ochii aţintiţi asupra casei lui St. Clair, şi când l-am văzut că ieşea în sfârşit din casa aceea, m-am îndreptat spre el încet, astfel încât să-i dau ocazia să-şi ia rămas-bun de la ceilalţi ofiţeri care participaseră şi ei la întâlnire. Ne-am ţinut în braţe şi apoi Jamie mi-a şoptit că protestele au avut exact efectul pe care îl prevăzuse.

A mers încet, cu mâinile la spate, cu capul plecat, adâncit în gânduri.

L-am însoţit în tăcere şi i-am atins cotul.

S-a uitat la mine surprins, dar zâmbind.

— E târziu pentru tine, *Sassenach*, mi-a spus el. S-a întâmplat ceva?

— Nicidecum, i-am răspuns. Mă gândeam că e o seară potrivită pentru o plimbare prin grădină.

— Prin grădină, a repetat el, privindu-mă dintr-o parte.

— Prin grădina comandantului, mai precis, i-am spus, ducându-mi mâna în buzunarul şorţului. Am cheia.

Erau în fort câteva grădini, cele mai multe dintre ele fiind destinate cultivării zarzavaturilor. Grădina decorativă din spatele casei comandantului fusese amenajată de către francezi cu mulţi ani în urmă. Intre timp fusese năpădită de tot felul de buruieni şi de plante agăţătoare, dar era interesantă. Era încadrată de pereţi înalţi şi avea o poartă care se şi încuia. Avusesem grijă să iau chiar în ziua aceea cheia de la bucătarul lui St. Claire, care venise la mine pentru o gargară. Aveam să i-o înapoiez a doua zi, când trebuia să-i examinez din nou gâtul inflamat.

— Ah! a exclamat Jamie îngândurat şi s-a întors imediat către casa comandantului.

Poarta era în spate, ferită de ochii tuturor, iar noi ne-am strecurat cu repeziciune pe lângă zidul grădinii, în timp ce militarul care făcea de strajă în faţa casei lui St. Claire stătea de vorbă cu un trecător. Am închis poarta cu grijă, am băgat cheia în buzunar şi m-am aruncat în braţele lui Jamie.

M-a sărutat încet şi apoi a înălţat capul, privindu-mă.

— S-ar putea să am nevoie de puţin ajutor, mi-a spus el.

— Asta se poate aranja, l-am asigurat eu punându-i o mână pe genunchi, acolo unde i se ridicase kiltul, dezgolindu-i piciorul. Mi-am mişcat încet un deget şi i-am mângâiat părul de pe picior.

— Te-ai gândit la un anume fel de ajutor? l-am întrebat.

Îi simţeam mirosul, deşi se spălase cu mare grijă. Mirosea a transpiraţie uscată, praf şi bucăţele de lemn. Îi simţeam şi gustul, era dulce-sărat şi avea o aromă de mosc.

Mi-am îndreptat mâna mai *sus,* către pulpă, şi l-am simţit încordându-se sub degetele mele.

Spre surprinderea mea, mi-a luat mâna şi mi-a dus-o mai jos.

— Am crezut că ai nevoie de ajutor, i-am spus.

— Mângâie-te, draga mea, a spus el încet.

Ceea ce îşi dorea el era un lucru destul de îndrăzneţ, având în vedere faptul că ne aflam la mai puţin de zece metri de o alee pe care umblau foarte mulţi voluntari care căutau un loc liniştit unde să se poată îmbăta. Cu toate astea… m-am sprijinit de perete şi mi-am ridicat fusta până mai sus de genunchi.

Apoi mi-am atins partea interioară a coapsei – care era de fapt foarte delicată. Mi-am trecut cealaltă mână peste linia corsetului, până sus, unde sânii se iveau din ţesătura subţire şi umedă din bumbac.

Avea pleoapele grele de oboseală, dar a devenit din ce în ce mai atent şi a scos în cele din urmă un sunet întrebător.

— Ştii ce înseamnă de fapt măsură pentru măsură? l-am întrebat, jucându-mă cu şnurul care îmi ţinea rochia prinsă la gât.

— Cum? a întrebat el.

Reuşisem să-l scot din letargie. Ochii lui injectaţi se măriseră.

— Ai auzit ce am spus.

— Vrei să… să…?

— Nu aş putea face aşa ceva! Nu în faţa ta!

— Dacă eu pot face asta în faţa ta, poţi şi tu, ca să te revanşezi. Asta doar dacă nu cumva vrei să mă opresc, am continuat, lăsând mâna pe care o ţineam pe şnur să-mi cadă încet pe piept, cu un deget mişcându-se ca limba unui metronom. Îmi simţeam sfârcul tare ca piatra, vizibil prin stofă, chiar şi în acea lumină slabă.

Am zâmbit şi mi-am lăsat mâna să-mi cadă din ce în ce mai jos, punând mâna pe tivul fustei mele. Ca hipnotizat, s-a aplecat şi şi-a prins tivul kiltului.

— Aşa-i bine, amice, am murmurat, sprijinindu-mă într-o mână.

Jamie a spus ceva încet, în gaelică. Nu mi-am dat seama dacă erau vorbe de dragoste pentru că apoi şi-a ridicat kiltul.

— Cum adică ai nevoie de ajutor? l-am întrebat.

A scos un sunet de nerăbdare şi m-a îndemnat să continui.

— La ce te gândeşti? am vrut să aflu.

— Nu gândesc.

— Ba gândeşti, l-am contrazis eu. Văd pe chipul tău că gândeşti.

— Nu vrei să afli la ce anume mă gândesc, a replicat Jamie.

Începea să se vadă sudoarea pe pomeţii lui şi îşi mijise ochii.

— Ba da, vreau să ştiu. Oh, stai puţin. Dacă te gândeşti la altcineva în afară de mine, *nu vreau* să ştiu.

A deschis ochii, când m-a auzit vorbind astfel şi s-a uitat la mine cu o privire ce a aruncat săgeţi de foc între picioarele mele tremurânde. Nu s-a oprit.

— Oh! am exclamat, gâfâind. Când vei putea să vorbeşti din nou, *vreau* să ştiu.

Jamie respira sacadat, îi simţeam mirosul de transpiraţie, un amestec de de mosc şi de acru.

— Tu, a spus el, îndreptându-şi arătătorul mâinii libere spre mine. Vino-ncoace.

— Eu…

— Acum.

Vrăjită, m-am desprins de perete şi am făcut doi paşi spre el. Înainte de a putea spune sau de a putea face ceva, am auzit foşnetul kiltului şi o palmă caldă m-a apucat de ceafă.

După aceea m-am trezit întinsă pe spate în iarbă înaltă şi în tufe de tutun sălbatic.

Jamie a pătruns în mine şi apoi şi-a pus palma peste gura mea. Acesta era un lucru bun.

— Dacă te joci cu focul s-ar putea să te arzi, *Sassenach,* mi-a şoptit Jamie în ureche.

La un moment dat, s-a ridicat puţin, dându-şi seama că îşi lăsase asupra mea întreaga greutate a trupului.

— Ai vrut să ştii la ce anume mă gândeam, nu-i aşa? mi-a şoptit el în ureche.

— Mhm!

— Ei bine, am să-ţi spun, draga mea, dar…

S-a oprit puţin, pentru a-mi linge lobul urechii.

— Hmm!

Mâna lui a apăsat puţin mai tare pe gura mea. Glasurile erau acum atât de aproape de noi, încât puteam desluşi cuvintele rostite. Era un grup de tineri voluntari pe jumătate beţi, căutând prostituate. Jamie a început să-mi roadă încetişor urechea. M-am zbătut nebuneşte sub el, dar nu îmi dădea voie să mă mişc.

A făcut acelaşi lucru cu cealaltă ureche, înainte ca tinerii să se depărteze suficient de mult, astfel

încât să nu-i mai auzim. Apoi m-a sărutat pe nas şi şi-a luat, în sfârşit, mâna de pe gura mea, zicând:

— Ah, unde rămăsesem? Oh, da, voiai să afli la ce anume mă gândeam.

— M-am răzgândit, i-am spus, tremurând uşor din cauza greutăţii care mă apăsase pe piept, dar şi din cauza dorinţei care mă stăpânea.

A oftat şi apoi m-a strâns mai tare de încheieturile mâinilor.

— Tu ai început, *Sassenach,* mi-a spus el. Tu ai început, iar eu voi termina.

Şi-a apropiat gura de urechea mea umedă şi mi-a spus *exact* la ce anume se gândise. Nu s-a mişcat nici măcar un milimetru când mi-a făcut mărturisirea, mulţumindu-se doar să-mi pună iar mâna pe gură, când am început să-l fac în toate felurile.

Fiecare muşchi din corpul meu tresălta ca un resort de cauciuc, când s-a mişcat, în sfârşit. Printr-o singură mişcare s-a dat înapoi şi după aceea s-a mişcat înainte cu putere.

Când am văzut şi am auzit din nou, mi-am dat seama că râdea, continuând să se legene deasupra mea.

— Te-am scos din starea nefericită în care te aflai, nu-i aşa, *Sassenach*?

— Tu… am spus eu, dar glasul nu m-a ajutat. Acesta era un joc care trebuia jucat în doi. Nu se mişcase, pe de-o parte pentru că voia să mă „tortureze”, pe de altă parte, pentru că nu putea. Mi-am încordat o dată muşchii încet, apoi i-am încordat repede de trei ori. El a scos un sunet de mulţumire şi s-a pierdut cu totul, tremurând şi gemând, excitaţia pulsând în carnea mea. S-a lăsat

încet pe-o parte, dezumflându-se ca un balon, apoi s-a întins lângă mine, respirând încet cu ochii închişi.

— *Acum* poţi să dormi, i-am spus, mângâindu-i părul.

El a zâmbit fără a deschide ochii şi trupul lui s-a relaxat, întinzându-se pe pământ.

— Şi data viitoare, scoţian blestemat, i-am şoptit eu la ureche, am să-ţi spun la ce m-am gândit *eu.*

— Oh, Doamne! a spus el şi a râs. Îţi aduci aminte cum a fost prima oară când m-ai sărutat, *Sassenach*?

Am rămas întinsă acolo o vreme, simţind transpiraţia pe pielea mea şi având senzaţia liniştitoare că el doarme lângă mine, în iarbă, înainte de a-mi aduce, în sfârşit, aminte.

Am spus că sunt virgină, nu călugăriţă. Dacă o să am nevoie de ajutor…

O să-l cer.

Ian Murray s-a trezit dintr-un somn fără vise din cauza sunetului unei goarne. Rollo, care dormea lângă el, s-a ridicat cu un *UUUF* mirat, pentru ca apoi să privească în jur, spre a vedea de unde venea primejdia.

Ian s-a ridicat în picioare, punând o mână pe cuţit şi cealaltă pe câine.

— Taci! a spus el în şoaptă şi câinele s-a liniştit imediat, deşi a continuat să mârâie în surdină.

Se trezise şi îi auzea. Distingea zgomotul discret care venea din tufişuri şi semăna cu mârâitul lui Rollo. Era vorba despre foarte mulţi bărbaţi, o tabără care se trezea la viaţă. Cum de nu a reuşit să-i detecteze cu o seară înainte? A adulmecat, dar vântul nu îl ajuta. A simţit miros de fum, şi apoi *l-a*

văzut, trâmbe subţiri care se profilau pe cer. Se aprinseseră multe focuri. Era o tabără mare.

Îşi strânsese pătura în timp ce trăgea cu urechea. Nimeni nu înnoptase în preajma lui. S-a ascuns în tufişuri, cu puşca în mână şi cu uriaşul câine tăcut, la picior.

51

VIN BRITANICII

Three Mile Point, Colonia New York
3 iulie 1777

Pata neagră de transpiraţie care se vedea între umerii laţi ai generalului de brigadă Fraser avea forma hărţii Insulei Man, din vechea sală de clasă de acasă. Haina locotenentului Greenleaf era toată udă de transpiraţie, iar trupul lui era aproape în întregime negru, având doar mici dungi roşii.

Haina lui William era mai puţin pătată – spre ruşinea lui, haina era nouă şi frumoasă – dar i se lipise de spate şi de umeri, grea de atâta sudoare. Cămaşa îi era udă, fusese ţeapănă de atâta sare cu câteva ceasuri în urmă, când o îmbrăcase, şi asta pentru că transpirase intens în ultimele zile.

Privind către vârful dealului pe care generalul de brigadă avea de gând să-l urce împreună cu oamenii, a sperat că acolo va fi răcoare, doar că datorită efortului făcut în timpul urcuşului, răcoarea nu mai avea niciun efect. Părăsiseră tabăra imediat după răsăritul soarelui. Aerul fusese atât de proaspăt atunci, încât şi-ar fi dorit să alerge gol prin pădure, ca un indian, să

pescuiască în lac şi să mănânce zece peşti la micul dejun, prăjiţi după ce fuseseră tăvăliţi în mălai.

Erau la Three Mile Point, loc numit astfel pentru că se afla la trei mile distanţă faţă de Fortul Ticonderoga. Generalul, care conducea militarii din ariergardă, îşi propusese să lase oamenii acolo şi să urce dealul împreună cu locotenentul Greenleaf, care era inginer, pentru a inspecta terenul înainte de a porni mai departe.

William fusese trecut sub comanda generalului de brigadă cu o săptămână în urmă, spre marea lui bucurie. Colonelul era un comandant prietenos şi sociabil, dar nu de aceeaşi factură ca generalul Burgoyne. Oricum, lui William nu i-ar fi păsat nici măcar dacă omul ar fi fost deosebit de aspru. Era în primele rânduri şi asta era tot ceea ce conta.

Ducea o parte din echipamentul inginerului, câteva bidoane cu apă, precum şi lada pentru depeşe a generalului. A dat o mână de ajutor la instalarea trepiedului şi a ţinut frânghiile pentru măsurători. Peste o vreme, totul era gata, se notase totul şi, după ce generalul discutase cu inginerul, l-a trimis înapoi în tabără.

Pentru că treaba fusese terminată deocamdată, generalul nu s-a arătat dispus să coboare imediat, ci s-a mai plimbat o vreme, părând că se bucură de adierea slabă. După aceea s-a aşezat pe o piatră, a scos dopul bidonului şi a oftat de plăcere.

— Stai jos, William, i-a spus tânărului ofiţer, invitându-l să ia loc pe piatra pe care se aşezase el.

— ÎI cunosc pe tatăl tău, a spus generalul deodată, zâmbind, şi trebuie spus că avea un zâmbet fermecător. Presupun că toată lumea îţi

spune lucrul acesta.

— Da, aşa este, a recunoscut William. Oricum, dacă nu îmi spun că îl cunosc pe tata, mă informează că îl ştiu pe unchiul meu.

Generalul Fraser a izbucnit în râs, zicând:

— Aceasta este povara grea a familiei, pe care trebuie s-o porţi pe umeri. Sunt sigur că ştii să o porţi cu nobleţe.

William nu a ştiut ce să spună şi doar şi-a dres glasul. Generalul de brigadă a râs din nou şi i-a întins bidonul. Apa era atât de caldă, încât abia dacă a simţit că îi alunecă pe gât, dar părea proaspătă şi a simţit că îi potoleşte setea.

— Am fost împreună în Câmpiile lui Abraham. Împreună cu tatăl tău, vreau să spun. Ţi-a povestit vreodată despre noaptea aceea?

— Nu foarte multe, a replicat William, întrebându-se dacă nu cumva era blestemat să întâlnească fiecare militar care luptase în câmpia aceea alături de James Wolfe.

— Am ajuns pe malul apei la căderea nopţii. Toţi eram înmărmuriţi. Mai ales eu, a spus generalul. Ce mai râu e St. Lawrence! Generalul Burgoyne a spus că ai fost în Canada. Ai văzut râul?

— Nu prea, domnule. Eu m-am deplasat mai mult pe uscat, în drum spre Quebec şi mai apoi am pornit către Richelieu. Tata mi-a povestit despre St. Lawrence, s-a simţit el dator să adauge. Mi-a spus că este un râu care are un aer de nobleţe.

— Ţi-a spus că era să-i rup mâna?

Era alături de mine în barcă, şi când m-am aplecat ca să strig sentinela franceză, sperând că glasul meu nu va ceda, mi-a în tins mâna, ca să mă susţină. Am auzit oasele trosnind, dar nu mi-am

dat seama de asta până ce nu i-am dat drumul şi l-am auzit gemând.

William a observat că generalul de brigadă se uita la mâinile lui, ridicând din sprâncene şi încercând să lege o amintire de ceva aparţinând prezentului. Tatăl lui avea mâini lungi, elegante. William avea degete lungi, dar mâinile lui erau mari, vulgare, cu palme late şi oase groase.

— Dânsul… Lordul John este tatăl meu vitreg, a bâiguit William şi a roşit, jenat că făcuse această mărturisire şi că fusese adus în situaţia de a o face.

— Aşa? Ah, da! a spus generalul pe un ton indecis. Da, bineînţeles.

Oare generalul de brigadă voise să-i vorbească din mândrie, pentru a scoate în evidenţă faptul că se trăgea dintr-o familie veche?

Singurul lucru care îl liniştea era acela că, fund roşu de atâta efort, nu i se putea citi nimic pe chip. De parcă s-ar fi gândit şi el la senzaţia de căldură, generalul şi-a scos haina şi s-a descheiat la vestă, invitându-l pe William să facă la fel. Tânărul ofiţer l-a imitat pe general, oftând, pentru că avea un sentiment de uşurare.

Conversaţia a fost orientată către campaniile la care generalul de brigadă participase şi cele despre care William auzise. Tânărul şi-a dat seama că, de fapt, superiorul lui îl evalua aşa cum se pricepea el. Regreta că în cariera lui nu exista niciun moment glorios. Ştia generalul Fraser ce se petrecuse în timpul bătăliei din Long Island? În branşa lui totul se afla foarte repede.

În cele din urmă, conversaţia s-a întrerupt şi au stat în cămaşă ascultând freamătul copacilor de

deasupra lor. William ar fi vrut să spună ceva în favoarea sa, dar nu a găsit nimic de spus. Dar dacă nu vorbea, dacă nu explica ce se petrecuse… Ei bine, nu exista nicio explicaţie plauzibilă. Fusese lipsit de experienţă, asta era tot.

— Generalul Howe a avut numai cuvinte de laudă în ceea ce priveşte inteligenţa şi curajul tău, William, a spus generalul de brigadă, dorind să continue conversaţia. Tot dumnealui mi-a spus că nu ai avut ocazia de a-ţi arăta talentul de comandant.

— Ah, într-adevăr, domnule, a replicat William transpirând.

Generalul a zâmbit, spunând:

— Trebuie să facem în aşa fel încât să ai ocazia de a-ţi manifesta acest talent, nu-i aşa?

Omul s-a ridicat, s-a întins şi şi-a pus haina, continuând:

— Vei lua masa cu mine mai târziu. O să discutăm despre această problemă cu Sir Francis.

52

CONFLAGRAŢIA

Fortul Ticonderoga
1 iulie 1777

Whitcomb se întorsese şi avea asupra sa scalpurile câtorva britanici, cel puţin aşa umbla zvonul. Pentru că îi cunoscusem pe Benjamin Whitcomb şi pe încă unul sau doi vânători de soiul lui, eram gata să cred acest lucru. Vorbeau civilizat şi nu erau singurii bărbaţi din fort

îmbrăcaţi în haine din piele şi materiale ţesute în casă, şi care erau numai piele şi os. În schimb, erau singurii bărbaţi care aveau priviri de animal.

În ziua următoare, Jamie a fost chemat la comandant şi nu s-a mai întors decât după ce s-a întunecat.

Un bărbat cânta, stând la un foc aprins în apropierea locuinţei lui St. Clair, iar eu m-am aşezat pe un butoi gol de sare şi am ascultat. Când l-am văzut pe Jamie trecând de partea cealaltă a focului şi îndreptându-se spre locuinţa noastră, m-am ridicat repede şi l-am ajuns din urmă.

— Vino, mi-a spus el încet, ducându-mă către grădina comandantului. Nu mai exista nicio urmă a ultimei noastre întâlniri, dar simţeam trupul lui Jamie, tensiunea şi bătăile inimii. Avea, deci, veşti proaste.

— Ce s-a întâmplat? l-am întrebat încet..

— Whitcomb a prins un militar britanic şi l-a adus aici. Bineînţeles că nu a mărturisit nimic, dar St. Clair a fost destul de şiret şi l-a aruncat pe Andy Tracy în celulă cu militarul acela, spunând că era spion.

— Asta a fost o idee foarte bună, am spus, fiind de acord cu ceea ce făcuse St. Clair. Locotenentul Andrew Hodges Tracy era irlandez, alunecos şi avea farmec. Dacă aş fi avut nevoie de cineva care să obţină informaţii fără a face apel la forţă, m-aş fi gândit în primul rând la Tracy.

— A aflat ceva? l-am întrebat pe Jamie.

— A aflat. A închis şi trei dezertori nemţi din armata britanică. St. Clair a vrut să stau de vorbă cu ei.

Stătuse de vorbă cu ei. Informaţiile date de

dezertori puteau părea suspecte, numai că ele se potriveau cu informaţiile obţinute de la militarul britanic pe care îl capturase vânătorul. Erau cele pe care le aşteptase St. Clair de trei săptămâni.

Generalul Carleton rămăsese în Canada la comanda unei mici forţe armate. Generalul John Burgoyne comanda o armată de invazie, cu efective foarte mari, care se îndrepta acum spre fort. El era sprijinit de generalul Riedesel, care comanda şapte regimente din Brunswick, *plus* un batalion de infanterie uşoară şi patru companii de dragoni. Avangarda acestei forţe armate se afla la patru zile distanţă de fort.

— Lucrurile nu stau foarte bine, am spus, trăgând adânc aer în piept.

— Nu stau bine deloc, a fost de acord Jamie. Mai mult decât atât, Simon Fraser este general de brigadă în armata lui Burgoyne şi conduce forţa de avangardă.

— Îţi e rudă?

Aceasta era o întrebare retorică. Oricine purta acest nume era rudă cu Jamie şi, de îndată ce am rostit-o, am văzut pe chipul lui Jamie un zâmbet slab.

— Este, a răspuns el sec. Îmi este văr de-al doilea, cred, şi un luptător foarte bun.

— E şi normal să fie, nu-i aşa? Asta e ultima veste proastă?

Jamie a dat din cap, spunând:

— Nu. Dezertorii au spus că armata lui Burgoyne duce lipsă de provizii. Dragonii merg pe jos, pentru că nu au de unde să ia cai odihniţi. Nu se ştie încă dacă şi-au mâncat sau nu caii.

Era cald, era o noapte apăsătoare şi, cu toate

acestea, am fost străbătută de un fior. Am atins încheietura mâinii lui Jamie şi am văzut că şi el păţise acelaşi lucru. *În noaptea asta o să se viseze la Culloden,* m-am gândit deodată. Am renunţat repede la acel gând.

— Eu credeam că astea sunt veşti bune, nu-i aşa?

Şi-a întors mâna şi a apucat-o pe a mea, strângând-o în timp ce-mi spunea:

— Pentru că nu au provizii, nu vor putea să ne asedieze şi vor fi nevoiţi să ia fortul cu asalt, iar eu zic că pot să facă asta.

Trei zile mai târziu, au apărut primele iscoade ale britanicilor pe Mount Defiance.

În ziua următoare, toată lumea putea vedea şi toată lumea *a văzut* că se instalau piese de artilerie pe Mount Defiance. Arthur St. Clair a trebuit să cedeze şi a ordonat evacuarea Fortului Ticonderoga.

Cea mai mare parte a garnizoanei urma să plece pe Mount Independence, oamenii putând să ia cele mai valoroase lucruri de care dispuneau. Era necesar ca o parte din vite şi oi să fie sacrificată, iar cele rămase în viaţă să fie mânate în pădure. O parte din unităţile de voluntari urma să pornească prin pădure şi să înainteze spre drumul care ducea la Hubbardton, unde trebuia să aştepte ca forţă de rezervă. Femeile, copiii şi invalizii urmau să fie transportaţi pe malul celălalt al lacului, având o escortă formată din câţiva oameni. Totul a început în mod ordonat. S-a adunat tot ce se putea transporta pe apă după căderea întunericului. Bărbaţii şi-au verificat echipamentul, pentru ca apoi să se încerce distrugerea a tot ceea ce nu

putea fi transportat, astfel încât duşmanul să nu poată beneficia de provizii.

În această privinţă, lucrurile trebuiau rezolvate urgent. Dezertorii spuseseră că armata lui Burgoyne ducea lipsă de provizii. Dacă la Ticonderoga nu va găsi nimic din ce avea nevoie, Burgoyne va fi ţinut pe loc sau va fi nevoit să înţeleagă că oamenii săi vor fi siliţi să vâneze în timp ce aşteptau provizii din Canada.

Toate pregătirile trebuiau făcute clandestin, sub ochii britanicilor, deoarece, dacă şi-ar fi dat seama că se pregătea retragerea, s-ar fi repezit asupra noastră ca nişte lupi şi ar fi distrus garnizoana.

După-amiază, deasupra lacului au apărut nori negri, adevăraţi monştri care s-au strâns, aşezându-se parcă unii peste alţii. Uneori aduceau ploaie şi ploua cu găleata, alteori norii treceau huruind ameninţător.

În seara asta, norii coborâseră foarte mult şi ameninţau cu trăsnete, acoperind cerul. Mici descărcări electrice se puteau observa între acei nori. Era ca şi când ar fi vorbit între ei. Când şi când, se vedea câte un trăsnet alb-albăstrui care biciuia pământul, pentru ca apoi să urmeze şi tunetul, care ne înspăimânta pe toţi.

Erau foarte puţine lucruri de împachetat şi, oricum, era şi foarte puţin timp. Toată lumea era agitată: unii strigau pentru că nu găseau anumite obiecte, mamele îşi chemau copiii, toate acestea în vreme de tunetele şi ploaia loveau treptele din lemn.

Afară auzeam behăitul agitat al oilor, deranjate de faptul că fuseseră luate din ţarcul lor, şi mugetul unei vaci speriate, care o lua la goană.

Nici nu mă surprindea, deoarece în aer plutea mirosul de sânge, de la animalele sacrificate.

Am văzut garnizoana pe terenul de instrucţie, bineînţeles. Ştiam câţi oameni sunt, dar când i-am văzut pe toţi patru mii chinuindu-se să ducă la bun sfârşit anumite lucruri într-un timp cât mai scurt, mi s-a părut că văd un muşuroi de furnici risipit. Mi-am croit drum printre oamenii care se agitau. Aveam un sac pentru făină, în care duceam câteva haine, câteva obiecte de uz medical şi o bucată mare de şuncă pe care o primisem de la un pacient generos şi pe care o învelisem într-o fustă.

Urma să plec cu o barcă şi să am grijă de nişte invalizi, dar nu voiam s-o fac înainte de a-l fi văzut pe Jamie.

Atât de multă vreme îmi bătuse inima în gât, încât abia dacă eram în stare să vorbesc. Nu era prima dată când mă gândeam că era foarte bine că mă căsătorisem cu un bărbat foarte înalt. L-am zărit în câteva clipe. Stătea într-o mulţime de oameni, pe unul dintre forturile în formă de semilună. Unii dintre voluntarii lui îi stăteau în preajmă şi priveau în jos. Aceasta însemna că se forma grupul de oameni care urmau să plece cu barca. Acest lucru m-a făcut să fiu optimistă.

Optimismul mi-a pierit, însă, când am ajuns în dreptul bateriei. Pe lac se părea că se află o flotă de ambarcaţiuni pescăreşti. *Erau* bărci de tot felul, de la canoe la bărci cu vâsle şi plute. Unele dintre ele erau trase spre ţărm, altele se îndepărtau de mal, fără a avea pe nimeni în ele.

La lumina unui trăsnet am văzut băieţi, dar şi bărbaţi care înotau în urma acelor ambarcaţiuni, vrând să pună mâna pe ele. Se vedeau doar câteva

puncte de lumină pe malul celălalt, pentru că toţi îşi doreau să nu se afle că avea loc retragerea din fort. Cu toate acestea, se aprinseseră câteva torţe şi se zăreau oameni care se băteau sau se certau. Dincolo de lumina torţelor, pământul părea o grămadă de oase învăluite în întuneric, semănând cu un imens cadavru.

Jamie îi strângea mâna domnului Anderson, unul dintre marinarii de pe *Teal,* care devenise *de facto* caporalul lui.

— Mergeţi cu Dumnezeu, a spus Jamie.

Domnul Anderson a dat din cap şi s-a îndepărtat în fruntea unui grup mic de voluntari. Au trecut pe lângă mine, şi unii dintre ei au dat din cap, salutându-mă. Nu le puteam zări feţele, umbrite de borurile pălăriei.

— Încotro pleacă? l-am întrebat pe Jamie.

— Spre Hubbardton, a replicat el, continuând să privească spre malul lacului. Le-am spus că pot face cum doresc, dar le-am arătat că era mai bine să plece mai devreme decât mai târziu.

A înălţat bărbia către silueta neagră a lui Mount Defiance, unde se zăreau focuri de tabără, pentru ca apoi să continue:

— Dacă nu şi-au dat seama ce se petrece, sunt nişte incompetenţi. Dacă eu aş fi Simon Fraser, aş porni în marş chiar înainte de răsăritul soarelui.

— Nu vrei să pleci împreună cu oamenii tăi? am spus eu, având în ochi o rază de speranţă.

La baterie era puţină lumină, de la torţele şi de la focurile aprinse în fort. Cu toate acestea, mi-a fost suficientă acea lumină slabă pentru a vedea cum arăta chipul lui Jamie, când s-a întors spre mine. Chipul lui era sobru şi avea o cută de

nerăbdare în colţul gurii. Zăream pe chipul său expresia militarului care aştepta să între în luptă.

— Nu, mi-a spus el. Eu vreau să plec cu tine.

A zâmbit şi m-a întrebat:

— Doar nu credeai că te voi lăsa să pleci prin pădure, întovărăşită de nişte oameni bolnavi sau care nu sunt întregi la minte, chiar dacă asta ţi-ar da prilejul să pleci într-o barcă.

Am râs, deşi nu era cazul, şi am spus:

— Nu e prea frumos ce spui, dar e adevărat, dacă te gândeşti cumva la doamna Raven. Chiar aşa, ai văzut-o pe undeva?

A dat din cap că nu. Din cauza vântului, jumătate din şuviţele lui erau în dezordine şi nu mai erau legate în coadă. Jamie şi-a ţinut panglica între dinţi şi şi-a adunat părul rebel la spate pentru a-l prinde la loc.

Cineva din fort a spus ceva alarmat. Eu şi Jamie ne-am întors. Mount Independence ardea.

— FOC! FOC!

Aşa strigau oamenii ieşind din case ca un stol de prepeliţe speriate. Focul ardea în apropierea vârfului Mount Independence, unde generalul Fermoy stabilise un avampost cu oamenii lui. O limbă de foc se ridica asemenea flăcării unei lămpi. Apoi o adiere de vânt a făcut-o să tremure, de parcă cineva ar fi dat gazul mai încet, înainte de a pâlpâi din nou cu putere, pentru a mistui dealul. La lumina focului se zăreau sute de oameni care se chinuiau să strângă corturi şi bagaje.

— Cartierul general al lui Fermoy a luat foc? m-a întrebat un militar de lângă mine şi căruia nu-i venea să creadă ce se petrece. A luat foc, nu-i aşa?

— Aşa este! a spus Jamie supărat. Şi dacă noi

vedem de aici că oamenii se retrag, atunci cu siguranţă că şi iscoadele lui Burgoyne văd acest lucru.

Debandada s-a declanşat pur şi simplu. Dacă mai aveam vreo îndoială asupra telepatiei, tot ceea ce se petrecea avea să mi-o spulbere. Militarii erau oricum încordaţi, deoarece St. Clair întârziase mult cu decizia lui şi îi îngrijorau şi zvonurile. Îndată ce a luat foc Mount Independence, toată lumea a crezut că britanicii şi indienii aveau să ne nimicească. Acest lucru a fost în minţile tuturor, fără să fi rostit cineva un cuvânt. Panica îşi desfăcea aripile negre şi mari, învăluind fortul. Deruta care domnea pe lac se prefăcea în haos înaintea ochilor noştri.

— Hai, a spus Jamie şi, înainte de a-mi putea da seama ce se petrece, m-am pomenit dusă în jos, pe treptele înguste ale bateriei. Câteva barăci din lemn fuseseră incendiate intenţionat, astfel încât invadatorii să nu poată dispune de obiecte utile. Flăcările luminau o scenă desprinsă din iad. Femei care trăgeau după ele aşternuturi şi copii pe jumătate goi care ţipau, bărbaţi care aruncau pe geam piese de mobilier. O oală de noapte s-a spart după ce s-a lovit de o piatră şi s-a prefăcut în cioburi, tăind picioarele oamenilor aflaţi în preajmă.

În spatele meu s-a auzit gasul cuiva, care gâfâia:

— Pun rămăşag pe-o guinee că netrebnicul de francez a dat chiar el foc.

— Nu pun rămăşag dacă-i vorba pe-aşa, a replicat Jamie, sper ca netrebnicul să fi pierit şi el în flăcări.

Un trăsnet a luminat fortul, dând impresia că ne

aflam în plină zi. Ţipete au izbucnit de peste tot, iar zgomotul lor a fost acoperit doar de explozia tunetului. M-am gândit supărată că era de aşteptat ca jumătate dintre cei din fort să creadă că furia lui Dumnezeu vine asupra noastră, deşi fuseseră furtuni cu descărcări electrice la fel de violente în zilele precedente. Panica oamenilor a crescut, pentru că voluntarii care se retrăgeau erau siliţi să se confrunte cu focul. Oricum, panica nu folosea la nimic.

— Trebuie să văd de invalizii mei! am strigat în urechea lui Jamie. Tu du-te şi ia lucrurile noastre din locuinţă.

A scuturat din cap şi părul lui desprins s-a văzut în lumina altui trăsnet, făcându-l să arate ca un demon.

— Nu te părăsesc! mi-a spus el, apucându-mă cu hotărâre de mână. S-ar putea să nu te regăsesc.

— Dar… Am renunţat să protestez. Avea dreptate. Mii de oameni fugeau, se împingeau sau stăteau pur şi simplu pe loc, pentru că erau prea uimiţi pentru a se gândi cum să acţioneze. Era posibil să *nu* mă mai găsească şi nu voiam să mă gândesc mai mult de zece secunde la perspectiva de a fi singură, în pădure, unde era plin de indieni sângeroşi şi de militari britanici.

— Ai dreptate, i-am spus. Hai.

În spital era mai puţină agitaţie, din simplul motiv că oamenii de acolo nu aveau posibilitatea să se mişte precum persoanele sănătoase. Bolnavii prinseseră frânturi de veşti de la oamenii care intrau şi ieşeau. Cei care aveau familii erau târâţi pur şi simplu de rude, fără a avea nici măcar timpul necesar pentru a-şi lua hainele. Cei singuri

erau între paturi şi ţopăiau într-un picior, chinuindu-se să-şi pună pantalonii sau să ajungă la uşă.

Căpitanul Stebbings nu voia nici să se îmbrace, nici să ajungă la uşă. El stătea întins pe pat, cu mâinile împreunate pe piept şi privea cu interes la haosul care se crease, având deasupra capului o lumânare.

— Doamnă Fraser! a exclamat el, zâmbind. Cred că, în curând, voi fi din nou un om liber. Trag nădejde ca militarii să-mi aducă ceva de mâncare. Nu cred că am mari şanse să iau masa de seară aici.

— Cred că veţi primi şi mâncare, i-am spus, nefiind în stare să-i zâmbesc la rândul meu. Veţi avea grijă de ceilalţi prizonieri britanici, nu-i aşa? Domnul general St. Clair îi lasă pe toţi aici.

Căpitanul m-a privit ofensat, spunând:

— Este vorba despre oamenii mei.

— Aşa este.

Guinea Dick stătea lângă patul căpitanului, având în mână un baston gros, gata să-i înfrunte pe cei ce ar fi vrut să-l prade pe căpitan. Domnul Ormiston stătea în capul oaselor în patul său. Era palid şi îşi pipăia ciotul bandajat.

— Chiar vine, nu-i aşa, dom’ţă? Chiar vine armata?

— Da, vine. Să aveţi grijă ca rana să fie curată. Se vindecă bine, dar nu trebuie să solicitaţi ciotul în niciun fel, cel puţin încă o lună. Trebuie să aşteptaţi alte două luni până ce vi se va putea pune un picior de lemn.

El a dat din cap, dar ştiam că, de îndată ce va veni medicul britanic, îi va lăsa sânge. El credea în

binefacerile acestui procedeu. Această metodă s-a schimbat pentru scurt timp, fiindcă eu i-am aplicat din când în când lipitori pe ciot.

I-am strâns mâna în semn de rămas-bun. Am vrut să mă îndepărtez, dar m-a reţinut, zicând:

— O clipă, dom'ţă.

A dat drumul mâinii mele şi am văzut că a căutat ceva la piept. După aceea, mi-a pus ceva în palmă şi mi-am dat seama că era vorba despre un disc ce păstra căldura trupului său.

— Dacă se întâmplă să-l întâlniţi pe băiatu' acela, pe Abram, dom'ţă, v-aş ruga tare mult să-i daţi asta, mi-a spus el. E bănuţu' meu norocos. L-am purtat treizeci şi doi de ani. Să-i spuneţi că are să-l apere în vreme de primejdie.

Jamie era lângă mine, nerăbdător şi agitat. În spatele lui erau câţiva invalizi care îşi căutau lucrurile risipite. Am auzit la oarecare distanţă vocea doamnei Raven, tânguindu-se.

Mi-am pus la gât bănuţul norocos:

— Am să-i transmit tot ce mi-aţi spus, domnule Ormiston. Mulţumesc.

Cineva dăduse foc elegantului pod al lui Jonathan Baldwin. La unul din capete era o movilă de pământ şi am văzut siluetele negre ale unor oameni, demontând bucăţile din lemn şi aruncându-le în apă.

Jamie şi-a croit drum prin mulţime, cu mine în spatele lui; eram urmaţi de femei şi de copii, care se ţineau după mine precum nişte boboci de gâscă, gâgâind agitaţi.

— Fraser! Colonele Fraser!

Când am auzit strigătul, m-am întors şi l-am zărit pe Jonah – adică pe Bill Marsden, care alerga

pe malul apei.

— O să vin cu dumneavoastră! a spus el. Veţi avea nevoie de cineva care ştie să stăpânească o barcă.

Jamie nu a ezitat mai mult de o fracţiune de secundă, pentru ca apoi să spună:

— Foarte bine, fugi! O să vin cât de repede pot.

Domnul Marsden a dispărut în întuneric.

— Restul oamenilor tăi? l-am întrebat tuşind din cauza fumului.

El a dat din umeri, o siluetă neagră proiectată pe fundalul apei, mulţumindu-se să spună:

— S-au dus.

Din direcţia Vechilor Linii Franceze s-au auzit strigăte isterice, care păreau să se răspândească mai iute ca focul, iar oamenii urlau că vin britanicii. Panica îşi întindea aripile şi era atât de mare, încât îmi venea şi mie să ţip. M-am abţinut şi am simţit că mă cuprinde o furie iraţională împotriva celor ce se aflau în spatele meu şi care ar fi luat-o la goană, dacă ar fi putut. Acum ne apropiasem de mal şi oamenii se înghesuiau, răsturnând unele dintre ambarcaţiuni, încercând să se urce cât mai mulţi.

Nu credeam că britanicii sunt prin preajmă, dar nu ştiam sigur cum stăteau lucrurile. Ştiam că la Fortul Ticonderoga avuseseră loc mai multe lupte… dar când? Nu ştiam, şi m-am grăbit spre mal, susţinându-l pe domnul Wellman, care se simţea foarte rău.

Marsden reuşise să pună mâna pe o canoe mare, pe care o dusese la oarecare distanţă de mal, astfel încât să nu-i fie luată. Când l-a văzut pe Jamie, a tras ambarcaţiunea la mal şi au intrat în

ea optsprezece persoane, printre care se numărau şi membrii familiei Wellman şi doamna Raven.

Jamie şi-a întors fugar privirea către fort. Porţile mari erau deschise şi lumina flăcărilor se revărsa asupra lor. Apoi a privit sus, la bateria pe care ne aflaserăm cu puţină vreme în urmă.

— La tun se află patru oameni care şi-au luat ca ţintă podul, a spus el continuând să privească trâmbele de fum care se înălţau din fort. Britanicii, cel puţin unii dintre ei, vor traversa podul.

— Cei de la tunuri îi pot ucide aproape pe toţi cei ce se vor afla pe pod. Apoi vor fugi… dacă vor mai putea.

După aceea s-a întors şi muşchii i s-au încordat, pentru că a început să vâslească vârtos.

53

MOUNT INDEPENDENCE

6 iulie, după-amiaza

Oamenii Generalului Fraser s-au apropiat de avampostul din vârful dealului, pe care americanii îl numeau ironic Mount Independence. William conducea una dintre formaţiunile de avangardă şi le-a ordonat oamenilor săi să pună baioneta la armă, pentru că se apropiau de avampost. Se auzeau trosnetul crengilor, sunetul făcut de cizme în noroiul gros şi cartuşierele care se loveau de paturile muschetelor.

Americanii ştiau că ei vin şi îi aşteptau, pregătiţi să tragă asupra lor din punctul fortificat pe care

William îl vedea printre copaci?

Le spusese oamenilor săi să se oprească la aproximativ două sute de yarzi distanţă faţă de vârf, sperând să-şi poată da seama unde erau cei ce apărau punctul fortificat, dacă existau cu adevărat apărători acolo.

— Stai! a ordonat el strigând şi dându-şi seama chiar în momentul în care o făcea că glasul lui era o ţintă la fel de bună pentru americani ca şi vestonul lui roşu. Unii dintre oameni s-au oprit, dar au fost ajunşi din urmă de camarazi de-ai lor, astfel încât în numai câteva secunde întreaga coamă a dealului se colorase în roşu. Oamenii nu puteau rămâne pe loc foarte multă vreme, pentru că riscau să fie călcaţi în picioare de cei care veneau în spatele lor. În afară de asta, dacă apărătorii punctului fortificat ar fi vrut să tragă, ar fi avut cea mai bună ocazie s-o facă, numai că în punctul fortificat era linişte.

— Înainte! a ordonat William ridicând braţul, iar oamenii au ieşit dintre copaci într-o formaţiune splendidă, cu baioneta la armă.

Porţile erau deschise şi oamenii au intrat în fort fără a ţine seama de primejdie, care de altfel nici nu exista, locul fiind pustiu.

Obiectele personale ale apărătorilor fortului erau răspândite peste tot, de parcă ar fi fost abandonate în fugă. Nu erau doar vase grele folosite la pregătirea mâncării, ci şi haine, pantofi, cărţi, cearşafuri… dar şi bani, uitaţi sau aruncaţi într-un acces de panică. Pe William îl mira şi faptul că apărătorii acelui fort nu se osteniseră măcar să arunce în aer muniţia şi praful de puşcă pe care nu au putut să le ia cu ei. Trebuie să fi fost

cam o sută de kilograme de praf de puşcă şi muniţie în butoaie! Se aflau acolo şi provizii, lucru cât se poate de îmbucurător.

— De ce nu au dat foc, l-a întrebat locotenentul Hammond, privind barăcile cu paturi, aşternuturi şi oale de noapte, parcă aşteptându-i pe învingători să între în ele.

— Dumnezeu ştie, a spus William, apoi a pornit brusc înainte, pentru că văzuse un soldat, care ieşise dintr-o locuinţă, purtând un şal de mătase şi cu braţele încărcate cu pantofi.

— Tu de colo! i-a strigat el soldatului. Nu voi permite să jefuiţi! Ai auzit, domnule?

Soldatul l-a auzit şi, după ce a lăsat să-i cadă din mâini pantofii, s-a făcut nevăzut, cu şalul fâlfâind. Mulţi alţii doreau să pună mâna pe cât mai multe lucruri şi lui William îi era clar că el şi Hammond nu îi vor putea opri. În dezordinea generală, el a chemat un sublocotenent, i-a luat lada pentru depeşe, a scris repede un bilet şi i-a ordonat sublocotenentului:

— Du asta generalului Fraser cât mai repede!

7 *iulie 1777*
La răsărit

— Nu voi tolera asemenea acte de dezordine! a spus generalul Fraser al cărui chip se înroşise de furie, dar şi de oboseală. Ceasul mic de călătorie din cortul generalului arăta că mai era puţin până la orele cinci dimineaţa, iar William avea ciudata senzaţie că îi plutea capul undeva, deasupra umărului stâng.

— Se comit jafuri, furturi, acte de indisciplină crasă! Nu voi tolera aşa ceva! M-aţi înţeles? M-aţi

înţeles cu toţii?

Ofiţerii obosiţi care se adunaseră în cortul generalului au mormăit în cor. Fuseseră treji pe parcursul întregii nopţi, ca să-şi stăpânească subordonaţii şi să le impună o oarecare disciplină, încercând să pună capăt jafurilor, să supravegheze avamposturile care alcătuiau Vechile Linii Franceze, să împartă proviziile şi muniţiile abandonate în fort. Au găsit patru americani morţi de beţi care stăteau lângă un tun îndreptat asupra podului.

— Cu oamenii capturaţi a reuşit cineva să stea de vorbă?

— Nu, domnule, a răspuns căpitanul Hayes, stăpânindu-şi un căscat. Nu se poate sta de vorbă cu ei. Sunt morţi de beţi, de fapt sunt aproape morţi, dar medicul a spus că vor supravieţui.

— Erau morţi de frică, i-a spus Hammond încet, adresându-i-se lui William. Ne-au tot aşteptat să venim.

— E mai curând posibil să se fi îmbătat de plictiseală, a replicat William, fără a-şi mişca buzele.

A văzut că generalul de brigadă s-a uitat la el cu ochii injectaţi şi, din reflex, a luat poziţia de drepţi.

— Nu că am avea ce să aflăm de la ei, a spus Fraser, risipind cu mâna un nor de fum care intrase în cort.

William a inspirat încet fumul. Se simţea un miros plăcut şi stomacul tânărului ofiţer s-a strâns cu nerăbdare. Era miros de şuncă? De cârnaţi?

— I-am trimis un mesaj generalului Burgoyne, în care arătam că Ticonderoga este în mâinile

noastre… din nou, a adăugat generalul de brigadă zâmbind larg şi bucurându-se de adeziunea ofiţerilor săi, care şi-au exprimat bucuria prin exclamaţii răguşite. I-am transmis un mesaj şi colonelului St. Leger. Vom lăsa o mică garnizoană să se ocupe de lucrurile de aici, iar noi, ceilalţi… Ei bine, există rebeli care trebuie prinşi, domnilor. Nu vă pot oferi un răgaz prea lung, dar ne putem bucura de un mic-dejun bogat. *Bon appetit!*

54

ÎNTOARCEREA BĂŞTINAŞILOR

7 iulie noaptea

Ian Murray a intrat în fort fără a întâmpina vreo piedică. Erau acolo foarte mulţi indieni şi cercetaşi, care stăteau sprijiniţi de clădiri. Cei mai mulţi dintre ei erau beţi. Unii umblau prin încăperile goale, goniţi când şi când de soldaţi, care păreau a fi hărţuiţi de cineva şi care fuseseră puşi să păzească bunurile din fort.

Nu exista niciun semn al vreunui măcel şi asta l-a mai liniştit. Aceea fusese prima lui grijă, însă era doar dezordine mare, dar nu se vedea nicăieri sânge şi nu se simţea miros de praf de puşcă.

S-a gândit că, de mai bine de o zi, nu se trăsese niciun foc acolo şi s-a îndreptat spre spital, nestingherit de nimeni, pentru că nu avea asupra sa nimic din ceea ce şi-ar fi putut dori cineva. Mirosul de urină, fecale şi de sânge se mai estompase, pentru că cei mai mulţi dintre pacienţi plecaseră împreună cu cei ce se retrăseseră. Erau acolo câţiva oameni, unul dintre ei purta o tunică

verde şi trebuia să fi fost medic, iar ceilalţi erau, probabil, infirmieri. Cum stătea acolo, a văzut capătul unei tărgi şi s-au auzit paşi care coborau treptele din piatră. S-a retras la adăpostul uşii, pentru că acea targă era urmată de silueta înaltă a lui Guinea Dick, pe a cărui faţă se vedea un zâmbet canibalic.

Văzându-l, Ian a zâmbit. Asta nu putea să însemne decât că domnul căpitan Stebbings încă mai era în viaţă. Apoi Ian i-a mulţumit Fecioarei şi lui Iisus pentru că l-a văzut pe domnul Ormiston, care păşea încet, sprijinindu-se în cârje şi sprijinit de doi infirmieri, care se cocârjaseră cu totul sub greutatea trupului mătăhălos al marinarului. Avea să-i spună mătuşii Claire că pacienţii ei se simţeau bine şi ea avea să se bucure.

Putea să-i spună, dacă avea să o reîntâlnească, dar nu-şi făcea prea multe griji în legătură cu asta.

Unchiul Jamie va avea grijă ca ea să fie în siguranţă, chiar de-ar fi să se dezlănţuie iadul, de-ar fi să ia totul foc sau de-ar trebui să înfrunte întreaga armată britanică. Nu se ştia când şi unde avea să-i întâlnească, dar el şi Rollo se mişcau mai repede decât armata. Avea să-i ajungă din urmă destul de repede.

A mai aşteptat, pentru că era curios să vadă dacă mai rămăsese cineva în spital, dar fie că nu mai era nimeni, fie că St. Clair dăduse ordin ca răniţii să fie lăsaţi acolo. Fraţii Hunter plecaseră oare împreună cu militarii lui St. Clair? Pe de-o parte, şi-ar fi dorit să fi plecat, chiar dacă ştia că le-ar fi fost mai bine alături de britanici decât alături de cei din Fortul Ticonderoga, nevoiţi să se refugieze în Hudson Valley. Pentru că erau

quakeri, credea că aveau să se descurce destul de bine. Probabil că britanicii nu aveau să le facă niciun rău. S-a gândit că i-ar fi plăcut să o revadă pe Rachel Hunter şi avea şanse mari ca acest lucru să se întâmple, dacă fraţii Hunter rămâneau alături de rebeli.

A mai rămas un pic pe-acolo şi s-a convins de două lucruri: fraţii Hunter plecaseră, într-adevăr, şi Fortul Ticonderoga fusese părăsit în dezordine, oamenii fiind cuprinşi de panică. Cineva dăduse foc podului, dar acesta arsese doar parţial, pentru că flăcările fuseseră stinse, probabil, de ploaie. Pe malul lacului se vedea o grămadă de resturi, ceea ce însemna că foarte multă lume plecase folosindu-se de ambarcaţiuni. A privit imediat spre lac şi a zărit două vase mari, sub pavilionul Marii Britanii. Din locul în care stătea el de obicei, la baterie, a văzut militarii britanici, care luaseră cu asalt Mount Independence şi Mount Defiance, şi a simţit o undă de ură împotriva lor.

— Ei, n-o să rămână prea multă vreme în mâinile voastre, a spus Ian în şoaptă. Vorbise în gaelică şi asta era foarte bine, deoarece un soldat a trecut pe lângă el şi l-a privit. I s-a părut că se uita fix la el şi s-a întors cu spatele către fort.

Aici nu avea nimic de făcut, nu avea pe cine să aştepte. Urma să mănânce, să-şi ia nişte provizii şi apoi să pornească la drum. Putea…

Un *vuuum* puternic l-a făcut să se întoarcă. Unul dintre tunuri fusese îndreptat către pod şi în spatele tunului se afla un războinic huron, care stătea cu gura căscată şi care se pare că băuse destul de mult.

S-au auzit strigăte de jos. Militarii au crezut că

se trage asupra lor, cu toate că se ţintise prea sus şi ghiuleaua a căzut plescăind, în lac.

Huronul chicotea.

— Ce-ai făcut? l-a întrebat Ian într-un dialect algonkin, pe care credea că huronul ar trebui să-l ştie. Indiferent că a înţeles sau nu, războinicul huron a continuat să râdă, în vreme ce lacrimile îi şiroiau pe obraji. A făcut un gest cu mâna către un fitil care ardea. Dumnezeule, cei din fort fuseseră atât de grăbiţi să plece, încât lăsaseră fitilul aprins.

— Bum! a exclamat huronul, întinzând mâna către fitilul care continua să ardă între pietre, de parcă ar fi fost un şarpe incandescent.

— Bum! a exclamat el din nou, privind spre tun şi simţind nevoia să se aşeze, pentru a putea râde mai cu poftă.

Soldaţii se îndreptau spre baterie şi strigătele din afara fortului erau la fel de puternice ca acelea ce răzbăteau din fort. Era vremea să plece, a hotărât Ian.

55

RETRAGEREA

…îi urmărim pe rebeli, dintre care foarte mulţi au pornit pe lac, în bărci. Cele două goelete de pe lac au pornit în urmărirea lor, dar am trimis patru companii în locul de acostare, unde cred că avem şanse bune să-i capturăm.

General de brigadă Simon Fraser către generalul-maior. Burgoyne

8 iulie 1777

William şi-ar fi dorit să nu fi acceptat invitaţia la micul-dejun a generalului de brigadă. Dacă s-ar fi rezumat la porţia care îi revenea unui locotenent, ar fi fost înfometat, dar fericit. Era ghiftuit cu cârnaţi prăjiţi, pâine prăjită cu unt şi crupe de ovăz cu miere, preparat pentru care Fraser făcuse o adevărată pasiune, când a sosit mesajul generalului Burgoyne.

Nici nu ştia ce anume se spunea în acel mesaj. Fraser îl citise, sorbind cafeaua şi încruntându-se uşor, pentru ca apoi să ceară toc şi cerneală.

— Vrei să faci un drum călare în dimineaţa asta, William? l-a întrebat generalul, zâmbind.

Aşa ajunsese William în cartierul general al lui Burgoyne în acelaşi timp cu indienii. Cel puţin aşa îi spusese Wyandot, unul dintre soldaţi. Nu îi ştia pe indieni, deşi auzise că ar fi avut un şef căruia i se spunea Buze-de-Piele şi se tot întreba de unde venea numele căpeteniei. Poate că omul era un bun orator.

A văzut cinci indieni înalţi, supli, cu feţe de lupi. Nu şi-a dat seama din ce trib erau şi ce arme aveau asupra lor. Atenţia lui era îndreptată către parul plin de scalpuri pe care unul dintre războinici îl purta. Scalpuri recente, de albi. Un miros greu de sânge umplea aerul şi roiuri de muşte îi însoţeau pe indieni. William a simţit cum stomacul lui plin se face ghem.

Indienii îl căutau pe casier. Unul dintre ei a întrebat într-o engleză surprinzător de corectă unde este casierul. Deci era adevărat. Generalul Burgoyne îi asmuţise pe indieni, le îngăduise să

străbată pădurile ca nişte câini de vânătoare, să se năpustească asupra rebelilor şi să bage spaima-n ei.

Nu voia să se uite la scalpuri, dar nu se putea abţine. Ochii lui le urmăreau, pe măsură ce parul înainta printre militarii curioşi, unii dintre ei chiar puţin îngroziţi, alţii bucurându-se. Iisuse, ore acela era un scalp *de femeie*? Trebuia să fie un scalp de femeie. Era o claie de păr de culoarea mierii, mai lung decât l-ar fi purtat orice bărbat şi atât de strălucitor, de parcă ar fi fost pieptănat de o sută de ori în fiecare seară, aşa cum spunea că face verişoara Dottie. Semăna cu părul lui Dottie, dar avea o culoare mai închisă…

Şi-a întors capul repede, nădăjduind că nu i se va face rău, dar a privit din nou spre par, când a auzit strigătul. Nu auzise niciodată un asemenea strigăt. Era un strigăt de groază şi de jale, care a făcut să-i îngheţe inima-n piept.

— Jane! Jane!

Era David Jones, un locotenent irlandez pe care îl cunoştea foarte puţin, care îşi făcea loc prin mulţime cu pumnii şi coatele, având chipul schimonosit şi dorindu-şi neapărat să ajungă cât mai aproape de indienii surprinşi.

— Oh, Doamne! a exclamat un soldat aflat în apropierea lui William. Logodnica dânsului se numeşte Jane. Doar nu vrea să spună că…

Jones se repezise la par şi încerca să apuce masa de păr de culoarea mierii, în vreme ce striga „JANE!” cât putea de tare. Indienii, care erau derutaţi, au tras parul spre ei. Locotenentul l-a doborât la pământ pe unul dintre indieni cu forţa unui om ieşit din minţi.

Oamenii s-au repezit şi l-au imobilizat pe Jones, dar fără prea multă tragere de inimă. Priviri nu tocmai prietenoase se îndreptau spre indieni, care s-au strâns laolaltă, şi-au îngustat privirile şi au dus mâinile la tomahawkuri. Sentimentele curioşilor s-au modificat radical, trecând de la admiraţie la ură, iar indienii au simţit acest lucru.

Un ofiţer pe care William nu îl cunoştea a ieşit în faţă, i-a privit pătrunzător pe indieni şi a smuls scalpul blond de pe par. Omul a rămas aşa, ţinând scalpul care părea viu în mâna lui, cu şuviţele blonde fluturându-i printre degete.

Reuşiseră în sfârşit să îl depărteze pe Jones de indian. Prietenii îl băteau pe umăr, încercând să-l îndepărteze din acel loc, dar el nu se mişca. Lacrimile îi curgeau pe obraji, ajungeau în bărbie şi apoi cădeau pe pământ.

— Jane, a spus el încet, întinzând mâinile rugător.

Ofiţerul care ţinea scalpul i l-a pus uşor în palmele întinse.

56

ÎNCĂ ÎN VIAŢĂ

Locotenentul Stactoe se oprise lângă un cadavru. Era înmărmurit. A privit în jos, cu ochii fixaţi asupra unui anumit punct, şi din reflex şi-a dus mâna la gură.

Chiar nu voiam să mă uit.

Mi-a auzit paşii şi şi-a luat mâna de la gură. Am văzut că îi curgea transpiraţia pe ceafă. Gulerul cămăşii i se lipise de piele şi se înnegrise din

cauza transpiraţiei.

— Credeţi că acest lucru s-a făcut în vreme ce mai era încă în viaţă? a întrebat el pe un ton neutru.

Am privit peste umărul lui, deşi nu voiam s-o fac.

— Da, am spus pe un ton la fel de calm ca al său. S-a făcut în vreme ce mai era încă în viaţă.

— Oh! a exclamat el, pentru ca apoi să privească trupul neînsufleţit, să facă doi-trei paşi şi să verse.

— Lăsaţi, i-am spus, apucându-l de mânecă. A murit. Haideţi să daţi o mână de ajutor.

Multe dintre ambarcaţiuni cu oameni se pierduseră, fiind capturate înainte de a ajunge la mal. Multe alte ambarcaţiuni şi oamenii din ele căzuseră în mâinile militarilor britanici, care aşteptaseră pe malul celălalt. Canoea noastră scăpase, împreună cu multe altele, şi înaintasem prin pădure o zi şi o noapte şi apoi încă o zi întreagă, ca să-i ajungem din urmă pe militarii care se retrăseseră din fort. Începusem să cred că oamenii care fuseseră capturaţi erau norocoşi.

Nu ştiam câtă vreme trecuse de când micul grup pe care îl descoperisem fusese atacat de către indieni.

În timpul nopţii au fost puşi oameni de strajă. Cei care nu erau de strajă au dormit ca morţii, pentru că erau secătuiţi de puteri şi străbătuseră drum lung. M-am trezit imediat după răsăritul soarelui, după ce visasem copaci încărcaţi de zăpadă. Aveam în gură gust de struguri şi l-am văzut pe Jamie care stătea lângă mine cu o mână pe braţul meu.

— Ar fi bine să vii cu mine, draga mea, a spus el

încet. Doamna Raven şi-a tăiat beregata cu un briceag.

Nu aveam timp să săpăm o groapă. I-am întins picioarele, i-am închis ochii şi apoi am aşezat crengi şi pietre peste trupul ei, pentru ca apoi să pornim din nou pe drumul nostru prin sălbăticie.

Îndată ce s-a lăsat întunericul, aruncându-şi umbrele printre copaci, am început să le auzim urletele ascuţite. Lupii porniseră la vânătoare.

— Continuaţi să mergeţi! Continuaţi să mergeţi! Indieni! a strigat unul dintre voluntari.

Ca şi când ar fi fost provocate de acel strigăt, urletele s-au înteţit, iar panica s-a instalat. Bărbaţii au aruncat boccelele şi îi îmbrânceau pe cei din faţa lor, pentru a înainta mai repede.

Au început să ţipe şi unii dintre noi, dar s-au potolit repede.

— Ieşiţi din cărare! spus Jamie încet, dar cu hotărâre, şi a început să îi împingă pe cei care se mişcau prea încet sau erau speriaţi. S-ar putea să nu ştie unde ne aflăm. Încă.

Era la fel de posibil ca indienii să ştie unde se aflau.

— Ţi-ai pregătit cântecul morţii, unchiule? a şoptit Ian. Ne ajunsese din urmă cu o zi înainte. Stăteau de-a stânga şi de-a dreapta mea, în spatele unui trunchi de copac prăbuşit.

— Oh, o să le cânt eu un cântec al morţii dacă se ajunge la asta, a spus Jamie în şoaptă, scoţând un pistol de la brâu.

— Nu ştii să cânţi, i-am spus.

Nu am vrut să fac o glumă, eram speriată şi spusesem ceea ce gândeam. Spusesem primul lucru care mi-a venit în minte şi nu izbucnisem în

râs.

— Aşa este, a replicat Jamie. Ei bine…

A încărcat pistolul, a pregătit cremenea şi a aşezat arma la locul ei.

— Să nu te temi, draga mea, mi-a spus el în şoaptă. N-am să-i las să pună mâna pe tine, nu cât eşti în viaţă.

Zicând acestea, a atins pistolul pe care tocmai îl pusese la brâu. Nu crezusem vreodată că voi fi atât de speriată.

Am simţit deodată că mi se frânge coloana vertebrală şi nu mai sunt în stare să-mi mişc membrele, că măruntaiele mi se prefac pur şi simplu în apă şi am priceput de ce îşi tăiase doamna Raven gâtul.

I-am şoptit ceva lui Jamie şi m-am depărtat de el, discretă ca o umbră. M-am gândit că, dacă voia să mă împuşte când ne atacau indienii, era foarte posibil să cadă el însuşi în mâinile lui. Eram atât de speriată, încât nu am îndrăznit să-i spun să nu-şi pună planul în aplicare.

Mi-am luat inima-n dinţi şi i-am spus până la urmă:

— Du-te. Nu o să… probabil că nu le vor face niciun rău femeilor. Hainele mele erau murdare de noroi, erau acoperite cu frunze şi murdare de sânge, dar tot se vedea că sunt femeie.

— O să plec pe dracu’, a replicat Jamie hotărât.

— Unchiule, a spus Ian încet. Nu sunt indieni.

— Cum?

Parcă nici nu înţelesesem ce spusese Ian, dar Jamie şi-a îndreptat spatele imediat.

— E un militar englez, care fuge pe lângă noi şi ţipă ca un indian, ca să ne ducă într-un anume loc.

Jamie a înjurat în şoaptă. Acum se întunecase aproape cu totul. Nu vedeam decât câteva siluete. Erau, probabil, siluetele celor care ne însoţeau. Am auzit pe cineva mişcându-se prin tufişuri, dar când m-am uitat, nu am văzut pe nimeni.

Ţipetele s-au auzit din nou, dar de data aceasta din altă parte. Dacă voia să ne ducă într-un anume loc, atunci ştia unde ne aflăm? Şi unde avea de gând să ne ducă? Simţeam că Jamie nu era hotărât. Încotro s-o luăm? M-a tras după el, intrând mai adânc în pădure. Am fugit şi, peste numai câteva minute, am întâlnit un grup de oameni care fugiseră din fort şi erau atât de înspăimântaţi încât nu erau în stare să se mişte. S-au adunat laolaltă, iar femeile astupaseră gurile copiilor, şoptindu-le: „Ssst”, de parcă ar fi şuierat vântul.

— Să-i lăsăm, mi-a şoptit Jamie în ureche şi m-a apucat de mână. M-am întors, vrând să-l urmez, am simţit că mă apucă cineva de cealaltă mână şi am strigat. Cei din preajma mea au început să strige şi ei din reflex şi, deodată, pădurea s-a trezit la viaţă, umplându-se de siluete şi de ţipete.

Am fost întorşi din drum într-un grup compact şi am înaintat încet în noapte. Ne-au lăsat să bem apă de la un izvor, când a răsărit soarele, dar ne-au silit să continuăm să mergem până după-amiaza târziu, când până şi cei mai rezistenţi dintre noi erau gata să cadă din picioare.

Am fost mânaţi pur şi simplu pe un câmp şi, ca nevastă de fermier ce eram, am văzut grâul care urma să fie secerat doar peste câteva săptămâni, boabele aurii călcate în picioare, strivite în noroiul negru. Între copaci, la capătul câmpului cultivat,

era o căsuţă. Am văzut o fetiţă ieşind pe verandă, pentru ca apoi să-şi pună mâna la gură îngrozită şi să între repede în casă.

Trei ofiţeri britanici s-au îndreptat spre căsuţă, ignorând gloata de invalizi, femei şi copii care se mişcau încolo şi-ncoace, neştiind ce să facă. Mi-am şters transpiraţia cu un capăt al batistei pe care o ţineam în corset şi am privit în jur, încercând să-mi dau seama cine ar fi putut să ne reprezinte.

Niciunul dintre ofiţerii noştri şi dintre bărbaţii valizi nu părea să fi fost capturat. Mai existaseră doi medici care supravegheaseră transportul invalizilor, dar de două zile nu-i văzusem. *Foarte bine*, mi-am spus cu îndârjire şi m-am îndreptat către cel mai apropiat militar britanic. Omul supraveghea haosul cu ochii mijiţi, ţinând bine muscheta în mână.

— Avem nevoie de apă, i-am spus pur şi simplu, fără nicio introducere. E un izvor chiar dincolo de copacii aceştia. Îmi este permis să iau cu mine trei sau patru femei, ca să aducem apă pentru bolnavi şi pentru răniţi?

Şi el transpira. Lâna roşie a vestonului său erau neagră la subraţ de atâta transpiraţie. Pudra de orez din păr i se adunase pe frunte. A făcut o grimasă, prin care îmi dădea de înţeles că nu voia să aibă de-a face cu mine, dar l-am privit pur şi simplu în faţă, apropiindu-mă de el cât de mult am putut. A privit în jur, sperând că va găsi pe cineva la care să mă trimită, dar cei trei ofiţeri intraseră în căsuţă. A ridicat din umeri, gest prin care arăta că se dă bătut şi a privit în altă parte:

— Da, mergeţi, a mormăit el, întorcându-se către drum şi privind spre un nou grup de

prizonieri.

Am căutat repede trei găleţi şi am selectat trei femei care erau speriate, dar nu isterice. Le-am trimis la izvor şi am început să evaluez situaţia, mai mult pentru a-mi ţine în frâu spaima, pentru că nimeni nu putea face acest lucru în locul meu.

Mă întrebam dacă vom fi ţinuţi aici pentru multă vreme. Dacă da, atunci era necesar să se sape gropi, care să poată fi folosite ca latrine. Puteam să las această problemă în grija armatei. Trebuia să ne ducem la izvor dacă aveam nevoie de apă. Adăpost… M-am uitat la cer. Era ceaţă, dar cerul era senin. Cei care se puteau mişca fără a fi ajutaţi dădeau deja o mână de ajutor celor betegi, ducându-i la umbra copacilor din marginea câmpului.

Unde era Jamie? Reuşise să scape?

Dincolo de strigăte şi de discuţiile care se înfiripaseră, am auzit din când în când şoapta câte unui tunet depărtat. Aerul părea să mi se lipească de piele, atât de umed era. Trebuiau să ne ducă undeva, în cea mai apropiată aşezare, dar ar fi putut dura câteva zile. Nu aveam habar unde ne aflam.

Fusese şi el capturat? Dacă aşa stăteau lucrurile, aveau să-l ducă în acelaşi loc în care îi duceau pe invalizi.

Exista posibilitatea să elibereze femeile, ca să economisească hrană. Femeile vor dori să rămână cu bărbaţii lor răniţi şi să împartă cu ei orice fel de mâncare li s-ar fi oferit.

Mă plimbam încet pe câmp, făcând o evaluare în mintea mea. Omul acela de pe targă avea să moară probabil înainte de căderea nopţii. Îi

auzeam respiraţia chiar şi de la doi metri depărtare. Deodată am observat mişcare pe veranda căsuţei.

Membrii unei familii, adică două femei adulte, doi adolescenţi şi un bebeluş purtat în braţe plecau, luând coşuri, pături şi câte puţin din tot ceea ce aveau, adică strict ceea ce puteau duce. Unul dintre ofiţeri îi însoţea. I-a dus până la marginea câmpului şi apoi a stat de vorbă cu unul dintre soldaţii care stăteau de strajă, spunându-i în mod evident să lase femeile să treacă. Una dintre femei s-a oprit la marginea drumului şi a privit înapoi o singură dată. Cealaltă şi-a continuat drumul fără a privi în urmă. Unde erau bărbaţii lor?

Unde sunt ai mei?

— Bună ziua! i-am spus zâmbind unui bărbat al cărui picior fusese amputat recent. Nu ştiam cum, dar era unul dintre puţinii bărbaţi de culoare de la Ticonderoga, un tâmplar. Bandajele erau murdare şi ciotul îi sângera.

— Lăsând deoparte piciorul, cum te simţi? l-am întrebat.

Faţa i se colorase într-un cenuşiu-deschis şi era udă de transpiraţie. Cu toate acestea, omul a fost în stare să-mi zâmbească, spunând:

— Mâna stângă nu mă mai doare atât de rău acum.

A ridicat mâna pentru a-mi dovedi că era adevărat ceea ce-mi spusese, dar a lăsat-o să-i cadă, pentru că nu avea putere să o ţină ridicată prea mult timp.

— Să te ajut, i-am spus, ridicându-i puţin piciorul. O să ţi se aducă apă într-o clipă.

— Mi-ar prinde bine, a replicat omul coborând pleoapele, pentru a-şi feri ochii de razele soarelui.

Capătul bandajului atârna ca o limbă de şarpe şi era murdar de sânge închegat. Era de fapt un petic de material îmbibat cu terebentină, care se făcuse roz din cauza sângelui şi limfei care se scurseseră. Nu puteam face altceva decât să asigur drenajul.

— Cum te numeşti?

— Walter, mi-a răspuns cu ochii închişi şi răsuflând cu greutate, la fel ca şi mine. Aerul cald şi încărcat de umezeală parcă te apăsa pe piept. Walter… Woodcock.

— Sunt încântată să te cunosc, Walter. Numele meu este Claire Fraser.

— Te ştiu, a spus el încet. Eşti soţia roşcovanului aceluia înalt. A reuşit să iasă din fort?

— Da, am replicat, sprijinindu-mi obrazul de umăr, pentru a-mi tampona transpiraţia.

Dă, Doamne, să fie bine.

Ofiţerul englez se întorcea la căsuţă şi a trecut la câţiva paşi de mine. Am ridicat privirea şi am înmărmurit.

Ofiţerul era înalt, suplu, lat în umeri şi mi se părea cunoscută silueta lui, graţia aceea, de care omul nici nu era conştient, poziţia capului, care era o dovadă a aroganţei. S-a oprit, s-a încruntat şi a privit peste câmpul plin de oameni. Avea nasul drept ca o lamă de cuţit, doar atât că era puţin cam lung. Am închis ochii pentru o clipă. Eram ameţită şi eram sigură că aveam halucinaţii. Am deschis apoi ochii, dându-mi seama că nu era vorba despre niciun fel de halucinaţii.

— William Ransom? am întrebat eu încet.

Omul a întors capul spre mine vădit surprins. Avea ochi albaştri, de un albastru-închis, ochii de pisică ai familiei Fraser, care s-au făcut mai mici în bătaia soarelui.

— Eu, ăăă, cum?

Dumnezeule, de ce i-ai vorbit? I-am vorbit pentru că nu m-am putut abţine. Ţineam degetele pe piciorul lui Walter, susţinând bandajul. Am simţit pulsul arterei femurale, care o luase razna, întocmai ca şi pulsul meu.

— Vă cunosc, doamnă? a întrebat William, făcând o reverenţă discretă.

— Da, mă cunoaşteţi, i-am spus, ca şi când aş fi vrut să mă scuz. Aţi stat cu familia mea o vreme. Asta s-a întâmplat în urmă cu nişte ani într-un loc numit Fraser's Ridge.

Auzind numele, expresia feţei i s-a schimbat brusc şi a început să mă privească atent, zicând:

— Da, îmi amintesc. Dumneavoastră sunteţi doamna Fraser, nu-i aşa?

M-a fascinat faptul că nu avea capacitatea lui Jamie de a ascunde ceea ce gândea sau, dacă dispunea de această capacitate, nu se folosea de ea. Mi-am dat seama că se întreba, aşa cum era el, băiat manierat, care ar fi fost reacţia civilizată într-o astfel de situaţie ciudată. Apoi a privit peste umăr, către căsuţă, întrebându-se cum să împace situaţia care apăruse cu datoria lui de militar.

Şi-a îndreptat umerii cu hotărâre şi a vrut să spună ceva, dar i-am luat-o înainte.

— Credeţi că aţi putea procura nişte găleţi pentru apă şi nişte bandaje? l-am întrebat.

Cele mai multe dintre femei îşi rupseseră fustele în fâşii care serviseră drept bandaje. Situaţia

aceasta nu mai putea continua, pentru că, foarte curând, aveam să rămânem goale.

— Da, a răspuns el, privindu-l pe Walter şi apoi uitându-se la drum. Pot să fac rost de găleţi. Există un medic în divizia care e în urma noastră. Când voi avea un moment liber, voi trimite pe cineva să ceară de la medicul respectiv nişte bandaje.

— Şi alimente? am întrebat eu plină de speranţă. De aproape două zile nu mâncasem decât o mână de fragi şi mure coapte pe jumătate.

Nu aveam crampe de la foame. Stomacul meu parcă era un ghem de noduri, dar aveam stări de rău, în sensul că vedeam tot felul de puncte trecându-mi pe dinaintea ochilor. Nici ceilalţi nu se aflau într-o situaţie mai bună decât a mea. Aveam să pierdem câţiva invalizi din cauza căldurii sau a slăbiciunii, dacă nu ni se ofereau în curând hrană şi adăpost.

A ezitat şi l-am văzut privind peste câmp, pentru a face o estimare.

— S-ar putea să aveţi şi hrană… Convoiul nostru cu provizii este… William şi-a ţuguiat buzele şi apoi a continuat:

— Voi vedea ce voi putea face. Sluga dumneavoastră, doamnă.

După ce a rostit aceste cuvinte, s-a întors şi s-a îndreptat spre drum. L-am privit fascinată în vreme ce se depărta, ţinând în mână pansamentul umed.

Avea părul de culoare închisă, dar în bătaia soarelui, în creştet i se zăreau smocuri de păr roşu. Nu îşi dăduse părul cu pudră. Glasul i se îngroşase. Nu avea mai mult de doisprezece ani

când l-am văzut ultima dată. Numai imaginându-mi-l pe Jamie vorbind într-o engleză cultivată îmi venea să râd, în ciuda situaţiei noastre precare, în ciuda grijilor pe care mi le făceam pentru Jamie şi Ian. Am scuturat din cap şi mi-am văzut de treabă.

La o oră după ce discutasem cu locotenentul Ransom, un soldat britanic a venit aducând patru găleţi pe care le-a aruncat pur şi simplu lângă mine, pentru ca apoi să se întoarcă la marginea drumului. Două ore mai târziu, un infirmier transpirat a venit prin grâul culcat la pământ şi a adus doi saci mari cu bandaje. Interesant era că omul a venit direct la mine, lucru care m-a făcut să mă întreb cum mă descrisese William.

— Mulţumesc, i-am spus, luând sacii cu vădită bucurie. Crezi… că vom primi alimente în curând?

Infirmierul se strâmba, în timp ce privea peste câmp. El avea să răspundă cât de curând de invalizi.

S-a întors spre mine şi mi-a vorbit pe un ton civilizat, deşi era foarte obosit:

— Mă îndoiesc, doamnă. Convoiul cu provizii este la câteva zile distanţă faţă de noi, iar militarii supravieţuiesc din ceea ce au asupra lor sau din ceea ce pot procura în drum.

A privit apoi către cealaltă parte a drumului, unde nişte militari britanici îşi instalau tabăra, pentru ca apoi să spună pe un ton formal:

— Îmi pare rău.

A vrut să plece, dar s-a întors şi a exclamat:

— Oh!

Apoi şi-a desfăcut bidonul pe care îl avea la brâu, zicând:

— Domnul locotenent Ellesmere mi-a spus să vă

dau asta. Mi-a mai spus că vă e cald.

„Locotenentul Ellesmere”. Probabil că Ellesmere făcea parte din titlul nobiliar al lui William.

— Mulţumesc, i-am spus infirmierului. Şi te rog să-i mulţumeşti locotenentului Ellesmere atunci când îl vezi.

Era limpede că infirmierul voia să plece, dar nu m-am putut abţine să întreb:

— De unde ai ştiut cine sunt?

Omul a zâmbit, răspunzând:

— Locotenentul mi-a spus că dumneavoastră aveţi părul creţ ca al unei peruci şi că daţi ordine ca un sergent-major.

Infirmierul şi-a mai aruncat o dată privirea peste câmp şi apoi a dat din cap, spunând:

— Mult noroc, dom’ţă.

Trei oameni au murit înainte de apusul soarelui. Walter Woodcock era încă în viaţă, dar starea lui nu era deloc bună. Am dus cât mai mulţi oameni la umbră. Îi împărţisem pe cei răniţi grav în grupuri mici, fiecărui grup fiindu-i repartizată o găleată de apă. De fiecare grup se ocupau două sau trei femei, respectiv doi sau trei răniţi care puteau merge. Am stabilit o zonă care avea rol de latrină şi i-am separat pe cei cu boli infecţioase de cei care aveau febră din cauza rănilor sau a malariei.

Erau trei bolnavi în privinţa cărora speram că aveau doar „friguri de vară” şi unul pe care îl bănuiam că avea difterie. M-am aşezat lângă el, era un tânăr rotar din New Jersey. Îi examinam gâtul la intervale regulate şi îi dădeam apă, câtă putea bea, dar nu din bidonul meu.

William Ransom, Dumnezeu să-l aibă în pază, îşi umpluse bidonul cu coniac. Am scos dopul şi am

turnat în fiecare găleată cu apă câte puţin, dar am păstrat ceva şi pentru mine. Nu era vorba despre egoism. Pe moment, eu răspundeam de prizonieri şi trebuia să mă pot ţine cât mai bine pe picioare.

„Sau pe fundul meu, în funcţie de situaţia dată”, mi-am zis, rezemându-mă de un stejar. Mă dureau picioarele de la genunchi în jos. Spatele şi coastele mă dureau de fiecare dată când trăgeam aer în piept şi, din când în când, mă vedeam nevoită să închid ochii, pentru a mai scăpa de senzaţia de ameţeală. Pentru prima dată, însă, după mai multe zile, aveam ocazia să stau liniştită.

Soldaţii de cealaltă parte a drumului îşi pregăteau raţiile mici. Mi-a lăsat gura apă şi stomacul mi s-a făcut ghem când am simţit mirosul de carne friptă şi de făină. Băieţelul doamnei Wellman plângea de foame, cu capul sprijinit în poala mamei. Ea îl mângâia pe păr cu un gest mecanic, privind trupul soţului ei, care zăcea la câţiva paşi de ea. Nu aveam niciun cearşaf cu care să-l acoperim, dar cineva îi pusese o batistă pe faţă.

Aerul se mai răcorise, slavă Domnului, dar era încă destul de încărcat, pentru că amenința să înceapă ploaia. Se tot auzeau tunete înăbuşite venind de undeva dinspre linia orizontului şi probabil că, în timpul nopţii, avea să plouă şi în locul în care ne aflam. Pieptarul îmi era ud de transpiraţie şi mă îndoiam că se va usca înainte ca ploaia să înceapă. Am privit cu invidie peste drum, unde corturile erau aşezate ordonat. Era şi un cort puţin mai mare decât celelalte, destinat ofiţerilor, deşi majoritatea acestora se instalaseră în căsuţa rechiziţionată.

Mi-am zis că trebuia să mă duc acolo, să le vorbesc ofiţerilor mai mari în grad şi să-i rog să-mi dea alimente măcar pentru copii. Am scos dopul bidonului şi am luat o înghiţitură mică.

Am observat mişcare şi, când mi-am ridicat privirea, am zărit silueta inconfundabilă a locotenentului Ransom care ieşise dintre corturi şi traversa drumul. Mă bucuram să-l văd, deşi începeam să-mi fac griji pentru Jamie şi îmi aminteam de Brianna, simţind cum îmi trece un fior prin inimă. Mă gândeam că măcar *ea* este în siguranţă. În siguranţă erau şi Roger, Jemmy şi Amanda. Repetam numele lor pentru a mă linişti, ca într-un refren, ca şi când aş fi numărat nişte monede. Ei patru erau în siguranţă.

William îşi desfăcuse legătura de gât. Se vedea că are părul neîngrijit, iar haina îi era pătată de mizerie şi transpiraţie. Fără îndoială că urmărirea celor ce fugiseră din fort îi obliga pe militarii britanici să acţioneze.

Şi-a aruncat privirea peste câmp, m-a zărit şi s-a întors cu totul spre mine. Mi-am tras picioarele sub mine şi am făcut eforturi pentru a mă ridica în picioare, luptând cu gravitaţia, de parcă aş fi fost un hipopotam care se chinuia să iasă dintr-o mlaştină.

Abia izbutisem să mă ridic şi să îmi trec o mână prin păr, când am simţit că mă loveşte cineva pe spate. Am întors capul imediat, dar nu am ţipat şi bine-am făcut.

— Sunt eu, mătuşă, a şoptit Ian din umbra copacilor. Hai cu… oh, Iisuse!

William se apropiase la zece paşi de mine, a ridicat pălăria şi l-a văzut pe

Ian. A făcut un salt înainte şi m-a apucat de mână, încercând să mă tragă spre el, depărtându-mă de lângă copaci. Am ţipat, pentru că, pe de altă parte, Ian mă ţinea de cealaltă mână şi mă trăgea în direcţia opusă.

— Dă drumul! a strigat William.

— Am să dau drumul pe dracu'! a replicat Ian. Dă *tu* drumul! Băieţaşul doamnei Wellman se ridicase în picioare şi privea în jur cu ochii mari şi rotunzi şi cu gura căscată.

— Mama! Mama! *Indienii!*

Femeile din jurul nostru au început să urle şi toată lumea a început să alerge, depărtându-se de pădure şi lăsându-i pe răniţi în voia sorţii.

— Ah, netrebnicule! a exclamat Ian, dându-mi drumul dezgustat. William, în schimb, nu mi-a dat drumul, ci m-a tras spre el, depărtându-mă de copaci şi prinzându-mă în braţe.

— Nemernicule, chiar nu ai de gând să-i dai drumul mătuşii mele? a strigat Ian, ieşind dintre copaci.

— Tu! a exclamat William. Ce… Mă rog, lasă. Ai spus că e mătuşa dumitale?

Tânărul ofiţer m-a privit, întrebând:

— Sunteţi mătuşa lui? Staţi puţin! Bineînţeles că sunteţi.

— Sunt. Daţi-mi drumul, i-am spus împingându-l.

Nu m-a mai strâns atât de tare de mână, dar nici nu mi-a dat drumul.

— Câţi mai sunteţi? a întrebat el, îndreptându-şi privirea spre pădure.

— Dacă am fi mai mulţi, ai fi mort acum, l-a informat Ian. Sunt numai eu aici. Dă-i drumul, ca să vină cu mine.

— Nu pot să fac asta, a replicat William.

Am simţit o oarecare nesiguranţă în glasul lui şi l-am văzut întorcând capul spre căsuţă. Până acum nu ieşise nimeni de acolo, dar i-am văzut pe unii dintre militarii care stăteau de strajă pe drum cum începeau să devină neliniştiţi, întrebându-se ce se petrece. Ceilalţi prizonieri încetaseră să mai fugă, dar priveau copacii, încercând să desluşească umbrele de-acolo.

L-am prins pe William cu putere de încheietura mâinii şi el mi-a dat drumul, făcând un pas înapoi. Ameţisem şi asta mi se întâmplase şi pentru că mă îmbrăţişase un străin al cărui trup mi se părea atât de cunoscut. Era mai suplu decât Jamie, dar…

— Îmi datorezi viaţa, nu-i aşa? l-a întrebat Ian pe William, pentru ca apoi, fără să aştepte vreun răspuns, să întindă degetul spre mine, continuând:

— Ei bine, e vorba despre viaţa ei.

— Nici nu se pune problema că viaţa dumneaei ar fi în primejdie, a spus William supărat, îndreptând capul spre mine şi realizând că s-ar putea să am un interes în întreaga discuţie. Doar nu crezi că ucidem femei?

— Nu, a spus Ian cu detaşare. Nu cred, ci sunt sigur de asta.

— Ucidem femei? a întrebat William.

Părea puţin surprins, dar obrajii i s-au înroşit.

— Da, ucideţi, l-am asigurat eu. Generalul Howe a spânzurat trei femei în New Jersey, chiar în faţa armatei sale, pentru a da un exemplu.

Tânărul ofiţer părea cu totul derutat.

— Bine, dar ele făceau spionaj! a exclamat el în cele din urmă.

— Şi credeţi că eu nu arăt ca o persoană care

face spionaj? l-am întrebat. Vă mulţumesc pentru părerea bună, dar cred că generalul Burgoyne nu ar fi de acord cu dumneavoastră.

Existaseră, desigur, multe alte femei ucise de militarii britanici. Ele nu se regăseau în datele oficiale, dar nici nu era momentul potrivit să le număr.

— Generalul Burgoyne este un gentleman, şi eu la fel! a spus William, îndreptându-şi spatele.

— Bine, a spus Ian sec. Întoarce-te cu spatele spre noi şi rămâi aşa vreme de treizeci de secunde, iar noi n-o să te mai deranjăm cu nimic.

Nu ştiu dacă William ar fi făcut sau nu ceea ce îi ceruse Ian, dar din cealaltă parte a drumului s-au auzit strigăte ale indienilor, sfâşiind aerul. Prizonierii au început şi ei să strige, iar eu mi-am muşcat limba tocmai ca să nu strig. O limbă de foc s-a înălţat către cerul ca de lavandă, izbucnind din cortul rezervat ofiţerilor. Din cer păreau să cadă două comete de foc. Se părea că se dezlănţuise iadul, dar chiar înainte de a putea face această observaţie în mintea mea, Ian m-a apucat de mână şi aproape că era să cad din picioare. Am reuşit să pun mâna pe bidon înainte de a o lua la fugă spre pădure.

— Pe aici! mi-a spus Ian şi l-am urmat fără a privi în jos, gata să-mi rup oricând gleznele, alergând cu capul înainte printre tufişuri şi aşteptându-mă în fiecare clipă să fim împuşcaţi în spate. Mintea omului este deosebit de activă. Mi-am imaginat cum ar fi fost dacă s-ar fi întâmplat să fiu rănită, să mi se infecteze rana şi să mor încet, dar nu înainte de a fi martoră la capturarea şi uciderea lui Jamie şi a lui Ian, căci îmi dădusem

imediat seama de unde proveneau săgeţile cu vârfurile în flăcări, dar şi cine erau indienii care urlau.

Abia când am mai încetinit pasul, şi nu am făcut-o decât pentru că eram nevoiţi – aveam nişte dureri în coaste încât abia dacă mai puteam respira –, doar atunci m-am gândit la bolnavii şi răniţii pe care îi părăsisem. M-am gândit la tânărul rotar care avea gâtul roşu, la Walter Woodcock, omul care acum agoniza.

Nu puteai face altceva decât să-i ţii de mână, mi-am spus, şchiopătând în timp ce încercam să ţin pasul cu Ian. Chiar aşa era. Ştiam însă că o mână întinsă în întuneric unui om bolnav era un sprijin care conta în lupta sa împotriva îngerului negru. Uneori era destul, alteori, nu. Durerea că îi abandonasem pe acei oameni mă trăgea precum o ancoră şi nu eram sigură dacă obrajii mei erau uzi de transpiraţie sau de lacrimi.

Se întunecase cu totul şi norii negri acopereau luna, astfel încât pe pământ mai ajungea doar câte-o rază de lumină lucitoare.

Ian înainta şi mai încet, ca să pot ţine pasul cu el.

Mă apuca din când în când de mână, pentru a mă ajuta să trec peste pietre şi pâraie.

— Cât… mai e? am întrebat, oprindu-mă din nou pentru a-mi trage sufletul.

— Nu mai e mult, a replicat glasul lui Jamie chiar lângă mine. Eşti bine, *Sassenach*?

Inima a dat să-mi sară din piept, apoi s-a aşezat din nou cuminte la locul ei, când Jamie m-a prins de mână şi m-a strâns la piept. Am avut un moment de uşurare atât de profundă, încât am

simţit că mă topesc în braţele lui.

— Da, i-am răspuns, ţinându-mi capul lipit de pieptul lui. Dar tu?

— Acum îmi e destul de bine, mi-a răspuns pipăindu-mi creştetul şi apoi obrazul. Poţi să mai mergi puţin?

Mi-am îndreptat spatele, tremurând puţin. Începuse să plouă. Mi se udase părul şi stropii mari îmi cădeau de-a dreptul pe creştet.

— Ian, ai bidonul?

S-a auzit un *poc* discret şi Ian mi-a pus bidonul în mână. La rândul meu, l-am dus cu mare grijă la gură.

— Acela-i coniac? a întrebat Jamie uimit.

— Mhm, am spus, înghiţind cât am putut de încet, pentru ca apoi să-i întind bidonul. Mai erau în ea vreo două înghiţituri.

— De unde ai bidonul ăsta? a vrut să afle Jamie.

— Fiul tău mi l-a dat, am răspuns. Încotro mergem?

S-a lăsat o tăcere adâncă. Nu se mai auzea decât sunetul făcut de coniacul înghiţit.

— Către miazăzi, a spus Jamie în cele din urmă.

Apoi m-a apucat de mână şi m-a călăuzit prin pădure, în timp ce ploaia şoptea, căzând pe frunze.

Uzi până la piele şi tremurând, am reuşit să ajungem din urmă o unitate de voluntari chiar înainte de răsăritul soarelui şi era cât pe ce să fim împuşcaţi de către un om speriat, care făcea de strajă. În momentul acela, chiar că nu-mi păsa. Mi-aş fi dorit mai mult să mor decât să mai fac un singur pas.

Jamie s-a făcut nevăzut şi s-a întors cu o pătură

şi trei turte de mălai. M-am desfătat cu această adevărată ambrozie, m-am învelit în pătură şi m-am culcat sub un pom, într-un loc în care pământul era puţin umed, şi stratul gros de frunze mi-a dat impresia că mă afund într-un burete.

— Mă întorc imediat, *Sassenach,* mi-a şoptit Jamie. Să nu pleci nicăieri, da?

— Nu-ţi face griji, i-am spus. Am să fiu aici. Dacă mă mişc înainte de Crăciun o să fie foarte bine.

Începeam să simt cum un strop de căldură îmi invada muşchii şi somnul punea stăpânire pe mine.

Jamie a râs încetişor şi a atins pătura. Răsăritul soarelui a dat la iveală cutele adânci pe care noaptea le săpase pe chipul lui, petele de murdărie şi oboseala; gura i se relaxase, făcându-l să pară ciudat de tânăr şi de vulnerabil.

— Arată ca tine, i-am şoptit.

Mâna lui a încetat să se mai mişte, deşi era încă pe umărul meu. A lăsat ochii în jos şi i s-au văzut genele lungi.

— Ştiu, a spus el încet. Povesteşte-mi despre el mai târziu, când o să avem timp pentru asta.

I-am auzit paşii, foşnetul frunzelor umede şi am adormit fără să apuc să spun până la capăt o rugăciune pentru Walter Woodcock.

57

JOCUL DEZERTORILOR

Prostituata a gemut prin cârpa pe care o strângea în dinţi.

— Aproape că am terminat, i-am şoptit,

trecându-i mâna peste pulpă, înainte de a mă întoarce la rana ei. Calul unui ofiţer o călcase când oamenii şi animalele se adunaseră la un izvor pentru a bea apă. Puteam vedea urma potcoavei pe carnea ei moale. Marginea potcoavei tăiase metatarsienele, urma acesteia dispărând între al patrulea şi al cincilea deget.

Mă temusem că aveam să mă văd nevoită să tai degetul mic, care nu părea să se mai ţină decât într-o bucăţică de piele. Când am examinat, însă, piciorul mai îndeaproape, mi-am dat seama că toate oasele erau, în mod miraculos, intacte.

Copita calului îi împinsese piciorul în noroiul de pe malul apei. Aşa îmi spusese ea. Tocmai datorită acestui fapt oasele ei nu fuseseră rupte. Acum, dacă reuşeam să opresc infecţia, nu eram nevoită să îi amputez piciorul. Era posibil ca ea să meargă din nou.

Având speranţe şi fiind în acelaşi timp foarte atentă, am lăsat deoparte scalpelul şi am pus mâna pe o sticlă din ceea ce nădăjduiam a fi un lichid cu conţinut de penicilină, pe care o luasem cu mine din fort. Am reuşit să salvez din incendiu lentilele de la microscopul doctorului Rawlings. Acestea îmi erau deosebit de utile când doream să aprind ceva, dar fără sistemul mecanic şi fără oglindă, nu îmi erau de foarte mare ajutor în a determina germenii sau microorganismele. Eram sigură că ceea ce cultivasem şi filtrasem era mucegai obţinut de pe pâine, dar mai mult de atât…

Stăpânindu-mi un oftat, am turnat lichidul peste rana pe care tocmai o dezvelisem. Lichidul nu era spirtos, dar am turnat pe carne vie. Prostituata a

scos un ţipăt ascuţit prin cârpă şi a pufnit pe nas, întocmai ca o locomotivă cu aburi. Până i-am făcut eu o compresă cu lavandă şi camfor pentru picior se liniştise, chiar dacă era roşie la faţă.

— Aşa, i-am spus, în vreme ce îi puneam compresa. Asta ar trebui să-ţi facă bine, i-am spus eu. „Fă în aşa fel încât compresa să rămână curată”, am vrut să-i mai spun în virtutea unui automatism, dar mi-am muşcat imediat limba. Fiinţa aceea nu avea nici ciorapi, nici pantofi, umbla toată ziua prin sălbăticie şi dormea în tabere pline de gunoi provenind de la oameni sau de la animale. Tălpile ei erau tari ca piatra şi negre ca păcatul.

— Vino la mine peste o zi sau două, i-am spus, gândind: *dacă poţi.* Am să mă uit la rana ta şi am să-ţi schimb pansamentul: *dacă pot.* Am privit la sacul din colţ, în care îmi ţineam materialele şi medicamentele.

— Mulţam frumos, a spus prostituata ridicându-se şi punând uşor piciorul în pământ. Judecând după picioare era tânără, dar dacă te uitai la chip, nu-ţi dădeai seama ce vârstă avea. Pielea îi era tăbăcită, brăzdată de neajunsuri şi de foame. Pometii îi erau proeminenţi, pentru că răbda de foame şi gura îi era căzută pe partea de unde îi lipseau dinţii care îi căzuseră sau îi fuseseră scoşi de cine ştie ce client ori de vreo altă prostituată.

— O să mai fiţi pe-aici? Am o prietenă care are mâncărimi.

— O să mai fiu aici, cel puţin în seara asta, i-am spus, stăpânindu-mi un geamăt, în timp ce mă ridicam în picioare. Trimite-o pe prietena ta la mine. Voi vedea ce pot face.

Unitatea noastră de voluntari întâlnise o alta, formând împreună un grup mare, iar pe măsură ce zilele treceau întâlneam noi grupuri de rebeli, unităţi din armatele generalilor Schuyler şi Arnold, pe valea râului Hudson.

Continuam să ne deplasăm ziua, cât ne simţeam în siguranţă, şi dormeam peste noapte. Am început să-mi recapăt puterile, pentru că armata ne asigura hrana, ce-i drept în mod neregulat, dar ne-o asigura. De obicei începea să plouă seara, dar astăzi plouase la răsăritul soarelui şi umblasem prin noroi ore-n şir înainte de a găsi un adăpost.

Militarii generalului Arnold goliseră grajdul şi arseseră casa. Şura avea un perete ars, dar focul se stinsese înainte de a mistui clădirea în întregime.

Curentul ridica de la pământ paie vechi şi mizerie, lipindu-mi fustele de picioare. Iniţial, şura avusese o podea din scânduri de lemn; se mai vedeau câteva din aceste scânduri, zăcând în noroi. Cercetaşii le folosiseră ca lemne de foc, dar nu dărâmaseră clădirea.

Unii dintre cei care fugiseră din Fortul Ticonderoga îşi găsiseră adăpostul aici. Alţii aveau să li se alăture înainte de căderea nopţii. O mamă cu doi copii mici, frânţi de oboseală, se sprijiniseră de un perete şi dormeau încolăciţi. Soţul femeii îi lăsase acolo şi pornise după hrană.

Roagă-te să nu fii nevoită să fugi în vreme de iarnă sau în vremea Sabatului…

Am condus-o pe prostituată până la uşă şi am rămas privind în urma ei. Acum soarele atingea linia orizontului; poate mai era un ceas până ce avea să se întunece, dar vântul nopţii începuse

deja să bată prin coroanele copacilor. Am început să tremur din reflex, deşi era încă destul de cald. Era destul de răcoare în şură şi noaptea se instala un frig muşcător.

Şi ce are să se întâmple atunci? A întrebat un glas discret, care părea să vină din stomacul meu.

— Atunci o să-mi mai pun o pereche de ciorapi, i-am spus încet acelei voci. Taci!

O bună creştină ar fi dat acea pereche de şosete în plus prostituatei desculţe, a spus glasul conştiinţei mele.

— Taci şi tu! i-am spus şi acelei voci. O să am nenumărate ocazii de a arăta că sunt o bună creştină. Jumătate dintre cei care fugiseră din calea britanicilor aveau nevoie de şosete.

Mă întrebam ce voi putea face pentru prietena prostituatei; „mâncărimi" putea însemna orice, de la eczemă, o formă de vărsat sau gonoree, deşi, dacă aveam în vedere profesia femeii, era vorba mai mult ca sigur despre o boală venerică. Dacă m-aş fi aflat la Boston, aş fi avut de-a face cu o formă de eritem. Era ciudat că nu întâlneam astfel de cazuri aici şi cred că acest lucru se datora faptului că, aici, oamenii nu purtau lenjerie de corp. Iată că lumea modernă nu a avut doar efecte pozitive asupra organismului uman.

M-am uitat din nou la sacul meu. Aveam bandaje şi câlţi, cremă pe bază de genţiană, care era bună pentru zgârieturi şi răni uşoare, lucruri cu care mă întâlneam frecvent. Aveam, de asemenea un mic stoc de plante medicinale, utile pentru tincturi şi comprese: lavandă, camfor, mentă, seminţe de muştar. Printr-o minune, aveam cutia cu scoarţă de arbore de chinină pe care o cumpărasem la

New Bern. M-am gândit la Tom Christie şi mi-am făcut cruce. Aveam două scalpeluri luate de la locotenentul Stactoe, murise pe drum din cauza febrei. Mai aveam şi foarfecele chirurgicale din argint şi acele din aur ale lui Jamie, pe care le foloseam pentru acupunctură împotriva răului de mare.

Auzeam glasuri printre copaci; cineva a strigat un nume.

S-a auzit trosnetul unor crengi, undeva, foarte aproape, şi un bărbat a ieşit din pădure. Nu mi-am dat seama cine era. Probabil că era unul dintre „inşii aceia din formaţiunile de voluntari". Avea o muschetă în mână, un corn cu praf de puşcă la brâu şi cam atât. Era desculţ, dar avea picioarele prea mari pentru a putea folosi şosetele mele.

M-a văzut în uşă şi a ridicat o mână, întrebând:

— Dumneata eşti felceriţa?

— Da, am răspuns.

Renunţasem de mult să mai încerc să-i conving pe cei din jurul meu să mă numească doctor sau măcar medic.

— Am întâlnit o prostituată c-un bandaj tare frumuşel pe picior, a spus el, zâmbind. Ea mi-a zis că în şură ar fi o felceriţă, care are nişte leacuri.

— Da, i-am spus din nou, măsurându-l repede, din cap până-n picioare. Nu am remarcat nicio rană şi nu părea a fi bolnav. Poate că avea pe cineva bolnav. Soţia, copilul, un camarad.

— Dă-mi mie leacurile-alea, a spus el, continuând să zâmbească şi îndreptând muscheta asupra mea.

— Ce? am întrebat surprinsă.

— Dă-mi leacurile pe care le ai, mi-a spus,

făcând o mişcare cu arma. Aş putea să te-mpuşc şi să ţi le iau, dar nu vreau să risipesc praful de puşcă.

Am rămas nemişcată şi l-am privit cu ochi mari.

— Pentru ce mama dracului îţi trebuie? l-am întrebat.

Mi se mai întâmplase să fiu ameninţată cu arma la Boston de către cineva care căuta droguri. Eram în camera de gardă şi un tânăr dependent de droguri mă ameninţase cu arma. I-am dat imediat ce îşi dorea. În momentul acesta nu eram dispusă să fac la fel ca atunci.

A pufnit şi a tras cocoşul muschetei. Chiar înainte de a mi se putea face frică, am auzit o bubuitură şi am simţit miros de praf de puşcă. Omul părea a fi foarte surprins şi am văzut cum arma i se clătina în mână. După aceea a căzut la picioarele mele.

— Ţine ăsta, *Sassenach,* a spus Jamie, întinzându-mi pistolul cu care abia trăsese, pentru ca apoi să-l apuce pe împuşcat de picioare şi să-l tragă în ploaie. Am scos cea de-a doua pereche de şosete pe care o aveam şi i-am pus-o unei femei în poală. După aceea m-am aşezat lângă sacul meu, cu pistolul în mână. Am simţit că femeia căreia îi dădusem şosetele şi copiii ei se uitau la mine şi apoi spre uşă. Jamie a intrat în şură ud până la piele, cu chipul marcat de oboseală. A traversat şura, s-a aşezat lângă mine şi şi-a pus fruntea pe genunchi.

— Mulţumesc, dom’le, a spus femeia foarte încet. Mulţumesc dom’ţă.

Preţ de o clipă, am crezut că adormise instantaneu, pentru că nu se mişca.

Totuşi el a spus la fel de încet:

— Cu plăcere, doamnă.

Mi-a făcut foarte mare plăcere să-i întâlnesc pe fraţii Hunter când am ajuns în cel mai apropiat sat. Se aflaseră pe una dintre ambarcaţiunile capturate repede, dar reuşiseră să scape, fugind pur şi simplu în pădure după căderea întunericului. Pentru că militarii care îi capturaseră nici măcar nu se osteniseră să numere prizonierii, nimeni nu şi-a dat seama că dispăruseră.

În linii mari, situaţia se îmbunătăţise. Aveam mai multă mâncare şi ne aflam printre cei ce făceau parte din Armata Continentală regulată. Eram, totuşi, la numai câteva mile depărtare de armata lui Burgoyne şi faptul că parcursesem un drum lung îşi spunea cuvântul. Exista o disciplină pentru că era vorba, totuşi, de Armata Continentală, dar cu toate acestea, unii reuşeau să se facă nevăzuţi.

Jamie s-a gândit la jocul pe care îl făceau dezertorii, bine primiţi în armata britanică. Li se dădea îmbrăcăminte şi hrană şi apoi erau interogaţi, pentru a se obţine de la ei cât mai multe informaţii.

— Au dreptate să facă aşa, nu? Dar noi putem profita din asta, nu? a spus Jamie.

Ofiţerii cărora le vorbea au început să zâmbească. Peste câteva zile, „dezertori” aleşi cu grijă ajungeau la liniile britanice şi erau duşi înaintea ofiţerilor, unde spuneau „poveşti” puse la punct cu grijă. După ce se bucurau de o masă îmbelşugată, acei aşa-zişi dezertori se foloseau de prima ocazie pentru a dezerta din nou şi a se

întoarce în rândurile americanilor, aducând informaţii preţioase despre britanicii care se aflau pe urmele noastre.

Ian se ducea din când în când în taberele indienilor, dar el nu juca acel joc al dezertorilor. Era de-a dreptul memorabil. M-am gândit că lui Jamie i-ar fi plăcut să facă pe dezertorul. Avea talent actoricesc şi un simţ dezvoltat al aventurii. Cu toate acestea, el a ezitat să devină „dezertor”, pentru că era foarte înalt şi solid şi avea o figură care ieşea în evidenţă. „Dezertorii” trebuiau să fie oameni cu o înfăţişare cu totul obişnuită, care nu puteau fi recunoscuţi ulterior.

— Mai devreme sau mai târziu, britanicii vor înţelege ce se întâmplă şi nu o să le cadă prea bine lucrul acesta, a spus Jamie.

Găsisem adăpost peste noapte tot într-o şură. Aceasta nu arsese şi mai avea în ea câteva grămezi de fân. Eram singuri, dar nu pentru multă vreme. Scena noastră de amor din grădina comandantului părea să se fi desfăşurat într-o altă viaţă.

Mi-am pus capul pe umărul lui Jamie, relaxându-mă şi simţind căldura trupului său.

— Crezi că poate…

Jamie s-a întrerupt deodată, cu mâna pe piciorul meu.

Peste numai o clipă am auzit zgomotul care îl făcuse să devină atent. Am simţit că mi se usucă gura. Putea fi un lup care umbla după pradă sau un atac al indienilor. Putea fi orice, dar eram pregătită. Am băgat mâna în buzunar şi am scos cuţitul pe care mi-l dăduse Jamie.

O fiinţă, dar nu un lup, a trecut pe lângă uşă.

Era umbra unui bărbat, care a dispărut brusc. Jamie m-a strâns de pulpă şi a dispărut, înaintând aplecat prin şura goală, fără a scoate un sunet. Pentru scurtă vreme, nu l-am putut vedea în întuneric, dar ochii mei s-au adaptat repede şi l-am descoperit câteva clipe mai târziu. I-am văzut silueta înaltă lipită de perete, chiar lângă uşă.

Umbra aceea care trecuse prin cadrul uşii s-a întors. Am văzut conturul unui cap. Am tras picioarele sub mine. Mă furnica pielea de frică. Uşa era doar întredeschisă şi mă gândeam că poate era mai bine să mă întind pe burtă, lângă un perete. Poate aşa nu eram descoperită. De asemenea, dacă aveam noroc, îl puteam apuca de glezne pe intrus şi îl puteam înţepa în picior.

Mă hotărâsem pentru cea ce-a doua variantă, când s-a auzit o şoaptă în întuneric:

— Prietene… Prietene James?

— Tu eşti, Denzell? am întrebat încercând să vorbesc pe un ton firesc.

— Claire! a exclamat quakerul, pentru ca apoi să între repede în şură, să se împiedice de ceva şi să cadă cât era de lung.

— Bine-ai venit, prietene Hunter! a spus Jamie amuzat. Te-ai lovit?

Silueta cea lungă de lângă perete s-a aplecat. Jamie a vrut să-i dea o mână de ajutor vizitatorului nostru.

— Nu, nu, cel puţin nu cred, a replicat Denzell. Nici nu ştiu cum, dar… James, am reuşit!

Pentru o clipă s-a lăsat liniştea.

— Şi cât de aproape sunt? La o aruncătură de băţ? a întrebat Jamie încet. Acum se deplasează?

— Nu, mulţumesc lui Dumnezeu! a spus Denzell,

aşezându-se repede lângă mine.

Simţeam cum tremură, dar după o vreme a continuat:

— Aşteaptă să le sosească mai întâi provizii noi. Nu îndrăznesc să se îndepărteze prea mult de căruţele cu provizii şi au mari probleme în privinţa asta. Am nenorocit pur şi simplu drumurile, a adăugat quakerul cu mândrie în glas. A mai ajutat şi ploaia.

— Ştii cât or să mai aştepte? a întrebat Jamie.

Denzell a dat din cap în semn că da şi apoi a spus:

— Unul dintre sergenţi a spus că s-ar putea să mai dureze o zi sau două. Le-a spus soldaţilor să aibă grijă cum îşi drămuiesc berea şi făina, pentru că nu vor mai avea nimic până când nu vor sosi noile căruţe cu provizii.

Jamie s-a liniştit într-o oarecare măsură. Vom avea vreme să dormim, începusem să mă relaxez puţin şi nici nu am mai fost atentă la ce spunea Denzell. Am auzit glasul lui Jamie, care murmura cuvinte de laudă. L-a bătut pe Denzell pe umăr şi a ieşit din şură, pentru a le spune şi altora ce aflase.

Denzell stătea nemişcat, respirând cu zgomot. M-am adunat atât cât puteam şi am încercat să fiu amabilă.

— Ţi-au dat de mâncare, Denzell?

— Oh! a exclamat quakerul, căutând ceva prin buzunare, pentru ca apoi să spună:

— Poftim, am adus asta pentru tine.

Mi-a pus ceva în palmă. Era o turtă arsă pe margini. Ştiam că era arsă după coaja tare. A început să-mi lase gura apă de poftă.

— Oh, nu! am spus, încercând să-i dau turta

înapoi. Tu ar trebui să…

— Mi-au dat de mâncare, m-a asigurat el. Mi-au dat un fel de tocană. Am mâncat cât am putut de mult. Mai am în buzunar o turtă pentru sora mea. Ei mi-au dat mâncarea, m-a asigurat Denzell. Nu am furat.

— Mulţumesc, am reuşit să spun.

Am rupt turta în două şi am pus jumătate din ea în buzunar, pentru Jamie. Cealaltă jumătate era pentru mine şi am muşcat din ea ca un lup care rupe cu colţii din pradă.

Stomacul lui Denzell a început să „cânte” împreună cu al meu, scoţând tot felul de sunete.

— Ai spus că ai mâncat! i-am exclamat cu reproş.

— Am mâncat, dar se pare că tocana nu vrea să stea liniştită, a spus el, izbucnind în râs.

S-a aplecat şi şi-a pus mâinile pe burtă:

— Nu ai cumva nişte orz sau nişte mentă, prietenă Claire?

— Am, i-am răspuns eu, foarte mulţumită că îl puteam ajuta. Nu aveam cine ştie ce, doar ceva mentă. Aveam şi apă caldă. I-am dat o mână de frunze de mentă pe care să le mestece, pentru ca apoi să le înghită cu apă. A băut, a regurgitat, s-a oprit, a deschis gura şi mi-am dat seama imediat ce avea să se întâmple. L-am aplecat repede într-o parte şi i-am sprijinit fruntea în vreme ce voma. A vărsat menta şi tocana.

— Intoxicaţie? am întrebat eu, punându-i mâna pe frunte.

Denzell s-a depărtat, însă, prăbuşindu-se pe o grămadă de fân şi sprijinindu-şi fruntea pe genunchi.

— A spus că o să mă spânzure, a şoptit el deodată.

— Cine?

— Un ofiţer englez. Căpitanul Breadbury. Cred că aşa îl chema. A zis că mă joc de-a spionii şi soldaţii. M-a ameninţat că, dacă nu mărturisesc imediat, are să mă spânzure.

— Dar nu te-a spânzurat, i-am spus încet.

Tremura tot şi am văzut cum i se scurgea o picătură de sudoare din bărbie, translucidă în lumina slabă.

— I-am spus… I-am spus că ar putea s-o facă, dacă ar vrea. Şi chiar am crezut că are să mă spânzure, dar nu a făcut-o. Respira sacadat şi mi-am dat seama că plângea fără să scoată un sunet.

L-am prins în braţe şi i-am cerut să se liniştească. După ceva vreme s-a oprit şi a tăcut preţ de câteva minute.

— Am crezut… că sunt pregătit să mor, a spus el încet. Am crezut că voi merge fericit la Domnul, indiferent când s-ar fi hotărât El să mă cheme. Îmi este ruşine să descopăr că lucrurile nu stau aşa. Mi-a fost atât de rău.

Am tras adânc aer în piept şi m-am aşezat lângă el.

— M-am gândit mereu la martiri, i-am spus. Niciunul dintre ei nu a spus că nu îi este frică. Acei martiri au mers, însă, unde trebuiau să meargă şi au făcut ceea ce trebuiau să facă. Tu te-ai dus acolo unde trebuia să te duci.

— Nu mi-am propus să fiu martir, a spus el după o clipă de tăcere.

Vorbise atât de încet, încât îmi venea să râd.

— Mă îndoiesc că vreunul dintre martiri şi-a

propus să devină martir. Eu cred că toţi s-au expus primejdiilor. E târziu, Denzell şi cred că sora ta va fi îngrijorată şi înfometată.

A durat o oră şi mai bine până când s-a întors Jamie. Stăteam întinsă în paie, cu şalul tras pe umeri, dar nu adormisem. S-a strecurat lângă mine şi s-a întins, punând o mână pe trupul meu.

— De ce el? am întrebat după o clipă, încercând să am o voce calmă.

Am încercat să par liniştită, dar nu am reuşit. Jamie a întors capul spre mine şi, după ce a tăcut o clipă, l-am auzit spunând:

— El a vrut să se ducă, iar eu am crezut că are să se descurce bine.

— Că are să se descurce *bine*? Nu-i actor! Ştii că nu e în stare să mintă. Probabil că s-a tot bâlbâit. Mă şi mir că l-au crezut… asta, bineînţeles, dacă l-au crezut, am adăugat eu.

— Oh, l-au crezut. Tu crezi că un dezertor adevărat nu ar fi înspăimântat, *Sassenach*? m-a întrebat Jamie, părând cu adevărat amuzat. Chiar am vrut să se bâlbâie şi să transpire. Dacă îl învăţam nişte replici pe care să le rostească pur şi simplu, l-ar fi împuşcat pe loc.

M-am gândit la cele ce mi-a spus Jamie şi am simţit că bucata de turtă pe care o mâncasem mi se suise până-n gât.

— Da, am spus, trăgând adânc aer în piept.

Am simţit cum faţa îmi era inundată de transpiraţie rece, când l-am văzut cu ochii minţii pe micuţul Denny Hunter transpirând şi bâlbâindu-se sub privirile reci ale unui ofiţer britanic.

— Da, am spus din nou. Dar… Nu putea merge

altcineva în locul lui? Nu e vorba doar de faptul că Denny ne este prieten. E medic. Avem nevoie de el.

Jamie s-a întors din nou spre mine. Afară cerul începea să se lumineze, îi vedeam conturul feţei.

— Nu m-ai auzit când ţi-am spus că a vrut să meargă, *Sassenach*? a întrebat el. Nu i-am cerut eu s-o facă. Dimpotrivă, am încercat să-l conving să n-o facă… chiar din motivul pe care l-ai amintit tu. Nici nu a vrut să audă şi m-a rugat doar să am grijă de sora lui, dacă el nu se mai întoarce.

Rachel. Mi s-a strâns stomacul din nou când mi-am amintit de ea.

— La ce s-o fi gândit?

Jamie s-a întors pe spate şi a oftat, zicând:

— El e quaker, *Sassenach,* dar este şi bărbat. Dacă nu ar fi fost un bărbat care luptă pentru lucrurile în care crede, ar fi stat într-un sătuc, ar fi crescut cai şi ar fi avut grijă de sora lui.

A scuturat din cap şi s-a uitat la mine, pentru ca apoi să continue:

— Tu ai vrea ca eu să stau acasă, *Sassenach*? Ai vrea să renunţ la luptă?

— Aş vrea, am spus, încercând să-mi stăpânesc supărarea. Aş vrea ca acest lucru să se întâmple imediat. Ştiu, însă, că tu *nu vei renunţa* la luptă, aşa că ce rost ar avea să-ţi cer s-o faci?

Jamie a izbucnit în râs.

— Deci tu înţelegi, a spus el în cele din urmă, prinzându-mă de mână. Asta se întâmplă şi în cazul lui Denzell Hunter, vezi? Dacă lui îi este sortit să-şi pună viaţa în joc, atunci eu nu îl pot împiedica s-o facă.

— Nu poţi să-l împiedici, dar rezultatul acestui

joc este un mare zero, am replicat încercând să-mi retrag mâna dintr-a sa. Nu ţi-a spus nimeni că mereu câştigă cel ce organizează jocul?

Ţinându-mi mâna, începuse să-şi treacă degetul mare peste vârfurile degetelor mele.

— Aşa este, a spus el în cele din urmă. Vezi ce şanse ai şi tai cărţile, *Sassenach.* Şi nu e vorba *numai* de noroc, înţelegi?

Lumina devenise mai puternică înainte de răsăritul soarelui şi începeau să se zărească obiectele, iar umbrele negre deveneau cenuşii şi apoi albastre.

Degetul lui mare a ajuns în palma mea, iar eu i l-am prins involuntar în căuşul mâinii mele.

— Oare de ce nu există un cuvânt care să fie opusul lui „a păli”? l-am întrebat, văzând cum trăsăturile feţei lui începeau să se vadă în lumină. I-am netezit o sprânceană rebelă şi i-am simţit barba scurtă în palmă. Culoarea bărbii varia între arămiu, auriu şi argintiu, nuanţe care se distingeau foarte bine pe faţa lui tăbăcită de ploaie, de vânt şi arsă de soare.

— Eu cred că nu este nevoie de un astfel de cuvânt, asta dacă te gândeşti la lumină.

M-a privit şi a zâmbit, distingând conturul feţei mele.

— Dacă lumina păleşte, vine noaptea, a spus el. Şi atunci când noaptea îşi pierde din putere, vine ziua, nu-i aşa?

— Mă întreb de ce femeile nu se duc la război.

— Voi nu sunteţi făcute pentru aşa ceva, *Sassenach,* a spus el, punându-mi mâna pe obraz. Nici nu ar fi drept. Dacă aţi pleca la război, aţi lua cu voi atât de multe lucruri.

— Ce vrei să spui cu asta?

A ridicat încet din umeri, căutând un cuvânt potrivit sau o noţiune potrivită. Era o mişcare pe care o făcea în mod inconştient.

— Atunci când moare un bărbat, moare numai el, a spus Jamie în cele din urmă. Este adevărat că, într-o familie, este nevoie de un bărbat care să hrănească şi să apere acea familie. O femeie… S-a întrerupt şi buzele lui, zâmbind discret, au atins vârfurile degetelor mele. O femeie înseamnă… o infinitate de posibilităţi.

— Eşti un prost dacă crezi cu adevărat că un bărbat este ca oricare alt bărbat, i-am spus încet.

Am rămas întinşi o vreme, văzând cum lumina devenea din ce în ce mai puternică.

— De câte ori ai făcut-o tu, *Sassenach*? a întrebat el deodată. De câte ori ai stat tu în întuneric sau în lumina răsăritului şi ai ţinut în palmele tale teama unui bărbat?

— De prea multe ori, i-am spus, deşi nu acela era adevărul şi el ştia asta.

I-am auzit respiraţia. Râdea discret. Mi-a întors palma în sus şi mi-a pipăit cu degetul mare coborâşurile şi urcuşurile, toate îmbinările şi umflăturile, linia vieţii, linia inimii, carnea moale a Muntelui lui Venus, unde se mai distingea încă litera J. Îl ţinusem în palma mea pentru cea mai mare parte a vieţii mele.

— Asta e din datoria mea, i-am spus cu oarecare detaşare, dar el nu a simţit astfel tonul meu.

— Crezi că nu mi-e frică atunci când îmi fac datoria? a întrebat el încet.

Îţi este frică, i-am spus. Îţi este frică, dar tot îţi faci datoria. Eşti un mare jucător, iar cea mai

mare miză este viaţa, nu-i aşa? Poate fi viaţa ta, poate fi a altcuiva.

— Da, a spus el încet. Cred că ştii tu cum stau lucrurile. Nu îmi fac griji prea mari în ceea ce priveşte. Mi-am făcut datoria. Copiii mei sunt mari, nepoţii mei sunt sănătoşi. Acesta e lucrul cel mai important, nu-i aşa?

— Aşa e, i-am răspuns.

Soarele răsărise. Am auzit un cocoş cântând undeva, departe.

— Tocmai de aceea pot să spun că nu îmi mai este atât de frică. Sigur că nu mi-ar fi pe plac să mor, dar regretul nu ar fi atât de mare. Pe de altă parte – gura i s-a ţuguiat, când m-a privit – dacă nu îmi mai este atât de frică pentru mine, nu îmi place să ucid oameni tineri care nu şi-au trăit încă viaţa.

Eram convinsă că, prin aceste cuvinte, dorea să-şi ceară într-un fel iertare pentru ceea ce se întâmplase cu Denny Hunter.

— Tu încerci să vezi ce vârstă au oamenii care trag asupra ta? l-am întrebat, în vreme ce îmi îndepărtam fânul din păr.

— Îmi e greu, a recunoscut el.

— Sper sincer că nu îl vei lăsa pe cine ştie ce tinerel să te omoare, doar pentru că nu a avut o viaţă atât de plină ca a ta.

S-a ridicat şi el în capul oaselor. Fânul îi atârna din păr şi, în cele din urmă, mi-a spus:

— Nu. L-aş ucide chiar dacă ar fi tânăr, dar mi-ar păsa mai mult.

58

ZIUA INDEPENDENŢEI

Philadelphia
4 iulie 1777

Grey nu fusese niciodată până atunci în Philadelphia. În afara faptului că străzile erau execrabile, părea a fi un oraş plăcut. Venise vara şi împodobise copacii cu coroane bogate. După plimbare, avea frunze pe haine, şi tălpile încălţărilor sale erau lipicioase de la seva florilor. S-a gândit cu tristeţe că poate temperatura ridicată era de vină pentru faptul că Henry gândea astfel.

Nu îl învinuia pe nepotul său în niciun fel. Doamna Woodcock era amabilă, avea un chip plăcut şi un suflet cald. *În afară de asta,* avusese grijă de el, atunci când ofiţerul care se ocupa de deţinuţi îl adusese la ea şi ea îl scăpase din ghearele morţii. Când apar astfel de situaţii, se creează o legătură, Grey ştia bine asta. Ştia, deşi, slavă Domnului, nu avusese niciun fel de sentiment de tandreţe pentru vreuna dintre femeile care îl îngrijiseră când fusese bolnav. Pentru niciuna, cu excepţia…

— Rahat! a spus el involuntar, şi un cetăţean care părea a fi cleric şi-a întors privirea pe când ce trecea pe lângă el.

Era ca şi când ar fi acoperit cu o cană un gând care îl tot sâcâise ca o muscă. Pentru că nu putea, totuşi, să-l ignore, a ridicat acea cană imaginară şi

a descoperit-o sub ea pe Claire Fraser. S-a relaxat puţin.

Cu siguranţă că nu fusese vorba despre tandreţe. Pe de altă parte, nu putea spune cu niciun chip despre ce anume fusese vorba. Fusese vorba despre o intimitate mai puţin obişnuită. Aceasta rezultase, fără îndoială, din faptul că ea era soţia lui Jamie Fraser şi ea ştia ce sentimente avea el faţă de Jamie. A lăsat-o deoparte pe Claire Fraser şi s-a concentrat asupra nepotului său.

Fără îndoială că doamna Woodcock era o femeie plăcută şi fără îndoială că era mult prea apropiată de Henry, având în vedere că era măritată cu un rebel – Henry îi spusese acest lucru – şi doar Dumnezeu ştia dacă şi când se va mai întoarce. Era bine că nu exista pericolul ca Henry să-şi piardă capul şi să se însoare cu ea. Îşi putea imagina ce scandal ar fi izbucnit, dacă el ar fi venit acasă cu văduva unui tâmplar, oricât de încântătoare ar fi fost. A zâmbit când s-a gândit la asta. Avea un sentiment de milă faţă de doamna Woodcock. Trebuia avut în vedere faptul că ea îi salvase viaţa lui Henry.

Deocamdată. Acest gând nesuferit îl sâcâia.

Îl înţelegea pe Henry, care nu mai voia să se supună altei operaţii.

Mai exista şi teama că băiatul s-ar fi putut să nu reziste încă unei operaţii. Pe de altă parte însă, Henry nu putea rămâne aşa. Ar slăbi şi ar muri în momentul în care boala şi durerea i-ar fura şi ultimul strop de vitalitate. Nici măcar atracţiile carnale ale doamnei Woodcock nu puteau să-l mai ţină în viaţă.

Nu, fără discuţie că operaţia trebuia făcută, şi

cât mai curând. În urma conversaţiilor pe care le avusese cu doctorul Franklin, bătrânul domn îi vorbise despre un prieten al său, doctorul Benjamin Rush, care pretindea că este cel mai bun medic. Doctorul Franklin i-a cerut lui Grey să-i facă o vizită prietenului său, dacă va ajunge vreodată în oraşul acela. Franklin i-a dat, de altfel, şi o scrisoare de recomandare. Grey se îndrepta tocmai spre casa doctorului, sperând că acesta va lua el însuşi parte la operaţia lui Henry sau îi va recomanda pe cineva care să o facă; indiferent dacă băiatul voia sau nu, operaţia trebuia să se facă. Grey nu-l putea duce acasă în Anglia în starea în care se găsea şi le promisese atât lui Minnie, cât şi fratelui său, că-l va aduce acasă pe fiul lor cel mic, dacă se mai afla în viaţă.

A alunecat pe o piatră de pavaj murdară de noroi, a scos un *hoop!* şi s-a înclinat într-o parte, cu mâinile întinse, pentru a-şi recăpăta echilibrul. Şi-a revenit şi şi-a aranjat ţinuta demn, ignorând chicotelile a două lăptărese care îl priviseră.

La naiba, Claire Fraser îşi făcuse din nou loc în gândurile lui. De ce? … Bineînţeles că din cauza asta! Din cauza eterului, cum numea ea compusul. Îi ceruse un recipient cu nu ştiu ce acid şi îi spusese că avea nevoie de el, pentru a face eter. Nu era vorba despre eterul acela care ţinea de un anumit tărâm, ci despre o substanţă care îi făcea pe oameni să între într-o stare de inconştienţă, astfel încât să poată fi operaţi… fără a avea dureri.

S-a oprit în mijlocul străzii şi a rămas nemişcat. Jamie îi povestise despre experimentele pe care le făcuse soţia lui cu substanţa aceea, despre minunata operaţie pe care i-o făcuse unui băiat

care devenise cu totul inconştient, după care Claire îl tăiase la abdomen, îi operase organul în neregulă şi îl cususe la loc. După asta, băiatul se arătase a fi sănătos-tun.

Şi-a încetinit mersul, gândind febril. Oare ar veni? Ar fi trebuit să întreprindă o călătorie pornind de la Fraser's Ridge, deşi să parcurgă drumul de acolo până la malul oceanului nu ar fi fost un lucru tocmai neplăcut. Era vară, vremea era frumoasă, călătoria putea fi dusă la bun sfârşit în mai puţin de două săptămâni. Şi dacă ea ar fi venit la Washington, el ar fi putut aranja să fie adusă cu un vas la Philadelphia. Avea relaţii în marină.

Cât? Cât de mult i-ar fi luat… dacă ar fi acceptat să vină? Mai bine spus, cât mai avea Henry de trăit?

A fost smuls din gândurile sale de ceea ce părea a fi o mică revoltă în capătul străzii pe care se afla. Câteva persoane, majoritatea bete, judecând după comportament, ţipau, se îmbrânceau şi fluturau batiste. Un om bătea o tobă cu mult entuziasm, dar fără pricepere, iar doi copii duceau un banner roşu, pe care nu era scris nimic.

S-a lipit de o clădire, pentru a le face loc să treacă. Nu au trecut, ci s-au strâns în faţa unei case situate de cealaltă parte a străzii şi au început să strige sloganuri în engleză şi în germană.

A înţeles că se striga „Libertate!" şi „Rush! Rush! Rush!"

Dumnezeule, aceea trebuia să fie chiar casa pe care o căuta! Casa doctorului Rush. Oamenii care scandau păreau a fi binedispuşi. Nu s-ar fi spus că

aveau de gând să-l ungă pe doctor cu smoală, pentru ca apoi să-l „îmbrace” în fulgi, procedeu care făcea deliciul mulţimii sau cel puţin aşa i se spusese lui Grey.

S-a apropiat cu mare grijă de o femeie tânără şi a bătut-o pe umăr, strigând în urechea ei, pentru a se face auzit:

— Îmi cer scuze!

Femeia s-a întors, i-a observat vesta cu fluturi şi a zâmbit. Grey a zâmbit la rândul lui, strigând:

— ÎI caut pe domnul doctor Benjamin Rush. Este acasă?

— Da, este, a spus un tânăr, care se afla alături de femeie şi care a ridicat imediat din sprâncene. Aveţi treabă cu doctorul Benjamin Rush?

— Am o scrisoare de recomandare către dânsul de la un anume doctor Franklin, un prieten…

Tânărul a zâmbit larg şi, înainte de a putea spune ceva, uşa casei s-a deschis şi a apărut în prag un bărbat suplu, bine îmbrăcat, de vreo treizeci de ani. S-a auzit un murmur din mulţime şi domnul acela, care era mai mult ca sigur doctorul Rush, a ridicat mâinile, râzând. Pentru moment, s-a făcut linişte pentru că domnul s-a aplecat, vrând să stea de vorbă cu cineva din mulţime. Omul a intrat în casă pentru a-şi pune haina şi a ieşit după puţină vreme. A coborât treptele din faţa uşii în ropote de aplauze şi apoi mulţimea şi-a continuat drumul.

— Veniţi şi dumneavoastră! i-a strigat în ureche tânărul căruia îi vorbise puţin mai devreme. Vom avea bere gratis!

În acest fel, Lordul John Grey s-a trezit într-o tavernă mare, la prima aniversare a Declaraţiei de

Independenţă. S-au ţinut discursuri politice, iar vorbitorii s-au dovedit a fi diferiţi din punctul de vedere al patimii şi al talentului oratoric de care dispuneau. Astfel a aflat Grey că doctorul Rush nu era doar un foarte bogat simpatizant al rebelilor, dar şi că era el însuşi rebel. De fapt, atât Rush, *cât şi* doctorul Franklin au semnat importantul document.

S-a răspândit vorba că Grey ar fi un prieten al lui Franklin, drept care s-a bucurat de ovaţii şi a fost purtat prin mulţime până ce s-a trezit faţă-n faţă cu Benjamin Rush.

Pentru Grey, nu era prima dată când se găsea faţă-n faţă cu un infractor şi de aceea şi-a păstrat calmul. Era clar că se găsea într-un moment cu totul nepotrivit pentru a-i prezenta doctorului situaţia nepotului său, mulţumindu-se doar să-i strângă mâna tânărului medic şi să se refere la faptul că îl cunoştea pe Franklin. Rush a fost deosebit de amabil şi i-a strigat lui Grey că ar trebui să-l viziteze acasă, când vor avea amândoi timp pentru asta, poate în dimineaţa zile următoare.

Grey a primit propunerea cu mare bucurie şi s-a retras prin mulţime, sperând că reprezentanţii Coroanei Britanice nu aveau să-l spânzure pe Rush, înainte ca acesta să se fi ocupat de Henry.

Un zgomot care se auzea în stradă a pus capăt petrecerii.

Se auzeau strigăte şi zgomote făcute de nişte proiectile în faţa clădirii. Unul dintre aceste proiectile, care s-a dovedit a fi o piatră de pavaj plină de noroi, a spart un geam şi astfel au pătruns în interiorul tavernei strigătele

„Trădătorilor! Renegaţilor! 1’

— Tăceţi din gură, lingăilor! a strigat cineva din tavernă.

Pe geamul spart şi pe uşa deschisă au pătruns pietre şi bulgări de noroi şi au răsunat strigăte cu iz patriotic de genul: „Dumnezeu s-o aibă-n pază pe regină”.

— Să-i jugănim pe regalişti! a strigat tânărul cu care Grey stătuse de vorbă mai devreme, şi jumătate din clienţii tavernei au ieşit repede, în timp ce alţii se chinuiau să rupă picioarele scaunelor sau ascultau discursul care începuse.

Grey şi-a făcut griji, gândindu-se că Rush va fi atacat de către loialiştii din stradă şi va avea de suferit înainte de a se putea ocupa de Henry, dar doctorul şi alţi câţiva rebeli importanţi au ieşit din local prin bucătărie.

Grey a rămas în tovărăşia unui bărbat din Norfolk, al cărui nume era Paine, un ins slab, prost îmbrăcat, cu nasul mare şi cu opinii foarte bine conturate în ceea ce privea libertatea şi democraţia, şi care stăpânea un număr remarcabil de epitete legate de rege. Pentru că nu avea cum să-şi expună opiniile contrare, Grey s-a scuzat şi a încercat să facă întocmai ca Rush, adică să părăsească localul pe uşa din spate, deoarece confruntarea de afară atinsese un punct culminant, pentru ca totul să se termine cu fuga loialiştilor. Oamenii au început să se întoarcă în tavernă, unii indignaţi, alţii felicitându-se reciproc. Printre aceştia era şi un bărbat brunet, înalt şi suplu, care a privit în jur şi a încremenit când l-a văzut pe Grey.

Grey s-a îndreptat spre el, sperând că nu i se

auzeau bătăile inimii, deşi era zgomot în stradă.

— Domnule Beauchamp! a exclamat el, apucându-l pe Perseverence Wainwright de mână. Gestul ar fi putut părea o cordială strângere de mână, dar era de fapt unul prin care Grey arăta clar că nu avea de gând să-i dea drumul omului pe care îl întâlnise. Am putea schimba o vorbă, domnule?

Nu a vrut să îl ducă în casa pe care o închiriase pentru el şi Dotde. Fata nu avea cum să-l recunoască, pentru că nici nu venise pe lume când Percy dispăruse din viaţa lui Grey. Era vorba doar despre instinctul care îl împiedica să dea unui copil mic un şarpe veninos să se joace.

Percy nu a vrut să-l ducă acolo unde locuia *el.* Probabil nu voia ca Grey să afle unde stă, pentru că poate îşi dorea la un moment dat să dispară. Grey a fost de acord cu sugestia lui Percy de a merge într-un loc numit Southeast Square.

— Este un câmp unde vin cei care au vreme de pierdut. Acolo îi îngroapă pe cei care nu sunt din oraş.

— Un loc foarte potrivit, a spus Grey, dar Percy fie că nu l-a auzit, fie s-a prefăcut că nu îl aude.

Au avut ceva cale de străbătut, dar nu au vorbit mult, pentru că străzile erau pline de oameni. Deşi toată lumea părea a sărbători şi se vedeau drapele din loc în loc – toate având pe ele stele, deşi Grey nu văzuse două drapele la fel; erau diferite ca mărime şi în varii culori. Unele erau alcătuite din fâşii roşii, albe şi albastre, altele erau doar din fâşii roşii şi albe – iar în aer se simţea bucuria, dar şi pericolul. Poate că Philadelphia era capitala rebelilor, dar în niciun caz nu era un bastion.

În Southeast Square era liniște, așa cum era de așteptat în cazul unui cimitir. Erau doar câteva plăci din lemn care marcau morminte. Pe acele plăci se citeau diferite lucruri despre persoanele îngropate sub ele. Nimeni nu își permisese să facă monumente funerare din piatră. Cu toate acestea, un suflet caritabil a înălțat în mijlocul acelui câmp o cruce din piatră. Fără a fi discutat între ei, cei doi s-au îndreptat către acea cruce, urmând cursul unui mic pârâu.

Grey se gândise că era posibil ca Percy să-l fi invitat în acel loc ca să aibă timp să se gândească. Era foarte bine, pentru că avusese și el timp să se gândească. Tocmai de aceea, când Percy s-a așezat lângă crucea din piatră, Grey nu s-a mai ostenit să înceapă conversația despre vreme.

— Povestește-mi despre cea de-a doua soră a baronului Amandine, a spus Grey, stând înaintea lui Percy.

Percy a clipit uluit, dar apoi a zâmbit, spunând:

— Zău așa, John, mă uimești. Claude nu ți-a povestit despre Amelie, de asta sunt sigur.

Grey nu a replicat în niciun fel, ci și-a dus mâinile la spate, așteptând. Percy s-a gândit vreme de o clipă și apoi a scuturat din cap, zicând:

— Așa este. A fost sora mai mare a lui Claude. Soția mea, Cecile, este sora lui mai mică.

— A fost, a repetat Grey. Deci a murit.

— A murit cu aproximativ patruzeci de ani în urmă. De ce te interesează?

Percy a scos o batistă cu care și-a tamponat tâmplele. Era cald și cămașa lui Grey era udă.

— Unde a murit?

— Într-un bordel din Paris.

Grey a înmărmurit. Percy a observat acest lucru şi a zâmbit, spunând:

— Dacă vrei să ştii, John, îl caut pe fiul ei.

Grey l-a privit o clipă cu ochi mari, pentru ca apoi să se aşeze lângă el. A simţit că piatra era caldă.

— Bine, a spus el după o clipă. Povesteşte-mi, dacă eşti aşa de bun.

Percy l-a privit dintr-o parte. Era neliniştit, dar continua să fie amuzat.

— Sunt lucruri pe care nu ţi le pot spune, John, după cum cred că îţi dai şi tu seama. Apropo, am auzit că între secretarii de stat britanici sunt discuţii privitoare la cel căruia trebuie să-i fac oferta mea. Acest lucru este rezultatul acţiunilor tale, presupun. Mulţumesc!

— Nu schimba subiectul. Nu te-am întrebat nimic despre oferta pe care ai făcut-o. *Încă nu am făcut-o.* Te întrebam despre Amelie Beauchamp şi despre fiul ei. Nu văd nicio legătură cu cealaltă problemă, astfel încât trag concluzia că aceste două persoane înseamnă ceva pentru tine. Bineînţeles că nu îmi poţi spune nimic despre problema spinoasă, a continuat Grey, înclinându-se puţin, dar cred că acest mister legat de sora baronului pare a avea în sine ceva personal.

— Are, a replicat Percy, începând să se gândească. Privirea i s-a îngustat, dar erau, totuşi, aceiaşi ochi căprui de culoarea vinului de Xeres. Degetele lui au bătut scurt darabana pe piatră şi apoi s-au oprit. S-a întors spre Grey, având aerul că luase o hotărâre.

— Prea bine, câine ce eşti, a spus el. Dacă *nu-ţi spun*, eşti în stare să mă urmăreşti prin toată

Philadelphia pentru a-ţi da seama ce caut eu aici.

Grey avea oricum acea intenţie, dar a scos un sunet care ar fi putut suna ca o încurajare, înainte de a întreba:

— *De ce* eşti tu aici?

— Caut un tipograf care se numeşte Fergus Fraser

Grey a clipit des, deoarece nu se aştepta la un răspuns concret.

— Cine este…?

Percy a ridicat o mână, mişcându-şi degetele, în vreme ce vorbea.

— Este în primul rând primul fiu al unui anume James Fraser, un fost iacobin notoriu şi, cel puţin aşa cred, un rebel, la fel ca şi tatăl lui. Bănuiesc că el este fiul lui Amelie Beauchamp.

Se vedeau libelule albastre şi roşii pe malul apei şi Grey a avut impresia că una dintre acele insecte i-a zburat pe lângă nas.

— Vrei să spui că James Fraser are un fiu nelegitim cu o prostituată franţuzoaică descendentă a unei vechi familii nobiliare?

Nu era şocat şi izbutea să vorbească pe un ton calm.

Percy a izbucnit în râs, spunând:

— Nu. Tipograful *este* fiul lui Fraser, dar este adoptat. L-a luat pe băiat de la un bordel din Paris cu peste treizeci de ani în urmă. O picătură de sudoare i s-a scurs lui Percy pe ceafă şi el a şters-o. Căldura zilei făcuse ca apa de colonie să se simtă şi mai tare pe piele. Grey a simţit mirosul de ambră, garoafă şi mosc.

— Amelie a fost, cum am spus, sora mai mare a lui Claude, a continuat Percy. În adolescenţă a fost

sedusă de un bărbat care era mai în vârstă decât ea, un nobil căsătorit, cu care a avut un copil. În mod normal, ar fi trebuit ca ea să fie măritată repede cu un soţ care să reprezinte o partidă convenabilă, doar că soţia nobilului a murit subit, iar Amelie a făcut scandal, susţinând că, din moment ce era liber, trebuia să o ia în căsătorie *pe ea.*

— Nu a vrut să facă asta?

— Nu, dar tatăl lui Claude a vrut. Cred că s-a gândit că, printr-o asemenea căsătorie, va creşte averea familiei sale. Contele a fost foarte bogat şi, deşi nu era angrenat în politică, a avut o anumită… poziţie.

La început, bătrânul baron Amandine a fost de acord să fie discret, dar când şi-a dat seama ce posibilităţi existau, a devenit mai îndrăzneţ şi a ameninţat să facă tot felul de lucruri, începând de la a înainta o plângere către rege – asta pentru că bătrânul Amandine era o prezenţă activă la Curte, spre deosebire de fiul său – până la a intenta un proces pentru obţinerea de despăgubiri şi la a înainta o scrisoare Bisericii în vederea excomunicării.

— Ar fi putut face asemenea lucruri? a întrebat Grey fascinat, în ciuda faptului că se îndoia de veridicitatea celor spuse de Percy.

Percy a zâmbit fugar, spunând:

— Ar fi putut înainta o plângere către rege. Oricum, nu a avut ocazia să treacă la acest demers. Amelie a dispărut.

Fata dispăruse de-acasă într-o noapte, luându-şi bijuteriile. S-a crezut că poate ea a intenţionat să fugă la iubitul ei, sperând că acesta se va căsători

cu ea, dar contele nu a vrut să ştie nimic în legătură cu aceasta şi nimeni nu a venit să spună că o văzuse când părăsise *Trois Fleches* sau că o zărise intrând în reşedinţa din Paris a contelui St. Germain.

— Şi crezi că, printr-o împrejurare oarecare, ea a ajuns într-un bordel din Paris? a întrebat Grey cu îndoială. În ce fel? Şi dacă ar fi aşa, cum ai descoperit acest lucru?

— Am găsit un act de căsătorie.

— Ce?

— Un contract de căsătorie între Amelie Elise Levigne Beauchamp şi Robert Franşois Quesnay de St. Germain. Acest contract este semnat de ambele părţi şi de către un preot. Se afla în biblioteca de la *Trois Fleches,* în Biblia familiei. Claude şi Franşois nu sunt foarte religioşi, a spus Percy, clătinând din cap.

— Şi tu eşti?

Această întrebare l-a făcut pe Percy să râdă. Grey ştia foarte bine care sunt sentimentele lui în legătură cu religia.

— Eram plictisit, a spus Percy, fără a încerca să se scuze în vreun fel.

— Cred că viaţa la *Trois Fleches* era destul de plicticoasă, dacă ai ajuns tu să citeşti Biblia. Ajutorul de grădinar şi-a dat cumva demisia?

— Dacă… oh, Emile! a exclamat Percy, zâmbind larg. Nu, dar în luna aceea a avut un puseu teribil de *grippe.* Nici măcar nu mai putea să respire pe nas, bietul de el.

Grey a avut un impuls irezistibil de a izbucni în râs, dar s-a abţinut, iar Percy a continuat:

— De fapt, nu *am citit-o,* am memorat cele mai

mari pedepse. Pe mine m-a interesat de fapt coperta.

— Împodobită cu o grămadă de pietre preţioase, nu-i aşa? l-a întrebat Grey sec, iar Percy l-a privit jignit.

— Lucrurile nu au *întotdeauna* legătură cu banii, John, nici chiar pentru oameni ca tine, care au bani din belşug.

— Îmi cer scuze, a replicat Grey. De ce te-ai oprit, totuşi, asupra Bibliei?

— Trebuie să ştii că eu sunt un legător de carte foarte priceput, a spus Percy, luându-şi un aer de mândrie. Am învăţat meseria asta în Italia, propunându-mi să-mi câştig traiul din ea, după ce tu mi-ai salvat viaţa, şi simt nevoia să-ţi mulţumesc pentru asta.

Când a rostit aceste ultime cuvinte, Percy l-a privit cu atâta seriozitate încât Grey s-a intimidat puţin.

— Cu plăcere, a spus el răguşit, privind o omidă verde care umbla pe cizma lui.

— Oricum, a continuat Percy fără a-şi pierde şirul ideilor, am descoperit documentul amintit. Am auzit, bineînţeles, despre scandalul care a avut loc în familie şi am recunoscut numaidecât numele inserate în document.

— I-ai pus baronului întrebări în legătură cu el?

— Da. Chiar, ce impresie ţi-a făcut Claude?

Grey s-a gândit că Percy fusese întotdeauna ca argintul viu şi nu îşi pierduse vioiciunea nici măcar odată cu înaintarea în vârstă.

— Nu se pricepe la jocul de cărţi, dar are o voce minunată… Cântă?

— Da, cântă, şi ai dreptate în ceea ce priveşte

abilitatea sa la jocul de cărţi. Poate să păstreze un secret atunci când vrea, dar nu este în stare să mintă. Ai fi uimit să vezi ce bună este în anumite împrejurări onestitatea pură, a adăugat Percy gânditor. Cred că ea are legătură cu cea de-a opta poruncă.

Grey a mormăit ceva care semăna cu „onoarea din pantaloni”, dar a tuşit apoi şi l-a rugat pe Percy să continue.

— Nu ştia despre contractul de căsătorie. Sunt sigur de asta. A fost uimit şi, după ceva vreme – „foarte îndrăzneţ şi direct” ai spune tu, dar nu şi el – şi-a dat acordul pentru ca eu să mă ocup de această chestiune.

Grey a ignorat tonul lui Percy, care se flata pe sine însuşi, dacă asta făcea, şi a pus omida într-o tufă care părea să fie comestibilă.

— Ai căutat preotul, a spus el sigur pe sine.

Percy a râs cu reală plăcere sau cel puţin aşa se părea. Grey şi-a dat seama, oarecum şocat, că, aşa cum el bănuia ce gândeşte Percy, şi Percy bănuia ce gândeşte el. Ei comunicaseră ani de zile despre toate aspectele care erau legate de normele impuse de diferitele state şi de cele care aveau legătură cu păstrarea anumitor secrete. Percy ştia cu cine stătea de vorbă, în vreme ce Grey nu ştia.

— Da, aşa am făcut. Era mort… omorât. A fost ucis într-o seară când se dusese la un enoriaş din parohia lui pentru a-i da ultima împărtăşanie. Ce întâmplare teribilă. Totul s-a petrecut la o săptămână după ce a dispărut Amelie Beauchamp.

Tot ce povestea Percy începea să stârnească interesul profesional al lui Grey, deşi continua să fie prudent.

— Următoarea persoană căreia te-ai fi putut adresa era contele, dar dacă a fost în stare să ucidă un preot pentru a-şi putea păstra secretele, era periculos să faci aşa ceva, a spus Grey. Cred că te puteai adresa servitorilor.

Percy a dat din cap cu colţurile gurii lăsate, în semn de respect pentru perspicacitatea lui Grey:

— Contele era mort şi el sau poate că a dispărut. Avea reputaţie de vrăjitor, lucru foarte ciudat, iar el a murit la zece ani după dispariţia lui Amelie. Da, i-am căutat, într-adevăr, pe vechii lui servitori. I-am şi găsit pe câţiva dintre ei. Există oameni pentru care contează cu adevărat doar banii, iar unul dintre aceştia era ajutorul birjarului. La două zile după ce Amelie a dispărut, el a dus un covor la o casă de toleranţă din apropiere de Rue Faubourg. Este vorba despre un covor foarte greu, cu miros de opiu. El a recunoscut acest miros pentru că o dată a transportat o trupă de acrobaţi chinezi care veniseră să distreze invitaţii de la o petrecere ce urma să aibă loc pe proprietatea contelui.

— Şi aşa se face că tu ai ajuns la bordel, unde banii…

— Se spune că apa este un solvent universal, a replicat Percy, dând din cap. Aşa se spune, dar nu este aşa. Ai putea lua un bărbat, l-ai putea băga într-un butoi cu apă rece ca gheaţa şi l-ai putea lăsa acolo o săptămână. Ai realiza mult mai puţin decât dacă i-ai oferi o cantitate mică de aur.

Grey a remarcat sintagma „rece ca gheaţa” şi i-a făcut lui Percy semn să continue.

— A fost nevoie de timp. A fost necesar să fac mai multe vizite, mai multe încercări. Matroana

era o adevărată profesionistă, în sensul că, indiferent cine o plătise pe predecesoarea ei, o plătise foarte bine, iar portarului, care era destul de în vârstă, îi fusese tăiată limba la o vârstă fragedă, tocmai pentru a ocupa acel post.

Bineînţeles că prostituatele nu fuseseră acolo când s-a adus covorul cu pricina.

Oricum, se informase cu răbdare în legătură cu rudele prostituatelor care lucrau la momentul respectiv în bordel, pentru că unele ocupaţii se transmit în familie. După luni de cercetări, descoperise o bătrână care lucrase pe vremuri în casa de toleranţă şi care a recunoscut miniatura Ameliei, pe care el o luase de la *Trois Fleches.*

Fata fusese adusă, într-adevăr, la bordel, când sarcina se afla într-un stadiu oarecum avansat. Acest lucru nu era cu adevărat important, căci mai existau clienţi cu astfel de gusturi. Câteva luni mai târziu, ea a adus pe lume un fiu. A supravieţuit naşterii, dar a murit un an mai târziu, în timpul epidemiei de gripă.

— Nici nu aş putea îndrăzni să-ţi povestesc, dragul meu, prin ce dificultăţi am trecut pentru a afla ceva despre un copil născut într-o casă de toleranţă din Paris acum patruzeci şi ceva de ani, a spus Percy, oftând şi folosind din nou batista.

— Bine, dar numele tău este Perseverence, i-a spus Grey sec, în timp ce Percy i-a aruncat o privire ucigătoare.

— Ştii, a spus Percy încet, cred că tu eşti singura persoană din lume care cunoaşte acest amănunt.

După expresia pe care o avea, s-ar fi putut spune că şi-ar fi dorit ca nici măcar Grey să nu îi

ştie prenumele real.

— Nu voi spune nimănui secretul, l-a asigurat Grey. Cel puţin nu pe acesta. Ce ai reuşit să afli despre Denys Randall-Isaacs?

Această abordare s-a dovedit a fi una potrivită. Faţa lui Percy lucea în soare, de parcă ar fi fost din mercur. Într-o fracţiune de secundă, omul îşi recăpătase stăpânirea de sine. Cu toate astea, era prea târziu.

Grey a râs, fără să-l fi distrat însă ceva şi s-a ridicat în picioare, spunând:

— Mulţumesc, Perseverence.

Apoi s-a îndepărtat, trecând printre mormintele celor săraci şi fără de nume.

Seara, după ce toţi cei din casă s-au culcat, el a luat pana şi călimara ca să le scrie lui Arthur Norrington, lui Harry Quarry şi fratelui său. Cu puţin înainte de răsăritul soarelui, a început să-i scrie lui Jamie Fraser. Nu îi mai scrisese de doi ani.

59

BĂTĂLIA DE LA BENNINGTON

Tabăra generalului Burgoyne
11 septembrie 1777

Fumul din câmpiile care arseseră şi care mai continuau să ardă plutea deasupra taberei şi plutise deasupra ei de zile-n şir. Americanii continuau să se retragă, distrugând recoltele în drumul lor.

Când a sosit scrisoarea, William era în tovărăşia

lui Sandy Lindsay şi discuta despre cea mai bună modalitate de a pregăti un curcan, pentru că una dintre călăuzele lui Lindsay tocmai adusese unul.

Probabil că William şi-a imaginat că asupra taberei s-a lăsat o cumplită linişte, că pământul s-a cutremurat, că i s-a crăpat tâmpla în două. Dar era limpede că se întâmplase, într-adevăr, ceva.

În aer plutea o schimbare, era ceva diferit în felul de a vorbi şi de a se mişca al oamenilor din jur. Balcarres a simţit şi el acest lucru şi a încetat să mai examineze aripa curcanului, privindu-l pe William cu sprâncenele ridicate.

— Ce e? a întrebat William.

— Nu ştiu, dar nu e bine, a replicat Balcarres, lăsând curcanul în mâinile ordonanţei, ridicându-se în picioare şi îndreptându-se spre cortul lui Burgoyne. William l-a urmat îndeaproape.

L-au găsit pe Burgoyne cu buzele strânse, alb de furie. Ofiţerii mai înalţi în grad erau strânşi în jurul lui şi vorbeau încet, vizibil şocaţi.

Căpitanul, Sir Francis Clarke, ofiţerul de ordonanţă al lui Burgoyne, a apărut din spatele ofiţerilor şi când a trecut pe lângă el, Balcarres l-a apucat de cot, întrebându-l:

— Francis, ce s-a întâmplat?

Căpitanul Clarke era vizibil agitat. El a privit înapoi, către cort, apoi i-a tras pe cei doi tineri ofiţeri după el, până într-un loc în care nu puteau fi auziţi şi a spus:

— Howe nu mai vine.

— Nu vine? a întrebat William prosteşte. Dar… el nu mai pleacă din New York?

— Pleacă, l-a informat Clarke, ţinând buzele atât de strânse, încât era o minune că putea vorbi.

Pleacă să invadeze Pennsylvania.

— Dar… Balcarres s-a uitat către intrarea în cort, pentru ca apoi să-şi întoarcă privirea spre Clarke.

— Exact.

William începea să înţeleagă care erau adevăratele proporţii ale dezastrului. Nu doar că generalul Howe ignora pur şi simplu planul lui Burgoyne, dar alegând să meargă în Philadelphia şi să nu înainteze pe Hudson, pentru a-şi uni forţele cu ale lui Burgoyne, Howe îl lăsa singur, fără ajutor şi fără provizii.

Cu alte cuvinte, trebuiau să se descurce singuri, separaţi de caravanele cu provizii, având neplăcuta perspectivă de a-i urmări pe americani prin sălbăticie, unde nu li se lăsase nimic din ceea ce ar fi putut să le fie util, sau să se întoarcă în Canada, trecând prin sălbăticie.

Balcarres se agitase cât vorbise Sir Francis, trecându-şi palma peste faţă şi clătinând din cap.

— Ştiu ce gândiţi, vă rog să mă scuzaţi, distinşi domni.

— Unde te duci? l-a întrebat William.

Clerke l-a privit, zicând:

— Să-i spun doamnei Lind cum stau lucrurile. Cred că este mai bine să ştie.

Doamna Lind era soţia unui ofiţer de rang înalt şi amanta generalului Burgoyne.

Indiferent dacă doamna Lind făcuse uz de darurile cu care o înzestrase natura sau dacă firea instabilă a generalului ieşise în evidenţă, fapt e că efectul scrisorii lui Howe s-a estompat. *Indiferent ce ai vrea să spui despre el,* îi comunica William Lordului John într-una dintre scrisorile pe care i le

trimitea săptămânal, *el ştie care sunt beneficiile anumitor decizii şi ale acţiunilor efectuate rapid. Am încetat să mai urmărim grosul forţelor americane. Cei mai mulţi dintre caii noştri au fost abandonaţi, au fost furaţi sau au fost mâncaţi. Mie aproape că mi s-au rupt pingelele cizmelor.*

Intre timp, am obţinut informaţii de la una dintre călăuzele noastre, conform cărora oraşul Bennington din apropiere este un loc în care se strâng proviziile pentru armata americană. S-a raportat, de asemenea, că paza. Nu este asigurată de foarte mulţi oameni. Generalul l-a trimis pe colonelul Baum, unul dintre ofiţerii care îi comandă pe militarii din Hessa, cu cinci sute de oameni, pentru a obţine as fel atât de necesarele provizii. Plecăm în zori.

Nu ştia dacă acest lucru se întâmplase în urma discuţiei pe care o avusese cu Balcarres când fuseseră amândoi beţi, dar acum se spunea despre el că era „bun cu indienii”. Pe de altă parte, se cunoştea faptul că el ştia destul de bine germana. De aceea s-a trezit că, în dimineaţa zilei de 12 august, a fost trimis în misiune împreună cu oamenii colonelului Baum, printre care se numărau şi dragoni din Brunswick, două piese de artilerie cu ghiulele de trei livre şi o sută de indieni.

Se raportase că americanii aveau să primească vite mânate din New England, care urmau a fi adunate în Bennington. Tot la Bennington urmau să sosească multe căruţe cu porumb, grâu şi alte lucruri strict necesare.

Era o minune că nu ploua când au pornit, şi acest lucru i-a făcut să fie optimişti pe cei care

luau parte le expediţie. Raţiile fuseseră mici cam o săptămână. După cum William ştia foarte bine, atunci când te deplasai fie şi numai o zi fără mâncare consistentă, părea a fi o perioadă foarte lungă.

Mulţi dintre indieni erau călare, încercuind marea masă de soldaţi, şi porneau înainte pentru a cerceta drumul, întorcându-se apoi pentru a-i călăuzi pe ceilalţi prin acele locuri unde drumul – în cel mai bun caz, o cărare – abandonase lupta şi fusese absorbit de pădure sau se înecase într-unul dintre râurile umflate care coborau din munţi. Bennington se afla în apropierea unui râu, care se numea Walloomsac şi, pe măsură ce înaintau, William discuta în voie cu un locotenent din Hessa, care avea ca punct de pornire întrebarea dacă nu cumva proviziile ar fi putut fi transportate pe plute în josul apei, pentru a fi recuperate în aval.

Discuţia era una cu totul teoretică, deoarece niciunul dintre ei nu ştia încotro se îndreaptă apele acelui râu sau dacă era navigabil. Oricum, le-a dat celor doi bărbaţi şansa de a-şi exersa a doua limbă pe care o ştiau şi de-a avea astfel sentimentul că timpul trecea mai uşor pe timpul marşului, de-a lungul unei zile călduroase.

— Tatăl meu a petrecut mult timp în Germania, i-a spus William domnului Ober-Leutenant[64] Gruenwald într-o germană şcolărească. Lui foarte mult i-a plăcut mâncarea în Hanovra.

Gruenwald, care era din Hesse-Cassel, şi-a răsucit un pic mustaţa şi a ţinut să spună că până şi cei din Hanovra se pricep să frigă o vacă şi să

64 Locotenenc-major (Ih. germană) (n.tr.)

fiarbă nişte cartofi care să servească drept garnitură.

A adăugat că mama lui pregătea un preparat din carne de porc şi mere, cu vin roşu, nucşoară şi scorţişoară, de-ţi lăsa gura apă.

Transpiraţia curgea pe faţa lui Gruenwald, lăsând dâre pe pielea acoperită de praf şi umezind gulerul tunicii sale de un albastru deschis. Ofiţerul şi-a scos cascheta înaltă şi şi-a şters capul cu o batistă uriaşă, în carouri, care era pătată, deoarece mai fusese folosită de nenumărate ori până atunci.

— S-ar putea să nu găsim scorţişoară azi, a spus William. Poate găsim, totuşi, un porc.

— Dache găsim, eu prăşesc pentru tine, l-a asigurat Gruenwald. În ce prifeşte mere… Locotenentul s-a întrerupt, băgând mâna sub tunică şi scoţând de acolo câteva mere pădureţe, roşii, pe care le-a împărţit cu William… în ce prifeşte mere, eu ai o mulţime, eu ai…

Strigătele unui indian care se întorcea în lungul coloanei l-au făcut pe ofiţerul german să se întrerupă. Războinicul roşu a întins un braţ în urma sa, strigând:

— Râu!

Acel cuvânt a înviorat coloanele amorţite şi William i-a văzut pe cei din cavalerie, care au ţinut neapărat să poarte cizmele înalte şi săbiile late, deşi nu dispuneau de cai şi aveau de suferit din cauza asta, cum reveneau la viaţă şi vociferau nerăbdători.

Un alt strigăt s-a auzit venind din faţă:

— Balegă de vacă!

Acele cuvinte au stârnit bucurie şi râsete în

rândul militarilor, care au început să înainteze mai cu viaţă. William l-a văzut pe colonelul Baum, care încă mai avea cal, ieşind din coloană, aşteptând pe marginea drumului şi aplecându-se din când în când, pentru a le spune câteva cuvinte ofiţerilor care treceau pe lângă el.

William a văzut-o pe ordonanţa sa arătând cu degetul un deluşor.

— Ce zici…? a spus el, întorcându-se către Gruenwald şi descoperind cu stupoare că locotenentul-major îl privea cu nişte ochi goi şi cu gura căscată. Mâna i-a căzut pe lângă corp, iar cascheta înaltă i s-a rostogolit în praf. William a observat că un fel de vierme roşu se prelingea de sub părul negru al lui Gruenwald.

Ofiţerul german s-a prăbuşit pe spate în mijlocul drumului, cu faţa albită de atâta praf.

— Rahat! a exclamat William, dându-şi seama ce se întâmpla.

Ambuscadă! a urlat el mai apoi. *Das ist ein Überfall!*[65]

Din coloană au izbucnit strigăte de panică şi trosnet de crengi. William l-a apucat pe Gruenwald de subsuori şi l-a dus la adăpost între nişte pini. Locotenentul-major era încă în viaţă, deşi tunica lui era udă de sudoare şi de sânge. William s-a asigurat de faptul că ofiţerul german avea în mână pistolul încărcat, înainte de a-l scoate pe-al său şi de a se repezi spre Baum, care se ridicase în şa, privea în jur şi striga ordine în germană.

A înţeles câte un cuvânt, două şi a tot privit în jur pentru a-şi da seama dacă pricepea ordinele

65 Suntem atacaţi! (1b. germană) (n.tr.)

colonelului, judecând după acţiunile militarilor din Hessa. A zărit un mic grup de călăuze care alergau spre el şi le-a pornit în întâmpinare.

— Sunt al dracului de mulţi rebeli! a spus una dintre călăuze, gâfâind şi arătând cu degetul în urma sa. Vin!

— Unde sunt? Cât sunt de departe?

William se simţea ca şi când ar fi fost pe cale să-şi iasă din piele, dar s-a străduit să stea liniştit să vorbească, păstrându-şi calmul, să respire.

Erau la o distanţă de o milă, poate două. După ce a aflat asta, a început să respire şi a reuşit să întrebe câţi erau. Erau două sute, poate mai mulţi. Erau înarmaţi cu muschete, dar nu dispuneau de piese de artilerie.

— Foarte bine, a spus William. Întoarceţi-vă şi staţi cu ochii pe ei.

După ce a rostit aceste cuvinte, s-a întors şi a pornit spre colonelul Baum, simţind, în mod ciudat, că drumul nu se mai afla acolo unde ar fi trebuit să fie.

Au acţionat eficient, refugiindu-se în spatele unor valuri de pământ sau al unor baricade alcătuite din trunchiuri de copaci. Armele au fost duse pe vârful dealului şi apoi au fost îndreptate asupra drumului.

Era posibil să fi fost două sute de oameni în primul val, dar era imposibil să-i numeri când ţâşneau printre copaci. William a văzut mişcare şi a tras, dar fără a spera că va nimeri pe cineva. Valul acela de oameni a ezitat, dar nu pentru multă vreme.

Apoi în spatele rebelilor s-a auzit o voce puternică:

— Să-i luăm acum, că de nu, în seara asta, Molly Shark ajunge văduvă!

— Ce? a întrebat William, nevenindu-i să creadă ce auzise.

Indiferent ce voise să spună bărbatul respectiv, cuvintele lui au avut un efect puternic, pentru că dintre copaci au ieşit foarte mulţi bărbaţi care s-au repezit asupra tunurilor. Militarii care aveau în grijă piesele de artilerie au fugit împreună cu alţi camarazi.

Rebelii au trecut repede la treabă şi William s-a aşezat ferit. Doi indieni s-au apropiat în fugă de el, l-au luat de subraţ şi l-au dus de-acolo cu paşi repezi.

Aşa se face că locotenentul Ellesmere s-a văzut din nou în rolul Casandrei, obligat să-i raporteze generalului Burgoyne despre dezastrul de la Bennington.

Şi nu am ucis nici măcar un singur rebel, a gândit el cu amărăciune, îndreptându-se spre cortul său, după ce dăduse raportul. S-a gândit că ar fi trebuit să regrete acest lucru, dar nu era sigur că regreta.

60

JOCUL DEZERTORILOR, PARTEA A II-A

Jamie tocmai făcea baie în râu, înlăturând de pe trup transpiraţia şi murdăria, când a auzit pe cineva înjurând, în mod ciudat, în franceză. Cuvintele erau franţuzeşti, dar sentimentele exprimate nu erau. A ieşit din apă, s-a îmbrăcat şi a pornit pe malul apei, pentru a descoperi ceva

mai sus un tânăr care se spălase pe mâini şi făcea tot felul de gesturi, încercând să se facă înţeles de un grup de muncitori. Jumătate din ei erau nemţi şi ceilalţi erau americani din Virginia, astfel încât eforturile tânărului de a se înţelege cu ei în franceză nu făceau decât să-i distreze.

Jamie s-a prezentat şi s-a oferit să facă pe traducătorul. Aşa ajunsese el să îşi petreacă ceva timp în fiecare zi cu tânărul inginer polonez, al cărui nume de nepronunţat fusese scurtat, devenind Kos.

El şi-a dat seama de faptul că tânărul Kos avea un entuziasm pe care îl transmitea şi celorlalţi. În afară de asta era interesat de fortificaţiile pe care le construia Kos'ciuszko (se mândrea cu faptul că putea pronunţa corect numele). Pe de altă parte, Kos era încântat că exista cineva care îl ajuta din punct de vedere lingvistic şi era interesat de observaţiile pe care Jamie le făcea din când în când, acestea reprezentând rezultatul discuţiilor sale cu Brianna.

Când vorbea despre vectori şi factori de solicitare, îi era foarte dor de ea, dar, într-un fel, i-o aducea mai aproape. De aceea a început să-şi petreacă din ce în ce mai multe ceasuri în compania tânărului polonez, învăţând cuvinte şi expresii în limba lui şi ajutându-l pe Kos să pronunţe corect ceea ce polonezul credea cu tărie că este limba engleză.

— Ce anume te-a adus aici? l-a întrebat Jamie într-o zi. Deşi nu erau plătiţi bine şi la timp, mulţi ofiţeri din Europa se alăturaseră sau încercaseră să se alăture Armatei Continentale, având, în mod evident, impresia că, dacă șansa lor de a prăda era

minimă, puteau să convingă Congresul să le acorde grade de general, lucru de care puteau face uz când aveau să se întoarcă în Europa. Unii dintre aceşti voluntari dubioşi erau chiar folositori, dar îi auzise cârcotind şi pe cei care nu erau buni de nimic. Dacă se gândea la Matthias Fermoy, îi venea şi lui să protesteze.

Oricum, Kos nu se încadra în această din urmă categorie.

— Mai întâi am venit pentru bani, a spus el cât se poate de cinstit, când a fost întrebat cum de a venit în America. Al meu frate moşie în Polonia are, dar familie bani nu are. Nimic pentru mine. Niciun fată uitat la mine, dacă nu ai banii.

Kos a dat din umeri, pentru ca apoi să continue:

— Loc nu în armata poloneza, dar eu ştiut cum se construieşti lucruri şi eu venit acolo unde trebuie se construieşti. Poate şi fete. Fete cu buna familia, cu banii mulţi, a încheiat cu un zâmbet larg.

— Dacă ai venit pentru bani şi pentru fete, nu te-ai înrolat în armata potrivită, i-a spus Jamie.

Kos'ciuszko a izbucnit în râs, replicând:

— Am spus *mai întâi* banii. Am venit la Philadelphia şi acolo am citit *La Declaration,* a spus polonezul rostind cuvântul „declaraţie ca în franceză, pentru a-şi scoate apoi pălăria udă de transpiraţie şi a o duce la piept în semn de respect. Această lucru, această scriere… a tulburat pe mine.

Fusese atât de mişcat de ideile exprimate în documentul amintit, încât a pornit imediat în căutarea autorului său. Impresionat, probabil, de tânărul polonez, Thomas Jefferson i-a urat bun-

venit, şi cei doi au discutat o zi întreagă filosofie (în franceză) şi au devenit prieteni.

— Mare om, l-a asigurat Kos pe Jamie, făcându-şi cruce înainte de a-şi pune din nou pălăria pe cap. Să-l aibă Dumnezeu în pază!

— *Dieu accorde-lui la sagesse,* a replicat Jamie. *Să-i dea Dumnezeu înţelepciune.*

Jamie s-a gândit că Jefferson va fi în siguranţă, deoarece nu era militar. Şi-a amintit de Benedict Arnold, dar şi-a dat seama că nu putea şi nici nu dorea să facă nimic în legătură cu acesta.

Kos şi-a îndepărtat o şuviţă de păr care îi intrase în gură, spunând:

— Poate într-o zi şi nevasta vine, daca Dumnezeu vrea. Asta, ce noi facem aici, mai important este decât nevasta.

Inginerul s-a întors la treaba lui, dar Jamie s-a tot gândit la discuţia pe care au avut-o. Era de acord că este mai bine să încerci să-ţi îndeplineşti visul, decât să cauţi să-ţi trăieşti viaţa în siguranţă. Astfel puteau să-şi permită să gândească doar bărbaţii fără familie? Era un paradox aici. Omul care caută să fie în siguranţă este un laş. Omul care caută să facă în aşa fel încât familia sa să fie în siguranţă este laş, dacă nu mai rău.

Acest paradox l-a dus pe alte căi ale gândirii şi la alte paradoxuri: femeile sunt o piedică în ceea ce priveşte anumite idealuri, cum este cel de libertate sau cum sunt alte idealuri sociale, temându-se pentru vieţile lor şi ale copiilor lor. Poate că, dimpotrivă, femeile îndeamnă tocmai către asemenea idealuri şi către riscurile pe care le implică atingerea lor, pentru că ele oferă acele

lucruri pentru care merită să lupţi. Nu era vorba doar de lupta pentru apărare, ci pentru progres, deoarece un bărbat îşi doreşte pentru copiii săi mai mult decât a avut el vreodată.

Şi-a propus s-o întrebe pe Claire ce părere avea despre aceste lucruri. A zâmbit, gândindu-se la unele lucruri pe care ea *s-ar fi putut* să le spună, în special când venea vorba despre faptul că femeile ar fi putut să fie o piedică în calea evoluţiei. Ea îi împărtăşise din experienţele pe care le avusese în timpul Marelui Război, nici nu se putea gândi la altă denumire, când venea vorba despre acea conflagraţie, deşi ea îi spusese că mai existase şi înainte un alt război, căruia i se dăduse acelaşi nume. Din când în când spunea lucruri nu tocmai frumoase despre eroi, dar asta numai când era el rănit. Ştia ea foarte bine la ce se pricep bărbaţii.

Oare el s-ar fi aflat acolo dacă nu ar fi existat ea? Oare ar face el tot ce face pentru Revoluţie, dacă nu ar şti că revoluţionarii vor izbândi? Trebuia să recunoască faptul că numai un nebun, un idealist sau un om cu adevărat disperat ar face ca el. Orice om întreg la minte care ştia câte ceva despre armată ar fi scuturat din cap şi ar fi plecat înspăimântat. I se întâmpla frecvent să fie el însuşi înspăimântat.

Nu s-ar fi dat în lături de la nimic, dacă ar fi fost singur. Viaţa unui bărbat trebuia să aibă şi un alt scop în afară de acela de a se hrăni zi de zi. Scopul pe care şi-l propusese el era unul măreţ, poate cel mai important pentru care luptase cineva vreodată. Şi dacă ar fi fost nevoie ca el să-şi dea viaţa pentru atingerea acelui scop, atunci…

atunci nu i-ar face plăcere, dar ar fi liniştit pentru că a murit ajutând la atingerea acelui scop. Nu îşi lăsa soţia fără niciun sprijin, aşa cum se întâmpla în cazul altora. Claire avea un loc unde se putea duce, dacă i se întâmpla ceva.

Acum era din nou în râu şi plutea pe spate, gândindu-se la toate, când a auzit un gâfâit. S-a ridicat numaidecât în picioare. Părul i-a intrat în ochi. Şi l-a dat pe spate şi a văzut-o pe Rachel Hunter, care stătea pe mal, cu mâinile puse la ochi şi trupul încordat, semn că era agitată.

— Pe mine mă căutai, Rachel? a întrebat Jamie, ştergându-şi ochii şi făcând un efort pentru a-şi aminti în care punct de pe mal îşi lăsase hainele.

— Prietene James, a spus Rachel, soţia ta mi-a spus că am să te găsesc aici! îmi cer iertare… te rog! Ieşi imediat din apă!

Şi-a mai învins jena şi a întins mâinile spre el, a rugăciune.

— Ce…? a întrebat Jamie.

— Denny! Britanicii au pus mâna pe el!

A simţit cum prin vene îi trecea o gheaţă mult mai rece decât aceea pe care o simţea pe pielea udă, pentru că bătea vântul.

— Unde? Cum? a întrebat el. Acum poţi să te uiţi.

— S-a dus împreună cu încă cineva, ca să facă amândoi pe dezertorii.

Jamie venise lângă ea, ţinându-şi cămaşa pe mână şi a văzut că Rachel avea ochelarii fratelui ei în buzunarul de la şorţ.

— I-am spus să nu o facă! Zău că i-am spus! a exclamat sora doctorului.

— Şi eu i-am spus! a exclamat Jamie. Eşti sigură,

femeie?

A dat din cap în semn că da, privindu-l cu ochi mari, dar fără să plângă încă.

— Celălalt, care a plecat… s-a întors chiar acum şi a venit la mine cât a putut de repede. El… a spus că a fost vorba despre ghinion. A povestit că au fost duşi înaintea unui maior şi că era vorba despre acelaşi maior care a amenințat că îl va spânzura pe Denny când a făcut ultima dată pe dezertorul! Celălalt a luat-o la fugă şi a izbutit să scape, dar Denny a fost prins şi de data asta, de data asta…

Gâfâia, dar parcă nu avea aer şi era atât de speriată încât abia dacă putea vorbi. Jamie şi-a dat seama de lucrul acesta. I-a pus o mână pe braţ, spunând:

— Caută-l pe omul care a fost împreună cu fratele tău şi trimite-l în cortul meu. El îmi va spune exact unde se află Denny. Mă duc să-l iau pe Ian şi o să-l aducem înapoi pe fratele tău.

A strâns-o de braţ, astfel încât să-l privească şi l-a privit, dar gândurile ei nu îi dădeau pace şi abia dacă îl zărea.

— Să nu-ţi faci griji. O să-l aducem înapoi, i-a spus Jamie cu blândeţe. Jur pe Hristos şi pe Sfânta Fecioară.

— Nu trebuie să juri… Oh! La dracu’ cu toate!

Rachel a izbucnit în plâns şi s-a bătut cu palma peste gură. A închis ochii, pentru ca apoi să se adune, spunând:

— Mulţumesc.

— Cu plăcere, a replicat Jamie, privind soarele care se pregătea să apună.

Oare britanicii spânzurau oamenii la apusul sau

la răsăritul soarelui?

— O să-l aducem înapoi! a mai spus Jamie o dată, cu hotărâre.

Viu sau mort.

Ofiţerul-comandant ordonase să se ridice o spânzurătoare în mijlocul taberei. Fusese înălţată cu greu, deoarece nu era deloc simplu să îmbini trunchiuri cu scoarţa încă pe ele şi cherestea negeluită. Cuiele fuseseră bătute şi apoi scoase de mai multe ori, dar în sfârşit, părea că poate fi folosită în bune condiţii, iar laţul îl făcea pe Jamie să simtă că îi îngheaţă sângele în vine.

— Am jucat jocul dezertorului încă o dată, atunci când nu trebuia să-l mai jucăm, i-a şoptit Jamie nepotului său. Sau poate că l-am mai jucat de încă trei ori, deşi nu ar fi trebuit să o facem.

— Crezi că a fost folosită vreodată? a şoptit Ian la rândul lui, privind sinistrul obiect, care se afla dincolo de o perdea de stejari.

— Doar nu crezi că a fost făcută doar aşa, ca să se sperie oamenii, a replicat Jamie, arătând către baza spânzurătorii, spre punctul unde cineva desprinsese scoarţa copacului, din cauză că dăduse cu disperare din picioare. Laţul nu era destul de lung pentru a frânge gâtul condamnaţilor şi atunci oamenii mureau strangulaţi încet.

A dus mâna la gât din reflex şi s-a gândit la gâtul lui Roger Mac şi la cicatricea urâtă care îl brăzda. Avea şi mai clar în minte tristeţea profundă care îl cuprinsese atunci când îl dăduse jos din copacul de creanga căruia îl spânzuraseră. Simţise atunci că lumea întreagă se schimbase pentru totdeauna. Se schimbase, într-adevăr, deşi Roger Mac nu

murise.

Ei bine, lumea nu avea să se schimbe şi pentru Rachel Hunter. Nu ajunseseră prea târziu şi asta era cel mai important lucru. I-a spus asta şi lui Ian, dar Ian s-a uitat la el surprins.

De unde ştii asta? l-a întrebat Ian pe unchiul său doar privindu-l, fără să scoată un cuvânt. A ridicat un umăr şi a înclinat capul către josul dealului, unde exista un loc cu pietre, muşchi şi tufe, în care se puteau adăposti. S-au îndepărtat încet, mişcându-se fără zgomot, în ritmul lent al pădurii. Era momentul crepusculului şi pădurea era plină de umbre. Încă două nu mai contau.

Ştia că nu îl spânzuraseră pe Denny Hunter, pentru că văzuse oameni spânzuraţi. În urma execuţiei rămânea o apăsare în aer, marcând sufletele celor ce asistaseră la ea.

În tabără domnea liniştea. Nu în sensul propriu, pentru că militarii făceau destul zgomot şi asta era bine, ci în sensul că oamenii erau liniştiţi sufleteşte. Nu exista nici sentimentul de opresiune, şi nici cel de agitaţie anormală, care au aceeaşi sursă. Astfel de lucruri puteau fi sesizate. Deci, Denny Hunter era ori aici şi se afla în viaţă, ori fusese trimis în altă parte. Dacă se afla aici, unde ar fi putut fi?

Era izolat undeva şi păzit. Aceasta nu era o tabără permanentă. Nu exista niciun fel de sistem de apărare. Cu toate acestea, era o tabără mare şi le-a trebuit ceva timp până ce i-au dat ocol, pentru a vedea dacă Hunter era undeva, într-un loc deschis, legat de vreun copac sau de vreo căruţă. Nu l-au văzut. Asta însemna că erau nevoiţi să ia corturile la rând.

Erau patru corturi mari şi unul dintre ele era clar că găzduia magazia, pentru că era izolat într-un fel şi avea în jurul său căruţe. În afară de asta, în el tot intrau oameni, care ieşeau apoi încărcaţi cu saci de făină şi fasole. Nu exista carne, totuşi. Jemie şi-a dat seama că la focurile aprinse se pregătea carne de iepure şi de veveriţă. Aceasta însemna că dezertorii germani spuseseră adevărul. Armata trăia cum putea, din ceea ce îi oferea pământul.

— Cortul comandantului? i-a şoptit Ian. Se vedea foarte bine care era pentru că acolo se aflau steagurile şi, la intrarea acelui cort, stătea un grup de bărbaţi.

— Sper că nu.

Era clar că l-au dus pe Denny Hunter *în* cortul comandantului, pentru a fi interogat. Dacă domnul comandant avea îndoieli legate de buna-credinţă a lui Hunter, atunci îl ţinea lângă sine, pentru a-l mai interoga ulterior.

Comandantul se convinsese, însă, cum stăteau lucrurile şi la fel de convinsă era şi Rachel Hunter. S-ar fi putut să fie trimis sub pază undeva pentru a aştepta execuţia. Era posibil, deşi Jamie se îndoia că ofiţerul britanic aflat la comandă s-ar fi aşteptat să vină cineva şi să-l salveze pe Denny.

— Ala-bala, portocala, a mormăit Jamie, îndreptându-şi degetul când către primul, când către cel de-al doilea cort mare în care ar fi fost posibil să se afle Denny. Între cele două corturi stătea de pază un militar cu o muschetă, dar nu se putea spune pe care dintre ele fusese pus să le păzească.

— Acela, a spus Jamie, îndreptându-şi bărbia

spre cortul din dreapta, în vreme ce simţea că nepotul lui se încordase tot.

— Nu, a replicat Ian încet. Celălalt.

În glasul lui Ian se ghicea ceva ciudat şi Jamie s-a uitat surprins la el şi apoi la cort.

Mai întâi a avut un sentiment de derută. Apoi lumea s-a schimbat.

Era ceasul crepusculului, dar se aflau la o distanţă de mai puţin de cincizeci de yarzi. Nu avea cum să se înşele. Nu îl mai văzuse pe băiatul lui de când acesta avea doisprezece ani, dar în mintea lui rămăsese fiecare clipă pe care o petrecuseră împreună. Ştia foarte bine cum merge, ce mişcări graţioase şi rapide face – *pe astea le-a moştenit de la mama lui,* s-a gândit Jamie, ameţit de uimire, văzându-l pe tânărul ofiţer cum face un gest cu mâna în stilul Genevei Dunsany –, îşi amintea de forma spatelui, de cap, de urechi, a observat că umerii lui deveniseră mai laţi. Devenise bărbat. *Ai mei,* a gândit el cu mândrie, fapt ce l-a uimit pe el însuşi, la fel cum l-a uimit că îl văzuse pe William. *Sunt umerii mei.*

Năucitoare, aşa cum erau ele, toate aceste gânduri i-au trecut prin cap şi i-au şi ieşit într-o frântură de secundă. A tras foarte încet aer în piept şi s-a întrebat dacă Ian şi l-a amintit pe William pentru că îl întâlnise cu şapte ani în urmă sau semăna atât de mult cu el încât oricine îşi putea da seama cine era.

Acum lucrul acesta nu avea importanţă. Toţi cei din tabără se pregăteau pentru cină. În câteva minute, toată lumea va fi preocupată de mâncare. Era mai bine să acţioneze atunci, chiar dacă nu se întunecase complet.

— Am să trec eu la treabă, nu? a întrebat Ian, apucându-l pe Jamie de încheietură pentru a-i atrage astfel atenţia asupra sa. Vrei să treci la diversiune înainte sau după?

— După, a răspuns Jamie. Se gândise la toate, în vreme ce se târâseră până în tabără, şi acum parcă întreg planul fusese pus la punct de către altcineva. Cel mai bine ar fi să-l ducem de-aici în linişte. Încearcă şi dacă nu merge, strigi.

Ian a dat din cap, în semn că a înţeles ce avea de făcut şi, fără a mai rosti vreun cuvânt, s-a întins pe burtă şi a început să se târască încet printre tufişuri. Seara era răcoroasă şi plăcută după ziua călduroasă, dar Jamie avea mâinile reci. Tocmai de aceea le-a făcut căuş în jurul creuzetului din lut. Îl luase din tabăra lor şi băgase în el bucăţele de lemn uscat. Chiar atunci creuzetul fâsâia încet, pentru că Jamie băgase în el o bucată de lemn de hicori. El nu îşi trăda prezenţa nici prin fum, nici prin miros, deoarece printre copaci venea oricum un fum gros, alungând, slavă Domnului, roiurile de ţânţari însetaţi de sânge.

Mirându-se de propria sa nesiguranţă, lucru care nu îi stătea în fire, a pus mâna pe *sporran,* verificând dacă dopul era bine pus pe sticla cu terebentină. Dacă nu ar fi fost aşa, ar fi simţit mirosul terebentinei.

Săgeţile din tolbă şi-au modificat poziţia, făcând un zgomot pe măsură ce el s-a mişcat. Era la o distanţă tocmai potrivită pentru a putea trage cu arcul în cortul comandantului. I-ar fi putut da foc imediat, dacă Ian ar fi strigat. Dacă nu…

A început din nou să înainteze, cu ochii fixaţi asupra solului, căutând o palmă de pământ care să

fie pe gustul lui. Era iarbă acolo, dar ea avea să ardă mult prea repede. El îşi dorea un foc mare.

Soldaţii trebuie să fi căutat deja lemne de foc prin pădurea din preajmă. A găsit un trunchi de brad prea gros pentru a putea fi cărat, dar care mai avea pe el crengi pline de ace uscate, pe care vântul nu le luase. S-a întors repede, ducând cu el braţe întregi de iarbă uscată şi de scoarţă, luată la repezeală de pe trunchi, tot ce putea să ardă.

Dacă ar fi tras cu săgeţi asupra cortului comandantului şi acesta ar fi luat foc, ar fi atras atenţia, fără îndoială, dar s-ar fi dat alarma generală. Soldaţii ar fi dat fuga ca un roi de viespi şi ar fi pornit în căutarea agresorilor. Dacă ar fi ars doar iarba, toate acele lucruri nu aveau să se petreacă. Astfel de incendii erau frecvente, s-ar fi creat diversiune, dar nimeni nu s-ar fi alarmat foarte tare când ar fi văzut că nu era nimic grav.

Peste doar câteva minute, întreaga diversiune era foarte bine pusă la punct. Fusese atât de preocupat, încât nici măcar nu se mai uitase la fiul său.

— Fir-ai tu să fii, James Fraser, a spus el încet, pentru ca apoi să se uite în jur.

William dispăruse.

Militarii luau cina şi discutau veseli. Nu se auzeau decât sunetele pe care le făceau oamenii mâncând şi zgomotele uşoare pe care le făcea Ian, ocolind cortul din partea stângă. Dacă îl vedeau militarii, avea să le vorbească în graiul mohicanilor şi va spune că este una dintre călăuzele din tabăra lui Burgoyne şi că venise aici ca să aducă anumite informaţii. Dacă va fi dus în cortul comandantului, se va gândi la o informaţie

cu totul năstruşnică sau va ţipa şi se va desprinde de duşmanii care vor deveni atenţi la săgeţile cu vârfurile în flăcări.

Acest plan nu avea să-l ajute, totuşi, pe Denny Hunter şi de aceea a fost atent. Existau puncte de pază, doar că el şi unchiul Jamie priviseră foarte atent totul, pentru a-şi da seama care erau locurile în care nu puteau fi văzuţi de către militarii care stăteau de strajă. Ştia că nu putea fi văzut în spatele cortului, cu excepţia situaţiei în care cineva care voia să meargă în pădure ca să urineze se împiedica de el.

Era o gaură în partea de jos a cortului, în care ardea o lumânare.

Pânza cortului se zărea palidă în lumina crepusculului. A privit prin gaura din cort şi a văzut că acolo nu era nicio umbră care să se mişte. Asta era foarte bine.

S-a lungit şi a băgat mâna în cort, încercând să pipăie pământul gol şi trăgând nădejde că nu era nimeni care să-l apuce de mână. Dacă găsea acolo un pat de campanie, s-ar fi putut băga sub el. Dacă… Ceva l-a prins de mână, iar el şi-a muşcat limba.

— Eşti prieten? l-a auzit pe Denny, şoptind.

Ian a văzut umbra quakerului pe pânza cortului. Era ca o ceaţă. Denny îi prinsese mâna cu putere.

— Da, sunt eu, a răspuns Ian. Taci şi stai liniştit.

Denny s-a mişcat şi Ian a auzit zornăitul metalului. La naiba, îl aruncaseră în lanţuri.

Ian şi-a ţuguiat buzele şi s-a strecurat în cort.

Denny l-a salutat tăcut, dând din cap, cu faţa luminată de speranţă şi teamă. Micul quaker a ridicat mâinile, apoi s-a uitat la picioare. Era, într-

adevăr legat cu lanţuri de fier. *Chiar* aveau de gând să-l spânzure.

Ian s-a apropiat mult de el, astfel încât să îi poată şopti la ureche:

— O să ies înaintea ta. Întinde-te frumos şi stai cât mai aproape de mine. Nu te poţi mişca singur, a continuat Ian privind către partea din spate a cortului. O să te trag eu după mine.

Ian avea de gând să-l ia pe Denny pe umeri, ca pe un faun mort, şi să pornească spre pădure cu el, ţipând ca bufniţa, astfel încât unchiul Jamie să ştie că trebuia să pună foc.

Nu era posibil să transporţi un om în lanţuri fără să faci niciun zgomot, dar, cu puţin noroc, lingurile, gamelele şi discuţiile purtate de soldaţi aveau să acopere zornăitul lanţurilor.

A desfăcut pânza cât de mult a putut, pentru ca apoi să-l apuce bine pe Denny de umeri. Doctorul era mai greu decât se aşteptase. A reuşit să facă în aşa fel încât să-i tragă din cort trupul până la brâu. Apoi i-a apucat gleznele, prinzând lanţul chiar în jurul încheieturii mâinii, astfel încât să preia cât mai mult din greutatea sa.

Nu s-a auzit niciun sunet, dar Ian a înălţat capul, înainte ca glasul din creierul lui să-i spună că aerul din jur se mişcase, ceea ce însemna că se afla cineva în preajmă.

— Şşşt! a şoptit Ian din reflex, neştiind prea bine cu cine anume vorbea, cu Denny sau cu militarul acela înalt, care tocmai ieşise din pădure şi se afla în spatele lui.

— Ce mama dracului…? a început militarul, uimit.

Apoi a făcut trei paşi şi l-a apucat pe Ian de

încheietura mâinii, întrebând hotărât:

— Cine eşti, ce eşti şi, Doamne, Dumnezeule, *de unde* ai apărut?

William, căci el era militarul, încerca să distingă trăsăturile feţei lui Ian, iar Ian i-a mulţumit în gând lui Dumnezeu pentru că încheietura cealaltă era imobilizată de lanţul lui Denny, pentru că altfel William ar fi fost deja mort. Nu ar fi vrut să-i spună unchiului Jamie *acest* lucru.

— A venit să mă ajute pe mine să fug, prietene William, a spus Denny Hunter dintre umbrele aflate în spatele lui Ian. M-aş bucura foarte mult dacă nu ai încerca să-l împiedici, deşi aş înţelege faptul că datoria îţi cere să i te opui.

William a privit mai întâi în jurul său, pentru ca apoi să se uite-n jos. Într-o altă situaţie, Ian ar fi râs, uitându-se la chipul tânărului ofiţer, pentru că, într-o fracţiune de secundă, s-au putut citi pe acesta o serie întreagă de expresii. William a închis ochii o clipă:

— Nu-mi spune nimic, a replicat el scurt. Nu vreau să ştiu.

Tânărul ofiţer i s-a alăturat lui Ian şi, în câteva secunde, l-au dus pe Danny la adăpost. Ian a tras adânc aer în piept, şi-a dus mâinile la gură şi a strigat ca bufniţa. A păstrat tăcerea o clipă şi apoi a imitat din nou ţipătul bufniţei. William îl privea cu furie şi mirare. Ian s-a aplecat, şi-a băgat umărul sub şoldul lui Denny, l-a ridicat pe umăr şi l-a aşezat mai bine cu ajutorul lui William, auzindu-se doar un geamăt şi un zornăit de lanţuri.

William l-a apucat pe Ian de braţ şi capul lui, o formă ovală întunecată, s-a întors spre pădure:

— Ia-o la stânga, a şoptit el. La dreapta sunt şanţurile care servesc drept latrine şi două posturi de pază la o sută de yarzi depărtare.

— Dumnezeu să te aibă în pază, prietene William, a şoptit Denny încet, mai mult în urechea lui Ian.

Ian pornise deja la drum şi nu ştia dacă William îl auzise, dar presupunea că nu mai conta.

Peste numai câteva clipe, a auzit strigătele: „Foc! Foc!” venind de undeva, din tabără.

61

NU-l TOVARĂŞ MAI BUN CA PUŞCA

15 septembrie 1777

La începutul lui septembrie, am ajuns din urmă grosul armatei, care îşi aşezase tabăra pe râul Hudson, în apropiere de Saratoga. La comanda armatei se afla generalul Horatio Gates, care a primit refugiaţii şi formaţiunile de voluntari cu braţele deschise. Se întâmpla, în sfârşit, ca armata să fie bine aprovizionată, iar noi am primit haine, mâncare bună şi – lux inimaginabil – un cort mic, deoarece Jamie era colonel în trupele de voluntari, chiar dacă nu avea oameni.

Cunoscându-l foarte bine pe Jamie, eram convinsă că această stare era provizorie. În ceea ce mă privea, eram încântată că am un pat pe care să dorm şi o mică măsuţă la care să pot mânca şi pe care să pot pune mâncare cu oarecare regularitate.

— Ţi-am adus un dar, *Sassenach,* a spus Jamie,

aruncând pe masă tolba, care a avut un sunet plăcut.

A început să-mi lase gura apă.

— Ce ai adus? Păsări?

Nu erau raţe sau gâşte. Acelea aveau un miros specific de mosc, de grăsime, pene şi plante de apă aflate în descompunere.

— Nu, e vorba despre o carte, a spus Jamie dând la iveală un pachet învelit în pânză impermeabilă pe care mi l-a pus în mână.

— O carte? am întrebat sec.

Jamie a dat din cap în mod încurajator, spunând:

— Da, întocmai. Cuvinte tipărite pe hârtie. Doar îţi mai aduci aminte de obiectele care poartă un astfel de nume. A trecut mult timp de când nu te-ai mai bucurat de o carte.

L-am privit pătrunzător şi, încercând să ignor zgomotele pe care le făcea stomacul meu, am deschis pachetul şi am descoperit un exemplar din *Viaţa şi opiniile domnului Tristram Shandy, voi. I* şi, cu toate că eram dezamăgită că mi se făcea cadou literatură şi nu mâncare, am devenit interesată. Trecuse *cu adevărat* multă vreme de când avusesem în mână o carte bună şi aceasta era una despre care auzisem, dar pe care nu o citisem.

— Cred că celui căruia i-a aparţinut i-a plăcut foarte mult, am spus, întorcând micul volum pe o parte şi pe alta. Cotorul era aproape rupt, iar copertele din piele erau tocite bine. M-a străfulgerat un gând cumplit.

— Jamie… doar nu ai… nu ai luat cartea asta de la un… ăăă… de la un mort!

Dacă luai arme, echipament sau haine de la

duşmanii căzuţi nu te putea acuza nimeni că i-ai prădat. Era un lucru necesar. Cu toate astea…

A dat din cap, continuând să scotocească prin tolbă şi spunând:

— Nu, am găsit-o în apropierea unui pârâu. Cred că a pierdut-o cineva.

Tot era bine, deşi eram sigură de faptul că acela căruia îi căzuse avea să regrete pierderea unui tovarăş atât de preţios.

Am deschis cartea la întâmplare şi m-am uitat la corpul mic de literă.

— *Sassenach.*

— Hmmm?

Am ridicat privirea şi am descoperit că Jamie se uita la mine părând că mă compătimeşte, dar şi că se amuză.

— Ai nevoie de ochelari, nu-i aşa? m-a întrebat el. Nu mi-am dat seama de asta.

— Prostii, i-am spus, deşi am simţit că mi se strânge inima. Văd perfect!

— Ah, da? a spus el, apropiindu-se şi luându-mi cartea din mână, pentru ca apoi să o deschidă la întâmplare, undeva la jumătate, să se apropie de mine şi să-mi spună:

— Citeşte asta!

— Termină! am replicat, depărtându-mă. Cum vrei să citesc ceva de la o distanţă atât de mică?

— Dacă vrei să termin, stai pe loc! mi-a cerut el. Vezi clar literele?

— Nu! am replicat supărată. Mai depărtează-te! Depărtează-te! Depărtează-te şi mai mult!

În cele din urmă, am fost nevoită să recunosc că vedeam clar numai când cartea se afla la cel puţin optsprezece inch distanţă faţă de mine.

— Ei bine, este un corp de literă *foarte mic,* am spus frustrată şi simţindu-mă prost. Îmi dădusem seama, bineînţeles, că vederea mea nu mai era atât de bună ce pe vremuri, dar eram foarte supărată că mi se înfăţişa în mod brutal faptul că, deşi nu eram oarbă ca un liliac, făceam concurenţă cârtiţelor când era vorba despre lucruri aflate în imediata mea apropiere.

— Caslon de doisprezece, a spus Jamie privind textul cu un ochi de profesionist. Trebuie să spun că distanţa dintre rânduri este aleasă foarte prost, a simţit el nevoia să mai adauge pe un ton critic. Distanţa dintre cuvinte trebuia să fie de două ori mai mare şi, cu toate astea, ai nevoie de ochelari, draga mea, a adăugat el cu blândeţe.

— Hmhm! i-am spus, luând cartea, deschizând-o şi spunându-i:

— Te rog, citeşte tu.

Părând surprins şi puţin speriat, a luat cartea şi a privit în ea. Apoi a întins braţele puţin şi încă puţin. L-am privit, şi mi-am dat seama, amuzată şi compătimindu-l, că ţinea cartea în faţă, cu braţele întinse, în timp ce citea: *Astfel, viaţa unui scriitor, indiferent ce ar spune împotrivă, a fost mai puţin legată de compoziţie şi mai mult legată de război, proba constând înfăptui că viaţa oricărui om care militează pentru o idee nu depinde atât de mult de ÎNŢELEPCIUNE, cât de REZISTENŢĂ.*

A închis cartea şi m-a privit cu buzele strânse.

— Da, măcar eu pot să trag, a spus el în cele din urmă.

— Şi eu pot să deosebesc plantele medicinale după miros, am replicat eu, râzând. În afară de asta, nu cred că există vreun optician în această

parte a Philadelphiei.

— Nu, cred că nu, a spus el cu glas blând. Când ajungem la Edimburgh, te duc eu la un meseriaş bun. O să-ţi cumpăr o pereche de ochelari cu ramă din baga şi una cu rame din aur, pe care să o porţi numai duminica.

— Şi vrei să citesc din Biblie cu ochelarii ăia, nu-i aşa? l-am întrebat.

— Ah, nu, a replicat el. Asta este aşa, ca să te poţi făli cu ei. Oricum – şi aici s-a întrerupt pentru a-mi lua mâna care mirosea a mărar şi a coriandru şi a trecut cu limba pe linia vieţii – lucrurile importante le faci folosindu-te de pipăit, nu-i aşa?

Am fost întrerupţi de cineva care şi-a anunţat prezenţa la intrarea în cortul nostru, tuşind. Am întors capul şi am văzut un bărbat care avea aerul unui urs şi al cărui păr sur şi lung îi atârna pe umeri. Avea un chip blând, deşi buza de sus îi era brăzdată de o cicatrice, şi nişte ochi foarte vii, care s-au îndreptat numaidecât asupra tolbei de pe masă.

Trebuie să recunosc că am înţepenit. Existau interdicţii clare pentru cei care s-ar fi simţit tentaţi să prade fermele. Jamie găsise nişte găini umblând libere, în sălbăticie, dar nu avea cum să dovedească acest lucru. Acel bărbat, înveşmântat în pantaloni din material ţesut în casă şi într-o cămaşă de genul celor pe care le purtau vânătorii, avea în privire ceva autoritar, specific unui ofiţer.

— Dumneavoastră sunteţi colonelul Fraser? a spus omul, dând din cap în semn de salut şi întinzând mâna:

— Daniel Morgan.

Am recunoscut numele, deşi singurul lucru pe

care îl ştiam despre Daniel Morgan, dintr-o notă de subsol existentă în cartea de istorie pentru clasa a opta a Briannei, era că a fost un trăgător faimos. Această informaţie nu îmi era deosebit de utilă. Toată lumea cunoştea acest amănunt şi întreaga tabără vuise când sosise el la finele lui august, însoţit de câţiva bărbaţi.

Omul m-a privit mai întâi *pe mine* cu interes şi apoi s-a uitat la tolba cu găini, din care ieşeau, acuzatoare, câteva pene.

— După ce plecaţi, doamnă, o să fac un gest, a spus Morgan şi fără a aştepta ca eu să plec, a tras de un picior o găină moartă. Gâtul găinii atârna moale. Se vedea capul găurit în locul în care se aflase un ochi sau mai bine spus, în care se aflaseră ochii.

— Faceţi întotdeauna aşa? a întrebat Morgan.

— Întotdeauna trag în ochi, a răspuns Jamie politicos. Nu vreau să aibă de suferit carnea animalului.

Colonelul Morgan a zâmbit larg, spunând:

— Veniţi cu mine, domnule Fraser. Luaţi-vă şi puşca.

În seara aceea am mâncat la focul de tabără al lui Daniel Morgan şi al tovarăşilor săi. Am mâncat pe săturate tocană de pui şi am băut bere. S-au ţinut toasturi în cinstea formaţiunii lor de elită. Nu am mai putut să stau de vorbă între patru ochi cu Jamie de când „îl acaparase” Morgan şi mă întrebam ce credea el despre cele ce se petreceau. Părea să se simtă bine în compania puşcaşilor, dar se uita din când în când meditativ la Morgan.

În ceea ce mă priveşte, m-am simţit foarte bine. Puşcaşii trăgeau de la distanţă mare, chiar mai

mare decât aceea pe care ţi-o permitea o muschetă. Erau nişte oameni foarte valoroşi şi comandanţii nu erau dispuşi să le rişte vieţile în lupte. Niciun militar nu era în siguranţă, dar la anumite arme, rata de mortalitate era mai mare, iar eu, deşi ştiam că Jamie era un jucător înnăscut, îmi doream să aibă cât mai multe şase de a ieşi învingător.

Mulţi dintre puşcaşi erau „vânători cu bătaie lungă”, alţii erau „oameni de peste munţi”, care nu veniseră cu soţiile. Unii dintre puşcaşi veniseră, totuşi, cu soţiile şi am făcut cunoştinţă cu ele, admirând copilaşul unei femei tinere.

— Doamna Fraser? a întrebat o femeie mai în vârstă, apropiindu-se şi aşezându-se pe trunchiul de copac pe care stăteam. Dumneavoastră sunteţi femeia-vraci?

— Sunt, i-am răspuns cu blândeţe. Mi se spune Vrăjitoarea Albă.

Această afirmaţie a făcut-o pe femeie să se retragă puţin, dar lucrurile interzise au exercitat întotdeauna o anumită atracţie. Oricum, ce puteam să fac în mijlocul unei tabere militare, în mijlocul soţilor şi fiilor femeilor aflate acolo, cu toţii înarmaţi până în dinţi?

Peste câteva minute, dădeam sfaturi legate de tot felul de probleme, începând cu crampele provocate de menstruaţie şi mergând până la colici. Am văzut cum Jamie mă privea mulţumit pentru că mă bucuram de popularitate şi i-am făcut cu mâna înainte de a le acorda atenţie celor ce aşteptau sfaturile mele.

Bărbaţii au continuat să bea şi să râdă cu poftă. Apoi începeau să se manifeste mai discret, pentru

că unul dintre ei spunea o poveste, dar când se termina, ei începeau să râdă iar cu poftă. La un moment dat, însă, atmosfera s-a schimbat atât de brusc, încât mi-am întrerupt discuţia legată de erupţii şi am privit către focul în jurul căruia erau strânşi bărbaţii.

Daniel Morgan se ridica tacticos în picioare şi se simţea că bărbaţii din jurul său erau nerăbdători. Oare se pregătea să îi ureze lui Jamie bun-venit în rândul puşcaşilor?

— Oh, Doamne! a exclamat doamna Graham în şoaptă. O face din nou.

Nu am avut timp să o întreb *ce anume* va face, înainte ca el să fi trecut la acţiune.

S-a dus până în mijlocul celor adunaţi în jurul său. Apoi, legănându-se ca un urs bătrân, cu părul sur fluturându-i în vânt şi cu ochii plini de bunătate, se uita la Jamie după câte mi-am putut da seama.

— Trebuie să vă arăt ceva, domnule Fraser, a spus el destul de tare, astfel încât femeile să tacă. Morgan şi-a dat jos cămaşa, a aruncat-o la pământ, a depărtat braţele şi s-a învârtit ca un balerin.

Toată lumea a tras adânc aer în piept, deşi, judecând după remarca doamnei Graham, Morgan mai făcuse acel gest. Tot spatele, de la brâu până la gât, îi era acoperit de cicatrici. Erau cicatrici vechi, de asta puteam fi sigură, dar nu exista nici măcar un milimetru din spatele său masiv care să nu fie brăzdat. Chiar şi eu eram şocată.

— Britanicii au făcut asta, a spus Morgan cu detaşare, întorcându-se şi lăsând braţele în jos. Mi-au dat patru sute nouăzeci şi nouă de lovituri

de bici. Am numărat.

Bărbaţii strânşi în jurul său au izbucnit în râs.

Morgan a continuat, rânjind:

— Trebuiau să-mi dea cinci sute. Au ratat o lovitură, dar nu i-am spus asta celui care m-a biciuit.

Cei aflaţi în preajma lui Morgan au râs din nou. Acesta era un spectacol prezentat frecvent. S-au auzit ovaţii şi toasturi după ce Morgan a terminat ce a avut de spus şi s-a dus să se aşeze lângă Jamie dezbrăcat până la brâu, ţinând cămaşa în mână.

Faţa lui Jamie nu trăda nimic, dar umerii îi erau relaxaţi. Era evident că luase o hotărâre în ceea ce îl privea pe Dan Morgan.

Jamie a ridicat capacul micii mele oale din fier, având pe chip o expresie care trăda atât prudenţa, cât şi speranţa.

— Nu-i mâncare, l-am informat în mod inutil, pentru că el deja trăgea mirosul pe nări, ca şi când ar fi inhalat vapori de hrean, pentru a-şi desfunda sinusurile.

— Sper că nu-i, a spus el tuşind şi ştergându-şi lacrimile. Dumnezeule, *Sassenach,* e mai rău decât de obicei. Vrei să otrăveşti pe cineva?

— Da. *Plasmodium vivax.* Pune capacul la loc.

Pregăteam un decoct din scoarţă de chinină şi coacăze, pentru tratamentul malariei.

— Avem *ceva* de mâncare? a întrebat el rugător, punând capacul la loc.

— Avem, i-am spus.

Am dus mâna către un vas acoperit cu o cârpă, care se afla la picioarele mele şi am dat la iveală cu un aer triumfător o plăcintă cu carne, aurie şi

strălucind de grăsime.

Pe figura lui s-a citit o expresie pe care trebuie să fi avut-o israeliţii când au ajuns pe tărâmul făgăduinţei şi a întins mâna luând plăcinta cu o reverenţă cuvenită unui obiect preţios, deşi această expresie s-a şters o clipă mai târziu, când a muşcat sănătos din ea.

— De unde ai luat-o? a întrebat el. Mai ai?

— Mai am, i-am răspuns. Mi le-a adus o prostituată drăguţă, care se numeşte Daisy.

S-a oprit, a examinat plăcinta cu un ochi critic, gândindu-se de la cine era, a ridicat din umeri şi a muşcat din nou din ea.

— Ce anume ai făcut pentru ea, *Sassenach?*

— Poate că am să-ţi spun, dar nu în timp ce mănânci. L-ai văzut pe Ian?

— Nu.

A răspuns scurt, probabil preocupat de plăcinta pe care tocmai o mânca, dar mi-am dat seama că a făcut un gest imperceptibil şi l-am privit insistent, întrebând:

— *Ştii* unde este Ian?

— Mai mult sau mai puţin.

Jamie mi-a răspuns cu ochii fixaţi asupra plăcintei cu carne şi asta mi-a confirmat suspiciunile.

— Ar trebui să-mi doresc să aflu ce face?

— Nu, a replicat Jamie cât se poate de hotărât.

— Oh, Doamne.

Ian Murray s-a îmbrăcat cu grijă, şi-a uns părul cu grăsime de urs şi şi-a pus în el nişte pene de curcan. Apoi şi-a pus pătura lângă un buştean şi i-a cerut lui Rollo să o păzească. După aceea a trecut printr-un luminiş, apropiindu-se de tabăra

britanică.

— Stai!

S-a întors către militarul care îl somase, adoptând o figură cu totul şi cu totul plictisită.

Militarul, un băiat de vreo cincisprezece ani, ţinea în mână o muschetă care tremura vizibil în mâinile lui.

— Călăuză, a spus Ian scurt, trecând de tânărul militar, fără a-i mai arunca nici măcar o privire, deşi a simţit nişte furnicături, ca şi când i-ar fi umblat un păianjen pe spate. *Călăuză,* şi-a spus el în gând dându-şi seama că îi venea să râdă. Ei bine, acesta era, de fapt adevărul.

A trecut prin tabără cu acelaşi aer de nepăsare, ignorându-i pe cei care se holbau la el, deşi cei mai mulţi îi aruncau o privire fugară şi apoi se uitau în altă parte.

Era uşor să-ţi dai seama unde îşi avea Burgoyne cartierul general. Era un cort mare, verde, care ieşea în evidenţă ca un broscoi între corturile mici şi albe, în care stăteau ceilalţi militari. Cortul acela mare era la o oarecare distanţă şi Ian nu voia să se apropie mai mult de el, cel puţin pentru moment. Din punctul în care se afla, Ian vedea ofiţerii de stat-major, curierii… şi călăuzele, din care niciuna nu era indian.

Indienii erau dispuşi în afara taberei militare, în pădure. Nu era sigur dacă va întâlni pe vreunul dintre oamenii lui Thayendanegea, care ar fi putut să îl recunoască. Acest lucru nu îl va afecta, pentru că nu se avântase în discuţii politice când făcuse vizita la casa lui Joseph Brant. Acei indieni aveau să accepte prezenţa lui acolo, fără a-i pune cine ştie ce întrebări ciudate.

Probleme ar fi apărut dacă ar fi întâlnit huroni sau războinici din tribul Oneide, dintre cei pe care Burgoyne îi asmuţise asupra Armatei Continentale. Putea să-i impresioneze, spunându-le că era mohican, dar dacă erau prea suspicioşi sau prea impresionaţi, nu avea să afle prea multe de la ei.

Aflase câteva lucruri plimbându-se pur şi simplu prin tabără. Moralul nu era foarte ridicat. Între corturi era plin de gunoaie, iar cele mai multe dintre spălătorese stăteau în iarbă şi beau gin, în vreme ce găleţile lor erau goale. În general, atmosfera era acceptabilă. Unii bărbaţi beau şi jucau zaruri, dar cei mai mulţi topeau plumb pentru a face gloanţe pentru muschete sau îşi curăţau şi îşi reparau armele.

Mâncare nu era prea multă. Ian simţea foamea plutind în aer. Nici nu era nevoie să-i privească pe bărbaţii care stăteau la coadă în faţa cortului brutarului. Niciunul dintre ei nu l-a privit. Erau atenţi la pâinile care ieşeau din acel cort şi care erau rupte în două chiar înainte de a ajunge în mâinile militarilor. Aveau raţii înjumătăţite, deci. Asta era bine.

Cu toate acestea, niciun amănunt nu era important. Cunoşteau şi efectivele, şi tipul de armament. Unchiul Jamie, colonelul Morgan şi generalul Gates ar fi vrut să ştie care erau rezervele de praf de puşcă şi muniţie, dar piesele de artilerie şi magazia de arme erau bine păzite.

A zărit ceva cu coada ochiului, s-a uitat cu grijă în jur, apoi s-a silit să privească înainte şi să meargă în acelaşi ritm ca şi până atunci. Dumnezeule, era englezul acela a cărui viaţă o

salvase, când se aflase în mlaştină, omul care îl ajutase să-l elibereze pe Denny. Şi…

A lăsat deoparte acel gând. Ştia el foarte bine cum stăteau lucrurile. Nimeni nu putea să arate astfel şi să *nu* fie. A simţit că era primejdios până şi faptul că ar fi putut gândi aşa ceva, fără a mai vorbi de faptul că gândul cu pricina i s-ar fi putut citi pe faţă.

S-a străduit să meargă liniştit, fără a trăda faptul că era îngrijorat, deoarece o călăuză care făcea parte din tribul mohicanilor nu era apăsată de îngrijorare. La naiba. Îşi propusese să îşi petreacă cele câteva ceasuri până la venirea nopţii în compania indienilor, pentru a culege cât mai multe informaţii. După venirea nopţii, şi-ar fi dorit să se aşeze într-un loc de unde să fi auzit ce se vorbea în cortul generalului Burgoyne. Dacă acel locotenent se învârtea prin tabără, era mult prea riscant să-şi ducă planul la bun sfârşit. Ultimul lucru pe care şi l-ar fi dorit ar fi fost să se întâlnească faţă-n faţă cu el.

— Hei!

Strigătul părea să-i fi pătruns în carne. Recunoscuse glasul. Ştia că strigătul îi era adresat lui, dar nu s-a întors. Şase paşi, cinci, patru, trei… Ajunsese în capătul şirului de corturi şi a luat-o spre dreapta, pentru a nu mai fi văzut de cel care îl strigase.

— Hei!

Glasul se apropiase şi mai mult. Omul era în spatele lui şi a început să fugă, căutând să ajungă la adăpostul copacilor. Numai unul dintre cei doi militari l-a văzut. Unul dintre ei s-a ridicat în picioare, dar a rămas nemişcat, neştiind ce anume

s-ar fi cuvenit să facă. Ian a trecut de el şi s-a pierdut printre copaci.

— Ei bine, s-a terminat, a mormăit Ian, adăpostindu-se în spatele unor tufişuri.

Locotenentul tânăr îi punea întrebări omului pe lângă care Ian reuşise să treacă. Se uitau amândoi către pădure. Soldatul a dat din cap şi a ridicat din umeri neajutorat.

Dumnezeule, nebunul se îndrepta spre el!

S-a întors şi a pătruns mai adânc în pădure. Îl auzea pe englez venind în spatele lui, strivind sub tălpi crengile, ca un urs care a ieşit din bârlog la venirea primăverii.

— Murray! striga el. Murray, tu eşti? Aşteaptă!

— Frate al Lupului! Tu eşti?

Ian a rostit nişte cuvinte cu totul picante în gaelică şi s-a întors să vadă cine i se adresase în graiul mohicanilor.

— *Tu* eşti! Unde este spiritul lupului? L-a mâncat cineva?

Prietenul său, Mâncăciosul, se uita pătrunzător la el, în vreme ce se încheia la pantaloni după ce urinase.

— Sper să te mănânce cineva, a replicat Ian în şoaptă. Trebuie să dispar. Mă urmăreşte un englez.

Expresia feţei Mâncăciosului s-a schimbat imediat, deşi a continuat să zâmbească şi să-l privească pe Ian.

A zâmbit şi mai larg şi a întors capul, arătând cu bărbia către o cărare. După aceea, pe chipul lui nu se mai putea citi nimic şi a pornit în direcţia din care venise Ian.

Ian abia plecase când englezul, care era

William, a ajuns în luminiş, dând nas în nas cu Mâncăciosul, care l-a apucat de reverele vestonului, privindu-l în ochi şi întrebându-l:

— Whisky?

— Nu am whisky! i-a spus William tăios, încercând să se debaraseze de Mâncăcios. Acest lucru s-a dovedit dificil, deoarece indianul era mult mai agil decât părea, iar când englezul îi desprindea o mână dintr-un loc, el o punea imediat în altul. Pentru ca totul să fie şi mai interesant, Mâncăciosul a început să-i spună în graiul mohicanilor întreaga poveste a vânătorii în urma căreia îşi dobândise numele, oprindu-se doar din când în când pentru a striga: „WHISKEEE!", în vreme ce se agăţa de trupul englezului.

Nu a pierdut timpul pentru a admira talentul lingvistic de care dădea dovadă ofiţerul englez, ci a luat-o repejor din loc, îndreptându-se către apus. Nu putea trece prin tabăra militarilor. S-ar fi putut refugia într-una dintre aşezările temporare ale indienilor, dar exista riscul ca William să îl caute şi acolo, îndată ce izbutea să scape de Mâncăcios.

— Ce mama dracului vrea de la mine? s-a întrebat el în şoaptă, fără a se mai strădui să nu facă zgomot. William, locotenentul, trebuia să-şi fi dat seama că el făcea parte din Armata Continentală din cauza lui Denny Hunter şi a aşa-zisului joc al dezertorului. Cu toate astea, nu dăduse alarma imediat ce îl văzuse… Se mulţumise să strige după el surprins, aşa cum strigi după o persoană cu care doreşti să stai de vorbă.

Ei bine, putea fi un şiretlic. William era tânăr, dar nu era prost. Nici nu putea fi, având în vedere

cine era *tat*… şi omul acela îl urmărea.

Auzea din ce în ce mai slab vocile din spatele lui. S-a gândit că poate William nu-l recunoscuse pe Mâncăcios, având în vedere că era pe jumătate mort din cauza febrei, atunci când îl întâlnise. Dacă era aşa, atunci nu avea de unde să ştie că Mâncăciosul era prietenul lui, adică al lui Ian. A simţit mirosul de fum, dar nu mai conta. Intrase adânc în pădure. William nu avea să-l mai prindă.

Mirosul de fum şi de carne friptă i-a atras numaidecât atenţia şi s-a întors pornind în josul pantei, către malul unui pârâu. Acolo era o tabără a mohicanilor. Şi-a dat seama de asta imediat.

S-a oprit, totuşi. Faptul că îi simţea mirosul şi ştia că acea tabără se găseşte acolo îl atrăsese ca un magnet, dar nu trebuia să între în acea tabără. Nu acum. Dacă William *îl recunoscuse* pe Mâncăcios, primul loc în care avea să-l caute pe Ian era tabăra mohicanilor şi dacă ea era acolo…

— *Iar* tu? a spus în graiul mohicanilor un glas care avea un ton cu totul neplăcut. Nu înveţi niciodată nimic, nu-i aşa?

De fapt, învăţase. Învăţase destule încât să ştie că trebuia să lovească primul. S-a întors pe călcâie şi l-a lovit cu toată puterea. *Fă în aşa fel încât pumnul tău să treacă prin faţa netrebnicului,* îi spusese unchiul Jamie pe vremea când începuse să umble de unul singur prin Edimburgh. Ca de obicei, acela era un sfat bun.

Încheietura pumnului îi ardea, trimiţând fulgere albăstrui prin mână, pentru ca apoi să-i ajungă la umăr şi la gât; Elanul Soarelui s-a prăbuşit numaidecât şi s-a lovit de un copac.

Ian s-a clătinat puţin, frecându-şi pumnul. Era

prea târziu, dar şi-a adus aminte cum începea sfatul unchiului Jamie, şi anume *Loveşte-l în părţile moi, dacă poţi.*

Nu mai conta. Meritase să lovească astfel. Elanul Soarelui se văita încetişor, în vreme ce pleoapele i se zbăteau. Ian s-a gândit să spună ceva dispreţuitor şi apoi să plece ţanţoş sau să-l lovească din nou în testicule, înainte de a se putea ridica de la pământ, când William englezul a ieşit dintre copaci.

S-a uitat mai întâi la Ian, care încă mai gâfâia, de parcă tocmai ar fi parcurs în fugă o distanţă lungă, apoi la Elanul Soarelui, care stătea în genunchi, dar nu părea că voia să se ridice. Sângele îi curgea pe frunzele moarte, *pic, pic.*

— Nu vreau să mă amestec într-o afacere personală, a spus William politicos. Cu toate acestea, aş dori să schimbăm o vorbă, domnule Murray.

Spunând acestea, tânărul ofiţer a întors spatele, fără a vedea dacă Ian îl urmează, şi a dispărut între copaci.

Ian a dat din cap pentru că nu avea idee ce să spună şi l-a urmat pe englez, păstrând cu drag în minte felul cum picura sângele Elanului Soarelui.

Englezul se sprijinise de un trunchi de copac şi se uita la tabăra mohicanilor, aflată jos, pe malul apei. O femeie tăia carnea de pe oasele unei căprioare, punând-o la uscat. Nu era Cea-Care-Lucrează-Cu-Mâinile.

William s-a uitat cu ochii lui albaştri la Ian, dându-i un sentiment ciudat. Ian se simţea deja ciudat, aşa că nici nu mai conta.

— Nu am să te întreb ce făceai în tabără, l-a

informat tânărul ofiţer.

— Aşa?

— Voiam să-ţi mulţumesc pentru cal şi pentru bani şi să te întreb dacă ai văzut-o pe domnişoara Hunter de când ai avut amabilitatea de a mă lăsa în grija ei şi a fratelui ei.

— Am văzut-o, da, a răspuns Ian, dându-şi seama că mâna dreaptă se făcuse de două ori mai mare decât ar fi trebuit şi începea să-i pulseze. Trebuia să se ducă la Rachel ca să-l bandajeze. Fusese atât de prins de acest gând, încât nu realizase că William aştepta, nu tocmai răbdător, ca el să dezvolte ideea.

— Ah, da, da... ăăă... fraţii Hunter sunt cu armata. Sunt cu... ăăă... cealaltă armată, a spus el în cele din urmă. Fratele domnişoarei este medic în cadrul armatei.

Expresia feţei lui William nu s-a modificat, dar se părea că figura tânărului ofiţer împietrise. Ian a urmărit fascinat fenomenul. Acelaşi lucru se întâmpla şi cu faţa unchiului Jamie, şi el ştia foarte bine ce însemna asta.

— E aici? a întrebat William.

— Da, aici, a replicat Ian, întorcând capul în direcţia taberei americanilor. Vreau să spun că este acolo.

— Am înţeles, a spus William cât se poate de calm. Când o vei vedea, îi vei transmite din partea mea cele mai călduroase salutări? Şi fratelui ei, bineînţeles.

— Oh... da, a replicat Ian, gândind: *Aşa stau lucrurile? Ei bine, n-ai s-o vezi, şi ea oricum nu vrea să aibă de-a face cu un soldat, aşa că stai cuminte!*

— Bineînţeles, a mai spus Ian, dându-şi seama că singurul rol important pe care îl juca el pentru William în momentul acela era cel de mesager în relaţia cu Rachel Hunter, şi se întreba cât de mult conta cu adevărat acest lucru.

— Mulţumesc, i-a spus William, în timp ce chipul său îşi pierduse duritatea.

L-a privit pe Ian cu atenţie şi, în cele din urmă, i-a spus:

— O viaţă în schimbul alteia, domnule Murray. Acum suntem chit. Să faci în aşa fel încât să nu te mai văd data viitoare, pentru că s-ar putea să nu am de ales.

I-a întors spatele şi a plecat. Roşul uniformei lui s-a văzut o vreme printre copaci.

62

UN OM DREPT

19 septembrie 1777

Soarele a răsărit în sunetul tobelor care băteau în ambele tabere. Puşcaşii avuseseră o mică confruntare cu britanicii chiar cu două zile înainte şi, mulţumită lui Ian şi altor călăuze, Generalul Gates cunoştea foarte bine efectivele şi dispunerea armatei lui Burgoyne. Kościuszko îşi alesese Bemis Heights pentru dispunerea poziţiilor defensive. Era un loc înalt în apropierea unui râu, cu nenumărate ravine. Muncitorii lucraseră într-un ritm nebun în ultimele zile cu lopeţile şi cu topoarele. Americanii erau pregătiţi.

Bineînţeles că prezenţa femeilor nu era permisă

la consiliile generalilor. Jamie participa şi el, astfel încât ştiam totul despre disputa dintre generalul Gates, care avea comanda, şi generalul Arnold, care credea că ar fi trebuit s-o aibă. Generalul Gates credea că era mai bine să rămână pe poziţie la Bemis Heights, iar generalul Arnold susţinea vehement că s-ar fi cuvenit ca americanii să facă prima mişcare, obligându-i pe britanici să îşi croiască drum printre ravenele împădurite, forţându-i să iasă din formaţii, la discreţia puşcaşilor, care puteau să se retragă la nevoie, în sistemele de apărare de la înălţime.

— Arnold a învins, a spus Ian, ivindu-se brusc din ceaţă ca să înhaţe o felie de pâine prăjită. Unchiul Jamie a plecat deja cu puşcaşii. A spus că vine în seara asta şi între timp…

Ian s-a aplecat şi m-a sărutat pe obraz, pentru ca apoi să-mi zâmbească şi să se facă nevăzut.

Mi se strânsese stomacul de atâta nerăbdare şi teamă. Americanii erau o ceată dezorganizată, dar avuseseră timp să se pregătească. Ei ştiau pe cine aveau de înfruntat şi ştiau care era miza. Această bătălie avea să decidă soarta întregii campanii din nord. Ori armata lui Burgoyne va învinge şi îşi va continua marşul, încercuind armata lui George Washington ca într-un cleşte în apropiere de Philadelphia, între militarii săi şi cei ai generalului Howe, ori invazia sa va fi oprită, şi atunci armata lui Gates se va putea deplasa spre sud, pentru a veni în ajutorul lui Washington. Toţi ştiau asta şi ceaţa părea electrizată de nerăbdarea lor.

Judecând după soare, era cam ora zece când ceaţa s-a ridicat. Împuşcăturile începuseră să se audă ceva mai devreme, la distanţă. M-am gândit

că oamenii lui Daniel Morgan lichidau pichetele englezilor. Ştiam, din ceea ce îmi spusese Jamie cu o seară înainte, că puşcaşii trebuiau să tragă asupra ofiţerilor care purtau grumăjer din argint şi erau uşor de reparat. Nu dormisem cu o noapte înainte, tot gândindu-mă la locotenentul Ransom şi la grumăjerul lui din argint. Pe ceaţă, în praf, la distanţă…

Jamie dormise cu acea hotărâre a militarului, dar se trezise în miez de noapte cu cămaşa udă de transpiraţie, deşi era răcoare. Se trezise tremurând. Nu l-am întrebat ce visase. Ştiam. I-am adus o cămaşă uscată şi i-am cerut să se întindă din nou, cu capul în poala mea. Apoi l-am mângâiat pe cap până a închis ochii, deşi am fost convinsă că nu a mai adormit.

Acum nu era răcoare. Ceaţa se ridicase şi am auzit tiruri repetate de armă. Am auzit şi strigăte în depărtare, dar mi-a fost cu neputinţă să-mi dau seama ce şi cine la cine striga. Apoi s-a auzit tirul britanicilor, un *bum* care a făcut să se lase liniştea peste tabăra noastră. S-a auzit un vâjâit şi apoi a început lupta propriu-zisă. Se distingeau împuşcături şi strigăte şi, din când în când, bubuitul unui tun. Femeile se strânseseră laolaltă sau îşi adunau lucrurile, gândindu-se că poate ar fi fost nevoie să fugim cu toţii.

Pe la ora prânzului s-a lăsat liniştea. Se terminase totul? Am aşteptat. Nu după multă vreme, copiii au început să plângă pentru că voiau să fie hrăniţi şi s-a instalat un fel de normalitate tensionată, dar nu s-a întâmplat nimic. Am auzit strigătele de ajutor ale răniţilor, dar nimeni nu a adus în tabăra noastră răniţi.

Eu eram gata. Aveam o căruţă mică trasă de un catâr, în care aveam bandaje şi echipament medical, precum şi un cort mic, pe care îl puteam monta dacă aş fi fost nevoită să operez în condiţii de ploaie. Catârul era prin apropiere. Păştea liniştit, ignorând atât tensiunea care plutea în aer, cât şi focurile de muschetă.

Pe la jumătatea după-amiezii, ostilităţile au început din nou şi de data aceasta, cei ce îi însoţeau pe militari, dar şi bucătarul au început să se retragă. S-a trecut de ambele părţi la tiruri de artilerie. Era ca şi când tunetele ar fi căzut fără încetare. Am văzut un nor negru de praf ridicându-se pe culme. Nu avea forma unei ciuperci, dar m-a făcut să mă gândesc la Nagasaki şi Hiroshima. Mi-am ascuţit cuţitul şi scalpelul pentru a nu ştiu câta oară.

Soarele se pregătea să apună, colorând ceaţa într-un portocaliu mai. Dinspre râu s-a stârnit vântul, care a alungat ceaţa în vălătuci.

Nori de praf negru se ridicau chiar mai repede decât vălătucii de ceaţă, aducând miros de sulf, totul într-un peisaj care chiar dacă nu părea desprins din iad, era cel puţin apăsător.

Locul se mai elibera, de parcă ar fi fost dată deoparte o cortină, lăsând vederii câmpul de luptă abandonat. Siluete mici şi negre se zăreau la distanţă, mişcându-se încet, oprindu-se, privind în sus ca babuinii care încearcă să descopere leopardul. Persoanele care însoţiseră militarii, adică soţiile şi prostituatele, s-au repezit ca nişte corbi asupra morţilor.

Acelaşi lucru îl făceau şi copiii. Într-un tufiş, un băiat de nouă sau zece ani lovea peste faţă cu o

piatră mare un soldat cu tunică roşie.

Am fost şocată să văd această scenă şi am observat că a deschis gura însângerată a omului pentru a scoate de acolo un dinte. A băgat dintele în traista pe care şi-o pusese pe umăr. A băgat din nou mâna în gura militarului, dar pentru că nu se mai desprindea niciun dinte, şi-a luat piatra cu aerul unei persoane care ştia foarte bine ce face şi şi-a continuat treaba.

Am simţit gust de fiere pe gât. Ştiam foarte bine ce înseamnă războiul, moartea şi rănile, dar nu stătusem niciodată atât de aproape de câmpul de luptă. Nu fusesem niciodată pe un câmp de luptă pe care morţii şi răniţii mai stăteau întinşi şi nu interveniseră încă nici infirmierii, nici cei care se ocupau de morţi.

Strigăte de ajutor şi gemete răzbăteau din ceaţă, reamintindu-mi de poveştile despre *urisge,* spiritele blestemate ale văilor înguste. La fel ca eroii din acele poveşti, nu m-am oprit să ascult strigătele, ci mi-am văzut de drum, împiedicându-mă de dâmburi mici şi alunecând pe iarba udă.

Am văzut fotografii reprezentând scene din diferite războaie, începând cu Războiul Civil American şi terminând cu plajele Normandiei. Nimic nu se compara cu ceea ce vedeam aici. În acele fotografii nu existau movile de pământ, nu se vedeau mormane de cadavre dezmembrate. Nu se auzea nimic, excepţie făcând glasurile celor care strigau, ca mine, un prieten sau un soţ.

Copaci zăceau doborâţi de tirurile de artilerie. M-am gândit că, în acea lumină, chiar şi trupurile se prefăceau în trunchiuri de copaci, siluete lungi, care zăceau în iarbă, doar că unele dintre ele mai

mişcau. Ici-acolo, câte o siluetă mai mişca încet, prinsă în vraja războiului, în luptă cu moartea.

M-am oprit şi am strigat în perdeaua ceţii, l-am strigat pe nume. Am auzit glasuri răspunzându-mi, dar niciunul nu era al lui. În faţa mea se afla un tânăr cu braţele întinse, cu o expresie de uimire pe chip, cu partea de sus a trupului într-o baltă de sânge, care semăna cu o aură imensă. Partea inferioară a trupului său era la o distanţă de doi metri. Am trecut printre cele două bucăţi ale corpului tânărului, cu fusta strânsă pe lângă trup, cu nările acoperite, ca să nu simt apăsătorul miros de fier al sângelui.

Lumina devenea mai slabă, dar l-am văzut pe Jamie imediat ce am trecut de următoarea culme. Stătea cu faţa în jos, cu un braţ întins şi cu celălalt pe lângă corp. Umerii vestonului său albastru erau negri de atâta umezeală. Avea picioarele depărtate.

Am simţit că nu mai pot respira şi am coborât panta în fugă, prin iarbă, noroi şi tufişuri. Când m-am apropiat, am zărit o siluetă ieşind dintr-un tufiş şi îndreptându-se spre el. S-a lăsat în genunchi lângă el şi, fără nicio ezitare, l-a apucat de păr şi i-a tras capul într-o parte. Ceva a lucit în mâna necunoscutului.

— Stai! am strigat. Lasă-l, netrebnicule!

Uluită, persoana aceea a ridicat privirea spre mine, pentru că mai aveam foarte puţin până să ajung la Jamie. Nişte ochi mici, roşii m-au privit din mijlocul unei feţe rotunde, pline de funingine şi noroi.

— Pleacă de-aici! mi-a strigat. Eu l-am găsit prima!

Femeia, căci o femeie era, a făcut tot felul de mişcări cu cuţitul, încercând să mă îndepărteze.

Eram prea furioasă şi mă temeam prea mult pentru Jamie ca să mă mai tem şi pentru mine.

— Lasă-l în pace! i-am spus. Dacă pui mâna pe el, te omor!

Aveam pumnii strânşi şi probabil că se vedea pe faţa mea că eram cât se poate de hotărâtă, pentru că femeia a luat mâna de pe părul lui Jamie.

— E al meu! a spus ea, înălţând bărbia. Du-te şi găseşte-ţi altul!

O altă siluetă s-a desprins din ceaţă şi a venit alături de femeia aceea. Era băiatul pe care îl văzusem mai devreme, murdar şi neîngrijit la fel ca ea. El nu avea cuţit, dar avea o bucată de metal, tăiată probabil dintr-un bidon, al cărui vârf era roşu de rugină sau de sânge.

Băiatul m-a privit cu ochi răi, exclamând:

— Mama a zis că-i al nostru! Pleacă de-aici! Cară-te!

Fără a aştepta să vadă dacă aveam de gând să plec sau nu, băiatul s-a cocoţat pur şi simplu pe spatele lui Jamie şi a început să-i scotocească prin buzunare.

— Mai e în viaţă, mamă! a spus băiatul. Simt cum îi bate inima! Ar fi bine să-i tai iute beregata. Nu-i rănit aşa de rău!

L-am apucat pe băiat de guler şi l-am aruncat de pe trupul lui Jamie, făcându-l să-şi piardă arma. A vrut să se apropie de mine, dar l-am lovit destul de tare încât să-i fi putut rupe coloana. Apoi l-am apucat cu o mână de gât şi în cealaltă i-am prins încheietura mâinii.

— Dă-i drumul a spus femeia, îngustându-şi

privirea, de parcă ar fi fost a unei nevăstuici şi arătându-şi dinţii.

Nu îndrăzneam să-mi iau ochii de la femeia aceea, pentru a-l privi pe Jamie, dar îl vedeam cu coada ochiului, îi vedeam gâtul alb, expus şi vulnerabil.

— Ridică-te şi depărtează-te. Dacă nu o faci, am să-l sugrum, jur c-am s-o fac! i-am spus femeii.

Stătea aplecată peste trupul lui Jamie, ţinând cuţitul în mână şi se uita la mine, încercând să-şi dea seama dacă vorbeam serios. Vorbeam cât se poate de serios.

Băiatul se zbătea şi dădea din picioare, lovindu-mă. Era mic pentru vârsta lui şi slab precum un bolnav. Cu toate astea avea putere, de parcă m-aş fi luptat cu un ţipar. L-am strâns mai tare şi el a horcăit, încetând să se mai zbată. Avea părul gras şi murdar, iar mirosul neplăcut îmi ajungea în nări.

Femeia s-a ridicat încet. Era mult mai scundă decât mine… şi mult mai slabă. I se vedeau încheieturile osoase ieşind din manşetele murdare. Nu îmi puteam da seama ce vârstă are. Purta pe chip semnele mizeriei şi malnutriţiei şi din această cauză putea avea între douăzeci şi cincizeci de ani.

— Omu’ meu zace-acolo, mort, întins la pământ, a spus femeia, întorcând capul către ceaţa aflată în spatele ei. Nu avea altceva decât o muschetă, da’ sergentu’ are s-o ia şi p-aia.

Femeia a privit către pădurea în care se retrăseseră britanicii, pentru ca apoi să continue:

— O să găsesc io un bărbat, da’ până atunci am copii de hrănit. Mai am doi în afară de băiatu’

ăsta.

Şi-a lins buzele şi parcă glasul i s-a schimbat, când a spus:

— Tu eşti singură. Te poţi descurca mai uşor decât noi. Dă mi-l mie pe-acesta. Mai sunt şi alţii mai încolo.

A îndreptat bărbia către râpa în care zăceau rebelii morţi şi răniţi.

Probabil că nu îl mai strângeam pe băiat foarte tare de gât, pentru că s-a desprins de mine dintr-o mişcare, a trecut peste trupul lui Jamie şi a aterizat la picioarele mamei sale.

S-a ridicat şi s-a lipit de ea, privindu-mă cu nişte ochi ca de şobolan, ochi vii şi foarte atenţi.

A căutat prin iarbă şi şi-a găsit aşa-zisul cuţit, pentru ca apoi să spună:

— Ţine-o acolo, mamă! O să am io grijă de el!

Cu coada ochiului văzusem ceva metalic lucind, o armă a cărei lamă era pe jumătate înfiptă în pământ.

— Stai! am strigat, făcând un pas înapoi. Nu-l omorî! Nu-l ucide!

Am mai făcut un pas în lateral şi un altul înapoi, spunând:

— O să plec, o să vi-l las vouă, dar…

M-am aplecat într-o parte şi am pus mâna pe mânerul rece, din metal.

Mai avusesem în mână sabia lui Jamie. Era o sabie de cavalerie, mai mare şi mai grea decât una obişnuită. Acum nu-mi mai dădeam seama de asta.

Mi-am îndreptat spatele, am înălţat sabia cu două mâini, descriind un arc de cerc.

Mama şi fiul au făcut un pas înapoi, surprinderea zugrăvindu-se pe chipurile lor

rotunde.

— Plecaţi! am strigat.

Femeia a deschis gura, dar nu a spus nimic.

— Îmi pare rău pentru bărbatul tău, i-am spus. Îmi pare rău, dar bărbatul meu este cel care zace aici. Am spus să plecaţi! am strigat, ridicând sabia.

Femeia s-a retras cu paşi repezi, trăgându-l pe băiat după ea.

S-a întors şi a plecat, mormăind blesteme, privind peste umăr, dar nu am dat atenţie spuselor ei. Băiatul a rămas cu ochii pe mine, cărbuni aprinşi în întuneric. Avea să mă ţină minte… Şi eu pe el.

Au dispărut în ceaţă, iar eu am lăsat în jos sabia, care deodată mi s-a părut prea grea s-o mai pot ţine. I-am dat drumul şi am căzut în genunchi lângă Jamie.

Inima îmi bătea să-mi spargă pieptul. Mâinile îmi tremurau când i-am pus mâna pe gât pentru a-i lua pulsul. I-am întors capul şi i-am simţit pulsul.

— Slavă Domnului! am şoptit ca pentru mine. Oh, Slavă Domnului!

Mi-am trecut mâna peste trupul lui, căutând să descopăr vreo rană, înainte de a-l duce din locul în care se afla. Nu credeam că jefuitorii de morţi se vor întoarce. Am auzit vocile unui grup de bărbaţi. Erau undeva pe culme, la oarecare distanţă faţă de mine. Erau un grup de rebeli, care veniseră să ridice răniţii.

Se simţea un fel de nod la nivelul sprâncenei, care începuse deja să se facă purpuriu. Nu am mai descoperit nimic altceva. Mă gândeam cu recunoştinţă că băiatul avusese dreptate. Jamie nu

era rănit grav. După aceea l-am întors pe spate şi i-am văzut mâna.

Scoţienii din *Highlands* erau obişnuiţi să lupte cu sabia într-o mână şi cu scutul din piele în cealaltă, scut menit să-i apere de loviturile duşmanilor. El nu avusese scut.

Lama unei arme tăiase între degetul al treilea şi al patrulea al mâinii drepte şi îi făcuse o rană urâtă şi adâncă până aproape de încheietură.

Deşi rana arăta oribil, Jamie nu pierduse foarte mult sânge. Mâna fusese prinsă sub el, iar greutatea corpului acţionase ca un bandaj. Partea din faţă a cămăşii era roşie până în dreptul inimii. I-am desfăcut cămaşa şi l-am pipăit, asigurându-mă că sângele provenea de la mână. Pieptul era rece şi umed de la iarbă, dar nu avea nicio rană. Sfârcurile erau mici, tari şi reci.

— Mă… gâdilă, a spus el răguşit, pipăindu-şi pieptul cu mâna stângă şi încercând să-mi înlăture mâna.

— Scuză-mă, am replicat, abţinându-mă să nu râd de bucurie că era în viaţă şi era conştient. I-am pus o mână pe după umeri şi l-am ajutat să se ridice în capul oaselor. Părea beat. Avea un ochi umflat, iarbă în păr şi se legăna îngrijorător, când spre stânga, când spre dreapta.

— Cum te simţi? l-am întrebat.

— Rău, mi-a răspuns el sec, apoi s-a lăsat într-o parte să verse. L-am ajutat să se întindă pe iarbă şi l-am şters la gură. Pe urmă am început să-i bandajez mâna.

— Cineva va veni aici curând, l-am asigurat eu. O să te ducem în căruţă şi o să mă pot ocupa de toate.

— Mhm! a gemut el, trăgând bandajul, astfel încât acesta să fie strâns pe mână. Ce s-a întâmplat?

— Ce s-a întâmplat? am repetat eu, oprindu-mă din ceea ce făceam şi privindu-l cu ochi mari. *Tu* mă întrebi *pe mine*?

— Vreau să spun ce s-a întâmplat în urma bătăliei, a replicat el calm, privindu-mă cu ochiul pe care îl mai putea ţine deschis. Cu mine ştiu… cât de cât ce s-a întâmplat, a continuat el, strâmbându-se în timp ce îşi pipăia fruntea.

— Cât de cât, am replicat eu. Ai reuşit să fii tăiat ca un berbec şi să-ţi turteşti capul. Eşti din nou erou. Asta este tot ce s-a întâmplat cu tine!

— Nu am… a început el.

L-am întrerupt, pentru că bucuria de a-l vedea în viaţă s-a preschimbat rapid în furie.

— Nu trebuia să te duci la Ticonderoga! *Nu ar fi trebuit* să te duci! Ar fi bine să te ocupi de scris şi de tipărit, aşa cum spuneai! Ai spus că nu vei lupta decât dacă va fi nevoie. Ei bine, *nu a fost nevoie*, dar totuşi te-ai avântat în luptă, scoţian avid de glorie, prost şi grandoman ce eşti!

— Grandoman? a spus el pe un ton întrebător.

— Ştii foarte bine ce vreau să zic, pentru că exact aşa eşti! Puteai să fii ucis!

— Aşa este, a admis el, pe un ton de regret. Am şi crezut că am murit. Dragonul a venit spre mine. Am izbutit să-i sperii calul, a adăugat el pe un ton mai blând. S-a ridicat pe picioarele din spate şi m-a lovit în faţă cu un genunchi.

— Nu schimba subiectul!

— Oare subiectul nu este acela că nu am fost ucis? a întrebat el, încercând să ridice din

sprâncene, dar nereuşind şi strâmbându-se.

— Nu! Subiectul este prostia, egoismul şi încăpăţânarea ta!

— Aşa.

— Da, aşa! Măi în… căpăţânatule! Cum îndrăzneşti tu să-mi faci mie asta? Crezi că nu am altceva mai bun de făcut, decât să te pun la loc din bucăţi?

Începusem să ţip deja.

Deşi furia mea creştea, el zâmbea batjocoritor, pentru că avea un ochi pe jumătate închis.

— Ai fi fost o bună soţie de pescar, *Sassenach,* a observat el. Ai o gură…

— Taci din gură, nemer…

— Or să te audă, a spus el cu blândeţe, întinzând mâna către militarii Armatei Continentale care coborau spre noi.

— Nu îmi pasă cine mă aude! Dacă nu ai fi deja rănit, aş… aş…

— Fii atentă, *Sassenach.* Nu vrei să mai desprinzi bucăţi din mine, pentru că tot tu ar trebui să le pui la loc, nu-i aşa?

— Nu mă tenta, i-am spus printre dinţi, privind sabia pe care tocmai o lăsasem din mână.

A văzut sabia şi a întins mâna după ea, dar nu a putut s-o atingă. M-am aplecat pufnind peste el şi i-am pus mânerul în palmă. I-am auzit strigând pe oamenii care coborau panta şi le-am făcut cu mâna.

— Toţi cei care te-ar auzi acum ar crede că nu ţii prea mult la mine, *Sassenach*, a spus Jamie.

M-am întors spre el. Nu mai rânjea, dar continua să zâmbească.

— Ai o limbă de şarpe veninos, dar eşti un bun

spadasin, *Sassenach.*

Am deschis gura, şi dacă până atunci rostisem o grămadă de cuvinte, acum nu mai eram în stare să scot o vorbă.

Şi-a pus mâna sănătoasă pe braţul meu, spunând:

— Deocamdată, draga mea dragă, îţi mulţumesc pentru viaţa mea.

Am închis gura. Militarii ajunseseră aproape de noi, înaintând prin iarba înaltă, în vreme ce strigătele şi discuţiile lor îi îndemnau pe răniţi să geamă ca să-i poată găsi

— Cu plăcere, i-am spus.

— Hamburger, am şoptit, dar nu foarte încet, pentru că Jamie a ridicat din sprâncene.

— Carne tocată, am spus şi el a coborât sprâncenele, zicând:

— Oh, da. Am parat o lovitură de sabie cu mâna goală. Nu am avut scut. Dacă aş fi avut, aş fi putut răspunde la acea lovitură cu o alta.

— Aşa e, am răspuns, oftând.

Nu era deloc cea mai urâtă rană pe care o văzusem vreodată, dar tot simţeam că mi se face rău. Vârful celui de-al patrulea deget fusese tăiat undeva, sub unghie. Lama armei tăiase o bucată din deget şi pătrunsese între degetul al treilea şi al patrulea.

— Cred că ai prins sabia undeva în apropierea mânerului, am spus, încercând să rămân calmă. Dacă nu ar fi fost aşa, ţi-ar fi tăiat partea exterioară a mâinii.

— Mhm, a mormăit el.

Nu a mişcat mâna cât m-am ocupat de ea, dar am văzut că avea sudoare pe buza de sus şi nu şi-a

putut stăpâni un geamăt de durere.

— Îmi pare rău, am spus eu, în virtutea unui automatism.

— Nu-i nimic, a răspuns el, tot în virtutea unui automatism.

A închis ochii şi pe urmă i-a deschis.

— Înlătură-l, a spus el deodată.

— Ce? am întrebat eu uimită.

Jamie şi-a privit mâna, zicând:

— Degetul. Taie-l, *Sassenach.*

— Nu pot să fac asta! am exclamat, dar chiar în timp ce rosteam acele cuvinte, mi-am dat seama că avea dreptate. Lăsând deoparte că rana de la deget era foarte gravă, tendonul avusese foarte mult de suferit. Şansele ca Jamie să mai poată mişca vreodată acel deget fără dureri erau foarte mici.

— A făcut mult bine în ultimii douăzeci de ani, a spus, privind degetul mutilat, dar acum nu mă mai poate sluji. L-am rupt, bietul de el de peste zece ori. Acum stă ţeapăn. Dacă mi-l tai, nu are să mă mai stinghereasc㠖.

Am vrut să-l contrazic, dar nu era timp de aşa ceva, pentru că răniţii începeau să se apropie de căruţă. Oamenii aceia făceau parte din formaţiunile de voluntari, nu din armata regulată. Dacă era un regiment prin apropiere, ar fi fost acolo şi un medic, dar eu eram mai aproape.

— Dacă ai apucat să fii o dată erou, asta rămâi, am spus în şoaptă.

Am luat ceva câlţi, i-am pus în palma rănită a lui Jamie şi am aşezat peste ea un bandaj.

— Da, o să-l tai i-am spus, dar mai târziu.

— Au! a exclamat el încet. Am spus că nu sunt

erou.

— Dacă nu eşti, nu înseamnă că n-ai încercat să devii, i-am spus, făcând un nod cu dinţii. Aşa. O să mă ocup de mâna ta când o să am timp.

Am luat mâna bandajată şi am vârât-o într-un amestec de apă şi alcool.

S-a făcut alb la faţă, pentru că alcoolul a trecut prin bandaj şi a ajuns la rană. A inspirat printre dinţii strânşi, dar nu a scos niciun cuvânt. I-am arătat pătura pe care o întinsesem şi el s-a aşezat ascultător, ghemuindu-se la adăpostul căruţei, cu mâna bandajată apăsată pe piept.

M-am ridicat şi am avut o clipă de ezitare. Apoi m-am pus din nou în genunchi şi l-am sărutat repede pe ceafă, dându-i deoparte părul murdar de noroi şi plin de frunze. Am putut să-i văd curba pomeţilor şi mi-am dat seama că zâmbea, relaxându-se.

Se răspândise zvonul că sosise căruţa-spital. Am văzut că se apropiau răniţi care se puteau ţine pe picioare, dar şi oameni care duceau sau târau cu ei tovarăşi răniţi către lumina pe care o răspândea felinarul meu. Urma o seară plină.

Colonelul Everett îmi promisese două persoane care să mă ajute, dar doar Dumnezeu ştia unde era colonelul Everett în acel moment. M-am uitat la mulţimea strânsă şi m-am oprit asupra unui tânăr care îşi sprijinise un prieten rănit de un copac.

— Dumneata, i-am spus, trăgându-l de mânecă. Te temi de sânge?

Tânărul m-a privit o clipă cu uimire şi apoi a zâmbit prin masca de noroi şi praf de puşcă. Era de înălţimea mea, lat în umeri şi îndesat, şi s-ar fi

putut spune că avea un chip de heruvim, dacă nu ar fi fost atât de murdar.

— Mă tem numai de sângele care-mi curge mie, dom'ţă, şi deocamdată nu-i al meu, Domnul fie lăudat.

— Atunci vino cu mine, i-am spus, zâmbind la rândul meu. Acum dumneata eşti asistent de triaj.

— Cum? Hei, Harry! a strigat tânărul la prietenul lui. Am fost promovat.

Să-i scrii asta mamei tale. Lester a ajuns ceva până la urmă!

Rostind aceste cuvinte, a pornit după mine continuând să zâmbească larg.

Acel zâmbet i s-a şters numaidecât de pe chip şi a devenit serios, pentru că l-am dus printre răniţi şi i-am arătat care dintre ei erau grav şi care nu.

— Prioritate au cei care sângerează, i-am spus, dându-i bandaje şi un sac cu câlţi. Dă-le astea prietenilor lor. Spune-le să pună câlţi pe rană şi pe urmă să acopere cu un bandaj, legând deasupra rănii. Ştii ce înseamnă să bandajezi ca să opreşti sângerarea?

— Da, dom'ţă, m-a asigurat el. L-am bandajat pe vărul meu Jess când l-a zgâriat o panteră în Caroline County.

— Bine. Să nu-ţi pierzi timpul bandajând tu însuţi, decât dacă este neapărată nevoie. Lasă-i pe prietenii celor răniţi să bandajeze. Cei cu oase rupte pot să mai aştepte un pic. Du-i acolo, sub mesteacănul acela mare. Pe cei care sunt răniţi la cap sau au leziuni interne şi nu sângerează, du-i sub castan, dacă pot fi transportaţi. Dacă nu, o să mă duc eu la ei.

După ce am rostit aceste cuvinte, m-am întors

privind în jur şi am continuat:

— Dacă vezi vreo doi oameni valizi, trimite-i aici, ca să monteze cortul-spital. Să pună cortul acolo, pe locul acela neted. Mai caută apoi doi oameni care să sape şanţuri pentru latrină… acolo cred că ar fi bune.

— Da, să trăiţi, dom'le… ăăă, dom'ţă, vreau să zic.

Lester a înălţat capul şi a apucat cu nădejde sacul cu câlţi.

— O să fac treabă bună, dom'ţă, a spus el în cele din urmă. Nu mi-aş face griji în ceea ce priveşte latrinele, cel puţin nu acum. Cei mai mulţi dintre băieţii ăştia d-aici şi-au făcut deja nevoile.

Tânărul a zâmbit larg şi a pornit la treabă.

Avea dreptate. Mirosul de fecale plutea în aer, aşa cum se întâmpla mereu pe câmpurile de luptă. Era doar un miros care se simţea mai puţin decât cel de sânge şi de praf de puşcă.

În timp ce Lester tria răniţii, m-am apucat să intervin, folosindu-mă de geanta mea, de sacul cu suturi şi de un vas cu alcool, toate aşezate în partea din spate a căruţei, având la îndemână un butoi pentru alcool pe care pacienţii să stea, pornind de la premisa că erau în stare de aşa ceva.

Cele mai grave erau rănile cauzate de baionetă. Norocul era că nu existau prea mulţi care să fi suferit astfel de răni. Cât despre cei loviţi de ghiulele, trecuseră momentul în care aş fi putut face ceva pentru ei. Pe măsură ce îmi vedeam de treabă, ascultam şi discuţiile dintre oameni.

— Nu a fost asta cea mai mare netrebnicie pe care ţi-a fost dat s-o vezi vreodată? câţi nemernici

erau acolo? l-a întrebat un rănit pe un bărbat de lângă el.

— A fost, fir-ar să fie, a replicat acesta din urmă, scuturând din cap. Nu am văzut înaintea mea decât roşu şi iar roşu. Pe urmă a bubuit un tun pe undeva pe-aproape şi, o vreme, n-am văzut decât fum.

Omul şi-a frecat faţa cu mâinile şi lacrimile au început să curgă, făcând două brazde în praful negru care îi acoperea fruntea, faţa, gâtul şi pieptul.

M-am uitat la căruţă, dar nu vedeam ce se întâmpla dincolo de coviltir. Speram ca Jamie să fi adormit, deşi îl durea mâna.

Deşi toţi cei ce se aflau în jurul meu erau răniţi, moralul era ridicat şi toţi se simţeau uşuraţi. Mai jos, în apropierea râului, s-au auzit exclamaţii şi strigăte de victorie, dar şi bubuituri de tobă care au sfâşiat liniştea.

În acel zgomot s-a auzit un glas. Un ofiţer în uniformă s-a arătat călare pe un cal.

— L-a văzut cineva pe netrebnicul acela înalt, cu părul roşu, care a întrerupt atacul? a întrebat bărbatul în uniformă.

S-a auzit un murmur şi toată lumea a privit în jur. Nimeni nu a răspuns, însă.

Călăreţul a descălecat, lăsând hăţurile pe o creangă, şi s-a apropiat de mine prin mulţimea de răniţi.

— Indiferent cine e, are curaj cu carul, a remarcat bărbatul al cărui obraz eram nevoită să-l cos.

— Şi are şi minte cât cuprinde, am şoptit eu.

— Cum? m-a întrebat omul nedumerit.

— Nimic, am replicat eu. Stai liniştit. Mai am încă puţin.

A fost o noapte parcă ruptă din iad. Unii dintre răniţi mai zăceau încă prin râpe, laolaltă cu morţii. Lupii, care ieşiseră pe nesimţite din pădure, nu făceau diferenţa între unii şi alţii, aşa cum mi-am putut da seama după strigătele care răsunau de la distanţă.

Mai era puţin până la răsăritul soarelui când m-am apropiat de cortul unde zăcea Jamie. Am umblat încet, voind să nu-l deranjez, dar el era deja treaz. Stătea încovrigat, cu capul sprijinit pe pătura făcută sul, privind către intrarea în cort.

A zâmbit slab când m-a văzut.

— Ai avut o noapte grea, *Sassenach*? a întrebat el răguşit din cauza aerului rece şi a suferinţei. Ceaţa s-a strecurat în cort, colorându-se în galben de la lumina felinarului.

— Am trăit nopţi şi mai grele, l-am asigurat.

I-am dat în lături părul care-i stătea pe chip şi l-am examinat cu grijă. Era palid, dar nu apatic. Faţa îi era marcată de durere, dar nu ardea, nu era niciun semn că ar fi avut febră.

— Nu ai dormit, nu-i aşa? l-am întrebat. Cum te simţi?

— Sunt puţin speriat şi mi-e puţin cam rău, dar acum că eşti tu aici, mă simt mai bine.

A făcut o grimasă care ar fi putut semăna cu un zâmbet. I-am pus mâna sub bărbie, ca să-i simt pulsul. Inima îi bătea cu regularitate şi m-au trecut fiorii când mi-am adus aminte de femeia aceea cumplită.

— Văd că ţi-e frig, *Sassenach,* a spus Jamie, simţind că tresărisem. Ţi-e frig şi eşti obosită. Du-

te şi culcă-te, bine? Eu o să mai rezist un pic.

Eram obosită. Adrenalina provocată de bătălia în sine şi de noaptea care trecuse începuse să se diminueze încet, încet. Oboseala începea să mă apese pe coloana vertebrală şi să pună stăpânire pe încheieturile mele, dar ştiam cât suferise în acele ceasuri de aşteptare.

— N-o să dureze mult, l-am asigurat eu. Oricum, e mai bine să facem treaba repede, ca pe urmă să te poţi bucura de un somn liniştit.

A dat din cap în semn că a înţeles cum stăteau lucrurile, deşi nu părea liniştit. Am desfăcut măsuţa pliantă pe care o adusesem din cortul în care făceam operaţii şi mi-am aşezat-o astfel încât să pot ajunge foarte uşor la ea. Apoi am scos preţioasa sticlă cu laudanum şi am turnat puţin din lichidul inodor, de culoare închisă, într-o cană.

— Bea încet, i-am spus, punându-i cana în mâna stângă.

Am început să-mi pregătesc instrumentele de care aveam nevoie, asigurându-mă că totul era la îndemână. Mă gândeam să-l rog pe Lester să mă asiste, dar el adormise pur şi simplu din picioare, clătinându-se în cortul în care făceam operaţiile. ÎI trimisesem să îşi facă rost de o pătură şi să se culce lângă un foc.

Aveam un scalpel mic, proaspăt ascuţit, vasul cu alcool, cu ligaturile în el, semănând cu un cuib de viespi, fiecare dintre ele având la capăt un ac curbat. Mai era şi un vas cu ligaturi cernite, uscate, pentru comprimarea arterială. Tot acolo se aflau sonde cu vârfurile muiate în alcool, forcepsul, retractoarele cu mânere lungi. Aveam şi clema curbată, pentru prinderea capetelor

arterelor secţionate.

Foarfecele chirurgicale, cu lamele lor scurte, curbate, mă aşteptau acolo, la îndemână, aşa cum le făcuse pentru mine argintarul Stephen Moray. Totul era în ordine. Insistasem ca foarfecele să fie cât mai simple cu putinţă, astfel încât să fie uşor de curăţat şi de dezinfectat. Stephen era obligat să realizeze nişte foarfece simple, cu design elegant, dar nu a rezistat să facă o mică înfloriturǎ. Unul dintre mânere avea un mic cârlig în care îmi puteam aşeza degetul mic, astfel încât să am mai multă forţă. Acest mic cârlig făcea o curbă discretă, în care se puteau vedea o mică tufă de trandafiri. Contrastul dintre lamele făcute să taie şi mânerul fin mă făcea să zâmbesc ori de câte ori scoteam foarfecele din cutie.

Aveam fâşii de pânză groasă şi de bumbac, mănunchiuri de cânlţi, plasturi roşii de la seva de sângele-voinicului, care îi făceau lipicioşi. Tot lângă mine era un vas descoperit, cu alcool, cu ajutorul căruia urma să mă dezinfectez în vreme ce lucram, vasele cu scoarţă de chinină, pasta de usturoi şi coada-şoricelului pentru tratamentul rănilor.

— Gata, am spus mulţumită, privind încă o dată în jur. Totul trebuia să fie pregătit, fiindcă urma să lucrez singură. Dacă uitam ceva, nu va fi nimeni lângă mine să mă ajute.

— Se pare că trebuie o pregătire îndelungată pentru un nenorocit de deget, a spus Jamie de undeva, din spatele meu.

M-am întors şi l-am văzut stând sprijinit într-un cot şi privind spre mine, cu cana de laudanum în mână, din care nu băuse.

— Tu nu poţi să tai degetul cu un cuţit şi pe urmă să închizi rana cu fierul roşu, aşa cum fac medicii de pe la regimente?

— Aş putea să fac şi asta, da, i-am răspuns sec. Din fericire nu sunt silită să procedez astfel. Am destulă vreme să fac treaba aşa cum se cuvine, de aceea te-am făcut să aştepţi.

— Mhm, a mormăit el, privind fără entuziasm şirul de instrumente. Era limpede că îşi dorea ca totul să fie făcut cât mai iute. Mi-am dat seama că, pentru el, totul părea mai curând un sistem sofisticat de tortură, şi nu o metodă de a face chirurgie.

— Eu vreau să-ţi mai poţi folosi mâna, i-am spus hotărâtă. Nu vreau să faci infecţii sau să ajungi să ai vreun ciot care să-ţi supureze, nu vreau să te mutilez şi, cu ajutorul lui Dumnezeu, nu vreau să ai dureri îndată ce ţi se va vindeca rana.

A ridicat din sprâncene. Nu spusese nimănui acest lucru, dar eu ştiam foarte bine că avea dureri în mâna dreaptă şi mai ales la nivelul celui de-al patrulea deget, de când îi fusese rupt în închisoarea Wentworth, unde fusese deţinut înainte de Revolta lui Stuart.

— Trebuie să duci la bun sfârşit orice lucru pe care ţi-l propui, am spus, privind cana din mâna lui. Bea.

A ridicat cana şi a mirosit, strângându-se de nări, pentru că lichidul avea un miros dulceag, neplăcut. A pus pe limbă lichidul de culoare închisă şi a făcut o grimasă.

— O să mi se facă rău.

— O să te ajute să dormi.

— O să am nişte vise cumplite.

— Atâta vreme cât nu vânezi iepuri în vis, nu o să aibă nicio importanţă, l-am asigurat eu.

A râs, deşi nu se simţea bine şi a mai făcut o încercare.

— Are un gust de parcă ar fi treaba aia pe care o scoţi din copitele cailor.

— Şi când a fost ultima dată când ai lins copita unui cal? l-am întrebat, stând cu mâinile în şolduri şi aruncându-i o privire care ar fi intimidat un funcţionar sau vreun ofiţer mai puţin important.

A oftat, întrebând:

— Chiar vorbeşti serios, nu-i aşa?

— Da.

— Foarte bine.

S-a uitat la mine cu reproşul şi cu resemnarea unui om care suferea de multă vreme şi a dat capul pe spate, înghiţind lichidul din cană pe nerăsuflate.

A avut un gest convulsiv şi pe urmă a început să tuşească.

— Ţi-am spus să bei încet, am observat cu blândeţe. Dacă verşi, am să te oblig să lingi ce ai vărsat.

Dacă aveam în vedere iarba şi mizeria de pe jos, ameninţarea era cumplită. Jamie şi-a pus capul pe pernă şi a închis ochii, înghiţind convulsiv la fiecare câteva clipe. Am luat un taburet şi m-am aşezat lângă el, întrebând:

— Cum te simţi?

— Sunt ameţit, a răspuns el, deschizând un ochi, privindu-mă atent, pentru ca apoi să-l închidă, zicând:

— E ca şi când aş cădea de pe o stâncă. E o senzaţie tare neplăcută, *Sassenach.*

— Încearcă să te gândeşti la altceva preţ de o clipă.

S-a încruntat şi apoi s-a relaxat, spunând:

— Ridică-te puţin, vrei?

M-am ridicat pentru a-i face pe plac, întrebându-mă ce avea de gând.

A deschis ochii, a întins mâna sănătoasă şi m-a prins de o fesă.

— Aşa! a spus el. Ăsta este lucrul cel mai frumos la care pot să mă gândesc. Atunci când îţi pun mâna pe fund, mă simt mereu bine.

Am râs şi m-am apropiat puţin mai mult de el, astfel încât fruntea lui să fie lipită de pulpa mea.

— Ei bine, acesta e un remediu.

A închis ochii şi a început să respire încet şi profund.

Liniile aspre ale oboselii care se vedeau pe chipul său au început să se îndulcească, pe măsură ce anestezicul îşi făcea efectul.

— Jamie, am spus încet după un minut. Îmi pare rău.

A deschis ochii, s-a uitat în sus şi a zâmbit strângându-mă de pulpă.

— Lasă, e bine, a replicat el.

Pupilele au început să i se micşoreze. Ochii lui erau de un albastru intens şi privirea îi era tulbure, de parcă ar fi privit ceva în depărtare.

— Spune-mi, *Sassenach,* a şoptit el o clipă mai târziu. Dacă s-ar afla înaintea ta un bărbat şi ţi-ar spune că ar trăi dacă ţi-ai tăia un deget, ai face-o?

— Nu ştiu, am spus uimită. Dacă asta ar fi singura cale şi ar fi vorba despre un om bun… da, cred că aş face-o. Dar nu mi-ar plăcea, am adăugat eu când am văzut că zâmbeşte.

— Nu, a replicat el cu o figură placidă şi visătoare. Ştiai că a venit să mă vadă un colonel în timp ce tu te îngrijeai de răniţi? m-a întrebat el după o clipă. Colonelul Johnson. Micah Johnson îl chema.

— Nu, ce a spus?

Nu mă mai strângea atât de tare de fund. Mi-am pus palma peste a lui, pentru a i-o ţine pe loc.

— Compania lui a participat la luptă. Făcea parte din oamenii aflaţi sub comanda lui Morgan. Restul regimentului era dincolo de deal, în calea britanicilor. A spus că, dacă atacul ar fi continuat, şi-ar fi pierdut cu siguranţă compania şi Dumnezeu ştie ce s-ar fi ales de ea. Vorbea din ce în ce mai moale, cu accentul lui de scoţian din *Highlands* şi se uita la fusta mea.

— Deci i-ai salvat, am spus eu încet. Câţi oameni sunt într-o companie?

— Cincizeci, mi-a răspuns Jamie. Mi-am zis că poate nu au fost ucişi cu toţii.

Mâna i-a căzut şi i-am apucat-o. Îi simţeam răsuflarea caldă, trecând prin fustă şi ajungând pe pulpa mea.

— Mă gândeam că era ca în Biblie, nu-i aşa?

— Da?

I-am apucat mâna şi am pus-o pe şoldul meu.

— Mă gândeam că este ca în acel fragment în care Avrram se târguia cu Dumnezeu pentru cetăţile din câmpie. *Pierde-i-vei, oare, şi nu vei cruţa tot locul acela pentru cincizeci de drepţi, de se vor afla în cetate*? apoi Avraam se târguieşte pentru un număr din ce în ce mai mic de oameni. Mai întâi vorbeşte de cincizeci, apoi de patruzeci şi, în cele din urmă, de treizeci, de douăzeci şi de

zece.

Ochii lui erau pe jumătate închişi, glasul îi era molcom şi părea lipsit de griji.

— Nu am avut timp să văd care era moralul oamenilor din acea companie, dar crezi că printre ei se aflau zece care să fie cu adevărat bărbaţi… care să fie oameni buni?

— Sunt sigură că da.

Mâna lui era grea, braţul aproape că îi înţepenise.

— Poate cinci. Poate numai unul şi tot ar fi destul.

— Sunt sigură că există măcar un om bun.

— Băiatul acela cu faţa ca un măr, care te-a ajutat cu răniţii, e unul dintre ei?

— Da, e unul dintre ei.

A oftat din adâncul fiinţei lui cu ochii aproape închişi, zicând:

— Spune-i că nu-i port pică pentru degetul acesta.

L-am ţinut puţin de mâna sănătoasă. Respira încet şi adânc. Gura i se relaxase cu totul. L-am aşezat cu grijă pe spate şi i-am pus mâna pe piept.

— Bărbat afurisit, am şoptit eu. Ştiam c-ai să mă faci să plâng.

Tabăra era cufundată în linişte în clipele care precedau răsăritul. Am auzit strigătele santinelelor şi conversaţia a doi cercetaşi care plecau în pădure să vâneze. Focurile se stinseseră. Mai ardeau însă cele trei felinare, care dădeau lumină, fără a face niciun pic de umbră.

Mi-am pus în poală un dreptunghi din lemn moale, de pin, pentru a-l folosi ca masă de lucru. Jamie stătea cu burta în jos pe patul de campanie.

Avea capul întors spre mine, ca să pot vedea tot timpul ce culoare avea în obraji. Dormea adânc, respira încet şi nu s-a mişcat când i-am înţepat cu o sondă dosul palmei. Totul era gata.

Mâna îi era umflată, pufoasă şi incoloră. Rana era o linie neagră, contrastând cu pielea aurie. Am închis o clipă ochii, ţinându-l de încheietura mâinii, şi numărându-i bătăile inimii. *Unu şi doi şi trei şi patru.*

Mi se întâmpla rar să mă rog cu ardoare când mă pregăteam pentru operaţie, dar căutam ceva… ce nu puteam descrie, un lucru pe care l-am conştientizat mereu: o anume linişte sufletească, o detaşare a minţit, un anume echilibru care îmi permitea să pendulez între absenţa milei şi compasiune, o anume intimitate cu trupul aflat în mâinile mele şi capacitatea de a distruge pentru a vindeca.

Unu şi doi şi trei şi patru.

De la bun început mi-am dat seama că inima îmi bătea mai rar. Pulsul din vârful degetului meu se suprapunea peste pulsul pe care îl simţeam la încheietura mâinii lui Jamie, se sincroniza perfect. Era rar şi puternic. Dacă aşteptam un semn, presupun că acela era. Mi-am zis: *pe locuri, gata, start* şi am pus mâna pe scalpel.

O incizie scurtă, orizontală, deasupra falangelor a patra şi a cincea, apoi în jos, tăind pielea până aproape de încheietura mâinii. Am dat pielea deoparte cu grijă, folosindu-mă de vârful foarfecelor, apoi am prins la loc pielea cu una dintre sondele lungi, înfigând-o în lemnul moale.

Aveam un atomizor mic, umplut cu o soluţie din apă distilată şi alcool. Pentru că era imposibil să

am câmp steril, m-am folosit de acest atomizor, pentru a împrăştia o peliculă subţire de soluţie peste câmpul operator, cu ajutorul căreia să fie înlăturat primul val de sânge. Nu foarte mult. Vasoconstrictorul pe care i-l administrasem era eficient, dar efectul lui nu avea să dureze mult.

Am dat încet deoparte fibrele musculare care mai erau întregi, astfel încât să expun osul şi tendonul argintiu, ce ieşea în evidenţă printre celelalte culori specifice corpului. Sabia tăiase tendonul la câţiva centimetri deasupra oaselor carpiene. Am tăiat cele câteva fibre care mai rămăseseră întregi şi mâna s-a mişcat din reflex.

Mi-am muşcat buza, dar totul era în ordine. Se mişcase doar mâna. Carnea lui avea mai multă viaţă în ea decât aceea a unui pacient căruia i s-a administrat eter sau Pentothal. Nu era anesteziat, ci îi dădusem ceva, ca să fie amorţit. Carnea opunea rezistenţă, nu era flască, aşa cum eram eu obişnuită de la spital. Toate acestea erau departe – şi reprezentau în acelaşi timp o uşurare – în comparaţie cu viaţa şi convulsiile pe care le simţisem în cortul ce servea drept sală de operaţie.

Am tras tendonul tăiat cu forcepsul, am găsit ramura nervului ulnar, un fir delicat de mielină, cu mica lui reţea invizibilă care intra adânc în ţesuturi. Bine. Abia către degetul al cincilea puteam să lucrez fără a afecta structura de bază a nervului.

Niciodată nu ştiai la ce să te aştepţi. În cărţi se prezenta o anumită situaţie, dar primul lucru pe care îl învaţă un chirurg era că fiecare organism este unic. Stomacul era acolo unde te aşteptai să

fie, dar nervii şi vasele de sânge puteau fi oriunde, în apropierea acestuia, variind ca formă şi ca număr.

Acum cunoşteam tainele mâinii lui Jamie, mi-am dat seama cum funcţionează, puteam observa structurile care îi dădeau formă şi îi permiteau să se mişte. Era acolo o arcadă minunată, puternică, formată din metacarpianul al treilea şi delicata ţesătură de vase de sânge care îl alimentau. Sângele pulsa încet şi viu, de un roşu aprins în micul câmp operator deschis, purpuriu în locul în care osul fusese tăiat. Se vedea vena mică de un albastru închis ce pulsa mai jos de încheietură, bătând spre negru la marginea rănii iniţiale, acolo unde sângele se închegase.

Ştiusem, fără a mă întreba cum, că metacarpianul al patrulea era zdrobit. Aşa era. Lama armei lovise capătul osului, sfărâmându-i capul în apropierea podului palmei.

Trebuia să tai şi acolo, deci. Bucăţile de os trebuiau înlăturate, ca să împiedic iritarea ţesuturilor din imediata lor vecinătate. Dacă aş fi înlăturat metacarpianul, degetul al treilea şi al cincilea ar fi fost apropiate unul de celălalt, astfel mâna devenind mai mică.

Am tras cu putere de degetul afectat pentru a deschide spaţiul articular între încheieturi şi am folosit vârful scalpelului pentru a tăia ligamentul. Cartilagiile s-au desprins cu un *poc* discret, dar sesizabil, iar Jamie a tresărit şi a gemut, mâna lui mişcându-se într-a mea.

— Stai liniştit, i-am şoptit, ţinându-i mâna strâns. Stai liniştit, totul e-n regulă. Sunt aici, totul e bine.

Nu puteam face nimic pentru băieţii care mureau pe câmpul de luptă, dar aici puteam face pentru el lucruri care puteau fi considerate magie şi ştiam că vraja va ţine. M-a auzit, deşi era prins în visele agitate provocate de opiu. S-a încruntat şi a mormăit ceva neinteligibil. Apoi a oftat din greu şi s-a relaxat, încheietura mâinii lui înţepenind încă o dată în mâna mea.

Undeva, în apropiere a cântat un cocoş şi am privit pânza cortului. Lumina devenise mai puternică, odată cu răsăritul soarelui, se stârnise un vânt care aducea aerul răcoros în cort.

Trebuia să desprind muşchii din partea inferioară, făcând cât mai puţin rău posibil. Trebuia să prind mica arteră de la nivelul degetului şi celelalte două vase care păreau destul de mari pentru a avea importanţă, să tai cele câteva fibre şi bucăţi de piele care ţineau degetul, pentru ca apoi să-l desprind, cu metacarpianul surprinzător de alb şi dezgolit, de parcă ar fi fost coada unui şobolan.

Era o treabă făcută bine şi curat, dar am avut un sentiment de tristeţe când am dat deoparte acea bucată de carne. Am văzut cu ochii minţii cum îl ţinea în braţe pe Jemmy, care abia se născuse, şi cum îi număra degetele de la mâini şi de la picioare, mirându-se şi bucurându-se în acelaşi timp. Tatăl copilului a numărat şi el degetele de la mâini şi de la picioare.

— E bine, mi-am şoptit mai mult mie decât lui Jamie. E bine, o să se vindece.

Tot ceea ce a urmat a decurs rapid. Am luat forcepsul pentru a înlătura fragmentele de os. Am curăţat cât am putut de bine rana, înlăturând fire

de iarbă şi mizerie, chiar şi o bucată mică de stofă care pătrunsese în carne. După aceea nu am mai avut decât să curăţ marginea rănii, să tai excesul de piele şi apoi să trec la sutura inciziilor. Am pus pe mână o pastă din usturoi şi frunze de stejar alb în amestec cu alcool, am adăugat câlţi şi pânză, un bandaj strâns şi plasturi adezivi, astfel încât mâna să nu se umfle şi degetul al treilea şi al cincilea să se apropie unul de celălalt.

Soarele aproape că răsărise. Felinarul care ardea deasupra capului meu părea că aruncă o lumină palidă şi slabă. Ochii îmi ardeau din cauza muncii încordate şi a fumului de la focurile în apropierea cărora mă aflasem. Afară se auzeau glasurile ofiţerilor, care trezeau militarii ce aveau de înfruntat o nouă zi. Şi duşmanul?

Am aşezat mâna lui Jamie pe pat, în apropierea feţei. Era palid, dar nu foarte palid, iar buzele lui erau roz, nu vinete. Am pus instrumentele într-o găleată în care era un amestec de apă şi alcool, simţindu-mă deodată prea obosită pentru a le curăţa aşa cum s-ar fi cuvenit. Am înfăşurat degetul tăiat într-un bandaj, nefiind sigură ce să fac cu el. De aceea l-am lăsat pe masă.

— Deşteptarea! Deşteptarea! strigau sergenţii la intervale regulate de timp. La aceste strigăte soldaţii răspundeau cu replici usturătoare.

Nici nu m-am mai ostenit să mă dezbrac. Dacă în ziua aceea urmau să se dea lupte, aveam să fiu trezită cât de curând. Jamie nu. Nu aveam de ce să mă tem. Jamie nu avea să lupte astăzi.

Am înlătura agrafele din păr şi mi l-am scuturat, lăsându-l să atârne pe umeri. M-am întins pe pat, lângă el. Stătea întins pe burtă. Am văzut muşchii

fermi ai feselor sale sub pătură; am pus mâna pe o fesă şi am strâns.

— Vise plăcute, am spus şi m-am lăsat pradă somnului.

63

DESPĂRŢIT PE VECI DE PRIETENI ŞI DE RUDE

În sfârşit, locotenentul Lord Ellesmere ucisese un rebel. Se gândea că omorâse mai mulţi rebeli, dar nu putea fi sigur în legătură cu cei asupra cărora trăsese. Unii dintre ei au căzut, dar era posibil să fie doar răniţi. Era sigur că îl ucisese pe omul care atacase un tun britanic împreună cu alţi rebeli. ÎI tăiase pe acel om în două cu o sabie de cavalerist şi, în mod ciudat, câteva zile după aceea, braţul în care ţinuse arma îi amorţise. Din această cauză, îşi mişca mâna stângă la fiecare câteva minute, pentru a se asigura că se poate folosi de ea.

Acea senzaţie de amorţeală nu se manifesta doar la nivelul braţului.

În zilele ce au urmat bătăliei, au fost îngrijiţi răniţii, au fost îngropaţi morţii şi britanicii şi-au refăcut forţele. Dezertările erau frecvente, mereu fugeau câţiva militari. Într-o zi, a fugit o întreagă companie de militari din Brunswick.

A asistat la mai multe înmormântări şi a văzut cu chipul împietrit cum bărbaţi, dar şi băieţi pe care îi cunoştea, erau puşi pentru totdeauna în pământ, în primele zile nu îngropaseră destul de adânc morţii şi s-au văzut obligaţi să audă toată noaptea urletele şi mârâielile lupilor care se

luptau pentru cadavre. Au îngropat a doua zi ceea ce mai rămăsese din morţi. I-au îngropat mai adânc.

Noaptea ardea un foc la fiecare o sută de yarzi în jurul taberei, pentru că americanii care erau buni ţintaşi ucideau santinelele.

Zilele erau caniculare, iar noaptea domnea un frig cumplit… şi nimeni nu se odihnea. Burgoyne emisese un ordin, conform căruia *fiecare ofiţer şi fiecare soldat va dormi echipat.* William nu îşi schimbase lenjeria de mai bine de o săptămână. Nici nu conta dacă mirosea. El nu-şi detecta propriul miros. Oamenii erau obligaţi să fie în poziţie de luptă deja cu o oră înainte de răsăritul soarelui şi să rămână aşa până ce soarele va fi răsărit, astfel încât ceaţa să nu-i poată ascunde pe americani.

Raţia de pâine fusese redusă la jumătate. Sarea, carnea de porc şi făina erau pe sfârşite. Cantinierii nu mai aveau tutun şi coniac, spre nemulţumirea militarilor germani. Partea bună era că sistemele britanice de apărare erau foarte bine puse la punct. Existau două redute şi o mie de oameni fuseseră trimişi să defrişeze terenul pentru a deschide căi de tragere pentru artilerie. Generalul Burgoyne anunţase că generalul Clinton era aşteptat să sosească în zece zile cu o forţă de sprijin şi – cel puţin aşa se spera – cu alimente.

— Evreii pe Mesia au aşteptat aşa cum noi aşteptăm la generalul Clinton, a spus în glumă locotenentul-major Gruenwald, care reuşise să supravieţuiască printr-o minune, după ce fusese rănit la Bennington.

— Ha, ha! a exclamat William.

Cei din tabăra americană aveau moralul ridicat şi erau gata să termine treaba pe care o începuseră. Din păcate, în timp ce în tabăra britanică se micşoraseră raţiile, americanilor li se terminau muniţiile şi praful de puşcă. A urmat o perioadă de nelinişte în care americanii încercau să jefuiască tabăra britanică, dar fără niciun fel de rezultat.

Pe Ian Murray această situaţie îl plictisea şi a început să umble prin ceaţă, rezultatul fiind că unul dintre tovarăşii săi a călcat într-un pinten folosit pentru ancorarea tunurilor. Omul s-a înţepat în picior şi această întâmplare nefericită a fost un pretext bun pentru ca Ian să meargă la cortul-spital unde Rachel Hunter îi dădea o mână de ajutor fratelui ei.

Această perspectivă l-a însufleţit atât de mult, încât nu a fost atent, s-a împiedicat şi a căzut într-o râpă, lovindu-se cu capul de un bolovan. Cei doi bărbaţi au intrat în tabără susţinându-se reciproc şi s-au îndreptat către cortul-spital. În cort era agitaţie. Nu acolo erau ţinuţi bolnavii, dar acolo se venea la tratament. Ian nu şi-a spart capul, dar vedea totul dublu şi a închis un ochi, sperând că astfel îşi va putea da seama mai bine unde se afla Rachel.

— *Ho ro!* a spus cineva în spatele lui pe un ton de bună dispoziţie, *mo nighean donn boidheach.*

Pentru o clipă, a crezut că îi vorbise unchiul său şi se mira de ce se adresa mătuşii lui, rostind cuvinte de alint, în timp ce ea lucra… Dar mătuşa Claire nici măcar nu se afla acolo. Ian şi-a adus aminte de asta. Şi dacă nu era acolo, atunci…

Punându-şi o mână peste un ochi, astfel încât

acesta să nu-i iasă din cap, Ian s-a întors încet şi a văzut un bărbat la intrarea în cort.

În razele soarelui de dimineaţă părul bărbatului părea cuprins de flăcări şi Ian a rămas cu gura deschisă, simţindu-se ca şi când ar fi fost lovit în stomac.

Nu era unchiul Jamie. Şi-a dat seama de acest lucru imediat. Şi acel bărbat îşi ajuta un camarad care şchiopăta. Avea o faţă cu totul diferită de a unchiului Jamie: era roşie, arsă de soare şi bătută de vânt şi de ploi, iar trăsăturile trădau faptul că omul era vesel. Părul lui era de culoarea ghimbirului, nu tocmai roşu, şi îi cam căzuse de la tâmple. Era solid, nu foarte înalt, dar felul în care se mişca… întocmai ca un jaguar. Dintr-un motiv anume, Ian nu se putea desprinde de imaginea lui Jamie Fraser.

Omul acela roşcat purta kilt. De fapt, atât el, cât şi camaradul său, purtau kilt. *Oameni din Highlands,* s-a gândit Ian. Oricum şi-ar fi dat seama de unde era omul, în momentul în care avea să-l audă vorbind.

— *Có thu?* a întrebat Ian brusc. *Cine eşti tu?*

Auzindu-l pe Ian vorbind în gaelică, omul a rămas uimit. L-a măsurat pe Ian din cap până-n picioare, observând costumaţia lui de mohican, înainte de a răspunde respectuos:

— *Is mise Seaumais Mac Choinnich a Boisdale. Có tha faighneachd? Eu sunt Hamish MacKenzie din Boisdale. Cine întreabă?*

— Ian Murray, a răspuns „mohicanul”, încercând să se concentreze. Numele îi părea cunoscut, şi cum să nu-i pară cunoscut? Existau sute de oameni care purtau numele de MacKenzie.

Bunica mea a fost o MacKenzie, a continuat el, vorbind pe tonul omului care îşi căuta rude printre străini. Ellen MacKenzie din Loch.

Omul a făcut ochii mari.

— Ellen din Loch? a spus el în cele din urmă. Era fiica celui care se numea Jacob Ruaidh?

Atât de surescitat era Hamish, încât l-a strâns tare pe camaradul său, care a scos un ţipăt.

Acest fapt a atras atenţia femeii pe care scoţianul o salutase, numind-o „o, minunată fecioară cu pielea arămie”.

Chiar avea pielea arămie. Ian şi-a dat seama imediat de acest lucru. Faţa arsă de soare a lui Rachel era de culoarea castanei. Părul ei era de culoarea alunelor. Gândindu-se la asta, Ian a zâmbit. Fata l-a văzut şi şi-a îngustat privirea.

— Ei bine, dacă eşti în stare să rânjeşti ca un maimuţoi, înseamnă că nu eşti rănit grav. Ce…

S-a oprit, văzând că Ian Murray era împreună cu un bărbat din *Highlands*, îmbrăcat în kilt, care striga de bucuros ce era. Ian nu striga, dar îi făcea plăcere să se afle acolo.

— O să vrei sigur să-l vezi pe unchiul meu Jamie, a spus Ian simţindu-se mai puţin emoţionat. Cred că i se spunea *Seaumais Ruaidh.*

Jamie Fraser stătea cu ochii închişi, încercând să-şi dea seama de durerea din mâna sa. Era o durere ascuţită, care l-ar fi putut face să ţipe. Era acea durere pe care o are oricine şi-a rupt un os. Cu toate astea, era una din acele dureri care anunţau vindecarea.

Claire vorbea despre frământarea oaselor şi el se gândise că asta nu era doar o metaforă. Uneori avea impresia că exista cineva care îi înfigea ace

din oţel în os, încercând să sudeze fragmentele distruse, indiferent de durerea provocată în carne.

Îşi privise repede mâna şi simţea că îi venea să verse, pentru că era de-a dreptul buimăcit. Felul în care îşi simţea mâna nu se potrivea cu imaginea pe care o avea în legătură cu felul în care mâna *ar fi trebuit* să arate.

Şi-a amintit că mai trecuse prin astfel de situaţii. Se obişnuise cu cicatricile şi rănile şi cu toate astea… şi-a adus aminte cum îşi simţise mâna în tinereţe, cum arătase ea pe un scut, pe mânerul unei săbii, cum arătase ea pe pană… ei bine, nu! A zâmbit, gândindu-se la acest lucru. Nu îi fusese uşor să ţină pana, chiar şi când degetele erau într-o stare cât se poate de bună.

S-a întrebat deodată dacă acum va mai putea scrie cu mâna aceea, aşa cum era ea. Curios, şi-a mişcat puţin mâna. Durerea l-a făcut să ofteze, dar… avea ochii deschişi şi se uita la mâna lui. A descoperit că degetul cel mic era foarte aproape de cel mijlociu. Degetele i s-au îndoit. Avea dureri cum trebuie să fi avut Hristos pe cruce, dar în afară de asta, nu îi înţepenea niciun deget. Le putea folosi.

Eu vreau să-ţi mai poţi folosi mâna. Auzea vocea hotărâtă a lui Claire, care îi vorbise cu răsuflarea tăiată.

A zâmbit slab. Nu avea cum să o contrazică atunci când era vorba despre probleme medicale.

Am intrat în cort, pentru că voiam să-mi iau un cauter mic şi l-am văzut pe Jamie stând pe pat, mişcându-şi mâna rănită şi privind degetul tăiat care era pe o ladă, lângă el. ÎI învelisem la repezeală într-un bandaj şi arăta ca un vierme

mumefiat.

— Aăă… Să scap de el? am întrebat eu încet.

— Cum? a întrebat el atingând degetul tăiat cu arătătorul, pentru ca apoi să-l retragă repede, de parcă acel deget lipsit de viaţă s-ar fi mişcat pe neaşteptate. A scos un sunet care nu era un chicotit.

— Să-l ard? am propus eu.

Aceasta era metoda la care se apela în mod obişnuit pentru a se înlătura membrele amputate când te aflai pe un câmp de luptă, deşi eu personal nu apelasem niciodată la ea. Ideea de a pune la punct un crematoriu pentru un singur deget era stupidă. Era posibil, de asemenea, să-l aruncăm într-unul din focurile aprinse în tabără, nutrind speranţa să nu observe nimeni.

Jamie a scos un mormâit, prin care arăta clar că nu era de acord cu ideea.

— Ei bine… cred că ai putea să-l afumi, am spus cu îndoială. Ai putea să-l păstrezi în *sporran,* ca amintire. Ai putea face cum a făcut Ian cu urechea lui Neil Forbs. O mai are încă?

— Da, o are, a răspuns Jamie.

Am văzut că i-a revenit culoarea în obraji şi a început să capete din ce în ce mai multă stăpânire de sine.

— Nu, nu m-am gândit să fac asta, a continuat el.

— L-aş putea păstra în spirt sau în vin, i-am propus.

Jamie a zâmbit discret, spunând:

— Pun rămăşag zece la unu că, până la sfârşitul zilei, cineva o să bea vinul sau spirtul despre care vorbeşti tu, *Sassenach.*

M-am gândit şi eu şi mi-am spus că acea cotă era prea mică. Mai potrivit ar fi fost să vorbim despre o cotă de o mie la unu. Am reuşit să-mi păstrez intactă rezerva de alcool medicinal numai datorită faptului că, atunci când nu îl foloseam, îl păzea unul dintre prietenii indieni ai lui Ian, care era mai fioros.

— Atunci cred că singura soluţie care ne rămâne este să-l îngropăm.

— Mhm! a spus Jamie, arătând astfel că era de acord, dar avea anumite rezerve.

— Ce e?

— Da, e bine, a spus Jamie cu anume reţinere. Când Fergus şi-a pierdut mâna… ei bine, aşa a dorit Jenny, dar s-a făcut o slujbă de înmormântare, ştii?

Mi-am muşcat buza, spunând:

— Vrei să fie o slujbă în familie sau doreşti să chemăm pe toată lumea?

Înainte ca Jamie să poată răspunde, am auzit afară glasul lui Ian. Vorbea cu cineva şi, o clipă mai târziu, şi-a băgat capul în cort. Avea un ochi umflat şi un cucui, dar zâmbea cu gura până la urechi.

— Unchiule Jamie, a spus el. A venit cineva care vrea să te vadă.

După ce se băuse şi cea de-a treia sticlă, Jamie a întrebat:

— Cum se face că tu te afli aici, *a charaid?*

Luasem de multă vreme cina şi focul ardea încet.

Hamish s-a şters la gură şi a dat sticla mai departe.

— Aici? a întrebat el. Aici, în sălbăticie, vrei să

spui sau vrei să întrebi cum am ajuns eu aici, luptând împotriva regelui?

Omul l-a privit pe Jamie cu ochii lui albaştri, exact în acelaşi mod în care îl privea şi Jamie, care a zâmbit, spunând:

— Cea de-a doua întrebare este răspunsul la prima întrebare?

Hamish a răspuns printr-un zâmbet slab, spunând:

— Da, aşa este. Întotdeauna ai fost iute ca un colibri şi la trup, şi la minte, *a Sheaumais.*

Dându-şi seama din expresia pe care o aveam că nu înţelegeam cum stăteau lucrurile, s-a întors spre mine:

— Soldaţii regelui mi-au ucis unchiul. Soldaţii regelui i-au ucis pe bărbaţii din clanul meu, care erau în stare să lupte, ei au distrus pământurile şi astfel au lăsat femeile şi copiii să moară de foame, mi-au ars casa şi i-au condamnat pe ai mei să moară de foame, de frig şi de bolile care i-au chinuit în sălbăticie.

Omul vorbea cât se poate de calm, dar pasiunea se vedea arzându-i în ochi.

— Eu aveam unsprezece ani când au venit la castel şi ne-au exterminat, împlineam doisprezece ani în ziua în care m-au silit să jur credinţă regelui. Au spus că sunt bărbat, şi când am ajuns în Nova Scoţia… eram cu adevărat bărbat.

S-a întors spre Jamie, continuând:

— Şi pe tine te-au silit să juri, *a Sheaumais?*

— Da, a replicat Jamie încet. Oricum, un jurământ făcut atunci când eşti silit nu te poate împiedica să faci ceea ce crezi tu că e drept.

Hamish a întins o mână şi Jamie a prins-o într-a

sa, dar nu s-au privit.

— Nu, nu te poate împiedica, a fost de acord Hamish.

Poate că nu, dar ştiam că amândoi se gândeau la jurământ: *Să-mi fie dat să zac într-un mormânt nesfinţit, despărţit pe veci de prieteni şi rude.* Amândoi se gândeau, aşa cum mă gândeam şi eu, că erau şanse mari să li se întâmple exact ceea ce se spunea în jurământ.

Şi mie mi se putea întâmpla.

Mi-am dres glasul.

— Dar ceilalţi? am spus eu, gândindu-mă la cei pe care îi cunoscusem în Carolina de Nord şi în Canada. Scoţienii din *Highlands* care sunt loialişti?

— Mda, a spus Hamish încet, privind către focul care îi adâncea ridurile de pe obraz. Au luptat cu vitejie, dar cei mai mulţi dintre ei au fost ucişi. Acum nu mai vor decât pace.

Deodată m-a privit şi mi s-a părut că îl zăresc pe Dougal MacKenzie, omul violent care fusese în stare să rabde de foame în vreme de război. Fără a aştepta un răspuns din partea mea, a ridicat din umeri şi a continuat:

— Războiul a venit din nou peste ei şi nu au altă cale decât să lupte. Toată lumea poate vedea însă că Armata Continentală este doar o adunătură de oameni… sau a fost.

Şi-a înălţat privirea, apoi a clătinat din cap, ca pentru sine, privind focurile, corturile, valul de ceaţă luminat de stele care plutea deasupra noastră, încărcat de fum, de praf, de miros de praf de puşcă şi de alte miresme neplăcute.

— Ei au crezut că rebelii vor fi zdrobiţi. Lăsând

deoparte jurământul, cine ar fi fost atât de nebun încât să îşi asume un astfel de risc? a continuat Hamish.

Un om care nu avusese şansa să lupte până atunci, am gândit eu.

I-a zâmbit strâmb lui Jamie.

— Mă mir că nu am fost zdrobiţi, a spus el în cele din urmă, cu adevărat surprins. Tu nu eşti surprins, *a Sheaumais*?

— Uimit, a replicat Jamie zâmbind. Mă bucur, totuşi, că nu s-a întâmplat aşa şi mă bucur că eşti aici, *a Sheaumais.*

Au sporovăit aproape toată noaptea. Când au început să vorbească în gaelică, m-am ridicat de la locul meu, am pus o mână pe umărul lui Jamie în semn de noapte bună şi m-am culcat, învelindu-mă-n pături. Am adormit imediat, pentru că eram obosită de atâta muncă. Am dormit în sunetul glasurilor lor, care semăna cu bâzâitul unor albine în stup.

Ultimul lucru pe care l-am văzut a fost chipul lui Ian, care asculta atent ce se povestea despre Scoţia, care dispăruse chiar când se născuse el.

64

UN DOMN

— Doamna Fraser?

Am auzit în spatele meu o voce plăcută, masculină. M-am întors şi am văzut un ofiţer solid, lat în umeri, care stătea la intrarea cortului meu. Era îmbrăcat cu haină şi cămaşă şi ţinea la subraţ o cutie.

— Eu sunt. Cu ce vă pot ajuta?

Nu părea a fi bolnav, de fapt părea mai sănătos decât majoritatea militarilor. Faţa lui era arsă de soare şi bătută de vânt, dar cu o culoare sănătoasă în obraji. A zâmbit. Avea un zâmbet fermecător, care făcea ca nasul lui mare şi coroiat şi sprâncenele groase să nu iasă în evidenţă.

— Speram că am putea face împreună o mică afacere, doamnă Fraser, a spus el, ridicând una dintre sprâncenele lui groase. Am făcut un gest prin care îl invitam să se apropie şi a înaintat, aplecându-se puţin.

— Asta depinde de ce doriţi, i-am spus, privind cutia cu vădită curiozitate. Dacă este vorba despre whisky, atunci nu vă pot ajuta.

De fapt aveam un butoiaş de alcool medicinal sub masă, iar mirosul acestui lichid plutea în aer. Acel domn nu era primul care fusese atras de miros. El atrăgea militari de toate gradele ca pe muşte.

— Oh, nu! m-a asigurat el, privind totuşi interesat masa din spatele meu, unde aveam mai multe vase mari în care cultivam ceea ce speram eu să fie penicilină. Ştiu că aveţi o rezervă de scoarţă de arbore de chinină. Aşa este?

— Da, vă rog să luaţi loc, i-am spus, făcându-i semn să ia loc pe taburetul pe care stăteau pacienţii, eu aşezându-mă în faţa lui. Genunchii ofiţerului se lipeau de ai mei. Suferiţi de malarie?

I-am pus această întrebare, deşi nu credeam că era bolnav, pentru că albul ochilor lui era alb, şi nu galben.

— Nu, îi mulţumesc lui Dumnezeu că m-a ferit de asemenea lucru. Am, în statul meu major pe

cineva, un prieten care suferă de această boală, iar medicul nostru nu are scoarţă de arbore de chinină. Am sperat că poate veţi fi tentată să faceţi un schimb.

A pus cutia pe masă, lângă noi, şi a deschis-o în momentul în care a rostit aceste ultime cuvinte. Această cutie avea o serie de compartimente în care se aflau tot felul de lucruri: dantelă, bandă de mătase, doi piepteni din baga, un săculeţ cu sare, o cutiuţă cu piper, o cutie emailată pentru tutun de prizat, o broşă din cositor, având forma unui liliac, mai multe cupoane de mătase brodată, câteva batoane de scorţişoară, nişte borcănele pline probabil cu plante medicinale şi o sticlă pe a cărei etichetă se putea citi…

— Laudanum! am exclamat, ducând involuntar mâna către sticlă.

M-am abţinut, dar ofiţerul mi-a dat de înţeles printr-un gest că puteam să fac ceea ce doream. Am luat sticla din locul ei, am îndepărtat dopul şi mi-am trecut-o pe la nas. S-a simţit imediat mirosul dulceag de opiu, un duh într-o sticlă. Mi-am dres glasul şi am pus dopul la loc.

Omul m-a privit cu interes.

— Nu am fost sigur ce vă doreaţi, a spus el făcând un gest către cutie. Eu am avut un magazin în care ofeream produse farmaceutice şi produse de lux. În timpul activităţii mele am învăţat că doamnelor este bine să le oferi posibilitatea de a alege, căci sunt mult mai pretenţioase decât domnii.

L-am privit pătrunzător, dar nu cu răutate. Mi-a zâmbit din nou şi mi-am dat seama că făcea parte din rândul celor cărora le plăceau, în mod evident,

femeile.

— Cred că ne vom putea ajuta reciproc, am replicat, zâmbindu-i la rândul meu. Poate că nu ar trebui să vă întreb. Nu doresc să vă jefuiesc. Vă voi da ceea ce vă trebuie pentru prietenul dumneavoastră, dar gândindu-mă la viitoare afaceri între noi, vă întreb, mai aveţi laudanum?

A continuat să zâmbească, dar privirea i-a devenit pătrunzătoare. Avea nişte ochi de o culoare neobişnuită. Acei ochi despre care puteai spune că sunt cenuşii.

— Ei bine, da, a spus el încet. Mai am. Aveţi… nevoie de laudanum în mod regulat?

M-am gândit că se întreba dacă sunt dependentă. Acest lucru nu era deloc ieşit din comun în acele cercuri în care se putea obţine laudanum cu uşurinţă.

— Eu nu folosesc laudanumul pentru mine, nu, am spus eu calm. Şi îl administrez cu multă grijă celor care au nevoie de el. Unul dintre cele mai importante lucruri pe care le pot oferi oamenilor care vin la mine este acela că le pot alina durerea. Dumnezeu mi-e martor că pe mulţi dintre ei nu îi pot trata.

Ofiţerul a ridicat din sprâncene, spunând:

— Aceasta este o mărturisire interesantă. Majoritatea celor care au meseria dumneavoastră promit tuturor că îi pot vindeca.

— Cum se spune? Vrabia mălai visează.

Am zâmbit, dar nu pentru că aş fi fost amuzată şi am continuat:

— Fiecare vrea să fie tratat şi, cu siguranţă, nu există vreun doctor care să nu vrea să trateze. Există, însă, anumiţi factori aflaţi dincolo de

puterea unui medic. Deşi nu îi spui pacientului acest lucru, este bine să îţi cunoşti limitele.

— Credeţi? a întrebat ofiţerul, înclinând capul şi privindu-mă cu vădită curiozitate. Nu credeţi că a admite existenţa acestor limite *a priori* - nu mă refer numai la domeniul medical ci, în general, la aspectele vieţii – înseamnă în sine *stabilirea* acestor limite? Aceasta nu înseamnă oare că limitele împiedică pe cineva să facă tot posibilul deoarece crede că *nu este posibil* să facă un anumit lucru?

L-am privit uimită.

— Ba… da, am spus eu încet. Dacă puneţi problema în acest mod, atunci cred că sunt de acord cu dumneavoastră.

Am făcut un gest, gândindu-mă la militarii care erau peste tot în jurul nostru.

Apoi am continuat:

— Dacă nu aş crede, dacă nu *am* crede că se pot face lucruri dincolo de ceea ce credem noi înşine că suntem în stare, aveţi impresia că soţul meu şi eu ne-am mai afla *aici?*

Ofiţerul a izbucnit în râs, exclamând:

— Bravo, doamnă! Cred că un observator imparţial ar numi asta „nebunie curată”. Poate că ar avea dreptate, a mai adăugat el, clătinând din cap. Dar un astfel de observator ar trebui să ne doboare, iar noi nu vom renunţa.

Am auzit voci afară. Jamie vorbea cu cineva şi, o clipă mai târziu, a intrat în cort.

— *Sassenach,* a început el. Poţi să vii să…

S-a întrerupt, văzându-l pe vizitatorul meu şi a făcut o plecăciune, spunând:

— Domnule.

M-am uitat surprinsă la ofiţerul care venise la mine. Din maniera în care se comporta Jamie, devenea clar faptul că aveam înaintea mea un ofiţer superior.

Crezusem că e căpitan sau maior.

În ceea ce îl priveşte pe ofiţerul respectiv, a dat din cap, fiind deschis, dar rezervat în acelaşi timp.

— Domnule colonel, a spus el în cele din urmă, discutam cu soţia dumneavoastră despre filosofia care stă în spatele eforturilor pe care le facem. Ce spuneţi… un înţelept îşi cunoaşte limitele, iar cel îndrăzneţ neagă existenţa acestor limite? Dumneavoastră din ce categorie faceţi parte?

Jamie m-a privit puţin surprins, iar eu am ridicat discret dintr-un umăr.

— Ah, da, a spus el, îndreptându-şi din nou atenţia asupra vizitatorului meu. Eu am auzit spunându-se că un bărbat trebuie să facă mai mult decât este în stare… Altfel de ce ar mai exista Cerul?

Ofiţerul l-a privit o vreme pe Jamie cu gura căscată şi apoi a izbucnit în râs, bătându-se cu palma peste genunchi:

— Dumneavoastră şi soţia dumneavoastră sunteţi oameni de un soi rar. Sunteţi doi oameni de soiul *meu.* Asta este splendid, domnule. Ştiţi cumva unde sau de la cine aţi auzit vorba aceea pe care tocmai aţi spus-o?

Jamie şi-a adus aminte. Ştia vorba aceea de la mine, o auzise chiar de mai multe ori de-a lungul anilor. Cu toate acestea, a zâmbit şi a ridicat din umeri, spunând:

— Cred că de la un poet. Am uitat cum se numeşte.

— Ei bine, oricum, a exprimat lucrurile extraordinar de bine. O să-i spun şi lui Grenny ce am auzit de la dumneavoastră, deşi îmi închipui că o să clipească des, o să mă privească tâmp prin ochelari şi o să mi se plângă în legătură cu proviziile. *Acela* este un om care îşi cunoaşte limitele, a spus adresându-mi-se cu umor şi cu un anumit ton în voce. Îşi cunoaşte al dracului de bine limitele şi nu lasă pe nimeni se treacă dincolo de ele.

Aceste ultime cuvinte fuseseră rostite pe un cu totul alt ton. Zâmbetul îi dispăruse de pe chip şi ghiceam o furie vie în ochii lui aproape lipsiţi de culoare. Am avut un moment de nelinişte. Grenny putea fi doar generalul Gates, iar acest general era un ofiţer cu mare putere de decizie. Speram din suflet ca Robert Browning şi cu mine să nu-l fi implicat pe Jamie în cine ştie ce.

— Ei bine, am spus eu, încercând să destind atmosfera. Nu puteţi fi învins dacă nu vă lăsaţi învins.

Umbra care se aşternuse pe chipul său a dispărut şi mi-a zâmbit din nou, privindu-mă cu ochi limpezi, în timp ce spunea:

— Ah, n-or să mă învingă niciodată, doamnă Fraser, credeţi-mă!

— Vă cred, am spus eu, deschizând una dintre cutiile mele. Daţi-mi voie să vă aduc scoarţa de chinină, domnule… ăăă.

Am ezitat, pentru că nu îi cunoşteam gradul, iar el şi-a dat seama de acest fapt şi s-a lovit cu palma peste frunte, spunând:

— Îmi cer scuze, doamnă Fraser! Ce impresie vă puteţi face despre un bărbat care dă buzna şi vă

cere medicamente fără a se prezenta?

A luat pachetul din mâna mea, apoi s-a aplecat şi mi-a sărutat degetele discret.

— General-maior Benedict Arnold, sluga dumneavoastră, doamnă.

Jamie a privit în urma generalului, încruntându-se puţin. Apoi m-a privit pe mine şi s-a mai înseninat, spunând:

— Te simţi bine, *Sassenach*? Arăţi de parcă eşti gata să cazi din picioare.

— S-ar putea să mi se întâmple şi asta, am replicat, simţind o senzaţie de slăbiciune şi căutând să mă aşez cât mai repede pe scaun. M-am aşezat şi am descoperit sticla de laudanum lângă mine. Am ridicat-o, simţind cât de grea era şi având astfel o dovadă a faptului că nu îmi imaginasem doar că omul acela care plecase fusese într-adevăr înaintea mea.

— Eram pregătită să dau cândva nas în nas cu George Washington sau Benjamin Franklin, am spus eu. Aş fi putut să îl întâlnesc şi pe John Adams, dar nu m-am aşteptat să-l văd pe *el* şi *mi-a plăcut,* am continuat eu cu tristeţe.

Jamie continua să se uite în jur cu sprâncenele ridicate. Apoi a privit sticla de parcă s-a întrebat dacă nu cumva am luat o înghiţitură din ea.

— De ce s-ar fi cuvenit să nu-ţi pla… Oh! Ştii ceva despre el?

— Da, ştiu, şi este vorba despre un lucru pe care mi-aş fi dorit să-l ştiu.

Am înghiţit nodul care mi se pusese în gât şi am continuat, având o senzaţie de rău:

— Încă nu este un trădător, dar va fi.

Jamie s-a uitat peste umăr, vrând să se asigure

că nu ne auzea cineva şi apoi s-a aşezat pe scaunul rezervat pacienţilor, mi-a luat mâinile într-ale sale şi mi-a şoptit:

— Spune-mi.

Existau anumite limite în legătură cu lucrurile pe care *puteam* să i le spun… şi era prima dată când regretam faptul că nu acordasem mai multă atenţie temelor la istorie pe care trebuia să le facă Bree, deoarece acestea formau nucleul cunoştinţelor despre Revoluţia Americană.

— A luptat de partea noastră… de partea americanilor pentru o vreme şi a fost un militar strălucit. Dar, în acelaşi timp, el a fost deziluzionat şi a trecut de cealaltă parte a baricadei, dând informaţii britanicilor, folosindu-se de un om al cărui nume este John Andre. Ştiu aceste lucruri pentru că omul său de legătură, John Andre, a fost prins şi spânzurat. Cred, însă, că Arnold a fugit în Anglia. Faptul că un *general* american a trecut de cealaltă parte a baricadei a fost un eveniment atât de spectaculos, încât numele Benedict Arnold a devenit sinonim cu noţiunea de trădător. Vreau să spun că *va deveni* sinonim cu noţiunea de trădător. Dacă o persoană va comite un act de trădare, ea va fi numită Benedict Arnold.

Senzaţia de rău nu m-a părăsit. Undeva, chiar în clipa aceea, un anume maior John Andre îşi vedea liniştit de treburile lui, fără a şti ce îi rezervă viitorul.

— Când se va întâmpla totul? m-a întrebat Jamie, strângându-mă puţin de mână şi făcându-mă să nu mă mai gândesc la maiorul Andre.

— Asta-i problema, i-am spus deznădăjduită. Nu ştiu. Nu încă. Cred că nu încă.

Jamie a stat pe gânduri o clipă.

— O să stau cu ochii pe el, a spus el încet.

— Să nu faci asta, i-am spus din reflex.

Ne-am privit reciproc cu ochi mari, amintindune de Charles Stuart. Niciunul dintre noi nu uitase că a interveni asupra cursului istoriei putea avea consecinţe serioase, asta dacă se putea interveni cu adevărat. Noi nu aveam nicio idee în ceea ce priveşte motivul pentru care Arnold, care era deocamdată patriot, avea să devină un trădător.

Oare această neînţelegere cu Gates urma să fie grăuntele de nisip din cauza căruia avea să ia naştere acea perlă a trădării?

— Nu ai de unde să ştii ce amănunt neînsemnat poate afecta mintea cuiva, am subliniat eu. Gândeşte-te la Robert the Bruce şi la păianjen.

Această remarcă a mea l-a făcut să zâmbească.

— O să fiu atent, *Sassenach,* a spus Jamie. O să stau cu ochii pe el.

65

UN TRUC

7 octombrie 1777

…Ei bine, atunci ordonaţi-i lui Morgan să înceapă Jocul.

Generalul Horatio Gates

Într-o dimineaţă liniştită de toamnă, răcoroasă şi aurie, un dezertor britanic a intrat în tabăra americană. El a spus că Burgoyne trimitea o forţă de recunoaştere. Era vorba despre două mii de

oameni care urmau să pună la încercare flancul drept al americanilor.

— Ochii lui Granny Gates erau să-i sară prin lentilele ochelarilor, mi-a spus Jamie, având grijă să-şi încarce cartuşiera. Nici nu e de mirare.

Generalul Arnold, care era prezent când a sosit omul cu această veste, i-a spus lui Gates să trimită o formaţiune puternică împotriva acestui grup britanic de avangardă. Gates se arătase a fi precaut şi când Arnold i-a cerut permisiunea să meargă şi să vadă ce voiau să facă britanicii, Gates îl privise cu răceală şi îi spusese:

— Mă tem să îţi acord încrederea, Arnold.

— Şi din clipa aia totul a luat-o la vale, a spus Jamie, făcând o strâmbătură. La sfârşit, Gates i-a spus, şi citez exact, *Sassenach*: „Generale Arnold, nu am ce misiune să-ţi dau. Nu ai ce să faci aici”.

Am simţit că încep să tremur şi acest lucru nu avea nimic de-a face cu răcoarea dimineţii. Acesta era momentul? Acesta era lucrul care îl făcuse sau urma să-l facă pe Benedict Arnold să lupte împotriva cauzei în favoarea căreia luptase? Jamie şi-a dat seama la ce mă gândeam şi a ridicat din umeri, spunând:

— Acum lucrurile nu au nicio legătură cu noi.

— Asta *este* un lucru care ar trebui să ne liniştească. Ai grijă, te rog.

— O să am grijă, a replicat Jamie luându-şi puşca.

De data asta, a avut ocazia să mă sărute personal de rămas-bun.

Forţa de cercetare a britanicilor avea un dublu scop, nu numai acela de a vedea unde se aflau americanii – pentru că generalul Burgoyne nu

avea nicio idee în acest sens şi dezertorii americani încetaseră de multă vreme să mai treacă la britanici – şi de a face rost de hrană pentru animalele de care mai dispuneau. De aceea formaţiunile de avangardă se opreau şi zăboveau când dădeau de câte un câmp cultivat cu grâu.

William le-a ordonat infanteriştilor săi să se aşeze pe două rânduri între lanuri, în vreme ce cercetaşii au început să secere grâul şi să-l încarce pe cai. Un locotenent de dragoni, un irlandez cu părul negru, care se numea Absolute, i-a făcut un semn din celălalt capăt al lanului şi l-a invitat la un joc de noroc în cortul lui, în cursul serii. Tocmai a tras aer în piept şi s-a pregătit să-i răspundă, când un om de lângă el s-a întins la pământ. Nu a auzit glonţul, dar s-a întins la pământ şi a strigat la oamenii săi.

Nu s-a mai întâmplat nimic după aceea şi, după câteva clipe, oamenii s-au ridicat şi şi-au continuat treaba. Au văzut grupuri mici de rebeli strecurându-se printre copaci, iar William a început să fie convins că erau înconjuraţi treptat. Când i-a spus altui ofiţer ce gândea, acesta l-a asigurat că americanii păreau să rămână pe poziţii defensive.

Tocmai se discuta despre această problemă când, către prânz, a apărut un grup mare de americani în stânga britanicilor şi s-au tras şase ghiulele de douăsprezece livre care ar fi făcut prăpăd, dacă nu ar fi existat perdeaua de copaci.

Infanteriştii s-au răspândit ca nişte prepeliţe, ignorând strigătele ofiţerilor. William l-a văzut pe Absolute, care pornise pe câmp după câţiva dintre oamenii săi şi, când a întors privirea, a văzut un

caporal de-al său.

— Adună-i! a strigat William şi a prins în mână hăţurile calului unui cercetaş, uimindu-i pe cei din jurul său. Ar fi vrut să se întoarcă în tabără şi să cheme întăriri, pentru că îi era clar că americanii voiau să atace în forţă.

Nu a apucat să îşi pună planul în aplicare pentru că, tocmai când a întors calul, a apărut generalul de brigadă.

Jamie Fraser s-a oprit în luminişul de lângă câmpul cultivat cu grâu împreună cu un grup care făcea parte din detaşamentul lui Morgan, ţintind asupra duşmanilor cât de bine putea. Din câte vedea, fusese o bătălie încrâncenată. Îşi dăduse seama de acest lucru după praful de puşcă provenit de la tun, praf care se ridica spre nori ce păreau să sufoce totul. A văzut bărbatul care era călare, un ofiţer superior britanic, după cum se vedea pe epoleţi. Mai erau şi alţi doi-trei mai mici în grad, dar avea ochi doar pentru el.

Greierii alergau pe câmp ca boabele de grindină, speriaţi de tropote. Unul i-a sărit pe obraz şi inima a început să-i bată cu putere, de parcă ar fi fost lovit de un glonţ de muschetă.

L-a recunoscut pe omul acela după uniformă. ÎI întâlnise pe Simon Fraser din Balnain de două sau de trei ori, pe când erau tineri şi trăiau în *Highlands.* Simon era cu câţiva ani mai tânăr decât el şi îşi aducea aminte de un băieţel dolofan, vesel, care se ţinea după băieţii mai mari, ducând în mână un băţ mai lung decât el. Nu exista nicio legătură între acel băieţel şi omul solid, care se ridica acum în scările şeii, striga ceva oamenilor săi şi scotea sabia încercând să-şi liniştească

militarii panicaţi folosindu-se doar de forţa personalităţii sale.

Cei care erau alături de el încercau să-l protejeze, să-l convingă să se retragă la loc sigur, dar el îi ignora pur şi simplu. Jamie a zărit o figură albă care se uita spre pădure. Ştiau că în copaci erau puşcaşi care încercau să se ţină departe de bătaia armelor.

— Uite-l! a strigat Arnold, ducându-şi iapa măruntă, maronie prin tufişuri şi ridicându-se în scări, fără a-i păsa că i s-ar fi putut întâmpla ceva. El s-a ridicat în scări şi a întins un braţ, exclamând:

— Generalii! Împuşcaţi-i pe generali, băieţi! Cinci dolari pentru fiecare nemernic gras doborât din şa.

La aceste îndemnuri s-a răspuns cu foc. Jamie l-a văzut pe Daniel Morgan aruncându-i o privire pătrunzătoare lui Arnold şi pornind spre el, atât de repede cât îi permiteau membrele chinuite de reumatism.

— Încă o dată! mai încercaţi o dată! a strigat Arnold, bătându-se peste pulpă.

L-a zărit apoi pe Jamie şi i-a strigat:

— Dumneata! Împuşcă-l! Nu poţi să-l împuşti?

Jamie a ridicat din umeri, a dus arma la ochi şi a ţintit voit mai sus. Vântul începuse să bată mai tare şi i-a aruncat în ochi praful de puşcă, dar l-a văzut pe unul dintre ofiţerii mai mici în grad lângă Simon ducând mâna la cap, pentru ca apoi să se clatine în şa şi să-i cadă pălăria în grâu.

Îi venea să râdă, deşi îşi dădea seama că era cât pe ce să-l împuşte pe acel ofiţer în cap, dar din greşeală. Tânărul s-a înălţat în scările şeii şi a

ridicat pumnul, făcând un gest amenințător către pădure.

— Îmi sunteţi dator o pălărie, domnule! a strigat ofiţerul britanic.

Râsul ascuţit, răsunător al lui Arnold s-a auzit în pădure, iar oamenii care îl însoţeau au început să strige şi să croncăne ca ciorile.

— Ia vino-ncoace, domnule ofiţer, am să-ţi dau două pălării! a strigat

Arnold, strunindu-şi calul care se învârtea în cerc.

După o vreme, le-a strigat puşcaşilor:

— Să vă ia naiba că aveţi ochi de orbi! Nu o să împuşte nimeni un general?

S-au auzit una sau două împuşcături, dar cei mai mulţi trebuie să-l fi văzut pe Daniel Morgan apropiindu-se de Arnold de parcă ar fi fost un pom care a căpătat viaţă, şi au renunţat să tragă.

Arnold trebuie să-l fi văzut şi el, dar l-a ignorat. A scos un pistol de la brâu şi a tras lateral, spre Fraser, deşi nu spera să nimerească de la asemenea distanţă. Speriat de zgomot, calul a ciulit urechile. Morgan s-a tras înapoi, pentru a nu fi călcat în picioare de cal şi a căzut la pământ.

Fără nicio clipă de ezitare, Arnold a sărit din şa şi s-a aplecat să-l ridice pe bărbatul vârstnic scuzându-se, lucru pe care Morgan nu l-a apreciat, după cum şi-a dat seama Jamie. El s-a gândit că bătrânul Dan ar fi putut să-l lovească în testicule, uitând de grade, dar şi de reumatism.

Iapa generalului era dresată să stea liniştită în orice situaţie, dar împuşcătura neaşteptată o speriase şi se agita, călcând în copite frunzele moarte şi privind în jur cu ochi mari.

Jamie a pus mâna pe hăţuri şi a tras în jos botul iepei, suflându-i în nări, astfel încât să-i distragă atenţia. A fornăit şi a scuturat din cap, dar nu a mai dat din picioare. A mângâiat-o pe ceafă şi a plescăit din limbă, ciulind puţin urechile. Mâna îi sângera din nou, dar nu era grav. Privind peste gâtul solid al iepei, Jamie l-a văzut pe Morgan refuzând eforturile lui Arnold de a-i înlătura frunzele şi noroiul de pe haine.

— Nu mai ai comanda, domnule! a exclamat Morgan. Cum îndrăzneşti să le dai ordine oamenilor mei?

— La naiba cu jocul acesta de-a soldaţii! a spus Arnold. Eu sunt general, el e general, a continuat el privind spre o siluetă călare aflată la oarecare distanţă. Şi eu îl vreau mort. O să avem tot felul de discuţii când se vor termina toate astea. Asta e o luptă, la dracu'!

Jamie a prins un anumit iz de rom, dulce şi tare, pe lângă mirosul de fum şi de boabe de grâu călcate în picioare şi poate că acest lucru avea legătură cu tot ce se întâmplase, deşi, din câte îl ştia el pe Arnold, între omul treaz şi cel care mirosea a băutură nu era o mare diferenţă.

Vântul bătea în rafale, trecându-i fierbinte pe la urechi, încărcat cu fum şi sunete disparate: pocnetul muschetelor, bubuituri de artilerie, strigătele lui Simon Fraser şi ale ofiţerilor săi, care le ordonau militarilor din Hessa şi militarilor britanici să strângă rândurile, strigătele şi gemetele de durere care veneau de la distanţă mai mare, unde se încerca ruperea liniilor generalului Enoch Poor.

Militarii generalului Ebenezer Learned făceau

presiuni asupra militarilor din Hessa. Jamie vedea uniformele germane de culoare verde, ieşind din lanul de grâu. Unii dintre ei încercau să se rupă de ceilalţi, să ajungă la generalul Fraser. O anumită mişcare i-a atras atenţia. Un tânăr care nu mai avea caschetă venea în galop, aplecat peste gâtul calului său, cu sabia coborâtă.

Generalul se depărtase puţin de pădure. Nu era în bătaia puştilor oamenilor lui Morgan, dar Jamie era bine amplasat, putea să tragă din locul în care se afla. S-a uitat în jos. Lăsase puşca din mână în momentul în care a apucat hăţurile calului. Arma era încărcată, o reîncărcase din reflex. Cartuşiera era în mâna cu care ţinea hăţurile calului. Nu îi trebuia decât o clipă pentru a pregăti cremenea.

— *Sheas, a nighean!* i-a şoptit el calului şi a tras adânc aer în piept ca să se calmeze, deşi mâna îi tremura în ritmul pulsului său.

— *Cha chluinn thu an córr a chuireas eagal ori*, a spus el în şoaptă. *Gata. N-ai să mai auzi lucruri care să te sperie.*

Nu s-a gândit la nimic atunci când a tras, vrând să nu-l nimerească pe Fraser. Ar fi putut să ucidă oricare alt om aflat pe câmpul de luptă, dar nu pe el. L-a zărit pe tânărul ofiţer călare, cu mantaua lui roşie, care ieşea în evidenţă printre hainele verzi, şi a strâmbat din gură. Nu-l putea ucide nici pe-acela.

Se părea că tânărul trăia o zi norocoasă. Trecuse prin coloana formată de oamenii lui Learned. Trecea pe lângă cei din Armata Continentală, care nu îl observau, pentru că erau angajaţi în luptă şi se pregăteau să-şi pună baionetele la arme.

Jamie a mângâiat inconştient calul, fluierând încet printre dinţi şi privind. Tânărul ofiţer ajunsese la militarii din Hessa, le captase atenţia şi acum se întorcea împreună cu ei în luptă, valul verde al acestora pregătindu-se să înfrunte oamenii lui Poor, care veneau din stânga.

Jamie a fost preocupat atât de mult de acest spectacol, încât nu mai era atent ce îşi spuneau Dan Morgan şi generalul Arnold, ţipând unul la celălalt. Cei doi au fost întrerupţi de un strigăt:

— L-am nimerit, pe Iisus că l-am nimerit!

Jamie a ridicat privirea şi l-a văzut pe Tim Murphy, care stătea în crengile unui stejar şi rânjea ca un maimuţoi, cu arma fumegând în mână. Jamie a întors capul şi l-a văzut pe Simon Fraser care se clătina în şa.

Arnold a scos un strigăt de satisfacţie şi Morgan s-a uitat în sus, spunându-i lui Murphy:

— Bine ţintit.

Simon Fraser se clătina, şi unul dintre cei aflaţi în preajma sa îl susţinea, strigând după ajutor. Un altul i-a prins calul de hăţuri, trăgându-l când într-o parte, când într-alta, neştiind foarte bine ce să facă. Jamie a avut un gest de revoltă şi a strâns pumnul, dar a simţit imediat durere în mâna rănită. Apoi a bătut cu palma în şaua calului. Simon era mort?

Nu avea cum să-şi dea seama. Ordonanţele trecuseră de momentul de panică şi mergeau de-o parte şi de alta a generalului susţinându-l ca să rămână în şa, fără a ţine seama de reacţiile din pădure.

Jamie a privit peste câmp, căutându-l din priviri pe ofiţerul cel tânăr. Nu l-a putut descoperi şi s-a

simţit ca şi când ar fi pierdut pe cineva. Apoi l-a descoperit. Lupta corp la corp cu un căpitan de voluntari. Nu exista niciun fel de element de fineţe în acea confruntare. Era vorba pur şi simplu de cai şi de oameni. Caii au fost nevoiţi să se depărteze când trupurile oamenilor s-au ciocnit. Ofiţerul britanic nu dădea înapoi. Avea un scop precis şi a strigat oamenilor din compania de militari din Hessa, care se aflau sub comanda sa. Apoi a întors capul către pădure şi a văzut ce se întâmpla acolo. Calul generalului Fraser era mânat şi trupul generalului îmbrăcat în roşu se vedea bine în lanul de grâu călcat în picioare.

Tânărul ofiţer s-a ridicat în scări apoi s-a aşezat în şa şi l-a urmat pe general, lăsându-i pe militarii din Hessa să-l urmeze în dezordine.

Jamie a fost destul de aproape de Simon Fraser, astfel încât să vadă pata de sânge de pe haina ofiţerului superior. Şi-a spus că, dacă Simon nu era mort încă, nu avea să mai dureze mult până ce va muri. L-au cuprins furia şi tristeţea; deja avea lacrimi în ochi din cauza fumului şi a scuturat violent din cap, pentru a-şi limpezi privirea.

Cineva i-a luat din mâini hăţurile iepei, iar Arnold l-a împins de lângă patruped cu trupul său butucănos. A simţit din nou miros de rom. Arnold s-a avântat în şa, cu faţa roşie ca frunza arţarului, pentru că era agitat, mânat de dorinţa victoriei.

— Urmaţi-mă, băieţi, a strigat el, iar Jamie şi-a dat seama că pădurea era plină de companii de voluntari. Arnold dorea cu orice preţ să se avânte în luptă şi a strigat:

— Spre redută!

Oamenii l-au urmat, urlând, strivind sub picioare

chiar şi crengile copacilor în avântul lor.

— Urmaţi-l pe nebunul ăsta blestemat! a strigat Morgan şi Jamie l-a privit surprins.

Omul s-a uitat la Arnold şi a continuat, adresându-se lui Jamie:

— O să ajungă în faţa curţii marţiale, ascultă-mă pe mine. Ar fi bine să existe şi martori care să-l observe. Tu eşti acel martor, James, du-te!

Fără nicio replică, Jamie şi-a ridicat arma de la pământ şi a pornit în fugă, lăsând în urma sa pădurea cu bogatele ei nuanţe de auriu şi maroniu. A urmărit trupul solid al lui Arnold şi pălăria acestuia în lanul de grâu.

L-au urmat. O hoardă de oameni înarmaţi. Arnold era călare, doar că iapa lui înainta cu greu. Astfel, oamenii nu se vedeau forţaţi să alerge. Jamie a văzut spatele hainei albastre a lui Arnold, plină de pete negre, pentru că era udă de transpiraţie şi se lipea de umerii laţi ai celui care o purta. S-a auzit o împuşcătură dintr-o parte. Pentru o clipă, s-a creat confuzie.

Şi Arnold a dispărut, strigând şi dând pinteni iepei sale, trecând de redută. Jamie s-a gândit că poate vrea să atace din flanc. Acest lucru ar fi echivalat cu sinuciderea pentru că reduta era plină de grenadieri nemţi. Le-a zărit căştile ţuguiate care se iveau deasupra parapeţilor redutei. Poate că Arnold era gata să se sinucidă pentru a crea o diversiune, astfel încât oamenii să poată ataca reduta din faţă. Poate că era gata să plătească cu viaţa pentru acest atac.

Reduta avea o înălţime de aproximativ cinci metri şi un perete făcut din pământ, care avea o palisadă din buşteni în partea de sus. Buştenii

erau astfel orientaţi încât ieşeau în exterior vârfurile lor ascuţite.

Gloanţele şuierau peste tot în apropierea redutei şi Jamie s-a ferit. A încercat să se caţere, prinzându-se de bârne. La un moment dat, mâna i-a alunecat şi a căzut peste arma lui, simţind pur şi simplu că nu mai avea aer. Oamenii din preajma lui au tras prin spaţiile existente între buşteni, iar el a văzut plutind deasupra fumul alb ce îl ascundea de militarul german pe care tocmai îl zărise. Jamie a plecat repede, târându-se din locul în care se afla, astfel încât neamţul să nu apuce să arunce spre el o grenadă.

— Plecaţi de-aici! a strigat el peste umăr, dar omul care trăsese prin acel spaţiu dintre buşteni încerca deja să se retragă. Din păcate, grenada aruncată l-a nimerit în piept şi a explodat.

Jamie şi-a frecat mâna de cămaşă, înghiţind fiere. ÎI ustura palma pentru că îi intraseră în ea aşchii din scoarţa de copac. Săriseră bucăţi de lemn şi de metal din redută şi ceva l-a lovit în faţă şi simţea transpiraţia acidă, dar şi sângele fierbinte curgându-i pe obraz. L-a văzut pe grenadier, pată verde în spaţiul dintre buşteni.

Trebuia să se mişte repede.

A scos un cartuş din tolbă, a tras de el cu dinţii, numărând. Era în stare să încarce puşca în douăsprezece secunde, ştia acest lucru, cronometrase. *Nouă... opt...* Ce obişnuia Bree să numere atunci când trebuia să ţină socoteala clipelor? Hipopotami, da. *Şase hipopotami... cinci hipopotami.* Simţea o poftă de-a dreptul nebunească de a râde, pentru că vedea cu ochii minţii un grup de hipopotami frumos aliniaţi, care

se uitau la el şi comentau ce făcea. *Doi hipopotami*… Nu murise încă, aşa că s-a lipit de acea deschizătură dintre buşteni, a ţintit şi a tras asupra unei pete verzi, care ar fi putut fi un brad, dar nu era, pentru că a ţipat.

Şi-a pus arma pe spate şi a mai făcut o încercare, înfigându-şi degetele în buşteanul a cărui scoarţă nu fusese înlăturată. Degetele i-au alunecat, aşchii fine i-au pătruns sub unghii, a simţit durerea, dar de data asta şi-a prins încheietura mâinii drepte cu mâna stângă, pe care se putea bizui, ţinându-se de buştean. Picioarele i-au alunecat pe peretele din pământ şi o secundă a simţit că atârna în aer ca o veveriţă agăţată de creanga unui copac. Şi-a tras în sus propria greutate şi a simţit cum ceva îl jena la umăr, dar nu a avut vreme să vadă despre ce era vorba. Un picior, îşi pusese un picior sub buştean. A făcut o mişcare bruscă şi s-a lipit de buştean, întocmai ca acel animal cunoscut sub denumirea de „leneş”. Ceva s-a înfipt în buşteanul de care se ţinea. A simţit vibraţia lemnului.

— Ia stai aşa, omule-n roşu! a strigat cineva care se afla sub el.

Jamie a simţit cum îi îngheaţă sângele în trup. Ceva a lovit din nou lemnul undeva foarte aproape de degetele lui. Era un topor? Nici nu avea vreme să se teamă. Omul aflat sub el a tras pe lângă umărul lui. A auzit glonţul vâjâind, întocmai ca bărzăun supărat. De aceea Jamie s-a tras către baza buşteanului cât a putut de repede, simţind că până şi hainele îl trăgeau de încheieturi.

Erau doi militari din Hessa morţi sau răniţi, chiar deasupra lui. Un al treilea a văzut capul lui

Jamie şi a dus mâna în sacul său. Omului nu i se vedeau dinţii, ascunşi de o mustaţă pomădată. S-a auzit un urlet din spatele neamţului şi unul dintre oamenii lui Morgan l-a lovit în cap cu un tomahawk.

A auzit un zgomot şi s-a întors, văzând un caporal călcând pe trupul unui militar din Hessa, care a revenit brusc la viaţă. Neamţul s-a rotit, a luat o muschetă şi a lovit cu toată puterea. Baioneta armei a intrat în pantalonii caporalului, din care a izbucnit un val de sânge.

Din reflex, Jamie a pus mâna pe arma lui şi a rotit-o cu mâinile, cu braţele, cu tot trupul, încercând să-l lovească pe militarul german în cap. Şocul a fost atât de puternic, încât a simţit o durere în ceafă şi a văzut alb înaintea ochilor. A dat din cap pentru a-i reveni vederea şi a reuşit să vadă că puşca se strâmbase.

Militarul din Hessa era mort. Pe chip i se citea surprinderea. Caporalul rănit s-a îndepărtat şchiopătând, cu sângele curgându-i dintr-un picior, cu muscheta pe spate şi cu baioneta în mână. S-a uitat peste umăr, l-a văzut pe Jamie şi i-a strigat:

— Puşcaşule, în spate!

Jamie nu s-a întors, dar s-a târât printre frunze.

În spatele lui, mai multe trupuri s-au lovit de palisade. S-a ridicat încet, a luat un pistol de la brâu, i-a tras cocoşul şi l-a împuşcat în cap pe grenadierul care se pregătea să arunce o grenadă peste marginea palisadei.

S-au mai auzit câteva împuşcături, gemete, zgomote de paşi şi apoi lupta a încetat brusc. Reduta era plină de trupuri, cele mai multe dintre

ele în verde. A văzut iapa lui Arnold, cu ochii mari, speriaţi, şi şchiopătând. Stăpânul ei nu era în şa. Arnold era pe jos şi se străduia să se ţină pe picioare.

Lui Jamie însuşi îi era greu să mai stea drept. Genunchii îi erau moi şi mâna dreaptă îi era ca paralizată. S-a îndreptat spre Arnold şi era cât pe ce să cadă lângă el. Generalul fusese împuşcat. Piciorul îi era plin de sânge, faţa îi era albă ca varul, iar ochii îi erau pe jumătate închişi din cauza şocului suferit. Jamie l-a apucat de mână pe Arnold, strigându-l pe nume şi l-a tras înapoi, dându-şi seama că asta era o nebunie. Ar fi trebuit să scoată cuţitul şi să i-l înfigă între coaste, scăpându-i astfel pe el şi pe victimele sale de trădarea lui, dar soarta lor era deja hotărâtă şi Jamie nici nu a avut vreme să se mai gândească ce anume ar fi trebuit să facă. Rănitul l-a prins de mână.

— Unde? a şoptit Arnold. Avea buzele albe. Unde sunt rănit?

— La picior, domnule, a replicat Jamie. La acelaşi picior în care aţi mai fost rănit.

Arnold a deschis ochii şi s-a uitat pătrunzător la Jamie.

— Îmi doresc să fi fost împuşcat în inimă, a şoptit Arnold, închizând ochii din nou.

66

PATUL DE MOARTE

Un sublocotenent britanic a venit chiar după lăsarea întunericului cu un steag alb. Generalul

Gates îl trimisese la cortul nostru. Generalul de brigadă Simon Fraser aflase că Jamie era acolo şi dorea să-l vadă.

— Înainte de a fi prea târziu, a spus sublocotenentul încet. Era foarte tânăr şi părea afectat. Veniţi, domnule?

Jamie voia să se ridice, deşi nu a reuşit s-o facă decât la a doua încercare. Nu era rănit, dar avea câteva vânătăi şi îşi julise un umăr. Cu toate acestea, nu avusese nici măcar puterea de a mânca după ce se sfârşise bătălia. ÎI spălasem pe faţă şi îi dădusem un pahar cu bere. Îl mai ţinea încă în mână. Nici măcar nu îl băuse şi acum îl pusese jos.

— Voi veni împreună cu soţia mea, a spus el răguşit.

Mi-am luat pelerina şi, pentru orice eventualitate, trusa medicală.

Nu ar fi trebuit să mai iau trusa. Generalul Fraser zăcea pe o masă lungă în camera mare a unei case din bârne – un tânăr sublocotenent ne spusese că era casa Baronesei von Riedesel – şi mi-a fost limpede că nu-l mai puteam ajuta. Faţa lui latră părea albă ca varul în lumina lumânării şi trupul îi era înfăşurat în bandaje îmbibate cu sânge. Vedeam cum sângele continua să curgă.

Atentă la muribund, abia observasem prezenţa celor care se mai aflau în încăpere. De fapt, îmi dădusem seama că erau doi medici palizi de oboseală şi cu hainele pătate de sânge. Unul dintre ei m-a privit intens, pentru ca apoi să-şi îndrepte spatele. Şi-a îngustat privirea şi apoi l-a atenţionat pe colegul său, care a ridicat ochii, încruntându-se şi renunţând să-l mai privească pe

generalul Fraser. S-a uitat la mine, fără a înţelege cine eram şi apoi l-a privit din nou contemplativ pe Fraser.

M-am uitat ţintă la primul dintre medici, dar nu provocator, pentru că nu doream să intru pe teritoriul lui. Nu puteam face nimic acolo, de fapt nimeni nu putea face nimic, aşa cum se putea citi şi pe chipurile ostenite ale celor doi medici. Cel de-al doilea medic nu renunţase şi îl admiram pentru asta, dar mirosul de putred stăruia în aer. Îl auzeam pe general respirând… auzeam suspine prelungi, cu o linişte apăsătoare între ele.

Ca medic, nu puteam face nimic pentru generalul Fraser şi se aflau acolo oameni care îi puteau alina suferinţele, printre aceştia numărându-se, poate, şi Jamie.

— Nu mai are mult, i-am şoptit. Dacă vrei să-i spui ceva…

Jamie a dat din cap, înghiţind nodul care i se pusese în gât. Un colonel britanic aflat lângă patul de moarte improvizat şi-a mijit ochii, dar un altul a mormăit şi a făcut un pas înapoi, astfel încât Jamie să se poată apropia de masă.

Încăperea era mică şi plină de oameni. Eu m-am retras, încercând să nu stau nimănui în cale.

Jamie şi ofiţerul britanic au schimbat câteva cuvinte în şoaptă. Un ofiţer tânăr, fără îndoială o ordonanţă a generalului, stătea în genunchi şi îl ţinea de mână pe Fraser, cu capul plecat şi vizibil tulburat. Mi-am pus pelerina pe umeri. Deşi afară era frig, aerul din acea încăpere era sufocant, de parcă febra care îl mistuia pe Fraser s-ar fi răspândit în toată casa, nesatisfăcută parcă de faptul că făcea o singură victimă. Se simţea un

miros apăsător, amestec de organism intrat în putrefacţie, transpiraţie şi praf de puşcă, ce intrase în hainele bărbaţilor.

Jamie s-a aplecat şi apoi s-a aşezat în genunchi, pentru a se apropia de urechea lui Fraser. Ochii generalului erau închişi, dar el era conştient. I-am văzut muşchii feţei tresărind când a auzit glasul lui Jamie. Apoi a deschis ochii.

— *Ciamar a tha thu, a charaid?* a întrebat Jamie încet. *Cum te simţi, vere?*

Gura generalului s-a mişcat încet.

— *Tha ana-cnámhadh an Diabhail orm,* a spus el răguşit. *Feumaidh gun de dh'ith mi rudegin nach robh dol leam. Am o indigestie dată dracului. Cred că am mâncat ceva ce nu mi-a picat bine.*

Ofiţerii britanici au făcut ochii mari auzindu-l pe Fraser vorbind în gaelică, şi tânărul ofiţer care se afla în capătul mesei a ridicat ochii, uimit.

Uimită eram şi eu.

Mi s-a părut că încăperea întunecoasă se învârtea cu mine şi m-am sprijinit de un perete cu mâinile, sperând că voi simţi ceva stabil.

Lipsa de somn şi tristeţea îi marcau faţa. Era încă plin de fum şi de sânge, care îl făceau să semene cu un raton şi care fuseseră şterse neglijent de pe pomeţi şi sprâncene cu mâneca. Avea părul negru şi faţa prelungă, dar recunoşteam nasul acela lung şi drept şi ochii aceia albaştri, ca de pisică. El şi Jamie stăteau în genunchi de o parte şi de alta a patului de moarte al generalului. Stăteau la câţiva centimetri distanţă unul de altul. Bineînţeles că oricine putea observa asemănarea dacă…

— Ellesmere, a spus un căpitan de infanterie

atingându-l pe umăr pe tânărul ofiţer şi şoptind ceva, apoi a făcut un gest din cap prin care îi dădea de înţeles locotenentului că trebuia să se depărteze de generalul Fraser şi să-i ofere o clipă de intimitate, dacă asta ar fi dorit.

Nu ridica privirea! m-am gândit, privindu-l intens pe Jamie. *Pentru numele lui Dumnezeu, nu ridica privirea!*

Nu a ridicat privirea. Indiferent dacă a recunoscut numele sau a privit pentru o clipă chipul acela murdar de fum, a rămas cu capul plecat, cu chipul ascuns de umbre, apropiindu-se şi mai mult de vărul său şi vorbind încet cu acesta.

Tânărul ofiţer s-a ridicat la fel de încet ca Dan Morgan într-o dimineaţă răcoroasă şi umedă. Umbra lui s-a proiectat pe buştenii din spatele lui, înaltă şi suplă. Nu îi acorda nicio atenţie lui Jamie. Fiecare fibră a fiinţei sale se concentra asupra generalului aflat pe moarte.

— E o bucurie pentru mine să te mai văd o dată pe pământ, *Seaumais mac Brian,* a şoptit Fraser, făcând un efort să prindă mâinile lui Jamie într-ale sale. Sunt mulţumit că mor între camarazii mei, la care ţin. La vei spune toate astea rudelor noastre din Scoţia? Spune-le…

Un alt ofiţer i-a spus ceva lui William şi tânărul ofiţer a renunţat cu greu să privească patul de moarte, răspunzând în şoaptă. Mâinile îmi erau ude de transpiraţie şi am simţit cum îmi curgea sudoarea pe ceafă. Aş fi vrut să îmi scot pelerina, dar mă temeam să fac vreo mişcare care ar fi putut să-i atragă lui William atenţia asupra mea şi, implicit, asupra lui Jamie.

Jamie continua să stea aplecat. Am văzut umerii

aplecaţi, acoperiţi de haina pătată de transpiraţie, cu mâinile prinse în cele ale generalului. Doar lumina slabă a focului care cădea pe părul lui roşcat dădea iluzia de mişcare.

— Va fi precum vei voi, *Shimi mac Shimi,* l-am auzit şoptind pe Jamie. Spune-mi care ţi-e dorinţa. Eu voi ţine seama de ea.

Am auzit pe cineva trăgându-şi nasul şi am întors privirea. Am văzut o femeie măruntă, ca o păpuşă din porţelan. În ochi îi luceau lacrimi şi, când s-a întors să le şteargă, m-a văzut şi a încercat să zâmbească.

— Sunt atât de bucuroasă pentru că soţul dumneavoastră, doamnă, a putut veni, mi-a şoptit ea cu un uşor accent german. Poate că asta îi face bine. Este bine ca prietenul nostru să aibă alături o rudă.

Două rude, am gândit eu, muşcându-mi limba şi făcând un efort pentru a nu privi în direcţia lui William. Mi-a venit în minte cumplitul gând că William s-ar putea să mă recunoască *pe mine* şi să dorească să-mi vorbească. Acest lucru ar fi însemnat un dezastru, dacă…

Baroneasa, căci femeia aceea părea a fi soţia lui von Riedesel, părea să se clatine puţin. Era posibil să mi se fi părut din cauza luminii aruncate de foc şi a jocului umbrelor.

Am prins-o de braţ, şoptindu-i:

— Trebuie să iau aer. Haideţi să ieşim.

Cei doi medici s-au apropiat din nou de patul muribundului, hotărâţi ca nişte ulii, pentru că şoaptele în gaelică au fot întrerupte de un geamăt teribil.

— Aduceţi lumânarea! a strigat unul dintre

medici, grăbindu-se să ajungă la căpătâiul patului.

Baroneasa a închis ochii şi am văzut că suspina. Am apucat-o de mână şi am dus-o repede afară.

Nu a durat mult, dar a părut o veşnicie până ce bărbaţii au ieşit cu capetele plecate.

A avut loc o discuţie în contradictoriu care s-a desfăşurat în şoaptă din respect pentru cel decedat, dar a fost şi aşa destul de aprinsă. Jamie s-a ţinut deoparte. Avea pălăria trasă pe ochi, dar unul dintre ofiţerii britanici i s-a tot adresat, cerându-i opinia.

Locotenentul William Ransom, adică Lordul Ellesmere, stătea şi el deoparte, din cauza faptului că era un ofiţer cu grad relativ mic faţă de ceilalţi militari prezenţi. El nu a luat parte la discuţie, părând prea şocat de moartea lui Fraser. M-am întrebat dacă mai văzuse murind vreo persoană cunoscută, apoi mi-am dat seama că întrebarea era de-a dreptul idioată. Cu toate acestea, moartea pe câmpul de luptă, indiferent cât de violentă era, nu era acelaşi lucru cu moartea unui prieten. Din felul în care arăta tânărul William, Simon Fraser îi fusese prieten şi comandant.

Preocupată de aceste observaţii, nu am fost atentă la subiectul discuţiei iu contradictoriu referitoare la felul în care se va proceda cu trupul neînsufleţit al generalului Fraser. Această discuţie nu avea niciun fel de importanţă pentru cei doi medici, care au ieşit din casa din bârne. Unul dintre ei i-a dat celuilalt o priză de tutun şi a refuzat printr-un gest al mâinii mulţumirile colegului său. Nici dacă i-ar fi explodat capul nu aş fi fost mai uluită decât la auzul vorbelor pe care le-a spus:

— Ne vedem mai târziu, doctore Rawlings.

— Doctore Rawlings? am spus eu din reflex, şi cel de-al doilea medic s-a întors.

— Doamnă? a rostit el politicos, dar cu un aer de om obosit, care şi-ar fi dorit să le spună tuturor să se ducă dracului. Am recunoscut această dorinţă şi i-am respectat-o.

— Îmi cer scuze, i-am spus, roşind puţin. Tocmai v-am auzit numele şi m-a şocat. Eu am cunoscut un anume doctor Rawlings.

Efectul acestei observaţii a fost neaşteptat. Şi-a îndreptat umerii, şi în privirea lui ostenită s-a citit un viu interes.

— Aţi cunoscut un doctor cu acest nume? Unde? a întrebat el.

— Ăăă…

Am ezitat puţin, deoarece nu îl cunoscusem niciodată pe doctorul Rawlings, dar mi se părea că îl ştiu.

— Numele lui era Daniel Rawlings, am spus eu în cele din urmă. Este cumva vreo rudă de-a dumneavoastră?

Doctorul s-a luminat la faţă şi m-a apucat de braţ, zicând:

— Da! Da, este fratele meu! Vă rog, doamnă, spuneţi-mi, ştiţi unde se află?

Am simţit cum mi se strânge stomacul.

Ştiam exact unde se afla Daniel Rawlings, dar fratele său nu se va bucura când îi voi spune ceea ce ştiam. Cu toate acestea nu aveam de ales. Trebuia să-i spun.

— Îmi pare rău că trebuie să vă dau această veste, dar este mort.

Am rostit aceste cuvinte cu cât mai multă

căldură, punându-mi mâna peste a sa şi strângând-o, în vreme ce lumina din ochii lui se stingea.

O vreme a rămas nemişcat, cu privirea fixată asupra unui punct din spatele meu. Încet, încet s-a concentrat din nou asupra mea, a tras adânc aer în piept şi buzele i s-au subţiat, când a spus:

— Am înţeles. Mă temusem… că s-a întâmplat aşa ceva. Cum s-a… Cum s-a… întâmplat, ştiţi?

— Ştiu, am spus eu repede, văzându-l pe colonelul Grant făcând o mişcare ce trăda plecarea iminentă. Ştiu, dar este o poveste lungă.

— Ah! a exclamat medicul, prinzându-mi privirea şi întorcând capul.

Domnii începuseră să se pună în mişcare, aranjându-şi vestoanele, punându-şi pălăriile şi caschetele şi schimbând câteva cuvinte de rămas-bun.

— O să vă caut, a spus el repede, întorcându-se spre mine. Soţul dumneavoastră, scoţianul roşcat care face parte dintre rebeli, este rudă cu domnul general? Cel puţin aşa s-a spus.

Am văzut că se uita într-un punct aflat în spatele meu şi am simţit cum mă furnică pielea, transmiţându-mi astfel un semnal de alarmă. Rawlings s-a încruntat şi am ştiut, ca şi când mi-ar fi spus, că îl văzuse pe William, tocmai deoarece cuvântul „rudă” declanşase ceva în mintea sa.

— Da, soţul meu este colonelul Fraser, am spus eu, apucându-l repede de mânecă, înainte ca el să-şi poată forma o impresie.

În timp ce vorbeam, am căutat prin trusa mea. Am găsit hârtia pe care o căutam. Am scos-o şi am despăturit-o repede, apoi i-am întins-o. Oricum

mai exista loc şi pentru îndoieli.

— Acesta este scrisul dânsului?

A luat hârtia din mâna mea şi a devorat pur şi simplu din priviri cele câteva rânduri scrise, care refereau la mândrie, speranţă şi disperare. A închis ochii pentru o clipă, apoi i-a deschis şi a citit şi recitit acea reţetă pentru prişniţă abdominală, de parcă ar fi fost un fragment din Sfânta Scriptură.

— Pagina asta este arsă, a spus medicul cu glas răguşit, atingând marginea foii. Daniel… a murit în incendiu.

— Nu, am spus eu.

Nu era vreme să-i spun mai multe, pentru că unul dintre ofiţerii britanici stătea în spatele lui, aşteptând cu vădită nerăbdare. Am atins mâna în care ţinea hârtia, spunând:

— Păstraţi asta, vă rog. Şi dacă puteţi să ajungeţi în tabăra noastră, mă veţi găsi în cortul meu, în apropiere de piesele de artilerie. Mi… mi se spune…

Vrăjitoarea Albă, am adăugat cu modestie. Oricine vă va putea spune unde mă găsiţi.

Când am rostit aceste cuvinte, ochii lui injectaţi cu sânge s-au mărit, pentru ca apoi să se micşoreze, fiindcă mă privea pătrunzător. Nu mai era timp, însă, pentru alte întrebări. Ofiţerul a făcut un pas înainte şi i-a şoptit lui Rawlings ceva la ureche, privindu-mă.

— Da, a spus medicul. Voi veni cu siguranţă.

Apoi a făcut o plecăciune adâncă, zicând:

— Sluga dumneavoastră, doamnă. Vă rămân profund îndatorat. Aş putea să…?

Când a rostit întrebarea, a ridicat puţin foaia de

hârtie şi i-am spus:

— Da, desigur. Vă rog să o păstraţi.

Ofiţerul s-a îndepărtat căutând alte persoane, care ar fi trebuit să-l urmeze, şi doctorul Rawlings s-a apropiat şi m-a atins, spunând în şoaptă:

— Voi veni imediat ce mi se va ivi ocazia.

Apoi a privit undeva în spatele meu şi mi-am dat seama că Jamie terminase discuţiile cu ofiţerii britanici şi venea să mă ia.

S-a apropiat de mine, l-a salutat pe doctor dând din cap şi m-a luat de mână.

— Unde îţi este pălăria, domnule locotenent Ransom? a întrebat colonelul care se afla în spatele meu pe un ton de reproş.

Mi se întâmpla pentru a doua oară în decurs de câteva minute să simt cum mi se face părul măciucă, şi asta nu din cauza cuvintelor colonelului, ci a replicii:

— … mi-a zburat din cap din cauza glonţului unui rebel.

Era glasul unui bărbat tânăr care vorbea o engleză curată, un glas care trăda tristeţea şi furia. Semăna mult cu glasul lui Jamie, şi Jamie m-a strâns atât de tare de mână, încât era să-mi rupă oasele.

Am pornit pe cărarea care ducea în sus, pe lângă râu. Încă doi paşi şi ne-am fi aflat la adăpostul ceţii şi al copacilor. În loc să facă acei doi paşi, Jamie s-a oprit locului, s-a întors pe călcâie, şi-a scos pălăria din cap şi i-a aruncat-o locotenentului Ransom, spunând politicos:

— Cred că vă datorez această pălărie, domnule.

S-a întors apoi şi a pornit înainte, lăsându-l pe tânărul locotenent pradă uimirii, privind tricornul

uzat din mâna sa. Am întors privirea şi am văzut chipul mirat al lui William. Apoi m-am uitat la Jamie, dar el nu avea decât un singur gând. Mă trăgea după sine repede, de parcă am fi avut nişte indieni pe urmele noastre. Câţiva brazi mici l-au ascuns pe tânărul locotenent privirilor mele.

Am simţit că Jamie vibra ca o coardă de vioară care fusese ciupită, şi respira sacadat.

— Ţi-ai pierdut minţile? l-am întrebat eu.

— Cred că da.

— Ce Dumnezeu…? am început eu, dar el s-a mulţumit să scuture din cap şi să mă tragă după sine până când nimeni din preajma casei din bârne nu ne mai putea vedea sau auzi. Un trunchi căzut care scăpase tăietorilor de lemne zăcea de-a curmezişul cărării şi Jamie s-a aşezat pe el, acoperindu-şi faţa cu o mână tremurândă.

— Te simţi bine? Ce Dumnezeu e cu tine? l-am întrebat, aşezându-mă lângă el şi punându-i o mână pe spate. Eram îngrijorată.

— Nici nu ştiu dacă se cuvine să râd sau să plâng, *Sassenach,* a spus el, luând mâna de pe faţă.

Mi-am dat seama că părea să plângă şi să râdă în acelaşi timp.

Avea genele umede, dar colţurile gurii tremurau ca şi când s-ar fi pregătit să râdă.

— Am pierdut o rudă, dar mi-am şi găsit o rudă, şi lucrurile-astea s-au întâmplat deodată… şi mi-am dat seama că, pentru a doua oară în viaţa mea, era cât pe ce să-mi împuşc fiul.

M-a privit şi a clătinat din cap, neputându-se hotărî dacă ar fi trebuit să râdă sau să fie disperat.

— Nu ar fi trebuit să fac aşa ceva, ştiu, dar m-

am întrebat: *oare ce s-ar întâmpla dacă a treia oară nu mi-aş greşi ţinta? Şi* m-am gândit… că ar trebui să-i vorbesc aşa, ca de la bărbat la bărbat, chiar dacă ar fi singura dată când vom sta de vorbă astfel.

Colonelul Grant a privit curios spre cărarea unde o creangă tremurândă arăta că pe acolo trecuseră rebelul şi soţia lui. Apoi s-a uitat la pălăria din mâna lui William.

— Despre ce dracu' a fost vorba?

William şi-a dres glasul:

— Este evident că domnul colonel Fraser a fost… ăăă… rebelul care m-a lăsat fără pălărie. Astăzi… a reparat răul făcut. Faţa ca de piatră a lui Grant s-a luminat.

— Chiar aşa? a întrebat el în cele din urmă. Frumos din partea lui.

Apoi s-a uitat cu îndoială la obiectul în chestiune, întrebând:

— Crezi că în ea sunt şi păduchi?

Dacă ar fi fost vorba despre altcineva şi dacă întrebarea de mai sus ar fi fost pusă într-o altă epocă, ar fi putut fi interpretată drept calomnie. Colonelul, care era oricând gata să formuleze îndoieli în legătură cu abilităţile, curajul şi capacitatea de a lupta a celor din Colonii, pusese de această dată o întrebare cât se poate de legitimă. Cea mai mare parte a militarilor englezi şi a celor din Hessa erau plini de păduchi, iar ofiţerii se găseau în aceeaşi situaţie.

William a întors pălăria şi a privit-o atent, atât cât îi permitea lumina slabă. Era caldă, dar pe borurile ei nu se vedea nicio mişcare.

— Nu cred, domnule, a răspuns tânărul

locotenent.

— Ei bine, atunci pune-o pe cap, căpitane Ransom. Trebuie să dăm un exemplu bun oamenilor, aşa cum ştii.

William şi-a pus pe cap pălăria, având o senzaţie ciudată, deoarece aceasta era caldă. Nici nu a auzit prea bine ce îi spusese Grant.

— Căpitan? a întrebat el încet.

— Felicitări! a spus Grant, în vreme ce un zâmbet slab îi lumina faţa, făcând să i se şteargă cutele pe care oboseala le săpase pe chipul său. Domnul general de brigadă, a continuat colonelul, şi zâmbetul i s-a şters de pe faţă, în vreme ce a întors capul către casa din bârne... Dânsul a vrut să fii ridicat la gradul de căpitan după atacul de la Ticonderoga... E un lucru care ar fi trebuit făcut atunci... Mă rog.

Buzele i s-au subţiat, dar apoi s-au destins.

— Generalul Burgoyne a semnat ordinul aseară, când i s-a relatat ce s-a petrecut în luptă. Cred că te-ai făcut remarcat.

William a lăsat capul în jos. Simţea că avea un nod în gât şi că îi ardeau ochii. Nu îşi amintea ce făcuse, ştia doar că nu izbutise să-l salveze pe generalul de brigadă.

— Vă mulţumesc, a reuşit să spună, privind înapoi, spre casa din bârne. Uşa fusese lăsată deschisă. Ştiţi dacă... nu, nu are nicio importanţă.

— Dacă ştia? l-a întrebat Grant cu blândeţe. Eu i-am spus. Eu am adus ordinul.

Fără a fi în stare să scoată vreun cuvânt, William a înclinat capul. Pălăria, care i se potrivea ca prin minune, a rămas pe cap.

— Dumnezeule, da' frig e, a spus Grant,

trăgându-şi vestonul mai bine pe umeri şi privind copacii cuprinşi de ceaţă.

Toţi ceilalţi se întorseseră la treburile lor, lăsându-i singuri.

— Ce loc pustiu şi ce cumplit moment al zilei, a spus colonelul.

— Da, a replicat William, simţindu-se uşurat pentru că astfel putea să îşi arate amărăciunea, deşi locul în sine nu avea prea mare importanţă.

A înghiţit un nod care i se pusese în gât, privind înapoi către casa din bârne, îl preocupa uşa deschisă. În timp ce ceaţa punea stăpânire pe pădure, în preajma casei din bârne se ridica negura, dând târcoale ferestrelor, iar William a avut neplăcuta senzaţie că ceaţa… *venise să-l ia pe generalul de brigadă.*

— Am să închid uşa… îmi permiteţi?

După ce a rostit această întrebare, a vrut să se îndrepte către casa din bârne, dar a fost oprit de Grant, care i-a spus:

— Nu, n-o închide.

William s-a uitat la colonel surprins, iar acesta din urmă i-a spus:

— Cel care ţi-a dat pălăria a spus că trebuie să lăsăm uşa deschisă. E vorba despre un obicei din *Highlands…* e vorba despre… ăăă… sufletul care ar vrea să iasă.

Aceste explicaţii au fost data cu deosebită delicateţe, dar apoi Grant a adăugat fără pic de diplomaţie:

— Oricum e prea rece pentru muşte.

William a simţit că i se strânge stomacul şi a înghiţit fierea care i-a venit pe gât, pentru că a văzut cu ochii minţii roiuri de insecte.

— Dar nu putem… Cât timp? a întrebat el în cele din urmă.

— Nu mult, l-a asigurat Grant. Trebuie să aşteptăm doar până ce va avea loc înmormântarea.

William a vrut să protesteze, dar s-a abţinut. Bineînţeles. Ce altceva se putea face? Cu toate acestea, i-au revenit în memorie tranşeele pe care le-au săpat la Heights, obrajii mânjiţi de noroi ai caporalului său… După ultimele zece zile, a crezut că nu mai era sensibil la astfel de lucruri. Cu toate acestea, urletele lupilor care veneau să-i sfâşie pe morţi şi pe muribunzi îi răsunau în urechi şi le simţea până în stomac.

A mormăit o scuză şi s-a dus între tufişuri ca să verse cât mai discret cu putinţă. A plâns puţin, apoi şi-a şters faţa cu o mână de frunze şi s-a întors.

Plin de tact, Grant a presupus că William dispăruse doar pentru a se uşura şi nu a pus niciun fel de întrebări.

— Un domn impresionant, a spus colonelul într-o doară. Mă refer la ruda generalului. Semănau, nu crezi?

Prins între speranţă şi tristeţe, William abia dacă îl observase pe colonelul fraser înainte ca acesta să îi dea pălăria pe neaşteptate şi, atunci când colonelul făcuse acel gest, fusese prea uluit ca să îl privească atent. A dat din cap în semn că era de acord cu Grant, dar îşi aducea aminte vag de omul înalt, care se aşezase în genunchi lângă patul de moarte. Ştia că, în lumina slabă,
ii se vedea părul roşu din creştet.

— Seamănă mai mult cu dumneata decât cu

domnul general, a spus generalul amuzat, izbucnind într-un râs scurt care semăna cu un croncănit. Eşti sigur că nu ai rude de origine scoţiană?

— Nu am. Toate rudele mele, atât din partea tatălui, cât şi din partea mamei, sunt din Yorkshire, a replicat William, mulţumit că se schimbase subiectul discuţiei. Mama tatălui meu vitreg este pe jumătate scoţiancă. Sunteţi de părere că asta contează?

Indiferent ce a spus Grant, replica s-a pierdut, prin ceaţă s-a auzit sunetul ce vestea că un suflet ce trecuse în lumea cealaltă. Amândoi au îngheţat, ascultând. Veneau cimpoierul generalului, Balcarres şi unii dintre cercetaşi, care aveau să se ocupe de înmormântare.

Soarele răsărise, dar era ascuns de o perdea de ceaţă şi de pădure. Chipul lui Grant semăna cu ceaţa, era palid şi umed.

Sunetul care se auzea părea să vină de la mare depărtare şi totuşi răzbătea din pădure. Vaiete şi strigăte s-au alăturat sunetelor cimpoiului. Erau Balcarres şi indienii lui. Deşi sunetele îl înfiorau, William se simţea cât de cât împăcat. Nu avea să fie o înmormântare dintre acelea care se petreceau rapid, fără a se acorda respectul cuvenit celui ce urma să fie încredinţat pământului.

— Parcă ar fi nişte urlete de lup, nu-i aşa? a întrebat Grant în şoaptă.

Colonelul şi-a trecut o mână peste faţă şi apoi şi-a şters palma transpirată pe pantaloni.

— Da, aşa este, a replicat William.

Locotenentul şi-a îndreptat spatele şi a aşteptat

sosirea cortegiului funerar, fiind conştient în permanenţă că în spatele său se afla casa din bârne a cărei uşă stătea deschisă, lăsând să pătrundă ceaţa.

67

MAI GRASĂ DECÂT GRĂSIMEA

Am crezut întotdeauna că a te preda e un lucru simplu. Predai sabia, urmează o strângere de mână şi te îndrepţi spre locul în care vei fi încarcerat sau spre următoarea bătălie. Ideea mea simplistă a fost spulberată de doctorul Rawlings, care a trecut prin tabăra noastră pentru a-mi vorbi despre fratele său. I-am spus tot ce i-aş fi putut spune, exprimându-mi admiraţia pentru catastiful lui în care notase diverse aspecte legate de diferite cazuri şi datorită căruia mă simţeam ca şi când l-aş fi cunoscut. Cel de-al doilea doctor Rawlings – mi-a spus că se numea David – era un om cu care se putea conversa în condiţii foarte bune şi am trecut la alte subiecte de discuţie.

— Dumnezeule, nu, a spus el, când am arătat ce credeam eu despre capitulare. Mai întâi este necesar ca termenii capitulării să fie negociaţi, ştiţi, iar asta este o afacere delicată.

— Să fie negociaţi? am întrebat. Domnul general Burgoyne nu are *de ales*?

Mi se părea că spusele mele îl amuzau.

— Oh, ba da, cum să nu? m-a asigurat el. Întâmplător, am văzut propunerile pe care le-a adus maiorul Kingston în dimineaţa aceasta spre a fi supuse atenţiei generalului Gates. Aceste

condiţii debutează pe un ton cât se poate de hotărât. Se arată acolo că, după ce l-a înfruntat de două ori pe generalul Gates, generalul Burgoyne este gata să facă acest lucru şi a treia oară. Bineînţeles că nu este gata să facă aşa ceva, a adăugat medicul, dar trebuie să-şi menţină reputaţia, deşi este clar că rebelii sunt superiori numeric şi vrea să accepte capitularea pentru a salva vieţile unor oameni curajoşi în termeni onorabili. Oricum, bătălia nu s-a terminat încă, a adăugat el vrând parcă să se scuze. Generalul Burgoyne propune încetarea ostilităţilor până ce se vor încheia negocierile.

— Chiar aşa? am spus eu amuzată. Mă întreb dacă generalul Gates este dispus să accepte acest lucru.

— Nu este dispus, a replicat un glas cu accent scoţian şi Jamie a intrat în cort, urmat de vărul lui, Hamish. A citit propunerile lui Burgoyne, apoi a băgat mâinile în buzunar şi a scos de acolo propriile sale propuneri. El cere capitularea necondiţionată şi are pretenţia ca militarii englezi şi germani să depună armele, devenind prizonieri. Armistiţiul va fi valabil până la apusul soarelui, după care Burgoyne trebuie să dea răspuns. Am crezut că maiorul
1 să facă pe loc o criză de apoplexie.

— Crezi că blufează? am întrebat.

El a scos un sunet din gât şi s-a uitat într-un anumit fel la doctorul Rawlings, dând de înţeles că un astfel de lucru nu se poate discuta în faţa inamicului. Având în vedere că doctorul Rawlings avea contact cu ofiţerii de rang înalt, poate că avea dreptate.

Plin de tact, David Rawlings a schimbat subiectul, deschizând capacul unei lăzi pe care o adusese cu sine.

— Seamănă cu lada dumneavoastră, doamnă Fraser? m-a întrebat el.

— Da, seamănă.

Îmi dădusem seama că semăna, dar nu voiam să mă holbez la ea. Era mai uzată decât a mea, avea o tăbliţă din alamă cu un nume gravat pe ea, dar semăna leit cu a mea.

— Ei bine, nu am avut nicio îndoială asupra celor ce i s-au întâmplat fratelui meu, a spus el, oftând. Aceste lăzi ne-au fost date de către tatăl nostru, el însuşi medic.

L-am privit uluită, întrebând:

— Doar nu vreţi să-mi spuneţi că eraţi gemeni.

— Ba da, am fost gemeni, mi-a spus.

A părut surprins de faptul că nu ştiam acest lucru.

— Gemeni identici?

Doctorul a zâmbit, spunând:

— Mama ne putea deosebi imediat, dar puţini erau în stare să facă asta. L-am privit, simţind o căldură neobişnuită… aproape că eram stingherită.

Bineînţeles că îmi făcusem în minte o imagine despre Daniel Rawlings, citind notiţele sale. Deodată, pentru că îl aveam înaintea ochilor, ca să spun aşa, m-am simţit tulburată.

Jamie mă privea uluit, cu sprâncenele ridicate. Am tuşit şi m-am înroşit, iar Jamie a scos un sunet din gât, a luat pachetul de cărţi şi a ieşit împreună cu Hamish.

— Mă întreb dacă nu cumva aveţi nevoie de ceva

ca medic, vreau să spun, a zis David Rawlings, roşind la rândul său. Eu însumi nu prea am instrumentar, dar am mai multe scalpele. Aş fi onorat dacă aţi…

— Oh, oferta este foarte generoasă.

Sentimentul de jenă a făcut loc unui viu interes.

— Aveţi cumva o pereche de cleşti în plus? Vreau să spun, aveţi un forceps mic? l-am întrebat.

— Da, bineînţeles, a replicat medicul deschizând un sertăraş al lăzii, căutând un forceps mic. Am văzut un obiect neobişnuit şi i l-am arătat.

— Ce Dumnezeu este aceea?

— Se numeşte *jugum penis,* mi-a explicat doctorul Rawlings roşind vizibil.

— Arată ca o capcană pentru urşi. Este cumva un dispozitiv pentru circumcizii?

Am luat obiectul acela şi l-am privit cu interes.

— Este… ăăă… Vă rog, stimată doamnă.

Aproape că mi-a smuls din mână acel obiect, grăbindu-se să-l pună la loc în ladă.

— Pentru ce Dumnezeu se foloseşte? am întrebat eu, mai mult amuzată decât ofensată de gestul său. După nume poate fi…

— Împiedică… ăăă… umflarea nocturnă.

Faţa i se făcuse roşie ca focul şi nu îndrăznea să se uite în ochii mei.

— Da, i-am spus, mi-am închipuit că e bun pentru aşa ceva.

Obiectul în chestiune era alcătuit din două cercuri concentrice, din metal, dintre care cel exterior era flexibil şi avea un fel de cheie cu ajutorul căreia se putea strânge. Cel de-al doilea cerc avea un fel de dinţi şi semăna cu o capcană

pentru urşi. Acest dispozitiv se fixa pe penisul flasc, ce rămânea aşa, din cauza primejdiei care îl pândea.

Am tuşit şi apoi am întrebat:

— Ăăă… *de ce* s-ar folosi un astfel de instrument?

Omul, care până atunci fusese stingherit, s-a arătat şocat.

— Păi… ăăă… seva masculină duce la o stare de debilitate. Bărbatul îşi pierde vitalitatea şi astfel este expus la tot felul de boli, ceea ce implică un efect negativ asupra facultăţilor sale mentale şi spirituale.

— Nimeni nu s-a gândit să-i spună asta soţului meu, am spus.

Rawlings m-a privit de-a dreptul scandalizat, dar înainte ca discuţia să continue pe asemenea teme jenante, am fost întrerupţi de un zgomot care se auzea afară. Medicul a profitat de această împrejurare şi a închis lada, a luat-o în braţe şi a venit lângă mine la intrarea în cort.

Un grup de oameni trecea prin tabără. Un maior britanic în uniformă de gală, legat la ochi şi cu faţa atât de roşie, încât părea că este gata să explodeze, era escortat de doi militari, în vreme ce un bărbat aflat la o oarecare distanţă, cânta discret din fluier *Yankee Doodle.* Aducându-mi aminte ceea ce spusese Jamie în legătură cu atacul de apoplexie, ştiam sigur că ofiţerul era maiorul Kingston, care fusese desemnat să ducă propunerea de capitulare a lui Burgoyne.

— Vai de mine, a şoptit doctorul Rawlings, dând din cap. Mă tem că va dura mult.

Şi a durat. O săptămână mai târziu, ne aflam tot

acolo, în vreme ce scrisorile circulau între cele două tabere de două ori pe zi. În tabăra americană, domina un aer de relaxare, dar am avut impresia că în tabăra britanică domnea tensiunea. Doctorul Rawlings nu se întorsese, aşa încât nu ne puteam baza decât pe zvonuri despre negocierile legate de capitulare. Era evident că generalul Gates *blufase* într-adevăr şi că Burgoyne fusese suficient de inteligent pentru a-şi da seama de acest lucru.

M-a bucurat că eram într-un loc în care puteam să-mi spăl hainele fără a mă teme că voi fi împuşcată, scalpată sau molestată în vreun alt mod. Pe de altă parte, erau foarte multe victime în urma celor două bătălii, care necesitau îngrijiri.

Am băgat de seamă că un bărbat dădea târcoale taberei noastre. L-am văzut de câteva ori, dar nu s-a apropiat niciodată atât de mult de mine încât să fi putut sta de vorbă şi am crezut că suferă de vreo afecţiune „ruşinoasă”, cum ar fi blenoragia sau hemoroizii. Bărbaţilor aflaţi într-o asemenea situaţie le trebuia de obicei multă vreme pentru-şi face destul curaj sau pentru a ajunge la disperare, ca să ceară ajutor. Chiar şi aşa, aşteptau până ce aveau ocazia de a-mi vorbi între patru ochi.

A treia sau a patra oară când l-am văzut, am încercat să-i prind privirea ca să-l fac să se apropie destul de mult pentru a-i putea da de înţeles că eram gata să îl examinez în particular. De fiecare dată, însă, mi-a evitat privirea lăsând ochii în jos şi amestecându-se în furnicarul de militari din Armata Continentală.

A reapărut pe neaşteptate în ziua următoare, către apusul soarelui, în timp ce încercam să fac

un fel de supă, folosindu-mă de un os despre care nu ştiam exact de la ce animal provenea, dar care era destul de proaspăt şi avea bucăţi de carne pe el. Osul îmi fusese dat de către un pacient. Primisem, de asemenea, doi cartofi dulci, o mână de boabe de grâu, o mână de boabe de fasole şi nişte pâine uscată.

— Dumneavoastră sunteţi doamna Fraser? m-a întrebat omul, vorbind surprinzător de clar şi de elevat, cu un accent scoţian. Mi-am spus că trebuie să fi fost din Edimburgh şi mi-am adus aminte de felul de a vorbi al lui Tom Christie. El insistase întotdeauna asupra formulei „doamna Fraser" şi avea un mod formal, sacadat, de a vorbi.

— Vi se spune Vrăjitoarea Albă, nu-i aşa? a întrebat omul, zâmbind. Nu avea o expresie deloc plăcută şi am prins bine făcăleţul în mână. Era înalt, brunet, slab şi tras la faţă. Purta uniforma Armatei Continentale. M-am întrebat de ce nu se dusese la medicul din regimentul său şi preferase să vină la o vrăjitoare. Îşi dorea ceva care să-l ajute în dragoste? Nu părea genul.

A izbucnit într-un râs scurt şi a făcut o plecăciune.

— Doream doar să ştiu dacă am venit sau nu la cine trebuie, a spus el. Vă rog să nu vă supăraţi.

— Nu mă supăr, i-am răspuns.

Nu era ameninţător decât prin faptul că poate stătea prea aproape de mine, dar mie nu-mi plăcea. Inima îmi bătea mai repede decât s-ar fi cuvenit.

— Văd că ştiţi cum mă numesc, i-am spus, căutând să mă liniştesc. Dumneavoastră cum vă

numiţi?

Omul a zâmbit din nou şi m-a măsurat din cap până-n picioare, ceea ce i-a dat un aer insolent.

— Numele meu nu este important, a replicat el. Soţul dumneavoastră este James Fraser?

În momentul acela am avut dorinţa arzătoare de a-l lovi cu făcăleţul, dar nu am făcut-o. S-ar fi putut ca acest gest să-l facă să se simtă prost, dar nu aş fi scăpat de el. Nu voiam să-i spun că Jamie era soţul meu şi nici nu m-am ostenit să mă întreb de ce.

Am spus pur şi simplu:

— Vă rog să mă scuzaţi.

După aceea am luat oala de pe foc şi am plecat.

Nu se aşteptase la aşa ceva şi nu a pornit imediat după mine. M-am îndepărtat cu repeziciune şi m-am oprit în spatele unui cort mic, aparţinând voluntarilor din New Hampshire, şi am intrat într-un grup de oameni strânşi în jurul unui foc. Erau acolo voluntari, unii dintre ei cu soţiile. Unul sau doi dintre ei s-au arătat surprinşi de apariţia mea bruscă, dar toţi mă cunoşteau şi mi-au făcut loc cu amabilitate, salutându-mă.

Aflându-mă în acel aşa-numit refugiu, am privit înapoi şi am zărit silueta lui în lumina apusului. Stătea lângă focul pe care îl făcusem şi îl abandonasem. Vântul bătea, fluturându-i pletele. Fără îndoială că doar din cauza imaginaţiei mele mi se părea că este sinistru.

— Cine-i omul acela, mătuşică? mi-a şoptit Ian la ureche. E vreun pretendent căruia i-ai dat papucii?

— Este, într-adevăr, un om pe care l-am respins, i-am răspuns continuând să mă uit la el. M-am

gândit că s-ar fi putut să mă urmărească, dar el a rămas acolo, privind spre mine. Faţa lui era ovală şi smolită. Îmi puteam da seama că se uita la mine.

— Unde e unchiul tău, ştii? l-am întrebat pe Ian.

— Da, ştiu. Este cu vărul Hamish şi amândoi îi iau banii colonelului Martin la jocuri de noroc.

Spunând acestea, Ian şi-a întors capul către zona în care se aflau corturile voluntarilor din Vermont Acolo se înălţa cortul colonelului Martin, care se remarca prin faptul că avusese o gaură către vârf, peticită cu stambă galbenă.

— Hamish se pricepe la cărţi? am întrebat cu vădită curiozitate, privind spre cortul colonelului.

— Nu, dar unchiul Jamie se pricepe, şi el ştie când Hamish se pregăteşte să facă o mişcare greşită, ceea ce este ca şi când ar fi făcut el însuşi o mişcare bună.

— Te cred pe cuvânt, i-am spus lui Ian. Ştii cumva cine este omul care se află lângă focul meu?

Ian s-a încruntat, privindu-l atent şi apoi mi-a spus:

— Nu, dar tocmai a scuipat în supa dumitale.

— *Ce-a* făcut? am spus eu, răsucindu-mă pe călcâie tocmai la timp pentru a-l vedea cum se îndepărtează. Fir-ar al dracului de *nemernic.*

Ian a tuşit, vrând să-şi dreagă glasul, şi mi-a arătat o femeie care mă privea dezaprobator.

Când m-am uitat la focul aprins de mine, am văzut că omul dispăruse.

— Vrei să-ţi spun ceva, mătuşică? m-a întrebat Ian, privind umbrele care se iveau printre copaci. O să se întoarcă.

Jamie şi Hamish nu s-au întors la cină, lăsându-mă să trag concluzia că le mergea bine la jocul de cărţi. Şi mie îmi mergea cât de cât bine. Doamna Kebbits, femeia care mă privise dezaprobator şi era soţia unul voluntar, ne-a dat de mâncare mie şi lui Ian: turte din mălai şi tocană de iepure cu ceapă. Minunat cu adevărat era faptul că sinistrul meu vizitator nu s-a mai întors.

Ian a plecat la treburile lui, cu Rollo alături. Eu am stins focul şi m-am pregătit să îmi fac vizita în corturile-spital. Cei mai mulţi dintre militarii grav răniţi au murit la două sau trei zile după bătălie. În ceea ce îi privea pe ceilalţi, care aveau soţii, prieteni sau rude, fuseseră duşi în propriile lor zone din tabără. Mai erau alţi aproximativ treizeci de bărbaţi singuri, ce nu aveau răni sau afecţiuni care să le fi pus viaţa în pericol.

Mi-am pus o a doua pereche de ciorapi, mi-am tras pe mine pelerina din lână şi i-am mulţumit lui Dumnezeu pentru că vremea era rece. Frigul se instalase la finele lui septembrie, îmbrăcând pădurea în roşu şi auriu, dar ucigând şi insectele. Viaţa în tabără în absenţa muştelor era ceva minunat. Din păcate, mai erau păduchi, dar pentru că nu mai existau muşte, purici şi ţânţari, riscul de declanşare a unei epidemii era mult mai mic.

Cu toate acestea, când mă apropiam de cortul-spital, începeam să adulmec pentru a detecta eventual mirosul de fecale specific holerei, tifosului sau îmbolnăvirilor mai puţin grave, cauzate de salmonella. În seara aceea, nu am simţit decât izul obişnuit de latrine, trupuri nespălate, haine murdare şi sânge. Pentru mine, acest amestec de mirosuri era unul obişnuit.

Trei infirmieri jucau cărţi sub o prelată prinsă lângă cort. Aprinseseră o lumânare, iar flacăra acesteia juca în bătaia vântului. Umbrele păreau să se umfle şi să se subţieze pe pânza de culoare deschisă. Când am trecut pe lângă ei, i-am auzit râzând. Asta însemna că niciunul dintre medicii de pe la regimente nu era acolo. Foarte bine.

Cei mai mulţi dintre ei erau foarte mulţumiţi când li se dădea ajutor şi mă lăsau să fac tot ce voiam. Existau mereu unul sau doi care făceau caz de autoritatea lor. Acest lucru nu era prea supărător, dar devenea foarte periculos în caz de urgenţă.

Slavă Domnului, nu era nicio urgenţă. Într-un vas aşezat în faţa cortului erau mai multe lumânări de diferite dimensiuni. Am luat o lumânare şi am intrat în cele două corturi-spital. Am verificat semnele vitale ale bolnavilor, am stat de vorbă cu bărbaţii treji, încercând să evaluez starea în care se aflau.

Nu aveam niciun caz grav, dar îmi făceam griji pentru caporalul Jebediah Shoreditch, care avea două răni de baionetă din timpul asaltului asupra redutei mari. Printr-un miracol, nu îi fusese atins niciun organ vital.

Caporalul era stingherit, deoarece una dintre răni era situată la nivelul unei fese, dar avea febră. Nu avea nici urmă de infecţie la nivelul fesei.

— O să irig asta, i-am spus, privind sticla mea pe jumătate plină cu tinctură de genţiană. Aceasta era ultima cantitate de care dispuneam, dar speram să nu mai am nevoie de ea înainte de a putea să prepar altă cantitate.

— O s-o spăl ca să te scap de puroi, i-am explicat. Cum s-a întâmplat?

Operaţiunea de irigare nu avea să fie plăcută pentru pacient, aşa că era bine să îi distrag atenţia cerându-i anumite detalii.

— Eu nu am fugit, dom'ţă. Să nu cumva să credeţi asta, m-a asigurat el, apucându-se de marginea patului când am dat deoparte cearşaful şi am îndepărtat bandajul îmbibat cu terebentină. Unu' dintre nemernicii ăia din Hessa a făcut pe mortu' şi, când am călcat pe el, a înviat şi mi-a băgat baioneta în trup, că avea baioneta-n mână.

— Adică vrei să spui că *ţi-a* băgat baioneta în mână, Jeb, i-a spus un prieten, care avea patul lângă al său.

— Nooo, aia a fost altă treabă, a spus Shoreditch, uitându-se la mâna lui dreaptă, care era prinsă în bandaje.

Îmi povestise că unul dintre militarii din Hessa îi fixase mâna pe pământ cu ajutorul unei baionete. După aceea, Shoreditch îşi luase cuţitul cu mâna stângă şi îl tăiase la nivelul ambelor picioare. Neamţul căzuse şi caporalul îi tăiase gâtul, fără a lua în seamă un al treilea duşman, care îi îndepărtase o parte din urechea stângă.

— Cineva l-a împuşcat înainte de-a putea să ţintească mai bine. Dacă tot vorbim de mâini, mâna domnului colonel e bine, dom'ţă? m-a întrebat caporalul pe un ton cât se poate de politicos, deşi fruntea îi era scăldată în sudoare şi tendoanele de la nivelul antebraţelor îi ieşeau în evidenţă.

— Cred că da, am replicat eu apăsând pe pistonul seringii pe care o utilizam pentru irigare.

De azi după-amiază, joacă într-una cărţi cu domnul colonel Martin. Dacă l-ar fi supărat mâna, ar fi venit acasă de-atunci.

Shoreditch şi prietenul lui au chicotit la auzul glumei grosolane, dar caporalul a oftat după ce am terminat şi l-am bandajat. A stat o clipă nemişcat înainte de a se întoarce pe partea zdravănă a corpului.

— Vă mulţumesc tare mult, dom’ţă, a spus el în cele din urmă, privind siluetele care se mişcau încolo şi-ncoace în întuneric. Dacă îl vedeţi cumva pe prietenul Hunter sau pe doctoru’ Tolliver, îi spuneţi să treacă şi pe la mine pentr-o clipă?

Am ridicat din sprâncene, dar am dat din cap în semn că da şi i-am turnat un pahar de bere. Acum aveam suficientă deoarece convoaiele de aprovizionare ne ajunseseră din urmă. Oricum, berea nu avea să-i facă rău.

Am făcut acelaşi lucru pentru prietenul lui, un bărbat din Pennsylvania care se numea Neph Brewster şi suferea de dizenterie. I-am pus în cană o cantitate mică din amestecul pe care îl recomanda doctorul Rawlings în caz de probleme abdominale.

— Jeb nu vrea să vă jignească, dom’ţă, a şoptit Neph, în timp ce îşi bea berea. Problema e că nu poate să se cace singur şi nu vrea să ceară ajutoru’ unei femei pentru asta. Dacă n-o să vină domnu’ Denzell sau doctorul, am să-l ajut eu.

— Să-l chem pe unul dintre sanitari? am întrebat eu, surprinsă. Sunt afară.

— Oh, nu, dom'ţă. Îndată ce apune soarele, ei nu mai sunt de serviciu.

Nu intră la noi, decât dacă s-a iscat vreo bătaie

sau dacă ia cortu’ foc.

— Mhmm! am mormăit eu, gândindu-mă că infirmierii au acelaşi comportament indiferent de epoca în care trăiesc.

— O să-l chem pe unul dintre medici, l-am asigurat eu.

Domnul Brewster era slab şi palid. Mâna îi tremura atât de tare, încât mă îndoiam că se putea descurca singur pentru a-şi face nevoile, aşa că nici vorbă să-l ajute pe caporalul Shoreditch.

— Eu unul mă descurc să-mi fac nevoile, a spus omul, zâmbind. Şi-a şters faţa cu o mână tremurândă.

— Ah… îmi puteţi aduce nişte grăsime pentru gătit, dom’ţă. Fundu’ meu e carne vie. Nici nu o să pot să mă ung singur. Dacă vreţi să mă ajutaţi.

— Am să-i spun lui Hunter cum stau lucrurile, am spus eu sec. Sunt sigură că va fi încântat să te ajute.

Mi-am terminat repede vizita – cei mai mulţi dintre bărbaţi dormeau – şi am pornit în căutarea lui Denny Hunter. L-am găsit în cortul său, înfăşurat într-un şal gros pentru a se feri de frig, ascultând cu un aer melancolic o baladă cântată lângă un foc de tabără.

— Cine? m-a întrebat el, ieşind din transă la venirea mea. Oh, prietenul Jebediah. Mă duc îndată la el.

— Ai nişte untură de gâscă sau de urs? l-am întrebat.

Denny şi-a aşezat ochelarii mai bine pe nas şi m-a privit cu uimire.

— Prietenul Jebediah nu este constipat, nu-i aşa?

Am râs şi i-am explicat cum stăteau lucrurile.

— Ei bine, am nişte unguent, mi-a spus el cu oarecare îndoială. Am, dar este mentolat. Este destinat tratării gripei şi pleureziei, după cum ţi-ai dat seama. Cred că unguentul meu nu îl va ajuta pe fratele Brewster.

— Mă tem că nu, i-am spus. De ce nu te duci tu să-l ajuţi pe domnul Shoreditch? Eu o să caut nişte grăsime obişnuită şi am s-o aduc.

Grăsimea de orice fel se putea găsi oriunde se gătea şi a trebuit să întreb doar două persoane ca să fac rost de o cană de grăsime. Era grăsime de oposum, „mai grasă decât grăsimea”. Doamna care m-a ajutat mi-a spus că „este şi gustoasă”. Ultima dintre proprietăţile acestei grăsimi nu cred că avea să-l intereseze pe domnul Brewster, cel puţin aşa speram. I-am mulţumit amabilei doamne şi mi-am croit drum prin întuneric spre cortul-spital.

Cel puţin, *am avut intenţia* să mă duc acolo. Luna nu răsărise încă şi, după câteva minute, m-am trezit pe panta unui deal împădurit, pe care nu mai fusesem şi unde mă împiedicam de crengi şi de rădăcini.

Mormăind, m-am întors către stânga… sigur că era… Nu, nu era. M-am oprit locului şi am blestemat în şoaptă. Nu aveam cum să mă fi pierdut. Mă aflam pe un teren pe care erau cel puţin jumătate dintre militarii Armatei Continentale, ca să nu mai amintesc de nenumăratele companii de voluntari. Din punctul în care mă aflam, am văzut trei focuri cu o formă neobişnuită. M-am întors şi am căutat din priviri vârful peticit al cortului colonelului Martin, acela fiind un reper ce putea fi observat şi în întuneric.

Ceva mi s-a scurs pe picior şi am tresărit din reflex, vărsându-mi grăsime de oposum pe mână. M-am şters încet pe şorţ, în timp ce strângeam din dinţi. Grăsimea de oposum *este* foarte grasă şi mai are calitatea că miroase a oposum mort.

Inima a început să-mi bată cu putere şi a bătut şi mai puternic atunci când o bufniţă a apărut în dreapta mea şi a trecut la câţiva centimetri de obrazul meu. Apoi a trosnit o creangă şi am auzit mai mulţi oameni mişcându-se cu grijă printre tufişuri.

Am rămas nemişcată, muşcându-mi buza de jos. Deodată am fost cuprinsă de panică.

„E în regulă!” mi-am spus supărată. „Sunt soldaţii care caută o scurtătură. Nu te afli în pericol, nu e niciun fel de pericol.”

„Să le spui asta celor din marină”, a replicat nervoasă o voce din mintea mea, când s-a auzit o înjurătură înăbuşită, trosnetul unor crengi uscate şi un zgomot făcut de un obiect cu ajutorul căruia era lovit cineva în cap. S-au auzit un strigăt şi apoi bufnitura unui corp în cădere. Apoi am auzit un foşnet făcut de hoţii care scotoceau prin buzunarele victimei.

Nu eram în stare să mă mişc. Îmi doream cu disperare să fug, dar parcă prinsesem rădăcini. Picioarele pur şi simplu nu îmi dădeau ascultare. Parcă eram într-un coşmar în care ceva venea spre mine, iar eu nu eram în stare să mă feresc.

Aveam gura deschisă şi făceam eforturi să nu ţip, fiind în acelaşi timp şocată de faptul că *nu puteam* să ţip. Respiram foarte sonor, îmi auzeam respiraţia în cap. Deodată am simţit cum înghit sânge, în vreme ce respiram şi nările îmi erau

blocate. Apoi am simţit o greutate prăvălindu-se peste mine. Era ceva care ameninţa să mă bage cu totul în pământul acoperit cu pietre şi conuri de pin. Am simţit o respiraţie caldă în ureche.

Poftim. Îmi pare rău, Martha, dar trebuie s-o iei. Trebuie să ţi-o dau. Da, poftim… oh, Hristoase, poftim… poftim…

Nu mi-am adus aminte când am căzut la pământ. Semănăm cu o minge. Genunchii îmi erau aduşi către bărbie. Tremuram de furie şi de teamă. Câţiva oameni aflaţi la câţiva centimetri de mine râdeau şi făceau glume.

Apoi s-a întâmplat ceva undeva în subconştientul meu, cu o afurisită detaşare. *Deci acesta este un flashback. Ce interesant.*

— O să-ţi arăt eu interesant, am şoptit eu sau cel puţin cred că am şoptit, pentru că sunt convinsă că n-am scos un sunet. Eram îmbrăcată gros ca să mă protejez de frig, *simţeam* frigul pe obraz. Asta nu conta. Eram goală. Simţeam aerul rece pe piept, pe picioare, între picioare…

Am împreunat picioarele cât de mult am putut şi mi-am muşcat buza cu toată puterea. Acum am simţit într-adevăr gustul sângelui. Lucrul care ar fi trebuit să se întâmple după aceea nu s-a întâmplat, deşi amintirea era vie în mintea mea. *Era* o amintire ce nu s-a mai repetat.

Mi-am revenit foarte încet. Mă durea buza. Simţeam gustul de sânge, gustul de argint şi de cupru. Era ca şi cum aş fi avut monede în gură.

Respiram de parcă tocmai aş fi alergat, dar *puteam* să respir. Nasul nu îmi era înfundat şi gâtul nu îmi era blocat de nimic. Eram scăldată în sudoare şi muşchii mă dureau, pentru că mă

încordasem.

Am auzit gemete în tufişul din stânga mea. *Asta înseamnă că nu l-au omorât,* am gândit eu sumbru. Mă gândeam că ar fi trebuit să mă duc să văd ce s-a întâmplat şi să dau o mână de ajutor. Nu voiam. Nu voiam să ating un bărbat, să văd un bărbat, să mă aflu în preajma unui bărbat. Oricum nu conta. Nu puteam să mă mişc.

Nu mai eram prinsă în ghearele terorii. Ştiam unde mă aflam şi că eram cât de cât în siguranţă. Cu toate acestea, nu mă puteam mişca. Am rămas chircită, transpirând, tremurând, ascultând.

Omul a gemut de câteva ori şi s-a rostogolit pentru că s-au auzit crengi trosnind.

— Ah, rahat! a mormăit bărbatul. A rămas nemişcat, gâfâind. Apoi s-a ridicat brusc, exclamând:

— Ah, *rahat!*

Nu ştia dacă a strigat aşa din cauza durerii sau pentru că şi-a adus aminte de jaf.

A înjurat în surdină, apoi a tăcut, a oftat… apoi s-a auzit un strigăt de groază care mi-a trecut prin şira spinării ca un şoc electric.

S-au auzit nişte foşnete, pentru că omul dorea să se ridice în picioare.

Ei bine, ce se petrecea? Se auzeau sunetele făcute de cineva care fugea. Groaza părea a fi contagioasă. Voiam şi eu să fug. Stăteam în picioare, inima îmi bătea până în gât, dar nu ştiam încotro să mă îndrept. Nu auzeam decât trosnete. Ce Dumnezeu se întâmpla acolo?

Am auzit frunzele uscate foşnind şi am întors capul. Mulţumită acestui gest nu am făcut atac de cord când Rollo şi-a pus trufa umedă în palma

mea.

— Dumnezeule mare! am exclamat şi m-am liniştit la auzul propriei mele voci.

Am auzit zgomotul unor paşi prin frunze.

— Aici erai, mătuşică!

S-a arătat o siluetă neagră, o umbră în întuneric, şi Ian m-a atins pe braţ. Te simţi bine, mătuşică?

Din tonul vocii sale se putea ghici că era îngrijorat.

— Da, am răspuns cu oarecare convingere. Da, m-am rătăcit pentru că e întuneric.

— Oh! a exclamat acea siluetă, relaxându-se. M-am gândit eu că trebuie să te fi rătăcit. Danny Hunter a venit şi a spus că ai plecat să cauţi nişte grăsime şi nu te-ai întors. Era îngrijorat, aşa că eu şi cu Rollo am pornit să te căutăm. Cine a fost omul acela pe care l-a speriat Rollo?

— Nu ştiu, i-am răspuns.

Pentru că lan a vorbit despre grăsime, am început să caut cana cu grăsime de oposum. Cana era jos, pe pământ, şi era curată lună. Din zgomotele pe care le făcea Rollo, am dedus că lingea frunzele pe care mai erau urme de grăsime. În aceste condiţii nu aveam de ce să mă supăr.

Ian s-a aplecat şi a ridicat cana, spunând:

— Vino să stai lângă foc, mătuşică. O să fac eu rost de nişte grăsime.

Nu am comentat în niciun fel şi l-am urmat pe Ian, coborând dealul fără să fiu atentă la peisaj. Îmi doream cu orice preţ să îmi recapăt echilibrul interior şi să redevin stăpână asupra sentimentelor mele.

Am auzit cuvântul „flashback” doar de câteva ori, în Boston, în anii ’60. Pe vremuri, fenomenul

nu era numit astfel, dar auzisem de el. Văzusem şi cum se manifestă. În Primul Război Mondial se numea „şoc cauzat de explozie*’. În cel de-al Doilea Război Mondial se numea „astenie cauzată de confruntarea armată”.

„Ei bine, am reuşit”, mi-am spus în gând, apărându-mă. „Trebuie să te obişnuieşti cu asta.” M-am întrebat cu cine anume vorbeam şi dacă nu cumva începusem să-mi pierd minţile.

Mi-am adus aminte, fără îndoială, ce mi se întâmplase cu ani în urmă, când fusesem răpită. Aş fi preferat să nu fie aşa, dar ştiam destulă psihologie şi încercam să-mi suprim amintirile. Când au apărut, le-am privit cu atenţie respirând adânc şi le-am trimis de unde veniseră, pentru a-l căuta pe Jamie. După o vreme, am descoperit că numai anumite detalii reveneau stăruitor: pavilionul unei urechi, purpurie în lumina răsăritului, arătând ca o ciupercă exotică; lumina vie pe care o văzusem, când Harley Boble mi-a spart nasul, mirosul de porumb din respiraţia idiotului care încercase să mă violeze, greutatea moale a unui bărbat mort. Restul era doar o ceaţă.

Aveam şi coşmaruri, cu toate că Jamie se trezea imediat ce începeam să gem şi mă scutura destul de tare ca să mă trezesc din vis. Apoi mă lipea de el, mă mângâia pe păr şi pe spate, fredonându-mi ceva, el însuşi încă adormit, până când eu adormeam din nou.

Ceea ce mi se întâmplase acum era cu totul altceva.

Ian a trecut de la un foc la altul cerând untură şi a obţinut o gamelă mică, pe fundul căreia se afla un pic de untură la care fusese adăugat camfor.

Era un pic râncedă, dar Denny Hunter îi spusese pentru ce îi trebuia şi atunci Ian nu s-a uitat prea mult la starea în care se afla untura.

Era mai preocupat de starea în care se afla mătuşa lui. Ştia foarte bine de ce tremura uneori ca o frunză şi gemea în somn. Văzuse în ce hal era când o scoseseră din mâinile acelor nemernici şi ştia ce îi făcuseră. Simţea că i se tulbura sângele şi i se umflau venele de la tâmple când îşi aducea aminte de lupta pe care o purtaseră atunci când o scoseseră din mâinile răufăcătorilor.

Nu voise să se răzbune când o salvaseră. El credea că acest lucru fusese o greşeală, deşi înţelesese bine că ea era un om care îi vindecă pe alţii şi care jurase să nu ucidă. Treaba era că unii oameni meritau să fie ucişi. Biserica nu permitea acest lucru decât în condiţii de război. Mohicanii pricepeau foarte bine situaţia. Şi unchiul Jamie.

Şi quakerii.

A oftat.

S-o arunci din tigaie în foc. În momentul în care a primit untura, nu s-a îndreptat spre cortul-spital unde Denny era mai mult ca sigur, ci spre cortul fraţilor Hunter. Putea pretinde că se duce la cortul-spital. Cele două corturi erau destul de aproape unul de altul, dar nu înţelesese niciodată de ce ar fi trebuit să se mintă pe sine însuşi.

Nu se întâmpla pentru prima oară să îi fie dor de Brianna. El putea să-i spună orice şi ea lui, mai mult chiar, credea Ian, decât îi putea spune lui Roger Mac.

Şi-a făcut cruce în virtutea unui automatism, mormăind:

— Gum biodh iad sabhailte, a Dhia. Fie ca ei să

fie în siguranţă, oh, Doamne.

S-a întrebat ce sfat i-ar fi dat Roger Mac dacă s-ar fi aflat acolo. Era un om tăcut şi bun, chiar dacă era prezbiterian. Fusese alături de el şi îl ajutase, fără a rosti niciun cuvânt despre asta.

S-a oprit o clipă, gândindu-se la viitoarea congregaţie a lui Roger Mac şi întrebându-se la cele ce vor spune enoriaşii despre noul lor pastor, dar a scuturat din cap şi şi-a continuat drumul. Toate aceste gânduri nu erau decât un mod de a-l face să nu se gândească la cele ce-i va spune ei, iar lucrul acesta nu îşi avea rostul. Ar fi vrut să-i spună un singur lucru, dar tocmai acela era lucrul pe care nu îl putea spune niciodată.

Bucata de pânză care servea drept uşă a cortului era închisă, dar înăuntru ardea o lumânare. El a tuşit de îndată ce a ajuns înaintea cortului şi Rollo, dându-şi seama unde se aflau, a scos un hămăit vesel.

Uşa improvizată s-a dat imediat în lături şi Rachel s-a arătat numaidecât. Avea într-o mână ceva la care lucra. Încerca să pătrundă întunericul cu privirea şi zâmbea pentru că auzise câinele. Îşi scosese boneta şi părul desprins din ace îi atârna în dezordine.

— Rollo! a exclamat ea chemându-l ca să-l scarpine între urechi. Văd că ţi-ai adus şi prietenul.

Ian a zâmbit, ridicând mica gamelă.

— Am adus nişte grăsime, a spus el. Mătuşa mea a spus că fratele dumitale are nevoie de aşa ceva pentru fund. După ce a rostit aceste cuvinte, a simţit nevoia să se corecteze: a spus că fratele dumitale are nevoie de grăsime pentru *un* fund.

A simţit că poate nu ar fi trebuit să spună aşa ceva, dar a avut sentimentul că stătea de vorbă cu singura femeie din tabără pentru care fundul putea constitui un subiect de discuţie. Mai exista o asemenea femeie, adică mătuşica lui. Probabil că ar fi putut sta de vorbă despre aşa ceva şi cu prostituatele.

— Oh, va fi încântat. Mulţumesc.

A întins mâna ca să ia gamela şi degetele lor s-au atins. Gamela unsuroasă de la grăsime i-a căzut fetei din mână şi s-au aplecat amândoi să o ridice. Ea a fost cea care şi-a ridicat prima capul. Părul ei i-a atins obrazul. Era cald şi avea mirosul ei. Fără a se gândi, el i-a pus ambele mâini pe obraz şi s-a aplecat spre ea, văzând cum ochii ei deveneau mai închişi la culoare şi s-a bucurat de o clipă, două de fericire supremă când buzele lui le-au atins pe ale ei. Era ca şi când sufletul lui i-ar fi căzut fetei în palmă.

După aceea, una dintre palmele fetei l-a lovit peste obraz şi el s-a dat înapoi, ca un beţiv care fusese trezit din somn.

— Ce faci? a şoptit ea, lipindu-se de pânza cortului de parcă ar fi vrut să treacă prin el. Nu se cuvine!

Ian nu-şi găsea cuvintele. În mintea lui se îngrămădeau cuvinte în toate limbile pe care le stăpânea, dar era mut. Primul cuvânt pe care l-a putut rosti totuşi a fost în gaelică.

— *Mo chridhe,* a spus el, respirând pentru prima dată de când o atinsese.

Apoi i-au venit în minte cuvinte în graiul mohicanilor, de undeva, din adâncul fiinţei sale. *Am nevoie de tine* ar fi vrut să spună, dar

cuvintele pe care a reuşit să le rostească, au fost:

— Îmi… îmi pare rău.

Ea a dat din cap precum o păpuşă, spunând:

— Da… Da, da.

El ar fi trebuit să plece. Ea se temea şi el ştia asta. Dar mai ştia ceva. Nu de el se temea. A întins mâna încet spre ea. Degetele i se mişcau fără să vrea, de parcă ar fi fost pe cale să prindă un păstrăv.

Ca printr-un neaşteptat miracol, mâna ei s-a întins tremurând spre mâna lui. El a atins vârfurile degetelor ei. Degetele ei erau reci. Ale lui erau calde. El avea să o încălzească… în minte simţea carnea ei rece lipită de a lui. A văzut sfârcurile care se ghiceau prin rochie. A simţit greutatea mică a sânilor ei reci în palmele lui, pulpele ei lipite de trupul său, reci în comparaţie cu căldura pe care el o emana.

A apucat-o de mână şi a tras-o spre el, iar ea a venit încet, neajutorată, atrasă de căldura lui.

— Nu se cuvine a şoptit ea, atât de încet încât abia i se auzea glasul. Nu se cuvine să facem asemenea lucru.

Ian s-a gândit că nu putea să o tragă pur şi simplu spre el, să o culce la pământ, să-i scoată hainele şi să o posede, deşi fiecare fibră a fiinţei sale îi cerea să facă întocmai aceste lucruri. Şi-a adus aminte că trebuia să fie civilizat şi, fără să vrea, a dat drumul mâinii ei, spunând într-o engleză perfectă:

— Nu, bineînţeles că nu se cuvine să facem asemenea lucru.

— Eu… tu… a spus ea trecându-şi dosul mâinii peste gură.

Ian s-a gândit că fata nu făcea acest gest pentru a şterge într-un fel sărutul lui, ci pentru că era uimită.

— Ştii… a spus ea şi a rămas mută şi nemişcată.

— Nu mă întreb dacă mă iubeşti, a spus el ştiind că spune adevărul. Mă tem ca nu cumva să mori pentru că mă iubeşti.

— Da' ştiu că eşti îndrăzneţ! Nu am spus că te iubesc!

A privit-o şi a simţit ceva în piept. Poate că era un hohot de râs, poate că nu.

— Ar fi mai bine să nu ţii la mine, a spus el încet. Nu sunt un prost, şi nici tu nu eşti proastă.

Ea a făcut un gest brusc şi Ian s-a retras cu un pas.

— Cred că ar fi mai bine să nu mă atingi, femeie, a spus el, privind-o pătrunzător în ochi. Ochii lui aveau culoarea stâncilor aflate în bătaia valurilor mării. Dacă mă atingi, o să te am aici şi acum şi va fi prea târziu pentru noi amândoi, nu-i aşa?

Mâna ei a rămas ridicată în aer. Ar fi vrut să o retragă, dar nu putea.

Ian i-a întors spatele şi a înaintat în noapte. Pielea lui era atât de fierbinte, încât aerul nopţii se prefăcea în abur când o atingea.

Rachel a rămas împietrită, ascultând bătăile inimii sale. Apoi a mai auzit un sunet care parcă o deranja. A privit în jos şi l-a văzut pe Rollo lingând gamela pe care ea o scăpase din mână.

— Oh, Doamne! a exclamat ea ducându-şi palma la gură, temându-se că, dacă va izbucni în râs, va fi unul isteric.

Câinele a privit-o cu ochii lui galbeni, lucind în lumina lumânării, lingându-se pe bot şi dând

încetişor din coadă.

— Ce mă fac? l-a întrebat ea. E tare bine de tine, tu poţi să stai în preajma lui toată ziua şi apoi să dormi lângă el în pat, fără să spui un cuvânt.

Rachel s-a aşezat pe scaun pentru că i se înmuiaseră genunchii şi a mângâiat blana de pe ceafa lui Rollo.

— Ce vrea să spună? l-a întrebat ea pe Rollo. *Mă tem ca nu cumva să mori pentru că mă iubeşti.* Oare crede că eu sunt una dintre acele nebune care slăbesc, se ofilesc şi se fac albe la faţă pentru că sunt îndrăgostite, aşa cum i se întâmplă lui Abigail Miller? Spun asta nu că s-ar gândi să moară de dragul cuiva, bineînţeles în afară de soţul ei.

L-a privit pe Rollo şi l-a mângâiat continuând:

— Şi cum adică, sărută pe o alta şi pe urmă se trezeşte sărutându-mă pe mine? Doamne, iartă-mă, dar se cuvine să trăim în lumina adevărului. Ce *vrea* să zică?

I-a dat drumul câinelui. Rollo i-a lins mâna respectuos şi apoi a ieşit din cort, fără îndoială pentru a-i transmite această întrebare stăpânului său.

Ar fi trebuit să pună nişte cafea la fiert şi să pregătească cina, pentru că Denny urma să vină curând de la spital şi îi va fi foame şi frig. Cu toate acestea, a continuat să stea pe scaun uitându-se la flacăra lumânării şi întrebându-se dacă i-ar simţi căldura dacă şi-ar trece palma prin ea.

Se îndoia că ar simţi ceva. Tot trupul ei a luat foc în momentul în care lan a atins-o ca o torţă muiată în terebentină şi ea simţea că ardea încă. Era de mirare că rochia îi era întreagă.

Rachel ştia foarte bine ce era el, nu făcea o taină din asta. Era un bărbat pe care violenţa îl însoţea tot timpul.

— Şi eu m-am folosit de asta când mi-a venit la îndemână, nu-i aşa? a întrebat ea lumânarea. Nu aşa se comporta un quaker. Ea nu se mulţumise să se încreadă în mila lui Dumnezeu, nu voia să accepte voinţa Lui. Nu doar că acceptase violenţa, ci pusese trupul şi sufletul lui Ian Murray în mare primejdie. Nu, nu exista nimic bun în ignorarea adevărului.

— Deşi este adevărat ceea ce spun eu aici, a arătat ea apărându-se, trebuie să arăt că tot ceea ce a făcut a făcut pentru Danny, dar şi pentru mine.

— Cine şi ce anume a făcut? a întrebat fratele ei, aplecându-se pentru a intra în cort şi îndreptându-şi apoi spatele şi privind-o fără a înţelege nimic.

— O să te rogi pentru mine? a întrebat ea deodată. Sunt într-o mare primejdie.

Fratele ei a privit-o mirat.

— Eşti, a spus el încet. Mă îndoiesc, însă, că rugăciunea te va ajuta.

— Cum? Nu ai încredere în Dumnezeu? a spus ea, gândindu-se că poate fratele ei a fost influenţat de tot ceea ce văzuse în decursul ultimei luni. Se temea că îi fusese zguduită credinţa. Ea se baza mult şi pe credinţa fratelui ei, aşa cum te bazezi pe un scut. Dacă acea credinţă nu mai exista…

— Am nemărginită încredere în Dumnezeu, a spus el zâmbind. În tine însă nu am atât de multă încredere.

Şi-a pus pălăria în cuiul pe care îl bătuse în ţăruşul ce susţinea cortul. A verificat bucata de

pânză care ţinea loc de uşă, vrând să se convingă că era bine închisă.

— Am auzit lupii urlând pe drum încoace. I-am auzit chiar mai aproape decât mi-ar fi plăcut, a spus Denny aşezându-se şi privind-o drept în ochi.

— Ian Murray? a întrebat el brusc.

— De unde ai ştiut? a întrebat ea, ştergându-şi mâinile pe şorţ.

— Am dat peste câinele lui chiar acum, a replicat el privind-o pătrunzător. Ce anume ţi-a spus?

— Ăăă… nimic.

Denny a privit-o neîncrezător şi ea a spus:

— Nu prea multe. Mi-a spus că… îl iubesc.

— Şi îl iubeşti? a întrebat Denny, fără să pară deloc surprins.

— Cum aş putea să iubesc un asemenea om?

— Dacă nu l-ai iubi, cred că nu mi-ai cere să mă rog pentru tine, a spus el cu chibzuială. Ai avea grijă să-l îndepărtezi. Cum anume, nu aş prea putea să-ţi spun, cu toate că tu vorbeşti aşa, retoric.

Ea a râs, deşi era agitată.

— Nu, *nu* am spus nimic retoric, a replicat ea, ştergându-şi palmele pe şorţ. Mai mult chiar… crezi că Iov era retoric când l-a întrebat pe Dumnezeu la ce se gândea? Eu aşa vorbesc.

— Să-i pui întrebări lui Dumnezeu nu este un lucru tocmai simplu, a spus Denny gânditor. Primeşti răspunsuri, dar acestea te duc în locuri ciudate.

Doctorul a zâmbit, dar de data asta cu atâta dragoste în ochi, încât Rachel a privit în altă parte.

Ea stătea pe scaun, frământând între degete materialul şorţului, în timp ce îi auzea pe oamenii beţi cântând, ca în fiecare seară. Ar fi vrut să spună că lucrurile erau ciudate, mai ales pentru doi quakeri care erau în mijlocul unei armate şi făceau parte din ea. Denny se îndoise de spusele Domnului şi tocmai de aceea ajunseseră ei doi acolo, dar ea nu voia să-i spună nimic, ca să nu creadă că îl acuza.

Ea l-a privit în ochi şi l-a întrebat cât se poate de serios:

— Ai fost vreodată îndrăgostit, Denny?

— Oh! a exclamat el, privindu-şi propriile mâini, pe care le aşezase pe genunchi.

Continua să zâmbească, dar părea că zâmbeşte unui lucru aflat în interiorul său.

— Cred că da, a răspuns medicul.

— În Anglia?

El a dat din cap în semn că da, spunând:

— Da. Cu toate acestea, nu era un lucru potrivit.

— Ea… nu era quaker?

— Nu, nu era, a răspuns el încet.

Într-un fel, acest lucru reprezenta o uşurare. Ea se temuse că Denny se îndrăgostise de o femeie care nu voia să plece din Anglia şi el se simţise obligat să se întoarcă în America… de dragul ei. În ceea ce privea sentimentele ei pentru Ian Murray, lucrurile nu erau de bun augur.

— Îmi pare rău de grăsime.

— Grăsime? a întrebat el, clipind des.

— Prietenul Murray mi-a spus că este pentru fundul cuiva. Câinele a mâncat-o.

— Câinele a mâncat… Oh, câinele a mâncat-o.

Denny s-a strâmbat puţin şi şi-a frecat degetul

mare al mânii drepte de celelalte degete. Nu-i nimic. Am găsit eu grăsime.

— Ţi-e foame, a spus Rachel deodată, ridicându-se. Spală-te pe mâini, că eu o să pun cafeaua la fiert.

— Ar fi tare bine. Îţi mulţumesc, Rachel. Rachel… a avut o ezitare, dar el nu era omul care să se ascundă după deget. Prietenul Murray ţi-a spus că îl iubeşti… nu că el te iubeşte pe tine? Acest mod de exprimare pare… ciudat, nu-i aşa?

— Aşa este, a replicat ea pe un ton care arăta clar că nu voia să discute despre lucrurile care aveau legătură cu Ian Murray. Nu avea de gând să îi explice lui Denny că Ian Murray nu îşi exprimase simţămintele în cuvinte, pentru că nu era nevoie să o facă. Aerul din jurul ei mai păstra căldura celor spuse de el. Cu toate astea…

— Poate că mi-a spus că mă iubeşte, a şoptit ea. Mi-a spus *ceva,* dar nu în engleză şi nu am înţeles. Ştii cumva ce înseamnă *mo cree-ga?*

Denny s-a încruntat preţ de o clipă, dar apoi s-a înseninat, spunând:

— Asta e în graiul celor din *Highlands,* adică în *Gàidhlig*, cred. Nu, nu ştiu ce înseamnă, dar l-am auzit pe prietenul Jamie spunându-i aceste cuvinte soţiei sale într-un context în care era limpede că acele cuvinte sunt semn de adâncă… afecţiune.

Medicul a tuşit, pentru ca apoi să continue:

— Rachel… doreşti să stau eu de vorbă cu el?

Pielea ei ardea încă, faţa îi ardea de parcă ar fi avut febră, dar a simţit că i-a trecut un fior de gheaţă prin inimă.

— Să vorbeşti cu el, a repetat ea şi a înghiţit nodul care i se pusese în gât. Şi… ce să-i spui?

Găsise ibricul de cafea şi săculeţul cu ghindă şi cicoare prăjită. A turnat o mână de boabe în mojar şi a început să le piseze de parcă ar fi fost şerpi, şi nu boabe.

Denny a ridicat din umeri şi s-a uitat la ea cu interes.

— Ai să spargi mojarul, a spus el în cele din urmă. În legătură cu ceea ce ar trebui să-i spun, ei bine… asta trebuie să aflu de la tine.

Continua să se uite la ea, dar orice urmă de umor dispăruse. Era serios.

— Dacă doreşti, am să-i spun să nu îţi mai vorbească niciodată. Pot, de asemenea, să-i spun că sentimentele tale faţă de el sunt acelea ale unei prietene şi atât.

Rachel a turnat boabele pisate în ibric şi peste ele a pus apă din bidonul pus pe ţăruşul care susţinea cortul.

— Acestea sunt singurele alternative pe care le vezi? a întrebat Rachel, încercând să îşi păstreze calmul.

— Surioară, a spus el cu multă blândeţe, nu te poţi căsători cu un astfel de om în condiţiile în care ai vrea să te mai numeri printre quakeri. Tu ştii foarte bine asta.

Denny a aşteptat puţin, pentru ca apoi să continue:

— Mi-ai cerut să mă rog pentru tine.

Ea nu i-a răspuns şi a ieşit din cort pentru a pune ibricul de cafea pe cărbuni şi adăugând lemne astfel încât focul să se înteţească. Aerul se înfierbântase din cauza fumului şi a miilor de focuri de felul celui pe care îl aprinsese ea. Noaptea era neagră, limpede şi infinită. Stelele

ardeau cu focul lor rece.

Când a intrat în cort, Denny se băgase aproape cu totul sub pat.

— Ce e? a întrebat ea.

El s-a dat câţiva paşi înapoi şi a adus mica ladă în care ar fi trebuit să se afle rezervele lor de alimente. Acolo erau doar nişte bucăţi de ghindă şi nişte mere pe jumătate roase de şoareci.

— *Ce e?* a întrebat ea din nou. Ce s-a întâmplat cu mâncarea?

Denny era vizibil supărat. Era roşu de furie şi şi-a frecat gura cu mâna înainte de a spune:

— Un nenorocit de fiu al Sata… a tăiat cortul şi a luat-o.

Izbucnirea de furie cauzată de această întâmplare nefericită era chiar binevenită, deoarece atenţia se îndrepta către un alt subiect.

— Neno… Nenorocitul!

— Fără îndoială, a spus Denny, trăgând adânc aer în piept, încercând să-şi revină. Fără îndoială că îi era foame, bietul de el, a adăugat medicul, dar fără a avea o intonaţie care să trădeze mila.

— Dacă aşa au stat lucrurile, atunci putea să ceară mâncare şi să aştepte să fie hrănit! a strigat Rachel. Este pur şi simplu vorba despre un hoţ! a izbucnit ea bătând din picior. Ei bine, mă voi duce să cer mâncare pentru noi. Tu fii atent la cafea.

— Nu trebuie să te duci să cauţi mâncare pentru mine, a protestat Denny.

Ea ştia prea bine că fratele ei nu mâncase nimic din zori şi că era mort de foame. De aceea s-a mulţumit să se uite la el cu ochi mari.

— Lupii… a spus el, dar ea îşi pusese deja pelerina şi boneta.

— O să iau o torţă, i-a spus ea. Şi te asigur că lupul care ar avea îndrăzneala să îmi taie calea ar fi un ghinionist, având în vedere starea sufletească în care mă aflu.

Şi-a luat repete tolba şi a plecat, înainte ca Denny să o poată întreba unde avea de gând să se ducă.

Ea putea să se ducă la zece corturi. Suspiciunile legate de fraţii Hunter se risipiseră după ce Denny avusese diverse aventuri făcând-o pe dezertorul, iar Rachel se afla în relaţii foarte bune cu soţiile voluntarilor care îşi aveau corturile în apropierea corturilor lor.

S-a gândit că nu s-ar fi cuvenit să tulbure oamenii la o astfel de oră târzie. Ar fi vrut însă să afle noutăţi despre capitulare şi prietenul Jamie lua mereu parte la negocieri şi spunea ce îşi putea permite să spună. Putea, de asemenea, să se ducă la Claire Fraser pentru că avea un neg mic, dar dureros, la degetul mare de la picior şi să se folosească de acest prilej pentru a face rost de mâncare.

Ea era, însă, o femeie mult prea cinstită şi nu voia să apeleze la asemenea tertipuri. Se îndrepta spre locul unde se afla Jamie Fraser şi ai săi, de parcă ar fi fost atrasă de un magnet, iar acel magnet se numea Ian Murray. Îşi dădea seama că acţiunea ei era nebunească, dar nu putea schimba nimic, aşa cum nu putea să-şi schimbe culoarea ochilor.

Nu îşi putea închipui ce avea să facă să spună sau să gândească dacă avea să-l vadă, dar îşi continua drumul cu hotărâre, de parcă s-ar fi dus la piaţă. Torţa din mâna ei arunca lumină pe

cărare, iar umbra ei urma lumina, o umbră mare şi ciudată proiectată pe pânza corturilor pe lângă care trecea.

68

OASPETELE NEPOFTIT

Mă ocupam de foc când am auzit zgomotul discret al unor paşi. M-am întors şi am zărit o siluetă masivă care se apropia de mine. Am încercat să fug, dar picioarele mele refuzau să se mişte. Am încercat să ţip, dar glasul îmi rămăsese prizonier în gât. M-am înecat şi nu am reuşit să scot decât un *eep.*

Silueta care venea spre mine clătinându-se şi mormăind s-a oprit înaintea mea, lovind pământul şi făcându-mă să simt o boare rece pe sub fustă.

— Ţi-am adus un cadou, *Sassenach*, a spus Jamie rânjind şi ştergându-şi sudoarea de pe bărbie.

— Un… cadou, am spus încet, privind bucata uriaşă de… nu ştiu ce pe care o pusese pe pământ în faţa mea. Am simţit şi un miros specific.

— O haină din blană de bizon! am exclamat. Oh, Jamie! Este o haină din blană de bizon?

Nu era nicio îndoială; slavă Domnului, nu era o haină nouă. Se simţea încă mirosul fostului ei proprietar, chiar dacă era rece. Am căzut în genunchi şi mi-am trecut mâinile peste ea. Era bine lucrată, flexibilă şi relativ curată. Am simţit şi firele de păr în mâinile mele. Acestea erau curate, nu aveau pe ele noroi, gunoi sau alte chestii purtate de bizon cât a fost în viaţă.

Era enormă şi caldă, minunat de caldă.

Mi-am băgat mâinile îngheţate în ea. Mai păstra căldura trupului lui Jamie.

— Oh! am exclamat eu. Ai câştigat-o?

— Am câştigat-o, a replicat Jamie cu mândrie. Am câştigat-o de la unul dintre ofiţerii britanici, un bărbat care joacă bine cărţi, a adăugat el, ţinând să spună adevărul. Joacă bine, dar nu are noroc.

— Ai jucat cărţi cu ofiţerii britanici? l-am întrebat, privind îngrijorată către tabăra britanicilor, deşi aceasta nu se vedea din punctul în care ne aflam.

— Doar cu un ofiţer britanic. Un anume căpitan Manşei. El a venit cu ultimele propuneri ale lui Burgoyne şi a fost obligat să aştepte până ce Granny le-a citit. Va avea noroc dacă nu va fi jupuit înainte de a pleca de aici. E omul cu cel mai puţin noroc la cărţi din câţi am văzut eu vreodată, a adăugat Jamie încet.

Nu prea i-am acordat atenţie, pentru că mă uitam la blană.

— E minunată, Jamie. E uriaşă! am exclamat.

Era, într-adevăr. Avea o lungime de peste doi metri şi atât de largă, încât se puteau bucura simultan doi oameni de căldura ei, cu o singură condiţie: aceea ca persoanele respective să nu aibă nimic împotrivă de a dormi lipite una de alta. Gândul că mă puteam refugia sub acel adăpost cald şi intim după atâtea nopţi de tremurat sub nişte pături…

Se părea că Jamie se gândise la aceleaşi lucruri.

— E destul de mare pentru noi amândoi, a spus el atingându-mi delicat sânul.

— Chiar aşa? l-am întrebat.

S-a apropiat mai mult de mine şi i-am simţit mirosul, care era mai puternic decât cel de vânat pe care îl avea blana. Jamie mirosea a frunze uscate, a cafea în amestec cu ghindă şi a coniac.

— Chiar şi într-o cameră întunecată în care se află zece bărbaţi tot te-aş găsi, am spus, bucurându-mă de mirosul lui.

— Cred şi eu că ai putea. Nu am făcut baie de o săptămână, a replicat Jamie, apropiindu-şi capul de al meu până ce frunţile ni s-au atins. Îmi doresc să-ţi scot rochia şi să-ţi sug sfârcurile până când ai să te faci mică precum un crevete, cu genunchii puşi pe testiculele mele, a şoptit el. Vreau să te posed repede şi pe urmă să adorm cu capul pe sânii tăi goi, zău că da.

— Oh! am exclamat. Ce idee bună!

Chiar dacă eram de acord cu propunerile pe care mi le făcuse, mi-am dat seama că Jamie trebuia să mănânce înainte de a putea face orice altceva, îi auzeam stomacul chiorăindu-i de la o poştă.

— Văd că de la jocul de cărţi ţi s-a făcut foame, i-am spus, uitându-mă la el, în vreme ce devora trei mere din şase înghiţituri.

— Ai dreptate, a replicat el scurt. Ai nişte pâine?

— Nu, dar am bere.

Am impresia că acel cuvânt pe care tocmai îl rostisem a avut un efect magic, pentru că Ian a apărut din senin, întrebând plin de speranţă:

— Bere?

— Pâine? am spus Jamie şi eu într-un glas, pentru că din hainele lui Ian răzbătea o mireasmă de preparat pe bază de drojdie, pe jumătate ars, care s-a dovedit a proveni de la două pâini mici pe

care le avea în buzunare.

— De unde le ai, Ian? l-am întrebat, dându-i un bidon cu bere.

A băut cu poftă şi apoi m-a privit cu ochii goi, şoptind întrebător:

— Ah?

— Te simţi bine, Ian? l-am întrebat, privindu-l cu îngrijorare.

El a clipit cu o faţă gânditoare:

— Da, da, mătuşă, a spus el în cele din urmă. O să… oh… ah, mulţumesc pentru bere.

Mi-a înapoiat bidonul gol şi apoi a dispărut în întuneric.

— Ai văzut? am întrebat, întorcându-mă spre Jamie care îşi aduna din poală firmituri de pâine.

— Nu. Ce? Poftim, *Sassenach,* a spus el în cele din urmă întinzându-mi o pâine.

— Ai văzut că Ian s-a purtat de parcă nu ar fi fost întreg la minte. Poftim, ia jumătate din pâinea asta. Tu ai mai mare nevoie să mănânci.

Jamie nu m-a contrazis.

— Doar nu sângera şi nici nu era rănit, a arătat el. Ei bine, în cazul ăsta s-a îndrăgostit de vreo biată femeie.

— Aşa? Ei, atunci simptomele sunt explicabile. Dar… mâneam pâinea încet, ca plăcerea să dureze mai mult. Era proaspătă şi avea coaja tare. Eu am văzut tineri îndrăgostiţi şi Ian *avea* exact simptomele unui astfel de tânăr. Nu îl mai văzusem însă pe Ian aşa de când…

— Mă întreb de cine, am spus eu.

— Dumnezeu ştie. Sper să nu fie vreo prostituată, a spus Jamie, oftând şi trecându-şi o palmă peste faţă. Ar fi mai bine să se

îndrăgostească de nevasta altuia decât de o prostituată.

— Nu cred că ar… am început eu, dar m-am întrerupt, observând îngrijorarea de pe chipul lui Jamie şi am întrebat:

— Nu *a făcut* aşa ceva!

— Nu, nu a făcut aşa ceva, m-a asigurat Jamie, dar era cât pe ce. Acest lucru nu este de laudă pentru doamna de care se ataşase Ian.

— Despre cine e vorba?

— Despre soţia colonelului Miller.

— Vai de mine!

Abigail Miller era o blondă frumoasă de vreo douăzeci de ani, mai tânără cu aproximativ două decenii decât soţul ei, un bărbat masiv, lipsit de umor.

— Puţin a lipsit să se întâmple ceva, am spus. Dar cât de puţin?

— Destul de puţin, a spus Jamie supărat. Se tot dădea pe lângă el, ca o mâţă-n călduri. Trag nădejde ca soţul ei să mai fi pus şaua pe ea.

— I-a văzut?

— Da. El, dar şi eu i-am văzut. Eram împreună şi i-am văzut din spatele unui tufiş. Era limpede că nu Ian avusese iniţiativa, dar nici nu se opunea. Colonelul Miller a îngheţat o clipă. Apoi a înaintat, şi-a apucat nevasta de braţ şi după ce i-a spus lui Ian: „Bună ziua, domnule”, a târât-o spre cortul lui.

— Dumne… Când s-a întâmplat asta?

Jamie s-a uitat la lună, încercând să-şi dea seama cât era ceasul, pentru ca apoi să spună:

— Poate cu cinci sau şase ore în urmă.

El mi-a zâmbit, pentru ca apoi să continue:

— Ai auzit vreodată de *coup defoudre*, *Sassenach*? A fost nevoie doar să te privesc o singură dată ca să mă îndrăgostesc de tine.

— Hmmm! am mormăit eu mulţumită.

Cu oarecare efort, am tras blana de bizon peste sacul de crengi de brad care forma piesa de bază a patului meu. Peste blană am pus două pături, făcând un fel de buzunar mare şi comod, în care m-am băgat tremurând.

Dădusem deoparte bucata de pânză care ţinea loc de uşă a cortului şi îl priveam pe Jamie, care stătea de vorbă cu doi voluntari.

Pentru prima dată în răstimp de o lună picioarele mele începuseră să se încălzească şi m-am relaxat. Ca orice om nevoit să trăiască sub cerul liber toamna, înainte de a mă culca îmbrăcam tot ce aveam. Femeile care însoţeau militarii aveau obiceiul ca, din când în când, să-şi scoată corsetele şi să le pună la aerisit. Acestea puteau fi văzute atârnând în crengile copacilor ca nişte păsări mari, urât mirositoare, care se pregăteau să-şi ia zborul. Cele mai multe dintre ele preferau doar să-şi desfacă corsetele şi atât. Corsetul este foarte bun când stai în picioare, dar devine foarte incomod când te întinzi.

În seara aceea, având un aşa-numit adăpost impermeabil şi călduros, mi-am permis nu doar să-mi dau jos corsetul, pe care mi-l pusesem sub cap ca să ţină loc de pernă, ci şi fusta, bluza, jacheta şi baticul, rămânând doar în furou şi în ciorapi. Mă simţeam de parcă aş fi fost dezbrăcată cu totul.

M-am întins lasciv şi mi-am plimbat mâinile pe corp. Mi-am luat sânii în palmă şi m-am gândit la propunerea lui Jamie.

Căldura blănii inii dădea o stare plăcută de somnolenţă. Mă gândeam că nu trebuia să depun eforturi pentru a rămâne trează. Ştiam că Jamie nu avea să mă trezească din somn, indiferent de motiv.

În timp ce îmi pipăiam mamelonul cu degetul, mă întrebam dacă faptul că reuşise să câştige blana de bizon îl inspirase. Oare îşi dorea cu disperare actul sexual şi atunci pariase pe acea blană? Fusese rănit la mână şi… cate zile trecuseră de atunci? Număram în gând, când am auzit murmurul unei alte voci şi am oftat.

Ian venise lângă foc. Nu mă bucuram în mod deosebit să-l văd, dar… ei, bine. Cel puţin nu a venit când noi…

Stătea pe o piatră, lângă foc, şi ţinea capul plecat. A scos ceva din *sporran* şi a început să vorbească, plimbând între degete obiectul respectiv. Chipul lui era marcat de îngrijorare, dar avea o strălucire stranie.

„Ce ciudat, mi-am spus. Am mai văzut acel gen de privire şi înainte. Era un fel de contemplaţie, ceva minunat, un secret extraordinar păstrat cu sfinţenie.

Mi-am spus că e vorba despre o fată. La acest gând m-am simţit amuzată, dar şi mişcată. O privise la fel şi pe Mary, prostituata care fusese prima lui dragoste. Şi Emily?

Da, bineînţeles, mi-am spus, dar în acea clipă, toată bucuria i-a fost umbrită de cunoaşterea separăm lui iminente de toţi cei pe care-i iubea.

Cruimnich, îi spusese Jamie, punându-şi pătura pe umărul lui Ian, în semn de rămas-bun. *Să îţi aduci aminte.* Am crezut că mi se rupe inima când

am văzut că Ian pleacă. Ştiam cum gândeşte Jamie.

Încă mai purta pe umăr acea pătură, prinsă peste pieile de căprioară.

— Rachel Hunter? a spus Jamie destul de tare, astfel încât să-l aud şi să mă ridic uimită.

— Rachel *Hunter?* am spus la rândul meu. Eşti îndrăgostit de Rachel?

Ian m-a privit, pentru că apărusem pe neaşteptate.

— Oh, iată-te, mătuşică, a spus el cu blândeţe. Mă întrebam unde eşti.

— Rachel Hunter? am repetat eu, încercând să-l fac să nu evite răspunsul la întrebare.

— Ei bine… da. Trebuie să recunosc faptul că… da, a replicat el.

Chiar şi în lumina palidă a focului am observat că se înroşise.

— Băiatul crede că poate ar trebui să stăm de vorbă cu Denzell, *Sassenach*, a spus Jamie.

Era amuzat, dar şi îngrijorat.

— Să stăm de vorbă? Pentru ce?

Ian se uita la noi pe rând.

— Numai că… lui Denny Hunter nu o să-i placă, a spus Ian în cele din urmă. Dar o să asculte ce îi va spune mătuşa Claire, iar pe tine te respectă, unchiule Jamie.

— De ce nu o să-i placă? am întrebat eu.

Ieşisem din culcuş, îmi pusesem şalul pe umeri şi mă aşezasem pe piatră lângă el. Mă frământam. Îmi plăcea Rachel Hunter foarte mult. Mă bucura *tare mult* faptul că Ian a găsit o femeie bună pe care să o iubească, dar…

Ian m-a privit pătrunzător, spunând:

— Sunt sigur că ştii că ei sunt quakeri, mătuşică.

— Da, ştiu, i-am răspuns, privindu-l pătrunzător la rândul meu.

— Şi eu nu sunt.

— Da, ştiu asta, dar…

— Va fi exclusă din congregaţia ei, dacă se căsătoreşte cu mine. E posibil să fie exclus şi fratele ei. Ei au fost excluşi o dată, pentru că Denny s-a hotărât să se alăture armatei şi lui Rachel i-a fost destul de greu.

— Oh! a exclamat Jamie, în timp ce rupea o bucată de pâine, contemplând-o o clipă şi încruntându-se. Da, cred că e posibil, a adăugat el, vârând bucata de pâine în gură şi mestecând în timp ce se gândea.

— Crezi că şi ea te iubeşte, Ian? am întrebat eu pe un ton cât se poate de blând.

Pe chipul lui Ian s-au putut citi îngrijorarea şi teama, dar lumina ce părea să treacă dincolo de griji nu s-a stins.

— Eu… ei bine, cred că da. Sper că da.

— Ai *întrebat-o*?

— Eu… nu chiar. Vreau să spun că nu i-am prea vorbit, mă înţelegi?

Jamie a înghiţit bucata de pâine pe care o avea în gură şi a tuşit.

— Ian, a spus el în cele din urmă, vreau să aud de la tine că nu te-ai culcat cu Rachel Hunter.

Ian l-a privit jignit. Jamie continua să-l privească insistent, cu sprâncenele ridicate. Ian a privit în jos, către obiectul pe care îl avea în palme şi îl frământa ca pe o bucată de cocă.

— Nu m-am culcat, a şoptit el. Cu toate astea, aş

fi dorit să o fi făcut.

— *Cum?*

— Ei bine… dacă aş fi făcut-o, ar fi trebuit să se mărite cu mine, nu-i aşa? M-am gândit la asta, dar nu am putut s-o fac. Mi-a spus să mă opresc şi m-am oprit.

Ian a înghiţit cu greu un nod care i se pusese în gât.

— Ai dovedit că eşti un adevărat domn, am spus încet, pentru că l-am înţeles. Iar ea a dovedit că este foarte inteligentă.

Ian a oftat, întrebând:

— Eu ce să fac, unchiule Jamie?

— Ai putea deveni tu însuţi quaker? l-am întrebat.

Atât Jamie, cât şi Ian s-a uitat la mine. Nu semănau deloc, dar expresia de ironie şi amuzament era aceeaşi.

— Nu prea m-am gândit la asta, mătuşică, a spus Ian cu un zâmbet discret. Nu m-am gândit, dar cred că nu-s făcut să fiu quaker.

— Şi cred că nu ai putea… Nu, bineînţeles că nu ai putea.

Nu se gândise niciodată să treacă la o confesiune în care nu credea.

M-a şocat că Ian a înţeles ce ar fi însemnat pentru Rachel să se îndrăgostească de el şi separarea de ai săi. Bineînţeles că a avut o ezitare când s-a gândit ce preţ ar fi trebuit să plătească sora lui Denny.

Tot gândindu-mă, mi-am dat seama că ea *îl iubea.* Ar fi fost bine să am o discuţie cu Rachel.

Ian continua să frământe ceva între mâini. Privind mai atent acel obiect, mi-am dat seama că

era vorba despre ceva din piele, de culoare închisă. Doar nu era…

— Doar nu e urechea lui Neil Forbes! am izbucnit eu.

— Domnul Fraser?

Acel glas m-a făcut să mă ridic în picioare. Simţeam că mi se face părul măciucă. La dracu', nu aş fi vrut să-l văd din nou *pe el*|Era acel militar din Armata Continentală care mă lăsase fără supă. Omul se apropiase de foc şi îl privea pătrunzător pe Jamie.

— Eu sunt James Fraser, a spus Jamie, punând cana jos şi făcând un gest spre o piatră pe care nedoritul oaspete s-ar fi putut aşeza. Doriţi o ceaşcă de cafea, domnule? De fapt, doriţi o ceaşcă din ceea ce trece drept cafea?

Omul a dat din cap, fără a scoate un cuvânt. Îl cântărea pe Jamie din priviri, de parcă ar fi fost dispus să cumpere un cal, dar nu era sigur ce fire avea armăsarul.

— Preferaţi poate o ceaşcă de scuipat cald? a spus Ian pe un ton cu totul neprietenos, iar Jamie l-a privit uluit.

— *Seo mac na muice a thàinig ma bu thràithe gad shiubhal,* a spus Ian fără a-şi lua ochii de la străinul acela. *Chan eile ag iarraidh math dhut idir, „uncie".* Fiul acesta blestemat de scroafă a venit şi mai devreme să te caute. Nu îţi vrea bine, unchiule.

— *Tapadh leat Iain. Cha robh fios air a bhidth agam*, a replicat Jamie, vorbind şi el în gaelică, pe un ton cât se poate de liniştit. Îţi mulţumesc, Ian. Nu mi-aş fi dat seama cum stau lucrurile. Aveţi treabă cu mine, domnule? a întrebat el în engleză.

— Aş dori să stau de vorbă cu dumneavoastră, da. Între patru ochi, a adăugat omul, privindu-l dispreţuitor pe Ian. Se pare că eu nici nu contam.

— Acesta este nepotul meu, a spus Jamie respectuos, dar devenind foarte atent. Puteţi vorbi de faţă cu el.

— Mă tem că veţi gândi altfel când veţi auzi ce am de spus. Odată rostite, lucrurile nu pot fi retrase. Pleacă, tinere! l-a îndemnat el pe Ian fără a-l privi măcar. Pleacă sau veţi regreta amândoi.

Atât Jamie cât şi Ian s-au încordat vizibil. S-au mişcat aproape în aceeaşi clipă, trăgându-şi picioarele sub ei şi îndreptându-şi umerii. Jamie l-a privit gânditor pe străin, apoi a făcut o mişcare foarte discretă din cap şi Ian s-a ridicat şi a dispărut în întuneric.

Omul a rămas nemişcat până ce paşii lui Ian nu s-au mai auzit şi s-a făcut din nou linişte la modestul nostru foc. După aceea a făcut un ocol, aşezându-se faţă-n faţă cu Jamie, menţinându-şi acelaşi aer de obrăznicie. *Pe mine,* cel puţin, mă scotea din sărite. Jamie şi-a ridicat ceaşca şi a băut cu calm, de parcă ar fi stat la masă în bucătărie.

— Dacă aţi venit aici ca să-mi spuneţi ceva, spuneţi, domnule. Sunt obosit şi aş vrea să mă culc.

— Să vă culcaţi alături de minunata dumneavoastră soţie, a replicat străinul faţă de care aveam o repulsie profundă. Jamie a ignorat comentariul, dar şi tonul obraznic pe care acesta fusese făcut, s-a aplecat şi a turnat restul de cafea în ceaşca sa. Simţeam mirosul amărui, deşi se desluşea mirosul lăsat de blana de bizon pe

hainele mele.

— Numele de Willie Coulter vă spune ceva? a întrebat străinul brusc.

— Am cunoscut mai mulţi oameni care purtau acest nume, mai ales în Scoţia, a replicat Jamie.

— Aşa este, în Scoţia. S-a întâmplat în Scoţia cu o zi înainte de măcelul de la Culloden, dar dumneavoastră aveaţi propriul măcel, nu-i aşa?

Mă tot gândisem, încercând să-mi aduc aminte de un anume Willie Coulter, dar când străinul a amintit de Culloden, am simţit că parcă mi-ar fi dat cineva un pumn în stomac.

În ziua aceea, Jamie a fost obligat să-l ucidă pe unchiul său, Dougal MacKenzie. În afară de mine mai asistase cineva la tot ce se întâmplase: un membru al clanului MacKenzie, Willie Coulter. Credeam că murise fie la Culloden, fie în timpul luptelor care au urmat. Sunt sigură că şi Jamie crezuse la fel.

Oaspetele nostru şi-a îndreptat spatele şi a zâmbit sardonic, spunând:

— Pe vremuri am fost vechil pe o plantaţie de trestie de zahăr destul de mare, în Jamaica. Aveam vreo zece sclavi de culoare din Africa, dar oamenii de culoare buni de muncă au devenit din ce în ce mai scumpi. De aceea, într-o zi, stăpânul meu mi-a dat o pungă de arginţi şi m-a trimis la piaţă ca să mă ocup de nişte pârnăiaşi… delincvenţi care erau aduşi cu vaporul, cei mai mulţi din Scoţia.

Printre acei delincvenţi se afla, într-o stare deplorabilă, Willie Coulter. El fusese prins după bătălie, judecat şi condamnat în pripă, fiind îmbarcat pe un vas ce mergea în Indii, urmând să nu mai calce niciodată pe pământul Scoţiei.

Îl priveam pe Jamie şi am văzut că i-a tresărit un muşchi pe faţă. Cei mai mulţi dintre oamenii de la Ardsmuir pe care îi cunoştea fuseseră îmbarcaţi pe vase şi el reuşise să scape numai datorită lui John Grey. Tocmai de aceea avea încă sentimente puternice în legătură cu acele întâmplări, chiar dacă trecuseră mulţi ani. A dat din cap, având un interes vag, de parcă ar fi ascultat pe cineva care spunea o poveste într-un han.

— Au murit cu toţii în decurs de două săptămâni, a spus străinul. Acelaşi lucru s-a întâmplat şi cu cei de culoare. Ai dracului, au adus cu ei boli de pe vas. Mi-am pierdut postul, dar m-am ales cu ceva de valoare: ultimele cuvinte ale lui Willie Coulter.

Jamie se mişcase foarte puţin din clipa în care domnul X s-a aşezat lângă foc, dar îl simţeam încordat. Era ca un arc pe struna căruia se pusese deja săgeata.

— Ce anume doriţi? a întrebat el calm, aplecându-se pentru a lua ibricul.

— Mhm! a spus omul, scoţând un sunet plăcut din gât şi liniştindu-se în vreme ce dădea din cap.

— Îmi dau seama că sunteţi un om de bun-simţ, domnule, a spus în cele din urmă străinul. Eu sunt un om modest... Mă mulţumesc cu o sută de dolari, asta ca să vă arăt că sunt de bună credinţă. Ştiu că aveţi această sumă în buzunar, pentru că am vorbit cu domnul de la care aţi câştigat-o. E bine?

Am clipit des. Jamie avusese foarte mult noroc, cel puţin la cărţi.

— De bună credinţă, a repetat Jamie.

S-a uitat la ceaşcă şi apoi la netrebnicul care

rânjea. Se pare că îşi făcuse un calcul şi ajunsese la concluzia că distanţa nu era bună ca să i-o arunce în cap. Asta doriţi pentru început, dar apoi…?

— Ei bine, o să vorbim despre asta, a replicat necunoscutul. Am auzit că sunteţi un om avut, domnule colonel Fraser.

— Şi v-aţi propus să mă sugeţi ca o lipitoare, nu-i aşa?

— Ei bine, o lipitoare e bună, domnule colonel. Asigură echilibrul umorilor, a spus netrebnicul privindu-mă şi continuând:

— Sunt sigur că soţia dumneavoastră ştie acest lucru.

— Şi ce vrei să spui *cu asta*, vierme nemernic? am întrebat, ridicându-mă.

Dacă Jamie hotărâse că nu îl poate lovi cu ceaşca, eu eram gata să încerc să-l lovesc cu ibricul.

— Stai liniştită, femeie! mi-a spus nemernicul, adresându-i-se apoi lui Jamie:

— Nu o baţi, domnule?

Am observat o mişcare la Jamie. Coarda fusese întinsă prea tare.

— Nu… am spus, dar nu am apucat să termin. Am văzut cum Jamie s-a schimbat la faţă, am văzut cum se apropia de şantaj ist. M-am întors şi l-am zărit pe Ian apărând din întunericul nopţii şi apucându-l pe netrebnic de gât.

Nu am văzut cuţitul. Nici nu era nevoie. Am zărit chipul lui Ian. Era atât de concentrat, încât nu i se mişca niciun muşchi pe faţă. În afară de asta, am văzut şi faţa fostului vechil. Gura i s-a deschis, ochii i s-au bulbucat şi a încercat fără rost

să scape din strânsoarea lui Ian.

— Dumnezeule mare!

Această exclamaţie a venit din spatele meu şi m-am întors din nou. De data aceasta, l-am zărit pe colonelul Martin însoţit de două ordonanţe. Toţi trei aveau gurile căscate, întocmai ca şi domnul X cu puţin timp în urmă.

Jamie a ridicat ochii uimit. Apoi a întors capul, spunând:

— *Ruith! Fugi!*

— Hei, ucigaşule! a strigat una dintre ordonanţe repezindu-se înainte. Opreşte-te, criminalule!

Ian a urmat sfatul lui Jamie fără ezitare. L-am văzut gonind ca o săgeată către pădure, dar era destulă lumină de la focurile aprinse, iar strigătele lui Martin şi ale ordonanţelor sale îi făceau pe oameni să sară în picioare, să privească în jur şi să pună tot felul de întrebări. Jamie a lăsat deoparte trupul fostului vechil şi a pornit după Ian.

Cel mai tânăr dintre cele două ordonanţe a trecut pe lângă mine, alergând de-i sfârâiau călcâiele.

Colonelul Martin a pornit după el, iar eu am întins un picior, punându-i piedică. Ofiţerul s-a împiedicat, a trecut pur şi simplu prin foc, stârnind o explozie de scântei. Cea de-a doua ordonanţă a început să se ocupe de domolirea scânteilor, iar eu m-am ridicat şi am pornit în aceeaşi direcţie în care fugiseră Ian şi Jamie.

Întreaga tabără arăta precum *Infernul* lui Dante. Se vedeau siluete negre care urlau la lumina focurilor, împingându-se unele pe altele, se auzeau strigăte de „Ucigaşul! Ucigaşul!”, care erau transmise din gură-n gură.

Am simţit un junghi în coaste, dar am continuat să fug, împiedicându-mă de pietre şi bulgări de pământ. Am auzit strigăte puternice din stânga mea şi m-am oprit gâfâind. Am zărit silueta înaltă a lui Jamie, în timp ce se descotorosea de doi urmăritori. Probabil că dorea să atragă asupra sa atenţia urmăritorilor, ceea ce însemna... Am pornit într-o altă direcţie.

L-am zărit pe Ian, care a încetat să mai fugă, în momentul în care l-a văzut pe Jamie pornind în urma lui, spre pădure.

— Criminalule! a strigat un glas în spatele meu. Era Martin, fie blestemat, gonind ca un nebun. Opreşte-te, Murray! Opreşte-te, îţi spun!

Auzindu-se strigat, Ian a început să fugă din nou. A trecut pe lângă un foc şi am văzut o umbră pe urmele lui. Rollo îl însoţea.

Colonelul Martin a ajuns în dreptul meu şi am văzut speriată că avea pistolul în mână.

— Op... am început eu, dar nu am putut să termin, pentru că m-am izbit de o persoană şi am căzut la pământ împreună cu ea.

Era Rachel Hunter, care mă privea cu ochii mari şi cu gura căscată. Ea a sărit în picioare şi a alergat spre Ian, care a îngheţat în momentul în care a văzut-o venind. Colonelul Martin a tras cocoşul pistolului şi l-a îndreptat spre Ian. Rollo a sărit şi şi-a înfipt colţii în braţul colonelului.

Agitaţia a devenit şi mai mare. S-au auzit două sau trei focuri de pistol şi Rollo a căzut la pământ, chelălăind. Colonelul Martin s-a dat înapoi, înjurând şi ţinându-se de încheietura rănită, iar Jamie l-a lovit în stomac. Ian alerga deja spre Rollo, Jamie a ridicat câinele şi s-a pierdut în

întuneric, urmat de Rachel şi de mine.

Am ajuns la marginea pădurii, gâfâind şi am căzut în genunchi alături de Rollo. Am pipăit trupul acoperit de blană, căutând o rană sau ceva care nu era în ordine.

— Nu e mort, am spus gâfâind. Umărul… rupt.

— Oh, Doamne! a exclamat Ian şi s-a întors în direcţia de unde urmăritorii continuau să vină. Oh, Doamne! a spus el din nou şi l-am văzut că ducea mâna la brâu, căutând cuţitul.

— *Ce* faci? am izbucnit. Poate fi vindecat!

— Or să-l omoare! a spus Ian disperat. Dacă eu nu îi pot opri, or să-l omoare. Mai bine să o fac eu!

— Eu… a început Jamie, dar Rachel Hunter l-a întrerupt, mângâindu-l pe Rollo şi spunând:

— O să am eu grijă de câine. Fugi.

Ian i-a aruncat o privire lui Rachel, apoi lui Rollo, şi a fugit.

69

TERMENII CAPITULĂRII

Dimineaţa, când a sosit mesajul din partea generalului Gates, Jamie şi-a dat seama despre ce era vorba. Ian reuşise să scape, lucru care nu era deloc surprinzător. Era în pădure, poate în vreo tabără a indienilor. Oricum, nimeni nu-l putea găsi înainte ca el să dorească să fie găsit.

Avusese dreptate. *Voiseră* să ucidă câinele, mai ales colonelul Martin, dar Jamie făcuse tot ce îi stătuse în putere pentru a împiedica acest lucru şi Rachel l-a apărat pe Rollo cu trupul ei, spunând că, dacă voia cineva să omoare câinele, trebuia s-o

ucidă mai întâi pe ea.

Această reacţie îl făcuse pe Martin să fie puţin mai ponderat. Au mai existat voci care spuneau că fata ar trebui dusă din tabără şi câinele ar trebui omorât, dar a ieşit în faţă Denny, ca un înger al răzbunării. El s-a postat în faţa surorii sale şi le-a spus celor hotărâţi să facă rău că sunt nişte laşi, nişte lipsiţi de minte, nişte monştri fără suflet dornici să se răzbune pe un biet animal, lăsând deoparte faptul că erau gata să comită un act al dracului de nedrept. Da, chiar spusese „al dracului” şi, când îşi aducea aminte de scena respectivă, Jamie zâmbea, în ciuda faptului că avea o întâlnire importantă. Medicul le spusese că, din cauza bănuielilor lor, un tânăr fusese de-a dreptul exilat şi îi întrebase dacă nu erau în stare să găsească în adâncul lor acea scânteie de compasiune pe care Dumnezeu i-o dăruise fiecărui om.

Jamie a sosit la cartierul general al lui Gates şi şi-a îndreptat spatele, luându-şi o mină serioasă, aşa cum se cuvenea într-o asemenea ocazie.

Gates arăta ca şi când ar fi trecut el însuşi prin grele încercări, lucru care se petrecuse, într-adevăr. Faţa blândă, rotundă părea să nu aibă niciun os, însă semăna acum mai mult cu un ou fiert. Ochii mici, injectaţi de sânge, au părut uriaşi în spatele ochelarilor cu rame de sârmă, când generalul l-a privit pe Jamie.

— Ia loc, domnule colonel, i-a spus Gates, împingând spre el un pahar.

Jamie era uimit. Mai luase parte la întâlniri cu ofiţeri de rang înalt şi ştia că acestea nu debutează cu băutură.

Cu toate acestea, a acceptat paharul şi a început să bea încet din el.

Gates, în schimb, l-a băut repede pe al său, l-a pus jos şi a oftat din adâncul sufletului.

— Îţi cer o favoare, domnule colonel, a spus Gates în cele din urmă.

— Voi fi bucuros să aflu despre ce anume este vorba, a replicat Jamie din ce în ce mai precaut. Ce ar fi putut să vrea de la el omul acela gras? Probabil că îi va cere să-i spună unde este Ian sau să-i ceară explicaţii legate de crimă. Ar fi avut dreptul să o facă. Dacă nu era vorba despre asta…

— Negocierile legate de capitulare aproape că au luat sfârşit, a spus Gates privind la un maldăr de foi pe care probabil erau diverse ciorne ale actelor în care se stipulau condiţiile de capitulare. Burgoyne pune prea mult accent pe protocol, dar spune că va depune armele pe malul râului Hudson şi va renunţa la comanda asupra ofiţerilor săi. Toţi ofiţerii îşi vor păstra săbiile şi echipamentul. Soldaţii îşi vor păstra raniţele. Armata trebuie să se îndrepte spre Boston, unde toţi militarii se vor bucura de mâncare şi de un adăpost decent, înainte de a fi îmbarcaţi, urmând să plece în Anglia. Singura condiţie care li se pune este aceea de a nu mai servi în America de Nord în prezentul război. Termeni generoşi, nu eşti de acord, domnule colonel?

— Foarte generoşi, domnule, a replicat Jamie.

Erau cu adevărat termeni generoşi şi era de neînţeles de ce Gates, care era un tip dur, oferise astfel de termeni de-a dreptul extraordinari.

Gates a zâmbit acru, spunând:

— Văd că eşti surprins, domnule colonel. Poate

că nu vei mai fi, dacă am să-ţi spun că Sir Henry Clinton se îndreaptă spre nord.

Gates se grăbea să încheie întregul demers legat de capitulare, pentru a scăpa de Burgoyne şi a se pregăti pentru un atac venit din sud.

— Înţeleg, domnule, a spus Jamie.

— Foarte bine, a replicat Gates, închizând ochii şi oftând din nou, părând extenuat. Burgoyne mai pune o condiţie, pentru a accepta aceşti termeni.

— Da, domnule?

Gates a deschis din nou ochii şi l-a măsurat din priviri, pentru ca apoi să spună:

— Mi se spune că dumneata eşti vărul generalului de brigadă Simon Fraser.

— Aşa este, domnule.

— Bine, atunci nu cred că vei avea ceva împotrivă să faci un mic serviciu ţării dumitale.

Un mic serviciu, care avea legătură cu Simon? Sigur…

— Le-a spus celor apropiaţi că, dacă moare în străinătate, ei îl pot îngropa imediat, ceea ce au şi făcut. L-au îngropat în Reduta Mare, dar tot el a spus că, dacă ar fi fost posibil, ar fi vrut să fie îngropat în Scoţia, pentru a-şi dormi acolo somnul de veci.

— Doriţi să îi duc trupul în Scoţia? a întrebat Jamie surprins.

Nu ar fi fost mai surprins dacă generalul s-ar fi urcat pe masă şi ar fi dansat pe muzica unui cimpoi.

— Gândeşti repede, domnule colonel. Da, asta doresc. Este vorba despre ultima dorinţă a lui Burgoyne. El spune că generalul de brigadă era foarte apreciat de către subordonaţii săi şi, dacă

ar fi dus în Scoţia, nu s-ar simţi ca şi când s-ar despărţi de el.

Jamie şi-a spus că aceste lucruri erau pline de romantism şi era clar că totul fusese gândit de Burgoyne. Avea faimă de dramaturg. Probabil că nu se înşela în ceea ce privea sentimentele pe care le aveau oamenii care serviseră sub comanda lui Simon.

Jamie şi-a dat apoi seama ce însemna acest lucru.

— S-au luat măsuri astfel încât să pot ajunge în Scoţia, domnule? a întrebat el cu precauţie. Ştiţi, se pune problema blocadei.

— Vei pleca împreună cu soţia dumitale şi cu servitorii, cu una dintre navele Maiestăţii Sale. Vei dispune şi de o sumă care să asigure transportul sicriului pe teritoriul Scoţiei. Eşti gata să duci această misiune la bun sfârşit, colonele Fraser?

Jamie era uluit. Nici nu mai ştia ce a răspuns, dar a fost un lucru potrivit, pentru că Gates a zâmbit obosit. Apoi s-a înapoiat în cortul său, simţind că îi vâjâie capul, întrebându-se dacă l-ar putea îmbrăca pe Ian astfel încât să treacă drept servitoarea soţiei lui, aşa cum făcuse Charles Stuart.

17 octombrie: această zi a fost, ca şi cele de dinaintea ei, întunecoasă şi ceţoasă. În cortul său, generalul Burgoyne se îmbrăca încet, cu foarte multă grijă, cu un minunat veston roşu cu ceaprazuri aurii şi cu o pălărie cu pene. William l-a văzut când se ducea împreună cu alţi ofiţeri spre cortul lui Burgoyne, pentru ultima întrevedere.

Şi Baronul von Riedesel le-a vorbit. El a luat

toate steagurile regimentului. A spus că le va da soţiei sale, care le va coase într-o pernă şi le va duce în secret în Brunswick.

Pe William nu îl interesa nimic din toate acestea. El simţea o adâncă durere, pentru că nu lăsase niciodată până atunci camarazi pe câmpul de luptă. Era şi împovărat de ruşine, dar nu foarte tare. Generalul a avut dreptate, spunând că se aflau într-o stare precară şi că ar fi putut face faţă unui alt atac, dar ar fi pierdut o mare parte din armată.

Starea lor era precară şi acum, când se aliniau în tăcere. Cu toate acestea, când fluierele au început să cânte şi tobele au început să bată, fiecare regiment a mărşăluit cu steagul său în frunte. Militarii înaintau cu capetele ridicate, în uniformele lor pestriţe, pentru că fiecare a îmbrăcat ce a avut. Inamicul se retrăsese la ordinul lui Gates. Aşa spusese generalul. William s-a gândit că situaţia era delicată. Americanii nu aveau să fie de faţă la umilinţa lor.

Primii urma să fie britanicii îmbrăcaţi în roşu. Aveau să urmeze regimentele germane: dragonii şi grenadierii îmbrăcaţi în albastru, infanteriştii şi artileriştii din Hesse-Cassel îmbrăcaţi în verde.

Pe malurile apei erau cadavre de cai al căror miros îţi întorcea stomacul pe dos, senzaţia adăugându-se la apăsătoarea groază pe care o simţeau. Artileriştii şi-au lăsat tunurile acolo, iar infanteriştii, înaintând rând pe rând într-un şir nesfârşit, şi-au scos cartuşierele şi şi-au depus muschetele. Unii dintre militari erau atât de furioşi, încât zdrobeau armele înainte de a le arunca. William a văzut un toboşar trecându-şi

piciorul prin toba sa înainte de a o abandona. Nu era nici furios, nici înspăimântat.

Tot ceea ce îşi dorea era să-şi vadă tatăl.

Militarii din Armata Continentală şi voluntarii s-au îndreptat către clădirea din Saratoga, în care urma să aibă loc întâlnirea. S-au aliniat pe ambele părţi ale străzii care se întindea de-a lungul apei. Au venit şi câteva femei, dornice să privească totul de la distanţă. Aş fi putut să rămân în tabără, să urmăresc ceremonia de capitulare care avea loc între cei doi generali, dar am preferat să merg pe urmele trupelor.

Soarele răsărise şi ceaţa se risipise. În aer plutea un miros de fum şi cerul era de un albastru intens, lucru normal pentru luna octombrie.

Artileriştii şi infanteriştii stăteau la oarecare distanţă unii de alţii, dar această distanţă era singurul lucru care îi diferenţia. Nu existau obiecte vestimentare de acelaşi fel, fiecare om avea echipamentul şi atitudinea sa. Fiecare îşi ţinea muscheta sau puşca într-un anumit fel, fiecare stătea lângă tun într-o anumită poziţie.

Se putea spune despre acei militari că erau o adunătură pestriţă în adevăratul sens al cuvântului. Aveau câte un corn în care ţineau praful de puşcă şi cartuşiere. Unii dintre ei aveau şi peruci din cele de modă veche. Fiecare era tăcut şi avea o atitudine gravă. Toţi ţineau piciorul drept în faţă şi mâna dreaptă pe armă, urmând să-l privească pe duşman retrăgându-se cu onoruri de război.

Eram în pădure, stăteam în spatele lui Jamie şi am văzut cum îşi îndrepta umerii. William a trecut pe lângă noi, înalt şi drept, având chipul unui om

care, de fapt, nu era prezent acolo. Jamie nu a făcut niciun efort pentru a nu fi văzut şi am observat că a întors încet capul, urmărindu-l pe William, care înainta împreună cu oamenii săi. Apoi umerii lui au coborât puţin, ca şi când ar fi căzut de pe ei o povară.

E teafăr. Asta spunea gestul, deşi Jamie a rămas în poziţia de drepţi, cu puşca alături.

Slavă Domnului! E teafăr.

70

REFUGIUL
Lallybroch

Roger nu putea explica exact ce îl îndemna să o facă, dar în aer plutea o senzaţie de pace de când începuse să reconstruiască vechea capelă. Lucra singur şi punea piatră peste piatră.

Încercase să-i explice lui Bree. Ea îl întrebase.

— E vorba *despre ei,* a spus el neajutorat. Într-un fel… Am senzaţia că trebuie refac legătura cu ei.

Ea i-a prins o mână într-ale sale, răsfirându-i degetele şi trecându-şi vârful degetului peste falangele lui, peste julituri şi tăieturi, peste unghia înnegrită pe care căzuse o piatră.

— Ei, a spus ea încet. Te referi la părinţii mei.

— Da, printre alţii.

El nu voia să refacă legătura doar cu Jamie şi Claire, ci şi cu viaţa pe care o avuseseră membrii familiei lor. Dorea să fie bărbatul care protejează şi le asigură alor săi toate cele necesare. Tocmai dorinţa de a proteja l-a făcut să renunţe la

principiile sale creştine când era pe cale să fie hirotonit şi să pornească în căutarea lui Stephen Bonnet.

— Cred că sper să găsesc un sens… al lucrurilor, spusese el cu un zâmbet timid. Trebuie să găsesc un echilibru între ceea ce credeam că ştiu atunci şi ceea ce cred că sunt acum.

— Oare nu este un act creştinesc să împiedici ca soţia ta să fie violată şi să ajungă sclavă? a întrebat ea pe un ton oarecum dur. Dacă nu este un act creştinesc, atunci iau copiii şi trecem imediat la iudaism, la shintoism sau la altă confesiune.

Roger a zâmbit larg şi a spus, alegându-şi cuvintele:

— Am găsit ceva acolo.

— Ai şi pierdut câte ceva, a şoptit ea.

Fără a-şi lua ochii de la el, a întins mâna şi i-a atins gâtul. Cicatricea lăsată de frânghie se mai estompase întrucâtva, dar era încă vizibilă. El nu se străduia să o ascundă. Uneori, când stătea de vorbă cu oamenii, îşi dădea seama că se uitau fix la acea cicatrice. Datorită înălţimii lui, se obişnuise cu situaţia în care bărbaţii păreau să îi vorbească cicatricii, şi nu lui.

Dorea să aibă certitudinea că este bărbat, să-şi găsească chemarea sub acele grămezi de pietre, sub ochii unui sfânt orb.

Oare Dumnezeu îi deschidea o uşă, arătându-i că acum se cuvenea să fie dascăl? Oare asta trebuia să facă, să predea gaelică? Avea spaţiu în care să pună întrebări, avea spaţiu, timp şi linişte, dar răspunsurile erau puţine. Lucrase aproape toată după-amiaza, îi era cald, era foarte obosit şi

ar fi vrut o bere.

A văzut o siluetă în pragul uşii. Poate că era Jem sau Brianna, care venea să-l ia acasă pentru ceai. Nu era niciunul dintre ei.

S-a uitat la nou-venit căutându-l în memorie. Avea blugi uzaţi şi tricou, un păr blond murdar, neîngrijit şi zburlit. Îl cunoştea cu siguranţă pe acel bărbat. Chipul plăcut, cu oase bine conturate, îi era cunoscut, chiar dacă era acoperit de praf.

— Pot să vă ajut cu ceva? a întrebat Roger punând mâna pe sapa de care se folosise. Omul acela nu era ameninţător, dar era prost îmbrăcat şi murdar. Poate că era un vagabond. Avea ceva nedefinit care îl făcea pe Roger să nu se simtă în apele lui.

— Aici este o biserică, nu? a întrebat omul zâmbind cu căldură în ochi. Să zicem că am venit aici pentru a găsi un refugiu.

Omul a intrat în conul de lumină şi Roger i-a văzut mai bine ochii. Erau reci şi de un verde surprinzător.

— Un refugiu, a repetat William Buccleigh MacKenzie. Şi apoi, dragă domnule pastor, aş vrea să-mi spui cine eşti dumneata, cine sunt *eu* şi ce *suntem* noi, pentru numele lui Dumnezeu.

PARTEA A ŞASEA

Întoarcerea acasă

71

STARE DE CONFLICT

10 septembrie 1777

John Grey s-a trezit că se întreabă câte alternative poate avea o dilemă. Credea că ar putea avea două, era numărul-standard. S-a gândit că, teoretic, exista posibilitatea să fie o formă mai exotică de dilemă, ceva în genul oii cu patru coarne pe care o văzuse pe vremuri în Spania.

Unul dintre coarnele care îl tot înţepa era legat de Henry.

Îi scrisese lui Jamie Fraser, îi explicase în ce stare se găsea Henry şi întrebase dacă doamna Fraser avea posibilitatea să vină. O asigurase, cât mai delicat posibil, că era gata să suporte toate cheltuielile legate de călătorie, că era dispus să-i asigure transportul pe apă, atât dus, cât şi întors (sub rezerva stării de război şi în limitele pe care le putea asigura Marina Regală), dar şi toate materialele şi instrumentele necesare. Mersese chiar până într-acolo încât să îi procure vitriol, care îi era necesar pentru a putea prepara eter.

Stătuse multă vreme cu pana în mână, întrebându-se dacă era cazul să adauge ceva legat de tipograful Fergus Fraser şi să insereze incredibila poveste pe care i-o spusese Percy. Pe de-o parte, asta îl putea face pe Jamie Fraser să vină din Carolina de Nord pentru a se lămuri, crescând astfel şansele ca doamna Fraser să vină

şi ea. Pe de altă parte... ezita foarte mult în a-i face lui Jamie Fraser dezvăluiri legate de Percy Beauchamp, atât din motive personale, cât şi profesionale. În cele din urmă, s-a gândit să nu mai adauge nimic şi s-a referit strict la Henry.

Grey aşteptase nerăbdător o lună întreagă, văzându-şi nepotul cum suferea de febră şi inaniţie. La finele respectivei luni, curierul pe care îl trimisese cu scrisoarea în Carolina de Nord s-a întors scăldat în sudoare, plin de noroi şi cu două găuri de glonţ în haină, spunând că soţii Fraser plecaseră de la Fraser's Ridge cu scopul declarat de a se întoarce în Scoţia, adăugând însă că părea să fie vorba despre o vizită, şi nu despre o stabilire definitivă pe acele meleaguri.

Bineînţeles că adusese un medic ce urma să-l vadă pe Henry, fără a aştepta răspunsul doamnei Fraser. Reuşise să stea de vorbă cu Benjamin Rush şi să-l convingă să-i vadă nepotul. Doctorul Rush a fost grav, dar spusele sale au avut un ton încurajator. I-a explicat că unul dintre gloanţele de muschetă a produs o leziune, obstrucţionând intestinele lui Henry şi formând un focar de infecţie, ce îi provoca permanent febră. Îi lăsase sânge lui Henry şi îi dăduse ceva care să-i scadă temperatura. Cu toate acestea, i-a spus lui Grey că situaţia era delicată şi se putea înrăutăţi rapid, că doar intervenţia chirurgicală i-ar putea aduce vindecarea.

După părerea sa, organismul lui Henry era destul de puternic pentru a putea suporta operaţia, deşi nu exista nicio certitudine în privinţa reuşitei acesteia. Grey i-a mulţumit doctorului Rush şi a decis să mai aştepte puţin,

sperând că va avea veşti de la doamna Fraser.

A privit pe fereastra casei închiriate în Chestnut Street, urmărind frunzele galbene şi arămii purtate încolo şi-ncoace de un vânt care bătea în toate direcţiile.

Era jumătatea lui septembrie. Ultimele corăbii aveau să plece spre Anglia la finele lui octombrie, chiar înainte de a începe furtunile în Atlantic. Oare se cuvenea să-l îmbarce pe Henry pe una dintre aceste corăbii?

Îl cunoscuse pe ofiţerul american ce răspundea de prizonierii trimişi în Philadelphia şi a făcut o cerere pentru ca nepotul său să fie eliberat condiţionat. A obţinut aprobarea fără nicio dificultate. Ofiţerii erau eliberaţi condiţionat, excepţie făcând situaţiile în care aceştia erau consideraţi un pericol, dar despre Henry nu se putea crede că, în starea lui, va încerca să evadeze, să instige la revoltă sau să pună la cale o insurecţie.

Nu reuşise însă să facă toate demersurile pentru un eventual schimb de prizonieri, astfel încât să îl poată duce pe Henry în Anglia. Presupunea că Henry va rezista călătoriei şi că va fi dispus să o facă. Dar probabil că nu avea să reziste şi nu va fi de acord să facă acea călătorie, fiind atât de ataşat de doamna Woodcock. Grey era gata să o ia şi pe ea în Anglia, doar că nu era dispusă să plece, fiindcă auzise că soţul ei fusese făcut prizonier la New York.

Grey s-a frecat cu degetul între sprâncene, oftând. Putea să-l ducă el pe Henry pe un vas împotriva voinţei lui? Poate doar sedat. Această acţiune ar fi însemnat că se sustrăgea înţelegerii

făcute sub cuvânt de onoare, că îşi ruina cariera şi îşi punea viaţa în primejdie. Toate aceste lucruri trebuiau asumate, presupunând că Grey ar fi găsit în Anglia un medic mai capabil decât doctorul Rush. Tot ce mai putea spera era ca Henry să supravieţuiască destul de mult încât să îşi poată lua rămas-bun de la părinţi.

Dacă făcea acest pas hotărâtor, trebuia să-l forţeze pe Henry să se supună unei operaţii de care se temea foarte mult şi în urma căreia ar fi putut să moară. De asemenea, putea asista la moartea lentă a tânărului, pentru că *murea.* Grey îşi dădea foarte bine seama cum stăteau lucrurile. Pe Henry îl ţineau în viaţă doar încăpăţânarea lui şi grija doamnei Woodcock.

Gândul că trebuia să le scrie lui Hal şi lui Minnie şi să le spună… Nu. S-a ridicat deodată în picioare, pentru că nu mai suporta atâta nehotărâre. Avea să-l cheme imediat pe doctorul Rush şi avea să pună la punct toate detaliile…

Uşa din faţă a fost dată de perete iar în cameră au intrat frunze moarte şi nepoata lui, palidă şi cu ochii trişti.

— Dottie? a spus Grey, simţind că i se opreşte inima şi gândindu-se că fata se grăbise să ajungă acasă pentru a-i spune că Henry murise, căci fusese să-şi viziteze fratele, aşa cum făcea în fiecare după-amiază.

— Soldaţii! a exclamat tânăra, apucându-l de braţ. Sunt soldaţi pe stradă. Cineva a spus că vine armata lui Howe. Că militarii lui se îndreaptă spre Philadelphia!

Howe a întâlnit armata lui Washington la Brandywine Creek pe 11 septembrie, la oarecare

depărtare de oraş, undeva la sud. Militarii lui Washington au fost împinşi înapoi, dar s-au regrupat, ripostând câteva zile mai târziu. În timpul bătăliei s-a iscat o furtună, punând capăt ostilităţilor. Armata lui Washington s-a retras la Reading Furnace, lăsând în urmă un număr limitat de militari sub comanda generalului Anthony Wayne, la Paoli.

Unul dintre comandanţii lui Howe, general-maiorul Lord Charles Grey – un văr de departe de-al lui Grey – i-a atacat pe americani la Paoli în timpul nopţii, dându-le ordin militarilor să ia fitilul de la muschete, astfel încât să evite descărcarea accidentală a armelor şi să poată folosi baionetele. Numeroşi americani au fost ucişi cu baioneta în paturile lor, corturile le-au fost incendiate şi aproximativ o sută dintre ei au fost făcuţi prizonieri. La 21 septembrie, Howe a intrat triumfător în Philadelphia.

Grey i-a privit de pe veranda casei doamnei Woodcock, mărşăluind rând pe rând în ritmul tobelor, îmbrăcaţi în roşu. Dottie se temuse că rebelii, nevoiţi să abandoneze oraşul, aveau să incendieze casele şi să ucidă pe loc prizonierii britanici.

— Prostii, replicase Grey. Sunt rebeli englezi, nu barbari. Cu toate acestea, a îmbrăcat uniforma, şi-a luat sabia, şi-a pus două pistoale la brâu şi a stat tot timpul pe veranda casei doamnei Woodcock, având alături un felinar pe care îl aprindea noaptea. Cobora doar din când în când de pe verandă, pentru a sta de vorbă cu ofiţerii pe care îi cunoştea, ca să afle ce mai era nou, dar şi pentru a se asigura că locuinţa doamnei Woodcock nu va

avea de suferit.

În ziua care a urmat, s-a întors în casa închiriată, mergând pe străzi mărginite de case cu geamurile sparte. Philadelphia era un oraş ostil, ca şi aşezările rurale din jur. Cu toate acestea, totul părea liniştit, sau mă rog, atât cât se putea în timpul unei ocupaţii militare. Militarii din Armata Continentală fugiseră din calea lui Howe, la fel şi cei mai importanţi dintre rebeli, printre ei numărându-se şi doctorul Benjamin Rush.

Fugise şi Percy Beauchamp.

72

SĂRBĂTOAREA TUTUROR SFINŢILOR

Lallybroch
20 octombrie 1980

Brianna a dus scrisoarea la nas şi a tras adânc aer în piept. Era sigură că doar datorită imaginaţiei simţea, la atâta vreme după ce fusese scrisă, un miros discret de fum. Poate că şi amintirile jucau un rol alături de imaginaţie. Cunoştea mirosurile care pluteau în aer într-o odaie obişnuită, mirosul focului din vatră, mirosul de carne friptă şi tutun, dar şi mirosul berii.

Dacă ar fi trebuit să adulmece scrisorile de faţă cu Roger, nu s-ar fi simţit în largul ei, aşa că îşi făcuse obiceiul de a le mirosi când le citea singură. Pe aceea o deschiseseră cu o seară înainte şi o citiseră împreună de mai multe ori şi discutaseră pe marginea ei… dar o scosese din nou, simţind doar nevoia de-a o ţine în mână, de a

fi pentru scurtă vreme împreună cu părinţii ei.

Poate că mirosul era, într-adevăr, prezent. Îşi dăduse seama că, de fapt, nu reţii mirosuri, nu în acelaşi fel în care reţii un lucru pe care l-ai văzut. Asta se întâmplă când simţi un miros pe care l-ai mai simţit odată şi, de multe ori, acel miros atrage după sine o serie de amintiri. Şi ea stătea acolo într-o zi de toamnă, înconjurată de mere coapte, de iarbă-neagră, de praful vechilor lambriuri din lemn, de mirosul pietrei ude – Annie MacDonald tocmai dăduse cu mopul pe hol – dar ea vedea înaintea ochilor un salon din secolul al XVIII-lea, care mirosea a fum.

1 Noiembrie 1777
New York

Dragă Bree, dragii noştri,

Îţi mai aduci aminte de excursia pe care ai făcut-o împreună cu clasa pe Wall Street? în momentul acesta, mă aflu într-un salon în capătul lui Wall Street. Nu se vede pe-aici niciun bizon, niciun urs, cu atât mai puţin nu se vede niciun fel de maşină de scris. Dar niciun zid nu a fost construit. Văd nişte capre şi un grup de bărbaţi strânşi să fumeze pipă sub un platan desfrunzit. Nu aş putea spune dacă sunt loialişti care se plâng unii altora, rebeli complotând în văzul lumii (mai sigur decât să complotezi în cine ştie ce loc ascuns) sau pur şi simplu negustori.

Pot să-ţi spun cu siguranţă că au o afacere împreună. Îşi strâng mâinile, scriu ceva pe nişte hârtiuţe, apoi şi le dau unii altora. Este uluitor cum se dezvoltă afacerile în vreme de război. Cred

că asta se întâmplă deoarece regulile care funcţionează în condiţii normale sunt anulate.

Acest lucru este valabil pentru toate tranzacţiile pe care le fac oamenii. De aceea se îmbogăţesc unii în vreme de război sau se pun bazele unor mari averi la începutul conflagraţiilor. Pare un paradox... deşi este logic (întreabă-l te rog pe Roger dacă există paradox logic). În război se pierd atâtea vieţi, dar se nasc atâţia copii şi înfloresc atâtea afaceri.

Dacă tot vorbesc despre război, trebuie să-ţi spun că suntem cu toţii în viaţă şi aproape nevătămaţi. Tatăl tău a fost rănit uşor în timpul primei bătălii de la Saratoga (au avut loc două, ambele sângeroase) şi m-am văzut obligată să îi amputez al patrulea deget de la mâna dreaptă, degetul care îi era înţepenit, dacă îţi mai aduci aminte. A fost traumatizant (în egală măsură pentru mine, ca şi pentru el), dar ceea ce s-a întâmplat nu este un dezastru. S-a vindecat foarte bine şi, deşi mâna îi provoacă dureri, este mai flexibilă şi şi-o poate folosi mai bine.

Suntem pe cale – din fericire – să ne îmbarcăm pe un vas care să ne ducă în Scoţia, dar în nişte condiţii deosebite. Urmează să plecăm mâine la bordul Navei Maiestăţii Sale, Ariadne, *pentru a însoţi trupul neînsufleţit al generalului de brigadă Simon Fraser. L-am cunoscut cu puţină vreme înainte să moară. De fapt era pe moarte când l-am cunoscut, a fost un militar bun şi foarte iubit de către subordonaţii săi. Comandantul Britanic al trupelor de la Saratoga a adăugat ca notă de subsol la condiţiile de capitulare ca tatăl tău (pentru că este rudă cu generalul de brigadă şi*

ştie exact de unde se trage) să îi ducă trupul acasă, aceasta fiind ultima dorinţă a generalului. Acest lucru a fost cu totul neaşteptat, dar spre norocul nostru. Nu ştiu cum am fi reuşit altfel, deşi tatăl tău spune că s-ar fi gândit el la ceva.

Toate pregătirile pentru această călătorie sunt cu totul delicate, aşa cum îţi poţi închipui şi tu. Domnul Kosciuszko („Kos" pentru prietenii apropiaţi, printre care se numără şi tatăl tău; de fapt toată lumea îi spune „Kos", pentru că nimeni – cu excepţia tatălui tău – nu este în stare sau nu vrea să-i pronunţe numele. Tatăl tău este încântat de el (şi viceversa) şi şi-a oferit serviciile şi, cu ajutorul majordomului generalului Burgoyne (Oare nu toţi pleacă la război împreună cu majordomul?), care i-a dat o grămadă de plumb de la sticlele de vin (ei bine, nu îl poţi acuza pe generalul Burgoyne că bea în condiţiile date, pentru că toată lumea, de ambele părţi ale baricadei, bea foarte mult, indiferent de situaţia militară), a pus la punct o adevărată minune inginerească, adică un sicriu acoperit cu plumb, pe roţi detaşabile (un lucru foarte necesar, dar obiectul în cauză trebuie să cântărească o tonă; tatăl tău spune că nu este aşa şi că sicriul trebuie să cântărească vreo opt sute de kilograme, dar nu a încercat să-l urnească, aşa că nu ştiu de unde ştie).

Generalul Fraser fusese îngropat o săptămână şi trupul i-a fost exhumat pentru a fi transportat. Nu a fost plăcut, dar putea să fie mai rău. Avusese printre subordonaţi şi cercetaşi indieni, care l-au respectat şi au venit împreună cu un vraci (cred că era bărbat, dar nu sunt sigură; era scund şi

rotofei şi purta o mască reprezentând o pasăre), care a săvârşit un ritual pentru rămăşiţele generalului, arzând salvie şi iarba-zimbrului (ceea ce nu a ajutat prea mult, dacă mă gândesc la miros, dar a ridicat un văl de fum care a mascat imaginea cumplită) şi a cântat ceva. Aş fi vrut să îl întreb pe Ian ce însemnau cuvintele pe care le rostea vraciul, dar din cauza unor împrejurări nefericite, nu a fost alături de noi.

O să-ţi explic totul într-o scrisoare viitoare, pentru că situaţia este complicată şi trebuie să termin depeşa asta înainte de a ne îmbarca. Important în ceea ce îl priveşte pe Ian este că e îndrăgostit de Rachel Hunter (o domnişoară minunată, care e quaker şi aici este problema). El este, teoretic, un criminal şi nu se poate arăta în preajma militarilor din Armata Continentală. Ca rezultat al faptului că Ian este considerat criminal (a murit o persoană cu totul respingătoare, nicio pierdere pentru umanitate), Rollo a fost împuşcat şi rănit (are o rană uşoară de glonţ, dar şi un omoplat rupt şi nu poate fi deplasat uşor; Rachel are grijă de câine câtă vreme noi suntem în Scoţia).

Deoarece se ştia că generalul de brigadă era respectat de indieni, căpitanul corăbiei Ariadne *a fost uimit, dar nu foarte tare, când i s-a adus la cunoştinţă că trupul neînsufleţit va fi însoţit atât de ruda sa apropiată (şi soţia acesteia), cât şi de un mohican care vorbeşte foarte puţin engleza. (Nu cred că există cineva în Marina Maiestăţii Sale care să facă diferenţa între graiul mohicanilor şi gaelică).*

Sper ca această călătorie să fie mai săracă în

evenimente decât prima. Dacă asta se şi întâmplă, următoarea scrisoare va fi din Scoţia. Ţine-ne pumnii.

Cu toată dragostea,
Mama

P.S. Tatăl tău insistă să adauge câteva cuvinte. Aceasta ar fi prima lui încercare de a scrie cu mâna lui rănită şi aş vrea să îl urmăresc, pentru a vedea cum merge, dar el îmi spune că îşi doreşte intimitate. Nu ştiu dacă această dorinţă ave legătură cu subiectul pe care vrea să îl abordeze sau cu faptul că nu vrea să-l vadă nimeni cum se chinuieşte. Probabil cu amândouă.

Cea de-a treia pagină era vizibil diferită. Scrisul era mai mare decât unul obişnuit şi mai lăbărţat. Se vedea că era scrisul tatălui ei, dar era mai puţin clar, mai puţin definit. A avut o strângere de inimă, nu numai pentru că se gândea la mâna mutilată a tatălui ei, care desena încet fiecare literă, ci şi pentru că era curioasă să vadă pentru ce voise tatăl ei să facă atât efort.

Draga mea,
Fratele tău este în viaţă şi este teafăr. L-am văzut plecând de la Saratoga, în fruntea oamenilor săi. Urma să ajungă la Boston şi, în cele din urmă, în Anglia. Nu va mai lua parte la acest război. Deo gratias.

Tatăl tău iubitor,
JF

Post-scriptum: Este Ziua Tuturor Sfinţilor. Roagă-te pentru mine.

Călugăriţele le spuseseră mereu şi ea îi spusese lui întotdeauna că dacă în Ziua Tuturor Sfinţilor spui rugăciunile Tatăl Nostru, Rugăciunea către Maica Domnului şi Slavă Cerurilor, atunci vei putea elibera un suflet din purgatoriu.

— Omule păcătos, a mormăit Brianna, căutând în birou o batistă. Ştiam eu că o să mă faci *din nou* să plâng.

— Brianna?

Vocea lui Roger se auzea din bucătărie, surprinzând-o. Nu s-a aşteptat să coboare de la ruinele capelei decât peste o oră sau două şi şi-a suflat nasul repede, strigând: „Vin!” şi având speranţa că nu se vor simţi lacrimile în glasul ei. Abia când a ajuns în hol şi l-a văzut ţinând deschisă uşa verde, care dădea spre bucătărie, şi-a dat seama că şi glasul lui suna ciudat.

— Ce este? a întrebat ea, grăbind pasul. Copiii…

— Sunt bine, a întrerupt-o el. I-am spus lui Annie să-i ia cu ea la poştă în sat şi să le dea o îngheţată.

El s-a dat din uşă, astfel încât Brianna să poată intra şi a rămas înlemnită în prag când a văzut un bărbat care stătea cu braţele sprijinite pe chiuveta din piatră. Omul şi-a îndreptat spatele şi a făcut o plecăciune care i s-a părut ciudată şi, în acelaşi timp, cunoscută.

Înainte ca ea să se poată întreba de ce a avut acea senzaţie, omul şi-a îndreptat din nou spatele şi a spus cu un glas dulce, specific scoţian:

— Servitorul dumneavoastră, doamnă.

Brianna s-a uitat în ochii străinului, care arătau întocmai ca ai lui Roger, apoi s-a uitat insistent la Roger, pentru a se asigura că lucrurile stăteau într-adevăr aşa. Da, arătau întocmai ca ai lui Roger.

— Cine…

— Permite-mi să ţi-l prezint pe William Buccleigh MacKenzie, a spus Roger pe un anumit ton. Dumnealui mai este cunoscut şi sub numele de Nickelavee.

Preţ de o clipă, nimic din ceea ce spunea nu avea sens. Apoi a avut anumite sentimente… era înlemnită, furioasă, nu-i venea să creadă. Totul a venit brusc şi nu putea rosti niciun cuvânt. De aceea l-a privit cu ochi mari pe omul acela.

— Vă cer scuze, doamnă, pentru că v-am speriat copiii, a spus străinul. Nu am ştiut că sunt ai dumneavoastră. Ştiu cum sunt copiii şi nu am vrut să fiu descoperit până ce nu înţelegeam totul.

— Totul… C*ei a s*pus Brianna, reuşind să rostească în sfârşit două cuvinte.

Omul a zâmbit uşor, spunând:

— Ei bine, cred că soţul dumneavoastră ar putea da un răspuns.

Brianna a luat un scaun şi s-a aşezat destul de brusc, făcându-i străinului un semn prin care îl îndemna să ia loc la rândul său. Când a venit străinul de la fereastră, Brianna a văzut că avea pometii proeminenţi şi o formă a tâmplei care îi părea familiară. *Bineînţeles că pare familiar,* a gândit Brianna.

— Ştie cine este? a întrebat Brianna întorcându-se către Roger, care avea o problemă cu mâna dreaptă, pe încheietura căreia se vedea sânge.

Roger a dat din cap în semn că da, zicând:

— I-am spus eu, dar nu sunt sigur că mă crede.

Bucătăria continua să fie un loc intim, care dădea siguranţă, un loc liniştit, cu soarele care cădea pe şervetele în carouri albastre agăţate pe maşina de gătit Aga. Acum însă parcă era partea întunecată a planetei Jupiter şi nu s-ar fi mirat dacă ar fi întins mâna după zaharniţă şi ar fi trecut prin ea.

— Sunt înclinat să cred mai multe astăzi decât aş fi fost gata să cred cu trei luni în urmă, a spus omul pe un ton care avea ceva din tonul tatălui ei.

Brianna a dat din cap energic, sperând că îşi va putea limpezi gândurile.

— Doriţi cafea? a întrebat ea cu un glas asemănător cu acela al gospodinei dintr-un sitcom.

Auzind întrebarea, omul a zâmbit şi faţa i s-a luminat. Dinţii îi erau pătaţi şi puţin strâmbi. *Bineînţeles că sunt aşa,* a gândi ea cu teribilă luciditate. *În secolul al optsprezecelea nu existau dentişti.* Amintindu-şi de secolul al optsprezecelea, a sărit în picioare, exclamând:

— Tu! *Tu* ai fost cel din cauza căruia Roger a fost spânzurat.

— Aşa este, a recunoscut omul calm. Nu aş fi vrut şi, dacă doreşte să mă lovească din nou pentru asta, poate să o facă. Dar…

— Aia a fost pentru că i-ai speriat pe copii, a replicat Roger la fel de sec.

În ceea ce priveşte spânzurarea… O să vorbim mai târziu despre asta.

— Frumos fel de a vorbi pentru un pastor, a spus străinul amuzat. Spun asta nu pentru că cei

mai mulţi dintre pastori ar avea treabă cu nevestele oamenilor.

— Eu… a început Roger, dar Brianna l-a întrerupt, exclamând:

— *Te* lovesc!

Omul a închis ochii şi s-a încordat, rostind printre dinţi:

— Haideţi! Daţi-i drumul!

— Nu în figură, a spus Roger uitându-se la mâna lui rănită. Spune-i să se ridice în picioare şi loveşte-l în testicule.

William Buccleigh a deschis ochii privindu-l cu reproş pe Roger şi întrebându-l:

— Crezi că are nevoie de sfaturi?

— Cred că tu ai nevoie să ţi se umfle botul, a replicat Brianna, dar s-a aşezat din nou, privindu-l. Apoi a inspirat adânc şi a expirat cu zgomot, privindu-şi degetele de la picioare.

— Bine, a spus ea pe un ton mai mult sau mai puţin calm. Vorbeşte!

A dat din cap cu grijă şi şi-a trecut mâna peste vânătaia de pe obraz, strâmbându-se puţin.

Este fiul unei vrăjitoare. Oare ştie asta? s-a întrebat Brianna dintr-odată.

— Aţi spus ceva de cafea? a întrebat William Buccleigh cu oarecare nerăbdare. Nu am mai băut cafea adevărată de ani de zile.

A fost fascinat de maşina de gătit şi s-a sprijinit de ea, înfiorat de plăcere.

— Oh, Dumnezeule! a spus el încet, cu ochii închişi, simţindu-se bine la căldură. Ce lucru minunat!

Oaspetele neaşteptat spusese că era bună cafeaua, dar că era slabă. Brianna s-a gândit că

avea dreptate, gândindu-se că, pe vremea sa, cafeaua era fiartă la foc deschis timp de mai multe ceasuri şi nu făcută cu apă care dă o dată în clocot.

S-a scuzat pentru manierele sale, spunând că nu mai mâncase de ceva vreme.

— Cum te-ai descurcat? l-a întrebat Roger, privind grămada de sendvişuri cu unt de arahide şi jeleu, care devenea din ce în ce mai mică.

— Pentru început, am furat de prin case, a recunoscut Buccleigh în mod deschis. Pe urmă am găsit drumul către Inverness, mergând pe o stradă, ameţit de atâta zgomot. Maşini am mai văzut eu, dar e altceva când trec aşa, pe lângă tine. Am ajuns la biserica de pe High Street, pentru că eu cunoşteam locul acela şi mi-am spus că o să mă duc la pastor să-i cer o bucată de pâine când am să-mi mai revin, asta pentru că eram puţin zdruncinat. Eram cam zdruncinat, aţi priceput? a întrebat-o el pe Brianna.

— Cred că da, a replicat ea, privindu-l pe Roger cu sprâncenele ridicate şi întrebându-l:

— Old High St. Stephen’s?

— Da, a replicat Roger. Înainte a fost denumită High Church pentru că era pe High Street. Nu era biserică anglicană înainte de a căpăta titulatura de Old şi de a primi numele de St. Stephen’s.

Roger şi-a îndreptat atenţia către William Buccleigh, întrebându-l:

— Ai făcut-o? Ai stat de vorbă cu pastorul? Cu doctorul Weatherspoon?

Buccleigh, care avea gura plină, a dat din cap în semn că da.

— M-a văzut stând acolo şi a venit la mine, ce

om de treabă. M-a întrebat dacă mă aflam în nevoie. Când i-am răspuns că da, mi-a spus unde trebuia să mă duc dacă voiam să mă bucur de o masă şi de un pat. Era o societate de ajutor. I se spunea societate de caritate, şi chiar aşa era.

Oamenii de la societatea aceea îi dăduseră haine, pentru că era îmbrăcat în zdrenţe. L-au ajutat să îşi facă rost şi de o slujbă, ca zilier la o fermă de lapte din afara oraşului.

— Şi de ce nu eşti la fermă? a întrebat Roger în aceeaşi clipă în care Brianna a întrebat:

— Cum ai ajuns în Scoţia?

Brianna şi Roger şi-au făcut semne, îndemnându-se reciproc să continue, dar William Buccleigh a dat din mână, a mestecat repede, a înghiţit de câteva ori, a băut cafea şi apoi a spus:

Măiculiţă, mâncarea asta e tare gustoasă, dar mi se lipeşte pe gât. Da, vreţi să ştiţi de ce sunt eu aici, în bucătăria voastră şi vă mănânc mâncarea, în loc să zac mort într-un râu din Carolina de Nord?

— Dacă tot ai pomenit despre asta, da, am vrea să aflăm mai multe, a spus Roger lăsându-se pe spătarul scaunului. Ce-ar fi să începi cu cele întâmplate în Carolina de Nord?

Buccleigh a încuviinţat, şi-a pus mâinile pe burtă şi a început.

După bătălia de la Culloden a fost nevoit să plece din Scoţia, la fel ca mulţi alţii, şi a strâns bani ca să poată emigra împreună cu soţia şi fiul lui minor.

— Ştiu, a spus Roger. Mie mi-ai cerut să-i salvez atunci când se aflau pe vas, în noaptea în care căpitanul a decis să-i arunce peste bord pe

bolnavi.

Buccleigh l-a privit mirat, cu ochi mari, zicând:

— Atunci s-a întâmplat? Nu te-am văzut în întuneric şi eram disperat. Dacă aş fi ştiut că…

S-a oprit, dând din cap şi spunând:

— Ei bine, ce-a fost, a fost.

— Aşa este, a spus Roger. Nici eu nu te-am văzut în întuneric. Te-am văzut abia mai târziu datorită soţiei şi fiului tău, când i-am întâlnit din nou la Alaman-c.

Roger era vizibil stingherit şi vocea l-a trădat, dar şi-a dres glasul şi a spus cu calm:

— Alamance.

Buccleigh a dat încet din cap, privind stăruitor gâtul lui Roger.

Roger s-a întrebat dacă putea citi regretul în ochii lui. Probabil că nu. Buccleigh nici măcar nu îi mulţumise pentru că îi salvase soţia şi copilul.

— Da, m-am gândit să cumpăr pământ şi să-l muncesc, dar… ei bine, nu prea mă pricepeam eu la munca pământului. Nici constructor nu eram. Nu mă descurcam în sălbăticie şi nici nu mă pricepeam să semăn. Nici vânător nu eram. Sunt sigur că atât eu, cat şi Morag şi Jem am fi murit de foame, dacă nu mi-aş fi găsit o slujbă pe o plantaţie pe care se cultiva terebint. Vedeţi? Ce ciudat! Băiatul meu are acelaşi nume ca şi băiatul vostru. Nu-i ciudat?

— Mai ciudat decât crezi, a spus Bree în şoaptă. Şi? a continuat ea, vorbind tare.

— Omul pentru care lucram s-a implicat în confruntările armate, iar noi am plecat cu el. Trebuia s-o las acolo pe Morag, dar era un ins care pusese ochii pe ea. Era fierar şi n-avea decât

un singur picior, aşa încât nu putea lupta. N u aveam cum să o las acolo, aşa că i-am luat cu mine pe nevasta şi pe fiul meu. Următorul bărbat pe care l-a întâlnit ea ai fost *tu,* a spus el, subliniind ultimul cuvânt.

— Nu ţi-a spus cine sunt? a întrebat Roger înţepat.

— Mi-a spus, a replicat Buccleigh. Mi-a povestit despre cele întâmplate pe vas, mi-a spus că tu ai fost cel care i-a ocrotit. Chiar şi aşa, a continuat Buccleigh, privindu-l pe Roger cu asprime, vreau să te întreb dacă obişnuieşti să te culci cu nevestele tuturor celor care îţi apar în cale sau te-ai oprit doar la Morag?

— Morag este stră-stră-stră-străbunica mea, a spus Roger calm, pentru ca apoi să-l privească pătrunzător pe neaşteptatul oaspete şi să continue:

— Dacă tot m-ai întrebat cine eşti, dumneata eşti stră-stră-stră-străbunicul meu. Fiul meu se numeşte Jeremiah, pentru că aşa se numea tatăl meu, care purta numele bunicului său, care purta numele… fiului dumitale. Cel puţin aşa cred, a mai adăugat el. Este posibil ca, mergând înapoi pe firul apei, să-mi mai fi scăpat unul sau doi oameni care au purtat numele de Jeremiah.

Buccleigh l-a privit uluit. Era alb la faţă. A clipit des. Apoi a privit-o pe Brianna, care a dat din cap, confirmând că lucrurile stăteau într-adevăr aşa. Uimirea se adâncea pe chipul lui Buccleigh.

— Uită-te la ochii lui, a spus Brianna. Să aduc o oglindă?

Buccleigh a deschis gura şi a vrut să spună ceva, dar nu a fost în stare să o facă, mulţumindu-

se să dea din cap, ca şi când ar fi vrut să alunge nişte muşte. A ridicat ceaşca, s-a uitat în ea şi a constatat uluit că era goală. A lăsat-o din mână şi s-a uitat la Brianna, întrebând:

— N-ai în casă ceva mai tare decât cafeaua, *a bhana-mhaighstir?*

Roger a trebuit să caute o vreme prin birou pentru a găsi arborele genealogic pe care reverendul îl făcuse eu am în urmă. Cat a lipsit Roger, Bree a găsit o sticlă de Oban şi i-a umplut lui William Buccleigh un pahar.

Fără a mai sta pe gânduri, a umplut un pahar pentru Roger şi unul pentru ea, punând pe masă o carafă cu apă.

— Vrei să bei cu apă sau simplu? a întrebat ea politicos.

Spre surprinderea ei, Buccleigh a întins mana, a luat carafa cu apă şi a turnat puţin în paharul cu whisky. Omul a observat expresia de pe faţa ei şi a zâmbit.

— Dacă ar fi fost vreo poşircă, aş fi dat paharul pe gât, a spus el. Când bei whisky, trebuie să-i pui un pic de apă, ca să îi sporeşti aroma. Ei, dar tu ştii asta, nu-i aşa? Ştii asta, deşi nu eşti scoţiancă.

— Ba sunt, a replicat Brianna. Pe jumătate, din partea tatălui. Numele lui este… a fost… James Fraser. Era din Lallybroch. I se spunea Dumbonnet.

A clipit des, a privit prin bucătărie şi apoi s-a uitat din nou la ea, întrebând:

— Şi tu eşti o… dintre aceia? Eşti şi tu la fel ca mine şi ca soţul tău? Eşti o… pe care nu ştiu cum să-i numesc.

— Din aceea pe care nu ştii cum să-i numeşti, a

fost de acord Brianna. Da, sunt una dintre aceia. L-ai cunoscut pe tatăl meu?

A dat din cap, închizând ochii şi înghiţind. A durat câteva clipe până când băutura i-a curs pe gât.

— Dumnezeule, da' bun el a exclamat el şi a deschis ochii, continuând:

— Nu, eu m-am născut cu un an înainte de bătălia de la Culloden. Cu toate astea, am auzit de Dumbonnet când eram tânăr.

— Ai spus că nu te pricepi să lucrezi pământul, a replicat Bree, curioasă. Cu ce te-ai ocupat înainte de a pleca din Scoţia?

Omul a tras aer în piept şi a expirat cu putere pe nas, întocmai ca tatăl ei. *Asta este o caracteristică a familiei MacKenzie,* a gândit Brianna amuzată.

— Am fost avocat, a spus el repede, ridicând iute paharul.

— Ei bine, aceasta este o profesie utilă, a spus Roger intrând tocmai la timp pentru a auzi această replică.

S-a uitat gânditor la Buccleigh şi apoi a întins pe masă arborele genealogic.

— Aici eşti dumneata, a spus Roger, punând degetul pe o consemnare care era relevantă, mişcându-şi apoi degetul în jos. Şi aici sunt eu.

Buccleigh a privit atent. Apoi s-a aplecat pentru a studia mai atent arborele genealogic. Brianna a văzut cum i se mişca mărul lui Adam o dată sau de două ori, în vreme ce înghiţea. Când şi-a ridicat privirea, era palid, aproape alb ca varul.

— Da, aceia sunt părinţii şi bunicii mei şi aici e micuţul Jem, Jem al meu. Acolo se şi cuvine să fie. Mai am un copil, a continuat el, întorcându-se spre

Bree. Cel puţin aşa cred. Morag era însărcinată când am… când eu am plecat.

Roger s-a aşezat. Îşi pierduse ceva din asprimea provocată de supărare şi de grijă. Acum îl privea pe William Buccleigh cu oarecare simpatie.

— Povesteşte-ne cum ai plecat, propus el.

Buccleigh a împins paharul lui gol de whisky, fără a aştepta ca acesta să fie umplut.

Stăpânul plantaţiei pentru care lucrase s-a văzut ruinat când au avut loc evenimentele de la Alamance, a fost întemniţat pentru că ar fi luat parte la mişcarea armată şi toată averea i-a fost confiscată. O vreme, cei din familia MacKenzie au umblat dintr-un loc în altul fără bani, fără un cămin, fără o rudă apropiată care să-i ajute.

Brianna a schimbat priviri cu Roger. Ce bine ar fi fost dacă Buccleigh ar fi ştiut că se afla aproape de o rudă, şi încă o rudă apropiată, nu una oarecare, Focasta Cameron era sora lui Dougal MacKenzie, mătuşa omului care se afla înaintea lui. De-ar fi ştiut măcar!

S-a uitat la Roger întrebător, cu sprâncenele ridicate, dar Roger a clătinat din cap. Asta putea să mai aştepte.

În cele din urmă, Buccleigh a spus că au luat decizia de a se întoarce în Scoţia. Morag avea rude acolo, printre acestea se număra un frate la Inverness şi o ducea bine, fiind un prosper comerciant de grâne. Morag îi scrisese şi el îi rugase să se întoarcă, avea să-i dea de lucru lui William.

— În halul în care eram atunci, m-aş fi bucurat şi dacă aş fi fost nevoit să curăţ după vitele transportate cu vaporul, a recunoscut Buccleigh

oftând. Ephraim, fratele lui Morag, Ephraim Gunn, zicea că avea nevoie de un funcţionar, iar eu *ştiu* să scriu şi să fac adunări.

Tentaţia unui loc de muncă – şi încă unul bun – al unui acoperiş deasupra capului, i-a făcut pe membrii micii familii să se îmbarce pe o navă şi să facă primejdioasa călătorie, traversând Atlanticul. Au ajuns la Edimburgh şi de acolo au pornit încet spre nord.

— Am făcut cea mai mare parte a călătoriei pe uscat în căruţă.

Buccleigh era la al treilea pahar de whisky, iar Brianna şi Roger nu se lăsau nici ei mai prejos. Oaspetele şi-a pus un pic de apă în pahar, a băut şi şi-a dres glasul, continuând:

— Căruţa s-a stricat nu mai ştiu a câta oară, în apropiere de locul care se numeşte Craigh na Dun. Cred că voi doi cunoaşteţi acest loc, nu?

S-a uitat la Brianna şi la Roger, iar ei au dat din cap în semn că da.

— Ei bine, Morag nu se simţea prea bine şi nici copilul nu era în apele lui, aşa că s-au întins amândoi în iarbă ca să doarmă un pic până se va repara roata. Birjarul avea un tovarăş, aşa că nu avea nevoie de ajutorul meu. De aceea am vrut să-mi dezmorţesc puţin oasele.

— Aşa că ai urcat dealul şi ai ajuns la pietre, a spus Brianna, simţind cum
se strânge inima numai la simpla rostire a acestor cuvinte.

— Ştii în ce dată s-a petrecut asta? a intervenit Roger.

— Vara, a replicat William Buccleigh încet. Era în apropierea zilei de 24 iunie, dar nu ştiu data

exactă. De ce?

— Ziua solstiţiului de vară, a spus Brianna, sughiţând uşor. Noi credem că... este un spaţiu deschis. Este o sărbătoare a focului, o sărbătoare a soarelui.

Au auzit zgomotul unei maşini care intra pe alee şi au ridicat ochii de parcă ar fi fost surprinşi făcând un lucru interzis.

— Annie şi copiii, a spus Brianna. Ce facem cu el?

Roger l-a privit o vreme cu ochii mijiţi pe Buccleigh şi apoi s-a hotărât, spunându-i:

— Trebuie să ne gândim puţin ce explicaţii vom da, aşa că te rog să vii cu mine. Bine?

Buccleigh s-a ridicat imediat şi l-a urmat pe Roger în spălătorie. Brianna l-a auzit pe Buccleigh ridicând vocea pentru o clipă şi câteva explicaţii ale lui Roger. Apoi a auzit zgomotul făcut când a fost dată deoparte creanga ce ascundea intrarea către aşa-zisa chilie.

Mişcându-se de parcă s-ar fi aflat în transă, Brianna a luat repede cele trei pahare şi le-a spălat. Apoi a dus sticla de whisky şi apa. Când a auzit că folosea cineva ciocănelul de la poartă, a tresărit. Nu veniseră copiii. Cine putea fi?

A luat arborele genealogic de pe masă şi a pornit repede pe hol, oprindu-se în biroul lui Roger, pentru a-l lăsa acolo. Apoi s-a dus la uşă.

Câţi ani are? s-a întrebat ea, în timp ce atingea clanţa. *Pare să aibă aproape patruzeci de ani, dar...*

— Bună, a spus Rob Cameron, puţin alarmat de expresia de pe chipul Briannei. Am venit într-un moment nepotrivit?

Rob venise pentru a înapoia o carte pe care i-o împrumutase Roger şi dorea să facă şi o invitaţie: dacă dorea, Jem putea merge vineri la film împreună cu Bobby, apoi băieţii puteau lua cina împreună, iar Jem putea rămâne peste noapte la Bobby.

— Sunt sigură că Jem va fi încântat, dar nu e… Ah, iată-l, a spus Brianna.

Annie tocmai intrase pe alee cu maşina, dar a schimbat vitezele atât de brusc, încât motorul „a murit" instantaneu. Brianna a dat din umeri, bucuroasă că Annie nu luase maşina *ei.*

Până ce copiii au fost „extraşi" din maşină, şterşi la gură şi convinşi să dea frumos mâna cu domnul Cameron, a venit şi Roger din spatele casei şi a început o conversaţie legată de eforturile sale de refacere a capelei, conversaţie care s-a prelungit mult. A sosit ora cinei şi ar fi fost o impoliteţe să nu îl invite pe Rob să rămână la masă…

Aşa se face că Brianna s-a văzut nevoită să pregătească omletă, să încălzească fasole şi să prăjească cartofi, gândindu-se la oaspetele nepoftit de sub podeaua spălătorului, care simţea mirosul mâncării şi murea de foame. Ea se întreba, de asemenea, *ce Dumnezeu* vor face cu el.

Cât au mâncat, vorbind banalităţi, a dus copiii la culcare, iar Roger şi Rob au discutat despre pietrele de pe vremea picţilor, din Orkney, în timp ce ea se gândea la William Buccleigh MacKenzie.

Orkney, s-a gândit ea. *Roger a spus că obiceiul legat de Nuckelavee exista în Orkney. Fusese el în Insulele Orkney? Când? Şi de ce Dumnezeu s-a învârtit pe aici? Dacă aflase ce s-a întâmplat, de ce*

nu s-a întors de unde a plecat?

Când Rob s-a pregătit de plecare şi a împrumutat o altă carte de la Roger, mulţumind de nenumărate ori pentru mâncare şi amintind de filmul de vineri, ea era gata să-l scoată pe William Buccleigh din „chilie”, apucându-l de ceafă, pentru ca apoi să-l ducă direct la Craigh na Dun şi să-l îndese chiar ea între pietrele de-acolo.

Însă, când a ieşit de acolo mişcându-se încet alb la faţă şi lihnit de foame, a simţit că se calmează un pic. A pregătit ouă şi a stat cu el, în vreme ce Roger verifica dacă toate uşile şi ferestrele erau închise.

— Nu trebuie să-ţi mai faci griji, a spus ea acid. Eşti în casă.

Buccleigh a ridicat ochii îngrijorat, spunând încet:

— Am spus că îmi pare rău. Vrei să plec?

— Şi unde anume *te-ai duce,* dacă aş spune că vreau să pleci? a întrebat ea pe un ton caustic.

Buccleigh s-a întors spre fereastră. În lumina zilei, totul era paşnic. Se vedea grădina de legume cu poarta ei veche din lemn şi, dincolo de ea, păşunea. Acum, în întuneric, nu se vedea decât negrul unei nopţi în *Highlands.* Era acel gen de noapte în care creştinii stăteau închişi în case şi puneau apă sfinţită în pragurile uşilor, pentru că fiinţele care umblau prin mlaştini şi pe înălţimi nu erau întotdeauna trimisele lui Dumnezeu.

Nu a spus nimic, dar a înghiţit în sec, iar Brianna a văzut că părul de pe braţele lui Buccleigh s-a făcut măciucă.

— Nu trebuie să pleci, a spus ea răguşit. O să găsim un pat în care să dormi, dar mâine…

Buccleigh şi-a înălţat capul, dar nu s-a uitat la ea şi a dat să se ridice. Ea l-a oprit punându-i mâna pe braţ, iar el a privit-o uimit cu ochii care aveau o culoare închisă în lumina discretă.

— Spune-mi un singur lucru, i-a cerut ea. Vrei să te întorci?

— Dumnezeule, da! a replicat el, întorcând capul. O vreau pe Morag a mea. Vreau să-mi văd copilul.

Ea a dat drumul mâinii lui şi s-a ridicat, gândindu-se şi la altceva.

— Câţi ani ai? l-a întrebat ea pe neaşteptate.

El a dat din umeri şi şi-a trecut mâna peste faţă, răspunzând:

— Treizeci şi opt. De ce?

— Eram şi eu curioasă, a replicat Brianna, dând mai încet focul la maşina de gătit şi potrivindu-l la nivelul pentru noapte.

— Vino cu mine, a continuat ea. Am să-ţi pregătesc patul în salon şi mâine o să mai vedem.

L-a condus în lungul holului, a trecut de biroul lui Roger şi a simţit că stomacul ei era ca un bulgăre de gheaţă. Lumina era aprinsă, dar arborele genealogic pe care îl adusese Roger era încă pe masă, în locul unde îl pusese ea. Oare văzuse data? Ea credea că nu. Oricum, dacă a văzut data, nu a realizat cum stăteau lucrurile. Pentru cei prezenţi în arborele genealogic, nu erau trecute data naşterii şi data morţii. Pentru William Buccleigh MacKenzie, data morţii era menţionată. El murise la vârsta de treizeci şi opt de ani.

„Nu se va întoarce”, a gândit Brianna şi a simţit că inima îi este cuprinsă de un sloi de gheaţă.

Loch Errochty se întindea ca o bucată de cositor sub cerul mohorât. Stăteau pe podeţul care traversa Alt Ruighe nan Saorach, râul care se revărsa în lac. Priveau în jos, spre locul în care lacul se întindea între dealuri. El zicea că în America i se spunea Buck şi se obişnuise cu acest lucru. Privea şi privea, pierdut în uimire.

— Acolo, a spus el încet întinzând degetul. Vedeţi locul în care se scurg apele pârâului? Acolo se afla casa mătuşii mele Ross. Chiar la vreo sută de picioare faţă de râu.

Acum locul acela era la treizeci de picioare distanţă faţă de lac.

— Cred că îţi este greu să vezi că lucrurile s-au schimbat atât de mult, a replicat Brianna cu oarecare compasiune.

— Aşa este, a spus el, privind-o drept în faţă cu ochii aceia care semănau atât de mult cu ai lui Roger. Poate că este mai mult decât atât, când văd că s-a schimbat *hasna.* Acolo sus, vezi? a continuat omul, ridicând bărbia către munţii îndepărtaţi. Ei sunt aşa cum au fost mereu, când păsările se jucau prin iarbă şi somonii săreau prin apele râului, a spus omul, privind către capătul podului. Mă simt de parcă am trecut pe-acolo ieri. Chiar *am trecut* pe-acolo ieri şi… toţi oamenii s-au dus.

— Toţi, a mai spus el încet. Morag, copiii mei. Sunt toţi morţi. Aşa stau lucrurile, dacă nu pot să mă întorc.

Ea nu voia să-l întrebe nimic. Era mai bine să aştepte până ce ea şi Roger puteau vorbi cu el seara, după ce copiii se vor fi culcat. Dar iată că ocazia s-a ivit de la sine. Roger îl plimbase pe Buck prin *Highlands,* pe lângă Lallybroch, pe

Great Glen, pe malurile lui Loch Ness, pentru a-l aduce în cele din urmă la Loch Errochty, la baraj, unde ea lucra în ziua aceea. Avea să-l ducă ea acasă, la cină.

Discutaseră, şoptind, cu o seară înainte, despre toate acestea. Ştiau ce aveau să spună despre el. Era ruda lui tati, care venise în vizită. Oricum, acesta era adevărul. Se întrebaseră dacă era cazul să-l ducă în tunel. Roger fusese de acord să facă acest lucru. Ea fusese împotrivă, amintindu-şi şocul dat de… timp? … care a tăiat-o precum un cablu.

Acum, însă abordase el însuşi subiectul legat de întoarcerea sa.

— Când ţi-ai revenit după ce… ai trecut şi ţi-ai dat seama ce s-a întâmplat, de ce nu te-ai întors imediat în cerc?

El a ridicat din umeri, spunând:

— Am făcut-o. Nu pot să spun că *mi-am dat seama* ce se petrecuse. Nu mi-am dat seama decât după câteva zile de când s-a întâmplat. Am realizat că s-a întâmplat ceva cumplit şi că pietrele aveau legătură cu asta. De aceea m-am temut de ele, lucru pe care cred că o să-l înţelegeţi.

Spunând acestea, Buccleigh s-a uitat la Brianna ridicând din sprâncene, iar ea a dat din cap. Ea *înţelegea* cu adevărat. Ea însăşi nu ar face un pas către pietre decât dacă s-ar pune problema să salveze un membru al familiei ei de la o soartă cumplită. Şi chiar şi într-o astfel de situaţie ar sta pe gânduri. A lăsat deoparte acest gând şi s-a întors la lucrurile care o preocupau.

— Ai spus că te-ai întors. Ce s-a întâmplat?

Buccleigh a privit-o neajutorat, înălţând braţele

şi spunând:

— Nu ştiu cum să descriu ce s-a petrecut. Nu mi s-a întâmplat niciodată un astfel de lucru.

— Încearcă, a spus Brianna cu voce aspră, în vreme ce el a oftat, spunând:

— Prea bine. M-am îndreptat către cerc şi, de data asta, le-am auzit. Am auzit pietrele, vreau să spun. Vorbeau singure, zumzăind ca un roi de albine, dar scoteau un sunet de ţi se făcea părul măciucă.

Ar fi vrut să se întoarcă pe călcâie şi să fugă, dar s-a gândit la Morag şi la Jemmy şi s-a hotărât să îşi continue drumul. A intrat în centrul cercului şi sunetul l-a asaltat din toate părţile.

— Am crezut că îmi pierd minţile, a spus Buccleigh cât se poate de sincer. Mi-am băgat degetele în urechi, dar nu m-a ajutat cu nimic. Totul era înăuntrul meu, ca şi când ar fi venit chiar din oasele mele. Aşa te-ai simţit şi tu? a întrebat el privind-o curios pe Brianna.

— Da, aşa m-am simţit şi eu, a răspuns ea scurt. Aşa sau cam aşa. Continuă. Ce ai făcut după aceea?

Văzuse piatra mare prin care trecuse prima dată, trăsese adânc aer în piept şi se îndreptase spre ea.

— Şi poţi să mă jupoi de viu, că tot nu sunt în stare să-ţi spun ce s-a petrecut după aceea. Tot ce ştiu e că zăceam întins pe iarbă, în mijlocul pietrelor, şi că luasem foc.

Brianna l-a privit uluită.

— La propriu? Adică vreau să spun, chiar îţi luaseră hainele foc sau…?

— Ştiu şi eu ce înseamnă „la propriu”, a replicat

Buccleigh tăios. Poate că eu nu sunt ce eşti tu, dar sunt un om care a primit o educaţie.

— Îmi pare rău, a replicat Brianna a scuză îndemnându-l să continue.

— Da, am luat foc *la propriu.* Cămaşa îmi ardea. Poftim…

A descheiat haina şi apoi cămaşa albastră a lui Roger, pentru a-i arăta urmele rozalii de arsură de pe pieptul lui.

Voia să se încheie din nou la cămaşă dar Brianna l-a oprit, privind atent arsura. Se vedea mai clar în dreptul inimii. Oare acest amănunt era important?

— Mulţumesc, a spus ea în cele din urmă îndreptându-şi spatele. La ce te gândeai când ai trecut prin piatră?

Omul a privit-o cu ochi mari, zicând:

— Mă gândeam la faptul că doresc să mă întorc, la ce altceva?

— Da, desigur, dar te gândeai la cineva anume. La Morag, la Jem?

Pe faţa lui s-a citit o expresie extraordinară. Era vorba de ruşine? De jenă? Cert este că a privit în altă parte.

— M-am gândit, a spus el sec şi Brianna şi-a dat seama că minte, dar nu înţelegea de ce.

— Ei bine, a continuat Buccleigh. Stăteam pe iarbă şi mi s-a făcut rău. Am stat acolo multă vreme, neavând puterea să mă ridic. Ştii cum e prin părţile-astea în preajma zilei de 24 iunie. E lumina aia lăptoasă şi nu poţi vedea soarele, deşi el nu a apus.

— Solstiţiul de vară, da ştiu, a spus Brianna încet. Da… vreau să spun, da, ştiu. Şi ai încercat

din nou?

Acum pe chipul lui se citea sentimentul de ruşine. Soarele dădea să apună, iar norii se coloraseră în roz şi mângâiau dealurile şi lacul; această lumină se revărsa pe obrajii lui.

— Nu, a răspuns el încet. Mi-a fost frică.

Deşi nu avea încredere în el şi se gândea la ceea ce îi făcuse lui Roger, nutrea pentru Buccleigh un sentiment de compasiune. Oricum, atât ea, cât şi Roger *ştiau* măcar într-o oarecare măsură în ce situaţie aveau să se afle. El nu se aşteptase la ceea ce i se întâmplase şi încă nu înţelegea aproape nimic.

— Şi mie mi-ar fi fost frică, a spus ea. Ai…

Un strigăt care venea din spatele ei a făcut-o să se întrerupă. Când s-a întors, l-a văzut pe Rob Cameron pe malul râului. Rob dădea din mână, apropiindu-se de pod şi gâfâind, pentru că alergase.

— Bună, şefa, a spus el, rânjind. Te-am văzut când am ieşit. Dacă nu eşti de serviciu, nu vrei să bei un pahar cu mine în drum spre casă? Poate să vină şi prietenul tău, desigur, a spus el întorcând capul spre William Buccleigh.

Acestea fiind spuse, bineînţeles că Brianna nu a avut de ales şi a trebuit să facă prezentările. A spus, aşa cum se înţelesese cu Roger, că Buck era ruda lui, care avea să stea la ei pentru scurtă vreme. A refuzat politicos invitaţia la un pahar, spunând că trebuia să ajungă acasă cât mai repede, pentru a pregăti masa copiilor.

— Atunci rămâne pe altă dată, a spus Rob încet. Mi-a părut bine să te cunosc, amice, i-a spus el lui William şi s-a întors pe călcâie.

S-a întors apoi spre William Buccleigh şi a văzut că acesta privea în urma lui Rob cu ochii mijiţi.

— Ce e? l-a întrebat Brianna.

— Omul acesta a pus ochii pe tine, a replicat Buck repede. Soţul tău ştie asta?

— Nu fi caraghios, a spus ea la fel de repede. Inima începuse să-i bată mai puternic când Buck rostise acele cuvinte şi ei nu îi plăcea asta. Lucrez cu el, Roger şi el fac parte din aceeaşi lojă şi vorbesc amândoi despre cântece vechi. Asta-i tot.

Buccleigh a mormăit în barbă, ceea ce la scoţieni putea avea tot felul de subînţelesuri grosolane, şi a clătinat din cap.

— Poate că eu nu sunt ceea ce eşti tu, dar nici prost nu sunt, a replicat el zâmbind dezagreabil.

73

ÎNTOARCEREA

24 noiembrie 1777
Philadelphia

Lordul John Grey avea nevoie disperată de un valet. Angajase o persoană care îi fusese recomandată drept valet, dar şi-a dat seama că omul nu îi era de niciun folos şi mai era şi hoţ pe deasupra. Lordul a descoperit că valetul fura linguriţe ascunzându-le în pantaloni şi, după ce a făcut această descoperire, l-a concediat. S-a gândit că ar fi trebuit să facă în aşa fel încât valetul acela să fie arestat, dar nu era sigur cum avea să reacţioneze omul legii dacă apela la el un ofiţer britanic.

Majoritatea prizonierilor britanici au fost scoşi din oraş odată cu înaintarea armatei lui Howe, deoarece americanii doreau să-i păstreze pentru a face schimb. Henry nu se afla printre acei prizonieri.

Lordul şi-a periat uniforma, gândindu-se. Acum purta uniforma zilnic, pentru a-i proteja pe Dottie şi pe Henry. Nu mai era ofiţer activ de ani de zile dar, spre deosebire de majoritatea celor aflaţi în situaţia lui, nu renunţase la gradul său de locotenent-colonel. Nu era sigur ce ar fi făcut Hal dacă *ar fi încercat* să demisioneze şi, pentru că avea o poziţie chiar în regimentul lui, nu s-a gândit la demisie.

Unul dintre nasturi aproape că se desfăcuse. A scos cutia de aţă şi l-a cusut. Această acţiune i-a dat un sentiment de satisfacţie, dar făcându-l să înţeleagă şi că nu deţinea controlul asupra lucrurilor, dacă a coase un nasture era un motiv de satisfacţie.

S-a încruntat în oglindă şi a tras de ceaprazul auriu de pe tunică. Era uzată pe alocuri. Nu ştia ce să facă; s-a gândit să-şi lustruiască epoleţii cu o bucată de pâine muiată în urină. Pentru că îl cunoştea pe generalul Howe, ştia că felul în care arăta nu avea să-i afecteze reputaţia. Putea să meargă la el şi în lectică, purtând turban pe cap. Se întâmpla frecvent ca Howe să nu facă baie sau să nu îşi schimbe lenjeria vreo lună, şi nu numai pe câmpul de luptă.

Indiferent de situaţie, trebuia să apeleze la un medic militar, iar Grey a făcut o grimasă gândindu-se la acest lucru. Avusese ocazia să cunoască prea mulţi medici militari, pe unii dintre

ei chiar mai bine decât şi-ar fi dorit. Armata lui Howe intrase în oraş la sfârşitul lui septembrie. Acum erau la jumătatea lunii noiembrie. Ocupaţia era bine stabilită şi, datorită acestui fapt, cetăţenii aveau o anumită stare de spirit.

Acei medici care erau de partea rebelilor fie că părăsiseră oraşul, fie că nu voiau să aibă de-a face cu un ofiţer britanic. Cei care erau de partea loialiştilor ar fi fost mai mult decât fericiţi să îl îndatoreze, chiar fusese invitat de loialişti înstăriţi şi îi fuseseră prezentaţi doi sau trei medici, dar niciunul nu avea reputaţia unui chirurg. Unul dintre ei se ocupa mai ales de boli venerice, al doilea era mamoş şi al treilea era un cârpaci de cea mai joasă speţă.

De aceea s-a îndreptat către cartierul general al lui Howe, pentru a-i cere ajutorul. Nu mai putea aştepta. Henry nu mai slăbise, ba se pare că mai luase în greutate, odată ce s-a mai răcit vremea. Era mai bine ca intervenţia să se facă acum, ca să aibă vreme să se vindece puţin înainte de venirea iernii, cu frigul ei şi cu mirosul fetid al caselor părăsite.

Era gata. Şi-a pus sabia la brâu şi a păşit în stradă. Un soldat pe jumătate cocoşat sub greutatea rucsacului său venea de-a lungul străzii, uitându-se la case. S-a uitat o singură dată la acel militar, dar o singură privire a fost de ajuns. A luat-o la fugă pe stradă, fără a mai ţine seama de felul în care îi stătea pălăria, de ceaprazuri, de sabie, de demnitate şi l-a prins pe militar în braţe.

— Willie!

— Tată!

Inima îi bătea cu putere. Rar îi fusese dat să fie

atât de fericit, dar a făcut tot ce i-a stat în putere pentru a nu trăda acest lucru, ca să nu-l facă pe fiul său să se simtă jenat din cauza emoţiilor sale. Nu i-a dat drumul, ci a făcut un pas înapoi, măsurându-l din cap până-n picioare.

— Eşti… murdar, i-a spus Grey în cele din urmă, neputându-şi stăpâni un rânjet prostesc. Eşti cu adevărat foarte murdar.

Era murdar, pătat şi zdrenţăros. Avea încă grumăjerul, dar îi lipseau gulerul şi câţiva nasturi, iar partea dinspre ceafă a vestonului era foarte uzată, cu mâneca ruptă.

— Am şi păduchi, i-a spus William. Ai ceva de mâncare?

— Da, desigur. Poftim, intră.

Lordul i-a luat rucsacul şi l-a îndemnat pe fiul său să-l urmeze.

— Dottie! a strigat el apoi. Dottie, coboară!

— *Am coborât! i-a* răspuns nepoata sa ieşind din salonul unde tocmai lua micul dejun. Avea în mână o bucată de pâine prăjită. Ce… ah, Willie! a exclamat ea.

Lăsând deoparte că era murdar şi avea păduchi, William a ridicat-o în braţe, iar fata a scăpat din mână bucata de pâine prăjită şi l-a cuprins pe după mijloc şi a plâns şi a râs, lăudându-se că i-a rupt coastele şi că nu va mai putea niciodată să respire aşa cum se cuvine.

Grey a privit această scenă cu multă bucurie, deşi pâinea prăjită unsă cu unt căzuse pe covorul închiriat. S-a gândit că păreau *într-adevăr* îndrăgostiţi unul de celălalt. Poate că se înşelase în ceea ce îi privea. A tuşit politicos, dar nu i-a întrerupt pe cei doi tineri; Dottie l-a privit peste

umăr.

— Ar trebui să poruncesc să se aducă micul dejun pentru Willie, nu-i aşa? a spus Grey. Draga mea, du-l în salon şi oferă-i ceai.

— Ceai, a spus Willie ca şi când i s-ar fi promis un miracol. Nu am băut ceai de câteva săptămâni! De câteva luni!

Grey s-a îndreptat spre clădirea în care era bucătăria, separată de casa propriu-zisă, astfel încât să nu aibă de suferit dacă în bucătărie s-ar fi iscat un incendiu. De acolo răzbăteau arome îmbietoare de carne friptă, de compot şi pâine proaspătă.

Grey o angajase ca bucătăreasă pe doamna Figg, o femeie de culoare care semăna aproape leit cu o sferă, lordul presupunând că respectiva doamnă nu ar fi putut ajunge la asemenea proporţii decât dacă ar fi fost în stare să aprecieze şi să prepare o mâncare bună. Presupunerile sale s-au adeverit şi nici firea ei ciudată, nici limbajul ei colorat nu l-au putut face pe Grey să renunţe la serviciile ei, dar l-au făcut să se apropie de ea cu precauţie. Auzind ce se întâmplase, femeia a lăsat deoparte plăcinta cu vânat pe care tocmai o pregătea şi s-a apucat să pregătească o tavă cu de-ale gurii pentru oaspete.

Grey a vrut să ducă el însuşi tava pentru a le oferi lui Dottie şi Willie, ca să le asigure puţină intimitate. Dorea să afle totul, pentru că toată lumea din Philadelphia ştia despre dezastrul lui Burgoyne la Saratoga. El voia să afle de la William ce înţelesese sau ce ştia John Burgoyne. Conform celor spuse de militarii pe care îi cunoştea Grey, Sir George Germain îl asigurase pe Burgoyne că

planul său fusese acceptat şi că Howe se îndrepta către nord pentru a-l întâlni, rupând astfel în două coloniile americane. Conform altora, printre care se numărau şi militari din statul-major al lui Howe, acesta nu fusese niciodată încântat de respectivul plan şi de aceea nici nu avea cum să fie de acord cu el.

Oare totul era rezultatul aroganţei şi îngâmfării lui Burgoyne, al obstinaţiei şi mândriei lui Howe, al idioţeniei şi incompetenţei lui Germain sau o combinaţie a tuturor acestor elemente? Dacă era nevoie, era gata să pună şi un pariu, dar el voia să afle cât de mult erau implicaţi oamenii lui Germain în întreaga afacere. În condiţiile în care Percy Beauchamp dispăruse din Philadelphia, fără a lăsa nicio urmă, mişcările sale urmau să fie urmărite de cineva, iar Arthur Norrington avea să comunice mai curând cu Germain, şi nu cu Grey.

A dus tava cu grijă şi l-a găsit pe William stând pe canapea şi bând ceai, îmbrăcat în cămaşă, cu părul despletit atârnându-i pe umeri.

Dottie stătea pe un fotoliu dinaintea focului, ţinând pieptenele ei din argint în poală. Fata avea o asemenea privire încât Grey era să scape tava din mână.

S-a întors spre Grey şi l-a privit cu atâta uimire, încât era clar că nici nu îl vedea. Apoi ceva s-a schimbat. Era ca şi când ea s-ar fi întors de undeva, de departe.

— Hai, a spus ea, ridicându-se imediat. Dă-mi mie tava.

I-a dat-o, privindu-i pe rând pe cei doi tineri. În mod sigur şi Willie arăta ciudat. De ce oare? Dăduseră dovadă de multă afecţiune unul pentru

altul, şi asta numai cu câteva momente în urmă. Acum ea era palidă şi tremura din cauza unei nelinişti ce venea din interior. Din cauza acestei nelinişti, ceştile au început să tremure în farfurioarele lor, în vreme ce fata turna ceai. *El* era roşu la faţă, iar ea era palidă şi – Grey era sigur de asta – nu din cauza unei exaltări de natură sexuală. Avea privirea unui bărbat care… ei bine, nu. Grey s-a gândit intrigat că *era* vorba despre o exaltare de natură sexuală. Lordul ştia asta pentru că observase această stare la bărbaţi, dar exaltarea nu era legată de Dottie.

„Ce naiba pun la cale?” s-a întrebat lordul. El s-a prefăcut că ignoră starea tinerilor şi a luat loc, vrând să bea ceai şi să afle noutăţi de la William.

În timp ce povestea, băiatul s-a mai liniştit puţin. Grey a văzut cum se modifica expresia feţei lui William şi a simţit un şoc profund. I se citea mândria pe chip. William devenise bărbat. Era militar, unul bun. Grey simţea însă şi un regret pentru că dispăruseră ultimele urme ale inocenţei tânărului ofiţer.

Relatările legate de lupte, politică şi indieni au avut efectul contrar asupra lui Dottie. Grey şi-a dat seama de acest lucru. În loc să se calmeze, ea devenea din ca în ce mai agitată.

— Eram hotărât să îl vizitez pe Sir William, dar cred că am să trec mai întâi pe la Henry, a spus Grey în cele din urmă, ridicându-se şi înlăturând fărâme de pâine de pe cămaşă şi de pe veston. Doreşti să mă însoţeşti, Willie? De fapt, doriţi să mă însoţiţi amândoi sau vreţi mai curând să vă odihniţi?

Cei doi tineri au avut un schimb de priviri, în

care complicitatea era atât de evidentă, încât lordul a făcut ochii mari. Willie a tuşit şi s-a ridicat în picioare, spunând:

— Da, tată, vreau şi eu să-l văd pe Henry, dar Dottie tocmai mi-a spus că se află într-o stare foarte gravă, iar în ceea ce priveşte intenţia ta de a te adresa unui medic militar… mă gândeam… eu cunosc un medic militar. Este un om nemaipomenit. Este foarte priceput şi foarte bun, dar pune repede mâna pe sabie, s-a grăbit el să adauge.

S-a înroşit când a rostit aceste ultime cuvinte şi Grey l-a privit fascinat.

— Chiar aşa? a spus lordul. Acesta pare a fi răspunsul la rugăciunile mele. Cum se numeşte? I-aş putea cere lui Sir William…

— Nu este subordonatul lui Sir William, a spus Willie repede.

— Oh, este unul dintre oamenii lui Burgoyne?

Militarii din armata lui Burgoyne, cu anumite excepţii, cum era aceea a lui William, au pornit în marş spre Boston, pentru ca de acolo să se îmbarce şi să ajungă în Anglia.

— Ei bine, mi-ar plăcea să apelăm la el, a spus Grey, dar nu cred că putem să trimitem pe cineva la Boston ca să-l aducă aici, având în vedere perioada anului în care ne aflăm şi situaţia existentă.

— Nu este în Boston, a spus Willie, după un nou schimb de priviri cu Dottie.

De data asta, fata şi-a dat seama că Grey îi privea atent şi s-a făcut roşie ca trandafirii de pe ceştile de ceai, pentru ca apoi să-şi coboare privirea şi să-şi privească degetele de la picioare.

Willie şi-a dres glasul, spunând:

— De fapt, este vorba despre un medic din Armata Continentală. Armata lui Washington s-a retras în Valley Forge, pentru a rămâne acolo peste iarnă. În locul acela se poate ajunge într-o zi. Medicul respectiv va veni aici, dacă îl voi ruga eu personal să facă acest lucru.

— Am înţeles, a replicat Grey, gândind cu repeziciune. I se părea că nu înţelege tot, dar în orice caz, acela părea a fi răspunsul la rugăciunile sale. Ar fi fost foarte simplu să-i ceară lui Howe să asigure o escortă pentru William, să-i dea un steag alb şi să facă tot ceea ce era necesar pentru ca medicul să nu aibă de suferit.

— Foarte bine, a spus lordul, hotărându-se pe loc. Voi vorbi cu Sir William chiar în după-amiaza asta.

Dottie şi Willie au oftat la unison. Oare oftau uşuraţi? *Ce mama dracului?* s-a întrebat Grey din nou.

— Foarte bine! a spus lordul deodată. Cred că poate vrei să te speli şi să te schimbi, Willie. Eu plec la cartierul general al lui Howe chiar acum şi o să ne ducem la Henry în după-amiaza asta. Cum se numeşte acest faimos medic din Armata Continentală? Sir William trebuie să-i pregătească actele necesare.

— Hunter, a replicat Willie, în vreme ce faţa i s-a luminat toată. Denzell Hunter. Spune-i lui Sir William să pregătească acte pentru două persoane. Sora doctorului Hunter este asistenta lui… Ea va trebui să-l însoţească pentru a-l ajuta.

74
OCHELARII

20 decembrie 1777
Edimburgh

Ceea ce era tipărit pe pagină se vedea clar, negru pe alb, iar eu am izbucnit uimită.

— Ah, pentru apropiere, care va să zică? a spus domnul Lewis opticianul privindu-mă pe deasupra ochelarilor pe care îi purta. Încercaţi-i pe aceştia, mi-a spus el, luând încetişor ochelarii pe care îi aveam pe nas şi dându-mi alţii. M-am uitat la pagina de carte din faţa mea şi am ridicat ochii, zicând încântată:

— Habar nu aveam că se poate.

Era ca şi când m-aş fi născut din nou. Totul era proaspăt, nou, plin de viaţă. Mă întorsesem deodată în lumea uitată a cărţilor tipărite cu font mic.

Jamie stătea lângă vitrina magazinului cu o carte în mână şi cu o pereche de ochelari frumoşi pe nas, din aceia cu rame dreptunghiulare, din oţel. Ochelarii îi confereau aerul unui învăţat, lucru neobişnuit pentru el. Preţ de o clipă, mi s-a părut a fi un străin distins, până când s-a întors şi s-a uitat la mine, cu ochii puţin măriţi în spatele lentilelor.

— Îmi plac ochelarii ăştia, a spus el pe un ton aprobator. Cei rotunzi se potrivesc cu faţa ta, *Sassenach.*

Fusesem atât de preocupată de detaliile din lumea care mă înconjura, încât nici nu mă

interesase *cum* arătam.

Devenisem curioasă şi m-am ridicat pentru a mă privi în oglinda mică, atârnată pe perete.

— Dumnezeule! am exclamat, îndreptându-mi spatele.

Jamie râdea şi domnul Lewis zâmbea uşor.

— Vă vin foarte bine, dom'ţă! a spus opticianul.

— Se prea poate, am replicat, examinând-o atent pe străina din oglindă. Pentru mine e o imagine şocantă.

Nu era vorba că uitasem cum arătam, ci mai curând că nu mă gândisem la asta de luni de zile. Singura preocupare pe care o avusesem fusese aceea de a-mi schimba lenjeria şi de a nu mă îmbrăca în cenuşiu, pentru că arătam ca îmbălsămată.

În ziua aceea, mă îmbrăcasem în maro. Aveam o jachetă de culoarea papurei înflorite, cu un tiv maro îngust, cu auriu pe margini. Purtam o rochie nouă din mătase, de culoarea cafelei, corset şi trei fuste cu dantelă, care îmi ajungeau până la gleznă. Nu aveam să stăm mult în Edimburgh, deoarece trebuia să-l ducem pe generalul de brigadă la locul său de veşnică odihnă şi pentru că Jamie era nerăbdător să ajungă în *Highlands,* dar aveam nişte treburi de rezolvat aici. Jamie spusese cât se poate de hotărât că nu puteam să umblăm în zdrenţe şi a trimis după o croitoreasă şi un croitor imediat după ce ne-am găsit o locuinţă.

Am stat o vreme şi m-am privit. Trebuie să spun cât se poate de sincer că am fost surprinsă să văd cât de bine puteam să arăt. În lunile lungi în care călătorisem sau participasem la bătălii şi la retrageri împreună cu Armata Continentală, mă

mărginisem la ceea ce era esenţial, adică dorinţa de a supravieţui şi de a-mi face datoria. Nu avea importanţă cum arătam, nici măcar dacă aş fi avut o oglindă.

De fapt, mă aşteptasem să descopăr în oglindă o vrăjitoare, o femeie trecută, cu părul sur şi o mină răutăcioasă. Mă aşteptasem chiar să văd unul sau două fire de păr crescute în barbă.

În loc de toate astea... Ei bine, mă mai recunoşteam. Părul meu, pe care nu îl acoperisem cu o bonetă pentru că purtam o pălărie din paie împodobită cu părăluţe din stofă, era legat la spate. Trebuie să spun că pe la tâmple îmi atârnau câteva bucle şi ochii se vedeau limpezi, de culoarea chihlimbarului, în dosul lentilelor, având o expresie de curiozitate.

Desigur că aveam încreţituri şi riduri din cauza vârstei, dar pielea feţei era destul de întinsă şi nu aveam deocamdată cute pe gât. Se observa şi bombarea discretă a sânilor. În timpul călătoriei, cei din Marina Maiestăţii Sale ne dăduseră de mâncare din belşug şi mai luasem câteva kilograme, compensând astfel faptul că slăbisem în timpul retragerii prelungite de după evenimentele de la Ticonderoga.

— Ei bine, nu-mi stă rău deloc, am spus eu atât de surprinsă, încât Jamie şi domnul Lewis au izbucnit amândoi în râs. Am scos ochelarii cu regret. Ochelarii lui Jamie erau simpli, cu ramă din oţel, destinaţi cititului şi putea să şi-i ia imediat, dar ai mei, care urmau să aibă ramă din aur, aveau să fie gata în după-amiaza zilei următoare. Aşa făgăduise domnul Lewis. Am plecat din prăvălia sa pentru a ne ocupa de

următoarea problemă importantă: tiparniţa lui Jamie.

— Unde a plecat Ian în dimineaţa asta? am întrebat în timp ce ne îndreptam către Princess Street. Când m-am trezit în dimineaţa aceea, plecase deja fără a lăsa vreun semn, fără a da de ştire unde este. Crezi cumva că s-a decis să dispară şi să nu se întoarcă acasă?

— Dacă a făcut aşa ceva, am să pornesc pe urmele lui, am să-l găsesc şi-am să bat la el ca la fasole, iar el ştie asta foarte bine, a spus Jamie absent, privind dincolo de parc, spre castelul imens. Şi-a pus ochelarii şi apoi şi i-a scos, pentru a-şi da seama de diferenţă.

— Nu, cred că s-a dus la bordel, a spus el apoi.

— La unsprezece dimineaţa? am replicat mirată.

— Ei bine, nu există niciun fel de regulă când vine vorba de aşa ceva, a spus Jamie încet, scoţându-şi ochelarii, ştergându-i cu batista şi punându-i în *sporran.* Şi eu am făcut-o uneori dimineaţa, a continuat el apoi. Cu toate astea, mă îndoiesc că Ian ar fi mânat acum de dorinţe carnale. I-am spus să se ducă şi să vadă dacă Madame Jeanne mai are în posesie stabilimentul pentru că, dacă îl mai are, ea îmi va putea spune mai multe decât oricine altcineva din Edimburgh, şi asta într-un timp foarte scurt. Dacă e acolo, o să trec pe la ea după-masă.

— Ah! am exclamat eu, fără a fi foarte încântată de faptul că urma să aibă o discuţie între patru ochi cu o franţuzoaică frumoasă şi elegantă, care fusese cândva partenera lui în contrabanda cu whisky, dar admiţând necesitatea acelei acţiuni. Şi unde crezi tu că ar putea fi Andy Bell la zece

dimineaţa?

— În pat, a replicat Jamie imediat. Doarme, a adăugat el zâmbind larg când a observat expresia de pe chipul meu. Tipografii sunt oameni sociabili şi au obiceiul să-şi petreacă serile prin cârciumi. Nu am cunoscut niciun tipograf care să se scoale când se crapă de ziuă, decât dacă avea stomacul deranjat.

— Şi ţi-ai propus să-l trezeşti? l-am întrebat, grăbindu-mă pentru a ţine pasul cu el.

— Nu, o să-l găsim la Mowbray’s la ceasul prânzului, a spus Jamie. E gravor şi are nevoie de *lumină* ca să lucreze. Se scoală la ora prânzului şi ia masa la Mowbray’s pe parcursul întregii zile. Vreau doar să văd dacă i-a ars sau nu prăvălia. De asemenea, vrea să îmi dau seama dacă netrebnicul s-a folosit cumva de tiparniţa mea.

— Spui asta de parcă ţi-ar fi folosit nevasta, am spus eu amuzată de tonul lui pătimaş.

A scos un sunet morocănos. Nici nu mi-am dat seama că ţinea atât de mult la tiparniţa lui, dar trebuia să mă gândesc că nu o mai folosise de doisprezece ani. M-am gândit amuzată că inima îi bătea mai tare la gândul că o voi revedea.

Poate că *se temea* cu adevărat ca prăvălia lui Andy Bell să nu fi ars. Nu era o temere cu totul neîntemeiată. Chiar tiparniţa lui Jamie *arsese* cu doisprezece ani în urmă. Astfel de prăvălii luau foc foarte uşor, din cauză că se lucra cu o mică forjă pentru topirea şi turnarea literelor şi existau acolo hârtie, cerneală şi alte substanţe inflamabile.

Stomacul meu a început să scoată tot felul de sunete, când m-am gândit la un prânz la Mowbray’s. Aveam amintiri plăcute de la ultima şi

singura mea vizită acolo.

Fusese vorba atunci de stridii preparate excelent, un vin alb răcit aşa cum se cuvine şi de alte lucruri plăcute.

Mai era puţin până la ora prânzului. Muncitorii luau masa la ora douăsprezece, dar oamenii înstăriţi din Edimburgh luau masa la trei. În timp ce mă străduiam să ţin pasul cu Jamie, m-am gândit că am fi putut lua o gustare de la un chioşc pentru a ne astâmpăra o vreme foamea.

Slavă Domnului, prăvălia lui Andy Bell era încă în picioare. Uşa era închisă, dar nu încuiată, şi un clopoţel a anunţat venirea noastră. Un domn de vârstă mijlocie cu mânecuţe de funcţionar şi şorţ ne-a privit de după un coş cu şiruri de litere pe care le aşeza în ordine.

— Bună dimineaţa domnule, doamnă! a spus el cu amabilitate.

Mi-am dat seama imediat că nu era scoţian sau cel puţin că nu se născuse în Scoţia. Avea un accent moale, specific coloniilor engleze.

Jamie a simţit acel accent şi a zâmbit, întrebând:

— Domnul Richard Bell?

— Eu sunt, a răspuns omul surprins.

— James Fraser, la ordinele dumneavoastră, a spus Jamie politicos, înclinându-se. Vă rog să-mi îngăduiţi să v-o prezint pe soţia mea, Claire.

— Sluga dumneavoastră, a spus domnul Bell, înclinându-se la rândul său.

Omul era vizibil uimit, dar avea maniere elegante.

Jamie a dus mâna la piept şi a scos de acolo un mic teanc de scrisori legate cu o panglică roz.

— V-am adus corespondenţa de la soţia şi fiicele

dumneavoastră, a spus el cât se poate de firesc, întinzându-i scrisorile. Şi am venit ca să aranjez lucrurile astfel încât să vă trimit acasă, la ele.

Domnul Bell s-a făcut alb ca varul. Mă gândeam că avea să leşine din clipă-n clipă, dar nu a leşinat. Am văzut că omul se ţinea de marginea tejghelei.

— Dumneavoastră… dumneavoastră… acasă? s-a bâlbâit el, strângând scrisorile la piept, pentru ca apoi să le lase în jos şi să le privească înlăcrimat.

— Cum… cum a… soţia mea e bine? a întrebat el, ridicând capul, pentru a-l privi pe Jamie în ochi. Sunt bine toate?

— Erau foarte bine când le-am întâlnit în Wilmington, a replicat Jamie. Sunt triste pentru că nu vă aflaţi lângă dumnealor, dar sunt bine.

Domnul Bell făcea eforturi disperate pentru a-şi stăpâni glasul şi expresia feţei, ceea ce l-a redus la tăcere.

Jamie s-a aplecat peste tejghea şi l-a apucat uşor de braţ, spunându-i:

— Mergeţi şi citiţi scrisorile, domnule. Ce mai avem noi de făcut mai poate aştepta.

Domnul Bell a deschis gura o dată sau de două ori, dar nu a putut să scoată niciun sunet. Apoi a dat din cap şi a dispărut pe uşa către încăperea din spate.

Am oftat şi Jamie m-a privit, zâmbind:

— E bine când ceva se termină cu bine, nu-i aşa? m-a întrebat el.

— Încă nu s-a terminat cu bine, i-am spus. Dar se va termina cu bine.

Jamie şi-a scos ochelarii din *sporran,* i-a pus pe nas şi a deschis uşiţa care îi permitea să treacă

dincolo de tejghea.

— Este tiparniţa *mea!* a spus el pe un ton acuzator, făcând un cerc în jurul maşinăriei enorme, ca un vultur în jurul prăzii.

— Te cred pe cuvânt, dar cum îţi poţi da seama de lucrul acesta? l-am întrebat eu ţinându-mă după el şi ridicându-mi puţin fustele, ca să nu le ating de tiparniţa pătată cu cerneală.

— Ei bine, în primul rând are numele meu pe ea, a spus el. Mă rog, măcar unele dintre piese, a continuat el, arătându-mi un anumit punct cu degetul.

Am putut descifra *Alex. Malcom* pe unul dintre tamburi.

— Se pare că încă mai funcţionează, a spus Jamie îndreptându-şi spatele şi privind în jur la afişele, stampele şi diferite lucrări care se mai aflau prin încăpere.

— Mhm! a mormăit el, examinând piesele mobile şi controlând în amănunt tiparniţa. În cele din urmă, a admis cu greu că era într-o stare bună, dar tot supărat era.

— Şi eu *l-am plătit* pe nemernicul ăsta atâţia ani ca să aibă grijă de tiparniţa mea! Şi-a îndreptat spatele şi a privit tiparniţa cu drag. Între timp, eu m-am apropiat de mesele pe care se aflau cărţile şi broşurile, aşa-numitele pamflete oferite spre vânzare. Am luat în mână o carte care purta titlul *Enciclopedia Britannica.* Sub titlu se putea citi „Laudanum”.

Am dat de următoarea explicaţie: *Tinctura de opiu sau laudanum lichid, numită şi tinctură thebaică, se prepară după cum urmează: se iau două uncii de opiu preparat, se ia o optime de*

uncie de scorţişoară şi cuişoare, o pintă de vin alb; se lasă la macerat o săptămână în absenţa căldurii, apoi se filtrează prin hârtie.

În prezent, opiul se bucură de mare căutare şi este unul dintre cele mai valoroase preparate farmaceutice simple. Aplicat extern, el se dovedeşte a fi un emolient, o substanţă care relaxează şi are efect descompunător, are efect asupra supurării; dacă este aplicat pe piele mai multă vreme, elimină pârul şi provoacă mâncărimi; uneori cauzează erupţii şi băşici, dacă se aplică pe suprafeţe flasce; aplicat extern, alină durerea şi încurajează somnul; nu trebuie aplicat niciodată pe cap, în special nu pe suturi existente la nivelul craniului, deoarece poate avea efecte cumplite, printre ele numărându-se decesul. Dacă este folosit intern, opiul dă stări de melancolie, alină durerile, ajută persoana în cauză să doarmă; în nenumărate situaţii s-a constatat că opreşte hemoragiile şi provoacă transpiraţie.

O doză moderată este de dimensiunea unui grăunte…

— Tu ştii ce s-ar putea înţelege prin „descompunător”? l-am întrebat pe Jamie, care citea un zaţ montat pe tambur, încruntându-se.

— Ştiu. Înseamnă că lucrul caracterizat astfel dizolvă tot ce atinge. De ce?

— Ah, poate de aceea nu este o idee bună să pui laudanum pe suturile existente la nivelul capului.

— De ce ai dori să faci un astfel de lucru?

— Habar nu am, i-am răspuns, întorcându-mă fascinată la broşuri, una dintre acestea purtând titlul „Pântecele”. Se puteau vedea nişte gravuri foarte bine realizate ale unui pântece disecat, cu

toate organele interne văzute din diferite unghiuri, dar şi fătul în dezvoltare. M-am gândit că aceasta era opera domnului Bell. Dumnealui nu era doar un desenator extraordinar, ci şi un fin observator.

— Ai un penny? Aş vrea să cumpăr asta.

Jamie a băgat o mână în *sporran* şi a pus un penny pe tejghea, uitându-se la broşura din mâna mea.

— Maica lui Dumnezeu! a exclamat el, făcându-şi cruce.

— Ei, poate că nu e vorba de Maica lui Dumnezeu, am spus eu încet. Este doar o mamă.

Înainte de a-mi putea da vreo replică, Richard Bell a ieşit din odaia din spate şi l-a apucat pe Jamie de mână. Avea ochii roşii, dar era stăpân pe sine.

— Nici nu vă puteţi închipui ce aţi făcut pentru mine, domnule Fraser, a spus el pe un ton sobru. Dacă mă puteţi ajuta să mă întorc la familia mea, aş… aş… ei bine, nici măcar nu ştiu cu mi-aş putea arăta recunoştinţa faţă de dumneavoastră, dar fiţi sigur că v-aş dori pe veci tot binele din lume.

— Vă rămân îndatorat pentru acest gând bun, domnule, i-a spus Jamie, zâmbind. Este posibil ca dumneavoastră să îmi puteţi face un mic serviciu, dar chiar dacă nu o să puteţi, o să vă mulţumesc pentru gândul bun.

— Sunt gata să fac orice pentru dumneavoastră, a spus Bell imediat.

Apoi a ezitat puţin, gândindu-se probabil la ceea ce îi scrisese soţia despre

Jamie, şi a continuat:

— Mă simt dator să vă spun că as face orice…

dar nu as trăda.

— Ah, nu e vorba despre asta, l-a asigurat Jamie. Mă rog, dacă vreţi, este un fel de trădare.

După ce Jamie a rostit aceste cuvinte, am plecat.

Am luat o lingură de tocană de stridii şi am închis ochii extaziată.

Am preferat să ajungem relativ devreme, pentru a putea ocupa o masă la fereastră, cu vedere la stradă, dar Mowbray's s-a umplut repede, iar zgomotul făcut de vase şi de glasurile oamenilor era asurzitor.

— Eşti sigur că nu e aici? am întrebat eu, aplecându-mă peste masă, astfel încât Jamie să mă audă.

EI a dat din cap, sorbind dintr-un pahar cu vin de Moselle, având pe chip o expresie de mare plăcere.

— O să-ţi dai seama imediat de faptul că a sosit, m-a asigurat Jamie, înghiţind în sec.

— Bine, i-am spus. Ce fel de lucru asemănător cu trădarea vrei tu să-i ceri bietului domn Bell să facă în schimbul faptului că îl ajuţi să ajungă acasă?

— Vreau să-l trimit acasă, dar să-l şi rog să aibă grijă de tiparniţa mea, a replicat Jamie.

— Cum? Eşti gata să laşi un lucru atât de preţios în grija unui străin? am întrebat amuzată.

S-a uitat urât la mine fără a scoate un cuvânt şi şi-a terminat cornul cu unt.

— Nu cred că o să abuzeze de ea, a replicat Jamie în cele din urmă. Doar nu o să scoată o mie de exemplare din *Clarissa* pe vas.

— Care va să zică este o ea, am replicat eu amuzată. Dacă îmi este îngăduit, cum se numeşte,

mă rog?

Jamie a roşit puţin, a luat cu grijă o stridie şi a spus în cele din urmă:

— Bonnie.

Am izbucnit în râs, dar înainte de a-l mai putea întreba ceva, s-a auzit un zgomot nou. Oamenii au început să-şi lase deoparte lingurile şi să se ridice în picioare, mergând la ferestre.

— *Ăsta* trebuie să fie Andy, m-a informat Jamie.

Am privit în josul străzii şi am văzut un grup de băieţi mai mari şi mai mici bătând din palme şi strigând. Continuând să privesc strada, mi-a fost dat să zăresc unul dintre cei mai mari cai pe care mi-a fost dat să-i văd vreodată: era foarte înalt şi din câte am putut să-mi dau seama, avea vreo şaptesprezece palme[66].

În şaua calului se afla un bărbat mărunţel, care stătea drept şi ignora cu un aer de superioritate strigătele şi aplauzele băieţilor. S-a oprit chiar în dreptul nostru şi a dat la iveală un obiect dreptunghiular, care s-a dovedit a fi o scară rabatabilă din lemn. Unul dintre băieţi s-a grăbit să i-o ţină, în vreme ce domnul Bell, căci nu putea fi vorba despre altcineva, a coborât în aplauzele trecătorilor. A dat un bănuţ băiatului care ţinuse scara şi un bănuţ altui băiat, care a apucat hăţurile calului, şi în câteva clipe patrupedul a dispărut din faţa ochilor noştri.

Câteva momente mai târziu, bărbatul a intrat pe uşa care dădea în sala principală, scoţându-şi pălăria uzată, şi s-a înclinat graţios în faţa celor care îl salutau. Jamie a ridicat o mână şi a strigat: „Andy Bell”, cu vocea lui sonoră, care acoperea tot

66 Palmă = măsură de lungime echivalentă cu 10,16 cm (n.tr.)

zgomotul din jur, iar omuleţul s-a întors surprins spre noi. Am văzut fascinată cum zâmbetul lui devenea din ce în ce mai larg pe măsură ce se apropia de noi.

Nu îmi dădeam seama dacă suferea de vreo formă de nanism sau fusese afectat de malnutriţie şi scolioză în tinereţe, însă picioarele îi erau scurte în raport cu trupul şi umerii îi erau strâmbi. Avea puţin peste un metru şi numai datorită perucii lui în pas cu moda se vedea că trecea printre mese. Toate aceste aspecte legate de modul în care arăta omul au pălit deoarece trebuie să spun că Andrew Bell avea cel mai mare nas din câte mi-a fost dat să văd vreodată, şi trebuie să spun că în viaţa mea am avut ocazia să văd exemplare falnice. Nasul începea între sprâncene şi se curba pe o distanţă foarte mică, de parcă Natura şi-ar fi dorit să-i dea profil de împărat roman. Ceva mersese prost, totuşi, pentru că, la un moment dat, nasul acela semăna mai mult cu un cartof noduros şi roşu, care atrăgea privirile.

Într-adevăr, nasul acela a atras ceva priviri în vreme ce posesorul său se îndrepta către masa noastră. O doamnă a izbucnit şi şi-a pus palma peste gură. Această precauţie a fost însă insuficientă pentru a-i ascunde chicoteala.

Domnul Bell a auzit-o şi, fără a se opri din drum, a scos din buzunar un nas imens, decorat cu stele purpurii, şi l-a pus peste nasul său, apoi a fixat-o pe tânăra femeie cu nişte ochi ca de gheaţă şi şi-a văzut de drum.

— Draga mea, a spus Jamie, ridicându-se în picioare, în vreme ce zâmbea larg, întinzându-i mâna micuţului gravor, dă-mi voie să ţi-l prezint

pe prietenul meu Andy Bell. Andy, dumneaei este soţia mea Claire.

— Încântat, doamnă, a spus Bell, dând deoparte nasul fals şi înclinându-se pentru a ajunge la mâna mea. Unde ai găsit tu fiinţa aceasta minunată, Jamie? Şi ce-o fi găsit o asemenea femeie nemaipomenită la un vlăjgan vulgar ca tine?

— Am convins-o să se mărite cu mine vorbindu-i despre minunata mea tiparniţă, i-a răspuns Jamie sec, aşezându-se şi poftindu-l pe Andy Bell să ia loc alături de noi.

— Aha! a exclamat Andy, aruncându-i o privire pătrunzătoare lui Jamie, care îl privea cu sprâncenele ridicate.

— Văd că ai trecut pe la prăvălie, a continuat el, uitându-se la sacul meu de mână, din care ieşea broşura pe care o cumpărasem.

— Da, am trecut, am răspuns eu scoţând broşura.

Nu credeam că Jamie avea de gând să-l strivească pe Bell ca pe un gândac pentru simplul fapt că se folosise de tiparniţa lui, dar nu ştiam că avea sentimente atât de adânci pentru Bonnie a lui, şi nici nu bănuiam cât de departe va merge orgoliul lui de proprietar, care avusese de suferit.

— Aceasta este o lucrare remarcabilă, i-am spus lui Bell cu toată sinceritatea. Spuneţi-mi, câte specimene aţi folosit?

A clipit surprins, dar mi-a răspuns şi am purtat o discuţie plăcută, chiar dacă a avut şi o tentă de cruzime, despre dificultăţile pe care le implică disecţia în vreme călduroasă, precum şi despre avantajele soluţiei saline şi ale alcoolului pentru conservare. Toată această discuţie i-a făcut pe cei

de la masa vecină să termine relativ repede de mâncat şi să ne arunce priviri îngrozite înainte de a pleca. Jamie s-a sprijinit pe spătarul scaunului, fixându-l pe Andy Bell cu o privire nu tocmai prietenoasă.

Insensibil la privirea de şarpe a lui Jamie, Bell mi-a povestit despre reacţia pe care a stârnit-o publicarea lucrării *Enciclopedia,* arătând că regele văzuse gravurile pentru rubrica „Uterul” şi poruncise ca acea secţiune să fie scoasă din lucrare, neamţ ignorant şi tâmpit pe deasupra… dar când a venit ospătarul ca să ia comanda, el a cerut un vin foarte scump, dar şi o sticlă mare de whisky bun.

— Cum? Whisky la tocană? a izbucnit ospătarul uluit.

— Nu, a replicat Bell, oftând şi dându-şi peruca pe spate. Aici e vorba despre concubinaj. Parcă aşa se numeşte situaţia în care apelezi la serviciile unui bărbat la care ţii.

Ospătarul s-a uitat la mine, s-a înroşit şi apoi s-a retras.

Jamie s-a uitat pătrunzător la prietenul său, în timp ce ungea un cornul cu unt şi a spus:

— O să fie nevoie de mai mult decât whisky, Andy.

Andy a oftat şi şi-a scărpinat nasul, zicând:

— Prea bine, dă-i drumul.

L-am găsit pe Ian aşteptând în faţa hotelului, stând de vorbă cu doi căruţaşi. Văzându-ne, şi-a luat rămas-bun de la cei doi oameni, a ascuns un pacheţel sub haină şi a intrat împreună cu noi. Era ora ceaiului şi Jamie a cerut să ni se aducă ceaiul în cameră, ca să ne putem bucura de intimitate.

Am vrut să ne simţim confortabil şi am închiriat un apartament. Ceaiul a fost adus în salon şi în aer pluteau tot soiul de mirosuri îmbietoare, cum era acela de egrefin prăjit, ouă pregătite ca în Scoţia, pâine prăjită cu marmeladă şi prăjitură cu lapte, unsă cu gem şi frişcă, totul împreună cu un ibric mare cu ceai negru. Am inhalat aburii care veneau dinspre masă şi am oftat de plăcere.

— O să ne fie foarte greu să ne dezobişnuim de ceai, am spus eu, turnând în cana fiecăruia. Nu cred că o să avem ceai în America timp de trei sau patru ani, cred.

— Nu aş spune asta, a replicat Jamie cât se poate de serios. Depinde unde anume ne vom duce în America. Poţi să ajungi într-un loc plăcut, precum Philadelphia sau Charleston.

Este de ajuns să cunoşti un contrabandist sau doi şi, dacă domnul căpitan Hickman nu e spânzurat până ne întoarcem…

Am lăsat deoparte cana şi l-am privit cu ochi mari.

— Nu ai de gând să te duci aca… vreau să spun să te întorci la Ridge?

Am simţit deodată un gol în stomac, amintindu-mi de planurile noastre legate de casa cea nouă, de mirosul brazilor şi de liniştea munţilor. Chiar voia să mergem la Boston sau la Philadelphia?

— Bineînţeles că vreau să ne întoarcem acolo, a replicat el surprins. Dar eu vreau să mă ocup cu tiparul, *Sassenach,* şi pentru asta trebuie să stăm într-un oraş. Cel puţin până se va termina războiul, a adăugat el pe un ton încurajator.

— Oh! am spus eu încet. Da, bineînţeles.

Am băut ceai şi m-am bucurat de gustul lui. Cum

de am putut fi atât de proastă? Cum de nu m-am gândit că o tiparniţă nici nu îşi avea rostul la Fraser's Ridge? Crezusem într-o oarecare măsură că el *nu va reintra* în posesia tiparniţei şi nu mă gândisem la cele ce se vor întâmpla când o va avea din nou.

Acum o redobândise pe Bonnie a sa şi viitorul se contura supărător de precis. M-am gândit că viaţa într-un oraş atrăgea după sine anumite avantaje. Puteam să îmi procur un set corespunzător de instrumente medicale, puteam să-mi completez farmacia, puteam face chiar şi penicilină şi eter! Simţind că îmi revenise pofta de mâncare, am luat un ou.

— Dacă tot vorbim despre contrabandişti, i-a spus Jamie lui Ian, ce ai ascuns sub haină? Este un cadou pentru vreo fată de la *Madame* Jeanne?

Ian i-a aruncat lui Jamie o privire pătrunzătoare şi a scos pachetul de sub haină, spunând:

— E un pic de dantelă fină din Franţa, pentru mama mea.

— Eşti un băiat bun, Ian, a replicat Jamie.

— Ce gând frumos, Ian, i-am spus eu. Ai… vreau să spun *Madame* Jeanne era *în situ?*

Ian a dat din cap în semn că da, punând pachetul la loc sub haină.

— Este, a replicat el în cele din urmă. Este şi s-a arătat nerăbdătoare să reia colaborarea *cu dumneata,* unchiule, a spus el cu un zâmbet maliţios. A întrebat dacă nu ai vrea să treci pe la ea mai spre seară, ca să te distrezi puţin.

Jamie a strâmbat din nas, uitându-se la mine, pentru ca apoi să spună:

— Nu cred, Ian. O să-i trimit un bilet, în care am

să-i dau de ştire că o aşteptăm mâine dimineaţă la orele unsprezece. Bineînţeles că tu poţi accepta invitaţia dânsei, dacă vrei.

Era limpede că Jamie nu făcea altceva decât să-l tachineze, dar Ian i-a răspuns dând din cap:

— Nooo, nu mă duc eu cu o prostituată. Nu mă duc până ce nu se vor fi lămurit lucrurile între mine şi Rachel. Nu voi primi o femeie în patul meu până ce nu îmi spune ea însăşi că asta trebuie să fac.

L-am privit surprinşi peste marginile ceştilor de ceai.

— Tu *chiar* vorbeşti serios, i-am spus. Chiar te simţi… atras de ea?

— Bineînţeles că vorbeşte serios, *Sassenach,* a spus Jamie, luându-şi o felie de pâine prăjită. Doar i-a lăsat câinele în grijă.

M-am trezit târziu a doua zi şi nu m-am grăbit, pentru că Ian şi Jamie aveau treburile lor. M-am îmbrăcat şi am plecat la cumpărături, pentru că Edimburgh era un oraş cu un comerţ înfloritor. Jamie a putut transforma o parte din aurul nostru – trebuie să spun că mai aveam încă destul metal preţios – în obligaţiuni bancare şi bani gheaţă. De asemenea, reuşise să pună la loc sigur scrisorile noastre care se strânseseră de când ne aflam în Fortul Ticonderoga. Îmi dăduse un portofel plin cu bani şi îmi propusesem să-mi petrec ziua la cumpărături, dar aveam de gând să-mi iau şi ochelarii.

Purtând cu mândrie ochelarii şi cu sacul plin de plante medicinale de la Farmacia Haugh, m-am întors la Hotelul Howard la ora ceaiului, cu o poftă nebună de mâncare.

Pofta de mâncare mi s-a mai temperat când majordomul mi-a ieşit în întâmpinare şi m-a întrebat cu o expresie jenată dacă putea sta de vorbă cu doamna, cu mine adică.

— Noi suntem onoraţi de faptul că se află aici generalul Fraser, a spus omul, căutând parcă să se scuze şi conducându-mă spre o scară îngustă, care ducea în pivniţă. A fost un mare om şi un militar extraordinar şi… bineînţeles că noi cunoaştem faptul că dumnealui a… ăăă… murit în mod eroic. Da, desigur, numai că… ei bine, îmi este jenă să vorbesc despre aceasta, doamnă, dar în dimineaţa asta, omul care ne aduce cărbuni a vorbit despre un… *miros.*

Majordomul mi-a şoptit acest ultim cuvânt atât de discret în ureche încât abia dacă l-am auzit. Între timp, m-a dus în acea parte a pivniţei în care se păstrau cărbunii la Hotelul Howard. Acolo aranjasem să repauzeze cu demnitate generalul, până ce aveam să plecăm către *Highlands.* Mirosul în sine nu era chiar atât de discret precum fusese şoapta majordomului şi mi-am scos din buzunar o batistă pe care mi-am pus-o peste gură. Era o fereastră mică în partea de sus a peretelui prin care se revărsa o lumină slabă în pivniţă. Sub această fereastră era o nişă înclinată, în care se afla un morman de cărbuni.

Sicriul generalului, pe care cădeau câteva raze de lumină care veneau de la fereastră, se afla într-o demnitate solitară, acoperit cu o bucată de pânză. Lângă sicriu se vedea o băltoacă mică. Din trupul generalului se scurgea ceva.

— *Văzut-am craniul de sub piele,* am citat, trecându-mi pe sub nas o cârpă muiată în

terebentină. *Şi creaturi făr' de sâni şi de buze lipsite arătatu-mi-au de sub pământ guri rânjite,* am continuat eu.

— Foarte potrivite, a spus Andy Bell, privindu-mă dintr-o parte. Sunt versurile dumneavoastră?

— Nu, sunt ale unui domn care se numeşte Eliot, i-am răspuns. Dar aşa cum spuneţi, sunt foarte potrivite.

Din cauză că personalul hotelului devenise agitat, mi-am spus că era mai bine să iau măsuri, fără să mai aştept venirea lui Jamie şi a lui Ian şi, după ce m-am gândit puţin, l-am trimis pe curier la domnul Bell să-l întrebe dacă nu cumva îl interesa ceva de ordin medical.

— Lumina e slabă, a remarcat Bell, care se înălţase pe vârfuri pentru a putea privi în sicriu.

— Am trimis după nişte felinare, i-am spus. Şi după nişte găleţi.

— Da, a replicat Andy. Ne sunt necesare şi găleţi. La ce soluţie v-aţi gândit pentru o perioadă mai lungă? Va dura câteva zile, poate chiar săptămâni până ce îl veţi putea transporta în *Highlands* în această perioadă a anului.

— Mă gândeam să etanşăm puţin sicriul. Poate cunoaşteţi vreun fierar care este gata să lipească bucata desprinsă.

Se desprinsese de pe sicriu o folie de plumb, probabil în timp ce acesta fusese transportat de pe vas. Reparaţia care trebuia făcută părea simplă, dar era nevoie de un fierar cu stomacul tare şi care să nu aibă diferite superstiţii legate de cadavre.

— Mmm! a mormăit gravorul scoţându-şi carneţelul pentru schiţe şi făcând câteva desene,

pentru ca apoi să-şi scarpine nasul ce semăna cu un cartof cu capătul creionului său din argint.

— S-ar putea face şi asta, da, a spus el în cele din urmă, dar mai există şi alte posibilităţi.

— Da, am putea să-l fierbem până ce rămân doar oasele din el, am spus eu puţin iritată. Cu toate astea, nu aş vrea să mă gândesc la ceea ce ar spune personalul hotelului dacă aş cere cu împrumut cazanele în care se fierb rufele.

A râs auzindu-mă vorbind astfel spre groaza servitorului care tocmai cobora treptele cu două felinare.

— Nu te speria, băieţaş! i-a spus Andy Bell luându-i felinarele din mână. Aici nu-s decât vampirii.

A rânjit la servitorul care a urcat treptele câte trei şi apoi s-a întors spre mine, privindu-mă pătrunzător.

— M-am gândit, a spus el în cele din urmă. L-aş putea duce la mine în prăvălie. V-aş putea scăpa de el. Iau cu mine lada asta grea. Nu cred că va voi cineva să vadă chipul decedatului după ce ajungeţi cu el în locul unde urmează să-şi doarmă somnul de veci, nu?

Nu m-a deranjat deloc această sugestie, dar am dat din cap.

— Lăsând deoparte posibilitatea ca amândoi să fim consideraţi hoţi de cadavre, bietul om *este* ruda soţului meu şi nu a vrut să ajungă aici.

— Ei bine, nimeni nu vrea, nu-i aşa? a întrebat Bell, făcând ochii mari. Cu toate astea, nu avem ce face. *Văzut-am craniul de sub piele,* aşa cum spunea foarte plastic domnul Eliot.

— Voiam să spun că nu voia să ajungă la

Edimburgh, nu mă refeream la faptul că nu îşi dorea să ajungă într-un sicriu.

Spre norocul meu, cumpărasem de la Haugh şi o sticlă mare cu alcool denaturat, pe care o adusesem în pivniţă, învelită în şorţul unei servitoare.

— El a vrut să fie îngropat în America.

— Chiar aşa. Ce ciudat. Mă rog, mă gândesc la două soluţii. Fie să fixez bucata desprinsă, fie să umplu sicriul cu un galon[67] sau două de gin ieftin.

Văzând cum îl priveam, gravorul a simţit nevoia să adauge:

— Sau… cât credeţi că veţi mai zăbovi în Edimburgh?

— Am fi vrut să rămânem cel mult o săptămână, dar s-ar putea să stăm mai mult cu o zi sau două, am spus, îndesând cârpele pe care mi le dăduse majordomul.

Gravorul a dat din cap, privind rămăşiţele la lumina felinarelor. „Rămăşiţele” era un cuvânt potrivit.

— Viermii, a spus el sec. Ei pot să facă treabă bună, dar o să ia ceva timp. Aveţi vreun cuţit?

Am dat din cap în semn că da şi am scos cuţitul din buzunar. Oricum, Jamie mi-l dăduse ca să mă folosesc de el la nevoie.

— Are viermi? am întrebat.

Am pus glonţul diform, din plumb, pe farfurioară. A căzut cu un clinchet şi s-a rostogolit, pentru a se opri în cele din urmă, iar noi am privit-o în tăcere.

— Asta l-a omorât, am spus eu în cele din urmă.

---

67 U n itate de măsură egală cu 4 ,5 4 litri in Marea Britanie, respectiv 3,18 litri in S.U.A. (n.tr.)

Jamie şi-a făcut cruce şi a mormăit ceva în gaelică.

Ian a clătinat din cap, având o mină sobră, şi a spus:

— Dumnezeu să-l odihnească.

Nu gustasem prea mult din ceaiul excelent şi aveam un miros neplăcut undeva în gât, deşi făcusem o baie virtuală în alcool şi apoi o baie adevărată în cada hotelului, cu săpun şi cu apă cât se putea de fierbinte.

— Deci, am spus, dregându-mi glasul. Cum s-a prezentat *Madame* Jeanne?

Jamie şi-a luat ochii de la glonţ şi faţa i s-a luminat.

— Foarte bine, a replicat el, zâmbind larg. Mi-a spus câte ceva despre felul în care stau lucrurile în Franţa şi câte ceva despre Percival Beauchamp.

Mi-am îndreptat puţin spatele, întrebând:

— ÎI *cunoaşte*?

— ÎI cunoaşte, desigur. Trece din când în când pe la dumneaei, dar nu pentru o afacere din cele obişnuite, sau mai bine spus, a adăugat Jamie privindu-l pe Ian, nu pentru acel gen de lucruri cu care se ocupă ea.

— E vorba de contrabandă sau de diferite aranjamente?

— Probabil despre amândouă, dar despre ultima dintre ele nu a vrut să-mi sufle o vorbă. Aduce câte ceva din Franţa. Mă gândeam ca noi doi, adică Ian şi cu mine, să dăm o fugă până acolo, în vreme ce generalul îşi vede de treabă. În cât timp crede micul Andy că o să termine cu aranjatul?

— Între trei sau patru zile şi o săptămână. Depinde cât de… ăăă… activi sunt viermii.

Ian şi Jamie s-au scuturat amândoi, cuprinşi de fiori.

— Este acelaşi lucru care se întâmplă sub pământ, am subliniat eu. *Ni* se va întâmpla tuturor în cele din urmă.

— Aşa este, a fost de acord Jamie luând o altă bucată de prăjitură cu lapte şi punând pe ea multă frişcă. Da, numai că lucrurile-astea se petrec în intimitate, astfel încât să nu trebuiască să te gândeşti la ele.

— În general, totul se petrece în intimitate. Generalul este acoperit cu un strat serios de tărâţe. Nimeni nu va observa nimic, decât dacă va insista cu tot dinadinsul.

— Tocmai asta e, nu-i aşa? a spus Ian, băgându-şi un deget în borcanul cu gem. Suntem în Edimburgh. Oraşul acesta are o reputaţie teribilă legată de faptul că dispar cadavre, pentru că toţi doctorii se folosesc de ele pentru studiu. Nu ar fi fost bine să-l păzească cineva pe general, ca să ajungă întreg în *Highlands*? a adăugat el, ţinând degetul în gură şi uitându-se la mine cu sprâncenele ridicate.

— Ei bine, de fapt este păzit, am spus eu. Andy Bell a avut aceeaşi idee ca şi tine şi din acelaşi motiv.

Nu i-am spus că Andy şi-ar fi dorit el însuşi trupul generalului, nici că i-am comunicat domnului Bell ce anume i s-ar putea întâmpla dacă s-ar descoperi faptul că generalul a dispărut.

— Ai spus cumva că Andy a fost de ajutor? a întrebat Jamie cu vădită curiozitate.

— A fost. S-a descurcat destul de bine. De fapt…

Nu aş fi vrut să mă opresc asupra subiectului

discuţiei noastre, până ce Jamie nu va fi băut vreo jumătate de litru de whisky, dar momentul părea oportun, aşa că m-am hotărât să intru în amănunte:

— I-am descris diferite fenomene în timp ce lucra, mă refer la operaţii interesante şi procedee medicale. Ştii tu la ce mă refer.

Ian a mormăit ceva legat despre vampiri, dar nu l-am băgat în seamă.

— Aşa, şi? a întrebat Jamie, care părea a fi îngrijorat, pentru că ştia că urma să spun ceva, dar nu ştia ce.

— Ei bine, am replicat, trăgând aer în piept, ca să o scurtez, el mi-a sugerat să scriu o carte. O carte de medicină.

Jamie ridicase uşor din sprâncene, dar a făcut un semn din cap prin care îmi dădea de înţeles că puteam să continui.

— Mi-a propus să scriu un manual pentru oameni obişnuiţi, nu pentru medici, o lucrare despre principii de igienă şi nutriţie, în cazul diferitelor boli, cu sfaturi de urmat în cazul în care suntem răniţi sau ne dor dinţii, lucruri de felul ăsta.

Jamie a rămas cu sprâncenele ridicate, dar a dat din cap aprobator, băgând în gură ultima bucăţică de prăjitură cu lapte şi înghiţind.

— Da, mi se pare că ar fi o carte bună, a spus el în cele din urmă. Sunt sigur că tu eşti omul potrivit pentru a scrie o astfel de carte. Ţi-a spus şi cât ar costa să tipăreşti şi să legi o astfel de carte?

— Ah! am exclamat eu, oftând. A spus că o să facă trei sute de exemplare la un maxim de o sută

cincizeci de pagini, cu coperte legate în pânză, *şi* o va distribui prin prăvălia lui pentru că timp de doisprezece ani ţi-a folosit tiparniţa.

Jamie a făcut ochii mari şi s-a înroşit la faţă.

— Şi o să se ocupe de viermi şi de pază, am adăugat repede, înainte ca jamie să poată replica. El a pus mâna pe pahar şi l-a golit, pentru ca apoi să exclame:

— Ce hoţoman! Trag nădejde că nu ai semnat nimic, nu-i aşa? a întrebat el cu teamă.

Am dat din cap şi am replicat:

— I-am spus că probabil o să vrei să discuţi tu cu el.

— Oh! Vreau! a exclamat el, uitându-se la mâinile mele, pe care mi le pusesem în poală.

— Până acum nu ai spus niciodată că ai vrea să scrii o carte, mătuşică, a spus Ian uimit.

— Nu m-am gândit niciodată la asta până acum, am replicat. Oricum, mi-ar fi fost greu să fac asta când mă aflam la Ridge.

Jamie a mormăit:

— Scump.

Apoi şi-a turnat încă un pahar de Porto şi s-a strâmbat în fel şi chip, bând mai încet în vreme ce gândea.

— Chiar vrei să faci asta, *Sassenach?* a întrebat el.

Când am dat din cap în semn că da, Jamie a lăsat paharul din mână oftând.

— Bine, a spus el cu resemnare. O să te bucuri, însă, şi de o ediţie de lux, legată în piele, şi cu margini aurite. Mă gândeam că vrei sa iei nişte exemplare cu tine în America, nu? a întrebat el, observându-mi privirea uimită.

— Oh, da, aş vrea, i-am spus.

— Ei bine, atunci… a spus el şi a chemat servitoarea, sunând din clopoţel. Cere-i femeii să ia poşirca asta de-aici şi să aducă nişte whisky. O să toastăm pentru cartea ta şi după asta, o să mă duc să stau de vorbă cu prietenul meu cel mititel.

Aveam un top de hârtie de cea mai bună calitate, şase pene de gâscă, un cuţitaş din argint cu care să le ascut şi o călimară din partea hotelului, destul de uzată, dar plină, după cum m-a asigurat majordomul, cu cea mai bună cerneală. Jamie şi Ian plecaseră în Franţa pentru o săptămână, pentru a verifica o serie de piste interesante pe care le aveau de la Madame Jeanne, lăsându-l pe general în grija mea şi dându-mi posibilitatea de a începe cartea. Aveam tot timpul şi toată liniştea care îmi erau necesare.

Am luat o foaie de hârtie imaculată şi moale, am pus-o înaintea mea şi am muiat pana în cerneală cu o nerăbdare pe care o simţeam în vârful degetelor.

Am închis ochii şi i-am deschis. De unde să încep? „începe cu începutul şi apoi continuă până ce ajungi la sfârşit.” Mi-a venit în minte acest pasaj din *Alice în Ţara Minunilor* şi am zâmbit. M-am gândit că acela era un sfat bun, dacă aş şi şti unde era începutul. Nu prea ştiam.

Am învârtit puţin pana, gândindu-mă.

Poate că ar trebui să am un plan al cărţii. Acesta era un lucru logic şi mai puţin dificil decât să încep să scriu direct. Am coborât pana şi am pus-o pe hârtie o clipă. Apoi am ridicat-o. Chiar şi un plan ar fi trebuit să aibă un început, nu-i aşa?

Cerneala începea să se usuce pe vârful peniţei.

L-am şters şi eram gata să înmoi pana din nou în călimară, când mi-am dat seama că servitoarea bătea încetişor la uşă.

— Doamna Fraser, este un domn jos care doreşte să vă vadă, mi-a spus ea.

Din tonul plin de respect pe care îl avea fata, am dedus că nu putea fi vorba despre Andy Bell. În afară de asta, mi-ar fi spus dacă mă căuta Andy Bell, pentru că tot oraşul îl cunoştea.

— O să cobor, am spus eu, ridicându-mă. Speram ca, în timpul discuţiei cu domnul care mă căuta, să mă pot gândi şi la modul în care urma să încep cartea.

Indiferent cine ar fi fost, *era* cu adevărat un domn. Mi-am dat seama de asta din prima clipă. Mi-am dat seama, de asemenea, că era Percival Beauchamp.

— Doamnă Fraser, a spus el şi faţa i s-a luminat când s-a întors spre mine, pentru că mi-a auzit paşii. Servitorul dumneavoastră, *madame.*

— Domnule Beauchamp, am spus eu permiţându-i să îmi ia mâna şi să o ridice până în dreptul buzelor. O persoană cu adevărat stilată din epoca respectivă ar fi spus ceva de genul: *M-aţi luat pe neaşteptate, domnule,* folosind un ton care varia între dulcegărie şi flirt. Pentru că nu eram o persoană cu adevărat stilată din epoca respectivă, am întrebat pur şi simplu:

— Ce căutaţi *dumneavoastră* aici?

Spre deosebire de mine, domnul Beauchamp era o persoană stilată.

— Vă caut pe dumneavoastră, stimată doamnă, a replicat el şi mi-a strâns mâna uşor înainte de a-i da drumul.

Mi-am înfrânat impulsul de a-mi şterge mâna imediat pe rochie şi am făcut un semn discret către două fotolii aşezate lângă fereastră.

— Nu e vorba că nu m-aş simţi flatată, i-am spus, aranjându-mi ţinuta, dar nu doreaţi să staţi de vorbă cu soţul meu? Oh! am exclamat eu apoi, gândindu-mă că poate era vorba despre altceva. Doreaţi cumva să îmi cereţi o consultaţie medicală?

A avut o mişcare a buzelor care aducea cu un zâmbet discret. Era ca şi cum ceea ce tocmai spusesem ar fi fost amuzant.

Beauchamp a dat, însă, din cap, zicând:

— Soţul dumneavoastră se află în Franţa sau cel puţin aşa mi-a spus Jeanne Legrand. Am venit aici pentru a sta de vorbă cu dumneavoastră.

— De ce?

A ridicat sprâncenele fine, dar nu a răspuns imediat. În schimb, a ridicat un deget pentru a-i cere astfel recepţionerului să aducă ceva răcoritor. Nu îmi dădeam seama dacă încerca să fie politicos sau încerca să câştige timp pentru a-şi aduna gândurile. În orice caz, avea grijă să dispună de timp.

— Am o propunere pentru soţul dumneavoastră, *madame,* a spus el în cele din urmă, răspunzând la întrebarea mea. Dar dumnealui a plecat în Franţa, iar eu va trebui să plec înainte ca dumnealui să se întoarcă. M-am gândit că e mai bine să stau de vorbă cu dumneavoastră decât să comunic printr-o scrisoare despre ce anume este vorba.

— Foarte bine, am spus, liniştindu-mă. Spuneţi.

Am ridicat paharul cu coniac şi am sorbit, privind pătrunzător prin el.

— Nu, este doar coniac, am spus. Nu este opiu.

— Pardon? a spus el, privind fără voie în paharul său, pentru a fi sigur că lucrurile stăteau aşa cum îi spusesem, iar eu am râs.

— Vreau să spun, i-am explicat, că băutura este bună, dar nu destul de bună astfel încât să pot crede o istorie ca aceasta.

Nu mi-a luat în nume de rău ce i-am spus, dar a înclinat capul într-o parte, spunând:

— Puteţi să-mi daţi un motiv pentru care eu aş inventa o astfel de poveste?

— Nu, am recunoscut eu. Nu, dar asta nu înseamnă că nu e o poveste.

— Ceea ce v-am spus eu nu este imposibil, nu-i aşa?

M-am gândit o clipă la ceea ce mi-a spus.

— *Teoretic* nu este imposibil, am spus. Cu toate acestea, povestea nu este plauzibilă.

— Aţi văzut vreodată o stridie? m-a întrebat el şi mi-a turnat coniac în pahar fără a-mi cere permisiunea.

— Da, de ce?

— Trebuie să recunoaşteţi faptul că nici stridiile nu par plauzibile, dar existenţa lor cu siguranţă nu este imposibilă.

— Aveţi dreptate, am spus eu. Cu toate acestea, faptul că Fergus ar fi moştenitorul pierdut al averii Contelui St. Germain este un lucru imposibil într-o mai mare măsură decât existenţa unei stridii. Mai ales dacă vă gândiţi la actul necesar căsătoriei. Este vorba cumva despre un moştenitor… *legitimi* Doar vorbim despre Franţa, nu-i aşa?

Când am spus asta, Beauchamp a izbucnit în

râs. Faţa i s-a înroşit din cauza coniacului şi mi-am dat seama că, în tinereţe, fusese un om atrăgător. Nici acum nu arăta foarte rău.

— Vă supăraţi dacă vă întreb cu ce anume vă ocupaţi? am spus eu cu vădită curiozitate.

Beauchamp a fost derutat de această întrebare şi şi-a frecat bărbia cu palma.

— Eu mă culc cu femei bogate, a spus el oarecum tulburat.

— Ei bine, sper să nu mă socotiţi şi pe mine o femeie bogată. Chiar dacă am ochelari cu ramă din aur, nu dispun de bani.

Omul a zâmbit şi şi-a ascuns chipul în spatele paharului de coniac.

— Nu sunteţi bogată, dar sunteţi mai interesantă decât majoritatea femeilor, a spus el în cele din urmă.

— Sunt flatată, am spus politicos.

O vreme, am tăcut şi am sorbit coniac, gândindu-ne cum să continuăm discuţia. Ploua, iar ropotul ploii şi şoapta focului erau liniştitoare. În mod ciudat, mă simţeam bine în prezenţa lui, dar nu-mi puteam petrece toată ziua cu el. Trebuia să scriu o carte.

— Bine, am spus eu în cele din urmă. *De ce* mi-aţi spus mie o astfel de poveste? Staţi puţin, aici sunt două aspecte. Unu: de ce îmi povestiţi totul mie şi nu discutaţi direct cu Fergus? Doi: care este interesul dumneavoastră în toată povestea asta, presupunând că ea *este* adevărată?

— Am încercat să-i spun domului Fraser, a replicat el încet. Nu a dorit să stea de vorbă cu mine.

— Oh! am exclamat amintindu-mi de ceva. Nu

dumneavoastră aţi încercat să-l răpiţi în Carolina de Nord?

— Nu, nu am fost eu, a răspuns Beauchamp imediat, sincer. Am auzit de acea întâmplare, dar nu ştiu cine a încercat să comită răpirea. Este mai mult ca sigur faptul că trebuie să fie vorba despre cineva supărat de lucrările domnului Fergus.

Omul a dat din umeri, pentru ca apoi să continue:

— În ceea ce priveşte interesul meu… Acesta este legat de faptul că aş fi vrut să stau de vorbă cu soţul dumneavoastră. Vă spun dumneavoastră totul pentru că dânsul nu este disponibil.

— Mai exact?

A privit rapid în jur ca să se asigure că nu eram văzuţi de nimeni. Nu se afla nimeni în preajmă, dar a preferat să vorbească încet.

— Eu şi cei din Franţa, ale căror interese le reprezint, dorim ca Revoluţia din America să aibă succes.

Nu ştiu ce m-aş fi aşteptat să-mi spună, dar în mod sigur nu asta şi m-am holbat la el:

— Vă aşteptaţi ca eu să cred că dumneavoastră sunteţi un patriot american?

— Deloc, a răspuns Beauchamp. Nu mă interesează deloc politica. Eu sunt om de afaceri.

S-a uitat pătrunzător la mine, întrebând:

— Aţi auzit vreodată de o companie care se numeşte *Hortalez et Cie?*

— Nu.

— Se ocupă cu importul şi exportul şi îşi are sediul în Spania. De fapt este vorba despre un paravan pentru că prin ea se expediază bani către americani, fără ca guvernul francez să fie implicat

în niciun fel în această afacere. Prin această companie am izbutit să trimitem foarte mulţi bani în America, pentru arme şi muniţie. *Madame* Legrand i-a vorbit soţului dumneavoastră despre această companie, dar nu i-a spus despre ce anume era vorba de fapt. M-a lăsat pe mine să decid dacă este cazul să-i spun ce rol are compania *Hortalez.*

— Sunteţi un spion francez… asta încercaţi să-mi spuneţi? am întrebat, dând cărţile pe faţă.

Beauchamp s-a înclinat.

— Dar dumneavoastră nu cred că sunteţi francez, i-am spus eu, privindu-l pătrunzător. Sunteţi englez.

— Am fost, a replicat el, întorcând capul. Acum sunt cetăţean francez.

Beauchamp a amuţit, iar eu m-am lăsat pe spătarul fotoliului privindu-l

Şi întrebându-mă cât era adevărat din ce îmi spusese.

Mă întrebam şi dacă nu cumva era vreun strămoş de-al meu, deşi nu exista nicio asemănare între noi. Mâinile lui erau lungi şi frumoase, ca ale mele, dar degetele aveau altă formă. Urechile? Erau oarecum mari, dar păreau delicate. Chiar nu ştiam cum arată urechile mele. M-am gândit, totuşi, că, dacă ar fi fost mari, Jamie mi-ar fi spus-o la un moment dat.

— Ce doriţi? l-am întrebat eu în cele din urmă, privindu-l în ochi.

— Spuneţi-i soţului dumneavoastră ceea ce v-am spus, *madame,* a spus el cât se poate de serios. Vă rog să-i spuneţi că este în interesul fiului său adoptiv, dar şi în interesul Americii, să se ocupe

de problema aceasta.

— Cum se poate?

A ridicat elegant din umeri, spunând:

— Contele St. Germain are suprafeţe mari de teren în acele părţi ale Americii care aparţin acum Marii Britanii. Partea franceză a averii sale, reclamată în prezent de o serie de persoane, este extrem de valoroasă. Dacă se dovedeşte că Fergus Fraser este Claudel Rakoczy - aţi înţeles, desigur, că Rakoczy este numele de familie – şi implicit că el este moştenitorul, ar putea finanţa revoluţia. Din ceea ce ştiu despre el, şi ştiu destule în acest moment, cred că ar fi dispus să facă acest lucru. Dacă revoluţia ar reuşi, cei care au sprijinit-o vor avea influenţă asupra viitorului guvern.

— Şi dumneavoastră aţi putea renunţa să vă mai culcaţi cu femei bogate pentru bani?

Faţa lui a fost luminată de un zâmbet.

— Exact, a spus el în cele din urmă, ridicându-se şi continuând cu o plecăciune:

— Mi-a făcut mare plăcere să stau de vorbă cu dumneavoastră, *madame.*

Ajunsese în dreptul uşii, când l-am strigat:

— *Monsieur* Beauchamp!

— Da? a replicat el, întorcându-se. Mi-am spus, când a făcut acest gest, că pe faţa lui se citea că era un om cu umor, dar şi că suferise.

— Aveţi copii?

M-a privit cu uimire şi mi-a răspuns:

— Cred că nu.

— Oh! Mă întrebam doar. Vă doresc o zi bună, domnule!

75

SIC TRANSIT GLORIA MUNDI

Highlands, Scoţia

A fost un drum lung de la ferma din Balnain. Era început de ianuarie în Scoţia şi era umezeală şi *foarte* frig. Nu era zăpadă şi mi-aş fi dorit să fie, deoarece asta l-ar mai fi temperat pe Hugh Fraser, dar plouase zile în şir cu găleata, într-un ritm care scotea aburi din coşuri şi din haine, îţi vâra frigul în oase şi îţi dădea senzaţia că nu îţi va mai fi cald vreodată.

Ajunsesem eu însămi la această convingere cu câteva ceasuri în urmă şi singura alternativă la mersul prin noroi şi prin ploaie era să mă întind la pământ şi să mor şi nu ajunsesem chiar atât de departe. Cel puţin nu încă.

Scârţâitul roţilor s-a întrerupt deodată şi s-a auzit un plescăit, semn că se afundaseră din nou în noroi. Jamie a spus ceva cu totul nepotrivit pentru o înmormântare, iar Ian şi-a ascuns un hohot de râs, prefăcându-se că tuşeşte. În cele din urmă, chiar a început să tuşească gros şi răguşit. Părea să nu se mai oprească, iar tuşea lui semăna cu lătratul unui câine mare şi obosit.

Am scos sticla de whisky de sub pelerină – nu credeam că o băutură cu un conţinut atât de mare de alcool ar îngheţa, dar nu doream să-mi asum niciun fel de riscuri – şi i-am întins-o lui Ian. A băut şi a scos un geamăt, de parcă ar fi fost lovit de un camion. A mai tuşit un pic şi apoi mi-a întins

sticla, dând din cap în semn de mulţumire. Avea nasul roşu şi acesta îi curgea.

De fapt, tuturor celor din jurul meu le curgea nasul. Se poate ca unora să le fi curs nasul pentru că plângeau, dar eu credeam că celor mai mulţi li se întâmpla asta din cauza frigului sau a răcelii. Bărbaţii s-au strâns laolaltă, fără a face niciun fel de comentariu – ei erau obişnuiţi cu astfel de situaţii – au luat sicriul şi l-au dus pe o porţiune mai uscată a drumului, acoperită cu pietre.

— De cât timp crezi că s-a întors Simon Fraser pe meleagurile natale? l-am întrebat în şoaptă pe Jamie, când şi-a reluat locul alături de mine, în cortegiul funerar.

El a dat din umeri, şi-a şters nasul cu o batistă umedă şi a răspuns:

— Sunt ani de zile. El nu ar fi avut niciun motiv să nu o facă, nu-i aşa?

Cred că, într-adevăr, nu ar fi avut niciun motiv. În urma priveghiului, care avusese loc cu o seară înainte la fermă, un loc puţin mai mic decât Lallybroch, dar cu aceleaşi caracteristici constructive, am aflat mai multe lucruri despre cariera lui Simon Fraser. Din păcate, aceasta nu fusese prezentată pe ani. Dacă ar fi luptat peste tot unde s-a spus că a luptat, atunci abia dacă ar fi avut timp să se schimbe între două campanii, ca să nu mai vorbim că nu ar fi avut vreme să se întoarcă acasă, în Scoţia. Proprietatea nici nu era a lui, de altfel. El a fost penultimul dintre cei nouă copii ai familiei. Soţia lui, o măruntă *bainisq,* care mergea în fruntea cortegiului, sprijinindu-se de braţul cumnatului ei Hugh, nici măcar nu avea o gospodărie a ei, din câte am înţeles eu, şi trăia

împreună cu familia lui Hugh, neavând copii în viaţă sau pe aproape, care să-i poarte de grijă.

Mă întrebam dacă se bucura că l-am adus acasă. Oare nu ar fi fost mai bine să ştie pur şi simplu că murise în străinătate, făcându-şi datoria, decât să i se aducă trupul în descompunere al soţului ei, indiferent cât de bine ar fi fost acesta „împachetat”?

Ea se arătase măcar mulţumită, dacă nu fericită, că se afla în centrul unui asemenea spectacol. Faţa ei ridată s-a mai destins puţin în timpul priveghiului şi acum mergea supusă ca un câine, pe urmele sicriului soţului ei.

Toate astea se întâmplaseră din cauza lui Hugh, fratele mult mai mare al lui Simon, proprietarul fermei Balnain. Era un bătrânel scund, puţin mai înalt decât micuţa lui cumnată, care avea apucături romantice. În loc să-l îngroape pe Simon în cimitirul familiei, el a ţinut ca fratele lui, cel mai însemnat militar din familie, să fie îngropat într-un loc care să fie mai potrivit pentru onoarea care i se cuvine.

Bainisq, cuvânt care se pronunţă „bann-eeshg”, înseamnă „femeie bătrână” şi m-am întrebat dacă bătrânel se spune „eeshg”, în timp ce priveam spatele lui Hugh. M-am gândit că nu voi pune această întrebare decât în momentul în care aveam să ne întoarcem acasă, sperând să se întâmple până la căderea nopţii.

În cele din urmă, am zărit Corrimony. După câte îmi spusese Jamie, denumirea însemna „gaura din mlaştină”. Asta şi era. Am văzut o cupolă joasă înălţându-se în iarbă, printre tufişuri, construită din mii şi mii de pietre de râu, cele mai multe

dintre ele de mărimea unui pumn sau a unui cap de om. În jurul acestei construcţii cenuşii, bătute de ploi, se vedea un cerc format din pietre.

L-am ciupit pe Jamie încet de mână. El m-a privit surprins, şi-a dat seama la ce mă uitam şi s-a încruntat.

— Auzi ceva, *Sassenach?* mi-a şoptit el.

— Doar vântul.

Vântul plânsese împreună cu procesiunea funerară, întrecându-l uneori pe omul care cânta *coronach* în faţa sicriului. Acum că ajunsesem în câmp deschis, jelea mai şuierat şi căpătase mai multă putere, umflând pelerinele, hainele şi fustele care fluturau ca nişte aripi de corb.

Mă uitam atentă la pietre, dar nu am simţit nimic în momentul în care ne-am oprit înaintea tumulului. Acesta era un mormânt provizoriu, din cele numite *clava.* Nu prea ştiam cum s-ar fi putut traduce termenul, dar unchiul Lamb avea multe fotografii cu asemenea morminte. Această trecere se făcea în funcţie de poziţia astrelor la o anumită dată. M-am uitat la cerul plumburiu şi mi-am spus că nu era un moment propice în vederea orientării în funcţie de astre.

— Nu am ştiut cine era îngropat acolo, ne spusese Hugh cu o zi înainte, în mod sigur, o persoană importantă. Trebuie să-şi fi dat multă osteneală, ca să facă un astfel de tumul.

— Cu siguranţă că da, a spus Jamie. Omul acela important nu mai este îngropat acolo?

— Oh, nu, ne asigurase Llugh. L-a înghiţit pământul de multă vreme. Nu mai e nici urmă de oasele lui acolo şi nici nu trebuie să ne temem că ar apăsa vreun blestem asupra acelui loc.

— Asta e foarte bine, am spus, fără a fi însă deloc atentă.

— Un dobitoc a deschis mormântul acela cu vreo sută de ani în urmă, aşa că, dacă a fost vreun blestem, a rămas agăţat de el.

Asta era cu adevărat neliniştitor şi niciuna dintre persoanele care stăteau în preajma locului de veci nu părea să se simtă tulburată de faptul că se afla acolo. Poate că această stare se datora şi faptului că trăiseră de atâta vreme în preajma acelui loc, încât devenise o parte din peisaj.

Au avut loc o serie de discuţii de ordin tehnic. Bărbaţii se uitau clătinând din cap la spaţiul de trecere care ducea către camera mortuară şi apoi la vârful tumulului. Câteva pietre căzuseră de acolo sau fuseseră luate. Femeile s-au strâns laolaltă, aşteptând. Noi ajunseserăm acolo cu o zi în urmă şi eram foarte obosiţi. Fusesem prezentată tuturor, dar îmi era greu să asociez numele cu chipurile. Adevărul era că feţele lor semănau între ele, erau toate trase, chinuite, palide, având o tentă de oboseală cronică, mult mai mare decât aceea pe care o implica un priveghi.

Mi-am adus aminte dintr-odată de înmormântarea doamnei Bug. A fost o înmormântare rapidă şi, cu toate acestea, a fost marcată de demnitate şi durere din partea celor care au însoţit-o pe ultimul drum. Mă gândeam că toţi cei prezenţi abia dacă îl cunoscuseră pe Simon Fraser.

Ce bine ar fi fost dacă s-ar fi respectat una dintre ultimele sale dorinţe şi ar fi fost lăsat pe câmpul de luptă, alături de camarazii săi. Cel ce a

spus că înmormântările se făceau spre binele celor vii, a avut dreptate.

Simţul inutilităţii şi al înfrângerii de care au fost cuprinşi ofiţerii după lupta de la Saratoga i-a făcut să-şi dorească să facă *ceva* faţă de omul pe care l-au iubit şi faţă de militarul pe care l-au respectat. Poate că şi-au dorit să-l trimită pe meleagurile natale, pentru că doreau ei înşişi să ajungă acasă.

Acelaşi simţ al înfrângerii şi romantismul îl făcuseră pe generalul Burgoyne să insiste asupra acestui gest, impus de onoarea generalului Burgoyne. Mai era apoi şi Hugh Fraser, care trăise greu după evenimentele de la Culloden, care asistase la o ascensiune neaşteptată a fratelui său şi nu era în stare să organizeze prea bine o înmormântare, dar era el însuşi un romantic… Totul avea ca rezultat faptul că Simon Fraser fusese adus acasă, într-o casă care nu mai era a sa şi la o soţie care era o străină pentru el.

Şi locul său de baştină nu avea să-l mai cunoască. Acest vers mi-a venit în minte când bărbaţii s-au hotărât să dea jos sicriul de pe roţi. Mă apropiasem mai mult de sicriu, la fel ca toate celelalte femei, şi stăteam între două pietre, care încercuiau tumulul şi care semănau cu acelea de la Craigh na Dun. Nu aveau mai mult de un metru înălţime. În urma unui impuls de moment, am întins mâna şi am atins una dintre cele.

Nu mă aşteptam să se întâmple ceva şi, din fericire, nu s-a întâmplat nimic. Cu toate astea, dacă aş fi dispărut, aş fi dat un strop de viaţă evenimentului la care asistam.

Nu s-a auzit niciun bâzâit, niciun strigăt, nu s-a simţit nimic. Era doar o simplă bucată de piatră.

M-am gândit că nu exista niciun motiv pentru care *toate* pietrele ar trebui să fie porţi destinate călătoriilor în timp. Este posibil ca meşterii din vechime să se fi folosit de pietre, pentru a marca locurile care prezentau importanţă... Cu siguranţă, astfel de morminte erau importante. M-am întrebat ce bărbaţi – sau, cine ştie? — Poate a fost vorba de femei, şi-au dormit aici somnul de veci, lăsând în urmă doar ecoul oaselor lor mult mai fragile decât pietrele care le adăposteau.

Sicriul a fost pus pe pământ şi – cu gemete şi pufăieli – a fost dus în acel perimetru de trecere care permitea accesul la camera mortuară. Pe acest mormânt era pusă o lespede mare pe care erau sculptate semne ciudate ce semănau cu nişte cupe. Această lespede fusese realizată probabil de meşterii care făcuseră construcţia funerară. Patru bărbaţi mai solizi au luat acea lespede şi au acoperit cu ea capătul de sus al construcţiei funerare, izolând astfel camera mortuară.

Am auzit cum se rostogoleau cu un sunet discret câteva pietre din vârful construcţiei. Bărbaţii au coborât şi ne-am aşezat în cerc, în jurul construcţiei funerare.

Nu era prezent niciun pastor. Slujba de înmormântare fusese ţinută mai devreme într-o biserică simplă, din piatră, înainte de a ajunge la acel loc de înmormântare păgân. În mod evident, Hugh nu descoperise care era ritul adecvat în astfel de situaţii.

Tocmai când credeam că aveam să ne întoarcem pe călcâie şi să pornim încet înapoi către fermă, Ian a tuşit cu subînţeles şi a făcut un pas înainte.

Întreaga procesiune fusese cât se poate de

anostă. Nu se vedea niciun tartan colorat din cele care puteau fi observate la ceremoniile din trecut. Chiar şi Ian părea cu totul şters. Era îmbrăcat într-o pelerină şi avea pârul acoperit cu o pălărie pleoştită. Singura excepţie în nota generală de sobrietate era Ian.

Lumea îl privise cu ochi mari când apăruse în dimineaţa aceea şi pe parcursul întregii ceremonii. Avea şi de ce. Ian se răsese în cap, lăsându-şi doar un fel de creastă pe mijloc, pe care o împodobise cu pene de curcan prinse într-un bănuţ găurit, din argint. *Purta pelerină,* dar pe sub aceasta avea haine din piele de căprioară şi îşi pusese amuleta în albastru şi alb pe care o făcuse pentru el soţia lui, Emily.

Jamie îl măsurase din cap până-n picioare când îl văzuse aşa şi zâmbise discret zicând:

— Tot aia e, nu-i aşa? Tot or să-şi dea seama cine eşti.

— Oare or să-şi dea seama? a întrebat Ian depărtându-se, fără să mai aştepte niciun răspuns.

Jamie avusese dreptate. Totul nu fusese decât un fel de repetiţie în vederea întoarcerii la Lallybroch, pentru că acolo voiam să ajungem de îndată ce funeraliile vor fi luat sfârşit şi se va fi băut whisky în semn de rămas-bun.

Faptul că Ian se îmbrăcase aşa se dovedea acum util. Şi-a dat jos pelerina şi i-a întins-o lui Jamie. Apoi s-a îndreptat spre locul de trecere spre camera mortuară, s-a întors cu faţa către cei prezenţi, care îl priveau cu ochi mari. A întins braţele cu palmele în sus, şi-a lăsat capul pe spate, astfel încât ploaia să-i cadă pe chip şi a început să cânte ceva în graiul mohicanilor. Ian nu se

pricepea să cânte şi glasul îi mai juca feste, pentru că era răcit. Multe cuvinte se pierdeau, dar am auzit numele lui Simon la început. Era cântecul de moarte al generalului. Cântecul nu a durat mult, dar când Ian a terminat şi şi-a coborât braţele, din pieptul celor prezenţi a izbucnit un oftat prelung.

Ian s-a depărtat fără a mai scoate un cuvânt şi ceilalţi l-au urmat. Ceremonia se terminase.

76

TRISTEŢEA VÂNTULUI

Vremea a continuat să fie cumplită, zăpada adăugându-se acum ploii, iar Hugh a insistat să rămânem măcar câteva zile, până ce se va fi înseninat cerul.

— Până să se întâmple asta, vine Ziua Sfântului Mihail, a spus Jamie zâmbind. Nu, vere. O să plecăm.

Am plecat. Am îmbrăcat toate hainele pe care le aveam şi am pornit. Ne-au trebuit mai bine de două zile ca să ajungem la Lallybroch şi ne-am bucurat că ne-am putut adăposti într-o construcţie părăsită şi că am luat caii cu noi. Nu am avut ce să punem pe foc şi acoperişul era pe jumătate căzut, dar pereţii din piatră ne fereau de vânt.

— Mi-e dor de câinele meu, a mormăit Ian tremurând la adăpostul pelerinei sale şi şi-a tras pe capul ras o pătură.

— Crezi că ţi s-ar aşeza pe cap? l-a întrebat Jamie, strângându-mă mai tare în braţe, în vreme ce vântul a început să bată mai cu putere, ameninţând să smulgă şi ceea ce mai rămăsese

din acoperiş. Ar fi trebuit să aştepţi şi tu până în ianuarie, ca să îţi razi scalpul.

— Îţi convine să vorbeşti aşa, a replicat Ian, privindu-ne de sub pătură. O ai pe mătuşa Claire, care îţi ţine de cald.

— Ei bine, o să te însori şi tu cât de curând, i-a spus Jamie. Rollo o să doarmă în pat cu voi amândoi?

— Mhm! a mormăit Ian, trăgându-şi pătura peste faţă, în timp ce tremura de mama focului.

Tremuram şi eu, deşi Jamie mă încălzea cu trupul său, şi aveam trei rânduri de fuste din lână şi două perechi de ciorapi. Am mai fost de-a lungul vieţii mele în diferite locuri cu climă rece, dar era ceva cu frigul scoţian. Te *pătrundea* pur şi simplu. Deşi doream să stau în preajma unui foc şi îmi era dor de atmosfera de intimitate de la Lallybroch, aveam, la fel ca şi Ian, emoţii în timp ce ne apropiam. Ian devenise tot mai neliniştit pe măsură ce mergeam prin în *Highlands.* Mormăia, vorbind singur, învelit în pături şi ascuns de întunericul adăpostului nostru.

Când ajunsesem la Edimburgh mă întrebasem dacă nu era cazul să trimitem vorbă la Lallybroch, dând de ştire că sosisem.

Aflând ce gândeam, Jamie a râs.

— Crezi că putem să ajungem la zece mile de Lallybroch şi să nu afle toată lumea că urmează să sosim acolo? Să nu te temi că nu se va afla, *Sassenach,* mi-a spus el. În clipa în care vom pune piciorul în *Highlands*, toată lumea, de la Loch Lomond până la Inverness, va şti că Jamie Fraser se întoarce acasă, împreună cu vrăjitoarea lui englezoaică şi cu o piele-roşie.

— Vrăjitoarea englezoaică? am întrebat eu, neştiind prea bine dacă s-ar fi cuvenit să râd sau să mă supăr. Aşa mi se spunea când eram la Lallybroch?

— Aşa ai fost numită şi în faţă, *Sassenach,* a replicat Jamie, doar că nu ştiai gaelica destul de bine ca să-ţi dau seama de asta. Nu voia nimeni să te insulte, draga mea, a mai adăugat el cu tandreţe. Nici acum nu vrea nimeni să te insulte, doar că în *Highlands* oamenii dau porecle celorlalţi pornind de la ceea ce li se pare lor că văd.

— Hmmm! am mormăit eu surprinsă.

— Nu prea greşesc cei care te numesc astfel, nu-i aşa? a întrebat Jamie, rânjind.

— Vrei să spui cumva că eu arăt ca o vrăjitoare?

— Ei, nu prea te văd bine acum, a zis el îngustându-şi privirea pentru a mă observa mai bine. S-ar putea să te văd mai bine mâine dimineaţă.

Nu aveam oglindă şi nici nu mă gândisem să-mi cumpăr una la Edimburgh. Aveam, totuşi, un pieptene. M-am gândit, cum stăteam cu capul sprijinit de bărbia lui Jamie, că în apropiere de Lallybroch, indiferent dacă ploua sau nu, urma să mă folosesc de el. Nu conta dacă ajungeam la Lallybroch arătând ca Regina Angliei sau ca o ţărancă ce mergea la câmp, întoarcerea acasă a lui Ian era interesantă.

Pe de altă parte… nu ştiam cum aveam să fiu întâmpinată. Erau nişte lucruri care trebuiau puse la punct, atât în ceea ce mă privea, cât şi în ceea ce o privea pe Jenny Murray.

Fusesem prietene bune pe vremuri. Speram să

fim din nou prietene bune. Ea ar fi vrut să aranjeze căsătoria între Jamie şi Laoghaire MacKenzie. Avea, fără îndoială, dreptate să-şi facă griji pentru el fiindcă era singur şi rupt de ai săi în vremea captivităţii sale în Anglia. Avea tot dreptul să creadă că eu eram moartă.

M-am întrebat ce avea să facă ea când avea să mă vadă. Va crede oare că l-am părăsit înainte de luptele de la Culloden şi că apoi mă răzgândisem? Nu fusese timp de explicaţii şi reproşuri şi… *existase* un moment ciudat în care, la cererea lui Jenny, Laoghaire a venit la Lallybroch, însoţită de fiicele ei, luându-ne prin surprindere atât pe mine, cât şi pe Jamie.

Am simţit că îmi venea să râd când mi-am adus aminte de scena aceea. Ei bine, poate că acum vom avea timp să stăm de vorbă, de îndată ce Jenny şi Ian îşi vor reveni din şocul faptului că fiul lor cel mic se întorcea acasă.

Mi-am dat seama că, în timp ce caii respirau greu, semn că adormiseră, şi Ian sforăia, deci intrase în lumea somnului, eu nu eram singura care nu adormise şi se gândea la noaptea care începea.

— Nici tu nu ai adormit, nu-i aşa? i-am şoptit lui Jamie.

— Nu, mi-a răspuns el, întorcându-se şi trăgându-mă mai aproape de el. Mă gândeam la cele ce s-au întâmplat când m-am întors acasă ultima dată. Mă temeam. Nu aveam niciun fel de speranţă, poate că asta simte şi băiatul acesta acum.

— Şi tu? l-am întrebat, pipăindu-i uşor încheietura şi simţindu-i oasele solide şi mâna

dreaptă mutilată.

Jamie a oftat, spunând:

— Nu m-am gândit. O să-mi fie bine, pentru că, de data asta, tu eşti cu mine.

La un moment dat în timpul nopţii, vântul s-a mai domolit şi, printr-un miracol, când a răsărit soarele, cerul era senin. Era încă destul de frig, dar nu ploua. Mie mi s-a părut un semn bun.

Nimeni nu a scos niciun cuvânt când am ajuns în trecătoarea înaltă care ducea către Lallybroch şi am văzut jos casa. Am avut o senzaţie de uşurare şi abia atunci mi-am dat seama că îmi ţinusem multă vreme respiraţia.

— Nu s-a schimbat, nu-i aşa? am întrebat eu, observând că îmi ieşeau aburi din gură.

— Porumbarul are un acoperiş nou, a spus Ian. Saivanul de oi al mamei este mai mare.

Încerca să dea impresia că era nepăsător, dar în vocea lui se ghicea nerăbdarea. Şi-a strunit calul şi apoi a trecut înaintea noastră. Penele pe care şi le pusese în smocul de păr au fluturat în vânt.

Era începutul după-amiezii şi domnea liniştea. Treburile de dimineaţă se terminaseră, nu se trecuse încă la mulgerea animalelor şi la pregătirea mesei de seară. Nu am văzut pe nimeni pe-afară. Am zărit doar nişte vite mari, miţoase, de felul celor pe care le puteai întâlni în *Highlands,* care rumegau; pe coşuri ieşea fum şi ferma albă avea acelaşi aer liniştit şi primitor.

M-am întrebat deodată dacă Bree şi Roger aveau să se întoarcă vreodată aici. Ea vorbise despre asta când era clar că trebuiau să plece şi îşi făcuseră un plan.

— Este nelocuită, spusese ea, uitându-se la

cămaşa în stilul secolului XX pe care o croia. E de vânzare. Cel puţin era de vânzare când Roger a fost acolo cu câţiva… ani în urmă.

Mă privise cu un zâmbet discret. Nu se putea discuta, de fapt, despre timp.

— Mi-ar plăcea să locuiască acolo copiii. Trebuie să vedem, însă… cum se aranjează lucrurile.

După ce rostise aceste cuvinte, s-a uitat la Mandy care dormea în leagănul ei. Avea buzele vinete.

— O să fie bine, am spus cu fermitate. Totul va fi bine.

„Doamne”, m-am rugat în gând, „fă în aşa fel încât să fie în siguranţă”.

Ian coborâse de pe cal şi ne aştepta cu nerăbdare. Când am descălecat, el s-a îndreptat către uşă. Sosirea noastră fusese remarcată, aşa că uşa s-a deschis larg înainte ca el să o poată atinge.

Jenny a rămas înmărmurită în pragul uşii. Privirea ei a parcurs de jos în sus acel trup înveşmântat în piele, cu muşchi puternici, cu mici cicatrici, capul cu creastă şi pene, chipul tatuat, lipsit de expresie, cu excepţia ochilor, în care se citeau atât teama, cât şi speranţa, mohicane sau nu.

Gura lui Jenny a tresărit o dată, de două ori şi apoi s-a schimbat la faţă şi a scos nişte strigăte isterice, care s-au transformat în râs. S-a înecat şi apoi a râs din nou. A râs cu atâta poftă, încât s-a văzut nevoită să între în casă şi să se aşeze pe banca din hol. A continuat să râdă ţinându-se de burtă, pentru ca, în cele din urmă, să se îndoaie şi să geamă de atâta râs.

— Ian, a spus ea în cele din urmă, dând din cap. Oh, Doamne, băiatul meu.

Ian părea cu totul surprins.

S-a uitat la Jamie, care a ridicat din umeri zâmbind. După aceea s-a uitat din nou la mama sa.

Jenny a tras adânc aer în piept, s-a ridicat, s-a apropiat de el şi l-a cuprins cu braţele, lipindu-şi de el faţa brăzdată de lacrimi. El a cuprins-o cu grijă, aşa cum faci cu un obiect foarte fragil şi foarte preţios.

— Ian, a spus ea din nou şi am văzut cum umerii ei înguşti s-au lăsat în jos. Oh, Ian, slavă Domnului că ai ajuns aici la timp.

Se făcuse mai mică decât o ştiam, mai slăbise şi părul îi albise, cu toate că mai avea şi fire de păr negru. Ochii ei albaştri de pisică rămăseseră aceiaşi şi dădeau impresia că sunt făcuţi să poruncească, la fel ca aceia ai fratelui ei.

— Lăsaţi caii, a spus ea cu hotărâre, ştergându-şi ochii cu colţul şorţului. O să-i spun unuia dintre băieţi să se îngrijească de ei. Poate aţi îngheţat şi vă este foame. Lăsaţi-vă lucrurile şi veniţi în salon.

Mi-a aruncat o privire în care se citea curiozitate şi încă ceva ce nu puteam distinge. Nu m-a privit însă în ochi şi s-a mulţumit să-mi spună doar: „Vino”, în timp ce ne conducea pe toţi în salon.

În casă domnea un miros familiar, dar ciudat, un miros de fum şi de mâncare gătită. Cineva tocmai făcuse pâine şi mirosul de drojdie venea din bucătărie şi ajungea pe hol. Pe hol era aproape la fel de frig ca şi afară. Uşile tuturor camerelor erau închise, astfel încât căldura să nu se risipească.

Am simţit ospitalitatea când Jenny a deschis uşa

care dădea către salon, făcându-i loc lui Ian ca să între primul şi m-a izbit un val de căldură.

— Ian, a spus Jenny pe un ton pe care nu o mai auzisem vorbind niciodată. Ian, au venit. Fiul tău a venit acasă.

Bătrânul Ian stătea într-un fotoliu mare lângă foc, cu un pled călduros peste picioare. S-a ridicat cu greu în picioare. Îi era destul de greu să-şi menţină echilibrul, pentru că avea o bucată de lemn în locul unui picior pe care îl pierduse în luptă. A făcut câţiva paşi spre noi.

— Ian, a spus Jamie încet şi vădit surprins. Dumnezeule, Ian.

— Oh, da, a spus bătrânul Ian încet. Nu te-ai înşelat. Eu sunt.

Afecţiunii i se spunea *ftizie.* Termenul vine din greacă şi se traduce prin

„pierdere”. Laicii vorbeau despre o „topire”. Într-adevăr, bolnavii se „topeau” pur şi simplu pe picioare, devoraţi de boală.

Văzusem cum se manifesta această boală în Anglia, în anii ’30 şi ’40, dar şi mai mult aici, în trecut. Nu am văzut-o niciodată mâncând din carnea unei persoane la care ţineam şi am simţit un junghi în inimă.

Ian fusese slab întotdeauna, chiar şi când îi mersese bine. I se văzuseră întotdeauna oasele, aşa cum se văzuseră şi cele ale tânărului Ian. Acum…

— Poate că o să tuşesc, dar nu am să mă rup în bucăţi, l-a asigurat el pe Jamie, desprinzându-se uşor din braţele lui. Apoi s-a uitat la Ian şi a închis ochii pentru a-şi stăpâni lacrimile. L-a strâns tare în braţe, de parcă ar fi vrut să facă în aşa fel încât

fiul său să nu cadă cumva în abisul care i se deschidea înainte.

Toate oasele mi le pot număra. Mi-a venit în minte acest citat din Biblie. Chiar puteam să număr pe sub cămaşa lui toate oasele, toate încheieturile, toate articulaţiile în punctul de joncţiune cu coloana vertebrală.

— De câtă vreme? am întrebat în şoaptă, întorcându-mă către Jenny. De când suferă de această boală?

Femeia a clipit des şi apoi a înghiţit în sec.

— De ani de zile, a spus ea destul de clar. S-a întors de la Edimbrgh de la închisoare cu o tuse care nu l-a mai părăsit niciodată. De anul trecut se simte mai rău.

Am dat din cap în semn că am înţeles. Era o formă cronică. Dacă ar fi fost vorba despre o formă acută sau „galopantă", cum se spunea, ar fi murit cu luni în urmă.

Ea mi-a pus, într-un fel, întrebarea, pe care i-o pusesem şi eu:

— Cât timp?

Vorbise atât de încet, încât abia dacă o auzisem.

— Nu ştiu, am spus şi eu discret. Nu ştiu, dar… nu mult.

A dat din cap în semn că înţelesese. Ştiuse de fapt acest lucru de mult timp.

— Atunci înseamnă că şi tu ai venit la timp, a spus Jenny sec.

Ian rămăsese cu ochii pe tatăl său de când intrase în încăpere. Se putea vedea pe chipul lui că era şocat, dar se stăpânea.

— Tată, a spus el croncănit, de parcă ar fi fost o cioară.

Şi-a dres glasul şi apoi a repetat:

— Tată.

Tânărul Ian a făcut câţiva paşi către tatăl său, iar acesta din urmă s-a uitat la fiul său cu atâta bucurie, încât urmele lăsate de boală pe chipul său s-au şters.

— Oh, Ian! a exclamat bătrânul, întinzând braţele. Fiul meu!

Ne aflam în *Highlands,* împreună cu Ian şi Jenny. Tocmai de aceea lucruri care ar fi fost evitate din motive de incertitudine sau delicateţe erau abordate deschis.

— S-ar putea să mor mâine, dar s-ar putea să mai trăiesc un an, a spus bătrânul Ian deschis, în timp ce toată lumea mânca pâine cu gem şi bea ceai, totul fiind pregătit repede, astfel încât călătorii să mănânce ceva până la cină. Cred că mai am de trăit vreo trei luni, a continuat el. Pun pariu cinci la doi, deşi nu prea ştiu cum o să strâng eu câştigurile care mi se cuvin.

A zâmbit larg şi, dincolo de chipul supt, se vedea Ian cel de pe vremuri.

Adulţii au şoptit ceva care nu era chiar de râs. Erau foarte mulţi oameni strânşi în salon, atraşi de faptul că se adusese pâine şi gem, dar şi dornici să-l vadă pe fiul pierdut. Dăduseră buzna toţi cei ce se aflau la Lallybroch. Tânărul Ian fusese îmbrăţişat şi sărutat de rudele sale, dar fusese şocat văzându-şi tatăl. De aceea stătea mut şi zâmbea, neştiind cum să se comporte, asaltat fiind de întrebări.

Jenny îl salvase, luându-l de mână şi ducându-l în salon la tatăl său. Apoi a ieşit şi a răspândit cu vorbe hotărâte mulţimea strânsă.

Tânărul Jamie, fratele mai mare al lui Ian şi Jenny şi naşul lui Jamie, locuia acum la Lallybroch împreună cu soţia şi copiii lui, aşa cum se întâmpla şi în cazul surorii lui, Maggie, şi a celor doi copii ai săi, pentru că soţul ei era militar. Tânărul Jamie era ocupat cu treburile fermei, dar femeile s-au strâns în jurul meu. Toţi copiii s-au strâns în jurul lui Ian, privindu-l cu ochi mari şi punându-i atâtea întrebări încât se acopereau unii pe alţii. Începuseră să se împingă, certându-se şi dorind să li se răspundă cât mai repede.

Copiii nu i-au acordat niciun fel de atenţie bătrânului Ian. Ei ştiau deja că bunicul era pe moarte şi acest lucru nu avea nicio importanţă în comparaţie cu faptul că aveau un unchi „nou” şi fascinant. O fetiţă slăbuţă stătea pe genunchii lui Ian şi îi pipăia tatuajul. Din când în când îi băga degetele în gură când Ian zâmbea, răspunzând întrebărilor nepoţilor şi nepoatelor.

— Ai fi putut să scrii, i-a spus Jamie lui Jenny cu o undă de reproş în glas.

— Am scris, a replicat ea, pe tonul ei caracteristic. Am scris cu un an în urmă, când a început să se topească pe picioare. Te-am rugat atunci să-l trimiţi acasă pe Ian cu prima ocazie.

— Ah! a exclamat Jamie vădit nemulţumit. Cred că plecasem deja din Ridge când a sosit scrisoarea. Nu ţi-am scris eu în aprilie trecut, dându-ţi de ştire că veneam acasă? Am trimis scrisoarea din New Bern.

— Chiar dacă ai trimis scrisoarea aceea, eu nu am primit-o niciodată. Nici nu mă miră, pentru că a intervenit blocada. Nu primim nici măcar jumătate din scrisorile care veneau pe vremuri din

America. Oricum, dacă ai plecat de-acolo în martie, ai parcurs drum lung, nu?

— Da, puţin mai lung decât m-aş fi aşteptat, a replicat Jamie sec. S-au petrecut tot felul de lucruri pe drum.

— Înţeleg, a replicat ea luându-i mâna dreaptă şi examinându-i cicatricea.

S-a uitat apoi la mine cu sprâncenele ridicate.

— S-a… a fost rănit la Saratoga, am spus eu vrând parcă să mă apăr. Am fost nevoită s-o fac.

— Ai făcut o treabă bună, a spus Jenny îndoind degetele lui Jamie şi întrebându-l:

— Te doare rău?

— Mă doare când stau în frig. Altfel nu mă prea supără.

— Whisky! a exclamat ea, sărind în picioare. Ia uite, cum staţi aici îngheţaţi şi eu nu m-am gândit. Robbie! Ia du-te tu şi ia sticla aia specială care-i pusă pe raftul de deasupra oalelor. Un băieţel care stătuse undeva, prin preajma lui Ian, s-a uitat urât la bunica lui, care i-a răspuns cu o privire plină de asprime. În cele din urmă, micuţul a pornit în fugă să îndeplinească cererea bunicii.

În încăpere era foarte cald, ardea focul, erau prezenţi mulţi oameni, care vorbeau, râdeau şi transpirau; o atmosferă de-a dreptul tropicală. Însă de fiecare dată când îl priveam pe Ian simţeam că îmi îngheaţă inima.

Stătea sprijinit pe spătarul fotoliului şi zâmbea, deşi se vedea că era extenuat, pentru că umerii osoşi îi căzuseră.

Am privit în altă parte şi mi-am dat seama că Jenny mă privea. Ea s-a uitat imediat în altă parte, dar am zărit în ochii ei neîncrederea şi îndoiala.

Da, va trebui să vorbim.

Au dormit la căldură după multă vreme, cumplit de obosiţi, strânşi unii într-alţii şi mulţumiţi că erau la Lallybroch. Înainte de a se trezi, Jamie a auzit vântul care se înteţise în timpul nopţii, tânguindu-se pe lângă casă.

Jamie s-a ridicat în capul oaselor, cu braţele în jurul genunchilor, ascultând. Venea furtuna, el simţea zăpada în vânt.

Claire era lângă el. Aproape că se încolăcise în somn. Părul ei părea o masă neagră pe perna albă. Îi asculta respiraţia liniştită şi îi mulţumea lui Dumnezeu pentru că o avea alături. Toată după-amiaza şi seara auzise tuşea lui Ian şi adormise cu această tuse în minte, dacă nu chiar în urechi.

Pentru că era foarte obosit, uitase pentru scurt timp că Ian era bolnav, dar dimineaţa şi-a adus aminte de acel necaz care îl apăsa pe piept.

Claire s-a mişcat în somn şi s-a întors pe spate. Dorinţa de a o avea era din ce în ce mai mare, întocmai ca un şuvoi de apă, care devine din ce în ce mai puternic. A ezitat totuşi gândindu-se la ce pierduse şi la ceea ce mai avea de pierdut Ian. Nu voia nici să o trezească pe Claire.

— Poate că mă simt aşa cum te-ai simţit tu, i-a şoptit el foarte încet ca să nu o trezească. Poate că am simţit ce ai simţit şi tu când ai trecut prin pietre şi anume că lumea mai există încă, dar nu mai este cea pe care o cunoşteai.

El ar fi putut să jure că ea nu se trezise, dar mâna ei a ieşit de sub pătură căutând, iar el a prins-o. Claire a oftat îndelung, îmbătată de somn, şi l-a tras lângă ea, pe pieptul ei cald.

— Tu eşti lumea pe care o am, a şoptit ea. Apoi a

început să respire altfel şi l-a dus cu ea într-un loc liniştit.

77

MEMORARAE

Luaseră micul dejun în bucătărie, doar cei doi Ian. Bătrânul se sculase tuşind şi apoi căzuse într-un somn adânc, şi Jenny nu voise să-l trezească. Pe de altă parte, Ian cel tânăr umblase toată noaptea cu fratele său şi cu nepoţii pe dealurile din jur. Pe drumul de întoarcere se opriseră la casa lui Kitty, iar tânărul Jamie ar fi vrut să rămână să mănânce, dar Ian nu avea linişte, voia să ajungă cât mai repede acasă, fără să spună de ce.

Se gândea că poate voise să se întoarcă mai repede tocmai pentru asta, în timp ce se uita la tatăl său, care îşi punea sare peste terci şi făcea acest lucru exact cum îl făcuse şi cu cincisprezece ani în urmă, înainte ca el, Ian cel tânăr, să plece din Scoţia. Nu se gândise la asta niciodată, dar acum, când îl vedea pe tatăl lui făcând acel gest, simţea că parcă nu ar fi plecat niciodată, parcă şi-ar fi petrecut fiecare dimineaţă acolo, la masa aceea, privindu-şi tatăl mâncând terci.

A fost cuprins de dorinţa bruscă de a ţine minte acel moment şi fiecare amănunt, de la lemnul moale al mesei pe care o simţea sub coate până la granitul tejghelei şi la felul în care cădea lumina, filtrată de perdele, muşchii feţei tatălui său, care mesteca o bucăţică de cârnat.

Bătrânul Ian a ridicat brusc privirea, ca şi când

ar fi ştiut că fiul său se uita la el.

— Să mergem până la terenul de vânătoare? a întrebat el. Tare-aş vrea să văd dacă a fătat căprioara roşcată.

ÎI surprindea puterea de care dădea dovadă tatăl său. Au mers câteva mile, vorbind despre nimic şi despre toate. El ştia că aşa avea să se întâmple, tocmai pentru ca ei să poată spune lucrurile care trebuiau spuse, dar erau greu de spus.

S-au oprit în cele din urmă în punctul cel mai înalt al mlaştinii, de unde vedeau munţii înalţi şi cele câteva lacuri mici care străluceau ca nişte peşti în lumina palidă a soarelui. Au găsit un aşa-numit râu al unui sfânt, cu un mic bazin şi cu o cruce, şi s-au aşezat puţin, ca să se odihnească.

— Într-un loc precum acesta am murit eu pentru prima dată, a spus bătrânul Ian cât se poate de calm, trecându-şi mâna umedă peste faţa scăldată în sudoare. Deşi era foarte slab, avea o culoare sănătoasă în obraji şi părea în putere. Asta îl îngrijora pe Ian, care ştia că tatăl său avea să slăbească şi mai mult.

— Aşa? a întrebat el. Şi când s-a întâmplat asta?

— Oh, în Franţa, când mi-am pierdut piciorul, a explicat bătrânul Ian, privindu-şi cu indiferenţă piciorul din lemn. Într-o clipă, m-am ridicat şi am tras cu muscheta, iar în clipa următoare, zăceam pe spate, rănit. Nici măcar nu îmi dădeam seama că sunt rănit. Mă gândesc că ceva tot trebuie să simţi când te loveşte o ghiulea din fier, grea de vreo trei kilograme.

Bătrânul Ian i-a zâmbit larg fiului său care i-a răspuns cu un zâmbet stingherit.

— Sigur că aş simţi dacă mi s-ar întâmpla aşa ceva. Sunt sigur că ai simţit că ţi s-a întâmplat *ceva.*

— Da, am simţit, a recunoscut bătrânul Ian. Şi m-am gândit că trebuie să fi fost rănit, dar nu am simţit niciun fel de durere.

— Asta tot a fost bine, a spus tânărul Ian pe un ton încurajator.

— Am crezut că am să mor, înţelegi? a spus bătrânul Ian.

Omul se uita la fiul său, dar privirea îi trecea dincolo de el, vedea câmpul de luptă în depărtare.

— Nu mă supăra lucrul ăsta, a continuat el. Şi nu eram singur.

Bătrânul s-a uitat la fiul său, a întins mâna slabă, numai piele şi os, şi a prins mâna tânărului Ian.

— Ian, a spus el în cele din urmă pe un ton blând. Ştii tu cât de ciudat este să-ţi spui numele când acel nume mai este şi al altuia? Nu m-am temut atunci şi nu mă tem nici acum.

Eu mă tem, şi-a zis Ian, fără a putea spune ceea ce gândea.

— Povesteşte-mi despre câine, a spus bătrânul zâmbind.

I-a povestit tatălui său despre Rollo, despre lupta pe mare în care a crezut că Rollo murise, cum se întâmplase să ajungă la Ticonderoga şi cum luaseră parte la teribilele bătălii de la Saratoga.

I-a povestit, fără a se gândi, pentru că dacă s-ar fi gândit, nu şi-ar mai fi găsit cuvintele – despre Emily, Iseabail şi despre cea mai abilă şopârlă din câte văzuse.

— Nu am povestit nimănui niciodată despre copilaş, a spus Ian cu timiditate.

Tatăl lui a tras adânc aer în piept, fericit.

Apoi a tuşit, a scos o batistă, s-a şters şi a tuşit din nou, dar s-a oprit în cele din urmă. Ian a încercat să nu se uite la batistă, gândindu-se că aceasta ar fi putut fi pătată cu sânge.

— Ar trebui, a spus bătrânul Ian răguşit, pentru ca apoi să tuşească şi să scuipe în batistă.

— Ar trebui să-i spui mamei tale, a continuat bătrânul. Ea s-ar bucura să afle că ai un fiu, căci nu contează în ce împrejurări a venit el pe lume.

— Da, prea bine. Poate o voi face.

În acea perioadă a anului, nu reveniseră la viaţă insectele, dar păsările începuseră să zboară peste capetele lor, ţipând alarmate.

Tânărul Ian a ascultat o vreme sunetele de acasă şi apoi a continuat:

— Tată, trebuie să-ţi spun un lucru trist.

Aşezat lângă fântână într-o zi de început de primăvară, i-a povestit ce s-a petrecut cu doamna Bug.

Tatăl său ascultase cu atenţie şi gravitate, ţinând capul plecat. Tânărul Ian a văzut şuviţele de păr cenuşiu de pe capul tatălui său şi acestea l-au liniştit, dar l-au şi mişcat. *Cel puţin a avut o viaţă bună,* s-a gândit el. *Oare m-aş simţi mai prost dacă doamna Bug ar fi fost tânără?* Şi-a spus că da, s-ar simţi mai prost, dar el se simţea şi aşa destul de neplăcut. Cu toate astea, îi era mai bine povestind cele întâmplate.

— Bineînţeles că nu a fost vina ta, a spus bătrânul, privindu-şi fiul pieziş. Tu îţi dai seama de asta în adâncul sufletului tău?

— Nu, a recunoscut Ian, dar încerc.

Ian cel bătrân a zâmbit auzindu-l vorbind astfel şi, după aceea, a devenit din nou grav.

— Ai să te descurci. Dacă te-ai descurcat până acum, te vei descurca până la sfârşit. În ceea ce priveşte necazul cu Arch Bug, el trebuie să fie la fel de bătrân ca munţii şi, dacă e cel pe care-l ştiu eu, a fost zapciu de-al lui Malcom Grant.

— El e. Mă gândesc şi eu că e bătrân şi are să moară. Ce se întâmplă însă dacă moare şi eu nu aflu că a murit? a întrebat Ian, făcând un gest care trăda frustrarea. Ce fac eu, dacă el umblă şi încearcă să-i facă rău lui Ra… aceleia care ar putea să-mi devină soţie?

Se tot încurca, şi bătrânul Ian a vrut să pună capăt acestei situaţii, apucându-şi băiatul de braţ şi întrebându-l cu viu interes şi luminat la faţă:

— Cine e? Povesteşte-mi despre ea!

Aşa se face că a început să povestească despre Rachel. Era surprins de faptul că existau atâtea lucruri care puteau fi spuse despre Rachel, deşi o cunoştea de numai câteva săptămâni şi o sărutase doar o singură dată.

Tatăl său a oftat. Ofta tot timpul, dar de data asta, ofta de fericire.

— Ah, Ian, a spus el cât se poate de fericit. Mă bucur pentru tine, nici nu pot să-ţi spun cât mă bucur. Pentru asta ne-am rugat noi, mama ta şi cu mine, în toţi anii ăştia. Ne-am rugat să găseşti o femeie bună pe care să o iubeşti şi împreună cu care să-ţi întemeiezi o familie.

— E prea curând ca să vorbim despre o familie a mea, a subliniat tânărul Ian. Trebuie să ne gândim că ea e quaker şi că, probabil, nu se va căsători cu

mine. Trebuie să ne gândim că eu sunt în Scoţia, iar ea e cu Armata Continentală şi poate fi rănită de glonţ chiar în clipa asta.

Vorbea serios şi a fost oarecum supărat de faptul că tatăl lui a izbucnit în râs.

Bătrânul Ian s-a aplecat şi i-a spus:

— Nu trebuie să aştepţi să mor eu. Trebuie să te duci la tânăra ta femeie.

— Nu pot…

— Ba da, poţi. Tânărul Jamie are Lallybroch, fetele sunt la casa lor, iar Michael – bătrânul a gemut, gândindu-se la Michael – el are să se descurce. Cel puţin aşa cred. Un bărbat are nevoie de o soţie, şi o soţie bună este cel mai mare dar pe care Dumnezeu i-l poate face unui bărbat. Mi-ar fi mai uşor să plec din lumea asta, *a bhailach,* dacă aş şti că tu eşti bine.

— Foarte bine, a mormăit tânărul Ian. Poate că aşa stau lucrurile, dar nu am să plec încă.

78

VECHI DATORII

Jamie a înghiţit ultima lingură de terci şi a tras aer în piept.

— Jenny?

— Bineînţeles că mai am, a replicat femeia luând castronul din faţa lui Ian. Apoi i-a văzut expresia de pe chip şi s-a oprit locului, cu ochii mijiţi. Nu de asta aveai nevoie? a întrebat ea în cele din urmă.

— Nu aş putea zice că e vorba de o nevoie, dar…

Jamie s-a uitat în tavan pentru a-i evita privirea, în timp ce îşi lăsa sufletul în grija lui Dumnezeu.

Ce ştii de Laoghaire MacKenzie?

I-a aruncat o privire fugară surorii sale şi a văzut că ea făcuse ochii mari.

— Laoghaire zici? a replicat ea, aşezându-se şi bătând cu degetele în tăblia mesei.

Jamie s-a gândit că Jenny avea mâini frumoase pentru vârsta ei; erau muncite, dar degetele ei erau încă agile.

— Nu e măritată, a replicat ea în cele din urmă. Dar cred că ştii deja asta.

El a dat din cap în semn că da, ştia.

— Ce vrei să ştii despre ea?

— Cum trăieşte şi…

— Şi cu cine împarte patul?

Jamie şi-a privit sora cu asprime, replicând:

— Eşti o femeie lipsită de măsură, Janet Murray.

— Aşa? Prea bine. Du-te şi întreabă pisica tot ce vrei să ştii.

L-a privit cu ochii ei albaştri şi a făcut gropiţe în obraji. Cunoştea foarte bine acea privire şi a înfruntat-o cum a putut.

— Ştii? a întrebat Jamie.

— Nu, a replicat ea imediat.

Jamie a ridicat din sprâncene pentru că nu credea că sora lui îi spusese adevărul şi a continuat:

— Hai, zi!

Ea a dat din cap şi şi-a trecut degetul pe marginea borcanului cu miere, dând deoparte stropii aurii.

— Jur pe unghiile Sfântului Fouthad, a spus Jenny în cele din urmă.

Nu mai auzise acea formulă de jurământ de pe vremea când avea zece ani şi a izbucnit în râs, în

ciuda situaţiei existente.

— Atunci înseamnă că nu mai e nimic de zis, aşa-i? a întrebat Jamie, sprijinindu-se pe spătarul scaunului şi mimând indiferenţa. Jenny a pufnit, s-a ridicat repede de la masă şi a început să strângă masa. Jamie a privit-o, mijindu-şi ochii. El voia să ştie dacă sora lui îi ascundea pur şi simplu ceva, caz în care avea să se trădeze imediat, sau dacă era vorba de mai mult.

— De ce vrei să ştii tu asta? a întrebat Jenny brusc, uitându-se la mormanul de vase murdare.

Această întrebare l-a făcut să devină atent.

— Eu nu am spus că *vreau* să ştiu, a subliniat Jamie. Dar dacă tot ai adus vorba, oricine ar deveni curios, nu?

— Desigur, a fost ea de acord.

Jenny şi-a îndreptat spatele şi l-a privit cu atâta atenţie, încât Jamie s-a întrebat dacă nu cumva uitase să se spele în urechi.

— *Nu* ştiu, a spus ea în cele din urmă. Acesta-i adevărul. Am avut veşti doar o singură dată despre ea şi atunci ţi-am scris.

Aşa? Şi de ce mi-ai scris? s-a întrebat Jamie, fără a scoate însă niciun cuvânt.

— Mhm! a mormăit el în cele din urmă. Şi tu vrei să cred că te-ai mulţumit doar cu atât.

Şi-a adus aminte aici, în vechea sa odaie de la Lallybroch, de ziua căsătoriei sale cu Laoghaire.

Îşi luase o cămaşă nouă pentru acea ocazie specială. Nu erau bani destui decât pentru lucrurile strict necesare şi uneori nici măcar pentru atât, dar Jenny îi făcuse o cămaşă. Pentru aceasta, el bănuia că ea îşi sacrificase cele mai bune fuste. Şi-a adus aminte cum s-a bărbierit,

privindu-se în apă şi văzând chipul unui străin care apărea pe măsură ce briciul trecea peste obraz. Se gândise că trebuia să zâmbească atunci când o va întâlni pe Laoghaire. Nu voia să o sperie şi ceea ce vedea în oglinda apei era suficient pentru a-l speria *pe el.*

S-a gândit deodată să împartă patul cu ea. A lăsat deoparte amintirile legate de trupul lui Claire – se pricepea la aşa ceva – şi trecuseră ani de zile. Se culcase cu o femeie doar de două ori în ultimii cincisprezece ani şi trecuseră cinci, şase, poate chiar şapte ani de când o făcuse ultima dată…

A avut un moment de panică şi s-a gândit că poate nu era în stare s-o facă. De aceea şi-a atins membrul cu băgare de seamă prin kilt, pentru a realiza că începuse să se întărească doar la gândul că avea să se culce cu o femeie.

A tras adânc aer în piept, simţind o uşurare. Nu avea de ce să se teamă de acest lucru, deci.

S-a auzit un zgomot dinspre uşă, a întors capul şi a zărit-o pe Jenny stând acolo cu o expresie ce nu putea fi descifrată. Jamie a tuşit şi şi-a luat mâna de pe penis.

— Nu trebuie s-o faci, Jamie, i-a spus Jenny privindu-l în ochi. Dacă te-ai răzgândit, trebuie să-mi spui.

Aproape că se răzgândise. Era un oarecare freamăt în el, dorinţa de fericire care îi lipsise atât de multă vreme. Nu era vorba numai despre fericirea lui. Nu fusese niciodată vorba doar despre el.

— Nu, spusese el imediat. Mă simt bine.

Apoi zâmbise, pentru a-i da curaj.

Coborâse apoi pentru a se întâlni cu Ian. A auzit ploaia şi a luat-o drept un semn de rău augur, amintindu-şi de prima zi de nuntă, când se ţinuseră de mână, el şi Claire, amândoi îngroziţi, amândoi sângerând.

— E totul în regulă? îl întrebase Ian cu glas şoptit.

— Da, totul este în regulă, a spus el felicitându-se pentru faptul că era atât de calm.

Figura lui Jenny a apărut puţin în uşa salonului. Părea îngrijorată, dar s-a liniştit când l-a văzut.

— E totul în regulă, *mo nighean,* a asigurat-o Ian, zâmbind larg. O să-l ţin eu bine, dacă-i dă cumva prin cap să dea bir cu fugiţii. Ian îl ţinea într-adevăr de braţ. Jamie era surprins, dar nu a protestat.

— Foarte bine, du-l atunci unde trebuie, a spus sora lui sec. A venit pastorul.

Intrase împreună cu Ian şi îşi reluase locul alături de Laoghaire în faţa bătrânului părinte Mecarthy. Ea îi aruncase o privire fugară şi apoi se uitase în altă parte. Oare îi era teamă? Mâna ei era rece, dar nu tremura. I-a strâns uşor degetele şi ea s-a întors spre el, privindu-l în faţă. Nu, nu se temea şi nici nu strălucea ca o stea sau ca o rază de soare. În privirea ei se citeau recunoştinţa şi încrederea.

Tocmai acea încredere îi intrase în suflet şi îi dăduse senzaţia de stabilitate, fixând rădăcinile care îl legau de acel loc. Şi el fusese recunoscător.

A întors capul când a auzit zgomot de paşi şi a văzut-o pe Claire venind pe hol. A zâmbit, dându-şi seama că făcuse gestul fără a se gândi la nimic. S-a apropiat de el apucându-i mâna:

— A fost a ta, nu-i aşa? Camera a fost a ta în vremea tinereţii tale, vreau să spun.

— Da, a fost.

— Cred că asta mi-a spus şi Jenny… când am venit aici pentru prima oară, vreau să zic.

Jamie a zâmbit. Acum ea vorbea cu Jenny, într-un fel. Fiecare dintre ele era atentă să nu spună prea multe sau să nu spună cumva ceva ce nu se cuvine. Şi el se temea să nu spună prea multe sau să nu spună ceva ce nu se cuvenea, dar nu avea de gând să se comporte ca o femeie.

— Trebuie să mă duc să o văd pe Laoghaire, a spus el deodată. O să mă ucizi dacă fac asta?

— Îmi ceri permisiunea?

— Nu fac asta, a replicat el îndreptându-şi spatele cu un sentiment ciudat. Vreau doar… Ei bine, mă gândeam că se cuvine să-ţi spun.

— Foarte frumos din partea ta, a replicat ea zâmbind, dar era îngrijorată. Ai vrea… să-mi spui *de ce* vrei să te duci să o vezi?

— Nu am spus că *vreau* să o văd, a replicat Jamie cu o anume asprime în glas. Am spus că simt nevoia să o văd.

— Ar fi prea mult dacă te-aş întreba de ce simţi nevoia să o vezi?

Ochii ei erau mai mari şi mai galbeni ca de obicei. Stârnise în ea acea fiinţă care semăna cu un vultur. Nu ar fi vrut deloc să facă acest lucru, dorind brusc să se ascundă de propria nesiguranţă, dar era conştient de faptul că nu putea. Nu putea nici să vorbească despre amintirea chipului lui Laoghaire în ziua cununiei lor, despre încrederea care se citea în privirea ei şi despre sentimentul neplăcut că el trădase acea

încredere.

— Mă poţi întreba orice, *Sassenach,* şi ai şi făcut-o, a spus el cu asprime. Am să-ţi răspund dacă am să cred că are rost.

Claire a scos un sunet care semăna cu „Hmph!”, însă el a înţeles exact ce însemna acel sunet.

— Dacă vrei să ştii cu cine se culcă, există probabil şi căi mai puţin directe de a afla, a spus ea. Vorbise calm, dar pupilele i se măriseră.

— Nu-mi pasă cu cine se culcă ea!

— Ba îţi pasă! a replicat Claire prompt.

— Ba nu!

— Minţi, şi cine minte fie şi măcar o dată, în focul iadului are să ardă, a spus ea simţind că explodează. În schimb, Jamie a izbucnit în râs şi a râs şi ea, îmbujorându-se.

După câteva clipe, s-au oprit amândoi, stingheri şi caraghioşi pentru că au râs într-o casă în care nu mai râsese nimeni de multă vreme, dar au continuat să-şi zâmbească unul altuia.

— Vino-ncoace, a spus el, întinzând mâna. Ea i-a apucat-o imediat şi s-a apropiat ca să-l îmbrăţişeze.

Părul ei mirosea altfel. Mirosea a plante înverzite şi a proaspăt, dar altfel. Avea un miros specific pentru *Highlands.* Poate că mirosea a iarbă-neagră.

— Vrei să ştii despre cine este vorba, a spus ea cu voce caldă, respiraţia ei răzbătând prin materialul cămăşii lui. Vrei să-ţi spun eu de ce?

— Da, vreau şi nu vreau, a spus el, strângând-o în braţe. Ştiu foarte bine de ce şi cred că şi tu şi Jenny, şi orice altă femeie aflată pe o rază de cincizeci de mile crede că ştie de ce. Dar nu se

pune problema de ce trebuie să o văd.

Claire a făcut un pas înapoi şi şi-a îndepărtat buclele din ochi, ca să-l vadă mai bine. I-a privit cu atenţie chipul şi apoi a dat din cap, spunând:

— Ai să-i transmiţi toate cele bune din partea mea, nu-i aşa?

— Ei, mititico, nu m-am gândit niciodată la asta!

— Ai s-o faci? a întrebat ea sec.

Jamie a privit-o şi i-a trecut degetul peste obraz, spunând:

— Nu, n-am s-o fac. Tu nu ai ţinut niciodată supărarea, *Sassenach.*

— Eu nu sunt scoţiancă, a spus Claire dându-şi părul pe spate. Vreau să spun că nu este o chestiune de mândrie naţională.

I-a pus apoi mâna pe piept, înainte ca el să poată replica, şi l-a întrebat:

— Ea nu te-a făcut niciodată să râzi, nu-i aşa?

— M-a făcut să zâmbesc o dată sau de două ori, dar de râs, nu, nu m-a făcut să râd, a recunoscut Jamie.

— Ei bine, adu-ţi aminte de amănuntul acesta, a spus ea plecând în foşnet de fuste.

El a zâmbit prosteşte şi a urmat-o.

Când a ajuns la scări, ea îl aştepta.

— Mai vreau să-ţi spun un lucru, a precizat Claire ameninţând cu degetul.

— Care?

— Dacă afli cu cine se culcă şi nu îmi spui, *să ştii* că te omor.

Balriggan nu era un loc prea mare, avea puţin peste zece acri. Cu toate astea, era plăcut, cu casa mare din piatră cenuşie, ascunsă în spatele dealului, şi cu un lac mic, semănând cu o oglindă,

mai jos de casă. În timpul Revoltei, englezii arseseră câmpurile şi grajdul, dar natura îşi revenea mai repede decât reveneau oamenii care trăiseră pe acele meleaguri.

A trecut călare pe lângă lac, gândind că această vizită era o greşeală. Era posibil să laşi în urmă locuri, oameni, amintiri, măcar pentru o vreme. Da, numai că locurile erau strâns legate de întâmplări şi, dacă te întorci într-un loc în care ai trăit pe vremuri, îţi aduci aminte ce ai făcut acolo şi cine ai fost.

Balriggan… fusese un loc plăcut. El iubise lacul acela, în care se oglindea cerul, atât de liniştit în unele dimineţi încât aveai senzaţia că poţi să calci pe norii reflectaţi în luciul apei, simţindu-le aburii învăluitori. Îşi amintea cum era acel lac în timpul verii, când se oglindeau în el tot felul de culori dispuse în cercuri, suprafaţa apei fiind tulburată când şi când de saltul câte unui somon.

Drumul l-a dus mai aproape şi a văzut micile bălţi pe fundul cărora se zăreau pietrele, locuri în care le învăţase pe Joan şi Marsali cum să prindă peşte. Erau atât de preocupate de ceea ce făceau, încât nu le păsa de ţânţari şi se întorceau acasă ude până la brâu, roşii de atâtea înţepături şi arse de soare, ţinându-l de mână şi zâmbind soarelui care apunea. A zâmbit uşor, apoi şi-a întors calul ca să urce panta spre casă.

Locul arăta destul de rău, dar fusese reparat cu destulă grijă. În ţarcul din spatele casei era un catâr înşeuat care păştea; casa era veche, dar părea destul de solidă. Foarte bine. Laoghaire nu-şi cheltuia banii pe prostii sau pe lucruri de lux.

A pus mâna pe poartă şi a simţit o tresărire.

Senzaţia de lemn pipăit cu mâna îi era foarte familiară. A ridicat-o fără a se gândi prea bine la locul în care poarta aproape că atingea pământul. Acea tresărire a simţit-o şi la nivelul gurii, amintindu-şi de ultima întâlnire pe care o avusese cu Ned Gowan, avocatul lui Laoghaire. „Ce vrea blestemata asta de femeie?” întrebase el exasperat, iar Ned spusese vesel: „Capul tău în poarta ei”.

Pufnind în râs, el a închis poarta cu putere, privind către casă.

A observat o mişcare. Un bărbat stătea pe bancă în faţa casei şi îl privea, ţinând pe genunchi nişte frâie rupte.

Un băiat care nu-i prea binedispus, s-a gândit Jamie privindu-l pe omul acela cu faţă de dihor, albeaţă la un ochi şi gura căscată a uimire.

Jamie l-a salutat respectuos şi l-a întrebat dacă stăpâna casei se afla acasă.

Omul, care privit mai îndeaproape părea să aibă în jur de treizeci de ani, a clipit des şi apoi şi-a întors capul ca să îl poată privi cu ochiul sănătos.

— Şi cine zici că eşti? a întrebat el pe un ton neplăcut.

— Fraser din Broch Tuarach, a răspuns Jamie. Era, oricum, o vizită formală. Doamna… a ezitat, neştiind cum se cuvenea să o numească pe Loaghaire. Sora lui îi spusese că ea continua să se numească „doamna Fraser”, în ciuda scandalului de pe vremuri. Nu avea cum să protesteze, mai ales că el era în America, dar chiar şi aşa stând lucrurile, el refuza să o numească astfel chiar şi faţă de servitorul ei.

— Du-te şi cheamă-ţi stăpâna, te rog, a spus el

sec.

— Ce doreşti de la ea? a întrebat omul, în timp ce ochiul sănătos i s-a îngustat bănuitor.

Nu se aşteptase să i se opună cineva şi era gata să dea un răspuns acid, dar s-a abţinut. Omul ştia despre el câte ceva şi era bine că slujitorul lui Laoghaire avea grijă de stăpâna lui, chiar dacă nu avea maniere.

— Aş dori să stau de vorbă cu ea, dacă nu ai nimic împotrivă, a spus Jamie politicos. Crezi că te-ai putea duce să-i spui asta?

Omul a scos un mârâit, dar a lăsat deoparte frâiele şi s-a ridicat în picioare. Prea târziu. Jamie observase că era cocoşat şi că avea un picior mai scurt. Dacă s-ar fi scuzat, situaţia ar fi devenit şi mai neplăcută. L-a lăsat să între şchiopătând în casă, crezând că Laoghaire îşi luase un argat şchiop doar ca să-l facă să se simtă prost.

Jamie s-a scuturat, fiindu-i ruşine că avusese un asemenea gând. Cum se întâmpla ca o femeie neajutorată cum era Laoghaire MacKenzie trezea în el tot ce era mai urât? Şi sora lui putea face acest lucru, s-a gândit el supărat. Jenny era în stare să îl facă să vorbească urât, dar tot ea putea să-l potolească doar cu o vorbă, ca şi când ar fi turnat pe el apă rece.

— *Du-te s-o vezi!* îi spusese Jenny.

— Bine, sunt aici! a spus el arţăgos.

— Văd, a replicat sec o voce. De ce?

A întors capul şi a văzut-o pe Laoghaire în prag, cu mătura în mână, privindu-l cu răceală.

Jamie şi-a scos pălăria şi a făcut o plecăciune, spunând:

— Îţi doresc şi sper că ai o zi bună.

Se pare că femeia avea o zi bună, căci era îmbujorată şi ochii ei albaştri erau limpezi.

Ea îl privea cu indiferenţă, dar cu sprâncenele ridicate.

— Am auzit că te-ai întors acasă. De ce eşti aici? l-a întrebat Laoghaire.

— Ca să văd ce faci.

— Prea bine, a replicat ea ridicând şi mai mult din sprâncene. Ce doreşti?

În mintea lui revăzuse scena asta de o sută de ori, dar ar fi trebuit să ştie că avea să depună foarte mult efort şi să piardă foarte mult timp. Totul putea fi planificat, dar nu şi când era vorba despre femei.

— Am venit să-ţi dau de ştire că îmi pare rău, a spus el direct. Am mai făcut-o şi înainte, dar ai tras asupra mea. De data asta eşti gata să mă asculţi?

Laoghaire a coborât sprâncenele privindu-l, în timp ce continua să ţină mătura în mână şi să se gândească dacă putea fi folosită drept armă. În cele din urmă a dat din umeri, spunând:

— Fie cum doreşti. Nu vrei să intri?

— E o zi frumoasă. Nu vrei să ne plimbăm prin grădină?

Jamie nu voia să între în casa aceea care păstra amintiri, lacrimi şi tăceri.

Ea l-a privit o vreme, apoi a încuviinţat şi a pornit pe cărarea care ducea spre grădină. El a observat că Laoghaire continua să ţină mătura în mână, neştiind dacă să fie amuzat sau jignit.

Au trecut tăcuţi prin grădina de zarzavaturi şi au ajuns la poarta grădinii propriu-zise. Era o grădină în care se găseau toate cele necesare şi

avea o mică livadă în capăt. Printre vrejurile de fasole şi straturile cu ceapă, creşteau flori. Ei îi plăcuseră întotdeauna florile. Jamie şi-a adus aminte şi a avut o strângere de inimă.

Laoghaire pusese mătura pe umăr ca un soldat. Mergea alături de el fără a se grăbi, dar fără a rosti niciun cuvânt.

Jamie şi-a dres glasul zicând:

— Am spus că am venit să-ţi cer iertare.

— Mi-ai spus, a replicat ea lovind cu piciorul un cuib de cartofi.

— Când ne-am… cununat, a spus el, încercând să-şi aducă aminte discursul pe care îl pregătise… Nu ar fi trebuit să te cer. Sufletul meu era rece şi nu aveam niciun drept să îţi ofer un lucru mort.

Nările ei s-au umflat, dar nu l-a privit pe Jamie, ci se uita încruntată la cuibul de cartofi, de parcă ar fi suspectat că acolo s-ar fi aflat gândaci.

— Ştiam asta, a spus ea în cele din urmă. Eu speram… Femeia s-a întrerupt, strângând din buze şi trăgând aer în piept. Am sperat că poate am să-ţi fiu de ajutor. Toată lumea şi-a dat seama că aveai nevoie de o femeie. Poate totuşi nu aveai nevoie *de mine,* a adăugat ea cu amărăciune.

Izbit de această mărturisire, el a spus primul lucru care i-a venit în gând:

— Am crezut că tu aveai nevoie *de mine.*

Îl privea cu ochii mari şi el ştia că Laoghaire va plânge, dar nu a plâns.

— Aveam copii de crescut.

Glasul ei era dur şi neutru, iar replica ei a fost ca o palmă peste obraz.

— Aşa este, a replicat el încercând să-şi păstreze cumpătul. Laoghaire vorbea deschis. Aşa este, dar

acum au crescut. *Şi* el le găsise un rost atât lui Marsali, cât şi lui Joan, dar probabil că nu se va bucura de recunoştinţa lor.

— Aşa este, a replicat ea cu răceală. Crezi că poţi să-mi spui tot felul de lucruri şi să nu mai plăteşti, nu-i aşa?

— Nu, *nu-i aşa,* pentru numele lui Dumnezeu!

Îţi spun asta pentru că nu ai să izbuteşti, a spus ea privindu-l cu ochi mari şi ignorând faptul că el răspunsese negativ. Tu m-ai făcut de râs în faţa întregii parohii, Jamie Fraser. M-ai trădat şi ţi-ai râs de mine cu târfa ta de *Sassenach.*

— Nu am…

— Şi acum te-ai întors din America, împopoţonat ca un papagal englez, a spus ea, privind supărată cămaşa lui cea nouă, pe care o îmbrăcase pentru a-i arăta că o respectă. Ai venit aici să-ţi arăţi bogăţia, la braţ cu femeia ta îmbrăcată frumos. Ei bine, am să-ţi spun eu… a continuat ea, luând mătura de pe umăr şi lovind pământul. În ceea ce mă priveşte, tu nu ai înţeles nimic. Ai crezut că ai să scapi de mine dacă fugi ca un câine bătut, dar n-ai să scapi! Gândeşte-te bine! Asta-i tot ce pot să-ţi spun! Gândeşte-te bine!

El şi-a scos punga din buzunar şi a aruncat-o în uşa magaziei din grădină. A regretat o clipă că adusese un lingou de aur şi nu monede, care să zornăie.

— Da, ai dreptate în privinţa asta. Nu am înţeles nimic, oricât m-aş fi străduit!

— Oricât te-ai fi străduit? a izbucnit ea, ignorând pur şi simplu punga aruncată. Nu te-ai străduit nici măcar o clipă, Jamie Fraser! De fapt – chipul ei s-a încordat, în timp ce femeia încerca să-şi

stăpânească vocea – de fapt *nu te-ai uitat* niciodată la mine. Ei bine, nu, cred că te-ai uitat o dată.

Glasul îi tremura şi a privit în altă parte, cu dinţii încleştaţi.

Apoi s-a uitat din nou la el cu ochii mari, dar neînlăcrimaţi.

— Ai luat bătaie odată din cauza mea, la lac. Îţi aminteşti?

Nu şi-a amintit imediat, dar apoi şi-a dus mâna instinctiv la falcă şi a zâmbit abia perceptibil, deşi era supărat.

— Da, da, îmi aduc aminte, a replicat el în cele din urmă.

Angus Mhor nu îl bătuse atât de tare cât ar fi putut, dar coastele tot îl duruseră zile-n şir.

Laoghaire a dat din cap, privindu-l. Obrajii i se înroşiseră, dar s-a liniştit imediat.

— Am crezut că ai făcut asta pentru că mă iubeai. Am crezut asta multă vreme după ce ne-am cununat, dar m-am înşelat, nu-i aşa?

Se pare că uimirea i se citea lui Jamie pe chip, pentru că Laoghaire a scos un „Mhm!” discret, ceea ce însemna că era nervoasă. O cunoştea destul de bine ca să ştie acest lucru.

— Ţi-a fost milă de mine, a spus ea sec. Nu mi-am dat seama atunci de asta. Ţi-a fost milă de mine şi la lac, nu doar mai târziu, când m-ai luat de soţie. Şi eu credeam că mă iubeşti, a spus ea rar, ca şi când ar fi vorbit unei persoane care înţelegea greu ce i se spune. Când Dougal s-a ţinut de capul tău să te însori cu stricata aia de *Sassenach,* am crezut că am să mor, dar m-am gândit că poate *şi tu* credeai că ai să mori.

Lucrurile nu au stat aşa.

— Ah… nu, a replicat el simţindu-se ciudat, simţindu-se ca un prost. Nu îşi dăduse seama atunci ce sentimente avea ea. Pentru el, nu mai existase decât Claire, dar bineînţeles că Laoghaire crezuse că Jamie o iubea. Doar avea şaisprezece ani. Ea a crezut că se căsătorise cu Claire pentru că fusese forţat să o facă, nedându-şi seama că şi el îşi dorise acea căsătorie. Crezuse, bineînţeles, că le fusese scris în stele, lui şi ei, să se iubească, doar că el nu o mai privise niciodată.

Jamie şi-a trecut o palmă peste faţă, simţindu-se cu totul neajutorat.

— Nu mi-ai spus asta niciodată, a replicat el, luându-şi mâna de pe obraz.

— La ce ar fi folosit? l-a întrebat Laoghaire.

Aşa stăteau, deci, lucrurile. Ea ştiuse, trebuia să-şi fi dat seama care era adevărul până când s-au căsătorit, dar a sperat… Incapabil să-i spună ceva important, el s-a refugiat în ceva irelevant.

— Cine a fost? a întrebat-o el în cele din urmă.

— Cine a fost cine? a întrebat ea ridicând din sprâncene a mirare.

— Băiatul. Tatăl tău a vrut să fii pedepsită pentru că nu erai la locul tău, nu-i aşa? Cu cine ţi-ai făcut tu de cap atunci când eu am încasat bătaia? Nu te-am întrebat niciodată.

Femeia s-a înroşit mai mult ca înainte, spunând:

— Nu m-ai întrebat, nu-i aşa?

S-a lăsat o linişte apăsătoare între ei doi. Nu o întrebase atunci. Nu i-a păsat.

— Îmi pare rău, a spus Jamie în cele din urmă. Spune-mi, totuşi. Cine a fost?

Atunci nu i-a păsat, dar acum era curios, chiar

dacă încerca să nu se gândească la alte lucruri sau să vorbească despre ele. Ei nu se bucuraseră de un trecut aşa cum şi-l închipuise ea şi totuşi, trecutul îi lega.

Şi-a strâns buzele şi Jamie a crezut că Laoghaire nu avea să spună nimic, dar în cele din urmă, a spus parcă fără să vrea:

— John Robert MacLeod.

Jamie s-a încruntat, dar şi-a adus aminte în cele din urmă despre cine era vorba.

— John Robert? Cel din Killiecrankie?

— Da, a răspuns Laoghaire. Chiar el.

După ce a spus „chiar el”, femeia a închis gura brusc.

Nu îl cunoscuse bine, dar despre reputaţia de amorez a lui John Robert Macleod se vorbise mult printre luptătorii care se aflau la lac. Era un bărbat subţirel care arăta bine şi avea obrazul neted. Faptul că avea copii acasă, la Killiecrankie, părea să nu-l intereseze deloc.

— Iisuse! a exclamat Jamie. Ai avut noroc că ţi-ai păstrat virginitatea!

Femeia s-a înroşit toată şi Jamie a rămas o vreme cu gura căscată, izbucnind în cele din urmă:

— Laoghaire MacKenzie! Doar nu ai fost atât de proastă să te culci cu el virgină!

— Nu am ştiut că era însurat! a exclamat Laoghaire bătând cu piciorul în pământ. Oricum, totul s-a întâmplat după ce tu te-ai însurat cu *Sassenach.* M-am dus la el, ca să îmi aline suferinţa.

— Oh, da! Şi cred că ţi-a alinat-o!

— Tacă-ţi gura! a exclamat Laoghaire luând un

vas pentru apă de pe banca de lângă magazie şi aruncându-l spre el.

Nu se aşteptase la asta. Claire avea obiceiul să arunce cu obiecte în el, dar Laoghaire nu făcuse niciodată aşa ceva. De aceea vasul era să-l nimerească drept în cap, dar s-a ferit şi a fost lovit în umăr.

Acelui vas i-au urmat şi alte obiecte luate de pe bancă, precum şi o ploaie de cuvinte rostite incoerent, blesteme rostite de femeie şi strigăte care semănau cu şuieratul unui ceainic ce dă în clocot. O oală de lapte nu l-a nimerit, dar s-a trezit plin de lapte bătut şi zer de la piept până la genunchi. El a început să râdă şocat când Laoghaire a luat o sapă din magazie şi s-a îndreptat spre el. S-a ferit, speriat de-a binelea, a apucat-o de încheietură ca să lase din mână sapa grea, care a căzut cu zgomot. Femeia a scos un strigăt de parcă ar fi fost *ban-sidhe* şi s-a repezit cu mâna rămasă liberă peste faţa lui, aproape orbindu-l cu unghiile ei.

A prins-o şi de cealaltă mână şi a împins-o în peretele magaziei. Laoghaire se zbătea în braţele lui ca un şarpe.

— Îmi pare rău! a strigat el în cele din urmă, încercând să acopere gălăgia pe care o făcea femeia.

— Îmi pare rău! a continuat el. Mă auzi? îmi pare *rău!*

Gălăgia făcută de ea îl împiedica să audă ce se petrecea în jur şi a simţit cum îl loveşte ceva după ureche, pentru ca apoi să vadă stele verzi înaintea ochilor.

A continuat să o ţină de mâini, chiar şi când s-a

împiedicat. Apoi a căzut la pământ, trăgând-o pe Laoghaire după el. A ţinut-o strâns ca să nu-l mai poată lovi şi a clipit, încercând să vadă ceva printre lacrimi.

— Dă-i drumul, *Macifrinn*! s-a auzit un glas şi sapa s-a înfipt în pământ, lângă capul lui.

Jamie s-a rostogolit printre straturi, trăgând-o pe Laoghaire după el. A auzit din nou vâjâitul sapei, doar că de data aceasta unealta s-a înfipt în pământ, prinzându-i manşeta cămăşii şi tăindu-l la mână.

S-a desprins, neţinând seama că îşi rupea cămaşa şi o bucată de piele, i-a dat drumul lui Laoghaire, a sărit în picioare şi s-a năpustit la sluga femeii, care ridicase sapa, cu chipul schimonosit de efort.

Mai întâi l-a lovit peste faţă şi apoi, înainte de a-l doborî la pământ, l-a lovit în stomac. S-a aşezat pur şi simplu peste el şi a început să-l lovească, simţind cum i se mai potoleşte furia. Omul gemea, scâncea şi horcăia, iar Jamie dorea să-i dea un genunchi în testicule, pentru a pune capăt luptei. Şi-a dat seama însă că Laoghaire ţipa şi îl lovea în cap.

— Lasă-l în pace! striga ea cât o ţinea gura. Lasă-l în pace, pentru numele lui Dumnezeu! Nu-i face rău!

Jamie s-a oprit, gâfâind şi simţind că se purtase prosteşte. Bătuse de fapt un infirm slăbănog, care încerca să-şi apere amanta în faţa unui bărbat care o atacase ca ultimul golan.

Dumnezeule, ce se întâmpla cu el?

S-a ridicat de pe bietul om, stăpânindu-şi impulsul de a-şi cere scuze şi voind să-i întindă

mâna bietului om ca să se poată ridica de la pământ.

Înainte de a putea face ceva, Laoghaire s-a aşezat în genunchi lângă el şi l-a ajutat să se ridice în capul oaselor, punându-i capul pe pieptul ei, fără să-i pese că omului îi curgea sânge din nas, mângâindu-l şi rostindu-i numele, Joey parcă îi zicea.

Jamie a rămas în picioare, clătinându-se puţin şi privind întregul spectacol. Îi curgea sânge de pe degete şi braţul începuse să-i ardă în locul în care lama sapei îi luase pielea. A simţit că îi curgea ceva în ochi şi când s-a şters, şi-a dat seama că fruntea îi sângera. Era limpede că Joey cel cu gura căscată îl muşcase în vreme ce îl lovea. Jamie s-a strâmbat dezgustat simţind urmele dinţilor pe fruntea sa şi a căutat o batistă cu ajutorul căreia să oprească sângerarea.

Între timp, deşi era ameţit, începea să priceapă ce se petrece înaintea ochilor lui. O stăpână bună trebuia să-şi liniştească servitorul, dar el nu întâlnise niciodată o femeie care să-şi numească servitorul *mo chridhe,* să-l sărute pe gură cu pasiune, murdărindu-se astfel de sânge.

— Mhm! a mormăit Jamie în cele din urmă.

Laoghaire şi-a întors spre el chipul plin de sânge şi scăldat în lacrimi. Niciodată nu fusese mai încântătoare.

— El? a întrebat Jamie neîncrezător, privindu-l pe Joey care zăcea întins la pământ. De ce, pentru numele lui Dumnezeu?

Laoghaire l-a privit cu ochii mijiţi, încordată ca o pisică pregătită să sară. L-a privit o clipă, apoi şi-a îndreptat spatele, apăsând încă o dată capul lui

Joey pe pieptul ei.

— Pentru că el are nevoie de mine, a răspuns ea în cele din urmă. Pentru că el are nevoie şi tu, nemernicule, nu ai avut niciodată.

Şi-a lăsat calul să pască pe malul lacului, s-a dezbrăcat şi a intrat în apă. Cerul era încărcat şi lacul era plin de nori.

Apele s-au desfăcut în două şi s-a lăsat în voia lor, plutind fără să mai simtă micile răni, pentru că apa era foarte rece. Şi-a băgat capul sub apă ţinând ochii închişi, pentru a-şi spăla rana de la cap. A simţit cum bulele pe care le făcea respirând îi gâdilau umerii.

Şi-a înălţat capul şi a început să înoate încet, fără a se gândi la nimic.

A stat întins pe spate şi a privit cerul, plutind printre nori, cu părul despletit arătând întocmai ca nişte alge. S-a stârnit ploaia şi a tulburat apa în jurul lui. Apoi ploaia s-a înteţit, dar stropii erau mărunţi, parcă nici nu îl atingeau. Doar norii îi spălau faţa şi trupul, înlăturând sângele şi neliniştea din ultima vreme.

Se întreba dacă avea să se mai întoarcă vreodată.

Apa i-a intrat în urechi cu un vâjâit şi el s-a simţit bine, dându-şi seama că, de fapt, nici nu plecase.

S-a îndreptat spre mal, tăind apa. Picăturile îi căzeau constant pe umeri, în timp ce înota. Soarele, deşi apunea, continua să îşi arunce razele blânde peste Balriggan şi peste deal.

A rămas nemişcat o clipă, stând în apă până la brâu, fără a privi în jos.

— Nu, a spus el încet, simţind cum remuşcarea

făcea loc regretului şi apoi resemnării. Ai dreptate, nu am făcut-o niciodată. Îmi pare rău.

A ieşit din apă, a fluierat chemându-şi calul, şi-a tras pledul ud peste umeri şi şi-a întors faţa către Lallybroch.

79

PEŞTERA

Am notat „plante medicinale” şi m-am oprit, ca de obicei, pentru a mă gândi. Pentru că scriam cu pana, mă simţeam mai liberă în exprimare şi mai zgârcită în cuvinte decât dacă aş fi scris cu pixul sau aş fi folosit maşina de scris. M-am gândit că ar fi fost cel mai bine să fac o listă cu plante şi apoi să inserez fiecare plantă, aşa cum îmi venea în minte, pentru ca apoi să trec pe curat, asigurându-mă că notasem totul şi să nu încerc să dau o formă finală de la bun început.

Lavandă, mentă, camfor, am notat fără nicio ezitare. *Gălbenele, oţetar, degetariţă, lemn-dulce.* Apoi am făcut o steluţă în dreptul degetariţei, pentru a-mi aduce aminte că trebuia să adaug unele indicaţii exacte legate de utilizarea acestei plante, deoarece orice parte a ei este otrăvitoare, dacă nu se utilizează în doze mici. M-am jucat cu pana, muşcându-mi buza pentru că eram nehotărâtă, întrebându-mă dacă trebuia să menţionez acest amănunt, deoarece cartea urma să fie un ghid util pentru omul de rând, nu pentru cei care practicau medicina şi aveau experienţă cu preparatele de uz medical. Mă gândeam că nu trebuie să administrezi degetariţă decât dacă ai

experienţă… Ar fi fost mai bine să nu fac această precizare. Poate că ar fi fost bine să fac un desen, dar fără a avertiza în ceea ce priveşte dozarea, ci să arăt că planta ar trebui administrată *numai* de către medici, excepţie făcând situaţiile în care cineva voia cu orice preţ să pună capăt definitiv suferinţelor rudei…

Am văzut o umbră pe podea în faţa mea şi mi-am ridicat privirea. Jamie stătea înaintea mea şi mă privea ciudat.

— Ce e? l-am întrebat mirată. S-a întâmplat ceva?

— Nu, a spus el, făcând un pas spre mine, punându-şi mâinile pe birou şi apropiindu-şi faţa de a mea.

— Te-ai îndoit vreodată câtuşi de puţin că am nevoie de tine? a întrebat el.

Nu a trebuit să mă gândesc nici măcar o fracţiune de secundă pentru a răspunde la această întrebare.

— Nu, i-am spus eu imediat. Din câte ştiu, ai avut nevoie de mine din clipa în care te-am văzut. De atunci cred că ai continuat să ai nevoie de mine. *Ce Dumnezeu* s-a întâmplat cu fruntea ta? Chestiile-astea arată ca nişte dinţi…

El s-a aplecat peste birou şi m-a sărutat, înainte de a-mi duce ideea până la capăt.

— Mulţumesc, a spus el cu înflăcărare, apoi s-a întors pe călcâie şi a ieşit din încăpere foarte binedispus.

— Ce s-a întâmplat cu unchiul Jamie? a întrebat Ian, privind prin uşa deschisă către hol, de unde se auzea un mormăit care semăna cu zumzetul unei albine. E beat?

— Nu cred, am replicat cu îndoială, lingându-mi buzele. Nu mirosea a alcool.

— Da, foarte bine, a spus Ian, ridicând din umeri şi dând uitării excentricităţile unchiului său. Am fost până dincolo de Broch Mordha şi domnul Macallister a spus că mama soţiei lui se simte rău de aseară şi se întreba dacă nu poţi să treci cumva s-o vezi, dacă nu te superi.

— Nu mă supăr deloc, l-am asigurat eu, ridicându-mă. Să-mi iau geanta.

Chiar dacă era primăvară, un anotimp rece, atât cei din casă, cât şi vecinii păreau să fie sănătoşi. M-am rezumat la a dat sfaturi şi la a oferi medicamente, unde acestea erau acceptate. Oricum, nu mai eram stăpână la Lallybroch şi mulţi dintre cei pe care îi cunoscusem erau morţi acum.

Eu plecasem de la Lallybroch, îl părăsisem. *Îi* părăsisem.

Deşi păreau a crede povestea pe care o ticluise Jamie, potrivit căreia eu crezusem că murise şi fugisem în Franţa, aveau sentimentul că îi trădasem. *Eu însămi* credeam că îi trădasem.

Dispăruse apropierea care existase între noi şi de aceea nu mă duceam să-i văd pe oameni ca pe vremuri, ci aşteptam să fiu chemată. Între timp, când *trebuia* să ies, mă plimbam singură sau cu Jamie, care trebuia şi el să iasă din casă din când în când.

Într-o zi, când bătea vântul, dar era vreme bună, Jamie m-a dus mai departe decât de obicei şi mi-a spus că ar putea să-mi arate peştera lui, dacă eram de acord.

— Mi-ar plăcea foarte mult, i-am spus, făcându-

mi palma streaşină la ochi, pentru că bătea soarele şi am privit în susul pantei, întrebând:

— Acolo e?

— Da. O vezi?

Am dat din cap. În afară de stânca albă care era numită Leap o' the Cask, acea pantă semăna cu oricare alta din *Highlands,* plină de buruieni, iarbă-neagră şi de pietre.

— Să mergem atunci, a spus el, punând piciorul pe un fel de treaptă invizibilă şi întinzând mâna, pentru a mă ajuta să-l urmez.

A fost un urcuş anevoios. Gâfâiam şi eram transpirată când a dat deoparte nişte tufişuri, pentru a-mi arăta intrarea strâmtă în peşteră.

— Vreau să intru.

— Ba nu, nu vrei, a asigurat-o el. E rece şi e murdar.

Ea l-a privit ciudat şi a zâmbit.

— Nu mi-aş fi dat seama de asta. Cu toate astea, vreau să intru.

Nu avea niciun rost să se opună voinţei ei. A ridicat din umeri şi şi-a dat jos haina ca să n-o murdărească, agăţând-o de creanga unui scoruş-de-munte care creştea în apropierea intrării în peşteră. A pus mâinile pe pietrele de la intrarea în peşteră, dar oare acelea erau pietrele pe care pusese mereu mâna? *Dumnezeule, are importanţă? s-a* întrebat şi s-a ţinut bine de pietre, intrând.

Era rece, aşa cum se aşteptase. Cel puţin nu bătea vântul şi nu era un frig muşcător, dar era o umezeală care părea să treacă prin piele şi să ajungă la oase.

S-a întors şi şi-a întins braţele, iar ea s-a sprijinit

de el încercând să coboare, dar şi-a pierdut echilibrul şi a aterizat în braţele lui, cu hainele făcute ghem şi cu părul vâlvoi. Jamie a râs şi a întors-o ca să poată privi în jur, dar nu i-a dat drumul din braţe. Nu voia să renunţe la căldura trupului ei şi o ţinea lipită de el ca pe un scut împotriva amintirilor reci.

Ea stătea liniştită, mişcându-şi numai capul, în vreme ce privea peştera de la un capăt la altul. A ridicat bărbia văzând petele negre de pe pietrele dintr-o latură a intrării.

— Acolo mi-am făcut focul, când am îndrăznit să-l fac, a spus Jamie.

Cuvintele lui sunau ciudat, estompat, şi a tuşit ca să-şi dreagă glasul.

— Unde ai avut culcuşul?

— Aici, lângă piciorul tău stâng.

— Ai dormit cu capul în direcţia asta? a întrebat Claire, bătând cu piciorul în podeaua peşterii.

— Da, puteam vedea stelele, dacă cerul era senin. M-am mutat cu capul în direcţia opusă când ploua.

A simţit din glasul lui că zâmbea şi l-a mângâiat pe coapsă, strângând uşor.

— Speram că aşa ai făcut, a spus ea cu un glas care părea estompat. Când am aflat despre Dumbonnet şi despre peşteră… m-am gândit la tine… cum ai stat singur aici şi speram că poţi vedea stelele noaptea.

— Le-am văzut, a şoptit el, aplecându-se şi sărutându-i părul. Şalul pe care şi-l pusese pe cap îi căzuse şi părul ei mirosea a lămâie şi a iarba-mâţei.

Ea a făcut *hmm* şi l-a cuprins cu braţele,

încălzindu-l.

— Mi se pare că am mai văzut-o cândva, a spus ea uimită, deşi cred că peşterile seamănă între ele, cu excepţia celor în care atârnă stalacmite de tavan sau au mamuţi pictaţi pe pereţi.

— Niciodată nu m-am priceput la decoraţiuni, a spus Jamie şi ea a făcut din nou *hmm,* amuzată. Cât am fost aici, tu ai fost cu mine multe nopţi, *Sassenach,* tu şi aia mică, *deşi pe vremea aia nu ştiam că e fetiţă,* a adăugat el încet, amintindu-şi că stătuse pe piatra netedă de la intrarea în peşteră, închipuindu-şi că ţine în braţe o fetiţă cu trupul cald. Se întâmplase uneori să îşi imagineze că avea pe genunchi un fiu căruia îi arăta stelele după care se putea orienta când călătorea, căruia îi explica tot ce ar fi trebui să facă la vânătoare şi îi arăta ce rugăciune trebuie să rosteşti când ucizi pentru a mânca.

Îi spusese toate acestea mai târziu Briannei. Şi lui Jem. Nu se va pierde ceea ce ştia el. Oare cunoştinţele lui vor fi de folos cuiva?

— Oamenii mai vânează? a întrebat el.

— Oh, da! l-a asigurat ea. În fiecare toamnă veneau la spital o mulţime de vânători. Cei mai mulţi dintre ei se dovediseră a fi atât de idioţi, încât să se îmbete şi să se împuşte unii pe alţii din greşeală. Am avut odată de-a face şi cu un domn ce a fost călcat în copite de un cerb despre care credea că-l omorâse.

Jamie a râs. Era uluit, dar îl şi liniştea ceea ce auzea. Să vânezi beat… Jamie s-a gândit că văzuse astfel de oameni lipsiţi de minte. Cel puţin era bine că bărbaţii mai vânau. Jem avea să vâneze.

— Sunt sigur că Roger Mac nu are să-l lase pe

Jem să bea prea mult înainte de a pleca la vânătoare, chiar dacă alţi băieţi beau, a spus Jamie.

Ea a clătinat din cap aşa cum făcea când se întreba dacă este sau nu cazul să-i spună ceva anume.

— Ce e?

— Tocmai îmi închipuiam cum ar arăta nişte elevi de clasa a doua care beau whisky înainte de a porni spre şcoală într-o zi ploioasă, a spus Claire pufnind în râs. Atunci copiii nu beau alcool deloc sau cel puţin nu au voie să bea. Dacă un părinte i-ar permite copilului său să bea alcool, ar fi acuzat de neglijenţă.

— Aşa?

Lucrul ăsta părea ciudat.

Lui i se dăduse la masă bere de hamei sau bere slabă de malţ de… ei bine, de când se ştia pe lume. Ştia că, atunci când eşti răcit, este bine să iei o înghiţitură de whisky, mai ştia că este bine să-ţi pui nişte whisky în dreptul ficatului când te cuprinde frigul sau pe cap, când te doare urechea… Era adevărat că Brianna îl punea pe Jem să bea lapte, chiar dacă nu mai era mic.

A auzit un scrâşnet de pietre şi, uimit, i-a dat drumul lui Claire din braţe, privind spre intrarea în peşteră, luându-şi haina şi apoi cuţitul, chiar înainte de a se uita cine venea.

Era o femeie înaltă, cu pelerină şi şal, undeva mai jos, lângă stânca în dreptul căreia Fergus îşi pierduse mâna. Ea a privit în sus şi l-a văzut ieşind din peşteră. I-a făcut cu mâna şi a privit în jur, vrând să-l asigure că era singură. Jamie a coborât panta mai mult alunecând ca să ajungă lângă ea.

— *Feasgar math,* a salutat-o el, punându-şi haina.

Era destul de tânără, probabil că avea puţin peste douăzeci de ani. Jamie nu o cunoştea sau era convins că nu o cunoaşte, până ce a auzit-o vorbind.

— *Ciamar a tha thu, mo athair,* a spus ea pe un ton formal. *Ce faci, tată?*

Uluit, Jamie a clipit des. Apoi s-a aplecat pentru a o vedea mai bine.

— Joanie? a întrebat el nevenindu-i să creadă că ar fi putut fi ea. Micuţa Joanie?

Pe faţa ei prelungă s-a putut vedea un zâmbet discret.

— Care va să zică mă cunoşti.

— Da, te cunosc. Am venit să văd…

Jamie a întins o mână, vrând să o îmbrăţişeze, dar ea a rămas la câţiva paşi de el, nemişcată. Jamie a lăsat mâna în jos şi şi-a dres glasul, spunând încet:

— A trecut ceva vreme, fetiţo. Ai crescut.

— Copiii cresc, a replicat ea sec. Soţia ta e cu tine? Prima soţie, vreau să spun.

— Este, a răspuns el temător, privind fata, pentru a vedea dacă era înarmată. Nu şi-a dat seama dacă avea vreo armă sau nu, pentru că era îmbrăcată cu pelerina de vânt.

— Poate că o chemi aici, jos, a spus Joanie. Mi-ar plăcea să o cunosc.

Jamie se îndoia că fata ar fi dorit acest lucru. Cu toate astea, Joanie părea calmă, iar el nu îi putea refuza dorinţa de a o cunoaşte pe Claire. Aceasta îl urmărea cu siguranţă şi i-a făcut un semn prin care îi cerea să i se alăture, pentru ca apoi să se

întoarcă spre Joanie.

— Cum de ai ajuns tu până aici, fetiţă? a întrebat-o Jamie, gândindu-se că de la Balriggan până la peşteră erau opt mile.

— Am venit la Lallybroch ca să te văd. Când ai venit la noi acasă nu eram acolo, a adăugat Joanie cu un zâmbet amuzat. Am văzut-o pe… soţia ta şi te-am văzut pe tine şi m-am luat după voi.

Jamie i-a privit chipul şi a regăsit doar câteva trăsături ale copilului de care îşi mai aducea aminte. Nu era foarte frumoasă, nu era nici măcar frumoasă, dar avea o anume demnitate care o făcea atrăgătoare. I-a înfruntat privirea fără să-i pese ce gândea în legătură cu ceea ce vedea. Avea nasul şi ochii lui Laoghaire, dar în rest moştenise foarte puţin de la mama sa. Jamie s-a gândit că era înaltă, cu părul de culoare închisă, cu oase mari, cu sprâncene groase şi faţa prelungă, cu buze ce nu erau obişnuite cu zâmbetul.

A auzit-o pe Claire coborând panta şi s-a întors să o ajute, stând cu ochii şi pe Joanie, pentru a se asigura că nu avea să se întâmple nimic grav.

— Nu te speria, a spus fata. Nu am de gând să o împuşc.

— Aşa? Ei bine, asta mă bucură, a replicat Jamie încercând să îşi amintească dacă ea fusese în casă când Laoghaire încercase să-l împuşte. Credea că nu fusese acolo, deşi nu avea cum să ştie cu siguranţă acest lucru.

Claire l-a apucat de mână şi a coborât sprinţară drumul. După aceea a făcut un pas înainte şi a apucat mâinile fetei într-ale sale.

— Îmi pare bine să te cunosc, a spus ea pe un ton care te făcea să crezi că vorbea sincer.

Marsali mi-a spus să-ţi dau asta, a continuat ea, aplecându-se şi sărutând-o pe obraz.

Era pentru prima dată când Jamie o vedea pe fata lui surprinsă. Ea şi-a retras mâinile şi s-a frecat la nas cu un fald al pelerinei ca şi când ar fi mâncat-o nasul, vrând de fapt să nu i se vadă ochii în lacrimi.

— Îţi… mulţumesc, a spus ea coborând repede privirea. Tu… sora mea mi-a scris despre tine.

Fata şi-a dres glasul, a clipit des şi a privit-o pe Claire cu viu interes.

— Felicite arată ca tine, a spus Claire. Henri-Christian seamănă şi el puţin cu tine, dar Felicite îţi seamănă mult.

— Bietul copil! a murmurat Joan nemaiputând să-şi stăpânească un zâmbet care i-a luminat faţa.

Jamie a tuşit, spunând:

— Nu vrei să vii la fermă, Joanie? Ai fi primită cu braţele deschise.

Fata a dat din cap, replicând:

— Poate mai târziu. Voiam să stau de vorbă cu tine, *mo athair,* într-un loc în care să nu ne audă nimeni. Nimeni în afară de soţia ta, a adăugat fata, privind-o pe Claire. Soţia ta care, fără îndoială, va avea ceva de spus.

Avea un ton oarecum sinistru, dar a adăugat:

— E vorba despre zestrea mea.

— Aşa? a întrebat Jamie. Haideţi măcar să nu mai stăm în bătaia vântului.

El le-a condus pe amândouă în spatele unei stânci mari. Oare fata voia să se mărite cu un om nepotrivit pentru ea şi mama ei refuza să-i dea zestrea care i se cuvenea? Se întâmplase ceva cu banii? Se îndoia că era vorba despre aşa ceva.

Bătrânul Ned Gowan întocmise documentele, şi banii se aflau în siguranţă, într-o bancă din Inverness. Gândindu-se la Laoghaire, şi-a dat seama că nu ar face nimic împotriva fiicelor ei.

O pală puternică de vânt a început să bată în susul cărării, ridicând fustele femeilor de parcă ar fi fost nişte frunze şi împroşcându-i pe toţi cu praf şi boabe de iarbă-neagră. S-au retras la adăpostul stâncii, zâmbind, râzând şi punându-şi în ordine hainele.

— Care va să zică, a spus Jamie vrând să nu se piardă buna dispoziţie, cine este bărbatul cu care doreşti să te măriţi?

— Iisus Hristos, a spus Joan imediat.

S-a uitat la ea cu gura căscată.

— Vrei să devii călugăriţă? a întrebat Claire, ridicând din sprâncene. Chiar vrei asta?

— Vreau. Am ştiut de multă vreme că am vocaţie, dar… e… complicat.

— Cred şi eu, a replicat Jamie, revenindu-şi puţin din şoc. Ai vorbit cu cineva, fetiţo? Cu mama ta? Cu pastorul?

Buzele lui Joan s-au prefăcut într-o linie subţire.

— Cu amândoi, a replicat ea sec.

— Şi ce au spus? a întrebat Claire care, fascinată cu totul, se sprijinise cu spatele pe piatră şi îşi dădea părul pe spate cu degetele.

Joan a pufnit scurt, răspunzând:

— Mama zice că mi-am pierdut minţile de la atâtea cărţi. Şi că e vina ta, fiindcă tu mi-ai deschis gustul pentru cărţi, a mai adăugat ea, adresându-se lui Jamie. Ea vrea să mă mărit cu Geordie McCann, care-i bătrân, dar eu i-am spus că mai bine mor.

— Cât de bătrân e bătrânul Geordie McCann? a întrebat Claire şi Joan a făcut ochii mari, răspunzând:

— Să tot aibă vreo douăzeci şi cinci, dar ce-are a face?

— Eram şi eu curioasă, a replicat Claire amuzată. Există şi un tânăr Geordie McCann?

— Da, nepotul celui bătrân. Are trei ani, a adăugat Joan, ca să lămurească totul. Nici cu el nu vreau să mă mărit.

— Şi pastorul? a intervenit Jamie, înainte ca soţia lui să poată duce discuţia pe un cu totul alt făgaş.

Joan a tras adânc aer în piept, părând să devină mai înaltă şi mai hotărâtă.

— *Dumnealui* spune să rămân acasă şi să am grijă de mama mea, care este în vârstă.

— Care are grijă de Joey, argatul care doarme cu caprele, a adăugat Jamie. Ştiai asta, nu?

Cu coada ochiului a observat-o pe Claire, care părea interesată de subiect şi a făcut un gest discret, prin care îi dădea de înţeles că avea să-i povestească totul mai târziu.

— Nu face asta când sunt eu acasă, a spus Joan cu răceală. De fapt, *doar de asta* mai stau eu acasă. Tu crezi că mă lasă conştiinţa să plec ştiind de ce sunt ei în stare? Asta e prima dată când am ieşit din curte de trei luni încoace. Dacă nu ar fi un păcat să pui rămăşag, aş fi în stare să pun la bătaie cea mai bună fustă a mea şi să pun pariu că în clipa asta se ţin de prostii. De-asta îmi doresc să ajungă sufletele lor în iad.

— Da, pricep, a replicat Jamie simţind ochii lui Claire în ceafă. Carevasă-zică vrei să te faci

călugăriţă, dar pastorul zice că nu e bine, mama ta nu vrea să-ţi dea zestrea şi conştiinţa ta nu te lasă s-o faci. Aşa stau lucrurile după tine?

— Aşa stau, a replicat Joan, fericită că tatăl ei rezumase totul.

— Şi ce-ai vrea tu să facă Jamie? a întrebat Claire, făcând un pas ca să ajungă alături de soţul ei. Ai vrea să-l ucidă pe Joey? a spus ea, aruncându-i lui Jamie o privire fugară cu ochii ei galbeni, ca de pisică.

Jamie a privit-o sumbru şi Claire a rânjit.

— Bineînţeles că nu! a exclamat Joan, încruntând din sprâncene. Aş vrea ca ei doi să se căsătorească, astfel încât să nu facă un păcat de moarte ori de câte ori nu sunt atentă, iar *pastorul* să nu-mi mai spună că eu trebuie să rămân acasă, câtă vreme mama ar avea un soţ care să se îngrijească de ea.

Jamie şi-a frecat nasul cu degetul, întrebându-se cum urma să lămurească doi adulţi că trebuie să se căsătorească. Să folosească forţa? Să îi ameninţe? Putea să o facă, dar… ei bine, începea să-i placă…

— El *vrea* să se însoare cu ea? a întrebat Claire, surprinzându-l.

El nu se gândise să întrebe asta.

— Da, vrea, a replicat Joan cu vădită dezaprobare. Îmi spune tot timpul cât de mult o *iubeeeşte,* a adăugat ea dându-şi ochii peste cap. Nu spun că nu se cuvine să o iubească, a ţinut ea să sublinieze, văzând expresia feţei lui Jamie. Dar nu trebuie să-mi spună *mie* lucrul acesta, nu-i aşa?

— Ah… aşa e, a replicat Jamie, simţind că ameţise.

Vântul bătea pe lângă stâncă şi plânsul lui îl făcea să-l doară urechile şi se simţea aşa cum se simţise în peşteră, unde ascultase săptămâni în şir în singurătate doar glasul vântului, căci glas omenesc nu îi fusese dat să audă. A scuturat din cap, străduindu-se să se concentreze asupra chipului lui Joan, să audă glasul ei dincolo de plânsetul vântului.

— Cred că ea este de acord, a spus Joan, încruntându-se. Cred, deşi nu vorbeşte cu mine despre asta, slavă Domnului. Îi place de el. Îi alege fiecare îmbucătură şi face tot soiul de lucruri dintr-astea.

— Ei bine, a replicat Jamie, dându-şi deoparte o şuviţă de păr care îi intrase în gură. De ce nu se căsătoresc?

— Din cauza ta, a spus Claire sec. Şi cred că, în punctul acesta, trebuie să intru eu în scenă, nu-i aşa?

— Din cauza…

— Din cauza înţelegerii pe care ai făcut-o cu Laoghaire când m-am… întors. Claire se uita cu atenţie la Joan, dar s-a apropiat de Jamie şi i-a atins uşor mâna fără a-l privi. Tu ai spus că o ajuţi şi faci în aşa fel încât Joan şi Marsali să aibă zestre, dar înţelegerea cădea dacă ea se căsătorea din nou. Asta este, nu-i aşa?

Întrebarea aceasta i-a fost pusă lui Joan şi fata a dat din cap în semn că da.

— Este cu putinţă să se descurce amândoi, a spus fata. El face ce poate, dar… l-ai văzut. Dacă nu i-ai mai da bani, ea ar fi nevoită să vândă

Balriggan ca să trăiască… dar i s-ar rupe inima, a adăugat ea lăsând ochii în pământ.

Jamie a simţit cum o durere ciudată pune stăpânire pe inima lui. Cândva, în primele săptămâni ale căsătoriei lor, când el săpa straturi noi în grădină, Laoghaire îi adusese o cană cu bere rece, rămăsese lângă el cât o băuse şi îi mulţumise pentru că săpase. El se amuzase şi izbucnise în râs, întrebând-o de ce simţise nevoia să-i mulţumească pentru că săpase.

— Pentru că tu ai grijă de locul acesta al meu, replicase ea simplu. Locul meu, pe care nu încerci să mi-l iei.

Apoi îi luase cana goală şi se dusese în casă.

Se mai întâmplase o dată, când stătea în pat – a simţit cum roşeşte, când s-a gândit la lucrul acela – cu Claire alături, a întrebat-o de ce îi plăcea atât de mult Balriggan. Nu era un loc care să-i fi aparţinut familiei, nu era până la urmă un loc atrăgător din niciun punct de vedere. Îşi trăsese pătura până la bărbie şi îi spusese că era primul loc în care se simţea în siguranţă. Nu îi spusese mai mult şi se întorsese pe-o parte, prefăcându-se că doarme.

— E gata mai curând să-l piardă pe Joey decât să piardă Balriggan, i-a spus Joan lui Claire. Numai că nu vrea să renunţe nici *la el.* Vezi deci că e complicat, nu-i aşa?

— Da, este, a replicat Claire înţelegătoare, în vreme ce îi arunca lui Jamie o privire prin care îi dădea de înţeles că aceea era problema *lui.*

El s-a gândit exasperat că, într-adevăr, era problema lui.

— O să… fac ceva, a spus el, fără a avea nici cea mai vagă idee ce avea să facă. Putea oare să nu facă nimic? Dumnezeu avea să-l lovească din

senin, pentru că din cauza lui Joan nu putea să îşi urmeze calea, asta dacă nu avea să-l distrugă simţul vinovăţiei.

— Oh, tată, *mulţumesc!*

Chipul lui Joan a fost luminat deodată de un zâmbet şi s-a aruncat în braţele lui. Abia dacă a avut vreme să o prindă. Era o tânără bine făcută. Deodată, Jamie a simţit că acea durere ciudată a dispărut şi şi-a dat seama că fiica lui a umplut un gol în inima lui, despre care nici nu ştia că există.

Vântul continua să bată, trecând pe lângă adăpostul lor, şi lui Claire probabil că-i intrase praf în ochi deoarece lăcrima când l-a privit, zâmbind.

— Ar mai fi ceva, a spus el, când Joan s-a desprins din braţele lui, făcând un pas înapoi.

— Orice, a spus ea cu înflăcărare.

— O să te rogi pentru mine, da? O să te rogi pentru mine când o să fii călugăriţă?

— În fiecare zi, l-a asigurat ea. Şi de două ori duminica.

Soarele se pregătea să apună, dar încă mai era vreme pentru cină. M-am gândit că ar trebui să dau şi eu o mână de ajutor la pregătirea mesei. Trebuia pregătită multă mâncare, pentru că mesenii erau numeroşi şi Lallybroch nu îşi mai putea permite luxul unui bucătar. În timp ce Jenny avea grijă de Ian, Maggie şi fiicele ei tinere şi cele două slujnice aveau să se descurce. Nu aş fi făcut altceva decât să le încurc. Cel puţin aşa m-am gândit, ştiind prea bine că mereu se găsea ceva de lucru pentru cineva dispus să dea o mână de ajutor.

Am coborât dealul plin de pietre, mergând în

spatele lui Jamie şi nu am spus nimic când el s-a abătut de la cărarea care ducea spre Lallybroch. Ne-am îndreptat spre micul lac şi eram foarte fericită că se întâmpla asta.

— Poate că eu am vreo legătură cu cărţile, nu-i aşa? a spus Jamie după un timp. Vreau să spun că le-am citit fetiţelor câteodată, seara. Ele stăteau în stânga şi în dreapta mea şi îşi sprijineau căpşoarele pe mine, iar eu…

S-a întrerupt şi s-a uitat la mine, gândindu-se că poate mă supărasem pentru că el se simţise bine în casa lui Laoghaire. Am zâmbit şi l-am apucat de braţ.

— Sunt sigură că le plăcea. Cu toate acestea, mă îndoiesc că i-ai citit lui Joan ceva care a făcut-o să-şi dorească să devină călugăriţă.

— Da, mă rog, a replicat el cu îndoială. Le-am citit din *Vieţile Sfinţilor.* Ah, da, le-am citit şi din *Cartea Martirilor* de Fox. În cartea aceea era vorba despre protestanţi, iar Laoghaire zicea că protestanţii nu pot fi martiri, pentru că sunt nişte eretici, iar eu spuneam că faptul că eşti eretic nu te poate împiedica să fii martir.

Jamie a zâmbit larg şi apoi a continuat:

— Cred că asta a fost singura discuţie mai serioasă pe care am avut-o.

— Biata Laoghaire! am spus. Dar să o lăsăm pe ea. Ce crezi despre impasul în care se găseşte Joan?

Jamie a dat din cap cu oarecare îndoială, spunând:

— Ei bine, poate reuşesc să o mituiesc pe Laoghaire să se mărite cu bietul olog, dar cred că mi-ar trebui o grămadă de bani, pentru că ea

oricum vrea mai mult decât îi dau eu. Nu mai avem atât de mult aur, aşa că ar trebui să aştepte până ce ajungem din nou la Ridge şi facem rost de altul. Nu suport gândul că Joan va mai rămâne un an acasă şi va sta cu ochii pe ăştia doi, care sunt în călduri.

— Care sunt în călduri? I-ai văzut tu făcând ceva?

— Nu, a replicat Jamie. Am văzut în schimb că se simt atraşi unul de celălalt. Hai să mergem pe mal. Am văzut ieri un cuib de culici.

Vântul se potolise, iar soarele era strălucitor şi călduros deocamdată. Am văzut nori la orizont şi nu aveam nicio îndoială că seara avea să plouă din nou, dar deocamdată ne puteam bucura de o zi minunată de primăvară. Conform unei înţelegeri nerostite, am lăsat deoparte toate problemele şi am vorbit despre nimicuri, bucurându-ne unul de celălalt, până am găsit o moviliţă acoperită cu iarbă, unde ne-am bucurat de soare.

Se părea că, din când în când, Jamie se gândea la Laoghaire. Nu-l puteam împiedica, iar comparaţiile pe care le făcea erau în avantajul meu.

— Dacă ea ar fi fost prima pentru mine, a spus el la un moment dat, cred că aş fi avut o cu totul altă părere despre femei.

— Ei bine, nu poţi defini o femeie gândindu-te cum sunt mai multe sau cum este una dintre ele, am obiectat eu. Am cunoscut bărbaţi care, ei bine…

— Bărbaţi? Oare Frank nu a fost primul bărbat din viaţa ta? m-a întrebat el surprins.

Mi-am pus o mână sub cap şi m-am uitat la el.

— Ar conta dacă nu ar fi fost?

— Ei bine…

Jamie a fost surprins de replica mea, a căutat un răspuns şi a spus în cele din urmă:

— Ei bine…

S-a oprit din nou, trecându-şi un deget peste nas, pentru ca apoi să spună:

— Nu ştiu.

Nici eu nu ştiam. Pe de-o parte, mă simţeam bine văzându-l şocat. Îmi dădeam seama, gândind retrospectiv, că, la un moment, dat fusesem destul de zburdalnică. Pe de altă parte…

— Vrei să renunţi la tot felul de întrebări spinoase?

— Tu ai fost prima *pentru mine*, a spus el cu asprime în glas.

— Asta mi-ai mai spus, am replicat, bucurându-mă să-l văd cum roşeşte ca soarele la apus.

— Ei bine, păreai destul de bine informat pentru un aşa-zis virgin şi… aveai foarte multă imaginaţie.

— Pentru numele lui Dumnezeu, *Sassenach,* am crescut la o fermă. Poţi să vezi de toate la o fermă.

M-a privit din cap până-n picioare, zăbovind cu privirea în anumite puncte de interes pentru el.

— În ceea ce priveşte imaginaţia mea, a continuat el, Dumnezeule mare, mi-am petrecut luni de zile… ani imaginându-mi tot felul de lucruri!

Avea în ochi o anumită lumină şi am fost convinsă că nu încetase niciodată să-şi imagineze anumite lucruri.

— La ce te gândeşti? l-am întrebat intrigată.

— Mă gândeam că apa din lac e un pic cam rece,

dar nu o să-mi micşoreze membrul atât de mult încât să mă lipsească de acea căldură pe care o simt atunci când intru în tine. Bineînţeles că nu aş avea nicio problemă dacă am face-o în apă, a adăugat el uitându-se la mine ca şi când şi-ar fi calculat efortul pe care îl avea de făcut pentru a mă trage în lac. Aş putea să te bag în apă de câteva ori şi apoi să te aduc pe mal. Doamne, Dumnezeule, ce frumos arată fundul tău sub pânza udă, care devine transparentă şi pot să-ţi văd fesele, care arată ca nişte pepeni…

— Îmi retrag cuvintele. Nu vreau să ştiu la ce te gândeşti!

— Tu ai întrebat, mi-a atrase el atenţia. Şi pot să văd şi linia dulce dintre fesele tale. Dacă te prind sub mine, nu mai ai cum să te mişti. Vrei să fii sub mine sau vrei să stai în genunchi şi să te iau pe la spate? Pot să te ţin bine şi aşa, şi aşa…

— Nu intru în lac pentru dorinţele tale perverse.

— Foarte bine, a spus el, rânjind.

S-a întins şi m-a cuprins cu mâna, spunând:

— Mi-aş putea îndeplini dorinţele chiar aici, unde e cald.

80

OENOMANŢIE

Lallybroch era o fermă în care viaţa palpita. Lucrurile nu pot sta pe loc prea multă vreme, nici măcar pentru doliu. Aşa se explică faptul că eu eram singură în partea din faţă a casei, când uşa s-a deschis în cursul după-amiezii.

Am auzit sunetul şi am scos capul pe uşa

biroului lui Ian, ca să văd cine venise. Un tânăr ciudat stătea în hol, privind în jur. Mi-a auzit paşii şi a întors capul, privindu-mă cu vădită curiozitate.

— Cine *eşti?* Am întrebat amândoi deodată şi am râs.

— Eu sunt Michael, a spus el încet, cu o urmă de accent francez. Dumneata trebuie să fii femeia cea fermecată a unchiului Jamie.

Mă examina cu interes şi de aceea am simţit că pot face acelaşi lucru.

— Aşa m-au numit cei de-aici? l-am întrebat, măsurându-l din priviri.

Era un bărbat subţire, nici solid ca tânărul Jamie, nici înalt ca tânărul Ian.

Michael era fratele geamăn al lui Janet, dar nu-i semăna deloc. Acesta era băiatul care plecase în Franţa pentru a se ocupa de afacerea cu vinuri, devenind partenerul lui Jared Fraser în firma *Fraser et Cie.* După ce şi-a dat jos pelerina, mi-am dat seama că era îmbrăcat după ultima modă, deşi costumul lui era sobru la colorit, cât şi croială. De asemenea avea o banderolă din crep pe braţ.

— Aşa sau Vrăjitoarea, a replicat Michael cu un zâmbet discret. Depinde cine vorbea, mama sau tata.

— Care va să zică aşa stau lucrurile, am replicat eu cu o undă de asprime, fără a-mi putea stăpâni un zâmbet.

M-am gândit că bărbatul de dinaintea mea trebuia să fie destul de tânăr, să fi avut puţin peste treizeci de ani.

— Îmi pare rău pentru… pierderea dumitale, i-am spus uitându-mă la banderola din crep pe care o purta pe braţ. Pot să întreb…

— Soţia mea, a replicat el simplu. A murit acum două săptămâni. Altfel veneam mai curând.

Am fost surprinsă de această afirmaţie.

— Oh… înţeleg, am reuşit să spun. Dar părinţii, fraţii şi surorile dumitale nu ştiu asta încă?

A dat din cap şi a făcut un pas spre mine. Lumina care venea din partea de sus a uşii i-a căzut pe faţă şi am văzut cearcănele mari şi semnele unei oboseli cumplite, singura alinare când pierdem pe cineva.

— Îmi pare foarte rău, i-am spus şi l-am îmbrăţişat. M-a îmbrăţişat şi el, şi trupurile noastre s-au atins o clipă. I-am simţit amorţeala, acea luptă dintre conştientizare şi negare. El ştia ce se întâmplase, dar nu simţea ce se petrece, încă nu putea simţi acest lucru.

— Vai de mine, am spus eu, făcând un pas înapoi după ce îl îmbrăţişasem. I-am atins uşor obrazul, iar el m-a privit cu ochi mari, clipind:

— Să fiu al naibii, a spus el încet. Aveau dreptate.

Sus s-a deschis şi s-a închis o uşă. Am auzit paşi pe scări şi, o clipă mai târziu, Lallybroch s-a trezit la viaţă, luând cunoştinţă de faptul că ultimul copil se întorsese acasă.

Mulţimea de femei ne-a dus val-vârtej în bucătărie, în timp ce bărbaţii au apărut câte unul, câte doi ca să-l îmbrăţişeze pe Michael sau să-l bată pe umăr.

Au existat manifestări de simpatie, i-au pus aceleaşi întrebări şi a dat aceleaşi răspunsuri în mai multe rânduri. Cum murise soţia lui Michael, Lillie? Murise din cauza gripei, la fel ca şi bunica ei. Nu, nu o luase de la ea. Tatăl ei îi transmite

toate cele bune tatălui lui Michael şi se roagă pentru sănătatea lui. În cele din urmă, au început pregătirile pentru spălat, cină, pentru ca toţi copiii să meargă la culcare, şi Michael a reuşit să iasă din grupul bărbaţilor. Am ieşit şi eu din bucătărie ca să-mi iau şalul din bibliotecă şi l-am văzut în capul scărilor. Vorbea încet cu Jenny. Ea i-a pus mâna pe obraz, exact aşa cum făcusem şi eu, şi i-a spus ceva în şoaptă. El a zâmbit discret, a dat din cap şi a ridicat din umeri. Apoi a urcat singur pentru a-l vedea pe Ian, care se simţea atât de rău încât nu putea coborî la cină.

Dintre membrii familiei Murray, doar Michael moştenise acea genă datorită căreia avea părul roşu, şi acum părea un cărbune încins printre rudele sale. Moştenise de la tatăl său ochii căprui, blânzi. „Asta-i foarte bine”, mi-a spus Jenny între patru ochi., Altfel tatăl lui ar zice că am umblat aiurea, pentru că, Dumnezeu ştie de ce, el nu seamănă cu nimeni altcineva din familie.”

I-am povestit ce-mi spusese Jenny şi Jamie m-a privit mai întâi mirat, pentru ca, în cele din urmă, să zâmbească.

— Da, a spus el în cele din urmă. Ea n-are cum să ştie cum stau lucrurile, pentru că nu l-a întâlnit niciodată pe Colum MacKenzie.

— Colum? Eşti sigur? l-am întrebat, privind peste umăr.

— Oh, da… Culoarea este alta… dar avem în vedere vârsta şi starea de sănătate… la Loch era o pictură care îl întruchipa pe Colum, la vârsta de cincisprezece ani. Îţi aduci aminte de ea, nu-i aşa? Era în sera de la etajul al treilea.

Am închis ochii şi m-am încruntat,

concentrându-mă, încercând să reconstitui înaintea ochilor planul castelului.

— Du-mă acolo, i-am spus.

Jamie s-a amuzat şi m-a apucat de mână, pipăindu-mi liniile din palmă.

— Da, aici este o intrare cu uşi duble, treci prin curte, de îndată ce ai intrat şi apoi…

M-a dus exact în locul acela şi mi-am amintit că era o pictură reprezentând un tânăr cu un chip inteligent şi cu nişte ochi care priveau undeva, în depărtare.

— Da, cred că ai dreptate, am spus, deschizând ochii. Dacă *este* atât de inteligent precum Colum, atunci… trebuie să-i spun.

Ochii lui Jamie deveniseră mai închişi la culoare, pentru că se gândea.

— Nu am putut schimba mersul lucrurilor nici mai devreme, a spus el în cele din urmă, vrând, parcă, să mă avertizeze. Nu ai să poţi schimba lucrurile care se vor petrece în Franţa.

— Poate că nu, am fost eu de acord, dar ţi-am spus ce ştiam înainte de evenimentele de la Culloden. Sigur că asta nu l-a împiedicat pe Charles Stuart să îşi urmeze calea, dar *tu* ai supravieţuit.

— Am supravieţuit, dar nu intenţionat.

— Ai dreptate. Au supravieţuit însă şi oamenii tăi, iar asta chiar *a fost* intenţionat. Tocmai de aceea poate că… ar ajuta cu ceva. Nu mi-aş putea ierta dacă nu aş vorbi.

A dat din cap cu sobrietate.

— Foarte bine, am să-i chem.

Dopul a sărit cu un pocnet uşor şi faţa lui Michael s-a destins. A mirosit dopul şi apoi şi-a

trecut sticla pe sub nas, închizând ochii, extaziat.

— Ei, ce spui, băiete? a întrebat tatăl său. O să ne otrăvească sau nu?

A deschis ochii şi şi-a privit părintele cu reproş.

— Ai spus că este important, nu-i aşa? De aceea o să bem un negroamaro. Din Apulia, a adăugat el cu satisfacţie, pentru ca apoi să se întoarcă spre mine şi să mă întrebe:

— E bine, mătuşă?

— Âăă… sigur, am spus eu oarecum surprinsă. De ce mă întrebi pe mine? Doar tu eşti oenologul.

Michael m-a privit surprins.

— Ian a spus… a început el, întrerupându-se şi zâmbind, pentru ca după aceea să continue:

— Îmi cer scuze, mătuşă. Cred că am înţeles eu greşit.

Toată lumea l-a privit pe tânărul Ian şi el roşit.

— Ce anume ai spus, Ian? l-a întrebat tânărul Jamie. Tânărul Ian şi-a privit cu ochii mijiţi fratele care părea să se amuze de întreaga situaţie.

— Am spus, a replicat Ian, îndreptându-şi spatele, că mătuşa Claire avea să-i spună ceva important lui Michael şi că el trebuia să o asculte, pentru că ea e… e…

— *Ban-sidhe,* a spus Michael, ajutându-l astfel pe Ian să-şi ducă gândul până la capăt.

Nu mi-a zâmbit, dar am văzut o strălucire în ochii săi. Părea amuzat şi mi-am dat seama ce voise Jamie să spună când îl comparase pe Michael cu Colum MacKenzie.

— Nu eram sigur dacă a vorbit serios, mătuşică, sau dacă a vrut de fapt să spună că eşti o femeie-vraci, o vrăjitoare.

Jenny a oftat cu zgomot când l-a auzit vorbind

astfel, iar bătrânul Ian a clipit des. Amândoi s-au întors spre tânărul Ian, care a ridicat din umeri vrând parcă să se apere:

— Ei bine, nu ştiu exact ce este, dar e o femeie ciudată, nu-i aşa, unchiule Jamie?

Ceva părea că trece prin încăpere. Un vânt viu, răcoros, a trecut prin coş jelindu-se, spulberând focul şi făcând să sară scântei şi tăciuni aprinşi. Jenny s-a ridicat cu un strigăt de uimire şi i-a stins cu mătura.

Jamie m-a apucat de mână şi l-a fixat pe Michel cu privirea.

— Nu există un cuvânt prin care să se definească exact ceea ce este ea, a spus el. Ea ştie ce are să se întâmple în viitor. Ascultaţi-o.

Au devenit atenţi cu toţii şi eu mi-am dres glasul jenată pentru că trebuia să joc rolul de profet, dar mulţumită că puteam vorbi. Am simţit că, într-un fel straniu, mă înrudeam cu Profeţii din Vechiul Testament. Mi-am dat seama ce trebuie să fi simţit Ieremia când a primit porunca de a vorbi despre distrugerea cetăţii Ninive. Speram ca lucrurile pe care le aveam de spus să fie primite mai bine. Mi-am adus aminte că locuitorii din Ninive îl aruncaseră pe Ieremia într-un puţ.

— Veţi afla mai multe despre politica dusă în Franţa, am spus, privindu-l pe Michael. Nu pot să vă spun ce se va petrece în următorii zece sau cincisprezece ani, dar după aceea… lucrurile vor merge prost. Va avea loc o revoluţie. Această revoluţie va avea ca inspiraţie mişcarea ce are loc acum în America. Regele şi regina vor fi închişi împreună cu membrii familiei lor. Amândoi vor fi decapitaţi.

Toată lumea a răsuflat cu zgomot, iar Michel a făcut ochii mari.

— Va avea loc o mişcare care va fi cunoscută sub numele de Marea Teroare. Oamenii vor fi scoşi din casele lor şi denunţaţi. Toţi aristocraţii fie vor fi ucişi, fie se vor vedea nevoiţi să fugă din ţară. Vremurile nu vor fi foarte bune pentru oamenii bogaţi. S-ar putea ca Jared să moară până atunci, dar tu nu vei muri şi dacă eşti pe jumătate atât de inteligent pe cât cred eu, vei fi *bogat.*

Michael a pufnit în râs. Aşa au făcut şi unii dintre cei aflaţi la masă, dar această manifestare nu a durat mult.

— Francezii vor pune la punct o maşinărie care va fi numită ghilotină… Poate că ea deja există, nu ştiu. A fost inventată astfel încât condamnaţii la moarte să nu fie chinuiţi. Ea va fi folosită însă ca simbol al terorii şi al revoluţiei în general. *Nu îţi doreşti* să fii în Franţa când se întâmplă asta.

— Ăăă… De unde ştii asta? a întrebat Michael. Era palid şi părea gata de o confruntare.

Acesta era un moment greu. Am apucat mâna lui Jamie pe sub masă şi le-am spus de unde ştiam.

S-a lăsat o linişte apăsătoare. Numai tânărul Ian nu era surprins. El ştia deja cum stăteau lucrurile şi avea, într-o oarecare măsură, încredere în mine. Îmi dădeam seama că majoritatea celor aflaţi la masă nu mă credeau. În acelaşi timp, nu puteau spune că sunt o mincinoasă.

— Asta ştiu, am spus adresându-mă direct lui Michael. Am spus de unde ştiu. Ai câţiva ani ca să-ţi iei toate măsurile. Mută-ţi afacerea în Spania sau în Portugalia. Vinde tot şi emigrează în America. Poţi să faci ce vrei, dar nu mai sta mai

mult de zece ani în Franţa. Asta este.

Spunând acestea, m-am ridicat în picioare şi am ieşit, lăsând o linişte apăsătoare în urma mea.

Nu ar fi trebuit să fiu surprinsă, dar eram. Eram la coteţul de găini şi adunam ouăle, când am auzit cotcodăcitul şi fâlfâiala care anunţau faptul că intrase cineva în curte. M-am uitat la ultima găină care a vrut să mă ciupească şi am ridicat-o, am luat oul şi m-am uitat să văd cine venise.

Era Jenny, care venise cu şorţul plin de boabe. Era un lucru ciudat; ştiam că găinile fuseseră hrănite deja, pentru că o văzusem pe una dintre fiicele lui Maggie dându-le de mâncare cu o oră în urmă.

A dat din cap în semn de salut şi a aruncat boabele. Am pus ultimul ou cald în coş şi am aşteptat. Era limpede că dorea să-mi vorbească între patru ochi şi găsise un pretext. Ştiam că era vorba despre un lucru considerat a fi grav.

Ceea ce bănuiam se adeverea, pentru că a aruncat repede ultima mână de boabe şi apoi s-a apropiat, spunând fără a mă privi în ochi:

— Vreau să te rog ceva.

Am privit-o şi am văzut că la tâmplă i se zbătea o venă, de parcă ar fi fost un ceas.

— Jenny, am replicat, neputând să o opresc şi nici să îi răspund. Ştiu…

— Ai să-l vindeci pe Ian? m-a întrebat ea repede, uitându-se în ochii mei.

Nu mă înşelasem în ceea ce privea rugămintea ei, dar mă înşelasem în legătură cu sentimentele ei. Era speriată şi îngrijorată. Asta i se citea în ochi, dar nu se vedeau timiditatea, şi nici jena. Avea nişte ochi de vultur şi eram sigură că ar fi

fost în stare să-mi smulgă carnea de pe oase dacă o refuzam.

— Jenny, am spus eu din nou. Nu pot.

— Nu poţi sau nu vrei? m-a întrebat ea sec.

— *Nu pot,* am replicat. Pentru numele lui Dumnezeu, crezi că dacă aş fi putut să-l vindec nu aş fi făcut-o până acum?

— Poate că nu vrei să îl vindeci, pentru că mă urăşti. Dacă e vorba despre asta… am să-ţi spun că îmi pare rău şi să ştii că îmi pare rău cu adevărat, deşi eu am făcut ce am crezut că este mai bine.

— Ce… ai făcut? am întrebat-o, dar mi-am dat seama că această întrebare a enervat-o.

— Nu te preface că nu ştii ce vreau să spun. Când te-ai întors ultima dată aici, eu am trimis după Laoghaire.

— Oh!

Nu *uitasem* acea întâmplare, dar nu mi s-a părut importantă în comparaţie cu tot restul.

— E… în regulă, i-am spus. Nu te urăsc. Cu toate astea, vreau să te întreb *de ce* ai trimis după ea.

Am vrut să aflu acest amănunt din curiozitate, dar şi pentru a-i mai risipi sentimentele care o stăpâneau. Văzusem mulţi oameni cuprinşi de oboseală, tristeţe şi spaimă, şi ea le avea acum pe toate.

A făcut un gest brusc şi am crezut că o să plece, dar nu a făcut-o.

— Jamie nu îţi povestise despre ea, şi nici ei despre tine. M-am gândit că, dacă o voi aduce aici, Jamie nu va avea altă cale decât să apuce taurul de coarne şi să lămurească situaţia.

— Era să îl *ucidă* am exclamat înfierbântându-mă. Era cât pe ce să-l *împuşte,* pentru numele lui Dumnezeu!

— Ei bine, nu i-am dat eu arma, nu-i aşa? a izbucnit ea. Nu am vrut ca el să-i spună ceea ce i-a spus, nici nu mi-am dorit ca ea să scoată un pistol şi să tragă asupra lui.

— Nu, dar mi-ai spus mie să plec!

— De ce să nu-ţi fi spus? I-ai frânt inima o dată şi credeam că o vei mai face din nou! Ai apărut aici ca o floare, pe când noi… noi… De aceea s-a ales Ian cu tuşea!

— Asta…

— L-au luat şi l-au băgat la închisoare, dar tu nu erai aici când s-a întâmplat asta! Tu nu ai fost aici când îngheţam şi tremuram pentru vieţile noastre şi ale copiilor! Tu nu ai fost aici! Ai fost în Franţa unde îţi era bine şi erai în siguranţă!

— Am fost în Boston, două sute de ani mai târziu decât momentul în care ne găsim acum, şi am crezut că Jamie a murit, am spus cu răceală. Nu *îl pot* ajuta pe Ian.

M-am luptat să-mi stăpânesc sentimentele, pentru că mi se deschideau răni din trecut, dar mi se făcea milă de ea, privind-o. Faţa îi slăbise de atâta grijă şi stătea acolo cu pumnii atât de strânşi, încât unghiile îi intraseră în carne.

— Jenny, am spus eu mai liniştită. Te rog să mă crezi. Dacă aş putea să fac ceva pentru Ian, mi-aş pune şi sufletul în joc doar ca să-l ajut. Eu nu mă pricep la magie. Nu am puteri magice. Ştiu câte ceva, dar nu totul. Mi-aş da *sufletul* ca să-l ajut, am repetat, apropiindu-mă mai mult de ea. Aş face-o, dar nu pot, Jenny… nu pot.

M-a privit cu ochi mari şi s-a lăsat o tăcere de nesuportat. În cele din urmă, am ocolit-o şi am pornit către casă, dar am auzit-o şoptind:

— *Nu ai suflet.*

81

PURGATORIUL II

Când Ian se simţea mai bine, ieşea cu Jamie. Uneori mergea doar prin curte sau până la grajd, se sprijinea de gard şi se uita la oile lui Jenny. Alteori, se simţea atât de bine, încât parcurgea mile întregi, fapt care îl uimea şi îl alarma. Cu toate astea, se gândea că era mai bine să se plimbe amândoi prin locurile cu vegetaţie măruntă, prin pădure şi pe malul lacului, fără a vorbi prea mult. Nu avea importanţă că mergeau încet. Întotdeauna merseseră încet, de când Ian se întorsese din Franţa cu un picior de lemn.

— Abia aştept să-mi recapăt piciorul, a spus Ian cât se poate de liniştit, când s-au oprit la adăpostul acelei stânci, în dreptul căreia Fergus îşi pierduse mâna, şi au privit în jos, spre un păstrăv ce înota ca o săgeată prin apă.

— Da, asta ar fi bine, a replicat Jamie zâmbind, dar puţin îngrijorat, pentru că îşi amintea cum, după bătălia de la Culloden, crezuse el însuşi că îşi pierduse un picior. Fusese supărat şi se gândise că şi-l va recăpăta în cele din urmă, dacă izbutea să iasă din purgatoriu şi să ajungă în rai.

— Nu m-am gândit că trebuie să aştepţi, a spus Ian încet.

— Ce să aştept?

— Să-ţi recapeţi piciorul, a replicat el, dându-şi seama că Ian habar nu avea la ce se gândea Jamie şi tocmai de aceea a continuat:

— Mă gândeam doar că nu ai să petreci mult timp în purgatoriu, asta dacă va fi să ajungi acolo, aşa că îţi vei recăpăta piciorul curând.

Ian a zâmbit larg, întrebând:

— Ce te face să crezi că n-am să-mi petrec o mie de ani în purgatoriu? Este cu putinţă să fiu un mare păcătos, nu-i aşa?

— Da, se poate să fii, a acceptat Jamie. Dacă ar fi aşa, ar trebui să gândeşti multe lucruri păcătoase, pentru că *de făcut,* nu ai făcut păcate. Dacă ai fi avut păcate, aş fi ştiut.

— Aşa crezi? a întrebat Ian amuzat. Nu m-ai văzut de ani de zile. Puteam să fac orice, fără ca tu să afli ceva!

— Ba da, aş fi aflat, a replicat Jamie cât se poate de calm. Jenny mi-ar fi spus totul. Crezi tu că ea nu ar fi aflat dacă ai fi avut o amantă şi vreo şase copii nelegitimi sau te-ai fi dus în munţi, ţi-ai fi pus o mască neagră din mătase şi te-ai fi apucat să jefuieşti oamenii?

— Ar fi aflat, cum să nu? a admis Ian. Dar fii serios, omule, nu există niciun hoţ care să atace la drumul mare pe o distanţă de o sută de mile. Oricum, în munţi aş îngheţa de frig, chiar înainte de a apuca să jefuiesc vreun drumeţ.

A tăcut, îngustându-şi privirea şi gândindu-se la infracţiunile pe care le-ar fi putut comite.

— Aş fi putut fura vite, a spus el în cele din urmă. Sunt puţine vite pe-aici. Dacă ar dispărea una, ar şti întreaga parohie. Mă îndoiesc de faptul că aş putea-o ascunde printre oile lui Jenny fără ca

nimeni să nu bage de seamă.

A continuat să se gândească, sprijinindu-şi bărbia în mână. Apoi a dat din cap, spunând:

— Adevărul trist este că, în ultimii douăzeci de ani, nimeni nu a avut în *Highlands* nimic din ceea ce ar merita furat. Dacă aş fi furat ceva, Jenny m-ar fi omorât deja. Cred că nu mai rămâne niciun păcat… Poate numai crima şi minciuna ar mai fi. Oricum, chiar dacă aş fi întâlnit pe cineva pe care aş fi vrut să-l omor, nu mi-a plăcut niciodată să ucid.

Ian a scuturat din cap a regret şi Jamie a izbucnit în râs.

— Aşa? Ai spus că ai ucis oameni în Franţa.

— Aşa este, dar asta s-a întâmplat în vreme de război. Asta era datoria mea, eram plătit ca să ucid, nu omoram din plăcere.

— Ei bine, atunci am avut dreptate, a subliniat Jamie. O să treci prin purgatoriu cu uşurinţă, ca un nor care pluteşte pe cer. Nu cred că mi-ai spus vreodată măcar o minciună.

Ian a zâmbit cu multă afecţiune.

— Ei bine, se poate să fi spus din când în când vreo minciună, Jamie, dar nu ţie.

S-a uitat la piciorul lui din lemn şi s-a scărpinat la genunchi.

— Mă întreb dacă am să-mi simt piciorul altfel.

— Cum să nu-l simţi altfel?

— Vezi tu, încă simt piciorul pe care l-am pierdut, a spus Ian, mişcându-şi piciorul sănătos încolo şi-ncoace. Nu se întâmplă întotdeauna, dar îl simt. E foarte ciudat. Tu îţi simţi degetul? a întrebat el curios, uitându-se la mâna dreaptă a lui Jamie.

— Da… îl simt. Nu tot timpul. Din când în când. E rău că, deşi nu îl mai am, *mă doare* ca dracu', lucru care nu mi se pare drept.

Mai bine şi-ar fi muşcat limba decât să spună aşa ceva. El i se plângea lui Ian, care era pe moarte, şi nici faptul că Ian murea nu era drept.

Ian a râs încetişor, şi-a lăsat capul pe spate şi a întrebat:

— Tu crezi că în viaţă există dreptate?

Au păstrat tăcerea o vreme, văzând cum vântul trecea prin pinii aşezaţi pe coama dealului. La un moment dat, Jamie a dus mâna în *sporran* şi a scos un pacheţel alb, bine învelit.

Ian a privit pacheţelul din palma lui Ian, întrebând:

— Ce e?

— Degetul meu, a spus Jamie. Mă întrebam dacă te-ar deranja să fie înmormântat alături de tine.

Ian s-a uitat la el o clipă şi apoi umerii au început să-i tremure.

— Dumnezeule, nu râde! a spus Jamie alarmat. Nu mi-am dorit să te fac să râzi! Iisuse, dacă mai tuşeşti mult şi-ţi dai duhul aici, mă omoară Jenny!

Ian *a tuşit*, crizele lui de tuse fiind întrerupte de râs. Avea lacrimi în ochi şi se bătea cu pumnii în piept, ca să respire. În cele din urmă, s-a mai liniştit, şi-a îndreptat spatele şi a tuşit cu putere, scuipând pe stânci un cheag îngrijorător de roşu.

— Prefer să mor aici râzând de tine, decât în patul meu, cu şase preoţi alături, care să rostească rugăciuni. Nu cred să am eu asemenea noroc, a spus el în cele din urmă, întinzând mâna, cu palma în sus şi îndemnându-l pe Jamie:

— Dă-l încoace.

Jamie a pus cilindrul alb în palma lui Ian, care şi l-a pus în *sporran*, spunând:

— O să am grijă de el până ce ai să mă urmezi.

A coborât printre copaci şi şi-a croit drum către terenul plin de vegetaţie măruntă, care se întindea înaintea peşterii. Era foarte rece, vântul bătea cu putere şi lumina îşi modifica intensitatea, pentru că cerul era din când în când acoperit de norii care pluteau precum nişte aripi ale unor păsări. Dimineaţa, printre tufele de iarbă-neagră, a găsit urma unei căprioare, dar a pierdut-o în pietriş, iar acum se îndrepta spre casă. Se afla în spatele dealului cu turn, pe un teren împădurit pe care creşteau fagi şi pini. Văzuse o căprioară, chiar şi un iepure, dar nu se gândea la asta.

Pentru că erau atât de mulţi, ar fi prins bine o căprioară, dar el se bucura că ieşise din casă, chiar dacă se întorcea cu mâna goală.

Nu se putea abţine să nu-l privească atent pe Ian, astfel încât să îl reţină în memorie pe cumnatul său în acele momente pline de viaţă, care puteau fi reînviate oricând dorea. În acelaşi timp, *nu voia* să şi-l amintească pe Ian aşa cum arăta acum. Prefera să păstreze amintirile pe care le avea deja: Ian cu obrazul scăldat în lumină, Ian când îi întorsese braţul la o întrecere în luptă, amândoi mirându-se de puterea lui Ian; mâinile lungi ale lui Ian pe mânerul cuţitului, imagine însoţită de mirosul de metal încins al tăişului şi de mirosul sângelui; părul castaniu al lui Ian fluturând în vânt; spatele îngust al lui Ian, îndoit şi apoi îndreptându-se în timp ce îi arunca în aer pe copiii săi mici.

S-a gândit că era bine că veniseră şi că îl

aduseseră pe tânărul Ian, care avea astfel ocazia să stea de vorbă cu tatăl său ca de la bărbat la bărbat, să se despartă aşa cum se cuvine. A sta însă în aceeaşi casă cu un om care se topea pe picioare sub ochii tăi era un lucru care te măcina.

Pentru că existau atâtea femei în casă, tensiunile erau inevitabile. A sta în casă cu femeile din familia Fraser era ca şi cum ai fi umblat printre butoaie cu praf de puşcă, ţinând în mână o lumânare aprinsă. Toată lumea a încercat să facă tot posibilul pentru a convieţui în condiţii bune. Lucrurile deveneau cu atât mai grave când exploda câte un butoi cu praf de puşcă. El nu plecase la vânătoare doar pentru că aveau cu toţii nevoie de carne.

S-a gândit cu drag la Claire. După ce Jenny insistase, Claire îşi găsise refugiu în camera lor sau în biroul lui Ian. Chiar Ian o poftise să-i folosească biroul lui. Jamie se gândea că această situaţie o făcea pe Jenny să fie şi mai nemulţumită, pentru că ea lucra la cartea promisă lui Andy Bell şi trebuia să scrie mult. Ea avea o mare putere de concentrare şi putea să se izoleze ore-n şir, doar că trebuia să iasă de acolo pentru a mânca. Avea tot timpul obsesia că Ian era pe moarte. Se stingea încet, măcinându-i pe toţi.

Boala îl măcina şi pe Ian.

El şi Ian se plimbaseră împreună pe malul lacului cu două zile în urmă. Deodată Ian se oprise şi se chircise ca o frunză uscată toamna. Jamie se grăbise să îl apuce de braţ înainte să cadă. L-a aşezat pe pământ şi ar fi vrut să facă ceva, orice, pentru putea ajuta.

— Ce s-a întâmplat, *a charaid*? l-a întrebat pe

Ian, aşezându-se lângă el.

Ian tuşea înfundat, iar spatele lui se mişca în ritmul tusei. În cele din urmă tuşea s-a mai potolit şi a putut să respire, roşindu-se la faţă, cumplită iluzie de sănătate pe care o dă ftizia.

— Mă doare, Jamie.

Cuvintele au fost rostite cu simplitate, dar Ian ţinea ochii închişi, ca şi când nu ar fi vrut să-l privească pe Jamie.

— O să te duc înapoi, i-a spus Jamie. O să iei un pic de laudanum şi…

Ian a dat din mână, oprindu-l.

— Mă doare pieptul de parcă aş avea un cuţit acolo, a spus el în cele din urmă. Nu mă mai sperie faptul că o să mor, dar Iisuse, mă înspăimântă că mor încet.

După aceea, deschisese ochii şi îl privise pe Jamie râzând discret, exact aşa cum tuşise.

Moartea asta mă doare, Dougal, dar o să trec peste asta. Şi-a adus aminte de acele cuvinte la fel de limpede ca şi în clipa în care fuseseră rostite, deşi asta se întâmplase în urmă cu treizeci de ani într-o biserică distrusă de tirul de artilerie. Lucrurile acelea i le spusese Rupert, care murea încet. *Tu eşti superiorul meu, omule,* îi spusese el lui Dougal, implorând. *Este de datoria ta.* Iar Dougal MacKenzie făcuse ceea ce îl îndemnau sufletul şi datoria.

Îl ţinuse de mână pe Ian, gâfâind, vrând parcă să îi transmită o stare de bine prin pielea cenuşie. Dusese degetul mai sus, pe încheietura lui Ian, unde văzuse că lua Claire pulsul.

A simţit pielea lui Ian şi oasele de la nivelul încheieturii. Şi-a amintit deodată de legământul de

sânge pe care îl făcuse la căsătorie, de durerea provocată de tăietură, de încheietura rece a lui Claire şi de sângele amândurora, care se prelingea. Şi încheietura lui Ian era rece, dar nu de teamă.

Şi-a privit încheietura, dar nu mai era nicio urmă a acelui legământ şi nici a altor răni care se vindecaseră de multă vreme.

— Îţi mai aduci aminte când am făcut legământul de sânge? a întrebat Ian cu ochii închişi, zâmbind.

Jamie l-a prins şi mai bine de încheietură, nefiind surprins că Ian îi citea gândurile.

— Da, bineînţeles, a replicat Jamie, neputându-şi stăpâni un zâmbet amar.

Amândoi aveau opt ani pe atunci.

Mama lui Jamie şi copilul ei muriseră cu o zi înainte. Casa fusese plină de persoane în doliu. Tatăl său era şocat. Ei doi se strecuraseră afară şi fugiseră pe dealul din spatele casei, încercând să nu se uite la mormântul proaspăt săpat de lângă turn. Au plecat în pădure unde erau în siguranţă la umbra copacilor.

Se opriseră amândoi pe deal în locul în care o veche construcţie, pe care ei o numeau „fortul”, se năruise cu multă vreme în urmă. Se aşezaseră amândoi pe pietre, înveliţi în pături, astfel încât vântul să nu le pătrundă în oase. Nu vorbiseră prea mult.

— Credeam că o să am un frate, spusese Jamie deodată. Dar n-am. Rămânem tot eu şi cu Jenny.

În anii care se scurseseră de atunci, reuşise să uite durerea pe care o simţise când pierduse fratele la care sperase, frate căruia să îi ofere

dragostea pe care nu i-o putuse oferi fratelui său mai mare, Willie, care murise după ce se îmbolnăvise de vărsat. Se folosise o vreme de acea durere ca de un scut în faţa cumplitului fapt că îi murise mama.

Ian se gândise puţin şi apoi dusese mâna în *sporran*, dând la iveală cuţitul mic pe care i-l dăduse tatăl său la ultima sa aniversare.

— Eu am să fiu fratele tău, spusese el hotărât, tăindu-şi degetul şi gemând printre dinţi.

Apoi îi dăduse cuţitul lui Jamie, ca să se taie şi el, surprins că îl durea aşa de tare. Jamie s-a tăiat şi şi-au lipit degetele unul de altul, jurând că vor rămâne fraţi pe viaţă, ceea ce se şi întâmplase.

A tras adânc aer în piept pregătindu-se pentru venirea morţii.

— Ian, să…

Ian a deschis ochii, auzind că Jamie îi vorbea răguşit. Jamie a întors capul, dar apoi l-a privit din nou pe Ian, simţind că a privi în altă parte era un act de laşitate.

— Vrei să te scap de chinuri? a întrebat el foarte încet.

Chiar în momentul în care rostea întrebarea, se gândea cum ar fi putut face acest lucru. Nu putea folosi cuţitul. De cuţit, un bărbat ar fi murit repede şi aşa cum i se cuvine, dar sora lui şi copiii lui ar fi fost cuprinşi de tristeţe. Nici el, nici Ian nu aveau dreptul să păteze totul cu sânge.

Nu a privit în altă parte, dar a simţit că avea ochii umezi şi s-a aplecat pentru a-şi ascunde lacrimile.

Claire… Ea ar fi ştiut ce să facă, dar nu ar fi vrut să facă nimic. Jurământul pe care îl făcuse o

împiedica să facă un astfel de lucru.

— Nu, a spus Ian. Cel puţin nu deocamdată. Mă bucură să aflu că o vei face, dacă va fi nevoie, *mo brathair.*

Jamie a observat mişcare şi s-a întors brusc. Vântul bătea spre el şi animalul se îndeletnicea să caute iarbă bună şi plante fragede printre firele de iarbă-neagră. A aşteptat, ascultând vântul. A văzut capul animalului din spate şi, după mărime, şi-a dat seama că era vorba despre un mascul.

A aşteptat, amintindu-şi cum se vâna. Să vânezi cerbi şi căprioare în teren mlăştinos era una, şi vânătoarea în pădurile din Carolina de Nord era altceva.

Trebuia să te mişti mai încet. Cerbul mâncase şi Jamie a ridicat puşca. Îi ceruse unui armurier din Edimburgh să-i îndrepte ţeava, dar nu trăsese cu ea şi spera să poată ţinti bine.

Nu mai folosise arma de când îl lovise pe militarul acela din Hessa, în redută. Şi-a amintit brusc cum Claire pusese pe farfuria de porţelan glonţul turtit care îl omorâse pe Simon. A simţit în sânge clinchetul glonţului şi rostogolirea lui.

Încă un pas, doi… Cerbul găsise ceva gustos pentru el şi mesteca tacticos. Puşca s-a îndreptat în direcţia lui. Era un cerb mare la o sută de yarzi depărtare. Îşi simţea bătăile inimii, parcă lovindu-i coastele. Avea senzaţia că degetele i se înfig în trăgaci. Patul armei i se aşezase bine în dreptul umărului.

Tocmai se pregătea să apese pe trăgaci, când a auzit strigătele care veneau din spatele lui. Arma s-a descărcat, cerbul s-a făcut nevăzut în trosnetul de crengi rupte şi strigătele au încetat.

S-a întors şi a intrat în pădure, îndreptându-se în direcţia din care veniseră strigătele. Inima îi bătea cu putere. Strigase o femeie, dar cine?

A găsit-o cu uşurinţă pe Jenny. Stătea înmărmurită în micul luminiş în care obişnuiau să vină toţi trei, la Jamie şi Ian, când erau mici, pentru a împărţi mâncarea şterpelită de pe-acasă şi să se joace de-a cavalerii şi soldaţii.

Ea se dovedise a fi un soldat bun.

Poate că îl aştepta, pentru că auzise bubuitul puştii lui. Poate că nu se putea mişca din loc. Avea spatele drept şi ochii goi. Îşi strânsese şalurile în jurul trupului, de parcă ar fi fost o armură.

— Te simţi bine, femeie? a întrebat-o el punându-şi arma lângă pinul mare, unde ea obişnuia să le citească în serile lungi de vară, când soarele părea că apune, pentru ca apoi să răsară imediat.

— Da, mă simt bine, a răspuns ea placid.

— Bine, a spus el oftând.

I-a prins mâinile într-ale sale. Jenny nu i le-a întins, dar nici nu s-a opus gestului său.

— Te-am auzit ţipând, a spus el mai apoi.

— Nu am vrut să fiu auzită.

— Sigur că nu ai vrut, a replicat Jamie, ezitând să o întrebe încă o dată dacă se simţea bine. Ştia ce o frământa şi de ce simţea nevoia să vină în pădure şi să urle, să fie într-un loc în care nimeni să nu o audă şi să o întrebe dacă se simţea bine.

— Vrei să plec? a întrebat-o Jamie.

Femeia a făcut o grimasă şi a vrut să-şi tragă mâinile dintr-ale sale, dar el nu le-a dat drumul.

— Nu, a replicat ea. Ce contează? Mai contează ceva?

Isteria se ghicea în glasul ei.

— Cel puţin… l-am adus acasă la timp pe băiat, a spus Jamie pentru că nu ştia ce altceva să-i spună.

— Da, aşa este, a spus ea căutând să se stăpânească şi simţind că stăpânirea de sine se destramă ca o bucată de mătase veche. Ţi-ai adus şi nevasta cu tine.

— Mă acuzi că mi-am adus soţia? a replicat Jamie şocat. De ce, pentru numele lui Dumnezeu? Oare nu ar trebui să te bucuri că s-a întors? Poate că…

S-a oprit, pentru că ar fi vrut să o întrebe dacă nu cumva o supăra că el avea o soţie, în vreme ce ea era pe cale să-şi piardă soţul, dar *nu putea* să-i pună acea întrebare.

Nu la asta se referise, însă, Jenny.

— Da, s-a întors. Dar pentru ce? a izbucnit ea. La ce bun că este o vrăjitoare dacă are un suflet de gheaţă şi nu ridică un deget pentru a-l ajuta pe Ian?

Năucit de aceste cuvinte, Jamie nu a fost în stare să spună decât:

— Suflet de gheaţă? Claire?

— I-am cerut ajutorul şi m-a refuzat, a spus Jenny.

Nu avea lacrimi în ochi, dar în privirea ei se citeau tristeţea şi disperarea.

— O poţi convinge tu să mă ajute, Jamie?

Simţea viaţa din trupul surorii sale palpitându-i sub degete. S-a gândit că era mai bine să se descarce acum pe el, fiindcă nu îl putea răni.

— *Mo píuthar,* l-ar vindeca dacă ar putea, a spus el încet, fără a-i da drumul. Ştia ce ai să-i ceri şi a plâns când mi-a vorbit. Îl iubeşte pe Ian la fel de

mult…

— Să nu îndrăzneşti să-mi spui că ea îl iubeşte pe soţul meu la fel de mult precum îl iubesc eu! a exclamat Jenny, trăgându-şi mâinile dintr-ale sale cu atâta putere, încât Jamie a crezut că voia să-l lovească. L-a şi pălmuit peste faţă cu atâta putere, încât i-a lăcrimat un ochi.

— Nu am vrut să spun asta, a replicat Jamie, păstrându-şi cumpătul. Şi-a pus mâna pe obrazul lovit, continuând: *am vrut să spun* că îl iubeşte la fel de mult…

Ar fi vrut să spună „la fel de mult ca şi pe mine”, dar nu a apucat s-o facă, pentru că l-a lovit cu atâta sete în fluierul piciorului, încât abia a izbutit să-şi menţină echilibrul. Astfel, ea a avut ocazia să coboare dealul valvârtej, ca o vrăjitoare călare pe mătură, fustele şi şalurile fluturând în jurul ei de parcă ar fi fost furtună.

82

DISPOZIŢII

„Curăţarea rănilor”, am scris eu cu grijă şi m-am oprit, adunându-mi gândurile. Apă fiartă, cârpe curate, îndepărtarea materiei străine. Folosirea viermilor în cazul cărnii de pe trupurile lipsite de viaţă (cu o notă referitoare la musca de carne şi larvele de căpuşă? Nu, nu avea niciun rost. Nimeni nu ar putea face diferenţa în absenţa unei lupe). Modul în care se coase o rană (sterilizarea acului şi aţei). Sfaturi utile. Oare trebuia să am un capitol special în care să mă refer la prepararea şi utilitatea penicilinei?

Am pus pana pe foaia de sugativă şi am făcut steluţe de cerneală.

În cele din urmă, am hotărât că nu era necesar. Cartea mea se voia a fi un îndrumar util pentru oamenii de rând. Omul de rând nu era pregătit să parcurgă anevoiosul drum al preparării penicilinei şi nici nu avea un dispozitiv de injectare, deşi m-am gândit la seringa pentru penis pe care mi-o arătase, oarecum amuzat, doctorul Fentiman.

Tocmai din această cauză am ajuns să mă gândesc la dispozitivul *jugum penis* pe care mi-l arătase David Rawlings. Oare el îl folosea? Am renunţat la acest gând căutând printre foi, pentru a găsi lista cu subiecte pe care mi le propusesem.

Masturbarea, am scris eu gânditoare. Dacă unii medici discutau despre asta, dându-i o tentă negativă – cu siguranţă acesta era punctul de vedere – nu vedeam de ce nu aş putea să am un punct de vedere diferit… pe care să-l exprim în mod diferit.

Am început iar să desenez steluţe de cerneală, gândindu-mă cum să vorbesc cu discreţie despre binefacerile masturbării. Dumnezeule, ce-ar fi fost dacă aş fi scris că şi femeile se masturbează?

— Ar arde cartea şi probabil că ar da foc prăvăliei lui Andy Bell, am spus cu glas tare.

Am tras adânc aer în piept şi am ridicat ochii. Am văzut o femeie stând în uşa biroului.

— Oh, îl cauţi pe Ian Murray? am întrebat, depărtându-mă de birou. E…

— Nu, pe dumneata te caut.

În vocea acelei femei era un ton ciudat şi m-am ridicat în picioare simţind că e cazul să mă apăr, deşi nu ştiam de ce.

— Ah! am exclamat. Dumneata cine eşti?

Femeia a ieşit din întunecimea holului, venind la lumină:

— Acum mă recunoşti?

Gura i s-a schimonosit într-un fel de zâmbet plin de răutate.

— Sunt Laoghaire MacKenzie… Fraser, a adăugat ea cu neplăcere.

— Oh! am exclamat eu.

Mi-am spus că aş fi recunoscut-o imediat, dar nu în contextul dat. Acesta era ultimul loc în care m-aş fi aşteptat să o văd, şi faptul că era aici… Mi-am adus aminte de cele ce se petrecuseră ultima dată când a venit la Lallybroch şi am pus mâna pe cuţitul pentru desfăcut scrisori.

— Pe mine mă cauţi, nu pe Jamie? am întrebat-o cu îngrijorare.

A făcut un gest de parcă ar fi vrut să îl înlăture pe Jamie, a scos din mânecă o scrisoare împăturită şi a spus cu glas tremurând:

— Am venit cu o rugăminte. Citeşte asta, dacă vrei, a adăugat ea, strângând din buze.

M-am uitat cu îngrijorare la buzunarul ei, dar părea gol. Dacă avea un pistol, nu îl ţinea acolo. Am luat scrisoarea şi am îndrumat-o să ia loc pe scaunul aflat de cealaltă parte a biroului. Astfel, dacă avea de gând să mă atace, aveam timp să-mi dau seama de intenţiile ei.

Am deschis scrisoarea şi i-am aruncat o privire, pentru a mă asigura că stătea la locul ei. Apoi am început să citesc.

15 februarie 1778
Philadelphia

— Philadelphia? am întrebat eu uluită, privind-o pe Laoghaire, care a încuviinţat.

— A plecat acolo în vara anului trecut, gândindu-se că acolo va fi în siguranţă, a spus Laoghaire cu buze tremurânde. O lună mai târziu, armata britanică a intrat în oraş şi de-atunci este tot acolo.

M-am gândit că era vorba despre Fergus. Se părea că Laoghaire era acum în relaţii bune cu soţul fiicei ei mai mari, pentru că nu a vorbit despre el cu ironie.

Dragă mamă,

Mă văd nevoită să te rog să faci ceva de dragul meu şi al copiilor mei. Avem necazuri cu Henri-Christian, trupul lui are o formă ciudată. De când a venit pe lume a avut probleme cu respiraţia, mai ales când făcea câte un guturai şi sforăia de mama focului. Acum se întâmplă că, atunci când doarme, nu mai respiră deloc. Trebuie adus într-o anumită poziţie cu ajutorul pernelor, as fel încât să poată respira. Mama Claire s-a uitat în gâtul lui când a fost la New Bem împreună cu tata. A spus atunci că adenoidele – este vorba despre ceva din gât – sunt foarte mari şi ar putea să-i facă probleme în viitor (şi Germain are aceeaşi problemă şi respiră cu gura deschisă de cele mai multe ori, dar nu e în primejdie ca Henri-Christian).

Sunt cumplit de speriată la gândul că, într-o noapte, Henri-Christian va înceta să respire, iar eu nu voi fi acolo ca să îl pot salva. Facem cu schimbul şi stăm lângă el ca să-l aşezăm în poziţia

în care poate respira sau să-l trezim când încetează să respire, dar nu ştiu câtă vreme o să mai rezistăm. Fergus este foarte obosit, pentru că lucrează foarte mult, iar eu sunt ostenită pentru că mă ocup de treburile casei. (Dau o mână de ajutor şi la prăvălie, ceea ce face şi Germain. Fetiţele mă ajută foarte mult prin casă, Dumnezeu să le binecuvânteze, şi sunt gata să îşi ajute frăţiorul, dar nu pot fi lăsate singure cu el noaptea.)

Am adus un doctor care l-a consultat pe Henri-Christian. El a spus că adenoidele îl împiedică să respire cum se cuvine, i-a lăsat sânge micuţului şi i-a dat nişte medicamente care să ajute la micşorarea adenoidelor. Acestea nu au ajutat deloc, pentru că Henri-Christian a vomat şi a plâns când le-a luat. Mama Claire – iartă-mă că îţi vorbesc despre ea, deşi ştiu care îţi sunt sentimentele, dar nu am încotro – a spus că poate va fii nevoie să-i scoată la un moment dat adenoidele şi amigdalele. Cred că e momentul să i le scoată. Ea i-a operat pe copiii familiei Beardsley şi nu am încredere în altcineva dacă e vorba ca Henri-Christian să fie operat.

O să te duci să-i vorbeşti, mamă? Cred că trebuie să fi ajuns la Lallybroch şi am să-i scriu şi eu, pentru că vreau să o rog să vină în Philadelphia cât mai repede cu putinţă. Mă tem că nu îi pot desene aşa cum trebuie cumplita situaţie.

Pentru că mă iubeşti, te rog să te duci la ea şi să o rogi să vină cât mai curând posibil.

A dumitale preaiubitoare fiică,
Marsali

Am pus scrisoarea pe birou. *Mă tem că nu îi pot descrie aşa cum trebuie cumplita situaţie.* Reuşise foarte bine să prezinte situaţia.

Afecţiunea era numită „apnee”. Bolnavul avea tendinţa să înceteze să mai respire în timpul somnului. Era o afecţiune comună, întâlnită mai ales la cei ce sufereau de nanism, din cauza malformaţiilor osoase care obstrucţionau căile respiratorii. Majoritatea bolnavilor se trezeau din somn pentru că sforăiau, tuşeau şi începeau din nou să respire.

Îi vedeam înaintea ochilor pe Marsali şi pe Fergus – probabil că era vorba şi de Germain – stând de veghe pe rând în casa învăluită în întuneric şi fiind atenţi la băieţel, poate moţăind în frig, tresărind la gândul că Henri-Christian încetase să respire… Simţeam cum mi se pusese un junghi în coaste, pentru că mă cuprinsese spaima în timp ce citisem scrisoarea.

Laoghaire se uita la mine cu ochii ei albaştri. De data asta, supărarea, isteria şi suspiciunea cu care mă privise întotdeauna dispăruseră.

— Dacă te duci, o să renunţ la bani, mi-a spus ea.

Am privit-o cu ochi mari:

— Crezi că eu… am început să spun, pentru ca apoi să mă întrerup.

Ei, da. Era cert faptul că ea *era convinsă* că aş fi putut fi mituită. Era sigură că îl părăsisem pe Jamie după bătălia de la Culloden pentru a reveni numai după ce începuse să-i meargă iar bine. Aş fi vrut să-i spun… dar nu avea niciun rost. Situaţia era cât se poate de clară şi de gravă.

S-a aplecat în faţă apăsând atât de tare cu

degetele în tăblia biroului încât unghiile i s-au albit cu totul.

— Te rog, a spus ea în cele din urmă. *Te rog.*

Conştientizam pornirile pe care le aveam. Pe de-o parte, aş fi vrut să o lovesc, iar pe de alta, aş fi vrut să-mi pun mâna peste a ei, dându-i astfel de înţeles că îi eram alături. M-am stăpânit şi am făcut un efort pentru a putea gândi limpede.

Aveam să plec. Trebuia s-o fac. Acest lucru nu avea nicio legătură cu Laoghaire sau cu ceea ce exista între noi. Dacă nu plecam, Henri-Christian ar fi putut să moară, dar eu nu voi fi capabilă să mă împac niciodată cu gândul că nu făcusem pentru el tot ce era posibil. Dacă ajungeam la timp, îl puteam salva. Nimeni în afară de mine nu o putea face. Asta era situaţia.

M-am întristat la gândul că trebuia să plec de la Lallybroch. Cât de groaznic! Cum puteam să plec ştiind că nu-l voi mai vedea niciodată pe Ian, că nu îi voi mai vedea pe cei de acolo şi nici acel loc?

Însă, chiar în timp ce îmi puneam această întrebare, chirurgul din mine revenise la viaţă şi mă gândeam cum să ajung mai rapid la Philadelphia, cum să îmi procur toate cele necesare, care ar putea fi problemele de care m-aş putea lovi; pe scurt, mă gândeam la tot ce era necesar pentru a putea îndeplini rugămintea lui Marsali.

Când am trecut în revistă toate aspectele, logica învingând şocul şi emoţia, am început să mă gândesc că acest dezastru ar putea implica şi alte probleme.

Laoghaire aştepta cu ochii fixaţi asupra mea, cu buzele strânse, voind parcă să mă convingă să-i

îndeplinesc rugămintea.

— Bine, am spus în cele din urmă, sprijinindu-mă de spătarul scaunului. Hai să ne înţelegem, vrei?

— Aşa, am spus, uitându-mă la un bâtlan cenuşiu, care traversa lacul. Am ajuns la o înţelegere. Eu voi porni spre Philadelphia cât mai curând, ca să am grijă de Henri-Christian, iar ea sa va căsători cu Joey, va renunţa la pensia alimentară şi îi va permite lui Joan să meargă la mănăstire. M-am gândit că ar fi cel mai bine să consemnăm toate astea în scris, aşa, pentru orice eventualitate.

Jamie mă privea cu ochi mari, fără a scoate un cuvânt. Stăteam în iarba înaltă de pe malul lacului, unde îl adusesem pentru a-i povesti ce s-a întâmplat şi ce urma să se întâmple.

— Laoghaire nu s-a atins de zestrea lui Joan. Joan va dispune de zestre pentru a putea călători şi pentru a fi acceptată în mănăstire, am adăugat eu trăgând aer în piept şi străduindu-mă să-mi stăpânesc glasul. M-am gândit că Michael va pleca în câteva zile; Joan şi cu mine am putea pleca împreună cu el în Franţa. De acolo m-aş putea îmbarca pe un vas franţuzesc, iar el ar putea să o conducă pe Joan la o mănăstire.

— Tu.. A început Jamie, dar i-am apucat mâna şi i-am strâns-o ca să-l împiedic să vorbească.

— Nu poţi să pleci acum, Jamie, i-am spus încet. Ştiu că nu se poate.

A închis ochii strâmbându-se şi strângându-mi mâna, ca pentru a nega ceea ce era evident. Gândul că voi fi despărţită de el şi voi fi departe, peste Atlantic, şi faptul că va dura luni de zile

până ce ne vom revedea, m-a făcut să mi se strângă stomacul şi să fiu cuprinsă de tristeţe, dar şi de groază.

Ar fi venit cu mine dacă i-aş fi cerut-o, dar nu aveam voie să îl abat de la ceea ce avea de făcut.

Era necesar să mai stea cu Ian câte zile mai avea el de trăit. Era necesar să fie aici după ce Ian murea, pentru că o putea alina pe Jenny într-un mod în care nici măcar copiii ei nu o puteau face. Şi dacă simţise nevoia de a o vedea pe Laoghaire, cât de puternic ar fi sentimentul de vinovăţie care l-ar cuprinde pentru că şi-a părăsit din nou sora într-un moment în care ea avea atâta nevoie de el?

— Nu poţi să pleci, am insistat eu. *Ştiu asta,* Jamie.

A deschis ochii şi am văzut că deveniseră mai închişi la culoare:

— Nu pot să te las să pleci. Nu fără mine.

— Nu o să dureze mult, am spus eu, străduindu-mă să rostesc cuvintele, deşi mi se pusese un nod în gât. Mă apăsa faptul că trebuia să mă despart de Jamie, dar şi mai mult mă apăsa motivul pentru care despărţirea noastră avea să fie scurtă.

— Am plecat şi mai departe singură, am spus eu, încercând să zâmbesc.

A deschis gura dând să răspundă, iar îngrijorarea din ochii lui nu s-a şters.

I-am ridicat mâna mutilată şi i-am sărutat-o, mi-am lipit obrazul de ea, fără a-l privi. Ştiam că-mi simţea lacrimile şi m-a tras spre el. Am rămas aşa, strânşi unul într-altul, ascultând vântul care trecea prin iarbă şi atingea suprafaţa apei.

— O să avem nevoie de un avocat, a spus el în cele din urmă. Ned Gowan mai este în viaţă?

Spre marea mea uimire, Ned Gowan *era* încă în viaţă. Privindu-l, mă întrebam câţi ani putea să aibă. Optzeci şi cinci? Nouăzeci? Nu mai avea dinţi şi era plin de riduri ca o pungă din hârtie mototolită, dar era ager la minte şi, ca avocat, avea aceeaşi sete de sânge pe care i-o ştiam.

El întocmise un acord de anulare a căsătoriei dintre Jamie şi Laoghaire, stabilise plăţile anuale care trebuiau făcute către Laoghaire, dar şi zestrea ce li se cuvenea lui Marsali şi Joan. Acum, cu aceeaşi tragere de inimă, a anulat acel acord.

— Se pune problema zestrei domnişoarei Joan, a spus el gânditor, lingând vârful penei de scris. Aţi specificat, domnule, în documentul original că suma – îmi este permis să spun, această foarte generoasă sumă de bani – îi va parveni tinerei domnişoare cu ocazia căsătoriei. Această sumă urma să fie proprietatea ei exclusivă, netrecând în mâinile soţului ei.

— Aşa este, a replicat Jamie, nerăbdător.

Jamie îmi spusese între patru ochi că prefera să fie lăsat în pielea goală într-un muşuroi de furnici decât să aibă de-a face, fie şi pentru cinci minute, cu un avocat, or noi discutam de mai bine de o oră despre complicaţiile presupuse de acel acord.

— Aşa este, şi?

— Şi dumneaei nu se căsătoreşte, a spus domnul Gowan cu răbdarea pe care o ai faţă de un om care nu e foarte inteligent, dar care merită respectat, pentru că achită onorariul. Se pune problema dacă dumneaei poate primi zestrea conform acestui contract…

— Ea *se mărită,* a spus Jamie. Ea devine mireasa lui Hristos, protestant ignorant ce sunteţi.

L-am privit pe Ned cu ochi mari, neştiind că *era* protestant, dar nu am scos niciun cuvânt. Ager cum fusese întotdeauna, domnul Gowan mi-a prins privirea şi mi-a răspuns făcând cu ochiul.

— Singura mea religie este legea, dom'ţă. Nu este relevant ritul. Pentru mine, Dumnezeu este întruchiparea Justiţiei, iar eu îl slujesc pe El, slujind Justiţia.

Jamie a pufnit nervos.

— Da, şi n-o să vă fie prea bine dacă află clienţii dumneavoastră că nu sunteţi catolic, a spus el apoi.

Domnul Gowan s-a uitat la Jamie cu ochii lui negri, ageri.

— Trag nădejde că nu doriţi să apelaţi la un mijloc atât de josnic cum este şantajul, a replicat el. Nici nu îndrăznesc să rostesc denumirea acelei onorabile organizaţii scoţiene din care faceţi parte. Oricum, ştiu că nu o veţi putea scoate la capăt cu contractul acesta blestemat fără ajutorul meu.

Jamie a oftat şi s-a aşezat mai comod în scaun.

— Da, să ne vedem de treabă. Ce este de făcut?

— Ah! a exclamat domnul Gowan, întorcându-se prompt la problema în chestiune. Am discutat cu tânăra domnişoară pentru a afla care îi sunt dorinţele. Am obţinut şi semnătura celeilalte părţi implicate, a continuat avocatul, referindu-se la Laoghaire. Doriţi să menţineţi termenii contractului sau să îi modificaţi, având în vedere că domniţa Joan nu doreşte să se căsătorească?

— Absolut! Eu vreau ca Joan să obţină banii, a spus Jamie, oftând uşurat, pentru că în sfârşit era întrebat ceva concret.

— Absolut? a întrebat domnul Gowan. Cuvântul „absolut” are în drept un alt sens decât…

— Aţi spus că aţi discutat cu Joan. Ce mama dracului vrea *ea?*

Domnul Gowan era foarte fericit, mai detectase o complicaţie.

— Dumneaei doreşte doar o mică parte din zestre pentru a putea intra în mănăstire, astfel de donaţii, din câte înţeleg, făcându-se în mod obişnuit.

— Aşa? a întrebat Jamie, ridicând din sprâncene. Şi restul?

— Ea doreşte ca restul sumei să îi fie dat mamei ei, Laoghaire MacKenzie Fraser, dar nu oricum, ci în anumite condiţii.

Am avut un schimb de priviri cu Jamie.

— *Ce* condiţii? a întrebat el precaut.

Domnul Gowan a ridicat o mână, numărând pe degete condiţiile.

— Prima este ca banii să nu îi parvină mamei până ce nu va fi înregistrată aşa cum se cuvine căsătoria dintre Laoghaire MacKenzie Fraser şi Joseph Boswell Murray, căsătoria respectivă menţionându-se în registrul parohiei din Broch Mordha. Căsătoria trebuie să fie consfinţită de către un preot. Cea de-a doua este întocmirea unui contract semnat, în care să se menţioneze că domeniul Balriggan şi toate bunurile de pe acesta sunt proprietatea exclusivă a lui Laoghaire MacKenzie Fraser şi că ea va dispune de acestea după cum doreşte. Conform celei de-a treia condiţii, banii nu îi vor fi daţi direct mamei, ci îi vor fi încredinţaţi unui administrator, care îi va da câte douăzeci de lire sterline pe an. Această sumă

le va parveni lui Laoghaire MacKenzie Fraser şi Joseph Boswell Murray. Conform celei de-a patra condiţii, banii vor fi folosiţi pentru întreţinerea domeniului Balriggan. Conform celei de-a cincea condiţii, banii vor fi înmânaţi beneficiarilor numai după ce se va dovedi cu acte că banii aferenţi anului precedent au fost cheltuiţi aşa cum se cuvine. Omul şi-a strâns mâna pumn şi a ridicat degetul mare al celeilalte mâini, spunând:

— Conform celei de-a şasea condiţii şi ultima, un anume James Alexander Cordon Fraser Murray din Lallybroch va administra sumele de bani. Sunteţi de acord cu aceste condiţii, domnule?

— Sunt, a spus Jamie cu hotărâre, ridicându-se în picioare. Întocmiţi actul, vă rog. Şi acum, domnule Gowan, am să mă duc să beau un păhărel. Poate chiar două.

Domnul Gowan a pus capacul călimării, s-a ridicat, ce-i drept cam încet, şi a spus:

— O să vin şi eu la un păhărel cu tine, Jamie. Vreau să aflu despre războiul acela al tău, din America. Pare o aventură nemaipomenită.

83

LA NUMĂRAT DE OI

Odată cu trecerea vremii, lui Ian îi era imposibil să doarmă. Trebuia să plece, să o găsească pe Rachel şi această dorinţă îl făcea să se simtă de parcă ar fi avut cărbuni aprinşi în stomac. Mătuşa Claire spunea că, în astfel de situaţii, simţi că îţi arde sufletul, şi chiar aşa era. Ea mai spunea că mai era vorba şi despre mâncarea nemestecată,

dar nu era cazul lui, abia dacă putea mânca.

Îşi petrecea zilele, pe cât se putea, împreună cu tatăl său. Stătea într-un colţ al încăperii şi se uita la tatăl său şi la fratele lui mai mare cum discutau despre treburile de la Lallybroch. Nu vedea cum ar fi putut să se ridice şi să plece. Să-i lase pe toţi în urmă. Să-l lase pe tatăl său în urmă pentru totdeauna.

Zi după zi, erau de făcut tot felul de lucruri, oameni care trebuiau vizitaţi, drumuri de făcut, chiar dacă sentimentele deveneau prea puternice pentru a mai putea fi suportate. Seara, casa se cufunda în linişte. Această linişte era întreruptă uneori de tuşea tatălui său şi de respiraţia grea a celor doi nepoţi ai săi. A început să simtă cum casa însăşi începe să respire, apăsându-l pe piept, inspirând şi expirând. Tocmai de aceea se ridica în capul oaselor şi trăgea aer în piept, ca să se convingă că putea să respire. În cele din urmă, se ridica din pat şi cobora scările, având grijă să nu facă zgomot, cu ghetele în mână. Apoi ieşea pe uşa din bucătărie şi se plimba pe sub nori şi pe sub stele, cu vântul care îi ţinea aprinşi cărbunii din inimă, pe care nu îi puteau stinge decât lacrimile sale.

Într-o noapte, a găsit uşa deja deschisă A ieşit mânat de curiozitate şi a privit în jur, dar nu a văzut pe nimeni. Era foarte posibil ca tânărul Jamie să se fi dus în grajd.

Una dintre cele două vaci trebuia să fete într-una din zilele care urmau. Poate că ar fi trebuit să dea o mână de ajutor… dar simţea sub coaste un foc ce ardea cu putere şi îi provoca dureri. Era mai bine să se mai plimbe puţin. Oricum, Jamie ar

fi venit după el dacă ar fi avut nevoie de ajutor.

A întors spatele casei şi acareturilor şi a început să urce dealul trecând pe lângă saivanul oilor, unde animalele stăteau întinse ca nişte mogâldeţe în bătaia lunii. Unele dintre ele scoteau câte un *bee* timid şi s-a gândit uimit că şi oile visau.

Un astfel de vis a prins formă chiar înaintea lui. Apropiindu-se de gard, a văzut o umbră şi mai multe oi au început să behăie.

— Taci, *a bhailach,* a spus mama lui încet. Dacă încep să behăie toate, o să trezească şi morţii.

Acum o putea distinge. Era o siluetă subţire, cu părul despletit, ca o claie moale, ce contrasta cu fusta de culoare deschisă.

— Tot vorbeşti de morţi, a spus Ian. Am crezut că eşti o fantomă. Ce faci aici, mamă?

— Număr oi, a răspuns ea, cu o undă de umor în glas. Doar asta trebuie să faci când nu poţi să dormi, nu-i aşa?

— Aşa e, a replicat Ian. Dă roade?

— Uneori.

Au stat nemişcaţi privind oile aşezându-se şi liniştindu-se. Era un miros dulceag de excremente de oaie şi de lână grasă şi Ian şi-a dat seama cu uimire că îl liniştea până şi faptul că se afla în preajma oilor.

— Te ajută să le numeri dacă ştii deja câte sunt? a întrebat el după câteva clipe de tăcere. Mama lui a dat din cap.

— Nu. Le rostesc numele. E ca şi când ai rosti rugăciuni, doar că nu simţi nevoia să-ţi pui tot felul de întrebări. Întrebările te macină.

„Mai ales dacă ştii că răspunsul va fi «nu»”, a gândit Ian şi şi-a pus o mână pe umărul ei. Ea a

suspinat, dar apoi s-a liniştit, sprijinindu-şi capul pe umărul lui. Simţea oasele ei subţiri şi avea impresia că i se va frânge sufletul.

Au stat aşa o vreme şi apoi ea s-a desprins încet, întrebându-l:

— Ţi-e somn?

— Nu.

— Bine, atunci hai să mergem.

Fără a aştepta să primească vreun răspuns, femeia a pornit prin întuneric, depărtându-se de casă şi îndreptându-se către dealul din spatele ei.

Unde îl ducea? Sau mai curând de ce?

Urcau dealul către vechiul turn şi către cimitirul aflat în apropierea sa. A simţit cum îi îngheaţă inima. Oare voia să îi arate unde va fi mormântul tatălui său?

S-a oprit deodată şi era cât pe ce să dea peste ea. S-a oprit, s-a întors şi i-a pus în palmă o pietricică.

— Aici, a spus ea încet şi l-a condus către o piatră de forma unui cub, care era aşezată pe pământ. Ian a crezut că este mormântul lui Caitlin, copilul care venise pe lume înaintea micuţei Jenny, o fetiţă care nu trăise decât o zi, dar a văzut că piatra de mormânt a lui Caitlin era puţin mai departe. Acea piatră avea aceeaşi mărime şi formă. S-a aplecat şi a pipăit-o, desluşind numele.

Yeksa'a.

— Mamă, a spus Ian şi vocea lui i s-a părut chiar şi lui ciudată.

— E bine, Ian? a întrebat ea cu oarecare temere. Tatăl tău a spus că nu e sigur cum se scrie numele indian. Eu i-am cerut pietrarului să le sape pe

amândouă. Mi s-a părut că aşa se cuvine.

— Amândouă? a întrebat el, dar degetele lui pipăiau deja.

Iseabail.

— E corect, a spus el, lipindu-şi palma de piatra rece.

S-a aplecat şi a pus pietricica ei lângă piatra funerară. S-a gândit că aşa trebuie să faci când te duci la un mormânt. Pietricica rămânea acolo ca mărturie că ai fost acolo, o dovadă că nu ai uitat.

El mai avea pietricica în mână. Pur şi simplu nu îi venea să o pună lângă piatra funerară. Îi curgeau lacrimile şi mama lui îi pusese mâna pe braţ.

— E în regulă, *mo duine,* a spus ea încet. Du-te la femeia ta cea tânără, căci vei fi mereu aici, alături de noi.

Lacrimile lui curgeau, în timp ce din inimă părea să-i iasă fum. A pus pietricica încet pe mormântul fiicei lui. Era în siguranţă printre ai săi.

Abia câteva zile mai târziu, în mijlocul oceanului, şi-a dat seama că mama lui îi vorbise ca unui bărbat.

84

PE PARTEA DREAPTĂ

Ian a murit imediat după răsăritul soarelui. Noaptea fusese de coşmar: era să se înece de multe ori cu propriul sânge, s-a sufocat, i-au ieşit ochii din orbite, a scuipat bucăţi de plămân. Patul lui arăta de parcă acolo avusese loc un măcel. Camera mirosea a transpiraţie, sudoarea unei

lupte disperate. În cameră plutea mirosul morţii.

În final fusese liniştit, cu pieptul abia mişcându-i-se. Respira mai rar şi cu un horcăit slab care semăna cu acela făcut de spinii de trandafiri ce zgâriau fereastra.

Jamie făcuse câţiva paşi înapoi, astfel încât să-i lase tânărului Jamie locul alături de Ian, acesta fiind fiul cel mare al muribundului. Jenny stătuse toată noaptea de cealaltă parte a patului, ştergând sângele, transpiraţia rea şi lichidele urât mirositoare care ieşeau din trupul lui Ian, topindu-l înaintea ochilor lor. Ian ridicase mâna dreaptă şi şoptise: *Jamie.* Nu a deschis ochii, dar toată lumea ştia la care Jamie se referea. Tânărul Jamie şi-a croit drum spre patul muribundului. Degetele osoase ale lui Ian i-au apucat mâna cu uluitoare putere. Ian a murmurat ceva, dar prea încet pentru a fi auzit şi apoi a dat drumul mâinii. Nu era vorba despre relaxarea dată de moarte, ci pur şi simplu o făcuse pentru că sfârşise ceea ce avea de făcut, ţinând palma deschisă.

Nu a mai spus nimic, dar a început să se relaxeze, trupul lui începând să se micşoreze, pe măsură ce viaţa se scurgeau din el. Când şi-a dat ultima suflare, au stat toţi nemişcaţi, aşteptând înfriguraţi să audă o altă răsuflare. Abia după un minut de tăcere au început să se uite unii la alţii, să arunce priviri furişe spre patul răvăşit, spre faţa liniştită a lui Ian, dându-şi seama încet, încet că se terminase totul.

El s-a întrebat dacă Jenny era supărată, pentru că Ian îi adresase lui ultimele cuvinte. El credea că nu. Oricum, simţea că venise vremea să plece, văzându-l pe cumnatul său. Jamie ştia că îşi făcuse

timp să stea de vorbă cu fiecare dintre copiii lui, să-i liniştească aşa cum putea, poate să le dea un sfat, să-i asigure că îi iubea.

Fusese lângă Jenny atunci când Ian murise. Ea ofta şi părea să se facă mai mică lângă el. Era ca şi când acea bară de oţel pe care părea să o aibă înfiptă în spate în timpul ultimului an i-ar fi ieşit prin cap. Pe chipul ei nu se citea durerea, deşi el ştia că era prezentă; ea se bucura că totul se terminase, că aşa era mai bine pentru Ian, pentru toţi.

Sigur că ea şi Ian găsiseră vreme să-şi spună ceea ce trebuia, în timpul ultimelor luni de când ştiau care era situaţia.

S-a întrebat deodată ce i-ar fi spus lui Claire într-o asemenea situaţie. Probabil că i-ar fi spus întocmai ce i-*a spus* când s-au despărţit: *Te iubesc. Abia aştept să ne revedem.* Nu vedea ce altceva ar mai fi putut spune.

Nu putea sta în casă. Femeile l-au spălat pe Ian şi l-au pus în salon. Apoi toată lumea începuse să gătească şi să facă curăţenie, pentru că se dusese vestea că Ian murise şi oamenii începuseră să sosească deja la priveghi.

La răsăritul soarelui începuse o ploaie măruntă. Trecuse prin grădina de zarzavat şi urcase panta care ducea către copaci. Jenny stătea acolo şi a avut o ezitare, dar, în cele din urmă, s-a aşezat lângă ea. Putea să-i ceară să plece, dacă dorea să fie singură.

Nu a făcut-o. I-a întins mâna, iar el a prins-o într-a sa, gândindu-se ce oase subţiri avea şi cât era de fragilă.

— Vreau să plec a spus ea liniştită.

— Nu te acuz, a răspuns el, aruncând o privire spre casă. Copacii aveau frunze verzi, împrospătate de ploaie, dar cândva urma să cadă şi ele.

— Vrei să ne plimbăm pe malul lacului? a întrebat Jamie.

— Nu, am vrut să spun că vreau să plec de aici, de la Lallybroch. Pentru totdeauna.

Aceste cuvinte ale ei l-au surprins cu totul.

— Nu cred că vorbeşti serios, a spus el în cele din urmă, rostind cuvintele cu prudenţă. A fost un şoc. Nu ar trebui…

Ea a dat din cap şi a pus o mână pe piept, spunând:

— Ceva s-a rupt în mine, Jamie, a spus ea încet. Indiferent ce m-ar fi legat de locul acesta, s-a pierdut.

Nu ştia ce să spună. Când ieşise din casă, nu voise să se uite la cimitirul de la picioarele turnului, acel petic de pământ de culoare închisă. Acum a privit în mod deliberat într-acolo.

— L-ai părăsi pe Ian?

Ea a oftat, continuând să ţină mâna pe piept.

Când Jamie a rostit aceste cuvinte, şi-a apăsat mâna pe inimă.

— Ian e cu mine, a replicat ea, îndreptându-şi spatele de parcă s-ar fi pregătit să apere mormântul proaspăt săpat. Nu mă va părăsi niciodată şi nici eu pe el.

După ce a rostit aceste cuvinte, şi-a întors capul şi l-a privit. Avea ochii roşii, dar nu îi curgeau lacrimi.

— Nici pe tine nu te va părăsi, Jamie. Şi tu ştii asta, i-a spus ea.

În mod neaşteptat, ochii lui Jamie s-au umplut de lacrimi. De aceea şi-a întors capul.

— Ştiu asta, da, a spus el încet şi a sperat că era într-adevăr aşa. Acum însă, locul din interiorul său, în care era obişnuit să-l găsească pe Ian, era gol ca un *bodhran.* Jamie s-a întrebat dacă avea să se întoarcă. Oare Ian se mutase într-o altă parte a sufletului său, într-un loc pe care nu îl cercetase încă? Spera că aşa stăteau lucrurile. Nu cercetase şi nu avea să cerceteze, pentru că se temea că nu va găsi nimic.

A vrut să schimbe subiectul, ca să-i dea timp de gândire. Era însă greu să găsească un subiect care să nu aibă o legătură cu moartea lui Ian sau cu moartea în general. O pierdere e ca toate şi toate sunt ca una. O singură moarte deschidea porţile memoriei.

— Când a murit tata, a spus el deodată – surprinzând-o şi surprinzându-se pe sine însuşi, spune-mi ce s-a întâmplat atunci.

Jamie a simţit că Jenny s-a întors spre el, dar a continuat să-şi privească mâinile, frecându-şi încet cu mâna stângă cicatricea de pe dreapta.

— L-au adus acasă, a spus ea în cele din urmă. Era aşezat într-o căruţă. Dougal MacKenzie era acolo. El mi-a spus că tata a văzut cum erai biciuit. Apoi s-a prăbuşit. Când l-au ridicat de la pământ, o parte a feţei era încordată şi cealaltă era moale. Nu putea să vorbească şi nici să se mişte. L-au luat şi l-au adus acasă.

Jenny s-a oprit şi a înghiţit în sec, privind turnul şi locul de îngropăciune.

— Am adus un doctor. I-a lăsat sânge tatei de mai multe ori. A ars tot felul de lucruri şi i-a băgat

fumul sub nas. A încercat să-i dea şi medicamente, dar tata nu prea era în stare să înghită. Îi puneam picături de apă pe limbă, dar asta era tot. Jenny a oftat adânc şi a continuat: a murit a doua zi, în zori.

— Ah… Nu a mai spus nimic?

Jenny a dat din cap şi a răspuns:

— Nu mai putea vorbi. Îşi mişca din când în când buzele şi scotea nişte sunete.

Lui Jenny i-a tremurat puţin bărbia când a rememorat momentele acelea. A reuşit totuşi să facă în aşa fel încât să nu-i tremure buzele.

— Am văzut când i s-a apropiat sfârşitul că încerca să vorbească, a spus ea mai apoi. Încerca să pronunţe cuvintele şi se uita în ochii mei, vrând ca eu să pricep ce ar fi vrut să spună.

Jenny i-a aruncat o privire fugară şi i-a mărturisit:

— A spus o dată *Jamie,* mi-am putut da seama. I-am zis atunci că Dougal îmi dăduse de ştire că erai în viaţă şi aveai să te faci bine. Asta a părut să-l liniştească puţin şi a murit la scurtă vreme după aceea.

Începuse să plouă slab, iar picăturile băteau în frunzele aflate deasupra capetelor lor.

— *Taing,* a şoptit el în cele din urmă. Aş fi vrut să-i spun că-mi pare rău.

— Nu ar fi fost nevoie s-o faci, a spus ea încet. Ştia ce voiai să-i spui.

Jamie a dat din cap, simţind că, în clipa aceea, nu era în stare să vorbească.

A luat în cele din urmă mâna lui Jenny şi s-a întors spre ea.

— Cu toate astea, pot să-ţi spun ţie *îmi pare rău,*

a piuthar, şi o fac.

— Pentru ce? a întrebat ea surprinsă.

— Pentru că l-am crezut pe Dougal când mi-a spus… *ei bine, pentru că l-am crezut când mi-a zis* că tu ai devenit târfa unui militar englez. Am fost un prost.

Jamie şi-a privit mâna mutilată pentru că nu voia să o privească pe Jenny în ochi.

— Da, a spus ea, punându-şi mâna pe a sa, rece ca frunzele ce pluteau în jurul lor. Tu aveai nevoie de el, nu eu.

Au mai rămas aşa o vreme, învăluiţi în linişte, ţinându-se de mână.

— Unde crezi că-i acum? a întrebat Jenny deodată. Unde crezi că este Ian, vreau să spun.

Jamie a privit casa, apoi mormântul proaspăt săpat, dar bineînţeles că Ian nu mai era. Pentru o clipă, s-a simţit cuprins de panică, i-a revenit senzaţia de pustietate pe care o avusese mai devreme. Apoi şi-a adus aminte ce îi spusese Ian:

— *Pe dreapta ta, omule.*

Pe dreapta lui, ca să îi apere acea parte a corpului pe care nu se simţea sigur.

— E aici, i-a spus lui Jenny privind către spaţiul rămas gol între ei. E aici, unde îi este locul.

PARTEA A ŞAPTEA

Vârtejul

85

FIUL VRĂJITOAREI

Când Roger şi Buccleigh s-au apropiat de casă, Amanda a ieşit să îi întâmpine şi apoi s-a întors la mama ei, strigând:

— Mamă, uite ce am eu!

— Oh, ce frumos! a exclamat Brianna, aplecându-se să admire jucăria şi suflând pentru ca aceasta să se învârtească.

— Eu fac aşa, eu fac aşa! a exclamat micuţa luând jucăria şi suflând, dar fără prea mult spor.

— Dintr-o parte, *a leannan*, dintr-o parte, i-a spus William Buccleigh, ocolind maşina şi întorcând mâna micuţei în aşa fel încât sfârleaza să fie perpendiculară faţă de chipul ei, pentru ca apoi să o îndemne:

— Acum suflă.

Şi-a adus obrazul lângă al ei şi a ajutat-o să sufle, iar sfârleaza a zumzăit ca un cărăbuş.

— Vezi ce frumos? Joacă-te tu singură cu ea, a spus Buccleigh, aruncându-i lui Bree o privire rugătoare, pentru ca apoi să o ducă pe micuţă pe alee, în timp ce ea pufăia şi sufla de zor. Au trecut amândoi pe lângă Jem, care s-a oprit ca să admire sfârleaza. Roger a ieşit din maşină cu două genţi şi s-a oprit să schimbe o vorbă cu Brianna.

— Dacă am fi avut un câine, mă întreb dacă şi el l-ar fi plăcut, a spus ea încet, privindu-l pe oaspetele lor prins într-o discuţie însufleţită cu cei

doi copii.

— Omul poate zâmbi tot timpul şi, cu toate acestea, poate fi un personaj malefic, a replicat Roger privindu-şi oaspetele cu ochi mijiţi. Lăsând deoparte instinctele, eu cred că nici copiii, nici câinii nu se pricep la oameni.

— Hmm. Ţi-a mai spus ceva cât timp aţi fost plecaţi astăzi?

Roger fusese cu William Buccleigh la Inverness ca să-i cumpere haine, pentru că nu avea nimic altceva în afară de blugii, tricoul şi jacheta pe care le primise de la societatea de caritate.

— Mi-a spus câteva lucruri, a mărturisit Roger. L-am întrebat cum a ajuns aici la Lallybroch şi ce a făcut cât s-a tot vânturat pe-aici. El a spus că mă văzuse pe stradă în Inverness şi mă recunoscuse, dar că mă urcasem în maşină şi plecasem înainte ca el să se fi hotărât să-mi vorbească. M-a mai văzut o dată sau de două ori şi a început să se intereseze unde anume locuiam. A…

Roger s-a întrerupt şi a privit-o pe Brianna, zâmbind, pentru ca apoi să continue:

— Nu uita ce este şi de unde a venit. El a crezut – şi nu prea sunt de părere că minte – că eu aş fi bătrân.

— Chiar aşa?

— Chiar aşa. Şi apoi să nu uităm că am fost spânzurat şi am supravieţuit, lucru care nu li se întâmplă prea multor oameni.

A strâmbat puţin din buze şi şi-a pipăit cicatricea de pe gât, continuând:

— Şi eu… vreau să spun noi… am trecut cu bine peste călătoria prin roci… Am înţeles punctul lui de vedere.

Deşi era neliniştită, Brianna a pufnit în râs:

— Vrei să spui că i-a fost frică de tine?

Roger a dat din umeri, descumpănit:

— I-a fost şi cred că aşa au stat lucrurile. Oricum, dacă se teme, ştie foarte bine să-şi mascheze sentimentele.

— Tu *ai arăta* că ţi-e teamă, dacă te-ai vedea nevoit să înfrunţi o fiinţă puternică, supranaturală, sau ai încerca mai curând să laşi impresia că eşti calm? Ai arăta că eşti un mascul adevărat, cum spune mama. Ai arăta că eşti un bărbat adevărat, cum spune tata. Tu şi tata vă purtaţi ca John Wayne dacă aveţi impresia că e ceva în neregulă, iar omul acesta se înrudeşte cu voi amândoi.

— Bine spus, a replicat Roger, care se strâmbase la auzul cuvintelor „fiinţă puternică, supranaturală", dar şi când ea făcuse referire la John Wayne. Oricum, a recunoscut că a fost puţin şocat de tot ce a văzut în jur şi *îl înţeleg.*

— Mmm. Şi noi *ştiam ce facem.* Cel puţin într-o anumită măsură. Mi-a spus ce s-a întâmplat când a trecut prin pietre. Ţi-a spus şi ţie?

Merseseră încet, dar ajunseseră aproape de uşă. Brianna a auzit glasul lui Annie în hol, care întreba ceva amestecându-se în pălăvrăgeala copiilor. Se auzea şi glasul gros al lui William Buccleigh.

— Da, mi-a spus, a replicat Roger. El îşi doreşte foarte mult să se întoarcă în timpul lui. Era limpede că eu ştiam ce trebuia să facă el şi că trebuia să stea de vorbă cu mine ca să afle ce anume avea de făcut, dar numai dacă eşti nebun te duci aşa, pur şi simplu, la uşa unui străin, mai ales dacă era cât pe ce să îl ucizi sau dacă el te-ar

putea transforma în corb în doi timpi şi trei mişcări.

Roger a dat din umeri şi apoi a continuat:

— Şi-a părăsit locul de muncă şi a început să dea târcoale pe-aici, spre a vedea dacă nu cumva noi scoteam pe uşa din spate oase omeneşti. Jem a dat peste el într-o zi, în vechiul turn, şi i-a spus băiatului că ar fi un Nuckelavee. I-a spus asta ca să-l sperie şi să-l facă să plece, dar şi ca să aflu eu lucrul ăsta. Dacă aflam şi făceam ceva magic, atunci…

Roger a ridicat braţele, cu palmele îndreptate în sus.

— Ar fi fost posibil să fii un vrăjitor primejdios, dar el ştie foarte bine că tu ai putea să-l trimiţi înapoi, întocmai ca vrăjitorul din Oz.

Roger a privit-o preţ de o clipă, pentru ca apoi să-i spună:

— *El* nu seamănă chiar deloc cu Judy Garland…

Ar fi vrut să continue, dar Annie Macdonald l-a întrerupt, întrebând de ce stăteau amândoi afară, lăsându-se pişcaţi de ţânţari, dacă cina era gata. S-au scuzat şi au intrat în casă.

Brianna a mâncat fără a-şi da seama foarte bine ce avea în farfurie. Jem urma să-şi petreacă din nou seara cu Bobby şi să plece la pescuit sâmbăta pe domeniul Rothiermurchus. A simţit că i se strânge inima la acel gând şi şi-a adus aminte că tatăl ei l-a învăţat pe Jem să pescuiască folosind o undiţă meşterită acasă. Aceea era singura unealtă de pescuit de care dispuneau. Oare Jem avea să-şi aducă aminte cum se pescuieşte?

Era mai bine că băiatul pleca de acasă. Ea şi Roger vor sta de vorbă cu William Buccleigh

pentru a decide cum anume îl vor trimite înapoi în timpul său. Era mai bine dacă Jem nu era prin preajmă ca să tragă cu urechea la astfel de discuţii. Brianna s-a întrebat dacă avea rost să o consulte pe Fiona.

Fiona Graham era nepoata bătrânei doamne Graham, care se ocupase de menajul tatălui adoptiv al lui Roger, reverendul Wakefield. De asemenea, bătrâna doamnă Graham era „cea chemată”, adică deţinătoarea unor tradiţii foarte vechi. În timpul Sărbătorii Focului, care se desfăşura la Beltane, femeile din familiile care le transmiseseră obiceiurile se strângeau la răsăritul soarelui şi, îmbrăcate în alb, se roteau într-un dans despre care Roger spunea că era un vechi dans scandinav. Când se încheia dansul, cea chemată cânta, rostind cuvinte pe care nimeni nu le mai înţelegea, prin cântecul ei izbutind să înalţe soarele deasupra orizontului. Raza soarelui trecea atunci prin piatra crăpată.

Doamna Graham murise liniştită, în somn, cu ani în urmă, dar îi transmisese tot ce ştia şi rolul ei de „chemată” nepoatei sale, Fiona.

Fiona îl ajutase pe Roger, care trecuse prin pietre, să o găsească pe Brianna, punând în joc inelul ei de logodnă cu diamant pentru a-i fi de folos. Prima încercare se terminase aşa cum o descrisese William Buccleigh, adică Roger fusese în flăcări, în mijlocul cercului de pietre.

Brianna s-a gândit că puteau face rost de o piatră preţioasă fără nicio problemă, în timp ce împingea către Roger bolul cu salată cu un gest automat. Din ceea ce ştiau până atunci, nu era neapărat necesar să fie o piatră foarte scumpă sau

foarte mare. Granatele mamei lui Roger îl ajutaseră să nu moară în timpul primei încercări.

Şi-a adus aminte de urma de arsură de pe pieptul lui William Buccleigh dându-şi seama că se holba la el. La rândul său, William se holba la ea. S-a înecat cu o bucată de castravete, apoi a agitat braţele, a luat apă, a băut şi toate acestea au explicat faptul că s-a înroşit la faţă.

Toţi s-au întors la mâncarea pe care o aveau înainte, dar ea şi-a dat seama că Roger o privea cu coada ochiului. Ea i-a aruncat o privire fugară printre gene, vrând să-i transmită mesajul: *Mai târziu. Sus.* Roger s-a mai liniştit şi s-a reîntors la conversaţia cu unchiul Buck şi cu Jemmy, despre muşte.

Ea voia să discute cu Roger despre ceea ce spusese Buccleigh, ca să decidă ce era de făcut cu el, şi asta cât mai repede. *Nu* avea să-i mărturisească ce spusese William Buccleigh despre Rob Cameron.

Roger stătea întins în pat şi privea lumina lunii căzând pe chipul Briannei, în timp ce ea dormea. Era destul de târziu, dar el continua să fie treaz. Era un lucru ciudat, deoarece adormea de obicei la câteva secunde după ce făcea dragoste cu ea. Din fericire, şi ea adormea imediat. În seara aceea, se ghemuise lângă el cu afecţiune, înainte ca trupul ei cald să devină inert în braţele lui.

Fusese minunat, dar puţin diferit. Ea era întotdeauna dornică, ba chiar nerăbdătoare, şi acela nu fusese un lucru neobişnuit, dar insistase să încuie uşa dormitorului. El montase o broască, pentru că Jem învăţase să deschidă uşile la vârsta de şapte ani.

Uşa era în continuare încuiată şi, când a observat acest lucru, s-a strecurat cu grijă din aşternut şi a descuiat-o. Jem avea să-şi petreacă noaptea cu Bobby, care devenise cel mai bun prieten al său, dar dacă Mandy avea nevoie de ei în timpul nopţii, Roger nu voia ca ea să găsească uşa încuiată.

În cameră era răcoare, dar era plăcut. Montaseră un sistem de încălzire în podea, care nu făcea faţă temperaturilor ce se înregistrau iarna în *Highlands,* dar era foarte potrivit toamna.

Când dormea, Bree se încălzea şi transpira, iar temperatura corpului ei creştea cu două sau trei grade. Se întâmpla frecvent să dea pătura deoparte. Acum stătea întinsă, goală până la brâu, cu palmele deasupra capului, sforăind uşor. El şi-a dus mâna absent sub testicule, întrebându-se dacă aveau să o mai facă o dată. S-a gândit că ea nu ar avea nimic împotrivă, dar…

Poate nu ar trebui. Când făcea dragoste cu ea, de cele mai multe ori nu se grăbea şi simţea o plăcere barbară când ea se abandona cu totul… şi o făcea cu siguranţă în mod voit, dar mereu după un moment de ezitare, după o clipă care nu era chiar rezistenţă. Era un mijloc de a se asigura pe sine – dacă nu de a-l asigura pe el – că ar fi avut dreptul să refuze. O redută care a fost cucerită o dată şi a fost reconstruită se apără cu mai multă hotărâre. Nu credea că ea realiza că face aşa; nu i-o spusese niciodată, nevoind să existe între ei nicio neplăcere.

În seara aceea fusese altfel. Se manifestase mai zgomotos, apoi se abandonase cu oarecare ferocitate, trăgându-l spre ea şi înfigându-şi

unghiile în ceafa lui. Iar el…

Se oprise o clipă, apoi o posedase nemilos, pentru a-şi demonstra sieşi, dacă nu pentru a-i demonstra ei, că era a lui şi nu-şi aparţinea sieşi, că nu era de neatins.

Şi ea îl încurajase.

El îşi dădea seama de acest lucru şi nu îşi luase mâna de pe testicule. Îşi privea soţia aşa cum privea un soldat roman o Sabină, vrând să-şi dea seama ce greutate are şi dacă o poate duce cu sine. *Raptio* era cuvântul latin care se traduce de obicei prin „viol”, deşi cuvântul în sine însemna a răpi, a acapara. *Raptio, raptor*, a acapara prada. Înţelegea sensul acestor cuvinte şi îşi dădea seama că tot nu îşi luase mâna de pe organele genitale, care deciseseră unilateral că nu, ea nu ar avea nimic împotriva unei noi partide de amor.

Creierul său i-a trimis un semnal făcându-l să înţeleagă că totul avea legătură cu faptul că aveau în casă un străin şi nu orice străin, ci pe William Buccleigh MacKenzie.

— Ei bine, o să dispară până la Sărbătoarea Soarelui, a murmurat Roger apropiindu-se de pat. Portalul va fi deschis atunci şi, dacă va avea în mână o piatră preţioasă, bietul om se va putea întoarce la soţia lui în…

S-a băgat în aşternuturi, a pus mâna pe fesele ei calde şi i-a şoptit:

— O să pun eu mâna pe tine şi pe căţeluşul tău!

Ea a râs imperceptibil, cu ochii închişi şi şi-a trecut o unghie peste pielea lui sensibilă, murmurând:

— M-am topiiiit!

După aceea, el a adormit, dar s-a trezit foarte

devreme, dându-şi seama cu uimire că se afla în stare de alertă.

El trebuie să fie de vină, s-a gândit Roger, dându-se din nou jos din pat. *Nu am să pot dormi liniştit până ce nu scăpăm de el.* Nici nu s-a mai străduit să fie discret. Brianna sforăia şi acesta era un semn că dormea dusă. A îmbrăcat pijamaua şi a ieşit pe coridor, ascultând.

Casa de la Lallybroch vorbea noaptea, aşa cum fac toate casele vechi. Era obişnuit cu trosnetele grinzilor din lemn, care se auzeau atunci când se făcea mai rece în încăperi şi cu trosnetele podelei de pe holul de la etaj, ca şi când s-ar plimba cineva pe-acolo cu paşi repezi. Când vântul bătea dinspre vest şi zgâlţâia geamurile, zgomotul lor acoperea sforăitul Briannei. Acum era linişte adâncă.

Pe William Buccleigh îl cazaseră în capătul holului, deoarece chiar fără să fi vorbit despre asta, luaseră hotărârea ca el să nu stea la acelaşi etaj cu cei mici. Doreau să fie mai aproape de ei, ca să îl poată supraveghea.

Roger a înaintat încet pe hol, ascultând. Pe sub uşă se vedea că în încăperea în care dormea Buccleigh era întuneric. Din camera respectivă i se auzea sforăitul gros şi regulat. Acesta s-a întrerupt o dată, pentru că omul s-a întors, a mormăit ceva de neînţeles, pentru ca apoi să continue să doarmă.

— E în regulă, şi-a spus Roger.

Gândurile sale, întrerupte mai devreme, au intrat pe făgaşul lor normal. Da, bineînţeles că totul avea legătură cu faptul că aveau un străin în casă, mai ales că era vorba despre Buccleigh. Atât

el, cât şi Brianna se simţeau ameninţaţi de prezenţa lui.

În cazul lui, era vorba de îngrijorare, dar şi de furie amestecată cu derută. Datorită convingerilor sale religioase, îl iertase pe William Buccleigh pentru că avusese un rol în spânzurarea lui, făcându-se vinovat pentru că Roger îşi pierduse vocea. Oricum, omul nu încercase să-l ucidă şi nu avusese cum să ştie ce se va întâmpla.

Una era să ierţi un om despre care ştii că este mort de două sute de ani şi cu totul altceva să ierţi un om care trăieşte sub acelaşi acoperiş cu tine, care mănâncă la masă cu tine şi care vrea să fie plăcut de soţia ta şi de copiii tăi.

Şi nu trebuie să uităm că este un bastard, a gândit Roger supărat, coborând scările în întuneric. Arborele genealogic pe care i-l arătase lui William Buccleigh se dovedise a fi corect. Omul era marcat pe acest arbore, era încadrat de părinţi şi de copii. Cu toate acestea, arborele acela genealogic era o minciună. William MacKenzie era un bastard, un fiu nelegitim al lui Dougal MacKenzie, şeful clanului MacKenzie şi al lui Geillis Duncan, o vrăjitoare. Roger a crezut că William Buccleigh nu ştia acest lucru.

Ajuns în josul scării, Roger a aprins lumina în hol şi a vrut să se ducă la bucătărie pentru a se convinge că uşa din spate era încuiată.

Discutase cu Brianna despre asta, dar nu căzuseră de acord. Roger era de părere că trecutul nu trebuia adus la suprafaţă. La ce i-ar fi folosit omului să-şi cunoască originile? Părinţii lui dispăruseră de multă vreme şi nu mai era în *Highlands,* iar William avea să dispară şi el.

Bree insistase asupra ideii că William avea dreptul să afle adevărul, dar nu putuse explica de ce.

— *Tu* eşti cine crezi că eşti şi cine ai fost dintotdeauna, a spus ea în cele din urmă, frustrată. Eu nu am ştiut cine sunt. Crezi că ar fi fost mai bine dacă nu aş fi ştiut cine este cu adevărat tatăl meu?

El s-a gândit că da, poate ar fi fost mai bine. De îndată ce adevărul ieşise la iveală, vieţile lor se schimbaseră radical şi fuseseră expuşi unei serii de pericole. Era cât pe ce să-şi piardă viaţa. Ea fusese în pericol, fusese violată şi omorâse un om. Nu îi vorbise despre asta, dar poate că ar fi trebuit să o facă. Văzuse în privirea ei că se simţea împovărată şi el ştia de unde provenea acea povară. Şi el avea aceeaşi senzaţie de apăsare.

Cu toate acestea… ar fi preferat să *nu* ştie ceea ce ştia? Şi-ar fi dorit să nu trăiască în trecut, să nu-l cunoască pe Jamie Fraser, să nu vadă acea latură a lui Claire care ieşea la iveală numai în prezenţa soţului ei?

Oricum, nu era vorba despre arborele binelui şi răului din Eden, era vorba despre un arbore *al cunoaşterii* binelui şi răului. Cunoaşterea putea să fie un dar otrăvit, dar era totuşi un dar şi oamenii care ar fi fost gata să-l înapoieze erau puţini. Pentru ei era acelaşi lucru, şi-a spus Roger, pentru că *nu puteau* să înapoieze acest dar. Tocmai *acela* a fost punctul lui de vedere în cadrul discuţiei.

— Nu ştim ce rău ar putea aduce cu sine, spusese el. Nu ştim dacă *nu ar putea face rău.* La ce i-ar folosi dacă ar şti că mama lui a fost o nebună, o vrăjitoare sau ambele, o femeie care a

comis mai multe crime? La ce i-ar folosi dacă ar şti că tatăl său a fost un adulterin, un om care a încercat să ucidă oameni? A fost un şoc pentru *mine* când mama ta mi-a povestit despre Geillis Duncan, şi ea e la o distanţă de opt generaţii faţă de mine. Şi înainte ca tu să mă întrebi, am să-ţi spun eu că da, aş fi putut trăi şi fără să aflu lucrul acesta.

Ea îşi muşcase nervoasă buza şi dăduse din cap.

— Este vorba doar despre faptul că mă tot gândesc la Willie, a spus ea în cele din urmă, dându-se bătută. Nu mă refer la William Buccleigh, ci… la fratele meu.

Ea a roşit puţin când a spus „fratele meu”.

— Chiar aş vrea ca el să ştie adevărul, a continuat ea. Dar tata şi Lordul John *nu vor* ca el să-l afle şi poate că ei au dreptate. Nu ar putea continua să trăiască la fel, dacă i-aş spune adevărul.

— Au dreptate, spusese Roger sec. Dacă ar crede ce îi spunem, l-ar face să trăiască în tristeţe şi negare, lucru care l-ar devora pur şi simplu sau l-ar sili să recunoască faptul că este fiul unui criminal scoţian, ceea ce nu ar fi bine pentru moravurile secolului al optsprezecelea.

— Nu i-ar lua titlul, spusese Bree. Tata spunea că, după legea din Marea Britanie, nu se lua titlul unui copil care l-a moştenit de la soţul mamei sale, indiferent dacă acel soţ este sau nu tatăl copilului.

— Nu, dar imaginează-ţi cum ar fi să trăieşti cu un titlu la care nu *ai* dreptul, deoarece ştii că sângele care-ţi curge-n vine nu este nobil, deşi tu credeai că este. Gândeşte-te cum ar fi ca lumea să-ţi spună „Lordul Cutare” şi să-ţi imaginezi cum ţi-

ar spune dacă ar şti adevărul.

O scuturase uşor, încercând să o facă să-i înţeleagă punctul de vedere.

— Oricum i-ar distruge viaţa, continuase Roger. Ar fi ca şi când l-ai pune pe un butoi cu pulbere şi i-ai da foc. Nu ai şti când ar exploda butoiul, dar ai şti sigur că ar exploda.

— Mhm! mormăise ea şi discuţia luase sfârşit.

Era clar că acel „mhm" nu însemna că ea era de acord şi că discuţia nu se terminase de fapt.

El verificase toate uşile şi toate geamurile de la parter, terminând cu biroul lui.

A aprins lumina şi a intrat în încăpere. Era cât se poate de treaz, cu nervii încordaţi. Se întreba *de ce.* Oare casa încerca să-i spună ceva? A pufnit. Era şi greu să nu ai tot soiul de impresii în toiul nopţii, cu vântul bătând în geamuri. Se simţise mereu bine în acea încăpere, acela era locul lui. Ce era în neregulă?

A privit rapid în jur, s-a uitat pe birou, pe pervazul cu crizanteme galbene, pe care Bree la pusese acolo, a privit rafturile…

A înmărmurit, simţind că inima îi bătea să-i spargă pieptul. Şarpele nu era acolo. Ba da, era. L-a privit atent. Era acolo, dar nu la locul lui. Nu era în faţa cutiei din lemn în care se aflau scrisorile de la Claire şi de la Jamie, ci cu două rafturi mai jos.

L-a luat şi, în virtutea unui automatism, şi-a trecut degetul peste lemnul de cireş. Era cu putinţă ca Annie Macdonald să-i fi schimbat locul? Nu. Ea făcea curat în birou şi ştergea praful, dar nu schimba niciodată locul obiectelor. O văzuse chiar el ridicând o pereche de galoşi lăsaţi

neglijent în mijlocul vestibulului, ştergând pe sub ei cu grijă, pentru ca apoi să îi pună la loc, aşa cum erau, plini de noroi. Ea nu ar fi schimbat niciodată locul şarpelui.

Cu atât mai mult, nu ar fi făcut-o Brianna. El ştia, fără a şti de unde ştie, că Bree avea acelaşi sentiment ca şi el. Şarpele lui Willie Fraser păzea tezaurul fratelui său.

A pus mâna pe cutia din lemn înainte ca gândurile lui să între pe făgaşul normal.

A intrat în stare de alarmă: cineva umblase în cutia cu scrisori. Cărticelele erau deasupra, scrisorile erau dedesubt şi nu invers, aşa cum ar fi trebuit. A scos scrisorile blestemându-se că nu le numărase niciodată. Cum avea să-şi dea seama dacă lipsea vreuna?

Le-a sortat repede, separându-le pe cele citite de cele necitite şi *a crezut* că teancul de scrisori necitite arăta la fel ca şi până atunci. Indiferent cine umblase în cutie, nu deschisese scrisorile necitite. Asta era, totuşi, ceva. Indiferent cine umblase în cutie, dorise să rămână nedescoperit.

A umblat repede prin scrisorile citite şi şi-a dat seama deodată că lipsea una. Era aceea pe care Brianna o scrisese pe hârtie realizată manual, cu flori în textură. Era prima. Dumnezeule, ce se spunea în ea? *Suntem în viaţă.* Îşi aducea aminte de această propoziţie. După această afirmaţie, Claire povestise despre explozie şi despre incendiul care devorase casa cea mare. Oare le dăduse de ştire în scrisoarea aceea că voiau să vină în Scoţia? Poate că da. Dar ce mama dracului…

La etajul al doilea al casei, Mandy se ridicase în

capul oaselor şi ţipa ca o *ban-sidhe.*

El a ajuns la Mandy cu puţin înaintea Briannei şi a luat fetiţa în braţe, strângând-o la pieptul pe care inima lui ameninţa să-l spargă.

— Jemmy, Jemmy! a strigat ea. A plecat! A PLECAT!

Când a scos acest strigăt, fetiţa a încremenit în braţele lui Roger, lovindu-i burta cu picioarele.

— Hei, hei! i-a spus Roger, încercând să o liniştească. E în regulă. Jemmy e bine. E *bine.* Îşi va petrece noaptea la Bobby. Mâine o să se întoarcă acasă.

— A plecat! a strigat fetiţa, zbătându-se ca un ţipar, fără să vrea să scape din braţele lui Roger, dar fiind cuprinsă de paroxismul unei tristeţi dezlănţuire. Nu-i aici! Nu-i aici!

— Da, aşa cum ţi-am spus, el e la Bobby, el…

— Nu-i *aici!* a strigat ea, lovindu-se cu palma peste cap. Nu e aici cu mine!

— Ia vino încoace, copilaş, a spus Brianna, luând-o în braţe pe fetiţa cu obrajii scăldaţi în lacrimi.

— Mamă! Mamă! Jemmy a PLECAT!

Fetiţa s-a prins cu putere de mama ei, strigând:

— Nu-i cu mine!

Bree s-a încruntat, uluită, examinând-o şi gândindu-se că poate avea febră, poate i se umflaseră ganglionii, poate avea abdomenul tare…

— Nu e cu tine, a spus ea în cele din urmă. Explică-i lui mami ce vrei să spui, scumpa mea.

— Nu-i aici! a strigat Mandy disperată, lovindu-şi mama peste piept.

— Oooh!

Uşa din capătul holului s-a deschis şi William

Buccleigh a ieşit din camera sa, purtând halatul de lână al lui Roger.

— Oare cine face scandalul ăsta? a întrebat el.

— El l-a luat! El l-a luat! a strigat fetiţa, lipindu-şi obrazul de umărul Briannei.

Deşi nu avea o astfel de reacţie de obicei, Roger a simţit că i se transmite spaima fetiţei, convins fiind că se petrecuse ceva cumplit.

— Ştii unde este Jem? a ţipat el la Buccleigh.

— Nu ştiu, a răspuns acesta din urmă, încruntându-se. Nu e în patul lui?

— Nu el a exclamat Brianna. Doar l-ai văzut plecând, pentru numele lui Dumnezeu.

Bree şi-a făcut loc între cei doi bărbaţi, spunând:

— Terminaţi amândoi. Roger, ia-o pe Mandy. Eu o s-o sun pe Martina Hurragh.

A pus-o pe Mandy în braţele lui Roger. Fetiţa suspina, ţinându-şi degeţelul în gură. Bree s-a grăbit să urce scările, în vreme ce hainele îi fluturau ca nişte frunze.

Roger a legănat-o pe Amanda, împrăştiat, alarmat, copleşit de panica fetiţei. Ea transmitea tristeţe şi panică întocmai ca un releu. Transpira, îi transpiraseră şi palmele şi strângea între degete ursuleţul Winnie, cu care avea obiceiul să doarmă.

— Taci, *a chuisle,* a spus el, încercând să-i vorbească foarte calm. Taci.

O să facem în aşa fel încât să fie bine. Tu ai să-mi spui ce te-a trezit, iar eu voi face în aşa fel încât totul să fie bine, îţi promit.

Ascultătoare, fetiţa a încercat să se liniştească, frecându-se cu mânuţele la ochi.

— Jemmy! a oftat ea. ÎI vreau pe Jemmy!

— O să facem în aşa fel încât să vină

numaidecât, a făgăduit Roger. Ia spune-mi, ce anume te-a trezit? Ai avut un coşmar?

— A-ha! a exclamat ea, ţinându-se şi mai strâns de el. *Erau pietle, pietle mali. Ele au cipat la mine!*

Roger a simţit cum îi îngheaţă sângele în vine. Dumnezeule, Dumnezeule mare! Poate că ea îşi amintea trecerea prin pietre.

— Am înţeles, a replicat el, făcând tot posibilul pentru a o linişti şi pentru a se linişti pe sine însuşi. *Vedea* totul cu ochii minţii. Şi-a adus aminte de pietre, le-a auzit şi le-a simţit din nou. S-a întors puţin către William Buccleigh şi a văzut că era palid. Cu siguranţă auzise cuvintele fetiţei şi îşi dădea seama că tot ce spusese era adevărat.

— Ce s-a întâmplat, *a leannan?* Te-ai apropiat de pietrele acelea mari?

— Nu eu, Jem s-a apropiat! a spus micuţa. *Omul acesta l-a luat şi pietlele l-au mâncat!*

Fetiţa a izbucnit din nou în lacrimi, nemaiputându-se stăpâni.

— Omul acela? a spus Roger încet, întorcându-se puţin mai mult, astfel încât William Buccleigh să se afle în câmpul ei vizual. Vrei să spui, omul

i *acesta?* Unchiul Buck?

— Nu! a exclamat micuţa. Nununu! Celălalt bă'bat!

Fetiţa îl privea adânc în ochi, vrând ca el să o înţeleagă.

— Celălalt bă'bat! Tatăl lui Bobby! a explicat ea.

A auzit-o pe Brianna mergând pe scări. Parcă ar fi şchiopătat, grăbindu-se.

S-a împiedicat şi s-a oprit în capul scărilor. Văzându-i chipul alb ca varul, Roger şi-a dat seama că i se făcuse părul măciucă.

— A dispărut! a spus ea cu glas răguşit. Martina spune că nu este cu Bobby şi că nu se aşteptase să vină în seara asta. Am rugat-o să iasă şi să se uite. Ea locuieşte la trei case distanţă de aceea a lui Rob şi spune că nu i-a văzut camioneta.

Mâinile lui Roger înţepeniseră şi erau reci. Volanul risca să îi alunece din mâini, pentru că palmele îi erau transpirate. A luat curba atât de brusc, încât roţile din spate ale maşinii s-au ridicat de la pământ, iar William Buccleigh a dat cu capul în geam.

— Îmi pare rău, a spus Roger în virtutea unui automatism.

— Ai grijă, i-a spus Buccleigh frecându-se la tâmplă. Ai să ne arunci pe toţi într-un şanţ, şi pe urmă?

Chiar aşa, şi apoi? Făcând un efort enorm, Roger a pus din nou piciorul pe ambreiaj. Luna se pregătea să apună şi o semilună arunca raze palide în bezna de nepătruns care îi înconjura. Farurile micuţului Morris abia dacă izbuteau să străpungă întunericul, iar razele slabe jucau încolo şi-ncoace pe drumul către Craigh na Dun.

— De ce mama dracului ţi-ar lua acest *trusdair* copilul? a întrebat Buccleigh, lăsând geamul în jos şi încercând să vadă mai bine împrejurimile. Şi de ce Dumnezeu l-ar aduce tocmai *aici?*

— De unde să ştiu eu? a replicat Roger printre dinţi. Poate crede că are nevoie de sânge spre a deschide pietrele. *Dumnezeule, de ce am scris asta?* s-a întrebat Roger în gând, bătând cu pumnul în volan, semn că era disperat.

Buccleigh a clipit des şi apoi şi-a mijit ochii, întrebând repede:

— Aşa se face? *De asta* ai nevoie? De sânge?

— Nu, la dracu'! a izbucnit Roger. Trebuie să te afli într-o anume perioadă a anului şi trebuie să ai pietre preţioase. Cel puţin noi aşa credem.

— Dar tu ai scris că e nevoie de sânge şi ai făcut şi un semn anume.

— Da, dar… Şi tu ai citit notiţele mele, netrebnicule?

— Fii atent cum vorbeşti, băiete, a spus Buccleigh iritat, dar destul de calm. Bineînţeles că le-am citit. Am citit tot ce s-a putut din biroul tău şi cred că ai fi făcut acelaşi lucru dacă ai fi fost în locul meu.

Roger a reuşit să-şi înfrângă panica, încât să fie de acord:

— Da, poate că aş face cum spui. Dacă tu l-ai fi luat pe Jem… te-aş fi ucis imediat, dar poate că aş fi înţeles de ce ai făcut un asemenea lucru. Dar netrebnicul ăsta? Ce crede el că face, pentru numele lui Dumnezeu?

— Linişteşte-te, i-a spus Buccleigh sec. Nu îi faci niciun bine copilului tău dacă te aprinzi. Cameron acesta… este unul ca noi?

— Nu ştiu! *Nu* ştiu, fir-ar să fie!

— Mai sunt şi alţii ca noi? Lucrul acesta nu există numai în familia noastră?

— Nu ştiu. Cred că mai există şi alţii, dar nu sunt sigur de asta.

Roger se străduia să gândească şi să menţină maşina la o viteză suficient de mică încât să ia curbele drumului pe care crescuse din belşug iarbă-neagră.

Ar fi vrut să se roage, dar nu a reuşit decât să spună un *Doamne, te rog!* Şi-ar fi dorit ca Bree să

fie cu el, dar nu puteau să o aducă pe Mandy în preajma pietrelor şi, dacă ar fi putut să-l prindă pe Cameron pornind de la ideea că el se afla acolo, Buccleigh avea să îl ajute. Era sigur de lucrul ăsta.

Undeva în mintea lui licărea o speranţă. Trăgea nădejde că Rob Cameron făcuse o greşeală în alegerea nopţii şi, dându-şi seama de acest lucru, avea să-l aducă acasă pe Jem, chiar în timp de Roger şi stră-stră-străbunicul lui răscoleau mlaştina, pentru a descoperi cine ştie ce lucru cumplit, pe care nici ei nu şi-l puteau închipui.

— Cameron… mi-a citit şi el notiţele, a mormăit Roger, incapabil să-şi suporte propriile gânduri. Din întâmplare. S-a prefăcut că le consideră ficţiune, ceva ce am scris doar ca să mă distrez. Dumnezeule, *ce*-am făcut?

— Fii atent! a strigat Buccleigh, punându-şi mâinile la ochi. Roger a apăsat pe frână, ieşind de pe drum şi intrând într-un bloc de piatră. Era cât pe ce să între în camioneta veche şi albastră care stătea părăsită în întuneric.

S-a chinuit să urce dealul căutând prin întuneric puncte de sprijin, cu pietre alunecându-i de sub picioare sau înţepându-l în palmă şi sub unghii, înjurând de zor. ÎI auzea pe Buccleigh urmându-l încet, dar urmându-l.

A început să le audă cu mult înainte de a ajunge în vârf. Era cu trei zile înainte de solstiţiu şi pietrele ştiau asta. Simţea vibraţia în măduva oaselor, îi zbârnâia craniul şi simţea că îl dor dinţii. A strâns din dinţi şi a înaintat. Când a ajuns în dreptul pietrelor, stătea sprijinit în palme şi în genunchi. Nu mai era în stare să stea în picioare.

Dumnezeule, şi-a spus în gând. *Doamne, ţine-*

mă! Ţine-mă-n viaţă doar cât e nevoie pentru a-l putea găsi.

Abia dacă putea lega două gânduri în creier, dar şi-a adus aminte de lanternă. O luase din maşină şi a scos-o din buzunar.

A scăpat-o din mână şi apoi a căutat-o disperat prin iarbă, găsind-o în cele din urmă. A apăsat de patru ori pe întrerupător până ce a reuşit să o aprindă.

Razele de lumină au străpuns întunericul şi a auzit o exclamaţie înăbuşită de uimire. *Bineînţeles,* şi-a spus el în gând. *William Buccleigh nu a văzut în viaţa lui o lanternă.* Raza de lumină a lanternei s-a învârtit în cerc. Ce căuta? Urme? Un obiect care să arate că Jem trecuse pe acolo?

Nu se vedea nimic.

Nu se vedeau decât pietrele. Îi era din ce în ce mai rău. A scăpat lanterna şi şi-a prins capul cu amândouă mâinile. Trebuia să se mişte, trebuia să-l găsească pe Jem.

Se târa prin iarbă, orbit de durere, fără a putea gândi, când a simţit două mâini puternice care l-au tras înapoi. S-a gândit că poate auzise un glas, dar chiar dacă îl auzise, era acoperit de groaznicul strigăt din capul său, din sufletul său. A strigat cât a putut de tare numele fiului său, dar a mai auzit şi altceva în afară de acel strigăt care venea din el însuşi, a simţit cum îi amorţeşte gâtul de atâta efort, dar nu şi-a auzit glasul.

Pământul a început să se mişte şi lumea s-a destrămat.

S-a destrămat în adevăratul sens al cuvântului. Când şi-a revenit ceva mai târziu, şi-a dat seama că el şi William Buccleigh se aflau într-un povârniş

din inima dealului, la aproximativ cincisprezece metri mai jos de cercul pietrelor. Căzuseră şi se rostogoliseră, după felul în care se simţea el, dar şi după felul în care arăta Buccleigh, întins alături de el, cu hainele rupte şi încovrigat de parcă l-ar fi durut stomacul.

— Ce…? a şoptit Roger. Şi-a dres glasul şi a încercat să întrebe *Ce s-a întâmplat?* dar nu a fost în stare decât să şoptească şi chiar şi aşa, gâtul îi ardea ca focul.

William Buccleigh a şoptit ceva şi Roger şi-a dat seama că se ruga.

A încercat să se ridice în capul oaselor şi a izbutit, deşi avea senzaţia că se învârteşte totul în jurul său.

— Tu m-ai tras? a întrebat Roger în şoaptă.

Buccleigh ţinea ochii închişi şi nu i-a deschis până ce nu şi-a terminat rugăciunea. Apoi s-a uitat mai întâi la Roger şi apoi în vârful dealului, unde pietrele nevăzute îşi murmurau cântecul. Se auzea încet, ca un plânset, care îl făcea pe Roger să simtă că îl dor dinţii.

— Da, a replicat Buccleigh. Nu credeam că vei putea ieşi de acolo singur.

— Nici nu puteam, a recunoscut Roger, întinzându-se.

Avea dureri şi era ameţit.

— Mulţumesc, a spus el o clipă mai târziu.

Simţea înăuntrul său un vid mare, comparabil cu cerul ce se afla deasupra lor.

— Bine, poate izbutesc să mă revanşez pentru că ai fost spânzurat din cauza mea, a spus Buccleigh. Ce facem acum?

Roger şi-a ridicat privirea spre cerul care părea

să se învârtească şi a întins o mână spunând răguşit:

— Acum mergem acasă şi ne mai gândim încă o dată la toate. Ajută-mă să mă ridic.

86

VALLEY FORGE

William şi-a pus uniforma. I-a explicat tatălui său că acest lucru era necesar.

— Denzell Hunter este un bărbat cu onoare şi principii. Nu pot să-l iau din tabăra americană fără să-şi anunţe superiorul. Nu cred că va veni cu mine aşa, pur şi simplu. Dacă pot obţine permisiunea ca el să mă însoţească, atunci cred că va veni.

Pentru a obţine permisiunea să poată apela la un medic din Armata Continentală, era necesar să facă o cerere formală. Acest lucru presupunea că trebuie să se ducă în cartierul general de iarnă al lui Washington de la Valley Forge, îmbrăcat în tunică roşie, indiferent ce avea să se întâmple.

Lordul John a închis ochii pentru o clipă, încercând să-şi imagineze ce anume *s-ar fi putut* întâmpla, dar a lăsat deoparte acele gânduri, spunând:

— Foarte bine. Ai să iei cu tine un servitor?

— Nu, a replicat William surprins. De ce aş avea nevoie de unul?

— Ca să aibă grijă de cai, de bunurile tale, ca să-ţi păzească spatele, a replicat tatăl său privindu-l mustrător.

Tocmai de aceea nu a spus „Cai? Ce cai?”, ci:

— Mulţumesc, tată. Ai găsit pe cineva potrivit?

Servitorul potrivit s-a dovedit a fi un anume Colenso Baragwanath, un tânăr îndrăzneţ din Cornwall, care venise cu trupele lui Howe şi fusese grăjdar. Se pricepea la cai, William era nevoit să recunoască acest lucru.

Erau patru cai şi un catâr de povară, încărcat cu pulpe de porc, patru sau cinci curcani graşi, un sac cu cartofi curăţaţi, un altul cu napi şi cu un butoi generos cu cidru.

— Dacă situaţia este pe jumătate atât de rea pe cât am auzit, a spus lordul John, în timp ce urmărea încărcarea catârului, comandantul ţi-ar pune la dispoziţie serviciile a jumătate de batalion în schimbul acestor lucruri, deci îţi va asigura fără îndoială serviciile unui medic.

— Mulţumesc, tată, a spus William din nou, încălecând.

Avea un grumăjer nou, de căpitan, şi steagul alb, al păcii, în cobur.

Valley Forge arăta ca o imensă aşezare de cărbunari. Era sau mai bine spus fusese un loc împădurit, înainte ca oamenii lui Washington să taie tot ce le apărea în faţă. Se vedeau peste tot cioturi rămase în urma copacilor tăiaţi şi crengi abandonate. Peste tot ardeau focuri mari şi se vedeau stive de buşteni. Se construiau colibe cât mai repede cu putinţă.

De altfel, oamenii trebuiau să se grăbească, deoarece cu trei sau patru ore în urmă, începuse să ningă şi întreaga tabără era acoperită de un strat de zăpadă.

William spera ca oamenii de acolo *să vadă* steagul alb.

— Mergi înaintea mea, i-a poruncit William lui Colenso, înmânându-i băţul de care era fixat steagul alb.

Băiatul a făcut ochii mari, întrebând:

— Să fac eu asta?

— Da, da! a spus William. Hai, dă-i drumul, că de nu, îţi trag un şut în fund!

Tânărul ofiţer a simţit cum îl furnică spatele, de îndată ce au intrat în tabăra de la Valley Forge, iar Colenso s-a făcut mic în şaua calului, de parcă ar fi fost o maimuţă, ţinând steagul foarte jos şi mormăind blesteme în dialectul din Comwell. Pe William îl mânca mâna stângă. Ar fi vrut să pună mâna pe mânerul săbiei sau al pistolului, dar venise neînarmat pentru a arăta că era de bună credinţă. Dacă aveau de gând să-l împuşte, îl împuşcau indiferent dacă era înarmat sau nu. Venise neînarmat. Şi-a dat jos pelerina, deşi ningea, pentru a se vedea că nu era înarmat, şi a pornit mai departe.

Totul a mers bine. Nimeni nu a tras asupra lui şi a fost îndrumat către un anume colonel Preston, un bărbat înalt şi slab îmbrăcat în ceea se putea numi uniforma Armatei Continentale. Colonelul l-a privit cu oarecare suspiciune, dar a ascultat cu deosebită amabilitate ce avea de spus. I-a fost acordată permisiunea, dar pentru că era vorba despre armata *americană,* nu superiorul acorda permisiunea medicului, ci superiorul îi acorda lui permisiunea de a vorbi cu medicul şi de a vedea dacă acesta era dispus să-l însoţească.

Willie l-a lăsat pe Colenso la cai şi i-a dat instrucţiuni stricte să stea cu ochii în patru, iar el a pornit în susul micului deal, unde i se spusese că

ar putea fi Denzell Hunter. Inima îi bătea cu putere, şi nu doar din cauza efortului. În Philadelphia fusese sigur că Hunter va veni dacă el i-o va cere. Acum nu mai era atât de sigur.

El luptase cu americanii şi ştia prea bine că nu erau cu nimic diferiţi de englezi, dar nu mai trecuse niciodată până atunci printr-o tabără americană.

Părea un haos, dar, până se organizau, toate taberele creau senzaţia de haos. A detectat o oarecare ordine în grămezile de buşteni şi crengi pe care le întâlnea în cale. Doar era ceva diferit în aerul acelei tabere, un soi de exuberanţă. Bărbaţii pe lângă care trecea erau echipaţi foarte prost. Niciunul dintre ei nu avea încălţări, în ciuda vremii. Mulţi stăteau în grupuri, strânşi în jurul focurilor, şi semănau cu nişte cerşetori înveliţi în pături, foi de cort sau fâşii de pânză. Cu toate astea, nu erau morocănoşi, ci discutau.

Vorbeau pe un ton vesel, spuneau glume, se contraziceau, se ridicau de la locul lor pentru a urina în zăpadă, pentru a se învârti în cerc ca să-şi pună sângele în mişcare. Mai văzuse până atunci tabere în care oamenii erau demoralizaţi. Aceasta *nu era* una dintre ele. A presupus că şi Denzell Hunter era într-o bună stare de spirit. Aşa stând lucrurile, îşi va părăsi el camarazii? Era greu de spus. Nu putea afla decât dacă îl întreba.

A dat ocol unor stejari care scăpaseră de topor şi l-a văzut pe Hunter, care stătea în iarbă şi cosea rana unui bărbat întins pe o pătură. Rachel Hunter îl ţinea de umeri şi avea capul aplecat, rostind cuvinte încurajatoare.

— Nu ţi-am spus eu că nu o să dureze mult? l-a

întrebat ea. Ţi-am spus că va dura mai puţin de treizeci de secunde şi aşa a fost. Doar am numărat, nu-i aşa?

— Tu numeri foarte încet, Rachel, a spus Denzell zâmbind, în timp ce tăia aţa cu foarfecele. Omul are timp să înconjoare de trei ori catedrala St. Paul până numeri tu şaizeci de secunde.

— Vorbe, a replicat ea. Oricum treaba s-a terminat. Poftim, bea nişte apă. Doar nu ai să…

Fata s-a întors către găleata cu apă şi l-a zărit pe William.

A deschis gura uimită şi apoi a traversat repede luminişul ca să-l îmbrăţişeze.

Nu se aşteptase la *aşa ceva,* dar a îmbrăţişat-o bucuros la rândul său. Ea avea mirosul ei specific, dar se simţea şi miros de fum, şi asta îi făcea inima să-i bată mai repede.

— Prietene William! a exclamat fata, dându-se câţiva paşi înapoi, în timp ce chipul îi radia de bucurie. Am crezut că nu te voi mai vedea niciodată. Ce faci aici? Nu cred că ai venit să te înrolezi, a adăugat ea măsurându-l din cap până-n picioare.

— Nu, a răspuns el răguşit. Am venit să cer o favoare. Am venit să-i cer o favoarea fratelui tău, a adăugat el cu timiditate.

— Aşa? Atunci vino. Aproape că a terminat.

Fata l-a condus la fratele ei, continuând să îl cerceteze cu mare interes.

— Deci eşti cu adevărat militar britanic, a remarcat ea. Noi crezusem că eşti un dezertor, dar mă bucur că nu eşti.

— Te bucuri? a întrebat William, zâmbind. Sunt sigur că te-ai bucura şi mai mult dacă aş renunţa

la serviciul militar şi aş deveni un om care caută pacea.

— Bineînţeles că m-aş bucura dacă ai căuta pacea… şi chiar ai găsi-o, a spus ea calm. Dar tu nu poţi găsi pacea tot trăind în păcat şi temându-te pentru viaţa ta. Denny, uite cine a venit!

— Am văzut cine a venit! îmi pare bine să te văd, prietene William! a spus medicul ajutându-l pe pacientul său şi apoi îndreptându-se spre William zâmbind. Aud că vrei să-mi ceri o favoare. E adevărat? Dacă stă în puterile mele, eu sunt gata să fac tot ce se poate, pentru că îţi sunt îndatorat.

— Să nu punem problema aşa, a replicat William, zâmbind şi simţind cum dispare nodul care îi stătuse până atunci în gât. Ascultă ce am să-ţi spun şi sper că vei fi de acord să mă însoţeşti.

Aşa cum se aşteptase, la început Hunter ezitase să părăsească tabăra. Nu erau foarte mulţi medici şi din cauza frigului şi a înghesuielii… Putea să dureze mai mult de o săptămână până ce se va putea reîntoarce în tabără… Dar William a fost înţelept şi s-a uitat mai întâi la Rachel, şi abia după aceea la Denzell.

„Vrei să rămână aici peste iarnă?” voia să spună acea privire.

— Doreşti ca Rachel să mă însoţească? a întrebat Denzell, pricepând în cele din urmă.

— Am să vin cu tine oricum, i-a spus Rachel fratelui ei. Ştiţi amândoi că asta voi face.

— Da, a spus Denzell cu blândeţe. Da, dar mi s-a părut că este nevoie să întreb. Nu este vorba doar de faptul că tu vei veni. Este…

William nu a auzit sfârşitul acelei propoziţii, pentru că s-a trezit alături cu ceea ce părea a fi un

obiect foarte mare. A scos un strigăt şi s-a întors, pentru a-şi putea da seama cine anume îl ataca în mod laş.

— Da, era să uit de câine, a spus Rachel, gânditoare. Poate merge, dar nu cred că va putea merge pe jos până în Philadelphia. Poţi să faci un fel de targă în care să-l transportăm?

William a recunoscut imediat câinele. Nu puteau fi doi ca el.

— Acesta este câinele lui Ian Murray, nu-i aşa? a spus el, ferindu-se. Unde este stăpânul său?

Fraţii Hunter au avut un schimb de priviri, iar Rachel a răspuns repede:

— În Scoţia. A plecat în Scoţia pentru o treabă urgentă, împreună cu unchiul lui, James Fraser. Îl cunoşti pe domnul Fraser?

Lui William i s-a părut că fraţii Hunter se holbau amândoi la el şi s-a mulţumit să dea din cap încet, spunând:

— L-am cunoscut cu ani în urmă. De ce nu a plecat câinele în Scoţia cu stăpânul său?

Între fraţii Hunter a avut loc din nou un schimb de priviri. William se întreba ce era între fraţii Hunter.

— Câinele a fost rănit cu puţină vreme înainte de îmbarcare. Prietenul Ian a fost atât de bun încât să-şi lase tovarăşul în grija mea, a spus Rachel cât se poate de liniştită. Ai putea face rost de o căruţă? Mă gândesc că poate calul tău nu are să-l placă pe Rollo.

Lordul John a pus cureaua de piele între dinţii lui Henry. Băiatul era aproape inconştient în urma unei doze de laudanum, dar ştia foarte bine ce se petrecea în jurul lui şi făcea un efort pentru a-i

zâmbi unchiului său. Grey simţea că lui Henry îi era frică şi simţea el însuşi acea frică: un ghem de şerpi veninoşi în stomac şi dureri cumplite din cauza panicii.

Hunter insistase asupra ideii că ar trebui să-l lege pe Henry de pat, ca să nu se mişte în timpul operaţiei. Ziua era luminoasă, soarele topea zăpada de la geamuri şi patul fusese mutat, astfel încât să se poată profita din plin de lumină.

Doctorului Hunter i se spusese despre radiestezist, dar ceruse foarte delicat să vină altă dată, arătând că acesta îşi bătea joc de Divinitate, că el trebuia să ceară ajutorul lui Dumnezeu şi nu putea face acest lucru dacă era de faţă un vrăjitor. O jignise astfel pe Mercy Woodcock; ea pufnise niţel, dar a tăcut, prea bucuroasă şi nerăbdătoare ca să se mai certe.

Grey nu era superstiţios, dar era un om practic şi s-a gândit că radiestezistul ajutase la detectarea poziţiei unui glonţ. El a explicat acest lucru şi Hunter a fost de acord ca radiestezistul să scoată la iveală un fel de triunghi metalic şi să marcheze cu un pic de ceară de lumânare locul în care credea că era glonţul.

— Cred că suntem gata, a spus Denzell apropiindu-se de pat şi punând mâinile pe capul lui Henry. Medicul s-a rugat ca Dumnezeu să-l călăuzească, să se îndure de Henry şi să îl vindece şi a sfârşit rugându-se ca Dumnezeu să fie alături de ei.

Cu toate că era un om cu totul raţional, Grey s-a simţit mai uşurat după ce Hunter şi-a încheiat rugăciunea. S-a aşezat faţă-n faţă cu medicul, simţind că şerpii din stomacul lui se mai

liniştiseră.

A apucat mâna moale a nepotului său şi i-a spus:

— Rezistă, Henry. Eu sunt aici.

Totul s-a întâmplat foarte repede. Grey mai văzuse medici militari şi ştia foarte bine cum lucrau. Denzell Hunter dădea dovadă de o viteză şi de o dexteritate cu totul ieşite din comun. Grey pierduse măsura timpului, simţind strângerea degetelor lui Henry, strigătul lui venit prin cureaua de piele, mişcările doctorului, brutale şi rapide, apoi precise în timp ce extirpa cu delicateţe sau tampona, pentru ca apoi să treacă la cusutul rănii.

În momentul în care erau făcute primele cusături, Grey a respirat şi, uşurat,

s-a părut că face asta pentru prima dată după mai multe ore. S-a uitat la micul ceas din perete şi şi-a dat seama că totul durase doar un sfert de oră. William şi Rachel stăteau deoparte, lângă ceas, şi se ţineau de mână atât de strâns, încât oasele degetelor li se albiseră la fel ca şi feţele.

Hunter verifica modul în care respira Henry, i se uita la pupile, îi ştergea lacrimile de pe obraz şi îi lua pulsul la nivelul gâtului. Grey a văzut vena. Pulsa încet, ca un fir albastru sub pielea albă ca ceara.

— Destul de bine, destul de bine şi mulţumesc lui Dumnezeu pentru că mi-a dat putere, a murmurat Hunter. Rachel, vrei să îmi aduci bandaje?

Rachel s-a desprins imediat de William şi a adus fâşii de tifon şi o substanţă lipicioasă şi verde, ce îmbibase materialul în care era învelită.

— Ce este acolo? a întrebat Grey, întinzând

degetul către pachet.

— Un preparat pe care mi l-a recomandat o colegă, o anume doamnă Fraser. Eu am văzut că are efecte miraculoase asupra rănilor de tot felul, a replicat medicul.

— Doamna Fraser? a întrebat Grey surprins. Doamna *James* Fraser? Ce mama dra… Vreau să spun, unde v-aţi întâlnit cu acea doamnă?

— La Fortul Ticonderoga, a replicat Denzell surprins. Ea şi soţul ei au fost în Armata Continentală şi au luat parte la bătăliile de la Saratoga.

Şerpii care păreau a fi în stomacul lui Grey au revenit la viaţă.

— Vreţi să-mi spuneţi că acum doamna Fraser este la Valley Forge?

— Ah, nu! a replicat Hunter, în timp ce bandaja pacientul. Dacă ai dori să ridici puţin bolnavul, prietene Grey, ca să trec bandajul pe sub el. Ah, aşa! Mulţumesc. Nu.

Medicul s-a ridicat în picioare şi şi-a şters fruntea pentru că era foarte cald în încăpere, erau mulţi oameni şi focul ardea în sobă.

— Nu, soţii Fraser au plecat în Scoţia, a replicat medicul. Nepotul domnului Fraser ne-a lăsat în grijă câinele său, a adăugat Denzell, pentru că Rollo, atras de mirosul de sânge, s-a ridicat din colţul său şi şi-a băgat nasul pe sub cotul lui Grey. A adulmecat cu interes trupul gol al lui Henry, apoi a strănutat, s-a scuturat şi s-a culcat cu labele în sus.

— Cineva trebuie să rămână cu el în următoarele zile, a spus Hunter, ştergându-se pe mâini cu o cârpă. Nu trebuie să fie lăsat singur,

prietene William, a adăugat el întorcându-se către Willie. Este cu putinţă să se găsească un loc în care putem sta? Va fi nevoie de câteva zile pe parcursul cărora trebuie să observ cum evoluează.

William l-a asigurat că deja se luaseră toate măsurile în acest sens. Exista un han cu totul respectabil în oraş. William s-a uitat la Rachel şi a întrebat dacă îi este permis să îi ducă pe fraţii Hunter acolo sau să o conducă pe domnişoara Rachel, dacă domnul doctor mai avea treabă.

Grey şi-a dat seama că William şi-ar fi dorit foarte mult să facă o plimbare prin oraşul înzăpezit cu prietena sa, care era quaker. Doamna Woodcock le-a mai stăvilit, însă, elanul, amintindu-le că era Crăciunul. Nu avusese timp să pregătească ceva de mâncare şi a întrebat dacă doamna şi domnii nu doreau să închine un pahar de vin pentru însănătoşirea locotenentului Grey.

Toţi au fost de acord şi Grey s-a oferit să stea cu nepotul său, în timp ce se aduceau paharele şi vinul.

Pentru că plecase atât de multă lume, în cameră părea că se răcorise. Grey i-a tras nepotului său cearşaful şi pătura peste stomacul bandajat.

— O să te faci bine Henry, a spus Grey, deşi tânărul ofiţer avea ochii închişi. Henry părea să doarmă. Cel puţin aşa spera lordul.

Henry nu dormea, însă. El a deschis ochii în care se citea durerea pe care opiul nu o putea calma.

— Nu am să mă fac bine, a spus ofiţerul. Mi-a scos un singur glonţ. Cel de-al doilea o să mă omoare.

Henry a închis iar ochii. Urările de Crăciun s-au

auzit de sus. Câinele a oftat.

Rachel Hunter şi-a pus o mână pe pântece şi cealaltă pe gură, stăpânindu-şi un râgâit.

— Lăcomia este un păcat, a spus ea. Este un păcat pentru care eşti pedepsit imediat. Cred că am să vomit.

— Toate păcatele sunt pedepsite până la urmă, a spus fratele ei absent, vârând pana în călimară. Dar nu este vorba despre lăcomie. Te-am văzut în timp ce mâneai.

— Dar sunt gata să explodez! a protestat ea. Nu mă pot abţine să nu mă gândesc la Crăciunul bieţilor oameni din Valley Forge în comparaţie cu… cu… *decadenţa* noastră.

— Ei bine, este vorba despre vinovăţie, şi nu despre lăcomie. Chiar o falsă vinovăţie. Nu ai mâncat mai mult decât e normal. Doar că nu ai mai mâncat aşa cum trebuie de luni de zile. Cred că a mânca gâscă la cuptor nu este o dovadă a decadenţei, chiar dacă acea gâscă este umplută cu stridii şi castane. Ei, dacă ar fi fost vorba de fazan umplut cu trufe sau de mistreţ cu măr în gură…

Denzell a zâmbit, ridicând privirea din hârtiile sale.

— Tu ai văzut astfel de lucruri? a întrebat ea curioasă.

— Am văzut, da. Am văzut când am lucrat la Londra cu John Hunter. Mă lua cu el destul de des la procese şi uneori îi însoţeam pe el şi pe soţia lui la ocazii deosebite. A fost foarte amabil cu mine din punctul acesta de vedere. Numai că noi nu trebuie să judecăm şi tu ştii asta, în special atunci când este vorba despre aparenţe. Chiar şi cel ce pare frivol şi risipitor are un suflet care are un

preţ înaintea lui Dumnezeu.

— Da, a replicat Rachel fără convingere şi fără să fi fost foarte atentă la ceea ce spusese fretele ei. A tras perdelele şi a privit strada care părea a fi învăluită în ceaţă. Lampa de la intrarea în han arunca un rotocol de lumină, dar continua să ningă. Şi-a zărit faţa în fereastră, o faţă prelungă cu ochi mari. S-a încruntat şi şi-a tras o şuviţă de păr negru, vârând-o sub bonetă.

— Crezi că el ştie? a întrebat ea deodată. Crezi că prietenul William ştie?

— Ce să ştie?

— Că seamănă foarte mult cu James Fraser, a replicat Rachel. Sunt sigură că nu crezi că este vorba despre o coincidenţă.

— Eu cred că nu e treaba noastră, a replicat Denny, scărpinându-se cu pana.

Rachel a oftat. Denzell avea dreptate, dar ea nu se putea abţine să nu observe. Ea se bucurase foarte mult când îl văzuse pe William. Nu o surprindea că era militar britanic, dar era uimită că era ofiţer superior. A fost uimită şi mai mult când a aflat de la servitorul lui din Cornwall, care avea figură de om vicios, că William era lord, chiar dacă servitorul nu îi putea spune ce fel de lord.

Era sigură că doi bărbaţi nu puteau semăna atât de mult decât dacă între ei exista o legătură de sânge. Îl văzuse de multe ori pe James Fraser şi îl admira, pentru că era un om înalt şi demn, având pe chip o anume ferocitate şi o anume nevoie de recunoaştere. Abia când îl văzuse pe William îşi dăduse seama de asemănare şi, cu toate acestea, cum era posibil ca un lord englez să fie rudă cu un iacobin scoţian, cu un criminal care fusese

graţiat? Ian îi povestise câte ceva din istoria familiei, câte ceva, dar nu destul.

— Iar te gândeşti la Ian Murray? a întrebat-o Denzell observând-o, dar fără să ridice ochii din hârtii. Medicul era resemnat.

— Credeam că nu te ocupi de vrăjitorie, a spus Rachel. Din câte ştiu eu, a citit gândurile înseamnă vrăjitorie.

— Văd că nu negi, a replicat Denzell aşezându-şi ochelarii pe nas ca să o poată vedea mai bine.

— Nu, nu neg, a spus Rachel, înălţând capul. De unde ştii la ce mă gândesc?

— Ai oftat şi te-ai uitat la câine, dovedind o emoţie care nu apare de obicei când vine vorba despre relaţia dintre o femeie şi un câine.

— Hm! a exclamat ea derutată. Şi ce dacă *mă gândesc* la el? Nu este treaba mea să mă întreb ce face el în Scoţia şi cum este primit de familia lui? Nu este treaba mea să mă întreb dacă el se simte acolo ca acasă?

— Te întrebi dacă se va întoarce? a spus Denny, scoţându-şi ochelarii şi trecându-şi palma peste faţă. Era obosit şi asta se vedea pe chipul lui.

— Se va întoarce, a spus ea cât se poate de liniştită. Nu îşi va lăsa câinele de izbelişte.

Auzind-o vorbind aşa, fratele ei a izbucnit în râs, fapt care a uimit-o foarte mult.

— Da, probabil că se va întoarce de dragul câinelui, a fost el de acord. Şi ce se întâmplă dacă are să se întoarcă în tovărăşia unei soţii, surioară?

Medicul vorbise cu glas blând, iar sora lui s-a întors spre fereastră ca să nu se observe că întrebarea lui a tulburat-o. De altfel, nici nu trebuia să-i vadă chipul pentru a şti cum stăteau

lucrurile.

— Pentru tine şi pentru el ar fi mai bine dacă s-ar întâmpla aşa, Rachel.

Denny vorbea tot cu blândeţe, dar în glasul lui se simţea un avertisment.

Tu ştii că el este un om mânjit cu sânge.

— Şi ce-ai vrea să fac? a izbucnit ea. Să mă mărit cu William?

— William, a replicat medicul uluit. Ai sentimente pentru el?

— Eu… bineînţeles. Îmi este prieten şi îi sunt recunoscătoare.

— Şi eu simt acelaşi lucru, a spus Denzell. Cu toate acestea, nu m-aş fi gândit să te căsătoreşti cu el.

— Eşti o persoană enervantă, a spus ea supărată, întorcându-se spre el. Nu poţi să te abţii să râzi de mine măcar o zi?

Medicul a deschis gura vrând să răspundă, dar un zgomot venit de afară i-a atras atenţia fetei. Ea s-a întors din nou spre fereastră, dând deoparte perdeaua groasă. Respiraţia ei a aburit geamul. Fata l-a şters repede cu mâneca, tocmai la timp, pentru a vedea o lectică. Uşa acesteia s-a deschis şi din ea a coborât o femeie. Era îmbrăcată în blănuri. A dat o pungă unuia dintre cei care purtase lectica şi a intrat în han.

— Ei bine, asta-i ciudat, a spus Rachel, privind mai întâi spre fratele ei şi apoi spre ceasul care le împodobea camera. Cine merge în vizită în ziua de Crăciun la ora nouă? Nu poate fi vorba despre o prietenă, aşa-i?

Fata pusese acea întrebare pentru că prietenii, quakerii adică, nu sărbătoreau Crăciunul şi

călătoreau în timpul acestei sărbători. Ei doi nu aveau niciun fel de legături, cel puţin până în acel moment, cu quakerii din Philadelphia.

S-a auzit zgomot de paşi pe scări şi Denzell nu a apucat să răspundă. Uşa s-a deschis şi femeia învăluită în blănuri s-a oprit în prag spunând:

— Denny?

Fratele lui Rachel s-a ridicat în picioare de parcă cineva ar fi dat loc scaunului pe care stătuse până atunci.

— Dorothea! a exclamat el îmbrăţişând-o cu patimă pe femeia înveşmântată în blănuri.

Rachel a înmărmurit. Denzell răsturnase călimara de pe masă şi cerneala picura pe covor. Fata s-a gândit că ar fi trebuit să facă ceva, dar nu a făcut nimic. Stătea cu gura căscată şi s-a gândit în cele din urmă că s-ar fi cuvenit să o închidă.

A înţeles deodată ce anume îi îndemna pe bărbaţi să facă uneori gesturi care ar fi putut fi considerate blasfemie.

Rachel a ridicat ochelarii fratelui ei de pe podea şi a rămas nemişcată, aşteptând ca fratele ei să se smulgă din îmbrăţişare. „Dorothea”, s-a gândit ea. „Deci aceasta este femeia, dar oare ea era verişoara lui William?” William îi vorbise despre verişoara lui când au plecat din Valley Forge. Într-adevăr, femeia aceea fusese în casă cât Denzell făcuse operaţia, dar apoi… Henry Grey trebuie să fie fratele acelei femei! Se ascunsese în bucătărie în acea seară, când Rachel şi Denny se duseseră în casa în care se afla bolnavul. De ce? Ah, desigur… Nu era vorba de timiditate sau de teamă. Era vorba pur şi simplu de dorinţa de a nu da nas în nas cu Denny tocmai când era pe cale să facă o

operaţie grea.

Având în vedere acel amănunt, Rachel a avut deodată o impresie mai bună despre Dorothea. Cu toate acestea, nu era gata să o strângă la piept şi să o numească „soră”. Se îndoia că acea femeie îşi dorea să fie apropiată faţă de ea.

Denny s-a smuls din îmbrăţişarea femeii şi s-a depărtat puţin de ea, deşi se vedea pe chipul lui radios că abia se stăpânea să nu o atingă din nou.

— Dorothea, a spus el din nou. Ce…

Dorothea l-a întrerupt, lăsând să-i cadă pe podea haina elegantă din blană de hermină. Rachel a văzut acum că era foarte frumoasă, dar a mai văzut ceva, şi nu-i venea să-şi creadă ochilor. Tânăra femeie purta un sac. Nu exista un cuvânt mai potrivit. Rachel şi-a dat seama că veşmântul acela avea mâneci, dar era făcut dintr-un material grosolan şi atârna pe ea, abia atingându-i trupul.

— O să devin quaker, Denny, a spus Dottie, înălţând capul.

Medicul a făcut un gest şi Rachel şi-a dat seama că fratele ei nu prea ştia ce s-ar fi cuvenit să facă, să râdă, să plângă sau să îi pună pe umeri haina de blană. Nemaisuportând să vadă frumoasa haină pe podea, Rachel s-a aplecat chiar ea şi a ridicat-o.

— Tu… Dorothea eşti sigură de asta? a întrebat Denny. Eşti sigură de asta? Tu nu ştii nimic despre Societatea Prietenilor.

— Sunt cât se poate de sigură. Tu… voi îl vedeţi pe Dumnezeu peste tot, sunteţi împotriva violenţei, vă îmbrăcaţi cât mai simplu pentru a nu vă împovăra minţile cu lucrurile deşarte ale acestei lumi. Este aşa cum spun eu? a întrebat ea cu nerăbdare.

Lady Dorothea, a gândit Rachel. William îi spusese că unchiul ei era duce.

— Da, mai mult sau mai puţin, a replicat Denny, strâmbând din gură, în timp ce o măsura din cap până-n picioare. Tu ai făcut această rochie?

— Da, desigur. Este ceva în neregulă cu ea?

— Nu, nu, a spus Denny cu un glas sugrumat.

Dorothea l-a privit pătrunzător, pentru ca apoi să o observe, în sfârşit pe Rachel.

— Ce e în neregulă cu rochia? a întrebat-o Dorothea pe Rachel.

— Nimic, a replicat Rachel, stăpânindu-şi râsul. Prietenii au voie să poarte haine care să li se potrivească, dar nu trebuie să se urâţească în mod voit.

— Ah, am priceput, a replicat Lady Dorothea privind rochia şi haina simplă a lui Rachel, care erau făcute din material ţesut în casă, dar i se potriveau, îi veneau bine.

— Atunci este bine, a spus Lady Dorothea. O să mai strâmtez rochia pe alocuri.

Lăsând astfel deoparte acea problemă, a făcut un pas înainte şi i-a apucat mâinile lui Hunter, spunând cu blândeţe:

— Denny, oh Denny! Am crezut că nu am să te mai revăd niciodată!

— Aşa am crezut şi eu, a replicat medicul, iar Rachel a văzut pe chipul lui o nouă luptă, între datorie şi dorinţă, şi a durut-o sufletul pentru fratele ei. Dorothea… tu nu poţi rămâne aici. Unchiul tău…

— Nu ştie că am ieşit. O să mă întorc, l-a asigurat Dorothea. O să mă întorc de îndată ce lămuresc lucrurile între noi.

— Să lămurim lucrurile, a repetat Denny, în timp ce şi-a retras mâinile dintr-ale ei cu un efort vizibil. Vrei să spui…

— Doreşti un pic de vin? a întrebat Rachel luând sticla pe care servitorul o lăsase în cameră.

— Da, mulţumesc. O să bea şi el, a replicat Dorothea, zâmbindu-i lui Rachel.

— Dorothea! a exclamat Denny neajutorat, trecându-şi mâna prin păr. Ştiu ce vrei să spui. Nu se pune doar problema ca tu să devii quaker, pornind de la premisa că asta… că asta ar fi posibil.

Fata şi-a îndreptat spatele, mândră ca o ducesă.

— Te îndoieşti de faptul că sunt hotărâtă, Denzell Hunter?

— Ăăă… nu chiar. Mă gândesc doar că poate nu te-ai gândit destul.

— Asta s-o crezi tu! a exclamat Lady Dorothea roşindu-se puţin şi privindu-l pătrunzător pe Denny. Am să te fac să înţelegi că n-am făcut altceva decât să mă gândesc la tine de când ai plecat din Londra. Cum naiba crezi tu… dumneata, vreau să spun, că am ajuns eu aici?

— Ai făcut în aşa fel încât fratele dumitale să fie împuşcat în abdomen? a întrebat Denny. Acest lucru este o dovadă de cruzime şi implică oarecare riscuri.

Lady Dorothea a inspirat de două, trei ori aer pe nas, privindu-l pătrunzător.

— Vezi tu, a spus ea pe un ton rezonabil, dacă nu aş fi un quaker perfect, te-aş lovi… pe dumneata. Dar nu am făcut-o, nu-i aşa? Mulţumesc, dragă, i-a spus ea lui Rachel, luând paharul de vin. Eşti sora lui, din câte înţeleg.

— Nu m-ai lovit, a recunoscut Denny, ignorând-o pe Rachel. Dar chiar admiţând că Dumnezeu ţi-a vorbit şi ţi-a spus să ni te alături, mai rămâne o problemă de familie.

— Printre principiile voastre nu se numără niciunul care să arate că aş avea nevoie de permisiunea tatălui meu pentru a mă mărita! a exclamat ea. Am întrebat.

Denny a clipit des, întrebând:

— Pe cine?

— Pe Priscilla Unwin. Ea este o femeie quaker, pe care am cunoscut-o la Londra. Cred că şi tu o cunoşti. A spus că o ştii. Mi-a spus că l-ai fi lovit pe fratele ei peste fund, deşi nu cred.

Denny s-a speriat. Rachel a tras această concluzie, pentru că Denny o privea pe Lady Dorothea cu ochii ieşindu-i din orbite.

Fata a constatat, nu întru totul amuzată, că Denny nu mai avea ochelarii pe nas.

Medicul a încercat să îşi aşeze ochelarii pe nas şi a observat uluit că lipseau.

Rachel a oftat, i-a aşezat acolo unde le era locul, pentru ca apoi să-i întindă un pahar cu vin, spunând:

— Are dreptate, ai nevoie să bei.

— Este clar, a spus Lady Dorothea. Nu putem să ajungem nicăieri.

Rachel şi-a spus că Dorothea nu părea o femeie obişnuită să nu ajungă nicăieri, dar îşi ţinea firea. Pe de altă parte, nu avea de gând să se întoarcă în casa unchiului ei.

— Nu mă întorc, a spus ea, pe un ton rezonabil. Dacă mă întorc, ai să pleci la Armata Continentală, în Valley Forge, unde crezi că nu am

să te urmez.

— Nu m-ai urma? a întrebat Denny şi Rachel a crezut că ghiceşte o urmă de speranţă în întrebarea fratelui ei.

Lady Dorothea l-a fixat cu ochii ei albaştri, spunând:

— Te-am urmat pe tine… pe dumneata, traversând oceanul. Crezi cumva că m-ar opri o nenorocită de armată?

Denny şi-a frecat nasul cu degetul, răspunzând:

— Nu, nu cred. De aceea nu am plecat. Nu vreau să mă urmezi.

Lady Dorothea a oftat cu zgomot, dar a izbutit să-şi menţină fruntea sus.

— De ce? a întrebat ea cu voce uşor tremurândă. De ce nu doreşti ca eu să te urmez?

— Dorothea, a spus ea cu blândeţe. Lăsând deoparte că, dacă m-ai urma, ai intra în conflict cu familia ta… este vorba despre armată. Mai mult decât atât, este vorba despre o armată foarte săracă, în care nu există nici cea mai mică urmă de confort, oamenii nu au haine, paturi, încălţăminte sau mâncare. Pe lângă toate astea, este o armată în pragul dezastrului. Nu este un loc pentru tine.

— Dar este un loc pentru sora ta?

— Nu este, a replicat Denny. Dar…

Medicul s-a oprit, dându-şi seama că era pe cale să cadă într-o capcană.

— Nu mă poţi opri să te urmez, i-a spus Rachel fratelui ei, venindu-i astfel în ajutor.

Nu era sigură dacă trebuia să vină în ajutorul acelei străine, dar o admira pe Lady Dorothea.

— Nici pe mine nu mă poţi opri! a spus ea cât se

poate de hotărâtă.

Denny s-a frecat cu trei degete între sprâncene, de parcă ar fi avut dureri.

— Dorothea, a spus el în cele din urmă, îndreptându-şi spatele. Eu sunt chemat să fac ceea ce fac. Ceea ce fac eu este treaba lui Dumnezeu şi a mea. Rachel mă urmează pentru că este încăpăţânată, dar şi pentru că este responsabilitatea mea. Ea nu are unde să se ducă.

— Ba am! a izbucnit Rachel. Dumneata mi-ai spus că ai putea să-mi găseşti un loc printre quakeri, dacă vreau, dar nu am vrut şi nu vreau.

Înainte ca Denny să poată replica, Lady Dorothea a întins o mână, într-un gest teatral, făcându-l să amuţească.

— Am o idee, a spus ea.

— Mă şi tem să întreb care ar fi aceea, a replicat Denny, părând cu adevărat sincer.

— Mie nu mi-e teamă, a spus Rachel. Despre ce e vorba?

Dorothea s-a uitat când la unul, când la celălalt, pentru ca apoi să spună:

— Am fost la o întâlnire a quakerilor, de fapt la două. Ştiu ce se petrece acolo. Haideţi să organizăm o întâlnire şi să-i cerem Domnului să ne călăuzească.

Denny a rămas cu gura căscată, fapt care a amuzat-o foarte tare pe Rachel, pentru că ea nu izbutea niciodată să-şi uluiască fratele, dar vedea că Dorothea reuşeşte.

— Asta… a început el, părând în continuare uimit.

— Este o idee excelentă, a spus Rachel, trăgând încă un scaun lângă foc.

Denny nu avea cum să o contrazică. Era cu totul derutat şi s-a aşezat, dar

Rachel a observat că a făcut-o astfel încât ea să stea între el şi Dorothea. Nu era sigur dacă apelase la această stratagemă pentru că se temea de forţa prezenţei ei, care îl copleşea sau dacă dorea pur şi simplu să le vadă pur şi simplu mai bine.

Toţi trei s-au liniştit încetul cu încetul şi s-au cufundat în tăcere.

Rachel a închis ochii, văzând parcă focul şi simţindu-i căldura pe mâini şi pe picioare. În sinea ei, îi mulţumea lui Dumnezeu pentru asta, amintindu-şi ce frig îndurase în tabără, că tremurase tot timpul şi că nu înceta să tremure nici măcar după ce se învelea noaptea în pături, simţind că o dureau toţi muşchii. Nici nu era de mirare că Denny nu voia ca Dorothea să îi însoţească. Ea însăşi nu voia să se întoarcă. Ar fi renunţat la orice ca să nu o facă, la orice în afară de confortul lui Denny. Nu îi plăcea deloc că suferea de frig şi de foame, dar ar fi fost mult mai rău dacă ar fi stat la căldură şi ar fi avut hrană din belşug, în timp ce el ar fi suferit de unul singur.

Se întreba dacă Lady Dorothea ştia cum este să îţi fie frig şi să duci lipsă de mâncare şi a deschis ochii. Dorothea tăcea, ţinându-şi spatele drept şi mâinile în poală. A presupus că Danny îşi imagina, la fel ca şi ea, cum ar fi arătat acele mâini înroşite de frig şi cum ar fi arătat acel minunat chip supt de foame, tras de oboseală şi murdar.

Dorothea avea ochii aproape închişi, dar Rachel era sigură că ea se uita la Denny. S-a gândit că Dorothea se juca. Ce s-ar fi întâmplat dacă

Domnul i-ar fi spus lui Denny că situaţia era una imposibilă şi că trebuia să-i ceară să plece? Ce s-ar fi întâmplat dacă Domnul i-ar fi vorbit sau îi vorbise deja lui Dorothea? Rachel a fost surprinsă de acel gând. Quakerii nu credeau că Dumnezeu le vorbeşte doar lor, dar nu erau siguri dacă alţi oameni ascultă spusele Lui.

Ea îl ascultase? Trebuia să fie cinstită şi să recunoască faptul că nu o făcuse. Ştia şi de ce. Ca să nu audă lucruri pe care îi era teamă să le audă. Ar fi fost posibil ca ea să trebuiască să-i întoarcă spatele lui Ian Murray, să lase deoparte gândurile legate de el, care o încălzeau în pădurea îngheţată, fiind uneori sigură că, dacă ar întinde mâna, zăpada s-ar topi pur şi simplu în palma ei.

A închis ochii, încercând să fie deschisă spre adevăr, dar tremurând de spaima de a-l afla.

A auzit un gâfâit şi, când a deschis ochii, a văzut că Rollo îi adulmeca palma cu botul lui ud. A început să-l mângâie, distrată, între urechi. Desigur că nu se cuvenea să facă un astfel de lucru în timpul unei întâlniri, dar ştia că astfel câinele se va linişti. Rollo a închis pe jumătate ochii lui galbeni şi şi-a pus capul greu pe genunchii fetei.

Câinele îl iubeşte, s-a gândit ea, în timp ce îi mângâia blana deasă. *Oare el poate fi un om rău, dacă lucrurile stau astfel?* În loc să audă glasul lui Dumnezeu, i s-a părut că aude vocea fratelui ei, spunând: *Câinii sunt animale inteligente, dar nu cred că se pricep la oameni.*

Da, dar eu mă pricep, a gândit ea mai departe. *Eu ştiu ce este el... ştiu şi ce ar putea fi.* S-a uitat la Dorothea Grey, care stătea nemişcată în rochia

ei care semăna cu un sac. Lady Dorothea Grey era gata să renunţe la viaţa ei de până atunci şi, foarte probabil, şi la familia ei, pentru a deveni quaker şi asta de dragul lui Denny. Oare Ian Murray nu ar putea renunţa la violenţă pentru a deveni quaker de dragul ei?

Ei bine, acesta este un gând plin de mândrie, s-a certat ea pe sine însăşi. *Oare ce putere crezi tu că ai, Rachel Mary Hunter? Nimeni nu are astfel de putere în afara Domnului.*

Domnul avea acea putere, şi dacă El voia, orice era posibil. Coada lui Rollo se mişca încet, atingând podeaua.

Denzell Hunter şi-a îndreptat puţin spatele în scaunul său. Era o mişcare cât se poate de discretă, dar făcută în deplină tăcere, le-a surprins pe femei, care au ridicat capetele de parcă ar fi fost nişte păsări speriate.

— Te iubesc, Dorothea, a spus Denny foarte încet, dar ochii îi ardeau în spatele ochelarilor şi Rachel a simţit un junghi în piept.

— Vrei să te căsătoreşti cu mine? a continuat medicul.

87

SEPARARE
1 REUNIRE *20 aprilie 1778*

Aşa cum se întâmpla în cazul călătoriilor transatlantice – şi după aventurile noastre cu căpitanii Roberts, Hickman şi Stebbings, mă consideram o bună cunoscătoare în materie de dezastre – voiajul până în America a fost destul de

plictisitor. Am avut o scurtă confruntare cu un vas englezesc de război dar, spre norocul nostru, corabia pe care mă aflam a reuşit să scape pur şi simplu din calea lui. Am avut parte de două vijelii, dar şi de o furtună în toată legea, dar nu ne-am scufundat. Mâncarea era execrabilă şi eram mult prea preocupată de alte lucruri decât să scutur bine pesmeţii de furnici înainte de a-i mânca.

Jumătate din creierul meu era ocupat cu viitorul. Mă gândeam la situaţia precară a lui Fergus şi Marsali, la pericolul în care se afla Henri-Christian, la tot ceea ce însemna rezolvarea cazului său. Cealaltă jumătate, de fapt şapte optimi, rămăsese la Lallybroch împreună cu Jamie.

Mă simţeam rănită într-un organ vital şi asta mi se întâmpla de fiecare dată când mă despărţeam de Jamie mai mult timp, dar şi pentru că mă simţeam ruptă de casa mea, ca un crustaceu care este smuls din carapace şi aruncat în apa clocotită.

M-am gândit că nu mă simţeam bine nici din cauza morţii iminente a lui Ian. Era într-o aşa mare măsură parte din Lallybroch şi un mare sprijin pentru Jamie, încât pierderea lui însemna pierderea Lallybrochului în sine. În mod ciudat, cuvintele lui Jenny, oricât de dureroase ar fi fost ele, nu mă preocupau. Cunoşteam prea bine adânca tristeţe, disperarea care se transforma în ură, pentru că aceea era singura cale de a supravieţui. Ca să spun drept, îi înţelegeam sentimentele pentru că le împărtăşeam şi eu, în mod iraţional sau nu. Simţeam că ar fi trebuit să pot să îl ajut pe Ian. La ce folosea ştiinţa mea sau priceperea de care dădeam dovadă dacă nu

puteam ajuta atunci când ajutorul era vital?

Dar mai era un sentiment de pierdere şi un sentiment de vină din cauză că nu aveam să fiu acolo când murea Ian, că fusesem nevoită să-l părăsesc ştiind că nu aveam să-l mai văd din nou, incapabilă să-l liniştesc pe el sau pe Jamie în ceasul cel greu sau nefiind acolo când Ian avea să părăsească această lume.

Tânărul Ian avea acelaşi sentiment, chiar mai puternic. L-a găsit adesea stând la prora şi privind cu îngrijorare cum nava spărgea valurile.

— Crezi că s-a dus? m-a întrebat el pe neaşteptate o dată, când m-am dus să stau lângă el. Crezi că tata s-a dus?

— Nu ştiu, i-am răspuns eu deschis. Cred că da, dacă mă gândesc cât de bolnav era. Uneori se întâmplă însă ca oamenii să se agaţe de viaţă uluitor de mult. Ştii când este ziua lui de naştere?

Ian m-a privit uluit, pentru ca apoi să-mi spună:

— E cândva prin mai, în preajma zilei de naştere a unchiului Jamie. De ce?

Am ridicat din umeri şi mi-am tras şalul mai aproape de corp, pentru a mă feri mai bine de frig.

— Se întâmplă adesea ca oamenii care sunt foarte bolnavi, dar a căror zi de naştere se apropie, să rămână în viaţă până ce trece ziua lor de naştere. Am citit un studiu pe tema asta. Dintr-un anumit motiv, acest lucru se întâmplă când persoana în cauză este faimoasă sau cunoscută.

Afirmaţia mea l-a făcut pe Ian să râdă, chiar dacă a râs amar.

— Tata nu a fost niciodată cunoscut sau faimos, a spus el oftând. Acum mi-aş fi dorit să îi fiu alături. Ştiu că a spus să plec şi eu mi-am dorit

asta, a adăugat el. Cu toate astea, mă simt prost că am plecat.

Am oftat la rândul meu, replicând:

— Şi eu mă simt la fel.

— Dar tu ai fost nevoită să pleci, a protestat el. Nu aveai cum să-l laşi pe bietul Henri-Christian să moară sufocat. Tata înţelege asta. Sunt sigur că înţelege.

Am zâmbit, dându-mi seama că voia să mă facă să mă simt mai bine.

— A înţeles şi de ce a trebuit să pleci tu.

— Da, ştiu, a replicat Ian cufundându-se apoi în tăcere şi privind valurile.

Răsăritul a venit brusc, iar vasul naviga iute, deşi oceanul era agitat, presărat cu pete de spumă albă.

— Îmi doresc… a spus el deodată, oprindu-se şi suspinând. Mi-aş fi dorit ca tata să o fi cunoscut pe Rachel, a spus el încet. Mi-aş fi dorit ca ea să-l fi cunoscut pe tata.

Am oftat înţelegătoare. Mi-am adus aminte de anii în care am văzut-o pe Brianna crescând, cu durerea că ea nu îşi va cunoaşte niciodată tatăl. După aceea s-a petrecut un miracol… dar acel miracol nu avea să se petreacă şi pentru Ian.

— Ştiu că i-ai povestit tatălui tău despre Rachel. Chiar el mi-a spus asta şi am văzut că era foarte fericit că aflase despre ea.

Spusele mele l-au făcut să zâmbească şi am continuat:

— I-ai povestit lui Rachel despre tatăl tău, despre familia ta?

— Nu, a replicat el uimit. Nu i-am povestit niciodată.

— Ei bine, va trebui să o faci. Ce… s-a întâmplat?

Ian se încruntase şi colţurile gurii îi coborâseră.

— Ăăă… nimic, a spus el în cele din urmă. Nu i-am spus niciodată nimic. Vreau să spun că noi… noi nici nu am stat de vorbă, de fapt. Mă înţelegi?

Ea mi-a spus câte ceva şi eu ei, dar numai lucruri obişnuite. Şi pe urmă noi… adică eu am sărutat-o şi asta a fost tot.

A făcut un gest de om neajutorat, pentru ca apoi să continue:

— Nu am întrebat-o nimic. Am fost sigur.

— Şi acum nu eşti?

Ian a dat din cap şi părul i-a fluturat în vânt.

— Oh, nu, mătuşică. Sunt sigur de ceea ce a fost între noi, de… de…

A privit în jur, ca şi când ar fi căutat pe punte ceva care să simbolizeze puterea, dar apoi a renunţat.

— Ei bine, a spus el în cele din urmă, sunt la fel de sigur de ceea ce simt, cum sunt sigur că soarele are să răsară mâine.

— Sunt sigură că ea ştie asta.

— Da ştie, a spus el pe un ton mai liniştit. Ştiu că ştie.

O vreme, am stat unul lângă altul în tăcere.

În cele din urmă, m-am ridicat în picioare, spunând:

— Poate ar fi bine să rosteşti o rugăciune pentru tatăl tău şi apoi să stai la prora.

Fusesem în Philadelphia o dată sau de două ori în secolul XX, la conferinţe medicale. Nu îmi plăcuse oraşul atunci pentru că mi se părea lipsit de fineţe şi neprimitor. Acum era cu totul altfel,

dar nu foarte atrăgător. Străzile nepavate erau adevărate întinderi de noroi. În secolul XX existau străzi cu case aşezate în şir, în curţile cărora puteai să vezi bucăţi de jucării de plastic, gunoaie şi piese de motocicletă. Acum, acele străzi aveau case în curţile cărora se vedeau gunoaie, capre şi cochilii de stridii. Nu se vedea niciun poliţist în uniformă neagră, dar hoţii rămăseseră aceiaşi, continuau să se vadă, în ciuda faptului că în oraş erau militarii armatei britanice, care se adunau la intrările cârciumilor în vestoanele lor roşii sau mărşăluiau cu muschetele la umăr pe lângă căruţe.

Era primăvară. Măcar atât. Se vedeau pomi peste tot, şi asta mulţumită decretului lui William Penn, conform căruia pe unul din cinci acri de teren trebuia să fie lăsaţi copacii să crească. Nici măcar politicienii din secolul XX nu au reuşit să defrişeze locul cu totul, probabil din cauza faptului că nu îşi imaginau cum să scoată profit fără ca lumea să-şi dea seama de acest lucru. Copacii erau în floare, iar petalele albe cădeau ca nişte confetti pe spinările cailor când căruţa a intrat în oraş.

O patrulă militară era dispusă pe strada principală a oraşului. Membrii patrulei ne-au oprit şi au cerut actele căruţaşului şi celor doi pasageri de sex masculin. Mi-am pus o bonetă decentă şi nu am privit pe nimeni în ochi, spunând că venisem de la ţară ca să am grijă de fiica mea, care era pe cale să nască. Militarii s-au uitat repede în coşul cu mâncare pe care îl aveam în poală, dar nici măcar nu s-au uitat la faţa mea, înainte de a ne da voie să plecăm. Mă întrebam câţi spioni se vor fi

folosit de doamne în vârstă. Nu auzise nimeni de bătrânele-spion, dar poate că asta dovedea tocmai faptul că ele erau foarte bune în activitatea de spionaj.

Tiparniţa lui Fergus nu era în cea mai frumoasă zonă din oraş, ci undeva pe lângă. M-am bucurat văzând că prăvălia lui era într-o clădire solidă din cărămidă, aşezată în rând cu alte case frumoase. Nu le scrisesem pentru a le da de ştire că veneam. Aş fi sosit odată cu scrisoarea. Am deschis uşa, cu inima bătând să-mi spargă pieptul.

Marsali stătea la tejghea şi sorta hârtii. A ridicat privirea în momentul în care a sunat clopoţelul de la uşă, a clipit şi apoi a făcut ochii mari.

— Ce faci, dragă? am întrebat-o punând jos coşul şi grăbindu-mă să trec dincolo de tejghea şi să o îmbrăţişez.

Arăta jalnic, dar ochii i-au licărit plini de speranţă când m-a văzut. M-a prins şi ea în braţe şi a început să suspine. Am bătut-o pe spate, încercând să o liniştesc, oarecum alarmată. Hainele atârnau pe ea şi mirosea ciudat, pentru că nu se spălase pe cap de prea multă vreme.

— O să fie bine, am spus eu pentru a douăsprezecea oară şi ea s-a mai liniştit puţin, apoi s-a dat un pas înapoi, căutând prin buzunar o batistă murdară.

Spre îngrijorarea mea, am observat că era din nou gravidă.

— Unde-i Fergus? am întrebat-o.

— Nu ştiu.

— Te-a părăsit? am întrebat-o îngrozită. Fir-ar să…

— Nu, nu! a spus ea repede, râzând cu lacrimi în

ochi. Nu m-a părăsit, ba dimpotrivă. Nu m-a părăsit, dar se ascunde. Îşi schimbă la două-trei zile locul în care stă. Nu ştiu în care dintre aceste locuri se află el acum. O să-l găsească copiii.

— De ce se ascunde? Nu ar trebui să pun această întrebare, am adăugat eu uitându-mă la tiparniţa neagră din spatele încăperii. Este vorba despre ceva anume?

— Da, este vorba despre o broşură făcută pentru domnul Paine. Are o serie, care se numeşte *Criza americană.*

— Domnul Paine… Cel care vorbeşte despre bunul-simţ?

— Da, el, a replicat Marsali, pufnind. E un bărbat de treabă, dar Fergus spune că nu este bine să bei cu el. Ştii că există oameni care sunt buni şi civilizaţi când sunt treji, dar când beau îşi pierd şi bunătatea, şi buna-cuviinţă.

— Ah, face parte din aceeaşi categorie? Da, îi ştiu. De când eşti gravidă? am întrebat-o, schimbând subiectul. Nu ar fi mai bine să stai jos? Nu ar trebui să stai mult timp în picioare.

— De când sunt…? a întrebat ea, punând mâna în locul în care mă uitam eu. Ah, despre asta vorbeşti? a continuat ea zâmbind şi dând la iveală de sub şorţ un sac din piele umflat, pe care şi-l legase sub talie.

— Îl port ca să scap, a spus ea. Asta în cazul în care dau foc casei şi eu trebuie să fug cu copilaşii.

Când l-am luat din mâna ei, mi-am dat seama că sacul era destul de greu şi am auzit un clinchet care venea de sub stratul de hârtii şi de jucării pentru copii.

— Caslon Italic 24? am întrebat şi am zâmbit,

simţind că întineresc cu zece ani.

— Toate literele în afară de X, a replicat ea. A trebuit să-l scot din set şi să-l dau unui aurar, ca să am bani de mâncare după ce a plecat Fergus. Există un X acolo, a mai spus Marsali. Acel X este într-adevăr din plumb.

— A trebuit să foloseşti un Goudy Bold 10?

Jamie şi Fergus au făcut două seturi de litere din aur, le-au frecat cu zgură şi le-au acoperit cu cerneală, astfel încât să nu poată fi deosebite de seturile de litere din plumb care se aflau în cutia cu litere de lângă tiparniţă.

Marsali a dat din cap şi a întins mâna după săculeţ, spunând:

— Fergus l-a luat cu el, s-a gândit să-l îngroape la loc sigur dacă este cazul. Arăţi obosită după călătorie, mamă Claire. S-o trimit pe Joanie la cârciumă, să aducă o cană de cidru.

— Ar fi minunat, am replicat eu. Henri-Christian cum se simte?

— Cred că e în spate cu prietenul lui, a spus Marsali ridicându-se. O să-l chem în casă. E puţin obosit pentru că nu doarme bine şi are un glas ca de broscoi constipat. Nu prea îi pasă lui de asta, ce-i drept.

A zâmbit, deşi era obosită, şi apoi a deschis o uşă, intrând în camerele de locuit şi strigând: Henri-Christian!

În cazul în care dau foc casei. M-am întrebat cine putea să incendieze casa şi am simţit cum mă străbate un fior. Marsali se referise la militarii armatei britanice? La loialişti? Cum se descurca ea oare cu afacerea, în condiţiile în care soţul ei se ascundea şi avea un copil care nu putea fi lăsat

singur când dormea? în scrisoarea către Laoghaire, Marsali folosise termenul *cumplita situaţie,* dar această sintagmă se referea la situaţia existentă cu luni în urmă, când Fergus mai era încă acasă.

Ei bine, acum nu mai era singură. De când mă despărţisem de Jamie în Scoţia, simţeam şi altceva în afară de tristeţe. Aveam să-i scriu în seara aceea, aşa hotărâsem. Ar fi fost posibil – şi speram că aşa se va întâmpla – ca el să plece înainte ca scrisoarea să ajungă la Lallybroch, dar chiar dacă se întâmpla acest lucru, Jenny şi restul familiei se vor bucura să afle ce se întâmpla aici. Şi dacă se întâmpla ca Ian să mai fie în viaţă… Dar nu voiam să mă gândesc la asta, deoarece ştiam că moartea lui ar fi însemnat că Jamie era liber să mă urmeze. Parcă aş fi fost un cioclu care se bucura de moartea omului, dar îmi doream ca el să plece din lumea asta cât mai curând.

Şirul gândurilor mele morbide a fost întrerupt de Marsali. Henri-Christian a venit şi el şchiopătând, după mama sa.

— *Grandmère*[68]*!* a strigat el şi mi-a sărit în braţe, mai-mai să mă dea jos. Era un băieţel foarte solid.

M-a sărutat cu afecţiune şi am simţit un val de căldură dată de bucuria de a-l vedea. L-am sărutat şi l-am strâns în braţe, simţind că golul lăsat în sufletul meu în urma despărţirii de Jem şi de Mandy s-a umplut întru câtva. Izolată de familia lui Marsali din Scoţia, uitasem că mai am patru nepoţi şi m-am bucurat să îmi aduc aminte de acest lucru.

---

68 Bunico (lb. franceză) (n.tr.)

— Vrei să-ţi arăt un truc, *grandmère*? m-a întrebat Henry-Christian cu nerăbdare. Într-adevăr, Henri-Christian avea un glas de broscoi constipat.

Am încuviinţat, iar el a sărit din braţele mele, a scos trei săculeţi din piele umpluţi cu tărâţe şi a început să jongleze cu ei, dând dovadă de multă dexteritate.

— Tatăl lui l-a învăţat să facă asta, a spus Marsali cu mândrie.

— Când o să fiu mare ca Germain, tata are să mă înveţe şi pe mine să fur din buzunare.

Marsali a tras adânc aer în piept şi i-a pus lui Henri-Christian mâna pe gură, zicând:

— Nu vorbim despre asta cu nimeni, ai înţeles?

Copilul m-a privit derutat, dar a dat din cap ascultător.

Am simţit din nou un fior. Oare Germain îşi făcuse o profesie din furtul din buzunare? M-am uitat la Marsali şi ea a dat din cap discret. Aveam să vorbim mai târziu despre asta.

— Deschide gura şi scoate limba, scumpule, i-am spus lui Henri-Christian. Las-o pe bunica să ţi se uite în gât. Mi se pare că te doare.

— Oh, oh, oh! a exclamat el, zâmbind cu dinţii încleştaţi, dar, în cele din urmă, a deschis gura ascultător. Din gâtul lui a venit un miros de putred şi chiar dacă nu aveam un laringoscop, am putut vedea amigdalele umflate care îi blocau aproape cu totul gâtul.

— Dumnezeule mare, am spus în cele din urmă, mişcându-i capul înainte şi înapoi, pentru a vedea mai bine. Mă mir că mai poate să mănânce, ca să nu mai vorbim de faptul că mă întreb cum mai

doarme.

— Uneori nu poate, a replicat Marsali şi am simţit îngrijorarea în glasul ei. Se întâmplă să nu poată bea decât un pic de lapte şi atunci spune că are nişte cuţite-n gât, sărăcuţul de el.

A venit imediat lângă Henri-Christian şi i-a mângâiat părul frumos şi negru şi faţa înroşită.

— Crezi că îl poţi ajuta, mamă Claire?

— Oh, da, am spus eu cu mai multă încredere decât aveam de fapt.

Bineînţeles.

Am văzut cum s-a liniştit. Era ca şi cum o apă ţinută în baraj începea să se scurgă. Au început să-i curgă lacrimi tăcute pe obraji. L-a strâns pe Henri-Christian la piept, pentru ca băiatul să nu o vadă plângând. Eu i-am îmbrăţişat pe amândoi şi mi-am lipit obrazul de capul ei acoperit cu bonetă, care mirosea neplăcut, semn al spaimei şi al oboselii.

— Acum totul e în ordine, i-am spus, mângâindu-i spatele osos. Acum sunt aici şi tu poţi dormi.

Marsali a dormit tot restul zilei şi toată noaptea. Eram obosită după călătoria pe care o făcusem şi am reuşit să moţăi puţin într-un scaun mare, lângă focul din bucătărie. Henri-Christian dormea în poala mea, sforăind. În timpul nopţii a încetat de două ori să respire, am reuşit să-l trezesc şi să-i redau respiraţia, dar mi-am dat seama că trebuia să fac ceva cât mai curând. Am dormit un pic spre dimineaţă şi, după ce am mâncat puţin, am plecat prin oraş să caut lucrurile de care aveam nevoie.

Aveam asupra mea instrumente medicale dintre cele mai rudimentare. Adevărul este că, pentru a scoate adenoidele şi amigdalele, nu sunt necesare

instrumente complicate.

Mi-aş fi dorit ca Ian să vină în oraş împreună cu mine. Ar fi putut să-mi fie de ajutor, dar şi pe Marsali ar fi putut să o ajute. Era, totuşi, periculos pentru un bărbat de vârsta lui să vină în oraş.

Nu avea cum să între în oraş fără a fi oprit şi interogat de militarii britanici, pentru ca apoi să fie arestat deoarece părea suspect. Dincolo de asta… el plecase în căutarea lui Rachel Hunter.

Misiunea de a găsi două persoane şi un câine care se puteau afla oriunde între Canada şi Charleston, fără a avea la dispoziţie decât deplasarea pe jos şi, ca mijloc de comunicare, cuvântul, ar fi descurajat pe oricine care nu avea încăpăţânarea în sânge, aşa cum o aveau toţi cei din familia Fraser. La fel ca şi Jamie, Ian era perseverent dacă îşi propunea ceva, indiferent dacă trebuia să treacă prin iad, prin apă şi contra oricărui sfat rezonabil.

Avea, cum spusese el însuşi, un avantaj. Probabil că Denny Hunter era în continuare medic militar. Dacă lucrurile stăteau aşa, el era în continuare cu Armata Continentală; Ian îşi propusese să vadă unde se afla cea mai apropiată unitate a Armatei Continentale şi să înceapă investigaţiile de acolo. Plănuia să se strecoare în oraş, mai precis să umble pe la marginea acestuia, prin taverne şi cârciumi, pentru a afla, din ceea ce spunea lumea, locaţia unităţii Armatei Continentale.

Am reuşit, totuşi, să-l conving să trimită vorbă la tiparniţa lui Fergus ca să ştim unde era de găsit, îndată ce afla ceva şi se îndrepta către un anumit loc.

Între timp, nu puteam decât să mă rog la îngerul său păzitor, un înger care trebuie să fi fost foarte obosit, pentru ca apoi să mă rog la propriul meu înger (despre care credeam că era un fel de bunicuţă pe chipul căreia se citea nerăbdarea) şi să mă pregătesc pentru ceea ce urma să fac.

Mă plimbam pe străzile noroioase ale Philadelphiei şi mă gândeam la procedura pe care urma să o aplic. Nu scosesem amigdale decât o singură dată sau, mă rog, de două ori, dacă mă gândeam că îi operasem pe gemenii Beardsley, în ultimii zece ani. Era o procedură cât se poate de simplă, însă acum trebuia aplicată într-o tiparniţă întunecoasă, asupra unui copil care suferea de nanism, ale cărui căi respiratorii erau obstrucţionate, cu o infecţie a sinusurilor şi cu un abces al amigdalelor.

Cu toate astea… nu trebuia să fac operaţia în tiparniţă. Puteam să găsesc un loc mai bine luminat. În ce loc? Probabil că în casa unui om bogat, unde nu se făcea economie la lumânări. Văzusem o astfel de casă la Paris. Nu cunoşteam un astfel de om în Philadelphia. Nici Marsali nu cunoştea. O întrebasem.

Trebuia să o iau pe rând. Mai întâi să găsesc un fierar iscusit, care să-mi facă un fel de buclă subţire din metal. Puteam să tai amigdalele cu un scalpel, dar era foarte complicat să deplasez adenoidele, care erau dispuse dincolo de bolta palatină. Nu voiam să orbecăi cu un instrument ascuţit prin gâtul inflamat al lui Henry-Christian, într-o încăpere întunecoasă. Bucla respectivă putea fi destul de ascuţită, dar nu avea cum să facă rău. Doar dacă făceam o mişcare în forţă

puteam extirpa o adenoidă sau o amigdală.

Mă întrebam îngrijorată dacă băiatul nu avea cumva o infecţie cu streptococ.

Nu, trebuia să excludem această posibilitate. Am pus nişte culturi de penicilină aproape imediat după ce am ajuns la Marsali.

Nu ştiam dacă puteam să obţin ceva din aceste culturi în doar câteva zile. Nu ştiam nici cât de *activ* va fi antibioticul. Dar tot era mai bine decât nimic.

Totuşi dispuneam de un lucru util. Lordul John Grey îmi trimisese cu cinci ani în urmă o sticlă cu vitriol şi vase din sticlă care îmi erau folositoare pentru distilare. Achiziţionase toate acestea de la o farmacie din Philadelphia, dar nu îmi aminteam numele acelei farmacii. Mi-am zis că nu puteau fi prea multe farmacii în Philadelphia şi mi-am propus să trec pe la toate până aveam să obţin ceea ce îmi era necesar.

Marsali îmi spusese că erau două farmacii mari în oraş. Tot de la ea am aflat că numai de la o farmacie mare puteam să obţin ceea ce îmi era necesar pentru a putea prepara eter. Cum se numea domnul de la care Lordul John Grey procurase alambicul? Oare era în Philadelphia? Nu îmi venea în minte numele lui şi asta fie pentru că eram obosită, fie pentru că aveam un lapsus. Momentul în care am preparat eter la Fraser’s Ridge părea la fel de depărtat în timp ca şi Potopul.

Am ajuns la prima farmacie şi am găsit acolo câteva lucruri utile, printre care şi un borcan cu lipitori. Mă gândeam dacă aş fi putut să bag o lipitoare în gâtul lui Henri-Christian şi dacă el ar fi

fost în stare să o înghită.

Mă gândeam că era un băieţel de patru ani care avea un frate mai mare, plin de imaginaţie. Probabil că înghiţise lucruri mult mai rele decât o lipitoare. Cu puţin noroc, m-aş fi lipsit de lipitori. Mi-am procurat şi două ustensile pentru cauterizare, din acelea foarte mici. Cauterizarea era o metodă primitivă şi dureroasă pentru a opri sângerarea, dar era eficientă.

La acea farmacie nu am reuşit să găsesc vitriol. Farmacistul şi-a cerut scuze pentru că nu îmi putea oferi ceea ce căutam şi mi-a explicat că astfel de produse se importau din Anglia şi acum, în vreme de război… I-am mulţumit şi m-am dus la cea de-a doua farmacie. Acolo mi s-a spus că avuseseră ceva vitriol, dar că îl vânduseră unui lord englez, deşi omul din spatele tejghelei mi-a mărturisit că nu îşi putea imagina pentru ce anume îi trebuia vitriolul.

— Un lord englez? am întrebat eu surprinsă. Eram sigură că nu putea fi vorba despre Lordul John. Mă gândeam, totuşi, că aristocraţii britanici nu aveau de ce să dea buzna în Philadelphia decât dacă erau militari, iar omul vorbise despre un lord, nu despre un maior sau despre un căpitan.

Nu aveam ce să pierd, aşa că am întrebat şi mi s-a spus că era vorba despre Lordul John Grey. Am aflat că lordul ceruse ca vitriolul să fie dus la locuinţa sa din Chestnut Street.

Mă simţeam de parcă aş fi fost Alice în Ţara Minunilor. Eram ameţită din cauza lipsei de somn şi a oboselii cauzate de călătoria pe care o făcusem, dar am întrebat cum puteam să ajung în Chestnut Street.

Uşa casei a fost deschisă de o femeie foarte frumoasă care, după felul în care era îmbrăcată, nu era servitoare. Ne-am privit cu uimire una pe cealaltă. Era clar că nu se aştepta să mă vadă şi i-am spus că eram o veche cunoştinţă a Lordului John. Fata mi-a explicat că unchiul ei va veni imediat, că plecase doar să ducă calul în grajd.

— Ar fi putut să trimită servitorul, a spus tânăra femeie, care îmi spusese că era Lady Dorothea Grey. Ar fi putut să-l trimită şi pe vărul meu, dar când vine vorba de cai, unchiul John se comportă într-un mod cu totul aparte.

— Vărul dumitale? am întrebat-o, încercând să-mi amintesc relaţiile din familia Lordului John.

— Ellesmere, da, a replicat ea părând plăcut surprinsă. ÎI cunoaşteţi?

— Ne-am întâlnit o dată sau de două ori, i-am spus. Dar cum se face că este în Philadelphia? Eu… âăă… înţelesesem că plecase împreună cu restul armatei lui Burgoyne spre Boston, pentru ca de acolo să plece în Anglia.

— Oh, da, aşa este! a exclamat fata. Aşa este, dar a trecut pe-aici pentru a-şi vedea tatăl, adică pe unchiul John şi pe fratele meu.

Ochii ei albaştri s-au întunecat puţin şi a continuat:

— Henry este foarte bolnav.

— Îmi pare rău să aud asta, am spus cât se poate de sincer, dar sec. Mă interesa foarte mult prezenţa lui William acolo dar, înainte de a mai putea spune ceva, am auzit o voce cunoscută, spunând:

— Dottie? Ai idee unde… Oh, îmi cer scuze.

Lordul John Grey a intrat în salon şi s-a oprit.

Apoi m-a observat şi a rămas cu gura căscată.

— Îmi pare bine să vă revăd, i-am spus cu amabilitate. Îmi pare rău să aud că nepotul dumneavoastră este bolnav.

— Mulţumesc, a replicat el, privindu-mă cât se poate de atent şi făcând o plecăciune pentru a-mi săruta mâna. Mă bucur să vă revăd, doamnă Fraser, a spus el pe un ton care te făcea să crezi că era sincer. A ezitat preţ de o clipă, dar nu s-a putut abţine să nu întrebe:

— Soţul dumneavoastră…?

— Este în Scoţia, am replicat eu, simţindu-mă prost pentru că îl dezamăgeam.

S-a schimbat la faţă, dar numai pentru o clipă. El era un domn şi pe deasupra era militar.

— Aţi trecut în serviciul activ? l-am întrebat, ridicând din sprâncene.

— Nu chiar. Dottie, ai chemat-o pe doamna Figg? Sunt sigur că doamna Fraser ar dori ceva răcoritor.

— Abia am sosit, i-am explicat lordului, în timp ce Dottie s-a ridicat şi a plecat.

— Chiar aşa? a întrebat Grey surprins, abţinându-se să întrebe: *De ce? M-a* invitat să iau loc pe un scaun. Apoi s-a aşezat el însuşi, având pe chip o expresie ciudată, ca şi când s-ar fi gândit cum să spună un lucru mai puţin obişnuit.

— Îmi pare bine să vă văd, a spus el din nou. Aţi… nu vreau să fiu nepoliticos, doamnă Fraser, vă rog să mă scuzaţi – aţi adus cumva vreun mesaj din partea soţului dumneavoastră?

În ochi avea un fel de lumină şi vorbise de parcă ar fi vrut să se scuze.

— Îmi pare rău, i-am spus. Am venit aici ca să vă

cer o favoare, dar nu pentru mine, ci pentru nepotul meu.

Lordul a clipit surprins.

— Pentru nepotul dumneavoastră, a spus el sec. Credeam că fiica dumneavoastră… Oh! Bineînţeles. Am uitat că fiul adoptiv al soţului dumneavoastră… Familia dumnealui se află aici? Este vorba despre unul dintre copiii dumnealui?

— Da, am răspuns şi, fără altă introducere, am trecut direct la prezentarea situaţiei, descriind starea lui Henri-Christian şi amintindu-i că a fost foarte generos cu peste patru ani în urmă, când mi-a trimis vitriol şi vasele din sticlă care îmi fuseseră atât de necesare.

— Domnul Sholto, farmacistul de pe Walnut Street, mi-a spus că v-a vândut o sticlă mare de vitriol cu câteva luni în urmă. Mă întrebam dacă mai aveţi cumva acea sticlă.

Nu m-am străduit să îmi ascund nerăbdarea şi expresia feţei lui a devenit mai blândă.

— O mai am, a spus el în cele din urmă, zâmbind, şi mi s-a părut că soarele se arăta de după un nor. Am cumpărat-o pentru dumneavoastră, doamnă Fraser.

Am făcut imediat o înţelegere. Nu doar că era gata să-mi dea sticla cu vitriol, dar s-a arătat dispus să-mi procure toate materialele medicale de care aveam nevoie, dacă eram de acord să îl operez pe nepotul său.

— Doctorul Hunter a reuşit să îi extragă un glonţ de Crăciun şi se simte oarecum mai bine. Al doilea i-a rămas, totuşi, în trup şi…

— Doctorul Hunter? l-am întrebat eu, întrerupându-l. Vă referiţi la doctorul Denzell

Hunter?

— Chiar la el mă refer, a replicat lordul John încruntându-se puţin. Vreţi să spuneţi că îl cunoaşteţi?

— Chiar asta vreau să spun, am replicat, zâmbind. Am lucrat frecvent împreună la Ticonderoga şi Saratoga, când eram cu armata lui Gates. Ce caută el în Philadelphia?

— El… a început lordul, dar a fost întrerupt de un zgomot de paşi, care coborau scara.

Şi eu auzisem vag paşii, dar nu le dădusem atenţie. Am privit către uşă şi era cât pe ce să mi se oprească inima în loc când am văzut-o pe Rachel Hunter. Fata se uita la mine uimită, iar gura ei era un „0” perfect.

Peste doar o clipă, m-a prins în braţe cu atâta putere, încât ameninţa să îmi rupă coastele.

— Prietenă Claire! a spus ea, dându-mi drumul în sfârşit. Nu m-am gândit niciodată că te voi revedea… vreau să spun că sunt atât de bucuroasă… Oh, Claire! Ian! A venit şi el cu tine?

Pe chipul fetei se citeau nerăbdarea, frica, dar şi speranţa, toate aceste sentimente părând că se luptau unele cu altele.

— A venit, i-am spus. A venit, dar nu e aici.

Auzind spusele mele, fata s-a întristat deodată.

— Oh! a spus ea încet. Unde…?

— A pornit în căutarea ta, i-am spus cu blândeţe, apucându-i mâinile.

În ochii ei se citea bucuria.

— Oh! a exclamat ea cu un cu totul alt glas. Oh!

Lordul John a tuşit politicos.

— Poate că nu ar fi bine ca eu să aflu unde este nepotul dumneavoastră, doamnă Fraser, a

observat nobilul. Bănuiesc că el are aceleaşi principii ca şi soţul dumneavoastră, nu-i aşa? V-aş ruga să mă scuzaţi. Eu am să mă duc să-i spun lui Henry că aţi sosit. Cred că aţi dori să-l examinaţi, nu-i aşa?

— Oh! am exclamat eu, aducându-mi aminte de nepotul lordului. Sigur că da, dacă nu vă deranjează…

Lordul a zâmbit, privind-o pe Rachel care se făcuse albă ca varul în primul moment după ce mă văzuse, dar al cărei chip arăta acum ca un măr copt.

— Nu mă deranjează deloc, doamnă Fraser, a replicat nobilul. Veniţi sus când doriţi. Vă aştept acolo.

88

MIZERIE

Mi-a fost dor de Brianna tot timpul şi dorul de ea m-a apăsat mai mult sau mai puţin, în funcţie de situaţie. Mai ales acum îmi era dor de ea. Eram sigură că ea ar fi găsit o soluţie pentru a putea lumina gâtul lui Henri-Christian.

Îl pusesem pe o masă, în partea din faţă a tipografiei, beneficiind de lumina de acolo. Aici eram însă în Philadelphia, nu în New Bern. Dacă cerul nu era acoperit de nori, era acoperit de fumul care se înălţa din coşurile caselor. În afară de asta, strada era îngustă. Clădirile aflate de cealaltă parte a străzii luau din lumină.

Mi-am spus că nu conta foarte mult. Încăperea putea să fie scăldată în soare şi tot nu puteam

vedea nimic în gâtul lui Henri-Christian. Marsali avea o oglindă mică, utilă pentru a direcţiona lumina, fapt care mă putea ajuta la scosul amigdalelor, dar de adenoide trebuia să mă ocup pe pipăite.

Am simţit marginea flască, vâscoasă a unei adenoide, chiar în spatele bolţii palatine. Am simţit-o şi am încercat să-mi imaginez forma ei, ca să o prind cu bucla metalică mişcându-mă cu delicateţe, ca să nu îmi tai nici degetul, nici adenoida umflată. Când am tăiat-o, a ţâşnit sângele.

Îl aşezasem pe Henri-Christian într-un anumit unghi, iar Marsali îl ţinea aplecat într-o parte. Denzell Hunter îi ţinea capul fix, apăsând cârpa muiată în eter pe nasul lui. Nu aveam cum să fac absorbţie decât cu gura mea. Trebuia să procedez rapid după ce tăiam, astfel încât sângele să nu i se scurgă pe gât în jos şi să apară pericolul ca el să se înece. Ustensila mică pentru cauterizare se încălzea. Vârful ei ascuţit era pus în cărbuni. M-am gândit că aceea era cea mai dificilă etapă a procedurii. M-am oprit pentru a mă relaxa puţin şi i-am făcut un semn lui Marsali să se relaxeze şi ea. Nu voiam să-i ard copilului limba sau gâtul, şi aceasta era o suprafaţă alunecoasă…

Am răsucit cu putere mânerul şi băieţelul s-a mişcat sub mâna mea.

— Ține-l bine, am spus calm. Încă puţin, te rog.

Marsali gâfâia şi încheieturile degetelor i se albiseră, la fel cum i se albise şi chipul. Am simţit cum adenoida s-a desprins şi am prins-o cu degetele înainte ca ea să alunece în esofag, l-am aplecat copilului repede capul într-o parte, simţind

mirosul de metal al sângelui. Am pus ţesutul pe care îl separasem într-un vas şi i-am făcut un semn lui Rachel, care mi-a pus cauterul cu grijă în palmă.

Aveam încă cealaltă mână în gura micuţului, ţinând limba deoparte şi cu un deget pe locul unde se aflase adenoida pe care o scosesem. Am luat cauterul şi am ars locul, fără a-mi atinge degetele. S-a simţit imediat mirosul neplăcut de sânge şi de ţesut ars, iar Marsali a gemut uşor, dar nu i-a dat drumul copilaşului.

— Este bine, prietenă Marsali, i-a şoptit Rachel bătând-o pe umăr. Respiră bine, nu are dureri. Este ţinut în lumină, o să fie bine.

— Da, o să fie bine, am spus şi eu. Ia cauterul, Rachel. Te rog să cufunzi bucla metalică în whisky şi să mi-o dai. Am scos una, mai am de scos trei.

— Nu am văzut niciodată aşa ceva, a spus Denzell Hunter poate pentru a cincea oară, uitându-se la Henri-Christian care începea să se mişte în braţele mamei lui. Nu aş fi crezut că se poate aşa ceva, Claire, dacă nu aş fi văzut cu ochii mei.

— Ei bine, mi-am zis că este cel mai bine să vezi, am replicat eu ştergându-mă cu o batistă. Am fost cuprinsă de o adâncă stare de bine. Operaţia durase puţin, aproximativ cinci sau şase minute şi Henri-Christian începuse deja să tuşească, ieşind de sub efectul eterului. Germain, Joanie şi Felicite priveau de la uşa care dădea către bucătărie. Germain le ţinea strâns de mâini pe surorile sale.

— O să te învăţ cum se face, am spus.

Chipul lui era deja luminat de fericirea adusă de reuşita operaţiei şi a început să radieze.

— Oh, Claire! a spus el. Ce dar nemaipomenit! Să fii capabil să tai fără a cauza durere. Să ai un pacient care să stea liniştit fără a fi ţintuit locului. Este de neimaginat.

— Mai este mult până la perfecţiune, l-am avertizat. În afară de asta, utilizarea implică riscuri.

Distilasem eterul cu o zi înainte în magazie. Fiind un compus deosebit de volatil, exista pericolul să explodeze, incendiind magazia şi cauzându-mi moartea. Totul decursese bine, dar gândul de a mai face încă o dată ceea ce tocmai făcusem îmi dădea senzaţia de gol în stomac şi simţeam că îmi transpiră palmele.

Am ridicat picurătorul şi l-am scuturat cu grijă; era plin pe trei sferturi. Aveam încă unul mai mare decât acela.

— Crezi că va fi destul? a întrebat Denny dându-şi seama la ce mă gândeam.

— Depinde ce găsim.

În ciuda dificultăţilor de ordin tehnic, operaţia pe care i-o făcusem lui Henri-Christian era simplă. Intervenţia în cazul lui Henry Grey nu avea să fie simplă. Îl examinasem cu Denzell alături, care trebuia să-mi spună ce anume făcuse la operaţia precedentă, când îndepărtase un glonţ de sub pancreas. Intervenţia dusese la o iritare locală şi la formarea unei cicatrici, dar nu fusese afectat vreun organ vital. Hunter nu putuse găsi cel de-al doilea glonţ, pentru că era undeva, foarte adânc în corp, probabil sub ficat, în preajma venei hepatice, şi Denzell se temuse să-l mai caute, deoarece o hemoragie ar fi fost aproape sigur fatală.

Având în vedere stadiul în care se afla Henry şi

simptomatologia, eram aproape sigură că glonţul nu străpunsese vezica biliară şi nici canalul coledoc.

Am presupus că glonţul perforase intestinul gros şi rămăsese în capătul acestuia. Dacă nu ar fi fost aşa, tânărul ar fi murit de peritonită.

Poate că era închistat în peretele intestinului; ar fi fost cea mai bună situaţie. Putea să fie şi în interiorul intestinului, dar asta nu ar fi fost bine deloc. Nu îmi puteam da seama cât avea să dureze până ce glonţul va ajunge în intestinul subţire.

Aveam însă eter şi cele mai ascuţite scalpeluri pe care le putusem procura cu banii Lordului John.

După o discuţie între cei doi chirurgi, care Lordului John i s-a părut interminabilă, fereastra a rămas parţial întredeschisă. Doctorul Hunter a insistat că aerul curat era benefic. Doamna Fraser a fost de acord, pentru că trebuiau să iasă vaporii de eter, dar a vorbit de ceva numit „germeni”, care ar putea intra pe geam şi ar putea ajunge în „câmpul chirurgical”. „Vorbeşte de parcă pentru ea totul este un câmp de luptă”, a gândit lordul. Apoi i-a privit chipul şi şi-a dat seama că ea chiar vedea totul ca pe o luptă.

Nu mai văzuse niciodată o femeie care să arate astfel şi s-a gândit la acest lucru, deşi îşi făcea griji pentru Henry. Îşi strânsese părul la spate şi îşi acoperise capul cu un batic, întocmai ca o sclavă de culoare. Avea chipul liber şi i se vedeau oasele fine, lucru care o făcea să fie foarte expresivă. Avea ochii galbeni, care priveau când într-o direcţie, când în alta, ca un vultur. Era femeia cea mai lipsită de feminitate din câte

văzuse. Avea privirea unui general care îşi supraveghea trupele în vreme ce acestea mărşăluiau. Când a văzut-o astfel, a simţit că şerpii din stomac s-au mai liniştit puţin.

Ştie ce face, a gândit lordul.

S-a uitat la el şi, spre uimirea lui, a luat poziţia de drepţi, de parcă ar fi aşteptat să primească ordine.

— Doriţi să fiţi de faţă? l-a întrebat ea.

— Da, desigur, a replicat el, având senzaţia că nu mai are aer, dar vorbind cu hotărâre. Ea îi spusese deschis care erau şansele lui Henry: nu erau bune, dar exista *o şansă.* El era hotărât să stea alături de nepotul său, indiferent ce s-ar fi întâmplat. Dacă Henry va muri, el va pleca din această lume având alături pe cineva care ţinea la el. El hotărâse că Henry nu va muri, nu avea să-l lase.

— Atunci vă rog să staţi acolo, a spus doamna Fraser arătându-i un scaun pe o latură a patului.

Aşezându-se, lordul i-a zâmbit lui Henry, care i-a aruncat o privire speriată, dar hotărâtă.

— *Nu mai pot trăi astfel*, spusese el cu o seară înainte, fiind de acord cu operaţia. *Pur şi simplu nu mai pot.*

Şi doamna Woodcock insistase să fie de faţă şi, după ce îi dăduse câteva explicaţii, i-a permis să administreze eterul. Picurătorul în care era eterul se găsea pe birou. Din el venea un miros neplăcut.

Doamna Fraser i-a dat doctorului Hunter ceva care semăna cu o batistă şi şi-a pus un obiect similar peste faţă. *Era* o batistă, Grey s-a uitat bine, dar avea nişte sfori. Ea a legat aceste sfori la ceafă, astfel încât batista să-i acopere nasul şi

gura. Hunter a imitat-o imediat.

Grey era obişnuit cu brutalitatea chirurgilor din armată, şi pregătirile pe care le făcea doamna Fraser i s-au părut extraordinar de laborioase. I-a spălat abdomenul de mai multe ori cu o soluţie alcoolică pe care o preparase chiar ea, tot vorbindu-i cu calm prin masca ei de hoţ ieşit la drumul mare. Şi-a spălat mâinile cu soluţia respectivă şi le-a cerut lui Hunter şi doamnei Woodcock să facă întocmai. Apoi a spălat cu soluţia aceea şi instrumentele, iar întreaga încăpere mirosea ca o distilerie.

Lordul şi-a dat seama după o clipă că se făceau mişcări destul de bruşte. Mâinile ei se mişcau cu atâta siguranţă şi... da, cu graţie, acesta era cuvântul potrivit, păreau nişte pescăruşi în zbor.

Nu era vorba despre un zbor agitat, ci despre o mişcare sigură, senină, aproape mistică. Era fascinat, intrase în transă, uitând care era scopul acelui dans mut al mâinilor.

Doamna Fraser s-a dus la capul patului ca să stea de vorbă cu Henry, i-a dat deoparte părul de pe frunte şi atunci Grey a văzut cum ochii ei de vultur s-au făcut aurii. Sub atingerea ei, corpul lui Henry s-a relaxat. Grey a văzut cum i se relaxau palmele. Mai avea o mască: era făcută din crengi şi semăna cu un coş în care erau fâşii din bumbac. I-a pus acea mască lui Henry, i-a spus ceva în şoaptă şi a luat picurătorul.

Aerul s-a umplut deodată cu o aromă dulceagă, care părea să se fi lipit pe gâtul lui Grey şi l-a făcut să ameţească. A dat din cap şi a realizat că doamna Fraser îi spusese ceva.

— Pardon? a spus el, ridicând ochii către ea. I s-

a părut că vede o pasăre albă cu ochi galbeni.

— Am spus, a repetat ea cu calm, că poate vreţi să vă îndepărtaţi puţin. Este posibil să fie ceva mizerie aici.

William, Rachel şi Dorothea stăteau pe verandă ca nişte ciori pe gard. Rollo stătea întins la picioarele lor, bucurându-se de soarele primăverii.

— E foarte multă linişte acolo, a spus William, privind spre fereastra situată deasupra sa, care dădea către camera lui Henry. Credeţi că au început deja? A gândit, dar nu a spus că s-ar fi aşteptat ca Henry să facă zgomot, dacă operaţia ar fi început. Gândise acest lucru, deşi Rachel îi spusese despre eter tot ce aflase de la fratele ei. Se putea ca un bărbat să doarmă când cineva îi tăia burta cu un cuţit? Probabil că se putea aşa ceva, pentru că Denzell Hunter nu putea fi dus de nas de nimeni. Mă rog, poate că Dottie ar fi reuşit. Gândindu-se la asta, William s-a uitat pieziş la verişoara lui.

— I-ai scris deja unchiului Hal? I-ai scris despre Denny şi despre tine?

Îi pusese această întrebare, deşi ştia că nu o făcuse. Ea avea să vorbească mai întâi cu lordul John, dar îşi dorea să-i spună chiar ea tatălui ei cum stăteau lucrurile. De fapt, el îi pusese această întrebare doar ca să o facă să se gândească la altceva. Fata avea buzele albe şi prinsese în mâini stofa rochiei.

Nu o văzuse niciodată în crem şi alb. Era obişnuit să o vadă îmbrăcată în culori vii, dar trebuia să recunoască faptul că şi culorile terne îi veneau bine. Rachel o asigurase că putea să continue să poarte haine din mătase şi muselină,

renunţând la cele din pânză de sac.

— Nu, i-a răspuns Dottie, mulţumindu-i din priviri pentru că o făcea să se gândească la altceva. De fapt, da, i-am scris, dar nu am trimis încă scrisoarea. Dacă totul merge bine cu Henry, am să-i scriu să-i dau această veste şi voi scrie şi despre relaţia dintre mine şi Denny sub forma unui post-scriptum. O să fie atât de fericit pentru că Henry e bine, încât poate nici nu îşi va da seama ce îi spun sau nu se va supăra atât de rău.

— Eu cred că va remarca acel post-scriptum, a spus William căzând pe gânduri. Tata a remarcat totul.

Lordul John devenise foarte tăcut când i se spusese cum stau lucrurile şi avusese o privire prin care parcă voia să-l provoace la duel pe medic. Adevărul era, însă, că Denny îi salvase o dată viaţa lui Henry şi dădea o mână de ajutor şi acum, având-o alături pe doamna Fraser. Lordul John era, înainte de toate, un om de onoare. În afară de asta, William credea că tatăl său era uşurat pentru că aflase în sfârşit ce pusese Dottie la cale. Nu îi spusese nimic lui William pentru că se gândea încă la rolul fiului său în întreaga afacere, dar ştia că îi va spune.

— Fie ca Domnul să îl aibă în pază pe fratele tău, a spus Rachel, ignorând remarca lui William. Să-i aibă în pază şi pe fratele meu şi pe doamna Fraser. Ce se va întâmpla, însă, dacă lucrurile nu merg aşa cum ne dorim? Tot va trebui să le comunici părinţilor tăi cum stau lucrurile şi dumnealor ar putea considera că, prin căsătoria ta, înrăutăţeşti lucrurile.

— Eşti fiinţa cea mai lipsită de tact din câte

cunosc, a spus William iritat, văzând că Dottie se făcuse albă când înţelesese că Henry ar fi putut să moară în următoarele minute, ore, zile. Henry va fi bine, ştiu eu. Denny este un chirurg extraordinar şi doamna Fraser este… ăăă…

William ştia foarte bine ce era doamna Fraser, dar îl cuprindea spaima când se gândea la ea.

— Denny spune că ea ştie ce face, a şoptit el în cele din urmă.

— Dacă moare Henry, nimic nu va mai conta, a spus Dottie încet, privindu-şi pantofii. Nimic nu va mai conta pentru niciunul dintre noi.

Rachel a oftat uşor şi a pus mâna pe umărul lui Dottie. William a tuşit pentru a-şi drege glasul şi a fost convins că şi câinele a scos un sunet.

Rollo a scos într-adevăr un sunet, dar nu unul prin care voia să arate că era alături de Dottie. El a mârâit şi William a privit în direcţia în care se uita Rollo.

— Domnişoară Hunter, a întrebat tânărul ofiţer. Îl cunoaşteţi pe acel bărbat din capătul străzii, care vorbeşte cu femeia îmbrăcată în haine de culoarea untului?

Rachel şi-a făcut mâna streaşină la ochi şi a dat din cap, zicând:

— Nu. De ce? Crezi că din cauza acelui bărbat s-a supărat câinele?

Fata l-a mângâiat pe Rollo cu un deget de la picior, întrebând:

— Ce te supără, prietene Rollo?

— Nu ştiu cum stau lucrurile, a spus William. Poate că s-a supărat din cauza pisicii care a trecut în fugă pe lângă femeie, dar eu l-am mai văzut pe omul acela pe un drum din New Jersey şi ştiu că

m-a întrebat dacă-l cunosc pe Ian Murray şi dacă ştiu unde este.

Rachel a tras adânc aer în piept şi William a privit-o pieziş, întrebând-o surprins:

— Cum? Ştii unde se află Murray?

— Nu! a replicat ea înţepat. Nu l-am văzut din toamnă, de la Saratoga, şi habar nu am unde este. Ştii cum se numeşte acel om? a adăugat ea, încruntându-se.

Respectivul bărbat dispăruse.

— Eşti sigur că este unul şi acelaşi bărbat? a întrebat Rachel.

— Nu, a recunoscut William. Dar cred că este el. Avea un baston, ca şi acesta. Apoi mai este şi felul în care merge, un pic încovoiat. Omul pe care l-am întâlnit în New Jersey era foarte în vârstă, şi acesta merge în acelaşi fel.

William nu a mai vorbit despre degetele care îi lipseau omului pe care îl întâlnise. Nu avea niciun rost să discute despre mutilare şi violenţă în prezenţa lui Dottie. Oricum, de la distanţa aceea, nu putea vedea mâna acelui om.

— Când vrei să te măriţi, Dottie? a întrebat William, dorind să facă în aşa fel încât fata să fie preocupată de ceva. De la fereastra de deasupra lor venea un miros straniu. Câinele adulmeca, scuturând din cap derutat. William nici nu-l putea acuza pentru asta. Era un miros ciudat, dar se simţea cât se poate de bine şi mirosul de sânge şi cel de fecale. Era mirosul specific câmpului de luptă şi a simţit cum i se întorcea stomacul pe dos.

— Aş vrea să mă mărit înainte ca luptele să înceapă din nou, a spus Dottie cât se poate de serios, întorcând capul spre el. Vreau să mă mărit

ca să pot pleca cu Denny… şi Rachel, a adăugat ea, prinzând mâna viitoarei ei cumnate, în vreme ce zâmbea.

Rachel a zâmbit şi ea, dar mai stins.

— Ce lucru ciudat, a spus Rachel, în timp ce în ochii ei căprui se citea îngrijorarea. În scurtă vreme vom fi din nou duşmani.

— Eu nu am avut niciodată senzaţia că sunt duşmanul dumneavoastră, domnişoară Hunter, a spus William. Voi fi întotdeauna prietenul dumitale.

Fata a zâmbit, dar pe chipul ei s-a citit îngrijorarea.

— Înţelegi ce vreau să spun, a replicat ea în cele din urmă, privind de la William la Dottie, iar tânărului ofiţer i-a trecut brusc prin minte că verişoara lui era pe cale să se mărite cu un rebel… să se numere ea însăşi printre rebeli, că va fi în război cu membrii propriei sale familii, iar faptul că Denny Hunter nu se atingea de arme nu avea cum să-l apere pe el, pe Dottie sau pe Rachel. Toţi trei se făceau vinovaţi de trădare. Fiecare dintre ei putea fi ucis, capturat sau închis. S-a întrebat deodată înmărmurit ce ar face dacă l-ar vedea într-o zi pe Denny spânzurat sau ar vedea-o spânzurată pe Dottie.

— Înţeleg ce vrei să spui, a replicat el încet, dar a prins mâna lui Rachel şi ea l-a lăsat să o facă.

Toţi trei stăteau unul lângă altul, în tăcere, ţinându-se de mâini, aşteptând verdictul viitorului.

89

PETE DE CERNEALĂ

M-am îndreptat spre tipografie moartă de oboseală şi în acea stare psihică în care orice om are impresia că este beat, neputând să-şi coordoneze mişcările. Eram, într-o oarecare măsură, beată. Lordul John insistase să ne trateze pe amândoi, pe Denny şi pe mine, cu cel mai bun coniac pe care îl avea, după ce se terminase operaţia. Eu nu refuzasem.

A fost o intervenţie chirurgicală care îţi făcea părul măciucă, cel puţin dacă mă gândesc la operaţiile pe care le-am făcut în secolul al XVIII-lea. Făcusem doar două operaţii abdominale: îi scosesem apendicele lui Aidan Maccallum administrându-i eter, operaţie care fusese încununată de succes, şi nefericita cezariană pe care o făcusem cu un cuţit de grădinărit, în cazul bietei Malva Christie. Când m-am gândit la cele întâmplate cu Malva, am fost cuprinsă de tristeţe, o tristeţe pe care mi-o stăpâneam. Mi-am amintit acum, îndreptându-mă spre casă în după-amiaza răcoroasă, acea senzaţie pe care o ai când ţii în mâini o viaţă ca o scânteie albastră.

Ţinusem în mâini viaţa lui Henry Grey cu două ore în urmă şi simţisem din nou acea scânteie. Încă o dată îmi folosisem toată forţa pentru ca acea flacără să ardă, dar de data asta, flacăra s-a menţinut, a devenit puternică, înălţându-se în palmele mele.

Glontele intrase în intestin, dar era închistat. După ce am avut o discuţie cu Denzell Hunter, fascinat că putea opera o persoană inconştientă şi avea ocazia de a se concentra asupra lucrurilor pe care le avea de făcut, urmărind cum pulsează

organele interne, am decis că ulceraţia era prea extinsă. Dacă am fi trecut la extirpare, intestinul subţire s-ar fi subţiat mai mult şi obstrucţionarea ar fi fost foarte accentuată.

Ne-am hotărât la o rezecţie mai puţin amplă. Oscilam între râs şi dezamăgire, amintindu-mi de expresia de pe chipul Lordului John în momentul în care am tăiat acea secţiune ulceroasă a intestinului şi am aruncat-o cu un *pleosc* la picioarele lui. Nu am făcut acel gest în mod intenţionat. Trebuia să am ambele mâini libere, la fel şi Denzell, pentru că trebuia să oprim sângerarea şi nu aveam o asistentă.

Tânărul nu se afla în afara oricărui pericol, nicidecum. Nu ştiam dacă penicilina mea era sau nu eficientă. Nu puteam să-mi dau seama dacă avea să facă sau nu o infecţie, dar *se trezise,* iar semnele sale vitale erau surprinzător de bune… M-am gândit că poate asta se datora şi faptului că doamna Woodcock îl apucase de mână, îl ştergea pe faţă şi îl ruga să se trezească, vorbindu-i cu multă tandreţe, care nu lăsa nicio îndoială asupra sentimentelor ei.

M-am întrebat pentru o clipă ce avea să-i aducă ei viitorul.

Pentru că avea un nume mai puţin obişnuit, i-am pus câteva întrebări despre soţul ei şi eram sigură că era vorba despre omul cu piciorul amputat de care avusesem grijă în timpul retragerii de la Ticonderoga. Credeam că era foarte posibil ca el să fi murit. Pornind de la această premisă, mă întrebam ce anume avea să se întâmple între Mercy Woodcock şi Henry Grey. Ea era o femeie liberă, nu o sclavă. Nu era exclusă o căsătorie, la

fel cum astfel de căsătorii nu aveau să fie excluse în Statele Unite două sute de ani mai târziu. Căsătoriile între femei de culoare sau mulatre cu albi care proveneau din familii bune nu erau ceva cu totul obişnuit în Indii, dar nici nu erau subiect de scandal. Philadelphia nu era comparabilă cu Indiile, şi din ceea ce îmi povestise Dottie despre tatăl ei…

Eram pur şi simplu prea obosită pentru a mă gândi la această situaţie şi nici nu aveam de ce s-o fac. Denny Hunter se oferise să rămână cu Henry peste noapte. Am renunţat să mă mai gândesc la acel cuplu mai puţin obişnuit şi am continuat să merg, clătinându-mă uşor. Nu mai mâncasem nimic de la micul dejun şi aproape că se înnoptase. Coniacul trecuse foarte rapid prin stomac şi intrase în sânge. Tocmai de aceea fredonam încet în timp ce mergeam. Era ceasul crepusculului, când obiectele păreau că plutesc prin aer, pietrele de pavaj păreau să fie făcute din fum, iar crengile şi copacii păreau a fi din smarald, mirosul lor intrând direct în sânge.

Ar fi trebuit să merg mai repede. S-a auzit semnalul stingerii. Cu toate acestea, cine să mă aresteze? Eram prea bătrână pentru ca militarii care patrulau să mă agreseze şi nu eram bărbat, ca să dau de bănuit. Dacă aş fi întâlnit o patrulă, militarii ar fi abuzat de mine şi m-ar fi sfătuit să mă duc acasă, lucru pe care îl făceam oricum.

M-am gândit deodată că eram în stare să fac în aşa fel încât lucrurile să se mişte, acele lucruri pe care Marsali le numea „treaba domnului Smith”. Era vorba despre faptul că scrisorile erau trimise prin Fiii Libertăţii, care circulau între sate, între

oraşe, între colonii, ca nişte frunze duse de furtunile de primăvară. Era vorba despre scrisori care erau copiate şi trimise, respectiv tipărite şi împărţite prin oraşe, dacă se găsea vreun tipograf îndrăzneţ.

Era o adevărată reţea prin intermediul căreia circulau acele scrisori, dar membri ai respectivei reţele erau mereu descoperiţi şi arestaţi. Germain ducea frecvent astfel de scrisori şi îmi simţeam inima-n gât când mă gândeam la asta. Un băiat abil ieşea mai greu în evidenţă în comparaţie cu un tânăr sau cu un negustor, care umbla cu afacerile sale. Britanicii nu erau însă nişte proşti şi nu ar fi ezitat să-l oprească dacă li s-ar fi părut suspect, pe când eu…

Gândindu-mă la tot felul de variante posibile, am ajuns în faţa prăvăliei şi am intrat. Am simţit mirosul unei cine savuroase, am fost salutată de copii şi am descoperit ceva care mi-a îndepărtat din minte gândul că aş putea lua parte la activitatea de spionaj: două scrisori de la Jamie.

20 martie, A.D. 1778
Lallybroch

Draga mea Claire,

Ian a murit. Au trecut zece zile de la eveniment şi mi-am spus că voi fi destul de calm ca să pot scrie. Cu toate astea, când am aşternut aceste cuvinte pe hârtie, am fost cuprins de cea mai adâncă tristeţe. Îmi curg lacrimi pe obraz şi m-am văzut obligat să mă opresc şi să îmi şterg faţa cu o batistă. Nu a fost o moarte uşoară şi sunt mulţumit că Ian şi-a găsit liniştea. De asemenea, mă bucur de trecerea lui în Ceruri. Mă bucur cu

adevărat, dar am şi un sentiment de însingurare, care nu m-a apăsat niciodată atât de tare până acum. Mă linişteşte doar faptul că pot să-ţi comunic ţie, sufletul meu, ceea ce simt.

Aşa cum se şi cuvine, proprietatea i-a rămas tânărului Jamie. Testamentul lui Ian a fost citit şi domnul Gowan îl va pune în executare. Dincolo de pământ şi de clădiri, nu se face referire la mare lucru. Mai sunt câteva rugăminţi, adresate celorlalţi copii. Pe sora mea a lăsat-o în grija mea. (M-a întrebat, înainte de a muri, dacă eram dispus să o am în grijă. I-am spus că ştia el prea bine cum stau lucrurile şi că nu era nevoie să mă întrebe. Mi-a spus că ştia, dar se gândise să mă întrebe dacă eram în stare să mă achit de o astfel de sarcină, pentru ca apoi să râdă ca un nebun. Dumnezeule, cât are să-mi lipsească!)

Mai erau nişte datorii de plătit. M-am ocupat eu de ele, aşa cum ne-am înţeles.

Jenny mă îngrijorează. Ştiu că îl regretă pe Ian din tot sufletul, dar nu plânge mult. Îşi petrece lungi perioade privind în gol. Are o linişte aproape ireală. Este ca şi când sufletul ei a plecat cu Ian, lăsând pe pământ doar o scoică, adică trupul ei. Dacă tot vorbeam de scoici, mă gândeam că seamănă cu acel Nautilus compartimentat pe care ni l-a arătat Lawrence Sterne în Indii. O scoică frumoasă, cu multe compartimente, dintre care toate sunt goale în afara celui din mijloc, în care se ascunde micul animal, pentru a se simţi în siguranţă.

Dacă tot vorbeam de ea... m-a rugat să-ţi cer s-o ierţi pentru lucrurile pe care ţi le-a spus. I-am spus că noi doi am vorbit şi că ştiu de la tine că

nu-i porţi pică, deoarece ea a vorbit în momente de disperare.

În dimineaţa în care a murit Ian, mi-a vorbit destul de raţionai A spus că vrea să plece de la Lallybroch pentru că nu mai există nimic din ceea ce ar putea lega-o de locul acela. Aşa după cum cred că îţi dai seama, am fost uluit să aud un as fel de lucru, dar nu i-am pus întrebări şi nici nu am încercat să o fac să se răzgândească, deoarece am crezut că mintea ei se zdruncinase din cauza pierderii suferite şi a lipsei de somn.

Mi-a spus-o de mai multe ori, asigurându-mă că este întreagă la minte. Voi pleca în Franţa pentru scurtă vreme, atât pentru a duce la capăt o tranzacţie, despre care nu am să-ţi scriu aici, cât şi pentru a mă asigura că Michel şi Joan sunt aranjaţi cum se cuvine. Ei au plecat în ziua imediat următoare înmormântării lui Ian. I-am spus lui Jenny că trebuie să se gândească bine câtă vreme lipsesc eu şi că, dacă asta este ceea ce îşi doreşte cu adevărat, am s-o iau cu mine în America. Nu va sta cu noi. (Zâmbesc atunci când mă gândesc la expresia de pe chipul tău, pe care-l văd ca prin ceaţă în mintea mea.)

Ar sta cu Fergus şi Marsali, ar fi utilă şi nu şi-ar aduce aminte zi de zi de pierderea ei.

Ar putea să-l ajute şi pe tânărul Ian, aceasta în situaţia în care el i-ar cere ajutorul. (Măcar ar şti ce face, chiar dacă Ian nu ar avea nevoie de ajutorul ei.)

(De asemenea, îmi dau seama şi cred că s-a gândit şi ea că soţia tânărului Jamie devine stăpână la Lallybroch şi că nu este loc pentru două stăpâne. Este destul de înţeleaptă pentru a se

gândi la dificultăţile ce s-ar naşte în urma situaţiei şi este destul de bună pentru a-şi dori să le evite de dragul fiului şi al soţiei lui.)

În orice caz, am de gând să pornesc spre America la sfârşitul acestei luni, în funcţie de posibilităţile care mi se ivesc. Gândul că vom fii împreună îmi bucură sufletul şi rămân pe veci.

Al tău soţ devotat,
Jamie

Paris
1 aprilie

Multiubita mea soţie,

M-am întors foarte târziu la noul meu domiciliu din Paris. De fapt, am găsit uşa încuiată şi m-am văzut nevoit să strig după proprietăreasă, care nu a fost foarte amabilă, pentru că fusese sculată din pat. Eu am fost şi mai puţin amabil, descoperind că nu se făcuse focul la mine în odaie şi nu îmi fusese pregătită cina. Pe pat nu se afla nimic altceva în afara unei pături, pe care nu i-aş fi dat-o nici măcar unui cerşetor.

Strigătele care au urmat nu mi-au adus nimic decât vorbe grele (rostite din dosul unei uşi încuiate), iar mândria m-a oprit să ofer bacşişuri, chiar dacă punga mea ar fi fost de acord să le ofer. Stau deci în odaia mea, îngheţat şi nemâncat (îţi prezint acest tablou pentru a-ţi stârni mila şi pentru ca tu să vezi cât de rău îmi este fără tine).

Sunt hotărât să plec din acest loc de îndată ce se crapă de ziuă şi să caut o altă gazdă, astfel încât efectul asupra pungii mele să nu fie unul dezastruos. Intre timp, mi-am propus să uit de frig şi de foame, avântându-mă într-o plăcută

conversaţie cu tine, sperând că, prin efortul de a scrie, voi chema în faţa ochilor mei imaginea ta, ca să am iluzia că te afli lângă mine.

(Am lumina necesară deoarece m-am furişat până jos, încălţat doar în ciorapi şi am furat din salon două sfeşnice din argint, care sunt atât de mari, încât mi-aş fi dorit să fiu găzduit în continuare aici. Voi returna sfeşnicele mâine, când Madame va veni să-mi ia banii pentru acest loc mizerabil.)

Să trec la subiecte mai plăcute: am văzut-o pe Joan, care e în siguranţă în mănăstire şi pare a fi mulţumită. (Ei bine nu, dacă tot mă întrebi, nu am asistat la căsătoria mamei ei cu Joseph Murray, care este, după cum am aflat, vâr de-al doilea cu Ian. Am trimis un cadou frumos şi am transmis cele mai bune urări, care sunt cât se poate de sincere.) Mâine am să-l vizitez pe Michael. Abia aştept să-l revăd pe Jared. Am să-i transmit cele mai calde salutări din partea ta.

Între timp, am căutat sprijin, adică am fost într-o cafenea în Montmartre în dimineaţa asta şi am avut norocul de a da de domnul Lyle, pe care l-am mai întâlnit la Edimburgh. M-a salutat cu multă amabilitate şi m-a întrebat cum îmi merge. Şi după ce am avut o scurtă conversaţie pe teme personale, m-a invitat la întrunirea unei societăţi din care fac parte Voltaire, Diderot şi alţii, ale căror păreri contează în cercul în care doresc să-mi exercit influenţa.

M-am dus la întâlnire, la ora două, într-o casă despre care am aflat că este reşedinţa domnului Beaumarchais.

Societatea era cu totul amestecată, începând cu

filosofi răpciugoşi, de cafenea, şi terminând cu cei mai stilaţi oameni din Paris, tot ceea ce îi unea pe acei oameni fiind dragostea pentru oratorie. S-au făcut câteva referiri la raţiune şi la intelect, dar nu s-a insistat prea mult asupra acestor subiecte. Nici nu mi-aş fi putut dori un început mai bun în cariera mea de provocator, iar vântul bun a rămas de partea mea pe tot parcursul zilei.

După nişte discuţii banale care au avut loc în timp ce se mânca (dacă aş fii ştiut care sunt obiceiurile pe-aici, mi-aş fi umplut şi eu buzunarele cu prăjiturele, aşa cum am văzut că făcuse cineva), oamenii s-au retras într-o încăpere mare, unde au luat loc pe scaune, urmând să asiste la o dezbatere între două tabere.

S-a dezbătut următoarea problemă: pana este sau nu mai puternică decât sabia? Domnul Lyle şi cei care erau de partea sa apărau această idee, în vreme ce domnul Beaumarchais şi prietenii săi erau împotriva ei. Discuţia a fost aprinsă şi s-au făcut numeroase referiri la operele lui Rousseau şi Montaigne (s-a vorbit mai ales despre Rousseau, care avea păreri de-a dreptul imorale despre căsătorie). În cele din urmă, domnul Lyle şi cei care erau de partea sa au avut câştig de cauză. M-am gândit să le arăt celor prezenţi mâna mea (: a să dau satisfacţie ambelor părţi), dar am preferat în cele din urmă să rămân doar un observator.

Ulterior am avut ocazia să-l abordez pe domnul Beaumarchais şi am reuşit să îi atrag atenţia. A fost impresionat când i-am arătat mâna mea mutilată şi i-am povestit cu ce ocazie îmi pierdusem degetul (de fapt, i-am povestit ce am vrut eu). Am plecat împreună cu el la casa Ducesei

de Chaulnes, unde am rămas la cină, deoarece ducele este foarte interesat de tot ceea ce este legat de băştinaşii din Colonii.

Vei fi uimită să afli că între băştinaşi şi chirurgia ta există legături. Te rog să mai ai un pic de răbdare.

Reşedinţa ducelui este situată pe o stradă mare şi am avut ocazia să văd o serie de căleşti frumoase, care se aflau în faţa caleştii domnului Beaumarchais. Imaginează-ţi cât de mult m-am bucurat când am aflat că domnul care a coborât din caleaşca aflată înaintea noastră era domnul Vergennes, ministrul de Externe.

M-am bucurat că soarta mă ajutase să întâlnesc atâtea persoane care mă interesau din punctul de vedere al scopului pe care mi l-am propus. Am reuşit chiar să mă integrez în grupul lor şi pentru asta a trebuit să povestesc întâmplări prin care trecusem în America, dar am împrumutat şi poveşti de-ale prietenului nostru Myers.

Cei prezenţi au fost uimiţi, lucru de care am fost foarte mulţumit. Au fost foarte atenţi când am povestit întâlnirea cu ursul şi întâlnirea cu Nacognaweto şi tovarăşii lui. Le-am povestit despre strădaniile tale la pescuit şi toată lumea s-a distrat. Doamnele au fost de-a dreptul şocate când le-am spus că ai îmbrăcat veşminte de indiancă. Domnul Lyle a vrut să afle dacă îţi stătea bine în pantaloni de piele. Pornind de aici s-a înfiripat o discuţie între domnul Lyle şi domnişoara Erlande, despre care am tras concluzia că este deosebit de libertină în comportament.

În orice caz, povestea, pe care le-am spus-o i-a atras atenţia domnului Lyle, dar şi tovarăşilor săi,

asupra mâinii mele şi el m-a rugat să repet ce îi spusesem lui în cursul după-amiezii, despre cum îmi pierdusem degetul.

Văzând că toţi cei prezenţi ajunseseră într-o anumită stare de bună-dispoziţie, pentru că toată lumea bea şampanie, gin din Olanda şi cantităţi imense de Hock, mi-am ales cu grijă cuvintele, astfel încât să-i fac pe toţi să tremure atunci când se vor băga în pat.

Fusesem (am spus eu) luat ostatic de către cumpliţii irochezi când mă îndreptam de la Trenton spre Albany. Am descris în detaliu felul în care arătau acei sălbatici însetaţi de sânge şi trebuie să-ţi spun că am exagerat mult. Am vorbit foarte mult despre cumplitele torturi la care irochezii îşi supun nefericitele victime. Contesa Poutoude a leşinat când am povestit cum a murit părintele Alexandre, şi toţi ceilalţi au părut a fi foarte afectaţi.

Le-am povestit despre Două Lănci şi sper să nu se supere pe mine pentru că i-am făcut praf caracterul de dragul unei cauze nobile, mai ales că nu va afla niciodată ce am făcut eu. Şeful de trib, am spus eu, era hotărât să mă supună la tortură şi a poruncit să fiu dezbrăcat şi biciuit. Gândindu-mă la prietenul nostru Daniel, care a făcut un avantaj din cumplita sa păţanie, am dat jos cămaşa şi mi-am arătat cicatricile. (M-am simţit într-un fel ca o prostituată care se expune din necesitate, eu expunându-mă tot din acelaşi motiv.)

Reacţia lor a fost încă şi mai puternică decât m-aş fi aşteptat. Mi-am continuat povestirea ştiind că, de atunci încolo, erau gata să creadă orice.

După aceea (le-am spus eu) doi războinici

indieni m-au torturat până am leşinat şi m-au întins pe o stâncă, sinistru martor al altor sacrificii.

Apoi s-a apropiat de mine şamanul, urlând şi strigând în timp ce ţinea în mână un par împodobit cu numeroase scalpuri, eu temându-mă foarte ca nu cumva scalpul meu, din cauza culorii părului, care reprezenta o atracţie, să facă parte din colecţia sa (nu îmi pudrasem părul şi asta nu pentru că nu aş fi avut pudră, dar nu am vrut s-o fac). Teama mea a crescut, pentru că şamanul a scos un cuţit mare şi s-a îndreptat spre mine, cu ochii lucind de răutate.

Acum ochii ascultătorilor luceau şi se măriseră, pentru că erau cu toţii atenţi la spusele mele. Câteva dintre doamnele prezente au scos ţipete de milă gândindu-se la situaţia mea disperată, iar domnii au rostit în surdină tot felul de blesteme din cauză că fusesem supus la suferinţe.

Le-am povestit apoi că şamanul îşi înfipsese cuţitul în mâna mea. Astfel leşinasem de teamă şi de durere. M-am trezit (am spus eu mai departe) şi am văzut că degetul îmi fusese tăiat cu totul şi că sângele curgea şiroaie din mâna mea rănită.

Cea mai cumplită imagine a fost aceea a şefului de trib irochez care stătea pe trunchiul unui copac uriaş şi smulgea cu dinţii carnea de pe degetul tăiat, întocmai cum mănânci carnea de pe un copan de pui.

Când am ajuns în acest punct al povestirii mele, contesa a leşinat din nou şi, ca să nu rămână mai prejos, domnişoara Eliott a avut o criză de isterie, scutindu-mă de la inventarea unei poveşti legate de modul în care scăpasem din mâinile

sălbaticilor. Recunoscând că fusesem copleşit de amintiri, am acceptat un pahar cu vin (transpiram din plin la momentul respectiv) şi mulţi dintre cei prezenţi m-au invitat să-i vizitez.

Sunt foarte mulţumit de efectele primei mele acţiuni. Mă gândesc ce anume răneşte sau îmbătrâneşte, la felul în care aş putea să-mi câştig existenţa, respectiv cu arma, cu plugul sau cu tiparniţa. Poate reuşesc să câştig bani ca scriitor de romane.

Cred că Marsali vrea să ştie cum arată în amănunt rochiile purtate de doamnele prezente, dar o rog să aibă răbdare deocamdată. Cu toate acestea, nu pot să spun că nu am observat şi acest aspect (şi aş dori să protestez aici, căci dacă aş trece la amănunte, te-ai gândi că fac aluzie la o oarecare vulnerabilitate feminină şi cunoscând modul tău ciudat de gândire, draga mea Sassenach, *nu vă voi prezenta niciun fel de amănunte), pentru că mâna mea nu doreşte să se dedice unor astfel de descrieri. Deocamdată mă voi mărgini la a spune doar că rochiile sunt foarte bogate şi că doamnele sunt fermecătoare prin stil.*

Minunatele mele lumânări ard încet şi atât mâna, cât şi ochii sunt atât de obosiţi, încât mi-e este greu să descifrez propriile cuvinte, ca să nu mai vorbim de faptul că îmi este greu să le aştern pe hârtie. Trag nădejde că vei putea citi ultima parte din această epistolă ilizibilă. Cu toate acestea, mă întind binedispus în patul neospitalier, mulţumit de cele petrecute în timpul zilei.

Îţi doresc noapte bună şi te asigur de cele mai calde sentimente. Sper să dai dovadă de răbdare

şi de afecţiune pentru soţul tău devotat, un netrebnic plin de pete de cerneală, James Fraser

Post-scriptum: Sunt cu adevărat un netrebnic plin de pete de cerneală, căci am reuşit să mă pătez şi eu şi să murdăresc şi hârtia. Mă mângâi cu gândul că hârtia a avut cel mai mult de suferit.

Post-scriptum 2: Am fost atât de absorbit de această epistolă a mea, încât am uitat de scopul propriu-zis al acesteia, anume cel de a-ţi spune că am plătit şi voi călători cu Euterpe, *care pleacă din Brest peste două săptămâni. Dacă intervine ceva, voi scrie din nou.*

Post-scriptum 3: îmi este dor să stau întins lângă tine, să-ţi simt trupul lipit de al meu.

90

DIAMANTE ŞI OŢEL

Brianna a tăiat broşa fără să-i tremure mâna, folosind o pereche de foarfece de bucătărie. Erau un obiect vechi, dar nu valoros. Era o broşă urâtă, din epoca victoriană, având forma unei flori din argint încadrată de cârcei de viţă. Avea însă pe ea nişte diamante care păreau a fi picături de rouă.

— Sper că sunt destul de mari, a spus Brianna, surprinsă de calmul propriului ei glas. În mintea ei, vocea ţipa de cel puţin treizeci şi şase de ore, pentru că atâta durase ca ei să pună la punct un plan şi să facă pregătirile necesare.

— Cred că o să fie în regulă, a spus Roger, şi Brianna a simţit tensiunea de dincolo de calmul vocii lui. El stătea în spatele ei şi îi pusese mâna pe umăr. Căldura mâinii lui era prilej de liniştire şi

de chin. Peste o oră, el va fi plecat. Poate pentru totdeauna.

Dar nu aveau de ales şi ea a făcut toate cele necesare fără să verse măcar o lacrimă.

Amanda adormise imediat după ce Roger şi William Buccleigh porniseră în căutarea lui Rob Cameron. Brianna a pus-o în patul ei şi a vegheat-o în timp ce dormea, făcându-şi griji până către răsăritul soarelui, când cei doi bărbaţi s-au întors aducând cumplitele veşti. Amanda se trezise, ca de obicei, veselă şi zâmbitoare, fără a-şi mai aminti de coşmarul ei cu pietrele care strigau.

Nu o îngrijora nici absenţa lui Jem. Întrebase o dată, în treacăt, când avea să se întoarcă fratele ei şi, când i se răspunsese: „Curând”, ea se întorsese la joacă aparent mulţumită.

Acum era cu Annie. Plecaseră la Inverness ca să facă cumpărături şi promiseseră micuţei că îi vor cumpăra o jucărie. Aveau să se întoarcă abia după-amiaza şi, până atunci, bărbaţii aveau să plece.

— De ce? întrebase William Buccleigh. De ce să-l ia pe băiatul tău?

Aceeaşi întrebare şi-o puseseră şi ei de când constataseră dispariţia lui Jem, asta nu pentru că răspunsul i-ar fi ajutat într-un fel sau altul.

— Nu poate fi vorba decât despre două lucruri, a spus Roger răguşit. Călătoria în timp sau aurul.

— Scrisoarea care lipseşte, a spus ea, prea îngrijorată pentru a se întreba dacă era bine sau nu să-i spună. Nimic nu mai era bine. Roger a spus că ai citit scrisorile. E vorba despre scrisoarea în care tata vorbea într-un post-scriptum despre *proprietatea unui domn italian.* Îţi aduci aminte?

— Nu am remarcat, a recunoscut Buccleigh. E vorba despre aur, deci? Şi cine este domnul italian?

— Charles Stuart.

I-au explicat amândoi într-un mod cât mai simplu despre aurul care fusese transportat pe apă în ultimele zile ale revoltei iacobine. Pe vremea aceea, Buccleigh trebuie să fi avut vârsta lui Mandy. Brianna s-a gândit cu uimire la acest amănunt. Aurul fusese împărţit între trei scoţieni care se bucurau de încredere în clanurile lor: Dougal MacKenzie, Hector Cameron şi Arch Bug, trei nume mari în Leoch. Brianna l-a privit cu atenţie, dar Buccleigh nu a avut nicio reacţie la auzul numelui lui Dougal MacKenzie. *Nu,* s-a gândit ea, *nu ştie.* Oricum, acel amănunt nu era important în situaţia dată.

Nimeni nu ştia ce se întâmplase cu două treimi din aurul francez care fusese deţinut de familia MacKenzie sau de ceilalţi, dar, în ultimele zile ale revoltei, Hector Cameron a fugit din Scoţia cu o ladă de aur pusă sub capra şaretei sale. Ajunsese cu aurul în Lumea Nouă şi cu el îşi cumpărase plantaţia River Run. Restul…

— Spaniolul păzeşte aurul? a întrebat Buccleigh încruntat. Ce mama dracului înseamnă asta?

— Nu ştim, a spus Roger.

Stătea la masă, cu capul sprijinit în palme, privind lemnul. Doar Jem ştie.

Apoi a ridicat capul, spunând:

— Insulele Orkney. Callahan.

— Cum?

— Rob Cameron, a spus el repede. Câţi ani crezi că are?

— Nu ştiu, a spus ea derutată. Treizeci şi ceva. De ce?

— Callahan a spus că domnul Cameron a fost alături de el la săpăturile arheologice când avea în jur de douăzeci de ani.

Roger a trebuit să se oprească pentru a-şi drege glasul şi a continuat:

— Dacă era pasionat de lucrurile vechi acum cincisprezece sau optsprezece ani, crezi că s-a cunoscut cu Geillis Duncan? Sau crezi că a cunoscut-o pe Gillian Edgars? Cred că mai era în viaţă pe atunci.

— Oh, nu! a exclamat Brianna, dar nu pentru că nu ar fi crezut ce spunea Roger. Nu, nu vreau să cred că este vorba despre încă un iacobin nebun!

Roger aproape că zâmbise auzind acea replică.

— Mă îndoiesc că este vorba despre aşa ceva, a replicat el sec. Nu cred că e nebun. El face parte din PNS. Nici membrii acestui partid nu sunt nebuni. Care ar putea fi şansele ca Gillian Edgars să fi avut vreo legătură cu ei?

Nu puteau răspunde la această întrebare decât dacă scoteau la lumină relaţiile şi trecutul lui Cameron. Nu era vreme pentru asta, dar era posibil. Gillian, care îşi luase mai târziu numele unei faimoase vrăjitoare scoţiene, fusese foarte interesată de antichităţi scoţiene, dar şi de politică. Ar fi fost posibil să-l fi întâlnit pe Rob Cameron. Dacă se întâmplase acest lucru…

— Dacă lucrurile stau aşa, a spus Roger întunecându-se la faţă, atunci numai Dumnezeu ştie ce i-a spus. În biroul lui Roger erau câteva dintre carnetele lui Geillis şi, dacă Rob o cunoscuse, atunci le recunoscuse. Şi ştim al

dracului de bine că a citit post-scriptumul tatălui tău, a adăugat el.

Şi-a frecat cu degetul fruntea în locul unde avea o vânătaie şi a oftat.

— Nici nu mai contează, a spus el în cele din urmă. Singurul care contează acum este Jem.

Brianna a dat fiecăruia o bucăţică de argint cu diamante şi două sendvişuri cu unt de arahide.

— Ca să aveţi ceva pe drum, a spus ea silindu-se să zâmbească.

Le-a dat îmbrăcăminte călduroasă şi încălţări solide. Lui Roger i-a dat cuţitul ei elveţian, iar Buccleigh a luat un cuţit din bucătărie, cu lama din oţel inoxidabil, după ce i-a admirat zimţii.

Soarele era încă în înaltul cerului când Mustangul albastru a înaintat hurducăindu-se pe drumul care trecea pe lângă Creigh na Dun. Ea trebuia să se întoarcă înainte ca Mandy să ajungă acasă. Camioneta albastră a lui Rob Cameron era tot acolo. Brianna a simţit cum o trece un fior când a văzut-o.

— Ia-o înainte, i-a spus Roger lui Buccleigh. Vin şi eu imediat.

William Buccleigh i-a aruncat o privire fugară Briannei cu ochii aceia care semănau atât de mult cu ai lui Roger, i-a atins mâna în treacăt şi s-a îndepărtat.

Roger nu a avut nicio ezitare. El se gândise că avea vreme să spună pe drum tot ceea ce era de spus… şi putea spune, în orice caz, un singur lucru:

— Te iubesc, a şoptit el apucând-o de umeri şi ţinând-o strâns destul timp ca să îi mai spună şi restul:

— O să-l aduc înapoi, Bree, crede-mă. O să ne revedem în lumea *asta.*

— Te iubesc, a spus ea, sau cel puţin a încercat să rostească aceste cuvinte.

A izbutit să-i şoptească. El a primit şoapta odată cu respiraţia ei, a îmbrăţişat-o de i-au trosnit oasele şi a deschis portiera.

S-a uitat după ei – nu s-a putut abţine să nu se uite – în timp ce urcau spre vârful dealului, spre pietrele invizibile, până când au dispărut.

Poate că era doar imaginaţia ei, dar poate chiar auzea pietrele de sus, un bâzâit straniu care trăia în oasele ei, amintire ce avea să dăinuiască pe veci. S-a îndreptat spre casă tremurând şi cu lacrimi în ochi. Trebuia să aibă grijă, pentru că acum Mandy o avea doar pe ea.

91

URME DE PAŞI

În noaptea aceea, la o oră târzie, s-a dus în biroul lui Roger. Se simţea ameţită şi greoaie. La groaza acelei zile se adăugase şi oboseala. S-a aşezat la biroul lui încercând să-i simtă prezenţa, dar încăperea era goală.

Mandy se culcase şi, surprinzător, nu era afectată de haosul ce domnea în sentimentele părinţilor ei. Bineînţeles că era obişnuită ca Roger să lipsească nopţile de-acasă. Pleca la Londra, la Oxford, la întâlnirile lojii, care aveau loc la Inverness. Brianna s-a întrebat cu o strângere de inimă dacă ea îşi va aduce aminte de Roger, în cazul în care el nu s-ar mai întoarce.

Neputând să se împace cu acest gând, s-a ridicat şi a început să se plimbe în jurul biroului. Nu fusese în stare să mănânce nimic şi se simţea ameţită şi fragilă.

A luat micul şarpe, formele sinuoase şi chipul plăcut al acestuia liniştind-o. S-a uitat la cutie, întrebându-se dacă nu ar fi fost bine să caute prezenţa părinţilor ei… dar s-a gândit că faptul de a citi scrisori pe care poate că Roger nu va putea niciodată să le citească împreună cu ea… A lăsat cutia din mână şi s-a uitat la cărţile de pe rafturile de mai jos, fără a vedea nimic.

Lângă cărţile despre Revoluţia Americană pe care le comandase Roger, erau cărţile tatălui ei din vechiul birou. *Franklin W. Randall* se putea citi pe cotor. A luat una dintre acele cărţi şi a strâns-o la piept.

Îi mai ceruse o dată ajutorul. Îl rugase să aibă grijă de fiica pierdută a lui Ian. Era sigură că va avea grijă şi de Jem.

A răsfoit cartea, simţind cum o liniştea asprimea hârtiei.

Tăticule, a gândit ea, fiind incapabilă de a mai găsi şi alte cuvinte. Bucata de hârtie ascunsă între filele cărţii nu a reprezentat nicio surpriză. Scrisoarea era o ciornă. Şi-a dat seama după ştersături, dar şi după adăugirile făcute pe margine. Pentru că era o ciornă, nu avea nici dată, nici formulă introductivă de salut, dar îi era în mod clar adresată.

Tocmai ai plecat, scumpa mea, după amiaza minunată la Sherman’s (locul acela în care era porumbelul din lut – oare îşi va aduce aminte de nume?).

Încă îmi mai ţiuie urechile. Oscilez între imensa mândrie pe care mi-o dau abilităţile tale, invidie şi teamă. Nu ştiu când vei citi aceste rânduri sau dacă le vei citi vreodată. Poate că voi găsi curajul de a-ţi spune înainte de a muri (sau poate că voi face un lucru atât de cumplit, încât mama ta o va face… nu o va face, nu am întâlnit niciodată o persoană atât de onorabilă cum este Claire. Ea se va ţine de cuvânt).

Ce simţământ ciudat am când scriu aceste rânduri. Ştiu că, în cele din urmă, tu vei afla cine… şi poate ce eşti tu, dar nu am habar cum vei afla acest lucru. Oare sunt gata să-ţi dezvălui o taină despre tine însăţi sau vei şti deja totul atunci când vei citi aceste rânduri? Vreau doar să sper că am izbutit să-ţi salvez viaţa şi că vei găsi *aceste rânduri mai devreme sau mai târziu.*

Îmi pare rău şi ştiu că sună melodramatic. Ultimul lucru pe care mi-aş dori să-l fac este acela de a te alarma. Am toată încrederea în tine. Dar am acea teamă a oricărui părinte că i se va întâmpla ceva cumplit şi de neîmpiedicat copilului tău şi că tu nu vei avea puterea de a-l putea apăra. Adevărul este că, deşi tu nu faci nicio greşeală, eşti…

În acel punct, tatăl ei s-a gândit la mai multe variante, scriind *o persoană periculoasă,* pentru ca apoi să şteargă şi să scrie *mereu în pericol,* ulterior *mereu în situaţie periculoasă,* pentru ca, în cele din urmă, să încercuiască *o persoană periculoasă* şi să pună un semn de întrebare.

— Am înţeles, tăticule, a spus ea încet. La ce *te referi*? Eu…

S-a auzit ceva şi a amuţit. Se auzeau paşi pe hol.

Erau paşi rari şi hotărâţi. Paşi de bărbat. I s-a făcut părul măciucă.

Lumina era aprinsă pe hol, dar a fost acoperită pentru o clipă de silueta apărută în cadrul uşii.

S-a uitat la el cu ochii mari, descumpănită.

— Ce faci aici?

Chiar în timp ce punea această întrebare, s-a ridicat de la locul ei căutând ceva ce ar putea fi folosit ca armă, incapabilă să stăpânească întru totul groaza care pusese stăpânire pe ea.

— Am venit pentru tine, puicuţo, a spus el zâmbind. Am venit să te iau pe tine şi aurul. Spunând acestea, a pus ceva pe birou: prima scrisoare a părinţilor ei. *Spune-i lui Jem că spaniolul o păzeşte,* a citat Rob Cameron. M-am gândit că este mai bine să-i spui chiar tu asta lui Jem. Spune-i să-mi arate unde este spaniolul. Asta dacă vrei ca el să rămână în viaţă. Totul depinde de tine… şefa, a adăugat el cu un zâmbet larg.

92

ZIUA INDEPENDENŢEI II

Brest

Modul în care se descurca Jenny îl tulbura. Îşi dădea seama că inima îi bătea în gât, pentru că era prima dată când vorbea în franceză cu un francez, îşi simţea pulsul în carotidă, tresăltând ca o pasăre colibri prinsă-n capcană. *Boulanger*[69]*-ul* a înţeles-o. Oraşul Brest era plin de străini, astfel încât accentul ei nu părea nimănui ciudat.

69 Boulanger - brutar (lb. franceză) (n.tr.)

Fericirea i se citea pe faţă, brutarul i-a dat bagheta cu brânză şi măsline, iar lui Jamie îi venea să râdă şi să plângă în acelaşi timp.

— M-a înţeles, a spus ea apucându-l de braţ. Jamie, m-a înţeles. I-am vorbit *în franceză* şi el a priceput absolut tot ce i-am spus.

— A înţeles chiar mai bine decât dacă i-ai fi vorbit în *Gàidhlig,* a asigurat-o Jamie.

I-a mângâiat mâna bucurându-se de bucuria ei şi spunând:

— Bravo, draga mea!

Ea nici nu îl asculta, îşi întorcea capul încolo şi-ncoace către magazinele şi vânzătorii de tot felul, care însufleţeau strada întortocheată, evaluând posibilităţile care i se ofereau. Unt, brânză, fasole, cârnaţi, stofă, pantofi, nasturi… şi-a înfipt degetele în braţul lui.

— Jamie! Pot să cumpăr orice! Singură!

S-a bucurat de bucuria ei, de faptul că îşi redescoperea independenţa, însă avea o strângere de inimă. Era încântat de faptul că ea se baza într-adevăr pe el.

— Sigur că poţi, i-a spus Jamie, dar ar fi bine să nu cumperi totuşi vreo veveriţă dresată sau cine ştie ce cocoş. Ar fi greu să ne descurcam cu aşa ceva pe vapor.

— Vapor, a repetat ea, înghiţind în sec. Parcă pulsul nu îi mai era atât de rapid. Când o să… ne îmbarcăm?

— Încă nu, draga mea, a spus el cu blândeţe. Mai întâi o să ne ducem să mâncăm ceva, ce zici?

Euterpe trebuia să plece la ceasul fluxului, către seară, iar ei s-au dus la docuri în cursul după-amiezii, pentru a pune totul la punct. Spaţiul din

docuri în care *Euterpe* fusese ancorată cu o zi înainte era gol.

— Unde mama dracului este nava care se afla ieri aici? a întrebat el apucând de braţ un băiat care tocmai trecea pe-acolo.

— Care *Euterpe*? a întrebat băiatul, pentru ca apoi să dea din umeri şi să spună:

— Cred că a ridicat ancora.

— *Crezi?*

Tonul pe care fusese pusă întrebarea l-a făcut pe băiat să-şi smulgă braţul din strânsoarea lui Jamie şi să se dea câţiva paşi înapoi.

— De unde să ştiu eu cum stau lucrurile, *monsieur?* a spus el repede, văzând ce expresie avea chipul lui Jamie. Proprietarul a intrat în cartier cu câteva ceasuri în urmă. Probabil că este încă acolo.

Jamie a văzut cum bărbia surorii lui începea să tremure încet în semn de panică. Nici el nu mai avea mult până să între în aceeaşi stare.

— Aşa a făcut? a întrebat el cu mult calm. Foarte bine, o să mă duc să-l caut. În ce casă intră de obicei?

Băiatul a dat din umeri, replicând:

— În toate, *monsieur.*

Lăsând-o pe Jenny la docuri să păzească bagajele, Jamie a pornit de-a lungul străzilor din preajma cheiului. Cu un bănuţ de aramă şi-a asigurat serviciile unui vagabond care mânca un măr pe jumătate putrezit şi era cu ochii după pungile cu bani ale oamenilor neatenţi. Însoţit de ghidul său, Jamie a intrat pe străduţele murdare, ţinând o mână pe pungă şi o alta pe mânerul cuţitului.

Brest era un oraş-port în care se desfăşura o activitate intensă, ceea ce însemna că aici una din trei femei era prostituată. Mai multe prostituate independente i-au făcut avansuri când a trecut pe lângă ele.

A fost nevoie de trei ore şi de mai mulţi şilingi, dar în cele din urmă, l-a găsit pe stăpânul vasului *Euterpe.* Acesta era mort de beat. A dat-o deoparte fără milă pe prostituata care dormea lângă proprietarul vasului şi l-a pălmuit pe acesta din urmă.

— Nava? l-a întrebat omul, privindu-l cu ochi apoşi. La dracu'! Pe cine interesează?

— Pe mine! a spus Jamie printre dinţi. O să te intereseze şi pe tine, netrebnicule. Unde este nava şi tu de ce nu te afli la bordul ei?

— M-a debarcat căpitanul. Ne-am certat. Unde e? Cred că e în drum spre Boston, presupun.

Omul a rânjit cu răutate, pentru ca apoi să continue:

— Dacă înoţi destul de repede, poate o prinzi din urmă.

A fost nevoie de aurul pe care-l mai avea şi de un amestec de ameninţări şi de vorbe bune, dar a găsit o altă navă. Aceasta se îndrepta spre sud, către Charleston. Era mulţumit că ajungeau pe continentul american. Îndată ce avea să ajungă în America, avea să se gândească ce va face mai departe.

Supărarea lui s-a mai domolit când nava *Philomene* a ajuns în larg. Jenny se afla alături, tăcută şi mică, cu mâinile pe balustradă.

— Ce e, *a piuthar:* a întrebat el punându-i mâna pe spate. Te gândeşti la Ian?

A închis ochii, îndreptându-şi spatele. Apoi i-a deschis şi s-a uitat la el, încruntată.

— Mă gândeam la soţia ta. Cred că e supărată pe mine din cauza lui Laoghaire.

Jamie nu şi-a putut stăpâni un zâmbet când s-a gândit la Laoghaire.

— Din cauza lui Laoghaire? De ce spui asta?

— Cred că e supărată din cauza a ceea ce am făcut eu când ai adus-o pe Claire acasă, de la Edimburgh la Lallybroch. Nu i-am spus niciodată că îmi pare rău pentru cele întâmplate atunci, a adăugat ea.

Jamie a izbucnit în râs, replicând:

— Eu nu ţi-am spus niciodată *ţie* că îmi pare rău, nu-i aşa? Nu ţi-am cerut niciodată iertare pentru că am adus-o pe Claire acasă şi pentru că nu i-am povestit despre Laoghaire înainte de a ajunge acolo.

Jenny s-a mai înseninat, iar în ochi i-a apărut o sclipire.

— Ei bine, nu mi-ai cerut iertare, a spus ea în cele din urmă. Care va să zică suntem chit.

Nu o mai auzise folosind acea expresie de pe vremea când avea paisprezece ani şi a plecat la Leoch.

— Suntem chit, a fost el de acord punându-i o mână pe după umăr, în vreme ce ea îl prindea de talie. Au rămas aşa, unul lângă altul, privind malul francez care părea să dispară în ape.

93

O SEAMĂ DE ŞOCURI SCURTE ŞI ASCUŢITE

Mă aflam în bucătăria lui Marsali, mângâind-o

pe Felicite, în timp ce eram atentă şi la terciul pus pe foc şi, deodată, a sunat clopoţelul de la intrarea în prăvălie. Mi-am legat repede părul, le-am cerut fetelor pe un ton hotărât să fie atente la terci şi m-am dus să mă ocup de client.

Spre surprinderea mea, era Lordul John, dar un Lord John aşa cum nu mai văzusem până atunci.

Era totul în ordine la el, în afara chipului.

— Ce este? Ce s-a întâmplat? am întrebat eu alarmată. Henry a…?

— Nu este vorba despre Henry, a spus el cu glas răguşit, sprijinindu-se cu palma pe tejghea. Am… veşti proaste.

— Îmi dau seama de asta, am spus cu oarecare asprime. Luaţi loc înainte de a cădea din picioare.

A dat din cap ca un armăsar care alungă muştele. Avea faţa albă şi ochii injectaţi, dar nu era vorba despre Henry.

— Oh, Doamne, am spus eu în cele din urmă. Dottie! Ce s-a întâmplat cu ea?

— *Euterpe,* a mormăit el, încremenind.

— Ce? am întrebat eu. *Ce?*

— S-a pierdut, a replicat el cu un glas care nu era al său. S-a pierdut cu echipaj cu tot.

— Nu, am spus eu, încercând să gândesc. Asta nu s-a întâmplat.

Pentru prima oară în acea zi, m-a privit drept în ochi, m-a apucat de braţ şi mi-a spus:

— Ascultaţi-mă!

Mă strângea cu putere şi nu am reuşit să mă smulg din mâna lui.

— Ascultaţi-mă! a repetat el. Am aflat totul în dimineaţa asta de la un căpitan de marină pe care îl cunosc. L-am întâlnit la cafenea şi el povestea

despre această tragedie. A văzut totul. Glasul îi tremura şi s-a oprit pentru o clipă, străduindu-se să se stăpânească.

— A fost o furtună, a continuat el mai apoi. El urmărea nava. A vrut să o oprească şi să o abordeze când s-a iscat furtuna. Nava pe care se afla căpitanul despre care vă spun a scăpat cu grave avarii. A văzut cum *Euterpe* a fost înghiţită de un val uriaş pe care nici nu ştia cum l-ar putea numi. S-a scufundat înaintea ochilor lui. *Roberts,* nava lui, a mai rămas în zonă pentru a-i salva pe supravieţuitori. Nu a existat niciunul, a adăugat lordul.

— Niciunul, am repetat eu, fără a înţelege sensul cuvintelor.

— A murit, a spus Lordul John cu blândeţe, apucându-mă de mână.

Din bucătărie s-a simţit miros de terci ars.

John Grey s-a oprit, pentru că ajunsese în capătul străzii. Parcursese State Street în sus şi-n jos încă de când răsărise soarele. Acum soarele se înălţase pe cer şi mâncărimea pe care i-o dădea transpiraţia pe ceafă îl irita. Ciorapii îi erau murdari de noroi şi i se părea că la fiecare pas cuiele din talpa pantofilor îi intră în picior. Nu-i mai păsa.

Delaware River îşi purta apele chiar la picioarele lui, mirosind a peşte, iar oamenii treceau pe lângă el către capătul docului, sperând că vor găsi un loc pe bacul care avea să-i transporte pe malul celălalt.

Valurile loveau docul într-un fel care îi făcea pe oameni să devină agitaţi, împingându-se unii pe alţii şi certându-se. Unul dintre militarii de pe mal

a luat muscheta de pe umăr şi a împins o femeie.

Ea s-a împiedicat, a început să ţipe şi soţul ei, un uriaş, a făcut câţiva paşi înainte cu pumnii ridicaţi. Militarul a spus ceva cu dinţii încleştaţi şi a făcut o mişcare ca şi când ar fi vrut să tragă cu arma. Un camarad de-al lui s-a apropiat pentru a vedea ce se petrece şi imediat s-a format un adevărat nod alcătuit din oameni. Unii voiau să se depărteze, să nu fie implicaţi în violenţe, alţii încercau să treacă prin acel nod şi o persoană a fost aruncată în apă.

Grey a făcut trei paşi înapoi şi a văzut doi băieţi ieşind din mulţime cu feţele schimonosite de spaimă. Undeva, în mulţime, s-a auzit un strigăt de femeie disperată:

— Ethan! Johnny! *Joooohnny!*

Instinctul îi dicta să facă un pas înainte, să ridice glasul, să facă uz de autoritatea lui şi să liniştească spiritele. S-a întors şi s-a îndepărtat.

S-a gândit că nu era în uniformă, nu aveau să îl asculte. Avea să se creeze confuzie. Intervenţia lui ar fi făcut mai mult rău decât bine. Nu îi stătea în fire să se mintă singur şi a renunţat la întregul raţionament.

II Se mai întâmplase să piardă oameni. La unii dintre ei ţinuse foarte mult. Dar acum se pierduse pe sine însuşi.

S-a îndreptat încet spre casă, ameţit. Nu mai dormise de când primise veştile. Mai aţipise, în momentele în care extenuarea punea stăpânire pe trupul lui, pe veranda lui Mercy Woodcock, trezindu-se dezorientat, lipicios din cauza florilor de sicomor, a micilor omizi verzi şi firelor lor invizibile ce păreau a fi din mătase.

— Lord John!

Grey a auzit vocea şi şi-a dat seama imediat că persoana care i se adresase îl strigase de mai multe ori. S-a întors şi l-a văzut pe căpitanul

Richardson. Nu-i trecea niciun gând în cap. Probabil că asta se şi vedea pe chipul lui, deoarece căpitanul l-a luat de braţ familiar şi l-a tras după sine într-o cârciumă.

— Veniţi cu mine, i-a spus Richardson încet, lăsându-i braţul. Priviri pline de îngrijorare şi de curiozitate l-au făcut să devină mai atent şi a trecut prin ceaţa care îl înconjura, dar şi-a auzit pantofii atingând scara de lemn.

Richardson a închis uşa după ei şi a început să vorbească înainte ca lordul să-şi poată aduna gândurile.

— Doamna Fraser, a spus Richardson fără niciun fel de introducere. Cât de bine o cunoaşteţi?

Grey a fost luat prin surprindere de întrebare şi a răspuns:

— Dumneaei este soţia, văduva s-a corectat el, simţindu-se ca şi cum i s-ar fi pus sare pe o rană, este văduva unui bun prieten.

— Unui bun prieten, a repetat Richardson fără niciun fel de intonaţie.

Grey s-a gândit că omul avea un chip cu totul tern, un fel de variantă a lui Hubert Bowles. Cei mai periculoşi spioni erau cei care aveau un chip obişnuit.

— Un prieten bun, a repetat Grey cu fermitate. Convingerile lui politice nu mai constituie o problemă, nu-i aşa?

— Nu în situaţia în care este cu adevărat mort, a

replicat Richardson. Credeţi că este?

— Sunt sigur de asta. Ce anume doriţi să ştiţi, domnule? Am treabă.

Richardson a zâmbit auzind această minciună.

— Îmi propun să o arestez pe doamna pentru că este spion, Lord John, şi am dorit să mă asigur… că nu aveţi niciun fel de legătură de ordin personal cu dumneaei.

Grey s-a aşezat destul de brusc, punându-şi mâinile pe masă.

— Eu… ea… pentru ce mama dracului?

Richardson s-a aşezat politicos faţă-n faţă cu nobilul.

— Dânsa a răspândit materiale tendenţioase prin toată Philadelphia în ultimele trei luni, poate chiar de mai mult timp. Înainte de a mă întreba, vă spun că da, sunt sigur. Unul dintre oamenii mei a interceptat o parte dintre materialele despre care vă vorbesc. Priviţi, dacă doriţi.

Căpitanul a băgat mâna sub haină şi a scos un teanc de hârtii despre care se vedea că trecuseră prin mai multe mâini. Grey nu credea că Richardson ar fi vrut să îl ducă de nas, dar şi-a luat în mod deliberat mai mult timp pentru a examina hârtiile. Apoi le-a lăsat deoparte, simţind că nu mai are sânge în trup.

— Am auzit că doamna soseşte frecvent în casa dumneavoastră, precum şi în casa în care este nepotul dumneavoastră, a spus Richardson privindu-l pătrunzător pe lord. Cu toate acestea, dânsa nu vă este… prietenă?

— Dânsa este medic, a replicat Grey, având satisfacţia de a-l vedea pe Richardson ridicând din sprâncene. Mi-a făcut un mare serviciu mie şi

nepotului meu.

Grey s-a gândit că era foarte bine ca Richardson să afle cât de mult o preţuia pe doamna Fraser, de parcă dacă ar fi aflat că erau în joc interese personale, ar fi încetat să-i mai dea orice fel de informaţii lui Grey. Cu toate acestea, dânsa nu ne mai face servicii şi în prezent, a adăugat Grey, dorind să pară cât mai calm cu putinţă. Am respect pentru doamna în cauză, bineînţeles, dar nu este vorba despre o relaţie personală.

După ce rostise acele cuvinte, lordul s-a ridicat hotărât, luându-şi rămas-bun, decis să nu mai pună niciun fel de întrebări şi să pară indiferent.

A pornit spre Walnut Street fără a mai avea senzaţia de amorţeală. Se simţea din nou el însuşi, puternic şi hotărât. Se pare că îi mai putea face un serviciu lui Jamie Fraser.

— Trebuie să vă căsătoriţi cu mine, a repetat el.

III Auzisem şi prima oară când îmi spusese aceste cuvinte, dar acum, când mi le repeta, păreau să nu mai aibă cu adevărat niciun înţeles.

Mi-am băgat un deget într-o ureche şi mi-am desfundat-o bine. Apoi am făcut acelaşi lucru cu cealaltă.

— Nu se poate să fi spus ceea ce cred eu că aţi spus.

Amorţeala şocului începea să mă părăsească şi simţeam un fel de gol în suflet. Nu m-am putut gândi la asta, aşa că m-am mulţumit să-l privesc cu ochi mari pe Lordul John.

— Ştiu că sunt şocată, i-am spus, dar mai ştiu sigur că nu mi se pare că aud lucruri. De ce mama dracului *spuneţi* asta, pentru numele lui Dumnezeu?!

M-am ridicat brusc şi am vrut să-l lovesc. El şi-a dat seama de intenţiile mele şi a făcut un pas înapoi.

— Vă veţi mărita cu mine, a spus el pe un ton hotărât. Ştiţi că sunteţi pe cale de a fi arestată ca spion?

— Eu… nu! am replicat, aşezându-mă la fel de repede precum mă ridicasem. Ce… de ce?

— Asta trebuie să ştiţi mai bine decât mine, a spus el cu răceală.

Ştiam într-adevăr. Mi-am stăpânit atacul de panică şi m-am gândit la hârtiile pe care le transportasem în coşul meu, pe când colaboram cu reţeaua Fiilor Libertăţii.

— Chiar dacă lucrul acesta ar fi adevărat, am spus, încercând să-mi stăpânesc glasul, de ce mama dracului m-aş căsători cu dumneavoastră? De ce aţi vrea să vă căsătoriţi cu mine? Oricum, nu cred că doriţi asta.

— Să credeţi, m-a sfătuit el sec. Voi face acest lucru ca ultim serviciu pentru Jamie Fraser. Vă pot proteja, dacă sunteţi soţia mea. Nimeni nu vă poate atinge. Şi dumneavoastră veţi face acest pas, pentru că…

Lordul s-a oprit şi a privit în jur, văzându-i pe toţi cei patru copii ai lui Fergus înghesuiţi în uşă, privindu-mă cu ochi mari şi rotunzi.

Germain îl privea pe Lordul John în ochi. Pe chipul lui prelung se citeau spaima şi dispreţul.

— Şi pe ei? l-am întrebat, întorcându-mă, pentru a-l privi în faţă. Puteţi să-i protejaţi şi pe ei?

— Da.

— Ăăă… da. Bine. Mi-am pus mâinile pe tejghea de parcă asta m-ar fi împiedicat să-mi iau zbor.

Când?

— Acum, a replicat lordul, apucându-mă de braţ. Nu e timp de pierdut.

Nu îmi aduceam aminte nimic din scurta ceremonie oficiată în salonul casei Lordului John. Nu îmi aduceam aminte decât de William, care stătea sobru lângă tatăl său vitreg, pentru că el era cavalerul de onoare. Era înalt, stătea drept şi se uita la mine cu ochii lui de pisică, în care se citea compasiunea.

Nu se poate să fi murit, am gândit eu cu extraordinară luciditate. *Iată-l.*

Am spus ceea ce mi s-a spus să spun şi apoi am fost dusă la etaj, ca să mă întind. Am adormit imediat şi nu m-am trezit decât în după-amiaza zilei următoare.

Din păcate, totul era real când m-am trezit.

Dorothea era acolo, lângă mine, privindu-mă cu îngrijorare. A stat cu mine toată ziua, încercând să mă convingă să mănânc ceva, oferindu-mi whisky şi brandy. Prezenţa ei nu era chiar liniştitoare pentru mine, nimic nu mă liniştea, dar ea mă putea face să mă gândesc la altceva. Am lăsat-o să vorbească, iar cuvintele ei treceau pe lângă mine ca o apă curgătoare.

Către seară s-au întors bărbaţii, adică Lordul John şi Willie. I-am auzit vorbind la parter. Dottie a coborât şi am auzit-o vorbind cu ei. În glasul ei se ghicea interesul pentru un lucru anume. Apoi i-am auzit paşii repezi pe scări.

— Mătuşă, mi-a spus ea cu răsuflarea tăiată, crezi că te simţi destul de bine ca să coborî?

— Ăăă… da, cred că da, am răspuns eu surprinsă pentru că îmi spusese „mătuşă”.

M-am ridicat şi am început să mă mişc încet. Mi-a luat pieptenele din mână şi mi-a pus pe cap o bonetă cu panglici. I-am dat voie să facă acest lucru şi i-am permis să mă însoţească la parter. În salon i-am găsit pe Lordul John şi pe William puţin îmbujoraţi.

— Mamă Claire, a spus William, luându-mi mâna şi sărutând-o, vino să vezi. Tata a găsit ceva şi crede că o să-ţi placă. Vino să vezi, a repetat el, ducându-mă la masă.

Obiectul în discuţie era o ladă din lemn scump şi cu ornamente din aur. Am făcut ochii mari când am văzut-o şi am întins mâna ca să o ating. Părea o ladă a unui negustor de cuţite, doar că era mult mai mare.

— Ce…? am reuşit eu să întreb, privindu-l pe Lordul John care părea un pic stingherit.

— Ăăă… hm… e un cadou, a spus el imediat, uitând pentru o clipă de maniere.

— M-am gândit că sunteţi în căutare de… echipament. Nu vreau să renunţaţi la meseria dumneavoastră, a adăugat el cu blândeţe.

— Meseria mea, am repetat eu, simţind un fior rece pe şira spinării, care s-a transmis până în maxilare. Ezitând puţin, am încercat să ridic capacul lăzii, dar aveam degetele transpirate şi mi-au alunecat, lăsând urme pe lemn.

— Nu, nu aşa, a spus Lordul John, aplecându-se şi întorcând lada către el. A ridicat ivărul ascuns, a înălţat capacul şi a deschis lada cu aerul unui conspirator.

Am simţit cum mi se ridică părul în cap şi am văzut steluţe negre în colţul ochilor. În lada aceea se aflau douăzeci şi patru de recipiente din sticlă

cu capace de aur. Sub acestea erau două sertare, iar undeva, deasupra, pe un „pat” de catifea se aflau piesele unui microscop. Era o trusă medicală.

Am simţit cum mi se înmoaie genunchii şi am leşinat, atingând cu obrazul podeaua rece, din lemn.

94

CĂILE MORŢII

Întinsă în patul meu care-mi părea un iad, căutam căi către moarte. Îmi doream din tot sufletul să plec. Indiferent ce s-ar fi aflat dincolo de această viaţă, gloria sau doar uitarea, orice era de preferat existenţei mele cumplite.

Nu pot să spun ce mă împiedica să nu-mi pun capăt vieţii într-un mod simplu şi violent. Mijloace aş fi avut oricând. Puteam alege între glonţ, sabie şi otravă şi oscilam între semiconştienţă şi stupoare.

Am umblat printre borcanele şi sticlele din lada cu medicamente ca o nebună. Am lăsat sertarele şi uşiţele deschise, căutând în mare grabă, amintindu-mi cum am pregătit acea ladă, aruncând pe podea borcane, sticle şi fragmente din trecutul meu.

Am crezut că le găsisem pe toate şi le-am pus înaintea mea pe masă.

Omeag, arsenic…

Aveam atâtea feluri de a muri dintre care puteam alege. Ce să aleg?

Eterul. Aşa ar fi cel mai uşor, chiar dacă nu

constituie preparatul cel mai sigur. Trebuia să înmoi o cârpă în eter, să-mi fac o mască din ea, acoperindu-mi nasul şi gura, şi să plec din lumea asta plutind. Exista însă posibilitatea să mă găsească cineva. Urma să îmi pierd cunoştinţa. Capul putea să-mi cadă într-o parte, cârpa muiată în eter putea să-mi cadă de pe faţă şi era posibil să mă trezesc iar în viaţa mizerabilă pe care o trăiam.

Am rămas nemişcată o clipă. Mi se părea că visez şi am pus mâna pe cuţitul de pe masă, unde îl lăsasem din neglijenţă, după ce tăiasem nişte tifon. Era cuţitul pe care mi-l dăduse Jamie. Era ascuţit şi tăişul îi lucea argintiu.

Totul avea să fie sigur şi rapid.

Jamie Fraser era pe puntea vasului *Philomene,* privind nesfârşita întindere de apă cum trecea pe lângă el şi gândindu-se la moarte. Nu se mai gândea la ea ca la un lucru ce ţinea de el din momentul în care încetase să mai aibă rău de mare. Acum gândurile lui aveau un caracter abstract.

S-a gândit că, pentru Claire, moartea fusese întotdeauna Inamicul, un lucru împotriva căruia trebuia să lupte mereu. La fel ca şi ea, se obişnuise cu moartea, numai că, spre deosebire de ea, el privea moartea împăcat. Cel puţin aşa credea. Ca şi iertarea, moartea nu era un lucru pe care, odată învăţat, să îl pui deoparte, ci devenea un exerciţiu permanent. A accepta moartea şi totuşi a trăi din plin era un paradox demn de Socrate. Zâmbind discret, Jamie s-a gândit că atenianul a acceptat exact acel paradox.

Văzuse moartea în faţă de foarte multe ori şi

amintirile acestor întâlniri erau încă destul de vii în mintea sa, încât să-şi dea seama că existau lucruri şi mai rele decât moartea. Era mai bine să mori decât să fii în doliu pentru că ţi-a murit cineva.

Avea sentimentul că exista ceva mai rău decât durerea când se uita la sora lui, mică şi singură, când auzea cuvântul „văduvă” în mintea lui. Nu era bine. Ea nu putea fi aşa ceva, nu putea fi separată de el într-un mod atât de brutal. Ar fi fost ca şi cum ar fi văzut că era tăiată în bucăţi şi nu ar fi putut face nimic să o ajute.

A lăsat deoparte acel gând şi s-a concentrat asupra lui Claire, asupra dorinţei de a o revedea, asupra amintirii ei, care părea o flacără. Şi-a adus aminte de atingerile ei care îl liniştea şi îl încălzeau, şi nu era neapărat vorba despre contactul fizic. Şi-a adus aminte de ultima seară petrecută împreună, înainte ca ea să plece. Se ţineau de mână stând pe o bancă lângă turn. Îi simţea bătăile inimii în vârfurile degetelor ei, pulsul lui fiind rapid şi fierbinte.

Ce ciudat era că prezenţa morţii aducea cu sine atâtea lucruri. Umbre de mult uitate se vedeau fugar în întuneric. Gândul la Claire, la faptul că jurase să o protejeze, chiar în prima clipă în care o ţinuse în braţe, l-a făcut să-şi aducă aminte de fata fără nume.

Ea murise în Franţa. Părea că se aflase în acea parte a capului lui în care primise o lovitură de topor. Nu se mai gândise la ea de ani de zile şi, deodată, reapăruse. Îşi adusese aminte de ea când fusese împreună cu Claire la Leoch şi s-a gândit că acea căsătorie a lui putea să fie o mică ispăşire.

Învăţase încet, încet să se ierte pentru ceea ce nu se petrecuse din vina lui şi şi-a spus că, iubind-o pe Claire, o trimitea pe fata aceea într-un loc ferit.

Prin cap îi trecuse gândul obscur că îi datora viaţa lui Dumnezeu şi şi-a făcut datoria luând-o pe Claire de soţie, realizând că Dumnezeu şi-ar fi dat seama că Jamie ar fi luat-o oricum de soţie. A zâmbit vag. Îşi ţinuse făgăduiala de a o apăra. „Să-mi apăr numele, clanul… să-mi apăr trupul", spusese el.

„Să-mi apăr trupul." Era ceva ironic în acea afirmaţie şi s-a strâmbat, desluşind în întuneric o altă figură printre umbre. Era un chip întunecat, cu o expresie batjocoritoare, cu ochi migdalaţi, atât de tânăr.

Geneva. Încă o femeie care murise din cauza lui. De fapt, nu fusese vina lui. Uitase acel gând în zilele şi nopţile care au urmat morţii ei, în nopţile petrecute în culcuşul rece de deasupra grajdurilor, mângâindu-se cu prezenţa cailor care se mişcau undeva, sub el. Dacă nu ar fi fost cu ea, fata nu ar fi murit. De acel gând nu putea să scape.

Se întrebase dacă îi mai datora lui Dumnezeu încă o viaţă. Credea că era vorba despre viaţa lui Willie, pe care o ocrotise cu preţul propriei sale vieţi. Poate aşa se spălase de păcatul făcut faţă de Geneva. Dar meritul se cuvenea altcuiva.

Ei bine, acum sora lui îi era alături, şi el l-a asigurat pe Ian în sinea sa că va avea grijă de ea. *Atât cât trăiesc eu,* s-a gândit Jamie. Atât cât va mai trăi, adică încă destulă vreme. Credea că folosise doar cinci dintre vieţile despre care îi spusese ghicitoarea din Paris.

„Vei muri de nouă ori, înainte de a te odihni în mormântul tău”, îi spusese ghicitoarea aceea. S-a întrebat dacă era nevoie de atâtea încercări pentru a o face o dată şi bine.

Am lăsat mâna să-mi cadă, cu încheietura descoperită, şi am pus vârful cuţitului la mijloc, pe antebraţ. Am văzut multe încercări nereuşite de sinucidere, încheieturi tăiate, răni care semănau cu nişte guri ce strigau după ajutor. Am văzut persoane care voiseră într-adevăr să se sinucidă. Metoda cea mai sigură era aceea de a secţiona venele pe lung, cu o tăietură adâncă şi sigură, astfel încât sângele să mi se scurgă din trup în câteva minute şi să devin inconştientă în câteva secunde.

Se mai vedea încă semnul de pe deget. Un semn alb, un „J”. Era semnul pe care mi-l făcuse în ajunul evenimentelor de la Culloden, atunci când ne-am gândit pentru prima oară la despărţire şi la moarte.

Am trecut cu vârful cuţitului peste semnul acela discret şi am simţit şoapta seducătoare a metalului pe piele. Atunci voisem să mor împreună cu el, dar el nu a dorit acest lucru. Purtam copilul lui în pântece. Nu puteam să mor.

Nu mai eram însărcinată cu ea, dar ea era în continuare acolo. Am oftat şi am pus cuţitul la loc, pe masă.

Poate că era un obicei pe care mi-l formasem de ani de zile. Mă obişnuisem să văd viaţa ca pe un lucru sacru. Aveam o oarecare superstiţie legată de viaţa care era ca o flacără pe care nu voiam să o sting cu mâna mea. Poate că era vorba de obligaţie. Erau oamenii care aveau nevoie de

mine… sau măcar oamenii cărora le puteam fi de folos. Poate că era vorba despre încăpăţânarea trupului, despre insistenţa inexorabilă asupra unui proces care nu ar fi trebuit să se termine niciodată.

Puteam să fac în aşa fel încât inima să-mi bată foarte încet şi să-i număr bătăile. Puteam face în aşa fel încât sângele să-mi curgă mai încet prin trup. Puteam să-mi aud inima bătând ca o tobă în urechi.

Acelea erau cărări care duceau către întuneric, ştiam asta. Am văzut oameni murind. Deşi apărea o decădere fizică, moartea nu venea până ce nu se găsea calea către ea. Încă nu am găsit acea cale.

95

AMORŢIREA

Noua trusă medicală era pe masă în camera mea, lucind uşor la lumina lumânării. Lângă ea se aflau săculeţii cu plante medicinale pe care îi cumpărasem în cursul dimineţii, dar şi sticlele cu tincturi proaspete pe care le preparasem în timpul după-amiezii, cu tot dezacordul doamnei Figg, care ţinea foarte mult la curăţenia bucătăriei ei. Ochii ei mici îmi spuseseră cât se poate de limpede că mă număr printre rebeli, ba chiar că mă credea o vrăjitoare. S-a retras în uşa clădirii rezervate bucătăriei, dar nu se retrăsese cu totul cât timp lucrasem, ci mă supraveghease atent.

Aveam lângă mine o sticlă mare cu rachiu din prune. Pe parcursul ultimei săptămâni, descoperisem că un pahar de rachiu din prune mă

ajuta să dorm, măcar pentru puţină vreme. În această seară nu mă ajuta, însă. Am auzit cum suna ceasul de pe şemineul de la parter.

Am ridicat o cutie cu flori de muşeţel care se vărsase şi am aşezat cu grijă florile înapoi. O sticlă de suc de mac se răsturnase, iar lichidul aromat se scurgea pe lângă dop. M-am ridicat, am şters picăturile de pe gâtul sticlei, folosindu-mi batista. Am şters mica băltoacă de pe podea. O rădăcină, o piatră, o frunză. Le-am ridicat, le-am pus la locul lor, martori ai chemării mele, bucăţi ale destinului meu.

Sticla rece părea oarecum distantă, lemnul strălucitor părea o iluzie.

În vreme ce inima îmi bătea încet, am pus mâna pe ladă încercând să mă liniştesc, să îmi găsesc locul în spaţiu şi în timp. Era din ce în ce mai greu, cu fiecare zi care trecea.

Mi-am adus aminte foarte bine de ziua retragerii de la Ticonderoga. Ajunsesem într-un sat, ne-am refugiat într-un grajd. Am muncit atunci întreaga zi şi am făcut tot ceea ce s-a putut fără alimente, medicamente, instrumente, bandaje, în afara celor făcute din hainele îmbibate cu transpiraţie ale răniţilor. Am simţit că lumea se năruia din ce în ce mai mult pe măsură ce lucram, auzindu-mi glasul ca şi când ar fi aparţinut altcuiva, văzând trupurile pe care le atingeam, doar trupuri, membre, răni, în timp ce pierdeam contactul cu lumea.

S-a lăsat întunericul. Cineva a venit, mi-a cerut să mă ridic şi m-a îndemnat să ies din grajd şi să mă duc în cârciuma mică. Localul era plin de oameni. Cineva – oare Ian? — Mi-a spus că Jamie era afară şi avea de mâncare pentru mine.

Era singur acolo, în magazia luminată doar de un felinar îndepărtat.

Am rămas în prag, tremurând. Poate încăperea tremura.

Am văzut cum degetele mi s-au înfipt în tocul uşii şi unghiile mele s-au făcut albe.

Am observat mişcare în lumina palidă. S-a ridicat repede şi s-a îndreptat spre mine. Cum se…?

— Jamie, am spus uşurată pentru că îmi adusesem aminte cum se numea.

M-a apucat de mână şi m-a condus în magazie, iar eu m-am întrebat dacă eu mergeam sau dacă mă ducea el. Am auzit cum răsuna pământul sub mine, dar nu simţeam greutatea pe care ar fi trebuit să o ducă picioarele mele.

Jamie îmi vorbea, glasul lui liniştindu-mă, deşi îmi era greu să disting cuvintele. Cu toate astea, îmi dădeam seama ce voia să spună şi am reuşit să replic:

— În regulă… doar obosită.

M-am întrebat chiar în momentul în care rosteam cuvintele dacă erau cuvinte sau doar sunete şi dacă erau cele potrivite.

— Vrei să dormi, femeie? m-a întrebat el privindu-mă cu îngrijorare. Crezi că vei putea mânca înainte de a dormi?

Jamie a întins mâna pentru a lua pâinea, iar eu m-am sprijinit de perete, surprinsă că acesta era solid.

Am avut din nou senzaţia de amorţeală.

— În pat, am spus, simţind că mi se scursese sângele din buze. În pat, împreună cu tine, chiar acum.

Mă mângâiase pe obraz cu palma lui caldă şi solidă, în primul rând solidă.

— Eşti sigură, draga mea? a întrebat el surprins. Arăţi de parcă…

Am pus mâna pe braţul lui, mirându-mă că nu-i treceam cu degetele prin carne.

— Tare, am spus eu. Să-mi faci vânătăi.

Paharul meu era gol, sticla era pe jumătate plină. Mi-am umplut paharul şi am pus mâna pe el cu atenţie, pentru că nu voiam să-l vărs, dorindu-mi să-mi găsesc liniştea, fie şi măcar temporar.

Oare mă puteam separa cu totul? Oare era posibil ca sufletul meu să părăsească trupul, fără ca eu să mor? Reuşisem, oare, asta deja?

Am băut încet paharul, înghiţitură cu înghiţitură. Apoi altul, înghiţitură cu înghiţitură.

Probabil că am auzit un sunet şi de aceea am înălţat capul. În prag se afla Lordul John Grey. Legătura de la gât era desfăcută şi cămaşa îi atârna pe umeri. Pe pieptul cămăşii se vedea o pată de vin, iar părul lui era vâlvoi şi avea ochii roşii, întocmai ca ai mei.

M-am ridicat fără să-mi simt greutatea corpului, de parcă m-aş fi aflat sub apă.

— În noaptea asta nu am să plâng de unul singur dispariţia lui, a spus lordul închizând uşa.

Am fost surprinsă când m-am trezit. Nu mă aşteptasem să stau întinsă şi să reconstruiesc realitatea din jurul meu. Aveam o uşoară durere de cap, lucru care mă surprindea chiar mai mult decât acela că eram încă în viaţă.

Aceste aspecte nu însemnau nimic pe lângă acela că lângă mine se afla un bărbat.

— De când nu te-ai mai culcat cu o femeie, dacă

nu te superi că te întreb?

Nu s-a supărat deloc. S-a încruntat doar un pic, replicând:

— De cincisprezece ani? Cel puţin de cincisprezece ani.

M-a privit cu oarecare îngrijorare, spunând:

— Oh, îmi cer scuze.

— Ah, da? Pentru ce?

Am ridicat din sprâncene, gândindu-mă la o serie de lucruri pentru care *şi-ar fi putut* cere scuze, dar nu apărea niciunul dintre ele.

— Mă tem că poate nu… a spus el, ezitând o clipă. Poate nu m-am purtat ca un gentleman.

— Nu te-ai purtat, i-am spus sec. Nu te-ai purtat, dar te asigur că nici eu nu m-am purtat ca o doamnă.

S-a uitat la mine mestecând, ca şi când ar fi căutat un răspuns, dar a scuturat din cap şi a renunţat.

— Oricum, nu cu mine ai făcut dragoste şi ştii asta, i-am spus eu.

A ridicat privirea uluit. M-a privit cu ochii lui albaştri. Apoi a coborât privirea şi s-a uitat la pătură.

— Nu, a răspuns el încet. Nu cu tine, dar nici tu nu ai făcut dragoste *cu mine.* Te-ai gândit la mine?

— Nu, am replicat eu.

Durerea se mai estompase faţă de seara trecută, dar continua să apese grea. Vocea mea era slabă şi răguşită, pentru că mă simţeam sugrumată de mâna durerii.

John s-a ridicat în şezut şi a întins mâna către masă, unde se aflau o carafă, o sticlă şi un pahar. A turnat ceva din sticlă şi mi-a întins paharul.

— Mulţumesc, am spus, ducând paharul la buze. Dumnezeule, asta-i *bere?*

— Da şi este o bere foarte bună, a replicat el, luând sticla. A luat câteva înghiţituri sănătoase, ţinând ochii închişi.

— Curăţă cerul gurii, împrospătează respiraţia şi pregăteşte stomacul pentru digestie.

În ciuda sentimentelor mele, eram amuzată şi şocată.

— Vrei să-mi spui că ai obiceiul de a bea bere în fiecare zi, la micul dejun?

— Bineînţeles că nu. La micul dejun obişnuiesc să şi mănânc.

— Mă mir că mai ai dinţi în gură, i-am spus.

Am luat o înghiţitură. Era, într-adevăr, bere bună. Avea un gust bogat şi era dulce. Era puţin amară, dar exact atât cât trebuie.

Mi-am dat seama că era puţin încordat şi că acea încordare nu avea nicio legătură cu discuţia. Pentru că gândeam încet, mi-a luat o vreme ca să-mi dau seama despre ce era vorba.

— Oh, dacă vrei să tragi un vânt, fă-o. Nu trebuie să te jenezi de prezenţa mea.

Era atât de uimit de spusele mele, încât a făcut-o.

— Îmi cer scuze, doamnă, a spus el, roşind.

Am încercat să nu râd, dar am chicotit.

— Ai fi avut vreo ezitare dacă te-ai fi aflat în pat alături de un bărbat? l-am întrebat din pură curiozitate.

Şi-a frecat faţa cu mâna şi am văzut că i-a pierit culoarea din obraji.

— Ah, asta ar depinde de bărbat. Dacă ar fi să generalizăm, totuşi, cred că nu.

Bărbaţii. Ştiam că, în mintea lui, bărbatul era Jamie. Şi în mintea mea. Cel puţin deocamdată asta era situaţia.

Ştia la ce mă gândeam.

— Mi-a oferit trupul lui o dată. Ştiai asta? îmi vorbise pe un ton sec.

— Cred că nu ai acceptat, am replicat eu. Ştiam că nu a acceptat, dar voiam să aud şi varianta lui asupra celor întâmplate.

— Nu. Ceea ce voiam eu nu era acel lucru, adică nu întru totul lucrul acela, a adăugat el deschis. Voiam totul. Eram tânăr şi destul de mândru pentru a crede că, dacă nu aveam totul, nu puteam accepta nimic altceva. Iar el nu îmi putea da, desigur, totul.

Am tăcut o vreme, căzând pe gânduri. Fereastra era deschisă şi perdelele de muselină fâlfâiau în bătaia vântului.

— Regreţi? l-am întrebat. Regreţi că nu ai acceptat oferta?

— Am regretat de zece mii de ori cel puţin, m-a asigurat el, rânjind. Pe de altă parte… faptul că l-am refuzat a fost unul dintre puţinele acte de nobleţe cu care mă pot lăuda. Este adevărat, să ştii, lipsa egoismului oferă satisfacţii. Dacă *aş fii* acceptat, s-ar fi distrus tot ce exista între noi. Pentru că am avut înţelegere faţă de el, m-am bucurat de prietenia lui. Aşa se întâmplă că am rămas pe de-o parte cu regretul, dar pe de alta cu satisfacţia. Oricum, prietenia valorează mai mult decât orice.

După o clipă de tăcere, s-a întors spre mine, continuând:

— Pot să… O să crezi că sunt ciudat.

— Oricum *eşti* un pic ciudat, nu-i aşa? am spus pe un ton binevoitor. Despre ce e vorba?

Mi-a aruncat o privire care îmi dădea de înţeles că, dacă unul dintre noi era ciudat, acela nu era el. Era, totuşi, un gentleman şi nu a făcut niciun fel de remarcă.

— Îmi permiţi să te văd… goală?

Am închis un ochi şi l-am privit.

— Nu e prima dată când te-ai culcat, vreau să spun *te-ai culcat* cu o femeie, nu-i aşa? l-am întrebat.

Mi-am adus aminte că a fost căsătorit şi că şi-a petrecut o mare parte din viaţa de bărbat însurat separat de soţia lui.

Şi-a ţuguiat buzele gânditor.

— Ei bine, nu, a spus el în cele din urmă. Cu toate astea, cred că este prima dată când am făcut-o din proprie voinţă.

— Oh, *sunt* flatată.

M-a privit, zâmbind uşor.

— Aşa şi trebuie, a spus el încet.

Mă aflam într-o situaţie în care… Ei bine, pe de altă parte, probabil că el nu avea aceleaşi reacţii instinctive faţă de femei ca alţi bărbaţi. Dar acest lucru implica o întrebare…

— De ce?

În colţul gurii i s-a ivit un zâmbet şi Grey s-a sprijinit pe pernă.

— Ei bine… nu ştiu dacă pot să-ţi spun adevărul în legătură cu asta. Poate că este vorba doar despre încercarea de a mă împăca pe mine însumi cu… ăăă… experienţa de noaptea trecută.

Am simţit un fel de fulger care părea că m-a lovit în piept. Nu avea cum să ştie la ce mă

gândisem când mă trezisem, nu avea cum să ştie că fusesem dezorientată, crezând că el era Jamie, amintindu-mi foarte bine cum erau carnea, greutatea şi ardoarea lui, dorindu-mi ca el să fie Jamie, realizând pentru o clipă că el era, pentru ca apoi să fiu strivită ca un bob de strugure, când mi-am dat seama că Grey nu era Jamie.

Oare el avusese aceleaşi gânduri când se trezise alături de mine?

— Poate că este vorba despre curiozitate, a spus cu un zâmbet mai larg. Nu am mai văzut o femeie goală de multă vreme, exceptând sclavele de culoare de la docurile din Charleston.

— La cât te referi când spui de multă vreme? De cincisprezece ani ai spus?

— Oh, de peste cincisprezece ani. Isabel…

Lordul s-a întrerupt deodată, zâmbetul dispărându-i de pe chip. Nu amintise de soţia lui, care murise.

— Nu ai văzut-o niciodată goală? am întrebat eu, mai mult decât curioasă.

Grey şi-a întors faţa, coborându-şi privirea.

— Ah… nu. Nu era… Ea nu… Nu.

A tuşit şi apoi s-a uitat la mine cu atâta francheţe, încât am simţit nevoia să privesc în altă parte.

— Eu sunt gol, a spus el, dând cearşaful la o parte.

Invitată să o fac, m-am stăpânit cu greu să nu mă uit la el. Era suplu, dar solid. Avea şoldul puţin moale, dar nu era gras. Era acoperit cu păr blond, care devenea puţin mai închis la culoare între coapse. O parte a pieptului său era străbătută de numeroase cicatrici. Şi mai erau şi altele. Una se

afla deasupra pulpei, alta, care semăna cu un fulger, se vedea pe antebraţ.

Mi-am zis că şi cicatricile mele erau vizibile şi, înainte da a mă răzgândi, am tras cearşaful de pe mine. M-a privit cu vădită curiozitate, zâmbind discret.

— Eşti minunată, a spus el politicos.

— Pentru o femeie de vârsta mea?

S-a uitat la mine fără niciun fel de pasiune, fără a judeca, exact ca un om cu gusturi formate, care văzuse multe în ani de zile.

— Da, a spus el în cele din urmă. Şi nu este vorba despre vârstă, şi nici despre femeie.

— Atunci despre ce anume este vorba? am întrebat fascinată. Despre un obiect? Despre o sculptură?

Într-o anumită măsură, înţelegeam acest punct de vedere. Poate că el mă percepea ca pe o sculptură dintr-un muzeu, unde se vedeau statui asupra cărora vremea îşi pusese amprenta, fragmente ale unei culturi dispărute, ce mai păstrau o parte din sursa de inspiraţie şi deveniseră sacre deoarece datau de multă vreme. Nu mă văzusem niciodată într-o asemenea lumină, dar nu mă puteam gândi la un alt punct de vedere.

— Te văd ca pe prietena mea, a spus el cât se poate de direct.

— Oh! am exclamat foarte impresionată. Mulţumesc.

Am aşteptat o vreme, pentru ca apoi să trag cearşaful peste noi amândoi.

— Dacă tot suntem prieteni… am spus, făcându-mi curaj.

— Da?

— Mă întrebam… ai fost singur… în tot acest timp de când ţi-a murit soţia?

A oftat, dar mi-a zâmbit, arătându-mi astfel că întrebarea mea nu îl supărase.

— Dacă ţii neapărat să afli, am avut mai mulţi ani o relaţie cu bucătarul meu.

— Cu… bucătarul?

— Nu mă refer la doamna Figg, a spus el repede, deducând din tonul vocii mele că eram îngrozită. Mă refer la bucătarul meu de la Mount Josiah, din Virginia. Numele lui este Manoke.

— Ma… oh!

Mi-am adus aminte că Bobby Higgins îmi spusese că Lordul John avea în slujba sa un indian care se numea Manoke şi care gătea pentru el.

— Nu este vorba doar despre satisfacerea unor nevoi de ordin fiziologic, a spus lordul, privindu-mă pătrunzător. Este vorba despre faptul că îl plac şi el mă place pe mine.

— Mă bucur să aud asta, am şoptit. El… ăăă… este…

— Nu ştiu dacă se simte atras numai de bărbaţi. Mă îndoiesc de lucrul acesta, am fost oarecum surprins când mi-a mărturisit dorinţele în ceea ce mă priveşte, dar nu am de ce să mă plâng, indiferent de gusturile pe care le are.

Mi-am trecut degetele peste buze; nu doream să fiu nepermis de curioasă, dar devenisem neobişnuit de interesată.

— Nu te deranjează… că poate avea şi alţi iubiţi? S-a şi ajuns la asta?

Deodată aveam o senzaţie neplăcută. Nu îmi doream ca lucrurile petrecute noaptea trecută să se mai întâmple *vreodată.* De fapt, încercam să mă

conving că nici nu se întâmplase nimic. Nu aveam de gând să mă duc cu el în Virginia. Ce se întâmpla, însă, dacă eram nevoită să-l însoţesc pe Lordul John? Parcă şi vedeam un indian gelos care îmi punea otravă în supă sau mă aştepta după un colţ al casei, având în mână un tomahawk.

John însuşi părea să se gândească la aceste lucruri, cu buzele strânse. Am văzut că avea barbă. Părul blond îi mai îndulcise trăsăturile şi, în acelaşi timp, îmi dădea senzaţia de putere. L-am mai văzut, însă, nebărbierit.

— Nu. Nu suntem… posesivi, a spus el în cele din urmă.

I-am aruncat o privire în care se citea neîncrederea.

— Te asigur că este aşa, mi-a spus el, zâmbind discret. Este… ei bine. Cel mai bine pot descrie situaţia prin analogie. La plantaţia mea, aceasta îi aparţine, desigur lui William, spun că este a mea numai pentru că stau acolo…

L-am încurajat politicos, nu avea rost să se piardă în amănunte şi era mai bine să-şi continue ideea.

— La plantaţia mea, a continuat el ignorându-mă, este un spaţiu vast în spatele casei. La început a fost un mic luminiş. În decursul anilor am mărit acel luminiş şi am pus gazon. Când se lasă întunericul, căprioarele vin să se hrănească pe spaţiul amenajat de mine. Din când în când, văd o căprioară anume. Este albă şi pare din argint. Nu ştiu dacă vine doar atunci când luna se află pe cer sau dacă eu o văd numai când totul este scăldat în razele lunii, dar este o imagine de o rară frumuseţe.

Ochii lui deveniseră blânzi şi mi-am dat seama că nu se uita la tavă, ci vedea căprioara albă în razele lunii.

— Vine o noapte, două, trei, foarte rar patru şi apoi dispare şi nu o mai văd săptămâni la rând, uneori luni la rând. Apoi apare şi sunt din nou încântat.

S-a întors pe-o parte, uitându-se la mine.

— Vezi? Eu nu sunt proprietarul acestei fiinţe… nici nu aş vrea să fiu, chiar dacă aş putea. Venirea ei este un dar pe care îl accept cu recunoştinţă, dar când căprioara pleacă, nu mă simt abandonat. Mă bucur de ea atâta vreme cât ea doreşte să se afle acolo.

— Şi vrei să spui că relaţia ta cu Manoke este una asemănătoare. Crezi că el are aceleaşi sentimente faţă de tine? am întrebat eu fascinată.

M-a privit vădit uimit.

— Nu am nicio idee.

— Voi… ăăă… nu vorbiţi în pat? l-am întrebat pe un ton cât mai delicat.

Gura lui a tresărit puţin şi a răspuns:

— Nu.

Am rămas o vreme cufundaţi în tăcere, întinşi, privind în tavan.

— Ai avut vreodată…? am şoptit.

— Ce să am?

— Un iubit cu care să vorbeşti.

S-a întors spre mine şi m-a privit pătrunzător, zicând:

— Da. Poate că nu vorbeam atât de deschis precum vorbesc *cu tine*, dar da, am avut.

A deschis gura ca şi când ar fi vrut să spună sau să întrebe ceva, dar a tras adânc aer în piept, a

închis gura şi a oftat.

Ştiam, nu se putea să nu observ, că el voia mult să ştie cum era Jamie în pat, dincolo de ceea ce îşi dăduse el seama după noaptea petrecută în compania mea. Trebuie să recunosc că eram foarte tentată să-i spun, fie şi numai pentru a-l aduce pe Jamie la viaţă câteva momente, cât stăteam de vorbă. Ştiam, însă, că astfel de mărturisiri aveau un preţ. Era sentimentul că îl trădam pe Jamie, dar şi de sentimentul de ruşine pe care îl aveam pentru că îl foloseam pe John, indiferent dacă el voia sau nu să fie folosit. Dacă amintirile legate de ceea ce se întâmplase între mine şi Jamie, dacă lucrurile intime nu erau mărturisite, atunci nu erau doar ale mele şi nu îmi revenea mie dreptul să le dau în vileag.

M-am gândit – şi ideea mi-a venit cu greu, aşa cum îmi veneau ideile în ultima vreme – că amintirile legate de intimitatea lui John îi aparţineau lui John.

— Nu vreau să mă laud, am spus eu, vrând parcă să îmi cer scuze.

El a zâmbit discret.

— Sunt flatat, doamnă, că eşti interesată de mine. Eu cunosc cazuri… de căsătorii convenţionale în cadrul cărora partenerii nu vor să îşi cunoască gândurile şi trecutul.

Eram foarte uimită să constat că între mine şi John exista o oarecare intimitate. Nu era o intimitate dorită de niciunul dintre noi, dar era prezentă.

Am realizat acest lucru şi m-am închis puţin în mine, dar mi-am dat seama, de asemenea, că nişte persoane care beau bere nu pot să stea în pat la

nesfârşit.

A văzut că m-am întors în pat, s-a sculat, şi-a pus halatul şi apoi mi-a dat rochia. Am constatat cu oarecare jenă că o luase cineva şi o pusese pe scaun, în faţa focului, ca să se încălzească.

— De unde e asta? am întrebat eu, privind halatul din mătase pe care mi-l întindea.

— Din dormitorul tău, cred, a spus el, încruntându-se, pentru ca mai apoi să spună:

— Oh, cred că l-a adus doamna Figg când a venit să facă focul.

— Oh! am exclamat eu. Gândul că doamna Figg mă văzuse în patul Lordului John – înfrigurată, sforăind, dacă nu chiar cu saliva curgându-mi din gură – nu era unul deloc plăcut. Numai faptul că mă aflasem în acel pat era jenant.

— *Suntem* căsătoriţi, a subliniat el, cu o anume asprime în glas.

— Ăăă… da, dar…

M-am gândit că poate scena nu era neobişnuită pentru doamna Figg. Poate că lordul se mai culca şi cu alte femei.

— Te culci şi cu alte femei? Âăă… nu vreau să spun că dormi cu ele, ci…

— Nu o fac pentru că îmi place, a replicat el, lăsând deoparte pieptenele de argint. Mai este vreun lucru despre care vrei să mă întrebi înainte să chem băiatul aici? a spus el cu amabilitate exagerată.

În ciuda faptului că ardea focul, în încăpere era răcoare, dar obrajii mei ardeau. Mi-am pus halatul din mătase şi am spus:

— Dacă mă îndemni să o fac… Ştiu că Brianna ţi-a spus ce… ce suntem, îţi vine să crezi?

S-a uitat la mine o vreme, cântărindu-mă din priviri. Nu avea abilitatea lui Jamie de a-şi ascunde sentimentele. Mai întâi a fost iritat de întrebarea mea, dar în cele din urmă s-a amuzat. A făcut o mică plecăciune, zicând:

— Nu, a recunoscut el, dar îţi promit că mă voi purta ca şi cum aş crede.

L-am privit cu ochi mari, mi-am dat seama că aveam gura căscată şi am închis-o, spunând:

— Mi se pare destul de corect.

Atmosfera de intimitate care se instalase în ultima jumătate de oră s-a destrămat şi, deşi eu fusesem cea care pusese întrebări îndrăzneţe, mă simţeam acum ca un melc ce doreşte să se retragă în căsuţa lui. Eram expusă atât fizic, cât şi emoţional. Năucită cu totul am spus ceva gen „la revedere” şi m-am îndreptat spre uşă.

— Claire? a spus el pe un ton întrebător.

M-am oprit cu mâna pe clanţă, derutată. Nu îmi mai spusese niciodată pe nume. Am făcut un efort pentru a putea întoarce capul, dar am văzut că zâmbea.

— Gândeşte-te la căprioară, a spus el cu glas blând. Gândeşte-te, draga mea.

Am dat din cap fără să scot un cuvânt şi am ieşit repede. Abia după ce m-am spălat cu gesturi viguroase, după ce m-am îmbrăcat şi am băut o ceaşcă de ceai cu coniac mi-am dat seama ce a vrut să spună.

Venirea ei este un dar, spusese el, referindu-se la căprioara albă, *un dar pe care îl accept cu recunoştinţă.*

Am inspirat aburii băuturii şi m-am uitat la frunzele de ceai de pe fundul ceştii. Era pentru

prima oară în ultimele săptămâni când mă întrebam ce îmi rezervă viitorul.

— Destul de corect, am şoptit şi am golit ceaşca, simţind pe limbă gustul amar al frunzelor de ceai.

96

LICURICII

Era întuneric. Mai întuneric decât în oricare loc în care fusese până atunci. Afară noaptea nu era niciodată cu adevărat întunecoasă, nici măcar când cerul era acoperit. Era mai întuneric decât în debaraua lui Mandy, când se jucau de-a v-aţi ascunselea. Era o crăpătură între uşi. O simţea cu degetele, dar prin ea nu pătrundea niciun pic de lumină. Trebuia să fie noapte. Poate că se va ivi lumina, dar când se va face dimineaţă.

Poate că domnul Cameron avea să se întoarcă şi el atunci când se va face ziuă. Jem s-a depărtat puţin de uşă, gândindu-se la toate acestea. Nu credea că domnul Cameron voia să-i facă rău. Cel puţin *a spus* că nu îi va face rău. Poate încerca să-l ducă iar la pietre, dar el nu voia să se mai ducă acolo *pentru nimic în lume.*

S-a gândit la durerile pe care le avusese la pietre. Domnul Cameron îl împinsese într-una din pietre şi… începuse. Avea o julitură în cot, pentru că se lovise de o piatră. Îşi freca locul lovit. Era mai bine să-l doară, decât să se gândească la pietre. El şi-a spus că domnul Cameron nu avea să-i facă rău, pentru că îl trăsese înapoi atunci când a încercat… A suspinat şi a încercat să se gândească la altceva.

Credea că ştie unde se află, pentru că şi-a adus aminte că mama îi povestise tatei despre gluma pe care i-o făcuse domnul Cameron mamei, când a închis-o în tunel. Mama spusese că roţile pe care se deplasau uşile aveau un sunet care semăna cu acela făcut de un animal care roade oase. *Chiar* acel sunet se auzise când domnul Cameron îi spusese să stea acolo şi închisese uşile.

Tremura. Era frig aici, chiar dacă avea jacheta pe el. Nu era atât de frig ca atunci când el şi bunicul s-au trezit înainte de răsăritul soarelui şi au aşteptat în zăpadă să vină căprioara, dar era destul de frig.

Aerul părea ciudat. A adulmecat pentru a-şi putea da seama ce se petrece, aşa cum erau în stare să facă bunicul şi unchiul Ian. Mirosea a piatră, dar era doar piatră, nu erau… *ele.* Mirosea a metal şi ulei, de parcă ar fi fost la o benzinărie. Mai era ceva în aer, care nu mirosea deloc, dar zumzăia. Aceea era energia, şi-a dat seama de asta. Nu era la fel ca în încăperea pe care i-au arătat-o mama şi Jimmy Glasscock, unde erau turbinele, dar era cam acelaşi lucru. Acolo se aflau maşini, deci. S-a simţit puţin mai bine. Maşinile se purtau bine cu el.

Gândindu-se la maşini, şi-a adus aminte că mama îi spusese că acolo se afla un tren. Nu era doar un spaţiu gol şi întunecos. Poate că acel zumzăit era al trenului.

A întins braţele şi a pipăit, până când a dat de un perete. Apoi a înaintat pipăind cu o mână peretele. În cele din urmă, şi-a dat seama că înainta în direcţia greşită, în momentul în care s-a lovit de uşi şi a exclamat:

— Au!

Propriul său glas l-a făcut să râdă, pentru că părea caraghios în acel spaţiu mare. Băiatul s-a întors şi a lipit cealaltă mână de perete, pentru a-şi putea ghida paşii în întuneric.

Oare unde era domnul Cameron acum? Nu îi spusese unde se duce. Îi spusese doar să aştepte până se va întoarce cu ceva de mâncare.

Mâna lui a atins ceva rotund şi neted şi şi-a retras-o repede. Acel ceva nu se mişca şi a pus din nou mâna pe el. Erau cabluri de electricitate prinse de-a lungul peretelui. Cabluri mari. Simţea acel zumzet în ele. Acelaşi zumzet pe care îl simţea când tata pornea maşina. S-a gândit la Mandy. Ea zumzăia încet când dormea şi, mai tare, când era trează.

S-a întrebat dacă domnul Cameron s-a dus să o ia şi pe Mandy, şi asta l-a făcut să-i fie teamă. Domnul Cameron voia să afle cum se putea trece prin pietre şi Jem nu avea cum să îi spună acest lucru. Mandy nu putea nici ea să-i spună, pentru că era doar un copilaş. Gândul acela l-a făcut să între în panică şi s-a gândit la ea.

Fetiţa era acolo. Era ceva ca o luminiţă în capul lui şi a tras adânc aer în piept. Care va să zică, Mandy era bine. A realizat că îşi putea da seama de asta, chiar dacă nu se afla lângă el, ci undeva departe. Nu mai încercase aşa ceva niciodată. De obicei, Mandy era *acolo,* ca o pacoste, iar când pleca împreună cu prietenii lui, nu se gândea la ea.

A lovit ceva cu piciorul şi s-a oprit, întinzând o mână. Nu a găsit nimic şi, după vreun minut, a avut curajul să îşi ia mâna de pe perete şi să o

întindă, înaintând în întuneric. Inima îi bătea cu putere şi transpira, deşi îi era frig. La un moment dat, a dat de ceva metalic. Trenul!

A găsit deschizătura. S-a târât pe coate şi pe genunchi, lovindu-se cu capul de panoul de comandă. A văzut stele verzi înaintea ochilor şi a exclamat:

— *Ifrinn!*

Lucrul acesta l-a făcut să râdă. Vocea lui se auzea cu un ecou mai puţin puternic acum, că se afla în tren, şi a continuat să chicotească.

A pipăit dispozitivele de control. Erau aşezate exact aşa cum spusese mama. Era doar un buton şi o manetă şi el a apăsat butonul. S-a aprins o lumină roşie şi el s-a speriat. Cu toate astea, s-a simţit foarte bine văzând-o. A simţit cum trecea curentul electric prin trupul trenului şi asta l-a făcut să prindă curaj. A împins maneta puţin şi a fost fericit să vadă că trenul se mişca.

Încotro se îndrepta? A mişcat maneta puţin mai mult şi aerul a început să treacă pe lângă faţa lui. L-a adulmecat, dar nu a putut detecta nimic. Se îndepărta, totuşi, de uşile acelea mari şi de domnul Cameron.

Poate că domnul Cameron va încerca să afle de la mama sau de la tata despre pietre. Jem *spera* că asta se va petrece. Dacă ar fi făcut asta, i-ar fi pierit cheful. Băiatul era sigur de asta şi gândul îl încălzea. După ce s-ar fi ocupat de domnul Cameron, părinţii ar fi pornit în căutarea lui, l-ar fi găsit şi totul ar fi fost în ordine. Se întreba dacă Mandy ar fi fost în stare să le spună unde se afla el. Ea îl simţea la fel cum el o simţea pe ea. S-a uitat la luminiţa roşie a trenului. Lumina aceea

ardea exact ca Mandy, constant şi cu căldură. A mai împins puţin maneta şi trenul a înaintat mai repede în întuneric.

97

LEGĂTURI

Rachel a pipăit cu suspiciune capătul pâinii. Vânzătoarea a văzut-o şi s-a întors spre ea, mârâind:

— Nu pune mâna pe aia! Dacă o cumperi, să ştii că te costă un penny! Dacă nu, pleacă!

— Cât de veche e pâinea asta? a întrebat Rachel, ignorând privirea femeii. Miroase rău şi este la fel de rea precum arată. Nu ţi-aş da mai mult de jumătate de penny pentru o pâine.

— Nu e mai veche de o zi! a strigat femeia, trăgând tava cu pâine. Până miercuri nu va exista pâine proaspătă. Stăpânul meu nu va primi făină până atunci. Ei, vrei pâine sau nu?

A mormăit fata cu scepticism. Denny ar fi fost şocat dacă ar fi ştiut că Rachel încerca să o înşele pe femeie, doar că era o diferenţă între a plăti preţul corespunzător şi a jefui pe cineva. Era la fel de incorect să se lase înşelată de acea femeie, la fel cum era să o înşele ea pe acea femeie.

Oare pe tavă erau firimituri şi pe marginea pâinii se vedeau urme de dinţi? S-a aplecat şi s-a încruntat la Rollo, care a schelălăit scurt.

— Tu crezi că şoarecii au făcut asta, câine? l-a întrebat Rachel. Şi eu cred la fel.

Rollo nu era interesat de şoareci. El a ignorat-o pe Rachel, dar şi pe vânzătoare, şi a început să

adulmece podeaua cu mult interes, scoţând un zgomot ciudat.

— Ce te frământă, câine? a spus Rachel, privindu-l consternată. I-a pus mâna pe ceafă şi a fost uimită să constate cum vibra aceasta.

Rollo i-a ignorat vocea şi atingerea şi a început să se învârtească sau, mai bine spus, să alerge în cerc.

— Câinele nu a înnebunit, nu-i aşa? a întrebat vânzătoarea privindu-l pe Rollo.

— Sigur că nu, a replicat Rachel cu totul absentă. Rollo… *Rollo!*

Deodată câinele a ieşit din prăvălie, înaintând cu botul în pământ, nerăbdător.

Mormăind, Rachel a luat coşul pentru cumpărături şi a pornit după el. A început să-l strige, alergând, în vreme ce coşul o lovea peste picioare. Exista pericolul să îi scape din coş lucrurile pe care le cumpărase deja.

Ce era cu el? Nu se purtase niciodată aşa până atunci. Rachel a început să alerge mai repede, pentru a nu-l pierde din ochi.

— Câine ciudat! a spus fata gâfâind. Ai merita să te pierd!

Deşi rostise acele cuvinte, continua să alerge după el, strigându-l. Rollo mai plecase de la han ca să meargă la vânătoare, dar se întorsese întotdeauna. Acum, însă, se afla destul de departe de han şi se temea să nu-l piardă.

— Dacă ai mirosul atât de ascuţit, ai putea să mă găseşti! a spus ea, gâfâind, pentru ca apoi să rămână locului.

Câinele urmărea un anumit miros, asta era cât se poate de limpede. Dar ce miros l-ar putea face

să reacţioneze astfel? În mod sigur, nu mirosul unei pisici sau al unei veveriţe.

— Ian, a şoptit ea ca pentru sine. Ian.

Fata şi-a ridicat fustele şi a luat-o la fugă după câine, simţind cum inima îi bate să-i spargă pieptul. Încă îl mai vedea pe Rollo cu botul în pământ şi cu coada în sus. A intrat pe o străduţă îngustă şi ea l-a urmat fără nicio ezitare, şchiopătând şi evitând tot felul de grămăjoare vâscoase.

Toate acele grămăjoare ar fi fascinat orice câine, inclusiv pe Rollo. Cu toate acestea, câinele le ignora, mergând pe urma mirosului.

Văzând aceasta, ea a înţeles ce însemna să mergi pe o urmă întocmai ca un câine şi a zâmbit.

Oare chiar era vorba despre Ian? Era o nebunie să se gândească la aşa ceva. Probabil că va fi dezamăgită şi totuşi, în sufletul ei mijise o speranţă la care nu putea renunţa. Coada lui Rollo a dispărut după un colţ şi ea a pornit în fugă după câine, cu răsuflarea tăiată.

Dacă era vorba, într-adevăr, despre Ian, ce făcea acolo? Urma aceea i-a dus pe amândoi la marginea oraşului, dincolo de zona în care locuiau oamenii prosperi. Au ajuns într-un loc în care erau cocioabe şi taberele celor care însoţeau armata britanică. Câteva găini au început să cotcodăcească şi să bată din aripi când a apărut Rollo, dar câinele nu s-a oprit. S-a învârtit şi a pornit printre cocioabe.

O durea undeva sub coaste şi era transpirată, dar l-a urmărit pe Rollo. Se temea să nu îl piardă din ochi. Simţea cum pantoful drept îi rodea călcâiul. Avea senzaţia că pantoful i se umplea de

sânge, dar poate că totul se petrecea în imaginaţia ei. Ea văzuse bărbaţi cu pantofi plini de sânge…

Rollo a dispărut în capătul străzii şi ea l-a urmat, călcând pe o fustă şi rupând-o. S-a gândit că, dacă avea să-l găsească pe Ian, avea ce să-i spună, asta dacă va fi în stare să vorbească.

Câinele nu se vedea în capătul străzii. A privit în jur neliniştită; era în spatele unei taverne. A simţit mirosul de bere şi tot felul de alte mirosuri şi a auzit voci de partea cealaltă a străzii. Erau voci de soldaţi. Nu se înşela în această privinţă, deoarece ştia foarte bine cum vorbeau soldaţii, chiar dacă nu înţelegea cuvintele lor. S-a oprit locului, simţindu-şi inima în gât.

Nu prinseseră pe nimeni, era doar vorba despre felul în care vorbeau bărbaţii de obicei, când se pregăteau să facă un anumit lucru. A auzit zornăitul echipamentului lor şi tropotul bocancilor pe pavaj…

A simţit o mână care o apuca de braţ. A vrut să ţipe, dar s-a abţinut, pentru că nu ar fi vrut să-l trădeze pe Ian. Dar nu era Ian cel care o apucase de braţ. Mâna aceea o strângea cu brutalitate şi un bătrân cu părul alb o privea cu ochi arzători.

Ian era mort de foame. Nu mâncase de peste douăzeci şi patru de ore, nevrând nici să vâneze, dar nici să caute vreo fermă unde să ceară ceva de mâncare. Făcuse douăzeci de mile de la Valley Forge, fără a-şi da seama când anume parcursese acea distanţă.

Rachel era aici. Printr-un miracol, ea se afla *aici,* în Philadelphia. Îi luase ceva vreme ca să învingă suspiciunea militarilor lui Washington. Un ofiţer german solid, cu nas mare şi privire prietenoasă,

se arătase a fi foarte interesat de arcul lui. Urmase o mică demonstraţie de tras cu arcul şi o conversaţie în franceză – neamţul vorbea engleza foarte prost – în timpul căreia a întrebat de un medic al cărui nume era Hunter.

Această întrebare a uimit mai întâi, dar von Steuben îl plăcea pe Ian şi a trimis pe cineva să se intereseze de medic, în vreme ce el a făcut rost de nişte pâine. După multă vreme, acel cineva trimis de neamţ să se intereseze s-a întors şi a spus că da, un anume doctor Hunter era în tabără, dar plecase în Philadelphia ca să aibă grijă de un pacient. Şi sora lui Hunter? Omul a dat din umeri.

Ian îi cunoştea, însă, foarte bine pe fraţii Hunter: unde era Denzell, acolo era şi Rachel. Bineînţeles că nimeni nu ştia *unde anume* se afla pacientul doctorului Hunter. Unii aveau rezerve, ba chiar o ostilitate pe care Ian nu o înţelegea, dar era mult prea nerăbdător ca să se gândească la asta şi a pornit spre Philadelphia.

Acum Ian ajunsese în Philadelphia, chiar înainte de răsăritul soarelui. Se strecura prin taberele din jurul oraşului, trecând nesimţit de nimeni pe lângă oamenii înveliţi în pături şi pe lângă focurile stinse.

În oraş era mâncare din belşug şi a trecut prin piaţă, oscilând între peşte şi produse de patiserie preparate ca în Comwell. Tocmai făcuse un pas înainte, cu banii în mână, vrând să ajungă la prăvălia patiserului, când a văzut o femeie care a întors capul spre el şi l-a privit îngrozită.

S-a întors şi a fost trântit la pământ. Au urmat strigăte, dar acestea nu au avut nicio importanţă, deoarece Rollo i-a lins fiecare centimetru al feţei,

l-a lins chiar şi în nas.

S-a ridicat în capul oaselor şi câinele a rămas nemişcat, în extaz.

— *A ću!* i-a spus Ian şi l-a îmbrăţişat cu mult drag, apucându-l de ceafă şi spunându-i:

— Da, mă bucur şi eu să te văd, dar cu Rachel ce ai făcut?

Pe Fergus îl mânca ciotul mâinii amputate. Nu i se întâmplase de multă vreme şi şi-ar fi dorit să nu se întâmple tocmai atunci. Purta o mănuşă umplută cu orz şi nu cârligul care îi era atât de folositor. Nu avea cum să se scarpine pentru a se linişti.

Vrând să se gândească la altceva, a ieşit din grajdul în care dormise şi s-a îndreptat către un foc de tabără. Doamna Hempstead l-a salutat dând din cap, a luat o cană de tablă, a turnat în ea terci şi i-a întins-o. *Ei, da,* s-a gândit el. *Acesta este un avantaj pe care ţi-l dă mănuşa.* Nu se putea folosi de ea pentru a lua cana, dar putea să o sprijine de piept fără să se ardă. A fost fericit să constate că acea căldură îl ajuta, căci nu îl mai mânca mâna.

— *Bonjour, madame,* a spus el, înclinându-se politicos. Doamna Hempstead a zâmbit, deşi era obosită. Soţul ei fusese ucis la Paoli, iar ea venise în acel loc pentru a-şi putea creşte cei trei copii. Pentru a avea un venit, spăla rufele ofiţerilor englezi. Fergus i-a rotunjit veniturile, plătindu-i hrana şi adăpostul. Casa fusese luată de fratele soţului ei, dar acesta din urmă dăduse dovadă de milă şi o lăsase să stea în grajd împreună cu copiii. Fergus dormise într-unul dintre culcuşurile de acolo.

— V-a căutat un bărbat, domnule, i-a spus

doamna Hempstead încet, dându-i o cană cu apă.

— Aşa? a întrebat el abţinându-se să privească în jur, deoarece dacă omul respectiv ar fi fost prin preajmă, doamna Hempstead i-ar fi spus. L-aţi văzut pe acel domn?

Femeia a dat din cap, replicând:

— Nu, domnule. Domnul Jessop a vorbit cu el şi i-a spus celui mai mic dintre copiii doamnei Wilkins, care i-a spus lui Mary a mea. Jessop a spus că ar fi vorba despre un scoţian foarte înalt, care arăta foarte bine. Pare să fi fost militar cândva.

Pe faţa lui Fergus s-a citit bucuria.

— Avea părul roşu? a întrebat el.

— Ei bine, nu ştiu, a replicat femeie. Permiteţi-mi să o întreb pe Mary.

— Nu vă osteniţi, *madame*, a replicat Fergus. O voi întreba chiar eu. A înghiţit terciul, arzându-şi gâtul şi i-a dat cana femeii.

Micuţa Mary, căreia i-a pus cu multă răbdare întrebările, nu ştia dacă scoţianul cel înalt avea părul roşu. Ea nu-l văzuse şi Tommy Wilkins nu îi spusese. Îi spusese, în schimb, unde îl văzuse domnul Jessop pe acel scoţian. Fergus i-a mulţumit aşa cum doar un urmaş al galilor ştia să o facă, în vreme ce fata a roşit şi a pornit către oraş cu inima bătând să-i spargă pieptul.

Rachel a vrut să se desprindă din strânsoare, dar bătrânul a strâns-o şi mai tare, înfigându-şi degetele în muşchii aflaţi mai jos de umăr.

— Dă-mi drumul, prietene, a spus fata cu calm. Dumneata m-ai confundat cu altcineva.

— Nu prea cred, a replicat bătrânul politicos şi fata şi-a dat seama că era scoţian. Câinele-acela

este al dumitale?

— Nu, a replicat Rachel mirată şi brusc alarmată. Am grijă de el în locul unui prieten. De ce? A mâncat vreuna dintre găinile dumitale? Sunt gata să plătesc pentru ea.

Fata a vrut să-şi ducă mâna liberă la pungă, gândindu-se ce ar putea face pentru a scăpa.

— Ian Murray este numele prietenului tău, a spus bărbatul şi Rachel s-a alarmat, observând că bătrânul nu rostise aceste vorbe pe ton de întrebare.

— Dă-mi drumul, a spus ea cu hotărâre. Nu ai niciun drept să mă reţii.

Nu a acordat nicio atenţie spuselor ei, ci a privit-o în faţă. Ochii lui erau ai unui om bătrân, înroşiţi pe margini, dar tăioşi ca o sabie.

— Unde este?

— În Scoţia, i-a răspuns ea.

— Îl iubeşti? a întrebat bătrânul aplecându-se puţin pentru a o privi mai adânc în ochi.

— Dă-mi drumul! a exclamat Rachel, lovindu-l.

El a făcut o mişcare, pelerina i s-a desfăcut şi fata a văzut ceva metalic lucindu-i la brâu. Era un topor mic. Rachel şi-a adus aminte de cumplitele întâmplări din New Jersey şi a început să ţipe.

— Taci! a exclamat bătrânul. Vino cu mine, femeie!

Omul şi-a pus mâna mare şi murdară peste gura ei şi a încercat să o facă să se ridice în picioare, dar ea s-a zbătut, l-a lovit şi a reuşit să-şi elibereze gura suficient de mult pentru a ţipa ca din gură de şarpe.

S-a auzit imediat un glas cunoscut:

— Rachel!

— William! Ajutor!

William a fugit spre ea, urmat de trei sau patru militari britanici, înarmaţi cu muschete. Bătrânul a spus ceva în gaelică pe un ton mirat şi i-a dat drumul fetei atât de brusc, încât ea a făcut un pas înapoi, s-a împiedicat de tivul fustei şi a căzut în fund.

Bătrânul fugea şchiopătând, dar William se înfuriase. S-a dus către bătrân, pregătindu-se să-l lovească cu umărul, pentru că voia să-l trântească la pământ. Bătrânul a scos toporul şi Rachel a strigat: „William!” Strigătul ei nu a avut, însă, niciun efect. S-a văzut luciul metalului. Apoi William a făcut doi paşi şi a căzut.

— William! William! Oh, Doamne, Doamne…

Nu s-a putut ridica în picioare, dar s-a târât până la el. Soldaţii strigau, alergând după bătrân, dar Rachel nu era atentă la ei. Vedea numai chipul lui William, palid ca o fantomă, cu ochii daţi peste cap şi cu părul îmbibat cu sânge.

L-am pus pe William în pat, în ciuda protestelor sale. Eram destul de sigură că protesta doar pentru că Rachel se afla acolo, fiindcă de îndată ce i-am cerut fetei să iasă, mi-a permis să-i aşez pe pernă capul înfăşurat în bandaje.

— Dormi, i-am spus. Ai să te simţi destul de rău dimineaţa, dar nu ai să mori.

— Mulţumesc, mamă Claire, a şoptit el cu un zâmbet slab. Întotdeauna aduci liniştea. Înainte de a pleca…

Deşi se simţea rău, strângerea lui de mână rămăsese fermă.

— Ce e?

— Omul care a atacat-o pe Rachel. Ştii cine

este?

— Da, am replicat, fără ca acest lucru să-mi facă nicio plăcere. În urma descrierii făcute, cred că omul se numeşte Arch Bug. El ne-a fost vecin în Carolina de Nord.

— Ah! Era palid şi tras la faţă, dar ochii i s-au mărit, semn că era foarte interesat de bătrân. E nebun?

— Da, cred. Şi-a… pierdut soţia în împrejurări tragice şi cred că acest lucru i-a afectat judecata.

Chiar credeam că Arch Bug era nebun. Lunile pe care le petrecuse singur în pădure de când se petrecuseră evenimentele la Ridge, timpul în care străbătuse America în singurătate, auzind glasul soţiei sale… Credeam că, dacă nu fusese nebun, acum era cu siguranţă. Nu aveam de gând să-i spun lui William întreaga poveste nici acum, şi nici mai târziu.

— O să vorbesc eu cu cineva, a spus tânărul ofiţer căscând. Îmi cer scuze, a spus el mai apoi. Mi-e somn.

— Ai o contuzie, o să vin să te trezesc în fiecare oră. Cu cine vrei să vorbeşti?

— Cu un ofiţer, a replicat el, închizând ochii. O să cer oamenilor să-l caute. Nu-l pot lăsa să… Rachel.

Numele s-a auzit ca un oftat şi apoi trupul tânăr a rămas nemişcat. L-am privit preţ de o clipă, pentru a mă convinge că adormise. Apoi l-am sărutat pe frunte, gândindu-mă cu o strângere de inimă că aşa o sărutasem şi pe sora lui când era de aceeaşi vârstă. *Doamne, îi semeni atât de mult.*

Rachel aştepta în prag, nerăbdătoare să afle cât mai multe lucruri. Reuşise să-şi prindă părul sub o

bonetă.

— O să fie bine?

— Da, cred că da. Are o contuzie uşoară… Ştii ce este o contuzie. I-am pus trei copci. Mâine dimineaţă o să-l doară capul cumplit, dar nu este nimic serios.

A oftat şi umerii i-au căzut, pentru că nu mai era tensionată.

— Slavă Domnului, a spus ea, zâmbind. Şi îţi mulţumesc şi ţie, prietenă Claire.

— Cu plăcere, i-am spus eu cât se poate de sincer. Tu eşti sigură că te simţi bine? Ar trebui să stai jos şi să bei ceva.

Nu era rănită, dar şocul a avut un efect major asupra ei. Ştiam că nu avea să bea ceai din principiu, doar coniac sau chiar apă.

— Mă simt bine. Chiar mai mult decât bine, a spus ea privindu-mă pătrunzător, pentru ca apoi să exclame:

— Claire… e aici! Ian este aici!

— Ce? Unde?

— Nu ştiu, a replicat ea, uitându-se la uşa care dădea spre uşa odăii lui William, pentru ca apoi să mă tragă de lângă uşa respectivă. Rollo a simţit un anumit miros şi a pornit glonţ după el. Am fugit după el şi atunci am dat nas în nas cu bietul nebun. Ştiu că dumneata îmi poţi spune că el putea porni după orice fel de miros şi chiar putea… dar, Claire, el nu s-a întors. Dacă nu l-ar fi găsit pe Ian, s-ar fi întors.

Am simţit că se aprinsese, dar mă temeam să am speranţele ei. Mai existau şi alte situaţii care l-ar fi putut împiedica pe Rollo să se întoarcă şi niciuna dintre acele situaţii nu era una fericită. Una dintre

ele era legată de Arch Bug.

Descrierea lui tocmai mă luase prin surprindere. Şi totuşi, ea avea dreptate. De la înmormântarea doamnei Bug, la Fraser's Ridge, Arch Bug devenise un pericol pentru Ian. Îl văzusem prinzând cu mâinile lui chinuite de artrită o broşă în formă de pasăre în giulgiul soţiei lui. Era, într-adevăr, un biet nebun.

Era un nebun deosebit de periculos.

— Vino jos, i-am spus lui Rachel, privind uşa care dădea către odaia lui William. Trebuie să-ţi povestesc despre domnul Bug.

— Oh, Ian! a spus Rachel oftând, după ce am terminat de povestit. Oh, bietul om! Nu ştiam dacă ultima exclamaţie se referea la Ian sau la Arch Bug, dar era cât se poate de potrivită în ambele situaţii. Nu plângea, dar se făcuse palidă.

— Bieţii de ei! am spus eu. De fapt este vorba de toţi trei, dacă ne gândim şi la doamna Bug.

Fata a dat din cap mai mult cu teamă decât cu dezaprobare.

— Deci de aceea… a spus ea, întrerupându-se.

— Ce?

A făcut o grimasă, s-a uitat la mine şi a ridicat din umeri.

— De aceea mi-a spus că s-ar putea să mor pentru că îl iubesc.

— Da, cred că da.

Am rămas o vreme tăcute înaintea ceştilor de ceai cu lămâie, evaluând situaţia. În cele din urmă, a ridicat privirea şi a înghiţit nodul care i se pusese în gât.

— Crezi că Ian vrea să îl ucidă?

— Eu… ei bine, nu ştiu, i-am spus. Nu şi-a

propus asta, având în vedere ce s-a întâmplat cu doamna Bug.

— Vrei să spui că a ucis-o.

Rachel Hunter a rostit aceste cuvinte aruncându-mi o privire pătrunzătoare, pe care nu aveai cum să o eviţi.

— Asta vreau să spun, am replicat. Dar dacă îşi dă seama că Arch Bug ştie cine eşti, că ştie ce însemni pentru el, că vrea să-ţi facă rău, şi să nu-ţi faci iluzii, Rachel, el chiar vrea să-ţi facă rău, atunci…

M-am întrerupt pentru a lua o gură de ceai şi după aceea am continuat:

— Atunci da, îl va ucide.

Rachel a amuţit. Singura mişcare era aceea pe care o făcea cu cana de ceai.

— Nu trebuie să o facă, a spus ea în cele din urmă.

— Cum vrei să-l opreşti? am întrebat-o cu vădită curiozitate.

A oftat din rărunchi, privind ceaiul.

— Mă voi ruga, a spus ea în cele din urmă.

98

MISCHIANZA

18 Mai 1778
Walnut Grove, Pennsylvania

Trecuse ceva vreme de când văzusem ultima dată un păun fript, poleit cu aur, şi în niciun caz nu mă aşteptam să văd unul în Philadelphia. M-am gândit că nu se cuvenea să fiu surprinsă, când m-

am aplecat ca să văd mai bine. Da, *avea* ochi de diamant. Nu trebuia să mai fiu mirată de nimic după regata de pe apele râului Delaware, cu trei formaţii de muzicanţi pe barje şi cu salvele de salut oferite de cele şaptesprezece tunuri ale navelor de război de pe râu. După-amiaza fusese gândită ca o „mischianza”. Cuvântul se traduce din italiană prin „amestec”, aşa mi s-a spus, şi totul a fost aranjat ca să se dea frâu liber imaginaţiei celor din armata britanică şi din rândul loialiştilor, pentru a se organiza o serbare de gală în onoarea generalului Howe, care a demisionat din funcţia de comandant suprem, pentru a fi înlocuit de Sir Henry Clinton.

— Îmi pare rău, draga mea, a spus John.

— Pentru ce? am întrebat surprinsă.

Nobilul a ridicat din sprâncene, spunând:

— Pentru că îţi cunosc convingerile şi bănuiesc că este dureros pentru tine să vezi atâta…

S-a întrerupt, făcând o mişcare a mâinii prin care ar fi vrut să cuprindă luxul din jur, căci nu era vorba doar despre păun.

.. Atâta pompă şi extravaganţă pentru… pentru…

— A potoli lăcomia? am spus eu sec. Aş putea să mă supăr, dar nu am s-o fac. Ştiu ce se va întâmpla.

— Ce se va întâmpla? Cui?

Faptul că ştiam ce se va întâmpla în viitor nu era întotdeauna un avantaj pentru mine. De data asta mi-a făcut o reală plăcere să îi spun:

— Ţie. Armatei britanice, vreau să spun, nu ţie personal. Britanicii vor pierde războiul în trei ani. La ce vor mai folosi atunci păunii poleiţi?

A avut un rictus şi a încercat să zâmbească spunând:

— Într-adevăr, la ce vor mai folosi?

— Da, la ce vor mai folosi? am replicat liniştită. *Fuirich agus chi thu.*

— Cum? a întrebat lordul, privindu-mă cu ochi mari.

— E în gaelică, i-am spus. Se traduce prin *Aşteaptă şi vei vedea.*

— Oh, o să aştept, m-a asigurat John. Între timp, permite-mi să ţi-l prezint pe locotenent-colonelul Banastre Tarleton din Legiunea Britanică.

Spunând acestea, s-a înclinat în faţa unui bărbat tânăr, mic de statură, îmbrăcat în uniformă verde de ofiţer de dragoni, care s-a apropiat de noi.

— Colonelul Tarleton, soţia mea.

— Lady John, a spus ofiţerul, aplecându-se asupra mâinii mele şi atingând-o cu buze roşii, foarte senzuale.

Am simţit dorinţa să îmi şterg mâna pe poalele rochiei, dar nu am făcut-o.

— Vă bucuraţi de festivităţi? a întrebat tânărul ofiţer.

— Abia aştept artificiile.

Tarleton avea ochi de vulpe, cărora nu le scăpa nimic. Auzind replica mea, a zâmbit cu buzele lui roşii, dar nu a dat niciun fel de răspuns, ci a preferat să se întoarcă spre Lordul John.

— Vărul meu Richard m-a rugat să vă transmit cele mai călduroase salutări, domnule, a spus el.

John, care avea aerul că tot ce se petrecea îi făcea plăcere, a fost cuprins de o reală plăcere.

— Richard Tarleton a fost sublocotenent în subordinea mea la Crefeld, mi-a spus el, înainte de

a se întoarce la ofiţerul de dragoni.

— Ce mai face, domnule?

Lordul John şi ofiţerul au intrat într-o discuţie detaliată legată de misiuni, avansări în grad, campanii, mişcări de trupe, politică parlamentară, şi eu m-am depărtat. Nu am făcut-o pentru că mă plictiseam, ci pentru că mi s-a părut că aşa se cuvenea. Nu i-am promis lui John că voi înceta să culeg informaţii. El nu îmi ceruse asta. Din delicateţe, nu voiam, totuşi, să culeg informaţii chiar de la el, chiar de sub nasul lui.

M-am mişcat discret prin sala de bal, admirând rochiile doamnelor, multe dintre ele importate din Europa, dar majoritatea croite după moda europeană din materiale care se găseau la negustorii locali. Rochiile strălucitoare din mătase contrastau în chip izbitor cu materialele ţesute în casă pe care mă obişnuisem să le văd. În mulţime am văzut şi câţiva bărbaţi îmbrăcaţi în cavaleri, cu platoşe şi coifuri ţinute la subraţ. Printre atracţiile din cursul după-amiezii se număra şi un aşa-zis turnir. Am văzut şi oameni cu măşti, care probabil aveau să joace într-un spectacol de teatru.

M-am uitat la masa pe care fuseseră aşezate preparatele din carne. Păunul ocupa locul de cinste, la mijloc, flancat de mistreţul fript, aşezat pe un pat de varză – văzând asta, am observat că începe să-mi chiorăie stomacul –, mai erau şi trei plăcinte enorme, preparate cu vânat şi decorate cu păsări cântătoare împăiate. Acele păsări mi-au amintit de dineul organizat de Regele Franţei, cu privighetori împăiate, şi mi-a pierit pofta de mâncare, tristeţea punând stăpânire pe mine.

Mi-am îndreptat privirea repede asupra

păunului. M-am gândit cât de greu era să scoţi acei ochi de diamante şi mă întrebam dacă exista cineva care stătea cu ochii pe pietrele preţioase. Mai mult ca sigur că da.

Am privit în jur pentru a vedea dacă îmi puteam da seama cine era persoana respectivă. Da, era acolo. Era un soldat în uniformă care stătea între şemineu şi masă, privind cu atenţie tot ce se petrecea în jur.

M-am gândit că eu nu eram nevoită să fur diamante şi stomacul mi s-a strâns puţin. Eu aveam diamante, John îmi dăruise o pereche de cercei cu diamante pentru că atunci când avea să-mi vină vremea…

— Mamă Claire!

Mă simţisem bine aşa, cât nimeni nu îmi acorda atenţie şi acum, când fusesem strigată, am privit dincolo de masă şi l-am văzut pe Willie. Purta o manta ce avea crucea Cavalerilor Templieri şi îmi făcea cu mâna cu mult entuziasm.

— Aş vrea să-mi spui altfel, i-am zis. Când aud că mă strigi astfel, încep să cred că ar trebui să umblu cu un rozariu la încheietură.

A râs de gluma mea şi mi-a prezentat o domnişoară care îl privea cu ochi mari, spunând că este domnişoara Chew, pentru ca apoi să se ofere să ne aducă amândurora îngheţată. În sala de bal temperatura se ridicase la patruzeci de grade Celsius şi pe hainele din mătase începuseră să se vadă pete negre de transpiraţie.

— Ce rochie elegantă, a spus domnişoara Chew pe un ton politicos. Este din Anglia?

— Oh, nu ştiu, am replicat eu surprinsă. Dar vă mulţumesc pentru aprecieri, am adăugat eu,

privindu-mă în oglindă pentru prima dată. Nu remarcasem rochia mea, pentru că o îmbrăcasem printr-un gest mecanic. Nu îmi păsa ce anume purtam, atâta vreme cât nu era prea strâmt sau prea uzat.

John îmi adusese o rochie în dimineaţa aceea şi venise şi însoţit de un coafor, care să se ocupe de părul meu. Am închis ochii uluită, aproape şocată că jocul degetelor acelui om prin pârul meu mă făcea să mă simt minunat. Am fost şi mai uimită când mi-a pus înainte o oglindă şi am descoperit o adevărată operă de artă cu bucle şi pudră, ceva care semăna cu o perucă.

Am aşteptat ca omul să plece, m-am pieptănat şi mi-am prins părul cât se putea mai simplu. John s-a uitat pătrunzător la mine, dar nu a spus nimic. Preocupată de *felul în* care arătam, am evitat să *îmi* admir coafura şi abia acum am observat cât de bine îmi stătea în rochia de mătase cafenie. M-am gândit că era destul de închisă la culoare pentru a nu se observa petele de transpiraţie.

Domnişoara Chew se uita la William ca o pisică la un şoarece gras, încruntându-se puţin pentru că el se oprise să schimbe câteva cuvinte cu două domnişoare.

— Lordul Ellesmere va rămâne pentru multă vreme în Philadelphia? a întrebat domnişoara fără a-şi lua ochii de la William. Parcă mi s-a spus că nu îl va însoţi pe generalul Howe. Sper că aşa stau lucrurile!

— Aşa stau lucrurile, am asigurat-o eu. El s-a predat, aflându-se sub comanda generalului Burgoyne. Acele trupe trebuie să se îmbarce şi să plece în Anglia. Din motive administrative, el se

mai află încă aici.

Ştiam foarte bine că William dorea să între la schimbul de prizonieri, pentru a putea lupta din nou, dar nu i-am spus asta domnişoarei.

— Chiar aşa? a replicat ea, luminându-se la faţă. Ce veste extraordinară! Poate că va fi aici luna viitoare când voi organiza un bal. Bineînţeles că nu va fi atât de strălucitor ca acesta.

Fata s-a întrerupt puţin, întorcând capul spre muzicanţii care începuseră să cânte în cealaltă parte a încăperii.

— Maiorul Andre a spus că va picta decoruri, astfel încât…

— Iertaţi-mă, am spus întrerupând-o. Aţi spus maiorul Andre? Maiorul… John Andre?

Domnişoara m-a privit cu ochi mari, puţin supărată pentru că o întrerupsesem.

— Bineînţeles! a replicat ea. Dumnealui a realizat costumele pentru turnir şi a scris textul piesei care va fi prezentată mai târziu. Uitaţi-l acolo. Stă de vorbă cu Lady Clinton.

Am privit în direcţia în care domnişoara îşi îndreptase evantaiul şi am simţit cum mă trece un fior rece, deşi era cald în încăpere.

Maiorul Andre se afla într-un grup format din bărbaţi şi femei, râzând şi gesticulând, în centrul atenţiei. Era un bărbat tânăr, frumos, trecut de douăzeci de ani. Uniforma lui era croită cu multă fineţe şi avea faţa roşie de căldură şi de plăcere.

— Pare… fermecător, am spus, vrând să îmi întorc privirea de la el, dar nefiind în stare să o fac.

— *Oh,* da! a *exclamat domnişoara* Chew *entuziasmată. Împreună cu el şi* cu Peggy

Shippen, am făcut aproape toate pregătirile pentru această *mischianza.* Este un om minunat, are întotdeauna idei frumoase şi cântă fermecător la flaut. Îmi pare rău că tatăl lui Peggy nu a lăsat-o să vină în seara asta. E nedrept!

Mi s-a părut că, în tonul vocii ei, se ghicea o notă de satisfacţie. Eram bucuroasă că nu eram în centrul atenţiei ca prietenul ei.

— Daţi-mi voie să vi-l prezint, a spus domnişoara Chew, închizându-şi evantaiul şi apucându-mă de braţ. Am fost luată cu totul prin surprindere şi nu m-am putut gândi la nicio modalitate de a mă retrage. M-am trezit târâtă în grupul în care se afla maiorul şi am putut să o admir în timp ce râdea şi vorbea cu el, agăţându-se de braţul lui cu un aer familiar. I-a zâmbit şi apoi şi-a întors privirea spre mine.

— Sunt încântat, Lady John, a spus el cu o voce caldă şi groasă. Slujitorul dumneavoastră, doamnă.

— Aăă… da! am spus eu, uitând cu totul de maniere. Dumneavoastră… da! îmi pare bine să vă cunosc.

Mi-am tras mâna dintr-a lui înainte ca el să apuce să o sărute, retrăgându-mă şi reuşind să-l derutez. Ofiţerul a făcut ochii mari, dar domnişoara Chew i-a acaparat imediat atenţia iar eu m-am retras lângă uşă, unde era un pic de aer. Eram scăldată într-o transpiraţie rece şi tremuram din toate încheieturile.

— Oh, iată-te, mamă Claire! a exclamat William apărând lângă mine cu două îngheţate pe jumătate topite şi transpirând abundent. Poftim!

— Mulţumesc, am spus luând îngheţata, dându-

mi seama în trecere că degetele mele erau la fel de reci precum cupa de argint pe care o ţineam în mână.

— Te simţi bine, mamă Claire? m-a întrebat el îngrijorat, aplecându-se pentru a mă vedea mai bine. Eşti palidă. Parcă ai fi văzut o fantomă.

Şi-a cerut scuze că mă făcuse să mă gândesc la morţi, iar eu am făcut efortul de a-i zâmbi. Efortul meu era inutil, pentru că avea dreptate. Într-adevăr, văzusem o fantomă.

Maiorul John Andre era ofiţerul britanic cu care Benedict Arnold – eroul de la Saratoga şi încă un mare patriot – urma să conspire. El era omul care avea să fie închis în următorii ani pentru că a luat parte la conspiraţie.

— Nu ar fi mai bine să stai jos un pic? a întrebat Willie, încruntându-se îngrijorat.

Am făcut un efort ca să-l liniştesc.

Nu voiam ca el să plece de la bal pentru a mă conduce acasă.

I-am zâmbit, deşi abia dacă îmi simţeam buzele.

— Nu, e în regulă, i-am spus. Cred… că am să ies ca să iau un pic de aer.

99

FLUTURELE DIN MĂCELĂRIE

Rollo stătea la adăpostul unui tufiş, devorând resturile veveriţei pe care o prinsese. Ian stătea pe o piatră şi se uita la el.

Oraşul Philadelphia abia dacă se vedea. Simţea mirosul de fum şi duhoarea dată de faptul că foarte mulţi oameni trăiau laolaltă. Auzea

zgomotul făcut de oamenii care se îndreptau către oraş pe drumul care se afla la câţiva yarzi distanţă. Undeva, la depărtare de o milă, în acea aglomerare de clădiri şi de oameni, era Rachel Hunter.

Ar fi vrut să pornească pe drum, să ajungă în inima Philadelphiei şi să scotocească tot oraşul pentru a o găsi.

— De unde să începem noi, *a cui* l-a întrebat pe Rollo. Cred că ar fi bine să începem de la tipografie.

Ian nu fusese niciodată la tipografie, dar se gândea că nu era greu de găsit. Fergus şi Marsali aveau să-l găzduiască şi să-i dea mâncare, s-a gândit Ian, simţind cum îi chiorăie stomacul. Poate că Germain şi fetele l-ar fi putut ajuta să o găsească pe Rachel. Poate că mătuşa Claire ar putea… Ian ştia că mătuşa nu era o vrăjitoare sau o zână, dar ştia foarte bine că era deosebită şi poate că ea va fi în stare să o găsească pe Rachel.

A aşteptat până ce Rollo a terminat de mâncat. A simţit o căldură copleşitoare, deşi era frig. S-a întrebat dacă nu cumva o putea găsi în acest fel, adică dacă nu o putea găsi colindând pe străzi şi jucând acel joc cu cald şi rece, făcându-i-se tot mai cald pe măsură ce se apropia de ea, dar făcând în aşa fel încât să nu ia foc.

— Ai putea să mă ajuţi, i-a spus lui Rollo pe un ton de reproş. Câinele îl găsise pe el şi Ian încercase să-l facă pe Rollo să facă drumul înapoi la Rachel, dar câinele se bucurase atât de mult să îl vadă, încât nu avea niciun rost să încerce. Rollo putea totuşi detecta urma lui Rachel acum, că se mai liniştise.

A zâmbit strâmb, gândindu-se că numeroşi soldaţi britanici erau cantonaţi în Germantown, dar erau destui şi în Philadelphia. Era ca şi când i-ar fi cerut câinelui să ia urma unui fluture într-o măcelărie.

— Ei bine, n-o s-o găsim dacă stăm aici, a spus Ian, ridicându-se. Hai, câine.

100

DOAMNĂ ÎN AŞTEPTARE

Aşteptam ca lucrurile să capete un sens, deoarece totul părea absurd. Trăiam de o lună de zile în casa lui John Grey, cu acea scară frumoasă, cu candelabrul de cristal, cu covoare turceşti şi porţelan fin şi, cu toate acestea, mă trezeam în fiecare dimineaţă, pipăind patul gol şi sperând să îl găsesc pe Jamie. Nu puteam să cred că e mort. *Nu puteam.* Închideam ochii noaptea şi îl auzeam respirând liniştit alături de mine. Îi simţeam privirile aţintite asupra mea, priviri pline de viaţă, pline de dragoste. Întorceam capul de nenumărate ori pe zi pentru că mi se părea că îi auzeam paşii în spatele meu.

Deschideam gura să îi spun ceva. Am şi *vorbit* cu el de mai multe ori şi numai când cuvintele mele s-au risipit în vânt mi-am dat seama că nu era acolo.

De fiecare dată când îmi dădeam seama de absenţa lui, primeam o nouă lovitură. Nu izbuteam să mă împac cu gândul că îl pierdusem. Încordându-mi mintea, i-am văzut moartea şi mă gândeam că ura ideea că ar fi putut să moară

înecat. Putea să moară în atâtea feluri! Speram doar ca vasul să se fi scufundat brusc şi el să fi fost inconştient când a luat contact cu apa. Altfel… el nu ar fi renunţat. Nu putea să renunţe. Ar fi înotat în apa adâncă şi nu ar fi renunţat, pentru că nu suporta gândul că s-ar fi putut scufunda. Ar fi fost atât de ostenit, încât nu ar mai fi fost în stare să ridice mâna şi atunci…

M-am întors şi mi-am înfundat faţa în pernă, copleşită de groază.

— Ce *pierdere*! am spus, strângând cu putere perna în mâini. Dacă ar fi murit într-o luptă măcar… M-am întors iar şi mi-am muşcat buzele până la sânge.

În cele din urmă, am început să respir mai rar şi am deschis ochii. Era întuneric şi m-am mulţumit să aştept. Să îl aştept pe Jamie.

Puţin mai târziu, s-a deschis uşa şi s-a zărit lumină de pe hol. Lordul John a intrat şi a pus o lumânare pe masa de lângă uşă. S-a apropiat de pat. Nu l-am privit, dar ştiam că s-a uitat la mine.

Stăteam întinsă în pat şi mă uitam în tavan. Mai curând mă uitam prin tavan către cer. Era un mare gol umplut de stele. Nu mă străduisem nici măcar să aprind lumânarea, dar nici nu îmi părea rău că era întuneric. Priveam în întuneric, aşteptând.

— Te simţi foarte singură, draga mea şi eu ştiu asta, a spus el cu deosebită căldură. Nu vrei să-ţi ţin companie, măcar pentru un timp?

Nu am spus nimic, dar m-am mişcat puţin şi nu am protestat atunci când s-a întins lângă mine şi m-a prins cu grijă în braţe.

Mi-am pus capul pe umărul lui, mulţumită că mă

puteam bucura de căldura unei fiinţe umane, fără a scăpa de senzaţia de singurătate.

Încearcă să nu te gândeşti. Încearcă să accepţi situaţia aşa cum este. Nu te gândi la ceea ce nu există.

Am stat liniştită, ascultând respiraţia lui John. El respira altfel decât Jamie. Mai discret, mai repede. Avea o oarecare ezitare atunci când respira.

Mi-am dat seama că nu doar eu mă simţeam singură. Ştiam ce se întâmplase ultima dată când ne dădusem seama în ce stare sufletească ne aflam. Nu eram beţi şi m-am gândit că şi el îşi va aminti.

— Vrei… să… să te consolez? a spus el încet. Mă pricep la asta… ştii, nu?

A dus un deget într-un anume loc şi a început să-l mişte cu atâta delicateţe, încât am icnit şi m-am îndepărtat.

— Ştiu că ştii, i-am spus. Am fost curioasă să aflu cum învăţase el să facă aşa ceva, dar nu l-am întrebat. Nu este vorba despre faptul că nu apreciez ceea ce doreşti să faci, am spus eu, simţind că roşesc. Apreciez, dar…

— Ai avea sentimentul că nu eşti fidelă? a spus el, zâmbind cu amărăciune, înţeleg.

S-a lăsat liniştea şi am avut o senzaţie de profundă luciditate.

— Tu nu ai avea acest sentiment? am întrebat eu.

John stătea liniştit, ca şi cum ar fi dormit, dar nu dormea.

— Un mădular întărit este orb, draga mea, a spus el, ţinându-şi ochii închişi. Dar tu ştii asta, pentru că eşti medic.

— Da, am spus. Da, ştiu asta.

L-am apucat în mână şi m-am cufundat împreună cu el în linişte, ferindu-mă să mă gândesc pe cine ar vedea cu ochii minţii.

Colenso Baragwanath alerga de parcă i-ar fi luat foc tălpile. A năvălit în cârciuma Fox din capătul State Street. A intrat în salon şi apoi a trecut în spate, în încăperea în care se aflau amatorii de jocuri de cărţi.

— L-au găsit! a exclamat el. Bătrânul. Securea. Bătrânu' cu securea!

Căpitanul Lord Ellesmere s-a ridicat în picioare. Lui Colenso i se părea că avea trei metri şi că era fioros. Locul de pe cap care fusese cusut de mâna medicului se acoperise cu păr, dar se mai vedeau urmele negre ale cusăturilor. Probabil că îi ieşeau flăcări din ochi, dar lui Colenso îi era teamă să-i întâlnească privirea. Gâfâia de cât alergase şi nu prea mai ştia ce să spună.

— Unde? a întrebat căpitanul.

Vorbise foarte încet, dar Colenso îl auzise foarte bine. De aceea s-a dus repede la uşă şi a arătat cu degetul.

Căpitanul a luat o pereche de pistoale pe care le avea la îndemână, le-a pus la brâu şi i-a spus lui Colenso:

— Arată-mi!

Rachel stătea pe un scaun înalt la tejgheaua prăvăliei lui Fergus. Îşi sprijinise capul în palmă. Se trezise simţindu-şi capul greu, probabil din cauza furtunii. Acea senzaţie se preschimbase într-o durere sâcâitoare de cap.

Ar fi vrut să se ducă la locuinţa prietenului John ca să vadă dacă nu cumva Claire avea vreun ceai

care ar fi putut să o ajute, dar îi promisese lui Marsali că va sta la prăvălie până ce ea îşi va fi dus copiii la cizmar, ca să le repare încălţările şi să-i facă lui Henri-Christian nişte ghete, pentru că picioarele lui erau foarte late şi nu putea purta încălţările care le rămâneau mici surorilor lui.

Cel puţin în prăvălie era linişte. Veniseră doar doi muşterii şi numai unul dintre ei i se adresase, întrebând-o cum putea ajunge la Slip Alley. Fata şi-a frecat ceafa oftând şi a închis ochii. Marsali avea să se întoarcă destul de curând. După aceea se va putea întinde, cu o compresă udă pe cap şi…

Clopoţelul de la uşa prăvăliei a sunat *cling!* şi ea şi-a îndreptat spatele. S-a forţat să zâmbească, dar a îngheţat când a văzut cine venise şi a sărit de pe scaunul ei.

— Pleacă! a spus ea, măsurând din ochi distanţa pe care o avea de parcurs până la uşa ce dădea în camerele de locuit. Aş putea ieşi prin spate şi…

— Stai locului! a spus Arch Bug cu glasul lui, care semăna cu scârţâitul unui fier ruginit.

— Ştiu ce vrei să faci, a spus fata, făcând un pas înapoi. Nu te acuz pentru durerea dumitale, pentru furia dumitale. Dar trebuie să ştii că nu este drept ceea ce doreşti să faci. Domnul nu poate dori ca dumneata…

— Taci din gură, femeie, a spus bătrânul, privind-o cu o ciudată bunătate, încă nu. O să-l aşteptăm.

— Să-l aşteptăm… pe el?

— Da, pe el, a replicat bătrânul, ducând mâna dincolo de tejghea şi apucând-o de braţ. Ea a ţipat şi s-a zbătut, dar nu s-a putut desprinde din strânsoare. Zbătându-se, a răsturnat cărţile care

s-au rostogolit unele peste altele.

— Doar nu tragi nădejdea că…

— Eu nu am nicio nădejde, a întrerupt-o bătrânul cu calm.

Fata a văzut securea lucind la brâul lui.

— Nu am nevoie de speranţă, a continuat Arch Bug.

— Ai să mori cu siguranţă, a spus Rachel, făcând un efort ca să nu-i tremure glasul. Te vor lua soldaţii.

— Da, mă vor lua, a spus bătrânul şi trăsăturile i s-au mai îndulcit. Îmi voi vedea iar nevasta.

— Nici nu mă pot gândi la sinucidere, a spus Rachel, depărtându-se de bătrân cât de mult putea. Dacă tot îţi este dat să mori, de ce vrei să-ţi pătezi moartea cu… violenţă?

— Tu crezi că răzbunarea este o pată pe suflet? a întrebat Arch Bug, ridicând din sprâncene. Este un lucru de onoare, femeie. Este datoria pe care o am faţă de nevasta mea.

— Dar eu nu am nicio vină, a spus fata cu hotărâre. De ce ar trebui să servesc eu răzbunării tale? Eu nu ţi-am făcut nimic dumitale sau celor din familia dumitale.

Bătrânul nu o asculta. Cel puţin nu o auzea pe ea. S-a întors puţin şi a dus mâna la secure, zâmbind, pentru că se auzea zgomot de paşi.

— Ian! a strigat Rachel. Nu intra!!

Bineînţeles că el a intrat. Rachel a luat o carte şi a aruncat-o în capul bătrânului. El a suportat cu uşurinţă lovitura şi a apucat-o din nou de încheietura mâinii.

— Dă-i drumul, a spus Ian răguşit. Pieptul i se ridica şi cobora, iar faţa îi era acoperită de

transpiraţie. Rachel îi simţea mirosul chiar dincolo de mirosul urât al bătrânului. Şi-a smuls mâna din strânsoarea lui Arch Bug, cuprinsă de groază.

— Nu-l ucide! le-a strigat Rachel amândurora, dar niciunul dintre ei nu a ascultat-o.

— Ţi-am spus, nu-i aşa? l-a întrebat Arch Bug pe Ian.

Vorbea calm, de parcă ar fi fost un dascăl dornic să le demonstreze elevilor săi valabilitatea unei teoreme. *Quod erat demonstrandum. Q.E.D.*

— Las-o în pace! a spus Ian punând mâna pe cuţit.

— Ian, nu! Nu trebuie să faci asta! a strigat Rachel.

Ian a privit-o furios şi derutat, dar Rachel i-a înfruntat privirea. Ian a luat mâna de pe cuţit. A făcut un pas într-o parte. Bug s-a mişcat astfel încât să îl poată lovi cu toporul.

Ian s-a aşezat înaintea lui Rachel, apărând-o cu trupul lui.

— Omoară-mă pe mine, i-a spus el lui Arch Bug. Fă-o.

— Nu! a strigat Rachel. Nu asta am… Nu!

— Vino-ncoace, femeie! a spus Arch Bug, întinzând mâna teafără. Să nu te temi. Am să termin treaba repede!

Ian a prins-o cu putere pe Rachel şi a împins-o. Fata s-a lovit cu capul de perete, iar Ian s-a pus în faţa ei, aşteptând neînarmat, pentru că ea aşa voise.

— Mai întâi omoară-mă naibii pe mine, a spus el liniştit.

— Nu, a replicat Arch Bug. Trebuie să aştepţi să-ţi vină rândul.

Ochii lui bătrâni şi vii l-au măsurat cu răceală şi cu inteligenţă, iar toporul s-a mişcat puţin, cu nerăbdare.

Rachel a închis ochii şi a început să se roage, pentru că era tot ce putea să facă în starea în care se afla, cuprinsă de spaimă. A auzit un sunet şi a deschis ochii.

S-a văzut o ceaţă cenuşie plutind prin aer şi, într-o clipă, Arch Bug era întins la pământ. Rollo se afla deasupra lui, mârâind. Arch Bug era bătrân, dar disperarea îi dădea putere. L-a apucat pe Rollo cu mâna teafără de beregată, în timp ce ridica cealaltă mână, în care ţinea toporul.

— Nu! a strigat Ian făcând un pas înainte, dându-l la o parte şi apucând mâna în care se afla toporul. Lama a căzut cu un *bum,* iar Rachel nu a mai văzut nimic înaintea ochilor şi Ian a ţipat.

A făcut o mişcare, fără a vedea nimic înaintea ochilor, când a simţit că o palmă i s-a pus pe umăr şi a tras-o înapoi. S-a lovit de perete şi a alunecat în jos, rămânând cu gura deschisă. Pe podea erau resturi de blană şi de sânge. Un pantof a lovit-o peste picior şi ea s-a depărtat târâş.

Părea să fie sânge peste tot, pe perete, pe podea. Şi cămaşa lui Ian era îmbibată în sânge. Fata îi vedea muşchii spatelui. Ian stătea în genunchi, lângă Arch Bug, încercând să apuce toporul, în vreme ce bătrânul încerca să îi bage degetele în ochi pentru a-l orbi. Rollo se tot repezea la cele două trupuri încleştate, mârâind şi lătrând.

Era de-a dreptul fascinată de ceea ce se petrecea, deşi avea oarecum senzaţia că în spatele ei se afla cineva. A simţit că o calcă cineva pe tivul

fustei şi a ridicat ochii.

— Ai cumva lipici la bărbaţii înarmaţi cu topoare? a întrebat William, ridicând pistolul, ţintind şi trăgând.

101

REDIVIVUS

Tocmai îmi prindeam părul ca să cobor la ceai, când a bătut cineva discret la uşă.

— Intră! a strigat John, în timp ce îşi trăgea ghetele.

Uşa s-a deschis şi a apărut băiatul din Comwell care făcea câteodată pe servitorul lui William. I-a spus ceva lui John într-o limbă despre care am crezut că este engleză şi i-a dat un bilet. John a dat din cap cu amabilitate şi i-a cerut să plece.

— Ai înţeles ce a spus? l-am întrebat cu vădită curiozitate, în timp ce el rupea sigiliul.

— Cine? Ah, Colenso? N-am înţeles niciun cuvânt, a replicat John, ţuguindu-şi buzele.

— Ce e? l-am întrebat.

— Un bilet de la colonelul Graves, a spus împăturindu-l. Mă întreb dacă…

A bătut din nou cineva la uşă şi lordul s-a încruntat, spunând:

— Nu acum. Vino mai târziu.

— Aş veni mai târziu, a spus un glas cu accent scoţian. *Aş* face asta, dar e urgent, pricepeţi?

Uşa s-a deschis şi a intrat Jamie, închizând uşa în urma lui. M-a văzut şi a înmărmurit preţ de o clipă. Apoi i-am sărit în braţe şi am simţit căldura trupului său mare, care a învăluit totul în jur.

Nici nu ştiu unde îmi dispăruse sângele. Se părea că nu mai aveam pic de sânge în cap şi am văzut stele verzi înaintea ochilor. Am simţit deodată cum nu mă mai ţineau picioarele.

Jamie mă ţinea în braţe şi mă săruta, mirosind a bere, cu barba înţepându-mi obrazul, cu degetele în părul meu, iar sânii mei se umflau şi se lipeau de pieptul lui.

— Da, este, am spus.

— Ce? a întrebat el, depărtându-se pentru o clipă.

— Sângele meu, am spus, atingându-mi buzele. Mai fă asta încă o dată.

— Am s-o fac, m-a asigurat el, dar sunt soldaţi britanici prin preajmă şi cred…

S-a auzit zgomot de paşi venind de jos şi realitatea s-a instalat din nou. L-am privit cu ochi mari şi m-am aşezat brusc, simţind cum inima îmi bătea să-mi spargă pieptul.

— De ce mama dracului nu eşti mort?

A ridicat din umeri în semn de răspuns şi a schiţat un zâmbet.

Era foarte slab, bronzat şi murdar. Am simţit miros de transpiraţie şi neplăcuta senzaţie dată de hainele nespălate. De asemenea mi-a ajuns la nări mirosul de vomă. Coborâse de multă vreme de la bordul unei nave.

— Dacă mai zăboviţi o clipă, domnule Fraser, puteţi fi mort cu adevărat, a spus John, care se dusese la fereastră şi privise în stradă. S-a întors spre noi şi am văzut că faţa lui era palidă, dar părea să ardă ca o lumânare.

— Aşa? S-au mişcat mai repede decât mă aşteptam, a spus el nemulţumit, apropiindu-se de

fereastră pentru a vedea cum stăteau lucrurile.

S-a întors de la fereastră şi a spus, zâmbind:

— Mă bucur să te văd, John, fie şi numai pentru o clipă.

John a zâmbit la rândul său şi a atins uşor braţul lui Jamie, de parcă ar fi vrut să se asigure că era într-adevăr acolo, în carne şi oase.

— Da, a spus Grey în cele din urmă, deschizând uşa. Să mergem la scara din spate. De acolo, o altă scară duce în pod. Dacă poţi ajunge pe acoperiş…

Jamie m-a privit şi tot ce simţea i se citea în ochi.

— O să mă întorc, a spus el. O s-o fac atunci când o să pot. A ridicat o mână vrând să mă atingă, a făcut o grimasă şi s-a întors brusc, pentru a porni pe urmele lui John. Au dispărut amândoi. Zgomotul paşilor lor a fost acoperit de tropotul care venea de jos. Am auzit cum jos se deschidea o uşă şi am desluşit glasuri de bărbaţi, care cereau imperativ să între. Doamna Figg, Dumnezeu s-o binecuvânteze, nu voia cu niciun chip să facă precum i se cerea.

Rămăsesem nemişcată până atunci, dar când am auzit glasul doamnei Figg, m-am pus în mişcare.

Eram atât de uluită de cele întâmplate în ultimele cinci minute, încât, în mod paradoxal, aveam mintea clară. Nu era loc în mintea mea pentru gânduri, speculaţii, uşurare, bucurie, şi nici măcar pentru îngrijorare – singurul lucru de care mai dispuneam fiind probabil capacitatea de a reacţiona în situaţii de urgenţă. Mi-am luat repede boneta, mi-am tras-o pe cap şi m-am dus la uşă, îndesându-mi din mers părul sub ea. Dacă îmi

uneam forţele cu doamna Figg, puteam să-i reţinem pe militari suficient de mult…

Poate că totul ar fi mers bine dacă nu aş fi dat peste Willie.

— Mamă Claire! a exclamat el. Unde e tata? Sunt…

Mă apucase de mâini şi eu m-am sprijinit de perete, dar atenţia lui Willie a fost deturnată din cauza zgomotelor care se auzeau. S-a uitat în direcţia de unde se auzea gălăgia şi mi-a dat drumul, cu ochii ieşiţi din orbite.

Jamie se afla în capătul holului. Alături de el se afla John, alb ca varul şi cu ochii mari, la fel ca şi Willie. Era izbitoare asemănarea dintre Jamie şi William. Trăsăturile lui William se înăspriseră şi îşi pierduseră blândeţea specifică unui copil. Din ambele capete ale holului străluceau ochi albaştri ca de pisică şi bărbaţii care se priveau aveau constituţia familiei MacKenzie. Willie era destul de matur pentru a-şi da seama cum arăta.

A făcut o grimasă, dovedind că era şocat. S-a uitat la mine, la Jamie şi iar la mine… citind adevărul pe chipul meu.

— Cine sunteţi dumneavoastră? a întrebat el privindu-l pe Jamie.

Am văzut cum Jamie îşi îndrepta spatele, ignorând pur şi simplu zgomotele care se auzeau de jos.

— James Fraser, a spus el, uitându-se la William cu atâta intensitate, încât părea că doreşte să reţină fiecare amănunt.

— M-ai întâlnit la Helwater. Atunci mă numeam Alex MacKenzie. William a clipit din ochi o dată şi apoi încă o dată, uitându-se la John şi întrebând:

— Cine… cine *mama dracului* sunt eu?

John a deschis gura ca să îi răspundă, dar Jamie a fost cel care i-a spus:

— Eşti un blestemat de papistaş. Numele tău de botez este James.

După ce a rostit aceste cuvinte, pe chipul lui a trecut o undă de regret, dar aceasta a dispărut imediat.

— Este singurul nume pe care aveam dreptul să ţi-l dau, a continuat el încet, privindu-şi fiul. Îmi pare rău.

Mâna stângă a lui Willie a ţâşnit spre cingătoare, căutând instinctiv sabia. Negăsind nimic acolo, mâna lui s-a îndreptat spre piept. Mâinile îi tremurau, însă, atât de rău, încât nu se putea descheia. A tras pur şi simplu de stofă, căutând apoi ceva. A tras un obiect peste cap şi l-a aruncat în direcţia lui Jamie.

Din reflex, Jamie a ridicat mâna şi a prins rozariul din lemn.

— Să fiţi blestemat, domnule! a exclamat William cu voce tremurândă. Să ajungeţi în iad!

S-a întors apoi spre John, strigând:

— Şi tu! Tu *ştiai,* nu-i aşa? Să fii blestemat şi tu!

— William… a spus lordul, întinzând mâna neajutorat spre el, dar înainte de a mai fi putut spune ceva, s-au auzit vocile unor oameni care urcau scările.

— *Sassenach,* ai grijă să rămână pe loc! a strigat Jamie şi glasul lui s-a auzit cât se poate de limpede în ciuda zgomotului.

L-am apucat de brat şi William a întrebat:

— Ce…?

Militarii au urcat scările şi cel aflat în frunte, a

strigat:

— Iată-l!

Militarii s-au înghesuit deodată şi au încercat să treacă de mine şi de Willie, care încerca să se smulgă din mâna mea.

Deodată oamenii au încetat să se mai împingă unii pe alţii şi s-au mai liniştit. Boneta mi-a căzut pe ochi şi i-am dat drumul lui Willie, ca să mi-o trag de pe cap. Am aruncat-o pe podea, având convingerea că nu era important să arăt ca o femeie respectabilă.

Mi-am dat părul din ochi şi l-am apucat pe Willie din nou de braţ, cu toate că acest lucru nu era necesar, deoarece părea să se fi prefăcut în stană de piatră. Militarii se pregătiseră de atac, dar era ceva ce îi oprea. M-am întors şi l-am văzut pe Jamie, care îl apucase de gât pe John şi îi pusese un pistol la tâmplă.

— Dacă mai faceţi un pas, a spus el calm, dar destul de tare ca să fie auzit, îi trag un glonţ în cap. Credeţi că aş avea ceva de pierdut?

Pentru că eu şi Willie ne aflam chiar în faţa lui, am crezut că avea ceva de pierdut. Militarii nu ştiau, însă, acest lucru şi judecând după chipul lui Willie, eram sigur că era gata mai curând să îşi smulgă limba decât să spună adevărul.

Credeam, de asemenea, că, în clipa aceea, nu prea îi păsa dacă Jamie *îl omora* pe John. Simţeam că braţul lui era ca de oţel. Dacă ar fi putut, l-ar fi omorât şi pe Jamie, şi pe John.

Bărbaţii din jurul meu s-au foit puţin, dar după aceea niciunul nu s-a mişcat.

Jamie m-a privit cu un chip pe care nu se putea desluşi nimic, pentru ca apoi să-l tragă după sine

pe John, îndreptându-se către scara din spate. Jamie şi John nu s-au mai văzut şi caporalul care se afla lângă mine s-a întors spre oamenii lui şi a ordonat:

— Luaţi-o prin spate! Repede!

— Staţi pe loc! a ordonat William, revenind parcă la viaţă şi smulgându-şi braţul din strânsoarea mâinii mele. Ai oameni în spatele casei?

— Nu, domnule, nu m-am gândit… a spus caporalul.

— Idiotule! i-a spus William sec.

— Da, domnule, dar îi putem prinde dacă…

Omul se mişca nerăbdător în vreme ce vorbea.

Willie strângea pumnii şi avea dinţii încleştaţi. Pe chipul lui se putea citi ce gândea, de parcă toate i-ar fi fost scrise pe frunte.

Nu *credea* că Jamie îl va împuşca pe Lordul John, dar nu era sigur de acest lucru. Dacă trimitea oameni după ei, exista o şansă ca militarii să-i ajungă din urmă, ceea ce însemna că unul dintre ei doi putea să moară. Dacă niciunul dintre ei nu murea şi Jamie era capturat, nu se putea şti ce ar fi putut spune şi cui. Riscul era prea mare.

Având o senzaţie de *deja vu,* l-am văzut făcând tot felul de calcule, pentru ca apoi să se întoarcă spre caporal.

— Întoarce-te la comandantul dumitale, a spus el calm. Spune-i că domnul colonel Grey a fost luat ostatic de către… de către rebeli şi mai spune-i să transmită această ştire tuturor posturilor de gardă. Urmează ca eu să fiu ţinut la curent în legătură cu orice schimbare de situaţie.

Soldaţii au mormăit nemulţumiţi, dar nu se

putea vorbi despre reacţii de insubordonare. Au pierit şi acele murmure, de îndată ce militarii au observat privirea lui William. Caporalul şi-a muşcat buzele, dar apoi a salutat, spunând:

— Să trăiţi, am înţeles!

S-a întors apoi pe călcâie, a făcut un gest şi soldaţii săi au început să coboare scările.

Willie i-a privit în vreme ce plecau. Apoi, ca şi când dintr-odată ar fi văzut-o, s-a aplecat şi mi-a ridicat boneta. Frământând-o între palme, m-a privit pătrunzător. Mi-am dat seama că tot ceea ce urma avea să fie interesant.

Nu îmi păsa de asta câtă vreme ştiam că Jamie nu avea să-l împuşte pe John. Nu îmi făceam nicio iluzie în ceea ce privea primejdia în care se găseau, simţeam asta. Mirosul de transpiraţie şi de praf de puşcă plutea în aer. Podeaua a vibrat când uşa de jos a fost închisă cu zgomot. Nici asta nu conta.

Era în viaţă.

Şi eu eram.

Grey era în cămaşă şi ploaia îl udase până la piele.

Jamie s-a apropiat de peretele magaziei şi a privit prin crăpătura dintre scânduri. A ridicat o mână, cerându-i lui John să păstreze liniştea. John a aşteptat tremurând şi s-au auzit nişte glasuri. Cine putea fi? Nu erau soldaţi. Nu se auzea sunetul specific obiectelor din metal sau al armelor. Glasurile s-au pierdut şi Jamie s-a întors. S-a încruntat, observând pentru prima dată că Grey era ud până la piele. Şi-a dat jos pelerina de pe umeri şi a pus-o pe umerii lui Grey.

Şi pelerina era udă, dar era din lână şi păstrase în ea căldura trupului lui Jamie. Grey a închis ochii o clipă, bucurându-se.

— Pot să ştiu şi eu ce anume ai făcut? a întrebat Grey, deschizând ochii.

— Când? a întrebat Jamie, zâmbind. Acum sau de când nu ne-am mai văzut?

— Acum.

— Ah! a spus Jamie, aşezându-se pe un butoi şi sprijinindu-se de perete.

Grey a observat că acel „ah” fusese, de fapt, un „ahh”, semn că Fraser îşi petrecuse mult timp între scoţieni.

Jamie îl privea cu ochii lui albaştri, ţuguindu-şi buzele.

— Eşti sigur că vrei să ştii? E mai bine să nu afli.

— Mă încred în judecata şi în discreţia ta, domnule Fraser, a spus Grey cu politeţe. Am, însă, mai multă încredere în judecata şi în discreţia mea. Sunt sigur că mă vei ierta pentru ceea ce am spus.

Pe Fraser părea să îl amuze spusele lordului. A dat din cap şi a scos de sub cămaşă un pacheţel din pânză ceruită.

— Am fost văzut în timp ce luam asta de la fiul meu adoptiv, a spus Jamie. Persoana care m-a văzut m-a urmărit într-o cârciumă. Apoi s-a dus la cea mai apropiată companie, în timp ce eu beam ceva. I-am văzut pe militari venind pe stradă şi am presupus că pe mine mă caută, aşa că… am plecat.

— Cred că tu cunoşti foarte bine zicala care spune că omul vinovat fuge. De unde ştii că te căutau şi că nu s-au luat după tine abia după ce ai plecat din cârciumă?

Jamie a zâmbit, spunând:

— Poate că este vorba despre instinctul celui vânat.

— Înţeleg, dar mă mir că ai fost încolţit, cu asemenea instincte ascuţite.

— Da, aşa este, dar şi vulpile îmbătrânesc, nu-i aşa? a întrebat Jamie sec.

— De ce mama dracului ai venit în casa mea? a întrebat Grey deodată, iritat. De ce nu ai fugit la marginea oraşului?

Fraser a părut surprins.

— Soţia mea, a spus el simplu, şi Grey şi-a dat seama şocat că nu lipsa de prevedere sau neglijenţa l-au făcut pe Jamie să vină în casa lui. Venise pentru ea. Pentru Claire.

Iisuse! şi-a spus el, simţindu-se cuprins de panică. *Claire!*

Nu era însă momentul să spună ceva, chiar dacă ar fi ştiut ce anume să spună.

Au pornit pe o străduţă şi au ajuns în spatele unei cârciumi, ascunzându-se după un butoi deschis de bere, în care cădeau picăturile de ploaie şi care mirosea a orz. Apoi şi-au continuat drumul încetinind pasul. De la bun început, Jamie îl apucase pe John de mână; lordul simţea că îi amorţeşte braţul, dar nu spuse nimic. Au trecut pe lângă două sau trei grupuri de soldaţi, iar lordul a continuat să meargă umăr la umăr cu Jamie, privind înainte. Nu exista niciun fel de conflict în mintea lui John. Dacă ar fi strigat după ajutor, Jamie ar fi fost ucis şi ar fi murit cel puţin un militar.

Jamie ţinea în mână pistolul ascuns sub haină. A pus arma la brâu numai după ce au ajuns în locul

în care îşi lăsase calul. Era un cal care aparţinuse unui civil. Jamie l-a lăsat pe Grey pe verandă, spunându-i: *Rămâi aici,* în timp ce el intra în casă.

Simţul de conservare îl îndemna pe Lordul John să o ia la fugă, dar s-a stăpânit. Jamie a apărut din nou, zâmbind. *Carevasăzică nu ai fost sigur că am să rămân aici? Ai dreptate.* Nici el nu era sigur ce anume va face Jamie.

— Hai să mergem, a spus scoţianul, îndemnându-l pe lord să-l urmeze în grajd, unde a înşeuat repede un al doilea cal şi i-a dat hăţurile lui Grey.

— *Pro forma,* a spus el politicos, îndreptând pistolul asupra nobilului. Asta aşa, dacă te întreabă cineva mai târziu ce s-a întâmplat. Vei veni cu mine, iar eu *te voi* împuşca dacă mă trădezi în vreun fel sau dacă faci vreo mişcare, înainte de a fi ieşit din oraş. Ne-am înţeles?

— Ne-am înţeles, a răspuns Grey scurt, încălecând.

A mers puţin înaintea lui Jamie, conştient că între omoplaţii lui exista un spaţiu mic şi rotund. *Pro forma* sau nu, Jamie vorbise serios.

S-a întrebat dacă Jamie avea să-l împuşte sau avea să-i frângă pur şi simplu gâtul când va afla. Credea că îl va ucide cu mâinile goale. Era un lucru visceral, ca sexul.

Nu se gândise serios să ascundă adevărul. Nu o cunoştea pe Claire Fraser nici pe departe atât de bine cum o cunoştea Jamie, dar ştia foarte bine că ea nu putea păstra un secret. Nu putea păstra secrete faţă de nimeni, cu atât mai puţin faţă de Jamie.

Bineînţeles că s-ar fi putut să mai dureze ceva

vreme până când Jamie avea ocazia să-i vorbească lui Claire. Dar îl cunoştea pe Jamie Fraser mai bine decât o cunoştea pe Claire şi ştia foarte bine că nimic şi nimeni nu îl putea ţine prea mult timp departe de ea.

Ploaia încetase şi razele de soare sclipeau în bălţi. Peste tot era mişcare, era agitaţie. Armata era cantonată la Germantown, dar în Philadelphia erau tot timpul soldaţi. Nerăbdarea lor, faptul că ştiau că se va relua campania, parcă afectase întregul oraş ca o epidemie ale cărei simptome se transmiteau de la un om la altul.

O patrulă i-a oprit, dar imediat după aceea le-au făcut semn să treacă, de îndată ce Grey s-a prezentat şi a spus ce grad avea. Pe Jamie l-a prezentat drept domnul Alexander MacKenzie, un nume de care el se folosise la Helwater, când fusese prizonierul lui Grey.

Ah, Doamnele gândit nobilul deodată, în vreme ce se depărtau de patrulă. *William.* Având în vedere şocul confruntării şi plecarea lor intempestivă, nici măcar nu avusese timp să se gândească la el. Dacă Grey ar fi fost mort, ce ar fi făcut William?

Gândurile lui zumzăiau ca un roi de albine. Nu se putea concentra asupra nici unuia dintre ele, pentru că i se învălmăşeau toate în minte. Denys Randall-Isaacs, Richardson. Dacă Grey nu avea să mai fie pe această lume, el ar fi arestat-o aproape sigur pe Claire. William l-ar fi împiedicat, dacă ar fi ştiut. Dar William nu ştia ce era Richardson… Nici Grey nu ştia cu siguranţă. Henry şi iubita lui de culoare – Grey ştia acum că erau iubiţi, le văzuse chipurile –, Dottie şi quakerul. Dacă aceste

veşti şocante nu aveau să-l ucidă pe Hal, atunci el avea să pornească spre America şi călătoria avea să-l ucidă cu siguranţă. Percy, oh, Iisuse, Percy.

Acum Jamie se afla înaintea lui, deschizând calea. Pe drum se aflau mai multe grupuri de oameni, majoritatea fermieri care aduceau în căruţele lor alimente pentru armată. Îl priveau curioşi pe Jamie şi cu uimire pe Grey. Niciunul nu s-a oprit şi nu le-a adresat vreun cuvânt. Jamie s-a depărtat de drumul principal şi au ajuns într-un loc împădurit, unde se vedea un râu. Jamie a descălecat şi şi-a lăsat calul să bea. Grey i-a urmat exemplul. Se simţea ciudat, era ca şi când nu ar fi atins niciodată o şa sau nişte hăţuri, ca şi când aerul răcoros ar fi trecut prin el.

Jamie s-a aplecat, a băut, apoi şi-a dat cu apă pe faţă şi pe cap şi s-a scuturat ca un câine, spunând:

— Mulţumesc, John. Nu am avut vreme să-ţi mulţumesc mai devreme, îţi sunt foarte recunoscător.

— Să-mi mulţumeşti? a întrebat lordul. Nu am avut de ales. M-ai răpit, ameninţându-mă cu arma.

Jamie a zâmbit; tensiunea din ultima oră mai slăbise, iar ridurile care îi brăzdau chipul s-au atenuat.

— Nu pentru asta îţi mulţumesc, a spus el. Îţi mulţumesc pentru că ai avut grijă de Claire.

— De Claire, a spus Grey.

— Da, de Claire, a spus Jamie, aplecându-se pentru a-l vedea mai bine pe nobil. Ţi-e bine, John? Eşti cam palid.

— Cam palid, a mormăit nobilul.

Inima îi bătea neregulat. Poate că, în cele din urmă, avea să se oprească. Aştepta ca inima lui să

facă asta, dacă dorea, dar ea continua să bată. Nicio speranţă, deci. Jamie continua să-l privească pătrunzător. Cel mai bine era să termine repede cu totul.

A tras adânc aer în piept şi şi-a lăsat sufletul în grija lui Dumnezeu.

— Am cunoscut-o carnal pe soţia ta, a bolborosit el.

Se aşteptase să moară instantaneu, dar viaţa şi-a urmat cursul. Păsările cântau în copaci, caii păşteau şi se auzea şi vuietul apei. Lordul a deschis un ochi şi a observat că Jamie îl privea, ţinând capul aplecat într-o parte.

— Aşa? De ce? a întrebat scoţianul cu vădită curiozitate.

102

LUCRURI MOŞTENITE

— Âăă… te rog să mă scuzi, am spus dându-mă un pas înapoi şi, zărind mânerul uşii camerei mele, m-am refugiat acolo, lăsându-l pe William să-şi revină în intimitate. Nu era vorba doar despre Willie.

M-am lipit de uşă, de parcă m-ar fi urmărit vârcolacii. Am simţit cum inima îmi bubuia în piept.

— Dumnezeule mare! am şoptit, simţind că am în cap un gheizer pe cale să explodeze, răspândind raze de soare şi diamante. Mi-am dat cu greu seama că ploua şi apa murdară lovea în storuri, dar nimic nu se compara cu efervescenţa din interiorul meu.

Vreme de câteva minute am rămas nemişcată, cu ochii închişi, fără a mă gândi la nimic. Nu puteam decât să repet: „Mulţumescu-ţi, Doamne!”

O bătaie în uşă m-a scos din transă. Am deschis uşa şi William se afla în prag.

Cămaşa era încă desfăcută în locul în care fusese ruptă. Inima îi bătea cu repeziciune. Îmi dădeam seama după venele ce îi pulsau la gât. S-a înclinat în faţa mea. A încercat să zâmbească, nu a reuşit şi a renunţat.

— Nici nu ştiu cum să-ţi spun… în situaţia dată.

— Oh! am exclamat derutată. Sper că relaţia dintre noi nu s-a schimbat. M-am gândit deodată că relaţia dintre noi doi ar fi putut avea de suferit. Ţineam foarte mult la el, ca şi la… taţii lui.

— Crezi că ai putea să continui să-mi spui „mamă Claire”? Asta până ce ne gândim la ceva mai… potrivit, am adăugat eu, văzând cum mijea ochii pentru că nu era întocmai de acord cu ceea ce spuneam. Oricum, eu continui să fiu mama ta vitregă, indiferent de… ăăă… de situaţie.

S-a gândit la ceea ce îi spusesem, apoi a dat din cap, spunând:

— Pot să intru? Vreau să vorbesc cu tine.

— Da, cred că da.

Dacă nu i-aş fi cunoscut pe ambii săi taţi, m-aş fi mirat că a reuşit să îşi stăpânească uimirea şi furia care puseseră stăpânire pe el cu un sfert de oră mai devreme. Jamie se stăpânea din instinct, John se stăpânea pentru că aşa se obişnuise. Amândoi aveau o voinţă de fier. William dădea şi el dovadă de voinţă, indiferent dacă aceasta era moştenită sau cultivată.

— Să cer să ni se aducă ceva? am întrebat. Puţin

coniac. E bun când ai un şoc.

A dat din cap în semn că nu. Nu a vrut să stea jos, cred că nici nu putea. S-a sprijinit de perete.

— Ştiai, nu-i aşa? Cred că ţi-ai dat seama de asemănare, a adăugat el cu amărăciune în glas.

— Este o asemănare *cu adevărat* izbitoare, am spus eu încet. Da, ştiam. Soţul meu mi-a spus… m-am întrerupt pentru că nu ştiam cum să-i spun, dar în cele din urmă, m-am hotărât şi am continuat… mi-a spus în ce condiţii te-ai născut.

Şi cum aveam să-i spun eu care fuseseră acele condiţii?

Ştiam foarte bine că existau câteva explicaţii ciudate care s-ar fi cuvenit a fi date. Prinsă de apariţia bruscă a lui Jamie şi de fuga lui, nu m-am gândit că eu voi fi aceea care le va da.

Văzusem altarul pe care îl avea în camera lui, cu portretele celor două mame ale sale, amândouă atât de dureros de tinere. Vârsta nu s-ar fi cuvenit să-mi dea înţelepciunea necesară pentru a face faţă unei astfel de situaţii?

Cum să-i spun că venirea lui pe lume era rezultatul şantajului impulsiv şi încăpăţânat al unei fete tinere? Cum să-i spun că din cauza lui muriseră cei doi oameni care fuseseră ocrotitorii lui legali? Dacă exista cineva care să-i spună ce însemnase naşterea lui pentru Jamie, atunci acel cineva nu putea fi *decât* Jamie.

— Mama ta.. Am început eu, având o ezitare. Jamie ar fi luat toată vina asupra lui, nevrând să păteze memoria Genevei. Ştiam asta, dar nu aveam să accept aşa ceva.

— Era un om căruia nu-i păsa de nimic, a spus William, privindu-mă pătrunzător. Toată lumea

spune că nu-i păsa de nimic. A fost vorba… cred că vreau să ştiu lucrul acesta… a fost vorba despre un viol?

— Dumnezeule, nu! am exclamat îngrozită, observând că nu mai ţinea pumnii chiar atât de strâns.

— Asta e bine, a replicat el, răsuflând uşurat, în sfârşit. Eşti sigură că nu a minţit?

— Sunt sigură, am răspuns.

El şi tatăl lui puteau să-şi ascundă sentimentele. Eu nu eram în stare să fac asta, nu aş fi putut să-mi câştig niciodată existenţa din jocul de cărţi. Uneori este bine să ai un chip care să nu îţi trădeze sentimentele. Am rămas nemişcată, lăsându-l să-şi dea seama că spuneam adevărul.

— Crezi…

S-a oprit şi a înghiţit cu greu nodul care i se pusese în gât, pentru ca apoi să spună:

— Crezi că s-au iubit?

— Cred că s-au iubit cât s-a putut de mult, am spus încet. Nu au avut mult timp. A fost vorba doar de o noapte.

ÎI durea ce îi spusesem şi aş fi dorit atât de mult să-l fi luat în braţe pentru a-l consola. Dar el era bărbat, un bărbat tânăr, supărat că i se ghicea durerea. O să şi-o stăpânească aşa cum se va pricepe şi mi-am spus că vor mai trece probabil ani până când va învăţa să împărtăşească durerea.

— Da, a spus el în cele din urmă, strângând din buze ca şi cum ar fi vrut să spună ceva, dar s-a răzgândit. Da… înţeleg.

Din tonul lui era destul de clar că nu înţelegea şi că nu avea nicio idee ce întrebare să mai pună. Nu ştia nici cum ar putea să se împace cu informaţia

pe care tocmai o primise.

— M-am născut exact la nouă luni după căsătoria părinţilor mei, a spus el, privindu-mă pătrunzător. L-au dus de nas pe tatăl meu sau şi-a făcut mama de cap înainte de a se căsători?

— Poate că te exprimi puţin cam dur, am spus.

— Nu e aşa! a replicat el hotărât. Cum au stat lucrurile?

— Ta… Jamie nu ar înşela pe nimeni, dacă e vorba despre căsătorie. *Exceptându-l pe Frank,* am spus în gând. Oricum nu a ştiut de la bun început ce face…

— Tatăl meu… a spus el repede. Tata, adică Lordul John… ştie, adică a ştiut?

— Da, am răspuns, simţind că mă trece un fior de gheaţă. Nu cred că ştia că Lordul John se căsătorise cu Isobel mai ales de dragul lui şi de dragul lui Jamie, dar nu voiam să îi spun care fuseseră motivele Lordului John.

— Toţi, am spus cu hotărâre, toţi patru au dorit să facă ce era mai bine pentru tine.

— Mai bine pentru mine, a spus el cu tristeţe. Aşa este.

Strânsese pumnii atât de tare încât oasele mâinii i se albiseră.

Mă privea cu ochii mijiţi şi mi-am dat seama că arăta exact ca un Fraser gata să explodeze. Ştiam foarte bine că nu aveam cum să împiedic explozia, dar am încercat totuşi, atingându-l cu o mână.

— William, am început. Crede-mă…

— Te cred, a spus. Nu îmi mai spune nimic. La naiba!

S-a întors pe călcâie şi a lovit cu pumnul în uşă atât de tare, încât s-a zguduit toată încăperea. Şi-a

scos pumnul din gaura pe care o făcuse şi a plecat val vârtej, rupând o bucată din balustradă în timp ce cobora scările. Am ieşit la timp pentru a-l vedea purtând pe umăr o bucată de lemn cu care a lovit candelabrul de cristal ce s-a făcut ţăndări. S-a oprit într-un colţ al scării şi am crezut că o să cadă, dar el a aruncat bucata de lemn ca pe o suliţă în rămăşiţele candelabrului, scoţând un fel de geamăt sau un oftat.

A continuat să coboare, lovind peretele din când în când cu pumnul rănit. A lovit cu umărul uşa de la intrare, a deschis-o şi a ieşit de parcă ar fi fost o locomotivă.

Am rămas înmărmurită în plin haos şi am pus mâna pe balustrada distrusă. Se vedeau luciri de curcubeu din cioburile de candelabru care zăceau pe podea.

S-a văzut o mişcare. S-a zărit o umbră. O siluetă mică a intrat şi şi-a tras gluga pelerinei. Jenny Fraser Murray a privit dezastrul, apoi a înălţat privirea şi a spus amuzată:

— Aşchia nu sare departe de trunchi. Dumnezeu să ne aibă în pază!

103

CEASUL LUPULUI

Armata britanică părăsea Philadelphia. Râul Delaware era plin de ambarcaţiuni, iar bacurile parcurgeau neîntrerupt distanţa dintre State Street şi Cooper’s Point. Trei mii de membri ai Partidului Conservator părăseau oraşul pentru că se temeau să rămână acolo în absenţa protecţiei

armatei. Generalul Clinton le făgăduise că îi va ajuta să plece, deşi bagajele lor erau o adevărată pacoste, înghesuite prin docuri şi ocupând foarte mult spaţiu pe ambarcaţiuni. Ian şi Rachel se aflau pe malul râului, la umbra unui sicomor şi priveau cum era demontată o baterie.

Artileriştii trudeau în cămăşi. Vestoanele lor albastre erau pe iarbă, la câţiva paşi de ei. Luau tunurile cu care apăraseră oraşul şi le pregăteau ca să poată fi transportate la bordul navelor. Nu se grăbeau şi nici nu îi interesau cei care îi priveau. Nu mai conta acum.

— Dumneata ştii unde se duc? a întrebat Rachel.

— Da, ştiu. Fergus spune că se duc spre nord ca să vină în ajutorul militarilor din New York.

— L-ai văzut? l-a întrebat Rachel vădit interesată.

— Da, s-a întors acasă aseară. Acum va fi în siguranţă, odată ce conservatorii şi armata au plecat.

— În siguranţă, a replicat Rachel cu scepticism. În siguranţa de care se poate bucura cineva în astfel de vremuri, vrei să spui.

Şi-a scos boneta şi şi-a dat deoparte şuviţele întunecate care îi ajunseseră pe obraz.

Ian a zâmbit, fără să scoată un cuvânt Ea ştia la fel de bine ca şi el ce înseamnă iluzia ideii de a fi în siguranţă.

— Fergus zice că britanicii vor să taie coloniile în două, a spus Ian. Să existe coloniile din nord şi cele din sud, astfel încât să se poată ocupa de fiecare parte separat.

— Aşa spune? Şi de unde ştie el toate acestea? a întrebat fata cu interes.

— De la un ofiţer britanic al cărui nume este Randall-Isaacs. El stă de vorbă cu Fergus.

— Vrei să spui că e spion? De partea cui se află?

După ce a rostit aceste întrebări, fata a strâns din buze.

Ian nu ştia cum gândesc quakerii despre spioni şi nici nu voia să întrebe asta chiar acum. Era vorba despre un subiect delicat: filosofia quakerilor.

— Nu prea vreau să mă gândesc, a răspuns el. Se dă drept agent american, dar asta poate fi doar de faţadă. În vreme de război nu poţi avea încredere în nimeni, nu-i aşa?

Pentru că vorbise astfel, fata, care avea mâinile la spate şi se sprijinea de sicomor, s-a întors spre el, întrebând:

— Chiar nu poţi?

— Am încredere în tine, a răspuns Ian. Şi în fratele tău.

— Şi în câinele tău, a spus Rachel, privindu-l pe Rollo care se tăvălea pe spate, încercând să se scarpine. Ai încredere în mătuşa şi în unchiul tău şi în Fergus şi în soţia lui? Mie mi se pare că ai mulţi prieteni.

Fata s-a apropiat mai mult de el, privindu-l cu îngrijorare şi întrebând:

— Te doare braţul?

— Ah, e destul de bine, a replicat Ian zâmbind şi ridicând umărul sănătos. Îl durea braţul, dar îl ajuta bandajul. Când îl lovise cu toporul, Arch aproape că îi tăiase braţul stâng, lama pătrunzând adânc în carne şi rupsese osul. Mătuşa lui îi spusese că avusese noroc, pentru că nu îi fuseseră afectate tendoanele. Tot ea mai spusese că trupul

are calitatea de a se vindeca, aşa că osul şi carnea se vor reface.

Rollo se vindecase. Rana făcută de glonţ nu lăsase niciun fel de urme şi, deşi începuse să i se albească botul, umbla prin tufişuri ca peştele prin apă, adulmecând de zor.

Rachel a oftat şi l-a privit pătrunzător, zicând:

— Ian, te gândeşti la ceva dureros şi ar fi mai bine să-mi spui despre ce e vorba. S-a întâmplat ceva?

Se întâmplaseră foarte multe lucruri, multe se întâmplau în jurul lor şi aveau să se mai întâmple. Cum ar fi putut să-i spună…? Pe de altă parte, nu putea să nu-i spună.

— Lumea se întoarce cu susul în jos, a spus el încet. Tu eşti singurul lucru constant. Singurul lucru care mă leagă de pământ.

Privirea ei a devenit mai blândă şi l-a întrebat:

— Sunt?

— Ştii foarte bine că eşti, a spus el răguşit.

A privit în altă parte, simţind că inima îi bătea să-i spargă pieptul. Şi-a spus că era prea târziu, cu un sentiment de dezamăgire şi uşurare. Începuse să vorbească; nu se mai putea opri acum, indiferent ce avea să se întâmple.

— Eu ştiu ce sunt, a spus el în cele din urmă. De dragul tău, aş deveni quaker, dar în sufletul meu aş şti că nu sunt quaker. Nu cred că tu ai vrea ca eu să spun cuvinte în care nu cred şi să mă prefac a fi omul care nu sunt.

— Nu, a spus ea încet. Nu aş dori aşa ceva.

Ian a deschis gura, dar nu a mai găsit cuvinte pe care să le rostească. A înghiţit în sec, cu gura uscată. Aştepta. Ea a suspinat. Soarele şi-a

revărsat din nou razele asupra ei. Era o fecioară arămie, care părea că înflorise după plecarea iernii.

Artileriştii au pus ultimul tun într-o căruţă, au înhămat boii şi au pornit veseli şi trăncănind în susul drumului, către bac. Se mai auzeau, totuşi, zgomote. Vuietul râului, foşnetul sicomorului, zgomotele făcute de armata în retragere, zgomote ale violenţei. Între ei se lăsase, însă liniştea.

Am pierdut, şi-a spus Ian, dar a rămas cu capul plecat, dus pe gânduri. *Oare se roagă? Se gândeşte cum să-mi spună să plec?*

Indiferent despre ce era vorba, Rachel şi-a îndreptat spatele şi a întins degetul către Rollo, care stătea nemişcat, dar era foarte atent şi urmărea cu ochii lui galbeni un măcăleandru care căuta mâncare prin iarbă.

— Câinele este un lup, nu-i aşa?

— Da, în mare parte.

Scânteia din ochii ei de culoarea alunelor îi spuneau că nu era momentul să râdă.

— Şi, cu toate acestea, este un bun tovarăş, o fiinţă care are un curaj rar întâlnit şi dă dovadă de afecţiune, adică o fiinţă plină de calităţi.

— Da, a spus el cu hotărâre. Aşa este.

Fata l-a privit pătrunzător, spunând:

— Şi tu eşti un lup şi ştii asta, dar eşti lupul meu şi ar fi bine să-ţi între bine în cap.

Ian a început să ardă în timp ce ea vorbea, de parcă ar fi fost unul dintre chibriturile aprinse ale vărului său.

El i-a întins mâna, sperând că şi ea se va aprinde.

— Ce ţi-am *spus* înainte… că ştiam că tu *mă*

iubeşti…

Rachel a făcut un pas înainte şi şi-a pus palma într-a lui, degetele ei reci prinzându-se cu hotărâre de cele ale lui Ian.

— Ceea ce îţi spun eu acum este că te iubesc şi că, dacă tu pleci la vânătoare noaptea, te vei întoarce acasă.

Aflat la umbra sicomorului, câinele a căscat şi şi-a pus botul pe labe.

— Şi voi dormi la picioarele tale, a şoptit Ian şi a cuprins-o cu braţul sănătos, amândoi strălucind întocmai ca razele soarelui.

Notele autoarei

Generalul de brigadă Simon Fraser

Cei care au mai citit şi alte cărţi ale mele ştiu că, în secolul al optsprezecelea, sunt *mulţi* cei care poartă numele de Simon Fraser. Generalul de brigadă care a luptat vitejeşte şi a căzut la Saratoga nu este unul dintre Fraserii din Lovat, ci unul dintre cei din Balnain. Nu este un descendent direct al Bătrânei Vulpi, dar are legături cu familia acestuia. El a avut o carieră militară strălucită. Printre faptele sale deosebite se numără cucerirea Québecului împreună cu James Wolfe, în 1759 (această luptă este prezentată în romanul *The Custom of the Army,* în care apare şi lordul John Grey şi care a ieşit pe piaţă în martie 2010, parte a unei antologii intitulate *Warriors).*

L-am menţionat pe generalul de brigadă mai ales pentru că există un aspect interesant legat de

mormântul acestuia. În cele mai multe dintre relatările legate de Bătălia de la Saratoga, se arată că Simon Fraser din Balnain a fost îngropat în seara zilei în care a murit, la Reduta Mare (nu la Reduta lui Breymann, pe care a luat-o cu asalt Jamie împreună cu Benedict Arnold), conform dorinţei sale. În unele relatări se dau amănunte, cum ar fi participarea la funeralii a cercetaşilor lui Balcarres sau ghiulele de tun trase în onoarea sa. În alte relatări, în schimb, cele amintite mai sus sunt considerate detalii romantice, arătându-se că la *funeralii* au *luat parte numai* membrii ai statului său major.

Ei bine, nu este posibil întotdeauna să te duci personal într-un loc despre care scrii, nici nu este necesar să faci acest lucru. De obicei *este* de dorit acest lucru. Din fericire, Saratoga este un loc accesibil, câmpul de luptă fiind bine păstrat. Am fost pe acel câmp de luptă de trei ori în decursul mai multor ani, din momentul în care am hotărât că doresc să îi confer un loc important într-un roman al meu.

O dată am fost acolo singură, nu mai erau turişti şi am intrat în vorbă cu unul dintre angajaţi (îmbrăcat în costum de epocă, stând la ferma Bemis, care a fost reconstruită). După ce mi-a răspuns cu răbdare la o serie întreagă de întrebări îndrăzneţe (Una dintre ele fiind „Purtaţi lenjerie intimă?’1. Răspunsul a venit imediat: „Nu, pantalonaşi cu mânecuţă”, acest lucru explicând ce faci pentru a nu te irita, când porţi pantaloni din material ţesut în casă), omul mi-a permis să pun mâna pe o muschetă Brown Bess, mi-a explicat cum se încarcă şi cum se trage cu ea, am

început să discutăm despre luptă şi despre personalităţile care au luat parte la ea. În acel moment ştiam destule despre aceasta.

Mormântul generalului Fraser era marcat pe hartă, dar nu era în Reduta Mare, ci lângă râu. M-am dus acolo şi nu am găsit nimic din ceea ce ar fi putut să-l marcheze. Am întrebat unde era şi au spus că nu era în Reduta Mare. Omul mi-a spus că din dorinţa administraţiei s-au făcut săpături arheologice în Reduta Mare şi s-a constatat cu surprindere că mormântul lui Fraser *nu* era acolo şi că nici nu era înmormântat altcineva în acel loc. Existau indicii că acolo se aflase cândva un mormânt. Se găsise un bumb de la o uniformă, dar niciun trup. (Chiar dacă un corp s-ar fi descompus de multă vreme, tot ar fi trebuit să se găsească semne ale prezenţei sale.) Omul m-a informat că ar fi existat o relatare conform căreia mormântul generalului Fraser ar fi fost transferat lângă râu şi că de aceea era marcat locul acela pe hartă, dar că nimeni nu ştia exact unde se găsea locul funerar sau dacă se afla *cu adevărat acolo.*

Ei bine, noi romancierii nu suntem foarte conştiincioşi. Aceia dintre noi care tratează evenimente istorice respectă faptele consemnate (ţinând cont de faptul că nu tot ceea ce este tipărit este *adevărat).* Indiferent cât de bine ne-am putea documenta, există şi anumite lacune… de aceea m-am gândit că poate generalul Fraser a fost dus acasă, în Scoţia. (Da, exista în secolul al optsprezecelea obiceiul ca trupuri să fie trimise din Lumea Veche în Lumea Nouă şi invers. Cineva l-a dezgropat pe bietul Tom Paine, care era înhumat în Franţa, şi a dorit să-i trimită trupul în

America, el fiind considerat un profet al Revoluţiei. Trupul său a fost pierdut în cadrul acestui proces şi nu a mai fost găsit niciodată. Dacă tot vorbeam de lacune interesante…)

Oricum, am fost în Scoţia acum un an şi căutând un loc în care să amplasez mormântul generalului Fraser, undeva în apropiere de Balnain, am dat (efectiv) peste un turn mare la Corrimony. Astfel de situri au întotdeauna proprietatea de a evoca trecutul. Am citit că în camera centrală fusese un cadavru care intrase în descompunere *(existau* urme de oase, chiar şi după o mie de ani) şi că mormântul fusese profanat în secolul al nouăsprezecelea. (Acest lucru explică de ce nu veţi mai găsi nimic, dacă mergeţi acolo). Ei bine, cititorii întreabă mereu scriitorii de unde se inspiră. De peste tot!

Saratoga

Pentru o carte cum este aceasta, este necesară multă muncă de cercetare (mi se întâmplă de multe ori să fiu asaltată de scrisori de la cititori, care îmi spun că au fost în muzee, au văzut artefacte din secolul al optsprezecelea şi au descoperit că nu inventasem chiar totul!) şi pentru că nu este spaţiu în care să pot menţiona sursele, m-am gândit să mă refer la o singură carte.

Cele două bătălii de la Saratoga au fost importante din punct de vedere istoric şi foarte dramatice. Au avut şi o anume complexitate din punct de vedere logistic şi politic, care a dus la aceste lupte. Am avut norocul ca atunci când am început munca de cercetare să găsesc lucrarea lui

Richard M. Ketchum, *Saratoga,* în care este făcută o prezentare foarte reuşită a bătăliilor, a împrejurărilor, a diferitelor persoane care au luat parte la lupte. Doresc să le recomand această lucrare celor interesaţi de istorie, aspectele istorice fiind relevate doar în treacăt în roman.

Loch Errochty şi Tigrii Tunelurilor

În anii ’50 şi *’60* a fost pus la punct un proiect hidroelectric de amploare în Regiunea Hihglands din Scoţia. Munca multora dintre „Tigri” (cunoscuţi şi sub porecla de Băieţii Hydro), mulţi dintre ei provenind din Irlanda şi din Scoţia a constat în a săpa tuneluri şi a construi baraje pentru lacurile amenajate de om. Loch Errochty este unul dintre acestea. Tunelul pe care îl descriu eu (prevăzut cu trenuleţ electric) arată ca unul dintre acele instalaţii hidroelectrice, dar nu ştiu dacă *există* un astfel de tunel la Loch Errochty. Trebuie să ştiţi că barajul, turbina, spaţiul rezervat departamentului tehnic pe care le-am plasat la Pitlochry chiar sunt acolo. Şi pescarii.

Cuprins

Mulţumiri... 9
Prolog... 13

PARTEA ÎNTÂI
Tulburarea apelor

1. Uneori sunt morţi cu adevărat...17
2. Şi alteori nu-s...39
3. Viaţă pentru viaţă... 58
4. Nu încă...65
5. Moralitatea călătorilor în timp...80

PARTEA A DOUA
Sânge, sudoare şi murături

6. Long Island...93
7. Un viitor nesigur...121
8. Vine primăvara...127
9. Un cuţit care se potriveşte-n palma mea... 148
10. Nava incendiatoare...151
11. În poziţie transversală...161
12. Destul...182
13. Nelinişte... 185
14. Chestiuni delicate...189
15. Camera Neagră...197
16. Conflict nearmat...210
17. Demoni...

226
18. La scos dinţi...239
19. Un sărut...266
20. Regret...289
21. Pisica pastorului...308
22. Fluturele...335

PARTEA A TREIA
Piratul

23. Corespondenţă de pe front...341
24. Joyeux Noel...347
25. Adâncurile... 365
26. Cerbul...372
27. Tigrii Tunelurilor...390
28. Dealuri...395
29. Conversaţie cu un director...401
30. Nave care plutesc în noapte... 406
31. Călătorie cu ghid prin camerele inimii... 430

PARTEA A PATRA
Momente de răscruce

32. Suspiciuni...485
33. Se îngroaşă gluma...492
34. Psalmi, 30...499
35. Ticonderoga...515
36. Creat Dismal...523
37. Purgatoriul... 536
38. O discuţie...563
39. O problemă de conştiinţă...570
40. Binecuvântarea...583
41. Adăpost în vreme de furtună...593

PARTEA A CINCEA

Spre prăpastie

42. încrucişare de drumuri...609
43. Numărătoarea inversă...615
44. Prieteni...619
45. Trei săgeţi...629
46. Trasee energetice...633
47. înălţimi...647
48. Henry...655
49. Rezerve... 659
50. Exodul... 662
51. Vin britanicii...671
52. Conflagraţia...674
53. Mount Independence...683
54. întoarcere băştinaşilor...685
55. Retragerea...688
56. încă în viaţă...690
57. Jocul dezertorilor...7O3
58. Ziua Independenţei...714
59. Bătălia de la Bennington...726
60. Jocul dezertorilor, partea a II-a...731
61. Nu-i tovarăş mai bun ca puşca...742
62. Un om drept...754
63. Despărţit pe veci de prieteni şi rude...775
64. Un domn...782
65. Un truc**...**788
66. Patul de moarte... .797
67. Mai grasă decât grăsimea...808
68. Oaspetele nepoftit...830
69. Termenii capitulării...841
70. Refugiul...846

PARTEA A ŞASEA
Întoarcerea acasă

71. Stare de conflict...851
72. Sărbătoarea Tuturor Sfinţilor...854
73. întoarcerea... 872
74. Ochelarii...877
75. Sic tranzit gloria mundi...900
76. Tristeţea vântului... 905
77. *Memorarae*...914
78. Vechi datorii...917
79. Peştera...931
80. Oenomanţie... 943
81. Purgatoriul II...951
82. Dispoziţii...959
83. La numărat de oi...967
84. Pe partea dreaptă...970

PARTEA A ŞAPTEA
Vârtejul

85. Fiul vrăjitoarei... 977
86. Valley Forge...991
87. Separare şi reunire...1007
88. Mizerie...1020
89. Pete de cerneală...1028
90. Diamante şi oţel...1037
91. Urme de paşi...1040
92. Ziua Independenţei II...1042
93. O seamă de şocuri scurte şi ascuţite...1045
94. Căile morţii...1052
95. Amorţirea...1055
96. Licuricii...1066

97. Legături...1068
98. Mischianza...1077
99. Fluturele din măcelărie...1082
100. Doamnă în aşteptare... 1083
101. Redivivus...1088
102. Lucruri moştenite...1097
103. Ceasul lupului...1101

Notele autoarei...1105

Rareori se întâmplă ca un autor să scrie cu atâta pasiune despre o țară îndepărtată, să-i transforme locurile cunoscute sau uitate în adevărate atracții turistice. Asta a făcut Diana Gabaldon, scriitoare de origine mexicano-americană, cu ținuturile scoțiene, în seria *Outlander*, creând o adevărată isterie a vizitării locurilor prin care au trecut, în romanele sale, rebelul scoțian James Frasier și iubita sa din secolul XX, călătoarea în timp Claire Randall.

Aruncată în negura vremii, Claire se îndrăgostește de James, sufletul ei pereche, și decide să rămână împreună cu el în secolul al XVIII-lea. Întâmplările petrecute cu două secole în urmă prind viață prin intermediul scrisorilor familiei. Fragilele file scot la iveală dragostea celor doi, dar și viața lor plină de aventuri, deoarece destinul familiei din munții Scoției pendulează între viață și moarte în războiul pentru independența Americii.

Ecouri din trecut este o carte despre călători în timp, despre oameni care și-au dorit să schimbe istoria, despre caractere puternice care au luptat pentru convingerile sau pentru iubirile lor. Pentru cei ce adoră melanjul de genuri – romance, istoric, fantasy – într-o intrigă din care nu lipsesc scenele de acțiune, aceasta este lectura perfectă. Revelații cutremurătoare, răsturnări de situație și un final absolut incitant. Un roman care rămâne în mintea cititorului multă vreme după ce povestea s-a terminat.

Quill Book Award 2006
Corine Internationaler Buchpreis 2006
RITA Award Romance Writers of America

Roman vândut în 24 de țări

Află mai mult pe:
www.litera.ro
ISBN 978-973-675-974-1
9 789736 759741
LITERA